

ספר
לקוטי הלקות

על
שלקו ערוך יורה דעה
חלק ראשון

יוצא לאור על ידי

ג נח נחמ נחמן מאומן

לעילוי כל נשמות ישראל ובניהם

לזכר עולם יהיה צדיק

ר' ישראל דב אודסר זצוק"ל בן ר'

אייזיק שלמה

תלמידו של ר' ישראל מקרדון זצוק"ל

תלמידו של ר' משה ברסלבר זצוק"ל

תלמידו של ר' נתן מנמירוב זצוק"ל

תלמידו של רביה"ק נחמן מברסלב

זצוק"ל

זכותם תגן עלינו ועל כל בית ישראל אמן.

© כל הזכויות שמורות, תשע"ד

להזמנות תרומות ושותפות בדפוס נא לפנות:

הוצאת מזון בשן

ד.ג. שומרון ברכה 44835

Bracha Po box. 43385 Shomron israel

טל' נייד 972+(0)52-2777007

טלפקס 972+(0)2-9947868

E mail- nanach148@gmail.com

אתר - nanach148.net

ספר

לקוטי הלכות

על

שלחן ערוך יורה דעה

חלק ראשון

מאת הרב הגאון הצדיק בוצינא קדישא איש חי רב פעלים מורנו
ורבנו הרב נתן זצוק"ל תלמיד מובהק לאדמו"ר הרב האמת הגאון
הקדוש האמתי נחל גבע מקור חכמה אור ישראל וקדושו מורנו
ורבנו הרב רבי נחמן זצוק"ל בעל המחבר ספרי לקוטי מוהר"ן
הקדושים ושאר ספרים.

והחבור הזה נעשה על פי פקדנת רבו הגאון הנ"ל לבאר ולחדש בכל
הלכה משלחן ערוך למצוא סמוך וטעם בכל הלכה בדרך חכמת
האמת ומוסר השכל ועצות נפלאות ונוראות והתחזקות עצום
ונשגב עד אין סוף ואין תקלית שיתחזק כל אדם להתקרב לה'
יתברך בכל דבר ודבר מכל מקום שהוא, ויהיה מי שיהיה. וכלם
מסודים על אדני פז. וכל החבורים מהגאון החסיד הנ"ל נעתיקו
ונקבצו יחד על ידי תלמידו הרב המאור הגדול מוהרנ"ת הנ"ל.

תִּכּוֹן הָעֲנִינִים

א	הַלְכוֹת שְׁחִיטָה
מה	הַלְכוֹת טְרֵפוֹת
56	הַלְכוֹת מוֹתְנוֹת כְּהֵנָּה
סא	הַלְכוֹת אֵיבָר מִן הַחֵי
סט	הַלְכוֹת בֶּשֶׁר שְׁנַתְעֵלֶם מִן הָעֵין
פה	הַלְכוֹת חֶלֶב וְדָם
110	הַלְכוֹת דָּם
122	הַלְכוֹת מְלִיחָה
קטו	הַלְכוֹת סִימְנֵי בְּהֵמָה וְחִיָּה טְהוֹרָה
194	הַלְכוֹת דְּבָרִים הַיּוֹצְאִים מִן הַחֵי
רג	הַלְכוֹת סִימְנֵי עוֹף טְהוֹר
ריג	הַלְכוֹת דָּגִים
232	הַלְכוֹת תּוֹלְעִים
רסא	הַלְכוֹת בִּיצִים
278	הַלְכוֹת בֶּשֶׁר בְּחֶלֶב
340	הַלְכוֹת תַּעְרוּבוֹת
368	הַלְכוֹת מֵאֲכָלֵי עֵכוּ"ם

392	הלכות הקשר פלים
458	הלכות נותן טעם לפגם
462	הלכות יין נסוף
תקט	הלכות פלי היין
תקיט	הלכות עבודת אלילים (עכו"ם)
תקנט	הלכות רבית
630	הלכות חקות העכו"ם
תרלט	הלכות מעונן ומנחש
648	הלכות קרחה וכתבת קעקע
668	הלכות גלוח
תשיט	הלכות לא ילבש גבר וכו' וכו'
724	הלכות נדה
תשלט	הלכות מקואות

מפתח התורות

הלכות שחיטה

הלכה א	ח"א תורה ו [קרא את יהושע]	א
הלכה ב	ח"ב תורה י"ט [תפלה לחבקוק]	4
הלכה ג	ח"א תורה יד [להמשיך שלום]	10
הלכה ד	ח"א תורה לז [דרשו ה' ועוזו]	14
הלכה ה	ח"א תורה סא [חדי רבי שמעון]	28

הלכות טריפות

הלכה א	ח"א תורה יט [תפלה לחבקוק]	מה
הלכה א	ח"א תורה יז [ויהי הם מריקים]	מה
הלכה א	ח"א תורה כג [צוית צדק]	מה
הלכה ב	ח"א תורה נד [ויהי מקץ]	48
הלכה ג	ח"א תורה נ [הצילה מחרב נפשי]	נה
הלכה ד	ח"א תורה לז [דרשו ה' ועוזו]	כא

(כלולה בהלכות שחיטה הלכה ד' אות ט')

הלכות מתנות כהונה

הלכה א	ח"א תורה יז [ויהי הם מריקים]	56
הלכה א	ח"א תורה לו [בקרוב עלי מרעים]	56
הלכה ב	ח"ב תורה ח [תקעו - תוכחה]	58
הלכה ג	ח"א תורה לז [דרשו ה' ועוזו]	כה
הלכה ג	ח"א תורה ל [מישראל דסכינא]	268

(כלולה בהלכות שחיטה הלכה ד' אות ט')

(כלולה בהלכות ביצים הלכה ג' אות ג')

הלכות אבר מן החי

הלכה א	ח"א תורה לז [דרשו ה' ועוזו]	סא
הלכה ב	ח"ב תורה ז [כי מרחמם ינהגם]	סג
הלכה ג	ח"א תורה נא [אמר רבי עקיבא]	סט

הלכות בשר שנתעלם מן העין

הלכה א	(כלולה בהלכות אברי מן החי הלכה ג)	ח"א תורה נא [אמר רבי עקיבא]	סט
הלכה ב	ח"א תורה יט [תפלה לחבקוק]	74	
הלכה ב	ח"א תורה יז [ויהי הם מריקים]	74	
הלכה ב	ח"א תורה לו [בקרוב עלי מרעים]	74	
הלכה ג	ח"א תורה רעז [צדיק כתמור יפרח]	פא	

הלכות חלב ודם

הלכה א	ח"א תורה יט [תפלה לחבקוק]	פה
הלכה א	ח"א תורה יז [ויהי הם מריקים]	פה
הלכה א	ח"א תורה ז [ואלה המשפטים - אמונה]	פה
הלכה ב	ח"ב תורה ה [תקעו - אמונה]	90
הלכה ג	ח"א תורה יז [ויהי הם מריקים]	צא
הלכה ד	ח"א תורה סב [ויסב אלקים]	98

הלכות דם

הלכה א	ח"א תורה לא [אית לן בירא]	110
--------	-------	---------------------------	-----

הלכות מליחה

122	ח"א תורה יט [תפלה לחבקוק]	הלכה א
קט	ח"א תורה סב [ויסב אלקים]	הלכה ב (כלולה בהלכות חלב ודם ד' אות י"א)
ק"ז	ח"א תורה לא [אית לן בירא]	הלכה ג (כלולה בהלכות דם הלכה א' אות י')

הלכות סימני בהמה וחיה טהורה

קטו	ח"א תורה יט [תפלה לחבקוק]	הלכה א
130	ח"ב תורה ז [כי מרחמם ינהגם]	הלכה ב
132	ח"א תורה יז [ויהי הם מריקים]	הלכה ד

הלכות דברים היוצאים מן החי

194	ח"א תורה יט [תפלה לחבקוק]	הלכה א
קצו	ח"ב תורה ח [תקעו - תוכחה]	הלכה ב
קעה	ח"א תורה יז [ויהי הם מריקים]	הלכה ד (כלולה בהלכות בהמה וחיה טהורה ד, לו)

הלכות סימני עוף טהור

ר"ג	ח"א תורה יט [תפלה לחבקוק]	הלכה א
204	ח"א תורה עט [בטח בה']	הלכה ב
208	ח"א תורה יא [אני ה' הוא שמי']	הלכה ג
210	ח"א תורה סג [סוד כוונת המילה]	הלכה ד

הלכות דגים

הלכה א	ח"א תורה סג [סוד כוונת המילה]	ריג
הלכה א	ח"א תורה נד [ויהי מקץ - זכרון]	ריג
הלכה א	ח"א תורה יט [תפלה לחבקוק]	ריג
הלכה ב	ח"ב תורה ז [כי מרחמם ינהגם]	רטו
הלכה ג	ח"ב תורה ד [ואת העורבים]	216
הלכה ד	ח"ב תורה טו [אלו המתפארים]	רכג
הלכה ה	ח"ב תורה ה [תקעו - אמונה]	רכט

הלכות תולעים

הלכה א	ח"א תורה יט [תפלה לחבקוק]	232
הלכה ב	ח"ב תורה ז [כי מרחמם ינהגם]	234
הלכה ג	ח"ב תורה יב [ואיה השעה לעולה]	238
הלכה ד	סיפורי מעשיות מעשה יג [יום הששי]	244

הלכות ביצים

הלכה א	ח"א תורה יט [תפלה לחבקוק]	רסא
הלכה א	ח"א תורה כו [רציצא א]	רסא
הלכה ב	ח"ב תורה כח [אכתוב לו רובי תורת]	262
הלכה ג	ח"א תורה ל [מישרא דסכינא]	רסה
הלכה ד	ח"א תורה כב [חותם בתוך חותם]	270
הלכה ה	ח"ב תורה פה [אגוזים הנקראים לוזים]	רעג

הלכות בשר בחלב

278	ח"א תורה יט [תפלה לחבקוק]	הלכה א
282	..	ח"ב תורה סז [בראשית לעיני כל ישראל]	הלכה ב
290	ח"ב תורה יב [ואיה השה לעולה]	הלכה ג
רצג	שיחות הר"ן נא [אסור להיות זקן]	הלכה ד
רצז	ח"א תורה כב [חותם בתוך חותם]	הלכה ד (מאות ג)
שיז	ח"א תורה ל [מישרא דסכינא]	הלכה ה

הלכות תערובות

340	ח"א תורה יט [תפלה לחבקוק]	הלכה א
350	ח"ב תורה יב [ואיה השה לעולה]	הלכה ב
356	ח"ב תורה כט [כשאירע שאלה]	הלכה ג
316	ח"א תורה כב [חותם בתוך חותם]	הלכה ד (כלולה בהלכות בשר בחלב ד' אות כ"ב)
שסא	ח"א תורה נט [היכל הקודש]	הלכה ה

הלכות מאכלי עכו"ם

368	ח"א תורה יט [תפלה לחבקוק]	הלכה א
378	ח"ב תורה ח [תקעו - תוכחה]	הלכה ב
שפט	ח"א תורה כה [אחוי לן מנא]	הלכה ג
שיז	ח"א תורה כב [חותם בתוך חותם]	הלכה ד (כלולה בהלכות בשר בחלב ד' אות כ"ג)

הלכות הכשר כלים

392	ח"א תורה יט [תפלה לחבקוק]	הלכה א
392	ח"א תורה כג [צוית צדק]	הלכה א
396	ח"א תורה סא [חדיו רבי שמעון]	הלכה ב
402	ח"א תורה נו [וביום הבכורים]	הלכה ג
תז	ח"א תורה סו [ויהי נא פי שנים]	הלכה ד

הלכות נותן טעם לפגם

458	ח"א תורה יט [תפלה לחבקוק]	הלכה א
460	ח"א תורה ס [פתח רבי שמעון]	הלכה ב
460	ח"ב תורה ז [כי מורחמם ינהגם]	הלכה ב
452	ח"א תורה סו [ויהי נא פי שנים] (כללה בהלכות הכשר כלים ד' אות מ"ח)	הלכה ג

הלכות יין נסך

462	ח"א תורה יט [תפלה לחבקוק]	הלכה א
464	ח"א תורה ס [פתח רבי שמעון]	הלכה ב
תסט	ח"ב תורה כו [להתרחק משכרות]	הלכה ג
תפא	ח"א תורה לו [בקרוב עלי מרעים]	הלכה ד

הלכות כלי היין

תקט	ח"ב תורה ד [וזאת העורבים]	הלכה א
-----	-------	---------------------------	-------	--------

לקוטי הלכות

מפתח התורות

ארה חיים

הלכה ב	(כלולה בהלכות יין נסך הלכה ג' אות ח')	ח"ב תורה כו [להתרחק משכרות]	תעט
הלכה ג	(כלולה בהלכות יין נסך הלכה ד' אות י"א)	ח"א תורה לו [בקרב עלי מרעים]	תפט

הלכות עבודת אלילים (עכו"ם)

הלכה א	ח"ב תורה ח [תקעו - תוכחה]	תקט
הלכה ב	ח"ב תורה עח [בענין הנהגת הפשיטות]	528
הלכה ג	ח"א תורה כה [אחוי לן מנא]	536
הלכה ד	(כלולה בהלכות יין נסך הלכה ד' אות י')	ח"א תורה לו [בקרב עלי מרעים]	486

הלכות ריבית

הלכה א	ח"א תורה סט [איסור גזילה]	תקנט
הלכה ב	ח"א תורה כג [צוית צדק]	תקסא
הלכה ג	ח"א תורה כג [צוית צדק]	564
הלכה ד	(כלולה בהלכות עבודת אלילים ג' אות ז')	ח"א תורה כה [אחוי לן מנא]	תקמג
הלכה ה - ראשי פרקים	ח"א תורה קעט [תענית]	תקסט
הלכה ה	ח"א תורה נא [אמר רבי עקיבא]	574

הלכות חוקות העכו"ם

הלכה א	ח"א תורה כט [האי מאן דאזיל למינסב]	630
הלכה ב	ח"א תורה כה [אחוי לן מנא]	תרלא
הלכה ג	ח"א תורה סד [בא אל פרעה]	636
הלכה ד	(כלולה בהלכות גילוח הלכה ד' אות י"ד)	ח"א תורה ז [ואלה המשפטים]	תשה
הלכה ה	(כלולה בהלכות ריבית הלכה ה' אות נ')	ח"א תורה נא [אמר רבי עקיבא]	תרכז

הלכות מעונן ומנחש

הלכה א	ח"א תורה כט [האי מאן דאזיל למינסב] ..	תרלט
הלכה ב	ח"ב תורה ח [תקעו - תוכחה]	תרלט
הלכה ג	ח"א תורה יח [ר' יונתן משתעי]	תרמג
הלכה ד	ח"א תורה סד [בא אל פרעה]	636
הלכה ה	ח"א תורה נא [אמר רבי עקיבא]	624

(כלולה בהלכות חוקות העמרים הלכה ג)
(כלולה בהלכות ריבית הלכה ה' אות מ"ז)

הלכות קרחה וכתובת קעקע

הלכה א	ח"א תורה נד [ויהי מקץ - זכרון]	648
הלכה ב	ח"ב תורה ח [תקעו - תוכחה]	650
הלכה ג	ח"א תורה כז [רציצא ב]	654
הלכה ד	ח"א תורה ז [ואלה המשפטים]	תשה
הלכה ה	ח"א תורה נא [אמר רבי עקיבא]	תרכז

(כלולה בהלכות גילוח הלכה ד' אות י"ד)
(כלולה בהלכות ריבית הלכה ה' אות ז)

הלכות גילוח

הלכה א	ח"א תורה ל [מישרא דסכינא]	668
הלכה ב	ח"ב תורה ד [ואת העורבים]	תרסט
הלכה ג	ח"א תורה ל [מישרא דסכינא]	672
הלכה ד	ח"א תורה כג [צוית צדק]	תרפט
הלכה ה	ח"א תורה כא [עתיקא]	תשט

הלכות לא ילבש גבר

תשיט	ח"א תורה ל [מישרא דסכינא]	הלכה א
722	ח"א תורה כ [ט' תיקונין]	הלכה ב
תשכג	ח"א תורה כט [האי מאן דאזיל]	הלכה ג
תרצט	ח"א תורה כג [צוית צדק]	הלכה ד (כלולה בהלכות גילוח הלכה ד' אות י')
תרכט	ח"א תורה נא [אמר רבי עקיבא]	הלכה ה (כלולה בהלכות ריבית הלכה ה' אות ג')

הלכות נדה

724	ח"א תורה ל [מישרא דסכינא]	הלכה א
728	ח"א תורה טז [רבי יוחנן משתעי]	הלכה ב
10	ח"ב תורה עח [בענין הנהגת הפשיטות]	הלכה ג (כלולה ביו"ד ח"ב בהלכות נדרים ב, ט)
תשז	ח"א תורה כג [צוית צדק]	הלכה ד (כלולה בהלכות גילוח הלכה ד' אות ט')
712	ח"א תורה כא [עתיקא]	הלכה ה (כלולה בהלכות גילוח הלכה ה' אות ו')

הלכות מקוואות

תשלט	ח"ב תורה פב [כי תצא]	הלכה א
10	ח"ב תורה עח [בענין הנהגת הפשיטות]	הלכה ב (כלולה ביו"ד ח"ב בהלכות נדרים ב, ט)
תשז	ח"א תורה כג [צוית צדק]	הלכה ג (כלולה בהלכות גילוח הלכה ד' אות ט')
712	ח"א תורה כא [עתיקא]	הלכה ד (כלולה בהלכות גילוח הלכה ה' אות ו')

הקדמת המעתיק

אמר המעתיק והמתעסק בספר הקדוש הזה

[הוא האיש תם ורא אלהים מרבים מורנו הרב רבי נחמן מוולקזשינער תלמיד מבהק למוהרנ"ת זכר צדיק לברכה]

ושלום לא אפגם בכבודו הנה, ומדי חשבי בזה, עזרני ה' יתברך שעלה בדעתי: הלא ידוע אשר כל ענין הקדמה שקדום לכל ספרי קדש הוא כגון להודיע לקורא והרצה להגות בו קצות דברי הספר ודרבו הקדוש המוכב בפנים, לכן אמרתי להקדים לפנים אלו המאמרים המועטים המחוזקים הרבה, ותבין ממוצא דבר קשט נעם אמרותיו הנעימים. ואם תטה עיניך ולבך באמת ותרצה לידע נעם עמק כל דבריהם, אז תציין ותביט לפני ולפנים, ואז אם לבך ומחשבותיך חושבים והוגים באמת לאמתו על התכלית האחרון אשר יהיה ביום האחרון, אשר אז נשוב אל העפר בשתיה והריוח ישיב לצרד בצרור החיים את ה', ואתה רוצה באמת להשליך אחר גוף כל הליצנות והתבלבם, ולדרש אחר עצות אמתיים ודבורים נחומים להחיות את נפשך לחזק את עצמך בה' ובתורתו הקדושה בכל עין וענין העוברין על האדם העלוב בזה העולם הפור, למען יהיה נפשנו לשלל או ביום האחרון, או תבין מהמאמרים

ידידי הקורא, אציגה נא לפניך מעט מנער מהמאמרים הקדושים אשר בתוך הספר הקדוש הזה, ויהיו נא המאמרים הקדושים האלה במקום הקדמה הנחוג שיהיה בכל ספרי קדש, כי מאדונינו מורנו ורפנו מאור עינינו חמדת לבנו מרן רבי נתן זכר צדיק וקדוש לברכה זכותו יגן עלינו, לא מצאנו באמתחת כתביו הקדושים שום הקדמה וזאת ההקדמה הנדפסת כבר בחיים חיותו אצל חלק הראשון מארח חיים המתחלת מהלכות השקמת הבקר. והאמנם שמוכן שם אשר היא הקדמה כוללת לכל כתביו הקדושים, אף על פי כן היה געוגי והתשוקתי הזקים שיהיה הקדמה מיוחדת לספר היורה דעה הקדוש הזה, אך יראתי לחגור מתני ולאמין ורועותי לאחזו בידי עט סופר לכתב הקדמה על ספר יקר ונחמד מפז ומפנינים בזה, פה המפיץ מרגליות וכו' וכו', פי מי אנכי אשר אספר שכתיו ותהלותיו וגדל יקר הערך וגדל עמק נעם אמרותיו הטהורים, ויראתי לנפשי שחם

הקדושים האלו יראת ה' לחיים ולשמחה (פמובא לקמן בהקדמה אשר יש יראת ה' לחיים ולשמחה ויש להפך חס ושלום) ודעת אלהים תמצא, בן נזכה לזה באמת פרצון יראיו וצדיקיו האמתיים ו"ל זכותם יגן עלינו, אמן בן יהי רצון.

בהלכות פשר בחלב הלכה ה'

לענין מה שכתוב על פסוק לא תירא לביתך משלך כי כל ביתך לבש שנים' שהוא בחינת עזרת דקדושה וכו'. וזה ענין מה שמבאר במקום אחר, שזהו בחינת מה שדרשו חכמינו ז"ל (תנחומא דאת) על פסוק זה: 'פי כל ביתך לבש שנים' – אל תקרי שנים', אלא שנים', שכל דברי התורה מלבשים בכפל: 'נתון תתן', 'הענק תעניק', 'פתוח תפתח', כל אלו מצילין אותו משלג גיהנום. עד כאן לשון רש"י. הינו בחינת עזרת ועקשנות דקדושה, כמו שהזהיר הוא ז"ל ואמר, שצריך האדם להיות עקשן גדול בעבודת ה', פמובא בספריו הקדושים (לקוטי תנחומא סימן כח). וזה הענין של העקשנות הוא התחזקות נפלא לכלי לפל בשום אפן בעולם, כאשר שמעתי מפמה בשרים שעקר התחזקותם היה על-ידיה.

וזה בחינת: 'פי כל ביתך לבש שנים', דהינו שנים, בחינת כפול, 'פתוח תפתח' וכו', הינו שכל קיום התורה תלוי בזה שיתחזק לשנות ולכפל כל עבדא טובה או למוד התורה וכו' שהתחיל

להרגיל עצמו שיתחזק בכל פעם לחזר ולעשות אותו הדבר שבקדושה אפלו אלה פעמים, אפלו אם עובר עליו מה שעובר, כי זה עקר קיום התורה שצריכין להיות עקשן גדול בעבודת ה', לעשות הדבר שבקדושה אפלו בדרך עקשנות, אפלו אלפים פעמים, ולכלי להסתפל על שום חלישות הדעת שהפעל דבר והסתרא אחרא והליצינים וכו' מחלישין דעתו, רק לעשות ולחזר ולעשות הדבר שבקדושה אפלו אלה פעמים, בבחינת 'פי כל ביתך לבש שנים', 'נתון תתן', 'פתוח תפתח', ולא ללמוד על עצמו יצא אלא על כלל כל התורה יצא, שצריכין לכפל הדברים שבקדושה כמה פעמים, כי מעוט רבים שנים, ועל-כן שנים מרמזין על רבוי כלי שעור. וכמו שדרשו רבותינו ז"ל (רש"י דברים טו, י) על פסוק זה: 'נתון תתן' – אפלו אלה פעמים. וכן בכל התורה כלה וכו' ל וזהו עקר ההתחזקות כנ"ל.

וזהו: לא תירא לביתך משלך, הינו גיהנום של שלג כנ"ל, פי יש גיהנום של אש וגיהנום של שלג, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (סנהדרין פ"ג הלכה ט), הינו גיהנום של אש מניע על שנתחמם לדבר עברה, רחמנא לצלן, פמובא, אבל גיהנום של שלג הוא על חלישותו אחר כך כשבא לו התעוררות לתשובה, כי הפל מלאים חרמות, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, אבל על פי רב עקר ענינו מתשובה הוא מחמת חלישות הדעת, שנדמה לו שאינו

מועיל לו עוד תשובה לרבויו עוונותיו העצומים מאד. ובפרט אותן שהתחילו כבר להתעורר משנתם להתחיל לשוב לה' ותברך, ועסקו בתורה ובמצוות איוה זמן ומנים ואחר כך נפלו מזה, העקר הוא מחמת חלישות הדעת, מחמת שידע בעצמו שכבר למד תורה ועשה כמה מצוות וכו', ואף על-פי-כן התגבר עליו היצר הרע כל-כך פאשר יודע כל זה האדם בנפשו. וימי שנשאָר בזה חס ושלום ומניח לפל עצמו על-ידי הסתות ורעיונים של הסמטרא אחרא פאלה וכאלה הוא גרזן על זה בגיהנום של שלג,

שהוא קרירות עצום וכו', שהוא מדה כנגד מדה, פי על שנתקרב אחר כך על-ידי חלישות הנ"ל, על-פני גרזן בקרירות של שלג של גיהנום.

וזוהו בחינת מה שמוכא בדברי רבותינו ז"ל, שיש שדנים אותן בגיהנום חציו של אש וחציו של שלג, הינו כנ"ל, שדינן אותו על חמום העברה בגיהנום של אש כנ"ל. ועל שנתקרב על-ידי חלישות הדעת ולא התחזק בתשובה כנ"ל דינן אותו בגיהנום של שלג וקרירות כנ"ל. ועתה מוכר יפה הפסוק הנ"ל לא תירא לביתך משלג' שהוא בחינת קרירות, כי כל ביתה לבש שנים', בחינת שנים, בחינת כפל ג'תון תתן' - אפלו אלה פעמים, וכן בכל התורה והמצוות. הינו בחינת התחזקות על-ידי עקשנות

עצום לכלי להניח את מקומו, רק להתחזק לקום ולחזור ולקיים למוד התורה וקיום המצוות כל מה שיוכל לחמף בזה הצל עובר כל ימי חייו, אפלו אם יעבר עליו מה. ועל-ידי-זה לא תירא לביתך משלג' שהוא קרירות, מאחר שלא הניח לקרר עצמו מתורה ומצוות על-ידי חלישות וקרירות שהפיל הפעל דבר בדעתו, רק התחזק בכל פעם לחמף איוה טוב ולחזור ולחמף, בבחינת כי כל ביתה לבש שנים' כנ"ל. ועל-פני גרזאי לא תירא לביתך משלג' וכנ"ל.

וזוה שפתוב בנחמות של ישעיה הנביא (בסוף סב וכו') שמתחזק מאד להתקרב לה' ותברך אחר כל מה שעשו, ה' חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר, הינו שה' ותברך הרבה לישראל תורה ומצוות כמו שדרשו רבותינו ז"ל על פסוק זה (פסות כו): כרי לזכותם לנצח על-ידי-זה, כרי שכל אחד כמו שהוא יוכל לחמף תמיד איוה טוב תורה ומצוות וכו'. וכמבאר בדברינו מזה במקום אחר. והוא עם בזו ושסו' וכו' (ישעיה כו), ואחר כך מחזקם ואומר (שם כו): כי תעבר במים אתך אני וכו' כי תלך כמו אש לא תפנה וכו', הינו שתמצל מניהנום של אש וממים שהם בחינת חמימות וקרירות כנ"ל. והכל על-ידי התחזקות הנ"ל המרפז בפסוק: ה' חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר. וכנ"ל.

שיף להלכות בלאי בהמה הלכה
ד'

המיפדת על מאמר ב' מלקוטי תנינא,
המתחלת: ימי חגכה הם ימי
הנדאה וכו', וזה בחינת שעשוע עולם
הבא וכו', וזה בחינת הלכות בבחינת כל
השונה הלכות וכו', ענין שם דברים
נפלאים ונחמדים ויערב לך לעד. ועל פי
הדברים הקדושים האלו מבאר כל הלכה
הנ"ל וכל ענין חגכה עם כל הפרטים
הנ"ל של חגכה, וזאת מבאר בסופה של
הלכה הנ"ל וזה לשונו:

ועל-בן מסקמת התורה פרשת הנשיאים
שהיא פרשת חגבת המזבח
בפסוק (במדבר י'): "ובכא משה אל אהל
מועד לדבר אתו וישמע את הקול מדבר
אליו" וכו'. פי זה הפסוק הוא כתוב
השלישי המכריע בין שני כתובים
המכחישים זה את זה, כמו שפרש רש"י
שם. והיא מדה האחרונה משלש עשרה
מדות שהתורה נדרשת בהן, פי שלש
עשרה מדות הם בחינת שלש עשרה
מדות של רחמים שמשם עקר הישועה
מכל הצרות, ושם עקר התורה והנדאה
כנ"ל. ועל-בן מסקמת השלש עשרה מדות
במדה זאת של שני כתובין המכחישים זה
את זה וכו', פי זה עקר התקון של שלש
עשרה מדות התורה, שהם בחינת
הלכות, שהם בחינת שלש עשרה מדות
של רחמים, שהם בחינת תורה, להמשיך
כל התקונים הנאמרים בתורה הנ"ל עד

שנוכה לגלות אחרות הפשוט מתוך
פעלות משתנות שזהו בחינת שני
כתובים המכחישים זה את זה עד שיבא
הכתוב השלישי ויכריע ביניהם, פי כל
הקשיות והשנויים שיש בתורה, וכל
המחלוקת דקדשה שיש בין תנאים
ואמוראים ובין צדיקים וכשרים אמתיים,
הכל כדי לגלות שקל הפעלות משתנות
נמשכין מאחד הפשוט יתברר.

פי כל הפעלות משנות שקבל הבריאה
בלם נמשכין מאותיות התורה פדועה,
וכמו שקל אות יש לו המונה משה
מחברו, וכן צרופי החבות משניין כל אחד
מחברו, כמו בן נמשכין כל הברואים
משניין כל אחד ואחד מחברו, אבל באמת
כל אותיות וחבות ופרשיות וכו' שבתורה
שמשנים כל אחד מחברו, דוקא על דם
מכירין ויודעין אותו יתברר, פי בשביל זה
נתנה התורה כדי להפיר את מי שאמר
והיה העולם, פי "אורייתא שמא דקדשא
בריד הוא" (תקוני וזר תקון י דף כו). ואי אפשר
לדעת מאחדותו הפשוט יתברר, פי אם
על-ידי התורה הזאת דוקא שנתלבשה
באותיות ודבורים אלו.

ומחמת שבוה העולם אי אפשר להבין
בשלמות דרכי התורה, על-בן
נדמה כל פעם שיש איזה שנויים וקשיות
בתורה. כגון שני כתובים המכחישים זה
את זה שקדם שקא הכתוב השלישי
המכריע נדמה לנו פאלו היה חס ושולם
איזה שנוי בתורה. וכן כתוב אחד אומר

לקוטי הלכות

הקדמת המעתיק

יורה דעה

ה

"שבעת ימים תאכל מצות" (שמות יג), וכתוב אחד אומר "ששת ימים" וכו' (דברים טו) וכן הרבה. וכל זה מהמת מעוט שכלנו שאין אנו מבינים דרכי התורה על ברוך, על-כן חמל עלינו ה' ותפרד ומסר לנו דרכי התורה על-ידי החכמים לדרשה בשלש עשרה מדות, שעל-ידיהם הם מושבין כל השנויים ומקריעין בין הכתובים המוכחשין זה את זה, ועל-ידיה נמשך עלינו דעת לידע ולהאמין כמו שהתורה פלא אחד, אף-על-פי שלפי קמנות שכלנו היה לנו כמה קשיות ושנויים בתורה, כמו כן כל השנויים שעוולם שהם כל הפעולות משתנות, כלם אחד בשרשן, כי כלם נמשכין מאחד הפשוט ותפרד רק שאי אפשר להבין זאת בשכלנו.

וזהו בחינת המחלקת דקדושה, כי הכל בשביל להמתיק הדין בשרשו, כמוכא בהתורה "בקמים עלי מרעים" (בסוף רט). כי על-ידי שיש מחלקת בקדושה בין צדיקים, נמצא שדעתם משנה מאד זה מזה, ואף-על-פי-כן בענין יסוד האמונה כלם נכללין בדעה אחת, כי כלם מתפנים לשמו ואחדותו ותפרד כדי לברר כל ההלכה על ברוך, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: 'הרבה מחלקת בבית המדרש' וכו', ועל-כן על-ידי זה המחלקת דקדושה, על-ידיה דוקא נתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות על-ידיה שדעות חלקות ומשנות פאלה כלם נכללים בדעה אחת בענין יסוד האמונה.

כי כלם מאמינים בדעה אחת בה' ובמשה עבדו, וכל פנתם במחלקתם הכל כדי לגלות אחדותו הפשוט בעולם, כי דעה של זה נוטה שההלכה כד ותפרד הישר הוא כד אשר על ידו ותגלה אחדותו ותפרד, ודעה של זה נוטה לדרדך והלכה אחרת. ובאמת אלו ואלו דברי אלהים חיים, כי כלם נתנו מרועה אחד, כי על ידיהם דוקא ותגלה אחדותו הפשוט מתוך פעולות משתנות על-ידי שדעות חלקות פאלו נכללין בתכלית פנתם בדעה אחת להכלל באחדותו ותפרד פנ"ל. וזה שמבאר שם בהתורה פנ"ל, שעל-ידי הלכות שהם בחינת תורה, על-ידיה נמשך כל הבחינות המבארים שם עד שזוכין לגלות אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות. הינו פנ"ל, כי ההלכות היא פסק ההלכה שמתבררת משנוי דעות שזה אוסר וזה מתיר וכו' עד שמקבירין ההלכה על-פי דרכי התורה, ואז דוקא נתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות פנ"ל:

מהלכות בכור בהמה מהורה הלכה ד'

שדך לעיל לענין מה שפכתיו שם שצריכין לזהר מאד שיקבל היראה לחיים ולא למות וכו', כי לפעמים על-ידי שהאדם רואה דברי מוסר בספרי וראים או ששומע תוכחה ומוסר מאיזה איש חשוב, הוא נופל בדעתו יותר ויותר

מחמת ששומע גדל ענש החטא, ועד כמה וכמה מניע הפגם של נדנדו עברה ואפלו של תאות שאינם אסור גמור וכו', והוא יודע בנפשו שפגם הרבה מאד, מכל שכן מי יודע בנפשו שפגם וחסא בעברות ממש רחמנא לצלן, ובפרט שיש אנשים שחסאו הרבה מאד רחמנא לצלן, ואזי יכול להיות שכל מה שרואים או שומעים מוסר יותר ופלו בדתם יותר וכו'". וזהו בחינת יראה רעה שצריכין לבריה ממנה מאד, כי צריכין לקבל וראת ה' רק לחיים ולא למות חס ושלום, דהינו לקרב את עצמו לה' ותברך על ידי היראה והמוסר ולא להתרחק חס ושלום.

ועתה האיר ה' עיני ומצאתי מפרש בפסוק ענין זה במשלי יט וזה לשון הפסוק: "חדל בני לשמע מוסר לשגות מאמרי דעת". והמקרא תמונה לכאורה. ועל-כן באמת רש"י ז"ל נדחק בפרשו וכתב 'מקרא קצר הוא' וכו', אבל עתה מבאר היטב פרוש המקרא בפשוטו שהפסוק מזוהר את האדם שימנע ויחדל את עצמו מלשמע מוסר ותוכחה המיוקיים לו הגורמים לו לשגות מאמרי דעת, דהינו כנ"ל, שעל ידי המוסר והתוכחה יפול בדתו יותר עד שחס ושלום ישגה מאמרי דעת על-ידי-יהוה, וצריך לחדל ולמנע עצמו מזה, כי צריכין לקבל תורה ומוסר רק לחיים ולא למות וכו'". (אחר כך מצאתי בספר מצודות דוד שפרש המקרא מעין זה, ע"ש).

ובכבר אמרתי בזה דברי צחות לכמה בני הנעורים הרוצים להתקרב לה' ותברך ועל פי רב נזכרים בדתם על ידי ענין הנ"ל מחמת ששומעים או רואים בספרים קדושים כמה הם מחמירים מאד על פגם כל שהוא ואמרתי להם: תדעו שכל מה שכתוב בספר 'ראשית חכמה' הקדוש ובשאר ספרי מוסר עניני קדשה וטהרה גדולה, אין הפונה שאתם לא תהיו אנשים פשרים רק הפונה כדי שתהיו אנשים פשרים, הינו שפונתם לקרב ולא לרחק שפונתים את ישראל שיתרחקו אפלו מפגם כל שהוא, כי בודאי כך ראוי שיתנהג איש הישראלי לפי עצם קדשתו משרשו, אבל אף על-פי-כן אין פונתם חס ושלום שמו שלא עמד בזה ופגם מה שפגם חס ושלום שיתרחק ויפול בדתו עוד יותר חס ושלום, כי כבר הזכירנו שלמה המלך עליו השלום (ספרות י) "אל תרשע הרבה" כמו שאמרו רבותינו ז"ל (שבת לא) 'מי שאכל שום וריחו נודף יחזר ויאכל שום' וכו', ובכבר מבאר בדברי אדמו"ר ז"ל כמה תורות וכמה שיחות יקרות גדולות ונוראות על זה, איד צריך האדם להחיות את עצמו ולחזק את עצמו בכל עת תמיד יהיה איד שיהיה.

והכלל, ששכל דברי תורה בכל דבור ודבור ובכל ענין וענין יש בו בחינת 'צדיקים ולכו בם ופושעים וישלו בם' (הושע יד), בחינת 'זכה - נעשה לו חס

עולמות כנגד חוט השערה אחת שהאדם נעתק בזה העולם להתקרב לה' ותברך וכו', ענין שם כל זה היטב בסוף ספר ספורי מעשיות:

וזה ששבח ה' ותברך את כנסת ישראל "שערך בעדר העזים שגלשו" וכו' (שיר השירים ד). ופרש רש"י: "אף הריקים שברך חביבין על" וכו'. וכן פרש לקמן בקפיתל ואו על פסוק "שערך בעדר העזים", 'בקטנים ורבים ודקים שברכם יש שבת הרבה'. נמצא ששערך כרמזו על הגרועים ופחותים שב'ישראל שגם הם יקרים מאד בעיני ה' ותברך, כי מוצא גם בהם שבת הרבה על-ידי הנקודות טובות שמוצא בכל אחד ואחד מהם. ועל-כן נקראים בשם שערות, כי זה עקר שבתם מה שמוצא בכל אחד מהם בחינת שערות קדושות הרבה, דהיינו מה שכל אחד מהם מנתק עצמו בכל פעם בחוט השערה לה' ותברך או לדרבים הגונועים לעבודתו ותברך שיהי יקר מאד אצל ה' ותברך בנ"ל.

וזה בחינת ציזית, שהם בחינת שערות כמובא, בחינת (תוספתא ת, א) "ויקחני בציצית ראשי". היינו כי ציזית הם בחינת חוט של חסד שה' ותברך ממשך עלינו בכל יום שאולי החוטי חסד בחינת ציזית, נקלעים ונשזרים מהשערות הנ"ל מה שה' ותברך מטה כלפי חסד ומוצא בכל אחד מישראל נקודות טובות שהם בחינת

חיים, לא זכה - געשה לו עם מות" (ויקא עב). ועל-כן צריכין לזהר מאד שלא לקבל היראה והמוסר לרעה חס ושלום, רק לטובה, שמעצם היראה יחזק את עצמו לקיים דברי רבנו ז"ל שהזכירנו להאמין בחסדו וטובו ותברך שאינו נפסק לעולם ולחזק את עצמו בכל עת מחדש בכל מה שיוכל, כמובא בדברינו כמה שיותר קדושות ונוראות בענין זה, פוק עין ותשבח, אשרך אם תאחו בהם:

מהלכות ראשית הגז הלכה ד'

המיסדת על פי מה שאיתא בדברי רבנו ז"ל, שאפלו בשאדם מושך את עצמו מהרע אל הטוב רק בחוט השערה, הוא יקר מאד מאד בעיני ה' ותברך, כי מחמת שהאדם גנוף מגשם כל-כך בזה העולם הנשמי כל-כך אשר רבו כמו רבו המונועים והמעכבים והמסיתים והבלבולים וכו', על-כן כל העתקה והעתקה שהאדם ממשיך עצמו מגשמייתו לה' ותברך ולתורתו אפלו הוא רק בחוט השערה הוא יקר מאד מאד בעיני ה' ותברך, ובהו ראוי להאדם להחיות את עצמו ולשמח את עצמו אפלו אם הוא כמו שהוא. והביא שם מעשה על זה מהצדיק שנפל עליו עצבות וכבודות גדול מאד מאד וכו' שלא היה יכל לשמח את עצמו בשום דבר וכו' כי אם כמה שלא עשני גוי וכו', ואז הראו לו שאינו כדאי אלפים ורבות

שמוצא ה' יתברך בכל אחד מן ישראל
אפלו בהגורע שבגורעים, ובהם יוצא אור
הציצית הקדושים שמאירין על ישראל
בכל יום. כי דויע בפגנות שבחינת ציצית
נמשכין מנימין ושערות עליונים מבחינת
שערות דעתיק ואבא ואמא שמהם יוצא
אור הציצית הקדושים, כמבאר בפגנות
ציצית, ענין שם. הינו כנ"ל, כי עתיק הוא
בחינת חסד עליון ונורא מאד, בחינת
(שמות ד) "ורב חסד", כי שם בלו טוב
ותקד ושם נרש כל השלש עשרה מדות
של רחמים שהם תליסר תקוני דיקנא
ששם נמחלין כל העונות ונתהפכין
לזכיות. וכל האורות הקדושות הנמשכין
משם הכל בבחינת נימין ושערות, כדויע
בכתבי האר"י ז"ל, הינו כנ"ל, כי מעצם
החסד והטוב הנפלא שיש שם, על-ידי-

זה מסתפל ה' יתברך רק על הטוב
שב'ישראל, אפלו בפושעי ישראל הוא
מסתפל רק על בחינת השערות שנמצא
בכל אחד ואחד מה שכל אחד מנתק
עצמו לפעמים כחוט השערה מנשמייתו
אליו יתברך. ועל-ידיה מאירין שם
אורות גדולים ונוראים שנקראים בחינת
נימין ושערות בחינת (דניאל ג) "ועתיק
יומין יתיב לבושה בתלג חור ושער
ראשה בעמר נקא". ועל-ידי בחינות אלו
השערות, נמתקין כל הדינים ונמחלין כל
העונות ונמשכין כל החסדים והטובות
על ישראל הכל על-ידי בחינת שערות
עליונים שנמשכין על-ידי השערות טובות

וזוה בחינת חוט של צמר ביום הכפורים
שהיה מלבין העונות של כל השנה,
כמו שפתיב (שעתי א): "ואם יאדימו בתולע
כצמר יהיו". כי עקר סליחת העונות ביום
הכפורים נמשך על-ידי בחינה זאת על-
ידי שה' יתברך מוצא בישראל אפלו

וזוה בחינת (תהלים קיח) "מן המצר קראתי
יה", ומבאר בפגנות ש'מצר' אותיות
'צמר' בחינת שערות שהם בחינת תקוני
דיקנא, ענין שם, הינו כנ"ל ששערות
הדיקנא קדישא שהם כל המדות של
רחמים נמשכין על-ידי בחינת מן המצר
קראתי יה', דהינו על-ידי שהאדם מנתק
עצמו כחוט השערה מנשמייתו לה'
יתברך, דהינו כשהוא במצר גדול
והתאות והספרא אחרא מתנגדים עליו
כמו שתתגברים עד שאין לו דרך לנטות
ימין ושמאל בבחינת (אבות א) "כל רדפה
השונה בין המצרים", עד שנדמה שאפס
תקנה חס ושלום, והוא בעצם דחקו
ומצרי נפש פונה לה' יתברך וצועק אליו
יתברך מן המצר בחינת מן המצר קראתי
יה'. אף-על-פי שמה שפונה עצמו לה'
יתברך הוא רק כחוט השערה, הוא יקר
בעיני ה' יתברך ונעשה מ'מצר' - 'צמר',
שהם בחינת שערות דדיקנא קדישא
ששם בלו רחמים וטוב ששם נתהפך
הכל לטובה וזכות כדויע.

לקוטי הלקות

הקדמת המעתיק

יורה דעה

ט

ותדרש ותחפש ותבקש באמת אחרי דברי אלהים חיים, הן הנה דבורים פשרים חיים וקיימים אשר יצאו מפי הצדיקים קדושי עליון וכותם יגן עלינו להחיות נפש כל חי, אשר רק בשביל זה טרחו ויגעו כל ימיהם במקסדות נפש ובזיונות וישפכת דמים בלי שעור, הכל כדי להחיותינו בדבריהם הנעימים ונאמנים לעולמי עד עתה גם עתה, אז תבין באמת שצריכון לאחוז בספר הקדוש הזה בכל לב ונפש תמיד, כי הנה יאירו לך בעמקי שאול תחתיות ומתחתיו, ויחיו וישיבו נפשך להתרפק ולהתדבק בו. יתברך תמיד בכל לבך ובכל נפשך ובכל מאריך, ובכל מדה ומדה שעובר עליך מכלם תשוב אליו ויתברך, ואז יהיה נפשך לשלל, אמן פן יהי רצון.

בהחומרים רחמנא לצלן, כמה וכמה שערות טובות כנ"ל, שעל-ידי-זה מאירין השערות העליונות שהם בחינת תקוני דיקנא בחינת צמר כנ"ל, שעל-ידי-זה מחילת כל העונות כנ"ל:

הן הנה קצות דרכי הספר הקדוש הזה המחיה נפש כל חי, ואם תסיר מתוךך מוטה המחשבות המעקמים הלב מוגדל הרוח סערה אשר בעולם מהקפוגוריא שבין התלמידי חכמים הנתרבה עכשו בעקבות משיחא באחרית הימים האלה בעונותינו הרבים, אוי מה היה לנו, ואף על פי כן הבחירה חפשיית, ואם תטה אונקד ולבך באמת לאמתו ותבקש באמת להתקרב לה' ויתברך ולשמע לקול תורתו ומצותיו ויתברך

לקוטי הלכות

הלכות שחיטה א

יורה דעה

א

הלכות שחיטה

הלכה א

על־פי המאמר "ויאמר ה' אל משה קרא אל יהושע וכו'", ענין שם (סיפון 1):

והכלל, כי עקר התשובה, כשישמע ביוזנו ידם וישתק, כי קדם התשובה הוא בבחינת אחרוני פני 'אתיה' בגימטריא 'דם'. על־כן צריך לסבל חרפות וביוזנות ושפיכות דמים. והתקון לזה, שיהפך דם לרם, ואז יקום (תהלים 137): "דם לה' והתחולל לו" – 'והוא יפיל לך חללים חללים' (137), הינו שנכנע הדם שבחלל השמאלי וכו', ובשרוצה ללך בדרך התשובה צריך להיות בקן בהלכה, בקו ברצוא, בקו בשוב, בחינת עיל ונפיק, בחינת (תהלים קל"ט): "אם אסק שמים וכו' ואציעה שאל וכו'". ועל־ידי הדמימה והשתקה געשה בחינת חיריק, בחינת (ישעיה 50) "והארץ הרם וגל", 'יא חיריק' וכו' (תקוני ותר הקדמה דף 1). ונגעשה בחינת אדם וכו'. וזה בחינת משה ויהושע וכו' (ענין שם המב):

א והנה השחיטה היא להעלות נפש החי המגלגל, פידוע, והיא בבחינת תשובה, שצריך להשיב ולהחזיר הנפש לשרשה, כי עקר התשובה היא השתיקה, לדם ולשתק להמחרפו והמכוהו כנ"ל. והענין, כי מי יודע רוח

בני האדם, העולה היא למעלה, ורוח הבהמה, היורדת היא למטה, לארץ. וכשאדם עובר עברה, חס ושלום, או יורד, חס ושלום, מבחינת רוח האדם לבחינת רוח הבהמה, והתפרש שבין אדם לבהמה הוא הדבור, כי גדר האדם הוא מדבר. נמצא, כשאדם חומא חס ושלום, שאזי הוא יורד לבחינת רוח הבהמה חס ושלום, או הוא בבחינת העדר הדבור כמו בהמה. ועל־כן ענישו ותקונו הוא על־ידי זה בעצמו, הינו על־ידי דמימה ושתיקה, שצריך לסבל צער השתיקה והדמימה, כי במה שפגם יתקן, כי הוא פגם בזה, כי על־ידי חטאותיו ירד לבחינת שהוא העדר הדבור, על־כן צריך לקבל ענישו, לסבל צער השתיקה. ועל־ידי זה יתקן והצטרף, ויתקן מה שפגם. ואזי כשנתתקן על־ידי שמקום דם לה" (תהלים 137) כנ"ל, או געשה מזה בחינת אדם כנ"ל, ואזי חוזר למעלתו לבחינת אדם. וזהו תקונו, כי חוזר ועולה מבחינת בהמה לבחינת אדם:

וזהו בחינת השחיטה, כי הנפש שלא זכה לעשות תשובה בחיים, עד שהכרח להתגלגל בבהמה ממש על־ידי שהמשיך עליו רוח הבהמה על־ידי חטאותיו כנ"ל. ואזי אוי לאותה בושח, או לאותה בלמה, כשנפש האדם היא מגלגלת בבהמה חס ושלום, רחמנא לצלן, רחמנא לצלן, ואזי תקונו הוא על־ידי השחיטה, כי שפיכות דמים של

השחיטה זה בחינת שפיכות דמים הנ"ל. ואזי בודאי הנפש היא בבחינת דמימה ושתיקה "בשה לטבח ויכל" וגו' (ישעיה ג) ועל-ידי הספין של שחיטה הוא מעלה את הנפש לבחינת נקדה התחונה, שהיא בחינת חיריק, בחינת "והארץ הדם רגלי" (ישעיה סו, א), שזה נעשה על-ידי בחינת "דם לה' והתחולל לו" (תהלים שם), כי החליף הוא בחינת "הרב לה'" (ישעיה לו, ו), בחינת (תקרא כו, כה): "הרב נקמת וכו'", בחינת מלכות שהיא בחינת נקדה התחונה, בחינת יהושע, בחינת "יתחת רגליו כמעשה לבנת הספיר" (שמות כו, ו), בחינת לבנה, כי כל זה היא בחינת מלכות, שהוא בחינת הספין של שחיטה פידוע, ואזי כשחוזר ועולה הנפש זה בחינת תשובה כנ"ל. ועל-ידי התשובה נעשה נקדה עליונה וכו' (פסוקא שם, עין שם), ואזי נעשה אדם וחוזר הנפש ועולה מבחינת בהמה לבחינת אדם וזהו תקונה כנ"ל. וזה בחינת ברפת השחיטה, כי עתה חוזרת הנפש לבחינת אדם, שהוא בחינת דבור כנ"ל:

ב וזה בחינת יציאת מצרים, כי אז היה הדבור בגלות פידוע, כי אז ירד בחינת הדבור למצר הגרון, ועקר הנאולה היה על-ידי בחינת שם אהי"ה כמו שפתיב (שם ג, ד): "אהיה שלחני אליכם." ונמצא, שבמצרים היה בחינת אחורי פני "אהי"ה" בגימטריא דם (עין בשער הפנות בדרוש א, דפסח, עין חיים שער טו, פג), כמו שפתיב (חוקאל

טו, ו): "ואעבר עליך ואראך מתבוססת בדםיך". וכשיצאו מצרים נתגלה שם אהי"ה ונתתקנו הדמים, ואזי עלה הדבור ממצר הגרון, ואזי נעשו בבחינת אדם, ועל-פני השחיטה היא במצר הגרון להעלות הנפש משם, כי לשם ירדה מקדם ועתה מעלין אותה משם, ממצר הגרון כנ"ל. וזה בחינת "שהיה", שאסורה בשחיטה, זה בחינת (שמות יב, לב): "כי גרשו מצרים ולא יכלו להתמהמה וכו'", כי כשיצאו מצרים לא היו יכולין לשהות ולהתמהמה עוד שם כלל, שלא תתגבר הסמרא אחרא, חס ושלום, כמו כן כשמוציאין הנפש דקדושה מן הבהמה על-ידי השחיטה, שזה בחינת יציאת מצרים משם, אסורין לשהות ולהתמהמה כלל, שלא תתגבר בתוך קד הסמרא אחרא, חס ושלום:

ג גם דרסה' אסורה (חלין לה, ד יורה דעה סימן כו, ס"א) וצריך לשחט בהולכה והבאה (שם בירת דעה ס"ב), כי אף-על-פי שאסורין לשהות ולהתמהמה, אף-על-פי כן אסור לדחק את השעיה ואי אפשר להוציא בתזקה בפעם אחת את הנפש, רק צריך לילך ולעבר דרך מצר הגרון להעלות משם כל ניצוצי הנפש, כי זה בחינת תשובה כנ"ל. וכשרוצין לעשות תשובה צריך להיות בקי בהלכה, בקי ברצוא, בקי בשוב, בחינת עלי ונפיק, הינו שמי שרוצה לעשות תשובה אי אפשר לו להתקרב פתאם אל הקדושה, עד שיעבר

לקוטי הלכות

הלכות שחיטה א

יורה דעה

ג

וילך בכל המקומות שהיה תחלה ויצטרף
ויתלבן שם (ויקרא פו. רמב"ם הלכות השוכה פרק ב.
הלכה א), כדי שיעלה משם כל הניצוצות
שנפלו על ידו. וזהו בחינת 'עיל ונפיק'
וכו' פנ"ל:

וזהו בחינת שצריכה השחיטה להיות
בהולכה והובאה, זה בחינת "רצוא
ושוב" (תקואל א. יד), כי אסור לשחט
בדרסה, דהינו לחתך את הראש בבת
אחת על-ידי דרסה, כי אי אפשר לדחק
את השעה, להוציא את הנפש בבת אחת
פנ"ל, רק צריכין לעבד דרך מצר הגרון
בהולכה והובאה בבחינת רצוא ושוב כדי
להעלות משם כל ניצוצי הנפש בשלמות,
ואז השחיטה כשרה:

ד והנה הספין של שחיטה הוא בחינת
'חרב לה', בחינת מלכות,
בחינת נקדה המתחונה, בחינת פני
ה'ושע פני לבנה, בחינת 'תחת רגליו
כמעשה לבנת הספיר' וכו' פנ"ל. ועליבן
אסור להיות הספין פגום (עין בירה דעה סימן
יח), שלא יהיה בבחינת פגומת הלבנה
שמושם אחיותם חם ושלום, רק צריך
למלאות פגומתו, להשחזו הספין,
למלאותו שלא יהיה פגום:

ועקר תקון הספין על-ידי המוח והדעת,
כי עקר הברירה של הספין על-
ידי הדעת, כמבאר בשלחן ערוך בשם

רבנו יונה ז"ל: "הלא תדע וכו'", ענין שם.
הינו כי הספין, שהוא בחינת נקדה
המתחונה, בחינת לבנה, נתתקן ונתמלא
על-ידי הדעת, שהוא בחינת משה, שהוא
בחינת נקדה העליונה, בחינת חמה,
בחינת פני משה בפני חמה' (כ"ב עה), ואז
כשהספין בשלמות, בלי פגום, אזי יכול
להעלות את הנפש, כי עקר התקון
על-ידי בחינת מלוי הלבנה פדיוע:

ה על-פי הנ"ל אפשר לתת טעם קצת
למה שכתב רבנו וכו' (סימן
רעח); "שעל חליף טוב יכולין לראות כל
הכלים של בית-המקדש' וכו', כי החליף
הוא בחינת נקדה המתחונה, בחינת
ה'ושע, שזה בחינת (פסהדון ט) 'להכרית
זרעו של עמלק' (כמו שבאר שם סימן ג. אות י),
ומשה הוא נקדה העליונה, בחינת 'לבנות
את בית הבחירה' (שם), וזה ידוע שנקדה
העליונה היא מתגלה בנקדה המתחונה,
דכל גנגין מתחזן בה. ועליבן על החליף,
שהוא בחינת נקדה המתחונה, נתגלה
בחינת בית הבחירה עם הכלים, שזהו
בחינת נקדה העליונה פנ"ל:

החליף הוא בחינת להכרית זרעו של
עמלק פנ"ל. ועליבן על ידו
שוחטין את הבקמה ומכניעין רוח
הבקמיות, שהוא בחינת עמלק, כי
עמלק היה משנה עצמו לבהמה (כמו שפירש
רש"י בשמואל):

הלכות שחיטה

הלכה ב

ענין שחיטה ובדיקת הספין

א כי פגימת הספין הוא סטרא דמותא, פמוכא. וישראל הם עם קדוש ואסורים לאכל גבלה, דהינו שמתה מעצמה על ידי מלאך המות ושליט עליו סטרא דמותא, שזה בחינת פגם הכרית. וזה שכתוב (דברים יד, כא): "לא תאכלו כל גבלה וכו' כי עם קדוש אתה" - כל מקום שאתה מוצא גדר ערוה, אתה מוצא קדושה' (תקרא רבה כד, ו), הינו מחמת שישראל הם עם קדוש בחינת שומרי הכרית, שזה עקר קדושת ישראל, על-כן אסורים לאכל גבלה שהיא בחינת סטרא דמותא, פגם הכרית, הפך שמירת הכרית, שמושם החיים (פמוכא כבר פקח פגימים).

וכן כשיש פגימה בפסין, אזי הפגימה עוקרת הסימנים ואין ההכמה מתה על ידי השחיטה, כי אם על ידי עקור סימנים על ידי הפגימה שהיא סטרא דמותא, ואזי נעשית גבלה גם פן ואסורה לישראל עם קדוש כנ"ל. כי ההכמה נקשרת לאכילה וקא על ידי השחיטה בפסין כשר, שעל ידי זה נכנע רוח ההכמיית של ההכמה ועגלה הנפש שבחי למדבר, כי הספין של שחיטה הוא בחינת "חרב לה' מלאה דם" (ישעיהו לה, ו), כמו שכתב

רבנו גרו יאיר (בספין לו), והוא בחינת שלמות לשון הקדש, שהוא בחינת הרה-אשה, שהוא בחינת החרב הנ"ל דאכלי בלא ושצי בלא, שמכלת ומבערת הרע של כל השבעים לשונות בחינת פגם הכרית - רוח ההכמיית. וישראל הדבקים בה מקבלים חיים ממנה, כמו שכתוב (דברים ה, ו): "אתם הדבקים בה' אלהיכם חיים". שזה בחינת שחיטה כדי להכניע ולשפר פח ההכמיית, הרע של שבעים אמות, סטרא דמותא, פגם הכרית. ולתפן ולהחיות הנפש שבחי, דהינו להעלותו מחי למדבר, שזה עקר חיותו של הנפש שיש שם, כשמשעלן אותו לשרשו לבחינת מדבר, כי "חרב לה' מלאה דם" הנ"ל, הוא בחינת שלמות לשון הקדש שמכניע הרע הפולל של שבעים אמות, דהינו התאווה הכללית בבחינת (תהלים קמט, וז) "רוקמות אל בגדונם וחרב פיפיות בידם לעשות נקמה בגוים". רוקמות אל זה בחינת שלמות לשון הקדש, שהוא בחינת תפלה. ובחינת שלמות לשון הקדש, שהוא בחינת פי שנים, בחינת שנים מקרא, פמוכא בפאמר המדבר משלמות לשון הקדש שמתחיל, 'תפלה לחבוק' (בספין טו). וזהו, 'לעשות נקמה בגוים', שעל דו מכניעין הרע של השבעים אמות כנ"ל. ועל-כן צריך לבער מהספין הנ"ל, שהוא בחינת חרב לה' הנ"ל - כל הפגימות, שהם סטרא דמותא, פגם

לקוטי הלכות

הלכות שחיטה ב

יורה דעה

ה

הברית, שעל ידו נפגם הספין חרב לה' הנ"ל, כי זה תלוי בזה; שלמות לשון הקדש ושמירת הברית. ועל-ידי פגם הברית נפגם הדבור של לשון הקדש, שזה בחינת פגימת הספין כנ"ל:

ב וזה בחינת שמים עשרה בדיקות הספין (שלמן עירוד יורה דעה סימן יח, סעיף ט), כנגד שנים עשר שבטי ירה ששלמות דקדושה עומדת עליהם, שהם בחינת תקון הברית (ממוכא לעיל), וכן יש שמים עשרה תבות בכרפת השחיטה כנגד שנים עשר שבטי ירה כנ"ל, כי הספין "חרב לה'" הנ"ל צריך להיות בלוי ברוק יפה ושלם בלי פגם, בבחינת (שיר השירים ה, ט): "בדק יפה רעיתי ומום אין בך", כי הלשון הקדש, שהוא בחינת תוה-אשה כנ"ל, צריך להיות בשלמות גדול בלי שום פגם ומום כלל. וזה בחינת פגם הספין כפגם המזבחה, כמו שאמרו חכמינו וכוונם לברכה (הל' יח), כי הספין בחינת שלמות לשון הקדש צריך להיות שלם בלי פגם בבחינת (דברים כו, ט): "אבנים שלמות תבנה", שמשם אנו למדים פגימת המזבחה. וכן הספין בחינת הדבור של לשון הקדש צריך גם כן שלא יהיה נפגם ושיהיה שלם בשלמות המזבחה, בבחינת "אבנים שלמות תבנה", שזה בחינת שלמות הדבור של לשון הקדש, ממוכא בדברי רבנו במקום אחר (בסי' יח). כי אבנים הם בחינת אותיות, כמו שפיתב

בספר יצירה, שמי אבנים בונות שני פתים. וצריכים להיות שלמים בלי פגם, בחינת שלמות לשון הקדש הנ"ל, שזה בחינת "חרב לה'", בחינת ספין של שחיטה כנ"ל. כי המזבחה מתקן גם כן תקון הברית על-ידי הקרבנות, שמכניעין רוח הבהמיות (ממוכא לעיל), ועל-כן פגימת הספין שזה עם פגימת אבני המזבחה כנ"ל. ועל-כן "אבנים שלמות תבנה" ראשי תבות "אשת", כמו שפיתב רבנו במקום אחר (בסי' יח); שזה בחינת שלמות לשון הקדש, שהוא בחינת תוה-אשה כנ"ל. ועל-כן צריך לבדק הספין 'ואמופרא' (הל' יח, שלמן עירוד, יורה דעה סימן יח סעיף ט) זה בחינת שלמות לשון הקדש על-ידי התרגום (ממוכא לעיל פקח פקחים), כי בש"א הוא בחינת לשון הקדש, בחינת תוה-אשה כנ"ל, בחינת (בראשית ב, כו): "בשר מפשרי", כמו שפיתב רבנו שם. ומופרא זה בחינת תרגום, שהוא בחינת גנה, כי הצפרנים הם בחינת (בראשית ג, כא) "בתנות עור" (בראשית ד, כ, יב), שזה בחינת חשמל, בחינת תרגום, ממוכא. ועל-ידי בש"א ומופרא בחינת שלמות לשון הקדש על-ידי תרגום כנ"ל, על-ידי זה נבדק ונשלם הספין, שהוא בחינת הדבור, בחינת "חרב לה'" כנ"ל, כי הם בודקין ומעבירין כל הפגימות מהספין שהם בחינת סטרא דמוחא, פגם הברית, שנכנע ונופל על-ידי שלמות לשון הקדש, על-ידי התרגום (כמו שפיתב שם, ע"ש):

ה

ד ועל-כן שיעור פנימה בכל שהוא להחמיר. ועל כל פנים בכחוט השערה בודאי נפגם לכלי עלמא (עני במש"ע יורה דעה סיפון יח, סעיף ב), זה בחינת "צדיקים הקדוש ברודק הוא מנדקדק עליהם אפלו בחוט השערה" (במות קבא:), ו'צדיק הוא מאן דנטיר ברית' (יורה נח נט:). ובבחינת שמירת הברית הקדוש-ברודק הוא מנדקדק אפלו בחוט השערה, וצריך לשמר עצמו מפגם כל שהוא, חס ושלום, בבחינת צדיק, שהוא בחינת שמירת הברית, כי שמירת הברית הוא תקון המוח, והמוח צריך לשמר מאד שלא יפגם אפלו כל שהוא, כי הוא שרש כל הדברים, כנ"ל בהלכות פסח (הלכה א), כי פגם המוח הוא בחינת 'חמוץ בפסח' במש"הו' (שלחן ערוך אר"ח ת"ס סיפון תכפ, סעיף א), ענין שם. ועל-כן השעור על כל פנים בחוט השערה, כי השערות הם מותרי מחוץ, וכשהפח נפגם, חס ושלום, אזי הפגם מגיע בשערות ביותר, כי הם גדלים ויוצאים מעבירת המוח. על-כן צריך לשמר המוח מאד שלא יפגם כלל. באפן שאפלו חוט השערה משערותיו לא יהיה פגום כלל. כי אצל הצדיק שמחו קדוש, אפלו השערות שלו, שהם המותרי מחוץ, הם גם כן קדושים. וזה בחינת שעור פנימת הספין שהוא בחינת פגם הברית כנ"ל בכחוט השערה, הינו שלא יפגם אפלו שערה אחת משערותיו, בחינת מותרי מחוץ כנ"ל:

ה וזה שאמרו רבותינו וזכרנום לברכה, שאסור לשחט, כי אם בשמראה סבינו לחכם שהוא יבדק לו הספין להשחט ואחר כך ישחט, כי שלמות לשון הקדש, שהוא בחינת "הרב לה" הנ"ל, בחינת הספין כנ"ל, אי אפשר לקבלו כי אם מהצדיק וחכם הדור שהוא זוכה לשלמות לשון הקדש, כמו שמבאר שם במאמר הנ"ל. ועל-כן צריך לקבל ממנו דוקא הספין של שחיטה, שהוא בחינת הדבור של שלמות לשון הקדש כנ"ל:

[שנד לעיל]

ו ועל-כן צריך להיות בקי ויודע חמוש הלכות שחיטה (יורה דעה סיפון כב, סעיף א) כנגד ה' הדעות, שהוא בחינת תקון הברית, שעל-ידי בחינת השחיטה הכשרה כנ"ל. וזה בחינת ממחה ומחוק (יורה דעה סיפון א, סעיף א) שצריך להשחט להיות.

הנינו ממחה, הוא בחינת שלמות בקמח
הלכות שחיטה, שהוא בחינת תקון
הברית הנ"ל כנ"ל. וכן צריך להיות מחזק
שלא יהיה רך לב, שלא יתעלה, כי צריך
להיות מחזק, שיהיה לו לב חזק ומקור
ללבוש רוח גבורה מאת ה', לאחזו "חרב
לה" הנ"ל, ללהם מלחמת ה' צבאות,
להכניע רע הכולל, רוח הבהמיות, על-
ידי השחיטה כנ"ל, כי תקון הברית הוא
בחינת עזות, בחינת "בעז" – 'בו עז בו
תוקפא', פמוכא (תקוני ותר תקון לא דף עה):

ז וזהו שאסור לשחט קודם שיעברו עליו
שמונה ימים אחר שנולד, כמו
התקבץ שכתוב בו (תקרא כב): "שבעת ימים
יהיה תחת אמו ומיום השמיני והלאה
ירצה לקרבן וכו'", כי התקבצות הם
בחינת תקון הברית, כי פאים להכניע
ולתעביר רוח הבהמיות כנ"ל, על-כן אינו
מראה לקרבן עד יום השמיני, בבחינת
מילה, שהוא תקון הברית, שמצותה ביום
השמיני, כי עקר תקון הברית הוא
בבחינת יום השמיני, שהוא למעלה
מהשבעה ימים, שהוא בחינת הדעת,
שמשם נמשך עקר תקון הברית, פמוכא.
וצריך שיעברו עליו שבעה ימים כדי
לצאת מן פח המדמה פח הבהמיות.
שעקר אחיזתו בבחינת שבעת ימים על-
ידי אהבות הנפולות, פמוכא בדברי רבנו
(בסיון טו), אבל בבחינת יום השמיני, שהוא
בחינת מחיו, אין לו אחיזה שם. ואז
נעשה המילה, שהוא הכניעת הבהמיות

ותקון הברית. וכן התקבץ גם כן אינו
מראה עד יום השמיני, כי הוא גם-כן
בחינת תקון הברית כנ"ל. וכן השחיטה,
שהוא גם כן בחינת תקון הברית, בחינת
קרבן כנ"ל, כדי להכניע פח הבהמיות
כנ"ל. על-כן גם כן צריך להמתין עד יום
השמיני כנ"ל. כמו שכתב רבנו שם
במאמר "תפלה לחבוקי" (אורח); שהכניעת
רע הכולל על-ידי שלמות לשון הקדש
הוא בחינת מילה, בחינת חשמה, עין
שם, שזה בחינת השחיטה בפסין הנ"ל,
בחינת "חרב פיפות" (תהלים קמט), בחינת
שלמות לשון הקדש כנ"ל. נמצא, שהוא
בבחינת מילה, על-כן צריך להמתין עד
יום השמיני כנ"ל:

ח וזה בחינת כסוי דם בעפר. בעפר
דיקא, שהוא בחינת חרב הנ"ל,
שהוא בחינת תפלה, בחינת מלכות,
בחינת הדבור של שלמות לשון הקדש
כנ"ל, שכל זה הוא בחינת עפר, שהוא
בחינת תפלה, בחינת חרב הנ"ל כמו
שכתב רבנו גר"י אירי, במקום אחר (בסיון
טו), בבחינת (ישעיה מא, ב) "יתן בעפר חרבבו",
כמו שכתב רבנו גר"י אירי, על 'ושקל
עפרא ומורח' וכו' (כ"ב עג), עפר הוא
בחינת מלכות, פדונו. ועל-כן הכסוי אף
שהוא מצוה בפני עצמה, הוא גמור
השחיטה (פמוכא בשלחן ערוך), כי הוא בחינת
שחיטה ממש והיא גמור השחיטה, כי
השחיטה היא בפסין הנ"ל, אשר על ידו
מכניעין רוח הבהמיות בבחינת (תקרא כו, כח)

"חָרֵב נִקְמָת נֶגַם בְּרִית", בחינת (דברים לב, כב) "וְחָרְבֵי תֹאכַל בָּשָׂר", כי הוא בחינת פלה, 'ד'אכלא פלא ו'שצי פלא' כנ"ל. ועל-ידי השחיטה זו בעצמו בחרב הנ"ל – מתקנין ומחזין את הנפש שיש שם, בבחינת (דברים ה, ד) "וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בַּה' אֱלֹקֵיכֶם חַיִּים וְכוּ'" כנ"ל. וזה הוא גם כן בחינת פסוי הדם, לתקן מותרי הניצוצות והנפשות שגשגרו בהדם עצמו. כי הדם הוא הנפש וכמו שאמרו רבותנו זכרונם לברכה (פסחים סו:): "דָּם, שֶׁהִנְפֵּשׁ יוֹצֵאָה בּוֹ וְכוּ'". על-כן צריך לכסות אותו בעפר שהוא בחינת חרב הנ"ל, כדי 'לכלא הפשע ולהתם התפאת' (עין דגאל ב, סד), לזכך ולטהר הנפש שיש שם, להכניע הרע שסביבו ולכלותו ולבערו על-ידי העפר בחינת חרב הנ"ל. ולתקן ולהעלות הנפש שיש שם להעלותו לשָׁרְשׁוֹ לחיותו בזה כנ"ל. ועל-כן מ'י ששחט, הוא יבסוף' (יורה דעה סימן כח, סעיף ח), כי הוא בחינת שחיטה ממש ונמרה של השחיטה כנ"ל. ומי שהתחיל במוצה, שהתחיל לתקן הנפשות על-ידי הסבין של שחיטה כנ"ל, הוא יגמר אותה (על-פי ירושלמי פסחים פקד' ילקח ה), לכסות הדם בעפר. גם-כן לתקן מותרי הניצוצות והנפשות כנ"ל. וכל זה נעשה על-ידי בחינת תקון הברית כנ"ל, שעל-ידי זה נעשה השחיטה והפסוי כנ"ל. ועל-כן 'כשאין שחיטה, אין פסוי' (יורה דעה שם סימן ח), דהינו כשגתנבלה בידו, אין הדם טעון פסוי, כי בשלא תקנו

העקר על-ידי השחיטה שהיא עקר התקון, על-כן אי אפשר לתקן עוד המותרי הנפשות שגשגרו בדם הנפש על-ידי הפסוי, כי כבר התגברה ושלטה עליהם סמרא דמותא ונגשיות נבלה כנ"ל ואי אפשר לגמר התקון של הפסוי, כראם לשכבר נתמקנה כהנן על-ידי השחיטה כנ"ל. נמצא, שבחינת פסוי דם נעשה על-ידי תקון הברית כנ"ל:

ט ועל-כן צריך לתן עפר מלמעלה ועפר מלמטה, כמו שכתוב (תקרא י, ט): "וְכִסְּהוּ בְּעֵפֶר". ולמדו, שיהיה מכסה בתוך עפר מלמטה ומלמעלה, זה בחינת קבורה, שהוא גם כן בשביל תקון הנפש ולהעלותה ולכלות ההנמא, להכניע הרע הנאחז בו, כמו שכתוב (קוללת יב, ט): "וַיֵּשֶׁב הָעָפָר עַל הָאָרֶץ כַּשִּׁהְיָה וְהַרְוֵחַ תָּשׁוּב אֶל הָאֱלֹהִים וְכוּ'". ועקר הקבורה הוא בשביל תקון הברית בבחינת פסוי, לכסות בשר ערוה, כי על-ידי פגם הברית עקר אחיזתם בו ומשם באין כל החרפות ובושות (כמובא בדברי רבנו בסיון יב, ג), בבחינת (בראשית לה, ד) "כִּי חָרְפָה הָיָא לְנוּ". על-כן צריך תכף לכסות על חרפתו, לקברו תכף, כמו שכתוב: "כִּי קָבֹר תִּקְבְּרֵנוּ בַּיּוֹם הַהוּא כִּי קָלַלְתָּ אֱלֹהִים תְּלוּי" (דברים כא, כג), 'קללת' לשון בזיון וחרפה. כמו שפרש רש"י. הינו שצריך לקברו תכף, כדי לכסות החרפה המכסה על הנפש על-ידי פגם הברית כנ"ל, כי גם התחלת הגזרה של מיתה

וקבורה בא על ידי פגם הברית, כמו שכתוב: "כי עפר אתה ואל עפר תשוב" (בראשית ג, יט), שזה נגזר על הטא אדם הראשון שפגם בברית, כמו שאמרו חכמינו וזרונים לברכה (פנדרין לה, עב), 'אדם הראשון משיך בערלתו הרה'. כי על ידי זה צרכין דוקא לקבורה כדי לכסות וכו' פנ"ל. והיא טובה גדולה ותקון גדול לבלות ההקמא ולהעלות הנפש פנ"ל. וזה שמצינו בשם ויפת, שבשביל שפסו ערות אביהם (בראשית ט, כג) בחינת תקון הברית, על פי וכו בנייהם לקבורה, שהוא בחינת לכסות וכו' פנ"ל, וזהו בחינת פסוי דם בעפר, דהיינו בתוך עפר מלמטה ומלמעלה פנ"ל, שהוא בחינת תקון פגם הברית פנ"ל, שמישם באים הנפשות העשוקות שידרו לשם אל תוך החי שנשחט, ועל פי צריך פסוי בחינת קבורה פנ"ל - לכסות על חרפת הנפש ולתקנו ולהעלותו ולבלות ההקמא על ידי זה פנ"ל:

י ועל פי אין טעון פסוי כי אם תיה ועוף (יורה דעה סימן כח, סעיף א), כי שם נאחזים ונצודים ביותר נפשות העשוקות בבחינת "ציד תיה או עוף" (לקרא י, יג), כי הם נצודים תמיד, מחמת שהחיות שבהם היא בבחינת צדה, כמו שכתוב (קהלת ט, כ): "בצפרים האחוזות בפח וכדגים שנאחזים במצודה", שזה קאי על נפשות העשוקות (כמו שכתב רבנו במקום אחר,

בסימן לו) על פי צריך לתקן דם הנפש שלהם על ידי פסוי:

יא ועל פי החיות ועופות הם קלים במבעם ויש בהם זריזות וחיות יותר ודעת יותר מן הבהמות. כל זה מחמת שהחיות והעופות הם סמוכים יותר אל גדר האדם ויש בהם ניצוצות וחיות של נפשות אדם יותר מהבהמות, ועל פי על פי הרב נמשלו ישראל לחיות יותר מן הבהמות, כמו שכתוב (תהלים סח), "חיהך ישבו בה וכו'". וזה בחינת (שם עז), "אל תתן לחית נפש תורף וכו' הפט לברית" פנ"ל, שמבקשין שיביטו ה' וישגיח ברחמי לתקן הברית, להציל נפשות הקדושות מן החיות שלא יהיו נצודים בהם חס ושלו, וכן שמן מוכיח עליהם, כי אלו נקראו "חיה" על שם החיות המלבש בהם ביותר פנ"ל. כי עקר החיות הוא בחינת חיות שבא מבחינת אדם, אבל הבהמות נקראים על שם רוח הבהמיות שמתרבה בהם יותר מן החיות ועל פי הקרבנות באין מן הבהמות לבר, כי כל הקרבנות באין בשביל פירה ולבער ההקמא מן העולם. ועל פי צריך להביא דוקא מן הבהמה כדי להכניעו, כי על ידי סמיכה שסומכין על הקרבן נמשך על הבהמה רוח הטמאה, דהיינו פח הבהמיות שנתלבש בו על ידי החטא, כמוכא. וזה נעשה דיקא על ידי שמתגבר שם בהבהמות רוח הבהמיות מאד. על פי מושך על עצמו פח הבהמיות מן

יורה דעה

האדם ביותר, כי כל דבר נמשך לשרשו, ואחר כך על-ידי הקרן נכנע ונתפטר לרוח הבהמיות, כמובא. ועל-כן החפאת, שהוא בא לכפרה על החטא והוא מכפר יותר מעולה, כי עולה אינה באה בראם על הרהור (כמו שאמרו רבותינו ז"ל, מדרש רבה וקרא, פרק ט), על-כן החפאת באה ממיין בהמה שהיא שפלה ותחתונה יותר ממיין בהמה של העולה, כי חפאת באה נקבה ועולה זכר, כי החפאת צריך לבער רוח הבהמיות ביותר וכנ"ל. ועל-כן מחמת שהחיות ועופות מלבש בהן נפשות ביותר, על-כן גם אחר השחיטה עדן נשארים נפשות בדם שהנפש יוצאה בו על-כן טעונון פסוי דם בעפר כנ"ל:

והכלל, שאצרכין להעלות הכבוד לשרשו, היינו ליראה וכו' והעלאת הכבוד הוא על-ידי תורת הסוד וכו', כי על-ידי התורה מעוררין שרשי הנשמות שבמחשבה תחלה, ועל-ידי זה מאירין זה לזה ומעוררין ומתנוצצין נשמות הפושעי ישראל, ועל-ידי זה נתעוררין לתשובה, ועל-ידי זה נבראין נשמות הגרים וכו', ועל-ידי שבאין הרחוקים מאד ומתקרבו לך' ותברך, שהם הפעלי תשובה וגרים, על-ידי זה נתרומום ונתעלה כבודו ותברך, כי זה עקר כבודו, שהרחוקים יתקרבו אליו וכו'.

ואין אדם זוכה לתורה אלא על-ידי שפלות וכו'. וכשמחזיר הכבוד לשרשו, היינו ליראה כנ"ל. ואז נשלם פנימי היראה ואז זוכה לשלום וכו', כי באתרא דאית דחילא, תמן תשתבח שלמותא' (וזה יהיה עמו). כמו שכתוב (תהלים לד, ט) "כי אין מחסור ליראיו וכו'". ואז יכול להתפלל, כי התפלה במקום קרן ובקרן כתיב, "כל אשר בו מום לא יקרב" (עין וקרא בב, ט). וכשאין בו מום, היינו באתרא דאית דחילא, אזי יקרב לעבד עבודתו תמה וכו' (עין שם כל זה היטב):

יב וזה בחינת עפר סוטה, שעל-ידי העפר נבדקת, כי העפר, שהוא בחינת "הרב נקמת נקם ברית וכו' כנ"ל", הוא בודק אותה. אם היא מומאה - אזי עוקרת ומבילה אותה בבחינת 'דאבלא בלא ושצי בלא', אבל אם היא מזהרה, אזי אדרבא, מקבלת חיית וכה מן בחינת העפר הנ"ל (עין ברכות דף לא), בבחינת "ואתם הדבקים בה' אלקיכם תיים בלכם תיים" (דברים ד, ו) וכנ"ל:

א וזה בחינת שחיטה, כי עקר השחיטה הוא על-ידי בחינת יראה, שהוא בחינת החליף, שהוא בחינת גבורות, בבחינת (שיר השירים ג, דח): "ששים גברים וכו' בלם אחוץ חרב וכו'", שזהו בחינת יראה, כמו שכתב רבנו ז"ל שם בסוף

הלכה ג

על-פי המאמר "תקעו", בפסוק הראשון, סימן י"ד, "להמשיך שלום בעולם", עין שם כל המאמר:

לקוטי הלכות

הלכות שהיטה ג

יורה דעה

יא

המאמר על פסוק (תהלים קמ"א): "וּגְבוּרַתְךָ יִדְבְּרוּ", שהגבורה בחינת יראה. וזה בחינת (שם קמ"א, ו) "חֶרֶב פִּיּוֹת" הינו החלוף של השחיטה. ועל-כן צריך שיהיה החלוף שלם מכל פנים, שלא יהיה בו שום חסרון ופגם כלל (יורה דעה סימן י"ח ע"ה ב), כי באתרא דאית דחילא, תמן השתכח שלמתא' (והר יתרו ע"ט) כנ"ל, כמו שכתוב: "כי אין מחסור ליראיו" (תהלים ל"ד, י). ועל-כן צריך שיהיה החלוף שלם בלי שום פגם, כדי שיהיה בבחינת יראה. שהוא בחינת שלמות בלי שום חסרון, כי אין מחסור ליראיו כנ"ל, כי השחיטה מכשרת הבשר לאכילת ישראל, ואכילת ישראל היא במקום קרבן, כמו שאמרו רבותינו ו"ל (ברכות נ"ה), "שֶׁלֶחַן מִכֶּכֶר כְּמִזְבֵּחַ", ועל-כן אי אפשר שיבשר הבשר לאכילה כי אם על-ידי בחינת יראה, שהיא בחינת שלמות, שזה בחינת החלוף השלם בלי שום פגם, ואז יכולין להקשיר הבשר לאכילת ישראל, שהוא בחינת קרבן, כמבאר במאמר הנ"ל. שעקר בחינת קרבן שהוא התפלה, הוא על-ידי היראה, שהוא בחינת שלמות בלי מום כנ"ל, כי כל אשר בו מום לא יקרב, כי האכילה הוא במקום קרבן. ועל-כן אסור לאכל קדם התפלה (שלחן ערוך אורח חיים סימן פ"ט ע"ה ג), משום "לא תאכלו על תדים" (ויקרא י"ב, טו), "לא תאכלו קדם שתתפללו על דמכם" (ברכות י), כי אחר שמתפלל על

דמו, שזה בחינת קרבן, אז יכול לאכל בקדושה בבחינת קרבן.

ב נמצא, שהחלוף של השחיטה הוא בחינת יראה וּבְאֲתָרָא דְאִית יִרְאָה תִּמְנָן שְׁלִמְתָא, על-כן צריך שיהיה החלוף שלם לגמרי בלי שום פגם וכנ"ל, ועל-כן צריך שיקבל השוחט את החלוף השלם מן התלמיד חכם דיקא, כמו שאמרו רבותינו ו"ל (תהלים י"ח), "שֶׁהַשּׁוֹחֵט צָרִיד לְהִרְאוֹת סְפִינוּ לְחֶכֶם וְכוּ', כִּי אִי אֶפְשָׁר לְהַשּׁוֹחֵט שִׁזְבָּה לְחִלּוּף שְׁלֵם בְּבַחֲנֵי יִרְאָה שְׁלֵם, שְׁעַל יְדָה גְשִׁלְמִין פְּגָמֵי חִלּוּף כְּנ"ל, כִּי אִם עַל־יְדֵי הַחֶכֶם הָאֵמֶת שְׁעוֹסֵק בְּתוֹרָה. וְעַל־יְדֵי לְמוֹד תּוֹרָתוֹ בְּקִדּוּשָׁה, עַל־יְדֵי זֶה מְעוֹרֵר שְׂרָשֵׁי גִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל וְכוּ', וְעַל־יְדֵי זֶה עוֹשֶׂה בְּעַלִּי תְשׁוּבָה וְגֵרִים וְכוּ', וְעַל־יְדֵי זֶה מַעֲלָה אֶת הַכְּבוֹד מִזִּלְתָּא דְגִלּוּתָא, וְעַל־יְדֵי זֶה מוֹשִׁילִים פְּגָמֵי הִירְאָה וְזוֹכֵה לְיִרְאָה בְּשִׁלְמוֹת וּמְשִׁם גְּמִשְׁד שְׁלִמוֹת חִלּוּף בְּלִי שׁוּם חִסְרוֹן וּפְגָם חָס וְשְׁלוֹם כְּנ"ל. וְעַל־כֵּן מְקַרַח הַשּׁוֹחֵט שֶׁמְבַל אֶת חִלּוּף הַשְּׁלֵם לְשׁוּחֵט מִן הַחֶכֶם הָאֵמֶת דִּיקָא, כִּי עֶקֶר שְׁלִמוֹת חִלּוּף, שְׁהוּא בְּחִינַת יִרְאָה, נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי הַעֲלָאת הַכְּבוֹד שְׁעוֹלָה עַל־יְדֵי תוֹרַת חֶסֶד שֶׁל הַחֶכֶם הָאֵמֶת וְכוּ' כְּנ"ל. וְזֶה בְּחִינַת "וּבְחִת פֶּאֶשֶׁר צִוִּיתִךְ" (דברים י"ב, כא), 'פֶּאֶשֶׁר צִוִּיתִךְ דִּיקָא, שְׁהוּא כְּלָלִיּוֹת הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוּוֹת, הֵינּוּ כְּפִי עֵסֶק הַתּוֹרָה שֶׁל הַחֶכֶם הָאֵמֶת, בֵּן זוֹכֵין לְחִלּוּף

101

שְׁהִיָּה לוֹ חֶלֶק בַּתּוֹרָה, כְּדִי שְׁהִיָּה לוֹ בַח
 לְבָרֵךְ וּלְהַעֲלוֹת הַנֶּפֶשׁוֹת שֶׁהוּא בְּחִינַת
 הַעֲלֵאת הַכְּבוֹד לְשָׂרְשׁוֹ, הֵינּוּ לִירְאָה
 שֶׁהוּא בְּחִינַת הַחֲלִיף, שֶׁהוּא בְּחִינַת יִרְאָה
 בְּשִׁלְמוֹת וְכוּ' כַּנ"ל. וְזוֹ הַבְּחִינָה מֵה
 שְׁצָרִיכִין לְבַדֵּק אֶת הַחֲלִיף גַּם לְאַחַר
 הַשְּׁחִיטָה (יִוָּדָה דְּעָה סִיּוּן י"ח, פְּעוּף ב"ה, כִּי עַל־יְדֵי
 הַשְּׁחִיטָה רְאוּי שְׁהִיָּה גִשְׁלָם הַחֲלִיף יוֹתֵר,
 כִּי אִזְ עוֹשִׂין הַנֶּפֶשׁוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת חֲלִמִי
 הַכְּבוֹד, שְׁעַל־יְדֵי זֶה גִשְׁלָם הַיִּרְאָה שֶׁהוּא
 בְּחִינַת הַחֲלִיף, אֵד אֵלוֹ הַנֶּפֶשׁוֹת הַנְּפֹלוֹת
 וְהַמְגַלְגָּלוֹת הֵם בְּכַחֲבִינַת פְּלִגָּא (כַּמְבָּאָר בְּמֵאמְרֵי
 ה"ב), כִּי יֵשׁ לָהֶם מְנִיעוֹת רַבּוֹת וְצָרִיד
 לְסַבֵּל לָהֶם יְגִיעוֹת רַבּוֹת כְּדֵם שְׁעוֹלִין אֶל
 הַקִּדְשָׁה, כִּי הַבְּנֵדִים הַצּוֹאִים שֶׁהַלְבִּישׁוּ,
 הֵם מוֹנְעִים אוֹתָם וּמְפַסְּקִים בֵּינֵם לְבִין
 הַקִּדְשָׁה וְכוּ', עַנֵּן שֵׁם. וּבִשְׁבִיל זֶה
 מְחַמְרִין מְאֹד בְּשְׁחִיטָה וְכֹל סֶפֶק
 בְּשְׁחִיטָה – מְרַפָּה, כִּי צָרִיכִין יְגִיעוֹת
 גְּדוֹלוֹת לְהַעֲלוֹת אֵלוֹ הַנֶּפֶשׁוֹת שֶׁנִּתְגַלְגְּלוּ
 בְּהַמּוֹת וְכוּ', שֶׁזֶה בְּחִינַת בְּנֵדִים צוֹאִים
 שֶׁהַלְבִּישׁוּ עֲלֵיהֶם, וְצָרִיכִין לְהַפְשִׁיט מֵהֶם
 הַבְּנֵדִים הַצּוֹאִים, דִּהְיִנוּ לְהַעֲלוֹתָם
 וּלְבָרְרָם מִגּוֹפֵי הַהַמּוֹת וְכוּ', וְצָרִיכִין לָזֶה
 יְגִיעוֹת רַבּוֹת, כִּי יֵשׁ לָהֶם מְנִיעוֹת רַבּוֹת
 כַּנ"ל. וְזוֹ בְּעֲצֻמּוֹ בְּחִינַת שְׁצָרִיכִין יְגִיעָה
 גְּדוֹלָה שֶׁתּוֹרָה הַשְּׁחִיטָה כְּכַשְׁרוֹת בְּרָאוּי,
 שְׁלֵא יִתְבָּרֵר הַמוֹנְעִים לְהַעֲלוֹת הַנֶּפֶשׁוֹת
 שֶׁהֵם פּוֹסְלִים אֶת הַשְּׁחִיטָה, חֵם וְשִׁלוּם,
 וְעַל־כֵּן כֹּל סֶפֶק בְּשְׁחִיטָה – פְּסוּלָה,
 וְעַל־כֵּן צָרִיכִין לְבַדֵּק הַחֲלִיף אַחַר

שְׁלָם, שֶׁהוּא בְּחִינַת יִרְאָה, שְׁעַל יְדֵי
 הַיְבִיחָה וְהַשְּׁחִיטָה כַּנ"ל. וְזוֹ בְּחִינַת חֲמִשׁ
 הַלְכוֹת שְׁחִיטָה (שְׁלֹמֹן עִידֵי יוֹדָה דְּעָה סִיּוּן כ"ה, פְּעוּף
 א) כְּנֶגֶד חֲמִשָּׁה חֲמִשֵּׁי תּוֹרָה, שֶׁהוּא
 כְּלָלִיּוֹת הַתּוֹרָה, שְׁעַל־יְדֵי זֶה עָקֵר
 הַזְבִּיחָה, עַל־יְדֵי כְּלָלִיּוֹת הַתּוֹרָה, שְׁכַלּוּלָה
 מִנְשִׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׁעַל־יְדֵי זֶה עוֹלָה
 הַכְּבוֹד וְגִשְׁלָם הַיִּרְאָה שֶׁהוּא בְּחִינַת
 שְׁלֹמוֹת הַחֲלִיף כֹּל פְּנֵם כַּנ"ל, וְעַל־כֵּן גַּם
 הַשּׁוֹחֵט בְּעֲצֻמּוֹ צָרִיד שְׁהִיָּה לוֹ חֶלֶק
 בַּתּוֹרָה. וְעַל־כֵּן שְׁחִיטַת מוֹמֵר וְעַכּוּ"ם,
 נִבְלָה, אֶפְלוֹ אַחֲרֵים רוֹאִין אוֹתוֹ שֶׁשּׁוֹחֵט
 כְּהֶלֶן, וְאֶפְלוֹ אֵינּוּ עוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה, כִּי
 גַּם הַשְּׁחִיטָה בְּעֲצֻמָּה הִיא בְּכַחֲבִינַת הַנ"ל.
 בְּכַחֲבִינַת הַעֲלֵאת הַכְּבוֹד לְשָׂרְשׁ הַיִּרְאָה
 שֶׁהוּא בְּחִינַת הַחֲלִיף. כִּי עָקֵר הַשְּׁחִיטָה
 הוּא לְהַעֲלוֹת הַנֶּפֶשׁוֹת הַמְגַלְגָּלוֹת
 בְּהַמּוֹת וְחִיּוֹת וְעוֹפּוֹת. וְאֵלוֹ הַנֶּפֶשׁוֹת הֵם
 בְּחִינַת גִּפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל שְׁנִפְלוּ עַל־יְדֵי
 פְּנִמְיָהֶם וְחֲטָאֵיהֶם עַד שֶׁנִּתְגַלְגְּלוּ
 בְּהַמּוֹת וְכוּ'. וְהֵם מְנַחִים כְּזוֹלוֹתָא
 דְּגִלוֹתָא בְּהַמּוֹת וְכוּ'. וְעַל־יְדֵי הַשְּׁחִיטָה
 מַעֲלִין אוֹתָם מִשָּׁם. וְעַל־כֵּן צָרִיד שְׁהִיָּה
 לְהַשּׁוֹחֵט חֶלֶק בַּתּוֹרָה, וְצָרִיכִין לְהַדִּיר
 מְאֹד אַחַר שֶׁזָּחַט כְּשֶׁר יוֹרָא שְׁמַיִם, כִּי כֹל
 מֵה שֶׁהוּא אִישׁ כְּשֶׁר בִּיחָר, יֵשׁ לוֹ חֶלֶק
 בַּתּוֹרָה בִּיחָר, כִּי עָקֵר הַשְּׁחִיטָה, דִּהְיִנוּ
 לְהַעֲלוֹת הַנֶּפֶשׁוֹת מְזוֹלוֹתָא דְּגִלוֹתָא הוּא
 עַל־יְדֵי הַתּוֹרָה כַּנ"ל. וְזוֹ שְׁאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ
 וְל': "כֹּל שֶׁיִּשְׁגּוּ בַּתּוֹרָת זְבִיחָה, הוּא רְאוּי
 לְשַׁחֵט". 'בַּתּוֹרָת זְבִיחָה' דִּיקָא, כִּי צָרִיד

לקוטי הלכות

הלכות שהיטה ג

יורה דעה

יג

השהיטה ואם נמצא בו פגם - פסולה, כי 'חישנין שמא בעור נפגמו' (י"ד שם ס"א), הינו שמא נפגם החליף על-ידי עור הבהמה והעור, שהם בחינת בנדים צואים שמהם כל המניעות וכו' פנ"ל. ועל-כן אפלו בעור חישנין שמא בעור אפגם, אף-על-פי שהוא דבר רחוק, אך הוא פנ"ל:

ג ועל-כן השהיטה במקום הצואר דוקא, במקום המושכת הצואר, כמבאר ב'יורה דעה, זה בחינת 'משכייה דצואריה', הנאמר במאמר הנ"ל, שהוא מרמז על גדלות, בחינת (תהלים ע"ו): "דברו בצואר עתק" (כמו שמבאר שם, ע"ן שם), ושם עקר השהיטה, לשחט ולהכניע בחינת משיכת הצואר שהוא בחינת גדלות, כי עקר העלאת הנפש הוא על-ידי פטול הנאווה (כמו שמבאר שם במאמר הנ"ל), כי באמת עקר נפילת הנפש חס ושלום, הוא על-ידי גדלות, שמשם עקר כל הנפילות, כמובא בדברי רבנו ז"ל, במקום אחר (לקוטי מוה"ר"ן סימן קסח) ששקר הנפילה על-ידי גדלות, כי באמת אין שום נפילה בעולם כלל, כי ה' ותברך בכל מקום, כי "מלא כל הארץ כבודו" (ישעיה ג, ג), אך בשיש לו גדלות אז אין אני והוא יכולין לדור' וכו' (כמו שאמרו רבותינו ז"ל, סוטה ד), נמצא, שכל הנפילות הם על-ידי גדלות. ועל-כן אלו הנפשות שנפלו כל כך עד שנתגלגלו בחי, ועקר נפילתם הנה על-ידי גדלות פנ"ל. ועקר

תקון כל הנפשות הוא על-ידי ענוה שנה עקר תחית המתים ותענוג עולם הבא, כמו שפרש רבנו ז"ל במקום אחר (סימן עב בלקוטי תנינא) בחינת (ישעיה כו, י"ז): "הקיצו ורגנו שכני עפר" - 'מי שנעשה שכן לעפר בחייו' וכו' (ע"ן שם), ועל-כן השהיטה שהוא בשביל תקון ועלית הנפש, על-כן היא במקום המושכת הצואר, להכניע ולכבול את הגדלות, שהיא בחינת 'משכייה דצואריה' וכו' פנ"ל:

ד וזה בחינת פסוי דם בעפר (יורה דעה סימן כח) זה בחינת שפלות, בחינת "ואנכי עפר ואפר" שאמר אברהם אבינו (בראשית י"ב, כו), בחינת שפלות שעל-ידי זה וכו' ישראל לעפר פסוי, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (סוטה י"ז), כי עקר תקון הנפש על-ידי שפלות פנ"ל:

ה וזה בחינת שהיה בשהיטה שפסולה (יורה דעה סימן כג), וכן דרסה אסורה (שם סימן כד), כי השהיטה צריכה שתהיה בשלמות ובנוריות בלי הפסק, כי מחמת שהבנדים צואים שמהם כל המניעות מתבגרים ומזנעים מאד, על-כן אסור לעשות שום שהיה והפסק כדי שלא יתבגרו המזנעים שהם הבנדים צואים, חס ושלום, כי הם גלולים למנע ולקלקל פנ"ל. ועל-כן צריכה השהיטה שתהיה בנוריות גדול בלי שום שהיה אפלו כמשהו. אך אף-על-פי-כן דרסה פסולה, כי אף-על-פי, שצריכין להזדרז בשהיטה מאד, דהינו בחינת פשוטין להעלות

יורה דעה

ואינו נוטה לכאן ולכאן, כי חציו טוב וכו'. והכל הולך אחר המכריע, ועל-פני האדם נדון אחר רבו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (קדושין ב:), כי תכף בשמכריע מעט פחות השערה לכף זכות, אוי וכללת פטוב ונעשה פלו טוב. וזה בחינת (תהלים ט): "וסביבו נשערה מאד", "וסביבו זה בחינת 'תיקלא' ה"ל, שהוא בחינת נגה פדוע, בחינת (תהלים א): "נגה לו סביב", שם הכל תלוי פחות השערה, בחינת נשערה מאד פנ"ל. ועל-פני השחיטה ברבו, כי על-ידי חוט השערה, המושלים את הרב, על-ידי זה יוצאין הנפשות מבחינת פלגא ה"ל, מבחינת התיקלא ה"ל, כי נכרעין לכף זכות על-ידי הרב, ואי נכללין בסמרא דטוב בבחינת 'יראה שלם' שהוא בחינת החליף השלם פנ"ל:

ז ועל-פני אמרו רבותנו ז"ל (פסחים מב:): "עם הארץ לא יאכל בשר", כי אי אפשר לאכל בשר כי אם על-ידי עסק התורה, שעל-ידי זה יכולין להעלות הנפשות מילוחא דגלותא פנ"ל:

הלכה ד

על-פי התורה "דרשו ה' ועזו" בסמין ל"ז, ענין שם, שמדבר שם מענין שחיטה, ענין שם, באות ו מה שנאמר שם: וזהו ההדרו בורדיין ברבי יהודה, כי הדין הוא הנפש שבא בגלגול, וצריך השוחט לכוון להעלות הנפש שבדין. גם

הנפש, להפשיטה מן הבגדים צואים פנ"ל, אף-על-פני-כן אי אפשר שתהיה בבחינת דרסה, כי בהכרח לסבל הניעות והמניעות, לעבר ולילך דרך כל המניעות עד שנפשיט מעליו כל הבגדים הצואים, שהם המונעים ואי אפשר להכניעם בפעם אחד בבחינת דרסה (מבאר מה במקום אחר (לקוטי מוה"ר"ן סימן י"ד)):

וזה בחינת חלדה (יורה דעה סימן כ"ד), שהשחיטה צריכה שתהיה מפרעת ומגולה לגמרי, שלא יחליד הספין תחת העור או בין סימן לסימן, שלא יפסקו הבגדים הצואים למעלה מן הספין, שהיו בחינת המונעים והמפסקים של הבגדים הצואים שהם בחינת עור הבמה פנ"ל, כי עקר השחיטה על-ידי בחינת היראה פנ"ל והיראה הוא בחינת פיתחא עלאה, ועל-פני צריכין שתיה פתח השחיטה פתוח לגמרי בלי שום מונע והפסק:

ו זהו בחינת שחיטת הסימנין ברבן יונה דעה סימן כ"א, פ"ה א), כי הנפשות קודם התקון הם בחינת פלגא (כמו שמבאר שם), ועל-פני עקר תקונם על-ידי שעולין אל היראה שהוא בחינת שלמות, כי עקר תקון שלהם להעלותם מבחינת פלגא והסרון לבחינת יראה שלם. ועל-פני השחיטה ברב הסימנים, כי הנפשות הנפולות הם בחינת הנפשות העשוקות בתיקלא, פדוע, ותיקלא הוא בבחינת פלגא, כי מערב טוב ורע חציו טוב וכו' וזהו בחינת תיקלא שעומד על המשקל

לקוטי הלכות

הלכות שחיטה ד

יורה דעה

טו

עקר חסרון הפרנסה וכו' (עז שם פל התורה חטב):

וּבְלֵל הַתּוֹרָה, שְׁצָרִיד אָדָם לְהִכְנִיעַ הַחֲמור לְגַבֵּי הַצּוֹרֶה, לְהִכְנִיעַ הַחֲמור וְהַגּוֹף שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּהֵמָה, בְּחִינַת סִבְלוֹת, בְּחִינַת חֶשֶׁד, בְּחִינַת מִיתָה, בְּחִינַת שְׂכָחָה, בְּחִינַת חֻכְמוֹת חִיצוֹנוֹת. וְלְהַגְבִּיר וְלְהַעֲלוֹת הַנֶּפֶשׁ וְהַצּוֹרֶה, שֶׁהיא בְּחִינַת חַיִּים, בְּחִינַת זְכוּר, בְּחִינַת אָדָם, בְּחִינַת חֻכְמָה, בְּחִינַת אור, בְּחִינַת חֻכְמַת הַתּוֹרָה וְכו'. וְזֶה זֹכֵינוּ עַל־יְדֵי תַעֲנוּת שֶׁהוּא בְּחִינַת צְדָקָה. וְעַקֵּר הוּא צְדָקָה שֶׁל אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַכֹּל פֶּה שְׁאִין בּוֹ חֲטָא שֶׁל תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבִּין (שִׁפְחָה קט"ט): שְׁעַקֵּר הַמִּתְקַת הַרְיִן שֶׁהוּא בְּחִינַת חֶשֶׁד וְשִׂכְחָה וְסִבְלוֹת וְכו', הוּא עַל־יְדֵי הַכֹּל פֶּה שְׁאִין בּוֹ חֲטָא וְכו'. וְזֶה בְּחִינַת שְׁחִיטָה שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתַּעֲלוֹת הַנֶּפֶשׁ, לְהִכְנִיעַ רוּחַ הַבְּהֵמָיוֹת, בְּחִינַת בְּהֵמָה, בְּחִינַת הַגּוֹף וְכו' וְלְהַעֲלוֹת הַנֶּפֶשׁ שְׂבָחִי לְמַדְבַּר, שֶׁהוּא בְּחִינַת אָדָם, בְּחִינַת תּוֹרָה וְכו' (עז שם פל זה חטב): וְעַן שֵׁם בְּסוֹף מַה שְׁנֹאֲמַר שֵׁם לְעֵנּוּ בְּגֵי עַמּוֹ הָאֶרֶץ וְכו' וְכָל הַתּוֹרָה שֶׁהֵם מְגַלִּים, הוּא הַכֹּל גְּלוּי לְהַשׁוֹחֵט וְכו' (עז שם פל זה חטב):

א וְזֶה בְּחִינַת חֻכְמַת הַלְכוֹת שְׁחִיטָה (יורה דעה סיון כג, סעיף א) כְּנֶגֶד חֻכְמַת בְּחִינַת לְנֶפֶשׁ, שֶׁהֵם בְּחִינַת חֻמְשָׁה דְמוּיִם, בְּחִינַת חֻכְמַת אוֹתוֹת "מִנְצֵפֶיךָ", כְּמוֹכָא שֵׁם בְּהַתּוֹרָה הַנֶּלֶל, שֶׁכָּל זֶה צְרִיכִין לְתַקֵּן עַל־יְדֵי הַשְׁחִיטָה. וְעַל־כֵּן הֵם

חֻכְמַת הַלְכוֹת שְׁחִיטָה שֶׁהיא דְרָסָה וְכו' כְּנֶגֶד חֻכְמַת בְּחִינַת שֵׁשׁ לְנֶפֶשׁ וְכו' כְּנֶלֶל וְכַשְׁנוֹהֲרִין מִחֻמְשָׁה דְבָרִים הַנֶּלֶל הַמְפָסְדִין אֶת הַשְׁחִיטָה, שֶׁהֵם, שֶׁהִיא דְרָסָה וְכו', עַל־יְדֵי זֶה זֹכֵינוּ לְהַעֲלוֹת אֶת הַנֶּפֶשׁ שְׂבָחִי לְמַדְבַּר, שֶׁהיא כְּלוּלָה מִחֻכְמַת בְּחִינַת כְּנֶלֶל:

ב וְזֶה מַה שֶׁהַשׁוֹחֵט צָרִיד לְהִרְאוֹת סְבִינוּ לְחֻכְמָה, כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְכו' (תל"ז י"ז): כִּי עַקֵּר תַּקּוּן הַשְׁחִיטָה, שֶׁהוּא לְהַעֲלוֹת הַנֶּפֶשׁ, הוּא עַל־יְדֵי הַחֻכְמָה בְּתוֹרָה דִּיקָא, כִּי הַנֶּפֶשׁ דִּקְדָּשָׁה הוּא בְּחִינַת חֻכְמַת הַתּוֹרָה (כְּמִבְּאָר שֵׁם בְּהַתּוֹרָה הַנֶּלֶל כְּמִה עַמְמִים). עַל־כֵּן אִי אֶפְשָׁר לְתַקֵּן הַתַּקּוּן שֶׁל הַשְׁחִיטָה כִּי אִם עַל־יְדֵי הַחֻכְמָה בְּחֻכְמַת הַתּוֹרָה, כִּי אִי אֶפְשָׁר לְהַעֲלוֹת הַנֶּפֶשׁ כִּי אִם עַל־יְדֵי חֻכְמַת הַתּוֹרָה. וְעַל־כֵּן צְרִיכִין לְקַבֵּל סְבִינוּ הַשְׁחִיטָה מִהַחֻכְמָה דִּיקָא, כִּי שֶׁקָּבַל בַּח מִמֶּנּוּ לְתַקֵּן הַתַּקּוּן שֶׁל הַשְׁחִיטָה, שֶׁהוּא לְהַעֲלוֹת הַנֶּפֶשׁ שְׂבָחִי אִי אֶפְשָׁר כִּי אִם עַל־יְדֵי הַחֻכְמָה בְּחֻכְמַת הַתּוֹרָה כְּנֶלֶל. גַּם בְּזֶה שְׂמִירָא סְבִינוּ לְחֻכְמָה, בְּזֶה הוּא חוֹלֵק כְּבוֹד לְחֻכְמָה. וְכַמְבָּאֵר בְּדַבְרֵי רַבּוֹתֵינוּ וְכו', שְׁצָרִיד לְהִרְאוֹת סְבִינוּ לְחֻכְמָה מִשׁוּם כְּבוֹדוֹ שֶׁל חֻכְמָה. וְעַקֵּר הַעֲלָת הַנֶּפֶשׁ הוּא עַל־יְדֵי כְּבוֹד דִּקְדָּשָׁה שֶׁהוּא שְׂרֵשׁ הַכֹּל - שְׂרֵשׁ הַתּוֹרָה וְהַנֶּפֶשׁ וְכו' (כְּמִבְּאָר שֵׁם). עַל־כֵּן צָרִיד לְהִרְאוֹת סְבִינוּ לְחֻכְמָה מִשׁוּם כְּבוֹדוֹ שֶׁל הַחֻכְמָה. וְאִזּוּ יֵשׁ לְהַשׁוֹחֵט חֵלֶק כְּבוֹד דִּקְדָּשָׁה, בְּבְחִינַת (שְׁמַאי"א ב, ל): "כִּי מְכַבְּרִי

יורה דעה

אכבר". ועל-ידי זה יכול לתקן ולהעלות הנפש שבחי, כי עקר עלית הנפש הוא על-ידי הכבוד הקדושה, שהוא שרש כל הנפשות כנ"ל:

ועל-כן שחיטת-נכרי נבלה, אפלו אינו עובר עבודת אלילים (יורה דעה סימן ב, סעיף א), כי תקון השחיטה הוא להעלות הנפש שהוא בחינת תורה. על-כן אי אפשר לעשות תקון זה, אלא על-ידי בר ישראל שיש לו חלק בתורה, אבל לא על-ידי עוב"ם, וכן ישראל מומר וכו' (שם סעיף ה), מאחר שיצא כבר מן הדת, שחיטתו נבלה, כי תקון השחיטה צריך שיהיה על-ידי מי שיש לו חלק בתורה ודיקא, שהוא ישראל בשר, שאין יש לו פח להעלות הנפש שהיא בחינת תורה כנ"ל:

ג וזה בחינת "אותו ואת בנו לא תשחטו ביום אחד" (ויקרא כב, כח), כי באמת כל הנפשות שבבהמות וחיות ועופות הם נפשות אדם ממש, שנתגלגלו בהם (כפינו בתורה הג' ובשאר מקומות) וזה עקר תקון השחיטה; להעלות הנפש שבחי שנתגלגלה ויורדה ממעלתה בעוונותיה מבחינת אדם לבהמה, לחור לתקנה ולהחזירה למעלתה, להעלותה מבהמה לאדם. על-כן צריך השוחט שיהיה איש בשר וירא שמים מאד. וזהו היטב כנפשו לברך ברפת השחיטה בכונה גדולה ולזהר מאד מאד בכל דיני השחיטה, כדי שיזכה לתקן את הנפש

י. ק"ד.

ולהעלותה למעלתה מבהמה לאדם. ועל-כן הם חמש הלכות שחיטה כנגד חמשה חמשי תורה, שהם כלל כל התורה בלה, כי עקר כלל התורה הוא להעלות הנפש שהוא בחינת אדם וכו', שהיו בחינת שחיטה כנ"ל. ותקון זה שהוא להעלות ולקבר הנפשות מבהמה לאדם וכו', שהוא בחינת שחיטה, בתקון זה אנו עוסקים כל ימינו בכל יום ויום ובכל דור ודור עד שיבוא משיח, שאז ישלם הברור, פדויע (עין חיים שער לה פרק א, ושער יט פרק ג וסוף פרק ה), כי אי אפשר לתקן ולקבר הכל ביום אחד, רק בכל יום ויום ובכל דור ודור מבררין ברויים מיתדים, עד שישלם הברור בימי משיח (פדויע בכתבי

האר"י ז"ל שם).

והכלל, כי אין יום דומה לחברו וה' תברך מחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית, ובכל יום ויום מתבררין ברויים מיתדים מה שאי אפשר לתקנם ביום אחר. וכן בכל דור ודור. ובשכיל זה מתארך הגלות כל כך עד שישלם הברור (כמבאר כל זה בספר גלגולים ובשאר כתבי האר"י ז"ל) ועל-כן חייב על כל אדם להוליד בנים, כי אי אפשר להשלים הברור, כי אם מדור לדור, שכל דור צריך לתקן ולקבר ברויים מיתדים כפי היום וכפי הדור, כי כל יום ויום הוא בחינת דור מחד, כמו שאמרו רבותינו ז"ל בפרד"ש (סקלת רפתי א, ה) על פסוק "דור הולך ודור בא" (סקלת א, ד) 'אין לך יום

שֶׁאֵין מְתִים בּוֹ שְׂשִׁים רְבּוּא וְגוֹלְדִים בּוֹ שְׂשִׁים רְבּוּא'. גִּמְצָא, שֶׁבְּכָל יוֹם וְיוֹם מִתְחַדֵּשׁ דּוֹר אַחֵר שֶׁהוּא שְׂשִׁים רְבּוּא נִפְשׁוֹת, כִּי אֵין דּוֹר פְּחוּת מִשְׂשִׁים רְבּוּא. וְזֶה שֶׁנִּסְמָךְ בְּקִהְלֶת: "וְזָרַח הַשֶּׁמֶשׁ וַיָּבֵא הַשֶּׁמֶשׁ" – 'דוֹר הוֹלֵךְ וְדוֹר בָּא', כִּי כְּמוֹ שֶׁזָּרַח הַשֶּׁמֶשׁ וַיָּבֵא הַשֶּׁמֶשׁ בְּכָל יוֹם וְיוֹם, כְּמוֹ כֵּן מִתְחַדֵּשׁ הַדּוֹר בְּכָל יוֹם וְיוֹם, שֶׁהוּא בְּחִינַת דּוֹר הוֹלֵךְ וְדוֹר בָּא בְּכָל יוֹם כִּנּוּי:

וְזֶה שֶׁנֶּאֱמַר בְּקִרְיַת שְׁמַע, "וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מֵצְוֶה הַיּוֹם עַל לְבַבְךָ וְשִׁנְתָּם לְבַנְיָד" (דְּבָרִים י, ז), שֶׁנִּסְמָךְ וְשִׁנְתָּם לְבַנְיָד לְאֲשֶׁר אָנֹכִי מֵצְוֶה הַיּוֹם (עו), כִּי שְׁנִיחָם אַחֵר, כִּי אֲשֶׁר אָנֹכִי מֵצְוֶה הַיּוֹם, 'הַיּוֹם' דְּיוֹקָא, זֶה אֲזַנְהֵרָה, שֶׁצָּרִיכִין לְהַתְגַּבֵּר בְּכָל יוֹם וְיוֹם בְּהַתְגַּבְּרוֹת חֲדָשׁ לְקַנּוּת הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת, כִּי בְּכָל יוֹם וְיוֹם יִצְרוֹ שֶׁל אָדָם מִתְגַּבֵּר עֲלָיו מִחֲדָשׁ מִמּוֹשׁ, מִחֲמַת שֶׁבְּכָל יוֹם וְיוֹם צָרִיכִין לְבַרֵּר בְּרוּרִים חֲדָשִׁים עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה וְהַעֲבוּדָה וְכַנְגֵּד כֹּל בְּרוּר יֵשׁ קַלְפוֹת וְסִמְרִין אַחֲרֵינוּן הַרְבֵּה הַמְסַבְּבִין אוֹתָם, כִּי הַנִּיצוּצוֹת דִּקְדָּשָׁה נִפְלוּ בְּעַמְקֵי עַמְקֵי הַקַּלְפוֹת, וּמִחֲמַת שֶׁבְּכָל יוֹם וְיוֹם צָרִיכִין לְבַרֵּר בְּרוּרִים חֲדָשִׁים מֵעַמְקֵי הַקַּלְפוֹת, עַל-כֵּן מִתְגַּבֵּר וּמִתְגַּרֵּה הַבַּעַל דָּבָר עַל הָאָדָם בְּכָל יוֹם מִחֲדָשׁ. וְעַל-כֵּן הַתּוֹרָה מוֹהֲרַת, "אֲשֶׁר אָנֹכִי מֵצְוֶה הַיּוֹם" – 'הַיּוֹם' דְּיוֹקָא. וְכְמוֹ שֶׁדִּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ וְ"ל

(סְפָר שָׁם, לֵב. וְהוֹכַח בְּפִרְשׁוֹ רַש"י), 'בְּכָל יוֹם וְהָיוּ כְּעִנְיָד פְּחַדְשִׁים', כִּי בְּרֹדְאִי דְבָרֵי תוֹרָה הֵם חֲדָשִׁים מִמּוֹשׁ בְּכָל יוֹם וְיוֹם, כִּי דְבָרֵי הַתּוֹרָה, שֶׁהֵם בְּחִינַת הַעֲלָאָת הַנִּפְשׁוֹת כִּנּוּי, מִתְחַדְּשִׁים בְּכָל יוֹם וְיוֹם, כִּי בְּכָל יוֹם צָרִיכִין לְבַרֵּר בְּרוּרִים חֲדָשִׁים כִּנּוּי, וְעַל-כֵּן נִסְמָךְ לְזוֹה, "וְשִׁנְתָּם לְבַנְיָד", דְּהֵינּוּ שֶׁצָּרִיכִין לְלַמֵּד הַתּוֹרָה לְבָנָיו כְּדִי לְגַלּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ וְתִבְרָךְ וְקִדְשֵׁת תּוֹרָתוֹ מִדּוֹר לְדוֹר, כְּדִי לְהַשְׁלִים הַבְּרוּר שֶׁל הַנִּיצוּצוֹת וְהַנִּפְשׁוֹת בְּכָל דּוֹר וְדוֹר הַשָּׂדֶה לָהֶם עַד שֶׁיָּבֹא מִשִּׁיחַ כִּנּוּי. וְעַל-כֵּן נִסְמָךְ לְ"אֲשֶׁר אָנֹכִי מֵצְוֶה הַיּוֹם", כִּי שְׁנִיחָם אַחֵר מִמּוֹשׁ, כִּי בְּרוּר הַנִּיצוּצוֹת וְהַנִּפְשׁוֹת צָרִיכִין בְּכָל יוֹם דְּיוֹקָא מִחֲדָשׁ, וְכֵן בְּכָל דּוֹר וְדוֹר מִחֲדָשׁ, כִּי כֹל יוֹם הוּא בְּחִינַת דּוֹר חֲדָשׁ, בְּחִינַת "וְזָרַח הַשֶּׁמֶשׁ וַיָּבֵא הַשֶּׁמֶשׁ דּוֹר הוֹלֵךְ וְדוֹר בָּא וְכוּ" כִּנּוּי. כִּי עֶשֶׂר בְּרוּר הַנִּיצוּצוֹת וְהַנִּפְשׁוֹת הוּא בְּשִׁבְלֵי כְּבוֹדוֹ וְתִבְרָךְ, כִּי הַכְּבוֹד שֶׁרָשׁ הַכֹּל, כִּי הַכֹּל נִבְרָא בְּשִׁבְלֵי כְּבוֹדוֹ (ישעיה מ, ז), כֵּן דִּישְׁתַּמּוּדְעִין לִיָּה כִּנּוּי. וְיָדִיעַת כְּבוֹד אֱלֻקוֹתוֹ וְגִדְלָתוֹ וְתִבְרָךְ מִתְגַּלֶּה בְּכָל יוֹם וְיוֹם בְּהַתְגַּלּוֹת חֲדָשׁ, בְּבְחִינַת (תהלים יב, ב) "הַשְּׁמַיִם מִסְפָּרִים כְּבוֹד אֵל וְכוּ" יוֹם לְיוֹם יָבִיעַ אִמּוֹר וְכוּ". וְזֶה בְּחִינַת (איוב לז, ז): "מִיּוֹם יִבְרָאוּ", כִּי כֹל יוֹם וְיוֹם יָבִיעַ וְיִבְרָא כְּבוֹד אֱלֻקוֹתוֹ וְתִבְרָךְ כִּפִּי בְּרוּר הַנִּיצוּצוֹת שֶׁבְּאוֹתוֹ הַיּוֹם, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת חֲדוּשׁ מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית: שֶׁבְּכָל יוֹם כִּנּוּי:

יורה דעה

אחד, כי כל יום ויום הוא בחינת דור
מיחד פנ"ל:

ה ועל-כן עקר התענית השלם אינו
פחות מיזם אחד. כמו
תענית יום הכפורים והתעניות שגזרו
רבתינו ז"ל, שכלם שעורם יום אחד, וכן
כל התעניות שמקבלים על עצמן
לתשובה, כלם שעורם לא פחות מיזם
אחד, כי עקר תקון ועליות הנפש, הוא
על-ידי תענית (פניבאר בהתורה הג'ל). ועל-כן
שעור כל תענית הוא לפחות יום אחד,
כי עקר התקון הוא בבחינת הימים,
ששם עקר הנגם והתקון, כי הימים הם
בחינת מדות, בבחינת "זמדת ימי מה
היא" (תהלים לט, ה), כמו שכתב רבנו ז"ל
במקום אחר (לקוטי מדרשין סיון לב) ושם
בבחינת המדות, שהם בבחינת הימים,
שם עקר כל הפגמים והתקונים כידוע,
ועל-כן כל אחד ואחד כפי פגמיו על-ידי
עוונותיו. כמו-כן הוא צריך להתענות
לתשובה (במובא בספרים, עין בשער רוח הקדש לתאר")
ז"ל תקון טו - כב), כדי לתקן ולקבץ פגמי
נפשו דבר יום גיומו. ועל-כן שעור
התענית אין פחות מיזם, כי התקון
והכפור הוא בבחינת יום פנ"ל:

ו וזהו בחינת שקלים שצטוו בשביל
לכפר על עון העגל, שכולל כל
החטאים, כי אז חזרה הזקמא וכו'. ונצטוו
אחר יום הכפורים לתן שקלים לכפרה,
כמו שכתוב (שמות לב): "לכפר על

ד וזהו בחינת אסור אותו ואת בנו, שלא
לשחטם ביום אחד, כי כמו

שבבגיא אדם צריכין לברר מיזם ליום דוקא
ומדור לדור דוקא. כמו כן בבחמות נחיות
וכו'. צריכין ברורים חדשים בכל יום ובכל
דור ודור, כי הכל אחד, כי גם הנפשות
שפחי הם נפשות אדם שנתגלגלו בהם
פנ"ל, ועל-כן גזר גם עליהם ה' תכפרה,
"פרו ורבו וכו'" (בראשית א, כב), כדי להשלים
הברור בכל יום ובכל דור פנ"ל. ועקר
הברור של נפשות הבהמות הוא על-ידי
השחיטה פנ"ל, כי אז דוקא בשעת
השחיטה מסתלקת הנפש שפחי ועולה
למעלתה מחי למדבר פנ"ל. על-כן צותה
התורה שלא לשחט אותו ואת בנו ביום
אחד, כי הברור של הבהמה בעצמה
על-ידי השחיטה, והברור של בנה, הם
שני ברורים מיחדים, שהם בחינת ימים
מיחדים פנ"ל, ששני הימים ושני
הדורות הם בחינה אחת. ועל-כן בודאי
אסור לשחטם שניהם ביום אחד, כי אי
אפשר לברר הברור של שני דורות ביום
אחד, ואם, חס ושלום, ירצה לברר
הברור של שני דורות מיחדים ביום אחד,
תחנבר הסטרא אחרא ביותר מפתחלה,
מאחר שרצה לברר שלא בזמנו, על-כן
מאחר שעקר התקון והברור של החי הוא
על-ידי השחיטה. על-כן אסור לשחט
אותו ואת בנו ביום אחד, כי אי אפשר
לברר הברור של שני דורות מיחדים ביום

לקוטי הלכות

הלכות שחיטה ד

יורה דעה

ט

נפשותיכם" זה בחינת 'אגרא דתעניתא צדקתא' (ברכות ט); שעקר התענית היא הצדקה של ארץ-ישראל, שעל-ידי זה מעליו הנפש ומכניעין הגוף וכו' (פמבאר ביהמורה פ"ל). ועל-כן אחר יום-הכפורים שהוא יום תענית הקדוש, אחר כך נצטוו על השקלים (כפרוש רש"י שמות ל, טו) שהם נדבת לב בחינת צדקה, בחינת 'אגרא דתעניתא צדקתא', והכל כדי לתקן הטא העגל שפולל כל החטאים, כדי להכניע החמור והגוף ולתקן ולהעלות את הנפש בחינת 'לכפר על נפשותיכם', על נפשותיכם' דיקא, כי השקלים הם בחינת צדקה של ארץ-ישראל, שהוא בחינת 'הכל פה שאין בו הטא של תינוקות של בית רבן' (שבת קס), שעקר התעלות הנפש הוא על-ידי זה פנ"ל, כי השקלים היו בשביל נדבת המושפן, וזה ידוע שהמושפן היה כדי להמשיך ולגלות קדשת ארץ-ישראל, שעקר קדשתה מביית-המקדש, שהוא בחינת המושפן, כי המושפן ובית-המקדש הם בחינה אחת, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ערוך ב, א): "אשפון מקדש דאקרי מושפן". ובכל מקום אשר היה חונה שם המושפן, היה שם כל הדינים של קדשת הביית-המקדש לעגן הרחקת זרים ובמזאים וכו' (עין פמבאר ה, ב), כי בהמושפן היה קדשת הביית-המקדש שהוא בחינת קדשת ארץ-ישראל, שהוא בחינת הכל הקדוש של תינוקות של בית רבן, שהם מקבלין הכל פיהם הקדוש

מהמושפן - מביית קדש הקדשים, שישם עמרו הכרובים, שהם אנפי זמרי, בחינת תינוקות, (פמבאר ביהמורה פ"ל וכמו שפבאר ביהמורה אוקרה לאלקי בעודי בסיון רבא), שהתינוקות מקבלין הכל פיהם מהמושפן של כל צדיק וצדיק וכו'. על-כן על-ידי הצדקה של השקלים בשביל המושפן, שהוא בחינת קדשת ארץ-ישראל, בחינת הכל פיהם של תינוקות, על-ידי זה זוכין להכניע החמור והגוף ולהעלות הנפש פנ"ל, שהוא תקון כל החטאים פנ"ל, כי כל החטאים נמשכין מזהמת הגוף שחורה על-ידי עון העגל, פידוע:

ו על-כן עקר הכניעת המן-עמלק היה על-ידי השקלים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (בבבא זר, א): "רשע, כבר קדמו שקליהם לשקליה". כי עמלק הוא הפמרא אחרא (זהו כי תצא, רפא) שמתגברת מאד בכל יום ויום מחדש. וכן בכל דור ודור מחדש. כפי הברורים שצריכין לברר בכל יום ובכל דור מחדש, כמו-כן את זה לעמט זה מתגבר עמלק בכל יום ובכל דור מחדש. ועל-כן, "מלקמה לה" בעמלק מדור דור" (שמות ח) "מדור דור" דיקא, כי בכל דור ודור צריך ה' יתברך להם עמו מחדש פנ"ל. ועל-כן עקר הכניעת המן-עמלק הוא על-ידי תענית, שעל-כן גזרה אסתר תענית, כמו שפכתוב (אסתר ד, ו) "וצומו עלי". וכתבה זכר התענית לדורות, כמו שפכתוב (שם ט): "ודברי הצמות ונקמתם". לידע ולהודיע, שעקר

הכנעת הקוֹרְעֵמֶלֶק, שהוא הסמרא אחרא בכל דור ודור, הוא על-ידי התענית. וכן בימי משה היה הכנעתו על-ידי תענית, כמו שפירשו רבותינו ז"ל, "ומשה אהרן וחור עלו וכו'" (שמות י"ז): 'פתענית היו שרוי'ם'. ועל-כן היה עקר הכנעת הקוֹרְעֵמֶלֶק על-ידי השקלים, כי עקר התענית הוא ההדקקה, בחינת 'אגרא דתעניתא צדקתא' וכו"ל, שיהו בחינת 'שקלים כנ"ל':

ח ועל-כן המן הרשע, ימח שמו, הפיל פור מיום ליום ומחדש לחדש וכו' (אסתר ג'), עד שנפל לו הגורל על יום י"ג באדר, כי המן היה חכם להרע ומכשף גדול, וידע שהפרורים נעשים בכל יום ויום כפי היום וכפי הדור. ועל-כן בחכמתו הרעה הטיל גורלות, כדי לכוון החדש והיום שיוכל להתגבר על ישראל חס ושלום, ובנדאי גורלו לא היה דבר ריק, ובנדאי פון היטב בגורל היום המיוחד, שהיה בלתי אפשר לעמוד כנגדו (עין אסתר רבה ג' י"ז), אבל ה' התברך גבור על הכל ועשה עמו נסים ונפלאות גדולות ונוראות, ועזר והושיע למרדכי ואסתר בכל החצמות וזעקתם, להכניע המן הרשע וכל זרע עמלק באותו היום דיקא. ונתהפך מהפך אל הפך, כמו שכתוב (ש"ב) "ונתהפך הוא". ובאמת היה גם נפלא שאין כמוהו שנתהפך הפור והגורל מהפך אל הפך ממש, שדיקא באותו היום נהרגו ונשמדו זרע עמלק, ועל-כן

נקראו הימים האלה, "פורים" – על שם ה'פור' (ש"ב) כי זה עקר תקף הנס הנפלא והנורא הזה, שפורו וגורלו של המן, שהיה מכשף מפלג וחכם להרע כזה, וכוון מאד מאד בגורלו על אותו היום דיקא, אשר באמת היתה עת צרה מאד ולא היה אפשר לעמוד נגדו באותו היום, על-כן הסכימו עליונים להגזירה חס ושלום, אבל איש בער לא ידע שמאד עמקו מחשבותיו ותרברך ואין שום יאוש בעולם, כי אף-על-פי שבאמת זה היום מסגל לו לרעתו, חס ושלום, וקשה מאד מאד לעמוד כנגדו, עד שבמעט כמעט היו נאבדו חס ושלום, כל שזנאי ישראל, אף-על-פי-כן, "אתה מרום לעלם ה'" (תהלים צ"ב ט), ו'אפלו הרב תדה מנחת על צוארו של אדם אל ימנע עצמו מן הרחמים' (ברכות י'), כי על-ידי הצום והתענית שגזרו מרדכי ואסתר נתהפך מהפך אל הפך, ונתהפך הגורל והפור, להפיל אותו וזרעו ומשפחתו באותו היום דיקא. כי זה ידוע שבכל מקום שיש כח לסמרא אחרא להתגבר ביותר ויותר, בנדאי יש שם קדושה טמונה וצפונה ונסתרת, קדושה גבוהה מאד מאד, רק שהיא בהעלם ובהסתור גדול מאד מאד, עד שנגמה שאי אפשר בשום אופן להכניע את הסמרא אחרא והקלפה היא, אבל באמת אם תרצה התגבר עליו, רק שצריכין יגיעה יותר בצום ותענית וצעקה ושועה ותפלה ותחנונים

הכנעת הקוֹרְעֵמֶלֶק, שהוא הסמרא אחרא בכל דור ודור, הוא על-ידי התענית. וכן בימי משה היה הכנעתו על-ידי תענית, כמו שפירשו רבותינו ז"ל, "ומשה אהרן וחור עלו וכו'" (שמות י"ז): 'פתענית היו שרוי'ם'. ועל-כן היה עקר הכנעת הקוֹרְעֵמֶלֶק על-ידי השקלים, כי עקר התענית הוא ההדקקה, בחינת 'אגרא דתעניתא צדקתא' וכו"ל, שיהו בחינת 'שקלים כנ"ל':

ח ועל-כן המן הרשע, ימח שמו, הפיל פור מיום ליום ומחדש לחדש וכו' (אסתר ג'), עד שנפל לו הגורל על יום י"ג באדר, כי המן היה חכם להרע ומכשף גדול, וידע שהפרורים נעשים בכל יום ויום כפי היום וכפי הדור. ועל-כן בחכמתו הרעה הטיל גורלות, כדי לכוון החדש והיום שיוכל להתגבר על ישראל חס ושלום, ובנדאי גורלו לא היה דבר ריק, ובנדאי פון היטב בגורל היום המיוחד, שהיה בלתי אפשר לעמוד כנגדו (עין אסתר רבה ג' י"ז), אבל ה' התברך גבור על הכל ועשה עמו נסים ונפלאות גדולות ונוראות, ועזר והושיע למרדכי ואסתר בכל החצמות וזעקתם, להכניע המן הרשע וכל זרע עמלק באותו היום דיקא. ונתהפך מהפך אל הפך, כמו שכתוב (ש"ב) "ונתהפך הוא". ובאמת היה גם נפלא שאין כמוהו שנתהפך הפור והגורל מהפך אל הפך ממש, שדיקא באותו היום נהרגו ונשמדו זרע עמלק, ועל-כן

הרבה, כמו בימי מרדכי ואסתר. ואז יכולין לזכות שיתקדף הדבר מהקדף אל הקדף כמו שתיה או, שדקא באתו היום הפילו אותו ונתהקדף הפור והגורל מהקדף אל הקדף. עליבן קראו לימים האלה "פורים" דקא. וקמו בן הוא בכל דור דוד ויבכל יום ויום, כמו שכתוב (שם ט), "והימים האלה נזכרים ונעשים בכל דור דוד וכו'". והבן מאד דברים אלו למעשה, כי חידד הנצחיים תלויים בזה, שתאמין ותדע בכל יום ובכל עת ובכל מקום, שיש לך פח עדון איד שהוא להתגבר על מה שאתה צריך להתגבר באתו היום והמקום דקא, וה' יתברך יעזר ויושיע לך, אמן:

טו

ט וזה בחינת שמונה עשרה מרפות, שאסור לאכל המרפה שאינה חיה, כי ה' יתברך ברא את האדם בגוף ונפש, חמר וצורה, שהם בחינת אדם ובהמה וכו', כדי שיהיה לו בחירה, כדי שיתגבר להכניע ולשבור הגוף והחמר בחינת בהמה ולהעלות הנפש בחינת אדם וכו', שבשכיל זה היה עקר בריאת האדם כידוע, ומשנברא האדם, הכל נמסר ביד האדם, שהוא דקא צריך לברר הכל. עליבן אי אפשר להכניע רוח הבהמיות של הבהמה "חידת היא למטה לארץ" (ספלות ג, טא), כי אם עלידי האדם שהוא דקא יש לו פח לברר רוח הבהמה ולהעלותה מבהמה לאדם. על-כן אם הבהמה מתה מאליה בידי שמים,

היא נבלה. ואפלו אם היא מרפה שאינה חיה, נחשבה כמתה ואסורה פאכילה, כי ה' יתברך מסר הכל בדיניו הפעלי בחירה, שאנחנו בני-האדם דקא צריכין להוציא הנפש מהבהמה על-ידי השחיטה, ואז דקא נשהשוחט מקים מצות שחיטה כראוי, אז דקא מבררין הנפש מהבהמה ומעלין אותה מבהמה לאדם, מתי למדבר, כי רק האדם יש לו זה הפח, כי לחד נברא האדם, שיהיה לו מלחמה זאת; להכניע הגוף שהוא בחינת בהמה כנ"ל. וזה בחינת הספין של שחיטה, זה בחינת תענית, כי עקר התענית הגוף בחינת בהמה הוא על-ידי תענית כנ"ל, שעל-ידי זה עולין מבהמה לאדם, ועקר גדר האדם הוא הדבור, שהאדם יש לו דבור, ובהמה אין לה דבור. בחינת (תהלים כט, י): "נמשל פבהמות נדמו". ועל-ידי התענית זוכין לצאת מבהמה לאדם כנ"ל, הינו שזוכין לבחינת דבור שהוא גדר האדם. וזה בחינת הספין של שחיטה, בחינת (שם קכט, י): "רוקמות אל בגונם וחרב פיפיות בנדם", כי השכינה שהיא בחינת הדבור, בחינת (שם טא, י): "אדני שפתי תפתח", היא בחינת "חרב לה" (בספר בתיורה תעיל), שהיה בחינת הספין של שחיטה (כמו שבאר שם). נמצא שהספין של שחיטה שהוא בחינת "חרב לה" זה בחינת הדבור, שהיה בחינת התענית, שעל-ידי זוכין לדבור – לצאת מבהמה לאדם, שהוא הדבור כנ"ל, כי

יורה דעה

הגוף והחמר בחינת בהמה, שם אחיות
היצר הרע והם"מ (הפסד - מס), שהוא
בחינת עמלק, בחינת עשו שהוא זהמת
הנחש, והוא ממונה על הרב, בחינת
(בראשית כו ט): "ועל חרפך תחיה". ועקר
הכניעתו על-ידי תענית שהיא קשה
מחרב, כמו שמוצא בספר הא"ב באות
תשובה, אות ג/, "התענית קשה מחרב",
כי עקר התענית הוא הצדקה, דהיינו
צדקה של ארץ-ישראל, שהוא בחינת
הכל שאין בו חטא, בחינת הכל פיהם
של תינוקות של בית רבן, כי כל אדם
צריך לזכות לזה שיתגבר לשבר החמר
והגוף כל-כך על-ידי התענית עד שיוכה
שיתיה לו הכל פה שאין בו חטא. כמו
תינוקות של בית רבן:

י כי עקר הכניעת עשו בחינת עמלק הוא
על-ידי קול תינוקות של בית רבן,
כמו שדרשו רבותינו ז"ל (בראשית רבה סח, ב)
על פסוק (בראשית כו, ט): "הקל קול יעקב
והידים ידי עשו" - בומן שהקול קול
יעקב, שהתינוקות מצפצפין בקולם, אין
הידים ידי עשו. ומשם מבחינה זאת צריך
השוחט לקבל החרב של השחיטה,
כמבאר בהתורה הנ"ל, שהשוחט צריך
שיתיה לו הכל פה שאין בו חטא כמו
תינוקות של בית רבן, כי על-ידי התענית,
שעל-ידי זה זוכין להכל פה של תינוקות
שאיין בו חטא, משם מקבלין פה להתגבר
על עמלק בחרב דיקא, בבחינת (שמות י, ט):
"ויהלש יהושע את עמלק ואת עמו לפי

חרב" דיקא, כי "מניח וביה אבא לזיל
ביה גרנא" (סנהדרין לטו), כי כל פחו הוא
חרב כנ"ל, על-יכן על-ידי התענית, שעל-
ידי זה מכניעין אותו, על-ידי זה לוקחין
מידו החרב דיקא ומכניעין אותו בחרב
דיקא. כי אז במלחמת עמלק היו שרויים
בתענית, כמו שדרשו רבותינו ז"ל, על
פסוק (שמות י, ט): "ומשה אהרן וחור וכו'".
בתענית היו שרויים כנ"ל. וכן בימי
מרדכי גזרו תענית, כמו שכתוב (אסתר ט,
א): "ודברי הצומות וכו'" וכנ"ל, כי
התענית קשה מחרב כנ"ל, כי על-ידי
התענית מתגברין על הגוף ששם אחיות
עמלק, ולוקחין ממונו החרב ומכניעין
אותו בחרב דיקא, כמו שהיה בימי מרדכי
שנתהפך הדבר שהרגו המן וזרע עמלק
בחרב. והכל בכח התענית בחינת "צומו
עלי" כנ"ל. וזה בחינת הספין של שחיטה
שנמשך בשרשו מבחינה זאת, מבחינת
הכניעת החמר והגוף, בחינת בהמה על-
ידי התענית, משם מקבלין הפה של
הספין של השחיטה, להכניע על-ידו
בחינת בהמה ולהעלות הנפש מתי
למדבר כנ"ל:

יא וכו' תראה נפלאות מה שמצינו
שרבותינו ז"ל (הליו יב) למדו
בדיקת הספין מפסוק, "ושחתם בזה",
כי זה הפסוק נאמר בשאל אחר שהתענו
באותו היום (פסכא שם בענין שמואל א, ד), כי
עקר תקון השחיטה נמשך מבחינת
תענית כנ"ל:

ה"ח

לקוטי הלכות

הלכות שחיטה ד

יורה דעה

כג

[שקד לעיל]

יג וזה בחינת ארבע פרשיות שקורין

באדר (ארה חיים סיון תרפח) סמוך

לפורים ולפסח, כי פורים ופסח הם כלל כל הנאלות, כי פסח הוא זכר ליציאת מצרים שכולל כל הגלויות, כי כל הגלויות מבנים בשם מצרים (במובא במקום אחר), וגם של פורים גדול עוד יותר, כי הוא מפתל המן-עמלק, שהוא "ראשית גוים וכו'", כידוע. ועקר הכנגת מצרים ועמלק, שהם כלל הסמרא אחרא, הוא להכניע ולכבול והמת הנחש הנאחז בהגוף בחינת בהמה, שמשם אחיות הסמרא אחרא והקלפות, שהם בחינת עמלק ומצרים. ועל-כן הם ארבע מלכיות שכוללים בעמלק, שהוא "ראשית גוים", כמו שפרש רבנו ז"ל, במקום אחר (בסיון ל), כי אחיותם מררע של הגוף, הינו מררע של הארבעה יסודות. ועל-כן קורין קדם פסח ופורים הארבע פרשיות, כדי להכניע ולכבול הארבע מלכיות, להכניע ולכבול הרע שבארבעה יסודות שבגוף על-ידי קדשת התענית. ועל-כן עקר התחלת הארבע פרשיות הוא פרשת שקלים, שנתנו שקלים לנדבת המשפן, שהם צדקה ונדבה, שזהו בחינת תענית, בחינת אגרא דתעניתא צדקתא' (ברכות ו). ועל-כן בהמשפן היו מביאין כל הקרבנות, שהם בחינת הכנגת רוח הבהמיות, שעל-ידי זה נחתקנין כל החטאים שנמשכין מבחינת הבהמיות, בחינת גוף, בחינת חשד, בחינת מיתה וכו'. כנ"ל, כי הכל

יב לענין אסור נבלה ומרפה שאינה חיה שנהשבת גם כן כמותה, כי תקון השחיטה הוא להכניע בחינת רוח הבהמיות, שהוא בחינת סמרא דגופא, בחינת מיתה וכו', ועל-כן בהמה שמתה מאליה אסורה, כי שלטה עליה סמרא דמותא, שאז מתגבר רוח הבהמיות, כי אי אפשר לישראל לאכל מהבהמה כראם על-ידי השחיטה, שהוא בחינת תענית, שעל-ידי זה מכניעין רוח הבהמיות בחינת מיתה, בחינת גוף, ומעלין הנפש מחי למדבר, מבהמה לאדם וכו' כנ"ל. כי להכניע ולכבול סמרא דמותא מהבהמה זה אי אפשר כי אם על-ידי האדם הפעל בחירה ויקא כנ"ל, כי האדם יש לו בחירה. ועל-כן יש לו כוחו לכבול בחינת סמרא דמותא מעצמו על-ידי שקדש גופו, ויכניע הגוף והחמר שהם בחינת מיתה לגבי הנפש, שהוא בחינת חיים וכו' כנ"ל. ועל-כן התורה והמצוות קרויים, "חיים", כמו שכתוב (תקרא יח ה): "וחי בהם". כי הוא חידך וכו' (דברים ל ב), ועל-כן "צדיקים אפלו במיתתן קרויים חיים" (ברכות יח), כי כולו מעצמן סמרא דמותא, אבל בהמה אין לה בחירה ועקר תקונת לכבול ממנה סמרא דמותא שתתהו ראויה לאכילת ישראל, הוא על-ידי האדם הפעל בחירה ויקא כנ"ל:

יורה דעה

ואחר-כך קורין פֶּרֶשֶׁת הַחֲדָשׁ, שֶׁהִיא מִצְוַת קִדּוּשׁ הַחֲדָשׁ לְעַבְדֵי שָׁנִים וְלִקְבָעַת הַדְּשִׁים, לְהַשְׁוֹת שְׁנוֹת הַחֲמִיָּה עִם הַלְבָנָה, שֶׁהוּא בְּחֵינַת מְלוֹי פְּגִימַת הַלְבָנָה. וְאִזּוֹ יִתְבַּטֵּל הַחֲשֵׁד, כִּי עֵקֶר הַחֲשֵׁד שֶׁל לֵילָה הוּא מַחְמַת פְּגִימַת הַלְבָנָה. אֲבָל לְעֵתִיד בְּשִׂיחַמְלֵא פְּגִימַת הַלְבָנָה, יִתְבַּטֵּל הַחֲשֵׁד, כְּמוֹ שְׂכַחוּב (שְׂעִיָּה פ. ט.) "לֹא יָבֹא עוֹד שֶׁמִּשְׁדֵּךְ וִירְחֵךְ לֹא יֵאָסֵף וְכוּ'". נִמְצָא, שֶׁעַל-יְדֵי פְּרִשַׁת הַחֲדָשׁ, בְּחֵינַת מִצְוַת קִדּוּשׁ הַחֲדָשׁ מְכַנְּיַעֵן וּמְבַטְלִין הַחֲשֵׁד, שֶׁהוּא בְּחֵינַת גּוֹף, בְּחֵינַת בְּהֵמָה וְכוּ'. נִמְצָא, שֶׁכָּל הָאֲרָבַע פְּרָשִׁיּוֹת הֵם לְהַכְנִיעַ הָרַע שֶׁבְּאַרְבָּעָה יְסוּדוֹת, שֶׁהֵם בְּחֵינַת מִיתָה וְחֲשֵׁד, בְּהֵמָה, גּוֹף, שְׂכַחָה וְכוּ'. וְלַהֲגַבִּיר הַנֶּפֶשׁ בְּחֵינַת אָדָם, בְּחֵינַת אוֹר, בְּחֵינַת חַיִּים וְכוּ'. וְכָל זֶה עַל-יְדֵי הַתַּעֲנִית שֶׁהוּא בְּחֵינַת צְדָקָה, שֶׁהוּא בְּחֵינַת הַשְּׁקָלִים שֶׁל נְדָבַת הַמִּשְׁכָּן, שֶׁנִּצְטַו אַחֵר יוֹם הַכְּפֹרִים, שֶׁמִּשְׁם עֵקֶר הַנֶּסֶם שֶׁל פּוֹרִים, לְהַכְנִיעַ הַמֶּן-עֲמֹלֵק פֶּנ"ל. וְעַל-כֵּן מִתְחִילִין מִפְּרִשַׁת שְׁקָלִים. וְזֶה שְׂמוּבָא בְּזֵהר הַקִּדּוּשׁ; שְׂפֹרִים הוּא בְּחֵינַת יוֹם-כְּפֹרִים, כִּי הַנֶּסֶם שֶׁל פּוֹרִים לְהַכְנִיעַ עֲמֹלֵק, שֶׁהוּא זְהֻמַּת וְתַאֲוַת הַגּוֹף, הוּא עַל-יְדֵי הַתַּעֲנִית פֶּנ"ל, שֶׁהוּא בְּחֵינַת צוּם הַכְּפֹרִים, כִּי קִדְשַׁת כָּל הַתַּעֲנִיתִים מְקַבְּלִין מֵהַתַּעֲנִית שֶׁל יוֹם הַכְּפֹרִים, כִּי עֵקֶר הַקְּנֻעַת הָאֲרָבַע יְסוּדוֹת שֶׁבְּגוֹף לְהַעֲלוֹתָם מִבְּהֵמָה לְאָדָם, הוּא עַל-יְדֵי תַּעֲנִית פֶּנ"ל:

נִכְנַע וְנִתְבַּטֵּל עַל-יְדֵי בְּחֵינַת הַמִּשְׁכָּן שֶׁבָּא מִנְדָּבוֹת יִשְׂרָאֵל, בְּחֵינַת צְדָקָה שֶׁהַתְּנַדְּבוֹ אַחֵר הַתַּעֲנִית שֶׁל יוֹם הַכְּפֹרִים פֶּנ"ל, בְּחֵינַת 'אֲנָרָא דַּתַּעֲנִיתָא צְדָקְתָּא', שֶׁעַל-יְדֵי זֶה עֵקֶר הַקְּנֻעַת הַגּוֹף בְּחֵינַת בְּהֵמָה, בְּחֵינַת מִיתָה וְכוּ' פֶּנ"ל. וְזֶה שֶׁנֶּאֱמַר בְּשְׁקָלִים (שְׂמֹת ל. ב:) "וְלֹא יִהְיֶה בָּהֶם נֶגֶף", כִּי נִתְבַּטֵּל סְמָרָא דְמוֹתָא שֶׁהוּא בְּחֵינַת גּוֹף וְכוּ' פֶּנ"ל:

ואחר-כך קורין פֶּרֶשֶׁת זְכוֹר (דברים כה. יז), מִחֵינַת עֲמֹלֵק, כִּי עֲמֹלֵק הוּא זְהֻמַּת הַנֶּפֶשׁ סְמָרָא דְמוֹתָא, בְּחֵינַת גּוֹף, בְּחֵינַת בְּהֵמָה פֶּנ"ל. וְעַל-כֵּן הָיוּ מִשְׁנֵין עֲצָמִין לְבְּהֵמָה, כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, וְזָרְכִין לְהַכְנִיעַ עַל-יְדֵי הַשְּׁקָלִים שֶׁהֵם בְּחֵינַת צְדָקָה, בְּחֵינַת תַּעֲנִית, כְּמוֹ שֶׁאֱמַר רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (בְּבֵרַת יב.) 'כִּבְרָ קְדָמוֹ שְׁקָלֵיהֶם לְשְׁקָלֵיךְ' וְכוּ' פֶּנ"ל. וְעַל-כֵּן גִּזְרוּ תַּעֲנִית בִּימֵי מִרְדֵּי וְאַסְתֵּר, וְכֵן בִּימֵי מֹשֶׁה הָיוּ שְׂרוּיִים בְּתַעֲנִית בְּמִלְחַמַּת עֲמֹלֵק, כִּי עֵקֶר הַכְּנֻעַת עַל-יְדֵי הַתַּעֲנִית פֶּנ"ל. וְזֶה (דברים כה. ט.) 'זְכוֹר אֵת אֲשֶׁר עָשָׂה לְךָ עֲמֹלֵק'. 'זְכוֹר' דִּיִּיקָא, לְהַגְבִּיר הַיְבָרִזֵּן עַל הַשְּׂכַחָה, כִּי יְבָרִזֵּן וְשְׂכַחָה הֵם בְּחֵינַת נֶפֶשׁ וְגוֹף, חַיִּים וּמִיתָה, אָדָם וּבְהֵמָה, אוֹר וְחֲשֵׁד וְכוּ'. פֶּנ"ל בְּהַתּוֹרָה הַזֵּה:

ואחר-כך קורין פֶּרֶשֶׁת פָּרָה, שְׂמִטַּהֲרַת מִשְׁמַמַּאת מַת, לְהַכְנִיעַ סְמָרָא דְמוֹתָא, שֶׁהוּא בְּחֵינַת גּוֹף, בְּחֵינַת בְּהֵמָה וְכוּ' פֶּנ"ל:

לקוטי הלכות

הלכות שחיטה ד

יורה דעה כה

יד ועל-כן כל קדשת המושקן והבית המקדש היה מבחינת התענית של יום הכפורים, כי רק ביום התענית הקדוש הזה, ביום צום הכפורים, נכנס הכהן הגדול לפני ולפנים, שהוא הקדשה העליונה מכל העשר קדשות, ומשם נמשכין כל הקדשות, כי שם בין הפדים היה עקר השראת השכינה, שהוא שרש כל הקדשות, כמו שכתוב (שמות לא, י): "כי אני ה' מקדשכם". כי עקר כל הקדשות שהיה במושקן ובבית-המקדש היה להכניע ולבטל והמת הנחש, שהוא בחינת בהמה, בחינת גוף וכו' כנ"ל, כי עקר המושקן והבית-המקדש נבנה להביא שם כל הקרבנות שהם של בהמות ועופות, להכניע רוח הבהמיות שהוא בחינת גוף וכו', שעל-ידי זה נתקברין כל החטאים שבאין משם, הן החטאים של כל אחד ואחד, הן חטא אדם הראשון ומעשה העגל, שהמושקן והבית-המקדש מכפר עליהם כידוע (תחומא פרשת קדרי, וזבא פרושי רש"י), שכלם נמשכין מזהמת הנחש שנאחזו בבחינת גוף, בחינת בהמה, בחינת מיתה וכו'. ועל-כן כל פח המושקן והבית-המקדש לתקן ולכפר על כל זה היה נמשך מקדש הקדשים, שלא נכנס לשם אדם כי אם כהן גדול ביום צום הכפורים, שהוא יום התענית, כי זאת הקדשה להכניע הגוף בחינת בהמה וכו'. אי אפשר להמשיך פי אם על-ידי התענית שהוא בחינת הכל

פה שאין בו חטא, שהוא הכל פיהם של תינוקות וכו' כנ"ל, כי התינוקות מקבלין הכל פיהם מהמושקן ובית-המקדש (פמובא במקום אחר בהנחה אמרה לאלפי בעודי בסימן רפב). ועקר מקבלין מבית קדשי קדשים מביין הקרובים, כי "קרובים אנפי זוטרי" (סנה ה), בחינת תינוקות של בית רבן, כי משם הם מקבלין הכל פיהם הקדוש. ולשם נכנס הכהן הגדול ביום צום הכפורים לכפר על ישראל, להכניע בחינת גוף, בחינת בהמה וכו', ולהעלות הנפש וכו' על-ידי התענית של יום הכפורים שהוא שרש כל התעניות, כי משם, מביין הקרובים, ממשכין הכל פיהם הקדוש של תינוקות שאין בו חטא, על-ידי התענית, שעל-ידי זה נכנע הגוף והחומר, בחינת בהמה וכו' ונתקבצו כל הדינים ונתקברין כל העוונות ונתעלה הנפש וכו', שהוא בחינת תורה כנ"ל. אמן ואמן:

מו וזה בחינת מתנות פהה, שצריכין לתן מהבהמה לפנה (ביריה דעה סימן סא), כי המתנות שנותנין לפנה מזובחי הזבח (עין דברים יח, ג) זהו בחינת צדקה של ארץ-ישראל, שהוא בחינת תענית, שעל-ידו עקר הכניעת החומר והגוף, בחינת בהמה ועלית הנפש וכו', בחינת אדם כנ"ל, כי הכהן הוא בבחינת קדשת ארץ-ישראל, כי עבודת הכהן הוא בבית-המקדש בקרבנות. שמשם עקר קדשת ארץ-ישראל (פמובא כבר פמה פנימים). ועל-כן המתנות שנותנין ישראל לפנה, להחזיק

טו טז

אותו כרי שייכל לעבד עבודתו בבית המקדש, כמובא בתורה בכמה פסוקים, והו' בחינת צדקה של ארץ-ישראל שקדשתה נמשכת מבית-המקדש שהוא בחינת קדשת הבהן כנ"ל. ועל-כן צריכין לתן מבהמה מתנות כהנה, שהוא בחינת צדקה של ארץ-ישראל, כי צדקה של ארץ-ישראל הוא בחינת תענית, שעל-ידי זה עקר עלית הנפש וכו' מבהמה לאדם (כנ"ל בהתורה כנ"ל). ועל-כן נותנין לבהן הזרוע ולחיים והקבה. ואיתא בדברי רבותינו ז"ל (תלין קלד'): שהזרוע כנגד "ויקח רמח פינגם ויפלל וכו'" (תהלים קמ"ג, ועו חלון קלד), כי כל קנאת פינגם להכניע זהמת בלעם עמלק הוא בחינת הכניעת החומר, בחינת בהמה וכו', ועל-כן זוכחי הזבח שצריכין להכניע בחינת בהמיות, בחינת החומר וכו', ולהעלות הנפש מחי למדבר, על-כן צריכין לתן מתנות לבהן, זרוע ולחיים וקבה כנגד מעשה פינגם, כדי להמשיך קדשת פינגם שזכה להכניע זהמת החומר, שהוא זהמת בלעם וכו' ולהעלות הנפש וכו' לל, שזה עקר התקון של הבהמה כנ"ל, שצריכין זוכחי הזבח, שהם השוחטים, לתמן כנ"ל. ועל-כן צריכים לתן המתנות זרוע ולחיים וכו', כנגד מעשה פינגם ויקא כנ"ל:

מז גם זרוע ולחיים וקבה, שהם בחינת צדקה של ארץ-ישראל, הם בבחינת תענית, שעל-ידי עולה הנפש מחי למדבר כנ"ל, כי זאת הנפש שפחי

אותו כרי שייכל לעבד עבודתו בבית המקדש, כמובא בתורה בכמה פסוקים, והו' בחינת צדקה של ארץ-ישראל שקדשתה נמשכת מבית-המקדש שהוא בחינת קדשת הבהן כנ"ל. ועל-כן צריכין לתן מבהמה מתנות כהנה, שהוא בחינת צדקה של ארץ-ישראל, כי צדקה של ארץ-ישראל הוא בחינת תענית, שעל-ידי זה עקר עלית הנפש וכו' מבהמה לאדם (כנ"ל בהתורה כנ"ל). ועל-כן נותנין לבהן הזרוע ולחיים והקבה. ואיתא בדברי רבותינו ז"ל (תלין קלד'): שהזרוע כנגד "ויקח רמח פינגם ויפלל וכו'" (תהלים קמ"ג, ועו חלון קלד), כי כל קנאת פינגם להכניע זהמת בלעם עמלק הוא בחינת הכניעת החומר, בחינת בהמה וכו', ועל-כן זוכחי הזבח שצריכין להכניע בחינת בהמיות, בחינת החומר וכו', ולהעלות הנפש מחי למדבר, על-כן צריכין לתן מתנות לבהן, זרוע ולחיים וקבה כנגד מעשה פינגם, כדי להמשיך קדשת פינגם שזכה להכניע זהמת החומר, שהוא זהמת בלעם וכו' ולהעלות הנפש וכו' לל, שזה עקר התקון של הבהמה כנ"ל, שצריכין זוכחי הזבח, שהם השוחטים, לתמן כנ"ל. ועל-כן צריכים לתן המתנות זרוע ולחיים וכו', כנגד מעשה פינגם ויקא כנ"ל:

דמסאבותא' (עו לקוטי מוה"ר סוף סימן ב). ועקר המלחמה שבין הנפש והגוף הוא בתאונה זאת, כי הברית קדש הוא צנור שדרוך שם יוצאין כל הנפשות, כי עקר ההולדה על-ידי. ומי שזוכה להתקדש בזווגו

היא נפש מגולגלת של אדם ממש, שהיה לו פלי הדבור ובעונותיו וידה מבחינת מדבר לבחינת חי. ועל-כן צריכין לתן הזרוע והלתיים לכהן שהם בחינת פלי הדבור אצל האדם, כי בהלתיים של אדם קבועים כל התמשה מוצאות הפה. וזה שדקדקו רבותינו ז"ל (הל"ן קה"ד) ואמרו שצריכין לתן הלתיים עם הלשון שביניהם, עם הלשון דיקא, כי עקר הפונה לתמן הלשון והדבור, להעלות הנפש שגפלה לבהמיות, להעדר הדבור, להעלותה לבחינת אדם שהוא בחינת מדבר פנ"ל. וזרוע זה בחינת שרש הדבור, כי שרש הדבור נמשך מחמש אצבעות שבוזע שמאל, ואף-על-פי שבבהמה צריכין לתן זרוע ימין דיקא, אך זה ידוע שפלגיות המדרגה התחתונה פנגד העליונה הוא בבחינת שמאל של המדרגה העליונה. מפל שפן בהמה פנגד אדם, שכל בחינת בהמה אפלו הימין שליה הוא רחוק עדין משמאל האדם. והלואי, שנוכל להעלות מזרוע ימין של בהמה לזרוע שמאל של האדם, שהוא שרש הדבור פנ"ל. והפכה זה עקר הכלי המבשל והמקבל את המאכלים שאוכלים. ועל-כן על-ידי שנותנין קבה של בהמה להכהן, והו בחינת תענית שהוא בחינת צדקה, כי עקר התענית הוא להכניע ולשבר תאות אכילה, שעל ידה חיות האדם, כי חיות כל הנפשות הוא על-ידי האכילה, כמו שאומרים

בברכה אחרונה, "על כל מה שפראת להחיות בהם נפש כל חי וכו'". ועל-כן שם עקר הדבור מבהמה לאדם. ועל-כן כשרוצין להכניע הגוף ולהעלות הנפש מבהמה לאדם, צריכין לתענית, לשבר תאות אכילה שהוא חיות הנפש, לשבר תאוותיו הנשמיות כדי שזכה על ידיה להעלות הנפש שהוא החיות מבהמה לאדם. ועל-כן עקר התענית היא הצדקה, בחינת 'אגרא דתעניתא צדקתא' (ב"ב בתורה ה"ג). כי באמת מאכל אדם יקר מאד, הינו כשאוכלין כמו אדם ולא כמו בהמה, דהינו שאוכלין בקדשת איש הישראלי שנקרא "אדם", אוי פודאי אכילתו יקרה מאד, כי דיקא על-ידי אכילתו נתעלה נפשו בבחינת "צדיק אכל לשבע נפשו" (מש"כ ה"ה). ואוי זוכה על-ידי אכילתו דיקא להעלות הנפש, בחינת אדם, ולהכניע הגוף, בחינת בהמה וכו'. אבל מי שלא זכה עדין לזה ואין אכילתו בבחינת מאכל אדם ואוי הגוף והחומר בתקפו חס ושלום, אוי הוא צריך לתענית. ועקר התענית הוא הצדקה, דהינו שצריך להתענות, לשבר תאות אכילה - תאות הגוף. ועל-ידי הצדקה שנותן לעני הגון, בפרט צדקה של ארץ ישראל ומחיה נפשות עניים של ארץ ישראל. על-ידי זה נתעלה הנפש, על-ידי שנותן חלק אכילתו שהיה צריך לאכל ביום התענית הוא נותן זאת להעני להחיות נפש העני, פמוכא בספרים שפד

צריכין לנהוג ביום התענית. נמצא, שעקר התענית הוא להכניע תאות אכילה, ולקח חלק אכילתו לתן לעני הגוה, שעל ידי זה מכניע החמור ומעלה הנפש מתי למדרגה, מבהמה לאדם פנ"ל. וזה בחינת נתינת הקבה לכהן, שהוא עקר הפלי של האכילה. ועל ידי שנותן הקבה, שהוא פלי המאכל של הבהמה לכהן, שהוא בחינת צדקה של ארץ ישראל, כזה ממשוד קדשת התענית, שהוא בחינה זו ממש, שהוא מכניע מאכל בהמה, שהוא תאות אכילה. ומעלה האכילה לקדשה על ידי צדקה של ארץ ישראל שהוא בחינת התעלות הנפש פנ"ל:

[שקד לעיל]

זו ועל כן עשה המון עין גבוה חמשים אמה" (אסתר ה, יד), כי חשב להתגבר כנגד קדשת יום הכפורים, שהוא יום התענית, שהוא כבוד יוכל הגדול, שהוא שנת החמשים, שעקר קדשתו ביום כפורים והוא סוד עולם הבא שאז יתקע בשופר גדול. שכל זה הוא בחינת תשובה, בחינת תענית, שעל ידי זה מכניע החמור וכו'. והמון רצה להתגבר כנגד כל זה, ועל כן הפיל פור הוא הגורל" (אסתר ג, יג, טו) להתגבר חס ושלום, כנגד הגורל של יום הכפורים, כמו שכתוב (תקרא טו, ה): "ונתן אהרן על שני השערים גזרות גורל אחד לה' וכו'". אבל ה' יתברך ברחמיו נתן כח לישראל שיתגברו עליו בכח קדשת

התעניות שהתענו, כמו שכתוב (אסתר ט, לא): "ודברי הצומות ונעקתם וכו'" פנ"ל, כי על ידי התענית מכניעין החמור וכו' שהוא בחינת זממת המדעמלק ומעלין הנפש וכו'. ועל כן נתלה דיקא על זה העין הגבוה חמשים אמה, כי מפלתו היתה משם דיקא, על ידי שזכו להתענות עד שהמשיכו על ידי התעניות קדשת יום הכפורים בחינת יובל, בחינת "שנת החמשים שנה" (תקרא כה, יא), ועל ידי זה נפל הוא וזרעו ותלו אותו ואת בניו על העין הזה דיקא. ו"פור המן נהפך לפורנו". ועל כן קראו לימים האלה "פורים" דיקא על שם הפור (אסתר ט, טו), כי נתהפך הגורל עליו.

פ"ק

כי על ידי התעניות המשיכו קדשת יום הכפורים, קדשת הגורל של יום הכפורים, כי עקר הכניעתם היה על ידי התענית וכו' פנ"ל. וזה שמוכא בזה הקדוש (תקוני זכר, תקון כא, דף טו), שפורים הוא בבחינת יום הכפורים פנ"ל:

הלקכה ה

על פי התורה "חדי רבי שמעון" בסימן סא הנזכר לעיל בהלכות תשעה באב ותענית, יבאר ענין מצות שחיטה, וענין שם כל התורה היטב:

א וזה בחינת שחיטה, כי עקר מצות שחיטה הוא בשביל תקון הנפש שבחי - להעלותו מתי לאדם שהוא בחינת הדעת. כי הניצוצות והנפשות

לקוטי הלכות

הלכות שחיטה ה

יורה דעה

כט

שְׂבָחִיּוֹת וּבְהֵמוֹת וְעוֹפוֹת הֵם גְּלוּלֵי
בְּפִשׁוֹת אֲדָם שֶׁנִּפְּלוּ בְּעוֹנוֹתֵיהֶם מִבְּחֵינֵי
אֲדָם, שֶׁהוּא בְּחֵינֵי דַעַת לְהוֹדֹף בְּחֵינֵי חַי
שֶׁהֵם בְּחֵינֵי הָעֵדֶר הַדַּעַת. וְעַקֵּר נִפְלְאוֹתָם
הוּא עַל-יְדֵי פָּנִים אֲמוּנֹת חֲכָמִים, שֶׁעַל-
יְדֵי זֶה נִפְגַּם הַדַּעַת (כְּמוֹ שֶׁבִּבְרָא שֵׁם בְּהַתּוֹרָה
הַזֵּה), שֶׁעַל-יְדֵי פָּנִים אֲמוּנֹת חֲכָמִים עוֹלָם
עַשְׂנִים סְרוּחִים וּמַעֲקָמוֹן וּמְכַלְכְּלוֹן דַּעְתּוֹ
וְכוֹ, וְכִשְׁנִפְגַּם הַדַּעַת, נֹפֵל מֵאֲדָם
לְבַהֲמָה, שֶׁהוּא הָעֵדֶר הַדַּעַת, בְּלִבּוֹל
הָעֶצֶה. בְּבַחֲבֵינֵי (תְּהִלִּים כטו, י): "אֲדָם בִּיקָר
כֹּל יְלִין נִמְשַׁל בְּבַהֲמוֹת נְדָמוֹ". 'קָר' זֶה
בְּחֵינֵי תַפְלוּן, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל
(גְּלוּלָה כזו): "'קָר' (אֲסִתֵּר ה' טו) - 'אֵלֶּי
תַפְלוּן, הֵינּוּ בְּחֵינֵי תַפְלוּן מַחוּץ, בְּחֵינֵי
מַחוּץ זַפִּים, בְּחֵינֵי תַפְלוּן צָרִיכִין גּוֹרֵף נָקִי.
וְכוֹ שְׁפוֹגִם כְּוָה, בְּבַחֲבֵינֵי אֲדָם בִּיקָר כֹּל
יְלִין, אֲזִי נִמְשַׁל בְּבַהֲמוֹת נְדָמוֹ, הֵינּוּ
שֶׁנֹּפֵל לְבַחֲבֵינֵי בְּהֵמָה, שֶׁהוּא הָעֵדֶר
הַדַּעַת כְּז"ל:

ב וְעַל-כֵּן הַתַּקּוּן עַל-יְדֵי שְׁחִיטָה, כִּי
הַסְּפִין וְהַחֲרָב שֶׁל שְׁחִיטָה
זֶה בְּחֵינֵי מַחְלָקַת שְׁנִקְרָא "חֲרָב", כְּמוֹ
שֶׁבְּתוֹב (תְּהִלִּים לו, י): "חֲרָב פְּתָחוּ רַשְׁעִים".
וּפְרַשׁ רַשׁ": 'מַחְלָקַת'. כִּי תַקּוּן אֲמוּנֹת
חֲכָמִים הוּא עַל-יְדֵי הַמַּחְלָקַת (כְּמִנְיָר בְּהַתּוֹרָה
הַזֵּה), שֶׁעַל-יְדֵי הַמַּחְלָקַת שְׁבוּן בְּתוֹשֻׁבָה
עַל פָּנִים אֲמוּנֹת חֲכָמִים, שֶׁמִּשְׁשׁ כֹּל
הַמַּחְלָקַת. וְכוּזָה נַעֲשֶׂה סֶפֶר וְעַל-יְדֵי זֶה
נִשְׁלַם הַתּוֹרָה, וְעַל-יְדֵי זֶה נִתְקַמְּוִן כֹּל
הַדִּינִים שֶׁבְּעוֹלָם וְכוֹ, שֶׁכֹּל זֶה הוּא

בְּחֵינֵי תַקּוּן אֲמוּנֹת חֲכָמִים שֶׁהוּא תַקּוּן
הַדַּעַת, תַּקּוּן הָעֶצֶה, עֵינ שֵׁם. וְעַל-כֵּן זֹאת
הַנִּפְשׁ הַמְּגֻלָּל בְּחַי שֶׁלֹּא זָכָתָה לְתוֹשֻׁבָה
בְּחַיָּיהָ, עַד שֶׁהִכְרַחָה לְהַתְּגַלָּל בְּחַי, אֲזִי
עָנְשָׁה וְתַקּוּנָה הוּא שְׁצָרִיכָה לְסַבֵּל צַעַר
הַשְׁחִיטָה עַל-יְדֵי הַסְּפִין וְהַחֲרָב שֶׁל
שְׁחִיטָה שֶׁנִּמְשָׁד מִבְּחֵינֵי מַחְלָקַת כְּז"ל.
וְעַל-כֵּן צָרִיכִין שִׁחִיטָה הַסְּפִין בְּשִׁלְמוֹת בְּלִי
שׁוּם פָּנִים כֹּל (יֹרֵה דַעַת סִיפּוֹן יח, סְפִין ב, כִּי ה'
וְהַכְּרָד רֹצֵחַ בְּתַקּוּן הַנִּפְשׁ, כִּי כֹל
הָעֲנִשִּׁים הֵם תַּקּוּנִים גַּם כֵּן כִּדּוּעַ, עַל-כֵּן
צָרִיכִין לְהַשְׁלִים הַסְּפִין בְּלִי שׁוּם פָּנִים, כִּי
עַקֵּר תַּקּוּן וְשִׁלְמוֹת הַסְּפִין שֶׁל שְׁחִיטָה
הוּא עַל-יְדֵי שִׁלְמוֹת הַתּוֹרָה שֶׁנִּשְׁלַמְתָּ
עַל-יְדֵי רַבּוֹי הַסְּפָרִים שֶׁנִּתְחַדְּשִׁים עַל-יְדֵי
הַמַּחְלָקַת וְכוֹ (כְּמוֹ שֶׁבִּבְרָא שֵׁם). וְכִשְׁשׁ
מִמְשִׁיכִין תַּקּוּן הַסְּפִין וְהַחֲרָב שֶׁל שְׁחִיטָה,
שָׂבָא עַל-יְדֵי הַמַּחְלָקַת, שָׂבָא עַל-יְדֵי פָּנִים
אֲמוּנֹת חֲכָמִים כְּז"ל. וְעַל-יְדֵי שֶׁהַשׁוֹחֵט
מִתְנַגֵּעַ לְתַקּוּן הַסְּפִין וְלְהַשְׁלִימוֹ בְּלִי שׁוּם
פָּנִים, עַל-יְדֵי זֶה מִתְקַן פָּנִים הַמַּחְלָקַת
וְכִמְשָׁד הַשְׁלְמוֹת מִסְּפָרֵי הַתּוֹרָה
שֶׁנִּתְחַדְּשִׁין עַל-יְדֵי הַתּוֹשֻׁבָה עַל הַמַּחְלָקַת
שֶׁהֵם שִׁלְמוֹת הַתּוֹרָה. וְאֲזִי הַחֲרָב וְהַסְּפִין
שֶׁל שְׁחִיטָה בְּבַחֲבֵינֵי מִלְחָמָתָהּ שֶׁל תּוֹרָה,
שֶׁעַל-יְדֵי זֶה נִתְחַדְּשִׁין סְפָרִים, שֶׁהֵם
שִׁלְמוֹת הַתּוֹרָה, בְּבַחֲבֵינֵי (שֵׁם טו, ד): "וְגוֹר
חֲרָבָה עַל יָדֶךָ", שֶׁנֶּאֱמַר בְּתַלְמוּדֵי חֲכָמִים
הַגְּלוּלָה בְּתוֹרָה (עַן שְׁבַת כג), וּבְבַחֲבֵינֵי (שִׁיר
הַשִּׁירִים ג, ה): "אִישׁ חֲרָבָה עַל יָדֶךָ", כְּמוֹ
שֶׁפְּרַשׁ רַשׁ"י שֵׁם. וְעַל-יְדֵי-זֶה נִתְקַמְּוִן

הנפש ועולה מחי לאדם, שהוא הדעת, בבחינת (תהלים יט, ח): "תורת ה' תמימה משיבת נפש", "תורת ה' תמימה, הינו בשתתורה תמימה ושלמה, שהוא על-ידי רבוי הספרים הקדושים שנעשים על-ידי התשובה שעושין על-ידי המחלקת, שעל-ידי זה נתתקן אמונת חכמים כנ"ל, שמשם שלמות הספין והתרכ של שחיטה כנ"ל, על-ידי זה - 'משיבת נפש', שמשובה את הנפש ומעלה אותה מחי לאדם, מפנים הדעת והעצה לתקון הדעת ושלמות העצה וכנ"ל. ועל-כן צריך השוחט לקבל הספין מהתלמיד חכם, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (הל"ח ט); שצריך להראות ספינו לתלמיד חכם, כי עקר שלמות הספין, הוא על-ידי התלמיד חכם, הינו על-ידי תקון אמונת חכמים כנ"ל. ועל-כן התמורו מאד בזה ואמרו (שם ט): "כל טבח שלא הראה ספינו לתלמיד חכם מגדין אותו", כי עקר תקון השחיטה על-ידי החכמים אמתים, הינו על-ידי אמונת חכמים וכנ"ל:

ג ועקר תקון ושלמות הספין בלי פגם הוא בחדו של ספין, שהוא חותך הסימנים. זה בחינת גמר העצה שתהיה בתקנה באמת לאמתו, שהוא בחינת חתוך ההלכה, בחינת פסק ההלכה כמו שרגיל זה הלשון בדברי רבותינו ז"ל, שחותכין הלכות, כי ההלכות הן העצות, כי כל התורה היא בחינת עצות כנ"ל. ופסק ההלכה של מצות התורה זה

בחינת גמר העצה, כי עקר תקון העצה הוא בהסוף והגמר, כשזוכין להצליח על-ידי העצה באחריתו לנצח. כי יש כמה וכמה עצות שבהם נראין עצות טובות לפי שעה, אבל באחרית אין מצליחין על ידם. ועל-כן בודאי באמת אינם עצות טובות כלל. ולכופות בעצות שלמות, להצליח על ידם באחריתו לנצח צריכין ישועות רבות מאד. וצריכין לבקש לה' ותברך על זה מאד מאד בכל יום ויום כמו שאנו מבקשין בכל פעם: "ותקננו בעצה טובה מלפניך והושיענו מרהר רבנו ז"ל, שפקשת ותקננו בעצה טובה וכו', צריכין לבקשה ולהפציר ה' ותברך הרבה מאד על זה (מבאר בשחיטתו ה"ל בתי מוה"ו) (שחות הר"ו סימן ר"ח), ועקר העצה הוא בסופה, בבחינת (קהלת ג, ח): "טוב אחרית דבר מראשיתו". ואפלו כשמיית וכולין להבין זאת, שעקר הוא גמר העצה, כי לפעמים יש כמה סברות רבות שצריכין לעשות כה, והם סברות אמתיות, לכאורה, אבל אף-על-פי-כן יש סברה שפותרת הכל, שצריכין לעשות בהפך ממש ואי אפשר לכאור כל זה, אך כל אדם יכול להבין בעצמו מה געשה עמו בענין העצות, אבל אפלו בשמאצליח על-ידי עצתו באיזה משא ומתן מי יודע אם יצליח פעם שנית. כמו שראינו הרבה שהצליחו כמה פעמים בקניית סחורות וסמכו על זה ולוו לעצמן וקנו הרבה

ג ועקר תקון ושלמות הספין בלי פגם הוא בחדו של ספין, שהוא חותך הסימנים. זה בחינת גמר העצה שתהיה בתקנה באמת לאמתו, שהוא בחינת חתוך ההלכה, בחינת פסק ההלכה כמו שרגיל זה הלשון בדברי רבותינו ז"ל, שחותכין הלכות, כי ההלכות הן העצות, כי כל התורה היא בחינת עצות כנ"ל. ופסק ההלכה של מצות התורה זה

לקוטי הלכות

הלכות שחיטה ה

יורה דעה לא

הרבה יותר מבהם. ואחר כך נפל השער והתדלדלו מאד ונעשו פעלי חובות, והרבה נעשו בורחים וכו'. על-כן באמת קשה להאדם לתת עצה לנפשו, וצריכין לסמוך רק על ה' ותברך ולבקש בתחנונים הרבה לפני ה' ותברך, שיתקנו בעצה טובה לפניו. והעקר שציליח על-ידי עצתו לנצח, כי אפלו מי שמצליח במשאאו ומתנו כל ימי חייו אם אינו זוכה על-ידי עשירותו לחיים נצחיים מה יתרון לו בכל עמלו, כמו שכתוב עליו (קהלת ה, כ): "עושר שמור לבגליו לרעתו" ורמנא ל'גלן (בבבאר לעיל טוה). על-כן עקר תקונו העצה הוא בגמר וסוף. והיו בחינת שלמות הספין שעקר שלמותו בסוף וגמר חדו, שהוא חותך הפשר שהוא חתוך ופסק ההלכה, שהוא בחינת גמר העצה בשלמותה, שנמשך משלמות התורה שושלמת על-ידי הספרים, שמושם שלמות הספין וכנ"ל:

קדשים, אכן שתיה, לוחות האבן שעמדו בבית-המקדש, כי כל העליות של כל התפלות והתקנות צריכין להיות לשם כידוע, ועל-כן צריך שיהיה המזבח שלם כלי פגם, כדי שיהיה נשלם בבחינת שלמות התורה וכנ"ל. ומשם הוא גם כן שלמות הספין של שחיטה כנ"ל, ועל-כן שעור פגימת הספין בפגימת המזבח, כי הם בבחינה אחת וכנ"ל:

ה וזה בחינת אסור חלדה בשחיטה (יורה דעה, סימן סד), שלא יכסה שום דבר על הספין של שחיטה. ונקראת חלדה לשון חלדה, כמו שפרש רש"י (תל"ו ט), פחלדה זו התחובה בחורין. כי עקר השחיטה הוא להעלות הנפש ממי למדרגה ועקר עליה הנפש הוא בחינת שמוציאין ומעלין אותה מההעלם אל הגלוי, כי זה כלל, שכל מה שהמדרגה נמוכה ביותר, שם אלקותו ותברך בצמצום ובהעלם ויכסויו יותר, כי באמת

ה' ותברך בכל מקום, כמו שכתוב (תהייה טו): "ואתה מחיה את כלם". רק כל מה שהמדרגה נמוכה יותר, שם אלקותו גתעלם ונתפסה יותר (כמו שבבאר בתורה כי האיש תפיס חיים, בסיון לו, לקוטי חלק א). וכל עבודת האדם היא להעלות ולהוציא מההעלם אל הגלוי לגלות אלקותו ומלכותו ותברך בעולם עד שיתקים, וידע כל פעול כי אתה פעלתו וכו". אך צריכין לזה יגיעה גדולה ועבודות הרבה לגלות ההעלמה, כי זה כל עבודת האדם בזה העולם.

יורה דעה

ומגדל ועצם ההעלמה לאו כל אדם זוכה לזה, לגלות ההעלמה פי אם גדולי הצדיקים החכמים האמתיים שבחכמתם העמקה מאד מאד, הם ממישיכים שכליים נפלאים מאד, שעל ידם הם מגלים ההעלמה ומודיעים אלקותו ותברך בעולם, ומגליו האמת שכל העולם הכל הכלים, צל עובר, הכל נדף. ונותנים עצות ודרכים ישרים לכל אחד ואחד לפי מדרגתו באופן שיוכל להציל נפשו מטיפות העולם, שבא על-ידי גדל ההעלמה שבועולם. ושישתדל כל ימיו על האחרית והסוף שיצצל משאול תחתיות, ויזכה לחיים נצחיים להכיר אותו ותברך שזהו עקר התכלית. ואף-על-פי שהכל יודעין זאת שהעולם הזה הכל וריק אף-על-פירבן ההעלמה גדולה כל כך, שרצין הכל אחר העולם הזה ואין משגיחין על התכלית, כמו שכתוב (תהלים

טו, ד): "זה דרכם פסל למו ואחריהם בפייהם ירצו סלה", כמו שפרשו רבותינו ז"ל (שבת לא), ואפלו אם זכרין לפעמים ואומרים מה יעשו בסוף, אינם יודעים שום עצה מה לעשות להציל נפשם. על-כן העקר הוא אמונת חכמים אמתיים, פי רק הם יודעים בחכמתם הגדולה איך לגלות ההעלמה הזאת ולתן עצות נפלאות לכל אחד לפי ערכו ומדרגתו. ועל-כן בשהתחיל דוד לדבר מגדל הכל העולם (במזמור טו), התחיל תחלה, "פי ידבר חכמות והגות לבי

תבונות אמה למשל אזני וכו'". ואחר כך מדבר מגדל שמות העולם והכליו, כמו שכתוב שם, "תבונתים על חילם וכו', ועובו לאחרים חילם קרבם בתימו לעולם וכו', זה דרכם פסל למו וכו'". ולכאורה תמוה מה זו חכמה ותבונה שגלה במזמור הזה, שצויעק שהעולם הכל וריק ולא במותו יקח הכל וכו', וכי מי לא ידע בכל אלה?! הלא אפלו אנשים הנסים ועמי הארץ יודעים זאת, ואומרים בפייהם שאין אדם לוקח עמו כלום מעשרו לקברו ושהעולם צל עובר וכו'. ולמה הקדים במזמור זה דיקא לומר "פי ידבר חכמות וכו'" פאלו הוא מגלה פאן חכמה ותבונה גדולה?! אך, באמת אף-על-פי שהכל יודעין זאת, אף-על-פירבן הוא חכמה ותבונה גדולה לדבר גוה בכל פעם ולצעק ולגלות העלמה זאת. וכמו שמצינו שכל הצדיקים גדולי החכמים האמתיים צועקים זאת הרבה כמו כל ספר קהלת שמלא מזה, וכן דוד המלך, עליו השלום, בכמה מזמורים. וכן בשאר ספרי קדש, כי הצדיקים אמתיים מדברים מזה בצרופים קדושים פאלה ובחכמה עמקה פואת, עד שעל-ידי זה מעוררין בני-אדם ומגליו בכל פעם ההעלמה הזאת באופן שאף-על-פירבן יתעוררו בני-אדם משנתם וטעותם ויזכרו באמת עצם שמות העולם וישובו אל ה', כי זה עקר החכמה הגדולה מפל החכמות - להסתפל על התכלית האחרון. ובמבאר

לקוטי הלכות

הלכות שחיטה ה

יורה דעה

לג

אצלנו במה פעמים, שעקר החכמה הוא פשוט כיון להצליח על-ידי חכמתו לנצח. ועל-כן התחיל במזמור זה, "פי ידבר חכמות וכו'", כי באמת זה עקר החכמה אמיתית מה שמגלה שטות העולם והבלויו, כי הוא מגלה בחכמה פזאת ברוח - הקדש פזת, עד שיפעל בדבריו להכניס האמת בעולם, לנלוות עצם ההעלמה:

ו זוה שהתחיל: 'האוינו כל יושבי חלד', ודרשו רבותינו ז"ל (הל"ן קכ"ג), שנקרא העולם יושבי חלד, פי כל מה שיש ביבשה יש בים, חוץ מן החלדה. והדבר המורה מאד וכי בשביל זה יקרא כל בני עולם יושבי חלד' על שם החלדה שיש ביניהם! וכן הקשה הפזת בפרשו על העין יעקב, גם למה במזמור זה דיקא, שמודרר מגדל הכל העולם קורא יושבי חלד על שם החלדה? אך עקר מה שנקרא העולם על שם החלדה הוא מחמת גדל ההעלמה שיש בעולם, פי החלדה דרה בעקרי הפזת ובאה במארב ובהכמנה ובגנבה, שזהו בחינת כל עניני העולם הזה שהוא מלא תבלים, כמו שכתוב (תהלת ג, ט'): "פי יש דברים הרבה כרבים הכל" וכמו שפרש רש"י שם. וכל עניני מעות שמועין העולם בתבלי עולם הזה הוא מחמת גדל ההעלמה שבעולם, כמו שכתוב (שם ג, ט'): "גם את העולם נתן בלבם וכו'", ופרש רש"י: 'לשון העולם'. וכמו שפרשו

רבותינו ז"ל (פסחים ט"ז), במה דברים שנעלמו מן העולם, יום המיתה ויום הנחמה ואין אדם יודע מה שבלב חברו ואין אדם יודע במה משתפר וכו', ואמרו שיום המיתה נעלם מן העולם, בשביל קיום העולם, שאם לא-כן אין אדם בונה בית וכו'. ולכאורה קשה, מאי בלי האי לא יבנו בית? הלא דוד בעצמו קורא הנגד על הבונים בתים, כמו שכתוב (תהלים ס"ב,

י): "קרבם פתימו לעולם וכו'". וכמו שכתוב (איוב ג, יד): "הבנים חרות למו", וכן בפסוקים רבים, אבל באמת הכל בשביל הפחירה, פי כל העולם לא נברא פי אם בשביל הפחירה, ועקר הפחירה הוא על-ידי גדל ההעלמה שיש בעולם, פי אם היו הכל רואין את האמת עין בעין שהעולם מלא מאלקותו יתברך, כמו שכתוב (ישעיה ג, ז): "מלא כל הארץ פבורו". וכתוב (ירמיה כ"ב, כד): "הלאו את השמים והארץ אני מלא". והשארם לא בא לזה העולם פי אם לחשב על תכליתו האחרון ולדבק את עצמו בזה העולם דיקא אליו יתברך, שעל-ידי זה זכח למה שזכח בודאי לא היה שום פחירה, והיו הכל בטלים אליו יתברך ולא היה שני שום שבר ועגש והיה מתבטל העולם לגמרי, פי עקר זה העולם נברא ומתקיים רק בשביל שבר ועגש, שהוא על-ידי שיש פחירה דיקא. ועקר הפחירה הוא על-ידי ההעלמה, שעל-ידי שנתעלם האמת כל-כך מן העולם, על-ידי זה יש פחירה ויש

יורה דעה

שָׂכַר וְעָנָשׁ, אֲבָל בְּיָדָאֵי מַדָּה טוֹבָה מְרַבָּה, וּבְיָדָאֵי יֵשׁ פֶּחַ פְּאָדָם לְכַחַר בְּפוּב וּלְהַתְפַּלֵּל עַל הָאָמָת אִם יִרְצֶה, אִךְ יֵשׁ בָּזֶה מִלְחָמָה גְדוֹלָה, שָׁזֶה כָּל עֲבוּדַת הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם. וְעַל־כֵּן הֶעָקַר הוּא אֲמוּנַת חֲכָמִים אֲמִתִּיִּים וּלְהַתְקַרֵּב לָהֶם וּלְתַלְמִידֵיהֶם וּלְכָל הַנְּלוּיִם אֲלֵיהֶם, כִּי הַצְדִּיקִים הַחֲכָמִים הָאֲמִתִּיִּים שְׂאֵל הַנִּיחֻי עֲצָמָם לְמַעַתָּה בְּהַבְלֵי הָעוֹלָם וְזָכוּ לְנִצְחַת הַמְּלָאכָה וּלְפָרֵשׁ עֲצָמָם מִבְּהַבְלֵי הָעוֹלָם וְתַאוּתָיו לְגַמְרֵי, הֵם יוֹדְעִין הַיָּטִב הַיָּטִב כֹּל עֵגוֹן הַהַעֲלָמָה הוּאֵת שְׁבַעֲוֹלָם וְיוֹדְעִין לְהַמְשִׁיד שְׂכָל עֲלוּיוֹן מֵאֵד לְגַלוּת הַהַעֲלָמָה הוּאֵת וּלְגַלוּת הָאָמָת בְּעוֹלָם וּלְהַאִיר עֲצוֹת נִפְלְאוֹת בְּלֵב כָּל אֶחָד בְּאֶפֶן שִׁיִּצִּיל נַפְשׁוֹ מִנִּי שַׁחַת, שְׂאֵל יִרְדֹּף אַחֲרֵי הַבְּלֵי הָעוֹלָם, רַק כֹּל הַשְׁתַּדְּלוּתוֹ יִהְיֶה לְזָבוֹת לְאַחֲרִית טוֹב לְחַיִּים נִצְחִיִּים, כִּי בְּשׂוֹכִין לְאֲמוּנַת חֲכָמִים נִתְרַבֵּין הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁל הַתּוֹרָה, שְׂעַל־יָדֵי זֶה נִכְלָלַת הַתּוֹרָה בְּאֶבֶן שְׁתִּיָּה בְּכַחַיִּת קֹדֶשׁ קְדוּשִׁים, שְׁהוּא בְּחַיִּינַת שְׂכָל הַכּוֹלָל הָעֲלוּיוֹ, שְׂמֹשֶׁם מִמְשִׁיכִין הַמְּתַקֵּה, לְהַמְתִּיק כֹּל הַדִּינִים שְׁבַעֲוֹלָם (כְּמוֹ שֶׁבִּאֵר שֵׁם בַּהַתּוֹרָה הַבְּלֵי), שְׂעַל־יָדֵי־זֶה זֹכִינ׳ לְעֲצֵה שְׂלָמָה, בְּמִיּוֹבֵן שֵׁם (וְעַן בְּמִסֻּבֵּי אַחַר מִיּוֹד), כִּי כָּל הַהַעֲלָמוֹת וְהַהַסְּתָרוֹת שְׂנַעְלָם וְנִסְתַּר הָאָמָת, הוּא עַל־יָדֵי הַצְּמִצּוּמִים וְהַדִּינִים כְּדִוּעַ, וְכִשְׂמִמְשִׁיכִין שְׂכָל וּמְמַתְקִין הַדִּינִים כְּפִי הַהַמְתַּקֵּה. כְּמוֹ כֵּן מְנַלִּין הַהַעֲלָמָה. אֲבָל הֶעָקַר עַל־יָדֵי הַצְּדִיק

הַגְּדוֹל הָאֲמִתִּי שֶׁחָדַשׁ חַדוּשִׁים כְּאֵלוֹ שְׁנַת־חֲבָרִין מֵהֶם סְפָרִים קְדוּשִׁים כְּאֵלוֹ, שְׂעַל־יָדֵי זֶה נִשְׁלַמַת הַתּוֹרָה בְּשִׁלְמוֹת נִפְלָא, שְׂעַל־יָדֵי זֶה יְכוֹלִין לְהַמְשִׁיד הַשְּׂכָל עֲלוּיוֹן מִבְּחַיִּינַת קְדוּשִׁים, שְׂמֹשֶׁם נִמְתַּקֵּין כֹּל מִינֵי דִינִים שְׁבַעֲוֹלָם, שְׂעַל־יָדֵי זֶה יְכוֹלִין לְגַלוּת כֹּל מִינֵי הַהַעֲלָמוֹת וְהַסְּתָרוֹת שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי הַכֹּל אֶחָד כְּנִ"ל:

ז כִּי צְרִיכִין שְׂכָל עֲלוּיוֹן וְנִבְחָה וְעָמֹק מֵאֵד לְגַלוּת עֲצָם הַהַעֲלָמָה שְׁבַעֲוֹלָם, שְׁהַחֲפִשֵׁט הַכּוֹלָל דְּבַר כֹּל כִּדְ וְהַעֲלִים הָאָמָת מִן הָעוֹלָם, שָׁזֶה הַשְּׂכָל הוּא בְּחַיִּינַת אֶבֶן שְׁתִּיָּה, בְּחַיִּינַת קְדוּשִׁים. וְזֶה בְּחַיִּינַת כֹּל מַעֲשֵׂי הַמְּשַׁכֵּן וּבִית־הַמִּקְדָּשׁ שֶׁהַכֹּל בְּשִׁבְלֵי לְגַלוּת הַהַעֲלָמָה, לְגַלוּת אֲלֻקּוֹתָיו וְתַבְרָדוֹ. וְעַל־כֵּן נִצְמַנּוּ עַל מְלַאכַת הַמְּשַׁכֵּן אַחַר מַעֲשֵׂה הַעֲנָל, כִּי כֹל מַעֲשֵׂה הַעֲנָל הִיָּה עַל־יָדֵי פְּגָם אֲמוּנַת חֲכָמִים, עַל־יָדֵי הָעֵרֵב רַב שֶׁהַתְּקַנָּא ^{דב} בְּמִשָּׁה וְאַהֲרֹן וְהִרְגוּ אֶת חוּר וְרָצוּ לְהַרְגֵּ אֶת אַהֲרֹן עַד שֶׁהִבְיִאוּ אֶת יִשְׂרָאֵל לְיָדֵי עֲבוּדָה זָרָה (שְׁמוֹת לֵב י"א - ו. וּבְפָרֹשׁ ר"ש"), וְכִשְׂרָאָה מִשָּׁה גְּדָל הַהַעֲלָמָה הוּאֵת שִׁישׁ כֹּחַ לְהַכְּעִיל דְּבַר לְהַעֲלִים הָאָמָת כֹּל כִּדְ, שְׂאֵחַר יִצִּיאַת מִצְרַיִם וְקִרְעַת יִסְרוֹף וּמִתֵּן תּוֹרָה בְּאוֹתוֹת וּמוֹפְתִים נוֹרְאִים וְגִדּוּלִים כְּאֵלֶּה, אִף־עַל־פִּי־כֵּן יִתְגַּבְּרוּ הַרְשָׁעִים וְהַחֲלָקִים כֹּל כִּדְ עַד שֶׁהַעֲלִימוּ הָאָמָת כֹּל כִּדְ. אִזְ עַל־יָדֵי רַבּוּי תַּפְלוּתוֹ כְּעַל, שְׂעִזָּה ה' וְתַבְרָדוֹ עַל מְלַאכַת הַמְּשַׁכֵּן שְׂעָקַר קִדְשָׁתוֹ נִמְשָׁד מְלוּחֹת

לקוטי הלכות

הלכות שחיטה ה

יורה דעה

לה

האָבן, מקדש קדשים, דהינו שזכה להמשיך המתקה הנ"ל מבחינת קדש קדשים, להמתיק כל הדינים הקשים שבעולם, שעל-ידי זה הוציא מהעולם אל הגלוי וגלה אלקותו ותברך בעולם, והמשיך עצות נפלאות לכל אחד וכנ"ל:

ח ועל-יכן התחיל משה לדבר מעשית הארון תחלה. ובצלאל עשה להפקד, המשפן תחלה, כי אמר, פלים שאני עושה היכן אכניסם וכי? כמו שפרשו רבותינו ז"ל (ברכות נה.), כי משה, שהוא צדיק הדור, צריך להמשיך ההמתקה הנ"ל מקדש הקדשים מבחינת הארון תחלה, כי אי אפשר להמתיק דינים באלה ולגלות ההעלמות והסתרות באלה כי אם על-ידי השכל העליון הכולל, שהוא בחינת קדש קדשים, בחינת לוחות האבן שהיו מניחים בארון שעמד שם בבית קדש הקדשים. ומושם ממשיך שכל לכל הגלויים אליו לגלות ההעלמה פנ"ל, אבל תלמידים הגלויים אליו כששקבלים זה השכל וצריכים לגלותו בעולם, צריכים לבנות בנגינים וחדרים הרבה ולעשות פלים הרבה עד שיכניסו זה השכל בעולם. ועל-יכן בצלאל, שהוא בחינת התלמיד של משה, שעסק במעשה המשפן הברח לעשות משפן תחלה ואחר כך פלים, כי הברח לעלות מתתא לעילא, להלביש בתחלה השכל בבחינת משפן, ואחר כך לעשות את הארון שהוא בחינת השכל הכולל

שמאיר בבית קדש קדשים, כי אי אפשר להכניס זה השכל בעולם כי אם על-ידי הקדמות רבות שהם בבחינת עשית המשפן, כי כל מעשה המשפן ובית-המקדש, כל חדריו וכליו הם בחינת שכל גבה משכל, שכל לפני משכל עד בחינת קדש קדשים ששם לוחות האבן, שמושם ממשיך הצדיק ההמתקה לגלות ההעלמה פנ"ל אבל אי אפשר להאיר זה השכל בעולם כי אם על-ידי הקדמות רבות, שהם בחינת עשית המשפן תחלה ואחר כך הארון, ששם לוחות האבן וכנ"ל:

ט ועל-יכן, כשרצה דוד לגלות גדל ההעלמה של העולם ולהודיע האמת שהכל הכל זריק, רק להתקרב לה ותברך. קרא את העולם "יושבי חלד" על שם החלדה, שהוא בחינת ההעלמה בחלדה זאת שדרה בחורין ובמארב ובהעלמה, שהיו בחינת הקלפה החזקה שמעלמת ויסתרת האמת מן העולם, שהו בחינת החלד, שהוא הקלפה הראשונה מהשמונה שרצים הממאים. ועל-יכן נקראים כל באי עולם "יושבי חלד", על שם החלדה, מחמת שעקר קיים העולם על-ידי ההעלמה שהוא בחינת חלדה. שעל-ידי זה יש בחינה, שבשביל זה נברא העולם, אבל כל עסק הצדיקים הוא לגלות ההעלמה הזאת ולהכניע בחינת קלפת החלדה. ועל-יכן קראם במזמור זה דיקא "יושבי חלד", מחמת שבא במזמור זה

יורה דעה

(דברים לא, יח). ועל זה מבשר הפסוק, 'מושיבו עקרת הבית'. שלקעתי יחוד ויבנה הבית המקדש ותתגלה השכינה מהתעלמותה ויתקיים, 'מושיבו עקרת הבית'. שמה שהיתה תחלה פחלדה הדרה בעקרי בתים, עכשיו תשב במקומה בשלוח ויתגלה מלכותה ומקשלתה לעין כל:

יא ובשביל זה אסור חלדה בשחיטה, כי עקר השחיטה הוא להעלות מחי לקדבר, שהוא בחינת לגלות ההעלמה, שהוא בחינת הכנעת החלדה, שמשם כל ההעלמה פנ"ל. ועל-כן בודאי אסורה החלדה בשחיטה. כי עקר תקון השחיטה הוא על-ידי התלמיד-הכם שממנו ממשכין שלמות הספיו, שעקר שלמותו נמשך על-ידי הספרים של התורה, שעל-ידי זה ממשכין ההמתקה מבחינת קדש קדשים וכנ"ל, שכל זה הוא הפך החלדה וההעלמה וכנ"ל:

יב ועל-כן כל מה שיש בבישה יש בים, חוץ מן החלדה, כי עקר ההעלמה וההסתרה הוא בזה העולם בעפר הגשמי שיושבין עליה בני-אדם, כי כל מה שהמדרגה נמוכה יותר, שם ההעלמה ביותר. כי יש ארבע יסודות, אש, רוח, מים, עפר. והעפר נמוך מכלו ושם תכלית ההעלמה. כי על העפר יושבין בני-אדם שהם בעלי הבחירה, שהיא על-ידי ההעלמה היותר דיקא

לגלות ההעלמה ולהודיע גדל הכל העולם, כמו שכתוב שם, 'כי לא כמותו יקח הכל' וכנ"ל. וכן בהרבה מקומות בשפזכור שהעולם הוא צל עובר, קוראו בשם חלד, כמו שכתוב (תהלים פמ, מחיט): "וכר אני מה חלד על מה שאו בראת וכר מי גבר יחיה ולא יראה מות וכר". (שם פמ, ט): "וחלדי כאין נגדך אך כל הכל כל אדם וכר", הינו פנ"ל:

י וזה שאמרו רבותינו ז"ל (פסחים קיח): "מאי דכתיב (תהלים קי, ט): "מושיבו עקרת הבית"? אמרה פנסת ישראל: עשאוני בנדך פחלדה זאת שדרה בעקרי הבתים". והמאמר פליאה, לכאורה, אך על-פי הנ"ל מבאר הענין, כי עקר בנן הכי הוא לגלות ההעלמה, לבטל בחינת קלפת החלדה וכנ"ל. ועל-כן פשישראל חוטאים חס ושלום, עד שגחרכ בית המקדש על-ידי זה, אז אומרת פנסת ישראל, עשאוני בנדך פחלדה זאת שדרה בעקרי הבתים - במארב ובהעלמה. ופרש רש"י, עשאוני בנדך בעוונותיהם וכר, הינו כי בעוונות ישראל חס ושלום, ג נחר הבית-המקדש וחוזרת ומתגברת ההעלמה שהוא בחינת חלדה פנ"ל. ובאמת בתוך ההעלמה וההסתרה בעצמה נסתרת השכינה, כפיכול (פסא- במקום אחר פתח פגמים לקוטי מוהר"ן סימנים לג קטו). וזה עשאוני בנדך פחלדה, כי, כפיכול, השכינה בעצמה מסתרת בעצם ההעלמה, בבחינת "ואנכי הסתר אסתיר"

לקוטי הלכות

הלכות שחיטה ה

יורה דעה

לו

וכנ"ל, שבשכיל זה נברא הפל כנ"ל. ועל-כן שם בעפר דיקא יש חלדה, שהוא בחינת קלפה חזקה שפעלמת האמת כנ"ל. ועל-כן בעפר הזה שאנו יושבין עליה שבכאן היא תכלית ההעלמה כנ"ל, עקר התקון לגלות ההעלמה, הוא על-ידי אמונה דיקא, דהינו אמונת חכמים וכנ"ל, כי יסוד העפר הוא בבחינת אמונה, בבחינת "שכן ארץ ירעה אמונה" (תהלים לו, ג) כמו שבאר בקיום אחר) כי הארבעה יסודות, אש, רוח, מים, עפר הם פנגד ארבעה עולמות, אצילות, בריאה, יצירה, עשיה, שהם בחינת ארבע אותיות השם, שהם בחינת השלשה מחין ואמונה שהיא בחינת מלכות (פדו"ע בבתיב). נמצא, שאש, רוח, מים הם פנגד השלשה מחין, ועפר הוא פנגד אמונה-מלכות. וזה שמוצינו שהדעת נמשל לאש, רוח, מים, אבל לא לעפר, כי מים בבחינת הדעת, כמו שכתוב (ישעיה יא, ט): "ומלאה הארץ דעה את ה' בפנים לים מכסים". וכן רוח בבחינת שכל, כמו שכתוב (שם ב): "רוח חכמה ובינה" וכתוב (איוב לב, ח): "אכן רוח היא באנוש", שאמור לענין החכמה שבאדם, וכן אש הוא בחינת השכל (פמ"ב דברי רבנו ז"ל), שהשכל שבאדם הוא כמו אש דולק, בחינת "נר ה' נשמת אדם" (משלי ב, טו). וזה שכתוב (ירמיה כג, כט): "הלא כה דברי פאש וכו'". אבל עפר הוא רק בבחינת אמונה, כי עפר הוא יסוד התחתון ששם יושבין כל בני חלד, ששם

תכלית ההעלמה בשכיל הבחירה. ושם, עקר ההתגלות לידע האמת ולהפיר את הבזרא ותפרך הוא על-ידי אמונה, והעקר הוא אמונת חכמים אמתיים שעוסקין להמשיך אלקותו ותפרך בעולם ולגלות האמת בעולם. ועל-כן אין חלדה כי אם ביבשה, דהינו ביסוד העפר, כי שם תכלית ההעלמה שהיא בחינת חלדה כנ"ל, אבל במים - שם התחלת התגלות הדעת כנ"ל. על-כן אין ההעלמה גדולה שם כל כך, כי מים גבוהים מן העפר וכל מה שהפדרנה גבה יותר, שם נתמטטה ההעלמה ונתחיל התגלות הדעת קצת. ועל-כן נמשל הדעת למים כנ"ל. ועל-כן במים אין שם חלדה, כי שם אין ההעלמה גדולה כל כך כנ"ל. ועל-כן כל הפהרות מפל הפמאות הוא על-ידי מים שאין שם חלדה, שהיא קלפת ההעלמה, שהוא בחינת החלד, שהוא הראשון משמונה שרצים הפמאים, שמושם כל הפמאות של כל העוונות שבאים על-ידי ההעלמה, כי הפנים הם בבחינת התגלות הדעת שיוציאן מההעלם אל הגלוי, שזה נמשך על-ידי שמתחוקין פאמונת חכמים אמתיים, שעל-ידי זה זוכין על-ידי החכמים אמתיים להמשיך דעת ועצות שלמות לטהר מפל הגלולים ומפל הפמאות, שהם בחינת מים טהורים המבארים בהתורה הנ"ל, בחינת "ורקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מפל טמאותיכם וכו'" (תהלים לו, טו), כי על-ידי

ל"ט

יורה דעה

התחזקות האמונה וזכין להתגלות הדעת ולעצות שלמות ולהמשיך ההתמקחה משכל הכולל העליון, על-ידי שפאמין בכל הספרים הקדושים של התורה, שעל-ידי זה נמתק הכל ונמתר מהכל וכנ"ל:

יג וזה שאמרו רבותינו ו"ל (ברכות ט): 'כד סיים רבי מאיר ספרא דאיוב היה אומר: סוף אדם למות, סוף בהמה לשחיטה, אשרי מי שעמלו בתורה וכו'.' פי השחיטה הוא להעלות נפש החי מהעולם אל הגלוי, שהוא בחינת התגלות הדעת, לידע ולשים אל לבו היטב שהעולם הכל וריק, בבחינת "האזינו כל יושבי חלד" הנ"ל. ועל-פנ סמכון זה לזה, סוף אדם למות, סוף בהמה לשחיטה, פי על-ידי השחיטה של בהמה צריכין לזכר שסוף האדם למות. בחינת (ספ"ט ג, ב): "והחי יתן אל לבו", באפן שישים אל לבו היטב ויבקש עצות ותחבולות אמתיות למלט נפשו, שזהו בחינת התגלות הדעת, שזהו בחינת מצות שחיטה וכנ"ל:

[שךד לעיל]

וזה לשון הגמרא (ירושלמי שבת, פרק שמונה שרצים), 'כתיב (תהלים מ, ב): "שמעו זאת כל העמים האזינו כל יושבי חלד" רבי אחא ורבנן. חד אמר, למה הוא ממשיך כל פאי עולם לחלדה? אלא לפי שכל מה שיש ביבשה יש בים וכו' וחלדה אינה בים. וחד אמר, למה הוא ממשיך

כל פאי עולם לחלדה? מה חלדה זו גוררת ומנחת גוררת ומנחת ואינה יודעת למי מנחת, כך כל פאי עולם גוררין ומניחין ואינם יודעים למי מניחין, הינו דכתיב, "יצבר ולא ידע מי אסףם" (תהלים ל, ט). עד כאן לשון הגמרא. ועתה מאלף תבין ששיניהם לדבר אחד נחפנו וזמר אמר חדא וזמר אמר חדא ולא פליגי, פי בשביל זה בעצמו נקרא העולם "חלד", על שם החלדה שישנו ביבשה, שהוא על שם גדל ההעלקה של זה העולם וכו' וכנ"ל, שזהו בעצמו מה שחד אמר, מה חלדה זו גוררת ומנחת וכו', פי זהו בעצמו בחינת ההעלקה הנ"ל, שבשביל זה נקרא כל העולם על שם החלדה וכנ"ל. ועל זה צעק דוד, 'האזינו כל יושבי חלד', שלא יניחו למעות את עצמם ולא יהיה ברוכים אחר החלדה שהוא עצם ההעלקה וכנ"ל:

הא לך ראשי פרקים ומהדורה קמא להלכות שחיטה, הלכה ה' הנ"ל. על-פי התורה חדי רבי שמעון בסימן ס"א, עין שם:

יד וזה בחינת שחיטה, שהוא להעלות נפש החי למדרגה, שהוא גדר האדם, להעלות נפשות המגלגלות שנפלו בעוונותיהם מבחינת אדם לתוך חיות ובהמות ועופות, פי עקר נפילתם הוא על-ידי פגם אמונת חכמים, שעל-ידי זה נפגם הדעת, פי העשנים סרוחים

לקוטי הלכות

הלכות שחיטה ה

יורה דעה

לט

מבבלין הדעת וכו'. ויבשנפגם הדעת
 נופל מאדם לבהמה, שהוא העדר הדעת,
 בלבול העצה, בבחינת (תהלים טו, ז): 'ואדם
 ביקר כל יליו נמשל בבהמות נדמו'. אדם
 ביקר וכו', ו'קר' זה בחינת תפלין, כמו
 שפרשו רבותינו ז"ל, הינו תפלין מחין,
 בחינת מחין זכים, בחינת: 'תפלין צריכין
 גוף נקי'. ומי שפגם בזה, בבחינת 'אדם
 ביקר כל יליו' - נמשל בבהמות נדמו, כי
 אז נופל לבחינת בהמה כנ"ל. גם תקון
 השחיטה הוא לתקן הטא אדם הראשון
 שפגם באמונת חכמים (פנבאר במקום אחר),
 שעל ידי זה נגזר עליו (בראשית ג, יז ט)
 "בעצבון תאכלנה; בועת אפיד וכו'",
 שהוא פגם המאכלים הינו כנ"ל. ועל-כן
 התקון על ידי שחיטה, כי הספין והחרב
 של שחיטה זה בחינת מחלקת שנקרא
 הרב, כמו שכתוב: "חרב פתחו רשעים",
 ופרש רש"י, 'מחלקת', הינו מחמת
 שהנפש פגמה באמונת חכמים, שמושם
 כל המחלקת, ובשלא זכתה לתשובה
 בתניה, אזי ענשה שנתגלגלה בנפש החי
 וצריכה לסבל צער השחיטה על ידי
 החרב של שחיטה שנמשך מבחינת
 מחלקת כנ"ל. ועל-כן צריך שיהיה הספין
 בשלמות בלי פגם כלל, כי ה' יתברך
 רוצה בתקון הנפש. על-כן צריכין
 להשלים הספין בלי פגם. והשלמות הוא
 על ידי התורה ששם עקר השלמות
 בבחינת (תהלים יח, ח) "תורת ה' תמימה
 מזיבת נפש". וזה בחינת (שם טו, ד) "חגור

חרבך על ירך", בחינת (שיר השירים ג, ח)
 "איש חרבו על ירכו וכו'". ועקר השלמות
 הוא בחדו של ספין, שהוא חותך הבשר
 זה בחינת גמר העצה, שהוא בחינת
 חתוך ההלכה, בחינת פסק הלכה, כמו
 שרגיל זה הלשון בדרבי רבותינו ז"ל,
 שחזתכין הלכות:

טו וזה בחינת שמים עשירה בדיקות כ
 הספין, כנגד שנים עשר אבני
 יעקב וכו'. וזה בחינת פנימת הספין
 בפנימת המזבח, שממתיק הדין על ידי
 בחינת קדש קדשים, שמשם נמשך
 ההמתקה והתקון של כל הפרבנות בלם.
 ועל-כן אסור שהיה ודרסה, כי אסור
 שהיה עצל וגם צריך שלא יהיה דוחק
 את השענה, ובשביל זה צריך עצה שלמה
 בלי שום פגם. וזה בחינת חלדה לשון
 חלדה, כמו שפרש רש"י ז"ל (היו ט),
 כחלדה זו התחובה בחורין. "האינו כל
 ישבי חלד" כל מה שיש ביבשה יש פים
 וכו'. וקשה, וכי בשביל זה יקראו כל בני
 עולם על שם החלדה? וכן הקשה בפרוש
 על העין יעקב, עין שם. גם אמרו רבותינו
 ז"ל, "מושיבי עקרת הבית", עשאוני בניך
 כחלדה שדרה בעקרי הבתים. והדבר
 תמוה מאד, אך עקר קיים העולם על ידי
 ההעלמה וכו', כי פמה דברים נעלמו
 וכו', כי עקר הבריאה בשביל הבחירה,
 והבחירה היא רק על ידי ההעלמה.
 והעקר להעלות מההעלם אל הגלוי. וכל
 מה שהפדרנה נמוכה יותר, שם נעלם

החיות יותר וכו'. וזה בחינת כל מעשי המשפן, שהוא התגלות אלקות בדי להוציא מההעלם אל הגלוי ועל-כן צוה משה על הארון תחלה ובצאלא עשה המשפן תחלה, כי משה צריך להמשיך ההמתקה מקדש קדשים, אבל אחר כך צריכין אנהנו לפגם אל הקדשה מתמא לעילא בהדרגה. ומחמת שכל השחיטה היא להעלות מהעלם אל הגלוי, שהוא ממי למדבר, על-כן אסור חלדה וכו"ל. ועל-כן צריך לקבל הספין מתלמיד חכם, כי עקר התקון על-ידי התלמיד חכם, על-ידי אמונת חכמים, על-ידי רבוי הספרים. וכמו שמבאר שם:

שך לענין יושבי חלד הנ"ל:

בי הדבר תמוה מאד מה שקרא כל באי עולם "יושבי חלד" בשביל שיש בו חלדה, גם למה מזמור זה דיקא, שמדבר מהבלי העולם קראו יושבי חלד על שם החלדה? אך עקר מה שנקרא העולם על שם החלדה, הוא מחמת גדל ההעלמה שיש בעולם, כי החלדה דרה בעקרי פתים וכאה במארב ובהכמנה ובנגבה, שזהו בחינת כל עניני העולם הזה שהוא מלא תבלים, כמו שכתוב (ספרות ג, ט): "כי יש דברים הרבה מרבים הבל". וכמו שפרש רש"י שם. וכל עניני הבלי העולם הזה, הוא מחמת גדל ההעלמה שבעולם, כמו שכתוב (שם ג, ט): "גם את העלם נתן בלבם", ופרש רש"י לשון העלם, וכמו שפרשו חכמינו ז"ל, פמה דברים שנגעלמו

מן העולם, יום המיתה ויום הנחמה ואין אדם יודע מה שבלב חברו. ואמרו שם; שהוא בשביל קיום העולם שאם לא כן אין אדם בונה בית וכו'. ולכאורה קשה מאי כלי האי לא יבנו בית? הלא דוד בעצמו קרא תגר על הבונים פתים, כמו שכתוב (תהלים כט, יב): "קרבם פתימו לעולם", וכמו שכתוב (איוב ג, ט): "הבנים חרבות למו", וכן בפסוקים רבים. אבל באמת הכל בשביל הבחירה, ועקר עבודת האדם להוציא מהעלם אל הגלוי, אבל אי אפשר לבוא לזה כי אם על-ידי אמונת חכמים, כי אף-על-פי שהוא דבר פשוט והכל יודעין זאת שהעולם הזה הוא הכל הכלים צל עובר וכו', אף-על-פי-כן רב פאי עולם פרוכים אחרי הכלי עולם הזה ומבלים ימיהם להבל ולדיק. ועקר ההעלמה הוא על-ידי טרדת המזון והפרנסה וכו'. על-כן צריכין צדיק גדול שימשיך חכמה גפלאה, שיוכל להוציא העולם מגדל ההעלמה הזאת. ועל-כן בשמדבר דוד בזממור מ"ט, מגדל הכל העולם, כמו שכתוב שם, "קרבם פתימו לעולם וכו', זה דרפם פסל למו וכו'". התחיל תחלה, "פי דבר חכמות והגות לבי תבונות וכו'", כי צריכין לזה חכמה גדולה לגלות עצם ההעלמה הזאת, וזה ענין כל מלאכת המשפן ובית המקדש, כי צריכין להמשיך זה השכל מבחינת קדש קדשים שהוא שכל הפולל העליון מאד. ומשם צריכין להמשיך ההמתקה לגלות

לקוטי הלכות

הלכות שחיטה ה

יורה דעה

מא

ההעלמה. ועל־כן צוה משה על עשית הארון תחלה וּבְצִלָּאֵל עֲשֵׂה מִשְׁכַּן תְּחִלָּה וְכו' פנ"ל. ועל־כן כָּל מִה שִׁישׁ פִּיבִשָּׁה יֵשׁ בָּיִם חוּץ מִן הַחֲלָדָה, כִּי עֵקֶר הַהֶעֱלָמָה וְהַהֶסְתֵּרָה הוּא בְּזֶה הָעוֹלָם בְּעֵפֶר הַגִּשְׁמִי שִׁוְיִשְׁבִּין עָלָיו, כִּי כֹל מִה שֶׁהַמְּדַרְגָּה נְמוּכָה יוֹתֵר, שֵׁם הַהֶעֱלָמָה בְּיוֹתֵר, כִּי יֵשׁ אֲרֻבָּעָה יסודות, אֵשׁ, רוּחַ, מַיִם, עֶפֶר, וְהָעֶפֶר נְמוּךְ מִכֻּלָּם וְשֵׁם הַהֶעֱלָמָה בְּיוֹתֵר, כִּי שֵׁם יֵשׁוּב הָעוֹלָם בְּעָלֵי הַבְּחִינָה, שֶׁהוּא עַל־יְדֵי הַהֶעֱלָמָה, שֶׁבִשְׂבִיל זֶה נִבְרָא הַכֹּל. וְשֵׁם בְּבַחֲבִינַת עֶפֶר הוּא תְּכֵלִית הַהֶעֱלָמָה. ועל־כן שֵׁם דִּיקָא יֵשׁ חֲלָדָה שֶׁהוּא בְּחִינַת קְלִפָּה חֲזוּקָה שֶׁמְעַלְמַת הָאֵמֶת שֶׁהוּא הַחֲלָד, שֶׁהוּא הָרֵאשׁוֹן מִשְׁמוּנָה שְׂרָצִים הַמְּאִיִּם, וְעַל־כֵּן שֵׁם בְּבַחֲבִינַת עֶפֶר שֶׁהוּא תְּכֵלִית הַהֶעֱלָמָה עֵקֶר הַתְּקוּן עַל־יְדֵי אֲמוּנָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת עֶפֶר (כְּמוֹ שְׂמֹכָא בְּמָקוֹם אַחֵר לְקוּשִׁי מוֹהֲר"ו חֵלֶק ב ה, א), אֲבָל מַיִם הוּא גְבוּה יוֹתֵר וְשֵׁם הַתְּחִלַּת הַתְּגַלּוּת הַדַּעַת. כִּי הָאֲרֻבָּעָה יסודות, אֵשׁ, רוּחַ, מַיִם עֶפֶר הֵם בְּנֵגֶד אֲרֻבָּעָה עוֹלְמוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת אֲרֻבָּע אוֹתוֹת הַשֵּׁם, שֶׁהֵם בְּחִינַת חֻכְמָה וּבִינָה, תַּפְאֲרַת וּמְלֻכוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת הַשְּׁלֵשָׁה מַחִין וְאֲמוּנָה שֶׁהוּא בְּחִינַת מְלָכוּת. נִמְצָא, שֶׁעֵקֶר הַתְּחִלַּת הַדַּעַת הוּא בְּבַחֲבִינַת מַיִם. וְעַל־כֵּן נִמְשַׁל הַדַּעַת לְמַיִם, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (שְׁעִיָּה א): "כִּי מְלֹאָה הָאָרֶץ דַּעַה וְכו' כְּמַיִם וְכו'". וְכֵן רוּחַ בְּחִינַת רוּחַ חֻכְמָה וּבִינָה. "אֲכֵן רוּחַ הוּא בְּאִנּוּשׁ" (אִיב לב). וְכֵן

לֵאשׁ. וְעַל־כֵּן אֵין שֵׁם חֲלָדָה, כִּי שֵׁם נִתְמַעַט הַהֶעֱלָמָה, אֲבָל שָׂאָר בְּרוּאִים יֵשׁ שֵׁם שֶׁהֵם גַּם כֵּן בְּחִינַת הַהֶעֱלָמָה קִצָּת, אֲבָל בְּבַחֲבִינַת רוּחַ וְאֵשׁ אֵין שֵׁם כֹּל כִּד בְּרִיּוֹת, כִּי כֹל הַבְּרִיּוֹת מְעִלְמִין, אֲבָל עַל יָדָם עֵקֶר הַתְּגַלּוּת, כִּי הַהֶעֱלָם בְּשִׂבִיל הַגְּלוּי, שֶׁזֶהוּ עֵקֶר בְּחִינַת הַבְּחִינָה, שֶׁמִּי שֶׁזוֹכֵה לַעֲמֹד בְּנִסְיוֹן וּלְשַׁבֵּר הַבְּחִינָה, מְגַלֵּה אֱלֻקוֹת עַל־יְדֵי זֶה דִּיקָא, עַל־יְדֵי שְׁתֵּיהֶם הַהֶעֱלָמָה גְּדוּלָּה כֹּל כִּד:

מִז וְעַתָּה מוֹכֵן קִצָּת דְּבָרֵי רְבוּתֵינוּ ו'ל

(פסחים, פ"ק ע"ב פסחים דף ק"ז),

שֶׁאֲמָרוּ עַל פְּסוּק, "מוֹשִׁיבֵי עֵקֶרֶת הַבַּיִת", עֲשֵׂאוּנִי בְּנִיד כְּחֲלָדָה זֹו שְׂדֵרָה בְּעֵקֶרֵי בָתִּים, וּפְרַשׁ רַש"י, בְּעוֹנוֹת יִשְׂרָאֵל. כִּי עַל־יְדֵי עוֹנוֹת יִשְׂרָאֵל מִתְגַּבֵּרֶת הַהֶעֱלָמָה שֶׁהוּא בְּבַחֲבִינַת חֲלָדָה, שֶׁהוּא הַהֶפֶךְ מִבְּנֵי הַבַּיִת פנ"ל. ועל־כן אַחֵר מְעַשֶׂה הַעֲנַל נִצְמָנוּ עַל מְלָאכַת הַמִּשְׁכָּן: "זֶהֱב וְכֶסֶף וְנִחֲשֵׁת וְכו'". (שְׁמוֹת כה, ג), כִּי בְּשִׂרְאָה גְּדוּלַּת הַהֶעֱלָמָה שְׁתִּיחָה אַחֵר מִתּוֹרָה וְהָעֶקֶר עַל־יְדֵי רַבּוֹ הַזֶּהֱב, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (הוֹשֵׁעַ ב ט): "זֶהֱב עֲשֵׂו וְכו'". - "וְיָדִי זֶהֱב" (דְּבָרִים א, א), כְּמוֹ שֶׁפְּרָשׁוּ רְבוּתֵינוּ ו'ל, כִּי עֵקֶר הַהֶעֱלָמָה עַל־יְדֵי תַּאוֹת מוֹמֵן. אִז צָנוּס ה' יִתְפָּרֵד עַל מְלָאכַת הַמִּשְׁכָּן שֶׁבִּיאֵו הַזֶּהֱב וְכֶסֶף וְכו' לְמְלָאכַת הַמִּשְׁכָּן, שֶׁעַל־יְדֵי זֶה יוֹצִיאֵו מִהַהֶעֱלָם אֵל הַגְּלוּי, כִּי עֵקֶר הַהֶמְתָּקָה עַל־יְדֵי קִדְשׁ קִדְשֵׁים שְׁתִּיחָה כְּמִשְׁכָּן וּבֵית־הַמִּקְדָּשׁ. וְעַל־כֵּן עֵקֶר כֹּל הַתְּפָרוֹת עַל־יְדֵי מַיִם, שֶׁאֵין שֵׁם חֲלָדָה.

ועל-כן כל הטהרה מהעשנים סרוחים
הג'ל, לזכות לעצה שלמה שלא
תתעלם מאתנו העצה, הוא על-ידי
בחינת מים טהורים, שהם בחינת
מחלקת, שהם בחינת חרב של שחיטה.
גמצא, שחרב וספין של שחיטה הם
בחינת מים שאין שם חולדה, שמעלים
האמת, שזה עקר התקון בג'ל. על-כן
אסור חלדה בשחיטה:

"**יָבֵר** אֲנִי מִהַ חֹלֵד" (תהלים פט, טח) "וְחֹלֵדִי
כִּאֲזֵן נִגְדָד אֵד כֹּל הַבָּל כֹּל אֲדָם
וְכוֹ" (שם לט, ו):

'סוף אדם למות וסוף בהמה לשחיטה,
אשרי מי שעמלו בתורה' (ברכות ז').
גמצא, שהשחיטה מזכרת המיתה, שהוא
בחינת להוציא מההעלם אל הגלוי שעקר
הוא לעמל בתורה, בחינת 'אשרי מי
שעמלו בתורה':

זו וזה בחינת תקף הנם של פורים,
שהוא הכניעת קלפת המן
עמלק, שהוא עקר זחמת הנחש פגם
אמונת חכמים, שעל-ידו עקר ההעלמה
וההסתרה. וזה שמוספרת המגלה מגדל
עצם הפלגת העשירות של אחשוורוש
"חור ברפס ותכלת וכו', מפזות זהב וקסף
וכו'" (אסתר א, ו), כי עקר ההעלמה על-ידי
תאות ממון והעשירות וגם הכשילם אז
פוגנת וכו'. וכמו שאמרו רבותינו ז"ל.
ובגוף האכילה של אותה הסעודה, ועל-
די כל זה היה לו פח להתגבר על ישראל

אז, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, מפני מה
נתחייבו וכו'? מפני שגזרו מסעדתו וכו'.
והנם היה על-ידי מרדכי ואסתר. אסתר
היא בחינת עקרת, בחינת הקדשה
הנפלאה המוסתרת ומתעלמת בתקף
ההסתרה וההעלמה, בבחינת 'עשאוני
בניד בחלדה הדרה בעקרי בתים', דהינו
שהיא געלמת, כביכול בתוך קלפת
החלדה שמושם כל ההעלמות. אבל מגדל
עצם קדשת אסתר התגברה עליהם
בתוך תקף ההסתרה בבחינת (סדלת ת, ט)
"עת אשר שלט וכו'". והכל בכחו של
מרדכי הצדיק שהוא "פתחה - שהיה
פותח בדרים ודורשן" (פירוש סת). 'פתח'
דקא, הינו שהיה פותח ומגלה תקף
ההעלמה וההסתרה על-ידי דרשותיו
הקדושים, שהיה מגלה תורה נפלאה
בזאת בשכלים אמתיים עצומים ועמוקים
באלה, שעל ידה היה מגלה לכל באי
עולם עצם הכל העולם והאיר בהם
עצות נפלאות איד להנצל מהם, שהיו
בחינת "פי ידבר חכמות וכו'", שפדבר
במזמור האזינו כל יושבי חלד בג'ל. וזה
"ליהודים היתה אורה ושמחה" (אסתר ח, טו)
בחינת "אור צדיקים ישמח" (משל י, ט).
'אור' בחינת התגלות הפך ההעלמה
וההסתרה שהוא בחינת חשך. וזה 'יקר',
הפך "אדם ביקר כל יליו" הג'ל:

יח וזה בחינת פרשת פרה שקורין אחר
פורים וכתב אדוננו מורנו ורבינו
ז"ל (בסימן עד בלקוטי תנאים); שבתחלה הוא פור

דף יד

לקוטי הלכות

הלכות שחיטה ה

יורה דעה

מג

ואחר כך נעשה פרה. ולקאורה מה שזכות פור לפרה? אף על-פי הנ"ל, שעל-ידי הפור רצה לפגם בהגורל של יום הכפורים, שעל-ידו נכנס הכהן הגדול לבית קדש הקדשים להמתיק כל הדינים, שעל-ידי זה עקר התגלות ההעלמה. כי כל העלמות על-ידי הדינים שמהם כח הסמרא אחרא והיצר הרע המעלים האמת. והמן על-ידי שהפיל פור, הוא הגורל בכשפיו העצומים, רצה לפגם בגורל הקדשה של יום-הכפורים, שנתן אהרן על שני השעירים גורל אחד לה', וגורל אחד לעזאזל. על-כן בשוכנו להכניעו ונעשה פורים על שם הפור, זוכין אחר כך לטהרת הפרה אדמה, כי פרה אדמה ושעיר המשתלח הם בבחינה אחת, כי שניהם מעשיהם בחוץ (במזבח בסקריס), ועל ידם דקא עקר טהרת וסליחת עוונות, כי עקר מעשה פרה הוא שצריכין לשחטה נזבח פתח אהל מועד שהוא קדש קדשים להמשיך ההמתקה משם, מקדש קדשים. עד שבתקף גרל כח הצדיק המתיק הדינים יהיה נמשך השכל העליון שהוא ההמתקה עד לחוץ ממש. שיהיה נמשך עצות נפלאות עד שכל העומדים בחוץ ממש יהיה להם חקנה לכל איברו לנמרי על-ידי התגברות אבי אבות הטמאה, חס ושלום, שהוא ממאנת מת, שהוא מעלים האמת מאד מאד בכמה מיני העלמות והסתרות בלי שעור ועדר, אבל הצדיק האמת נכנס

למקום שנכנס כנ"ל, כי הוא בחינת משה, שכל חסון מעשה פרה שעשו כל הכהנים גדולים הכל על ידו דקא, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כלם יקראו על שמך. וצריכין לקדש כלם מאפר פרה של משה, כי אין מי שייכל לתסון מעשה פרה כי אם בחינת משה שקר מלפני ולפנים כנ"ל, שנכנס למקום שנכנס וכו', עד שממשיך המתקה של השכל העליון עד לחוץ ממש לטהר כל המנחים בחוץ ממש מממאנת החוקה, שהוא ממאנת מת, שהוא אבי אבות הטמאה, לטהרם מממאנת זאת:

יש ועל-כן באמת מעשה פרה נמשך משכל גבה ועמוק מאד מאד, כי הוא חקת התורה בחינת (הקלטה), "אמרתיו אחקמה והיא רחוקה ממני", בחינת (שם טו): "עמוק עמוק מי ימצאנו", שזה הסוד והשכל אינו יודע כי אם בחינת משה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (בפסוקי דתה יט, טו): "לך גליתו ולאחרים חקת". כי הוא עקר כלל כל ספרים הקדושים של התורה הקדושה, כי כלם נקראו על שמו. כי כבר נתגלה לו כפינו כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחידש ולחבר ספר אמת. ועל-כן רק הוא יודע להמשיך המתקה וטהרה ושכל כזה שיאיר עד לחוץ ממש. שזהו גם כן בחינת מעשה הגורל של יום כפור, שעל-ידי שנכנס הכהן הגדול בדם השעיר הנעשה בפנים,

על-ידי זה המשיך שכל והמתקה, עד שהכניע ובפול כל עונות ישראל על-ידי שעיר המזבח לעזאזל, כי בגדל השכל העליון הנ"ל הכניע כל הרע שבחויז ממש, שעל-ידי זה המשיך סליחה לכל עונות ישראל. כי זה עקר תקף כחו של הצדיק, שהוא בבחינת משה, שהוא זוכה לבחינת עיל ונפיק בתכלית שלמות העליון, שהוא זוכה לפגם למקום שנכנס לשכל נעלם ונבה מאד מאד, וממשיך המתקה נפלאה משם. ועקר החודש ביותר הוא, שיודע איד לצאת ולהוציא שכל בזה לחויז ממש, להאיר על-ידי זה השכל עצות אמיתיות לכל המנחים בחויז ממש, לגלות גם להם האמת להוציאם מהעלם אל הנלוי, להודיעם בכל מקום שהם האמת לאמתו, שהעולם הזה הכל הכלים אין בו ממש. אף-על-פי שהם משקעים בזה שהם משקעים, אף-על-פי ריבן האמת הוא אמת שהעולם הזה הוא הכל וריק, כי באמת הכל יודעים שהעולם הזה הכל, צל עובר. כי איד אפשר להכחיש זאת שהאדם היום בבאן ונקהר פקבר וכו'. איד מגדל התאוות המעלימין העולם, אין יודעין לתת עצות בנפשם איד למלט נפשם מני שחת. ומחמת זה הם מסיחין דעתם מזה וברוכים אחר הכלי העולם. כי אומרים, מה אפשר לעשות, כי כבר נלכדנו במה שנלכדנו וכיצא בזה סברות הרבה של שקר שאומרים העולם, וכמו שפתיב, "זה

דרבם כסל למו", כמו שפרש רש"י, 'שמא תאמר שכחה היא מהם, תלמוד לומר, "ואחריהם בפייהם ירצו סלה"'. ואמרו שם כי החלב שעל הפליות מכסה עליהם, כי 'פליות יועצות', והיו יכולים לקבל עצות אמיתיות מהפליות, אבל החלב שהם שמנונית ותאוות עולם הזה מחפה עליהם ומסתיר ומעלים האמת וכנ"ל, אבל הצדיק האמת בחינת משה בחכמתו העמקה ממשיך השכל במקום גבה ודק מאד מאד, עד שמגלה ההעלמה ומאיר האמת בכל העומדים בחויז ממש. ומאיר גם בהם עצות אמיתיות איד להציל נפשם שלא יאבדו לגמרי על כל פנים הם ושלום:

כ וזה (קהלת יב): "בקש קהלת למצא דברי חפץ וכתוב ישר דברי אמת", שדרשו רבותינו ו"ל שבקש לדע סוד הפרה אדמה כמשה וכו'. הינו כי קהלת קורא תגר בספרו על העולם וצועק בקול גדול מאד גדל הכל העולם, כמו שפתיב (שם א, ב): "הכל הכלים, הכל הכלים, הכל הכל". וכן הרבה. על-יפן סבר שידע סוד פרה אדמה כמשה, אבל יצתה בת קול, 'פתיב ישר דברי אמת', כי אף-על-פי שקוראים וצועקים שהעולם הכל הכלים, אף-על-פירבן אין מי שיגלה העלמה זאת, כי אם בחינת משה שיכול לכתוב 'ישר דברי אמת', הינו שכותב ספרים אמיתיים באלה פתורה, שעל דם

הלכות טרפות

הלכה א

על-פי התורה "תפלה לחבוק" בסימן
 י"ט הנזכר לעיל בהלכות
 שחיטה הלכה ב', ע"נ שם:

א וזה בחינת שמונה עשרה טרפות, כי
 הם בחינת תקון הברית, שהוא
 בחינת 'צדיק ח' ע"מיון, כי מרפה אינה
 תיה ומחמת זה אסורה לאכל, כמו
 שפ"תוב (תקרא י"א, ב): "ואת החיה אשר
 האכלו", כמו שדרשו רבותינו ז"ל (הלן

גשלקת התורה, שעל-ידי זה ממשכין
 השכל במקום שפמשכין, שעל-ידי זה
 דיקא יכולין להאיר האמת גם בחוץ,
 שזהו בחינת סוד פרה ארמה תמימה,
 שהוא תקף הרין מאד, שעל ידה דיקא
 נמתק הרין בשרשו על-ידי גדל כחו של
 משה וכו"ל, אבל שלמה לא זכה לזה,
 מאחר שאמר 'לאיתאל ואכל', כמו
 שדרשו רבותינו ז"ל (ס"ב):

וע"נ הש"ך לזה בדרך פה. ואד, בעונותנו הרבים,
 נאבד לחלוטין בעת הרעש והמחלקת שהיה בשנת
 תקצ"ה לפ"ק):

העמק מכתב יד מורנו מו"ר הרב
 רבי נתן, זכר צדיק לברכה, בעל
 המכתב הלוה:

התחלת ספר זה לקוטי הלכות על התחלת היורה
 דעה מהלכה ה, שהוא מהלכות "שחיטה" עד
 הלכות 'דגים' כבר היה כתוב אצלי תהלה לאל
 (קטו בדרך פה ת"ל), אך בשעת הרדיפה שרדפו
 אותי ואת בלנו מאד וקסרו אותי וכו', במפרסם
 וכמבאר אצלנו בכתב מעט מזה, אז נאבד הכרד
 פ"ה ת"ל, שהיה כתוב שם חדשים על התחלת
 היורה דעה עד הלכות דגים. ה' ותכרד ברחמי
 ישיב כל האברות בגשמיות ורוחניות וישקוט
 מאתנו המחלקת שחולקים עד"ן עלינו בחנם על
 לא דבר, אשר רבו משעזות ראשינו שונאינו חנם
 וכו' "מחת אהבתי שמונני ואני תפלה" (תהלים
 ב, ד):

כ"ב): 'דחיה תיכול, דלא תיה לא תיכול'.
 פי סמרא דמותא שריא עליה שהוא
 בחינת פגם הברית. וזה בחינת: 'ואת
 החיה', 'ואת' דיקא בחינת שלמות לשון
 הקדש, שהוא בחינת 'את', כמו שפ"תוב
 (בראשית כ"ב, ח): "וואת אשר דבר" (כמו שאמר
 רבנן שם), דהינו שישיראל אין רשאיין לאכל
 כי אם זאת החיה דיקא, שהיא מסמרא
 דחיי, שהוא בחינת זאת, בחינת שלמות
 לשון הקדש, בחינת תקון הברית כנ"ל.
 על-יבן אסור לאכל שמונה עשרה טרפות,
 כדי לזכות לביחינת חיים, בחינת 'צדיק
 ח' ע"מיון' כנ"ל. וזה שפ"תוב (שמות כ"ב, ב),
 "ויבשר בשדה מרפה לא האכלו לכלב
 תשלכון אותו". 'לכלב' דיקא, כי אליו
 נמסר בחינת פגם הברית, כמו שפ"תוב
 (משלי ל, טו): "לעלוקה שתי בנות הב הב",

כמו שכתב רבנו במאמר "הצילה מחרב
 נפשי מיד פלב יחידתי" (בסיון ט). כי
 בשהבהמה נשתמט פראוי על-ידי בחינת
 חרב הנ"ל, שהיא בחינת שלמות לשון
 הקנ"ש והיא פשרה בבדיקה, שאין בה
 שום טרפות, אזי הוא בבחינת קרנן כנ"ל.
 ואזי הוא בבחינת אריה נחית למיכל
 ואכל קרבנא, אבל בשהבהמה נטרפת
 וסמרא דמוחא שריא עליה, שהיא בחינת
 פגם הכרית, אזי היא ראויה לכלב דוקא
 כנ"ל. בבחינת 'כלבא נחית' שהוא הפוד
 מחרב פיפיות שבקדשה כנ"ל, כי הוא
 בחינת מרה דאית לה תרי פיות וכו', ענין
 שם. וזה שכתוב אצל טרפות גם כן (שמות
 כב, ט): "ואנשי קדש תהיון לי ובשר בשדה
 טרפה וכו'", כי הוא בחינת קדשה,
 בחינת שמירת הכרית כנ"ל. והוא שנגללו
 כל הטרפות בשלחן ערוך בשמונה מיני
 טרפות כנגד בחינת תקון הכרית, שהוא
 בחינת שמיעות כנ"ל (בהלכות שחיטה הנ"ל). והוא
 שבפרימיות נמצא שבעים טרפות, כמו
 שחשבו הרמב"ם (בהלכות שחיטה י"ט, ט). כנגד
 שבעים אמות, וצריך לשמור מושבעים
 טרפות כדי להציל מרע הפולל של
 שבעים אמות הנ"ל:

ב ועל-כֵּן עקר הטרפיות תלוי בראה,
 כי שם עקר הרוח חיים
 המקרה החמומות, שעל ידו עקר תקון
 הדעת (פמבא דבריו רבנו, לקוטי מוה"ר חלק ב, ח).
 ותקון הדעת הוא תקון הכרית כנ"ל.
 ועל-כֵּן ה' אוני אית לראה כנגד חמשה

חמשי תורה (כמו שאמר רבנו) כנגד ה' הדעת,
 כי שם תלוי עקר הדעת כנ"ל. ועל-כֵּן אין
 צריכין לבדק אחר שום טרפות, כי אם
 הראה צריכה בבדיקה, משום דשכיחי בה
 טרפות (כמו שכתוב בשלחן ערוך). כי זה כלל,
 שעקר התגברות הסמרא אחרת הוא רק
 במקום שיש קדשה יתרה. ועל-כֵּן
 בהראה ששם עקר הרוח חיים וקיום
 הדעת, על-כֵּן שם הם מתגברים לגרם
 לה טרפות. ועל-כֵּן שכיחי בה טרפות,
 ועל-כֵּן אם נטל הטחול – בשרה, כי
 הטחול הוא הפך הראה, כי הטחול הוא
 יונק מעכירת הדמים, מטרופי הדעת והוא
 סמרא דמוחא, ועל-כֵּן אין תלוי בו
 החיות, ועל-כֵּן בשרה אם נטל, כי מרפה
 היא בחינת פגם הכרית, פגם הדעת
 כנ"ל. ועל שם זה נקרא מרפה לשון טרופי
 הדעת, כי מרפה היא בחינת פגם
 האכילה שמשם יונק הפסילות וטרופי
 הדעת המזכר במאמר ויהי הם מריקים
 שקיהם (בסיון י"ז) ומשם יונק העבודה זרה
 (כמו שכתבאר שם) וזה בחינת הטחול שעקר
 וניקתו והתגברותו על-ידי טרופי הדעת,
 בחינת טרפות הנ"ל, כי טחול הוא
 הפסילות בחינת (הקלה ט) "שחוק
 הפסיל", עבודה זרה, אל אחר, כמו
 שאיתא בזוהר הקדוש ומובא במאמר
 צוית צדק (בסיון כ), כי עקר התגברות
 הטחול הוא על-ידי פגם האכילה, כמו
 שכתוב (בראשית ט): "בעצבון תאכלנה",
 שזה בחינת התגברות הטחול שהיא

לקוטי הלכות

הלכות טרפות א

יורה דעה

מו

עצבות וימרה שחורה, עבודה זרה, אנפין חשוכין, עצבות ומיררות הפרנסה (כמו שמבאר כל זה בפאמר צוית צדק תי"ל) וכל זה נעשה על-ידי פגם האכילה, פי "בעצבון האכלנה" נגזר על פגם האכילה, כמו שכתוב (בראשית ג, יא): "המן העץ אשר צויתך לבלתי אכל ממנו אכלת". ועל-ידי זה נגזר - "בעצבון האכלנה", שהוא התגברות הטחול פנ"ל, כי להפך כשהאכילה בכשרות, דהינו שגשגמרין מהטרפות ואז הוא הנבעת הפסילות שהוא בחינת הטחול פנ"ל, ואזי יש פרנסה ברוח בבחינת (תהלים קיא): "טרף נתן ליראיו", כמו שכתב רבנו (בסיון ז), דהינו כשישאל שומרין עצמן מטרפה, אזי "טרף נתן וכו'". פי עקר הפרנסה תלויה בשלמות הדעת ושמידת הבריה (כמו שכתב רבנו בבמה מקומות לקוטי מורה"ן סיניס יא כט טו). ועל-יכן רב הטרפות, גזון נקב ונחתך ונטל אין פוסל בטחול, כי אין החיות תלוי בו, פי, אדרבא, היא סטרא דמותא, פסילות, עבודה זרה, אך אף-על-פירבן שיקד בו קצת טרפות, דהינו שצריך לשאר ממנו מעט אם נקב בסומכיה, דהינו פעמי דינר זהב, פי גם הפסילות הוא קיום הבגן וצריך לתן לו וניקה וחיית בעצמו גם כן, פמוכא. וכדמשמע בפאמר ויהי הם הנ"ל, שזה קיום הדעת בשנותגין להפסילות וניקה גם כן, רק שיהיה בעצמו גדול כדי חינו. על-יכן קצת חיות מעוט תלוי בהטחול, שהוא הפסילות,

וצריך שישאר ממנו מעט כדי חינו בעצמו. וזה ששערו רבותינו ז"ל, שעור חייתו פעמי דינר זהב, פי משם וניקתו וחייתו בחינת: וטרפות זהב, שזה בחינת (בראשית ג, יד) "ועפר תאכל כל ימי חייך", שזה בחינת הטחול, שהוא עצבות ודאגות הפרנסה בעצבון האכלנה הנ"ל, שזה בחינת שחוק הפסיל, הינו תאות ממון (פמוכא כל זה ביורה הקדוש (תקון ע דף קלד). ומבאר חיבת פמאמר צוית צדק תי"ל), עפר איהו קר ויבש, אוף הכי טחול וכו', ענן שם. והכלל; שהטחול איהו, בחינת תאות ממון שזה בחינת עפרות זהב, בחינת פסילות, עבודה זרה (כמו שמבאר שם). ואף שזה הפך החיית, אף-על-פירבן צריך לשאר מעט ממנו כדי חייתו בעצמו, פי צריך לתן חיות גם לפסילות והוא גם כן קיים הבגן פנ"ל. וזה בחינת רוח צפון שגשאר חסר בגבן העולם, כדי לתן מקום להם, פי שם מקומם וחייתם בבחינת (ויקרא א, יד): "מצפון תפתח הדיעה". וזה בחינת עפרות זהב הנ"ל, כמו שכתוב (איוב לו, כב): "מצפון זהב יאתרו". ועל-יכן התקבנות שהיו באים כדי להכניע הפסילות פנ"ל. אף-על-פירבן היו מקבלים חיות גם בחינת הפסילות מן המזבח (כמו שכתב רבנו שם), ויהנו העשן של התקבנות פמוכא. ועל-יכן היה העשן מתעסק לצד צפון כדי לתן להם חלק, בחינת "מצפון תפתח וכו'", בחינת "מצפון זהב". וזה בחינת הטחול, בחינת

110

"עפרות והב", "כסילות" וכו'. וצריך לתן לו גם כן חיגו בצמצום כנ"ל:

הלכה ב

על-פי המאמר ויהי מקץ שנתים ימים' וכו', בספר הראשון סימן נ"ה, עין שם על המאמר כנ"ל:

והכלל, כי צריך לשמור מאד את הזקוף, דהינו לזכר תמיד בעלמא דאתי וכו'. ולשמור את הזקרון צריך לשמר את עצמו שלא יפל לבחינת רע עון וכו' וכו'. ואפלו מי שהוא טוב עון צריך לשמר את עצמו מכה המדמה וכו'. והכה המדמה בא על-ידי לשון הרע, כי כח המדמה הוא כח הבהמיות וכו'. והמוציא דבה הוא כסיל. וכשהדעת נסתלק ממנו נופל מאהבת ה' והפרד ונפל לאהבת הבהמיות, בבחינת (הושע ה, ו) "כי אתה הדעת מאסת ואמאסך מפנין לי". פה'ן הוא בחינת אהבות קדושות, בחינת (ישעיה מא, ח) "אברהם אהבי", בחינת (תקרא יב, ב) "וקמץ הפהו וכו'". וזה הכח המדמה הוא מחזר ומבקש תמיד כלי לשרות שם. ועל-פיו הוא מחזר תמיד לשרות על פי שונה הלכות וכו', כי הם בוראים כל דבר בתורתם וכו'. וזה בחינת (בראשית מא, לב) "ועל השנות החלום וכו' כי נכון הדבר מעם האלהים וממחר האלהים לעשותו וכו'". וזה בחינת "חלום פרעה", הינו הכח המדמה "אחד הוא", הוא בא מאחד, הינו מאהבה, הינו

טו ק"ד

מאהבות הנפולות וכו'. ועל-פיו גור פרעה על הזכרים, בחינת זקרון הנ"ל, שנגמם על-ידי כח המדמה, שהוא בחינת פרעה וכו' כנ"ל. ולהכניע הכח המדמה, הוא על-ידי יד וכו', הינו על-ידי בחינת שמחה, בחינת (דברים יב, ו) "ושמחתם בכל משלח ידכם". וזה בחינת כלי זמר שמנגנין ביד, שעל-ידיה שורה הנבואה על הנביאים, כמו שכתוב (מלכים ב, טו): "קחו לי מנגן", כי הכלי היא התאספות רוח והוא מערב טוב ורע, כי יש עצבות רוח, רוח נבאה, רוח רעה וכו'. ויש רוח טובה, בחינת רוח נבואה, רוח הקדוש וכו'. וזה שמנגן ביד על הכלי הוא מקבץ ומקלט ביד את הרוח טובה וכו' מתוך עצבות רוח וצריך להיות יודע נגן וכו', כי צריך לעלות ולירד בידו על הכלי שמנגן כדי לבנו, לבנות השמחה בשלמות וכו'. ועקר התקצוצות ונגון הרוח טובה וכו' הוא על-ידי היד, כי שם פקדונות הרוחות, כמו שכתוב (תהלים לא): "בידך אפקיד רוחי וכו'". וצריך שיהיה הכלי שלם, כי כשאין הכלי שלם, אזי הוא בחינת (משל כט): "כל רוחו יוציא כסיל", ואז יוצא כל הרוח המערב טוב ורע וחוזר ומתגבר המדמה חס ושלום, בבחינת (תהלים קמו, ד) "תצא רוחו ישוב לארמתו וכו'". וזה בחינת (בראשית מא, א) "ויהי מקץ שנתים ימים ופרעה הלם וכו'". והתקון של המדמה שהוא בחינת פרעה, הוא על-ידי יוסף בחינת (שם לח): "איש אשר

לקוטי הלכות

הלכות טרפות ב

יורה דעה

מט

רוח אלהים בו וכו' בחינת (שם טו, ט):
"ויוסף ישית ידו על עיניו", כי על-ידי
יוסף, על ידו נשמר העין מפני המדמה
וכו' כנ"ל. וזה בחינת (תהלים ע, ז) "אזכרה
נגינתי בלילה וכו'" (ען שם כל זה היטב):

א וזה בחינת שמונה עשרה טרפות
שאנו בני-ישראל מזהרין לכלי
לאכל מהחי שיש לו אזה נקב וחסרון
באזה איבר שהנשמה תלויה בו, כי החי
הוא בבחינת פח המדמה, פח הבהמיות,
ועל-כן אי אפשר לנו לאכל בשר החי, כי
אם נשמכררין אותו תחלה מפני
המדמה, בבחינת (קהלת ז) "מי יודע רוח
בני אדם העולה היא למעלה ורוח
הבהמה הירודת היא למטה לארץ", כי
יש רוח האדם ורוח הבהמה. רוח האדם
הוא הרעט דקדושה, שהוא גדר האדם.
ורוח הבהמה הוא בחינת פח המדמה.
ומחמת אדם הראשון יש מערבות בכל
הדברים שבעולם ונתערב רוח האדם
ברוח הבהמה. וזה עקר תקון האכילה
דקדושה, לזכות לברר רוח האדם מרוח
הבהמה, לברר הטוב והרע, מפני
המדמה. ועקר הברור על-ידי בחינת
הנגון, בחינת השמחה, שעל-ידי זה
מכררין הרוח טובה, שהוא בחינת רוח
האדם מן רוח רעה, מן רוח הבהמה, מן
פח המדמה. וזה בחינת מה שצריכין
לאכל בשמחה, כמו שכתוב (שם ח), "אין
טוב לאדם כי אם לאכל ולשתות ולשמח
ולראות טוב וכו'". וכמו שכתוב (שם ט, ז):

"לך אכל בשמחה לחמך". וכמו שכתוב
(דברים ט): "ואכלת לפני ה' אלהיך וכו',
ושמחת בכל הטוב וכו'" (שם טו), כי עקר
תקון וברור האכילה הוא על-ידי השמחה
שהוא בחינת נגינה, בחינת "ושמחתם
בכל משלח ידכם", שעל-ידי זה מכררין
הרוח טובה מן הרוח נכאה, מעצבות
רוח. שהוא בחינת ברור המדמה, דהינו
תאות הבהמיות לברר הטוב בחינת שבע
שני השבע משבע שני הרעב:

ב וזה בחינת ברפת המזון, בחינת פוס
של ברפת המזון שפטעון עשרה
דברים שהם בחינת עשרה מיני נגינה,
שכלם פלולים בבחינת פוס של ברכה
שהוא בחינת מלכות וכו' פדוע. נמצא,
שעקר תקון וברור האכילה הוא על-ידי
שמחה, בחינת נגינה. וזה בחינת אכילת
שפת יום טוב שהוא בחינת אכילה
דקדושה, כי אז הם ימי שמחה ואז מצוה
לאכל ולשתות ולשמח, כמו שאיתא
בזהר הקדוש (פסוקי דף רנה): "אין טוב לאדם
כי אם לאכל ולשתות ולשמח" – דא
חדוה ביומא דשפתא ויומין מביין וכו', כי
עקר ברור האכילה מפני המדמה, פח
הבהמיות הוא על-ידי שמחה בחינת
נגינה. ועל-כן אי אפשר לאכל בשר מן
החי כי אם בשהבהמה וכיוצא היא
שלמה ואין בה שום טרפות בשום איבר
שהחיות תלויה בו, כדי שלא יצא הרוח
החיים דרך שם. ואז הוא בחינת (תהלים קטו,
ד): "תצא רוחו ישב לאדמתו", שיוצא

והולך כל הרוח המערב יחד ואז אין
 נחפרר המדמה, פי אי אפשר לברר
 המדמה פי אם נשהכלי שלם, שאז יכולין
 לברר המדמה לברר הרוח טובה - רוח
 האדם מן רוח הבהמה וכו'. בבחינת
 נגינה ושמחה. ועלפן עקר הטרפות
 ביותר תלוי בראה שצריכה בדיקה מפל
 מיני טרפות, פי עקר בחינת הנגינה הוא
 בבחינת הראה שמשם יוצא הקול נגינה,
 פי קנה הראה מוציא קול הנגינה, כמו
 שדרשו רבותינו ז"ל (רש"י מש"י ג, ט): "כבוד
 את ה'" - מ'גורוד' וכו'. ועלפן חמש
 אוני אית לראו' פנגד חמשה נימין דכנור
 דדוד, פנגד חמשה חמשי תורה שהם
 בחינת נגינה הנ"ל. ועלפן צריכה הראה
 בדיקה ביותר מפל האיברים, פי צריכה
 הראה שתהיה שלמה בלי שום חסרון,
 כדי שלא יהיה בחינת "תצא רוחו ישוב
 לאדמתו וכו'" פנ"ל, פי הראה היא עקר
 בחינת הכלי, בחינת חמשה נימין דכנור
 דדוד, אשר משם יוצאין כל הנגונים
 כשזוכין שבחינת הכלי, בחינת כנור
 דדוד, בחינת הראה היא בשלמות, שאז
 מבררין על ידי בחינת הנגון את רוח
 האדם מן רוח הבהמה שהוא ברור
 המדמה. שעקר האכילה בכשורת הוא
 על ידי זה פנ"ל, שעל ידי זה נשמר
 הזכרון פנ"ל. פי שמירת הזכרון תלוי
 באכילה דקדשה, ועלפן הזהירה התורה
 שלא יפל לשכחה חס ושלום, על ידי
 האכילה, כמו שכתוב (דברים ת, כ"ח): "פן

תאכל ושבעת וכו' ורם לכבוד ושכחת
 וכו' וזכרת את ה' אלקיך וכו'". פי עקר
 הזכרון הוא על ידי ברור המדמה, שהוא
 תלוי באכילה דקדשה פנ"ל. וזה בחינת
 קרבנות, שאז היו הלויים מנצחים בשר
 על הדיוכן בשעת הקרבת הקרבן, פי עקר
 הקרבן הוא לברר רוח האדם, רוח טובה
 מן רוח הבהמה. וזה נעשה על ידי השיר
 והנגינה פנ"ל. בחינת (שם יב, ט): "ושמחתם
 בכל משלח ידכם", שזה נאמר על ענין
 הקרבנות שמביאין ברנל. וזה בחינת (פסחים
 קטז): אין שמחה אלא בכשר בהמה
 שמביאין ממנה קרבנות, פי שם עקר
 בחינת השמחה, פי עקר ברור הבהמיות,
 דהינו ברור המדמה הוא על ידי שמחה
 ונגון פנ"ל. ועלפן מצוה לאכל בשפת
 יום טוב בשר, פי אז זוכין לשמחה, שזהו
 בחינת ברור ותקון בשר בהמה, לברר
 רוח האדם מרוח הבהמה. וזה בחינת מה
 שהשיב התנא כששאלו אותו הלכה זיל
 לא אכילנא בשרא דתורא' (בבא קמא עב), פי
 הכח המדמה שורה על פה שונה הלכות, וכל זמן שאין מבררין
 המדמה, אין זוכין להלכה ברורה, פי המדמה מבלבל הדמויות
 ולפעמים מדמה מלקחא למלקחא שלא ברין האמת. ועלפן עקר
 פסק הלכה מקבלין מביית המקדש, כמו שכתוב (דברים י, ח
 א): "וקמת ועלית אל המקום וכו' על פי
 התורה אשר יורדי". פי שם בבית
 המקדש מביאין כל הקרבנות, שעל ידי
 זה מתברר המדמה, ועל ידי זה זוכין
 להלכה ברורה פנ"ל. ועלפן אומר: זיל
 לא אכילנא בשרא דתורא'. פי כשיאכל

כלולה מכל הבחינות, פדוע, שפל בחינה כלולה מכל הבחינות. ועל-כן צריכין לשחט את הקנה ונשט וורידין שהם בחינת שלשה שרי פרעה פדוע, שהם בחינת התאוות הבהמיות, שהם רוצים להמשיך את הדעת שבראש אל תאוות הגוף, חס ושלום, להגביר חס ושלום, את כח המדמה, כח הגוף, שהוא בחינת פרעה. כמו שכתוב במאמר הנ"ל; שפרעה הוא בחינת כח המדמה. ופרעה הוא הערף ששלשת שרי פרעה, שהם קנה ונשט וורידין רוצים להמשיך הדעת, חס ושלום, אל הערף שהוא בחינת פרעה, בחינת כח המדמה. ועל-כן צריכין לשחט ולהכניע אלו השלשה שרי פרעה על-ידי ששוחטין הקנה ונשט וורידין. ואז מבררין המדמה ומבררין בחינת הדעת שבראש, בחינת רוח האדם מן רוח הבהמה, מבחינת תאוות הגוף, תאוות הבהמיות, על-ידי החליף של השחיטה, שהוא בחינת סטרא דנגונא, סטרא דליואי, כמו שכתוב (דברי הימים ב): "והלויים על שחיטת הפסחים." ועל-כן עקר השחיטה בהולכה והובאה דיקא, בבחינת (משל ב): "מי עלה שמים וירד," שזהו בחינת נגינה (כמו שמבאר במאמר הנ"ל) ועל-ידי-הו זוכין לזכרון פנ"ל. וזה בחינת (שיר השרים ג, ה): "איש חרבו על ירכו מפחד בלילות." ופרש רש"י: "שלא תשתכח התורה מהם בלילות," כי על-ידי בחינת

ד ועקר השחיטה היא במקום הצואר, כי הצואר והגרון מפסיק בין הראש והגוף שהם בבחינת רוח האדם ורוח הבהמה, בחינת זכרון ושכחה, בחינת עלמא דאתי ועלמא דין, כי הראש הוא בחינת הדעת שהוא בחינת זכרון, בחינת לאדבקא מחשבתא בעלמא דאתי, כי הדעת שבראש הוא יודע וזוכר היטב שזה העולם אינו כלום ועקר הוא עלמא דאתי, כי איד אפטר לסתר זאת וכל מי שיש לו מוח בקרקדו יודע זאת בברור היטב שאין שום תכלית בזה העולם ותאוותיו המדמיות, רק העקר הוא לאדבקא מחשבתא בעלמא דאתי, לזכר תמיד את התכלית שהוא עלמא דאתי ומה שהאדם שוכח זאת לפעמים הוא רק מחמת תאוות הגוף, כי עקר השכחה תלוי בלב (כמו שמבאר במאמר הנ"ל), הינו על-ידי תאוות הלב, על-ידי זה שוכח את התכלית שהוא עלמא דאתי, כי ראש וגוף הוא בבחינת דעת וסקלות, זכרון ושכחה. כי הדעת שבראש הוא מרחק כל התאוות של הגוף, ועל-כן השחיטה במקום הצואר והגרון, שדרדך שם מתחבר הראש והגוף שהם בחינת זכרון ושכחה, אדם ובהמה וכו'. ועל-כן שם עקר הברור על-ידי החליף של שחיטה, לברר רוח האדם העולה למעלה שהוא בחינת ראש ודעת, מן רוח הבהמה היורדת למטה שהוא בחינת גוף וסקלות, כי גם בהמה

הַרְבֵּי, בַּחֲנִינֵי סַמְרָא דִּנְגוּנָא, עַל־יְדֵי זֶה מְבַרְרִין הַמְדוּמָה וְזוֹכִין לְהַלְכָה בְּרוּרָה וְנִצְלוּ מִמִּשְׁכַּחַה כִּנְ"ל:

ה וְזֶה בַּחֲנִינֵי (שְׁמוֹת כב): "וּבְשׂוּר בִּשְׂדֵה טַרְפָּה לֹא תֹאכְלוּ לְלֶבֶת מִשְׁלֹכֹן אֹתוֹ; לֹא תִשָּׂא שְׁמֵעַ שְׂוֹא" (שם כג). וְדַרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (פְּסוּחֵי קוּחַ): שֶׁהַמִּסְפֵּר לְשׁוֹן הֶרַע רְאוּי לְהַשְׁלִיכֵוּ לְלֶבֶתִים, כִּי הֵם בַּחֲנִינָה אַחַת, הֵינּוּ עוֹן לְשׁוֹן הֶרַע וְאִסּוּר טַרְפוֹת, כִּי עֶקֶר הַתְּנַבְּרוֹת הַמְדוּמָה, הוּא עַל־יְדֵי לְשׁוֹן הֶרַע (כְּמוֹ שֶׁמֵּבְאֵר שֵׁם בַּמֶּאמֶר הַגִּדֹל), וְזוֹהוּ בְּעֲצוּמוֹ בַּחֲנִינָה אִסּוּר טַרְפוֹת כִּנְ"ל:

ו וְעַל־כֵּן הֵם שְׁמוּנָה עֶשְׂרֵה טַרְפוֹת כְּנֶגֶד צִדִּיק חַי עֲלָמִין, שְׁהוּא בַּחֲנִינֵי יוֹסֵף הַצַּדִּיק דִּנְמִיר בְּרִית, שְׁעֶקֶר הַתַּקּוּן שֶׁל הַמְדוּמָה הוּא עַל־יְדֵי בַּכְחֵינֵי (בְּרֵאשִׁית נז, ב): "וְיוֹסֵף יִשִּׁית יָדוֹ עַל עֵינָיו" (כְּמֵבְאֵר שֵׁם בַּמֶּאמֶר הַגִּדֹל), כִּי עֶקֶר בְּרוּר הַמְדוּמָה לְהַכְנִיעַ תַּאֲוַת הַבְּהִמּוּת, לְבַרֵּר רוּחַ הָאָדָם מִן רוּחַ הַבְּהִמָּה, הוּא תְלוּי בְּשִׁמְרֵי הַבְּרִית שְׁהוּא בַּחֲנִינֵי יוֹסֵף הַצַּדִּיק, כִּי עֶקֶר שְׁלֵמוֹת הַנַּגּוּן וְהַשְׂמֻחָה הוּא עַל־יְדֵי שְׁמִירַת הַבְּרִית, כְּמֵבְאֵר בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, כְּמֵבְאֵר רִצְיָא (סִימָן כ"ו) וְשֵׁם עֶקֶר רוּחַ הַחַיִּים בַּחֲנִינֵי יוֹסֵף, שְׁהוּא "אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ אֱלֹהִים בּוֹ" (בְּרֵאשִׁית נא, לח), בַּחֲנִינֵי (הַיִּשְׁע ב, א): "לֹא קָמָה עוֹד רוּחַ בְּאִישׁ":

ז וְזֶה בַּחֲנִינֵי מִילָה וּפְרִיעָה, כִּי עֶרְלָה דַּחֲפָיָא עַל בְּרִית, זֶה בַּחֲנִינֵי עֲנִינֵן הַמְכַסֵּן עַל עֵינָיו שְׁהוּא בַּחֲנִינֵי שִׁכְחָה,

בַּחֲנִינֵי רַע עֵינָן, כִּי פִנְס הַבְּרִית הוּא פִנְס הַעֵינַיִם, בַּחֲנִינֵי (כְּמֵבְדֵי טו): "וְלֹא תַחְרוּ אַחֲרָי לְכַבְּדֵם וְאַחֲרָי עֵינֵיכֶם". וְצָרִיכִין לְהַכְנִיעַ בַּחֲנִינֵי רַע עֵינָן, בַּחֲנִינֵי פִנְס הַבְּרִית, בַּחֲנִינֵי הַעֲרֵלָה דַּחֲפָיָא עַל בְּרִית לְחַתֻּכָּה עַל־יְדֵי הַרְבֵּי פִּיפּוּת. וְאַחַר כֵּן כִּשְׁחוֹתְכִין אֶת הַעֲרֵלָה, שְׁהוּא בַּחֲנִינֵי רַע עֵינָן, עֲדוּן צָרִיכִין לְבַרֵּר הַמְדוּמָה כִּנְ"ל. וְזֶה בַּחֲנִינֵי פְרִיעָה, שְׁקוֹרְעִין אֶת הָעוֹר וּמְגַלִּין אֶת הַעֲמֻרָה, שְׁעַל־יְדֵי זֶה מְבַרְרִין בַּחֲנִינֵי הַמְדוּמָה. וְאִזּוֹ נִכְנַע הַשְּׂכַחָה וּמִתְנַבֵּר הַזְּכוּרָן שְׁהוּא בַּחֲנִינֵי בְרִית, בַּחֲנִינֵי כֵן זָכַר (כְּמֵבְאֵר בַּמֶּאמֶר הַגִּדֹל) וְעַל־כֵּן מִילָה הִיא מְצוּה שְׁקַבְלוּ יִשְׂרָאֵל עֲלֵיהֶם בְּשִׂמְחָה, כְּמוֹ שְׁדַרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (שֶׁבַת קל), כִּי עֶקֶר הַתַּקּוּן הוּא עַל־יְדֵי שְׂמֻחָה, בַּחֲנִינֵי נִגְיָה, שְׁעַל־יְדֵי זֶה מְבַרְרִין הַמְדוּמָה וְזוֹכִין לְזַכּוֹן כִּנְ"ל. וְזֶה בַּחֲנִינֵי פְרִיעָה, לְהַכְנִיעַ בַּחֲנִינֵי פְרַעָה, שְׁהוּא הַכַּח הַמְדוּמָה כִּנְ"ל:

ח וְזֶה בַּחֲנִינֵי יִרְדַת יוֹסֵף לְמַצְרַיִם שְׁמְכַרְוָהוּ הַשְּׂכָטִים עַל שְׁהִיָּה מְכִיָּא אֶת דַּבְּתָם רַעָה אֶל אֲבִיהֶם שְׁהוּא חָטָא לְשׁוֹן הֶרַע, שְׁעַל־יְדֵי זֶה נּוֹפְלִים לְבַהֲמִיּוּת, לְכַח הַמְדוּמָה, שְׁהוּא בַּחֲנִינֵי פְרַעָה וּמַצְרַיִם. וְעַל־כֵּן נֶאמַר שֵׁם (בְּרֵאשִׁית לו): "וַיִּשְׁחַטּוּ שְׁעִיר עִזִּים וְכוּ'". וְאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פד, ז) שֶׁכָּל הַדְּבָרִים שְׁדַבֵּר עֲלֵיהֶם כְּכֹלֵם לְקָה וְכוּ', כִּי אִפְלוּ בְּשַׁעַת הַתְּקַלְלָה שְׁחַטּוּ שְׁעִיר עִזִּים וְכוּ', כִּי הוּא דַבֵּר עֲלֵיהֶם שְׁמַעוּלָלוּן כְּכִי הַשְּׁפָחוֹת וְחַשְׁדוּן עַל אִיבָר מִן הַחַי,

והשודין על העריות, ובלם הם בחינה אחת, כי מה שמזולין בכני השפחות זה בחינת לשון הרע, כי המדבר לשון הרע מבזה את האדם. וזה בעצמו בחינת שחשודין על איבר מן החי, שאוכלין בלא שחיטה, שזהו גם כן פגם המדמה. והו' שחשודין על העריות, הינו פגם הברית שהוא פגם הזכרון וכו'. והם שנאו אותו על זה, כי אמרו שהם נקיים מפל זה, ואדרבא, הוא מוציא דבה עליהם, שמחמת זה ראוי לשנאתו, כי פוגם באהבה וקדושה עלידי זה כנ"ל, בבחינת (השע ה, ט): "כי אתה הדעת מאסת ומאסד מפנה לי". והו' (בראית לו טו): "ויספו עוד שנא אתו על חלומותיו ועל דבריו". פ"ש רש"י שהיה מוציא דבה עליהם, שעל-ידי זה ראוי לשנאתו כנ"ל. והו' על חלומותיו ועל דבריו, כי החולם הוא בחינת המדמה, והם אמרו שעל-ידי שהוא מוציא דבה, עלידי זה נפל להמדמה, ועל-ידי זה חלומותיו שבאים מהמדמה אינם אמת וראוי לשנאו עליהם כנ"ל. ועל-כן מקרוהו למזרים, ששם הוא ממשלת פרעה שהוא בחינת המדמה. ואפלו בשעת התלקלה שחטו שעיר עזים, להורות שהם נקיים מאיבר מן החי. כי אצלם המדמה מברר ומתקן, שזהו בחינת שחיטה כנ"ל. ויוסף עלידי גדל צדקתו, שעמד בנסיון ושמר את הברית, שעקר ברור מאות הבהמיות הוא עלידי שמשברין מאנה זו שהיא עקר מאות

הבהמיות. ועל-ידי ששבר מאנה זו, על-ידי זה זכה לברר גם במצרים את המדמה במקום תקף שליטתו שהיא ערות הארץ. ועל-כן זכה לפתור חלומות, שזהו בחינת ברור המדמה, כי החלום עלידי המדמה ומחמת ערובי המדמה, עלידי זה אין יודעין הפתרון האמתי, אבל יוסף שזכה לתקן המדמה ולבררו, עלידי זה ידע פתרון כל החלומות, ועל-כן היה יוסף מברר להיות אצל שלישת שרי פרעה שהם, שר המבחים ושר המושקים ושר האופים. כי גם להם היה משרת מתחלה, כמו שכתוב (שם מ, ט): "וישרת אתם", כי היה מברר להכניע שלשה שרים הנ"ל, שעל ידם התגברות המדמה כנ"ל. והוא זכה להכניעם במקום תקף ממשלתם. ועל-ידי שתלה בבשר ודם נתוסף לו שתי שנים. והו' (שם צג): "ולא זכר שר המושקים את יוסף וישפחהו". ולא זכר דיקא, כי הם בבחינת שכחה שבא מהמדמה שמתגבר עלידי השלשה שרים כנ"ל, כי יוסף יש לו בח לבררם, לפתור חלומותיהם, אבל הם בעצמם רחוקים מזכרון, כי הם בחינת המדמה, בחינת שכחה. ואחר כך בשקבל עגשו עוד שתי שנים, זכה לברר הכל. "ויהי מקץ שנתים ימים וכו'" (שם מא, א). אז "ופרעה חלם", שהוא המדמה וכו' כנ"ל. ואז נתעלה יוסף ונרצהו מן הבור ויבא אל פרעה ופתר לו את החלומות והכניע וברר את המדמה, כי עקר תקון המדמה עלידי

לקוטי הלכות

הלכות טרפות ג

יורה דעה

נה

יוסף הצדיק, בחינת 'יוסף ישית ידו על עיניו' פנ"ל. ועל-כן פשפאו אחיו אצלו נאמר (שם כ"ט): "ויזכר יוסף את החלומות וכו'". ויזכר דיקא, כי החלומות של יוסף הצדיק שתמן את המדמה הם בבחינת זכרון פנ"ל:

ט וזה בחינת 'דרוסה' שהיא עקר המריפות, כמו שדרשו רבותינו ז"ל (רמב"ם הלכות מאכלות אסורות פרק ד), שעקר שם טרפה הוא; שגמרפה על-ידי חיות רעות, ועקר הדרוסה היא פי' דיקא, כי עקר הדרוסה של החיות שדורסים שיש להם ארס בידם הוא מחמת תקף הפעם שיש להם. וכעס הוא מחמת כסילות, כמו שכתוב (קהלת י), "פעם בחיך כסילים

יגח" (כמו שכתב רבנו ז"ל, כמה פעמים לקוטי מכתב סמינים כ"א וק"ה)). נמצא, שאלו החיות רעות שפעם גדול כל כך עד שיש להם ארס בידם להמית, על-ידי זה שם באלו החיות הוא תקף הכסילות, שהוא התנגרות כח המדמה, כח ההכמיות שהוא בחינת כסילות (כמו שכתב במאמר ת"ל), כי כל מה שמתנגר בהחיה הפעם ביותר, שם התנגרות הכסילות, דהיינו כח ההכמיות ביותר. ועל-כן הם אוסרים את ההכמה על-ידי דרוסתם פי' דיקא, כי את זה לעצמת זה; כמו שבקדשה עקר ברור המדמה על-ידי יד דיקא, כי שם פקדונות כל הרוחות פנ"ל, כמו כן להקד בחיות רעות ששם התנגרות ההכמיות והכסילות ביותר הם כסילים הארס

שלכם, שהוא בחינת רוח רעה, בחינת פעם על-ידי ידם דיקא, כי שם שורה הרוח רעה שלכם, שהוא בחינת פעם ושנאה, כמו שבקדשה עקר הרוח דקדשה בבחינת יד אדם פנ"ל. ועל-כן ההכמה תיה ועוף שגדרסו על-ידי היד של אלו החיות רעות הדורסים נאסרו לנו, כי על-ידי אלו החיות רעות מתנגר הרע שבמדמה ביותר, שזהו בחינת הארס, שהוא הרוח רעה, שבגדם דיקא. ועל-כן מחמירין בדרוסה ביותר, כי עקר תקון החי על-ידי ברור המדמה. שזה געשה דיקא בשהחי שלם מפל שמונה עשרה טרפות, שאו מבררין אותו על-ידי בחינת שמחה ונגינה פנ"ל:

י ועל-כן צריכין למן מן ההכמה מתנות כהנה לכהן. כדי לקשר על-ידי זה את ההכמה לבחינת כהן, שהוא בחינת אהבה דקדשה, בחינת "ומזין הכהן" פנ"ל, שזהו בחינת ברור המדמה, שמבררין ומעלין אהבות הנפולות מתוך ההכמיות, ומזשרין אותם לשרשם, לאהבה דקדשה, שהוא בחינת כהן, על-די המתנות כהנה שנותנין לכהן:

הלכה ג

ענין שמונה עשרה טרפות

כי כתב רבנו ז"ל במאמר "הצילה מטרב נפשי מיד פלך וכו'" (בסיון י) שיש מיון מתוקן, שהוא בחינת שמירת הברית.

ויש מיון מרורין וכו', שהוא פגם הברית. ואז 'כלקא נחית למיכל קרבניה' וכו', ענין שם. והאכילה היא במקום קרבן, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות נח), שלחן מכפר כמזבח. ועל-כן צריך שיהיה שלם מפל שמונה עשרה מרפות, כי שמונה עשרה מרפות הם בחינת פגם הברית שהוא צדיק ח"י עלמין. ועל-כן נאמר במרפה (שמות כב, ט): "לכלב משלכון אתו". כי אז כלקא נחית וכו'. ובהו מחבר מה שפסים שם רבנו ז"ל מאמר רבותינו ז"ל (תענית יא): 'האי פר בי רב דיתב בתעניתא', שלקאורה אין לו חבר שם, אך פקמת גם האכילה היא במקום קרבן וכשאינו אוכל בכשרות כראוי, חס ושלום, אזי 'כלקא ליכול' וכו', ועל-כן צריך שתהיה הבהמה שלמה מפל שמונה עשרה מרפות, ואז המאכל עולה כקדשה ונכלל בחינת צדיק ח"י עלמין, ואז אריה נחית ואכל קרבניה'. ועל-כן עקר המרפות תלוי בראה, כי הראה הוא בחינת שמירת הברית, שהוא שמירת הדעת (פסוקא בדרבי רבנו במקום אחר (לקוטי מוה"ק סימן ס', הל' ב' סימן ח')), שעל-ידי הראה נתקנים לחות ושכונות הגוף, שעל-ידי זה עקר קיום הדעת, ועל-ידי זה עקר קיום המוח שבפעצמות שהם בחינת מיון מתוקן הנ"ל, בחינת (תהלים לו, י): "פל עצמותי תאמרנה" (פסוקא במאמר ת"ל), והו' (שמות כב, ט): "ואנשי קדש תהיון לי וכשר בשדה מרפה לא תאכלו וכו'", כי 'פל מקום שאמה מוצא גדר

ערה, אתה מוצא קדשה' (נקרא רבה כד, ו). כי שמירה משמונה עשרה מרפות הוא בחינת שמירת הברית כנ"ל. ועל-כן אז נקראים 'אנשי קדש' כנ"ל:

הלכות מרפות הלכה ד' נכללת בהלכות שחיטה הלכה ד' אות ח'. והלכה ה' נאכרה, פנקתב לעיל בסוף הלכות שחיטה הלכה ח'

הלכות מתנות כהנה

הלכה א

על-פי התורה "יהי הם מריקים שקהם" בסיומן י"ז הנזכר לעיל בהלכות מרפות הלכה א', ענין שם:

א וברי לתמן תקון האכילה בשלמות שיהיה בכשרות גמור כראוי, על-כן נותנין מתנות כהנה שהן בחינת צדקה, שעל ידה היא תקון האכילה (כמו שפסקא שם), גם צדקה היא שלמות הדעת ותקון הברית, בחינת (משלי י, ט): "צדקה תציל ממות" כנ"ל. ועל-כן נותנין הצדקה, דהינו המתנות לכהן, כי הכהן הוא בחינת תקון הברית (פסוקא לעיל) ועל-כן על-ידי המתנות שנותנין, נתמקנת ונתכשרת הבהמה שתקונה תלוי בתקון הברית כנ"ל (בהלכות שחיטה הלכה א), וכן אמרו רבותינו ז"ל (הל' קה"ד): 'שהורע והלחיים

והקבה וכו' הפהנים על-ידי פינחס שקנא קנאת ה' צבאות בשביל תקון הבְּרִית כְּמוֹכָא שְׁהִזְרֹעַ כְּנַנְדוּ: "וַיִּקַּח רִמּוֹחַ בְּיָדוֹ וְכוּ'" (במדבר כה, ז), עֵזֶן שָׁם. נִמְצָא, שְׁהִמְתַּנּוּת הֵם בְּחֵינַת תְּקוּן הַבְּרִית, שְׁעַל-יְדֵי זֶה נִתְתַּקְּנַת הַבְּהֵמָה כְּנ"ל. וְעַל-כֵּן אֵין נוֹהֲגִין הַמְתַּנּוּת כִּי אִם בְּבִהְמָה, כִּי בְּבִהְמוֹת מִתְגַּבֵּר בְּיֹתֵר רוּחַ הַבְּהֵמִיּוּת כְּנ"ל, עַל-כֵּן צְרִיכִין לְתוֹן הַמְתַּנּוּת כְּדִי לְהַכְנִיעוּ כְּנ"ל:

ב גַּם הַפֶּהֶן הוּא בְּחֵינַת הַתְּלִמִּיד חֲכָם וְהָרֵב הַכֹּלָל מִמֶּמָּה נִפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל. כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (מֵאֲבִיב ב, ז): "כִּי שִׁפְתֵי כֹהֵן יִשְׁמְרוּ דַעַת וְתוֹרָה וְכוּ'". וְכֵמוֹ שְׁדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ וְ"ל מוֹזָה (בַּיִשׁוּר כַּסּוּף ז'): "אִם הָרֵב דוֹמָה לְמִלְאָךְ ה' צְבָאוֹת וְכוּ'". וְעַל-כֵּן עֵקֶר תְּקוּן הָאֲכִילָה בְּכַשְׂרוֹת עַל-יְדֵי הַצְּדָקָה שְׁנוֹתֵינוּ לִכְהֵן דִּיקָא, כִּי הָעֵקֶר תְּלוּי בְּצְדָקָה שְׁנוֹתֵינוּ לְצַדִּיק הַכֹּלָל מִמֶּמָּה נִפְשׁוֹת (כְּמוֹ שְׁמִבְּאָר שָׁם, עֵזֶן שָׁם) וְעַל-כֵּן בְּרִית כְּהֵנָה, דְּהֵינּוּ הַמְתַּנּוּת שְׁנִכּוּ בְּהֵם הַכְּהֵנִים נִקְרָא, "בְּרִית שְׁלוֹם", כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב אֶצֶל פִּינְחָס בְּשׂוֹכֵה לְכַהֵנָה: "הֲנִי נֹתֵן לֹא אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם וְהִיתָה לוֹ וְלִזְרֹעוֹ אַחֲרָיו בְּרִית כְּהֵנַת עוֹלָם וְכוּ'". (במדבר כה, יב-יג), כִּי הֵם מְרִיבִים שְׁלוֹם, כִּי הֵם בְּחֵינַת הַצְּדִיקִים הַכֹּלָלִים מִמֶּמָּה נִפְשׁוֹת, שְׁעַל יָדָם נִתְרַבֵּה הַשְׁלוֹם (כְּמוֹ שְׁמִבְּאָר שָׁם), וְעַל-כֵּן אֶסוּר לְתוֹן מִתְנוּת כְּהֵנָה לְכַהֵן עִם הָאֲרָץ, כִּי עֵקֶר חִשְׁבִּיּוֹת הַכְּהֵנִים הוּא עַל-יְדֵי קִנְיָנָתָם, כִּי הֵם בְּחֻזְקַת קִנְיָנָה

יֹתֵר מִשְׂאֵר יִשְׂרָאֵל. וְעַל-כֵּן עֵקֶר הַצְּדָקָה רְאוּי לְתוֹן לָהֶם, לְהַפְרִישׁ לָהֶם מֵרֵב הַמֵּאֲכָלִים, לְתוֹן מִמֶּהם מִתְנוּת כְּהֵנָה כְּדִי לְתַקֵּן תְּקוּן הָאֲכִילָה עַל-יְדֵי זֶה, כִּי עֵקֶר תְּקוּן הָאֲכִילָה תְּלוּי עַל-יְדֵי זֶה שְׁנוֹתֵינוּ צְדָקָה לְמִי שְׁמִקְדָּשׁ בְּקִדְשָׁה יִתְרָה, שְׁהוּא כֹּלָל מִנְּפִשׁוֹת יֹתֵר, שְׁעַל-יְדֵי זֶה נִתְרַבֵּה הַשְׁלוֹם, שְׁעַל-יְדֵי זֶה דִּיקָא נִתְתַּקְּנַת הָאֲכִילָה, שְׁנָה בְּחֵינַת תְּקוּן הַמִּזְבֵּחַ (כְּמוֹ שְׁמִבְּאָר שָׁם), וְזֶה שְׁמִבְּאָר בְּמִתְנוּת כְּהֵנָה (שָׁם ית, לא): "כִּי שֹׁכֵר הוּא לָכֶם חֶלֶף עֲבַדְתֶּכֶם". דְּהֵינּוּ שְׁמִחְמַת שְׁהַכְּהֵנִים עוֹסְקִין תְּמִיד בְּעִבּוּדָה, שְׁהוּא תְּקוּן הַמִּזְבֵּחַ, עַל-כֵּן רְאוּי לְתוֹן לָהֶם הַצְּדָקָה, דְּהֵינּוּ הַמְתַּנּוּת. כִּי עַל-יְדֵי זֶה נִתְתַּקְּנַת כְּיֹתֵר תְּקוּן הַמִּזְבֵּחַ כְּנ"ל (וְכֵמוֹ שְׁמִבְּאָר שָׁם):

ג גַּם בְּמִבְּאָר "דְּרָשׁוּ ה'" (בְּסִינן ל"ו) עַל-פִּי מוֹה שְׁמִבְּאָר שָׁם, מִבְּאָר שְׁצְדָקָה הִיא בְּחֵינַת תְּקוּן הַשְּׁחִיטָה. כִּי עַל-יְדֵי זֶה זוֹכִין לְבְּחֵינַת הַכֹּל שְׂאִין בּוֹ חֵטָא, שְׁנָה עֵקֶר תְּקוּן הַשְּׁחִיטָה לְהַעֲלוֹת הַנֶּפֶשׁ מִחַי לְמַדְבָּר, עֵזֶן שָׁם. וְזֶה בְּחֵינַת מִתְנוּת הַכֹּל, בְּחֵינַת צְדָקָה כְּנ"ל. וְעַל-כֵּן אֵין הַמְתַּנּוּת נוֹהֲגוֹת רַק בְּאֲרֵץ-יִשְׂרָאֵל, כִּי עֵקֶר הַצְּדָקָה הוּא בְּאֲרֵץ-יִשְׂרָאֵל, שְׁעַל-יְדֵי צְדָקָה שֶׁל אֲרֶץ יִשְׂרָאֵל נִכְלָוִין בְּאוּרֵיָה דְכִיָּא, בְּחֵינַת הַכֹּל שְׂאִין בּוֹ חֵטָא הַכֹּל, שְׁנָה תְּקוּן הַשְּׁחִיטָה כְּנ"ל. גַּם עַל-יְדֵי צְדָקָה דְאֲרֵץ-יִשְׂרָאֵל הוּא תְּקוּן הַמִּזְבֵּחַ, תְּקוּן הָאֲכִילָה כְּיֹתֵר, כִּי אֲרֵץ-יִשְׂרָאֵל הוּא אוּרֵיָה דְכִיָּא, שְׁנָה בְּחֵינַת אוּרֵי הַנֶּחַ וְהַזֶּדֶק, וְכִשְׁנוֹתֵינוּ

60

שם צדקה לכהן הנ"ל נודפדך ונפטר
האור ביותר. ועל ידי זה הוא תקון
המזבח, תקון האכילה (כמו שבאר שם במאמר
והי הם מייחס שניהם, ע"ש):

הלכה ב

הזרוע והלחיים והקבה צריכין לתן
לכהן. ואמרו רבותינו ז"ל (חילין
ק"ד): הזרוע, כנגד "ויקח רמח בידו וכו'"
(במדבר כ"ח), והלחיים, כנגד "ויעמד פינתם
ויפלו וכו'" (תהלים ק"ז):

א הענין מה שכיבות יש ענין פינתם
שקנא במעשה זמרי לענין
המתנות של הבהמה דיקא, שדיקא
המתנות כהנה שנותנין מן הבהמה, הם
בשביל מעשה פינתם שקנא מעשה זמרי.
אך על פי המאמר "תקעו ג" בספר
"לקוטי תנינא" (סימן ח'), המתחיל מתוכחה
ואיתא שכתבת לקל הדעת ואז מתגבר
חס ושלום, תאות נאוף, אז צריכין בעל
כח שיתפלל תפלה בבחינת דין, כמו
פינתם בעת שקנא על מעשה זמרי. כמו
שכתוב: "ויעמד פינתם ויפלו" – "שעשה
פילות עם קונו' וכו'. כי זאת התפלה של
הבעל כח שהיא בבחינת דין עומדת
להסמרא אחרא בצוארה בבחינת (איוב כ"א):
"בצוארו ילין עז וכו'". ועל ידי זה הוא
מקיא כל הקדשות וכל הדעת שבלע וכו'.
ועל ידי זה נעשין גרים וכו', בחינת
"ישמעו יתרו" – "מה שמיעה שמע' וכו'
וכו' (ע"ש על זה היטב):

ב וזה בחינת שחיטה, שהיא להכניע רוח
הבהמיות, פי הבהמה, בחינת רוח
הבהמיות, היא העדר הדעת בבחינת
כסילות. ואי אפשר לנו לאכל בשר כי
אם בשמכניעין את בחינת רוח הבהמיות
שהוא פגם הדעת, שהוא בחינת פגם
תאוה הנ"ל, שהוא תאות הבהמיות. ועל
זה צריכין תפלה בבחינת דין של הבעל
כח כנ"ל. וזה בחינת החליף של שחיטה
שהוא בבחינת תפלה, בבחינת דין,
בבחינת (תהלים קכ"ג): "רוכמות אל בגרונם
וחרב פיפות בידם". ועל פני השחיטה
היא במקום הצואר, בבחינת: 'בצוארו
ילין עז', פי על ידי השחיטה שהיא
על ידי החליף, על ידי 'חרב פיפות'
שהיא בחינת תפלה, בבחינת דין, על ידי
זה מכניעין רוח הבהמיות שהוא פגם
הדעת בבחינת פגם תאוה הנ"ל. כי החליף
שהוא בחינת התפלה הנ"ל. היא עומדת
בצוארו של הסמרא אחרא שהיא בחינת
פגם הדעת, בחינת בהמיות. ועל ידי זה
מוציאין ממנו כל הקדשות שבלע.
בבחינת (איוב ב'): "חיל בלע ויקאנו וכו'":
(במאמר שם במאמר הנ"ל):

ג נמצא, שהשחיטה היא בבחינת
תפלה, בבחינת דין של
הבעל כח הנ"ל. שזהו בחינת "ויעמד
פינתם ויפלו" כנ"ל. על פני אחר השחיטה
צריכין לתן מהבהמה לכהן הזרוע
והלחיים והקבה שבלם הם בשביל
מעשה פינתם, כמו שאמרו רבותינו ז"ל

לקוטי הלכות

הלכות מתנות כהנה ב

יורה דעה

נט

כנ"ל, כי אי אפשר לאכל בשר הבהמה
 כי אם על ידי בחינת העקבא של פינחס,
 שקנא על מעשה זמרי שהוא תאנת
 נאות, שהוא רוח הבהמיות, תאנת
 הבהמיות, שעקר התגברותו להכניע
 זאת, היה על ידי התפלה בבחינת דין,
 בחינת "ויעמד פינחס ויפלל", שזהו
 בחינת תקון השחיטה על ידי החרב
 פיפיות במקום הצואר כנ"ל. ועל כן
 צריכין כנגד העבדות של פינחס לתן
 מהבהמה להפיק הזרוע והלחיים והקבה,
 כי עקר תקון הבהמה, דהינו להכניע רוח
 הבהמיות שאז דיקא היא ראויה לאכילת
 ישראל, הוא על ידי בחינת פינחס,
 בחינת "ויעמד פינחס ויפלל" כנ"ל. ועל
 ידי שנותנין הזרוע והלחיים והקבה
 להפיק, והפיק הוא בחינת חסד, בחינת
 תקון הדעת דקנשה שהוא בבחינת
 רחמים וחסד כמבאר שם. על ידי זה
 מוציאין הדעת מהסטרא אחרא על ידי
 בחינת מעשה פינחס שלקח רמוח ויעמד
 ויפלל וכי", דהינו בחינת תפלה, בחינת
 דין כנ"ל. ומוציאין הדעת וכל הקדשות
 מהסטרא אחרא, ומחזירין הכל אל
 הקדשה לבחינת דעת ורחמים דקנשה
 שהוא בחינת כהן כנ"ל:

וזכרים, בחינת שחיטה שהוא בחינת
 תפלה בבחינת דין, שעל ידי זה נעשין
 גרים כנ"ל:

ה וזה בחינת מה שאמר יצחק לעשו
 (בראשית כ): "שא נא בליד וכו'",
 ודרשו רבותינו ז"ל (רש"י ע"ש): 'ברק סניקד
 ושחט יפה' וכו'. כי יצחק כל חפצו היה
 להחזיר את עשו אל הקדשה, כי ראה כי
 ציד כפיו, שהיו בו כמה נצוצות דקדשה,
 כמובא. ועל כן היה רוצה לגידו. ועל כן
 אמר לו, "שא נא בליד" - 'ברק סניקד
 ושחט יפה' וכו', כי על ידי זה דיקא
 נעשין גרים כנ"ל. ורבקה שומעת בדבר
 יצחק וכו', והיא ידעה האמת שהוא
 רשע גמור ואי אפשר לגידו בעצמו,
 על כן צותה על יעקב, שעקב דיקא
 יעשה זאת, "ויקח ויבא שני גדי עינים"
 ותקן אותם על ידי השחיטה ועשה מהם
 קרבנות אחד הקריב לפסח וכו'. ועל כן
 הלביש עצמו בלבושי עשו, כמו שכתוב:
 "ותקח רבקה את בגדי עשו וכו'", כי
 יעקב היה מוכרח להוציא כל הקדשות
 וכל ההשפעות וכל הכרכות מעשו,
 שהיה עשו רוצה להמושכים לעצמו חס
 ושלום, על ידי תקף הדין של בחינת
 יצחק שמישם שרשו. ועל כן הכרח יעקב
 להשתמש עם בחינת התפלה בבחינת
 דין, שזהו בחינת שהלביש עצמו בלבושי
 עשו שהם בחינת דינים. ועל ידי זה דיקא
 הכניעו, כמו שאמר יצחק: "תקול קול
 יעקב והידים ידי עשו", שיצחק הכין

ד וזה בחינת מה שנאמר ביתרו בעת
 שבא למושה להתקרב להשם
 ותברך ולהתגדל: "ויקח יתרו עולה
 וזבחים וכו'" (שמות יח), 'וזבחים' דיקא, כי
 עקר בחינת גרים הוא על ידי בחינת

שְׁהַעֲבָדָא הוּאָת הַיָּא מִבְּחִינַת יַעֲקֹב
 שְׁהוּא בְּאֵמַת רַחֲמִים וְחֶסֶד, רַק שְׁהַלְבִּישׁ
 עֲצָמוֹ בְּלִבּוֹשׁ שְׂאִינּוֹ שְׁלוֹ בְּבַחֲבִינַת גְּבוּרֹת
 וְדַיָּוִם, כְּדִי לְהַכְנִיעַ עַל־יָדֵי זֶה אֶת עֵשׂוֹ
 שְׁהוּא הַסְּמָרָא אַחְרָא, בְּבַחֲבִינַת "חֵיל בְּלַע
 וְקִיאָגוֹ". וְעַל־כֵּן אִזְ דִּיקָא קַבֵּל יַעֲקֹב אֶת
 כָּל הַבְּרָכוֹת מִיַּצְחָק, כִּי כָּל זֶה נִמְשָׁךְ
 עַל־יָדֵי הַתְּקוּן שְׁעָשָׂה יַעֲקֹב, עַל־יָדֵי
 בְּחִינַת הַתְּפִלָּה בְּבַחֲבִינַת דִּין, שְׁעַל־יָדֵי זֶה
 הוֹצִיא כָּל הַתְּנֻשׁוֹת מֵעֵשׂוֹ, מִהַסְּמָרָא
 אַחְרָא. וְאִזְ נִמְשָׁכוּ כָּל הַהִשְׁפָּעוֹת וְכָל
 הַבְּרָכוֹת לַיַּעֲקֹב, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "וַיִּתֵּן לְדָ
 אֲלֵקִים מִטּוֹל הַשָּׁמַיִם וְכוּ'" וְעַל־כֵּן אִזְ
 דִּיקָא נְאֻמֵּי: "דַּאֲהַ רִיחַ בְּגֵי בְּרִיחַ שְׁדָה
 וְכוּ'", שְׁנִכְנַס עִמּוֹ רִיחַ גְּדֻעְדָּו, כְּמוֹ
 שְׁדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל. שְׁזֶה נִמְשָׁךְ עַל־יָדֵי
 בְּחִינַת הַתְּפִלָּה בְּבַחֲבִינַת דִּין שֶׁל הַבְּעַל
 כַּח (כַּמְבָּאֵר הַיָּטִב בַּפְּאָרֵי הַיָּל), כִּי יַעֲקֹב
 הִשְׁתַּמֵּשׁ אִזְ עִם בְּחִינַת זו כַּנ"ל, וְעַל־יָדֵי
 זֶה זָכָה לְבַחֲבִינַת רִיחַ גְּדֻעְדָּו כַּנ"ל (עַן שֵׁם
 בַּפְּאָרֵי הַיָּל הַיָּטִב):

וְעַל־כֵּן "שְׁחִיטַת נִכְרֵי נִבְלָה" וְכוּ, כִּי
 תְּקוּן הַשְׁחִיטָה שְׁהוּא עַל־יָדֵי
 בְּחִינַת תְּפִלָּה בְּבַחֲבִינַת דִּין, אִי אֶפְשָׁר
 שְׁיִהְיֶה נַעֲשֶׂה עַל־יָדֵי עַבְדִּים, כִּי צְרִיכִין
 לָזֶה בְּעַל כַּח גְּדוֹל שְׁיִיכַל לַעֲשׂוֹת תְּקוּן זֶה
 שֶׁל בְּחִינַת הַתְּפִלָּה בְּבַחֲבִינַת דִּין, אֲבָל
 הַעַבְדִּים הֵם מַסְמָרָא דִּדְיָא קִשְׂיָא וְעַל
 יָדָם לֹא דִי שְׁלֹא יִכְנָע אֶת הַסְּמָרָא אַחְרָא
 וְהַדִּין, אֲדַרְבָּא, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, וַתִּגְבַּר בְּיֹתֵר
 בְּחִינַת הַדִּין וְהַסְּמָרָא אַחְרָא, כִּי מִשָּׁם

שָׂרֵשׁ הַעַבְדִּים. וְעַל־כֵּן לֹא רָצָה רַבְּקָה
 שְׁעֵשָׂה עֵשׂוֹ הַמַּטְעָמִים, כִּי יִדְעָה שְׂאִי
 אֶפְשָׁר שְׁעֵשׂוֹ יַעֲשֶׂה הַתְּקוּן עַל־יָדֵי הַחֲלִיף
 שֶׁל הַשְׁחִיטָה שְׁהוּא בְּחִינַת תְּפִלָּה,
 בְּבַחֲבִינַת דִּין, כִּי אֲדַרְבָּא עַל־יָדֵי וַתִּגְבַּר
 יוֹתֵר חֶסֶד וְשְׁלוֹם, אֲבָל יִשְׂרָאֵל הֵם בְּלָם
 בְּבַחֲבִינַת בְּעַלֵּי כַח, בְּחִינַת (תְּהִלִּים ק): "גְּבִירֵי
 כַח עֲשִׂי דְבָרוֹ וְכוּ". וְעַל־כֵּן הֵם יְכוּלִים
 לְתַקֵּן וּלְהַכְנִיעַ רוּחַ הַבְּהֵמִיּוֹת, הַעֲדָר
 הַדַּעַת עַל־יָדֵי הַחֲלִיף שֶׁל שְׁחִיטָה שְׁהוּא
 בְּחִינַת תְּפִלָּה בְּבַחֲבִינַת דִּין שֶׁל הַבְּעַל כַּח
 כַּנ"ל. וְעַל־כֵּן צְרִיךְ הַשׁוֹחֵט שְׁיִהְיֶה מְמַחֵה
 וּמְחַזֵּק, כִּי מְמַחֵה זֶה שְׁלֵמוֹת הַדַּעַת, כִּי
 צְרִיךְ שְׁיִהְיֶה דַעְתּוֹ בְּשְׁלֵמוֹת כְּדִי שְׁיִיכַל
 לְתַקֵּן פָּנִים הַדַּעַת שְׁהוּא בְּחִינַת בְּהֵמִיּוֹת.
 וְגַם צְרִיךְ שְׁיִהְיֶה בְּעַל כַּח לָזֶה, שְׁיִיכַל
 לְתַקֵּן הַבְּהֵמָה עַל־יָדֵי הַחֲלִיף, שְׁהוּא
 בְּחִינַת תְּפִלָּה בְּבַחֲבִינַת דִּין כַּנ"ל. שְׁזֶה
 בְּחִינַת מְחֻק שְׁלֵא יִתְעַלֵּף, שְׁזֶהוּ בְּחִינַת
 בְּעַל כַּח וְאִזְ יוּכַל לְתַקֵּן וּלְבַרֵּר רוּחַ
 הַבְּהֵמִיּוֹת וְכוּ כַּנ"ל וְעַל־יָדֵי זֶה נַעֲשִׂין
 גְּרִים וְכוּ וְכוּ, וְעַל־יָדֵי זֶה זֹכִינַן לְבַחֲבִינַת
 הַנְּגוּן שְׁיִתְעַר לַעֲתִיד, וְעַל־יָדֵי זֶה גְּדוֹלִים
 כָּל הַרְיָחוֹת וְהַיָּרְאוֹת שְׁהוּא מוֹזְנָא
 דְּנִשְׁמָתָא וּמְכַוְּעִין מוֹזְנָא דְּגוּפָא. בְּבַחֲבִינַת
 (בְּרַאשִׁית כז): "וַיְדוּ אֲחֹת בְּעַקֵּב עֵשׂוֹ" (כַּמְבָּאֵר
 כָּל זֶה בַּפְּאָרֵי הַיָּל עַן שֵׁם הַיָּטִב), וְעַל־כֵּן עַל־יָדֵי
 הַשְׁחִיטָה דִּיקָא שְׁהוּא בְּחִינַת תְּקוּן הַנ"ל
 שֶׁל הַבְּעַל כַּח וְכוּ כַּנ"ל, אִזְ דִּיקָא יְכוּלִין
 לְאֲכַל מִהַבְּהֵמָה, כִּי אִזְ מִתְגַּבֵּר בְּחִינַת
 מוֹזְנָא דְּנִשְׁמָתָא. וְאִזְ הַיָּא רְאוּיָה לְמֵאֲכַל

לקוטי הלכות

הלכות איבר מן החי א

יורה דעה סא

ישראל, כי אכילת ישראל צריכה להיות
בבחינת מוונא דנשמתא דיקא ולא
בבחינת מוונא דגופא, כי מוונא דגופא
הוא בחינת עשו, בחינת (שם ב): "הלעיטני
גא". ומוונא דנשמתא, דהיגו אכילה
בקדושה, בחינת (משל יג, כח): "צדיק אכל
לשבע נפשו", זה בחינת יעקב שהוא
מכניע את עשו בבחינת: 'ידו אוחזת'
וכו', על-ידי בחינת התקון הנ"ל של
הבעל בת, שמתפלל תפלה בבחינת דין,
שנה בחינת שחיטה כנ"ל:

הלכות מתנות בהנה הלכה ג'
נכללת בהלכות ביצים הלכה ג'
אות ג'.

הלכות איבר מן החי

הלכה א

הלכות איבר מן החי על-פי התורה
"דרשו ה' ועזו" בסיומן ל"ו,
הנזכר לעיל בהלכות שחיטה

א וזה בחינת אסור איבר מן החי, כי אין
שחיטה אלא מן הצואר, כי
השחיטה היא להכניע פח הבהמיות
ולתעלות הנפש מחי למדבר כנ"ל ועל-
כן צריך לשחט מן הצואר דיקא, דהיגו
הקנה והושט והזרדין שהם סמוכים
לכלי הדבור. ועל-כך תקון השחיטה על
דם דיקא, כי דרך שם יוצאים הנפשות,

בבחינת (שיר השירים ה, ו): "נפשי יצאה
כדברו". ועל-כך לשם מתפנסים כל
הדמים בשעת השחיטה, כי שם מקומם
לצאת דרך שם, כי הדם הוא הנפש,
ויציאת ועלית הנפשות הוא דרך שם
כנ"ל. ועל-כך מחמת ששם עקר הנפש,
ועל-כך שם תלוי החיות ומחמת זה
נאחזים שם ביותר הקלפות, כי קנה וושט
וורידיו הם בחינת שלשת שרי פרעה
שהם עומדים שם לנכ מהדבור והנפש
שיוצא דרך שם תמיד, בבחינת "נפשי
יצאה וכו'" וכנ"ל. ובפרט בבחמה
שהנפשות שיש שם הם בחינת נפשות
העשוקים שירדו ונפלו ממדרגתם,
ממדבר לחי ונטל מהם הדבור, כי
הבחמה אין לה פח הדבור. ועל-כך
בבחמה השלשת שרי פרעה, שהם
השלש קלפות הנ"ל, הם שם בתקף
והתנגרות יותר. כי בחינת הדבור, בחינת
הנפשות כבוש אצלם, כי שם מתגבר רוח
הבהמיות שהוא בחינת הקלפות הנ"ל
וכובשים את הנפש שהוא בחינת הדבור
אליהם עד שיורד הנפש ממדרגתו לגמרי,
ממדבר לחי כנ"ל. ועל-כך צריך לשחט מן
הצואר הנ"ל, לשחט הקנה וושט וורידיו,
להכניע שלשת שרי פרעה. ואזי לשם
מתפנסים ויוצאים כל הדמים, שהם
הנפשות, ויוצאים ועולים מחי למדבר
על-ידי הכרבה והספין של שחיטה שהוא
בחינת דבור הקדוש של שלמות לשון
הקדש כנ"ל. ועל-כך כל זמן שלא שחט

להכירו. ועל־כן אף שהם רחוקים מן הקדושה ולא נתן להם המצוות של ישראל, אף־על־פירכּוֹן נתנה להם התורה שבע מצוות בשביל קיום העולם, כּדי שלא יחריבו את העולם. ועל־כן נאסר להם גם איבר מן החי, כי היא רציחה ממש כּנ"ל. ועל־כן בודאי ראוי שיאסר להם בשביל קיום העולם:

ב וְזֶה שְׂאֵסְרוּ רְבוּתֵינוּ וְלֹא (תל"ן סא. לב.)
לעשות גיסמרא, דהיינו שלא
לחתך המפרקת בשעת שחיטה, שלא
להכליע הדם באיברים, כי צריך להוציא
את הנפש ולהעלותה מתי למדבר דרך
הצואר דוקא בבחינת "נפשי יצאה
כדברו" כּנ"ל. ועל־כן אם יחתך גם
המפרקת, דהיינו הערף, אזי מחמת
מרוצת ורדיפת הדמים, שהם הנפשות
בשעת שחיטה לצאת דרך בית השחיטה.
אזי אם יהיה גם המפרקת פתוח ונחתך,
יבואו וירוצו הדמים לשם גם כן, ומחמת
שאין שם מקום יציאתם, על־כן יחזרו
ויכלעו באברים, כי דרך המפרקת אין
הנפש יוצאה ועולה דרך שם, כי
המפרקת היא הערף שהוא עומד אחורי
הקדושה ויוצק מהנפש והדבור בעת
שמתגברים שלשת שרי פּרעה הנ"ל.
ועל־כן עקר תקון השחיטה הוא לשחט
רק השלשה הנ"ל, להכניעם, לגלות בית
השחיטה, להוציא הנפש מבחינת מצד
הגרון להעלותה דרך שם מתי למדבר
כּנ"ל. ועל־כן מקום השחיטה כּמצד

הבהמה מן הצואר אפלו אם יחתך איבר
ממנה בסביו, אין כח הבהמיות נכנע ואין
הנפש יוצאה דרך שם, כי יציאת הנפש
הוא רק דרך השלשה הנ"ל בבחינת
"נפשי יצאה וכו'". ושם הוא הכניעת
הקלפות, כי שם אחיזתם במקום עקר
החיית של הנפש כּנ"ל. ועל־כן כשיאכל
חם ושלום, איבר מן החי הוא אוכל
הנפש עם הבשר כי עדן נשאר בו נפשו
והיותו. כי כל איבר מושך לעצמו חיית
ואין החיית והנפשות יוצאים מן האיברים
רק דרך בית השחיטה כּנ"ל, כי דרך שם
מתאווה הנפש לצאת, כי שם נתחמנת
ועולה מתי למדבר כּנ"ל, אבל כשחותך
איבר ממנה במקום אחר, אזי, אדרבא,
האיבר מושך לעצמו חיית, והחיית שהוא
הנפש נשאר בו ואינה יוצאה ממנה.
ועל־כן אסרה התורה, כמו שכתוב (דברים
י. כג): "ולא תאכל הנפש עם הבשר", כי
אין הבשר נבשר ונתר באכילה רק אחר
יציאת הנפש ממנה, אבל הנפש בעצמה
אסור לכלותה ולאכלה. נמצא כשיאכל
חם ושלום איבר מן החי, הוא רוצח ממש
כי הורג את הנפש כּנ"ל. וזה שסמכה
התורה אסור איבר מן החי לאסור רציחה
כּפּרשת נח, כמו שכתוב (בראשית מ. ד):
"אך בשר בנפשו דמו לא תאכלו; ואך
את דמכם וכו', שופך דם האדם וכו'",
כי הם שווים ממש כּנ"ל. ועל־כן אפלו כּן
נח מזהר על איבר מן החי, כי עקר
מצוות בני נח הם מצוות שבין אדם

(א): "כי כל בשמים ובאֶרֶץ", להראות לדרי מעלה בחינת: 'מה חמית' וכו'. ולדרי מטה בחינת (ישעיה ו): "מלא כל הארץ כבודו", בחינת (שם ב): "הקיצו ורננו שִׁבְגוּ עִפְרוּ וכו'". ועל־ידי זה מאיר בשעת האכילה הארת הרצון וכו' (עו שם

כל זה חסיד):

א ותנה השחיטה היא רחמנות גדול, כי זה עקר הרחמנות להאיר דעת בעולם, להודיע כי 'ה' הוא האלהים' (מלבי"ם ת, ס), בחינת (תהלים מא, ב): "אשרי משכיל אל דל". כי על רשעים אסור לרחם. והו' בעצמו מחמת זה, כי עקר הרחמנות להאיר דעת ולהוציא את ישראל מעוונות. נמצא, מי שמרחם על רשעים בגשמיות וממלא בקשתם ותאותם, אין זה רחמנות כלל, אדרבא, הוא אכזריות גדול, כי בשנותן להם תאותם ורצונם הם עושים על־ידי זה עברות חס ושלום, ואין זה רחמנות כלל כנ"ל. ועקר הרחמנות הוא; לרחם עליהם, להחזירם בתשובה, להוציאם ממשאוי העוונות כנ"ל. ועל־פן צריכין לפעמים ליסרם ולהיות אכזר עליהם, כדי שיחזרו בתשובה. והו' עקר הרחמנות כנ"ל, וזה בחינת (מש"כ י): "ורחמי רשעים אכזרי", שעקר הרחמנות על הרשעים הוא להיות אכזר עליהם, ליסרם ולהוכיחם כדי שיחזרו בתשובה, שזהו עקר הרחמנות. והנה השחיטה היא להעלות הנפש החי מחי לקדוּרָה.

הגרון, אבל כשיהיה נפתח גם המפרקת, יפלו הרמים והנפשות לשם, שזהו הפך השחיטה וקלקולה כנ"ל:

ג וזהו שִׁמְבֹאֵר בְּדַבְרֵי רַבְּנֵי בַמֵּאמֵר "דרשו ה' ועזו" הנ"ל, שהשחיטה היא בחינת תענית, עין שם. כי היא בחינת תענית ממש, כי תקון התענית שעל־ידו מכונין השלשה שרים הנ"ל ומוציאין הנפש והדבור ממצר הגרון, שכל זה נתקן על־ידי השחיטה בצואר, על־ידי סבין של שחיטה וברכת השחיטה כנ"ל, עין כל זה במאמר "ויסב אלקים" (בסיון סב):

הלכה ב

ענין שחיטה ואסור איבר מן החי על־פי המאמר "כי מרחם ונהגם", עין שם סימן ו' בלקוטי תניינא מענין בן ותלמיד כל המאמר וכו', עין שם: וכלל המאמר בקצור, שצריך לידע איד להתנהג עם הרחמנות, כי על רשעים אסור לרחם וכו'. ועקר הרחמנות הוא לרחם, להוציא את ישראל - עם קדוש, ממשאוי הכבד של עוונות חס ושלום, וצריך להשתדל כל אחד להאיר דעת ויראת שמים בחברו ותלמידו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (בבא בתרא קמ"ג): "אשר אין חליפות למו" (תהלים נה, ב) 'חד אמר: בן, וחד אמר: תלמיד' וכו'. וצריך שיהיה להצדיק בחינת כל, בחינת (דברי תמיים א, כט,

110

ובשמן מעלין הנפש, ואז מעלין אותה מנפילתה, שהיתה תחלה מלבשת בגדר החי שאין להם דעת כלל, ולא היתה יודעת כלל בדיעת ה' ותברך. ועכשיו עולה הנפש מגדר החי לגדר אדם, ואז נתגלה לה ונתודע לה כי יש אלקים שליטי בארץ. וזה עקר עליית הנפש שעולה אל הרעת, שזהו גדר האדם ונודע לה מדיעת ה' ותברך. וזהו עקר הרחמנות פנ"ל. וזה בחינת שמוציאין ומעלין אותה מבחינת עוונות, כי זה נעשה על ידי השחיטה, ששופכין דם הבהמה ומעלין הנפש משם. ודם הבהמה זה בחינת עוונות, כי כל העוונות באים

מן הרמים של השם"ה (שלא מאות וששים ומיש) גידיו. והעוונות הם על ידי רוח הבהמיות, כי הם מעשה בהמה. נמצא, שהעוונות הם בחינת דם הבהמיות. והנפש דקדושה המלבשת שם היא בחינת ניצוצי נפשות בית ישראל, כי כל הניצוצות הקדושים שבעולם, כלם באים מנפשות ישראל, כי כל הקדושה והטוב הוא רק נפשות ישראל. נמצא, שזה הנפש המלבשת בחי, שהוא בחינת ניצוצי נפש ישראל, שמוציאין אותה ומעלין אותה מדם החי זה בחינת שמוציאין ומעלין נפש ישראל מן העוונות שהם בחינת דם החי פנ"ל, ששם היתה מלבשת הנפש ועכשיו מעלין אותה משם פנ"ל. וזה עקר הרחמנות פנ"ל. ואז מעלין הנפש ומודיעין לה כי ה' הוא האלקים פנ"ל, כי "מלא כל

הארץ כבודו". וזה בחינת "הקיצו ורננו שכני עפר", כי אלו הניצוצות והנפשות המלבשין בחיות ובהמות ועופות, הם בחינת שוכני עפר, כי מנחים במדרגה נמוכה כזו וצריך לעוררם ולהקיצם בבחינת "הקיצו ורננו שכני עפר", כי "מלא כל הארץ כבודו", הינו כי אפילו בבהמות וחיות שהם בחינת רוח הבהמיות הירדת למטה לארץ, גם שם יש ניצוצות הקדושה, כי "מלא כל הארץ כבודו". וכל זה נעשה על ידי החליף, כי החליף הוא בחינת (שענה לה, ו) "תרב לה", בחינת הדבור, בחינת (שם ממ, ב) "וישם פי תרב חדה", בחינת מלכות פה וכמוכא. וכמו שעקר הארת הרב שמואר בתלמיד הוא על ידי הדבור, כמו כן על ידי החליף שהוא בחינת דבור, בחינת מלכות, מאירין בנפש החי בחינת הארת התלמיד, דהינו בחינת "מלא כל הארץ כבודו", שזהו בחינת מלכות, בחינת מלך הכבוד, בחינת (ההלים ק, יט) "ומלכותו בכל משלה". ועל שם זה נקרא 'חליף' על שם חליפות, שהוא בחינת בן ותלמיד פנ"ל. וכמו שאמרו רבותינו ו"ל (מדות ה, י): 'לקמה נקרא שמו' בית החליפות? ששם גזיזין את הפסנים. כי החליף הוא בחינת חליפות, כי על ידו מאירין הארת התלמיד בנפש החי פנ"ל, כי מעלין את הנפש על ידי החליף, ואז מודיעין לה מדיעתו ותברך ומעוררין ומקיצין אותה בבחינת "הקיצו ורננו שכני עפר", כי

לקוטי הלכות

הלכות איבר מן החי ב

יורה דעה

סה

"מלא כל הארץ כבודו" פנ"ל, שזה ממש בחינת הארת התלמיד פנ"ל. וזה בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל (תל"ע ע"ג), שמנהיגי השחיטה למהרה מידי גבלה, הינו פנ"ל, כי השחיטה היא בבחינת (ישעיה כו, יט): "גבלתי וקומון הקיצו ורננו שכני עפר" פנ"ל. ועל-כן השחיטה מטרה מידי גבלה, בחינת "גבלתי וקומון וכו'" פנ"ל. וזה געשה על-ידי החליף שהוא בחינת "יהושע", שהוא מרמז בראשי תבות: גבלתי וקומון הקיצו ורננו שכני עפר (כמו שאמר רבנו נדו יא"ד), כי יהושע הוא בחינת מלכות, בחינת "הרב לה". ועל-כן יהושע מונה לאחם מלחמת עמלק, כמו שכתוב (שמות י, ט): "צא הלחם בעמלק" (ובמובא בזה), כי השחיטה הוא בחינת מלחמת עמלק, כי מכניעין רוח הבהמיות שהוא בחינת עמלק, כי עמלק היה משנה עצמו לבהמה (כמו שפרש רש"י על פסוק (שמואל"א טו, ג) משור עד שם וכו'). כי עמלק הוא בחינת שמוחליף ומלביש רוח האדם ברוח הבהמה, כי הוא רוצה להגביר רוח הבהמיות חס ושלו, ואנו מכניעין אותו על-ידי "הרב לה", בחינת יהושע, והוא בחינת שחיטה שמכניעין על-ידי החליף, שהיא בחינת "הרב לה" את רוח הבהמיות, שהוא בחינת עמלק. ומעלין ומוציין משם את הנפש הקדושה, שזהו עקר בחינת מלחמת עמלק להוציא בלעו מפיו. ועל-כן נקרא 'חליף', שחוזרין ומחליפין נפש החי בנפש האדם, כי מעלין את הנפש

שבבהמה לבחינת אדם פנ"ל. שהוא בבחינת חליפות, כי בחינת אדם יש לו חליפות לעולם על-ידי שידוע ומודיע מה יתברך שזה החליפות ותהשאר ששאר מן האדם בעולם וכו' פנ"ל:

ב וזה בחינת שצריך הטבח להראות ספינו לחכם. כי הספין, שהוא בחינת הארת התלמיד, בחינת יהושע, בחינת "הרב לה" פנ"ל, בחינת "מלא כל הארץ כבודו", ואת הבהמה צריכין לקבל מן החכם שהוא הרבי שברוך שמונו מקבלין בחינת "מלא כל הארץ כבודו", כי החכם הוא בחינת כל, שהוא מאיר בדרי מעלה ודרי מטה והארה שמואיר בדרי מטה הוא בחינת הארת התלמיד, בחינת "מלא כל הארץ כבודו". ועל-כן החליף שהוא בחינת הארת התלמיד, צריכין לקבלו מן החכם, שהוא מאיר בהתלמיד בחינת "מלא כל הארץ כבודו" פנ"ל. וזה בחינת פנימת הספין, כי הספין שהוא בחינת מלכות, בחינת יהושע, בחינת תלמיד, בחינת "מלא כל הארץ כבודו". הוא צריך שלא יהיה פגום, שלא יהיה פגומה וחסרון אחד הספין, כי חד הספין צריך שיהיה מלא ושלים בבחינת "מלא כל הארץ כבודו". והחסרון והפגומה הוא בחינת פגירה, כי החסרון והפגומה הוא ריקות, שיש ריקות וחסרון אחד הספין. וזה בחינת כפירות חס ושלו, כי הפירות הם בחינת ריקות וחסרון; שאין מאמין שמלא כל הארץ

כבודו, רק כופר כאלו, חס ושלום, העולם חסר וריק מאלקותו ו'תפוד שמו'. ועל-כן כש'ש' הפגימה בספינו, שהוא בחינת כפירה פנ"ל, אזי הפגימה עוקרת את הנפש המל'בשת פד'ם ש'פסימנים, פי צריך על-ידי החליף להאיר בנפש בחינת "מלא כל הארץ כבודו". ועל-ידי זה מקומין את הנפש מנפילתה בבחינת 'נבלתי וקומון הקיצו ורננו ש'כני ע'פר' פנ"ל. אבל כשהחליף פגום, שזהו בחינת כפירות, הפך "מלא כל הארץ כבודו", אזי אדרבא, עוקר את הסימנים ונפבלם, פי אינו יכול להעלות הנפש, אדרבא מוריד אותה על-ידי הכפירות שהם בחינת פגימות הספינו פנ"ל:

ג ועקר שלמות הספינו ובדיקתו הוא על-ידי הדיים, פי על-ידי הדיים בודקין את הספינו וממלאין ומשלימין אותו ומתקנים אותו מן הפגימות, פי שלמות החליף, שהוא בחינת "מלא כל הארץ כבודו", בחינת הארת התלמיד צריכין לקבל מן התכם ש'בדור שהוא בחינת מה. שזה התכם מאיר בדרו מעלה הארה של מה בחינת 'מה חמית' וכו', ובדרו מטה הוא מאיר בחינת 'מלא כל הארץ כבודו', שאלו השתי השגות הם בחינת בן ותלמיד (פנבאר שם). ונראה לפרש שזהו מה שכתב רבנו גרו ואיר, בתחלת המאמר על מאמר רבותינו ז"ל, על פסוק, "אשר אין חליפות למו", חד אמר, בן, וחד אמר, תלמיד. פי

צריך להאיר הדעת בן ותלמיד, פי העקר, הדעת. והו' 'חליפות' ראשי תבות, פי 'ידבר ח'כמות ו'הגות ל'פי ת'בונות (תהלים טז) (פנבאר שם בפאר תזיל, עין שם). ונראה לי פי זהו בעצמו מרמז על בחינת בן ותלמיד. פי 'ידבר ח'כמות', זה בחינת תלמיד שהשגתו בחינת 'מלא כל הארץ כבודו'. והשגה זו היא בחינת דבור, בחינת מלכות, שזהו בחינת 'מלא כל הארץ כבודו' פנ"ל, וזהו בחינת פי ודבר ח'כמות, בחינת דבור, פי השגה זו של בחינת מלא כל הארץ כבודו, זאת ההשגה נתגלה על-ידי הדבור שפואר הרב לתלמידו על-ידי דבוריו, ש'מלא כל הארץ כבודו. אבל השגת הבן, שהשגתו בחינת 'מה', זאת ההשגה אי אפשר להסביר בפה. פי זהו בחינת "נדע בשערים בעלה" (משל' לא, טז) כל חד לפום מה דמשער בלביה. וזאת ההשגה היא בחינת ו'הגות ל'פי תבונות, פי אי אפשר לדבר מזה בדבור, רק היא בלב פנים שעורין דלביה פנ"ל. פי מאחר שהשגה זו הוא בחינת מה, בחינת 'מה חמית' מה ידעת' מזה ההשגה, בודאי אי אפשר לדבר, פי הוא בחינת שתיקה, רק כל חד פנים מה דמשער בלביה. ועל-כן נקראת 'הגות ל'פי' וכו' פנ"ל. ועתה מבאר היטב מה שדרשו רבותינו ז"ל, על פסוק, "אשר אין חליפות למו", בן ותלמיד, פי חליפות שהוא ראשי תבות, פי 'ידבר ח'כמות ו'הגות ל'פי ת'בונות, זהו בעצמו שני

נתמלא רוח חכמה לדעת פי מלא כל הארץ כבודו. וזהו "מלא רוח חכמה", 'מלא' דיקא בחינת "מלא כל הארץ כבודו" כנ"ל. "כי סמך משה דריו עליו", פי התלמוד בחינת יהושע מקבל הארה זאת ממשה שהוא בחינת הרבי של הדור שיש לו בחינת כל, שהוא מאיר בהתלמוד בחינת "מלא כל הארץ כבודו". וזה "כי סמך משה דריו", 'דריו' דיקא שהם בחינת רמזים, בחינת מה. פי גם הארת התלמוד שהוא בחינת "מלא כל הארץ כבודו" צריכין לקבל על-ידי בחינת מה דיקא. ועל-כן צריך שיהיה לרוב בחינת מה דיקא ואז דיקא יכול להאיר שני ההארות הנ"ל של בן ותלמיד, שהם 'מה' ומלא כל הארץ כבודו, פי פאמת מלא כל הארץ כבודו, אך אלו התפירות צריכין גם פן לקבל חיות. ואיתא בדברי רבנו גרז יאיר (פלקושי תניא סימן י"ב) שהם מקבלים חיות מבחינת איה דיקא, הינו מבחינת "איה מקום כבודו" שהוא בחינת מה, פי מחמת שזאת הבחינה סתום ונגעלם, על-כן מקבלין משם חיות, הינו פי זאת ההשגה של בחינת מה, מי שלבו קטן מהכיל זאת ההשגה, כשהוא נכנס בהשגה זו יכול לכל בכפירה לנגמרי חס ושלום, ועל-כן דרי משה צריכין לקבל רק ההשגה של בחינת "מלא כל הארץ כבודו". וכל התפירות, דהינו שאין מאמינים שמלא כל הארץ כבודו הם מקבלים חיות דיקא מבחינת איה, בחינת

הבחינות שהם בן ותלמיד, דהינו מלא כל הארץ כבודו ובחינת מה כנ"ל. וזהו בחינת הדיים שיש גים החכמה, שהם בחינת רמזים (כמו שכתב רבנו שם), פי השגת הבן שהוא בחינת מה, זה בחינת רמזים, בחינת דים הנ"ל, פי זאת ההשגה אי אפשר לדבר ממנה כנ"ל. ועל-כן צריכין להאיר זאת ההשגה רק על-ידי רמזים וזה בבחינת מה שפרש רבנו שם, "זה הים גדול ורחב דים וכי", עני שם, זה בחינת שני ההשגות הנ"ל של בן ותלמיד. 'זה הים גדול', זה בחינת השגת התלמיד, שהשגתו בחינת מלא כל הארץ כבודו, בחינת מלכות, שהוא בחינת ים החכמה כדוע. ורחב דים, דהינו רמזים זה בחינת השגת הבן שהשגתו בחינת מה, שזאת ההשגה צריכין להראות רק על-ידי רמזים כנ"ל. ועל-כן באלו הדיים דיקא נתגלה בחינת הארת הרצון, בחינת (תהלים קמ"ו, טז): "פוחת את ידך ומשביע לכל חי רצון" (מכאן שם, עין שם), פי הרצון זה בחינת הארת המוקפים בחינת מה. ועל-כן נתגלה בידים דיקא, שהם בחינת רמזים, שזהו בחינת מה כנ"ל:

ד נמצא, שדיים הם בחינת מה. ועל-כן על-ידי הדיים בודקין את החליף וממלאין ומשלמין אותו. זה בחינת (דברים לז): "ויהושע בן נון מלא רוח חכמה, פי סמך משה את דריו עליו". יהושע זה בחינת תלמיד, בחינת מלכות, בחינת "הרב לה". דהינו החליף הוא

מה חכם דיקא יכול לגלות השגה של 'מלא כל הארץ כבודו פנ"ל. נמצא, שהארת התלמיד, דהינו בחינת התגלות ההשגה, ש'מלא כל הארץ כבודו. זה נתגלה עלידי בחינת מה דיקא, פי זה שהוא בבחינת השגה של מה, הוא יכול לשפר ולבטל הכפירות שזניקתם מבחינת מה, בחינת איה ולגלות פי אדרבא, 'מלא כל הארץ כבודו'. אף על גב דלית מחשבה תפיסא ביה קלל בחינת 'מה חמית, מה ידעת', אף-על-פי-כן 'מלא כל הארץ כבודו' פנ"ל. ועל-כן החליף שהוא בחינת 'הושע, בחינת תלמיד, בחינת 'מלא כל הארץ כבודו', הוא נתמלא ונשלם עלידי הדיים שהם בחינת רמזים בחינת מה, פי עלידי בחינת מה מאירין ומשלמין וממלאין הארת התלמיד, דהינו בחינת 'מלא כל הארץ כבודו' פנ"ל. והבן דברים אלו היטב, פי גם דברים אלו נאמרו ברמז והתבם מכין כדעתו:

ה ועל-כן עלידי השחיטה התר הבשר לאכילה, פי עלידי השחיטה מאיר הארת בן ותלמיד, פי אף-על-פי שעקר הארת החליף הוא בחינת הארת התלמיד, אף-על-פי-כן גם התלמיד כולל מבחינת בן (כמו שבאר שם). וזה נעשה עלידי הדיים שבודקין את החליף וגם בשעת שחיטה, נתחברים הדיים עם החליף. נמצא, שנכלל יחד הארת בן ותלמיד, ועלידי פלליית בן ותלמיד, עלידי זה התר הבשר באכילה, פי עקר

מה פנ"ל. ועל-כן אי אפשר להוציא זאת הכפירה שזופרים ואין מאמינים ש'מלא כל הארץ כבודו ולגלות האמת ש'מלא כל הארץ כבודו פי אם עלידי בחינת מה, הינו שזה החכם שזוכה להשגה של 'מה' באמת. ואף-על-פי-כן הוא משיג ויודע ש'מלא כל הארץ כבודו. פי זה החכם יש לו בחינת כל, שהם שני ההשגות הנ"ל, פי באמת בלו חר, ו'ה' הוא האלקים, ואף על גב דלית מחשבה תפיסא ביה קלל בחינת 'מה חמית, מה ידעת', אף-על-פי-כן 'מלא כל הארץ כבודו', פי באמת בלו חר ו'ה' הוא האלקים. 'ה', זה בחינת מה, בחינת הויה במלוי מ"ה. 'אלקים', זה בחינת מלכות, בחינת 'מלא כל הארץ כבודו'. ושני הבחינות הוא בלו אחד, פי 'ה' אחד ושמו אחד, פי 'ה' הוא האלקים, ועל-כן זה החכם שיש לו השגה זו של מה, שכולל הכל, פי יש לו בחינת כל פנ"ל. עלי-כן הוא יכול לבטל כל הכפירות שזניקתם מבחינת מה, לבטלם ולשברם ולגלות פי 'מלא כל הארץ כבודו', פי הוא משיג שתי ההשגות ביחד, פי והו תקלית האמונה לידע דלית מחשבה תפיסא ביה קלל, בחינת 'מה חמית' וכי. ואף-על-פי-כן 'מלא כל הארץ כבודו' הפך הפופרים שנפלו לכפירות עלידי בחינת מה פנ"ל. פי אדרבא, הוא משיג השגה של מה והשגה של 'מלא כל הארץ כבודו' ביחד, פי 'ה' הוא האלקים' פנ"ל. ועל-כן זה

לקוטי הלכות

הלכות איבר מן החי ג

יורה דעה

סט

בסעודה שלישית. על-פניו אז הוא חיוב ומצוה גדולה לאכל בדי לקבל הארת הרצון שמתגלה אז כנ"ל:

האכילה בקדשה הוא על-ידי הארת בן ותלמיד, שעל-ידי זה מאיר בשעת אכילה הארת הרצון (כמו שכתבאר שם):

ט"ז

הלכה ג

על-פי התורה 'בשתיגעו לאבני שיש טהור' וכו' בסיומן נ"א, ענין שם כל התורה מראשה לסופה:

ו זוה בחינת מתנות כהנה, כי כהן הוא בחינת כלליות בן ותלמיד (כמבאר שם במאמר הנ"ל), ועל-פיו צריך לתן מן הבהמה מתנות כהנה כדי לקשר לבחינת כהן, כדי שאיר בחינת הארת בן ותלמיד שהוא בחינת כהן, שעקר תקון האכילה הוא על-ידי זה כנ"ל:

והנה מבאר שם שעקר אחיות הממאה גשמתלשלה מבחינת הטהרה שנתהנה תקף אחר הבריאה מבח אל הפעל, כי קדם הבריאה בשהיה הבריאה בכח וכו' (ענין שם כל זה היבט):

ו זוה בחינת בדיקות הראה, כי כל הנ"ל תלוי בראה, כי בשהראה בשלמות, היא כלולה מבחינת בן ותלמיד

א וזה בחינת אסור איבר מן החי ואסור בשר שנתעלם מן העין, כי שרש נפשות בהמות וחיות טהורות נמשכין מבחינת הטהרה שהיא בחינת הבחירה, שנתהנה לאחר הפעלה בשיצאה הבריאה מבח אל הפעל, כי הטהרה שהיא בחינת הבחירה, שמשם משתלשל ונאחז הממאה, היא שרש בחינת גנה, שמשם נפשות בהמות וחיות טהורות (כדיע בספרים).

(כמבאר במאמר הנ"ל בפריש, ענין שם), ועל-פיו צריך לבדק את הראה אם היא שלמה, כי עקר תקון האכילה על-ידי בחינת בן ותלמיד וכל זה תלוי בשלמות הראה, כמו שכתבאר שם (ענין שם כל המאמר היבט מתחלתו לסופו):

כי גנה היא עיקר בחינת הבחירה, כי גנה לפעמים נקללת בטוב ולפעמים להפך, שהיא בחינת הטהרה, בחינת הבחירה שנתהנה אחר שיצא הכן ממוח האב, דהינו אחר הפעלה, שאז יש כביכול בחינת שני דברים, בחינת קדם הבריאה ואחר הבריאה, בחינת אב וכן. ואז יש פח הבחירה שהיא בחינת הטהרה, כי יש פח לבחר בטוב בבחינת האמת, לידע

ח בענין מה שנאמר שם במאמר הנ"ל. שבשעת אכילה מאיר הארת הרצון ענין שם:

וזה בחינת אכילת שבת שהיא מצוה גדולה, בפרט שלש סעודות שהוא חיוב גדול, כי שבת היא בחינת רצון, כמו שכתוב: 'באהבה וברצון הנחלתנו'. ובפרט סעודה שלישית, שאז מתגלה רעיון דרעיון, רצון שברצונות. ועל-פיו אז הוא חיוב לאכל, כי על-ידי האכילה, אז וזה שאיר בו הארת הרצון, כי מאחר שבשעת אכילה מאיר הרצון, על-פיו בשבת שאז הוא התגלות הרצון, בפרט

והלאמין בהאמת שהבן נמשך ממש האב. דהנין שכל הבריאה פלה שנקראת בחינת בן, כי הכל נברא בשביל ישראל, בשביל הצדיק שנקרא בן. הכל נמשך ונברא מהבורא היחיד הקדמון ותברך והוא משיג עדין בעיני השגחתו תמיד ומנהיג הכל כרצונו לבר ככל עת. וכשמאמינים בזה או הכל אחד – אחר הבריאה כמו קדם הבריאה, בחינת אב וכן פחדא, כמבאר שם, שעלידי אמת נמשכת השגחתו ותברך ואז פלא חד וכו', ענין שם. אבל כח הבחירה לבחור בהתפך, דהנין להפחות דעתם אל השקר, חס ושלום, שהוא בחינת כפירות ועבודה זרה שאז אינו יונק מבחינת השגחה בשלמות. ואז מפריד אחר הבריאה מקדם הבריאה, שמשם עקר אחיות הטמאה שהוא הרע והשקר בחינת נגדיות, שנמשכין מחמת הרחוק מאחד (כמו שמבאר שם, ענין שם היטב). נמצא, שנפשות בהמות וחיות ועופות טהורות, שנמשכין מבחינת נה, שרשם מבחינת הטהרה הנ"ל שהיא בחינת הטהרה, שמשם משתלשל אחיות הטמאה, שהיא בחינת נפשות בהמות וחיות ועופות טמאות, בחינת נפשות העכו"ם, כמובא. ומחמת שנפשות בהמות וחיות טמאות, שהם בחינת הטמאה, נמשכין מבחינת נפשות בהמות וחיות טהורות, שהם בחינת הטהרה, כי הטמאה נשתלשל אחיותה מבחינת הטהרה כנ"ל, על-כן מחמת זה מסרה

לנו התורה סימנים מבקשים לידע ולהבחין להבדיל בין בהמות וחיות טהורות לטמאות. וזה בחינת סימני בהמה ותיה טהורה, מפרים פרסה ומעלה גרה וכו' (קרא יא), כי בודאי צריכין סימנים גדולים להבחין ולהבדיל ביניהם בין הטהור ובין הטמא, כי מחמת שהטמאים נמשכין מן הטהורים, כי שרש הטמאה נמשכת מן הטהרה, על-כן בקל יכולין לטעות ביניהם ולהחליף רע בטוב, טמא בטהור, כי הטמאה היא בחינת השקר שדרכו להחליף ולקלקל ולהמיר בשקרו רע בטוב, טמא בטהור. על-כן צוה התורה להבדיל בין הקדש לבין החל ובין תהיה הנאכלת וכו' ומסרה לנו סימנים גדולים להבדיל ביניהם, כי צריכין סימנים מבקשים להבדיל ביניהם כדי שלא יתאחו השקר שהיא הטמאה והחליף חס ושלום, טמא בטהור, מחמת ששרשו מן הטהרה כנ"ל:

ב וזה בחינת אסור בשר שנתעלם מן העין, שנתעלם מן העין דיקא, כי תקון המאכלים דקדשה הוא עלידי עינים דקדשה דיקא, שצריכין להמשיך עיני השגחתו, שעלידי זה נכלל אחר הבריאה בקדם הבריאה ואז נכללת הטהרה בקדשה, ונתבטל הטמאה, שהוא השקר וכנ"ל, ועל-כן צריכין לשמור מאד את הבשר הבשר ולשום עינו עליו. עינו דיקא, כדי להמשיך עיני השגחתו ותברך, שעלידי זה עקר תקון נפשות הבהמות

לקוטי הלכות

הלכות איבר מן החי ג

יורה דעה

עא

וחיות טהורות שהם בחינת הטהרה שנתנה אחר הבריאה, שעקר תקונה על-ידי עיני ההשגחה, שעל-ידי זה נכלל הכל באחד כנ"ל. אבל חכפ כשנתעלם הכשר מן העין אסור לנו ישראל לאכלו, כי זה הכשר של בהמות וחיות טהורות ששרשם מבחינת הטהרה, חכפ כשנתעלם מבחינת עיני ההשגחה נאחו בהם הטמאה והשקר חס ושלום, שחשוד להחליף ולהמיר, כי הטהרה היא בחינת הבחירה שהיא בחינת מתקלא שעומדת על המושקל, וחכפ כשאין שומרים בחינת זאת להמשיך לשם עיני ההשגחה, חכפ נאחו בהם, חס ושלום, הטמאה והשקר ששרש אחיותם שנתלשל משם כנ"ל. ועל-כן הכשר הכשר של בהמות וחיות טהורות צריך שמירה גדולה שלא יתעלם מן העין, מן העין דיקא, כי צריך להמשיך עליו עיני ההשגחה תמיד, שעל-ידי זה עקר תקון הטהרה שתהיה נכללת בבחינת בלו אחד בלו קדש וכו"ל:

ג וזה בחינת אסור איבר מן החי ואסור נבלה וטרפה. כי אסור לאכל שום בשר של מינים טהורים כשמתו מאליהם בידי שמים. כי אם כשנשחטו בדינם על-ידי אדם דיקא, כי זאת הטהרה שהיא שרש נפשות מינים הטהורים היא בחינת הבחירה כנ"ל. ועל-כן אי אפשר לקבץ בחינת הטהרה מאחיות הטמאה ולכללה בקדש כי אם על-ידי הנך אדם הפעל בחירה דיקא. כי רק בשביל זה נתנה

בחינת הטהרה כדי שיהיה להאדם בחירה כנ"ל. ועל-כן כל נפשות של המינים טהורים הנמשכין משם מבחינת הטהרה אי אפשר לתקנם ולקבצם מאחיות הטמאה כי אם על-ידי הנך אדם הפעל בחירה דיקא. ועל-כן אי אפשר לאכל שום בשר של בהמה וחייה ועופות טהורים כי אם על-ידי תקון השחיטה שנעשית על-ידי בני-אדם בעלי בחירה דיקא, אבל כשמתו בידי שמים הם נבלה ואסורים באכילה לישראל - עם קדוש, כי כשלא נתבררו על-ידי בני אדם, על-ידי תקון השחיטה בדינה או נאחו בהם חכפ הטמאה ששרש אחיותה משם, ונתהפכו אל הטמאה, כי הם בבחינת נגה שלפעמים נכללת בפמאה ועל-כן אסורים לישראל. וכן טרפה שאינה חיה, שנפגע בה איבר שראויה למות על-ידו, היא נחשבת כמותה מאליה ואסורה גם כן לישראל כמו נבלה, כי נאחו בה הטמאה שהיא בחינת נפשות חיות ובהמות טמאות, מחמת שציאה חייתה שלא על-ידי הנך אדם הפעל בחירה. ועל-כן נקראת בשם "טרפה", כמו שכתוב (שמות כב): "וכשר בשדה טרפה לא תאכלו וכו'". ופרש רש"י: "סתם טרפה היא שדרסה ארי וכל שאר הטרפות נקראים על שמה". ולכאורה תמוה, מדוע יקרא חסרונות באיברים על-ידי חלי או קוץ בשם "טרפה", שפרוש טרפת ארי כנ"ל? אך על-פי

ו'יבשר בשדה מרפה לא תאכלו' כדי שלא תאחו הממאה חס ושלום בהמונים טהורים שהם בחינת הטהרה וכו' פנ"ל, אבל בשנוהרים ממרפה ונבלה אז מכררין הטהרה מאחיות הממאה. ואז נכלל הטהרה בבחינת פלו קדש, בבחינת פלו אחד, פלו טוב, בחינת אב וכן פחדא, שאחר הבריאה הוא כמו קדם הבריאה, בבחינת "ואנשי קדש תהיון לי" פנ"ל:

ה ועל-כן עקר המרפות תלוי בראה ביותר מפל האיברים, כי הראה היא בחינת עינים, כמו ש'דרשו רבותינו ז"ל (ת"י ע"ג): 'למה נקרא שמה ראה? שמאירת עינים'. ועל-כן ב'ש'ש בה איה חפרון הוא בחינת פנים העינים, ואין יכולין להמשיך עיני השגחתו על-ידי זה, שזה עקר הפנים של בחינת גנה, בחינת הטהרה כשפוגמין בעיני ההשגחה שאז נפרד חס ושלום, אחר הבריאה מקדם הבריאה פנ"ל. ועל-כן הראה שהיא

בחינת עינים צריכה בדיקה ביותר, בדיקה דיקא, כי הבדיקה היא בעינים, פי על-ידי מצות בדיקת הראה בדינה, והבדיקה היא בעינים, על-ידי זה ממשיכין עיני השגחתו יתברך ונכלל אחר הבריאה ב'קדם הבריאה, שעל-ידי זה עקר תקון המינים טהורים שגומשכין מבחינת הטהרה פנ"ל:

ו וזה בחינת בדיקת הספין של שחיטה, פי הספין של שחיטה הוא בחינת "חרב לה", חרב דקדושה. שהיא בחינת גבורות קדושות, שהיא בחינת הטהרה

הנ"ל ניתא היטב, כי תקף ב'ש'ש בה חפרון באיזה איבר שאינה ראויה לחיות על ידו, נאחו בה הממאה שהיא בחינת נפשות המינים ממאים, שהם הרע והממאה בחינת נגדיות בחינת מניין עלמא, שהם בחינת חיות רעות הדורסים והטורפים. ועל-כן נקראים כל מיני מרפות בשם מרפה, שהוא לשון שגממרה על-ידי ארי או שאר חיות רעות. פי בנדיא כבר נמרפה ונאסרה לנו על ידם דיקא, פי זה עקר אסורה, מחמת שגאחו בה אחיות החיות רעות הדורסים ומורפים שהם הרע והממאה והנגדיות שגאחו בה, מחמת ש'ש'ש בה נקב או חפרון באיזה איבר שהחיות תלוי בה. שגאח חיותה שלא על-ידי ב'רא'דם הפעל בחירה שהוא דיקא וכול לתקן אותה על-ידי השחיטה, בחינת גנה שאחזתה מבחינת הטהרה, פי אם על-ידי ב'רא'דם הפעל בחירה דיקא פנ"ל:

ד וזה בחינת "ואנשי קדש תהיון לי ויבשר בשדה מרפה לא תאכלו".

'ואנשי קדש' דיקא, פי שרש נפשות ישראל נמשכין מבחינת פלו אחד, פלו טוב, פלו קדש. פי הם נקראים בנים למקום בחינת אב וכן פחדא. והוא "ואנשי קדש תהיון לי", 'ואנשי קדש' דיקא, בחינת פלו קדש, פלו אחד, פלו טוב. והוא "תהיון לי", 'תהיון לי' דיקא, הינו שתהיו נכללין פי ממש בחינת אב וכן פחדא, ששם פלו אחד, פלו קדש פנ"ל. ועל-כן

לקוטי הלכות

הלכות בשר שנתעלם

יורה דעה

עג

שהיא סטרא דלינאי בחינת שמאל דקדושה, כמבאר בהתורה הנ"ל, ועל-כן אי אפשר לאכל הבשר כי אם על-ידי תקון השחיטה, על-ידי התרב של שחיטה, שהיא בחינת הטהרה בחינת הטהרה, שעל-ידי זה עקר תקונו של בחינת גנה, שמשם נפשות המינים מהורים, ועל-כן צריך הספין בדיקה גדולה שלא יהיה בו שום פגם שלא יתאחו בו אחיות הטמאה בחינת חרבו של עשו, בחינת מזיקי עלקא שגשתלשל אחיותם משם, ועל-כן צריכין לבדק אותו היטב כדי לברר בחינת הטהרה מהטמאה. ואז יכולין על-ידי התרב הזה דקדושה לתקן הבעל חי להתירו לאכילת ישראל כנ"ל:

אפלו בהממות וחיות ועופות הטהורות כל ימי חיותם הם אסורים באסור איבר מן החי, כי עדן נאחו בהם בחינת הטמאה ותרע שגאחו בבחינת הטהרה שאי אפשר לבררם כי אם אחר המיתה, אך האדם הבעל בחירה זוכה על-ידי מעשיו הטובים שעשה בחייו שזכה לאחר מותו להיות זך וטהור וקדוש וכלל באחר, שזהו עקר התכלית. אבל הבעלי חיים הטהורים שאינם בעלי בחירה עקר ברום ותקונם הוא על-ידי האדם הבעל בחירה דיקא, דהינו על-ידי תקון השחיטה כנ"ל, אבל בחייתם אין מועיל להם שום תקון, כי אי אפשר לבררם בחייתם מאחיות הטמאה כנ"ל. ועל-כן אסור לנו איבר מן החי כנ"ל. וזהו

בחינת מה שאמר רבותינו ז"ל (ח"ו ס"ב): 'בהמה בחייה בחזקת אסור עומדת' וכו'. 'בחזקת אסור' נדאי, כי אף-על-פי שהיא בהמה טהורה, עדן היא בחזקת אסור כל ימי חיה, כי עדן נאחו בה תרע והטמאה כנ"ל, כי אינה מתבררת מהטמאה עד השחיטה כנ"ל. ועל-כן נשחטה - התרה, כי אז הוא תקונה על-ידי האדם הבעל בחירה דיקא כנ"ל:

זוה בחינת אסור איבר מן החי, כי עקר כל הבריאה היתה בשביל האדם הבעל בחירה, כי בשביל זה הוציא ה' יתברך את כל הבריאה מכח אל הבעל כדי שיתנהו בחינת הטהרה כדי שיהיה בחירה. ואז כשהאדם זוכה לחרו פטוב באמת, אז זוכה לברר בחינת הטהרה מאחיות הטמאה ואז נתפטר הטמאה ונכלל הכל באחד. ואז זוכה האדם על-ידי זה לרב טוב הצפון וכו' (כמו שמוכא

שם בלשון רבנו ז"ל, שגאחי כמקור מהתורה הנ"ל נדפס בסוף לקוטי מהר"ן). ומחמת חטא אדם הראשון אי אפשר לשום דבר שיתברר בשלמות בחייו, ובשביל זה נגזר מיתה על כל בעלי החיים, כי אי אפשר שיתבררו בחייתם מאחיות הטמאה עד אחר מותם, ועל-כן

הלכות בשר שנתעלם מן העין

הלכה א' נכלל בהלכות איבר מן החי הלכה ג'

ה"ה

הלכה ב

על-פי התורה 'תפלה לחבוקק' בסימן יט הנ"ל בהלכות השחיטה הלכה ב'. ועל-פי התורה 'יהי הם מריקים שקים' בסימן י"ז הנזכר לעיל בהלכות טרפות הלכה א'.

א ועל-כן מחמירין מאד בבשר שנתעלם מן העין, פי עקר תקון השחיטה הוא להכניע רע הפולל רוח הבהמיות על-ידי בחינת שלמות לשון הקדש פנ"ל, שזה בחינת תקון העינים, פי עקר הנאוף שהוא רע הפולל הנ"ל הוא תלוי בעינים, פי הוא רע הפולל של שבעים אמות, כמו שאמר רבנו במאמר 'בקרוב עלי מרעים' (בסימן י"ח), ונמצא, כשמתקנין את הנפש שבתוך החי על-ידי השחיטה, הינו שמגרשין ומעבירין ממנה ומצילין אותה מפגם העין הרע, דהינו רע הפולל של שבעים אמות, פי זה עקר תקון השחיטה פנ"ל, כי נפילת הנפשות ופגמתם שנפגמו ונפלו לתוך החי בבחינת נפשות העשוקים, הכל היה על-ידי פגם הברית, שעל-ידי זה עקר עשק הנפש ונפילתה חס ושלום, פנ"ל. ועל-כן צריך לתקנה על-ידי שחיטה דוקא פנ"ל, ואחר השחיטה כשנתתקן בחינת הנפש פנ"ל, היא בבחינת 'עולימתא שפירתא דלית לה עיניו' (והר משפטים צ"ה), דהינו שאין לה העין הרע פגם של נאוף, רע הפולל של שבעים אמות, כמבאר

במאמר הנ"ל; ששזוכין להנצל מרע הפולל הנ"ל, אזי הוא בבחינת 'עולימתא שפירתא' וכו' פנ"ל. והנה אחר השחיטה נכשר הבשר לאכילה, פי על-ידי שהכניעו משם רע הפולל הנ"ל על-ידי בחינת שלמות לשון הקדש, אזי מאירין מותרי הניצוצות והאותיות המלבשין בבשר עצמו, פי מקבלים הארה על-ידי שלמות לשון הקדש שגשלם על-ידי השחיטה והברכה, שעל-ידי זה נכנע רע הפולל פנ"ל. ועל-ידי זה מאירין ומתנוצצין האותיות המלבשין בבשר הנאכל בבחינת (כפד"ר ד'): "ועתה יגדל נא פח אדני וכו'" (כמבאר שם בפאמר תפלה לחבוקק), ואזי ראוי וכשר לאכל את הבשר, פי 'יהי אכילתו והנאתו מהאותיות המלבשין שם, על-ידי שהביאו בהם התנוצצות והארה על-ידי השחיטה פנ"ל. וזה בחינת (תהלים קיא): "טרף נתן ליראיו יזכר לעולם בריתו" "טרף נתן וכו' זה בחינת אכילה בבשרות הנ"ל, הפך פגם האכילה שהיא בחינת טרפה, בחינת טרופ הדעת, שהיא הפך טרף הנ"ל פנ"ל. וזה געשה על-ידי 'יזכר לעולם בריתו', היינו על-ידי בחינת תקון הברית, על-ידי שלמות לשון הקדש פנ"ל. שעל-ידי זה זוכין לאכילה בבשרות בבחינת טרף נתן פנ"ל, פי אזי נתגלגל ומאירין האותיות של כח מעשה בראשית, שזהו תקון האכילה פנ"ל. וזה כח מעשיו הגיד לעמו לתת להם וכו'". פי נכנעין ונתנין לישראל

לקוטי הלכות

הלכות בשך שנתעלים ב

יורה דעה

(רש"י שם טז): שאילו היתה בבית לא היתה נתפסת. וזה בחינת (שמות כב, ט): "ובשך בשדה מרפה". 'בשדה' דיקא, פי על-ידי זה עקר פנמוה שפנמוה ונמרפת הנפש על-ידי שיצאה מביתה אל השדה, שגפלה ויורה מבחינת בית לבחינת שדה.

וכמוכא בדברי רבנו גרו' איר (בסיון י) שעקר עלית התפלה שהיא בחינת מלכות, בחינת נפש, בחינת שלמות לשון הקדש ה"ל, עקר שלמותה בשיהא בבחינת בית, אבל בבחינת שדה והר יש שם אחיזה להם חס ושלום, פי הבית הוא דירת בני-אדם, ושדה היא מקום לבהמות וחיות, והינו בשהנפש במקומה וקמעלתה בבחינת אדם, או דירתה ומקומה בבית פנ"ל, אבל בשהיא יודעת להתלבש בבחינת בהמה, או מקומה בשדה בבחינת שדה הנ"ל פנ"ל. ובשעת השחיטה שהיא תקינה, או מקניסין אותה מן השדה לתוך הבית. וזה בחינת בית השחיטה, שקראו רבותינו ו"ל (הל' לה, קכא, קלד) את מקום השחיטה "בית השחיטה" דיקא, פי על-ידי זה עולה מבחינת שדה לבחינת בית פנ"ל:

נחלת הגויים, שמכניעין לשונות העמים שיהיו פבושים תחת יד ישראל, שעל-ידי זה פח מעשיו הגיד לעמו' - שנתגליו ומאירין פח מעשה בראשית. ואזי אכילתו והנאתו מהם, שזהו בחינת תקון האכילה, בחינת "מרג רתו וכו'" פנ"ל:

ב ועל-בן צריך לשמור את הבשר מאד ולתן עיניו בו להצילו ולשמרו שלא תשלט עין הרע של שבועים אמות, הינו בחינת רע הפולל הנ"ל. שעד עתה היו האותיות והנפשות פבושים אצלם ועתה שזכו להכניעם, צריך לשמור מהם מאד שלא יתאחוזו בהבשר הנכשר הנ"ל. פי דרכם לסבב תמיד סביב סביב הקדשה בבחינת (שם י, ט): "סביב רשעים יתהלכו כרם זלת וכו'", כשנתרומם הניצוצות והנפשות שהיו בזלותא דגלותא, או הם מסבבין תמיד להאחוז בהם חס ושלום, על-בן אסור שיתעלים מן העין הבשר הנ"ל, כדי שלא יתאחוז בו חס ושלום, העין הרע של שבועים אמות בחינת רע הפולל הנ"ל, פי בחינת הנפשות הקדושות, בחינת האותיות של שלמות לשון הקדש, בחינת חוה-אשה הנ"ל, צריכין שמירה גדולה מאד בבחינת (שם מה, יד): "כל פבודה בת מלך פנימה", בבחינת (שיר השירים ה, יב): "מען חתום", פי כשיוצאין לחוץ מן בתיהם שהם נשמרין שם והו גפילתם והם נתפסים שם בבחינת (דברים כב, טז): "פי בשדה מצאה", כמו שדרשו רבותינו ו"ל

16

ג ועל-בן אסור שיתעלים הבשר מן העין, פי צריך לתן עיניו בו לשמרו משבועים אמות פנ"ל. בבחינת (ברכות נא): 'כוס של ברכה צריך לתן עיניו בו', בבחינת (פסוקי דתורה, טז): "וראי אתם אתו" הנאמר בציצית, שכל זה בחינה אחת, שצריך לתן שם העינים להצילם ולשמרם

משבעים אמות, פי כוס וין של ברכה הוא בחינת שלמות לשון הקדש בחינת חנה-אשה הנ"ל פידוע, שעל-ידי זה זוכין לשמירת הברית שבזה תלוים כל הברכות בבחינת (דברים יא): "ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וכו'" (כמו שבאר רבנו בנאמר בקרב ת"ל), וכן ציצית הם בחינת הרוח חיים, בחינת שמירת הברית, תקון הנאוף שתלוי בעינים, כמו שכתב רבנו במאמר ואלה המשפטים (בסיון ו), עץ שם. ועל-כן צריך לתן שם את העינים כנ"ל:

ד ועתה מבאר היטב ומחבר יפה הארבעה דברים שהחמירו בהם רבותינו ו"ל (עבודה זרה לט), שצריכין חותם בתוך חותם דוקא כשנשאלחין על-ידי נכרי והסיקון, חב"ת - והם, ת'תיכת דג, ב'שר, ו'ין, ת'כלת, פי כל אלו הם בבחינה אחת, פי כלם צריכים שמירה גדולה מבחינת שבעים אמות הנ"ל, כי דג ונכשר הם דברים שיש בהם רוח חיים ומלכשים בהם נפשות קדושות כנ"ל, צריך לשמורם מאד כשנשאלחין על-ידי עפ"ם להצילם מהשבעים אמות שלא יתאווו בהם, פי הם מסבכים להתאחו בהנפשות המלכשין שם כנ"ל. וכן וין הוא דבר יקר ונבזה מאד בחינת שמירת הברית (במקום דבריו רבנו כמה פעמים לקוטי מו"ק"ו סימן כ טט), פי וין עולה שבעים כמנזן סוד, הפך רע הכולל של שבעים אמות. ועל-כן קובע ברכה לעצמו, שכל הברכות והשירות נאמרין עליו והוא בחינת רוח

חיים בחינת חמרא וחי. בחינת וין חי הנאמר בכוס של ברכה. ועל-כן צריך לשמור את היין מאד ממוגע נכרי שלא יגעו בו השבעים אמות ויתאחו בו חם ושלום, כנ"ל. וכן ציצית שהם בחינת עינים בחינת (שיר השירים ב, ט): "מצוין מן התרבים", כמו שאמר רבנו (בסיון ו), שהם בחינת שמירת הברית הפך השבעים אמות. על-כן צריך לשמור גם בן כנ"ל בבחינת "וראיאתם אותו" כנ"ל. ועקר השמירה צריך לשמור את התכלת שהוא בחינת כלה, בחינת שלמות לשון הקדש הנ"ל. שעקר הכניעתם על-ידי זה. על-כן צריך לשמרו מאד, פי 'וראיאתם אותו' נאמר על תכלת, פי על-ידי עקר הכניעתם ועל-כן שם מסבכים להתאחו כנ"ל. ועל-כן כל אלו הארבעה דברים שנשאלחים ביד נכרי שהוא אחד מן השבעים אמות צריך שמירה גדולה, דהינו חותם בתוך חותם בבחינת "מען תהום" הנ"ל:

ה ועל-כן דגים אין צריכים שחיטה, פי אין העין שולטת בהם, פי הם נעלמים מן העין. פי מנחים בתוך המים תמיד והמים מכסה עליהם מן העין רעה של השבעים אמות הנ"ל, על-כן אין צריכין שחיטה, פי עקר השחיטה להכניע שבעים אמות כנ"ל. ועל-כן דגים הם בבחינת שמירת הברית, פי הצדיקים משלים לדגים (כמו שכתב רבנו בבמה מקומות לקוטי מו"ק"ו סימן ט"ו), ועל-כן יוסף שזכה לשמירת הברית נתברך ורעו

לקוטי הלכות

הלכות בשך שנתעלים ב

יורה דעה

עו

בכרפת דגים, כמו שכתוב (בראשית מט, טו):
 "וידגו לרב וכו'", שהיו משלים לדגים,
 'מה דגים המים מכסה עליהם ואין עין
 רעה שולטת בהם, כך זרעו של יוסף'
 וכו' (ברכות ב). כי עין רעה הוא בחינת פגם
 הברית, בחינת רע הכולל של שבועים
 אמות כנ"ל, שמשם בא ההזק שזוקין
 מעין רעה, כמו שכתוב בבלעם הרשע
 שהיה לו עין רעה, בבחינת "שתם העין"
 (במדבר כד ג טו), כי היה משקע ברע הכולל
 של שבועים אמות, כמו שכתוב (שם כב, ה):
 "החפסן הסכנתי", כמו שכתב רבנו שם
 (בסוף לו). ועלין בכל מה דאסתפל
 אתלטיא, כי משם באים כל הקללות חס
 ושלום, כמו שכתוב (דברים ל, טו): "ראה
 נתתי לפניך כו' (כנ"ל וכו' שכתבאר שם).
 ועלין יוסף שזכה להכניע לגמרי רע
 הכולל הנ"ל, עלין אין עין הרע שולטת
 בו, כי אין שליטה לעין הרע הנ"ל ביוסף
 כנ"ל, כמו שכתוב (בראשית מט, כב): "בן פרת
 יוסף בן פרת עלי עין" שדרשו רבותינו
 ו"ל מזה שאין עין הרע שולטת בו.
 והטעם מבאר במקרא זה, על-ידי שזכה
 לשמירת הברית בחינת "בן פרת" (כמו
 שכתב רבנו שם), ועלין זכה שזרעו יהיו
 משלים לדגים שאינם באים לאויר
 העולם פתייהם כלל, ואין עין הרע,
 בחינת שבועים אמות, שולטת בהם, כי
 אין אחיזה לבחינת רע הכולל בחינת
 הדגים כנ"ל. כמו כן אין עין הרע שולטת
 בזרעו של יוסף כנ"ל. ועלין דגים אין

מעונין שחיטה כנ"ל, כי חיות הדגים היא
 בבחינת 'עינא פקוהא', בחינת 'עינא חד
 דרחמי', שזה בחינת עלמא דאתי, שהוא
 הפך שבועים אמות, שעקר אחיותם
 בעולם הזה. ועלין המים מכסים עליהם
 בבחינת עלמא דאתי, שנאמר בו (ישעיה יא,
 ט): "ומלאה הארץ דעה את ה' כמים לים
 מכסים", כי המים, שהם בחינת דעת,
 מכסים ומצילים מעין הרע של שבועים
 אמות השולט בעולם הזה. ולעתיד לבוא
 תמלא כל הארץ דעה ולא יהיה שום
 שליטה לשבועים אמות, כי אין להם
 שליטה אלא בבחינת עולם הזה, כמובא
 לעיל כמה פעמים:

ו כי עקר השחיטה התחילה רק מנח, כי
 מימי אדם הראשון עד נח לא התר
 להם להרג בהמה ולאכלה (פנתיקון נט), כי
 קדם החטא של אדם הראשון היו כלם
 קדושים, ואפלו בבחמות וחיות לא היה
 להם אחיזה. ועלין לא היו צריכים
 לשחיטה והיה אסור לגמרי להרג נפש
 ולאכלו, מאחר שלא היה צריך תקון.
 ואחר החטא, שירדו ונפלו כל הדברים
 ונתאחזו בהם החיצונים, אז הצרכו תקון.
 אבל לא התחיל התקון עד נח, שהוא
 התחיל לתקן העולם ממה שנתקלקלה
 בחטא אדם הראשון, כמו שכתוב (בראשית
 ה, כט): "זה נחמנו וכו' מן האדמה אשר
 אררה ה'". וממנו התחיל בנין העולם
 מחדש ותקונו, כי אז הגיע העולם בלו
 לתכלית הפגם מאד, כמו שכתוב (שם ג,

ה' ויתברך ללאכל בשר, כמו שכתוב (בראשית ט): "בָּרַךְ עֶשֶׂב וכו'", כי אין צריכין ללאכלם דוקא כדי לתקנם ולהעלותם על-ידי זה, ונמצא שאין התחיל תקון השחיטה, כי עתה שנפגמו פלם והתחיל התקון, על-פני צריכים שחיטה ולאכלם אחר כך, שעל-ידי זה יתתקנו כנ"ל. וכל זה כדי לתקן פגם הבריה, שזה היה חטא דור המבול וחטא אדם הראשון כנ"ל:

ועל-כן דגים אין מעוניין שחיטה, כי הם לא נפגמו בפגם וחטא של דור המבול. ועל-כן לא שלט בהם המבול ולא הצרכו לבוא אל התבה כלל, כמו שכתוב (שם ט): "מִבַּל אֲשֶׁר בְּחִרְבָהּ מֵתוּ", ולא דגים שבים (פנתרין קח) כי בהם לא הגיע הפגם וחטא של דור המבול, כמו שכתוב: "כי השחית כל בשר את דרכו על הארץ" דוקא, ולא מה שבתוך הים. ועל-פני אין צריכין תקון השחיטה שהוא בחינת תקון הבריה, כי הם לא נפגמו בפגם הבריה כנ"ל. ועל-פני הם בבחינת תקון הבריה, כמו שכתוב: "וידגו לרב" כנ"ל, כי מקום הדגים במים והמים מכסים עליהם מפגם הבריה כנ"ל, כי פגם הבריה מגיע דוקא בבחינת עפר, בבחינת "כי השחית כל בשר את דרכו על הארץ", על הארץ דוקא, כי לשם מגיע הפגם בבחינת (בראשית ט): "ארורה האדמה בעבורך", אבל בחינת המים הוא קדוש וטהור ולשם אינו מגיע הפגם, כי המים הם בחינת דעת עליון וחסדים

(ט): "וירא אלהים את הארץ והנה נשחיתה וכו'", עד שהצדק ה' ויתברך להביא מבול להחריב את העולם כלו. וכל זה היה מפגם הבריה, שזה היה תחלת החטא של אדם הראשון (במקום געיל). ובימי נח הגיע העולם לתכלית פגם הבריה מאד, כמו שכתוב: "כי השחית כל בשר וכו'" עד שהגיע הפגם אפלו לבהמות וחיות, שאפלו הם השחיתו דרכם, כמו שדרשו רבותינו ו"ל (תנחומא נח יא ט), כי הכל תלוי בהאדם שהוא בעל בחירה ובו תלוי כל העולם כלו. ועל-ידי פגם האדם, מגיע הפגם אפלו לבהמות וחיות, שאפלו הם השחיתו דרכם כנ"ל. וכן בחטא אדם הראשון אמרו רבותינו ו"ל שכל מיני בהמות וחיות מעשו מעצם הדעת וכו' כנ"ל. ועל-פני הצדק לקיים בנין העולם ותקונו מחדש לעשות תבה שיבואו פלם אל התבה כדי להביא פלם ולהעלותם מן החוץ, לאספם פלם אל תוך תתי התבה - תקון הקדושה כנ"ל. וזה שמוכא בזהר הקדוש, שעקר קיים בנין העולם ותקונו היה תלוי בהתבה, כי הצרכו כל הברואים פלם לבוא לתוך התבה דוקא, כי התבה שהוא בחינת בית, הוא בחינת תשובה ותקון לכל העולם כלו, שצא אל החוץ לבחינת שדה כנ"ל. ועל-פני אחר יציאתם מן התבה או התחיל תקון העולם ואז הקריב נח קרבנות מכל המינים הטהורים שהם בחינת תקון הבריה כנ"ל. ואז התיר לו

לקוטי הלקות

הלקות בשך שנתעלים ב

יורה דעה

עט

גדולים. ואדרבא, המים מטהרים מכל המזמאות ומכל הלקויות, כי לשם אינו מוגיע הפגם, כי הפגם מוגיע דוקא בבחינת עפר, ובפרט פגם הברית שעקרו מוגיע בבחינת עפר שהיא בחינת האחרונה והכלי של כל הדברים שבעולם, כי כלם עומדים עליה, ועל-כן הדגים שבים שהמים הנ"ל מכסים עליהם, אין עון הרע של שבועים אמות שולטת בהם. ועל-כן לא נפגמו בחטא המבול שהיה פגם הברית פנ"ל. ועל-כן אין טעוין שחיטה פנ"ל:

ז ועל-כן הדגים הם מאכלים של שבת יום טוב, כי שבת יום טוב הוא בחינת עלמא דאתי פנ"ל. ועל-כן רק בהם ראוי לאכל דגים שהם בחינת עלמא דאתי פנ"ל. ואחר כך בשהדגים פאים לאויר העולם הם מתים מיד, כי אין יכולין לחיות אלא במים, כי שם מקומם פנ"ל. ואז בשהם פאויר העולם לאחר מיתתם אז צריך לשמדם גם כן מן השבועים אמות ששולטתם בעולם הזה פנ"ל. ועל-כן בשהשולחין אותם על-ידי עבדים צריכין גם כן חותם בתוך חותם כמו הבשר הנ"ל פנ"ל:

ח ועל-כן העופות הבשרן בסימן אחר, כי העופות הם ממצעים בין דגים ובהמות, כי הדגים נבראו מן המים והבהמות מן העפר. ועל-כן אלו טעוין שחיטה ואלו טעוין שחיטה כלל פנ"ל. ועופות שנבראו מן הרקק (חתי טו),

ממים ועפר, הם ממצעים ביניהם ועל-כן נקשרין בסימן אחד. כי העופות הם בעלי כנפים והם בין גדר אדם, שהוא בחינת דעת, ובין גדר בהמה, שהוא בחינת בהמיות, בחינת שבועים אמות פנ"ל. כי מותר האדם מן הבהמה, הוא הדבור שהוא בחינת דעת, כי הדבור תלוי בדעת פידוע, כמו שכתוב (משל ט): "מפיו דעת ותבונה". והבהמה אין לה דבור ודעה. והעוף הוא בחינת ממצע ביניהם, כי רוח שבכנפיהם, שעל-ידי זה יש להם כח לעוף ולפרח הוא בחינת רוח הדבור, הינו שהעופות יש להם יתרון מן הבהמה ששם רוח הדבור פבוש וסתם לגמרי. ובעופות כבר עלה בחינת רוח הדבור אל הכנפים ויש להם כח לעוף, כי הכנפים הם בחינת דבור, כמו שכתב רבנו (בסימן

טו), בחינת (הקלה ט): "ובעל כנפים יגיד דבר". נמצא, שהם למעלה מגדר הבהמה וסמוכים יותר לגדר האדם, שפעלתם הוא בדבור פנ"ל, כי הבהמה הולכת על ארבע, על ידיה ורגליה, כי אין להבהמה ידים כלל, מוחמת שאין לה בחינת הדבור כלל, כי הדבור הוא בחינת ידים ושם מקום הדבור בבחינת (שמות טו טח): "פאשר דבר ה' ביד" הנאמר במשה וישאר נביאים, כמו שפרש רבנו גרו יאיר (בסימן טו), כי חמשת מוצאות הפה הם בחינת חמש אצבעות שפיד פמוכא (לקוטי מוה"ר סימן טח). ובבהמה ירדו הידים והדבור לגמרי עד שאין לה שום דעת ושום דבור

פ"ד
פ"ח

הם פורחים באויר ונעלמים מן העין ואין העין שולטת בהם כל כך כג"ל, כי ה' העופות הם בבחינת מלאך המצוץ בין השבעים שרים ובין קדשת ישראל, בבחינת (בראשית ב ט): "עץ הדעת טוב ורע", כי המלאכים נקראו 'בעלי כנפים', וכמו שכתב רבנו גרו' איר (בסימן יא) על מאמר רבותינו ז"ל (בראשית רבה יב, ד): "עוף אחד יש בכרפי הים וכו'", שהוא בחינת מלאך, בחינת מפי"ט, שהוא בחינת משנה, בחינת "עץ הדעת טוב ורע", בשר ופסול וכו', בחינת תרגום שהוא ממצוץ בין לשונות של שבעים שרים ה"ל שהם שבעים אמות שהם בחינת בהמות, ובין לשון הקדש שהוא בחינת קדשת ישראל, כי לשון הקדש נסמך לישראל, ועל-כן הכשרים בחצי שחיטה של בהמה, דהינו סימן אחד כג"ל:

ט ועל-כן פ'ל זמן שלא יצא הנדל לאויר העולם אין טעון שחיטה ונתר בשחיטת אמו' (הל' ע"ג), כי הוא עדין בבחינת עבויר, שהוא נעלם ונסתר מן העין מבחינת שבעים אמות ה"ל, על-כן אין צריך שחיטה כג"ל. וזה שגורו רבותינו ז"ל (שם ע"ה): להצריכו שחיטה בשתפירים על גבי קרקע, כי מאחר שכבר יצא לאויר העולם ועמד על גבי קרקע, על עפר הארץ ה"ל, ששם אחיזתם, אף-על-פי שמדאורייתא אינו צריך שחיטה, כי כבר נתר בשחיטת אמו, אף-על-פירכן צריך לשחטו משיום מראית

הולכת על ארבע, אבל העוף אינו הולך כי אם על שני רגליו. ומבחינת שתי הידים, ששם תלוי הדבור נעשה מזה הנפים שהם למעלה על הגוף כמוכים וקרובים לבחינת ידים, והם בבחינת דבור, בחינת "ובעל כנפים יגיד דבר" כג"ל. בבחינת (תקפ"א א, ח): "ידי אדם מתחת כנפיהם", כי בחינת ידי אדם מלבש בהכנפים ששם בחינת הדבור שזה הרוח שפנפים. ועל-כן מחמת שפמוכים לגדר האדם שהוא בחינת דבור ודעה ורחוקים קצת מגדר בהמה כג"ל, על-כן אין שם כל כך אחיזה להרע של השבעים אמות שהוא הפך מבחינת אדם כג"ל פמה פעמים, כי הרע הכולל ה"ל הוא בחינת בהמיות ממש שאין בו שום דבור ודעה. והעופות שהם בין אדם לבהמה כג"ל. על-כן אין הרע ה"ל נאחו בהם כל כך. ועל-כן שחיטתו כסימן אחד בלבד שהוא חצי שחיטה של בהמה כג"ל. ועל-כן העופות על-ידי עפירתם ופריחתם הם מתרוממים מהארץ ונעלמים מן העין קצת, כי אין עין של האמות שולטת בהם כל כך, כי הם רחוקים על-פי הרב מן עפר הארץ, ששם עפר אחיזת השבעים אמות כג"ל. וכל זה על-ידי עפירתם, על-ידי הנפים ה"ל שהוא בחינת דבור הסמוך לגדר אדם, לבחינת דעת כג"ל, שעל-ידי זה הם עופפים ומתרוממים מן עפר הארץ, ששם אחיזת השבעים אמות ה"ל, כי

לקוטי הלכות

הלכות בשר שנתעלם ג

יורה דעה פא

העני הנ"ל, ששילט בו על-ידי שהפריס על גבי קרקע עפר הארץ הנ"ל, ועל-כן צריך שחיטתו, שהוא התקון כנ"ל:

י וזהו בחינת אסור איבר שיצא ממוחצתו (סיון טו), כי תכף שיצא לחוץ, לאויר העולם הזה, נאסר מיד, על-ידי ששולטת עליו עין הרע של שבעים אמות כנ"ל ואין לו התר אלא בשחיטה, שהוא הכנעתו כנ"ל. ומאחר שזה האיבר אין לו שחיטה (מבוא בשלח ערך סיון ד), עין שם), על-כן נאסר לגמרי באסור איבר מן החי, כי אין שחיטה אלא מן הצואר כנ"ל. וזה שלמדו רבותינו ז"ל, אסור זה של איבר שיצא ממוחצתו, מפסוק, "ובשר בשדה מרפה וכו'", כי הוא בחינת "בשר בשדה מרפה" ממש, בבחינת "כי בשדה מצאה" כנ"ל, דהיינו שיצא חוץ מן הנבול שהוא נסתר ונגלם בו מן העני כנ"ל ואין הוא בחינת מרפה ממש, כי נאחזים בו בחינת השבעים אמות כנ"ל. ואין תקונה אלא בשחיטה במקום ששידק תקון השחיטה כנ"ל:

הנאמר שם מאכילת שבת שהוא תקון לחלול שבת. אף הוא מקשר לענין הנאמר שם תחלה מענין המחלאת דקדשה, שמתקן מחלאת דסמרא אחרא, שהם בחינת היכלי התמורות, עין שם היטב. כי הדברים סתומים שם, כי לא באר רבנו ז"ל חבור וקשור הענינים הנ"ל אף הם קשורים זה לזה:

א והנראה כי מה שמבואר שם שאין הדין נמתק אלא בשרשו. ועל-כן עקר תקון מחלאת דסמרא אחרא שהוא בחינת היכלי התמורות, הוא על-די מחלאת דקדשה שהוא שרש המחלאת, עין שם. באמת גם המחלאת דקדשה בעצמה צריך המתקה והכרעה על-ידי השלום, כי פשיט מחלאת אפלו דקדשה, או אדרבא, הם יכולים לנק משם חס ושלום, אבל עקר התקון שנתתקן מחלאת דסמרא אחרא על-ידי מחלאת דקדשה שהוא שרשם, הוא רק מחמת שמחלאת דקדשה אינו מחלאת כלל. ובאמת הוא רק אהבה ושלום גדול, כי מחלאת דקדשה יש לה הכרעה ושלום. ועל-כן על-ידי מחלאת דקדשה נמתק מחלאת דסמרא אחרא, כי מחלאת דקדשה נכללת בשלום ונתבטל כל המחלאת. ועקר השלום של המחלאת הוא על-ידי שבת, בחינת שבת שלום, כי השבת עושה שלום בין המחלאת, כי המחלאת דקדשה הוא בחינת ששה סדרי משנה, בחינת אסור ומתה, טמא וטהור,

הלכה ג

ענין מאמר המתחיל 'דע פשיט מחלאת' וכו', הנאמר על פסוק (תהלים צב, י"ג): "בקמים עלי מרעים תשמענה אוני צדיק כתמר יפרח וכו'", ענין שם כל המאמר עד סופו (סיון ט"ז), והוא קשה להבינו לכאורה, כי אין מבאר שם החבור והסמיכות שיש לשבת עם כל הענין

בשר ופסול, שהם בחינת ששת ימי החל. ועקר תקון ששת ימי החל הוא על-ידי שבת, כי שבת עושה שלום בין המחלקת דקדושה שהוא בחינת ששה סדרי משנה בחינת אסור ומותר וכו'. ועל-ידי זה נתתקן ששת ימי החל שמהם יונקים מחלקת דסמרא אחרא. נמצא, שעקר תקון המחלקת דסמרא אחרא שיונקים משישת ימי החל, שנתתקנו על-ידי מחלקת דקדושה שהוא בחינת ששה סדרי משנה, עקר תקון זה הוא רק על-ידי שבת שלום כנ"ל. ועקר כבוד שבת הוא האכילה (כמבאר שם בדברי רבנו גר' יאיר). בשביל זה עקר הקדושה, שצריכין להמשיך קדושת שבת על ששת ימי החל, העקר הוא בעניני אכילה, כמו שאמרנו רבותינו ז"ל (בצה"ט) על שמאי הנזקן 'שכל ימיו היה אוכל לכבוד שבת, מצא בהמה נאה אומר זו לכבוד שבת' וכו', כמו שכתוב (שמות כ, ח): "זכור את יום השבת לקדשו" – זכרהו מאוד בשבת' וכו', כמו שפרש רש"י בחמוש. נמצא, שעקר הקדושה שצריכין לקדש ששת ימי החל, להמשיך עליהם קדושת שבת, הוא בענין אכילה, כי העקר מה שצריכין להמשיך קדושת שבת לששת ימי החל, הוא רק בשביל לתקן מחלקת דסמרא אחרא בחינת היכלי התמורות שנתתקנו על-ידי קדושת שבת כנ"ל. ואלו ההיכלי התמורות הם בחינת ניצוצות שנפלו על-ידי שבירת כלים, שמושם וניקתם

כדווע, ואלו הניצוצות נפלו בכל מיני מאכל. ועקר פגנת האכילה, לתקן ניצוצות אלו שנפלו על-ידי הטא אדם הראשון שאכל מעץ הדעת טוב ורע, שהוא בחינת מחלקת, כי על-ידי הטא ערב טוב ורע, אסור ונהתר וכו', שמושם באים כל מיני מחלקת. ועל-כן עקר התקון על-ידי האכילה בקדושה, שעל-ידי זה מתקנו ומעלין ניצוצות הקדושה שנפלו על-ידי פגם האכילה של אדם הראשון שאכל מעץ הדעת טוב ורע כנ"ל. ועקר התקון הוא על-ידי שבת, שהוא בחינת שלום, שעל-ידי זה נתתקנו המחלקת כנ"ל. שעל-ידי זה נתתקנו בחינת היכלי התמורות שהם בחינת הניצוצות הנ"ל שנפלו לשם כנ"ל. כי עקר תקון הטא אדם הראשון הוא על-ידי שבת, כמו שדרשו רבותינו ז"ל (והר' תרומה דף קלח.) ששבת אגון עליו וכו'. ועל-כן צריך להמשיך קדושת שבת לששת ימי החל על-ידי האכילה דוקא כנ"ל, כדי לתקן הניצוצות שנפלו בהמאכלים ונתערב טוב ורע שזה בחינת היכלי התמורות שנתערב ונתחלף טוב ברע ורע בטוב, שזה בחינת מחלקת כנ"ל, לתקנם על-ידי קדושת שבת שלום שהוא מתקן המחלקת כנ"ל. וזה בחינת מה שאמר רבנו גר' יאיר, שאכילת שבת הוא תקון לחלול שבת, כי חלול השבת הוא שמעורר בחינת ששת ימי החל בשבת, על-ידי שעושה איזה מלאכה מל"ט (ששלים

לקוטי הלכות

הלכות בשר שנתעלם ג

יורה דעה

פג

(חשע) מלאכות, שהם בחינת ששת ימי החל, בשבת. נמצא, שפגם חלול שבת הוא שמעורר בחינת מחלקת, בחינת ששת ימי החל בשבת. על-כן התקון הוא על-ידי אכילת שבת, כי על-ידי אכילת שבת, על-ידי זה מתקנין בחינת היכלי התמורות, בחינת מחלקת, כי אכילת שבת מעלה ומתקן כל האכילות של כל ששת ימי החל שאוכלין לכבוד שבת, שעל-ידי זה מתקנין ומעלין הניצוצות מהיכלי התמורות כנ"ל. נמצא, שאכילת שבת מתקן ששת ימי החל. על-כן הוא תקון לחלול שבת שהוא בחינת פגם ששת ימי החל, שמעורר בשבת חס ושלום, על-ידי איזה מלאכה מל"ט מלאכות שהם בחינת ששת ימי החל כנ"ל. נמצא, שמקשר היטב ענין אכילת שבת, שמכפר על חלול שבת, שכתב רבנו שם לענין הנאמר מתחלה על פסוק "בקמים עלי מרעים תשמענה אוני", שמתחלקת דקדושה מתקן מחלקת דסמרא אחרא בחינת היכלי התמורות וכו', ענין שם, כי כלו חד, כי גם תקון זה עקרו על-ידי שבת שלום כנ"ל:

מחמת שעקר תקון בשר זה הכשר הוא; שאנו מוציין אותו מהיכלי התמורות, על-ידי התקונים שאנו עושין, דהינו שחיטה וכיוצא, כי הכל הוא כדי לתקן ולהעלות הניצוצות שנפלו בזה החי, להוציאם מהיכלי התמורות, כי זהו פונת כל המצוות והתקונים שעושין הכל כדי לברר ולהעלות הניצוצות מהיכלי התמורות. ובשביל זה ספין השחיטה נקרא "חליף", לשון חלופ, כי על-ידי השחיטה מעלין ומוציין הנפש החי מן החלופ והתמורה שהיה עד הנה בהיכלי התמורות עד שנחלף ונמר אדם בבהמה, כי זה הנפש המגולגל הוא בחינת אדם. ונתגלגל ונחלף בבהמה על-ידי ששלוטו בו היכלי התמורות. ועל-ידי השחיטה מוציין הנפש משם וחוזר למעלתו לבחינת אדם. ועל-כן נקרא הספין "חליף", כי הוא חוזר ומחליף ומתקן ומעלה מבהמה לאדם כנ"ל. ואזי הכשר הבשר באכילה על-ידי שנתתקן ויצא מהיכלי התמורות, ומחמת שזה הכשר היה כבוש תחלה בהיכלי התמורות, על-כן תקף בשנתעלם מן העין, אנו חוששין פן שלטו בו היכלי התמורות, ונתחלף היתר באסור, על-כן הוא אסור באכילה:

כ וזה ענין בשר שנתעלם מן העין, כי בשר שנתעלם מן העין ואז חישנין שנתחלף ונימר היתר באסור, ועל-כן אסור לאכלו, הינו שיש לנו חשש ששלוטו בו, חס ושלום, בחינת היכלי התמורות, שהם חשודים להחליף ולהמיר היתר באסור, טוב ברע וכו', כי

ג וזה שנקרא "בשר שנתעלם מן העין", כי התורה הקדושה היא בחינת סגולה א (סגולה, נקודת, תבות, אותיות), 'תלת גנין דעיניא ובת עין', כי כל מצוות התורה הם

בחינת תקון העינים, כי עקר השכיבה היתה באור העינים (פמבא געז חיים), ועל-כן עקר התקון על-ידי התורה שהיא בחינת 'תלת ג'ונין דעינא וכת עין', כי זה ידוע שכל מצוות התורה הם לתקן ולהעלות הניצוצות שנפלו בשכיבת פלים על-ידי אור העינים. ועקר התקון הוא על-ידי בחינת 'עינא חד דרחמי', שהוא בחינת מצח הרצון, שהוא בחינת 'אורייתא דעתיקא סתמאה', שיתגלה לעתיד, שהוא שרש התורה של עכשיו. ועל-כן על-ידי מצוות התורה הקדושה שהוא בחינת 'תלת ג'ונין דעינא וכת עין', על-ידי זה ממשיכין בחינת 'עינא חד דרחמי', שהוא בחינת מצח הרצון, שהוא תקון של שכיבת פלים. כי עקר התקון על-ידי מצח הרצון שהוא בחינת 'עינא חד דרחמי' ועל-כן שכת הוא שקול כנגד כל התורה כלה, כי שכת הוא, 'ש"ן בת', ש"ן, תלת ג'ונין דעינא, בת עין, ועל-כן הוא בחינת כלליות התורה כ"ל. גם ציצית שקול כנגד כל התורה, כי גם ציצית הוא בחינת עינים, בחינת (שיר השירים ב): "מצ"ן מן התורפים", כמו שפרש רבנו גר"ו א"ר (ס"ד א), ועל-כן נאמר בציצית (פסוקי טו): "וראייתם אותו וכו'", ולא תתורו וכו' ואחרי עיניכם וכו'", כי ציצית הוא תקון העינים שזהו בחינת כלליות התורה כ"ל. וזה שנשמך בחינת פ"רשת ציצית לפ"רשת מקושש, כמו שפרש רש"י שם. וזה שנשמך מחלקת

קרח לפ"רשת ציצית, ואמרו רבותינו ז"ל (פסוקי רבא י"ג א) כי קרח הלבישן מליאות שכלן תכלת, ועל-ידי זה חלק על משה עליו השלום, עין שם. כי עקר אחיות מחלקת קרח שהוא מחלקת דסמרא אחרא, שהוא בחינת היכלי התמורות, הוא על-ידי פגם ציצית, דהינו פגם העינים, כי פגם העינים, משם נאחות מחלקת דסמרא אחרא שהיא בחינת היכלי התמורות שבאים משכיבת פלים שהיה על-ידי פגם אור העינים כ"ל. ועל-כן קרח פגם תחלה בציצית, שהוא תקון השכיבה, תקון המחלקת כ"ל. ועל-ידי זה היה לו כח לעורר מחלקת דסמרא אחרא שהוא בחינת מחלקת קרח כ"ל:

וזה שמבאר למעלה, ששבת הוא תקון היכלי התמורות שהם בחינת מחלקת דסמרא אחרא, כי שבת הוא בחינת 'עינא חד דרחמי', כי אז בשבת מתגלה בחינת מצח הרצון, בחינת 'עינא חד דרחמי', ועקר ההתגלות בזמן המנחה של שבת. ועל-כן הוקירו רבותינו ז"ל ביותר על אכילת סעדה שלישית. כי אז הוא עקר התקון של כל הניצוצות על-ידי מצח הרצון, בחינת 'עינא חד דרחמי' שמתגלה אז, שהוא תקון כל הניצוצות הנפילין כ"ל:

במצא, שעקר תקון כל המאכלים, הוא על-ידי מצות התורה, שעל ידם נמשך ונתגלה בחינת 'עינא חד דרחמי',

מצח הרצון שהוא בחינת 'עינא חד דרחמי' פמבא. ועל-כן שכת הוא שקול כנגד כל התורה כלה, כי שכת הוא, 'ש"ן בת', ש"ן, תלת ג'ונין דעינא, בת עין, ועל-כן הוא בחינת כלליות התורה כ"ל. גם ציצית שקול כנגד כל התורה, כי גם ציצית הוא בחינת עינים, בחינת (שיר השירים ב): "מצ"ן מן התורפים", כמו שפרש רבנו גר"ו א"ר (ס"ד א), ועל-כן נאמר בציצית (פסוקי טו): "וראייתם אותו וכו'", ולא תתורו וכו' ואחרי עיניכם וכו'", כי ציצית הוא תקון העינים שזהו בחינת כלליות התורה כ"ל. וזה שנשמך בחינת פ"רשת ציצית לפ"רשת מקושש, כמו שפרש רש"י שם. וזה שנשמך מחלקת

לקוטי הלכות

הלכות חלב ודם א

יורה דעה פה

בחינת שבת, שעל-ידי זה נתמקן הכל. ועל-כן זה הכשר שלא שמרוהו מבחינת היכלי התמורות, עד שיש חשש שגחלה ונימר, שזה בחינת שש'למו בו היכלי התמורות כנ"ל. על-כן הוא נקרא, "כשר שנתעלם מן העין", מן העין דקרא, כי נתעלם מבחינת עינא חד דרחמי' שהוא התמקן כנ"ל, כי כששומרין אותו על-פי מצות התורה, על-ידי זה נמשך בחינת עינא חד דרחמי' ומתקן כל הניצוצות שנפלו בזה הכשר. ועכשיו בשלא שמרוהו הוא בחינת שנתעלם מן העין - מעינא עלאה שלא נתמקן על-ידו, כי ש'למו בו היכלי התמורות על-ידי שלא נשמר ולא שמו עליו עין, כי צריכין לשמרו ולשום עליו עין על-פי מצות התורה. ועל-ידי זה ממשיכין בחינת עינא חד דרחמי', שהוא מתקן הכל כנ"ל. ברוד ה' לעולם, אמן ואמן. וה' הטוב יכפר:

הקליות. על-פי מה שאמר אדונינו מורנו ורבנו גרו יאיר, שיש עצות דקדושה בחינת תר"ג עמין דאורייתא, שהם בחינת שמירת הברית, כי 'קליות יעצות', והקליות הם פלי ההולדה, שהם מקבלים הטפה מן המוח ונתפשלה בתוך הקליות, דהינו שהם מקבלים השכל מן המוח ומולידים וחושבים העצה בהקליות. ועל-כן עצות דקדושה הם בבחינת שמירת הברית, בחינת (תקנה ב, כא): "רע אמת". וכנגדם יש עצת הנחש שהם ההפך מזה. בחינת פגם הברית - נאוף, בחינת נחש שבא על חנה והטיל בה זחמא, על-ידי שקבלה עצתו (עין שם דרשב כמאמר ואלה המשפטים,

הקדבר מאמתו בסיון ו')

ב וזהו בחינת אסור חלב. שהוא גם כן בבחינת פגם הברית, כי החלב מכסה על הקליות ומונע את הקליות וסותם אותם מלחשב עצות דקדושה, כמו שפרש רש"י על פסוק (תהלים כט, ד): "זה דרכם כסל למו", שחלב יש להם על כסליהם ומונע אותם מלשוב לה' יתברך. ועל-כן הולכים הרשעים בדרכם הרע ואינם יוצאים עצות דקדושה, לשוב לה' יתברך, על-ידי החלב שמכסה על קליותיהם. ונמצא, שהחלב הוא פגם עצות דקדושה, ועל-ידי נתערבין עצות דקדושה. ועל-ידי זה הולכין חס וש'לום, בדרך לא טוב, שהולכין בעצת הנחש הנ"ל, שהם בהפך מעצות דקדושה, שנעשה על-ידי החלב שמונע עצות

הלכות חלב ודם

הלכה א

על-פי התורה 'תפלה לחבוק' בסיון י"ט הנזכר לעיל בהלכות שחיטה הלכה ב', ועל-פי התורה ינהי הם מורקים' בסיון י"ז, הנזכר לעיל בהלכות מרפות הלכה א':

א וזהו בחינת אסור חלב, כי עקר החלב הוא חלב שעל הכסלים שהם

יורה דעה

דקדשה. ונתערבין ונתבטלין העצות דקדשה ואזי נעשה מהם כסילות שהם עצת הנחש כנ"ל, שהם בחינת פגם הבריות. ועל-כן הוא אסור באכילה. ועל-כן נקראין לפעמים הקליות, "כסלים" על שם כסילות שנעשה בהם על-ידי החלב הנ"ל, כי על-פי הרב במקום שזכרנו הקליות אצל החלב, נקראין "כסלים", כמו שכתוב (תקרא ג, ד): "את החלב אשר על הכסלים וכו'", כי על-ידי החלב נעשין בבחינת כסילות כנ"ל, בחינת זיה ורָקם כסל למו' כנ"ל. וזה בחינת (איוב טו, טו): "כי כסה פניו בחלבו", פניו בחינת בחינת שמירת הבריות, שעל דו עקר הפנים, בחינת אנפין נהירין (במקרא דברר רבנו כמה פעמים (לקוטי מוה"ר סימן כג א)) והפנים נתכסה ונתגם על-ידי החלב כנ"ל:

ג ועל-כן החלב מתר במשא ומתן יותר משאר דברים האסורים, שאסור לעשות קביעות משא ומתן מהם. ולמדו רבותינו ז"ל (פסחים כג) מפסוק (תקרא ט): "וחלב ונבלה וכו' יעשה לך מלאכה וכו'", כי החלב אף שהוא דבר טמא ואסור חמור מאד, אף-על-פי-כן יש בו דבר חיובות מאד. כי עצם החיות שמלכש בו הוא דבר גבה מאד, כי מקבל מזכות החיות הפוגע להמה, כי המוח והשכל הם מקבלים מבחר החיות וזכות וצחות המאכלים. והחיות שהמוח מקבל מן המאכלים שבאים לתוך הגוף, הוא מקבל אותם על-ידי השמנים שבגוף, כמו

שפרש רבנו גרו"איר (בלקוטי תנא סימן ט); שהמוח הוא כמו גר הדולק משמנים שבגוף, עין שם. נמצא, שהמאכלים הבאים לתוך הגוף נתבררים בברור אחר ברור עד שנתברר הזכות והצחות שבהם, מיטב שמנונית שבהם ונעשה מהם שמן וחלב, שהם געשים מזכות ושמנונית המאכלים מה ששיד אל המוח, כי מהם מקבל המוח, כי הוא דולק משמנונית ששיד אל המוח, אך החלבים הם בחינת עכירת ושמרי השמנים הזכים ועל-ידי השמן הכשר והוד, על-ידי זה השכל שבמוח גדלק ונתקום, ועל-ידי החלבים, שהם השמרים, הם מעררין הדעת, דהינו כשנתערבין החלבים שהם השמרים עד שעולין גם הם עם השמנים הזכים אל המוח, אזי המוח נתבלבל ונעשה טרוף הדעת. ואזי נסתמין עצות דקדשה שבתוך הקליות כנ"ל. ונתערבין ונעשין מהם חס ושלום עצות הנחש, שהם טרוף הדעת כסילות הנ"ל, אבל על כל פנים אפילו החלב מלכש בו גם כן חיות יקר ונבטה מאד, דהינו החיות השיד אל המוח כנ"ל, רק שהוא מן העכירות והשמרים של חיות המוח כנ"ל, ששם הוא אחיות הסטרא אחרא, ועל-כן אסור באכילה ואסורו חמור מאד, כי מחמת שאחיותו שם הוא במקום גבה מאד – בחיות השיד להמוח כנ"ל. על-כן שם הוא חקף התגברות הסטרא אחרא. כי זה כלל, כי במקום שיש קדשה וחיות יותר,

שאר דברים האסורים, שמתר במשא ומתן יותר משאר דברים האסורים, שאסור לעשות קביעות משא ומתן מהם. ולמדו רבותינו ז"ל (פסחים כג) מפסוק (תקרא ט): "וחלב ונבלה וכו' יעשה לך מלאכה וכו'", כי החלב אף שהוא דבר טמא ואסור חמור מאד, אף-על-פי-כן יש בו דבר חיובות מאד. כי עצם החיות שמלכש בו הוא דבר גבה מאד, כי מקבל מזכות החיות הפוגע להמה, כי המוח והשכל הם מקבלים מבחר החיות וזכות וצחות המאכלים. והחיות שהמוח מקבל מן המאכלים שבאים לתוך הגוף, הוא מקבל אותם על-ידי השמנים שבגוף, כמו

שם הוא אחיות הסמרא אחרא ביותר. אבל אף-על-פי-כן הוא מתר במשא ומתן, כי עצם החיות שבתוכו לא נפגם ואין שם אחיזה להם, כי במקום שהסמרא אחרא נאחזת בקדשה גבה, אף שהיא מתגברת שם בתקף גדול לכפות ולהסתיר הקדשה מאד וכל מה שהקדשה גבה, אינה יכולה להתאחו ולפגם את עצם חיות הקדשה, כי לגדל קדשותו אינה יכולה לפגמה ולקלקלה, כדמשמע מדברי רבנו גרו יאיר על פסוק (דברים לא, יח): "ואנכי הסתר אסתיר", ענין שם בפאמר 'וביום הכפורים' (בסיון נ"ו). ועל-כן החלב מחמת שהוא בחינת אחיות הסמרא אחרא במקום גבה בבחינת הפח כנ"ל, על-כן אף שהיא נאחזת שם מאד, אף-על-פי-כן עצם החיות הקדשה המלבש אינו נפגם. ועל-כן הוא מתר במשא ומתן, דהינו שמתר לעשות ממונו קביעות סחורה, למכרו ולקח בעדו מעות, כי בשמקבל מעות בעד החלב, נמצא שהוא מוציא החיות שבתוכו, דהינו המעות שמקבל בעדו שהוא חיותו שמלבש בו, כי המעות שמקבלין בעד כל הדברים שמוכרין זה הוא בחינת החיות שמוציאין, שמקבלין החיות מן אותו הדבר, כי המעות ששונה אותו הדבר זה בחינת חיותו המלבש בו, כי המעות הוא שרש החיות, כמו שפרש רבנו גרו יאיר (בסיון ס"ח) שכל הנפשות שרשם בעשירות. נמצא בשמוציא המעות מן החלב, דהינו

שמקבל בעדו מעות, אזי הוא מוציא שרש חיותו משם שהוא המעות כנ"ל, אשר זה השרש של עצם החיות לא נפגם כלל, כי לגדל קדשותו אין יכולים לאחו בו כנ"ל. ועל-כן מתר החלב במשא ומתן, כי אין להם אחיזה במעות שלו, דהינו בשרש חיותו כנ"ל:

ד ועל-כן עקר הקרפן הוא החלב שמקריבין על המזבח, כי שם מלבש חיות גבה כנ"ל. רק שאין לנו פח לבררו על-ידי שחיטה ואכילה, כי הוא עצמו בחינת פגם לשון הקדש והמת הנחש שהטיל בחוה כנ"ל, שהוא בחינת שלמות לשון הקדש כנ"ל. ועל-כן אין פח בפנין של שחיטה להכניעו, ועל-כן אי אפשר לבררו באכילה, אבל על-ידי אש שעל המזבח, שם גשרף ונבער ונכלה הרע שבו לגמרי, ואזי עולה חיותו אל הקדשה ונעשה נחת רוח גדול לפניו בחינת (תקרא א, ט): "אשה ריח גיהוח לה". וזה בחינת (שם ג, טו): "כל חלב לה", כי עולה ממנו קדשה גבה לה. כי האש הוא עקר תקונו של החלב שהוא בחינת פגם הבחירה כנ"ל, בבחינת (במדבר לא): "כל דבר אשר יבא באש תעבירו באש וטהרו", כמו שפרש רבנו גרו יאיר במקום אחר (בסיון ט) כי החלב שהוא בחינת והמת הנחש, חמימות היצר הרע, כי החלבים שבגוף מתממין את הגוף ומרתיחין את הדמים, שעל-ידי זה בא חמימות ואש של התאוות. על-כן עקר תקונו על-ידי אש

עב
עב

בבחינת 'תעבירו באש', ועל-כן נמחר ונצטרף על-ידי אש שעל המזבח כנ"ל. ועל-כן החלב נעשה לכל מלאכה, ואף שאסור באכילה יש בו צורך גדול אפלו לישראל, דהיגו שהוא משתמש להדלקה ולהאיר. כי יש בו חיות גבה כנ"ל, רק שאי אפשר לבררו על-ידי אכילה כנ"ל. ועל-כן רב תקוני החלב הוא על-ידי האור, כי על-ידי האור הוא נצטרף ויוצא החיות כנ"ל. ועל-כן עקר תשמישו להדלקה, כי חוזר ונעשה ממנו נר הדולק, שמשם נפל חיותו מבחינת המוח שהוא נר הדולק כנ"ל. ועל-ידי האש של ההדלקה שהוא דולק או נתברר באש כנ"ל ואז עולה חיותו ויוצא אור גדול ממנו, כי מלבש בו חיות גבה כנ"ל.

ה וזה בחינת אסור דם, כי הדם הוא הנפש (בפד"ר י"ג) שהוא החיות, על-כן שם נאחז הסמרא אחרא ביותר, כי עקר אחיזתה ביותר במקום שיש חיות וקדשה יותר כנ"ל. ועל-כן כל הפגמים והעברות באים על-ידי הדמים, על-ידי רתיחת הדמים של השם"ה (שלא מאות ששים ומש) גידיו, שמשם באים שם"ה לא תעשה, בפרט פגם הברית שהוא כלליות הגידיו, כמו שפירש רבנו במקום אחר (בס"ק כ"ט) שעקר פגם הברית, כלליות הגידיו, על-ידי רתיחת הדמים הנ"ל. ועל-כן אסור לאכל דם כנ"ל, אבל מחמת שאין שם חיות גבה כמו בתוך החלבים, כי שם מלבש בחינת חיות השקד אל

המוח כנ"ל. אבל הדם הוא הנפש שמלבש שם בחינת מדרגה אחרונה של החיות בחינת נפש, כי הדם נעשה ממוותרות המאכלים. ועל-כן לאחר שחיטת ומיתת הבהמה שיוצא הנפש והחיות משם, אזי אחר כך הדם נשפך כמים ואינו נצרך לרב, ואין משתמשין בו, כי לא נשאר בו חיות כי אם מעט מאד, כי כל החיות יוצא ממנו בשעת מיתת הבהמה בעת שחיטתה. ועל-כן אסור לעשות בו משא ומתן, כי החיות המעט המלבש נפגם שם מחמת מעטו וקמנותו וגם מחמת זה אין בו צורך כל כך ואין שונה ממוז ככל כנ"ל, אבל החלב מחמת שמלבש שם חיות גבה שנפל ממבחר החיות של המוח כנ"ל, על-כן אפלו אחר

מיתת הבהמה עדין נשאר בו חיות הרבה וחשוב. ועל-כן יש בו צורך גדול ושהו כמוז הרבה, ומחמת גדלו וחשיבותו, אף שהסמרא אחרא נאחזת שם מאד, אף על-פירב אין עצם החיות נפגם כנ"ל. ועל-כן מתר כמשא ומתן כנ"ל, כי החיות המלבש בחלב שהוא מבחינת מוחין, היגו מבחינת מדרגה אחרונה, מבחינת רגלין של המוח, כי החלב הוא מותר השפגים כנ"ל ומקומו בכליות ששם העצה שהם מבחינת רגלין של המוח, כי הכליות הם בחינת רגלין פמוקבא. ועל-כן אותו החיות של החלב כנ"ל הוא בחינת שפע חיות של כמוז שהוא בחינת מוחין ודעת של הנפש. שהוא בחינת נוקבא, כמו

לקוטי הלכות

הלכות חלב ודבש א

יורה דעה

פט

שְׁמֵרְךָ דְקַדְקַד בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ גֵרוֹ יְאִיר (סימן ס"ט), שֶׁכֶּתֶב שֶׁהַמְמוֹן הוּא שֶׁרֶשׁ הַנֶּפֶשׁ, וְהַשֶּׁרֶשׁ הוּא בְּחֵינַת הַמַּחֲוִין, כִּי הַמַּחֲוִין הֵם הַשֶּׁרֶשׁ וְהַחַיִּית שֶׁל כָּל דָּבָר, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (קֵלֶת ט): "הַחֲכִמָּה תַחֲוֶה". נִמְצָא שֶׁהַמְמוֹן שֶׁהוּא שֶׁרֶשׁ הַנֶּפֶשׁ, הוּא בְּחֵינַת חַיִּית וּמַחֲוִין שֶׁל הַנֶּפֶשׁ שֶׁהוּא בְּחֵינַת נוֹקְבָא וְהוּא כֵּא מִבְּחֵינַת רַגְלֵין שֶׁל הַמְדַרְגָּה שְׁלֹמִיעֵלָה מִמֶּנָּה, שֶׁהוּא בְּחֵינַת דְבוּרָא, שֶׁהוּא בְּחֵינַת מַחֲוִין לְמַדְרַגָּה שְׂמַחְתִּיּוֹ, שִׁשִּׁים בְּחֵינַת הַמְמוֹן, בְּבְחֵינַת (בְּרֵאשִׁית ט): "וַיְבָרֶךְ ה' אֹתָךְ לְרַגְלֶיךָ", כִּי בְּחֵינַת רַגְלֵין שֶׁל הַמְדַרְגָּה שְׁלֹמִיעֵלָה, הוּא שֶׁרֶשׁ הַחַיִּית בְּחֵינַת מַחֲוִין שֶׁל הַמְדַרְגָּה שְׂמַחְתִּיּוֹ. וְעַל־כֵּן הַמְמוֹן שֶׁהוּא בְּחֵינַת רַגְלֵי הַמַּחֲוִין כֵּנ"ל, הוּא שֶׁרֶשׁ הַחַיִּית שֶׁל הַנֶּפֶשׁ, דִּהְיָנוּ בְּחֵינַת מַחֲוִין שֶׁל הַנֶּפֶשׁ. נִמְצָא, שֶׁהַחַיִּית שֶׁבַחֲלָב שֶׁהוּא מִבְּחֵינַת רַגְלֵי הַמַּחֲוִין כְּנֹזֵר לְעֵיל, הוּא בְּחֵינַת שֶׁפֶע שֶׁל מִמּוֹן, שֶׁהוּא שֶׁרֶשׁ הַנֶּפֶשׁ, כֵּנ"ל, וְהוּא חַיִּית גְּבֵה מְאֹד כֵּנ"ל:

וְעַל־כֵּן מוֹצִיאִין הַמְמוֹן מִן הַחֲלָב וְעוֹשִׂין כּו מִשָּׂא וּמִתֵּן כֵּנ"ל. וְהוּא בְּחֵינַת לְבַנְיָנִית הַחֲלָב' כִּי יִנְיָקוּת מִלְּבַנְיָנִית הַמַּחֲוִין כֵּנ"ל, כִּי חֲלָב הוּא בְּחֵינַת קִלְפַת לָבָן. וְהֵדֵם הוּא בְּחֵינַת עֵשׂוֹ שִׁנְצָא אֲדָמוֹנִי, שֶׁהוּא בְּחֵינַת כְּבֹד מְלֹא דֵם, כְּמוֹ שֶׁפֶרֶשׁ רַבְּנוּ גֵרוֹ יְאִיר (בְּסִימָן ט), וְעַל־כֵּן בְּלָבָן, אֵף שֶׁהוּא קִלְפָה מְמֹאָה מְאֹד עֲדוּן נִשְׂאָר בּוֹ חַיִּית הַרְבֵּה שֶׁל הַקִּנְדָּשָׁה וְגֵבֵה מְאֹד, דִּהְיָנוּ בְּחֵינַת נִפְשׁוֹת נְשִׁי יַעֲקֹב עִם

שֶׁרֶשֶׁם שֶׁהוּא עֲשִׂירוֹת. וְעַל־כֵּן מֵרַח יַעֲקֹב אֶצְלוֹ עַד שֶׁהוֹצִיאִין מִמֶּנּוּ עִם שֶׁרֶשֶׁם. וְעַל־כֵּן אֶפְלוֹ לְאַחַר שֶׁנִּשְׂאָן יָגַע מְאֹד עוֹד אֶצְלוֹ כְּדִי לְהוֹצִיא מִמֶּנּוּ שֶׁרֶשׁ חַיִּיתָם, דִּהְיָנוּ הַעֲשִׂירוֹת שֶׁהוֹצִיא מִמֶּנּוּ. וְהוּא שֶׁכְּתוּב (בְּרֵאשִׁית לא): "כִּי כָּל הָעֵשֶׂר אֲשֶׁר הִצִּיל אֱלֹהִים מֵאֲבִינִי לָנוּ הוּא", לָנוּ דְיֻקָּא, כִּי שֶׁלָּנוּ הוּא, כִּי הוּא שֶׁרֶשֶׁנוּ כֵּנ"ל. וְהוּא שֶׁאָמַר יַעֲקֹב לְלָבָן: "וַיְבָרֶךְ ה' אֹתָךְ לְרַגְלֶיךָ". לְרַגְלֵי דְיֻקָּא, הֵינּוּ שֶׁנִּעֲקֵב שֶׁהוּא בְּחֵינַת הַמַּחֲוִין שֶׁכְּפִדְשָׁה מֵעוֹן לְלָבָן, שֶׁכָּל הַעֲשִׂירוֹת שֶׁבָּלַע לָבָן, הִכַּל הוּא מִנְפִילַת רַגְלָיו כֵּנ"ל. שֶׁמִּרְגְּלֵי הַמַּחֲוִין יוֹגֵב לָבָן שֶׁהוּא בְּחֵינַת חֲלָב וְעַל־כֵּן נִמְצָא כּו הַעֲשִׂירוֹת כֵּנ"ל. וְעַל־כֵּן יָגַע יַעֲקֹב לְשִׁבְר קִלְפַת לָבָן, לְהוֹצִיא מִמֶּנּוּ הַעֲשִׂירוֹת שֶׁהוּא שֶׁרֶשׁ נִפְשׁוֹת נְשִׁיו כֵּנ"ל, אֲכָל עֵשׂוֹ הוּא וְהָמָא דְדִּהְבָּא, וַיִּנְיָקוּת מִן מוֹתֵרוֹת הַדְּמִים הַנִּשְׂאָרִין לְאַחַר שִׁנְצָא הַחַיִּית שֶׁכְּפִדְשָׁה מֵהֶם, עַל־כֵּן לֹא נִשְׂאָר בּוֹ חַיִּית שֶׁכְּפִדְשָׁה כִּי אִם מֵעֵט מְאֹד מְאֹד. וְהוּא נִבְלַע וְנִפְגַּם שָׁם מְאֹד. עַל־כֵּן לֹא יָצָא מִן עֵשׂוֹ אֶל הַקִּנְדָּשָׁה כְּמוֹ שֶׁנִּצְא מִלָּבָן, שִׁנְצָא מִמֶּנּוּ קִנְדָּשָׁה יָפָה וְגֵבֵה מְאֹד, כְּרוּרָה וּמְלֻבְּנֵת כִּלֵּי פִגְמֵם כֵּנ"ל:

וְהֵם בְּחֵינַת שׁוּגַג וּמִוִּיד שֶׁהֵם בְּחֵינַת לָבָן וְעֵשׂוֹ, בְּחֵינַת (בְּרֵאשִׁית כ, ט): "עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע" וּבְחֵינַת שְׂכָעִים עִמְמִין שֶׁהוּא רַע לְגִמְרֵי, כִּי לָבָן הָאֲרָמִי הוּא בְּחֵינַת הַתַּנְגְּרוֹת הַרַע שֶׁכְּפִדְשָׁה, שֶׁהוּא עֵץ הַדַּעַת הַנֶּ"ל (כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב רַבְּנוּ גֵרוֹ יְאִיר

(שם) ש'על-כן לכן הארמי קרא לו (שם א), (טו) "יגר שהדוחא". ועל-כן אף-על-פי שהוא קלפה קשה מאד, פי קלפת עץ הדעת קשה מאד, אף-על-פירכן עדין יש בו הרבה טוב, ועל-כן לכן נמצא בו טוב הרבה כנ"ל. וזהו בחינת שונג, שונג הוא מעין הדעת טוב ורע מבחינת תרגום, כמו שכתב רבנו שם בפסוק "תפלה לחכוק הנביא על שגירות" (חכוק א), שפרש רש"י בתרגומו, עין שם. אכל עשו הוא והוא דדקבא בחינת רע הכולל שאין בו שום טוב כנ"ל. וזה בחינת מויד, פי המויד האדם עושה על-ידי רתיחת הדמים בידו, ככעס, ברציחה, שזה בחינת עשו כנ"ל. ועל שם זה נקרא "מויד", על שם רתיחת הדמים בבחינת ^ב (בראשת בת, טו): "ויד ועלב נויד", שמשם ונקת עשו, כמו שכתוב שם (שם ט): "הלעיטני נא מן האדם האדם הזה וכו'". אבל השונג האדם עושה על-ידי כבודו, על-ידי החלבים שהם בחינת לכן, שהם מכבירים על הגוף וסוחמין דעתו עד שגופל לבחינת שנה, בחינת תרדמה שהוא בחינת שכחה. ועל-ידי זה שוכח ועושה האסור בשונג. וזה שמצינו שבכל מסכת פריהות ובשאר מקומות הש"ס דרך התנא תמיד פשוטוה לדבר משונג, הוא מציר אותו באכילת חלב, כמו שאמרו שם (פריהות א): "אמרו לו: אכלת חלב וכו'". וכן בכל המסכת, עין שם. פי חלב הוא בחינת לכן, בחינת שונג כנ"ל.

וזה שכתוב בספרים, שהתשובה קשה על השונג יותר מעל המויד. ובאמת, בנדאי, המויד אף-על-פירכן המויד מאד מן השונג, אך יש מזה אפנים, פי באפן אחר קלפת לכן קשה מאד, הרבה יותר מקלפת עשו, פי לכן בא בערמה ובמרמה ובתחבולות עד שמסתיר ומערבב דעתו ואין יכול לשמר ממנו כל קד. וזה בחינת השגות שמכשילו בלא דעתו. ועל-כן קשה מאד לצאת ממנו פי אם בסיוע גדול מלעלא, אבל עשו שהוא בחינת מויד שהוא בא ברציחה, אזי אפשר לחגור מתניו ולהתגבר, ללחם עמו, להרגו ולהכניעו. אמן, בן יהי רצון:

הלכה ב

על-פי המאמר 'תקעו בחדש שופר', המתחיל ממנונה בלקוטי הנינא, סימן ה', עין שם כל המאמר היטב:

וייצא משם, שעל-ידי הגרים שמכניסין גאות, על-ידי זה נעשה תאות גאוף בחינת (נצרא טו): "החתים בשרו". והמגני ארץ הם מעלים ומתקנים זאת ועושין מזה בחינת חותם וקדשה, בחינת מחין תפלין, פי קיום המוח משמנונית הגוף שעולה אל המוח וכו'. ובשנתתמן המוח בבחינת תפלין אזי הוא בחינת חלום על-ידי מלאך שהוא בחינת אדם, ולהפך, הוא בחינת חלום על-ידי שד, שהוא בחינת בתמה, אבל יש להמאכלים

לקוטי הלכות

הלכות חלב ודם ג

יורה דעה צא

חלק בחלום, על-פני צריכין לחזק את המלאכה וכו'. ולפעמים בָּאָה המלאכה הזאת מפגם המושפט, ופגם המושפט הוא על-ידי שמעלין מפת עשו וישמעאל. ועל-ידי זה בא פגם המושפט ואזי נופלין אהבות וכו'. ולזה צריכין קשור המרפכה וכו', ענין שם:

א וזה בחינת אסור חלב שאסור להדיזם, ולגבה עולה

בקרבות, כי עקר הקרבן הוא החלב, כי הא הוא תליא, כי "כל חלב לה" (ויקרא ג, טז), כי חלב הוא בחינת גאות כמו שכתוב (תהלים ט): "חלבמו סגרו פימו דברו בגאות", כי חלב הוא שמנונית, שנה בא על-ידי גאות, כי על-ידי גאות בא תאות נאוף, דהינו שנתרבה החלב והשמנונית

של הגוף (וכמו בפימאמר הג"ל), כי המגנים הנ"ל מעלין זאת השמנונית של נאוף שבא על-ידי גאות. נמצא, שהשמנונית והחלב הוא בחינת גאות שהיא בחינת רבוי. ומאחר ששרש החלב הוא מבחינת גאות, על-פני אסור לנו באכילה, כי אסור הגאות היא מחמת שהיא מגפילת התפארותו שהוא לבושו של ה' יתברך, כמו שכתוב (שם צג, א): "ה' מלך גאות לבש", כי הגאות אינה ראויה רק לו לבדו יתברך "כי לה' המלוכה" (שם כב, טז).

ואסור לנו לקח לעצמנו כלל מן הגאות, כי היא באה מגפילת לבושו יתברך, רק צריכין להעלות כל הגאות לשרשה, דהינו אל המוח שהוא שרש הגאות,

כנודע, ששרש הגאות הוא בחינת מוח, כמובא. וזה בחינת אסור חלב, שהוא משרש הגאות, כי כל חלב לה, כי צריכין להעלות החלב שהוא בחינת גאות, לה לבדו, על-ידי הקרבן שעולה לגבה, שנה בחינת העלאת הגאות לשרשה אליו יתברך, אבל לנו הוא אסור, כי אסור לנו לקח לעצמנו כלל מן הגאות, כדי שלא נפגם בלבושו יתברך, כפיככול, שהוא בחינת "ה' מלך גאות לבש" כנ"ל:

ב ועל-פני החלב הוא בחינת לבוש, כמו שדרשו רבותינו ז"ל (תלוי טז):

איזהו חלב? כל שהוא תוקב קרום ונקלף, ופרש רש"י: "כשמלה הוא פרוש", כי שרשו מגפילת הגאות שהוא בחינת גפילת לבושו יתברך כנ"ל:

ה"א

ג ועל-פני עקר החלב על הקליזות שהוא מקום העצה, כי 'קליזות' ו'עצות' (ברכות סא), כי התחלת התקון הוא על-ידי העצות, שעל ידם גדלה האמונה, שעל-ידי זה באין גרים ומהם בא הגאות שהוא בחינת חלב כנ"ל:

וזה בחינת אסור דם, וזה בחינת מליחה, לא נכתב בזמנו ונשפח]:

הלכה ג

על-פי הפאמר המתחיל יוהי הם מריקים שיקיהם וכו' בספר הראשון סימן י"ג, ענין שם כל הפאמר היטב:

ובהם נמלך ה' יתברך בשעת בריאת העולם וכו'. ואזי מתחיל זה הטוב להצטרף ולרדם על עצמו, על אשר נפל ממקום גבה פנה ונתה הוא פבוש בידם וכו'. ורוצה להמשיך עצמו ולחזור למקומו וכו'. ועל-ידי זה נעשין פעלי תשובה ונרים, ועל-ידי זה נשלם המזבח וכו'. ולפעמים בשהרע רואה שהטוב משתוקק וממשיך עצמו ורוצה לחזור בתשובה, אזי הם מתנגדים על הטוב ומביאים אותו לתוך העלמה ותרד, דהינו שמביאים אותו לתוך פנימיות מחשבתם וכו' וכו'. ואזי יוצא זה הטוב בדרך היולדים וכו'. בבחינת (התלים פו) "ה' יספר בכתב עמים, זה ילד שם וכו'" (עין כל זה היטב):

א וזה בחינת אפור חלב שאסור באכילה. ובקרבנות עולה החלב ויקא לרית ניהוה, פי עקר הקרבן הוא החלב העולה לגבה, פי חלב הוא לשון "מיטב". וכמו שפירוש (בראשית מה, יח): "פי טוב כל ארץ מצרים לכם הוא וכו' ואכלו את חלב הארץ". פי החלב יונק מבחינת הטוב הנל, פי עקר החלב הוא שעל הפסלים והקליות, והקליות הם פלי ההולדה ושם מקום העצה. פי פליות יועצות (כמו שאמרו רבותי ז"ל, ברכות סא), פי מחשבה שבמה נמשכת עד הפליות ושם נתהוין העצות וכו' (ועין במקום אחר מנה בפסוק) (1). ועקר הטוב הוא בפנימיות המחשבה ונמשך עד מקום העצה בחינת 'פליות יועצות', פי 'ישראל עלו במחשבה תחלה' וכו'.

והכלל, בקצור הצריך לענון זה הוא, פי תקון השכל הוא על-ידי תקון המזבח, שהוא בחינת אכילה בקדשה וכו'. ותקון שלמות המזבח הוא על-ידי גרים וכו'. ונרים נעשין על-ידי צדקה לגפשות רבות. והעקר על-ידי הצדקה להצדיקים האמתיים שהם כלולים מנפשות רבות וכו', פי על-ידי הצדקה נעשה בחינת אור הנח והנך, פי על-ידי הצדקה קונה לו נפשות ורעים ואוהבים, ועל-ידי האהבה שהוא בחינת אהדהקות רוחא ברוחא, רוח האוהב ברוח הנאהב, על-ידי זה נעשה בחינת אור הנח והנך וכו'. ועל-ידי זה נשמע למרחוק את הדבורים הקדושים של הצדיקים אמתיים וכו' וכו'. עד ששומעין רחוקים ובאים ומתנגדים וכו', פי יש טוב הפבוש בין האמות, דהינו בחינת חלקי נשמות ישראל, פי כל הטוב הוא רק בחינת נשמות ישראל וכו'. וזה הטוב הפבוש אצלם הם מתנגרין עליו כל קד עד ששוכה את מעלתו. ועל-ידי הצדקה, שעל-ידי זה נעשה אור הנח והנך, על-ידי זה שומע ורואה הטוב הפבוש הנל את דברי הצדיקים וכו'. ואזי הוא נזכר את מעלתו אדך שבא ממקום גבה ועליון מאד. פי הוא בחינת חלקי נשמות ישראל שבשביבם נכרא כל העולם, פי ישראל עלו במחשבה תחלה, כמו שפירוש (בראשית א), "בראשית ברא". שבביל ישראל שנקראו ראשית וכו'.

לקוטי הלכות

הלכות חלב ודם ג

יורה דעה

צג

ובקום נמלך ונתניעץ בכריאת עולמו, הינו פי התחלה עלו במחשבה ואחר כך נמשכו לבחינת מקום העצה, ככובול, ואז נמלך ונתניעץ בהם. נמצא, שעקר הטוב, שהוא בחינת נשמת ישראל, נמשך במקום העצה, שהוא בחינת 'קליות יועצות' שהם כלי ההולדה. ועלין לפעמים כשהטוב נכבש ביניהם מאד ואין מניחים אותו לצאת, אזי הטוב יוצא ברע הילודים, כי כשנמשך הטוב בבחינת ההולדה שהוא בבחינת 'קליות יועצות', שהם כלי ההולדה, אזי אין הרע יכול להתגבר עליו, פי שם בבחינת מקום העצה שהם כלי ההולדה, שם הוא בחינת שרש הטוב שעלה במחשבה התחלה ובו נמלך ונתניעץ וכו'. בחינת עצה וכו' כנ"ל. נמצא, שעקר בחינת הטוב הוא בבחינת 'קליות יועצות' שהם כלי ההולדה, ושם עקר החלב החופה על הקליות היועצות. ועלין חלב לשון מיטב כנ"ל. פי הוא יונק מבחינת הטוב הנ"ל, שעובר והולך דרך כלי ההולדה שהם קליות יועצות כנ"ל. ועלין עקר הקרנן הוא החלב, פי עקר הקרנן הוא להוציא ולהעלות הטוב הקבוי בין האמות והסטרוא אחרא, להוציאו ולהעלותו לשרשו, פי הקרנן בא עלידי חמא. ועלידי החמא נתערב טוב ורע ונפל הטוב בגלות, בין האמות והסטרוא אחרא כפי בחינת החמא חס ושלום, ועל זה מביא קרנן, כדי לברר ולהעלות הטוב

כ"ט

הקבוי ולהעלותו לשרשו, פי הקרנן הוא בבחינת (משלי י"ד ט): "הון יוסיף רעים רבים" הנ"ל, שהוא בחינת צדקה, פי הקרנן הוא מה שמגדיר ונותן לקרנן מיניע כפופ שהוא בחינת צדקה. וגם מכל הקרננות היה מגיע חלק להכהן, פי אפלו מעולות היה מקבל הבהן העורות. והבהן איש חסד הוא, איש שלום, כמו שכתוב (במדבר כ"ד י"ב): "הנני נתן לו את בריתי שלום והיותה לו ולורעו אחריו ברית כהנת עולם". והוא בחינת הצדיק והרב שבדור, כמו שכתוב (מלאכי ב' י): "כי שפתי כהן ישמרו דעת". ודרשו רבותינו ז"ל (פועל קטן ט'): "אם הרב דומה וכו'". נמצא שעלידי שהאדם מגדיר ונותן לקרנן שזה הוא בחינת צדקה, עלידי זה נעשה בחינת אויר הנח והנדך (ככאר במאמר ת"ל), פי הקרננות עושין שלום, שהוא בחינת "הון יוסיף רעים רבים", שעלידי זה נעשה אויר הנח והנדך כנ"ל. ועלין עקר כל הקרננות הם רק בארץ ישראל וירושלים ובית המקדש, פי ארץ ישראל הוא בחינת אוירא דקיא, בחינת אויר הנח והנדך, פי אוירא דארץ ישראל מהמים ושלום ואהבה הוא עלידי שלמות הדעת (כמו שכתב רבנו ז"ל, פתח פנים). בחינת (ישעיה י"א ט): "וגר זאב עם כבש וגמר עם גדי וכו', פי מלאה הארץ דעה וכו'". ועלין אוירא דארץ ישראל שהוא מהמים, עלידי זה שם עקר האהבה והשלום שתלוי בדעת וחכמה כנ"ל. וזה בחינת (תקרא כ"ו ט):

יורה דעה

"ונתתי שלום בארץ", כי עקר השלום הוא בארץ ישראל כנ"ל. ועל ידי השלום והאהבה שהוא בארץ ישראל דיקא, על ידי זה האויר הוא שם נח וזה בחינת אוירא דכנא. וירושלים נבחר מכל ארץ ישראל, כי עקר שם ירושלים על שם השלום, כי על שם זה נקרא "ירושלים", על שם יראה שלם, כמו שדרשו רבותינו ז"ל (בראשית כה ג, י) כי מתחלה היתה נקראת 'שלם', כמו שכתוב (בראשית יד, יח): "ומלכי צדק יחד שלם וכו'". וכן הבית המקדש נקרא 'סבת שלום'. ועל כן דרך שם עולין כל התפלות למכון שבתם השמומה, כי שם אוירא דכנא, אויר הנח והוד, שעל ידי זה עולה התפלה למקומה ואין מי שיכלכל אותה:

וזה בחינת הקרנות שהיו קרבים בבית המקדש שעומד בירושלים וארץ ישראל שהם בחינת שלום, שהוא בחינת אויר הנח והוד כנ"ל. ועל ידי הקרנות שהם בחינת צדקה כנ"ל, על ידי זה נודדף האויר ביותר כנ"ל. ואזי נעשה ביותר בחינת אויר הנח והוד ואז יוכל הטוב הכבוש שנכבש בין האמות והסמרא אחרא על ידי הטאוי, ועכשוי על ידי שנודדף האויר ביותר על ידי הקרן ויכל הטוב הכבוש הנ"ל לשמע את דבורים הקדושים של ישראל. ואז נתעורר וזכר את מעלתו ומתחיל לרחם על עצמו וחוזר לשרשו כנ"ל:

ב וזה בחינת (מגלה ג): 'כהנים בעבודתן וישראל במעמדן', כי בשעה שהיו הכהנים עוסקים בעבודה, שעל ידי זה נודדף ונחברר האויר כנ"ל, כי העשן של המזבח היה עולה ומגדש את כל האוירים רעים, בחינת רוח רעה. והיה מופך האויר בבחינת אויר הנח והוד כנ"ל. ואז היו ישראל עומדים במעמדן והיו מדברים דבורים קדושים בחינת דבור הישראלי הנאמר בפאמר הנ"ל, כרי שנהו הדבור יהיה הולך ונשמע להטוב הכבוש כרי שיזכר את מעלתו וישב לשרשו כנ"ל. ועל כן היו ישראל במעמדן עוסקים בפגשת בראשית ובפגשת האזינו, כי על ידי זה היו מזכירין את הטוב הכבוש, את מעלתו הגדולה, שבשכילו נברא כל העולם, שנהו בחינת "בראשית ברא וכו'", שכל הבריאה שבששת ימי המעשה, הכל היה בשביל ישראל שעלו במחשבה תחלה שהם נקראים "ראשית" כנ"ל. וזה בחינת שירת האזינו, כי עקר שירת האזינו אמר משה רבנו בשביל זה הטוב הכבוש בין האמות והסמרא אחרא. והזכירו במקום שהוא שם, שישב למעלתו ושרשו, כי משה צפה עד סוף כל הידורות, שאז יהיה נכבש ונסתר הטוב בהסתרה והעלמה יתרה מאד כמו עכשוי בעקבות משיחא, כמו שכתוב שם (דברים לא), "ואנכי אסתר אסתיר פני ביום ההוא וכו'". ואז בא הטוב בהעלמה והסתרה יתרה מאד מאד

בכחינת הסתרה שבתוך הסתרה עד שנגמרה פמעט חס ושלום, כאלו אפס תקנה חס ושלום, לעורר הטוב הזה. אבל משה רבנו צפה על כל זה ואמר השירה הזאת, כדי שעל-ידי השירה הזאת יתעורר הטוב ממקום שהוא שם אפלו בסוף הדורות הללו, כדי שזכור מעלתו וישוב בתשובה ויחזר לשרשו, כמו שכתוב שם (דברים לא, כג), "וענתה השירה הזאת לפניו לעד כי לא תשכח מפי זרעו". וזה שנאמר שם בשירת האזינו (דברים לב), "ימצאהו בארץ מדבר וכתהו ילל ישמן וכי", הינו בחינת הטוב שהוא חלק גשמות ישראל הנמצא בארץ מדבר וכתהו וכי, דהינו שהוא כבוש במדבר וכתהו בין העכו"ם והסמטרא אחרא, וזהו "יסובכנהו ויבנהו וכי", שהסמטרא אחרא מסככת אותו ובונה עליו ומקיף אותו בכמה מחצות של פרזל, אבל ה' יתברך חושב מחשבות לכל ידח ממנו נדח ועושה תחבולות לעורר את הטוב ההוא כנ"ל. וזהו "צדנהו פאיזון עינו כנשר יעיר קנז וכי", דהינו שה' יתברך ברחמיו נוצר ושומר את הטוב ההוא וכי, ועושה תחבולות לעוררו ולהזכירו שישוב לשרשו. ועל-כן התחיל משה השירה, "האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי", דהינו שמושה רבנו צפה וגזר שהשמים והארץ יאזינו וישמעו היטב דבריו הקדושים, דהינו שהאזיר ונדפד בבחינת האזיר הנח והנדק, כדי שיהיו

דבריו הקדושים נשמעים היטב ולא יהיה פח להרוח רעה, רוח סערה לכלכל ולערבב האזיר, רק הכל יהיו נחים ויאזינו וישמעו דבריו היטב כדי שזכור הטוב הנכבש את דבריו הקדושים, כדי שזכור את מעלתו הגדולה וישוב לשרשו ממקום שהוא שם אפלו בסוף הדורות הללו, אפלו מתוך העלמה והסתרה יתרה מאד מאד כמו עכשיו בבחינת "וענתה השירה הזאת וכי", כי לא תשכח בראשית וכי". נמצא, ששירת האזינו הוא בחינה הנ"ל, לעורר הטוב הנכבש. וזהו בחינת בראשית וכי. כי על-ידי מעשה בראשית מזכירין ומראין להטוב את מעלתו, כי הכל נברא בשבילו כנ"ל. ועל-כן היו אנשי המעמד עוסקין בפרשת בראשית ובפרשת האזינו בשעת הקרבת הקרבנות כדי לעורר על-ידי זה את הטוב הנכבש שיחזר לשרשו, כי על-ידי הקרבן נודפד האזיר כנ"ל. ואז בשמדרין דבור הישראלי שהוא בחינת הדבורים הקדושים של אנשי המעמד כנ"ל, על-ידי זה היה נשמע הדבור הקדוש הזה להטוב הנכבש. ועל-ידי זה היה נופר את מעלתו והיה חוזר לשרשו, שזהו בחינת גרים שהם שלמות המופת כנ"ל. וזהו בעצמו בחינת הקרבנות שהם עקר שלמות המופת, כי על-ידי הקרבנות חוזר הטוב למעלתו וכי כנ"ל:

ג ועל-כן עקר מה שהיו מקריבין לגבה הוא החלב שהוא לשון

כשמתגברים תאוות הגוף שהם בחינת שמנונית חלב הגוף על הטוב, אזי חס ושלום, אין הטוב שומע כלל את ההתעוררות ששייב למעלתו בבחינת "זה דרכם כסל למו" (תהלים טו), ואמרו רבותינו ו"ל (שבת לא): 'חלב יש להם על כסליהם שמכסה עליהם, שעל-ידי זה אין שומעים כלל דברי מוסר ואינם מסתפקים על תכליתם מה יהא בסופם. וישמא תאמר שכחה יש להם, תלמוד לומר, 'ואחריהם פניהם ירוצו סלה' וכו', דהינו שמוצדין פניהם את סופם, ואף על-פי-כן אינם מתגברים לשוב לשמשם. וכל זה מחמת החלב שיש להם על כסליהם שמכסה עליהם. נמצא, שהחלב חופה על הטוב ויונק ממנו. ועל-כן החלב הוא אסור באכילה לישראל, כי אי אפשר לנו לבררו בשום אופן על-ידי האכילה, כי הטוב פגוש ומהדק שם מאד מאד, שאי אפשר לו לצאת כנ"ל רק על-ידי אש שעל המזבח, על-ידי זה יכולין לברר ולהוציא גם הטוב שהוא שחלב. ועל-כן בקרבנות עקר הקרבן הוא החלב דיקא, כמו שפיתוי (יקרא א): 'כל חלב לה', כי זה עקר הקרבן לברר ולהעלות הטוב הכבוש מאד, שזהו בחינת חלב שיונק מן הטוב הכבוש מאד ועל-ידי אש שעל המזבח נקלה הרע ונתברר הטוב, כי "מהאש יצאו והאש תאכלם" (תהלים טו), ונאכל הרע ואז עולה הטוב ששרשו וישלם פנים המזבח כנ"ל:

"מיטב", בחינת הטוב הכבוש הנ"ל, כי הוא יונק מן הטוב שהוא בבחינת 'פליזות יועצות', כי בו נמלך ונתיעץ וכו' כנ"ל. ועל-כן היו מקריבין מן הקרבן את החלב דיקא, כדי להעלות הטוב הכבוש, שהוא בחינת חלב, לגבה לה' ותברך בחינת 'אשה ריח גיחוח לה', כדי שישב למעלתו ושרשו, שזהו עקר בחינת הקרבן כנ"ל:

ד ועל-כן להדימ אסור החלב באכילה, כי הטוב הכבוש שם בבחינת חלב אי אפשר לבררו על-ידי אכילה, כי הוא בבחינת הטוב הכבוש בהסתרא אחרא מאד, בבחינת מה שצמח שם כמאמר הנ"ל; שלפעמים הם מתגברים על הטוב מאד עד שאי אפשר בשום אופן להוציאו ואז יוצא הטוב ברע הילודים וכו'. וזה בחינת החלב שיונק מהטוב הזה שיוצא ברע הילודים, שעובר והולך דרך הפליזות יועצות שהם פלי ההולדה. והחלב הוא עליהם ויונק מהם. ובשכיל זה נקרא חלב לשון מיטב כנ"ל. וזה החלב הוא תקף שמנונית הגוף, שמתגבר על הטוב בבחינת (איוב טו, טז): "כי כסה פניו בחלב", פנים, הוא השכל, שהוא הטוב כנ"ל, בחינת (קהלת ח, א): "חכמת אדם תאיר פניו". והשכל הוא הטוב בחינת ישראל עלה במחשבה, שהוא בחינת השכל, בחינת "גם בלא דעת נפש לא טוב" (משלי יב, ט), והחלב מכסה על זה הטוב בבחינת "כי כסה פניו בחלב". ואז

ל"ב

ה וזה בחינת תענית, שלפעמים האדם צריך לתענית בשביל תשובה על המאוי, פי לפעמים הטוב כבוש מאד מאד על-ידי החטאים, עד שאי אפשר לבררו ולהעלותו ואז אי אפשר לאכל בקדשה, פי עקר אכילה בקדשה הוא על-ידי תקון המזבח שהוא על-ידי שמעולין הטוב הכבוש לשרשו כנ"ל, ואז יכולין לאכל בקדשה, פי עקר אכילה בקדשה הוא לברר ניצוצות הקדושים שיש בדבר שאוכל והניצוצות הקדושים הם בחינת ניצוצי חלקי הטוב ממשמות ישראל, שהכל נברא בשבילם. ועל-כן כשזוכה להזכיר את הטוב את מעלתו עד שהיו נעשים בעלי תשובה וגרים אז מתעוררים גם ניצוצי חלק הטוב שבדבר שאוכל. ואז יכול לאכל בקדשה, דהיינו לברר ולהעלות ניצוצות שיש בדבר שאוכל כנ"ל. ועל-כן לפעמים כשהטוב כבוש מאד חם ושלום, עד שאי אפשר להעלותו, אז צריכין לתענית, פי אז אי אפשר לאכל בקדשה וצריכין לתענית. ועל-ידי התענית נחמטם חלבן שהיה מכסה על הטוב כנ"ל. ועל-כן התענית במקום קרפן פמובא. ועל-כן על-ידי התענית מכניע החלב המכסה על הטוב ואז יכול הטוב לזכר את מעלתו ולשוב לשרשו כנ"ל:

ועל-כן איתא בספרים; שמי שעוסק בתורה אינו צריך להתענות, פי התורה נקראת "אש", כמו שכתוב

(דמיה כג, ב): "הלאו כה דברי פאש". ועל-ידי אש של התורה הוא יכול להכניע ולשרף את החלב המכסה על הטוב, עד שישמע הטוב את דבורים הקדושים של התורה וישוב למעלתו ולשרשו, פי העוסק בתורה פאלו הקריב כל הקרבנות בלם, כמו שדרשו רבותינו ז"ל (מנחות קי.) על פסוק (קרא ג, ל), "ואת התורה לעלה למנחה ולחפאת וכו'" ועל-ידי הקרבנות נשרף החלב ועולה הטוב לשרשו כנ"ל:

ו על-כן ביום שנבנה בית-המקדש נאמר (שיר השירים א), "שיר השירים אשר לשלמה" - למלך שהשלום שלו, פי עקר בגן בית-המקדש הוא בשביל השלום, דהיינו שהיה נעשה בחינת אויר הנח והנד, שזה נעשה על-ידי השלום והאהבה, שהוא בחינת אהדתקות רוחא ברוחא כנ"ל, שעל-ידי זה שומע הטוב וזכר את מעלתו ונעשין גרים שהם שלמות המזבח, שזהו בחינת כל הקרבנות כנ"ל שהיו בבית-המקדש. וזהו "ישקני מנשיקות פיהו וכו'" (שיר השירים א) נשיקין זה בחינת אהדתקות רוחא ברוחא פדוע. הינו בחינת שלום ואהבה, בחינת אויר הנח והנד כנ"ל. וזהו, "לריח שמניך טובים שמן תורק שמך על-כן עלמות אהבהך", ופרש רש"י, בא יתרו ונתגבר בא רחב ונתגברה וכו', פי על-ידי השלום בחינת נשיקין, בחינת אהדתקות רוחא ברוחא שהוא בחינת אויר הנח והנד, והנד, על-ידי זה נעשין גרים כנ"ל:

אור הנח והנדף ואין שם שום רוח רעה
ש'פריד בין הדבורים הקדושים ובין הטוב
הכבוש ואז זוכה לשמע את דבורים
הקדושים של הצדיק אמת שהיו מדברים
ועוסקים תמיד להזכיר את הטוב הכבוש
ולהחזירו בתשובה. ועכשיו יכול הטוב
לשמע היטב את דבוריהם הקדושים, ואז
זוכר את מעלתו ויכול לזכות לתשובה
ולחזור לשרשו:

זוה בחינת (תהלים טו, ב) "אמרת לה' אדני
אתה טובתי כל עלדי", הינו
לפעמים, אף-על-פי שאתה אומר לה',
'אדני אתה', ואתה רוצה לחזר אליו
'תברך, ואף-על-פירכן טובתי כל עלדי',
דהינו שאף-על-פירכן הטוב שבי עדין
אינו חוזר ושב אליך, מחמת שגתהדק
ונחלקש בגלות גדול מאד, רחמנא לצלן,
התקון לזה - "לקדושים אשר בארץ
הפה", הינו על-ידי פח הצדיקים
הקדושים אשר בארץ הפה, כשזוכין לבוא
על מקום קבורתם הקדוש, על-ידי זה
נתעורר הטוב וחוזר לשרשו בתשובה
שלמה כנ"ל. אמן ואמן:

הלכה ד

הלכות חלב ודבש, ובו ותבאר
הלכות פסח ועגזן אסור חמץ
ומצות אכילת מצה ועגזן ספירה:

על-פי התורה "וישב אלקים וכו'" סימן
ס"ב, ענין שם כל התורה. והכלל

זוה בחינת השתמחות על קברי
הצדיקים האמתיים שהוא דבר
גדול מאד, פי זוכין לתשובה על-ידי זה,
פי בשמשתמח על קבר הצדיק האמת זה
בחינת אהבה רוחא ברוחא (פסוקא בבבלי
הא"י י"ט); שזה עקר פונות השתמחות על
קברי צדיקים, לאהבה רוחא ברוח
הצדיק, ועל-ידי זה נעשה בחינת אור
הנח והנדף כנ"ל, פי מקום הקבר של
הצדיק האמת הוא בחינת ארץ-ישראל,
בחינת (תהלים לו, ט): "צדיקים ירשו
ארץ", שהצדיקים זוכין לירש ארץ ישראל
במקום קבורתם (לקוטי תנאים סימן קט), וכמו
שמשפירן העולם בשם הפעל שם-טוב,
ז"ל, שאמר; שפעל אצל ה' תברך
שקום קבורתו יהיה בחינת ארץ-ישראל,
וארץ-ישראל הוא בחינת אור הנח והנדף
כנ"ל, ועל-פן מסגל שם מאד במקום קבר
הצדיק האמת לעורר לבו, להזכיר את
עצמו היטב היטב מה הוא עושה בעולם
הזה, ולהזכיר את הטוב הכבוש אצלו
בגלות גדול, שזוכר את מעלתו היכן הוא
בעולם כי הוא מרע ישראל שבשביהם
נבראו כל העולמות פלם וכו' וכו'.
ועכשיו הוא נפל למקום שגפול ולפעמים
יכול להיות שהאדם לא ישמע כל זה,
ולפעמים אפלו ש'יזכר לעצמו דבורים
כאלו, אף-על-פירכן יכול להיות שלא
ישמע חס ושלום, מחמת שהטוב כבוש
בגלות גדול מאד, אבל כשזוכה לבוא על
קברי הצדיקי אמת ששם הוא בחינת

בקצור לענינו, שעלידי אכילתם של ישראל נעשה יחוד קדשא בריד הוא ושכנתיה אפין באפין וכו', רק האכילה צריך להיות מאכל אחר שנתברר, כי מאכל שיש בו תערובת, על ידי מאכל כזה אפשר לחמא. והברור של המאכלים הוא על ידי אמונה, כי יש קשיות שאפשר לישבן וכו'. ויש קשיות שאי אפשר לישבן ולתמצם רק לעתיד וכו', רק להעמיד על אמונה. ואפלו הקשיות שיש עליהם תשובה לפעמים נסתמו שבילי השכל ואינו יודע להשיב וכו'. והתקון לזה הוא למוד הפוסקים וכו', אבל הקשיות שאין עליהם תרוץ אסור לאדם לעין בהם, רק לחזק עצמו באמונה. וכשיש לו אמונה בשלמות, יוכל להיות על ידי אכילתו יחוד קדשא בריד הוא ושכנתיה וכו'. ולהשלים את האמונה וכו', צריך מתחלה להעלות ניצוצי אותיות הדבור. וכשנתבררו אותיות הדבור אז הופך את עצמו הדבור ומלקט הניצוצות הקדשה מבין הקלפות וכו'. ולהעלות ניצוצי אותיות הדבור צריך לתענית וכו', כי על ידי התענית מדבקין אחורי הקדשה וכו', כי התענית הוא בחינת שחורים לאחורים, להתחלת התענית וכו', גם כי עקר כל הדברים הן ההתחלה, כי כל התחלות קשות, מחמת שיוצא מהפך אל הפך וכו'. נמצא, שעקר כח העבודה של כל הימים אינו אלא ההתחלה שאנו צריכין לחזר לאחורי,

ליום ראשון שהתחיל להבין ולהתענות, שהוא תחלת התשובה, שהיה קשה עליו להתחלה שיוצא מהפך אל הפך. וככל יום חוזר לאחוריו לקבל כח מההתחלה כ"ל. והכלל שעלידי התענית מדבקין אחורי הקדשה ואז נמשכין מימי החסדים להתלח מצד הגרון מבחינת "ניחר גרוני וכו'" (תהלים ס"ד), כי אז נכניעין שלשת שרי פרעה, שר המשקים והאופים והפחחים, שהם, קנה ונשט וורידיו, שהם בחינת תאות אכילה ושתיה וכו', שנינקתם מפרעה שהוא אותיות הערף, הינו מאחורים. ועקר ונקתו מהדבורים וכו'. ואזי כשנתבררין אותיות הדבור על ידי התענית אז נתגליו הפנים של הקדשה וכו', כדי להוציא בלעם מפיהם בחינת (סודות ט) "עט אשר שלט האדם באדם לרע לו וכו'". ואז נתקרבו הרחוקים לה' ותברך וישלם האמונה בשלמות ומתקשטת בקשומין דלא הוי וכו'. ואזי אכילתו יקרה מאד, כי נתחדד קדשא בריד הוא ושכנתיה על ידי אכילתו כ"ל

(עין שם על זה היטב היטב)

א וכל זה הוא בחינת פסח ויציא מצרים, כי מצרים הוא בחינת מצר הגרון, בחינת "נחר גרוני" כ"ל. שזה היה עקר גלות מצרים שהיה הדבור בגלות בידוע. ועל שם זה נקרא פסח, כי אז היה יציאת מצרים, שיוצא הדבור מהגלות שזהו בחינת פסח - "פה סח", כמובא. כי פרעה הוא מלך מצרים שהוא

אותיות 'הערף' שהיו לו שלשה שרים הנ"ל, שר הפוסקים וכו', שהם בחינת קנה ונשט וירידיו, שהם בחינת תאות אכילה ושתיה. שאלו השלשה קנה ונשט וכו' הם סמוכין לכלי הדבור, דהיינו לחמשת מוצאות הפה ועל-פני כשהם מתגברין הם ממשיכין הדבור להערף שהוא בחינת פרעה ואז הוא בחינת גלות מצרים, דהיינו שהדבור הוא בגלות מצרים בבחינת מצר הגרון, בחינת "גמר גרוני" ואינו יכול לדבר שום דבור לפני ה' יתברך פנ"ל וזהו בחינת גלות מצרים שבבל דור נדור. ולזה צריכין תענית, שעל-ידי זה מדבקין אחורי הקדשה וכו' פנ"ל. וזה בחינת אסור חמין ומוצת אכילת מצה:

ב פי אכילת ישראל צריך להיות בקדשה גדולה שיהיה אכילתם בחינת מאכל שנתברר, שזוכין על-ידי אכילה פזאת ליחד קדשא ברך הוא ושכינתיה אפין באפין פנ"ל. אבל לזה אין זוכין כי אם בשקאמונה בשלמות פנ"ל. ולזכות לזה צריכין שני תקונים המבארים בהתורה הנ"ל, דהיינו ללמוד פוסקים כדי לפתח את הדעת שלא יסתמו שבילי השכל כדי שזכה להבין לתרץ הקשיות שאפשר לישבן. וגם צריכין לתענית כדי להוציא הדבור מהגלות כדי להעלות ניצוצי הקדשה. ואז אחר כך חוזר הדבור את פניו ומעלה שארי ניצוצות הקדשה וכו'. ואז נשלם האמונה בשלמות ונצולין

מהקשיות שאי אפשר לישבן, שצריכין רק לחזק את עצמו באמונה (פמבאר שם בהתורה הנ"ל חשב). ואז זוכין לאכילה דקדשה הנ"ל, שעל ידה מתחדרין קדשא ברך הוא ושכינתיה, בבחינת אפין באפין פנ"ל. ושני הבחינות האלו הם בחינת תקון הדעת והאמונה, כי תקון הקשיות שאפשר לישבן על-ידי למוד פוסקים זה בחינת תקון הדעת, שזוכין לדעת שלם להבין מה שאפשר להבין, לתרץ הקשיות שאפשר לישבן. ותקון הקשיות שאי אפשר לישבן על-ידי התענית, זה בחינת תקון האמונה, כי מאלו הקשיות אי אפשר להנצל כי אם על-ידי אמונה פנ"ל. ובאמת הכל אחד והכל כלול באמונה

ק"ד

(פמבאר בהתורה הנ"ל), שעקר התקון הוא האמונה, כמו שפיתוב שם פאות ב, שפתחיל ויתברור של הפאכלים הוא על-ידי אמונה, כי באמת מה שהגביל ה' יתברך לשכל' וכו', ענין שם. ולכאורה קשה שם קצת, כי פתח בתרא וסיים בתרמי, כי מתחיל לדבר רק מאמונה, שהברור של הפאכלים הוא על-ידי אמונה, ואחר כך הולך ומבאר שני בחינות תקון הדעת והאמונה, כי זה מבאר שהקשיות שאפשר לישבן שזוכין לזה על-ידי למוד פוסקים, זה בחינת תקון הדעת. אך באמת הכל אחד, כי תקון הדעת והאמונה הכל אחד ושניהם תלויים זה בזה. והעקר הוא האמונה שהיא יסוד הכל, כמו שפיתוב (תהלים קי"ב,

(ט) "כל מצותיך אמונה", אך זה ידוע שהיות האמונה הוא מהדעת, כי האמונה הוא בחינת מלכות, שהיותה מאור הפנים שהוא הדעת בבחינת (משל מו, טו): "באור פני מלך חיים", כי באמת אף-על-פי שאמונה היא דיקא להאמין באמונה לבד בלי שום דעת ושכל, כי במה שהשכל מבין אין זה אמונה, כמבאר בהתורה הנ"ל, אף-על-פי-כן שרש האמונה וחייתה הוא דעת, כי בודאי הבהמה שאין לה שום דעת אין שיק לומר עליה שיש לה אמונה, ועקר האמונה היא רק אצל האדם שיש לו דעת. רק שה' יתברך חונן עלינו וממשיך על גפשו ודעתנו הארה משכל עליון כזה, שעל-ידי זה נמשך בנו פח האמונה, כי האמונה נמשכת בשרשה משכל עליון ונבנה מאד מאד, שמושם נמשך בנו הפח להתחזק באמונה שלמה. ואף-על-פי שהאדם יכול לזכות לאמונה שלמה, אף-על-פי שאין לו דעת גדול כמו שרואין ההמון עם והנשים שיש להם אמונה שלמה, שזה עקר האמונה להאמין בפשימות כמוהם (כמו שאמר רבנו ז"ל במקום אחר (שוחות ת"ן סימן טו)), אף-על-פי-כן מי שזוכה לשלמות הדעת דקדשה אז אמונתו חזקה יותר ויותר. וכל מה שהאדם זוכה להגדיל דעתו בקדשה, בתורה ועבודה, זוכה להמשיך הארה נפלאה אל האמונה יותר ויותר. ועל-ידי זה מתחזק באמונה יתרה בכל פעם, כי

כל מה שידע יותר הוא מבין שאינו יודע עדן כלל - שצריך להתחזק רק באמונה שלמה. וגם מהמת שרואה עתה שפמה קשיות שהיה קשה לו בדעתו על ה' יתברך והצדיקים, ועתה נתגשבו אליו על-ידי שנפתח דעתו, על-ידי זה הוא מבין ללמוד סתום מן המפרש; שגם הקשיות שעדן סתומים אצלו בודאי יש להם תרוץ, רק שעדן לא נפתח דעתו כל כך לישוב גם אלו הקשיות או שהם מהקשיות שאי אפשר לישבן בזה העולם בשום אופן. ועל-כן הוא מתחזק על-ידי זה באמונה יתרה בכל פעם. גמצא, שעל-ידי הדעת נתחזק האמונה, ומכל שכן להפך, שכל מה שהאדם מתחזק את עצמו באמונה יתרה, נתוסף לו הארה גדולה בדעתו, כי עקר היא האמונה. וכמבאר בהתורה ויהי ידיו אמונה עד בא השמש (בסימן כא), שעל-ידי אמונה זוכין לדעת, עין שם. ועל-כן דעת ואמונה שניהם אחד, שניהם בכלל נקראים "אמונה", כי עקר תכלית הדעת היא אמונה בבחינת 'תכלית הידיעה אשר לא גרע' (בחינת עלים גי מה). ומאחר שתכלית הדעת דלא גרע בודאי צריכין רק להעמיד על אמונה וזה תכלית הדעת שזוכין להשיג שאין יודעין עדן כלל. רק על-ידי כל הדעת שהשיג מבין בהתבוננות נפלא כמה צריכין להתחזק באמונה ולסמוך רק על אמונה שהיא

יסוד הכל. ועל ידי זה מבאר היטב מה שהקשונו לעיל מה שרובנו ז"ל, פתח בחדא וסוים בתרתיה, כי הכל אחד כנ"ל:

ג ואז בשזוכין להשלים האמונה על ידי שני תקונים הנ"ל, שהם למוד פוסקים ותענית, שהם בחינת תקון הדעת והאמונה כנ"ל. ששניהם כלולים בתקון האמונה כנ"ל. אז דקא זוכין לאכילה דקדושה, שזוכין על ידיה ליחד קדושה בריד הוא ושכינתיה אפין באפין כנ"ל, כי קדושה בריד הוא ושכינתיה הם שרש הדעת והאמונה ששניהם אחד באמת כידוע. ועל כן נקראת האכילה על שם האמונה ועל שם הדעת, כמו שכתוב

(תהלים ל"ג): "ורעה אמונה", וכתוב (שיר

השרים ה' א): "אכלו רעים" - תרין רעין

וכו' (והרמב"ד).

שהם חכמה ובינה, בחינת דעת. וכמו שמבאר במקום אחר (לקוטי תנינא סימן ע"ו), שהאכילה היא בחינת דעת, כי דעת דקדושה ואמונה הכל אחד וכנ"ל:

ד ובגלות מצרים היו שניהם בגלות, הדעת והאמונה, כמובא שבמצרים היה הדעת בגלות. וכן היה הדבור בגלות בבחינת "כבוד פה" שזה בחינת גלות האמונה, כי עקר האמונה על ידי הדבור (כמו שמבאר במקום אחר, ובמובן בהתורה ה"ל). ועל כן לא היה אפשר לישראל לצאת מהגלות כי אם על ידי בחינת שני התקונים הנ"ל, שהם למוד פוסקים ותענית כנ"ל, אבל במצרים היה עדין קדם מתן תורה ולא זכו עדין

לתקונים הנ"ל. ואם היו ממתנים עד שיתקנו התקונים הנ"ל היו נשארים שקועים בגלות, כי הקלפות נתאחו בהם כל כך שלא היה אפשר להמשיך לשם התקונים הנ"ל. על כן עשה ה' יתברך עמנו חסד גדול וגם נפלא ופסח ודלג על הקץ והאיר עלינו הארה נפלאה שלא כסדר, כמבאר בפניות מעצם ההארה של ליל פסח שמאירין כל המחין ובאין מחין דגדלות קדם למחין דקטנות וכו', וענן שם, שעל ידי זה היה עקר הגאולה וכו', ענן שם. והנו שתמיד צריכין מקדם לתקון התקונים הנ"ל. ואחר כך חוזר הדבור פניו ללקט שארי הניצוצות, שעל ידי זה עקר הכניעת הסמרא אחר וכו' כנ"ל. אבל עכשיו, ביציאת מצרים, הפליא ה' יתברך עמנו והאיר פני הקדושה בהארה נפלאה קדם שזכו לתקון התקונים הנ"ל, כי ה' יתברך בעצמו נתגלה במצרים בבחינת (שמות י"ב):

"ועברתי בארץ מצרים" - אני ה', אני ולא מלאך, אני ולא שרף, אני וכו' (הגדה של פסח). שזהו בחינת התגלות פני הקדושה שנתגלה אז בהארה נפלאה, שעל ידי זה היה מפלת מצרים עד שרבים מהם השליכו אמונתם ונתגורו, כמו שכתוב (שמות י"ב): "וגם ערב רב עלה אתם וכו'".

ועל ידי זה היה הגאולה, כי הגאולה היתה כליל ראשון של פסח שאז באותו הלילה נלקחה שרה לבית פרעה שהוא רמז על הוד יפי הדבור שהופך פניו אליהם וכו',

לקוטי הלכות

הלכות חלב ודבש

יורה דעה

קג

שעל-ידי זה הוא הכנעתם (ממכר כל זה בתורה כ"ל ע"ש). ובחמט זה אסור או החמץ בכל יראה וכל ימצא וצריכין לאכל רק מצה, כי חמץ הוא בחינת קשיות, בחינת (תהלים ע"ב, כא): "כי יתחמץ לבבי וכו'", שנאמר שם לעגן הקשיות שנהיה קשה לו בלבנו על ה' ויתפרד. ועל-פיו בכל השנה האכילה בבחינת חמץ ומצה:

וזהו שהזכיר ב"מה נשתנה" שבכל הלילות אנו אוכלין חמץ ומצה, אף-על-פי שלא היה צריך להזכיר כי אם מה שאוכלין בכל הלילות חמץ, כמו שאומר, שבכל הלילות אנו אוכלין שאר ירקות. ולמה הזכיר גם מצה? אך בזה מרמז תקון אכילת ישראל בכל השנה, כי אכילתנו תמיד בכל השנה בבחינת אכילת חמץ ומצה, שהאכילה בלילה משני התקונים הנ"ל שהם תקון הדעת והאמונה, והינו ליטב הקשיות שאפשר ליטבן, שהיו בחינת חמץ, בחינת חמוץ המוח שחמחמיון המוח והדעת ליטב ולתתן מה שאפשר לתת. ומצה הוא בחינת תקון האמונה שנמשכת משכל עליון גבה יותר ויותר כנ"ל, כדי שלא להסתכל על הקשיות שאי אפשר ליטבן כנ"ל. ועל-פיו בפרט, שעדין לא זכינו לתקונים הנ"ל כנ"ל, רק שנמשך עלינו הארה נפלאה מלמעלה שהוא בחינת הארת פני הקדשה, שעל-ידי זה נתתקנת האמונה כנ"ל, על-פיו אי אפשר לנו לאכל

כי אם מצה, שהוא מאכל עליון ונבנה מאד בחינת מן, כמו שאמר רבותינו ו"ל (קדושין לה), ענה שהוציאנו ישראל ממצרים, טעמו בהם טעם מן, שהוא מאכל שהמלאכים נזנין ממנו (כמו שאמר רבותינו ו"ל, יקרא ע"ה), הינו שהוא בחינת מאכל שנמשך על-ידי הארה העליונה הנפלאה היורדת עלינו אז, שעל ידי זה זוכין להפיר את ה' ויתפרד ולתת אחריו בנריות נפלא, בהשתקקות נמרץ, באמונה נפלאה. אבל עדין אסור להמות את המוח ליטב שום קשיא אפלו הקשיות שאפשר ליטבן, מחמת שלא קבלנו את התורה ולא זכינו עדין לתקון תקונים הנ"ל. על-פיו אסור לנו להחמין את מחנו בשום קשיא אפלו מה שאפשר ליטב. רק לכוון על אמונה לבר שאנו מקבלין עתה מלמעלה בהארה נפלאה משכל עליון ונבנה מאד שהוא בחינת הארת פני הקדשה שמאיר אז. ותקון האכילה נמשך עתה רק משם. וזהו בחינת אכילת מצה שהוא בחינת מן כנ"ל, שנאמר בו (שמות טו, טו): "כי לא ידעו מה הוא", שהוא בחינת אכילה קדושה גבה מאד, שהוא למעלה מן הדעת, בחינת אמונה נפלאה וכו"ל. אבל חמץ אסור עתה כמשהו בכל יראה וכל ימצא, כי אסור עתה לכוון בשום קשיא אפלו מה שאפשר ליטב וכו"ל. אבל בכל השנה מתר החמץ, כי כשזוכין לתקונים הנ"ל אז התר החמץ, כי אז זוכין להמשיך תקון הדעת, ליטב הקשיות שאפשר

ה"ל

יורה דעה

זוכין על-ידי מצות פסח ואכילת מצה ושתיית ארבע פוסות שהם מכוניעים שלשה שרים הנ"ל, כי מצות שחיטת הפסח, מכוניע שר הטבחים, ומצות מצה, מכוניע שר האופים, ושתיית הפוסות, מכוניע שר המזשקים:

ז וזה בחינת מה שגוהגין הבכורות להתענות בערב פסח, כי עקר יציאת מצרים שהוא להוציא הדבור ממצר הגרון ולהכניע פרעה ושלשת שריו וכו' זוכין על-ידי התענית, שעל-ידי זה מדבקין אחורי הקדשה וכו' פנ"ל. ועל-ידי הבכורות דיקא מתענין, כי עקר מעלת התענית הוא מחמת שחוזרין בכל פעם אל ההתחלה שהתחיל להבין ולהתענות. ומחמת זה דיקא מדבקין על-ידי התענית אחורי הקדשה שהוא בחינת שחוזרין בכל פעם לאחוריים, שזהו בחינת כל ההתחלות של הקדשה, שעקר הוא ההתחלה וכו'. ובכל פעם חוזרין לקבל פח מההתחלה וכו' (פכ"בא שם כל זה בהמורה הנ"ל, ע"ז שם ה"ט). ועל-ידי הבכורות דיקא מתענין בערב פסח, כי הבכור הוא ראשית בחינת התחלה. ועל-ידי מתקדשו הבכורות, כי עקר הוא ההתחלה ובשמןקדשין ההתחלה, על-ידי זה מתקדשין בנקל שאר הבנים והזולדות הבאין אחריו. וכמו שכתוב בכתבי האר"י ז"ל; שכל הבנים שבאין אחריו, כלם מקבלים מחלק הנפש של הבכור וכו', ע"ז שם. נמצא, שהבכור הוא בבחינת

לישכון שזהו בחינת תקון אכילת חמץ בכל השנה. ועל-ידי תמיד האכילה דקדשה בבחינת אכילת חמץ ומצה, כי היא כוללה משיני התקונים הנ"ל, שהם תקון הדעת והאמונה. אבל עתה בפסח אסור להחמיץ המוח בשום קשויא אפלו מה שאפשר לישב, ועל-ידי אסור לאכל החמץ במשהו, רק לאכל מצה שבמשך בפסח מהארה העליונה הנ"ל וכו' פנ"ל:

ה ועל-ידי אחר שביעי של פסח שהוא קריעת ים-סוף התר החמץ, כי קריעת ים-סוף היה על-ידי משה, ומשה משה דא מוט"ט, שכלול משה סדרי משנה שהם בחינת פשר ופסול וכו', שזהו בחינת למוד פוסקים, שעל-ידי זה נבקע ים החכמה וזוכין לתקון הדעת לישב ולתרוץ הקשיות שאפשר לישכון ואז נתחזק האמונה על ידינו וכו' פנ"ל. ועל-ידי אחר כך התר החמץ, כי התר החמץ בכל השנה הוא על-ידי בחינת תקון הדעת, על-ידי למוד פוסקים שזהו בחינת קריעת ים-סוף וכו' פנ"ל. ועל-ידי כן היה קריעת ים-סוף ביום ששי לספירת העמר כנגד ששה סדרי משנה שהם בחינת פשר ופסול וכו', שהם עקר התקון הנמשך על-ידי למוד פוסקים שהוא בחינת קריעת ים-סוף, שעל-ידי זה התר החמץ אחר כך פנ"ל:

ו גם צריכין בפסח להכניע שלשת שרי פרעה הנ"ל, שהם שר המשקים והאופים והטבחים, שהם וכו' פנ"ל. וזה

לקוטי הלכות

הלכות חלב ודבש

יורה דעה

קה

התחלה שזהו בחינת קדשת המענית, ועל-כן עקר יציאת מצרים היה על-ידי קדשת בכורים (מסאור שם בקדשת בא), כי אז הרג ה' בכורי מצרים והכניע הבכור ודסמרא אחרא והציל בכורי ישראל, בכור דקדשה, ואז נתקדשו הבכורים, כמו שכתוב שם (שמות יב ב): "קדש לי כל בכור וכו'", כי עקר יציאת מצרים הוא בבחינת קדשת ההתחלה שהוא בחינת מענית, שעל-ידי זה יוצא הדבור מגלות מצרים ופרעה ושריו כנ"ל, שזה עקר יציאת מצרים כנ"ל. ועל-כן באמת פסח, שהוא יציאת מצרים, הוא עקר ההתחלה, כי הוא תחילת התקרבות ישראל לאביהם שבשמים שהתחילו להביר אותו ולהתחיל להתקרב אליו בשעת יציאת מצרים בפסח, ואז נתקדשו בכורות שהם גם כן בחינת התחלה כנ"ל. ועל-כן נוהגין הבכורות דיקא להתענות, כי קדשת המענית היא בחינת קדשת ההתחלה כנ"ל, שעל-ידי זה עקר בחינת יציאת מצרים, להוציא הדבור ממצר הגרון וכו' כנ"ל:

ועל-כן עשו שבזה את הבכורה, מבר את הבכורה על-ידי מאות אכילה דיקא, כמו שכתוב (בראשית כה): "הלעיטני נא וכו'", כי קדשת הבכורה הוא בחינת קדשת ההתחלה שזוכין לזה על-ידי שבירת מאות אכילה דיקא, שהוא בחינת מענית שהוא בחינת קדשת ההתחלה. ועל-כן להפך, עשו שבזה את

הבכורה מבר את הבכורה ובה אתה על-ידי מאות אכילה דיקא, כמו שכתוב שם (שם ד): "ויאכל וישת וכו' ויבן עשו את הבכורה", כי דיקא על-ידי מאות אכילה ושתיה בזה את הבכורה שהוא בחינת התחלה שקדשתה על-ידי מענית, על-ידי שבירת מאות אכילה ושתיה כנ"ל. ועקב אבינו זכה אז לבכורה, כי כל אחד זכה בחלקו, כי תקף שראה יעקב תקף מאותו לאכילה ושתיה שאמר לו, "הלעיטני נא וכו'", אמר לו יעקב תקף, "מכרה כיום את בכרתי לך", הינו על-פי הנ"ל, כי מאחר שאמה משקע כל כד בתאות אכילה אין הבכורה שוכת לך, כי קדשת הבכורה הוא על-ידי בחינת מענית, בחינת שבירת מאות אכילה כנ"ל. ועשו נהרצה תקף לזה ומבר ובה את הבכורה בשביל מאות אכילה. ועקב נתן לו לחם וגיזר עדשים "ויאכל וכו' ויבן וכו'", כי יעקב נתן לו כל מאות אכילה, כי הוא שבר מעצמו מאות אכילה ונתן מאות אכילה לעשו והוא קבל לעצמו בעד זה הבכורה, שזוכין אליה על-ידי שבירת מאות אכילה שהוא בחינת מענית כנ"ל:

ח וזה בחינת ספירה שסופרין הימים והשבועות וחזרין בכל פעם להתחלה, כי בכל פעם חזרין להתחלת הקרבת העמר שאז היה עקר התחלת התקרבות ישראל על-ידי אתערותא דלתתא, כי כליל ראשון של פסח היה

תחלת ההתקרבות על-ידי הארה העליונה הנ"ל שהוא בחינת אתערותא דלעילא, אבל אחר כך, אחר יום ראשון מסתלקת ההארה הזאת. ואז מתחילין לספר ספירת העמר, להתחיל לקדש ולטהר עצמנו כדרך מיום אל יום בבחינת אתערותא דלתתא (כמובא בספרים), וכל ימי הספירה חוזרין בכל פעם לקבל פח מהתחלת הספירה שהוא הקרבת העמר, כמו שאנו אומרים, היום שני ימים לעמר, היום שלשה ימים לעמר וכו' וכן בלם. נמצא, שחוזרין בכל פעם להתחלה שהוא הקרבת העמר, שזהו בחינת קדשת התענית שחוזרין בכל פעם להתחלה, שעל-ידי זה אנו זוכין עתה לצאת ממצואת מצרים ולתקן את הדבור ולזכות לאמונה שלמה על-ידי בחינת אתערותא דלתתא, כי עקר התקון להוציא הדבור מגלות מצרים וכו' זוכין על-ידי שחוזרין אל ההתחלה, שזהו בחינת תענית וזהו בחינת ספירה כנ"ל:

ט וזהו בחינת אסור חלב ודם כדי להכניע ולכבול שני מיני קשיות הנ"ל. שהם הקשיות שאפשר לישבן, אך לפעמים נסתמו שבילי השכל ואי אפשר לישבן ולזה צריכין למוד פוסקים. והקשיות שאי אפשר לישבן, שצריכין להעמיד רק על אמונה שנשלמת על-ידי התענית, שעל-ידי זה יוצא הדבור מגלות מצרים וכו', שעל-ידי זה נשלם האמונה כנ"ל, כי אסור חלב הוא בשביל

תקון הדעת שלא יהיו נסתמין שבילי השכל לישבן הקשיות שאפשר לישבן, כי חלב הוא שמנונית הגוף, שעל-ידי עקר תקון השכל, כי השכל בוער כמו נר דולק על-ידי שמנונית הגוף (כמובא בדרך רבנו ז"ל במקום אחר (סימן ט)). ועל-יז אסור לאכל חלב בהמה כדי שלא יתגבר החלב של בהמה ויסתם את הדעת לגמרי, כי בשהחלבים דסמרא אחרא מתגברים, נסתם השכל לגמרי ויכולין לישבן את ה' ותברך חס ושלום, כמו שכתוב (תהלים טז, ד): "זה דרכם כסל למו". ואמרו רבותינו ז"ל (שבת לא): "חלב יש להם על פסליהם וכו'". וזה בחינת "חלבמו סגרו" (תהלים יז, י), בחינת (איוב ט, יז): "כי כסה פניו בחלבו", פנים הוא השכל בחינת (קבלת ה, א): "חכמת אדם תאיר פניו". ועל-ידי התגברות החלבים נסגר ונתפסה השכל עד שאין יכולין לישבן אפלו הקשיות שאפשר לישבן. ועל-ידי זה שוכחין את ה' ותברך ונתרחקין ממנו, חס ושלום, כי עקר ההתרחקות והשכחה את ה' ותברך הוא על-ידי הכפירות וחסרון אמונה שנמשכין מהקשיות והסתרת דיעת אלקותו שיש בלב כל אחד (כמו בפתוחה תיב), ועל-יז הוהירה התורה אותנו מלאכל חלב, כדי שלא יהיה נסתם ונסגר השכל חס ושלום, כדי שנוזהר להבין, לתרץ הקשיות שאפשר לתרצם, ואסור דם הוא בשביל תקון הדבור שהוא תקון האמונה כנ"ל, כי תקון הדבור הוא להוציא את הדבור

לקוטי הלכות

הלכות חלב ודבש

יורה דעה

קז

מגולות מצרים ופרעה ושריו וכו' פנ"ל. וזה דודע שבמצרים בגלות היה התגברות הדמים שזה היה עקר גלות מצרים (פמבאר פמבאים), וזהו בחינת (תקאל טו טו): "ואעבר עליו ואראך מתבוססת בדמך וכו'", כי הדבור הוא מהדמים, "כי הדם הוא הנפש" (פמדבר יב טו) ועקר הדבור הוא מהנפש, כמו שכתוב (בראשית ב טו): "ויהי האדם לנפש חיה", ותרגומו: 'לריוח ממולא' (פמוקא דברוי רבנו ז"ל פמה פגמים ולקוטי מוהרי"ו סיפנים כ"ט וס"ח). וקשמתגברים הדמים דסטרא אחרא חס ושלום, אזי אין יכולין לדבר כלל, ואזי הוא בבחינת (תהלים לט ט): "נאלמתי דומיה", לשון דמים. ועל-כן אסור לאכל דם, כדי להכניע הדמים רעים שמקם עקר גלות מצרים, עקר גלות הדבור. ועל-ידי זה שגוהרין מחלב ודם, על-ידי זה זוכין לתמן את הדעת ולהוציא הדבור מגלות מצרים שהוא תקון האמונה פנ"ל. ועקר הוא תקון האמונה פנ"ל. ועקר התקון על-ידי התענית, וזהו גם כן בחינת אסור חלב ודם, כי על-ידי התענית נתמעט החלב והדם, כמו שאמרים אחר התענית, "יהי רצון שיהא מעוט חלבי ודמי מרצה לפניך כאלו הקרבתו קרבן וכו'". ועל-כן על-ידי שאין אוכלין חלב ודם זהו בחינת קדשת תענית, כי איבר מחזיק איבר (כמו שכתבו רבנו ז"ל במקום אחר ענין בהקדמת שניה לספר המדות). ואם היו אוכלין חלב ודם היה נתרבה החלב והדם שבאדם. ועכשיו

כשאין אוכלין אותו, נתמעט החלב והדם, שזהו בחינת תענית, שעל-ידי זה עקר תקון האמונה פנ"ל:

י ועל-כן עקר הקרבן הוא חלב ודם. והחלב עולה על המזבח ונשרף כלו לריוח ניחוח לה, כי החלב הוא שמנונית שהוא עקר השכל. אך אנהנו אין כח בדינו לקבר השכל והקדשה שיש בחלב בהמה ועל-כן אסור לנו באכילה באסור חמור, כי כל אוכל חלב יהיה נסתם שכלו לגמרי ויתגברו הקפירות והקשיות, חס ושלום פנ"ל, אבל על המזבח דיקא החלב הוא עולה לריוח ניחוח, כי בית המקדש הוא בחינת דעת ושכל (כמו שאמר רבנו ז"ל פמה פגמים), ושם מאיר שכל עליון ודעת גבה מאד ועל-כן שם עולה החלב על האשים לריוח ניחוח, כי על-ידי דיקא זוכה שיאיר השכל באור גדול לגלות אלקותו ותברך, כי שרפת החלב על המזבח הוא בחינת אור השכל שהוא כמו אש דולק על-ידי השמנונית שבגוף פנ"ל, רק שאנו אין לנו כח לקברו, אבל על המזבח נתגלה ומאיר על-ידי דיקא אור השכל וקדשה, לישב ולכפול כל הקשיות שאפשר לישבן, שעל-ידי זה נתחזקה האמונה פנ"ל. ועל-כן החלב הוא מכפר, כי עקר פגם כל העוונות הם הקפירות וקשיות וחסרון אמונה שגוהרין על-ידי העוונות (פאשר כתבנו כבר פמה פגמים). ועל-כן על-ידי הקרבן, על-ידי שמקריבין החלב על האש שעל המזבח שעל-ידי זה

יורה דעה

נפתח הדעת ונתחזקה האמונה כנ"ל,
עליפן הוא מכפר:

וכן הדין מכפר, כי בבית המקדש נמשך תקון האמונה עלידי הדין דקא, כי הדין הוא בחינת תכלית הצמצום והדין שמשם נמשכין הקשיות שאי אפשר לישבן ועליפן הדין אסור לאכילת הדיוט, אבל בבית המקדש, במזבח, עלידי זריקת דם הקרבן נתפרר ועולה גם הקדשה הנסתרת ונעלמת בדם. ועלידי זה דיקא נמתק הצמצום והדין ונתגלה האמונה עלידי זה דיקא, שהיה עקר התקון והכפרה על העוונות שהם בחינת כפירות כנ"ל. ועליפן החלב נאכל ונשרף בלוי על המזבח. אבל הדין אינו נאכל ונשרף על המזבח, רק שנוגע במזבח לבד בשעת זריקה. וכן שרי הדין שופכין על היסוד ונוגעין במזבח ויוצאין לחוץ ונשפכין לנחל קדרון ונמסרין לזבל וכו', כמו שאמרו רבותינו, ו"ל (זקא נח: פסחים כב). כי החלב הוא בחינת הדעת, שמשם אחיות הקשיות שאפשר לישבן, רק שמתחמת אחיות הקלפות והסמרא אחרא הנאחזין בחלב בהמה אין בנו פח לבררו עלידי אכילתנו, ואדרבא, היה נסתם ונסגר השכל והדעת לגמרי אם היו אוכלין אותו, אבל על המזבח הוא נשרף בקדשה גדולה. ואז עלידי דיקא מאיר הדעת כנ"ל, שעלידי זה עקר הכפרה כנ"ל ועליפן נאכל ונשרף החלב על המזבח, כי פשוטין להעלותו אל הקדשה

עלידי הקרבן על המזבח אזי נתגלה עלידי דיקא דעת גדול, כי הוא בחינת דעת שמשם הקשיות שאפשר לישבן כנ"ל, אבל הדין אינו נאכל ונשרף על המזבח, רק זורקין אותו על המזבח, כי הדין הוא בחינת תכלית הצמצום והדין שמשם נמשכין הקשיות שאי אפשר לישבן. ומבאר בדברי רבנו ו"ל, בהתורה בא אל פרעה (בספר סד); שהקשיות האלו שאי אפשר לישבן נמשכין מבחינת חלל הפני, שמשם צמצם ופנה אלקותו, ככבול וכו', עין שם. ועליפן אי אפשר לישב אלו הקשיות בשום אופן עד לעתיד לבוא. ועליפן על המזבח בבית המקדש נעשה תקון גדול עלידי הדין, כי הדין מכפר, כי בבית המקדש מאיר השכל שיתגלה לעתיד לבוא, שנקרא "קדש", ועליפן שם נתגלה ומאיר הקדשה הנעלמת אפלו בתכלית הצמצום בבחינת דם. ואז מאירה האמונה באור גדול עלידי שנמתק הצמצום והדין של חלל הפני, עלידי שיודעין שגם שם נעלם אלקותו יתברך עלידי שמוקריבין הדין על המזבח בבית המקדש, ששם מאיר השכל שיתגלה לעתיד כנ"ל. ועליפן אין הדין נאכל ונשרף על המזבח, כי אף על פי שבאמת יש קדשת אלקותו גם בהחלל הפני בהעלם גדול, אבל הוא בתכלית הצמצום והמעוט בהעלם ובהסתרה גדולה. ועליפן אין הדין נאכל בלוי על המזבח, רק גורק על המזבח ונוגע בו

לקוטי הלכות

הלכות חלב ודם ד

יורה דעה

קט

בניגעה בעלמא ואחר כך נשפך לחוץ, פי הקדשה נעלמת בו בתכלית המעוט וההעלם והוא רק בבחינת נוגע בהקדשה בניגעה בעלמא שמשם חיותו וקיומו בדרכי נפלאותיו הנוראים. ועל-כן תכף שנוגע הדם בקדשת המזבח על-ידי הזריקה ויפרכת שירים, תכף יוצא לחוץ ונשפך לנחל קדרון ונמקר לנבל, פי הקדשה עולה ממנה על-ידי הזריקה שהיא בחינת נגיעה בעלמא במזבח הקדוש, פי הקדשה שבבחינת החלל הפנוי שהוא תכלית הצמצום בחינת דם הוא בתכלית המעוט בהעלם גדול בבחינת נגיעה בעלמא כנ"ל, אבל החלב נתהפך בלו אל הקדשה כנ"ל. ועל-כן הוא נאכל בלו על המזבח, אבל שניהם מכפרין, הדם והחלב, ואדרבא, הכפרה הלוייה בדם יותר מבחלב (פסבאר דברי רבותיו ז"ל), פי עקר התקון והכפרה הוא על-ידי תקון האמונה שנתמקן ביותר על-ידי זריקת הדם על המזבח שנתגלה על-ידי זה, שגם בהחלל הפנוי בתכלית הצמצום בבחינת דם, נסתר ונעלם אלקותו, רק שהוא בצמצום גדול בבחינת נגיעה בעלמא, אבל על כל פנים גם שם נעלם אלקותו ועל-ידי זה נתחזקה האמונה, שעל-ידי זה עקר הכפרה כנ"ל, פי עקר התחזקות האמונה צריכין להתחזק בנגד הכפירות הבאים על-ידי הקשיות שאי אפשר לישבן (פסבאר דברי רבנו ז"ל), שזה נתמקן

על-ידי זריקת הדם על המזבח ועל-כן עקר הכפרה על-ידי דם הקרבן וכנ"ל: יא וזה בחינת מליחה, שצריכין למלח את הכשר כדי להוציא ממנו כל הדמים, פי מלח זה בחינת תענית ויסורין שהם ממרקין עונותיו של אדם, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (בבבבא ה'): 'נאמר ברית במלח, ונאמר ברית ביסורין, מה מלח ממתקת הכשר, אף יסורין ממרקין עונותיו של אדם'. ויסורין זה בחינת תענית שהוא ענוי ויסורין, וכמו שהביאו שם בסמוך לענין ארץ-ישראל שבא על-ידי יסורין והביאו הפסוק (דברים ה, ח): 'כי באשר יסר איש את בנו וכו''. ושם מדבר הפסוק בענין תענית, כמו שכתוב שם בענין: 'ויענך וירעבך ויאכלך את הפן וכו', וידעת וכו' היום פי באשר יסר איש את וכו''. ויענך וירעבך זה בחינת ענוי התענית שפרעבי את עצמו. וכן אמרו רבותינו ז"ל בפירוש (דברים רבא ה, ט): 'ויענך וירעבך', 'שהתענו מקדם שאכלו את הפן למרק האכילה שבמעיים', פי הפן הוא בחינת אכילה דקדשה הנ"ל, שזוכין על ידה ליחד קדשא ברידי הוא ושכינתיה אפין באפין, שזה אין זוכין פי אם על-ידי תענית. ועל-כן התענו מקדם שאכלו את הפן, ועל-כן אמרו רבותינו ז"ל (מבילתא בשלח): 'לא נתנה תורה אלא לאוכלי הפן', פי עקר התורה הוא בחינת אמונה, כמו שכתוב (תהלים קיט, פו): 'כל מצותך אמונה', שזה אין זוכין פי אם

לח

על־ידי שמשבר תאות אכילה על־ידי תענית עד שזוכה לאכילה דקדושה שהיא בחינת מן וכנ"ל, פי הא בהא תליא. על־ידי שלמות האמונה זוכה שיהיה אכילתו מאכל שנתפרר וכו' (כמו שכתבאר שם בהתורה ת"ל), דהיגו אכילה דקדושה. וכן פל מה שמשבר תאות אכילה ביותר על־ידי תענית ומקדש אכילתו, פן זוכה יותר לשלמות האמונה (כמו שכתבאר שם, עין שם). ונחור אל הענין. נמצא, שתענית הוא בחינת יסורין שהם ברית מלח. ועל־פן צריכין למלח את הבשר כדי לפלט כל הדמים, שזהו בחינת תענית ויסורין שממקדן ופולטין מהאדם כל הדמים רעים שמהם באים כל התאוות רעות וכל החמאים חס ושלום, שעל־ידם נפגם האמונה, פי על־ידי התענית מכניעין הקלפות והתאוות היגקים מהדבור וכו'. שהם בחינת גלות מצרים וכו' שהם בחינת התגברות הדמים רעים, שזה היה עקר גלות מצרים. נמצא, שהתענית מכניע ופולט מהאדם הדמים רעים שהם הקלפות והתאוות שהם בחינת פגם אמונה וזהו בחינת מלח פנ"ל. ועל־פן צריכין למלח את הבשר, פי הכנעת הדמים הוא על־ידי מלח, שהוא בחינת יסורי התענית פנ"ל:

ולפשפש במעשיו ביום התענית לפתח ולנקב לבו האבן, כמו שכתוב בישעיה (נה, ה), והיא הפטרת יום־הכפורים: "הכזה צום אבחרהו וכו', הלא זה צום אבחרהו פתח חרצבות רשע וכו'". שעקר התענית, לפתח חרצבות רשע, לפתח ולשבר את לבו ולהוציא ממנו כל הקשרי רשע. וכן כתב רבנו ז"ל, בהחרוזים שלו הנדפסים בהקדמה (בספר לקוטי מוה"ר): 'נקב לב האבן והאר לי משם' וכו'. נמצא, שהזכיר תקון הלב בלשון נקיבת הלב. ועל זה מרמז כלי מנקב; שצריכין למלח את הבשר לפלט הדמים בכלי מנקב דיקא, אכל בכלי שאינו מנקב אין מועיל הפליחה, אדרבא, נאסר הבשר. זה רמז שהתענית ויסורין שהם בחינת מלח פנ"ל, אין מועילין פי אם כשזוכה לפתח ולנקב לבו האבן שפונתו בשביל ה' יתברך כדי לשוב מרשעו שאז זוכה על־ידי התענית לגרש ולפלט כל הדמים רעים שהם כל התאוות ולזכות לאמונה שלמה, שהיא כפרה ותקון על הכל פנ"ל. אמן ואמן:

הלכות דם

הלכה א

וכו יתבאר ענין פסח וספירת העמר

ועל־פן צריכין למלח בכלי מנקב דיקא, זה רמז על תקון התענית שעקר תקונו לשוב לה' יתברך על־ידי זה

לקוטי הלכות

הלכות דם א

יורה דעה קיא

על־פי המאמר 'אית לן בירא בדברא' וכו', עין שם כל המאמר סימן לא

ותפלל, כי הפסופין וההשתוקקות דקדושה הם יקרים מאד מאד, כי על־ידי הפסופין שמושתוקק וכוסף לדרבן שקדושה, להתקרב לה' ותברך באמת, על־ידי זה נעשין נפשות. ועין עוד מענין פסופין (ברו טו) מאמר המתחיל, וזיגן והצטרפותן של אותיות וכו', עין שם. כי שם מדבר גם בן מענין זה, אך לא די לאדם בהשתוקקות לכו, רק הוא צריך להוציא בשפתיו ההשתוקקות והפסופין ואז יוצא הנפש מוכח אל הפעל. ועל־ידי זה נעשין נקדות לאותיות התורה ונצטרפין לטוב, כי אותיות בלא נקדות הם כגלם, כגוף בלא נפש. ועל־ידי הפסופין נעשין נפשות שהם בחינת נקדות. ועל־ידי זה נצטרפין ונודגין ונצטרפין אותיות התורה לעשות פעלתם כפי הפסופין וכו', וזהו, "תורי וזהב נעשה לך עם נקדות הכסף וכו'" (שיר השירים א, א). וזה בחינת גלגולי הנפשות, כי עקר הדבור הוא שכלי הדבור מפין באויר, ואויר הזה פוגע באויר הסמוך לו, והסמוך בסמוך עד שמוגיע לחברו וכו'. ואלו הפסופין וההשתוקקות דקדושה הם בחינת אהבה וחסד שזוכין על־ידי שמירת הברית (כפכא שם). ועל־ידי שמירת הברית האמונה בשלמות, והאמונה היא שלמות כל הדרכים, שלמות הצדקה

שמנהנת כל גלגלי הרקיע וכו'. ועל־ידי זה הוא תקון כל הדרכים, כי כל היסודים שיש לאדם בדרכים, הכל מחמת פגם הליך גלגלי הרקיע שבא על־ידי פגם האמונה והצדקה, שכל זה תלוי בתקון הברית וכו'. וזה בחינת (מענין ח): "שמש בשבת צדקה לעניים", כי שבת היא בחינת אמונה וכו'. ומי שהוא בעל נפש דהינו דרגיה דאברהם, שזכה לחסד הזה, לבחינת אהבה והשתוקקות וכסופין דקדושה ועל־ידי זה עשה נפשות. ומי שהוא בבחינה זו, אזי כל אכילותיו וסעדותיו הוא בבחינת לחם הפנים, ואזי כל הפוכבים ומגולות וכל העפוזים שהם תחתיהם, בלם מורחים בשביל פרנסתו בבחינת (תהלים ק, א): "שב לימיני עד אשית אויביך הדום הרגלך וכו'" (עין שם כל זה היפך היפך).

א וזה בחינת פסח שהוא בחינת חסד, בחינת אברהם כפוכא, הינו בחינת אהבה והשתוקקות וכסופין דקדושה, כי פסח הוא תחלת התקרבות ישראל לאביהם שבשמים, כי אז הוא עדין קדם מתן תורה. ובתחלת ההתקרבות אזי העקר הוא רק ההשתוקקות והפסופין דקדושה, כי עדין אין יודעין כלל מה לעשות, כי עדין לא קבלו את התורה ואזי העקר הוא רק ההשתוקקות והפסופין דקדושה, ועל־ידי אלו ההשתוקקות והפסופין דקדושה שזהו בחינת חסד, בחינת אברהם, בחינת פסח,

יורה דעה

אברהם היה מדתו חסד, הינו בחינת אהבה והשתוקקות וכסופין דקדושה, ועל-כן על-ידו עקר התחלת התגלות התורה, כי עקר התגלות התורה הוא על-ידי ההשתוקקות והכסופין דקדושה, שעל-ידי זה נצטרין אותיות התורה לטוב וכו' כנ"ל. ועל-ידי אברהם אבינו היה עקר ההתחלה שהתחילו אותיות התורה להצטר לטוב. וכן שאר האבות והשכטים בלם היו מצירים ומצרפים אותיות התורה לטוב על-ידי כסופין דקדושה שלהם. עד שבא משה רבנו, שהיה בלו טוב, עם דורו שהיו בלם צדיקים, עד שעל-ידי השתוקקות וכסופין דקדושה שלהם נשלם כל התורה בלה, כי הם וכו' לציר ולצרף כל אותיות התורה לטוב. ועל-ידי זה וכו' הם לקבל את התורה, כי אי אפשר לקבל את התורה כי אם על-ידי השתוקקות וכסופין דקדושה, שעל-ידי זה בונים ומצרפים והצירים אותיות התורה לטוב, ואזי יש להאותיות חיות ואזי יכולים לקבלה. וזה בחינת פסח שהוא קדם שבועות שהוא מתן תורה, כי מקדם צריכין לבחינת חסד שהוא בחינת פסח, דהינו אהבה והשתוקקות וכסופין דקדושה שהיו בחינת חסד לאברהם כנ"ל, כדי לציר אותיות התורה לטוב. ועל-ידי זה דיקא יכולין לקבל את התורה כנ"ל:

דף קמ"ב

ב וכן בכל אדם ובכל זמן, כל אחד ואחד קדם שזוכה לאיזה

על-ידי זה נעשין "נקודות הכסף", ועל-ידי זה מצירין אותיות התורה לטוב. ועל-כן על-ידי זה זוכין אחר כך לקבלת התורה בשבועות, כי אי אפשר לקבל את התורה כי אם כשמצירין תחלה את אותיות התורה לטוב על-ידי הכסופין דקדושה, כי מקדם אותיות התורה הם בגלם ואין להם שום ציור, רק על-ידי הכסופין דקדושה, על-ידי זה נדווגין ונצטרין ונצטרפין אותיות התורה ואזי יכולין לקבל את התורה. ובשביל זה לא נתנה התורה עשרים וששה דורות עד שבא משה רבנו עם דורו וקבלו את התורה, כי לא היה אפשר לקבל את התורה עד שנצטריו ונצטרפו תחלה אותיות התורה על-ידי הכסופין דקדושה, וכל הצדיקים הקדמונים שהיו קדם מתן תורה בלם עסקו בזה, שהיה להם השתוקקות וכסופין דקדושה לה' ותברך שמה היה עקר עבודתם. וזה בחינת עשרים וששה 'כי לעולם חסדו' הנאמר על עשרים וששה דורות שקדם מתן תורה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (פסחים קמ"ב), הינו כי אז היה מתקיים העולם רק בתסוד לכה. שהיו בחינת אהבה והשתוקקות וכסופין דקדושה שהיה אז להצדיקים שבכל דור. ועל-כן עקר התחלת התגלות התורה התחיל מאברהם אבינו עליו השלום, שהיה ראש למאמינים וראש לגמולים, והוא התחיל לגלות אלקותו בעולם. והוא גם את כל התורה עד שלא נתנה, כי

לקוטי הלכות

הלכות דם א

יורה דעה

ק"ג

התגלות בתורה או לאיזה עבודה מעבודת ה' ותפוד, כל אחד כפי מה שהוא, שזהו בחינת קבלת התורה, פי כל אחד מישראל אפלו הפחות שבפחותים צריך לקבל את התורה בכל דור ודור, כמו שדרשו רבותינו ז"ל, על פסוק: "אשר אנכי מצוה היום" (דברים ג, ו), 'בכל יום יהיו בענין פחדשים' (רש"י שם כ, טו), וקמו שכתוב (שם כ, ט): "היום הזה נהיית לעם". ופרש רש"י: "שהיא דומה בענין כאלו היום עמו בברית". הינו שכל אחד מישראל כפי מה שמקבל על עצמו על מלכות שמים, שמקבל על עצמו מעתה לחדש פנשר ימיו שעברו בחשך ורועה מעתה לפנים בתורה ועבודה באמת זהו בחינת קבלת התורה אצלו. ואי אפשר לזכות לזה כי אם על-ידי חסד הנ"ל בחינת פסח, הינו על-ידי ההשתוקקות והכסופין דקנשה שצריך להרגיל עצמו מאד שיהיה לו כסופין והשתוקקות דקנשה ש'כסף ו'שתוקק ו'תגעגע מאד תמיד מתי זכה להתקרב לה' ותפוד באמת, לצאת ממדרגתו הפחותה והשפלה ולפנים אל הקנשה באמת לשוב אליו ותפוד. וצריכין להוציא בפה הכסופין וההשתוקקות והגעגועים דקנשה הנ"ל. ואז זוכים לציר אותיות התורה לטוב, ואז זוכין לבחינת קבלת התורה כפי ההשתוקקות והכסופין דקנשה שהיה לו, הינו שזוכה אחר כך באמת שיתמלא

רצונו שזוכה לקבל את התורה, והינו לקיים את כל דברי התורה באמת, שזה עקר בחינת קבלת התורה כנ"ל:

ג ועל-כן עקר בחינת פסח הוא על-ידי תקון הברית, שעל-ידי זה נגאלו, כי בליל יציאת מצרים נמולו בדם, כמו שכתוב (שמות יב, מח): "וכל ערל לא יאכל בו", כי על-ידי תקון הברית זוכין לאלו הכסופין וההשתוקקות דקנשה שהם בחינת חסד דמתגלה בפומה דאמה' (והר אדרא רבה גשא קמיה), שזהו בחינת פסח כנ"ל. ועל-כן נקרא פסח בחינת פה סח' פמובא, כי צריכין להוציא הכסופין בפה דיקא לדבר ולשיח בפה דיקא את כל הכסופין דקנשה שבלבו כנ"ל. ועל-ידי תקון הברית שזכו אז כנ"ל, על-ידי זה זכו לאמונה שזה היה עקר יציאת מצרים, שהאמינו בה' ויצאו אחריו אל המדבר, כמו שדרשו רבותינו ז"ל (רש"י שמות ד, טו): 'כדאי הם והאמונה שהאמינו כי ויצאו וכו'. וזה בחינת: "וכרתי לך חסד געורוד אהבת כלולתך לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה" (דברים כ, ב), שזה נאמר על יציאת מצרים, שהאמינו בה' והלכו אחריו במדבר וכו', שכל זה זוכין על-ידי תקון הברית שזכו אז, שעל-ידי זה זוכין לחסד ואהבה, בחינת כסופין דקנשה כנ"ל, וזה בחינת חסד ואהבה הנ"ל שהוא בחינת השתוקקות וכסופין דקנשה, שזה בחינת פסח, בחינת חסד לאברהם כנ"ל. והו' לכתך אחרי במדבר

ע"י

וכו', כי על-ידי האמונה, על-ידי זה נהתקנו הדרכים, כי על-ידי זה מאירין הפוכים והפולות ועל-ידי זה נצולין מן עכוב הדרך כנ"ל. וזהו 'לכתד אחרי במדבר'. 'לכתד' דיקא, כי על-ידי זה בעצמו שהאמינו בה' והלכנו אחריו במדבר, על-ידי זה זכו לתקון הדרך והאיר להם ה' ותברך הדרך ללכת במדבר, כמו שכתוב (ישעיה כג, ט): "אף אשים במדבר דרך וכו'". וכמו שכתוב (שמות יג, כא): "וזה הדרך לפניכם יומם לנחתם הדרך וכו'", כי תקון הדרכים הוא על-ידי אמונה כנ"ל:

'לא שנו את לשונם', דהינו לשון הקדש, שהוא בחינת קדשת הלשון, דהינו מה שמדברים בפה דברי קדשה שהם ההשתוקקות והכסופין דקדשה, שזהו בחינת לשון הקדש שהוא הלשון של ישראל - עם קדוש, כי עקר הדבור והלשון של ישראל הוא רק הכסופין וההשתוקקות דקדשה, מה שישיראל משתוקקים ומתגעגעים תמיד לה' ותברך שצריכין להוציא בפה כסופין אלו, שזהו עקר קדשת הלשון בחינת לשון הקדש של ישראל. וזהו 'שלא שנו את שמם', שהוא הנפש דקדשה שנגעשה על-ידי הכסופין דקדשה כנ"ל. 'ולא שנו את לשונם', דהינו שהיו מדברים תמיד בלשון הקדש שהוא בחינת קדשת הדבור, דהינו שהיו מדברים בפה את הכסופין דקדשה שלהם, שזהו בחינת לשון הקדש כנ"ל. וכל זה זוכין על-ידי שמידת הברית, שעל-ידי זה זוכין לאמונה כנ"ל. וזהו 'ושהיו גדורים מן העריות ומן העבודה זרה', הינו תקון הברית ותקון האמונה שעל-ידי זה זכו להשתוקקות וכסופין דקדשה ועל-ידי זה היתה עקר הנאילה בחינת פסח, שהוא בחינת "חסד לאברהם" כנ"ל:

ד וזהו שאמר רבותינו ז"ל (תקרא רבה לז, ח): 'בשביל ארבעה דברים ננאלו, על שלא שנו את שמם ולא שנו את לשונם, והיו גדורים מן העריות ומן העבודה זרה' (ואל תפלא המענה אשר נמצא בכמה מקומות בדברי רבותינו ז"ל, מבאר שלא היו גדורים מעבודה זרה וכן מבאר להפך, אבל נמצא במדרש רבה במדבר פרשה ג על פסוק, ^ל "מוציא אסירים בכושרות", שבכות הכשרים ^ל שבהם שלא עבדו עבודה זרה ננאלו, עין שם. נמצא, שאלו ואלו דברי אלקים חיים שנגאלו גם בכות שהיו גדורים מעבודה זרה). 'שלא שנו את שמם' - זה בחינת השתוקקות וכסופין דקדשה, שעל-ידי זה נעשין נפשות כנ"ל. והשם הוא הנפש, כמו שכתוב (בראשית ב, ט): "נפש חיה הוא שמו". כמו שפרש רבנו ז"ל, במקום אחר (סו"ט עא). וצריכין להוציא הכסופין בפה, וזה

ה ועל-ידי ההשתוקקות וכסופין דקדשה שעל-ידי זה עושין נפשות. על-ידי זה האכילה הוא בכחינת לחם הפנים, וזה בחינת מצות שצריכין לאכל בפסח. וזה בחינת לחם

לקוטי הלכות

הלכות דם א

יורה דעה

קמ

הפנים שהיו באים מצה. פי לחם הפנים הוא "לחם חם" (שבואל"א כא, ו) דר"גיה דאברהם, בחינת (בראשית יח, א): "בחם היום וכו'" (פנבאר בפאמר תפ"ל), פי אברהם זכה לבחינה זו, בחינת "בחם היום", על-ידי תקון הברית, על-ידי מצות מילה, פי אז אחר שגמול נאמר שם אצל "בחם היום", פי הוציא הקדוש-ברוך-הוא אז חמה מנרתיקה, כמו שפרשו רבותינו ו"ל (בבא מציעא פו), כמו שיתיה לעתיד שתתגלה החמה בתקפה (פנבאר בפאמר תפ"ל). ואז באותו היום אפה מצות, כמו שכתוב שם בענין (בראשית יח, ו): "מהרי שלש סאים וכו', לוישי ועשי עגות", פ"ש רש"י: "פסח היה" וכו', פי מצות הוא בבחינת לחם הפנים שזוכין על-ידי שמירת הברית פנ"ל שהם בחינת 'לחם חם' דר"גיה דאברהם, בחינת 'בחם היום', שאז אפה אברהם מצות פנ"ל:

ו וזה בחינת ספירת העמר, פי עקר הספירה הוא בחינת השתוקקות וכסופין דקנשה, שכל אחד נכסף ומשתוקק ומתגעגע לזכות לקבלת התורה בשבעות. וזהו בחינת ספירה שהוא בחינת השתוקקות ונגעגעים. כמו מי שסופר תמים מחמת שמתגעגע וכוסף ומשתוקק מאד לאיזה דבר, מחמת זה סופר תמים מתי זכה לבוא לאותו הדבר. פי בפסח עקר הגאולה על-ידי ההשתוקקות והכסופין דקנשה פנ"ל, אבל אז היה הכל על-ידי אתערותא

דלעלא לבר פידוע, אבל אחר כך צריכים שנתעורר אנהנו מעצמנו בבחינת אתערותא דלתמא וזה בחינת ספירה שאנהנו בעצמנו צריכים להתעורר, לכסף ולהשתוקק ולהתגעגע, להתקרב אליו ותברך, שזהו בחינת ספירה פנ"ל. ועל-פן בשעת ספירה הוא התעוררות גדול והשתוקקות נמרץ מאד לה' ותברך, פי עקר הספירה הוא בחינת השתוקקות וכסופין דקנשה פנ"ל. וזה בחינת מה שסופרין לעמר, פי הנפת עמר שעורים זה בחינת מה שמכריזין ועושין נפשות מן האויר על-ידי הכסופין דקנשה, על-ידי שמוציאין פה הכסופין דקנשה (פנבאר

פנבאר תפ"ל, עין שם תיבב בענין גלגלי תפשות, עין שם, וברך מה), פי שעורים זה בחינת 'כישעירים עלי דשא' (דברים לב, ב) בחינת רוח סערה. ומשם צריכין לברר הדבור שמשם יוצאין הנפשות בבחינת "רוח סערה עשה

דברו" (תהלים קמח), פי עקר הדבור נעשה מן האויר פנ"ל. שהקמשת מוצאות הפה מבים באויר וחותכין הדבור. והאויר הוא חיות האדם, פי אי אפשר להיות בלא אויר והוא בחינת רוח החיים בחינת נפשות. ועל-ידי שמדברים דבורים קדושים בחינת השתוקקות וכסופין דקנשה, על-ידי זה עושין מהאויר שהיה בתחילה בבחינת רוח סערה, עושין ממנו נפשות דקנשה שהם בחינת דבורים קדושים, בחינת "רוח סערה עשה דברו". וזה בחינת עמר שעורים פנ"ל, פי

טו

יורה דעה

שְׁעוּרִים הוּא בְּחִינַת חֲמִשָּׁת אוֹתוֹת
 מִנְצַפֵּיךְ (פְּמוֹכָא בְּנִינּוֹת), שְׁמוֹשִׁם שְׂרֵשׁ
 הַנְּפֻשׁוֹת, שְׁמוֹשִׁם, מִחֲמוֹשֵׁת אוֹתוֹת
 מִנְצַפֵּיךְ, נַעֲשִׂים חֲמוֹשֵׁת מוֹצְאוֹת הַפֶּה,
 שְׁמוֹשִׁם יוֹצְאִים הַנְּפֻשׁוֹת כְּפִי. וְכֵן זֶה
 נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי הַכְּסוּפִין דְּקִדְשָׁה כְּפִי, כִּי
 שְׁעוּרִים הוּא מֵאֵכֶל בְּהֵמָה, כִּי קִדְם
 שְׁמֵתִקְרָבִין לָהּ וְתִקְרָד, קִדְם שְׁזוֹכִין
 לְבְּחִינַת קַבְּלַת הַתּוֹרָה אֲזִי הוּא בְּבְחִינַת
 בְּהֵמָה, כִּי "זֹאת הַתּוֹרָה אֲדָם" (בְּמִדְבָר יט.
 ד), אֲתָם קְרוּיִים אֲדָם וְכו' (נְכוּמֹת סא).
 וְכֵמוֹ שְׁאִיתָא בְּזֵהר שְׁבִשְׁבִיל זֶה מְבִיאִין
 אֲז עֵמֶר שְׁעוּרִים. וְאֲז קִדְם הַהִתְקַרְבוֹת
 שְׁאֲז הוּא בְּבְחִינַת בְּהֵמָה, אֲז הֶעֱקָר הוּא
 רַק הַהִשְׁתַּוְּקָקוּת וְהַכְּסוּפִין דְּקִדְשָׁה
 בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים מו, ט): "כֹּאֲלֵ תַעֲרַג עַל
 אֲפִיקֵי מַיִם בֵּן נֶפֶשׁ תַּעֲרַג אֲלֵהֶם
 וְכו'". וְעַל-יְדֵי זֶה זוֹכִין לְצִיר וְלְצַרֵּף
 אוֹתוֹת הַתּוֹרָה לְטוֹב וְזוֹכִין לְקַבְּלַת
 הַתּוֹרָה וְאֲז עוֹלִין מִבְּהֵמָה לְאָדָם, כִּי עֶקֶר
 גִּדְרֵי הָאָדָם הוּא הַדְּבוּר. וְעַל-יְדֵי הַדְּבוּרִים
 שְׁעוּשִׁין מִן הַרוּחַ סְעֵרָה כְּפִי, דְּהִינּוּ
 שְׁמֵקְרָרִין וּמְזַכְכִּין הַרוּחַ סְעֵרָה וְעוּשִׁין
 מִשֵּׁם דְּבוּרִים קְדוּשִׁים, עַל-יְדֵי זֶה מְבָרְרִין
 וּמַעֲלִין מִבְּהֵמָה לְאָדָם וְזוֹכִין לְקַבְּלַת
 הַתּוֹרָה כְּפִי:

וְעַל-כֵּן צְרִיכִין לְסַפֵּר שְׁבַע שְׁבָתוֹת
 תְּמִימוֹת, כְּדֵי שְׁיִהְיֶה נִכְלָלִין כָּל
 שְׁבַעַת יְמֵי בְּרֵאשִׁית בְּשַׁבָּת, שְׁכַל יוֹם וְיוֹם
 יִהְיֶה נִכְלָל בְּשַׁבָּת, כְּדֵי שְׁיִקַּבֵּל מִשְׁבַּת
 בְּחִינַת הָאֵרֶת הַרְצוֹן שְׁהוּא בְּחִינַת כְּסוּפִין
 דְּקִדְשָׁה, שְׁעַל-יְדֵי זֶה נַעֲשִׂין נְפֻשׁוֹת,
 שְׁעַל-יְדֵי זֶה עֶקֶר קַבְּלַת הַתּוֹרָה כְּפִי:

רַעְיָא דְרַעְיוּן, רַצוֹן שְׁבָרְצוֹנוֹת. וְעַל-כֵּן אֲז
 זוֹכִין לְנֶפֶשׁ יִתְרָה, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (שְׁמוֹת לא, ט):
 "כִּי בּוֹ שַׁבַּת וַיִּנְפֹּשׁ". וְעֶקֶר הַנֶּפֶשׁ יִתְרָה
 זוֹכִין בְּשַׁבָּת עַל-יְדֵי הַהִשְׁתַּוְּקָקוּת
 וְהַכְּסוּפִין דְּקִדְשָׁה, בְּבְחִינַת (בְּרָאשִׁית טו): "כִּיִּן
 שְׁשַׁבַּת, וַיִּ אֲבָרָה נֶפֶשׁ". שְׁמֵתִנְגַּעְעִין אַחַר
 הַנֶּפֶשׁ. וְעַל-יְדֵי זֶה זוֹכִין לְנֶפֶשׁ הַיִּתְרָה (כְּמוֹ
 שְׁכָתוּב רַבְּנוּ יוֹל, עַן שֵׁם וְכַרְף מוה), כִּי שַׁבָּת כְּלָל
 מִכָּל הַבְּחִינּוֹת הַנִּזְכָּר, כִּי שַׁבָּת הוּא
 בְּבְחִינַת תְּקוּן הַכְּרִית. כְּמוֹ שְׁכָתוּב (שְׁמוֹת
 לא, טו): "כְּרִית עוֹלָם בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל".
 וְאֲז הוּא בְּחִינַת אֲמוּנָה בְּשְׁלָמוֹת, כִּי שַׁבָּת
 מוֹרָה עַל חֲדוּשׁ הָעוֹלָם (כְּמוֹ שְׁכָתוּב בְּמִדְבָר
 ה"ב, ו). וְאֲז זוֹכִין לַעֲשׂוֹת נְפֻשׁוֹת עַל-יְדֵי
 הַהִשְׁתַּוְּקָקוּת וְהַכְּסוּפִין דְּקִדְשָׁה. וְהוּו
 בְּחִינַת הַנֶּפֶשׁ הַיִּתְרָה שְׁזוֹכִין בְּשַׁבָּת עַל-
 יְדֵי הַהִשְׁתַּוְּקָקוּת וְכְסוּפִין וְרַצוֹן דְּקִדְשָׁה,
 בְּחִינַת רַעְיָא דְרַעְיוּן, רַצוֹן שְׁבָרְצוֹנוֹת
 שְׁמֵתִנְגַּלָּה בְּשַׁבָּת. וְעַל-יְדֵי זֶה זוֹכִין שְׁתַּהֲיָה
 הָאֲכִילָה בְּבְחִינַת לֶחֶם הַפָּנִים כְּפִי. וְעַל-
 כֵּן עֶקֶר הַלֶּחֶם הַפָּנִים הוּא בְּשַׁבָּת, שְׁאֲז
 עוֹרְכִין וּמְסַדְּרִין אֵת הַלֶּחֶם הַפָּנִים, כִּי
 בְּשַׁבָּת נַעֲשִׂין כָּל הַבְּחִינּוֹת הַנִּזְכָּר, שְׁעַל-יְדֵי
 זֶה זוֹכִין לְלֶחֶם הַפָּנִים כְּפִי:

ז וְזֶה בְּחִינַת שְׁבַע שְׁבָתוֹת, כִּי עֶקֶר
 הַרְצוֹן וְכְסוּפִין דְּקִדְשָׁה שְׁמוּנָה
 נַעֲשִׂין נְפֻשׁוֹת, הוּא בְּשַׁבָּת, כִּי שַׁבָּת הוּא
 רַצוֹן וְכְסוּפִין דְּקִדְשָׁה, כְּמוֹ שְׁמֵתִפְלָלִין,
 "בְּאֵהֶבָה וּבְרַצוֹן הַנְּחַלְתֵּנוּ" וְאֲז מֵתִנְגַּלָּה

לקוטי הלכות

הלכות דם א

יורה דעה

ק"י

ח וזה בחינת ארבעים ותשעה יום, כי על-ידי הפסופין דקדושה וזכין לבחינת לחם הפנים שהוא לחם חם, בחינת עתיד הקדוש-ברוך-הוא להוציא החמה מפרת'קה' (פסבאר פסבאר ת"ל), ואז יתקיים (ישעיה ב'): "ואור החמה יהיה שבעתים", שהוא שבעה פעמים שבעה, שהוא בחינת שבעה שבועות של ספירת העמר שבהם משתוקקים ונכספים לה' יתברך, שעל-ידיהו זכין ל'אור החמה שבעתים' וכו'. בחינת (מלאכי ב'): "וזרחת לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפי"ה שכל זה זכין על-ידי פסופין דקדושה שהוא בחינת ספירת העמר פנ"ל:

שאי אפשר לאכלו כי אם פשמוברין ומזככין את הנפש מבהמה לאדם על-ידי פסופין דקדושה, שעל-ידי זה נודגין האותיות והנקודות בבחינת וזוגי הנפשות, שעל-ידי זה דם נעפר ונעשה חלב, ואז דיקא נתפרר הדם ונודפד ונעשה מננו חלב, ואז מתר באכילה, כי עקר תקון האכילה דקדושה של ישראל הוא על-ידי פסופין דקדושה, שעל-ידי זה נעשין נפשות, שעל-ידי זה זכין שכל האכילה הוא בבחינת לחם הפנים שנה עקר תקון האכילה דקדושה. אבל הדם בעצמו אסור, כי הוא בחינת נפש הבהמיות שאסור לאכלו קדם שנתתקן ונתפרר ונודפד מדם לחלב, שנהו עקר בחינת פסח וציאת מצרים, שאז דם נעפר ונעשה חלב פדויע, שנה זכין על-ידי פסופין דקדושה פנ"ל:

ט וזה בחינת אסור דם, כי "הדם הוא הנפש" (דברים יב, ט), ועל-ידי עקר וציאת מצרים היה על-ידי פסופין דקדושה פנ"ל, שעל-ידי זה עושין נפשות דקדושה ועל-ידי זה עקר תקון הדמים שבה היה תלוי עקר האלה, על-ידי תקון הדמים פדויע, בבחינת (תחולל טו): "ואמר לך ב'דמוך חיי ואמר לך ב'דמוך חיי". ועל-ידי פסופין דקדושה שעל-ידיהו עושין נפשות, על-ידיהו מזככין ומתקנין הדמים, כי הדם הוא הנפש ואז דם נעפר ונעשה חלב' (בבב"א ו), שהוא בחינת 'נקודות הפסח', בחינת מנחא חורתא ככספא, שמשם נמשך לבגונת הדמים בחינת דם נעפר ונעשה חלב, ועל-ידי אסור לאכל דם, כי שם נפש הבהמיות

י וזה בחינת מליחה והדרחה, כי עקר תקון הנפש שהוא הדם הוא על-ידי פסופין דקדושה פנ"ל. וזה זכין על-ידי תקון הברית דיקא (פסבאר שם הי"ב), שעל-ידי שמירת הברית או חסד מתגלה, שהוא אהבה והשתוקקות וכפסופין דקדושה שעל-ידי זה נעשין נפשות וכו'. ועל-ידי זה נצטרין אותיות התורה לטוב וכו', עין שם. ושמירת הברית זהו בחינת מלח, בחינת (פסבאר יח, טו): "ברית מלח עולם" פמוכא. ובשביל זה בעצמו נקרא הצדיק, שהוא בחינת שמירת הברית בשם "ברית מלח", על-

ט"ב

יורה דעה

שם שזוכה על-ידי זה לכסופין דקדושה, שעל-ידי זה נעשין נפשות, כי כסופין דקדושה זה בחינת מלח שגורם צמאון בחינת צמאון הנפש, דהינו כסופין והשתוקקות דקדושה, שעל-ידי זה נעשין נפשות. בחינת "צמאה לך נפשי כמה לך בשרי בארץ ציה וענף בלי מים" (תהלים טו), בחינת "צמאה נפשי לאלקים וכו'" (תהלים מב), ועל-פני על-ידי המלח, שהוא בחינת "ברית מלח", בחינת שמירת הברית, בחינת צמאון הנפש, כסופין דקדושה, על-ידי זה מתקנין ומטהרין את הבשר מדם הבהמיות שהוא נפש הבהמיות בחינת כסופין דסמרא אחרא, כי על-ידי המלח שהוא בחינת שמירת הברית זוכין לכסופין דקדושה בחינת צמאון הנפש לה', שעל-ידי זה עושין נפשות דקדושה ומכניעין ומכבלין ומוציאין נפשות וכסופין דסמרא אחרא שהוא בחינת דם הבהמיות, כי הצדיק בחינת ברית מלח הוא מפליט כל הדמים רעים שהם הנפשות והכסופין רעים, כי על-ידי ברית מלח זוכין לכסופין דקדושה צמאון הנפש לה', שעל-ידי זה נעשין נפשות דקדושה כנ"ל:

וזה בחינת ההדחה במים, כי הכסופין דקדושה הם בחינת חסד, שהוא בחינת אהבה והשתוקקות (כנ"ל בפאמר תנ"ל), ואזי מכניעין ומתקנין הדמים שהם הנפשות ומתקן הדם שהוא בחינת דין ונתהפך למים שהוא בחינת חסד,

בבחינת גדולים צדיקים שמהפכין מדת הדין למדת הרחמים (כמו שפרש רש"י בראשית ה), כי כסופין דקדושה לה' ותברך שגוהו בחינת חסד, בחינת אהבה והשתוקקות, זהו בחינת מים, בבחינת (איקה ב) "שפכי במים לבך נכח פני ה'", שגוהו בחינת השתוקקות וכסופין דקדושה, שהלב בוסף לה' ותברך עד ששופך את לבו במים נזכח פני ה'. ואז נתהפך לב האבן ללב בשר שהוא רך במים בחינת (תהלים קד) "ההפכי הצור אגם מים", הינו בחינת "צור לבבי" שנתהפך לב האבן למים, שנתרפך הלב בבחינת "לב בשר" עד ששופכין את לבם במים לפני ה'. וכל זה זוכין על-ידי כסופין דקדושה שהם בחינת "פאל תערג על אפיקי מים פן נפשי וכו'". בחינת "צמאה לך נפשי כמה לך בשרי בארץ ציה וענף בלי מים". כי אין מים אלא תורה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (בבא קמא יז). ואי אפשר לזכות לתורה, דהינו לצייר אותיות התורה לטוב כי אם על-ידי כסופין דקדושה, שעל-ידי זה עושין נפשות שהם בחינת "נקודות הפסוק", ועל-ידי זה מצדיקין אותיות התורה לטוב כנ"ל. נמצא, שעל-ידי הכסופין דקדושה, על-ידי זה זוכין לתורה בחינת מים, ועל-ידי התורה בעצמה, שהיא בחינת מים, על-ידי זה מכבין צמאון הנפש שבא על-ידי ברית מלח, כי הנפש צמאה מאד לה' ותברך ואי אפשר

10 ק"ד

לקוטי הלכות

הלכות דם א

יורה דעה

קט

לכבות צמאון הנפש כי אם על־ידי המים והמים נעשין על־ידי הצמאון בעצמו, כי על־ידי הצמאון של הנפש, על־ידי זה בעצמו נעשין נפשות בחינת נקדות ועל־ידי זה נצטירין וננדוגין אותיות התורה לטוב, ואזי זוכה להתגלות התורה שהוא בחינת מים, בחינת "ההפכי הצור אנם מים", שיוצאין מימי התורה על־ידי השתוקקות הלב כנ"ל. ובאלו המים בעצמו שהם בחינת התגלות התורה שזוכין על־ידי צמאון הנפש, על־ידי כסופין דקדושה, באלו המים בעצמן מכבין צמאון הנפש בבחינת (ישעה נה א): "הוי כל צמא לכו למים" (וען מעין זה דרש רבנו במקום אחר לענין יסורים, חס ושלום, במאמר ואמר בענין אל רוח, סיקון סה, ענין שם), כי אי אפשר לכבות צמאון הנפש שצמא מאד לה' יתברך כי אם על־ידי התורה, שהוא בחינת מים. והתגלות התורה בחינת מים זוכין על־ידי הצמאון בעצמו שהוא בחינת כסופין דקדושה וכו' כנ"ל. וזה בחינת הדרת הבשר במים כי המלח זה בחינת ברית מלח בחינת צמאון הנפש, בחינת כסופין דקדושה שזה מפליט הדמים רעים, דם הבהמיות, נפש הבהמיות, דהינו כסופין ותאוות הבהמיות כנ"ל, כי על־ידי בחינת ברית מלח זוכין לכסופין דקדושה וכו' כנ"ל. ואחר כך מדיחין אותו במים שהם בחינת מימי החסד, בחינת המים שנתגלין על־ידי צמאון הנפש, על־ידי כסופין דקדושה, שעקר מהרת הנפש

ותקונה להמהר לגמרי מן הדמים רעים, מנפש הבהמיות, הוא על־ידי בחינת המים, בחינת התורה שזוכין על־ידי צמאון הנפש שזה עקר גמור המהרה, כי התורה מטהרת את האדם, כמו שדרשו רבותינו ו"ל (פרכות לו): "בנחלים נטויו" (במדבר לו), 'מה נחלים מעלין את האדם מטמאה לטהרה, אף דברי תורה מעלין את האדם מטמאה לטהרה':

יא ועל־כן בשעת יציאת מצרים הפה אותם ה' יתברך מפה הראשונה בדם, שנתהפך להמצרים המים לדם, כי הרשעים מהפכין מדת הרחמים למדת הדין, כי המצרים הם בהפך, כי הם ערות הארץ, פגם הגרית, כסופין דסמרא אחרא. ועל־כן אצלם תקף הדמים בחינת נפש הבהמיות בחינת תקף הדם שבחלל השמאל, שמשם כל התאוות והכסופין רעים, ועל־כן אצלם נתהפך המים לדם, כי מים יש להם שני בחות, כמו שפרש רש"י על פסוק (איוב לו): "כי כם ידיו עמים יתן אכל לזמביר", כשרצה להפרע מדור המבול הביא עליהם מבול מים, כשרוצה לתן פרנסה, גזתן על־ידי המים. משל לנחתום וכו'. וזה בחינת מה שא"תא בזהר תרויכה (דף קטד): 'מים אגון לשמאלא' וכו', ענין שם, שבולאים מימין ומשמאל, הינו כנ"ל, ועל־כן עקר סוף מפלתם היה על־ידי המים בקרענת ים־סוף, כי הם נטבעו במי ים־סוף. ולפני ישראל נבקעו המים, כי

רבנו במקום אחר לענין יסורים, חס ושלום, במאמר ואמר בענין אל רוח, סיקון סה, ענין שם), כי אי אפשר לכבות צמאון הנפש שצמא מאד לה' יתברך כי אם על־ידי התורה, שהוא בחינת מים. והתגלות התורה בחינת מים זוכין על־ידי הצמאון בעצמו שהוא בחינת כסופין דקדושה וכו' כנ"ל. וזה בחינת הדרת הבשר במים כי המלח זה בחינת ברית מלח בחינת צמאון הנפש, בחינת כסופין דקדושה שזה מפליט הדמים רעים, דם הבהמיות, נפש הבהמיות, דהינו כסופין ותאוות הבהמיות כנ"ל, כי על־ידי בחינת ברית מלח זוכין לכסופין דקדושה וכו' כנ"ל. ואחר כך מדיחין אותו במים שהם בחינת מימי החסד, בחינת המים שנתגלין על־ידי צמאון הנפש, על־ידי כסופין דקדושה, שעקר מהרת הנפש

עקר ויציאת מצרים היה על-ידי תקון הדמים כנ"ל, תקון הנפשות על-ידי כסופין דקדושה כנ"ל. ועל-ידי זה נמשכין המים בכחנית חסד, כי נתהפך דם למים כנ"ל. שזהו בחינת דם נעבר ונעשה חלב, ולמצרים להפך, כי אפלו המים נתהפך אצלם לדם בחינת דין. ונקמין בהם על-ידי שפגמו בהם, על-ידי כסופין רעים שהם בחינת תקף הדם, בחינת נפש הבהמיות כנ"ל. ועליכן נתקברו ישראל לה' ותברך על-ידי הוצאה ומבילה, כי הוצאת דם הקרבנות זה בחינת שמכרין הטוב שיש בדם הבהמיות, כי בכל מקום נתערב טוב. ועקר התקון הוא לברר הטוב שיש בדם הבהמיות בנפש הבהמיות. ואזי נתמקנין ונתמקין הדמים ונתהפך מדם למים. וזה בחינת מבילה כמי מקנה, כי מימי המקנה מטהרין מכל הטמאות שהם בחינת טמאת מצרים, טמאת הדמים רעים שמשם כל הטמאות, דהינו בחינת כסופין רעים שמשם כל הטמאות על-ידי שהאדם כוסף ומשתוקק חס ושלום, לתאוות רעות. וצריך להכניע את תאוות לבו, להרגיל עצמו לכסף ולהשתוקק תמיד כסופין דקדושה לה' ותברך ולעבודתו וזה עקר הטהרה, כי על-ידי זה נתהפך מדם למים וזה בחינת טהרת המקנה שהוא בחינת מימי החסד שנעשה מכסופין דקדושה כנ"ל, שזה מטהר מכל הטמאות כנ"ל. וזה בחינת המקנה של שבועות, כי

שבועות הוא מתן תורה. ועקר קבלת התורה בשבועות זוכין על-ידי כסופין דקדושה, שמשותקקין וכסופין לה' ותברך כל ימי הספירה, כי זה עקר בחינת ספירת העמר, בחינת השתוקקות וכסופין להשם ותברך כנ"ל, שעל-ידי זה נטהרין מטמאת מצרים, מפנם הדמים, מפנם הנפשות כנ"ל, וזוכין לעשות נפשות דקדושה, שעל-ידי זה מצרין אותיות התורה לטוב וזוכין לקבלת התורה בשבועות וכנ"ל. ועליכן המקנה של שבועות הוא קדושה גבה וקרה מאד מאד, כמו שאמר רבנו ז"ל, במקום אחר (סו"ט), כי אז נמשכין מימי החסד שהוא בחינת מקנה שזה בחינת התורה שנעשה על-ידי כסופין דקדושה כנ"ל:

יב וזה בחינת ל"ג בעמר, כי אז פסקו למות תלמידי רבי עקיבא שהיה ביניהם מחלוקת, כי רבי עקיבא ותלמידיו היו צריכין להמשיך ולגלות תורה בעולם, כי כל צדיק וצדיק הוא מומשיך ומגלה תורה בעולם, כפרט רבי עקיבא, שאמרו רבותינו ז"ל עליו (קמח"ב); שהיה ראוי שתנתן התורה על ידו וכו'. ועקר המשכת התורה הוא על-ידי החסד בחינת אהבה והשתוקקות דקדושה כנ"ל. ובהם היה מחלוקת בחינת דינים, בחינת התגברות הדמים, עליכן לא היה באפשר שתתגלה התורה על דם ומתו כלם מפסח עד עצרת. וכל"ג בעמר פסקו למות ואז הוא יום הלולא רבא של רבי

לקוטי הלכות

הלכות דם א

יורה דעה קכא

שמעון בר יוחאי, שהוא היה גם כן מתלמידי רבי עקיבא והוא והבכרי היו התקון שלהם, פמוכא. וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (במות סב, עמוד ב): 'היה העולם חשך עד שבא רבי עקיבא והשנאה לרבותינו שפדרום, והם, רבי שמעון וכו', ורבי שמעון היה קשת הברית, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (כתבות ע"ו), שלא נראה קשת בקימו וכו'. ועלכן זכה לכסופין דקדושה כג"ל, שעל ידי זה מצדיקין אותיות התורה לטוב כג"ל, שעל ידי זה עקר התגלות התורה כג"ל. ועלכן זכה רבי שמעון לגלות סתרי תורה בעולם, שלא נתגלה מפמה דורות, פי ליה יהבי רשותא וכו', כי עקר התגלות סתרי תורה הם על ידי כסופין דקדושה, פי סתרי תורה שמשגין הצדיקים זה בחינת הוצאת ספרים כ"ט, ט): 'ארבע מאות שקל כסף' - דמתמן ירתי צדיקא ארבע מאות עלמין דכסופין וכו' (וטר מי ערה קבנ). ועלכן אי אפשר לזכות להם כי אם על ידי כסופין דקדושה להשם והבדל, שנה זוכין על ידי שמירת הברית, שעל ידי זה דקא זוכין לסתרי תורה בחינת ארבע מאות עלמין דכסופין וכו', ועל ידי זה המתיק ותפן תקן הקפ הדמים בחינת דינים שנתאחזו בתלמידי רבי עקיבא, פי זכה להוציא ולגלות מימי הקסד שנתגליו על ידי כסופין דקדושה כג"ל. וזה בחינת ל"ג בעמר, בחינת מים, בחינת (ה"שע טו): 'גלת עליות וגלת תחתיות', בחינת (תהלים ע"ט):

"גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך", בחינת (בראשית כ"ט): "ויגל את האבן מעל פי הבאר", פי האבן גדולה על פי הבאר דהינו בחינת לב האבן שהיה מנח על פי הבאר שעל ידי זה, על ידי שאין האדם מסלק ממנו חס ושלום לבו האבן, על ידי זה אינו יכול לשאב מים חיים מבאר העליון, ואי אפשר לגל את האבן מעל פי הבאר פי אם על ידי כסופין והשתוקקות דקדושה; לכסף ולהשתוקק ולהתנגע תמיד לה' והבדל ולעבודתו, ורבי שמעון בר יוחאי זכה לזה בחינת "ויגל את האבן מעל פי הבאר", פי זכה לגלות סתרי אורייתא היוצאים מבאר מים חיים. וזה בחינת ל"ג בעמר כג"ל, בחינת "ויגל את האבן וכו'", בחינת "גלת עליות וכו'", בחינת "גל עיני וכו' וכנ"ל:

וזה שנתנו הפדמונים סימן שביום שקל פורים, יהיה ל"ג בעמר, והסימן "פלג" (כמו שבבאר בשלח ערך). בחינת (תהלים ט"ה): "פלג אלהים מלא מים" וכנ"ל:

וזה שאמר רבי שמעון בהתחלת האדרא (נשא כ"ח): "ה' שמעתי שמעך יראתי" (תפוק ג, ב), "תמן יאות הני למדחל אנן בחיבורתא תליא". 'תמן יאות הני למדחל', פוגתו על תלמידי רבי עקיבא שעליהם נאמר הפסוק הזה, כמו שדרשו רבותינו ז"ל, ומובא בדברי רבנו ז"ל (ס"ט א), הינו שעקר הפגם של תלמידי רבי עקיבא היה מחמת שלא היה ביניהם אהבת חסד, שהוא בחינת השתוקקות

פי

ט"ז

יורה דעה

ובסופו, שעלידי זה עקר המשכת התורה שהיו צריכין להמשיך מרבי עקיבא רבם שהיה בחינת התגלות התורה פנ"ל ועל-כן אמר רבי שמעון בר יוחאי, אגן בחיבותא תליא, שאנו צריכין שיהיה בינינו אהבה גדולה, שהיו העקר. וכמוכא בתלמודי האר"י ז"ל שהיה ר' יוחאי ז"ל פמה וכמה פעמים שהיה ביניהם אהבה גדולה. ופעם אחת אמר שהיה מוכן לבוא לירושלים ושתבוא הגאולה על ידם, אך שנתקלקל עלידי מעט המחלקת שנעשה בין החברים עלידי גשותיהם (פמבאר בשבחי האר"י), כי עקר המשכת התורה הוא עלידי אהבה וחסד שהוא בחינת השתוקקות וכסופו דקדושה, שעלידי זה זכיון לקבלת התורה ולקבל טוב וכנ"ל.

הלכה א'. וזהו בחינת ההדחה במים, להכשיר הכשר עלידי שמכניסין וטורין אותו בתוך המים, כי המים מטהרין אותו מכל הממאות, בפרט מפגם הברית בבחינת מקנה מים. כי המקנה הוא תקון גדול מאד לפגם הברית. כי המקנה הוא סוד התעלמות בתוך המים פמוכא שזהו בחינת תקון הברית בבחינת זרעו של יוסף, שהם בבחינת דגים שבמים שהמים מכסה עליהם ואין עין הרע של שבועים אמות שולט בהם פנ"ל (בהלכות בשר שנתעלם מן העין ב).

ועל-כן מתקנין ומכשירין הכשר עלידי המים כדי להעביר מעליו טמאת הדמים שהם בחינת פגם הברית, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (יורה דעה ס"ק סט) 'משום דם בעין שעליו, שהוא עובר ונופל עלידי המים שהם בחינת תקון הברית, בבחינת דגים שבמים פנ"ל. וזהו בחינת הדחה ראשונה והדחה אחרונה. כי הנפש שבחי שנפל ממדרגתו, ממדרגת לחי פנ"ל צריך פמה תקונים תקון אחר תקון עד שיעלה ויתתקן בשלמות להשיבו לשרשו בבחינת תשובה, כי כל תקוני הכשר שעושים הם בחינת תקוני התשובה. כי כן צריכין לתקן הנפש שבחי להשיבו לשרשו שזהו בחינת תשובה. ועל-כן מתחלה צריך לה שחטטה להכניע ולשפר רע הפולל פנ"ל, שזהו ראשית התשובה – לסור מרע הנ"ל ולשברו, ואחר כך לפנות ולנקר את כל החלבים רעים וכל הגידיו הנמצאים בעין, בתוכו, כדי שלא

ובסופו, שעלידי זה עקר המשכת התורה שהיו צריכין להמשיך מרבי עקיבא רבם שהיה בחינת התגלות התורה פנ"ל ועל-כן אמר רבי שמעון בר יוחאי, אגן בחיבותא תליא, שאנו צריכין שיהיה בינינו אהבה גדולה, שהיו העקר. וכמוכא בתלמודי האר"י ז"ל שהיה ר' יוחאי ז"ל פמה וכמה פעמים שהיה ביניהם אהבה גדולה. ופעם אחת אמר שהיה מוכן לבוא לירושלים ושתבוא הגאולה על ידם, אך שנתקלקל עלידי מעט המחלקת שנעשה בין החברים עלידי גשותיהם (פמבאר בשבחי האר"י), כי עקר המשכת התורה הוא עלידי אהבה וחסד שהוא בחינת השתוקקות וכסופו דקדושה, שעלידי זה זכיון לקבלת התורה ולקבל טוב וכנ"ל.

הלכות מליחה

הלכה א

על-פי התורה 'תפלה לתבוקו' סימן י"ט הנ"ל בהלכות טרפות הלכה א':

א וזהו ענין מליחה, כמו שאמר רבנו גרו יאיר בבאור פסוק כ"ג, שהמלח הוא בחינת (פמדבר יח, ט): "ברית מלח עולם", שהוא ממתיק מרירותא דעלמא. ועל ידו נבלט הדמים רעים שהם בבחינת פגם הברית, פנ"ל בהלכות חלב ודם

לקוטי הלכות

הלכות מליחה א

יורה דעה

קכג

והיה מ'ובל ו'שרין ב'דו'. על-פי אחר ש'סר
 מ'רע ה'כולל ה'ג'ל שהוא ע'קר ה'התח'לה
 ו'הראשית אוי צ'ריך ל'סור כ'ל ה'רעות
 מ'קרבו. ו'זה נ'עשה כ'מל א'חר ה'שחיטה, כ'י
 ע'קר ה'יגיעה ו'הפ'רחה הוא ה'שחיטה
 ש'הוא ה'כנעת ה'רע ה'ג'ל. ש'צ'ריך א'מן
 ל'זה מ'מחה ו'מחוק, ו'בדקת ה'ספין ו'ש'אר
 ה'זרות ה'שחיטה כ'ג'ל. א'בל א'חר כ'ך
 נ'עשה ה'נקור כ'נקל; ש'מ'ק'רין ו'מוצי'אין
 מ'שם ש'אר כ'ל ה'רעות ה'מצי'אין ש'ם. וא'וי
 ז'וכין ל'כחינת מ'קוה מ'ים, ש'נה כ'חינת
 ה'דחה ה'ראשונה ו'אחר כ'ך צ'ריך ל'שהות
 כ'מלחו ה'ג'ל. וא'ז הוא ג'מר ה'תקון ש'הוא
 ה'דחה ה'אחרונה, כ'י ה'כא ל'טהר מ'סיע'ין
 לו, ש'אומרים לו ה'מתן' (כ'מו ש'מ'כא ב'דב'ר ר'בנ'י
 ג'ו י'אר, ס'פ'ן ו'), כ'י א'י א'פ'שר ל'כנס כ'פעם
 א'חד א'ל ה'תשובה ו'צ'ריך ל'המתין
 ו'לשהות ול'סבל ש'פ'כת ד'מים ה'רבה כ'די
 ל'הכניע ה'דם ה'רע ש'בח'לל ה'שמאלי
 ש'התגבר על-י'די ע'וונותיו:

ב ו'זה כ'חינת ה'שהיה ש'צ'ריך ל'שהות
 כ'מלחו ו'להיות כ'בוש כ'תוך ה'ציר
 כ'כלי מ'ג'ב, כ'כחינת 'אומרים לו ה'מתן'
 ה'ג'ל, כ'די ל'הפקיע ה'דמים ר'עים ש'נבל'עו
 כ'תוך ה'בשר, ש'נכנסו ל'עמק ה'גוף. ו'על-י'כן
 א'י א'פ'שר ל'תקן ה'בשר כ'מהירות, כ'י א'י
 א'פ'שר ל'הכניסו כ'פעם א'חת א'ל ה'תשובה
 ע'ד ש'ישהה כ'מלחו ש'הוא כ'חינת ה'תקון,
 כ'חינת ב'רית מ'לה, כ'די ל'המתיק מ'רירותו
 ול'פלט כ'ל ה'דמים כ'ג'ל. ו'על-י'כן הוא כ'ין
 ש'ני ה'דחות ש'הם כ'חינת מ'קוה מ'ים כ'ג'ל

על-פי מה ש'מוכא ב'שם ה'בעל ש'ם-טוב
 ו'ל ו'מב'אר ל'עיל כ'מה כ'עמים, ש'כ'תח'לת
 ה'תשובה מ'על'ין א'ת ה'אדם ל'כחינת
 מ'דרגה ג'דולה ל'מעלה מ'מדרגתו ו'אחר
 כ'ך מורידין אותו מ'שם כ'די ל'הכחין
 ו'להצ'טרף ו'להוד'פך, כ'י צ'ריך ל'שוב ול'עבר
 כ'כל א'ותן ה'דרכים ש'היה ש'ם כ'כחינת
 ה'תשובה ה'מ'שקל כ'ג'ל:

ג ו'זה כ'חינת ה'דחה ר'אשונה ו'הדחה
 א'חרונה ש'הם כ'כחינת מ'קוה
 מ'ים כ'ג'ל, ש'הם ע'ליה ג'דולה ו'תקון ג'דול
 מ'אד, ש'נה ע'קר כ'חינת ה'תשובה כ'שזוכה
 ל'כנס ל'כחינת מ'קוה מ'ים ש'הוא כ'חינת
 ע'למא ד'אתי, כ'חינת ה'תשובה כ'ג'ל.
 ו'בתח'לה מ'על'ין אותו מ'למעלה ל'מדרגה
 ג'דולה כ'ג'ל, ל'כחינת תשובה, כ'חינת
 מ'קוה מ'ים כ'ג'ל ו'הו כ'חינת ה'דחה
 ר'אשונה. וא'ף ש'כ'בר ז'כה ל'תכלית ה'תקון
 ש'הוא כ'חינת מ'קוה כ'ג'ל, א'חר כ'ך
 מורידין אותו מ'שם כ'די ש'יצ'טרף ו'וד'פך
 כ'ג'ל כ'כחינת 'אומרים לו ה'מתן' כ'ג'ל.
 ו'הו כ'חינת מה ש'הוא צ'ריך ל'שהות
 כ'מלחו ז'מן מ'סים, כ'די ל'הוד'פך ו'להצ'טרף
 ול'פלט כ'ל ד'מיו ה'רעים ש'נבל'עו כ'תוכו
 כ'ג'ל. וא'וי א'חר כ'ך ז'וכין ש'נית ל'גמר
 ה'תקון כ'אמ'ת ו'הו כ'חינת ה'דחה א'חרונה,
 כ'חינת מ'קוה מ'ים, ש'מ'כניסין אותו א'חר
 כ'ך כ'שזוכה ל'הוד'פך, ל'פלט ד'מיו ה'רעים
 כ'ג'ל. ו'זה כ'חינת יציאת מ'צרים ש'היה
 כ'כחינת תשובה, כ'חינת י'בל כ'מוכא.
 ו'בתח'לה ה'עלה אותם ל'מעלה מ'מדרגתם

יורה דעה

לשוב אל החיים. וזה שאמרו רבותינו ז"ל, שהשעור הוא פדי הלוד מיל, כי המיל הוא אלפים אמה תחום שבת, שהוא בחינת גבול הקדשה פנ"ל (בהלכות תמימות, הלכה א). וזהו השעור בעצמו של ח"י מינוטין, כי שם החיים (כמו שמבאר שם).

ועליבן צריך לשהות בתקון המליחה בשעור הזה, פדי לזכות לשוב לתוך גבול ותחום הקדשה, פדי לזכות לחיים בחינת צדיק חי עלמין, וזהו שאמרו רבותינו ז"ל (שילוח עירך יורה דעה סימן עו סעיף א): 'הצלי אין צריך מליחה, כי אש הוא התקון, בבחינת (מדרב לא, ב): 'כל דבר אשר יבוא באש תעבירו באש וטוהר'. והוא מכלה את ההקמא, אבל בשאיכין להתקשר להצדיק שהוא בחינת ברית מלח, ואזי מקבלין ממנו בחינת מלחא, בחינת תקונים להמתיק מרירותו ואז נצולין מן האש שהיו צריכין להצטרף חס ושלום, בבחינת "תעבירו באש" פנ"ל, כי מליח הרי הוא ברותח הצלי שנצלה באש, שעלידי בחינת המליחה שהוא בחינת התקשרות להצדיק פנ"ל, נודפקין יפה ונצולין מן האש ויוצאין תוך ונפה ושלם בלי שום פגם וזוכין לתכלית התקון פנ"ל:

הלכות מליחה הלכה ב' נכללת בהלכות חלב ודם הלכה ד', וחלכה ג' נכללת בהלכות דם הלכה א':

מאד פמובא. וזה בחינת מילה וטבילה שזכו בערב פסח שתקף אחר המילה שהגיעו הרע הפולל שזה בחינת מילה, אזי תקף וכו' לבחינת יציאת מצרים שהוא בחינת תשובה שהיה אז למעלה ממדרגתם מאד פמובא:

ד וזהו בחינת המקוה מים שזכו אז בערב פסח מיד ואחר כך הורידם ממדרגתם וזה בחינת הספירה פמובא, שהוא פאשה המפטררת לבעלה, שהוא בחינת המתן, שצריך להמתין ולשהות פדי לטהר עצמו מדם גדות פנ"ל. ואז זכו לגמר התקון בשבועות. ואז וכו' לזכר למקוה בחינת מקוה עליונה מאד, שהוא התקון, וזה בחינת שני הדרות, בחינת שני המקואות הנ"ל, שצריכין פדי להתקון, הינו בתחלת התשובה ובסוף התשובה פנ"ל. ובאמצע הוא השתיה במלחו, שהוא בחינת המתן פנ"ל. פדי לפלט הדמים רעים פנ"ל. וכן מבאר בפאמר המדבר מזה (בסימן ו, לקוטי חלק א), שבחינת המתן הנ"ל, הוא בחינת שפיכת דמים, שצריכין לסבל פנ"ל, שאזי זוכין לבחינת תשובה שהוא בחינת אהיה (כמו שמבאר שם). וזהו בחינת המקוה מים שהוא בחינת אהיה, כי מקוה בגמטריא קנ"א, פמובא וכן"ל. וכבר מבאר בהלכות פסח הלכה א, שעליבן שעור מליחה ח"י מינוטין, שזה בחינת תקון הברית, פדי

הלכות סימני בהמה וחיה מהורה

הלכה א

על פי התורה "תפלה לחבוק" בסימן
י"ט הנזכר לעיל בהלכות
שחיטה הלכה ב':

א וזה בחינת סימני טהרה שהם, מעלה
גרה ומפרים פרסה, כי פידוע,
שמיני בהמות וחיות טהורות הם מבחינת
גנה. והטמאים הם מבחינת עגן, סערה
וכו' מקלפות הטמאות לגמרי. שזה
בחינת לשון תרגום שהוא בחינת גנה,
בחינת (בראשית ב, ט) "עץ הדעת טוב ורע"
שמשם מינים הטהורים. והטמאים הם
מבחינת לשונות העמים, שהם רע
הכולל, שהם בחינת הקלפות ה"ל שאין
בהם טוב. ועל-כן הסימני טהרה הם
מעלה גרה ומפרים פרסה, כי כבר מבאר
שהנפשות והחיות שבבהמות ושאר מיני
החי, הם נפשות שגפלו מגדר מדבר לגדר
חי, והם שם בבחינת נפשות העשוקים,
כי הם עשוקים ונגזלים שם, שגלגלם מהם
הדבור בגפילתם לשם. ודרך הנפש
הקדושה שמתרוממת תמיד למעלה, כי
מתאזת ומקושבת עצמה לשרשה תמיד.
וזה בחינת מעלה גרה שבבהמה טהורה,
שהנפשות שבדבר האכל שבאו עתה
ונפלו לתוך בחינת החי, אינם יכולים

לסבל להיות שם והם מתרוממים
ומנשאים עצמם למעלה עד הפה והצואר
ששם מקום הדבור שהוא מקום הנפש,
בבחינת (שיר השירים ה, י): "נפשי יצאה
בדברו". כי הנפשות שבכל מיני החיים
והמדברים הן מן הדברים הנאכלים, כי
האכילה היא עקר החיות וקיום הגוף,
שמשם מקבל הגוף חיותו בחינת נפש.
ומזה בעצמו נעשה הדבור, כי הדבור
הוא בחינת הנפש שהוא הדים, כי הדבור
נעשה מן הדמים שהם בחינת נפשות,
כמו שפרש רבנו גרו יאיר, וכשאוכלין
איזה דבר אזי יוצאין הנפשות שבדבר
הנאכל ונתהפכין למהות נפש האוכל, כי
נעשה מן המאכלים דמים שהם הנפש
של האוכל, ואותן הנפשות עולין ונעשין
מהם דבור כנ"ל. וזה בחינת "ואכלתם
אכול וישבעו והללתם וכו'" (ויאל ב, כו), כי
הדבור נעשה מן האכילה. ועל-כן משא
הנפש שבמאכל לתוך החי אזי אינה
יכולה לגיח ולשקט שם, כי דרכה
להתנשא למעלה תמיד, שיהיה נעשה
ממנה דבור. וזהו בחינת מעלה גרה כנ"ל,
שאין המאכל יכול להתעפל שם תקף, כי
הוא מתרומם עצמו למעלה למקום
הדבור כנ"ל. וכל זה הוא במינים
הטהורים שהם בחינת "עץ הדעת טוב
ורע" כנ"ל, שאין הנפשות נצודים
ונתפסים שם תקף ויש להם פח לנשא
עצמם למעלה כמבנים כנ"ל, כי מחמת
שיש שם טוב, על-כן אין נלפדים שם כל

כך, על-יכן יש להם פח להתנשא למעלה למקום הדבור כמבנים כנ"ל, ועל-יכן יש להם הטר בשחיטה, שהוא בחינת שלמות לשון הקדש כנ"ל, שעל ידו מכניעין הרע שבעין הדעת בבחינת תרגום, דהיינו שמכניעין הרע שבבהמות הטהורות כנ"ל, ואז מתקנין ומעלין כל הנפשות שבהי על-ידי השחיטה שבצואה, ששם הוא מקום עליית הנפשות והדבורים כנ"ל, אבל מינים הטמאים שניקתם מלשונות העפוס, שהם הפך הדבור הקדוש לגמרי ואין בהם טוב, על-יכן הנפשות הטהורות לשם נתפסים שם תכף ומיד ואינם יכולים לקום ולהתנשא ולעלות בבחינת (א"ת א, ד): "נתנני אדני בידי לא אוכל קום", ועל-יכן אינם מעלה גרה כנ"ל. ועל-יכן הוא סימן מביאה בבהמה וחייה:

ב אבל האדם הוא להפך, כי האדם הוא גם כן אינו מעלה גרה, כי האדם הוא בבחינת שלמות לשון הקדש שהיא בחינת גדר אדם כנ"ל ויש לו נפש קדושה. ועל-יכן, ארבה, כשהנפשות שבדבר הנאכל באים לגופו הם נחים ושוקמים שם. ואז נתחלק המאכל כראוי והולך כל חלק וחלק למקומו הראוי לו, אבל בבהמות שהם בבחינת ערוב הדעת, בחינת עין הדעת כנ"ל, שהוא בחינת ערוב הדעת ממש, כי הוא מערב מטוב ורע, על-יכן הנפשות הם נעים ונדים שם ואין יכולין לגיח במקומם ומתנשאים

למעלה כנ"ל, שזה בחינת מעלה גרה כנ"ל. כמו האדם כשהוא שבור, שדעתו מערבת, שאין הוא גם כן בחינת מעלה גרה, כי השבור חוזר אצלו המאכל למעלה תמיד עד שלפעמים הוא מקיאו לגמרי, כי מחמת ערוב הדעת של השבור אין המאכל יכול להתחלק ולגוץ במקומו כראוי כנ"ל, על-יכן הוא כמו מעלה גרה תמיד כנ"ל, כי השבור הוא בבחינת "עין הדעת טוב ורע" שהוא בחינת ערוב הדעת כנ"ל. כמו שאמרו רבותינו ז"ל (בראשית רבה י"ג, ח): 'סחטה ענבים ונתנה לו'. ועל-יכן הדבור נלקח אצלו, כי אין לו שלמות הדבור של בחינת אדם, שהוא בחינת לשון הקדש, כי עקר שם דבור בשלמות הוא בחינת לשון הקדש, אבל לשונות העמים אינו דבור כלל, כי הדבור של לשונות העמים הוא בחינת דבור שאינו נשמע, המופך בתחלת המאמר "האי מאן דאזול למינסב" (בסיון כ"ט), שאינו נקרא דבור כלל, כי דבור שאינו נשמע המופך שם הוא הדבור שאין בו טוב שהוא חסר בחינת תקון הברית (פסבא לבעון שם). שזה בחינת דבור של לשונות שבעים עממין שהוא בחינת פגם הברית, ועל-יכן אינו נקרא דבור כלל בבחינת (תהלים קל"ח, ה): "פה להם ולא ידברו וכו' במוהם יהיו עושיהם", שכל האמות העוברי עבודת אלילים הם כמו העבודה זרה בעצמה, כי גם הם פה להם ולא ידברו כנ"ל. וזה

לקוטי הלכות

הלכות סימני בהמה א

יורה דעה

קכו

שפסים המקרא ההפך בישאל שדבוריהם הוא הנקרא "דבור", כי הוא בחינת דבור הנשמע שנעשה עלידי שבח ה' ותפירה, כמו שמבאר שם בחינת שם (שם קג, כי"א): "עושי דברו לשמע וכו' ברכו ה'", עין שם. וזהו שפסים (שם קל"ה, י"ז): "בית ישראל ברכו ה' וכו'", שעל ידי זה הדבור הוא נקרא דבור כפ"ל (וכמו שמבאר שם, עין שם). נמצא, שהדבור השלם הוא בחינת הדבור של שלמות לשון הקדש, בחינת תקון הברית כפ"ל. והדבור של שבועים עמוין שהוא רע לגמרי, אינו דבור כלל, ועל כן הדבור הנלקה והמנוגם זה בחינת הדבור של לשון תרגום שהוא מערכ טוב ורע כפ"ל. בחינת (ישעיה ל"ד): "לשון עלגים תמהר לדבר צחות", כי זה הלשון יודקדק ותפירה לדבר צחות, לשוב לבחינת שלמות לשון הקדש עלידי שמקניעין הרע שבתוכו ומעלין הטוב אל שלמות לשון הקדש (כמו שמבאר בדברי רבנו שם). ועל כן עלידי שכרות הין שהוא בחינת "עין הדעת טוב ורע" כפ"ל, על כן הדבור נלקה ומנוגם אצלו, שזה בחינת תרגום, בחינת עין הדעת כפ"ל. ועל כן בהמות שמתגבר שם רוח הבהמיות בחינת פגם הברית כפ"ל, שזה בחינת שכרות, שהוא פגם הין שבא עלידי פגם הברית (כמו בא בשמאלר האי מאן ת"ל), רק שיש בהם גם כן טוב כפ"ל, על כן הם מעלי גרה כפ"ל:

מעמיד הגוף. ועקר קיים רגלי אדם הוא עלידי הדעת. ועל כן משבחחינת אדם בשלמות, דהינו בחינת שלמות הדעת, שמירת הברית אזי הוא קיים הרגלון שעקרם תלוי בקדשת אדם, בחינת שמירת הברית, שלמות הדעת פדוע. ועל כן משהדעת מערוב אי אפשר לעמוד על רגליו ואז הוא נופל חס ושלום, בבחינת חלי נופל רחמנא לצלן, שהוא עלידי ערוב הדעת, כמו בא שם (בסימן כ"ג). ועל כן משהאדם שכור שהוא ערוב הדעת כפ"ל, אינו יכול לקום על רגליו כפ"ל, כי בהרגלון מלבש בחינת החיות, בחינת המחין בבחינת געוץ סופו בתחלתו וכו'. ועל כן הרגלון הם בחינת הדבור, כמו שפרש רבנו (בדקושי חגיגה, בסימן כ"א). בבחינת "צדק תפריזו" (תהלים נ"ג, ב), בחינת "צדק וקראוהו לרגלו" (ישעיה מא, ב), עין שם. כי הדבור הוא תלוי בדעת כפ"ל. ובבהמות וחיות שאין להם דבור ודעה הם בבחינת ירדת ונפילת בחינת החיות שבהרגלון ועל כן אין להם פח לעמוד ולסמוך הגוף על רגליהם לבדם וצריכין לילך על ארבע, כי אין להם פח רגלי אדם ובהרגלון נפר ביותר גדל ההפרש וההבדל שבין אדם לבהמה, כי זה הולך בקומה וקופה על הרגלון לבדם, והבהמה אין לה זה הפח לילך על רגלון לבדם כפ"ל. וכל זה מחמת שאין לה דבור ודעה

ג וזה בחינת מפרים פרסה, כי עקר קיים האדם הוא על רגליו שהם

שבתמונת צורתם שהוא נפר ביותר בעמידת רגליהם כנ"ל. ועל-כן נפר ההפך שבין מהורים לממאים גם כן בהרגלון ששם בחינת ההשתלשלות החיית של בחינת דבור ודעה. ועל-כן במהורים שהנפש העשושה שנפלה ממדבר לחי אינה כבושה ונתפסת שם כל כך כנ"ל, על-כן החיית בוקע ויוצא דרך הרגלון ששם הוא בחינת התלבשות הנפש כנ"ל. והיו הסימון של מפרים פרסה, שנסדקו הרגלון על-ידי הקבוע כנ"ל, אבל בממאין הם נתפסין שם מאד כנ"ל עד שאינם יכולים לבקע ולצא כלל. ועל-כן פרסותיהם קלוטות כנ"ל:

ד ועל-כן בקרבנות שהיו מעליו האמורים לפונות להקריבם, שעל-ידי זה תקנו אותם והעלו אותן לשרשן מתי למדבר, על-כן היו מעליו הראש והרגל והיו מכסין עם הרגל את בית השחימה (כמו שאמרו בהמשנה שם י"א ב"ה), כי שם מלבש בחינת הנפש, בחינת הדבור שנידד לשם כנ"ל. ועתה בקרבנות מעליו אותו ומתקנין אותו. ועל-כן היו מקריבין אותם ביחד:

ה ועל-כן מי שהוא במדרגה גבה מאד מאד אין מניח לו שתינת היין ואדרבא, יכול לעשות בזה דברים גדולים ולהשיג השגות גדולות, כמו שמבאר שם, כי מי שפבר הכניע לגמרי עץ הדעת טוב ורע וברר הטוב מן הרע לגמרי בלי

שום שיור כלל, הוא יכול לשתות, כי אין להרע שבועין הדעת טוב ורע שהוא בחינת שכרות כנ"ל שום אחיזה בו. ואז, אדרבא, הוא מברר הטוב ועושה בזה דברים גדולים מאד כנ"ל. וזה בחינת שכרות שהתירו בפורים דיקא, רק בפורים התר השכרות, כי אז הוא עקר הכניעת קלפת עץ הדעת הנ"ל, כי אז הוא מפלת המן שאחיותו שם, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (תל"ד קל"ט): 'המן מן התורה, מנזין? שנאמר (בראשית ג' י"א): 'המן העץ' וכו'. ועל-כן אז הוא חייב להשתפר, כי מאחר שאז אין שליטה להרע שבועין הדעת כנ"ל. כי אז בפורים הוא הכניעתו, על-כן חייב גדול להשתפר, כי על-ידי השכרות מבררין הטוב וממתיקין הרע לגמרי, כי מי שהוא במדרגה גבוהה כנ"ל שיוכל לשתות כנ"ל, הוא מרים את המחין על-ידי היין, עד שנגכס על-ידי זה לפני ולפנים ששם כלו טוב כנ"ל. והיו בחינת (כנ"ה י'): "חייב איגש לבסומי בפוריא עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי", כי דיקא על-ידי השכרות הנ"ל בפורים כנ"ל הוא מגיע לבחינת לא ידע, שהוא כלו טוב כנ"ל. אבל לאו כל אדם יכול להכניס עצמו בזה ולא בכל זמן יכול להשתפר ביון חס ושלום, אפלו מי שהוא במדרגה גבה, כי הרבה גדולים שהיו במדרגה גבה מאד נכשלו בזה, כמבאר בזה הקדוש, כי לזה צריך שיתיה מפלג במעלה מאד:

לקוטי הלכות

הלכות סימני בהמה א

יורה דעה קכט

וזה בחינת נספי הנין שהיו מנסכין על הקרבנות, כי מאחר שנכנע אז רוח הבהמיות עלי ידי הקרבנות כנ"ל, על-כן מנסכין שָׂכר, וזו המִשְׁפָּר דוקא, כי אז נתמקן בחינת יין המִשְׁפָּר, כנ"ל בהלכות חלב (הלכה א), כי אז נכנע בחינת השִׁכְרוּת שהוא בחינת רוח הבהמיות כנ"ל:

ו זה בחינת סימני חיה מהורה ו שהסימנים הם בקרניה, דהיינו הסימן שבין בהמה לחיה הוא בקרניהם (כמו שכתוב בשלח ערך יורה דעה סימן ט), כי חיה חלבה מתר ודמה טעון פסוי, ובהמה להפך. כי בחינת החיות הם בבחינת ימין, בחינת חסד, בחינת אברהם, כמו שכתוב (תקפ"א א, ט): "ופני אריה אל הימין וכו'". ומשם בחינת יניקת החיות, כי מלך שִׁבְחֵי אר" (הערה יב). ועל-כן חלבים מתר, כי החלב הוא מותרו המחין (כנ"ל בהלכות חלב (הלכה א)) והמותרו מחין יש בהם עכירת ושמרים של המחין, על-כן שם גאחות הסטרא אחרא, כי עקר אחיותה מערבוב ועכירת המחין. ועל-כן אסור החלב כנ"ל, אבל בחיה שהוא מבחינת אברהם, בחינת ימין, שעל-ידי זה המחין זכים, כי "מסטרא דימינא מחא חורתא ככספא", על-כן אין שם עכירת המחין, כמו שפרש רבנו שמחא חורתא וכו', הוא בחינת זכות וצחות המחין בלי עכירות. ועל-כן אפלו החלב הוא זך ואין שם אחיות הסטרא אחרא כנ"ל. ועל-כן חלב חיה מתר, ועל-כן דמה טעון פסוי, בחינת

(מש"ל י, ב): "על כל פשעים תכסה אהבה" שהוא בחינת ימין [כמו שאמר רבנו בסיון ט] כב לקוטי תנינא שזה בחינת פסוי דם], כי שם בבחינת אברהם שהוא בחינת ימין, הדמים שהם הנגורות, נתעלמים ונתפסים ואין נתגלים, כי אהבה מכסה עליהם בבחינת "על כל פשעים תכסה אהבה" כנ"ל, וזה בחינת פסוי דם שבחיה דוקא שהם מבחינת ימין, בחינת אברהם כנ"ל. ועל-כן מכסין בעפר ואפר, שזה בחינת אברהם שהוא בחינת אהבה המכסה על הפשעים כנ"ל, כי אברהם אמר (בראשית יח, ט): "ואנכי עפר ואפר". וכן אמרו רבותנו ז"ל (סוטה ה) שבזכות זה זכו בניו למצות פסוי דם בעפר, אבל בהמות שהם מסטרא דיצחק בחינת שמאל, בחינת דינים כמו שכתוב (תקפ"א א, ט): "ופני שור מהשמאל", וקלף שבבהמות שור (הערה יג). ועל-כן שם עכירת המחין ביותר שזה בחינת דינים כנ"ל. ועל-כן החלב שהוא המותרו מחין כנ"ל, שם יורד כל העכירות של המחין ועל-כן הוא אסור. כי אחיות הסטרא אחרא הוא בהעכירות המחין כנ"ל. ועל-כן אין שם פסוי דם, כי שם מתגלין הדינים, כי הוא מבחינת סטרא דשמאלא כנ"ל. ועל-כן נכר הסימן שבין בהמה וחסיה בהקרנים, כי הקרנים הם מותרו המחין שבולטים ויוצאין ונעשה מהם קרנים בחינת קרני הוד - קרון עור הפנים שיש באדם שהוא בליטת המחין לחוץ, ובבהמה נעשה

טו

טז

קרנים, כי בבהמה יש עכירת המחין ומוותרות הרבה מאד יותר מן האדם וכן אפלו בחיה, כי כל המחין של בהמה ותיזה הם בחינת עכירת של בחינת אדם. ועל-כן באדם אין נעשין מהמוותרות, כי אם השערות לכד שהם מותרי מחין. אבל בבהמות וחיות המותרות רב מאד ונעשה מהן קרנים ממש. נמצא, שהקרנים הם מותרי המחין ועל-כן שם נקרו הסימנים והתפרש שבין חיה לבהמה, כי עקר התפרש וההבדל שביניהם תלו בהמוותרי מחין שלהם, שמשם הקרנים כנ"ל:

קרנים, כי בבהמה יש עכירת המחין ומוותרות הרבה מאד יותר מן האדם וכן אפלו בחיה, כי כל המחין של בהמה ותיזה הם בחינת עכירת של בחינת אדם. ועל-כן באדם אין נעשין מהמוותרות, כי אם השערות לכד שהם מותרי מחין. אבל בבהמות וחיות המותרות רב מאד ונעשה מהן קרנים ממש. נמצא, שהקרנים הם מותרי המחין ועל-כן שם נקרו הסימנים והתפרש שבין חיה לבהמה, כי עקר התפרש וההבדל שביניהם תלו בהמוותרי מחין שלהם, שמשם הקרנים כנ"ל:

הלכה ב

סימני בהמה ותיזה מהורה, מעלה גרה ומפרים פרכה:

על-פי המאמר יוהי מקץ - כי מרחמם ינהגם' (בלקוטי תנאים, סימן ז), עין שם היטב ענין בן ותלמיד, ענין הצדיק שהוא בחינת כל, שאזכה להמקופים שהם בחינת מה, בחינת (תהלים לא): "מה רב טובך אשר צפנת ליראיך". שהוא מאיר ומתנה דרי מעלה ודרי מטה שמים וארץ, כי לדרי מעלה הוא מאיר ומגלה בחינת: "איה מקום כבודו", בחינת 'מה חמית' וכו', ולדרי מטה בחינת 'שכני עפר' הוא מראה להם כי "מלא כל הארץ כבודו" (ישעיה ג, ב). ומחוק ומעורר ומקין את כל שוכני עפר, הינו אותן שנפלו למדרגות תחתונות מאד, לכל יתיאשו עצמן כי ה' עמו, כי 'מלא כל הארץ כבודו', בבחינת (שם כו, ט): "הקיצו ורגנו שכני עפר וכו'", עין שם. ועל-ידי פלליית בן ותלמיד, על-ידי זה זוכין בעת האכילה להארת הרצון, כי המלכות מקבלת האכילה והפרנסה מבחינת הנידים שיש בים

וזה בחינת (תהלים פט, ח): "וברצונך תרום קרנינו", שעל-ידי הרצון, שהוא חסד, בחינת ימין הג'ל, על-ידי זה נתרוממו ונתעליו הקרנים שהם המותרי מחין הבולטין לחוץ, כי 'מסתרא דימינא מחא חורתא ככספא' כנ"ל. ועל-כן אפלו המותרי מחין זכים וצחים מאד שנה בחינת התרוממות ועלית הקרנים, כי הם בחינת מותרי מחין כנ"ל. וזה בחינת שנקראו "קרן", בחינת קרן נקמת, בחינת קמון, כמו שפרש רבנו גר' יאיר במאמר ויהי הם מריקים שניהם (בסימן י, לקוטי חלק א). על המאמר רבותינו ז"ל, 'בריה קלה שבים דהוו לה קרני', שהקרן הוא בחינת קמון, בחינת קרן נקמת כנ"ל. כי הקרנים שהם בחינת מותרי מחין, ממש בא שפע הקרשה של קמון, בחינת קרן נקמת כנ"ל (כמו שנתבאר לעיל בהלכות חלב הלכה א), ועל-

לקוטי הלכות

הלכות סימני בהמה ב

יורה דעה קלא

התקמה הנעשה מבחינת הארת בן ותלמיד וכו' (עין שם היטב):

א והנה אנו בני ישראל אנו צריכינ שיהיה אכילתנו קדש פדי שאיר בעת האכילה הארת הרצון בנ"ל. ועל-כן אסור לנו לאכל מינים טמאים, רק מינים טהורים שיש בהם סימני טהרה, שהסימנים מרמזים שאלו המינים יש בהם הארת הצדיק הנ"ל שפאיר בכל העולמות, בדרי מעלה ודרי מטה, פי הצדיק הנ"ל הוא מתקן ומחיה את כל העולמות בבחינת עולם התקון, פי הצדיק יסוד עולם הוא הוא בחינת התקון (פי התקון הוא על-ידי מלך השמיני, שהוא "הר" (בראשית לו, לט), שהוא בחינת יסוד בחינת הצדיק), פי הצדיק הנ"ל זוכה לבחינת 'מה' בנ"ל ומשם נמשך תקון העולמות (פי עולם התקון הוא על-ידי אור 'מה' החדש, כמו שאיתא בעין חיים' בהיכל ב, שער התקון פרק ב). ועל-כן הוא מתקן ומחיה דרי מעלה ודרי מטה, פי כלם צריכינ תקון, פי גם קלקול העולמות על-ידי שבירת פלים היה מחמת רבוי אור, מחמת שלא יכלו לסבל רבוי האור, על-ידי זה נשברו ועלה האור למעלה והפלים נשברו ונרדו בבריאה וכו'. ואחר כך נתקנו. רק כפה ניצוצות נשארו עדין למטה שבוה עוסקין הצדיקים וכל ישראל לבררם ולהעלותם בכל דור ודור פדוע. ואלו הניצוצות נפלו ונתפשטו בכל העולמות אפלו בעשיה.

ועל-כן הצדיק, שהוא התקון, הוא מתקן ומחיה דרי מעלה ודרי מטה, הינו דרי מעלה ששם היה הקלקול והשבירה מחמת רבוי אור, הוא מחיה ומתקן אותם על-ידי בחינת 'איה', בחינת 'מה המיה', הינו שמראה להם שהם רחוקים ממנו ותפרדו. ועל-ידי זה הם יכולים לסבל האור ואינם מתפשלים, פי הוא מראה להם שהם רחוקים ממנו ותפרדו בבחינת 'מה המיה', בחינת 'איה מקום פבודו'. ודרי מטה ששם הם ניצוצות הנפולין שנפלו לגמרי מקום קדשתן מעת השבירה ונפלו לכל המדרגות התחתונות עד שנתפשטו אפלו בבחנות וחיית ועופות. ומחמת גדל ירדתן שכחו מעלתן ונדרגה להם שהם רחוקים מאד מאד ממנו ותפרדו עד שאינם יכולים עוד להרים עצמן לעלות למעלה. על-כן הצדיק מחיה אותם על-ידי בחינת 'מלא כל הארץ פבודו', בבחינת תחית המתים שהוא בחינת עולם התקון, בחינת (ישעיהו כו): "יחיו מתים נבלתי וקומון הקיצו ורגנו שכנו עפר", הינו שמעורר אותם ומחיה אותם הניצוצות שרדו למטה מאד לכל ותנאשו עצמן, פי 'מלא כל הארץ פבודו'. וזה בחינת מינים טהורים ומינים טמאים, פי אנו אין יכולין לאכל פי אם אותן המינים שכבר התחיל להאיר בהם בחינת עולם התקון, הינו הארת הצדיק בנ"ל. אלו דוקא אנו יכולין לאכל, פי יש לנו כח לבררם על-ידי אכילתנו, אבל המינים

10

שאין בהם הארת התקון אין בנו פח לברר ואסור לנו לאכל:

ב וזה בחינת סימני בהמה ותיזה, שהם, מעלה גרה ומפרים פרסה, זה רמז על הארת הצדיק הנ"ל, שעל-ידו התקון, כי הניצוצות שנפלו וורדו ונשתלשלו ונתלבשו בבהמות וחיות הם בחינת שוכני עפר, כי ירדו במדרגה התחתונה מאוד. והצדיק מחיה אותם בבחינת הקיצו ורננו שכני עפר. וזה בחינת מעלה גרה. גרה זה בחינת הניצוצות והנפשות שנפלו וורדו מאד, בבחינת (שםאל"ב ד, יד): "וכמים המגורים ארצה אשר לא יאספו", כי ירדו מאד פמים המגורים ארצה, ועל-ידי הארת הצדיק הנ"ל שהוא מעורר ומחיה אותם בבחינת הקיצו ורננו שכני עפר, על-ידי זה הם בבחינת מעלה גרה, הינו שנמשך עליהם הארת הצדיק, שעל-ידי זה מעלה את הנפשות והניצוצות שנפלו וורדו פמים המגורים ארצה, כי הוא ותפרך חושב לכל ידח ממנו נדח, כי מלא כל הארץ כבודו וכו' פנ"ל. וזה בחינת מפרים פרסה, כי הניצוצות שנפלו לקומות הנמוכים פאלה בבהמות וחיות הם בצפריים האחוות בפת. כי הם סגורים במאסר, אבל על-ידי הארת הצדיק הנ"ל שהוא מעורר ומחיה אותם בבחינת מלא כל הארץ כבודו, על-ידי זה הוא מראה להם שגם שם במקום שהם יש פתח לצאת. וזה בחינת מפרים

פרסה זה רמז שגם ברגלי הבהמות שהוא מדרגה התחתונה מאוד, גם שם נמצא פתח לצאת הפך פרסותיו קלוטות שהוא בחינת שהם קלוטים וסגורים שם ואינם יכולים לצאת, אבל מפרים פרסה זה בחינת שיש פתח גם שם במדרגה התחתונה מאוד לצאת משם, כי מלא כל הארץ כבודו ואין שום יאוש בעולם כלל, כי לית אתר פנוי מניה וכו' פנ"ל:

הלכה ג' על-פי התורה 'תקעו' – ב', לקוטי תנניא סימן ה' נאבדה בעוונותינו הרבים:

הלכה ד

וכו ענין ספירה ול"ג בעמר ושבעות:

סימני בהמה ותיזה מהורה מפרים פרסה ומעלה גרה, על-פי התורה ויהי הם מריקים שפיהם" בסימן ו', עין שם כל התורה:

והעקר לענינו באות ג, ה, ו. והכלל לענינו, שלחכניע פסילות השכל, הוא על-ידי בחינת מזבח שהוא בחינת אכילה דקדשה, כי שלחן מכפר במזבח וכו' (פרכות טו). ותקון המזבח שהוא תקון האכילה, הוא על-ידי גרים וכו'. ולעשות גרים זוכין על-ידי הצדקה שנותנין לעניים הגונים, ובפרט לצדיקי הדור שהם כלולים ממכה נפשות, כי

יד: 97

לקוטי הלכות

הלכות סימני בהמה ד

יורה דעה קלג

על ידי צדקה נמשך אהבה ורעות ושלום, שעל ידי זה נעשה אור הנח והנד, ועל ידי זה נשמע למרחוק הדבורי אמונה של הצדיק האמת, כי על ידי שהאור נח ונד, אזי הולך הדבור של הצדיק ונשמע למרחקים ונכתב ונחקק בספריהם עד שהם מוצאים בספריהם הפך אמונתם ועל ידי זה הם מתגברים, כי יש טוב כבוש אצלם בגלות גדול והטוב הוא גשמות ישראל, שהכל נבראו בשבילם וכו', אבל מחמת שהטוב כבוש ומנח בשפל המדרגה במקום שמנח אצל העפרים או רשעים ובעלי תאוות, על-כן הוא שוכח את מעלתו הגדולה שבא במקום קדוש ועליו נורא מאד מאד. ובתחלה היה זוכר מעלתו הנוראה, אך אחר כך הם מתגברין על זה הטוב וכובשים אותו תחת ידם עד שנתפס ונקשר אצלם, עד שהטוב בעצמו שוכח את מעלתו, אבל על ידי דבור הישראלי הנ"ל שהולך ונשמע ונכתב בספריהם על ידי פח הצדקה, שעל ידי זה האור נח ונד, אזי מוצא זה הטוב את הדבור הקדוש הזה בספריהם ונשמע לאזניו ונכנס בלבו היטב, ואזי זוכר זה הטוב את מעלתו הגדולה בכחינת אגא ברזיה קלה שבים והוינא שין פרסה' (בבא בתרא ע"ד), דהינו שזה הטוב זוכר את מעלתו הגדולה שהוא מנשמות ישראל שהם למעלה מכל העולמות, כי ישראל עלה במחשבה תחלה, ובהם נמלך ונתענן ה'

ותברך בכריאת עולמו, בכחינת (דברי תשי"א ה' כג): "המה היוצרים ויושבי נטעים עם המלך במלאכתו וכו'". ועתה הוא הולך לכליון והפסד, הם ושלום. ואזי מתחיל זה הטוב להצטער ולרחם על עצמו וחוזר בתשובה ועל ידי זה מתגברים גרים ונעשים בעלי תשובה. ועל ידי הגרים ובעלי תשובה, על ידי זה הוא תקון המנוח שהוא בחינת תקון האכילה דקנשה, ועל ידי זה נפתח אור השכל וזכין לראות אור הצדיק הגדול המאור בכל העולמות, מכל שכן בעולם הזה וכו'. אבל מחמת עבירת המעשים וכסילות השכל נחשך אורו הגדול ואפלו מי שהוא אצלו אינו יכול לטעם ולהנות מאורו וכל זה מחמת עבירת המעשים וכסילות השכל, אבל על ידי צדקה הנ"ל, שעל ידי זה נעשה האור נח ונד, על ידי זה נשמע הדבור הקדוש למרחוק, ועל ידי זה נעשין גרים ובעלי תשובה, שעל ידי זה נשלם המנוח שהוא בחינת תקון האכילה דקנשה, על ידי זה נכנע ונתבטל כסילות השכל ואזי זכין לראות אורו הגדול של הצדיק האמת, ועל ידי זה זכין ליראה ואהבה, כי עקר היראה ואהבה אי אפשר לקבל כי אם על ידי צדיק הדור שמחפש אחר הרצונות וכו' וכו' ומוצא אותם על ידי ההתפארות שמוצא בישראל וכו' (עין שם כל זה היטב):

א וזה בחינת סימני בהמה ותיה מוהרה: "כל מפרסת פרסה וכו' מעלת

גרה בבהמה אתה תאכלו" (תקרא י"א, ג), כי תקון האכילה בקדשה שיהיה ראוי המאכל לישראל, הוא בחינת תקון המזבח כנ"ל, שהוא על ידי הגרים שגמשינו על ידי שזוכר הטוב את מעלתו וכו'. שגמשך על ידי האויר הנח והנדק וכו'. וזה בחינת סימני טהרה, מפריס פרסה, דהינו שפרסותיו סדוקות ויש אויר בין הפרסות. זה בחינת שכבר האיר שם האויר הנח והנדק עד שהשימיע שם להטוב הכבוש שם את מעלתו הגדולה שהיה במקום עליון כזה, כי בו נמלך ונתענן ה' ותברך בבריאת עולמו שזה בחינת פרסה ורגליו, כמו שפרש שם רבנו ז"ל מאמר רבה בר חנה והוינא שין פרסה' ש'פרסה' הוא בחינת עצות, כמו (שמות י"א, ה) "וכל העם אשר ברגלך" - 'ההולכים אחר עצתך' וכו', עין שם. ועל כן במקום הפרסות שם הוא סימן טהרה של מינים הטהורים הראויים לאכילת ישראל, כי עקר הסימן הוא שישם כבר התחיל הטוב לשמע את דבור הישראלי שגמשך לכל המקומות הרחוקים על ידי אויר הנח והנדק, שעל זה מרמז הסדק והאויר שבין הפרסות דיקא, כי זה דיקא הוא צרוד לזכר בחינת 'והוינא שין פרסה', דהינו שבו נתענן ה' ותברך בבריאת עולמו וכו' כנ"ל. וזה בחינת מעלה גרה, בחינת גרים שגששין על ידי שזוכר הטוב הכבוש הנ"ל את מעלתו שהוא מנשמות ישראל שעלו

במחשבה תחלה וכו' כנ"ל, שעל ידי זה נשלם המזבח, שעל ידי זה עקר תקון האכילה דקדשה שהיא אכילת ישראל, כי זה דוע ועבאר כבר כמה פעמים, שהנפשות והחיות שבבהמות וחיות ובכל המינים כלם הם נפשות מגלגלים מנגי אדם ממש שנתגלגלו בהם בעוונותיהם. ועל כן החיות והנפשות שבבהמות וכו' הם בחינת הטוב הכבוש בין העכו"ם, כי גם הם נמשלו לבהמה, כי ישראל קרויין "אדם" ואין העכו"ם קרויין אדם (במדות ס"א). נמצא, שהנפש שבחי, ששרשה מנפש האדם, הוא בחינת הטוב הכבוש בין העכו"ם, שהוא בחינת ניצוצי נשמות ישראל שנגלו ונתפזרו למקום שנגלו, אבל יש ניצוצות שנגלו לתקף הסטרא אחרא ונתקשרו ונתהדקו שם מאד שאין כח בדינו לבררם על ידי אכילתנו וזה בחינת כל המינים טמאים שאי אפשר לנו לבררם עתה עד לעתיד, כשיעביר רוח הטהור וכו'. אבל המינים טהורים הותר לנו ה' ותברך באכילה, כי יש לנו כח לבררם. ועל כן עקר הסימן הוא בבחינת הטוב הנ"ל שבהמינים טהורים, שכבר נשמע להטוב הכבוש שם בחינת הדבור של הצדיק הנ"ל, שעל ידי זה נתעורר הטוב וחזור למעלתו וכו', ועל כן יש לנו כח לבררו. וזהו בחינת מפריס פרסה ומעלה גרה כנ"ל. ומחמת זה בעצמו הטוביע ה' ותברך בטובע במינים טהורים שיהיו מעלה גרה, דהינו כשמקבלים

לקוטי הלכות

הלכות סימני בהמה ד

יורה דעה קלה

המאכל הם מחזירים אותו למעלה לתוך פיהם, כי המאכל של כל מין חי הוא חייתו, כי על-ידי המאכל מקבל חייתו. ועקר החיות נמשך מהפזב הנ"ל שהם נשמות ישראל, שבשבילם נברא הכל והם שרש החיות של כל הדברים שבעולם. ועל-כן המאכל שהוא החיות, שהוא נמשך מהפזב הנ"ל, בשהוא בא בפה הפונים שהורים, שם זכר מיד את מעלתו, שבא ממקום עליון כזה, מבחינת ישראל עלה במושבה תחלה ועכשיו נפל לבהמיות, על-כן הטבע בטבעו שחזור ומעלה גרה, שמעלה המאכל לצד הראש, כי חותר להגביה ולהרים את עצמו לצד הראש שהוא בחינת מוח ומחשבה, מחמת ששרש חיותו ממחשבה עליונה דקדשא ברוך הוא, כי הוא מנשמות ישראל שעלה במחשבה תחלה. ומחמת שהטוב זכר מעלתו, על-כן יכולין לבררו ולהעלותו בבחינת גרים שהם תסון האכילה. וזהו בחינת מעלה גרה בחינת גרים שנעשין על-ידי שזכר הטוב שנמשך מבחינת ישראל עלה במחשבה תחלה. ועל-כן מתר באכילה, כי זה עקר תסון האכילה דקדשה, שהוא בחינת אכילת ישראל כנ"ל:

ב וזה בחינת ספירה ול"ג בעמר, כי בכל ימי הספירה אנו צריכין לצאת מממאה לטהרה כדי לזכות לקבלת התורה שבבעות, דהינו שאנו צריכין לצאת מממאת וזהמת מצרים שהיינו שם

בגלות. ועקר הגלות הוא מה שהטוב של נשמות ישראל פבוש בגלות אצלם שמשם עקר תקף מיריות כל הגזלות בגשמיות ורוחניות. ומשם נמשכין כל העברות והתאוות, בבחינת (תהלים קו, לה): "ויתערבו בגוים וילמדו מעשיהם". ובכל ימי הספירה אנו צריכין לטהר עצמנו מממאתם וזהמתם של העפושם בכל דור ודור כי כל הגזלות מכנים בשם גלות מצרים, כמו שאמרנו בפירוש (בראשית רבה טו, ד) והוא בדברי רבנו ז"ל (בספין ד). ועקר הפהרה הוא על-ידי שמשותדלון להשמיע להטוב הפבוש הנ"ל את מעלתו, דהינו שישמע במקום שהוא שם את הדבור של הצדיק וכו' על-ידי האויר הנח והנד שנעשה על-ידי הגזקה שהוא בחינת שלום ואהבה כנ"ל, וזה בחינת עמר שעורים שמתיר אכילת הלחם שהוא עקר האכילה, כי שעורים הם בחינת הדבור ששרשו חמשה גבורות, מנצפ"ד וכו' (פסוקא בבתיים). הינו על-ידי הנפת העמר שעורים שהוא בחינת שרש הדבור, על-ידי זה אנו מטהרין ומזככין האויר שיהיה בבחינת אויר הנח והנד, כדי שיהיה נשמע הדבור הקדוש של הצדיק למרחקים. כדי שישמע הטוב הפבוש את הדבור ויזכר מעלתו ויטהר עצמו מזהמת הגלות וישוב לה' ויתברך. וזהו בחינת התנופה של העמר שעורים, כי התנופה היא באויר שמוליד ומביא, מעלה ומוריד ומרחף עם העמר בתוך

111

האור לכול הצדדים. וככה זה ממשיכין בחינת אור הנח והנד, שעל-ידי זה הולך הדבור ונשמע למרחוק, שזה בעצמו בחינת עמר שעורים שהוא כלליית הדבור, כי כל הקרבנות שבבית-המקדש הם בחינת צדקה, כי כלם באים בנדבת לב, שהוא בחינת צדקה, שהוא רוח נדיבה. וגם הבית המקדש בעצמו פלו נבנה מגדרים ונדבות של ישראל. ועל-כן על-ידי כל הקרבנות שבבית-המקדש נמשך בחינת אור הנח והנד שנמשך על-ידי הצדקה. ועל שם זה נקרא הבית המקדש, "ספת שלם". וכן ירושלים על שם "יראה שלם", כי שם בחינת שלום, שהוא בחינת אהבה ורעות, שהוא בחינת אור הנח והנד. ועל-כן "אורא דארץ ישראל מחפים" (בבא בתרא פח"ג), כי בכל ארץ-ישראל נמשך קדשת ירושלים ובית-המקדש שעומדים שם, שהם בחינת שלום, שהוא בחינת אור הקדוש, אור הנח והנד. ועל-כן זה האור הקדוש של ארץ ישראל שהוא בחינת אור הנח והנד הוא מחפים, כי בודאי הוא מחפים כל מי שנוכח בזה האור הקדוש, כי שם שומעין בודאי כל הדבורים הקדושים של הצדיקים והחכמים האמתיים, שעל-ידי דבריהם בודאי נתחפם האדם בחכמה האמתית לשוב אל ה' ותברך ולדעת ולהכיר את מי שאמר ויהי העולם, שזה עקר החכמה, כמו שכתוב: "אל תהלל חכם בחכמתו וכו' כי אם בזאת יתהלל

ג ועל-כן ביום הנפת העמר היה גדלת מרדכי ומפלת המן, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל. ועקר מפלתו היה על-ידי העמר, כי אמר 'אתי עמר דידיכו ונצח אותו ואת בניו', כמו שאמרו רבותנו ז"ל (מגלה טו), כי מרדכי הוא בחינת הדבור הקדוש של אמונה, כמו שאמר שם רבנו ז"ל, על פסוק (אסתר ג, ב): 'וימצא כתוב אשר הגיד מרדכי', שהוא בחינת מה שהם מוצאים בספריהם הפך אמונתם, שזה נעשה על-ידי האור הנח והנד כנ"ל. ועל-כן כל המעשה הזאת מה

לקוטי הלכות

הלכות סימני בהמה ד

יורה דעה קלו

שנמצא כתוב אשר הגיד מרדכי וכל גדלת מרדכי, הכל היה ביום הנפת העמור, כי הנפת העמור הוא בחינת זו ממש, בחינת מה שמשמיוכין הדבור למרחקים וכו', שהו בחינת "וימצא כתוב אשר הגיד מרדכי וכו'", שכל זה נעשה ביום זה דיקא של הנפת העמור, כי הם בחינה אחת כנ"ל:

10
11

וזה בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל (בבבא מצדא) על פסוק (אסתר ג, ט): "ועשרת אלפים כפר פסר", שמפלת המן היה על ידי השקלים שנותניו ישראל, כמו שאמרו שם: "ישע, כבר קדמו שקליהם לשקלוד", כי השקלים הם גדיבות לב בחינת צדקה. וזה שרמו התנא בלשונו הקדוש (שקלים א, א): "באחד באדר משמיעין על השקלים". משמיעין דיקא, כי על ידי השקלים שהם בחינת צדקה, על ידי זה משמיעין למרחקים את דבורי האמונה הקדושה שהם בחינת דבורי מרדכי, בבחינת "וימצא כתוב אשר הגיד מרדכי" כנ"ל, שעל ידי זה עקר מפלת המן עמלק, שהוא זהמת הנחש שנאחזו בהטוב הנ"ל, כי על ידי השקלים בחינת צדקה, שעל ידי זה נעשה אויר הנח והנד הנ"ל עד שמשמיעין להטוב את מעלתו, שעל ידי זה יוצא מהם ושב בתשובה, שעל ידי זה נופל ונתפטר זהמת המן עמלק ומעבירין אותו מן העולם:

הנפת העמור, כדי לזכות בכל יום ויום לשמע את הדבור הקדוש של הצדיק הנ"ל כדי לשוב לה' ותברך עלי ידי זה, שזה עקר בחינת ספירה כנ"ל, כי לית יום דלית ביה טוב' (כמו שאיתא בזהר הקדוש). ובכל יום ויום יוצאין דבורים קדושים מצדיקי אמת להשמויע את הטוב שיש בכל יום ויום שיש ממוקם שנכבש שם לה' ותברך. והו בחינת (תהלים ט): "יום ליום יביע אמר ולילה ללילה יחזה דעת". בחינת (איוב לב): "ימים ידברו ורב שנים דייעו חכמה". וזה שפנים שם: "אכן רוח הוא כאנוש וכו'". רוח דיקא, כי אי אפשר לשמע הדבורים קדושים של הימים כי אם על ידי הרוח, הינו על ידי שמקדשין האויר שהיה בבחינת אויר הנח והנד כנ"ל, שזה זוכין על ידי צדקה כנ"ל. והו יום ליום יביע אמר וכו'. אין אמר ואין דברים בלי נשמע קולם", שאין שומעין כלל הדבורים קדושים של הצדיקים של כל יום ויום. וזה מחמת הרוח סערה שמבבל האויר, שעל ידי זה אין נשמע הדבור, כנ"ל בהתורה הנ"ל. והתקון לזה הוא צדקה, שעל ידי זה נעשה אויר הנח והנד ואז נשמע הדבור כנ"ל. והו "בכל הארץ יצא קום ובקצה תבל מליהם לשמש שם אהל בהם". שמש זה בחינת צדקה, כמו שכתוב (מלאכי ג, ט): "ווררה לכם ראי שמי שמש צדקה", הינו על ידי צדקה בחינת שמש, על ידי זה בקצה תבל מליהם.

ד ועל כן סופרין הימים לעמר כדי לקשר כל הימים לקדשת

פי נשמע הדבור למרחקים, אפילו בקצה תבל וכפ"ל:

וזה שנאמר במלחמת עמלק (שמות י, ט): "ויהי ידיו אמונה עד בא השמש". ותרוממו, "פרישן בצלו", שמושה רבנו, עליו השלום, האריך בתפלה והמשיך דבורי אמונה שיתפשטו בעולם והכל בכח הצדקה שהיא בחינת שמש וזהו, 'עד בא השמש'. ועל-ידי זה היה מפלת עמלק שהוא עקר והמת הנחש שנאחו בהטוב הנ"ל. שמפלתו על-ידי צדקה, שעל-ידי זה נשמע הדבור אמונה למרחוק ויוצא הטוב ממנו, ואז נשבר ונפול עמלק ונמחה מן העולם:

ה וזהו בחינת ל"ג בעמר, שאז הוא בחינת הוד שבהוד בחינת רגלון שברגלון, שעקר הארת הדבור הקדוש הנ"ל צריכין להמשיך לשם לבחינת תכלית רגלון, להעלות הטוב משם מבחינת (רח"ל, ט): "ותגל מרגלתיו ותשבב", שנאמר על הטוב שנפל למדרגות התחתונות, לבחינת רגלון כמובא. וזה בחינת (ישעיה מא, ט): "צדק יקראהו לתגלו". בחינת הדבור, בחינת (תהלים נח, ט): "צדק תדברון", 'צדק' דיקא. שהדבור הקדוש צריך שיתפשט למרחוק בכח הצדקה, עד שיהיה לו כח לקרא את בחינת רגלון להעלות הטוב משם. וזה בחינת "צדק יקראהו לתגלו". 'צדק' דיקא, שעל-ידי הצדקה קוראין את הטוב הכבוש במדרגות התחתונות בבחינת

רגלון כפ"ל. וזה בחינת "צדק תדברון", כי עקר כח הדבור על-ידי צדקה שאז האויר נח ונד ואז הדבור נשמע ונתקבל, שהיה עקר שלמות הדבור (כמו שכתבנו במקום אחר). ועל-כן הסימני מהרה הם ברגלון בחינת מפרים פרסה כפ"ל, כי משם דיקא צריכין להעלות את הטוב כפ"ל. וזהו בחינת ל"ג בעמר, בחינת "ותגל מרגלתיו", שעקר שרש התכה, ג"ל, פי ת"ו ותת"ו הם פעולה, הינו שכל"ג בעמר כבר נתפשט הדבור ונמשך למרחקים בכח הספירה של כל אלו תמים עד שנשמע הדבור לתכלית רגלון, עד שמתחיל להתעורר הטוב הכבוש בדייקא התחתונה שהוא בבחינת "ותגל מרגלתיו", בבחינת רגלון רגלון, עד שגם הוא חוזר לה' ותברך. ועל-כן אז נמתקין כל הדינים ואז הוא יום שמחה וחדוה, כי זה עקר התקון בשעולה הטוב מבחינת רגלון וחוזר למעלתו:

ו וזה בחינת הלולא דרבי שמעון בר יוחאי כפ"ל בעמר, כי תלמידי רבי עקיבא נסתלקו עד ל"ג בעמר מחמת מחלוקת, שלא היה ביניהם שלום (בב"ה) שעל-ידי זה אין הדבור נשמע למרחוק. ועל-כן נסתלקו בימי הספירה דיקא, מחמת שאז עקר התקון על-ידי בחינת האויר הנח והנד שהוא בחינת שלום כפ"ל. והם פגמו בזה על-כן נסתלקו אז כפ"ל. ורבי שמעון בר יוחאי ותברו שהיו התקון שלהם, על-כן אמר

ד"ה ט"ז

לקוטי הלכות

הלכות סימני בהמה ד

יורה דעה קלט

רבי שמעון בר יוחאי: "אנן בתכיבותא תליא". "בתכיבותא" דיקא בחינת אהבה ושלום, שצרכין החברים להרהר מאד מאד שיהיה ביניהם אהבה ושלום גדול כדי שיוכלו להשמיע למרחוק הדבורים קדושים שמקבלין מרבן ככל פעם שהם דבורי אמונה. ועל-כן נסתלק רבי שמעון בר יוחאי בל"ג בעומר, שאז כבר נודפדף האויר הרבה על-ידי קדשת המצווה של ספירת העמר בל"ל, עד שעולה הטוב מהרגליו. ועל-כן אז מאיר קדשת רבי שמעון בר יוחאי שהוא בחינת אהבה ושלום, שזה עקר התקון של הספירה שמתגלה ביותר בל"ג בעומר בל"ל. ועל-כן נסתלק אז רבי שמעון בר יוחאי ואז הוא יום הוליא רבא דליה, כי "גדולים צדיקים במיתתן יותר מבחייתם" (הל"ז ט), כי ימי חייהם של הצדיקים כל יגיעתם וטרחתם לגלות האמונה הקדושה בעולם, להודיע לבני האדם גבורתו וקבוד הדר מלכותו" (תהלים קמה, יב), אבל מעצם המחלקת שיש בכל דור ודור, ובפרט מעצם המחלקת שיש על הצדיק בעצמו ואנשיו, על-ידי זה נתבלבל האויר של העולם ואין שומעין ואין רואין כלל דבריו הקדושים והנפלאים של הצדיק האמת, רק געירין אונן אשר נשמע לאזניהם מעט מנעימת דבוריו הקדושים. אבל הצדיק מתנגע בכמה יגיעות לטובת ישראל ומתגלגל עמנו בכמה גלגולים ומשתדל בכמה עצות ותקונים באפן

שיזכו כל ישראל וכל הטוב הנמשך מנשמת ישראל שנפל למקום שנפל, שבלם ישמעו דבריו הקדושים וישובו לה' ותברך באמת. ואינם מסתלקים מן העולם עד שזוכין ביום הסתלקותם לקדש את אויר העולם בקדשה נפלאה כזאת עד שלא יהיה כח לשום מחלקת ולשום רוח סערה לבלבל האויר, רק דבוריהם ילכו ויתפשטו בעולם למרחקים בבחינת (משלי ה טז): "יפוצו מעניתך חוצה". ואף-על-פי שנדמה שהרוח סערה והמחלקת גדול בעצתו, אבל הכל הוא רק לפי שעה. וסוף כל סוף יתגלה האמת וישפת אמת תבון לעד וכו'" (שם יב טו), וקמו שרואין קצת בחי' גם עתה, שאף-על-פי שיש חולקין על הצדיקים כמו שחולקין גם לאחר הסתלקותם. כי במדינת ליטא ובשאר מדינות נמצאים עדן מתנגדים רבים על הפעל שם טוב וזכר צדיק לברכה בעצמו, מפל שכן על תלמידיו הקדושים. וכן עצם המחלקת שעל רבנו ז"ל, שעדין לא נשקט כלל. אבל אף-על-פירבן דבריו וכל דבריו הצדיקים אמתיים חיים וקיימים לעד ויאבדו המתנגדים הם ואלף פיוצא בהם. ודבר אחד מדברי תורתו הקדושה לא יתבטל. וגם עתה נמצאים בכל עת אנשים פשרים המפירים האמת וקונים ספריו ומתפשטים אחריהם פמטמונים ושומעים דבריו - דברי אלקים חיים. ורואים ומבינים מעט מעט נפלאות

קדשת תורתו הקדושה וכו'. וכו'. כי גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם, כי בשעת הסתלקות הצדיק נאמר (ישעיה ט, ב): "בוא שלום ינחו על משכבותם". 'שלום' דיקא, כי נשמתו בבחינת שלום, כי הנשמה הוא בחינת אור ורוח קדוש, כמו שכתוב (בראשית ו, ב): "כל אשר נשמת רוח באפיו" בחינת (א"כ ל, ח): "אכן רוח הוא באנוש ונשמת וכו'". ועל-כך על-ידי הסתלקותו שיצאת נפשו ורוחו ונשמתו והנפש נשארת בזה העולם על קברו הקדוש (כמו שמבאר בכתבים), על-ידי זה נתקדש כל אור העולם בקדושה גדולה באופן שהיה נשמעין דבריו הקדושים למרחקים תמיד כנ"ל.

רבי שמעון בן יוחאי שמא גרים, כי שמעון בחינת (אסתר ט, ד) "ושמעו" הולך בכל המדינות" (כמו שמבאר שם על פסוק ושמעון איננו עין שם).

וזהו בחינת מה שצריכין לילך על קברי הצדיקים, כי במקום קבריהם הקדושים ששם מאיר רשימו של נפשם הקדושה, בודאי שם הוא בחינת אור הנח והנדף ביותר וכו'.^ל ועל-כך צוה רבנו ז"ל, לתן צדקה קדם שבאים על קברו, וכן נוהגין כל ישראל שמרבין בצדקה כשהולכין על קברי הצדיקים, כי צדקה מסגל להמשיך אור הנח והנדף ואז זוכין לכלול האור הנח והנדף שעל קברו, שנמשך מנפשו שהיא גם כן בחינת אור וחינו ועליון מאוד. ועל-ידי זה זוכה לשמע

קול דברי הצדיק האמת הזה כל מה שדבר כל ימי חייו, שכל דבריו היה להמשיך אמונה בעולם. ועל-ידי זה נקבר הטוב שבו וחוזר למעלתו. ועל-כך טוב ללמוד שם על קבר הצדיק מחדושי תורתו שחדש. וכן נוהגין בארץ ישראל שעל כל קבר של כל תנא או נביא או מרים איה פסוקים או מאמרים של אותו הנביא או התנא. וכבר נדפס שם על זה ספר אחד מלקט ממאמרים של התנאים הקבורים לומר שם אותם על קברם, כי שם על ציון קברם הקדוש מסגל מאוד ללמוד תורתם הקדושה, כי שם זכה לשמע דבורם הקדושים, כי שם בחינת אור הנח והנדף, שעל-ידי זה יהיה נשמע דבריהם בלב וחיוב לה' ותברך:

ז **נמצא**, שבכל ימי הספירה עוסקין להשמיע להטוב הנכבד את דברי הצדיקים כדי שיטהר עצמו מזהמית הגלות ולשוב לה' ותברך שזהו בחינת גרים, שעל-ידי זה תקון המנוח, שעל-ידי זה נתקן השכל וזוכין לראות אור הצדיק, ועל-ידי זה זוכין לראות ואהבה שנמשך על-ידי הצדיק, על-ידי שמחפש אחר הרצונות של ה' ותברך וכו'. ומוציא אותם על-ידי ההתפארות וכו' (מבאר שם בתורה היל, עין שם). וזה בחינת שבועות שאז נתגלה גדלת משה רבנו שהוא בחינת הצדיק שבדור, כי כל צדיק נקרא משה, כמו שאמר רבנו ז"ל (בספין ב), כי אז בשבועות היה מתן תורה, שנאמר שם

לקוטי הלכות

הלכות סימני בהמה ד

יורה דעה קמא

(שמות י"ט, ט): "וגם קד יאמינו לעולם". ועל-ידי זה שנתגלה אור הצדיק וזכין ל'יאה ואהבה שנמשך על-ידי ההתפארות שמתפאר ב'ישראל, שעל-ידי זה נמשך יראה ואז נופל יראה על כל שנאני שחך וכו' ואחר כך מתקרב אליהם ונתן להם מתנות שזהו בחינת אהבה. וזהו בחינת מתן תורה שבתחלה המשיך עליהם יראה גדולה על-ידי הקולות וברקים וקול שופר וכו', כמו שכתוב (שם טו): "ויחרד כל העם אשר במחנה". וכמו שכתוב שם (שם כ, יז): "בעבור תהיה יראתו על פניכם וכו'". ועל-כן בתחלת השליחות התחיל לדבר מההתפארות שמתפאר ב'ישראל כמו שכתוב (שם י"ט, י"ד): "אתם ראיתם אשר עשיתי למצרים ואשא אתכם על פני גשרים וכו' והייתם לי כגולה וכו' ואתם תהיו לי ממלכת פהנים וגו' קדוש וכו'", שכל הדברים האלה הם דברי התפארות והשעשועים שמשפך להם גדל חשיבותם אצלו. ועל-ידי זה שהמשיך וגלה החשיבות וההתפארות של ישראל, על-ידי זה היה כל המורא הגדול של מתן תורה, קולות וברקים וכו'. שכל זה הוא בחינת יראה כנ"ל. כי היראה על-ידי ההתפארות שמתפאר ב'ישראל וכו' כנ"ל, ואחר כך נתן להם את התורה שהיא בחינת מתנות שנותן אחר כך כשמתקרב אליהם בחינת "לקחת מתנות באדם" (תהלים סח, ט), כי שרש התורה הוא

יראה ואהבה שהם בחינת 'אנכי' ולא יורה לך, כמו שאיתא בזהר הקדוש, שכל זה נמשך מההתפארות והרצונות שמתגלגל על-ידי הצדיק כנ"ל, שכל זה היה בשעת מתן תורה שאז נתגלה ההתפארות שמתפאר ב'ישראל בחינת (שם י"ט, ה): "והייתם לי כגולה וכו'" ואז נתגלו כל הרצונות שהיה לה' ותברך בכל הברואה, כי כל הברואה בלה היתה תלויה ועומדת עד אותו היום שנקבלו ישראל את התורה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (שבת פח) על ה' דהששי וכו'. נמצא, שביום מתן תורה נתגלה, שכל הברואה שברא ה' ותברך וכל אשר בה, כל רצונו היה בזה רק כדי שיקבלו ישראל את התורה ויתפאר בהם על-ידי זה. ועל-ידי זה נתגלגל כל הרצונות של הברואה כנ"ל, ועל-ידי ההתגלות של ההתפארות והרצונות מזה בעצמו נמשכו היראה והאהבה שהם כלל כל התורה כנ"ל:

ח וזה בחינת דריכת הקשת בל"ג בעומר. כי דבורי לשון הרע שמשמין מחלקת הם בחינת (תהלים י"א): "פוננו חצם על יתר וכו' כי השתות והרסון צדיק מה פעל". ולהפוך, דבורים קדושים, דבורי אמונה של הצדיק שהם בחינת תפלה, בחינת (שמות י"ז): "ויהי ידיו אמונה וכו'" הם בחינת קשת ותצים. "בחרבי ובקשתי וכו'" (בראשית מ"ח). 'זכאה מאן דיבע לזוקא תצים'. כי זה עקר השלמות ש'זוכך

מ"ט

יורה דעה

האור עד שיפרח הדבור הקדוש להטוב
הכבוש כמו חץ מהקשת, עד שישמע
הטוב ויפלה חץ כבודו של הסטרא אחרא
ורצא הטוב משם בשלום:

ט וזה "כי הנה הסתיו עבר הגשם חלף
הלך לו וכו' וקול התור נשמע
בארצנו" (שיר השירים ב), כי אז בניסן האור
נח ונד, כי בימי החורף מצויים רוח סערה
ובלבול האור, אבל בניסן נאמר (תהלים
נח): "מוציא אסירים בבוארות" - 'חדש
שקשר לצאת' וכו' (מקלותא בא). וזה: 'כי
הנה הסתיו עבר וכו' וקול התור נשמע
בארצנו' - 'קול התיר הגדול' (רשי שיר
השירים ב, ט), שהם דברי הצדיקים אמתים
שהולכים לפניו לתור לנו דרך כבושה
לשוב לה' ותברך, קול דבריהם נשמע אז
בניסן בארצנו, אפלו בבחינת ארציית
בדיוקא התחתונה, והכל מחמת שאז
האור נח ונד:

י וזה (דברים לב): "האזינו השמים ואדברה
וכו'", ולא יכלול דברי הרוח
סערה וכו', "שאל אביד ונגרד וכו'".
ושמע דבריהם היטב וכו'. וכל זה על ידי
"בנשר יעיר קנו" - 'נשרא דא רוחא',
רוח נדיבה, בחינת צדקה, אור הנח
והוד, והו' "על גזליו ירחף" - רחיפה
היא תנועת האור בנחת, בחינת אור
הנח והוד, שעל ידי זה נשמע דבור
הצדיק למרחוק בכל העולם, בחינת
"האזינו השמים ואדברה וכו'". וכל זה
אמר משה ביום הסתלקותו, שאז המשיך

תקון הנ"ל, שזוכה אחר הסתלקותו
שקמו דבריו לעולם וכו"ל, וכמו
שכתוב: "וענתה השירה הזאת וכו' כי
לא תשכח מפי זרעו":

ועל-כן אנשי המעמד היו עוסקים
בפרשת האזינו ופרשת
בראשית, כי הם היו עוסקים להודיע
האמונה להטוב הכבוש כדי להשלים
המזבח, כי כל המעמדות היו בשביל
תקון הקרבנות שהם תקון המזבח, ועל-כן
היו עוסקין בפרשת בראשית שהיא עקר
האמונה שה' ותברך ברא הכל. וזה
בחינת פרשת האזינו להשמיע דבורי
האמונה למרחוק כנ"ל:

יא וזה בחינת עמר שעורים. שעורים
הוא מאכל בהמה, דהינו
החיית של הבהמה, כי צריכין תחלה
לתקן החיית של הבהמה שהוא בחינת
הטוב הכבוש שנפל למקום שנפל,
לבהמית כנ"ל, כי שעורה בחינת הדבור,
כי גם הטוב שנפל הוא בחינת ניצוצי
אותיות הדבור ששם היה עקר השבירה,
שמשם הטוב הנ"ל פדוע, וזה בחינת מה
שהאבות היו רועי בהמה, כי רצו
להמשיך האמונה הקדושה בעולם שה'
ממשיכין על ידי הדבור הקדוש הנ"ל
שמשמיעין אותו למרחוק על ידי הצדקה
וכו' עד ששומע הטוב שנפל להעכו"ם
שהם בחינת בהמות. ועל-כן היו רועי
בהמות לתקן המאכל והחיית של
הבהמות כנ"ל, שזהו בחינת עמר

לקוטי הלכות

הלכות סימני בהמה ד

יורה דעה

קמג

שעורים כנ"ל, וזה בחינת (דברים יא): "ונתתי
 עשב בשדך לבהמתך" והדר "ואכלת
 ושבעת". כי תחלה צריכין לתקן מאכל
 בהמה, שזהו בחינת עמר שעורים
 שמתיר לאכל לחם שהוא עקר האכילה,
 כי בשמתקנים מאכל בהמה, שזה בחינת
 עמר שעורים, שזה געשה על-ידי
 שמודיעים להטוב הכבוש בבהמות
 האמונה הקדושה, עד שחוזר למעלתו
 שנהו בחינת גרים, על-ידי זה נשלם
 המזבח שהוא עקר תקון האכילה
 דקדושה. והוה ונתתי עשב בשדך
 לבהמתך, שמצוה להאכיל לבהמה
 תחלה כדי לתקן החיות והטוב הכבוש
 ביניהם בבחינת גרים שהם תקון המזבח
 כנ"ל, והדר 'ואכלת ושבעת', כי אז
 האכילה בקדושה כנ"ל. ועל-כן היה
 אברהם איש החסד ועשה חסד וצדקה
 עם כל העולם כדי להמשיך בחינת אור
 הנח והנד. ועל-כן נקרא (ישעיה טא):
 "אברהם אהבי", בחינת אהבה וחסד,
 שהוא בחינת אור הנח והנד כנ"ל,
 שעל-ידי זה נשמע דבור של אמונה
 הקדושה למרחוק כנ"ל, כי אברהם היה
 ראש למאמינים, והוא הראשון שהתחיל
 להמשיך ולגלות האמונה הקדושה
 בעולם, שלוח צריכין להרבות בצדקה
 וחסד שהם בחינת אהבה ושלו, כדי
 שיהיה בחינת אור הנח והנד, כדי שיהיה
 נשמע הדבור למרחוק. והוה בחינת פסח
 שהוא בבחינת אברהם איש החסד

כידוע, כי פסח הוא יציאת מצרים תחלת
 התגלות האמונה בעולם, על-כן הוא
 בבחינת חסד, בבחינת אברהם כדי
 להשמיע דבורי האמונה למרחקים, כי
 בפסח יוצא הדבור דקדושה מהגלות
 בבחינת פה סת. ועל-כן צריכין חסד
 וצדקה כנ"ל. וזה בחינת לחם עני, כל
 דכפין ייתי ויכול, כל דצריך וכו', כי
 צריכין להרבות בצדקה וחסד כדי
 להשמיע דבורי אמונה, שזה עקר בחינת
 פסח, ועל-כן נותנין קעות חטים לעניים:
 יב וזהו בחינת רבוי הצדקה של פורים,
 בחינת (אסתר ט): "וימתנות
 לאביונים". וכל הפושט יד לטל נותנין לו'
 (ירושלמי מגלה א, ד), כדי להמשיך קדשת
 מרדכי, בחינת (אסתר א, ב): "וימצא כתוב
 אשר הגיד מרדכי" שעל-ידי זה עקר
 מפלת המן כנ"ל, שזה זוכין על-ידי רבוי
 צדקה ודקא, כדי שיהיה לנו שלום עם
 הכל, כדי שיהיה האור נח ונד, שעל-ידי
 זה נשמע הדבור למרחוק בבחינת
 "ושמעו הולד וכו'" (שם מ, ד), בחינת (שמות
 טו, ד) "שמעו עמים ירגזון וכו'" הנאמר
 ביציאת מצרים, בפסח, שהוא גם-כן
 בבחינה זו כנ"ל. וזה שאמר רבנו ז"ל (בספר
 רא), שמצות ראשי תבות: "צדקה תציל
 ממות" (משלי י, ב), כי פסח בחינת מצוה,
 שהוא תחלת התגלות האמונה, עקר
 התקון על-ידי צדקה וחסד, בחינת
 אברהם איש החסד כנ"ל. וזה בחינת
 צדקה תציל ממות, שמצלת מבחינת (ש-

תת טב

ה): "רְגֵלֶיהָ יוֹרְדוֹת מְנוֹת", בבחינת 'צדק וקראוהו רְגֵלוֹ' פנ"ל. שעל-ידי הצדקה קוראין את הטוב מבחינת 'רְגֵלוֹ', מבחינת 'ותגל מרגלתי'. ומצילין את הטוב, מבחינת 'רְגֵלֶיהָ יוֹרְדוֹת מְנוֹת', בבחינת 'צדקה תציל ממות', שהוה בחינת מצות, 'לחם עני', לחם שעקר תקונו על-ידי צדקה לעניים, שעל-ידי זה נשמע הדבור אמונה בחינת פה – סח, למרחוק, שהוה עקר תקון האכילה דקדשה פנ"ל:

ג וְזוּהוּ בְחִינַת (תהלים יב, ט): "אמרות ה' אמרות טהרות כסף צרוף בעליל לארץ מנוקש שבעתים", כסף צרוף זה בחינת (משלי יב, ד): "הזן יסוף רעים רבים", בחינת צדקה (פסוק שם בהתורה תהי), כי צדקה מתקן הכסף והמזון של האדם, וכמו שכתוב (קריה יב, ט): "וצרפתים כצוף את הכסף וכו'" ו'היו לה' מגישי מנחה בצדקה' (מלאכי ג, ג). הינו על-ידי 'כסף צרוף', דהינו על-ידי צדקה, שמצרוף ומטהר את הכסף והעשירות, על-ידי זה "אמרות ה' אמרות טהרות", שהם דבורי אמונה נמשכין ונתגליון בכל הארץ, בחינת "אמרות ה' אמרות טהרות", על-ידי 'כסף צרוף', בחינת צדקה, על-ידי זה "בעליל לארץ", שמתגליון ונתעליון ונחשבין בכל הארץ, הינו פנ"ל. ו'הוה "מנוקש שבעתים" בחינת ארבעים ותשעה ימי הספירה שבהם געשה התקון הזה פנ"ל. ועתה מחבר היטב מקרא הזה לכל דברי המזמור הזה שמדבר שם תחלה

מחבא לשון הרע ואחר כך פתאם מדבר ענין מקרא "אמרות ה'" הנ"ל, שגראה שם לכאורה שלא פגענו, אך על-פי הנ"ל מחבר ומקשר היטב, כי תחלה מדבר מבעלי לשון הרע שמקלקלין מאד שפוגמין באמונה הקדושה, כמו שכתוב שם (תהלים יב, ב): "הושיעה ה' כי גמר חסיד כי פשו אמונים וכו' שוא ידברו וכו'", הינו שדוד צועק לה' יתברך על חסרון האמונה שגמשה על-ידי שנסתלקו הגומלי חסד בחינת גמר חסיד, ועל-ידי זה 'כי פשו אמונים מבני אדם', שגפגמה האמונה, כי כשש חסד או נשמע דבורי האמונה למרחוק ונתגדלה האמונה בעולם ולהפך להפך. ו'הוה כי גמר חסיד כי פשו אמונים וכו' פנ"ל. ולא די שגמר חסיד פנ"ל, אף גם נתרבו בעלי לשון הרע בחינת "שוא ידברו איש וכו', שעל-ידי זה נתרבה מחלקת ושנאה וקטמור בעולם שהוא בחינת רוח סערה, שעל-ידי זה נתבלבל האויר ואי אפשר להשמיע הדבור למרחקים פנ"ל, ועל זה מתפלל דוד המלך, עליו השלום, ומתנבא שסוף כל סוף יגמר ה' יתברך כרצונו ו"יכרת ה' כל שפתי חלקות וכו' משוד עניים וכו' עתה אקום יאמר ה'", שה' יתברך יקום וישיע בודאי להעניים והאביונים החוסים בצל הצדיקים. ובעלי לשון הרע ומחלקת יכרעו ויפלו ולא יוכלו לבלבל העולם מלשמע קול דברי הצדיק, אדרבא, ה' יתברך יפסה את

דף ס"ח

לקוטי הלכות

הלכות סימני בהמה ד

יורה דעה קמה

אחד מישראל כלול מכל המדות שהם בחינת ימים, בחינת (שם לב, ה) "ומדות ימי".
 פי כשיצא הטוב מהגלות צנה ה' ותברך למנותו בדרך החביב שמונין וסופרין אותו כדי שיהיה מעשה שמור וקיים במספר ובמנין ולא יחסר ניצוץ אחד מהם ולא ישלמו עוד פהם זרים, פי כבך נכנס הכל בחשבון הקדשה שהוא בחינת מספר בני ישראל בכל פעם שייצאו מרע לטוב. כמו שייצאו מגלות מצרים וכן אחר חטא העגל שחזרה ההקמה פידוע, והצרכי לטהר עצמן מחדש פידוע, לחור ולהוציא הטוב הפבוש מהרע. על-כן צריכין מנין מחדש וכנ"ל. ועקר המנין של ישראל היה רק על-ידי ההדקה של השקלים, שעל-ידי זה נעשה אור הנח והנדק, שעל-ידי זה מודיעין להטוב הפבוש ומוציאין אותו מהרע ומכניסין אותו למספר דקדשה, שהוא מספר צבא ה' שהם צבאות בני ישראל, פי בשפכר נכנס הטוב במספר צבא ה', בודאי אסור לזרים לצע בו עוד, פי מי שלח ידו – בצבא המלך המנויים והספורים – ונקה. אבל לעתיד כשיחפוטל הממאה פתיב (הושע ב, א): "והיה מספר בני ישראל כחול הים אשר לא ימור ולא יספר וכו'", פי אז יהיה למעלה מהמספר. פי באמת שרש גשמות ישראל שהם עקר הטוב, הוא למעלה מהמספר, פי הם חלק אלוך ממעל ששם אין שיעד מספר בבחינת ילפני אחד מה אתה סופר'. רק מחמת

ישראל להרבות בצדקה, שעל-ידי זה יתגלו ויתעלו האמרות טהורות של הצדיק בכל העולם שהוא בחינת "אמרות ה' וכו' כסף צרוף וכו' כנ"ל:

יד וזה בחינת ספירת העמר. ספירה דיקא. בחינת (תהלים פו, ו): "ה' יספר בכתוב עמים וכו'" (המובא בהתורה דב"ל).
 'יספר' דייקא, פי זה המקרא, "ה' יספר בכתוב עמים" הביא שם רבנו ז"ל, לענין הטוב הפבוש בין העמים שמודיעין לו מעלתו על-ידי הפתב הנעשה על-ידי האויר הנח והנדק וכו', שכל זה הוא בחינת ספירת העמר כנ"ל, כי כשמעלין הטוב הפבוש מהמספר אהרא והעפויים צריכין להביאו לתוך מנין ומספר דקדשה, בחינת "ה' יספר בכתוב עמים וכו'". 'יספר' דיקא. וזה בחינת מספר בני ישראל כשיצאו מגלות מצרים, וכן כשנפלו בעגל וכו', כמו שפרש רש"י בפרשת במדבר (א, א): "מותוך חבתן לפניו מונה אותן כל שעה כשיצאו ממצרים מנאן, וכשנפלו בעגל מנאן לידע הנהגתים, כשפא להשרות שכנינת עליהם מנאן. באחד בנין הוקם המשכן ובאחד באיד מנאן". ועל-כן קורין פרשה זאת קדם שבועות, כמובא בשלחן ערוך (ארה חיים סימן תכח סעיף ד) הסימן: 'מנו ועצרו, פי מספר בני ישראל ומספר הימים שסופרין לעמר הם בחינת אחת, בחינת (תהלים קלג, טו): "גלמי ראו עיניך ועל ספרך בלם ופתבו ימים יצרו ולא אחד בהם", פי כל

שהנשמות מתלבשות בזה העולם המעשה בשביל הבחירה, ההכרח שיעברו תחת המספר והמגזן, כי זה העולם הוא בבחינת רבוי ומגזן ועל-כן תקף בשברא ה' ותברך את העולם עשה תקף השבון ומגזן מהימים שברא בהם את העולם, כמו שכתוב (בראשית א, ה): "ויהי ערב ויהי בקר יום אחד, ויהי ערב וכו', יום שני". וכן פלם. כי שרש הקדשה הוא למעלה מהמספר בחינת לפני אחד מה אתה סופר פנ"ל. והקלפות והסמרא אחרא שהם השקר, הם למטה מהמספר.

ע כי כבר מובאר בדברי רבנו ז"ל (פתורה אמר

רבי עקיבא בסיון טא), שהאמת הוא אחד

והשקר הוא הרבה, כי בשאומרים על כלי כסף האמת אי אפשר לומר רק שם אחד, דהינו שהוא כלי כסף, אבל שקר יכולים לומר עליו הרבה, דהינו לומר שהוא, נחשת, או ברזל, או זהב ושאר שמות וכו' (עו שם ותכו). ומתמת זה השקר

אין בו מספר ומגזן כלל, כי השקר הוא בבחינת (ששעה ה, ד): "ופערה פיה לכלי חק", כי אין גבול ומספר להשקר, כמו בפמשל הנ"ל, שאמת אי אפשר לומר כי אם אחד שהוא כסף, אבל שקר אפשר לומר שהוא זהב, או נחשת, או עין, או אבן וכו' ושאר שמות כלי מספר. וכן למשל פשיש לפנינו חפצים או מעות במספר עשרה בשאומרים האמת יש להם מגזן ומספר, דהינו שהם במספר עשרה, שזהו האמת, אבל תקף בשרוצה

לשקר אין להם שום מספר ומגזן וגבול כלל, כי שקר יכולין לומר שהם חמשה, או ששה, או עשרים, או שלשים וכו' עד כלתי גבול וקין. נמצא, שאין שעור וקצצה ומגזן וגבול להשקר. ועל-כן השקר אין נכנס תחת המספר והמגזן כלל, אבל הוא פרוך תמיד אחר המספר והמגזן, כי קדם שגשגתלשל הדבר מלמעלה, מבחינת למעלה מהמספר, לזה העולם שהוא בבחינת מספר, אז אין שלימה כלל להשקר, כי אין אחיזה רק במקום שיש רבוי, כי באחד אין לו אחיזה (מכבאר בהתורה

אמר רבי עקיבא תיביל):

ועל-כן צותה התורה לתת שקלים דיקא בשביל מספר גניי ישראל כדי שיגן כח הצדקה שלא יהיה כח להשקר להתאחז בהמספר, חס ושלום, לקלקלו, כי שם הוא פרוך תמיד פנ"ל, אבל על-ידי הצדקה, שעל-ידי זה מודיעין להטוב מעלתו ויוצא משם ונתבטל אחיותם, שוב אין להם כח להתאחז בהמספר, אדרבא, על-ידי המספר דיקא הסמרא אחרא והקלפות נכנעין ונופלין, כי מוציאין את הטוב מהם ומכניסין אותו במספר צבא ה' המגזיין לפניו מותר הבתן ששוב אסור להם לגע בו פנ"ל, כי המספר הוא בבחינת הבחירה והוא בחינת ממצע בין השקר, שהוא למטה מהמספר פנ"ל, ובין שרש הקדשה, שהוא למעלה מהמספר פנ"ל. ובכח מצות הצדקה של השקלים נתבטל

לקוטי הלכות

הלכות סימני בהמה ד

יורה דעה

קמו

אחיות הסמרא אחרא מהמספר, אדרבא, על-ידי המספר מוציאין הטוב הכבוש מהסמרא אחרא והשקר, שהם למטה מהמספר, ומכניסין אותו במספר צבא ה', שעל-ידי מספרם הם מתקשרים בשם ה' ונקללין למעלה מהמספר ששם שרשינו כנ"ל, בבחינת "והיה מספר בני-ישראל כחול הים אשר לא ימד ולא יספר".

וקשיא רישא לסיפא, כתיב, "והיה מספר בני ישראל" משמע, שיש להם מספר. ואחר כך מסיב, "אשר לא ימד ולא יספר". אך על-פי הנ"ל מבאר היטב, כי דיקא על-ידי מספר בני ישראל על-ידי השקלים שהוא מספר דקדושה, על-ידי דה דיקא יהיה נקללין למעלה מהמספר בבחינת "אשר לא ימד ולא יספר".

וזהו (במדבר א, ט): "במספר שמות", 'במספר שמות' דיקא, כי צריכין להודיע להטוב הכבוש שמו דיקא שהוא כלול בשם ישראל, כמו שכתוב (ישעיה נד, ה): "ובשם ישראל יבנה" - אלו הגרים (רש"י). כי כל זמן שזוכר הטוב שמו, עדן בקל יכולין להוציאו משם, ועקר השכחה מה ששוכח הטוב מעלתו כנ"ל, הוא מה ששוכח את שמו. וזה בחינת מה שהמת שוכח שמו כשאינו איש פשר באמת, כי עקר השם הוא השם ששרשו שם ה', ומי שמזכיר עצמו בכל פעם ששם ישראל נקרא עליו אף אם הוא כמו שהוא, כי אפלו פושעי ישראל כל זמן ששם ישראל נקרא עליו, כי נקרא פושעי ישראל יש בו

התפארות פרמי (פמבאר בתורה הנ"ל), ומי שמזכיר עצמו בזה בכל פעם, בכל יוכל לשוב לה' ותפרד, כי אין הטוב שלו שוכח מעלתו לגמרי, מאחר שזוכר עדן ששמו ישראל, אשר כל העולמות נבראו בשבילנו ובנו נמלך ונתעזב בכריאת עולמו וכו' כנ"ל:

טו וזה בחינת שבועות ביום החמשים שהוא בחינת שער החמשים כידוע, כי ארבעים ותשעה ימי הספירה אז אנו מטהרין עצמנו ויוצאין מכו"ט (ארבעים ותשעה) שערי ממאה למ"ט שערי קדושה, וביום החמשים הוא יום טוב קדוש, חג השבועות הקדוש והנורא, זמן מתן תורתנו, שאז מקבלין קדושה וטהרה משער החמשים, שזהו בחינת המקנה של שבועות שמוקללין ומטהרין עצמנו בשער החמשים, כמו שמוכא בפנינות ומוכא בדברי רבנו ז"ל (בסימן ט), כי עקר אחיות כל המספר הוא בבחינת שבעת ימי הבגנו, שהם בחינת שבעת ימי בראשית שבשביל זה עשה ה' ותברך מספר ומגן בכל ששת ימי בראשית, כמו שכתוב: "יהי ערב וכו' יום אחד יום שני וכו' כנ"ל". ועל-כן סופרין שבועה שבועות, שבע כלול משבע, שהם כלל כל המספר הכלול בשבעת ימי הבגנו, שעל-ידי זה מבטלין אחיות השקר שהם למטה מהמספר, כי אין מספר ומגן וגיבול להשקר כנ"ל, אבל באמת אף-על-

פי שהשקר מצד עצמו אין לו גבול ומספר פנ"ל, כי שקר אפשר לומר עד בלתי גבול וקץ ומגוון פנ"ל, אף-על-פי-כן לא נתן ה' ותברך שליטה להשקר שיתפשט עד בלתי גבול וקץ, כי אז היה מתבטל העולם, חס ושלום, שקיימו רק על-ידי אמת. על-כן ה' ותברך ברחמיו "קץ שם לחשד ולכל תכלית הוא חוקר" (א"ב כה, ג), כי ה' ותברך ברא את העולם באמת, שהוא חותם שמים וארץ בידוע, אבל בשביל הבחירה נתן אחיזה להשקר שהוא הרע והטמאה, אבל אף-על-פי שהשקר מצד עצמו הוא בלי גבול ומספר פנ"ל, אף-על-פי-כן ה' ותברך שייסד עולמו באמת, הכניס נקדת האמת בתוך כל העולם עד שאין שום שליטה להשקר, כי אם בשמתלבש את עצמו באיזה אמת ובהכרח שיהיה גם בהשקר מערב איזה אמת, כמו שדד"שו רבותינו ז"ל (סוטה לה), 'כל שקר שאין בו אמת בתחלתו - אינו מתקנים' וכו'. וכמו שרואין בחוש שאי אפשר להשקרון לשנות את הדיע לומר על עין שהוא זהב, שאז לא יועיל בסקרו כלל, כי הכל ידעו שהוא שקר. ומי שרוצה לקיים שקרו להטעות חברו, צריך לחשב תחבולות אוד לרמות אותו על-ידי איזה אמת שילביש בו שקרו, שאז דקא יהיה אפשר להטעות הבריות, כגון שלוקח בדיל ומחפה אותו בכסף ומטעה ואומר שהוא כסף. נמצא, שיש בזה מעט אמת, כי

באמת יש בו מעט כסף. וכן פי' צא בזה. נמצא מאחר שאין להשקר קיום כי אם על-ידי מעט אמת. על-כן יש גם להשקר גבול ומספר, כי אף-על-פי שמצד עצמו הוא בלי גבול פנ"ל, כי שקר אפשר לומר על בדיל שהוא זהב, או אבן טוב, או כסף ושאר שמות בלי גבול, אבל אף-על-פי-כן אין קיום לאלו השקרים ונחשבו כאין וכאפס, מאחר שהכל ידעו שהוא שקר. ואי אפשר לו להשקר להתקיים כי אם בשמסקיף אותו לאיזה אמת. נמצא, שיש לו גבול ונקודה, כי אי אפשר לומר שקרים בלי גבול כרצונו, כמבע השקר, כי לא יתקיימו דבריו כלל. על-כן הוא מכרח למעט ולהגביל שקרו באפן שיהיה סמוך לאיזה אמת כדי שיוכל להתקיים להטעות בו הבריות. ועל-כן בודאי יש לו גבול ומגוון בהכרח. וזה בחינת מ"ט שערי טמאה שהם כנגד מ"ט שערי קדשה, כי כמו שיש להקדשה גבול ומספר בזה העולם שהוא בחינת שבע פעמים שבע שהם כלל שרש המספר פנ"ל. כמו כן את זה לעמת זה הם שבע פעמים שבע בממאה שהוא השקר. כי הם נכנסים גם כן תחת המספר, אף-על-פי שמצד עצמם הם למטה מהמספר פנ"ל, אך מחמת שאינם מתקיימים כי אם על-ידי שמתלבשים עצמם באיזה אמת פנ"ל, על-כן בהכרח שיש להם גבול ומספר גם כן פנ"ל. ועל-ידי זה האמת בעצמו שהם יונקים ממנו, שעל-ידי זה עקר התגבורות

לקוטי הלכות

הלכות סימני בהמה ד

יורה דעה קמט

השקר שלהם, על ידי זה האמת בעצמו הוא הנעשה ומבלתם בחינת (תהלים קמ, יב): "ומלכותו בכל משלה", כי מאחר שאין בח להשקר שלהם, כי אם על ידי האמת שהם מתלבשין עצמן בו, על פן אין להם קיום, כי אם לפי שעה קלה, כמו שכתוב (משלי יב, יא): "ועד ארגיעה לשון שקר", כי אחר כך מתגבר האמת שהם יזנקים ממנו ומפיל אותם ומגלה רמאותם ושקריותם, אבל יש בחינת שער החמשים של הממאה פנ"ל, שהוא כנגד שער החמשים של הקדשה, שזה השער כולל כל הסמרא אהרא והקלפות וכל השקרים והרמאות והטעאות שבעולם, שמועצם רבוי השקרים והרמאות שיש שם הוא כמעט כלי גבול ומגן, כי אף על פי שגם הוא בהכרח להתלבש עצמו באיזה אמת, אבל הוא יזנק כל כך מהקדשה והאמת עד שיכול, חס ושלום, לבלבל ולהסתיר ולהעלים כל מיני אמת שבעולם ולהפך ברמאותו וערמתו הגדולה והעמקה בלי שעה, להפך מאמת לשקר ומשקר לאמת, לשום רע לטוב וטוב לרע, כמו שכתוב (ישעיה ה, ט): "היו האמרים לרע טוב ולטוב רע שמים חשך לאור ואור לחשך וכו'". וכשזאת הסמרא אהרא והשקר מתגבר חס ושלום, אז נאמר (תהלים סב, א): "טבעתי בין מעולה ואין מעמד וכו'". שזהו בחינת תקף מרירות הגלות האחרון המר והארץ הזו, שנאמר עליו (איכה א, ט): "ותרד

פלאים וכו'". ונסתר ונעלם תקן הפלאות, כמו שכתוב (דניאל יב, א): "עד מתי קץ הפלאות". ועקר אריכת הגלות הוא מה שהתגבר השקר מאד מאד כמעט כלי גבול, חס ושלום, שהוא עקר הרע והטמאה פנ"ל. וכמו שכתוב (שם ה, ט): "ותשקף אמת ארצה וכו'". וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (פסדרין גז, א): "והאמת תהיה געדרת" (ישעיה נב, טו) "שנעשה האמת עדרים עדרים, כי הסמרא אהרא, שהוא השקר, התפשט עכשיו, בעונותינו הרבים, לארץ ולרחב וכל מה שמגלים איזה אמת בעולם להתקרב על ידו לה' ותברך הוא מתנבל בתחבולותיו תקף לבלבל ולהסתיר ולהפכו אל ההפך ממש, שזהו בחינת תקף המחלקת שיש עכשיו בעולם בין הצדיקים והפשישים. וכן עצם הצרה המרה של התגברות החכמות והלשונות שרוצים להטעות את ישראל, לתפס חס ושלום, נערי בני ישראל במצודתם, חס ושלום (בבבא סנהדרין כ"ח ע"ב) והכל הוא בחינת התגברות והתפשטות השקר שהוא עקר הממאה מפל הצדדים לארץ ולרחב בכלליות ישראל ובפרטיות על כל אחד ואחד ובפרטי פרטיות בכל יום ובכל עת ובכל שעה. שכל מה שרוצין באיזה עצה אמתית לצאת מתחבולותיו הוא מבלבל בשקריו והטעאותיו, עד שאין יודעין איד להמלט ממנו. וכמו שכתוב (תהלים קמב, ד): "בארץ זו אהלך ממנו פח לי וכו'":

אבל ה' יתברך גדול מאד ולתבונתו אין מספר, ונתן לנו את התורה הקדושה ברחמינו ביום החמישים הקדוש, שהוא יום חג השבועות, שהוא בחינת שער החמשים של התקדשה, שזה השער כולל כל מ"ט שערים והוא שרשם והוא למעלה מהמספר, כי כל שבעת ימי הבנין, שהם כלל המספר נמשכין ויונקין ממנו, אבל הוא בעצמו בבחינת למעלה מהמספר, כי הוא כולל באין סוף ועל ידו עולה המספר ונכלל למעלה מהמספר, רק בערך שהמ"ט שערים שהם שבע פעמים שבע - כלל המספר, יונקים ממנו על-פני בערךם אנו מברחים לבנות אותו בשם מספר. ואנו קוראים אותו בשם "שער החמשים". שהוא לשון מספר. אבל הוא בעצמו למעלה מהמספר ושם כל ההתמקות של כל הדינים שהקלפות והסמרא אחרא יונקים מהם, כי עקר אחיזתם מבחינת דינים כידוע, כי שער החמשים של התקדשה כולל כל שרש התורה שכולה מתר"ג עטין דאורייתא. שהוא עקר האמת בחינת (פלאי ב, ו): "תורת אמת". ומשם נמשכין עצות עמוקות בלי גבול להכניע ולשבר ולכפול כל השקרים והרמאות של כל השקרים שבעולם אפלו הנמשכין משער החמשים של הקלפה אשר השקר והרמאות שלהם כמעט בלי גבול, אבל זה האמת של בחינת שער החמשים של התקדשה עומד פננדם לעולם בבחינת

(תהלים קיז, ט): "ואמת ה' לעולם", שהאמת של ה' יתברך עומד פננדם לעולם ולא די שאין יכול לקלל ולבלבל האמת אף-על-פי שמתגברים ומתפשטים בלי שעור, כי האמת עד לעצמו, אף גם על-ידי עצם התפשטותם ורמאותם ושקריותם הרבים, על-ידי זה דיקא יתגלה האמת לאמתו, כי הם מרבים בשקרים ורמאות והטעאות כל כך עד שמי שרוצה רק להביט בעין האמת לאמתו בקל יכול לראות ולהבחין את האמת. וזה הדבר אי אפשר לכאר בכתב ולא בעל פה כי אם לכל חד לפום מה דמשער בלבה אם ירצה לבלי להטעות את עצמו יכול להבחין את האמת על-ידי התגברות השקר דיקא, כי שקריותם הם בלי שעור עד שרוב שקריותם נתגלו לרב העולם שהוא שקר וכו'. רק שאחר כך אוקרים שקר אחר ורמאות ובלבול אחר. והמשפיל יכול להבין דבר מתוך דבר, כמו שאין ממש בזה השקר שפבר נתגלה, כן אין ממש באלו השקרים שפמעה אותו עדין, וכן יש בזה עוד כמה וכמה בחינות אשר על-ידי התגברות השקרים והבלבולים וההטעאות, דיקא על-ידי זה יכולין להתקרב להאמת, כי האמת נבר מתוך רבוי השקר כמו האור מן החשך. אך כל זה אי אפשר לכאר, רק התפין באמת לאמתו וכן כדעתו האמת. וזה בחינת "עת אשר שלט האדם באדם לרע לו" (תהלים ח, ט) דיקא פמוכא:

לקוטי הלכות

הלכות סימני בהמה ד

יורה דעה קנא

מזו כי עצת ה' לעולם תעמוד ואתה מרום לעולם ה', וכמו שכתוב (תהלים צג, ה): "מקולות מים רבים אדירים משברי ים אדיר במרום ה'". וכמו שפרש רש"י שם. כי ה' והברך כבר הקדים רפואה למכה ונתן לנו את התורה ביום החמשים. והמשיך אז עלינו קדשה משרש התורה שהוא בחינת שער החמשים ששם יש עצות עמוקות ונפלאות עד בלתי גבול שאי אפשר לקלקלם ולהסתירם בשום אופן. ובכח קדשה זאת הבטיח לנו להאמין במשה רבנו לעולם, כמו שכתוב: "וגם כך יאמינו לעולם". ומאחר שיש לנו יסוד על מה להשען שוב "לא תעשינה ידיהם תשנה" (איוב ה, יב), 'ועלתה תקפץ פיה', ואי אפשר להם להפך האמת, כמו למשל במדינות אשכנז וסביבותם שנתפסו בסוף הגלות זה כפנה שנים ברשת הבעל דבר לעבר על דת תורתנו בשאט נפש, בודון ובמעל לגלח פאת זקנם ולעבר על חמשה לאוין בכל יום. ויש בהם קצת פשרים שאוחזין מעשה אבותיהם בידיהם וכבר געשה להם פתור, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (יזנא פרק ב, עמוד ו) 'עבר וישנה, געשה לו פתור'. וקצתם אומרים פמה דחיות של שקר. יש מהם שאומרים שאינם מעבירים השער כי אם על ידי משיחה שמתר מן הדין וכיוצא בזה. הנה מאחר שעל כל פנים כלם מברחין להודות שתורת משה אמת בכתב ובעל פה אשר מפרש בתורה

ובדבריו רבותינו ז"ל שאסור להשחית הזקן בתער, רק שאומרים שקר שמועבדין במשיחה וכיוצא, אבל רבם יודעים בעצמן האמת שמשחיתין זקנם בתער ממש. ואיך אפשר להמעות את עצמם. על-כן בודאי כל שיצאת ה' יגע בלבו באמת, בודאי לא ישחית זקנו באשר נמצאים גם שם כמה פשרים שאינם משחיתים פאת זקנם, ואם משחיתים, הם נזהרים על כל פנים שלא להעביר בתער כי אם במשיחה, אף שגם בזה יש בו אסור על-פי כתבי האר"י ז"ל אשר מחמיר מאוד לגע בשער הזקן שהם צנורות עליונות וכו'. וכמו שאיתא בזהר הקדוש, 'וי למאן דאושית ידיה לדיקנא' וכו'. אף-על-פי-כן אין בו אסור כמו בהשחתה ממש, חס ושלום, וכן לענין שאר השקרים והרפואות והבלבולים שיש בעולם אי אפשר להשקר להתקיים לזמן ארוך, מאחר ששקבר יש לנו יסוד לבלי לסור מתורת משה. נמצא, שאינו יכול להתגבר בשקרו כי אם על-ידי שיאמר שהוא מקיים תורת משה בתכלית השלמות - הוא ולא אחר, ויחלק על הצדיקים אמתיים, כי יוכיח עליהם בשקריו ורפואותיו פאלו הם עוברים, חס ושלום על תורת משה. פאשר נמצאים בלבולים הרבה בפאה בעולם בלי שיעור. עד שנתפשט המחלוקת בין התלמידיו חכמים ואין יודעין היכן האמת לאמתו, אבל על כל פנים מאחר שהכל מברחין

ויוֹרְדִים, אֲבָל מִלְכוּת אֲדוּם, שֶׁהוּא הַגְּלוּת הַזֶּה, רָאָה עוֹלָה וְלֹא יוֹרֵד (כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בַּפָּדוּשׁ), כִּי אִפְלוּ יַעֲקֹב שֶׁהוּא עֵצֶם הָאֵמֶת לֹא הָיָה יָכֹל לַעֲמֹד עַל הַדְּבָר אִךְ יִהְיֶה אֶפְשֶׁר לְצֵאת מִזֶּה הַגְּלוּת לְכַפֵּל רַבּוּי הַשֶּׁקֶר וְהַרְמָאוֹת וְכוּ' הַמִּתְפַּשֵּׁט עַבְשׂוּי, עַד שֶׁה' יִתְבַּרֵךְ הַכְּמִיחוֹ (בְּרֵאשִׁית בַּת, טו):

"וְהִנֵּה אֲנִי עֹמֵד וְשִׁמְרֵתִיךְ בְּכָל אֶשֶׁר תֵּלַךְ, כִּי לֹא אֶעֱבֹד", שֶׁמִּרְמֵז עַד הַקֶּץ הָאֲחֵרוֹן שֶׁה' יִתְבַּרֵךְ לֹא יַעֲזֹב אוֹתָנוּ לְעוֹלָם. כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים צד, ה'): "כִּי לֹא יִשָּׁח ה' אֶת עַמּוֹ וְכוּ'". וְהֵבֵן הַדְּבָרִים הַיָּשִׁב, אִם תִּרְצֶה:

ח וְזֶה שֶׁאָמַר רַבִּי יוֹסֵף (פְּסוּחִים סח:): "אִי לָאוּ הָאֵי יוֹמָא כְּמָה יוֹסֵף אֵיבָא בְּשׂוּקָא", כִּי הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים הָיוּ עוֹבְדִים אֶת ה' יִתְבַּרֵךְ גַּם אִם לֹא נִתְּנָה הַתּוֹרָה. כְּמוֹ שֶׁמִּצִּינּוּ אָבוֹת הָעוֹלָם שֶׁעָבְדוּ אֶת ה' יִתְבַּרֵךְ וְקִיְּמוּ כָּל הַתּוֹרָה עַד שֶׁלֹּא נִתְּנָה. אֲבָל לְגַדֵּל הַתְּנַבְּרוֹת הַשֶּׁקֶר לֹא הָיָה אֶפְשֶׁר לְהַכִּיר וּלְהַבְחִין בֵּין צְדִיק לְרָשָׁע 'אִי לָאוּ הָאֵי יוֹמָא' שֶׁהוּא יוֹם הַחֲמוּשִׁים שָׁבוּ קִבְלוּ יִשְׂרָאֵל אֶת הַתּוֹרָה שֶׁעַל־יָדֶיּהּ זֶה יֵשׁ לָנוּ כֹּחַ לְהַכְנִיעַ וּלְכַפֵּל הַשֶּׁקֶר אִפְלוּ בְּתַקְפָּה הַגְּלוּת הָאֲחֵרוֹן הַזֶּה כְּנִ"ל. וְזֶה 'אִי לָאוּ הָאֵי יוֹמָא דְקָא גְרִים כְּמָה יוֹסֵף אֵיבָא בְּשׂוּקָא' וְהֵבֵן:

ט וְזֶה (תְּהִלִּים ב, ו'): "רַבּוֹת עֲשִׂיתָ אֶתְּהָ וְהָיָה אֵלֶיךָ גִּבּוֹרֵי וְנִפְלְאוֹתֶיךָ וּמִחֲשַׁבְתֶּיךָ אֵלֶיךָ אֵין עֲרֹךְ אֵלֶיךָ אֲגִידָה וְאִדְבָּרָה עֲצִמּוֹ מִסְפֵּר וְכוּ'", שֶׁזֶה נֶאֱמַר

לְהוֹדוֹת שֶׁתּוֹרַת מוֹשֶׁה אֵמֶת וְאִי אֶפְשֶׁר לְהִיטֵר צְדִיק וְכֶשֶׁר כִּי אִם פְּשִׁמְקוּמִין תּוֹרַת מוֹשֶׁה בְּאֵמֶת פְּאֶשֶׁר מְסֻרוּ לָנוּ רַבּוּתֵינוּ וְ"ל בְּגִמְרָא וּפּוֹקִים. עַל־כֵּן מִי שְׂרוּצָה לְהִבִּישׁ בְּעֵינֵי הָאֵמֶת יָכוֹל לְרִאֲוֹת בְּעֵינֵי מִי מְקִיָּם יוֹתֵר תּוֹרַת מוֹשֶׁה וְהוֹלֵךְ בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה בְּאֵמֶת:

יז וְכָל הַגְּלוּת הַרְאֵשׁוֹנוֹת הָיוּ מִבְּחִינַת הַקְּלָפוֹת הַנִּצְחָיוֹן כְּמוֹ"ט שְׁעָרֵי טְמֵאָה שֵׁישׁ לָהֶם מִסְפֵּר וְקֶץ. עַל־כֵּן הָיָה קֶץ וְזָמַן לְכָל הַגְּלוּת אֲבָל זֶה הַגְּלוּת הָאֲחֵרוֹן נִסְתָּם קֶצוֹ וְהוּא קֶץ הַפְּלִאוֹת. כִּי מִתְנַבֵּר, חֵם וְשִׁלּוּם, הַשֶּׁקֶר שֶׁנֶּאֱחָזוּ מִבְּחִינַת שְׁעַר הַחֲמוּשִׁים שֶׁהוּא כְּמַעֲט בְּלִי גְבוּל. שִׁנּוּהוּ בְּחִינַת קְלַפַּת עֲמֶלֶק שֶׁהוּא בְּחִינַת לֶבֶן הָאֲרָמִי, שֶׁנֶּאֱמַר בוֹ (בְּרֵאשִׁית לא, טא): "וַתַּחֲלֹף אֶת מִשְׁכַּבְתִּי עֲשֶׂרֶת מַנִּים", שֶׁקֵּשָׁה מֵאֹד לַעֲמֹד עַל רְמָאוֹתָהּ שֶׁהוּא כְּמַעֲט בְּלִי קֶץ כִּי אִם מִי שֵׁישׁ לוֹ עֵצֶם הָאֵמֶת כְּמוֹ יַעֲקֹב אֲבִינוּ, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֵמֶת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (מִדְבָר י, ט): "תִּתֵּן אֵמֶת לְיַעֲקֹב", שֶׁהוּא הָיָה יָכֹל לַדַּע אִךְ לְהַתְּנַהֵג עִמּוֹ. כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוּתֵינוּ וְ"ל (כַּפַּי בְּתָרָא כַּבֵּן): "אֲחִיו אֲנִי בְּרַמְאוֹת' וְגַם יַעֲקֹב אָמַר, שָׂאֵם לֹא הָיָה ה' יִתְבַּרֵךְ בְּעוֹרוֹ לְעוֹרוֹ לְהַנְצִל מִמֶּנּוּ הָיָה מַה שְׁתִּיָּה, חֵם וְשִׁלּוּם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית לא, טב): "לֹאִי אֵלֶיךָ אֲבָרְהָם וּפְחַד יַצְחָק הָיָה לִי וְכוּ'". וְעַל־כֵּן יַעֲקֹב בְּשִׂרְאָה מִלְּאָכִי אֵלְקִים עוֹלִים וְיוֹרְדִים בְּפִלְסָם, אִז רָאָה כָּל הַמְּלַכּוּתִים הַמִּשְׁתַּעֲבָדִים בְּיִשְׂרָאֵל עוֹלִים

152

לקוטי הלכות

הלכות סימני בהמה ד

יורה דעה

קנג

לעגן מתן תורה, כמו שאמרו רבותינו
 ו"ל (במקום דבר רבנו ז"ל בסיון לו)... וזהו 'אגדה
 ואדברה עצמו מספר'. פי עכשיו על-ידי
 כח קבלת התורה נמשכין עלינו
 מהשבותיו ונפלאותיו והברך נפלאות
 תמים העים בלי ערך עד אשר עצמו
 מספר, בחינת 'אגדה ואדברה עצמו
 מספר', אשר על-ידי זה יש לנו כח לבטל
 השקר הרב והעצום אשר אין מספר
 לשקריו, פי כח האמת של התורה עומד
 כנגדו בלי ערך ומספר להכניע ולהשפיל
 אותו תמיד וכנ"ל. פי הצדיקים האמתיים
 יכולין לעשות תחבולות כאלה עד
 שיודיעו גם להטוב הכבוש את מעלתו
 ולהוציאו משם על-ידי שמוציאין
 בספריהם הפך אמונתם ואפלו אם ערין
 הם מתגברים על הטוב יותר ויותר
 ומביאים אותו לתוך העלמה ותר, אף
 על-פיכך יוצא הטוב מהם על-ידי זרע
 הילודים, בבחינת (תהלים טו, י): "ה' יספר
 בכתוב עמים זה ילד שם סלה וכו"
 כמבאר בהתורה הנ"ל. וזה (תהלים טו, יח):
 "זבח ומנחה לא חפצת אונים פריה לי
 וכו' אז אמרתי הנה פאתי במגלת ספר
 כתוב עלי". ולכאורה זה המקרא תמוה
 מאוד מה שאמר "זבח ומנחה לא חפצת"
 וכו', הלא ה' והברך צוה עלינו כמה
 פעמים להקריב קרבנות ואמר שהם (בפרקי
 כח, ה): "אשה ריח ניהוה לה" – נחת ריח
 לפניו וכו'. וגם רש"י והמפרשים נדחקו
 בו הרבה, אך זה נאמר לעגן שלמות

השכל וקדשה שזה העקר, שעל-ידי זה
 זוכין לראות אור הצדיק, שעל-ידי זה
 זוכין לכל טוב. והוא בחינת כלל קבלת
 התורה (כמבאר לעיל), אבל לשלמות השכל
 אי אפשר לזכות פי אם על-ידי תקון
 המזבח שנעשה על-ידי גרים שנעשין
 על-ידי הצדקה וכו', שעל-ידי זה נכתב
 בספריהם הפך אמונתם, שעל-ידי זה
 הטוב הכבוש ביניהם שהוא משרש
 נשמות ישראל הוא רואה ומוציא את
 בספריהם, ועל-ידי זה מתגרים ונשלם
 המזבח וכו', שעל-ידי זה נשלם השכל
 וכו' כנ"ל. וזה שאמר הפסוק שעוסק
 בספור נפלאות מתן תורה שהיה על-ידי
 התגלות אור הצדיק שהוא משה רבנו
 בחינת 'וגם כך יאמינו לעולם כנ"ל.
 ואמר הפסוק: 'זבח ומנחה לא חפצת
 אונים פריה לי עולה וקטאה' וכו', הינו
 שלא חפצת ושאלת להביא קרבנות וכו'
 בשביל תקון המזבח, פי לכאורה נדמה
 שעקר תקון המזבח הוא על-ידי רבוי
 קרבנות, אבל הפסוק מבאר לנו
 שבתחלה בשצריכון להשלים המזבח כדי
 להשלים השכל אי אפשר להשלימו אז
 על-ידי רבוי קרבנות, רק עקר התקון
 על-ידי שמודיעין להטוב הכבוש שהוא
 מוצרע ישראל וכו' כנ"ל. וזה 'אונים פריה
 לי', ופרש רש"י: 'עשייתם חלואות
 לשמע', שבנפלאותיה ומחשבותיה
 הנוראות עשית תחבולות כאלה עד אשר
 אונים פריה לי', עד שגם חלקי הטוב

והניצוצות שגורחו ממני ונכבשו בגלות, הם גם הם יהיה אוניהם חלילות לשמע קול דברי הצדיקים האמתיים פנ"ל:

זה 'אז אמרתי הנה פאתי' לקבל תורה בכל דור ודור ולשוב לה' ותברך מפל מקום שהוא פנ"ל:

וזהו 'אז אמרתי הנה פאתי במגלת ספר כתוב עלי' שנתעוררתי תכף ונתרציתי לשוב ולהתקרב אליך, כמו שפרש רש"י שם, פי' במגלת ספר כתוב עלי, הינו שבכל מגלת ספר שבעולם, בכלם כתוב עלי, להודיע לי מעלתי, לעוררני, להוציאני מפל המקומות שנפלתי בהם, פי' נמצא כתוב בכל הספרים שבעולם הפך מעותי אפלו בהספרים של עכו"ם וכו' פנ"ל. מכל שכן וכל שכן בספרי ישראל הקדושים שבתראי וכולים למצא בהם כל אחד הפך מעותו והכליו שנתעה בהם, אף-על-פי שפעמים הפעל דבר מכלל את האדם עד שגם בספרים הקדושים רואה להפך, פי' לא זכה - נעשה לו סם הפנות" (יו"ט ע"ב), "וצדיקים ילכו עם ופושעים יבשלו עם" (הושע ד, י). אבל בכת הצדיקים הנ"ל שיכולין לדבר למרחוק עד שגם הטוב הכבוש בין העכו"ם, ימצא בספריהם הפך אמונתם, מפל שפן וכל שפן שהטוב הכבוש בגלות בין ישראל בעצמן, בודאי יוכל למצא ולראות בכל הספרים עצות אמתיות ונפלאות הפך מעותו והכליו שהיה נתעה עד הנה. וזהו בחינת "במגלת ספר כתוב עלי", שבכל מגלת ספר כתוב עלי להזכירני ולעוררני לשוב אליו והכל בכת הצדיקים פנ"ל, שעל-ידי

וזהו: "לעשות רצונך אלקי הפצתי ותורתך בתוך מעי". 'ותורתך בתוך מעי, פרש רש"י: 'כל מאכלי על-פיך', הינו בחינת אכילה דקדשה שהוא תקון המופח שנעשה על-ידי הגרים ובעלי תשובה שנעשו על-ידי בחינת "במגלת ספר כתוב עלי", שמוצאין כתוב ומפרש הפך דעותיהם הנבוכות, שעל-ידי זה נתעוררו וחזרו ל' ותברך בבחינת "לעשות רצונך אלקי הפצתי", ועל-ידי זה 'ותורתך בתוך מעי' - כל מאכלי על-פיך, שזוכין לאכילה דקדשה שהוא תקון המופח, שעל-ידי זה נשלם השכל פנ"ל. וכל זה נעשה בכח הצדקה, שעל-ידי זה נעשה אויר הנח והנד עד שיכולין לבשר צדק בקהל רב, להודיע לכל האמונה הקדושה פנ"ל. וזה "בשרתי צדק בקהל רב וכו', צדקתך לא כסיתי בתוך לבי אמונתך ותשועתך אמרתי וכו'". 'בשרתי צדק' דיקא, 'צדקתך' דיקא, הינו בכת הצדקה על-ידי זה דיקא 'אמונתך ותשועתך אמרתי וכו'', פי' על-ידי הצדקה וכולין להודיע האמונה לכל העולם פנ"ל, שעל-ידי זה נעשים גרים ובעלי תשובה, שזה עקר תקון השכל, שזהו בחינת קבלת התורה פנ"ל. ועל-פני לא קבלו את התורה עד שבא יתרו ונתגזר וכל פרשת קבלת התורה

לקוטי הלכות

הלכות סימני בהמה ד

יורה דעה קנה

הוא בחינת תכלית שלמות אויר הנח והנדף שהוא בחינת רצון ואהבה ושלום, שזהו בחינת שפת שלום שהוא שכיחה וגיחא, אהבה ורצון ושלום. ובשבת במנחה או הוא רצון שפרצונות תכלית הרצון והאהבה והשלום, שכל זה הוא בחינת שלמות האויר הנח והנדף כנ"ל. ועל-כן אלו השלשה צדיקים הגדולים נסתלקו או, להורות לנו שדבריהם חיים וקיימים לעד ועלולמי עולמים, כי הם ממשכים גם אחר הסתלקותם בכל פעם בחינת אויר הנח והנדף כדי שישמעו דבריהם למרחוק כדי לגיר גרים ולעשות בעלי תשובה שפיה עוסקים הצדיקים הגדולים גם לאחר הסתלקותם לגיר גרים ובעלי תשובה (פמבאר דבריו רמב"ל בבבא קמחא בסוף ד.ו.). ועל-כן אומרים או שלש פעמים צדקתך כדי להמשיך עלינו פת קדשת האויר הנח והנדף שלהם שהוא נמשך עלינו בכח הצדקה דיקא כנ"ל. ועל-כן אומרים שלש פעמים צדקתך דיקא, כי דיקא על-ידי בחינת צדקה נמשך תקון זה כנ"ל. וזה שנהגין הצדיקים לומר תורה ומוסר בסעודה שלישית דיקא, כי אז יכולין להשמיע הדבור למרחוק כנ"ל:

כא 'רמיה קרני פה' (שמואל א, ב) ו'לא רמיה פני' (מגלה ד.). 'קרן' דיקא, בחינת (כפא בתרא ער) 'והיו לה קרנא', קרן השופר וכו'. שמן המושחה (עין לעיל). "אין קדוש פה" וכו' אל תרבו תדברו

נסמך לפרשת יתרו שנתגיר, כי עקר קבלת התורה הוא על-ידי הגרים שנעשו, על-ידי בחינה הנ"ל. וכן בכל דור ודור וכו"ל. ועתה מישב ומקשר היטב מקרא הנ"ל, "זבח ומנחה לא חפצת אונים פריה לי וכו'", שלכאורה אין לו חבור וסמיכות כלל, מה ענין 'אונים פריה לי' ל'זבח ומנחה לא חפצת'? אך על-פי הנ"ל מבאר היטב כי מדבר לענין תקון המזבח, שעקר תקון שלמותו אינו על-ידי קרבנות, כי כל זמן שאין מתקנים המזבח על-ידי גרים ובעלי תשובה, אין הקרבנות חשובין לפניו ותברך כלל, "כי זבח רשעים תועבת" (משל"ב, טו.). על-כן עקר תקון המזבח הוא רק על-ידי בחינת "אונים פריה לי", שעשיתם חלואות לשמע' וכו' כנ"ל. ועל-ידי זה מתגדלין גרים ובעלי תשובה ונשלם המזבח כנ"ל. ואז אחר כך בנדאי חשובין הקרבנות לפניו ותברך מאחר שכבר נשלם תקון המזבח על-ידי הגרים ובעלי תשובה כנ"ל:

כ וזה בחינת שלש פעמים 'צדקתך' שאומרים בשבת במנחה, להמשיך עלינו פת השלשה צדיקי יסודי עולם שנסתלקו או שהם, יוסף, משה, דוד, כי מבאר לעיל שדיקא בכח הסתלקות הצדיק נטהר ונודפדף האויר, עד שיכולין לשמע דבריהם גם עתה בכל מקום שהוא. ועל-כן בשבת במנחה שאז הוא רענא דרעוין, רצון שפרצונות, שאז

יורה דעה

גבחה גבחה כי אל דעות ה' ולו נתכנו
 עלילות וכו' (שמואל א ב, ט), לשון מנן שגם
 עלילות וגבולות ושקרים של הסטרא
 אחרת בחינת עלילות, שהם דברים,
 שהם לשון שקר, הכל נמנה לפני
 יתברך, כי אף-על-פי שאין קץ להשקר,
 אבל ה' יתברך יודע מספרו ומנינו עד
 היכן יש לו כח להתגבר, כי הוא ידע מה
 בחשוכא וקץ שם לחשך. על-כן סוף כל
 סוף ותגלה האמת ויתתקן הכל. בחינת
 "ה' ממות ומחיה מוריד שאול ויעל וכו'
 עד "ויהם קרן משיחו", קרן דיקא, כי
 הכל בכח הגדקה שהוא עקר הקרן
 המקנת לעד כ"ל. ועל-כן עקר הגאולה
 על-ידי צדקה, כמו שכתוב (ישעיה א, ט):
 "ציון וכו' וישביה בצדקה", וישביה
 בצדקה דיקא, כי על-ידי הגדקה נעשין
 בעלי תשובה וגרים, שעל-ידיה עקר
 הגאולה, בחינת (שם נב, ט): "ובא לציון גואל
 וישביו פשע וכו'". וזה (שם ד, ט): "בצדקה
 תפונני רחמי מעשק וכו'", כי עקר צמיחת
 קרן משיח הוא על-ידי הגדקה כ"ל. וזה
 שפסים שם: "הן גור יגור וכו' מי גר אתך
 וכו'", שמדבר לענין גרים, כמו שפרש
 רש"י שם, הינו על-ידי הגדקה נעשין
 גרים ובעלי תשובה, שעל-ידי זה עקר
 הגאולה כ"ל:

הקול למרחוק וכו', שזה עקר בחינת
 שבועות כ"ל:

יצא ולמד מה בקש לכן הארמי לעשות
 ליעקב אבינו שפרעה לא גזר אלא
 על הזכרים ולכן בקש' וכו' (תורה של פסח).
 פרעה בחינת מ"ט שערי ממאה כנגד זה
 סופרים מ"ט ימי הספירה וכו'. ולכן
 בחינת הקלפה שפגגד לכן העליון, בחינת
 שער החמשים שלרמאותו ושקריותו
 כמעט אין קץ בחינת "ותחלף את
 משפתי עשרת מונים וכו'" (בראשית לא, מא)
 כ"ל. ועל-כן בשבועות שהוא יום
 החמשים, בחינת שער החמשים דקדשה,
 שמשם נמשך כח להכניע ולשבר גם
 הקלפות ושקרים אלו כ"ל, על-כן אז
 הוא זמן הבאת כפורים, כי שבועות
 נקרא בתורה יום הכפורים, כי בשעת
 הבאת הכפורים מזכירין מעשה לכן, כמו
 שכתוב בודוי כפורים (דברים כו, ה) "וענית
 ואמרת לפני ה' אלקיך ארמי אבד אבי
 וכו'", כי בשבועות ביום החמשים נמשך
 כח להכניע ולכבול אותו כ"ל. ועל-כן
 פרעה לא גזר אלא על הזכרים, כי שם
 יש קץ וגבול לרשעותו כ"ל, אבל לכן
 בקש לעקר את הכל, חס ושלום, כי שם
 כמעט אין קץ וגבול לרמאותו ושקריותו
 כ"ל. אבל בכח קבלת התורה בשבועות
 שהוא יום החמשים מכניעין ומכבלין גם
 אותו כ"ל:

כב ויעשית חג שבועות וכו' מסת
 נדבת ירך וכו' (דברים כו,
 בחינת צדקה שעל-ידי זה נעשה
 אויר הנח והוד, שעל-ידי זה נשמע

דף

לקוטי הלכות

הלכות סימני בהמה ד

יורה דעה

קנו

כסוי, והבהמה חלפה אסור ואין דמיה מעונ כסוי. והדבר בין חיה לבהמה הוא בקרנות (מבאר בשלחן ערוך הסימנים):

כי ענני כסוי דם בעפר הוא על-פי הנ"ל, כי עקר הרע והמזמה הוא השקר. ועקר הטוב והקדושה הוא האמת. ועצם התגברות השקר מחמת שהוא הרבה מאד כמעט בלי גבול, הוא נכנע ונתפטר ונופל על-ידי זה בעצמו בכחיות "עת אשר שלט האדם באדם לרע לו" (תהלת ה, ט) דיקא. כי כל מה שהשקר מתגבר ביותר על-ידי רבוי נכליו וערמומיותו בלי שעור על-ידי כל זה נפר האמת בסופו, כי סוף כל סוף מי שהפיץ באמת רואה האמת דיקא על-ידי זה (מבאר מנה קצת לעיל). ויותר מזה מבאר הענין להחכם המבין מדעתו החפיץ באמת לאמתו וכנ"ל, וזה בחינת כסוי דם בעפר, כי הים הוא הנפיש והחיות שבחי ושם עקר אחיות הרע שהוא רוח הבהמיות. וצריכין לברור כנ"ל להודיע להטוב את מעלתו כדי שיעלה הטוב מתרע, דהינו שיתברר ויתגלה האמת מהשקר שהוא עקר ברור הטוב כנ"ל. ועל-כן מכסין הטוב (הים) בעפר, כי עפר הוא בחינת ההתחלה והסוף של כל דבר, כי "הכל היה מן העפר והכל שב אל העפר" (שם ג, ט). ובהתחלה והסוף הכל אחד, כי כל הדברים שבעולם אף-על-פי שכל אחד משנה מחברו מאד במראותו וטעמו וריחו ותבניתו, אף-על-פירבן בראשית

ותכלית הם באחדות בלי הבדל, כמבאר בספר הא"ב הדרש באות דעת סימן א' - מבאר שם כי בראשית ובתכלית הם באחדות בלי הבדל וכמו שהוא בשרשם העליון ברוחניות שבראשית השתלשלותם של כל הדברים משרשם העליון שנמשכו משם ובתכליתם האחרון שצריכין פלם לחזור ולהכלל שם, ששם פלם באחדות אחד בלי הבדל כנ"ל. כן ברא ה' ותברך דגמלו בעולם הזה כשמיית, והוא העפר הנשמי הזה שהוא תכלית הנשמיות מכל הנמצאים והנבראים והנצרים והנעשים שבעולם, והוא בחינת סוף מעשה, וסוף מעשה במחשבה תחלה, הינו כמו שבתחלת המחשבה שהוא ההתחלה והשרש והתכלית והסוף של כל הדברים ששם הכל באחדות בלי הבדל כנ"ל. כמו כן בסוף המעשה שהוא העפר כנ"ל, שם הראשית והתכלית של כל הדברים ושם הכל אחד בלי הבדל, כי העפר הוא הראשית והתכלית של כל הדברים, כי "הכל היה מן העפר והכל שב אל העפר", ושם בהעפר של כל הדברים באחדות בלי הבדל, כי בהעפר בעצמו אין שום שנוי, כי העפר יש לו דמות אחת וטעם אחד במקום זה ובמקום זה, ואף-על-פירבן צומחים ממנו דברים משנים בלי שעור, פרות מפרות שונות, וכל מיני מתכות וכל מיני בעלי חי ובני אדם למיניהם וכו' וכו', "הכל היה מן

העֶפֶר וכו'". נמצא, שהעֶפֶר הוא הראשית והתכלית של כל הדברים, ששם הכל אחד בלי הבדל, ועל־פִּי מבחינת עֶפֶר, מושם עֶפֶר אחיות השֶׁקֶר ומשם עֶפֶר הכִּנְעוּתוֹ וכוּלְלוּ, וזה גם כן בכלל הכל היה מן העֶפֶר והכל שב אל העֶפֶר, שגם הרע והמומאה שהוא השֶׁקֶר הכל היה מן העֶפֶר והכל שב אל העֶפֶר, שם מִכְרַח לְכוּלֹת וְהִמְתּוֹ וּלְהִתְהַפֵּךְ לְתַחֲלֵת שְׂרָשׁוֹ, שהוא האמת, כי גם השֶׁקֶר אחיותו מהאמת, כי כל שֶׁקֶר שאין בו אמת, אינו מתקיים כנ"ל, ועל־פִּי כְּשֶׁנֶּאֱחָזוּ וְהִמְתּוּ הַנְּחָשׁ בְּהָאָדָם שהוא השֶׁקֶר, כי הנחש הוא עצם השֶׁקֶר שָׂבָא מִתַּחֲלָה ועד סוף בְּשִׁקְרִים רַבִּים עַל הָאָדָם, והוסיף וַיִּרְעוּ וְאָמְרוּ, "אף כי אִמְרוּ אֱלֹקִים לֹא תִאֲכְלוּ מִכֹּל עֵץ הַגֵּן וכו'" (בראשית ג, א). ואחר כך אמר שֶׁקֶר: "לא מות תמתון כי ידע אֱלֹקִים כי בְּיוֹם אֲכַלְכֶם מִמֶּנּוּ וְנִפְקַחוּ עֵינֵיכֶם" (שם), שכל זה הם דברי שֶׁקֶרִים וּכְפִירוֹת, כְּעִרְמִיּוּת עֲצוּם עַד שֶׁנִּתְפַתּוּ אַחֲרָיו, וּמֵאֲזוּ נֶאֱחָזוּ וְהִמְתּוּ הַשֶּׁקֶר בְּעוֹלָם שהוא עֶפֶר וְהִמְתּוּ הַנְּחָשׁ, עַל־כֵּן אִם אָמַר לָהֶם ה' יִתְבַּרְךָ, "כי עֶפֶר אַתָּה וְאֵל עֶפֶר תִּשׁוּב". כי בטול השֶׁקֶר הוא עַל־יְדֵי הָעֶפֶר עֲצֻמוֹ שֶׁמִּשָּׁם אֲחִיּוֹתוֹ כִּדְרֹעַ, שאין לך דבר שלא יהיה לו שֶׁרֶשׁ לְמַעֲלָה, ועל־פִּי גם השֶׁקֶר בְּהִכְרַח שִׁיְהִיָּה לוֹ אִזְהָ שֶׁרֶשׁ וְאֲחִיּוֹה, אֲבָל לְכַאוּרָה תִּמּוּנָה מֵהֵיכָן יִהְיֶה שֶׁרֶשׁ לְהֶשֶׁקֶר לְמַעֲלָה, שֶׁשֶּׁם כִּוּלָּה אֵמֶת, כי

הלא אמת הוא ההפך ממש מן השֶׁקֶר, אך שֶׁרֶשׁ אֲחִיּוֹת הַשֶּׁקֶר הוא מִבְּחִינָה הַנ"ל, מִבְּחִינַת הַרְאִיּוּת שֶׁל כָּל הַדְּבָרִים שְׂבָעוּלָם, כי מחמת שְׂבָרְאִיּוֹת שֶׁרֶשׁ כָּל הַדְּבָרִים, שֶׁם הַכֹּל אֶחָד בְּלִי הַבְּדֵל, נמצא, שֶׁשֶּׁם אִין הַבְּדֵל כָּלָל בֵּין כֶּסֶף וּבְדִיל וְנִחְשֵׁת וְזָהָב. וכן בֵּין מִסְפֵּר מֵאָה לְאַחַד וכו'. עַל־כֵּן מִשָּׁם נִשְׁתַּלְשַׁל בְּכַמּוּהַ הַשְׁתַּלְשָׁלוֹת אֲחִיּוֹה לְהֶשֶׁקֶר שֶׁשֶּׁשׁ לוֹ כַּח לְהַפֵּךְ אֵת הַדְּבָרִים לומר על בְּדִיל שֶׁהוּא כֶּסֶף וְעַל נִחְשֵׁת שֶׁהוּא זָהָב וְעַל מֵאָה מֵאֲתִים וכו' וְכִיּוֹצֵא בָּזֶה לְאִין קָז, כי הכל נמשך מִחִמַּת שְׂבָרְאִיּוֹת בְּרִאשִׁיתָם בְּאֵמֶת אִין הַבְּדֵל בֵּינֵיהֶם, כי שֶׁם הַכֹּל אֶחָד וְזֶה עֶפֶר תְּכֵלִית הָאֵמֶת וּמִשָּׁם נִשְׁתַּלְשַׁל אֲחִיּוֹה לְהֶשֶׁקֶר לְהַפֵּךְ מִהַפֵּךְ אֵל הַפֵּךְ לומר על בְּדִיל שֶׁהוּא כֶּסֶף וכו', אֲבָל מִשָּׁם בְּעֲצֻמוֹ עֶפֶר הַכִּנְעוּתוֹ. כי בְּדִיאֵי עֶפֶר הָאֵמֶת הוא התכלית, דְּהֵינּוּ לִידַע הַשֶּׁרֶשׁ וְהִתְכַלִּית שֶׁל כָּל הַדְּבָרִים שֶׁשֶּׁם הַכֹּל אֶחָד בְּלִי הַבְּדֵל, שֶׁזֶה עֶפֶר תְּכֵלִית הָאֵמֶת, דְּהֵינּוּ לִידַע שֶׁה' יִתְבַּרְךָ בָּרָא כָּל דָּבָר וְלִהְבִּיר אוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ עַל־יְדֵי כָּל דָּבָר שְׂבָעוּלָם, כי בְּדִיאֵי מִי שֶׁהוּא מִכֵּין עַל כָּל מִינֵי מַתְכוֹת וְעַל כָּל הַסְּחֻרוֹת וְאֵי אֶפְשֶׁר לְהִמְעוֹתוֹ בְּעַסְקֵי מִשָּׂא וּמִתָּן כי יוֹדַע וּמְבִיר בֵּין כֶּסֶף סִינִים לְכֶסֶף צְרוּף. וכן כָּל הַסְּחֻרוֹת בֵּין רַע לְטוֹב. הַנָּה אֶף־עַל־כֵּן שֶׁהוּא מִכֵּין גְּדוֹל כָּל כֶּךָ בְּסֻחֻרוֹת וְחִפְצֵי הַל, אֶף־עַל־יְכֵן אִם אִינוּ מִסְתַּפְּלֵל עַל הַתְּכֵלִית לְעֲשׂוֹת הַמִּשָּׂא וּמִתָּן לְשֶׁם

שמים כדי שייכל לעסק בתורה ולהרבות בצדקה. הנה איש פנה בודאי רחוק מאמת, מפל שפן מי שהוא חכם גדול בחכמות חיצוניות, אפלו אם משיג כמה דברים לאמתתן כמו שיש כמה חכמות שהשיגו אמתתן, פנו, חכמת ההנדסה והמספר, אף-על-פי-כן אם אינו מסתפל על התכלית האחרון, מפל שפן אם על-ידי חכמתו נתעה ונבודד מחכמה לחכמה עד שבא לידי כפירות בה' ותברך, או בדבר אחד מתורת משה בכתב ובעל פה. הנה איש פנה לא די שרחוק מאמת, כי אם הוא עקר השקר, כי מה יעיל לו שיודע שרקע זו פד וכך ארבה ורחבה באמת על-פי חכמת ההנדסה והמספר, או כמה גבה המגדל הזה וכו', מאחר שאינו מאמין יודע מי ברא אותו ואינו חושב מחשבות ואינו משתדל לעבד באמת את מי שברא את הרקע הזאת והמגדל הזה עם כל החכמות הגולים בהם. וחכמתו ודעתו היא שובבותו, כי על-ידי חכמתו דיקא הוא מתרחק ביותר מעצם האמת, שהוא ה' ותברך והתורה והצדיקים האמתיים והוא מטעה ומרמה את הבריות בחכמותיו, כי אף-על-פי שתכמותיו הם אמתיים, שיודע מופתי ההנדסה וכיוצא לאמתתן, אף-על-פי-כן מאחר שמתרחק על-ידי זה מחכמה האמתיות, שהיא תורת משה בכתב ובעל פה, בודאי אין שקר ופסעות גרוע מזה, שמחליף עולם

עומד בעולם עובר. ובאמת אינו ממעה את העולם כי אם את עצמו, כי אחריתו עדי אבד, כי סוף כל סוף ישוב אל העפר ומאומה לא ישא בעמלו מפל חכמות פאלו, אדרבא, יהיה אחריתו להכרית על-ידי זה דיקא, מאחר שקטא והחסיא את הרבים בכפירות ובלבולי אמונה על-ידי חכמותיו דיקא. והוא דומה כמו מי שהוא חכם בגנבות בכמה תחבולות איד לפנס לתוך הבית הסגור ומקפ בשומרים והוא עושה תחבולות בחכמות גפלאות עד שחותר וגונב אוצרות מבית המלך. נמצא, שהוא חכם גדול ומתפאר את עצמו בחכמתו לפני חבריו הגנבים כמה רב חילו וחכמתו לחתר ולגנב סגלות פאלו. ואחר פד תופסין אותו ומענין אותו בכל מיני עניינים ותולין אותו על עין וכל האוצרות חוזרין לבית המלך. וגם זה הגנב היה חכם אמתו שידע חכמות באמת איד לגנב מבית סגור מה שאנו אין אנו יודעים שום דרך לזה. ואף-על-פי-כן לא הועיל לו חכמתו, אדרבא, על-ידי זה דיקא ענו אותו בעניינים משנים כל פד. וכן יש לזה משלים הרבה בלי שעור. יבינם המשפיל התפץ באמת מעצמו. על-כן אין שום חכמה ותבונה ועצה לנגד ה', כמו שכתוב (דק"ה ח, ט): "הנה בדבר ה' מאסו וחכמת מה להם". ובודאי טוב יותר מי שהוא חם וישר מעודו ואינו מבין על שום סחורה ולא על מיני מתכות ואינו

וידע האמת להבחין בין כסף סינים וכו'.
 כ"ל, אבל הוא עושה מלאכה בשבת, או
 ביום טוב. הנה גודאי אין שקרן ורשע
 יותר ממנו, מאחר שבופר במצות שבת
 ויום טוב שגחשב כמומר לכל התורה
 שהיא תורת אמת וכן כל פיוצא בזה.
 על-כן עקר האמת הוא התכלית, דהינו
 שיכונן בכל דבר לאמתו, שיזכה לעבד
 ה' ותברך על-ידי זה הדבר. ובכל הדברים
 שרוצה לידע בהם האמת יהיה פונתו
 בשביל שרש תכלית האמת, שהוא ה'
 ותברך והתורה והצדיקים, שהם עצם
 האמת, ועל-ידי זה נתבטל השקר, כי
 עקר אחיות השקר הוא מהראשית
 והתכלית, כי מחמת שבהראשית
 והתכלית כל הדברים הם באחדות בלי
 הבדל, משם נשתלשל אחיזה להשקר
 שיש לו כח להפך האמת כ"ל. ועל-כן
 על-ידי זה עקר הכניעתו, בבחינת 'אין
 הרין נמתק אלא בשרשו', כי מי
 שמסתפל בכל דבר על עצם האמת אין
 יכולין להטעותו לעולם, ואפלו אם
 לפעמים מטעין ומרמין אותו אינו נחשב
 בשם המטעה בלל, אדרבא, השקרן
 והמטעה הוא מטעה את עצמו. כמו
 למשל, בשהסטרטא אחרא והבעל דבר
 מקום בעולם איזה צבוע ומפרסם של
 שקר בדי לרמות את הבריות, בדי שיפלו
 על דו למכירת היצר הרע. הנה מי
 שהולך באמת לאמתו אינו יכול
 להכשילו, כי מי שמתקרב אפלו להצבוע

בקי בשום חכמה, אבל הוא עוסק בתורה
 ועבודה יומם ולילה, כי אף-על-פי שאינו
 יודע להבחין האמת בין כסף לבדיל, אבל
 הוא יודע האמת לאמתו שהכסף והבדיל
 שניהם ברא ה' ותברך הבורא היחיד
 ותברך שמו, שעקר התכלית לעבדו
 באמת על-פי התורה שבדינו. ועל זה
 נאמר (משלי כח): "טוב רש הולך בחמו
 מעקש דרכים והוא עשיר", כי אף-על-פי
 שזה עשיר ובקי בכל הספרות, אבל
 מאחר שהוא עקש דרכים, גודאי טוב
 רש ממנו, מאחר שהולך בחמו כ"ל.
 וכמו שמצינו בצדיקים הראשונים
 שגמצאו בהם שלא היו מבירים אפלו
 בצורת מטבע, כמו שאמרו רבותינו ז"ל
 (ספתי קד):

כד נמצא, שעקר האמת הוא התכלית,
 דהינו שישתפל בכל דבר על
 האמת לאמתו, שבכל דבר שיראה יאמין
 מיד שה' ותברך ברא אותו ברצונו
 בתבנית הזה ובטעם הזה וכו', ויכסף
 וישתוקק וישתדל לעבד את ה' ותברך
 על-ידי זה הדבר, כמבאר בדברי רבנו
 ז"ל, בהתורה לכו חזו מפעלות ה' וכו' (בסימן
 לט בלשוני תנינא) וזה עקר האמת, אבל
 מי שידע האמת שזה כסף צרוף וזה
 כסף סינים, אבל בופר בעקר חס ושלום,
 בהבורא אותו, או אפלו אם מאמין בה'
 ותברך שברא אותו, אבל אינו מאמין
 בהמצות התלויות בזה הדבר, כגון
 שהוא חכם גדול לעשות בזה ובכסף

לקוטי הלכות

הלכות סימני בהמה ד

יורה דעה קסא

והשקרן, אבל פננתו באמת פי טועה את עצמו וסובר שהוא איש אמת. ואם היה יודע שאין רצונו ה' יתברך להתקרב אליו, לא היה מתקרב אליו, רק שסובר שרצונו ה' שיתקרב אליו, כי הוא סובר שהוא איש תמים באמת. הנה זה האיש עובד את ה' באמת מאחר שפננתו לשמים. ובודאי מאחר שפננתו לשמים סוף סוף יגזרו ה' יתברך, שיתגלה לו האמת ויפרד מהשקרן ויתחבר להצדיק האמת וכן כל פיוצא בזה. שבודאי מי שמסתפל תמיד על שרש האמת שהוא להתקרב לה' יתברך ולתורתו ולצדיקים אמתיים הנלוים אליהם באמת, שזה עקר האמת וחיון מזה הכל שקר. הנה מי שמסתפל על האמת היה בודאי בסוף יזכה לאמת ואפלו בעת שנתעה, חס ושלום, באיזה שקר, אינו נענש על זה מאחר שפננתו לשם שמים. ובלבד שלא יטעה את עצמו, שיאמר שפננתו לשמים ובאמת אינו כן. והלב יודע אם לעקל אם לעקלקלות' (פנתרין כו), כי בוחן לבות הוא יודע האמת. וזה כלל גדול ועצה נפלאה בעבודת ה' לכל אדם שפעולם מגדול ועד קטן באיזה מדרגה שהוא, בפרט בדורות הללו שהתגבר השקר ובלבל את העולם מאוד מאוד כמעט בלי שעור. ועקר העצה נגד השקר הוא האמת, הינו שלא יטעה האדם את עצמו, ובכל דבר שהוא מספק בו ואינו יודע האמת יחשב בלבו שהוא רוצה רק האמת לאמתו ויבקש

מה' יתברך שזכרו לנקדת האמת ואחר כך ימסר כל תנועותיו לה' יתברך ואז איד שזילכחו ה' יתברך קד הוא האמת. ואפלו אם רוצה ששעשה קד במה פעמים ועדן לא זכה להאמת, ואפלו אם לפעמים נודע לו אחר כך שטעה עצמו באיזה דבר, אף-על-פירכן אם היה פננתו רצויה באמת, נחשב הכל לאמת, 'כי רחמנא לבא בעי' (שם קו). וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות ה): 'ובלבד שיכון לבו לשמים'. וגם מי יודע דרכי ה' נפלאות תמים דעים אולי זה הוא דרכו והליכותו להאמת, שאי אפשר לו לפי מעשיו לזכות בהאמת, כי אם על-פי דרכים אלה שעבר בהם, כי דרכיו יתברך נפלאים מאתנו מאוד. וכל הדברים האלה אי אפשר לבאר בפה ובכתב, כי הם מהדברים שאין להם שעור כנ"ל. ואף-על-פירכן האמת הוא אמת ומי שתפץ באמת לאמתו ואינו מטעה את עצמו בודאי סוף כל סוף יזכה לאמת:

כה וזה בחינת עפר, שהוא ההתחלה של כל הדברים והסוף והתכלית של כל הדברים, כי הכל היה מן העפר והכל ישוב וכו' כנ"ל. ומשם שרש אחיות השקר בבחינת (ישעיה מה, כה): "ונחש עפר לחמו", בחינת (בראשית ג, ה): "ועפר תאכל כל ימי חייך" ושם הכנעתו וכפולו בבחינת (תהלים מה, יב): "אמת מארץ תצמח". 'מארץ' דיקא, כי עקר אחיות השקר מבחינת עפר מהמת ששם הכל

11

אחד, שמונה גשתלשל אחיות השקר להפך הדברים מבריל לסקף וכיצא בזה, מחמת שבשרשם באמת אין בהם שנוי כנ"ל, אבל על-ידי זה עקר בפולו והכנעתו של השקר, פי על-ידי שרש האמת מתבטל השקר, פי עקר הכנעת ובטול השקר שהוא בלי קץ ומספר, הוא על-ידי שרש האמת ששם הוא גם כן למעלה מהמספר מחמת ששם הכל אחד כנ"ל, פי מי שמסתכל על השרש והתכלית שהוא עצם האמת, שהוא הבורא יתברך שברא כל הדברים יש מאין, ואליו הם שבים ללכת לחזר ולהלל בו בסופם בעת חדוש העולם ומו שמסתכל על זה בודאי אין לשום שקר אחיזה בו, ומכל מיני רע וממאה ושקר יכול לחזר להאמת ולהקדשה שהוא ה' יתברך, מאחר שבכל מקום שהוא יודע שהכל מה' יתברך וה' יתברך נמצא בכל מקום תמיד. בבחינת (תהלים קל"ט, ה) "אם אפק שמים שם אתה ואציעה שאול הנגף אשא כנפי שחר אשכנה וכו'". גם שם ידך תנחני וכו', ואמר אך חשך וכו' גם חשך לא יחשיך ממך וכו'". ועל-כן מי שמאמין בזה תמיד, בודאי אין שום חשך ושקר ורע וממאה בעולם שיוכל להרחיקו מה' יתברך ותורתו. וצדיקים אמתיים שהם בלא חד, עצם האמת שהוא אחד. וכל מה שמרבה הפעל דבר בשקריו ומאותיו להרחיקו מהאמת, יתקרב אל האמת יותר ויותר

על-ידי זה דיקא בבחינת ירידה תכלית העליה וכמו שכתוב (ספר ד' ט'): "אם מורע היהודים מרדכי אשר החלות לנפל לפניו לא תוכל לו וכו'". ואמרו רבותינו ז"ל (קנ"ה טו): "שהם משולים לעפר ולכובבים בששהם יורדים, יורדים עד עפר, ובששהם עולים, עולים עד הכובבים, ועתה מה נמלצו לחיד דבריהם הנפלאים, פי הא בקא מלא, פי דיקא מחמת שהם יורדים מאד עד עפר, על-ידי זה דיקא הם עולים מאד עד לרקיע, פי השקר הוא בחינת הקון - והמת הנחש מתגבר כנגד ישראל ומבלבלם בשקריו ונגליו וערומותיו עד שפחטיאם ומשפילם עד עפר, אבל מעצם קדשת ישראל בשרשם ומגדלת הצדיקים שבכל דור ודור הם מאירים בהם האמת בעצם ירידתם ושפלותם עד עפר, עד שעל-ידי בחינת עפר דיקא הם חוזרים להאמת ונגבהים ועולים עד לשמים. פי בחינת עפר הוא שרש השקר כנ"ל, והוא בפולו על-ידי קדשת הצדיקים אמתיים בחינת מרדכי, שיודעין לגלות האמת בתכלית הירידה עד עפר. פי מהפכין הירידה לעליה גדולה שדיקא על-ידי בחינת עפר ששם הכל אחד שעל-ידי זה התגבר השקר כנ"ל, על-ידי זה דיקא יהיה נכוע ונזפל השקר, על-ידי התגברות האמת שמאירין בישראל שישתכלו בכל דבר על עצם שרש האמת שהוא בחינת עפר ששם הכל אחד כנ"ל, שעל-ידי זה נזפל השקר ונמחה ונתבטל

לקוטי הלכות

הלכות סימני בהמה ד

יורה דעה

קסג

מן העולם. וזה בחינת (במדבר כד) "ראשית גויים עמלק ואחריתו עדי אובד". פי עמלק שהוא זהמת הנחש עצם השקר יונק מבחינת ראשית ששם הכל אחד, שמשם השתלשלות אחיותו להפך כל הדברים מזה לזה וכו' כנ"ל. ועל-ידי זה בעצמו: "ואחריתו עדי אובד", פי על-ידי זה בעצמו הכנעתו ומפלתו כנ"ל:

כו וזה שאמר בלעם (במדבר כג, י), "מי מנה עפר יעקב ומספר את רבע ישראל". - 'עפר יעקב' דיקא, פי יעקב הוא בחינת אמת, כמו שכתוב (מזכה ג, ט): "תתן אמת ליעקב". וזהו 'מי מנה עפר יעקב', פי העפר פשהו בבחינת יעקב, שמועוררין שרש האמת ששם הכל אחד בחינת עפר כנ"ל, אז עקר הכנעת השקר הוא על-ידי זה דיקא כנ"ל. וזהו בחינת "מי מנה עפר יעקב", 'מי מנה' דיקא, פי אי אפשר למנות הקדשה והמצוות שהם בחינת אמת המתגלים על-ידי בחינת עפר יעקב כנ"ל, כמו שדרשו רבותינו ז"ל על מקרא זה, "מי מנה עפר וכו'", אין השבון במצוות שהם מקומין בעפר וכו', כמו שפרש רש"י שם. ולכאורה קשה למה תפס דיקא את המצוות התלויות בעפר, הלא יש הרבה מצוות התלויות בבחמות וחיות וצמחים ושאר דברים, אך על-פי הנ"ל מבאר היטב, כי כל התורה והמצוות הם בחינת אמת, כמו שכתוב (מלאכי ב, י): "תורת אמת". וכלם הם תלויים בבחינת 'עפר יעקב' שהוא בחינת

עצם שרש האמת, ששם דיקא נכנע השקר כנ"ל. וזהו 'מי מנה' דיקא, פי הוא מכניע השקר שהוא בבחינת (תהלה א, טו): "ותסרון לא יוכל להמנות", כי אין מנין וקצבה להשקר, אבל על-ידי בחינת עפר יעקב שהוא עצם שרש האמת, בחינת למעלה מהמספר, על-ידי זה מכניעין השקר שאין לו מנין, שהוא בבחינת למטה מהמספר וכו' כנ"ל. וזהו 'מי מנה עפר יעקב ומספר את רבע ישראל'. ודרשו רבותינו ז"ל (קדו לא): 'רביעיותיהן של ישראל וכו', דהיינו בחינת הטוב היוצא על-ידי רבע הילודים (במבאר היטב בהתורה), שזהו בחינת (תהלים פו, י): "ה' יספר בכתוב עמים זה ילד שם סלה". וכמו שדרשו רבותינו ז"ל (קדו שם) על פסוק זה, 'שה' ותברך מסתכל מתי תבוא הטפה שהצדיק נולד ממנה. ולכאורה תמוה מה שניך אצל ה' ותברך שהוא מסתכל מתי תבוא הטפה שהצדיק נולד ממנה, הלא הוא יודע תעלומות ויודע מיד אם היא טפה של צדיק אם לאו. אך באמת ככל ההולדות של ישראל אפלו של גדולי הרשעים אי אפשר שלא יהיה נעלם בהם הטוב של הצדיק רק שהוא בהעלם גדול. ולפעמים צריך שיעבר נשמת הצדיק שהוא הטוב בדרך כמה וכמה הולדות של רשעים גדולים. וכוף כל סוף מתברר הטוב ויוצא הצדיק ברור. כמו שראינו בכמה דורות, בפרט בנשמת דוד שמתחלה יצאה על-ידי מעשה מכער של

"הן עם לכָּדָר יִשְׁכֵּן וּבְגוּיִם לֹא יִתְחַשֵּׁב",
 'לֹא יִתְחַשֵּׁב' דְּיָקָא, שְׂאֵינִים וּבְגוּיִם בְּכָלֵל
 חֲשׁוֹנֵן בְּשֵׂאֵר הָאֲמוֹת, כִּי הֵם עֲצֵם
 הָאֲמֵת שֶׁהוּא לְמַעְלָה מֵהַחֲשׁוֹנֵן וְהַמְסַפֵּר
 כִּנְ"ל. וְזוֹהוּ בְּחִינַת: 'הֵן עִם לְכָדָר יִשְׁכֵּן',
 שֶׁהֵם נִכְלָלִין בְּבְחִינַת (דְּבָרִים ל"ג, כ"ח): "בְּטַח
 כָּדָר עֵין יַעֲקֹב". שֶׁהוּא בְּחִינַת הָאֲמֵת
 שֶׁהוּא תְּכֵלֵת הָאֲדוּמִית שֶׁהוּא בְּחִינַת
 "בְּטַח כָּדָר". כִּי הָאֲמֵת הוּא לְבָדוּ, כִּי
 הָאֲמֵת הוּא אֶחָד כִּנְ"ל. וְעַל־כֵּן "וּבְגוּיִם
 לֹא יִתְחַשֵּׁב", כִּי הֵם לְמַעְלָה מֵהַחֲשׁוֹנֵן,
 שְׂשֵׁם אֲחִזוֹת הַשֶּׁקֶר כִּנְ"ל, כִּי "מִי מִנֶּה
 עֵפֶר יַעֲקֹב וּמְסַפֵּר וְכוּ'" וְכִנְ"ל:

וְזוֹה בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית כ"ד, ד') "וְהָיָה יִרְעָד
 בְּעֵפֶר הָאֶרֶץ אֲשֶׁר אִם יוּכַל אִישׁ
 לְמַגּוֹת אֶת עֵפֶר הָאֶרֶץ וְכוּ'". 'בְּעֵפֶר
 הָאֶרֶץ' דְּיָקָא, כִּי זָרַע יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם עֵפֶר
 הַטּוֹב בְּחִינַת אֲמֵת, הֵם בְּבְחִינַת עֵפֶר
 הָאֶרֶץ, בְּחִינַת עֵפֶר יַעֲקֹב שֶׁהוּא לְמַעְלָה
 מִן הַמִּנְיָן, בְּבְחִינַת "מִי מִנֶּה עֵפֶר יַעֲקֹב",
 כִּי הָעֵפֶר מְכַנִּיעַ הַשֶּׁקֶר שֶׁהוּא נֶאֱחָזוּ
 בְּבְחִינַת מִנְיָן וּמְסַפֵּר וְכוּ' וְכִנְ"ל:

וְזוֹהוּ בְּחִינַת כְּסוּי דָם בְּעֵפֶר, 'בְּעֵפֶר'
 דְּיָקָא, כִּי דָם הֵחִי שְׂנֵאָחָזוּ בּוֹ הָרַע,
 שֶׁהוּא בְּחִינַת שֶׁקֶר כִּנְ"ל. תְּקוּנוֹ עַל־יְדֵי
 כְּסוּי בְּעֵפֶר, כִּי עֵפֶר דְּקִדְשָׁה שֶׁהוּא עֵפֶר
 שֶׁל מִצּוֹת כְּסוּי מְכַנִּיעַ וּמְכַבֵּל הַשֶּׁקֶר
 שֶׁהוּא הָרַע בְּבְחִינַת "מִי מִנֶּה עֵפֶר יַעֲקֹב
 וְכוּ'", כִּי עֵפֶר הוּא הַשֶּׁרֶשׁ וְהַסּוּף שֶׁל כָּל
 דָּבָר, שְׂשֵׁם מִתְכַּבֵּל הַשֶּׁקֶר וְחוֹזֵר הַכֵּל אֶל
 הָאֲמֵת כִּנְ"ל:

בְּנוֹת לוֹטוּ וְכוּ' וְכוּ'. וּמְכַבֵּאֵר בְּכַתְבֵי
 הָאֶרֶץ ו"ל הִרְבֵּה מְזוּהָ, וְכֵל זֶה הוּא סוּד
 מֵה שְׂכַתְב אֲדוּנָנוּ מוֹרְנוּ וְרַבְנָנוּ עַל פְּסוּק
 "ה' יִסְפֵר בְּכַתוּב וְכוּ' זֶה יֵלֵךְ שֵׁם וְכוּ'"
 (עַן שֵׁם וּבְכַתְבֵי הָאֶרֶץ ו"ל בְּמִקְוֹמוֹת שְׂפָדָר מִנְה, וְאִן מִכִּין
 מֵעַט כְּמִפָּה מִן תַּנּוּם מוֹדְבֵי רַבְנֵנוּ ו"ל תַּנּוּל). וְעַל־כֵּן ה'
 יִתְבָּרַךְ מִסְתַּכֵּל תְּמִיד מְתִי תְּבוּא הַטְּפָה
 שֶׁל הַצְּדִיק, כִּי בְּוֹדָא גַם בַּעַת שֶׁה'
 יִתְבָּרַךְ יוֹדַע שְׁעֵדוֹן לֹא בָּאָה הַטְּפָה שֶׁל
 הַצְּדִיק, אֶרְעֵל־פִּי כֵּן הוּא צְרוּךְ לְהִסְתַּכֵּל
 בְּוֹדָא עַל הַטְּפָה, אֶרְעֵל־פִּי שֶׁהִיא שֶׁל
 רָשָׁע, לְהִסְתַּכֵּל בָּהּ וּלְעֵין בָּהּ וּלְשִׁמְרָה
 הַטּוֹב, כִּי הוּא יוֹדַע תַּעֲלוּמוֹת, שְׂדִיקָא
 מִטְּפָה זוֹ יִשְׁתַּלְשֵׁל הוֹלְדֵת הַצְּדִיק, כִּי
 אֶרְעֵל־פִּי שֶׁהִיא מְפָה שֶׁל רָשָׁע, אֲכָל
 הַטּוֹב הַנִּפְלָא נִעְלָם בָּהּ מְאֹד. וְעַתָּה אֲנִי
 יְכוֹלִין לְפָרֵשׁ דְּבָרֵי רַבּוֹתֵינוּ ו"ל קֵד: 'מְתִי
 תְּבוּא הַטְּפָה שֶׁהַצְּדִיק נוֹלָד מִמֶּנָּה', הֵינּוּ
 שְׂהַצְּדִיק יְהִיָּה נוֹלָד אַחֵר בְּפִיה דּוֹרוֹת
 מִמֶּנָּה (לֹא כְמוֹ שְׂמַבְנִיעִים עַל־פִּי פִּשְׁטוֹן שְׂהַצְּדִיק נוֹלָד וְעַתָּה
 מִמֶּנָּה זוֹ מִיָּד גַּם זֶה אֲמֵת, אֲכָל כִּי דְּרַבִּינוּ הַפְּרִישׁ שֶׁהַטְּפָה
 אִפְלוּ הִיא שֶׁל רָשָׁע, וְכִּי שְׂהַצְּדִיק יִתֵּן נוֹלָד מִמֶּנָּה לְאַחֵר בְּפִיה
 דּוֹרוֹת, וְשֵׁנִיָּם אֲמֵת). עַל־כֵּן נִסְמָד, 'וּמְסַפֵּר אֶת
 רַבְעֵי יִשְׂרָאֵל', לְמִי מִנֶּה עֵפֶר יַעֲקֹב, כִּי
 כָּל הַמְּקַרָּא מְדַבֵּר מִבְּרִיר הַטּוֹב מִהָרַע,
 שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּגַלּוֹת הָאֲמֵת מִהַשֶּׁקֶר,
 שֶׁהוּא בְּחִינַת 'מִי מִנֶּה וְכוּ', וּמְסַפֵּר וְכוּ',
 שֶׁכָּל זֶה נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי הַצְּדִיקִים הַנִּ"ל
 שְׂיְכוֹלִין לְגַלּוֹת לְהַטּוֹב הַכְּבוֹשׁ מַעֲלָתוֹ
 וְכוּ' וְלְהוֹצִיאֻוּ מִשָּׁם וְלְהַחֲזִירוֹ אֶל הָאֲמֵת
 כִּנְ"ל. וְזוֹהוּ שְׂאֲמֹר שֵׁם מְקַדָּם (בַּפְּדָר כ"ד, ט):

לקוטי הלכות

הלכות סימני בהמה ד

יורה דעה קסה

כו וזהו בחינת עפר סוטה שהוא מכרר האמת אם נמאא אם לאו. פי דיקא העפר הקדוש שבקרקע המושפן מכרר זה, מחמת שעפר פלול משהי בחינות שמשים אחיות השקר ושם בטולו, על-כן שם נבחנת הסוטה כששונה המים עם העפר – אם ינקתה וחייתה מעפר טמא שהוא השקר, והמת הנחש, בחינת 'ונחש עפר לחמו', ומעלה מעל פאישה ופגמה בטפי ההולדה ששם עקר הטוב, כי כל הטוב שבעולם יוצא בזרע הילודים, שעל-ידי זה נולדים בני ישראל המפירים בה' ותגרד ותורתו. ועל-ידי העפר נפר אם פגמה בזה כנ"ל, או אם הוא להפך שהיא טהורה ואו (במדבר יג, כח) 'ונקתה ונורעה זרע' על-ידי זה דיקא, כי אז היא זוכה לגזק מעפר דקדושה, מעפר יעקב שהוא בחינת אמת, שעל-ידי זה יוצא הטוב בזרע הילודים בחינת 'ונקתה ונורעה זרע', שעל-ידי זה יוצא הטוב בבחינת 'מי מנה עפר יעקב ומספר את רבע ישראל' וכו' כנ"ל. ועל-כן היא כביאה מנחת קנאות, שהיא מנחת שעורים שהוא בבחינת עמר שעורים, כמו שאיתא בזה הקדוש. פי עמר שעורים הוא בחינת מה שמכררין הטוב הכבוש בין הבהמות וכו'. שמשים כל התאוות, שזהו בעצמו בחינת מנחת סוטה. כמו שאמרו רבותינו ז"ל (סוטה טו): "היא עשתה מעשה בהמה, אף קרבנה מאכל בהמה", הינו כנ"ל, כי כל התאוות

הם מרוח הבהמיות על-ידי הטוב שנתערב בהם, שמשים עקר אחיותם להתגבר על האדם, הם ושלום, על-כן הכנעתם על-ידי קרבן שהוא מאכל בהמה כדי לברר החיות של הבהמות בבחינת עמר שעורים כנ"ל. שעל-ידי זה יוצא הטוב ומתגלה האמת כנ"ל, שזהו סוד ספירת העמר כנ"ל:

כח וזהו שאמר אברהם (בראשית יח, טו): "ואנכי עפר ואפר", פי אברהם רצה להתפלל על סודם להצילם על-ידי שיגלה הטוב הנסתר בהם, ועל-כן היה מחפש ומבקש אחר הטוב, כמו שכתוב שם בפ"שה (שם ט): "אולי יש חמשים צדיקים וכו' אולי ימצאון שם שלשים וכו'". על-כן מחמת שרצה לברר הטוב מהרע, דהינו האמת מהשקר. על-כן הקדים לומר, "ואנכי עפר ואפר", שהשים עצמו כעפר, דהינו שקשר עצמו לבחינת השרש והתכלית של כל דבר שהוא בחינת עפר, שעל-ידי זה מתגלה האמת מן השקר בבחינת "מי מנה עפר יעקב" כנ"ל, כי עקר התקון הנ"ל שקשר עצמו לשרש האמת כנ"ל, הוא על-ידי בחינת עפר ממש, דהינו שיכבול עצמו בתכלית הפסול ויהיה בעיני עצמו כעפר ואפר, בבחינת 'ונפש כעפר לכל תהיה', דהינו שיכבול עצמו מכל וכל כאלו אין לו שום הרגשה ושום ישות. ויקשר עצמו רק להשרש ששם הכל אחד. שמשים בחינת עפר דקדושה שהוא בחינת עצם

הי

האמת ועל ידי זה נכנע השקר ונתגלה האמת כנ"ל:

וזה שאמרו רבותינו ז"ל (סוטה ט): "בשכר שאמר אברהם ואנכי עפר ואפר", וכו' בניו לשני מצוות - לעפר סוטה ולאפר פרה". עפר סוטה הוא בחינת ברור על ידי בחינת עפר דיקא כנ"ל וזהו גם כן בחינת אפר פרה שמטהרת מטמאות מת שנמשכה מחטא אדם הראשון, שעל ידי זה נמשך והמת הנחש שהוא זהמת השקר כנ"ל, שמשם נמשכת המיתה והטמאה. וטהרתו על ידי אפר פרה אדמה, כי אפר פרה הוא בחינת עפר הנ"ל כמו שאמרו רבותינו ז"ל (הר"ב): "אשכחון אפר דאקרי עפר", שנאמר (דברים י"ט): "ולקח מעפר שרפת החטאת וכו'". הינו שזה האפר של פרה, שנקרא עפר, נמשך מבחינת עפר הנ"ל, שהוא בחינת השרש והתכלית של כל הדברים ששם נתהפכין כל הדברים וחזרין לשרשם. ועל כן אפר פרה מטמא טהורים ומטהר טמאים, כי היא חקת התורה שאי אפשר להבין, כמו שכתוב (דברים י"ב): "אמרת אהבמה והיא רחוקה וכו'". כי נמשכת משרש העליון שהוא ראשית הכל, ששם הכל אחד בלי הבדל ואי אפשר להבין דרכי ה' הנמשכין משם. ומחמת שאי אפשר להביןם, כי נראים כשני הפכים בנושא אחד, משם משתלשל אחיזת השקר שהם החכמות שקר של כל הנבוכים מתורת ה' שהם

מהפכין מרע לטוב ומטוב לרע וכו'. וכל זה מחמת שאין מבטלין דעתם הנבוכה להסתכל על השרש באמת ובאמונה ששם הכל אחד, רק שאי אפשר להבין דרכי ה' הנמשכין משם. ועל כן אפר פרה, שהיא חקת התורה שנמשך משם, כי היא חקת התורה כנ"ל. על כן הוא מטהר מטמאות מת, כי דיקא על ידי בחינת עפר שהוא בחינת אפר פרה שנקרא עפר, שהוא שרש הכל ותכלית הכל, על ידי זה נכנע השקר, שהוא הטמאה, כי על ידי זה נתעלה האמת מבחינת "עפר יעקב וכו'" כנ"ל:

כמו ועתה מה מאד מדרקדק הפסוק: "הכל היה מן העפר וכו'" הנ"ל מתחלתו לסופו. כי זה לשון הפסוק שם (דברים א): "הכל הולך אל מקום אחד הכל היה מן העפר והכל שב אל העפר", הינו כנ"ל, כי עפר הוא בחינת אחרות, בחינת הראשית והתכלית של כל הדברים, ששם כל הדברים באחדות בלי הבדל. והוא: "הכל הולך אל מקום אחד הכל היה מן העפר וכו'" - אל מקום אחד דיקא שהוא הראשית והתכלית של כל דבר, שזהו בעצמו בחינת עפר, בחינת "הכל היה וכו' והכל שב אל העפר" וכו'. ועל כן העפר מבטל הוהמא של כל הדברים, ששבים כלם לשם לכלה הפשע ולהתם חטאות, כי משם השתלשלות השקר שהוא עקר הרע והטמאה וכו' כנ"ל. ושם בעצמו

לקוטי הלכות

הלכות סימני בהמה ד

יורה דעה

קסו

נכלה השקר ונתבטל, כי שם חוזר אל האחרות שהוא בחינת אמת, כי אמת הוא אחד כמו שמבאר בהתורה אמר רבי עקיבא (בסיון נא) וכן':

ל וזה פרוש (במדבר ח, ב): "בהעלתך את הנרות אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות, וזה מעשה המנורה מקשה זהב וכו'", אור המנורה זה בחינת אור הצדיק האמת שהוא עקר אור המאיר בכל העולמות מכל שכן בעולם הזה, וכל האורות שבעולם כלם נמשכין ממנו. ועל-כן אור המנורה מאיר על-ידי השמן, כי שמן הוא בבחינת אור הנח והנוד, שזהו בחינת שמן המשחה, בחינת (תהלים קלז, א-ב): "הנה מה טוב ומה נעים וכו' בשמן הטוב וכו'", בחינת (שיר השירים א, ג): "לריח שמניך וכו'" (ענין לעיל והבאר לקמן). ועל-כן על-ידי השמן בחינת גרים שנעשו, על-ידי אור הנח והנוד, על-ידי זה מאירה המנורה, כי על-ידי זה דיקא נתגלה אור הצדיק האמת כנ"ל. וזהו "אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות".
פני המנורה זה בחינת הצדיק האמת הרב האמת שבדור, "שבעת הנרות" הם שאר הצדיקים אמתיים הנמשכים ממנו פענפים מאילן שהם בחינת תלמידיו (מפואר בזה הקדוש לענין רבי שמעון בר יוחאי ותקרא וכו', ענין שם). והזהיר הכתוב, שבכל שבעת הנרות, שהם בחינת כלליות כל הצדיקים שבדור, כלם יהיה השתדלותם להאיר "אל מול פני המנורה" - להמשיך אור

הצדיק האמת בעולם שהוא החידו בדורו, שהוא בחינת נקדת האמת שבין הצדיקים. שהעקר להמשיך אורו בעולם, שעל-ידי זה יתמקן הכל, כי יש פמה צדיקים אמתיים וכלם אמת. אבל יש צדיק שהוא בחינת נקדת האמת שבין הצדיקים, שהוא עקר עצם האמת בחינת אכן טוב, שהוא עקר האור המאיר האמת בכל העולמות וכל מי שצריך לקבל אמת צריך לקבל ממנו, כי שאר כל הצדיקים מכל שכן שאר הנשרים והעולם, כלם הם בחינת חלונות אצלו.

(כמו שמבאר במקום אחר שיש באמת בחינת אכן טוב ותלון (ענין בסיון קכ)). ועל-כן האמת של שאר הצדיקים אינו יכול להקניע לגמרי את השקר, כי אף-על-פי שהם מקניעים ומבטלים לפעמים איזה שקר אבל הוא רק לפי שעה, אבל אחר כך מתגבר השקר בשקרים ורמאות יותר ומקלקל זה התקון והאמת שהמשיך זה הצדיק בעולם. ולפעמים מתגבר אחר כך הסטרא אחרא והשקר על-ידי האמת של זה הצדיק יותר ויותר, כי יונק מזה האמת ומהפכו לשקריו ורמאותיו עד שדיקא על-ידי זה האמת הוא מתגבר יותר. וכמו שראינו בחוש פמה פעמים ענין זה וכמו שהזהירו רבותינו ו"ל על זה פמשנה, 'חכמים, הזהרו בדברכם שמה תחובו חובת גלות' וכו' (וכמו שפרש שם הרב עובדיה ברטנורא). וכן רואים פמה פעמים, אבל הצדיק האמת הנ"ל שהוא בחינת נקדת

האמת שבין הצדיקים הוא יודע מפל זה והוא יודע האמת לאמתו עד הסוף והוא צופה ומביט עד סוף כל הדורות, כמו שדרשו רבותינו ז"ל (נדרים דף כב, א), לענין משה רבנו שהיה יודע כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש. והוא יודע להמשיך אמת פזה בעולם שאי אפשר למקלו בשום אופן. ואף-על-פי שעליו מתגברת הסמרא אחרא והשקר ביותר ויותר מעל כל הצדיקים ומחפה ובודה עליו שקרים שלא עלו על לבו. וכמו שמצינו בכמה דורות שדיקא על הצדיק החד בדרא, הגדול במעלה ביותר אמרו עליו שקרים וכזבים ועלילות שלא עלו על דעתו. והראשון היה אברהם אבינו שאמרו עליו שהוא מין, כמו שמובא במדרש, שאמרו בשביל המין הזה בא הרעב. וכן משה רבנו שחשדוהו באשת איש וכל אחד קנא לאשתו ממושה, כמו שפרשו רבותינו ז"ל (פנחסין ד, י), וכן ירמיהו חשדוהו באשת איש (בבא קמא סו, י), וכן פיצא בזה על גדולי הצדיקים דוקא, יחידי הדורות אמרו דברים כאלה, אבל סוף כל סוף דבריהם חיים וקיימים לעד ולנצח ודברי החולקים בטלים ומבטלים, כי "שפת אמת תבון לעד". כי הצדיק בחינת נקדת האמת הג"ל הוא ממשיך אמת פזה בעולם, שהוא בחינת שרש תכלית האמת, שעל-די זה עקר במול השקר בשרשו כג"ל. ועל-כן מזהיר הכתוב שכל שבעת הנרות יאירו אל מול פני המנורה, שכל

השתדלותם של כל הצדיקים והכשרים הכלולים בשבעת הנרות, שהם בחינת שבועת ימי הבנין, שהם בחינת שבוע שבתות של ספירת העמר, כלם יהיו עבודתם להאיר אל מול פני המנורה, להמשיך אור פני המנורה בעולם, שהוא בחינת אור הצדיק, שהוא נקדת עצם האמת שעל-דו עקר במול השקר לגמרי עד קצה אחרון כג"ל. וזהו (פנחסין ה, ד): "וזה מעשה המנורה מקשה זהב עד ירכה עד פרחיה מקשה היא". ופרש רש"י, שלא תעשה איברים איברים על-ידי חבור, כי אם עשת של כפר זהב היתה וכו'. הינו כי המנורה היתה בתכלית האחדות מחתיכה אחת, כי אמת הוא אחד. ואף-על-פי שיוצאין ממנה כפתורים ופרחים וגביעים משקדים הרבה ונרד ופרחים וקנים, אף-על-פי-כן הכל נמשך מעשת זהב אחד, כי עקר האמת הוא אחד בתכלית האחדות ואף-על-פי שמהאמת נמשכין התורה והמצוות וכל העולמות שיש בהם גנין ושנויים לאין מקפר, אף-על-פי-כן בשרש הכל בלא אחד בחינת 'עד ירכה עד פרחיה מקשה היא', שהכל מעשת אחד, כי בלא אחד, שזה עקר האמת שהוא אחד כג"ל:

לא וזהו בחינת החלוק שבין תיה לבמה, שהבמה חלבה אסור ואין דמה טעון כסוי. והתיה להפוך. כי יש חלוקים רבים בענין הטוב הכבדש בין העבוי"ם שהוא בחינת הטוב המגולגל

דף ע"ג

לקוטי הלכות

הלכות סימני בהמה ד

יורה דעה קסט

יותר מבחיות. ומחמת זה בעצמו הבהמה מגשמת יותר מחיה, כי תנועתה כבדה הרבה יותר מחיה והחיות קלים במעגם ופקחים יותר מהבהמות. וזה מחמת שהטוב שבחיות שהוא חיותם אינו כבוש בגלות עצום כל כך כמו בהמות, על-כן תנועתם קלה, כי יש להם חיות יותר, כי עקר החיות מהטוב. אבל הבהמה מחמת שחיותה שמקבלת מהטוב כבוש בעמק הגלות יותר ויותר, על-כן עקר רוח הבהמיות מתגבר בה יותר ויותר, ועל-כן תנועתה כבדה ביותר, כי מתגבר הגשמיים והקבדות יותר מחמת שהטוב כבוש שם בגלות יותר ויותר. ועל-כן עקר הבהמה נקראת על שם רוח הבהמיות שמשם התגברות כל התאוות של הסטרא אחרא, אבל החיה נקראת בשם חיה, לשון רוח חיונית, כי שם אין החיות שהוא הטוב כבוש כל כך כג"ל וכל זה מחמת שהטוב שבבהמות גדול במעלה ביותר, ששם מתגבר הגלות של הסטרא אחרא ביותר. ועל-כן בבהמה גם חלבה אסור, כי מבאר לעיל בהתורה הנ"ל, שלפעמים מתגברים על הטוב כל כך עד שמכרח לצאת הטוב בזרע הילודים, שזהו בחינת ה' יספר וכו'. זה ילד שם וכו'". והחלכה הוא מהמח ועקר המח הוא על-ידי שמנגינת החלבים שבגוף (מבאר בדברי רבנו ז"ל במקום אחר (לקוטי מתי"ו סימן ס)). ומשם עקר הטפה זרעית, כי השמנגינת והחלבים שבגוף עולים אל המח ומתם

בהמות וחיות וכו', כי לפעמים הטוב כבוש מאד בגלות גדול ולפעמים שאינו כבוש כל כך. ועל פי רב הוא, שכל מה שהטוב גדול במעלה ביותר בשגופל בגלות, חס ושלום, הוא כבוש בגלות גדול ביותר, כי כל מה שהטוב חשוב וגדול ביותר הם מתגברים עליו יותר ויותר, כמבאר בכתבי הא"י פאריכות בכמה מקומות, בפרט בספר הגלגולים, שעקר תאוות והשתוקקות הסטרא אחרא והקלפות הוא להתגבר לזק מהטוב הגדול והחשוב במעלה ביותר, עין שם. וזה בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל (בבא מצ. כג. ב. ס), "שפשוט דו בגדולים". ועל-כן לפעמים הטוב כבוש כל כך עד שאפלו בשמודיעין להטוב מעלתו על-ידי הבחינות שכתב רבנו בהתורה הנ"ל, הם מתגברים עליו בהתגברות גדול יותר ויותר וכו', עד שיוצא משם בזרע הילודים וכו', עין שם. וזה גם הוא לפי מעלת הטוב שמחמת עצם מעלת הטוב הם מתגברים עליו יותר ויותר כשמודיעים לו מעלתו וכו' ומכניסים אותו לתוך עמק מחשבתם יותר וכו' עד שיוצא בזרע הילודים. והכל מחמת גדל מעלת הטוב, שעליו דיקא מתגברים ומתגרים יותר ויותר כנ"ל. וזה בחינת החלוק שבין חיות ובהמות, כי בהמות ראיות לקרבן, אבל לא חיות. וזה סימן על עצם מעלת הטוב הכבוש בבהמות

כנ"ל, על-יכן החלב אסור בבהמה, כי שם עקר התגברות הרע על הטוב כנ"ל. ומחמת זה גם דמה אין טעון פסוי, כי אי אפשר לנו עתה לברר הטוב שפדם על-ידי פסוי בנפרד, כי מעצם התגברות הרע שבהמה על החלב והדם, שהם עקר החיות של כל מין חי, כי החלבים הם קיים המוחין שמשם כל שרש החיות. והדם הוא הנפש והחיות של כל הגוף. ומחמת גדל התגברות הרע על הטוב שבהמה הפגוש ביותר בחלב ודם כנ"ל, על-כן שניהם אסורים, ועל-כן אין דמה טעון פסוי, כי אי אפשר לנו לברר ולהעלות הטוב שפדם בהמה מעצם התגברות הרע כנ"ל.

בי עקר הברור שפדם וחלב של בהמה אי אפשר כי אם על-ידי קרננות שעולין על המזבח ממש, שמעצם קדשית המזבח והבית המקדש מתברר הטוב שפדם וחלב. ועל-ידי זה עקר הפפירה, מחמת שעולה הטוב מעמקי הקלפות, שזה עקר התקון של כל החמאים. ועתה בגלותנו שאין לנו מזבח ולא קרנן אי אפשר לנו לברר הדם והחלב כלל. וכל תקונם על-ידי בחינת זרע הילודים, הינו שכל הבהמות שהיו בכל הגלות יהיה תקונם בשלמות על-ידי הולדות שיצאו מהם מדור לדור עד שיבוא משיח, שאז יעלו ולדותיהם לקרננות על המזבח ואז יתתקן כל הטוב שהיה פגוש בהם. ובשביל זה מצינו בתורה בכמה מקומות

מתהיה טפה ואחר כך נמשכת הטפה לכלי ההולדה שהם הקליות, ששם עקר החלבים שהם מבשלין את הטפה, שעל-ידי זה ההולדה. ובמצא, שעקר ההולדה על-ידי החלבים. ועל-כן בבהמות שהטוב גדול במעלה, שמחמת זה אי אפשר לבררו בשלמות כי אם על-ידי ההולדה, על-כן גם החלבים אסורים, כי שם עקר התגברות הרע על הטוב שמשמניע להטוב התעוררות שיזכר מעלתו וישוב לה' ויברך, אזי הם מתגברים עליו ומכניסין אותו לתוך עמק מחשבתם ונכבש שם מאד מאד יותר מפתחלה, כי הרע מתגבר ביותר מחמת שרואה שקרוב שהטוב יצא ממנו. ואזי הרע מתגבר בהתגברות יותר ויותר, אבל ה' יתברך חושב מחשבות ודוקא על-ידי זה יוצא הטוב מפנימיות עמק מחשבתם שהכניסוהו לשם, שיצא משם על-ידי זרע הילודים. ועל-כן החלבים שהם סביב כלי ההולדה וכל עקר ההולדה מתהיה מהם, על-כן שם עקר התגברות הרע יותר ויותר, רק שמפנימיות עמק המחשבה המתהיה מהם, משם יוצא הטוב על-ידי טפת ההולדה, אבל הם בעצמם שהם סביבות המחשבה והטפה, שם עקר התגברות הרע, שמתגבר ביותר על הטוב להכניסו לתוך עמק המחשבה כנ"ל. על-כן החלב אסור בבהמה, כי שם עקר התגברות הרע שמתגבר ביותר על הטוב להכניסו לתוך עמק המחשבה

הכ"מ

לקוטי הלכות

הלכות סימני בהמה ד

יורה דעה קעא

שהזכירה מהולדות הבהמות. וכמה מצוות תלוים בולדותיהם מה שאין בן בחיה, כמו שכתוב בבהמה (ויקרא כב, טו): "שור או כשב או עז או יולד וכו'". וכתוב (שמות יג, ט): "קדש לי כל בכור פטר כל רחם וכו' באדם ובבהמה וכו'". פי עקר תקון הבהמות על-ידי בחינת הולדה, מחמת שהטוב שלהם גדול במעלה, שזהו בחינת קרבנות שבאין מבהמות וכו' כנ"ל:

ועל-כן אסרה התורה אסור אותו ואת בנו^ה בבהמה ולא בחיה, פי מחמת שבבהמה אין נגמר הברור בשלמות על-ידי שחיטתה בעצמה כי אם עוד צריך הטוב שהיה פבוש בה להתברר על-ידי זרע הילודים. על-כן אסור לשרט אותה ואת בנה ביום אחד. כמבאר לעיל בהלכות שחיטה (הלכות ד) לענין אסור אותו ואת בנו, ענין שם. אבל בחיה לא הזכירה התורה הולדתה בשום מקום ואין שום מצוה תלויה בולדתה, פי שם בחינת החיות והטוב קטן מבהמה ועל-כן אינו פבוש כל כך. ועל-כן הוא מתברר על-ידי השחיטה שלה בעצמה ואין ברירה תלוי בברור ולדותיה ומאחר שאין לה שום שיכות עם ולדותיה לענין ברור הטוב, על-כן אין שייך בה אסור אותו ואת בנו כלל, מאחר שאין ברורם תלוי זה בזה כלל כנ"ל. ומחמת זה בעצמו חלפה מתר, פי שם אין מתגבר הרע בבחינת הולדה שהוא בחינת החלב ששם

ההולדה, שמחמת זה נאסר החלב בבהמה כנ"ל, אבל בחיה שאין הרע מתגבר כל כך ויכולין לברור מיד, על-כן חלפה מתר, פי שם אין הרע מתגבר כל כך להכניסו לתוך עמק המחשבה וכו', שמחמת זה אסור החלב בבהמה כנ"ל. ומחמת זה בעצמו דמה טעון פסוי, פי בחיה עקר הטוב פבוש בגלות בתוך הדם, פי אינו נכבש הטוב לתוך עמק המחשבה וכו', שזהו בחינת בהמה, רק הוא פבוש בעקר החיות שהיא הדם ומחמת שאינו נכבש בעמק המחשבה, על-כן יכולין לברור מיד ועל-כן דמה טעון פסוי, פי דם החיה אנו מבררין ומתקנין מיד על-ידי הפסוי בעפר כנ"ל. אבל דם הבהמה אי אפשר לברר כי אם על-ידי זרע הילודים שיהיו מהם קרבנות, שאז יעלו דמם על המזבח, שזה גמר תקונם כנ"ל:

לב ועל-כן דם החיה תקונה על-ידי פסוי דיקא, שצריכין לכסות הדם בעפר, לכסות דיקא. אבל דם הבהמה פשנתתקון על-ידי הקרבנות של המזבח או תקונו על-ידי זריקה דיקא שהוא באתגליא, שזורקין הדם בגלוי על המזבח שהוא גם בן בחינת עפר, כמו שכתוב (שמות כ, ט): "מזבח אדמה תעשה לי". פי תקון החיה שמתקנין מיד, זה בחינת התקונים הנעשים עכשיו בזמן הגלות, אבל תקון דם הבהמה שהוא על-ידי קרבנות, שהוא בחינת ברור הטוב

ה"ה

עלידי הילודים, זה בחינת גמור שלמות התקון שיהיה בזמן ביאת המשיח במהרה בימינו, שאז יתברר הטוב בתכלית השלמות בבחינת (תהלים פ"ו) "ה' יספר בכתוב עמים זה ילד שם וכו'", שזה יהיה בעת ביאת המשיח במהרה בימינו.

ועל כן הדים של תיה צריך פסוי דיקא, כי עכשיו אי אפשר לגלות האמת בשום אופן, ואפלו מי שזוכה לאיזה אמת לאמתו אי אפשר לו לגלותו פי אם עלידי שמכסה אותו בכמה פסויים ולבושים עד שנתפסה פאמת מרב בני אדם, רק זעירין אנו שזוכין להבין האמת מתוך הפסוי דיקא. פי עתה בהכרח לכפות האמת פי אם יגלה האמת בפריש יוכל השקר להתגבר יותר ויותר עלידי זה האמת דיקא כנ"ל באריכות, שכל מה שמגלין איזה אמת, הם מתגברין עלידי זה דיקא בשקרים יותר ויותר, ובשביל זה החכמים האמתיים צריכין להזהר בדבריהם האמתיים מאד מאד איד לאמרה, לכפותם בכמה פסויים, באפן שלא יתגבר השקר, חס ושלום, עלידי התגלות האמת דיקא, שזהו בחינת 'חכמים יהיוו בדבריהם' וכו' וכו' ל. וכן מוכן בדברי רבנו ז"ל בכמה מקומות, שבכמה וכמה פסויים צריך הצדיק האמת לדבר עם העולם וכו', ענין שם. אבל לעתיד בשבוא משיח, שאז יתבטל השקר, אז נוכל לגלות האמת בפרהסיא

כפני כל עם ועדה, פי עכשיו הוא בחינת (דניאל ח' יב) "ותשלך אמת ארצה". ואפלו מי שהוא איש אמת צריך להסתיר את האמת ולכפותו בארץ ובכפר שלא יתגבר השקר ביותר עלידי התגלות האמת כנ"ל, אבל לעתיד יתקיים (תהלים פ"ה, יב): "אמת מארץ תצמח" ואז נוכל לגלות האמת לעין כל. ועל כן תקון דם החיה שהוא בבחינת התקון הנעשה עכשיו בגלות, הוא עלידי פסוי בכפר. "פסוי" דיקא כנ"ל. אבל בפרקנות שיהיה בשבוא משיח אז יבררו ויתקנו הטוב שבדם הבהמה עלידי זריקה דיקא שהוא בגלוי, פי אז נוכל להעלות הטוב שהוא האמת באתגליא ובפרהסיא לעין כל כנ"ל:

לג ועל כן עקר ההפר והסימן שבין תיה לבהמה הוא בפרנות, פי הפרנות הם עקר חזק וגבורה של הפעל חי, כמו שכתוב (עמים ו) "הלא בחזקנו למחנו לנו קרנים". ודרך שם עקר המשכת הטוב שהוא החיות. פי הפרן מרמז על בחינת צדקה שנקרא "קרן" (כמו שכתב בהתורה נ"ל על מאמר רבה בר בר חנה, והני ליה קרנא וכו', ענין שם). וזה בחינת קרן השופר שתוקעין בראש השנה וביובל ביום הכפורים, שהם ימי תשובה לעורר כל הטוב הכבוש במקום שפבוש שיחור לה' יתברך. ומעוררין ובזכירין אותו עלידי קרן השופר דיקא שהוא בחינת צדקה, שעלידי זה דיקא מודיעין להטוב מעלתו.

לקוטי הלכות

הלכות סימני בהמה ד

יורה דעה

קעג

זמן רב שהייתי נע ונד מביתי להביא מרץ לביתי עד שקפצתי זה הפסד ועתה כשאבוא לביתי בידים ריקניות איד אשא פני, כי לא יאמינו לי כלל שנפל עלי גזלן. ככן אני מבקש ממך על כל פנים, תעשה בי סימן שנפלת עלי. ופשט לו כנה בגדו כדי שיורה הגזלן בקני שרפה שלו בכנה בגדו, כדי שיהיה לו סימן שנפל עליו גזלן. וכן עשה הגזלן. אחר כך בקשו עוד פעם שיורה בו עוד בהפוכע שלו אויל לא יאמינו בשביל סימן אחר, ומלא משאלתו עוד הפעם ויורה בו עוד. וכן בקש ממנו עוד שיורה בו עוד בשאר מקומות בבגדיו כדי שיהיה לו סימנים הרבה, וכן עשה הגזלן. אחר כך בקש עוד הפעם שיורה בו עוד איזה מקום השיב לו הגזלן: "אין לי עוד הסמים שיריון בהם שקורין 'פילוויר', כי כבר בלה הכל". תכף כששמע הגזלן שאין לו עוד 'פילוויר', מיד תפס את הגזלן בערפו והורידו לארץ ולקח ממנו כל הגזלה שגזל ממנו והלך לביתו בשלום. וספר זאת לעגזן שלפעמים כשפוגעים עם פופרים, או מתנגדים והם מתנפחים הרבה כנגד האמת ופוערים פיהם לבלי חק ברבוי דברים ומענות ואמתלאות של הכל, שצריכין להמתין להם עד שיכלו דבריהם ואחר כך יתפטלו דבריהם ממילא וכו', עני שם. וזה בחינת (משלי כח): "כל רוחו יוצא כסיל וחכם באחור ישבחנה". וזהו בחינת הנ"ל, שפאשר

זהו בחינת (שעשה בו, ט'): "והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול וכאו האבדים בארץ אשור והנדהים בארץ מצרים וכו'", כי כל הטוב הנאבד והנדהה למקום שנכבש שם בגלות, שזהו בחינת "האובדים והנדהים", כלם ישובו על-ידי קרן השופר שהוא בחינת קול הנשמע למרחקים על-ידי בחינת הצדקה שהיא בחינת קרן כנ"ל. וזהו בחינת קול השופר של מתן תורה, כי עקר מתן תורה היה על-ידי קבוצ הטוב ממקומות הרחוקים וכו' כנ"ל. ועל-כן התפר והסימן שבין תיה לבהמה נפר בקרנות, שדרך שם מודיעין להטוב מעלתו בבחינת 'והיו ליה קרנא וחקיק עליה' וכו', שזהו בחינת החרקים שבקרנות שהם מהסימנים שבין תיה לבהמה (מבאר בשלח טויד, סימן ט), כי שם בקרנות נפר הטוב הכבוש בבחינת בהמה והטוב הכבוש בבחינת תיה, כחמת שעקר ההתעוררות וההודעה להטוב מעלתו הוא על-ידי בחינת הקרנות שהם בחינת צדקה כנ"ל, בדרך ה' לעולם אמן ואמן:

שך לעיל:

לד לעגזן מה שנאמר שם, שדיקא על-ידי רבוי השקר נתגלה האמת אחר כך. וכן מבאר מעין זה בשיחותיו הקדושות של רבנו ז"ל (תי מורה"ן סימן קכ"ח), שספר משל מאחד שהלך בדרך שנפל עליו גזלן ולקח כל אשר לו והניחו, והתחיל הנגזל לבקש מהגזלן: היות שזה

ת"ח

מרבין מאד בשקרים ויכזבים ורמאות ועקמומיות וכו' הם מרבים כל כך עד שיכלו שקריתם לגמרי ואז יתגלה האמת לאמתו:

וזה בחינת (עפ"ה א): "כי אז אהפך אל כל העמים שפה ברורה לקרא כלם בשם ה' וכו'", 'אהפך' דיקא, כי אז באחרית הימים יתגבר ויתפשט השקר לארבו וירחבו מאד בלי שעור. ועל-ידי זה דיקא יתהפך השקר אל האמת כנ"ל, עד שיתהפכו כל העמים אל האמת לקרא בשם ה' ולעברו שכם אחד וכו"ל. וזהו, "כי אז אהפך אל כל העמים וכו'". 'אהפך' דיקא כנ"ל והבן:

וזה בחינת (מש"ב יב, ט): "שפת אמת תפון לעד ועד ארגיעה לשון שקר", 'ארגיעה' לשון מרגוע ומנוח, כי כל דבר קדם שבא לתכלית שלמותו אין לו מרגוע ומנוח, כי הוא כמו מתגלגל ונע ונד ומטלטל, עד שיבוא לשלמותו בתכלית ואז הוא מרגועו ומנוחתו. וזה בחינת "ועד ארגיעה לשון שקר". כי השקר מתגבר ומתפשט עכשיו לארץ ולרחב להטעות את כל העולם, חס ושלום, מה' יתברך ומתורתו הקדושה. וכבר נתפסו רבים ונגלדו במה שנגלדו על-ידי השקר, אבל אף-על-פי-כן עדן לא בא השקר למרגועו ומנוחתו, כי עדן נשאר רבים צדיקים וכשרים בכל דור ודור שלא שמעו לקול השקר ולא הגיחו עצמן למענות על-ידי השקר ורדפו אחר

האמת באמת וכו', כמו שפתיב (תהלים קל"ט, ט): "הקיצתי ועודי עמד". כמו שפרש רש"י: 'באתי עד קץ כל הדורות ועדן אני אוהו בד' וכו'. ואפלו אותן שנתעו אחר השקר, עדן נשאר בהם כפה נקודות מהאמת. ומחמת זה עדן לא השלים השקר לבוא למרגועו ומנוחתו והוא חותר תמיד לתפס הכל חס ושלום בשקריו. ועל-כן הוא מתגבר ומתפשט בכל פעם בשקרים ורמאות חדשות בלי שעור, כמו שאנו רואין שפת האפיקורסים מחברים חבורים בכל עת גדולים וקטנים בכמה מיני פתוים והסתות ודברי חלקלקות להטעות בני ישראל, חס ושלום בנכלי הכליהם וכו' (מבאר ט"ה במקום אחר), אבל על-ידי התפשטות השקר ביותר, עד שהוא סמוך למרגועו ולמנוחתו חס ושלום, שפמעט יתעו הכל בשקריו, חס ושלום, אז דיקא "שפת אמת תפון לעד", כי דיקא על-ידי רבוי השקר מאוד מאד יתהפך השקר אל האמת כנ"ל. ועתה מוכן הפסוק הזה היטב, "שפת אמת תפון לעד ועד ארגיעה לשון שקר", שלשון ארגיעה אין לו שום פרוש על-פי פשוטו, כי רש"י פירש לשון רגע, ואינו מושב על לשון 'ארגיעה', אבל על-פי הנ"ל מבאר היטב בפשוטו, שזהו הקדש מתנבא שעקר התגלות האמת יהיה באחרית הימים, כשאמת כח להשקר שיתפשט בעולם עד שפמעט 'ארגיעה

ק"ח

לקוטי הלכות דברים היוצאים מן החי ד יורה דעה קעה

ועל-כן שָׁקַד שְׁפִיר לְשׁוֹן אֲרִיגָה, שֶׁהוּא לְשׁוֹן מְדַבֵּר בַּעֲדוֹ וְהֵבִין:

לה [משנה כבד פה במצרים. "וידבר הוא לך וכו'"] (שמות ה, טו). "ואהרן אחיד יהיה נביאך" (שם ג, א). "אהרן אהב שלום" אור הנח. 'מקרבן לתורה' (אבות א, יב). ועל-כן נמשח בְּשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה. "בשמן הטוב". 'לרית שמניך טובים'. "הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים, בשמן הטוב, כי שם צוה ה' את הברכה חיים" (תהלים קלג). 'ששם נסתלק רבי שמעון בר יוחאי. ועל-כן הקרבנות שמקריבין הכהנים שנמשחו, בני אהרן, ממשכין אור הנח וכו', שזה עקר תקון המזבח. 'מרדכי' – מר דרור (תלמי קלמ), ראש הבשמים של שמן המשחה, כי מרדכי הוא בחינת הדבור הנזיל של אמונה שנשמע למרחוק כנ"ל]. "כתב זאת זכרון בפסר ושים באוני יהושע וכו'" (שמות יד, יד):

הלכות דברים היוצאים מן החי הברור עד אחר מותו מכל שכן כל הפעלי חיים שאין נגמר ברום כי אם אחר מיתתם, שאז הם שכים אל העפר, שעל-ידי זה נגמר ברום בבחינת 'כי עפר אתה ואל עפר תשוב', בחינת 'הכל היה מן העפר והכל שב אל העפר'. כי בחינת עפר מכלה ומכסל וזהו השקר בשרשו עד שמכרח לשוב אל האמת שנשקף עד לעפר, וארץ בבחינת 'ותשלך אמת ארצה'. ומשם דוקא חוזר וצומח האמת

לשון שקר", שכמעט אתן לו מרגוע ומנוח בעולם, חס ושלום, שירצה להתפשט בכל העולם חס ושלום, כנ"ל, אז דיקא 'שפת אמת תבון לעד', כי אז דיקא על-ידי רבוי השקר מאד מאד יתהפך השקר אל האמת וכנ"ל. [כי זה ידוע שגם כח השקר להטעות העולם, נאחו מהקדשה, כי בלא זה לא היה לו כח להתעות את העולם, וכמבאר לעיל בענין זה שכתב השקר מהאמת, מחמת שבראשית הכל כל הדברים באחדות בלי הבדל וכו' כנ"ל, וכמו שאמר הנביא (ירמיה ה, י): "אכן היא השאת לעם וזה וכו'" ובתיוב: 'למה תתענו ה' מדרדכי וכו' [בן הרבה. ועל-ידי זה בעצמו הכנעת השקר ובטולו מחמת שפאמת כל כחו מן האמת, מה' יתברך בעצמו, כפיכחול, שנתן לנו כח בשביל הבחירה, ובאחרית הימים יבטלו ה' יתברך בעצמו, כי 'מנייה וביה אפא לזיל ביה נרנא' שדיקא על-ידי רבוי השקר ויתהפך אל האמת כנ"ל. לו וזה בחינת דברים היוצאים מן החי שהחירה תורה בלא שחיטה שהם חלב ודבש, כי כל אסורי המאכלים והתרם הכל כפי הברור הטוב מהרע פדוע. ועל-כן אברה תורה איבר מן החי, כי אי אפשר לנו לברר הטוב מהרע מהבהמה בתייה, כי מחמת חטא אדם הראשון נגמר מיתה על כל הפעלי חיים ואפלו האדם שנדול במעלה מכלם ועל ידו עקר הברור, אי אפשר לו להשלים

בבחינת "אמת מארץ תצמח", מארץ דיקא (פמבאר לעיל פנה לענין כפוי דם בעפר, ע"ן שם). ועל-פ"ן אין יכולין לאכלל שום איבר ובשר מן החי כי אם על-ידי תקון השחיטה, כי בשמוציאין הנפש על-ידי השחיטה, אז יכולין לבררה ולאכללה בקדשה בבחינת תקון המנובח פנ"ל. כי כל הדברים אחר יציאת נפשם הם בבחינת עפר, כי נשאר בעפר דומם מאחר שניצא החיות מהם. וגם אז הם מתבלים וחוזרין לעפר, או בשואבלין אותם, חוזרין לעפר על-ידי האוכלם, כי הכל מברח לחזר אל העפר, כמו שכתוב: "הכל היה וכו' והכל שב אל העפר" פנ"ל. ועקר חזרתם אל העפר הוא אחר יציאת נפשם שאז הם בבחינת עפר פנ"ל. ועל-פ"ן כל זמן שהבהמה בחייה אין מועיל שום תקון וברור, כי עדין רוח הבהמיות שנאחזו בו האויר המבלבל, בחינת רוח סערה ומחלקת וכו', הוא עדין בתקפו, ואי אפשר מחמת זה להודיע פראוי להטוב הכבוש שם עד שעת יציאת הנפש על-ידי השחיטה, שאז מכניעין רוח הבהמיות ומבררין הטוב הכבוש על-ידי מצות שחיטה פראוי. ועל-פ"ן אסור איבר מן החי פנ"ל. אבל חלב מן החי התיירה תורה בלא תקון השחיטה, כי החלב מתבררת מיד, כי החלב מתהנה בשעת הולדה, ובכל הולדה והולדה יש ברור, פמבאר לעיל, שהטוב שאי אפשר לצאת מהרע אפילו בשמודיעין לו האמת, מחמת שמתגברין

עליו מאד ומכניסין אותו בעמק מושבתם, הוא יוצא על-ידי זרע הילודים וכו' פנ"ל. ועל-פ"ן בכל הולדה שבועלים הן בכני אדם, הן אפילו בחיות ובבהמות יש ברור, כי בשביל זה ממריח את עצמו ה' יתברך לקנס העולם מדור לדור ולצור צורת כל הולדות, הכל בשביל להשלים הברור על-ידי ההולדות, כי הברור אינו נשלם כי אם על-ידי הולדות דיקא, שהיו בחינת מצות פריה ורביה לאפשא ולאולדא וכו'. שהיא מצוה ראשונה להניח גנים בעולם וכן אפילו בבהמות וחיות אקרה התורה לפרס שום בהמה ותיח, כי עקר שלמות הברור על-ידי הולדה (פמבאר בבחינת האר"י וכו'). ועל-פ"ן בכל הולדה שבועלים יש ברור ואפילו אם בהולדה זו נולד רשע, אף-על-פי-כן יש ברור, כי בנודאי יש בו איזה צד לטובה. ועל-פי רב יהיה נולד ממנו או מזרעו איזה בשר או צדיק, אשר רק בשביל זה נברא (פמבאר לעיל). ועל-פ"ן בכל הולדה שבועלים יש ברור. וזה בחינת החלב שמתהנה בכל הולדה שהיא בחינת הברור שמתהנה אז בבחינת דם נעפר ונעשה חלב, שהיא בחינת ברור שנתהפך מרע לטוב, מדם לחלב. ועל-פ"ן החלב של מינים טהורים מתר בלא שחיטה, כי נתברר מיד על-ידי ההולדה פנ"ל:

לו וכן דבש התיירה התורה, כי הוא מתברר מאליו בשעת התהוותו

לקוטי הלכות דברים היוצאים מן הסי' ד' יורה דעה קעו

על-ידי ה' ותברך בעצמו. ודבש הוא חדיש יותר מחלב, כי החלב הוא על כל פנים ממונים טהורים. והדבש הוא מדבורים שהם ממונים ואף-על-פי-כן הדבש היוצא מהם התידה תורה ואפלו בלא שום תקון, פי מתברר מאלו מממאה לטהרה בשעת התהוותו על-ידי ה' ותברך בעצמו בבחינת (איוב ד, ד): "מי יתן טהור מממא לא אחד":

לח פי כל העבודות שעושים שצונו ה' ותברך לעבד אותו על-פי התורה הקדושה, בלם הם בחינת ברורים לברר הטוב מהרע שנפל על-ידי חטא אדם הראשון וכו' פידוע. אבל יש שני מיני ברורים, דהינו ברור אחד מה שאנו נוה העולם צריכין לברר על-ידי מצוות ומעשים טובים. ויש ברור שני מה שה' ותברך בעצמו מברר בכיכול. וזה בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל שה' ותברך בעצמו מקים את התורה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות ט): 'מנין שהקדוש-ברוך הוא מניח תפלוין, מנין שהקדוש-ברוך הוא מבקר חולים' וכו' (סוטה ד). והכל הוא בחינת ברורים מה שה' ותברך בעצמו עוסק לתקן העולם לברר הטוב מהרע שהוא בחינת כלל התורה והמצוות, פי יש ברורים שמתבררים על-ידי מצוות תפלוין, ועל-ידי גם ה' ותברך בעצמו מניח תפלוין, דהינו שמקבר הברורים שהם בחינת הנחת תפלוין וכן בשאר המצוות. ושני הברורים האלו שהם מולמעלה -

מה' ותברך, ומלמטה מאיתנו - בעולם המעשה, הם בחינות אתערותא דלתתא ואתערותא דלעלא, שצריכין שניהם דיקא. ובאמת שניהם אחד, פי באתערותא דלתתא אתער לעלא, פידוע, ואז נשלם התקון והברור שצריכין לברר ולתקן על-ידי אותה המצוה, פי אחד בלא חברו אי אפשר להשלים התקון והברור, פי האדם בלא ה' ותברך, בודאי אינו יכול לברר פי מה אנו ומה חיינו וכו' וכמו שכתוב (תהלים קמ, א): "אם ה' לא יבנה בית שוא עמלו בזיו בו וכו'". וגם ה' ותברך בלא אדם, בכיכול, אינו יכול לברר הברורים בעצמו, פי רק בשביל זה ברא את העולם, בשביל האדם, כדי שהאדם דיקא יעסק לברר ולתקן כל הברורים פידוע, פי הכל מסר ה' ותברך ביד האדם, כמו שכתוב (שם קמ, ט): "והארץ נתן לבני אדם". ואלו השני בחינות איד הם מתקבצים ומתחברים יחד אי אפשר להבין בשכל אנושי בשום אופן. פי לכאורה כפי שכל אנושי הם נראים כסותרים זה את זה הם ושלום, פי באמת אנו צריכין לעסק בתקון העולם על-פי התורה והמצוות, פי כל העולם לא נברא פי אם בשביל זה, בשביל האדם הפעל בחירה שהכל תלוי בו פידוע. ואף-על-פי-כן בודאי הכל על-ידי הקדוש-ברוך-הוא בלבד. ואפלו כל עסק התורה והמצוות וכל המעשים טובים הכל מאתו ותברך, כמו שכתוב (איוב טא,

(א) "מי הקדימיני ואשלם" (כטו שפאר רבנו ז"ל במקום אחר בסמ"ק ב), וקמו' שכתוב (דברי הקמיס"א כ"ד): "פי מוקד הכל ומקדך נתנו לך". ואף-על-פי-כן אנו דיקא צריכין להתעורר לעסק בעבודתו ותברך פאלו הדבר תלוי בנו דיקא. ובודאי אי אפשר להבין שני הבחינות אלו יחד ואסור לכנס בחקירות פאלו פלל, רק לסמוך על אמונה לבד, כי חקירה זאת היא בחינת הדיעה והבחירה שאי אפשר להבין ולהשיג בשום אופן, כי הדיעה היא בחינת ההנהגה והתקון שנעשה על-ידי ה' ותברך לבד פרצונו, כי הדיעה שלו ותברך הוא הוא רצונו, כי כמו שרוצה, בן יהיה בודאי. וזהו ידיעתו שידע מה שיהיה, כי יודע שיהיה כמו שהוא רוצה, כי הכל פרצונו. ועל-פן נקראת הדיעה בלשון אהבה ורצון, כמו שכתוב (בראשית י"ח ט), "כי ידעתי למען אשר יצוה את בניו". שפרשו, שה' ותברך יש לו רצון ואהבה לאברהם, ונקרא בלשון "ידיעה", כי רצונו הוא ידיעתו פ"ל. נמצא שהידיעה הוא בחינת התקון והברור הנעשה על-ידי ידיעתו ורצונו, והבחירה היא בחינת התקון והברור שנעשה על ידינו דיקא פפי בחירתנו, וזה בודאי אי אפשר להשיג כמובא. ואסור לכנס בחקירות אלו פלל, כי הם בחינת מקיפים שאי אפשר להשיג בזה העולם פלל, כי עקר פח הבחירה נמשך רק מזה שאין אנו יודעין השכל של הדיעה והבחירה שהם של הדיעה והבחירה כמו שאמר רבנו

ז"ל, בהתורה עתיקא ממיר וסתים (בסמ"ק כא, ע"ן שם), על-פן אנו מקיבים לעשות את שלנו - לעסק בעבודת ה' פכל פחנו. ואנחנו נעשה מה שמפיל עלינו וה' ותברך יעשה את שלו לסנע אותנו בעבודתו ולהשלים הברור פרצונו ותברך ואסור לחקר בענין זה פלל, רק לסמוך על אמונה לבד, כי זה עקר פח הבחירה מה שאין אנו יודעים זה השכל של הדיעה והבחירה שהם בחינת שני הברורים הנ"ל בחינת אתערותא דלעלא ואתערותא דלתתא שבאמת שניהם אחר, כי הבחירה היא בתוך הדיעה כמו ששמעתי מפיו הקדוש, אך שאי אפשר להשיג זאת, כי משם עקר פח הבחירה מה שאין משיגין שכל זה. נמצא, שכל התאוות וכל ההסתות והפתוים של היצר הרע וחילותיו של כל אדם שבלם הם בחינת פח הבחירה, כי בשביל זה נתן ה' ותברך פח להתאוות והיצר הרע להסית את האדם, הכל כדי שיהיה לו בחירה. וכל פח זה נמשך רק מזה שאין יודעין השכל של הדיעה והבחירה שהם בחינת שני הברורים הנ"ל פ"ל:

לט וכל התורה פלה תלויה בזה, כי כל התורה פלה תלויה רק בהבחירה שנמשכת מזה שאין מבינים שכל זה. וזה בחינת (תהלים כ"ב, ט): "אחת דבר אלקים שתים זו שמעתי פי עז לאלקים ולך ה' חסד וכו'", הינו שפלל התורה היא בחינת "אחת דבר אלקים

לקוטי הלכות דברים היוצאים מן הסייד יורה דעה קעט

כי אם פן יתבטל הבחירה פנ"ל (פמב"ר בל
 זה בסיון מא תל"ל), ועתה תראה נפלאות,
 שזהו שפנים התנא, ואם לא עכשיו
 אימתי. הינו שהתנא מזהיר את האדם
 שלא יאמר הכסיל החכם בעיני עצמו
 הלא אתה בעצמך סותר דבריך, שאמה
 אומר, 'אם אין אני לי מי לי', שהדבר
 תלוי בי דיקא ואחר כך תקף אומר כמו
 להיפך, 'וכשאני לעצמי מה אני'. ואם פן
 ירצה להמתין עד שישגי תחלה זה השכל
 שיבין איד מתקצצים ומתחברים שני
 הבחינות אלו יחד ואחר כך יעבד את ה'
 ותפדך. על זה מסים התנא, 'ואם לא
 עכשיו אימתי. הינו פי "היום לעשותם"
 (דברים יא) דיקא, פי עקר העשיה והעבודה
 הוא עכשיו דיקא בזה העולם דיקא שיש
 לנו בחירה. ודיקא מחמת זה חשוב בעיני
 ותפדך העבודה של זה העולם, הוא רק
 מחמת זה דיקא שאין אנו הורסין לבנם
 באלו המבוכות שאי אפשר להבינם
 ועובדים את ה' ותפדך בתמימות, פי עקר
 הבחירה נמשך מזה שאין יודעין זה
 השכל, אבל לעתיד שיתגלה זה השכל,
 אז יתבטל הבחירה ולא יהיה לנו שום
 עבודה ועשיה כלל, פי "היום לעשותם"
 פתיב. וזהו: 'ואם לא עכשיו אימתי, הינו
 שלא תהיה שומה רשע וגם רוח, שתראה
 להתחכם להמתין עד שתשיג זה השכל,
 פי זה השכל לא נשיג עד לעתיד ושם
 אין שום עשיה פנ"ל, פי לעתיד יתבטל
 הבחירה מחמת שאז נשיג זה השכל

עשתים זו שמעתי", שבאמת הוא רק
 בחינה אחת, בחינה "אחת דבר וכו'".
 אבל אצלנו נשמע הדבר בשתיים, בחינת
 "שתיים זו שמעתי", ומפרש מה הן
 השתיים שהן אחת באמת. ואזיל ומפרש
 "פי עו לאלקים", שעקר העו והגבורה
 להכניע הסמרא אחרא והקלפות, הוא
 "לאלקים", פי הכל מאתו לבדו פנ"ל.
 ואף-על-פירכו, "ולך ה' חסד פי אתה
 תשלם לאיש כמעשהו", פי אף-על-פירכו
 צוה עלינו דיקא לעשות והוא בתסדו
 משלם לאיש כמעשהו, פאלו היה הכל
 נעשה על-ידי האדם לבד פנ"ל:

וזה שאמר התנא (אבות א, ד): "אם אין אני
 לי מי לי וכשאני לעצמי מה אני
 וכו'". הינו פנ"ל, פי עקר העולם נבדא
 בשביל הבחירה ועל-פן בודאי אני מברח
 לעבד את ה' ותפדך בתורה ובמעשים
 טובים 'ואם אין אני לי מי לי, ואף-על-
 פירכו אני בעצמי אני יכול לעשות ולתקן
 שום דבר בלעדו ותפדך. וזהו: 'וכשאני
 לעצמי מה אני', פי צריכו שני הבחינות,
 לעשות את שלנו, ולסמך הכל על ה'
 ותפדך ולכלי לבנם בתמורת מבוכה זאת.
 פי זה אי אפשר להשיג, פי עקר כח
 הבחירה נמשך רק מזה שאי אפשר
 להשיג שכל זה פנ"ל. ולעתיד לבוא שאז
 יכנס המקור לפנים ונזכה להשיג שכל זה,
 אז באמת תתבטל הבחירה. אבל עתה
 בזה העולם המעשה שההכרח שיהיה
 לאדם בחירה אי אפשר להשיג שכל זה,

צמצום בדעתו שלא יכנס במה שאין לו רשות, בבחינת (תני' ג'): "במפלא מקוד אל תדרש וכו'". ותקף פשוטא מבוכה שאי אפשר להשיגה ולהבינה יברח משם ויסמוך רק על אמונה. וכו' שפוגם בזה, זה בחינת פנים אכילת בשר בחלב, כי כל הפכוכות שאין מבינים אותם הם נראים כשני דברים סותרים זה את זה כאלו הם שני הפכים בנושא אחד כמו הידיעה והבחירה, ובאמת אי אפשר להבינם ולחברם בדעתו בשום אופן. ועל-כן הוציח להבינם ולחברם בדעתו בזה העולם הוא ממש פנים אסור בשר בחלב שאסורו מחמת זה כנ"ל:

וזה שאוכלין מאכלי חלב בשבעות, כי אז קבלנו התורה, על-כן אנו אוכלין מאכלי חלב ואחר כך מאכלי בשר, להורות שכל עבודתנו בזה העולם שהוא כלל קבלת התורה, הכל הוא כלול משני הבחינות הנ"ל, שהם בחינת אתערותא דלעלא ואתערותא דלתתא, שהם בחינת חלב ובשר. אכל אנו עושין רוח והרחק ביניהם, כי אף-על-פי שבאמת שניהם אחד, אף-על-פי-כן בזה העולם אי אפשר לחברם בדעתנו יחד כנ"ל, כפרט בבחמות שהם בשר בהמה וחלב בהמה, ששם אחיות רוח הבהמיות ביותר ושם עקר הברור, על-כן מי שמחברם יחד גורם חס ושלום, להגביר הקלפה והסמרא אחרא, הוציח להכניס חקירות אלו בלב האדם שירצה האדם, חס

כנ"ל. וזהו אם לא עקשוי אמת', כי דיקא עתה שאין מבינים זה השכל, עתה דיקא צריכין לעבד את ה' ותברך בבחירתנו. כי עקר פח הבחירה נמשך מזה שאין מבינים זה השכל של הידיעה והבחירה שהוא בחינת אם אין אני לי מי לי וכשאני לעצמי מה אני וכנ"ל:

מ וזהו בחינת אסור בשר בחלב שהוא חדוש, כי כל חד באנפי גפשא שרי ותרוויה פחדא אסורי (פסחים טז). כי בשר היא בחינת הפרור שמתברר על ידינו, כי הבשר אינו נתר כי אם על-ידי שחיטה שנעשית על ידינו דיקא. אבל חלב הוא בבחינת הפרור הנעשה על-ידי ה' תברך בעצמו, כי החלב מתברר מאלה על-ידי ה' תברך בשעת הולדה בבחינת דם נעפר ונעשה חלב כנ"ל ועל-כן אסורים לחברם יחד, כדי שלא תתגבר הקלפה והסמרא אחרא שניקתה מחבור זה דיקא של בשר בחלב. דהינו מהחקירה ואת של שני בחינות הברורים הנ"ל, שמי שרוצה לחברם בדעתו יחד להבין ולהשיג בדעתו חקירות אלו הוא נכשל באין סומך, כי משם עקר אחיות הסמרא אחרא שניקתה מפירות הנמשכין מחקירות אלו, שמשם עקר פח הבחירה כנ"ל:

וזה שמוכא בתקונים, קום אנהיר עינין דאנון סבין דלא ייתון למיכלון בשרא בחלבא. כי מי שרוצה לכנס בהשגות אלקות צריך לזהר שיהיה לו

10 ק"ד

לקוטי הלכות דברים היוצאים מן הסי' ד יורה דעה קפא

קשה: אם פן שהיה מה' למה אמרו רבותינו ו"ל (סו"ט ע"ב): "שמשון הלך אחר עיניו, לפיכך נקרו פלשתים את עיניו". אך על פי ה"ל מבאר הענין היטב, כי בודאי ה' ותברך עוסק בתקון העולם בעצמו תמיד ובודאי הוא גומר תמיד ויגמר הכל בראונו, כמו שכתוב (תהלים צב, ט): "ואתה מרום לעולם ה'". ופרש רש"י: "לעולם ירד על העליונה, אך אף-על-פי-כן אסור לנו לעשות שום דבר כנגד התורה חס ושלום, ומי שפוגם איזה דבר חס ושלום, הוא פוגם בכל העולמות ומחריב ומקלקל הרבה (כמוקא בגל הספרים), ואף-על-פי-כן ה' ותברך גומר ויגמר בראונו, וזה הדבר אי אפשר להבין כלל, כי הוא ענין מבוכה ה"ל שהכל נעשה על-ידי ה' ותברך, ואף-על-פי-כן הכל תלוי באדם, שגה אי אפשר להבין בשום אופן כנ"ל. ועל-כן יש כמה דברים שהאדם עושה כנגד ה' ותברך, כנגד התורה ואחר כך על-ידי זה דיקא גומר ה' ותברך בראונו. ואף-על-פי-כן זה האדם שעשה העברה ענוש וענוש כראוי לו, כמו שמצינו בכמה דברים, כמו פרעה שהכביר את לבו כנגד ה' ותברך ועל-ידי זה דיקא נתגדל ונתקדש שמו ותברך, על-ידי האותות והמופתים שעשה בו עד שציצאו ישראל ברכוש גדול. נמצא שהגלות היה בודאי לטובה לישראל. ואף-על-פי-כן בודאי יקבל פרעה ענוש כראוי לו. וכמו שמובא על פסוק (בראשית טו, ד): "וגם את הגוי אשר

ושלום, לחברם בדתו להבינם בשכלו, שמשם נמשכין כל הכפירות וכל התאוות. ועל-כן בשבועות שהוא קבלת התורה אנו אוכלין חלב ואחר כך בשר, להורות שאנו נזקקין מלחבר בשר וחלב, חס ושלום, שהם בחינת שני הבחינות הנ"ל, שבוה תלוי כל קבלת התורה כנ"ל. וכן איתא בספרים מעם זה, שבשכיל זה אוכלין חלב בשבועות להורות שאנו נזקקין מבשר וחלב, אבל אין מבאר למה אנו מראין שקבלנו התורה במצוה זאת דיקא, אך על-פי ה"ל מבאר כי כל עבודתנו שהיא כלל קבלת התורה תלוי בזה דיקא על-ידי שאין נכנסין בתקירות אלו לידע איד מתחברין שני הבחינות אלו יחד שהם בחינת אתערותא דלעלא ואתערותא דלתתא שהם בחינת בשר וחלב וכו"ל:

מא וזהו גם פן בחינת דבש שהתירה תורה. ודבש הוא חדיש יותר, כי דבש יוצא מן הטמא ואף-על-פי-כן התירה התורה בלי שום תקון, כי הוא מתקבר מאליו על-ידי ה' ותברך לבר כנ"ל. וזהו באמת נפלאות תמים דעים שאי אפשר להשיג בחינת "מי יתן מהור מטמא לא אהר" כנ"ל. ובוה מעה שמשון הגבור, כי הלך לשא אשה מבנות פלשתים "ויאמר לו אביו ואמו האין בכנות אחיד אשה וכו'. והם לא ידעו כי מה' הוא פי תואנה הוא מבקש מפלשתים" (שפטים ד, גד). ולכאורה הדבר

יעבדו דין אנכי ואחרי כן יצאו כרכוש גדול, שאף-על-פי שאחרי כן יצאו כרכוש גדול, והגלות טובה גדולה לישראל, אף-על-פיהו, ונגם את הגוי אשר יעבדו דין אנכי, כי אף-על-פיהו מגיע להגוי דינו ומשפטו כראוי. וכן כל המעיקים ומצרים לישראל כמו הקון וכו'. שכלם היו לטובת ישראל ואף-על-פיהו אחריתם עדי אבר וכן מתנהג ה' ותברך תמיד. וכן הוא בכל אדם שאפלו מי שהוא רשע ובעל עברות, חס ושלום, אף-על-פיהו אינו עושה לה' ותברך כלל, כמו שכתוב (איוב ל"ד: ו) "אם חמאת מה תפעל לו וכו'", כי ה' ותברך מאד עמקו מחשבותיו ויודע להפך הכל לכבודו ורצונו, כי אמתה מרום לעולם ה' כנ"ל. וכן שאמר רבנו ז"ל (תו' מנחות ס"ג פ"ג) ה' ותברך גומר תמיד. ואמר בלשון אשכנז בזה הלשון: 'אטא פירט תמיד אויס'. ואף-על-פיהו יתעלה ה' לעושה הרעה כדברתו. וזהו נפלאות המים דעים, שאי אפשר להשיג כנ"ל:

אך יוכל לחזר ולתקן על-ידי התשובה והתרתה מה ששקלקל? ועל-כן באמת שאלו לכלם, והשיבו, הנפש החומצת היא תמות, כמובא (ירושלמי פסות ב, א), אבל ה' ותברך חנון ורחום הוא, והקדים תשובה לעולם, כי הוא ותברך יודע גדלתו ורוממותו, כי אין מי שידע ממנו ותברך כי אם הוא לבדו ותברך. ועל-כן הוא יודע שאחר כל הקלקולים שמקלקל האדם בעוונותיו הרבים, אף-על-פיהו הוא גומר הכל כרצונו על-ידי זה דיקא, רק אף-על-פיהו מגיע להעובר ענשים קשים וקרים פפי מעשיו, כי הם דרכיו ותברך שאי אפשר להבינם כנ"ל. ועל-כן תכף כשעושה האדם תשובה ומכניע את עצמו לפני ה' ותברך ומתחרט על העבר ומקבל על עצמו שלא לעשות עוד וכו', תכף ומיד ה' ותברך חומל עליו וממשיך עליו הארת התקון מלמעלה מעלה ששים בנבתי מרומים אין שום קלקול כלל, רק, אדרבא, מכל הדברים איד שהם, נעשים תקונים גדולים כנ"ל. ועל-כן צריך האדם לפלס דרכיו לשמור עצמו מאד לכלי לעבר, חס ושלום, שום דבר כנגד התורה, כי אף-על-פי שאיך שיתנהג, אף-על-פיהו יגמר ה' ותברך תמיד כרצונו כנ"ל, אף-על-פיהו יקבל ענישו הקשה והמר רחמנא לצלן פפי מעשיו כנ"ל. אבל אם, חס ושלום, כבר התגבר עליו היצר הרע והפילו ברשתו ונכשל במה שנכשל בשוגג, או במזיד, אפלו אם

מב ועל-כן מועיל תשובה על כל העוונות שבעולם, אף-על-פי ששעשה מה שעשה ופגם מה שפגם וקלקל מה שקלקל, אף-על-פיהו מועיל תשובה על הכל. ואין לה דבר שעומד בפני התשובה. ולבאורה אי אפשר להבין ענין התשובה, כי מאחר שעל-ידי העברה מהריב ומקלקל האבר והמדה והעולם התלויים במצוה זאת.

לקוטי הלכות דברים היוצאים מן הסי' ד יורה דעה קפג

רק ששקשה לו לשוב, מאחר שאין מסיעין לו כל כך מלמעלה.

כי באמת גם עקר תקון התשובה הוא על-ידי אתערותא דלתתא אף-על-פי שאי אפשר לו לתקן החטא כי אם על-ידי בחינת ההנהגה של מעלה מעלה כנ"ל. אף-על-פי-כן אינו זוכה לזה כי אם על-ידי תשובה בתפלה ותחנונים וכו', שהם בחינת אתערותא דלתתא, אדרבא, הבעל תשובה צריך להתגבר בעבודת בתורה ותפלה ומעשים טובים יותר ויותר, כי צריך אתערותא דלתתא יותר ויותר, שזהו בחינת מה שהבעל תשובה צריך להוסיף קדושה על עצמו, כגון תענית, או להרבות בתלמוד תורה וצדקה ומעשים טובים וכו'. כמובא בספרים (נראה דעה מה, א): 'אם היה רגיל ללמוד דף אחד ילמד שני דפין' וכו'. כי מאחר שפגם בעוונותיו ופגם בבחינת אתערותא דלתתא, על-כן צריך עתה להתגבר באתערותא דלתתא יותר ויותר כדי שיוכל להמשיך עליו אתערותא דלעילא במקום גבה ועליון יותר ששם מתתקן הכל, ששם מתהפכין העוונות לזביות כנ"ל, כי כל מה שהאתערותא דלתתא בהתגברות גדול ובקדושה גדולה ביותר, כמו כן זוכה להמשיך אתערותא דלעילא במקום גבה ועליון יותר. ועל כן צריך הבעל תשובה לקדש עצמו בבחינת אתערותא דלתתא ביותר כדי שימשיך

עבר מה שעבר, אפילו אם הרבה לפשע מאוד, אפילו אם חס ושלום עבר על כל התורה בלא אלה פעמים, רחמנא לצלן, אף-על-פי-כן אין שום יאוש בעולם כלל, כמבאר אצלנו כמה פעמים, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל, אין לך דבר שעומד בפני התשובה, כי אחר ששכר עשה מה שעשה ועבר מה שעבר, הוא צריך להתחזק, להתעורר לתשובה ויסקוד על חסדי ה' ותברך שייכל להאיר עליו התקון מבחינת ההנהגה של מעלה מעלה ששם מתהפך הכל לטובה תמיד כנ"ל. ועל-כן העוונות מתהפכין לזביות על-ידי התשובה, כי הכל על-ידי בחינת הנ"ל, אבל בודאי אסור להתאדם לקמוד על זה חס ושלום, כי 'האומר אחטא ואשוב, אחטא ואשוב אין מספיקין בידו לעשות תשובה' (ויקרא פ"ג), וזהו 'אין מספיקין בידו' דיקא, כי בודאי גם האומר אחטא ואשוב וכו' אם אף-על-פי-כן עושה תשובה אחר כך בודאי מועיל לו תשובה, כי אין לך דבר שעומד בפני התשובה, רק שאין מספיקין בידו לעשות תשובה, כי מאחר שאמר אחטא ואשוב, נמצא שסמך עצמו לבתחלה על בחינת ההנהגה שלמעלה לבר, שמשם תקון התשובה כנ"ל. ועל-כן ענשו מדה כנגד מדה, שאין מספיקין בידו ואין מסיעין לו מלמעלה לעשות תשובה, אבל אם בעצמו יתגבר את עצמו לעשות תשובה, בודאי יועיל לו,

עליו אתערוותא דלעלא ממקום גבוה יותר, ששם מתחנן הפל כנ"ל:

מג וכו' מעה שמשון, כי ראה שישאאל כבושים מאד תחת הפלשתים, וראה שקשה לברר הטוב מהם להציל את ישראל, וכבר שעל ידי בחינת הולדה יברר הטוב מהם, כי ידע שיש טוב שאי אפשר לברר מהקלפות כי אם על ידי הולדה כנ"ל בהתורה הנ"ל. ועל כן הלך לשא אשה משם. ובאמת ראה ולא ידע מה ראה, כי באמת מה היה מה שהלך לקח אשה משם. ואף על פי כן הוא בבחינתו לא היה צריך לילך אחר זה, כי זה הדבר אי אפשר להשיג כנ"ל. וזה בחינת (פסות י'): "בדרךך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו", כמו שכתוב (במדבר כב, ט): "קום לך אתם, ואפס את הדבר וכו'", שאף על פי שה' יתברך גמר פרצונו וישאאל קבלו פרכות הרבה על ידי בלעם, אף על פי כן הוא לא היה צריך להתרצות בהליכה זו. וכשהלך אף על פי שה' גמר פרצונו, אף על פי כן נענש הרבה לעולם, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, שם:

מד ועל כן כשהלך שמשון לקח אשה מפלשתים מצא דבש, כמו שכתוב שם (שופטים ד, ט): "כי מגזית הארזיה רדה הדבש". ובשעת הנשואין שאל להם החדה של הדבש: מהאוכל וכו' ומעו יצא מתוך, ועל ידי זה נקם בהם אחר כך. כי דבש הוא בבחינה זו שהוא בחינת הברור

הנמשך מלמעלה כנ"ל, שהוא יתברך יכול לברר ולהפך מממא לטהור, בבחינת (אי"ב ד, ד): "מי יתן טהור מממא וכו'". אבל אנתנו אסור לנו לעשות שום דבר כי אם על פי התורה, כי זה הדבר אי אפשר להשיג. ועל כן שמשון כשהלך בענין זה שרצה לברר הטוב של ישראל על ידי נשואי אסור מבנות פלשתים שענין ברור כזה אינו נעשה כי אם על ידי ה' יתברך בעצמו, על כן מצא או דבש, כי דבש הוא בבחינת ברור זה שנתהפך מממא לטהור על ידי ה' יתברך בעצמו, אבל אף על פי כן פנים שמשון כזה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי לנו אסור לעשות שום דבר כנגד התורה, כי אי אפשר להשיג דרכיו כנ"ל, כי כל ענין דרכי ה' האלו שאי אפשר להשיגם, עליהם נאמר (משלי כה, טו): "אכל דבש הרבות לא טוב", בחינת (שם טו) "דבש מצאת אכל דבש", כמו שאמרו רבותינו ז"ל (תנ"ך ד, ט): "כי אסור לבנם בידיעות אלו, כי אי אפשר להבינם רק להתנהג על פי התורה בתמימות כנ"ל:

מה וזה שנהגין לאכל דבש בראש השנה, כי ראש השנה הוא ראשון לעשרת ימי תשובה ועקר תקון התשובה הוא בבחינת דבש, שהוא בחינת טהור מממא, שזה הברור נעשה על ידי השם יתברך בעצמו, שזהו בחינת תקון התשובה, כי אי אפשר לתקן החמא כי אם על ידי בחינת הנהגה זאת שזוכין

לקוטי הלכות דברים היוצאים מן הסי' ד יורה דעה קפה

אכל חלב הוא בחינת הפרור שהיה
משניצאנו מגלות מצרים שאז' דם נעבר
ונעשה חלב' פידוע, ועל-כן אוכלין
מאכלי חלב בשבועות וכנ"ל, אכל בראש
השנה אוכלין דבש, כי ראש השנה מרפז
על הגאולה האחרונה בחינת שופר,
בחינת "יהיה ביום ההוא יתקע בשופר
גדול". ועל-כן מתפללין הרבה בראש
השנה על מלכות משיח, כמו שאומרים:

"וצמיחת קרן לדר עבדך ועריכת נר לכן
ישי משיחך וכי", כי ראש השנה הוא
בחינת תשובה שאנו רוצים להמשיך
תשובה לחור ולחמן מה שקלקלנו אחר
כל הטובות שעשה ה' ותברך עמנו,
שהוציאנו ממצרים ונתן לנו את התורה
בשבועות ואחר כך עשינו מה שעשינו
בחטא העגל ומרגלים וכן בכל דור.
ועכשיו אנו רוצים להמשיך תשובה,
לחור ולחמן חבל, וזה התקון יהיה נגמר
בשיבוא משיח שעקרן תלוי בתשובה,
כמו שכתוב (ישעיה נב, ב): "ובא לציון גואל
ולשבי פשע וכי". וזה בחינת דבש כנ"ל.
ועל-כן אוכלין בשבועות חלב ובראש
השנה דבש, כי דבש הוא בחינת פרור
גפלא יותר, שזה הפרור יהיה נשלם רק
לעתיד שיתהפך מממאה לטהרה. ועל-כן
בדבש אין בו שום אסור לערבו עם בשר,
כי כבר נשלם בו הפרור ביותר עד שאין
יכול להתאחז בו הרע שלא נתברר עדין
מהבשר. אבל בחלב אסרה תורה לערבו
עם בשר, כי שם לא נשלם עדין הפרור

לזה על-ידי התשובה כנ"ל, שעל-ידי זה
העונות נתהפכין לזכות, שנתהפך
הממאה לטהרה וכנ"ל. וזה שמוכא
ששופר הוא בחינת 'דבש' שגיימריא
'שו' של שופר, כי שופר הוא בשביל
תשובה פמוכא, כי על-ידי קרן השופר
מודיעין להטוב הפבוש כנ"ל. על-כן הוא
בבחינת דבש, שהוא בחינת הפרור
שזוכין על-ידי תשובה:

מו וזהו "יהיה ביום ההוא יתקע בשופר
גדול וכו' באז האברים בארץ אשר
והנדהים בארץ מצרים וכי" - 'האברים
בארץ אשר' זה בחינת גאולה האחרונה,
כי סתריב מלך אשר הוא הראשון
שגלה את ישראל מארצם לחלח וחרור
וכי, שעדין לא חזרו משם ואפלו בימי
בית שני, ולא ישובו לארצם עד הגאולה
האחרונה, וזה הפרור של גאולה
האחרונה הוא בבחינת דבש שיוצא
מבדורים שנתהפך מטמא לטהור, כי אז
יהיה גמר הפרור ויתקום (דברים יב, ב): "ואת
רוח הממאה אעביר וכי". ואז יתהפך
אפלו הממאה לטהרה, וזה בחינת (ישעיה
מ): "ולדברה אשר בארץ אשר", כי
אשור שגלותו לא יתברר עד ביאת
משיח, הוא בבחינת דבורה שממנה יוצא
הדבש שמתהפך מממאה לטהרה, שזה
הפרור לא יהיה עד שיבוא משיח, רק
עמה מרפזת לנו התורה בחינת פרור זה
על-ידי התר הדבש לבד, אבל עקר
בחינת פרור זה יהיה רק לעתיד כנ"ל.

מזו וזה בחינת (משל ל. ה) "כל אמרת אלוק צרופה וכו'", בחינת (דברים ד, ב): "לא תוסיפו על הדבר ולא תגרעו ממנו". כי מי שרוצה לבקש מעם על המצוות על-פי שכלו יכול למעוץ ולהפשל מאד מאד, להוסיף או לגרע, או שיעבר לגמרי, כי טעמי המצוות אי אפשר להבין ולהשיג בשום אופן בשכל אנושי. ואפלו הפעמים שעל-פי מקלה, אף-על-פי שהם תורת אמת, אף-על-פי-כן אין אנו מבינים היטב איך על-ידי מצוה זאת על-פי דינים אלו דיקא נעשה תקון זה, רק שהוא אמת שעל-ידי הציצית נעשה התקון המבואר בפנות, וכן על-ידי שארי מצוות. אבל אי אפשר להבין איך דיקא על-ידי ציצית אלו נעשה זה התקון וכן בשארי מצוות, מכל שכן להבדיל טעמים של שקר, של שטות והכל של ההולכים בדרך החקירות אשר אסור להעלותם על הלב וכו'. וכבר מבאר מזה במקום אחר, כי טעמי המצוות אי אפשר להבין, כמו שכתוב (משל ה, ו): "ארח חיים פן תפלים געו מעגלתיה", כמו שפרשו רבותינו ז"ל שם (דברים רבה ג, ב), כי אי אפשר להבין מחמת בחינה הנ"ל, כי אי אפשר להשיג שני הבחינות הנ"ל יחד, איך הכל תלוי בעשייתנו ואף-על-פי-כן הכל מה' ותברך וכו' פנ"ל. ומחמת זה בעצמו אי אפשר להבין טעמי המצוות בשלמות, כי בודאי אי אפשר לנו להשיג ולהבין בשלמות התקון הנעשה על דינו, על-ידי כל מצוה

בשלמות, כי חלב הוא בבחינת הפרור של יציאת מצרים שאז עדין לא נשלם הפרור לגמרי להתהפך מרע לטוב ומחמת זה אסור לאכלו ולבשלו עם בשר שלא לערב שני בחינות הפרורים הנ"ל יחד, כי מאחר שלא נשלמו עדין, יכול להתאחו הרע שבהם ולהתגבר לנכ מתערבת הרעת של חקירות שני הפרורים הנ"ל פנ"ל, כי במקום שיש עדין איזה אחיזת הרע צריך לעשות הרחקה גדולה ביניהם. ועל-כן המלאכים אכלו בשר בחלב אצל אברהם אבינו, כמו שכתוב (בראשית יח, ט): "ולקח חמאה וחלב וכן הפקר וכו'", כי אצלם אין חלוק בין בשר לחלב, כי הכל בבחינת ברור אחד, בבחינת ברור שלמות, כי אין להם בחירה. ועל-כן בשרצו המלאכים לקבל את התורה אמר להם ה' ותברך: 'והלא אכלתם בשר בחלב אצל אברהם אבינו' (מדרש שוחר טוב תהלים ח), הינו כי התורה אי אפשר לקבל כי אם מי שיש לו בחירה שנמשך מחמת שאין יודעין השכל של הדיעה והבחירה שהם בחינת שני הפרורים הנ"ל, שזהו בחינת אסור תערובת בשר בחלב פנ"ל. ואתם אכלתם בשר בחלב, מחמת שאין לכם בחירה ואין שדך אצלכם אסור בשר בחלב פנ"ל, על-כן אין אתם יכולים לקבל את התורה. ועל-כן נדחו מקבלת התורה על-ידי מצות אסור בשר בחלב דיקא. ובשביל זה אוכלין מאכלי חלב בשבועות שהוא מקבלת התורה פנ"ל:

לקוטי הלכות דברים היוצאים מן הסי' ד יורה דעה קפו

מתקן רק ה' ותברך בעצמו מתקן, אם פן יגרע ולא יעשה תכלת כלל. וזהו בחינת מחלקת קרח שפפר בכל התורה על-ידי תקירות כאלו. כמו שאמרו רבותינו ז"ל (בפסוק רבה, פרשה מח): 'קרח מין הנה'. וזהו ששאל, טלית שפקה תכלת חיבת בציצית, או פטורה? אמרו לו, חיבת. התחיל משחק, מה טלית של מין אחר חוט של תכלת פוטרה, זו שפקה תכלת לא כל שפן? וכן בות מלא ספרים וכו' וכן בהרת פגרים וכו' פרהה בכלו וכו', הינו כנ"ל שפא לכפירות בכל התורה על-ידי שנכנס למבוכות הנ"ל, שעל-ידי זה היה קשה לו ממה נפשך הנ"ל, או שאין צריכין לעשות כלל, או אם צריכין תכלת, אם פן יעשה טלית שפקה תכלת. וכן אם ה' ותברך חפץ שנכתב מוזהר והיו יכולים לומר טעם על-פי פשוט כדי לפרסם יחוד שמו ותברך. ובנדאי זה הטעם אמת, אך אף-על-פירבן דברים בגו, כי אם פן בית שפלא ספרים שכתוב בכלם יחודו ואחרותו יפטר ממוזהר. על-פן אנו צריכין להאמין שאפלו מצות מוזהר שגראה לכאורה שיש לה טעם, אף-על-פירבן אין אנו יודעין הטעם בשלמות. וגם מפני מה צריכין לכתב המוזהר על עור דקא ולא על פספס וזהב, או לחקק על הפתל באתגליא שני הפרשיות, אך טעמי המצוות אי אפשר להבין מחמת בחינה הנ"ל. וקרה שפגם

ומצוה, כי אם פן, היינו יודעין דרכי ה' הנ"ל, כי פאמת התקון של כל מצוה נגמר על-ידי שני הבחינות יחד שהם בחינת אתערותא דלעלא ואתערותא דלתתא כנ"ל, כי בשרשם נכללים יחד, אך לנו אי אפשר להשיג זאת כנ"ל, כי מושם עקר כח הבחירה וכו' כנ"ל. ועל-פן בודאי אי אפשר לנו להבין טעם המצוות, דהינו התקון הנעשה על-ידי המצוה, כי אי אפשר להשיג הטעם בשלמות כי אם כשהיינו זוכים לראות ולהבין איד נכללים שני התקונים הנ"ל יחד, ששם הוא שרש כל התורה בלה ושם יש טעם ברור לכל מצוה, כי שם רואין התקון של כל מצוה ו - אך כל מצוה יש לה כח להפיל בבחינת אתערותא דלעלא שהוא הפרוד של מעלה, שעל-ידי זה נכלל ונשלם התקון, אבל מאחר שאנו אי אפשר לנו להשיג זאת, על-פן בודאי אי אפשר להבין בשלמות הטעם של שום מצוה. ומי שרוצה להבין בשכלו הטעם של המצוות זהו בעצמו בחינת פגם החקירות והמבוכות הנ"ל שאי אפשר להבין כנ"ל, שעל-ידי זה יכולין להפישל, להוסיף או לגרע או לעבר לגמרי, כי יש שיוכל לטעות על-פי מבוכות הנ"ל, שיאמר, מאחר שה' ותברך חפץ בעשתינו שנעשה תכלת לטלית, אם פן תכלת יקר בעיניו והוא תקון גדול, אם פן יעשה טלית שפקה תכלת, ואם אין התכלת

בזה ורצה לכנס במבוכות אלו, על-כן
פפר בעקר ובכל התורה, כמו שאמרו
רבותינו ז"ל וכנ"ל:

מח וזה שאמרו רבותינו ז"ל (בראשית רבה
מד, א): 'כל אמרת אלוה צרופה'

- וכי מה אכפת ליה להקדוש ברוך הוא
בין שוחט מן הערף לשוחט מן הצואר
וכו'? הוי לא נתנו המצוות אלא לצרף
בהם את ישראל, ובה המדרש נבוכו
הרבה המפרשים הנזכרים לדרכי החקירות
והטו הרבה מן האמת לצד אחר לגמרי,
יחול ה' להם, כאלו חס ושלום אין שום
טעם להמצוות, רק שהם נסיון בעלמא
אם נקטמם, אהה הו' הם, כי לא להוסיף
בדברים האלה שהם פנגד התורה לגמרי.

כי כבר מבאר בזהר הקדוש ובכתבי
האריי ז"ל, שכל מצוה ומצוה יש לה
פגנה מיוחדת שהם מתקוני העולמות
על-ידי מצוות אלו דיקא, ובכבר הכו על
ראשם שארי המפרשים הנזכרים אל
האמת וסתרו דברי הכל הנ"ל, וצוחו
בכרויבא לסתור דבריהם, והנה על-פי
דברינו הנ"ל אפשר להלם קצת דברי
המדרש הנ"ל, הינו שבנדאי מצד הברור
שלמעלה מה שה' יתברך בעצמו עוסק
לברר ולתקן העולמות, בנדאי אין חלוק
אצלו בין שוחט מן הערף לשוחט מן
הצואר, כי ה' יתברך יכול לברר ולתקן
העולמות וכל דבר בלא שחיטה כלל, כי
בנדאי גם הבהמות טמאות וכל הנבלות
ומטרפות יברר ה' יתברך, כי בלם יתבררו

לעתיד כשיתקיים (נבחה יג, ב): 'ונת רוח
הממאה אעביר וכו'". וזה שרמזו רבותינו
ז"ל (נדרים לח): 'בהמה ממאה נפשה וגופה
לשמים', כי הברור של המיני טמאים הוא
מן השמים לבד, על-ידי ה' יתברך
בעצמו, רק מה שאנה ה' יתברך לנו
להבדיל בין טמאים לטהורים ולכלי לאכל
מן הטהורים, כי אם על-ידי שחיטה מן
הצואר דיקא, והו רק בחינת הברור שלנו
שהוא יתברך ידע בחקמתו שהברור
והתקון שאנו צריכין לברר ולתקן בזה
העולם על-ידי בחירתנו דיקא, זה הברור
אי אפשר כי אם על-ידי שגזרה ממונים
טמאים ושגזחט מן הצואר דיקא, ואפי'
על-פי שגם זה הברור אי אפשר להשלים
כי אם על ידו יתברך, כי אם ה' לא
יבנה בית וכו'" (תהלים קכז, א), 'וכשאני
לעצמי מה אני, באמת זה אי אפשר
להבין כנ"ל, ומשם עקר פח הבחירה
שהוא בחינת נסיון וצרוף שעקר פחה
הוא על-ידי שאין אנו יודעין השגות אלו
כנ"ל, ועל-כן בנדאי יש טעמים נפלאים
לכל מצוה ומצוה ולכל פרט ודקדוק
שבה, רק שאי אפשר להבין מחמת שאי
אפשר להבין שני הבחינות הנ"ל כנ"ל.
וזהו וכי מה אכפת ליה להקדוש-ברוך
הוא בין שוחט וכו', כי בנדאי מצדו
יתברך אין חלוק, כי הוא יכול לברר הכל
בלא שחיטה כלל כנ"ל, הוי לא נתנו
המצוות כי אם לצרף את ישראל, הינו
שמצד הצרוף והנסיון שלנו שהוא בחינת

לקוטי הלכות דברים היוצאים מן הסי' ד יורה דעה קפט

ודעתו יתברך, ובודאי יש מעמים וסודות גפלאים לכל פרט ופרט של כל מצוה ומצוה, כמו שכתוב (דברים לב, טו): "כי לא דבר ריק הוא מפס". אבל בעזרת ה' דברינו הנ"ל נאמרים באמת וצדק, והם מכונים בפשט דברי המדרש הנ"ל:

מט ועל-כן מי שהולך בתמימות לא יפשל לעולם, כמו שכתוב

(משלי י, ט): "הולך בתם ילך בטח". פי

על-ידי תמימות ואמונה הוא מקים כל התורה דבריו, פי מאמין שצריכין לעשות ציצית לבגדו, פי ה' יתברך חפץ בציצית.

ואף-על-פירבן אסור להוסיף על החומין

פי אם שמונה חומין, לא יותר, וכן בכל

המצוות, פי אנו צריכין לעשות המצוות

רק כפי מה שצוה ה' יתברך בלי שום

מעם כלל ואנחנו מחייבים לעשות מה

שמיטל עלינו, וה' יתברך יגמר בעדנו, פי

הכל על ידו, ואף-על-פירבן אנו צריכין

לעשות מה שמיטל עלינו כנ"ל, וכן אפלו

בשחם ושלום הוא נכשל לפעמים באזה

חטא ועוון, אף-על-פירבן לא יפל מזה

ויתחזק לשוב בתשובה, פי יודע שיש

בחינת ברור שלמעלה שעל-ידי זה נתתן

הכל כנ"ל, ועל-כן על-ידי זה ישאר קים

לעולם בעבודתו יתברך יהיה איד שיהיה

ולא יבלבל את דעתו שום דבר, פי יש

במה קשיות ושטותים אצל רב בני אדם

שעל-ידי זה יפלו ויכשלו הרבה רחמנא

לצלן, וצריך לברוח מהם מאד ולסמוך רק

על אמונה ולא יפל בדעתו משום דבר,

כח הבחירה, מצד זה בודאי יש חלוק

גדול ועצום בלי שעור בין שוחט מן

הצואר לנוחר, או שוחט מן הערף, פי כפי

הצרוף שלנו שהוא בחינת כח הבחירה

אנו צריכין לברר דקא על-ידי שחיטה מן

הצואר, פי יש על זה מעמים גפלאים

על-פי חכמתו הקדומה יתברך ויהעלה,

רק שבודאי אי אפשר לנו להשיג מעמים

אלו, כמו שאי אפשר לנו להשיג איד

מתחברים שני הבחינות הנ"ל שהם

בחינת הברור שלמעלה והברור שלנו, פי

הכל אחד, פי מעמי המצוות נוגעים

בהשגות אלו כנ"ל, שאלו ההשגות

והמעמים אי אפשר להשיג בדי שיהיה

לנו בחירה, שהוא נסיון וצרוף, פי זה עקר

כח הבחירה מה שאין יודעין השגות אלו

כנ"ל, אבל באמת בודאי יש להם מעמים

גפלאים ונוראים, וזה עקר שבר העולם

הבא, שנוכח להשיג השגות הנ"ל לעתיד

שהם בחינת מעמי המצוות בשלמות.

ויהיה איד שיהיה פרוש המדרש הנ"ל,

אם יכינו לכונן האמת אם לא, על כל

פנים זה צריכין להאמין כל בן ישראל

שהמצוות בודאי יש להם מעם לכל פרט

ופרט ולכל דקדוק ודקדוק שבכל מצוה.

כמבאר בכל ספרי קדש שלא ברעת

המפרשים הנ"ל, שקרובין לכפירות

גמורות רחמנא לצלן, ואם אין אנו מבינין

דברי המדרש הוא מדרש פליאה, אבל

חלילה לזו בשביל זה מן האמת הנוגע

בעקרי האמונה, פי התורה היא חכמתו

כי כל הנפילות וההתרחקות מה' יתברך ותורתו נמשך ממבוכות הנ"ל, שמשם פת הבחירה פנ"ל, כי בודאי כל הנפילות וההתרחקות הם מחמת הבחירה של האדם שיש לו פת בבחירתו להתקרב לה' יתברך על-ידי תורה ומצוות, או להפך חס ושלום, וזה הפת של הבחירה נמשך רק מפה שאין מבינים מבוכות הנ"ל.

בי יש שאינו מתחיל כלל לעבד את ה' יתברך, או שעושה, חס ושלום עוד להפך, כמו הפלי עולם והרשעים ובעלי עברות רחמנא לצלן, וזה נמשך מהיצר הרע שיוצג ממבוכות הנ"ל, שרוצה להגביר הדיעה על הבחירה כאלו אין ה' יתברך רוצה כלל בעבודת האדם שמשם נמשכו כל דעות האפקורסים והפורקים על לגמרי ועל המצוות אומרים טעמים של הבל כאלו הם תקון המדינה, רחמנא לצלן מהם ומהמונם, ואפלו הפעלי תאוות שעוברים עברות ואינם יודעים חקירות כלל, אף-על-פי-כן פת בחירתם ותיצר הרע שלהם נמשך מבחינה זו, כי עקר היצר הרע נמשך מפירות (פמבאר דבר פמה פעמים). ויש להפך, כי יש בני אדם שפבר התחילו בעבודת ה' וקנימו פמה מצוות. ולפעמים התפללו בכונה ועסקו בתורה קצת, אך נפלו אחר כך ממעט עבודתם. ועל די זה נפלו בדעתם מאד. ויש הרבה שנתיאשו לגמרי, מחמת שראו שזה פמה פעמים שהתעוררו לה' יתברך

ולא עלתה בךם וכו'. פידוע ענין הרע הזה בכמה בני הנעורים. ויצר הרע זה הוא להפך, שיוצג ממבוכות הנ"ל ורוצה להגביר הבחירה על-ידי הדיעה כאלו הכל רק תלוי בהאדם לבד בלי ה' יתברך כלל. ועל-פן מאחר שנפל, שוב אין לו תקנה, חס ושלום. אבל באמת הפל מעשה בעל דבר שרוצה להפילו בדעתו, שכל כחו ממבוכות הנ"ל, כי מי שהולך בתמימות וימאמין שאי אפשר להשיג המבוכות הנ"ל, רק אנו מחיבים להאמין שהכל תלוי בנו והכל מה' יתברך, אף-על-פי שאי אפשר להבין זאת פנ"ל, על-פן בודאי לא יתרחק מהשם יתברך ולא יפל לעולם, כי בודאי צריכין לעבד את ה' יתברך בכל פחננו, כי הכל תלוי בנו, כי הארץ נתן לבני אדם ואף-על-פי-כן אין שום גפילה ויאוש בעולם, כי סוף כל סוף יגמר ה' יתברך פרצונו, והוא יתברך גומר ויגמר תמיד. וכל מה שעושה האדם שום דבר טוב אינו נאבד לעולם. ובודאי הדבר טוב עושה פעלתו בשלמות, אף-על-פי שרואה שאחר כך לא עלתה לו יפה, זה אי אפשר להבין. וכמו שאמרו רבותינו ו"ל לענין שלוח חפון (קרישין לט): 'הרי שאמר לו אביו וכו', היכן אריכות ימיו של זה וכו'?' ואמרו שם שפעשה פזה ראה אחר ועל-ידי זה קצין בנטיעות, אבל באמת פרשו שם רבותינו ו"ל שעקר האריכות ימים והטוב הוא לעולם שכלו אך וכלו טוב. וכן יש

לקוטי הלכות דברים היוצאים מן הסי' ד יורה דעה קצא

כמה מצוות והנהגות טובות שמפ"ש בתורה ובדברי רבותינו ז"ל, שעל ידן זוכין להציל מחמאים ולהתקרב אליו ותברך, כמו שכתוב במצוות ציצית (במדבר טו, ט): "למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי". וכן בתפלין (שמות יג, ט): "למען תהיה תורת ה' בפיך". ואם פן אם אחד לובש ציצית ואף-על-פי-כן מתגבר עליו הפעל דבר ומחמיאו חס ושלום, או שלובש גם תפלין ואף-על-פי-כן היצר הרע מתגבר עליו חס ושלום, אם פן חס ושלום, יפרק על ולא יקום גם מצוות ציצית ותפלין חס ושלום, אם פן חס ושלום ימיר דתו לגמרי, כמו שבאמת כל הפורקים על וכל המוקרים רחמנא לצלן באו לזה רק מחמת נפילות פ"דוע מעשיות פאלה הרבה. אבל באמת אין אנו מבינים דרכי ה' ובדואי כל דברי התורה ובדברי רבותינו ז"ל אמת וצדק, רק שיש כמה דברים שאי אפשר לנו להבינם, כי בודאי מצוות ציצית יש לה כח גדול להציל את האדם מהיצר הרע, וכמוכא בדברי רבותינו ז"ל (מנחות ט): 'מעשה באדם אחד שהיה זהיר במצוות ציצית וכו' באו ארבע ציציותיו וטפחו לו על פניו וכו', אבל אף-על-פי-כן לא כל בני אדם שוין, ויש אחד שנמשך אחר היצר הרע כל כך, עד שאפלו אם לובש ציצית קשה לו לעמוד נגד היצר הרע, ואף-על-פי-כן צריך לזהר ללבוש ציצית, אדרבא, צריך לזהר יותר ויותר, ואם

רוצה שאין הציצית מועילים לו להצילו מעברות, על כל פנים טוב לפנוי שעל כל פנים ישאר לו זכות מצוות ציצית ולא יאבד לגמרי וגם אולי יצטרפו בכמה זמנים כל המצוות של ציצית שקום בכל יום. וגם יצדק לזה שארי מצוות, כגון צדקה שמצלת מעברות וכיוצא בהם כלי האי ואולי יתגברו ויתקבצו כלם ויתנו לו כח להתגבר על יצרו, ואיך שיהיה על כל פנים כל מה שעושה דבר טוב אינו נאבד לעולם ואף-על-פי שאחר כך נעשה עמו מה שנעשה מי יודע מאיזה בחינה ומאיזה עולם יש לו יצר הרע, כי יש בענין זה כמה בחינות עד אין קץ שנעלמו מבני אדם והכל בשביל הבחירה. כי עקר הבחירה הוא על-ידי ההעלמה וקא שנתעלמו ענינים פאלה מבני אדם, שאי אפשר להבינם. והכל בשביל הבחירה כפ"ל, כמו שכתוב (קהלת ג): "גם את העלם נתן בלבם מכלי אשר לא ימצא האדם את המעשה אשר עשה האלהים מראש ועד סוף", שפרשוש לשון העלמה, כמו שפרש רש"י שם. ועל-כן כל אדם איך שהוא, יהיה איך שיהיה, הוא מחיב לעשות את שלו כל ימי חייו. ואם אף-על-פי-כן אינו זוכה חס ושלום לקנ"שה וטהרה וכו', אף-על-פי-כן הטוב אינו נאבד כלל, כי לית רעותא טבא דאתאבדי, כי מי יודע מה נעשה מהטוב שלו, אולי ה' יתברך השתמש בו לצורך גבה ועליון יותר ויותר מהענין שהוא היה

רוצה, כגון מי שראוה באיזה ספר שמצוה זו מסגלת לזכות לענין זה, ועל-ידי זה התעורר לקום מצוה זאת ואחר שקיים מצוה זאת, אף-על-פי-כן לא זכה לזה הענין, אין לו לפל בדיעתו כלל, כי מי יודע דרכי ה' אולי ה' יתברך העלה מצוה שלו לצורך תקון גבה יותר, כי מאד עמקו מחשבותיו, ואסור להרהר אחר ה' יתברך ואחר דברי רבותינו ז"ל כלל, כי כל דבריהם אמת וצדק, רק שיש כמה דברים שאין אנו מבינים אותם, כי נמשכין ממבוכות הנה"ל שאי אפשר להבינם, שמשם עקר כח הבחירה כנ"ל:

ג וזה שאמרו רבותינו ז"ל (במדבר רבה יח, ה) ומוכא בפרוש רש"י (במדבר טו, ז): 'יורה שפסק הנה מה ראה לשמות זה? עינו המעטו, ראה ששקלת גדולה יוצאה הימנו וכו'". הינו כנ"ל, כי הפרור הנעשה על-ידי זרע הילודים זה בחינת הפרור שלמעלה שנעשה על-ידי השם יתברך בעצמו, שבישרע מתגבר ביותר עד שאי אפשר להוציאו, אף-על-פי שמודיעין לו מעלתו כנ"ל, אזי מסבב ה' יתברך שיוצא דיקא על-ידי גדל התגברותם שמכניסין את הטוב בעמק מחשבתם, שדיקא על-ידי זה יוצא הטוב בורע הילודים, ואף-על-פי שהטוב מתברר, אבל אף-על-פי-כן הרשע שהתגבר על הטוב ולא הניחו לצאת בודאי ענוש וענש כנ"ל, כי גם מבני בניו של המן למדו תורה וכו' וכן מבני בניו של יסירא ופנחריב וכו' (שם)

יח, שכל זה הוא בחינת הנה"ל, בחינת ברור הטוב על-ידי זרע הילודים, כי אלו הרשעים הנה"ל המן ויסירא ופנחריב וכו' התגברו ברשעותם מאד מאד, מחמת שהיה כבוש בנייהם טוב נפלא מאד, כי כל מה שהטוב גבה ועליון יותר, הם מתגברים עליו בהתגברות גדול יותר ויותר, ומזה בא עצם רשעותם של המן ויסירא וכו' יוצא בהם. וה' יתברך אשר עמקו מחשבותיו מאד הוציא גם מהם הטוב על-ידי זרע הילודים, כי מבני בנייהם למדו תורה וכו'. אבל אלו הרשעים הנה"ל בודאי יאבדו ויתענשו בראוי להם, כי צדיק ה' וישר משפטיו וכו' ז"ל. וזהו טעות קרה מחמת שראוה שרפוב שלו נפלא מאד ויצאו ממנו צדיקים גדולים ונוראים וסבר שאד שיעשה יהיה ה' עמו פאלו, חס ושלום, השם יתברך מברח להספים עמו מחמת שראוה שה' יתברך צריך להוציא ממנו צדיקים נוראים פאלו שמואל ובניו ועשרים וארבע משמרות ליה וכו', שכל העולם תלוי בהם, על-כן סבר שבודאי הוא ימלט, אבל ראה ולא ידע מה ראה, כי ה' יתברך בודאי יגמור הכל כרצונו ובודאי יצאו הצדיקים האלו ממנו ואף-על-פי-כן הוא בעצמו עומד בנפיון ובחירה, ואם היה שובר תאוותו ולא היה חולק על משה בודאי היה אשרי לו והיה זוכה למה שזוכה, כי קרה היה גדול כמעלה מאד והיה מוכן לזכות למדרגה

ג וזה שאמרו רבותינו ז"ל (במדבר רבה יח, ה) ומוכא בפרוש רש"י (במדבר טו, ז): 'יורה שפסק הנה מה ראה לשמות זה? עינו המעטו, ראה ששקלת גדולה יוצאה הימנו וכו'". הינו כנ"ל, כי הפרור הנעשה על-ידי זרע הילודים זה בחינת הפרור שלמעלה שנעשה על-ידי השם יתברך בעצמו, שבישרע מתגבר ביותר עד שאי אפשר להוציאו, אף-על-פי שמודיעין לו מעלתו כנ"ל, אזי מסבב ה' יתברך שיוצא דיקא על-ידי גדל התגברותם שמכניסין את הטוב בעמק מחשבתם, שדיקא על-ידי זה יוצא הטוב בורע הילודים, ואף-על-פי שהטוב מתברר, אבל אף-על-פי-כן הרשע שהתגבר על הטוב ולא הניחו לצאת בודאי ענוש וענש כנ"ל, כי גם מבני בניו של המן למדו תורה וכו' וכן מבני בניו של יסירא ופנחריב וכו' (שם)

לקוטי הלכות דברים היוצאים מן הסי' יורה דעה קצג

גבה מאד. וכמוכא שהיה במדרגה גבה
פזאת שגשויאות אליצפן בן עזיאל היה
קמן לפניו והוא טעה ונתקמא בנשיאותו
וחלק על משה וסמך על הטוב שעתיד
לצאת ממנו, אבל לא ידע כי גדלו מעשי
ה' וכו', כי הטוב יצא ממנו, שיצאו כל
הצדיקים הנ"ל מדרעו ואף-על-פי-כן הוא
נפל באין סומך לגיהנום ונענש הרבה
לדורות, כי ישרים דרכי ה' ואי אפשר
להבינם כנ"ל. וזה בחינת (במדבר טו, א):
"ויסח קרח" - ו'אתפלג קרח' (תרגום שם),
שעשה חלוק ופרוד בין שני ההשגות
הנ"ל, שרצה להבינם בדתו ולא סמך
על אמונה שבאמת שניהם אחד, כי
הספרא אחראי שארי בחבורא וסיים
בפרודא, שרצה להבין בדתו חבור שני
הפכים שהם המבוכות הנ"ל שגוראין
כשני הפכים. וסיים בפרודא, כי על-ידי
זה נעשה פרוד גמור, כי מחמת שאינו
יכול לחברם בדתו, הוא בא לכפירות
גמורות ומקצץ בנטיעות ועשה פרוד בין
הדברים, כי באמת הכל אחד, רק שאי
אפשר להבין זאת בדתת כי אם באמונה
לבד, אבל בגוישראל המאמינים נזהרים
לבלי לכנס כלל בתקירות אלו לחברם
בדתם, חס ושלום, רק סומכים על
אמונה, שבאמת הם מחברים והכל אחד,
רק שאי אפשר לנו להבין כי גבהו שמים
על הארץ בן גבהו דרכיו מדרבינו
ומחשבותיו ממוחשבותינו וכנ"ל:

נא וזהו "לא תבשל גדי בחלב אמו"
(שמות כג, טו). והוא תמונה למה
כתבה תורה 'בחלב אמו', הלא באמת גם
בשאר חלב אסור, כמו שקבלו רבותינו
ו"ל, אך בזה רמזה לנו התורה החדוש
של אסור בשר בחלב, שאסורו שלא
לחברם כדי שלא תתגבר הקלפה
והספרא אחראי, שרצה להתגבר להבין
בדתת חבור שני הבחינות הנ"ל, שהם
המבוכות שאי אפשר להבינם, שבאמת
הכל אחד, אבל אי אפשר להבינם כנ"ל.
וזהו "לא תבשל גדי בחלב אמו", שאף-
על-פי שהגדי יונק מחלב אמו וכל חיותו
וקיימו הוא על-ידי חלב אמו, אף-על-פי-
כן בזה העולם אסור לחבר בשר אפלו
עם חלב אמו, מחמת שהבשר הוא
בבחינת הפרוד שלמעלה שאף-על-פי
שבאמת שניהם אחד. ועל-כן באמת
הגדי יונק מחלב אמו, כי עקר חיותו
וקיימו משם, כי שניהם אחד, כי עקר
הפרוד שלנו הוא גם-כן מה' והפרוד, כי
הכל מאתו, כי "מי הקדימני ואשלם"
כנ"ל, אף-על-פי-כן אסור לנו לחברם
ולבשלם, או לאכלם יחד, כי אסור לנו
לחבר בדתתנו הבנת שני בחינות
הפרודים אלו יחד כנ"ל. ועל-כן דקדקה
התורה וכתבה אסור בשר בחלב בלשון
"בחלב אמו", להורות לנו שבאמת
בשרשם הכל אחד. וזה עקר האסור של
בשר בחלב, כי גורם שתתגבר הקלפה

טו. טז.

ש'רצה לחברם בדעת, שעל-ידי זה הוא עושה פרוז ביניהם, כי בדעת פודאי אי אפשר להבינם ואזי בא לכפירות, חס ושלום, ועושה פרוז לגמרי, כי הסמרא אחרא "שארי בחבורא וסיס בפרודא" כנ"ל. ועל-כן אסרה לנו התורה לחבר בשר בחלב, כי אסור לחבר בדעת שני הבחינות הנ"ל, כי אי אפשר להבינם בדעת, רק לסמוך על אמונה, שבאמת הכל אחד כנ"ל:

הלכות דברים היוצאים מן הסי'

הלכה א

על פי התורה "תפלה לחבוק" (ספין ט) הנ"ל בהלכות שחיטה (הלכה ב):

א וזה בחינת חלב ודבש דבורים שהתורה התורה אף שיוצאים מן הסי', כי עקר השחיטה היא בחינת תקון הברית להכניע רע הפולל על-ידי בחינת שלמות לשון הקדש כנ"ל. ועל-כן חלב שהוא בבחינת תקון הברית בשלמות, בבחינת (בביות ט): "דם נעפר ונעשה חלב", שזהו עקר בחינת תקון הברית, כמו שמבאר במאמר "האי מאן וכו'" (ספין ט), ועל-כן אין החלב צריכה החר השחיטה. וכן הדבש היוצא מן הדבורים הוא בחינת המתקת הדבור שנמתק מרע לטוב, בבחינת (איב ט): "מי

יתן טהור מממא". כמו החלב שהוא גם כן נמתק מרע לטוב, כי נתהפך מדם לחלב כנ"ל. ועל-כן דבש וחלב הם בבחינת שלמות לשון הקדש, שעקר שלמותו על-ידי התרגום דוקא, דהינו כי עקר השלמות של הקדשה הוא דוקא להפך ולברר הטוב מן הרע שזה בחינת שלמות לשון הקדש על-ידי התרגום שהוא בחינת נטה, בחינת (בראשית ב ט):

דף טו

"עין הדעת טוב ורע", דהינו להוציא הטוב מן הרע דוקא, ועל-ידיה דוקא נשלם הלשון הקדש בשלמות כי זה עקר שלמותו (פמוא שם בדברי רבנו גרו יאיר), וזה בחינת (שיר השירים ד, א): "דבש וחלב תחת לשונך", 'תחת לשונך' דוקא, כי הם בחינת לשון הקדש שמוציאין ומקדרין מן הרע בבחינת לשון תרגום כנ"ל, שעקר שבח הלשון הקדש הוא על-ידי זה כנ"ל. וזה שאיתא ומוא בדברי רבנו גרו יאיר (ספין קצט), כי "דבש" בנמקרא "אשה", הינו בחינת שלמות לשון הקדש, שהוא בחינת הנה-אשה כנ"ל:

ב וזהו שאמר דוד (פתילים קח) ארבע פעמים "סבוגי" על השבעים עמיון המסבין את הקדשה פמוא. והם בחינת ארבע קלפות פמוא. וכנגדם אמר ארבע פעמים "סבוגי". ועל-כן אמר בפעם הרביעית "סבוגי כדברים" נגד קלפה הרביעית שהוא בחינת נטה, שהוא בחינת דבורים שיש בהם עקץ רע, שהוא בחינת והמת הנחש שיש לה ארס בפה,

לקוטי הלכות דברים היוצאים מן הכי א יורה דעה קצה

מגורת זהב' (בסיון ה) ששצצריכו להכניע את הרשעים שמתנגדים מאד, צריכים לירד להרע שהם נאחזים בו ולשברו, ועל ידי זה מכניעו הרשעים עדי ארץ, עין שם. ועל כן נשא בנות פלשתים, כדי לירד לרע הפולל שהם נאחזין בו ולשברו. ועל כן בקש עליה ותואנה להתגרה בהם דוקא על ידי זה, כמו שכתוב (שפטים ד, ד): "כי מה' היא כי האנה הוא מבקש מפלשתים", כי דוקא על ידי זה יוכל להכניע אותם ולשברם כנ"ל, כי שם אחיזתם, כי הוא רע הפולל של כל האמות ובפרט פלשתים שהם שכנים של מצרים ודגמתם, והם מזרע מצרים ששמופין בומה ברע הפולל מאד, וכל עקר אחיזתם של פלשתים ברע הפולל, כי משם לדתם וביאתם לעולם, כי הם ממזורים מזרע מצרים, כמו שכתוב (בראשית י, ד): "אשר יצאו משם פלשתים", כמו שפרש רש"י. ועל כן היה לעם קדוש - ישראל, תמיד יסורין מהם והיו תמיד כנגד ישראל והראשונים בקדשת ישראל שהם האבות, היו להם יסורין מפלשתים, כמו שכתוב (בראשית כו, טו), "וכל הבארות וכו' סתמום פלשתים". ועקרי המתנגדים של אברהם יצחק ויעקב היו פלשתים ומצרים:

ג ועל כן כשצצאו ישראל ממצרים כתיב (שמות יג, ט): "ולא נחם אלהים דרך ארץ פלשתים כי קרוב הוא", 'כי קרוב' ממש בגשמיזת וריוחניות, ועל-

בחינת הרע של שכנים לשונות. ומש בהם גם כן מתיקות גדול, דהינו הדבש שהוא תכלית המתיקות, כמו שכתוב (שפטים ד): "מה מתוק מדבש", הינו בחינת לשון הקדש שמבדרין משם. כי הוא בבחינת עין הדעת טוב ורע כנ"ל, כי מתיקות הדבש הוא בחינת מתיקות הדבור שנמתק בבחינת שלמות לשון הקדש, בבחינת תקון הברית שהוא בחינת מיון מתוקין, שהוא הפך מיון מרורין והם בחינת פגם הברית, והם בחינת מרה דאית לה תרי פיות'. הפך הדבש שהוא בחינת מתיקות הדבור של לשון הקדש שהוא בחינת פי שנים כנ"ל, כמו שמבאר במאמר המתחיל, "הצילה מתרב נפשי מיד בלב" (בסיון ו). וזה שנאמר בשמשון (שם ט): "כי מגזית הארזיה רדה הדבש", ומשם למרו רבותינו ו'ל התר הדבש. מגזית הארזיה' דוקא, שהוא בחינת מיון מתיקין, תקון הברית, בחינת ארזיה נחית', כמובא שם, כי שמשון הגבור שהיה גזיר אלקים ושופט ישראל, בודאי פונתו היה לשם שמים והיה מבין מזה דבר גדול ונבנה מאד מאד במה שצא בנות פלשתים ו'וכנתו היה שפסוד על גבורת קדשתו לירד לעמק הרע שלהם שהם נאחזים בו כדי לשברו ולהעלות ממנו בבחינת (בראשית יג, א): "ועל אברם ממצרים", כדי שעל ידי זה יפלו הפלשתים ממילא וכמו שאמר רבנו גרו יאיר במאמר 'ראיתי

אמות כנ"ל. וזה שפרכו יעקב ורמזו לו על שמשון, כמו שפרש רש"י (בראשית מג, ז): "יהי דן נחש עלי דרך וכו' הנשד עקבי סוס ויפל רכבו אחר", הינו שהוא ירד לתוך הרע הפולל והמת הנחש ושברה, ועל-ידי-זה נפלו לאחוריהם ממילא הפלשתים שהיו נאחזים שם. וזהו הנשד עקבי סוס ויפל וכו', כי 'סוס' הוא בחינת הרע שנאחזין בו שהם בחינת רוכבים עליו, בחינת (שמות טו, א): "סוס ורוכבו רמה בים", ועל-ידי זה שנשד ושבר עקבי סוס - הרע שנאחזים בו, על-ידי זה נפלו הרוכבים עליהם שהם הפלשתים ממילא כנ"ל. ועל-כן נשתבחה ארץ-ישראל שהיא "ארץ זבת חלב ודבש" (שמות יג, ח), כי ארץ-ישראל הוא בחינת שלמות לשון הקדש כנ"ל בהלכות חלב (הלכה א) ועל-כן שם הברכה של "זבת חלב ודבש", בחינת "דבש וחלב תחת לשונך", בחינת שלמות לשון הקדש כנ"ל:

ד ועל-כן תחלת העלילה שהתחיל שמשון להתגרות בהם כנשואין שלו, היה על-ידי החדה של הדבש, כי על-ידי בחינת הדבש רצה להכניעם כנ"ל. ואף שרבותינו ז"ל אמרו (סוטה טו), "שמשון הלך אחר עיניו, אף-על-פי-כן בודאי בתחלה היה פגותו לשם שמוס, כמו שמפרש במקרא (שפטים ד, ד): "והם לא ידעו כי מוה' היא וכו'" כנ"ל. אך כפי הנראה מן המקראות ומדברי רבותינו ז"ל שבסוף נכשל קצת, כי לזה

כן לא רצה להולכים דרך שם, שלא לברר מן הפחת אל הפח. כי שם יהיה הרע נאחזו בהם חס ושלום מחמת שהם דגמת מצרים וקרוכים אליהם מאד כנ"ל, עד שאפשר שיחשבו שם לחזר למצרים אל הרע שיצאו משם, כמו שכתוב (ישעיהו י"ג): "אם יחם העם בראתם מלחמה ושבו מצרימה", כי מחמת ששם התגברות הרע כנ"ל דגמת מצרים כנ"ל. על-כן לא יוכלו לעמוד בקשרי המלחמה וישונו למצרים, חס ושלום, כנ"ל. וכן אחר כך מתחלה ועד סוף אפלו בסוף מלכות בית דוד היו מעולם כנגד ישראל והיו מצרים להם כשהיו מתגברים, כי הפלשתים הפך ישראל ממש, כי עקר אחיות ישראל הוא בקדשת שמירת הברית. והפלשתים אחזתם ברע הפולל ביותר, כי הם ממורים וכו"ל. ועל-כן שמשון הגבור שהיה הראשון שחגר מתניו לעמוד כנגדם להכניעם, והם היו מתגברים בתקף גדול מאד אז כמו שנראה מהמקראות שם, על-כן הכרח לירד לתוך עמק הרע שלהם לשברו ולהכניעו ולברר הטוב מן הרע, שעל-ידי זה נפלתם כנ"ל. ועל-כן בעת שהלך לגשאה גורמן לו זאת המעשה של הדבש שמצא בגוית הארזה, כמו שכתוב שם במקרא, כי הוא היה אז בבחינה זו, בבחינת נגה לברר הטוב מן הרע שזה בחינת הדבש שהוא טהור מטמא, בחינת שלמות לשון הקדש שנשלם על-ידי הכניעת הרע של שבעים

100

לקוטי הלכות דברים היוצאים מן החי ב יורה דעה קצו

צריך תקף גדול שיהיה במעלה נפלאה ונשגבה מאד מאד בבחינת צדיק גמור המבאר בדבריו רבנו שם, שלא יאמר אצלו שום רע אפלו במשוהו, אפלו בכח, או יוכל להשפיל רשעים עדי ארץ בבחינת הנ"ל, ענין שם:

קריעת ים סוף ומלחמת עמלק וכו', וזה בחינת 'רעמים וכו' עניי דשפכי מיא' וכו' (פרשת נח). ועל-ידי זה זוכין לנבואה וכו' וכו'. ועל-ידי כל זה נתעורר קול הנגון המושקה את הגן ששם גדלים כל הריחות, שעל-ידי זה מקניעין מזונא דיגופא וזוכין למזונא דינשמתא, שעל-ידי זה יכולין להוכיח, כי גותנין ריח טוב בהנשמות על-ידי תוכחתו וכו' וכו' (ענין שם כל זה היטב היטב):

הלכה ב

ענין חלב ודבש שהתורה התורה, ואין בו משום איבר מן החי, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (בבבא בתרא י: ושנהו חרוש הוא):

הענין על-פי מה שאמר רבנו ז"ל, במאמר 'תקעו' - ג', המדבר מתוכחה בלקוטי תנינא (ספין ח), ואיתא שם, שכשהסמרא אחרא יונקת חם ושלום מהדעת והחסד ודקדושה, ואזי התפלה בבחינת דין חם ושלום, ואזי מתגבר תאות גאוף חם ושלום, אזי צריכין בעל פה גדול שיתפלל תפלה בחינת דין, וזאת התפלה עומדת לו להסמרא אחרא בצוארו וכו'. ועל-ידי זה הסמרא אחרא מקיאה כל הקדושות וכל הדעת וכו' שבלעה וכו'. והוה בחינת פינתם במעשה זמרי, שאז התפלל תפלה בבחינת דין, כמו שכתוב (תהלים קי, ב): "ועמד פינתם ויפלל וכו'". והוה אותיות 'ויפלל' ראשי תבות: "ו'ה'ש'ל'ד' ל'פני פ'רעה ו'ה'י ל'תנין וכו'". (שמות ג, טו). וזה בחינת גרים, בחינת (שם יח, א וברשי"י): "וישמע יתרו" - מ'ה שמועה שמע ובא?

א וזה בחינת אסור איבר מן החי ומצות שחיטה, כי אסור לנו לאכל שום דבר מן החי, כי אם על-ידי תקון השחיטה, כי החי, דהינו בהמה וחייה וכיוצא, הם בבחינת פסילות, העדר הדעת שמשם יניקת הסמרא אחרא, שהם בבחינת פסילות, בחינת רוח הבהמיות שמשם אחיות כל התאוות, בפרט תאוה הפלליות שהיא תאות גאוף, שהוא בחינת בהמיות, העדר הדעת, כי המוח הוא מחצה פרוסה בפני תאוה זו (כמו שמבאר בסמרא ת"ל). ועל-כן אי אפשר לנו לאכל מן החי שלא מתגבר עלינו, חם ושלום, רוח הבהמיות, שלא לתן, חם ושלום, וניקה לרוח הבהמה מרוח האדם שהוא בחינת דעת. ומחמת זה אסור לנו לאכל מן החי כי אם על-ידי תקון השחיטה, כי השחיטה על-ידי הספין של שחיטה שהוא בחינת (ישנה לה, י): "הרב לה", בחינת (תהלים קמט, ו): "רוממות אל בגרונם וחרב פיפיות בדם", זה בחינת

תפלה בבחינת דיון, וכמבאר פל זה לעיל בהלכות מתנות כהונה, עין שם. פי' על-ידי חטא אדם הראשון נתעברו כל הדברים, ואז על-ידי אותו החטא, על-ידי זה יגקה הסטרא אחרא מהדעת והחסד דקדושה, כי עקר הפגם שלו היה בהדעת, בחינת עין הדעת וכו'. ואז אנו צריכין בכל פעם שצריכין לתקן ולברר ולהוציא החיות דקדושה מן הסטרא אחרא והקלפות, אז צריכין בכל פעם להשתמש עם פה התפלה של הפעל פה, שהיא בחינת תפלה בבחינת דיון, שעל-ידי זה מוציאין מהסטרא אחרא כל חיותה, כל הקדושה והחיות שבלעה, בבחינת (אי"ב ב, טו): "חיל בלע ונקאנו וכו'" פנ"ל. ועל-כן ביציאת מצרים שאז היה עקר תקון חטא אדם הראשון פמוכא, פי' גלות מצרים היה מחמת פגם חטא אדם הראשון, פידוע, ועל-כן, כשהקדוש-ברוך-הוא רצה להוציאם ולתקן פגם אדם הראשון, להוציא כל החיות והקדושה מהסטרא אחרא, אזי הצרך משה להשתמש עם התפלה שהיא בבחינת דיון, בחינת "והשלף לפני פרעה והי לתנין וכו'" (פנ"ל בפסוק תנ"ל), שזהו בחינת משה משה, שהוא משה עז, שזה בחינת קריעת ים-סוף (פסוק בפסוק תנ"ל). ועל-כן כשצריכין לתקן את הבהמה, דהינו להכניע רוח הבהמיות ולהוציא ולברר משם כל החיות דקדושה שבלעה, דהינו לברר מה שנתעבר על-ידי חטא אדם הראשון טוב

ורע, שהוא רוח האדם ורוח הבהמה שנתעבר, אזי צריכין להשתמש עם הפעל עז שהוא בחינת תפלה, בבחינת דיון שהוא בחינת החליף של שחיטה, שהוא בחינת "רוקמות אל בגדונם וחרב פיפיות בידם", הינו בחינת תפלה, בבחינת דיון של הפעל פה. ואז מוציאין מן הסטרא אחרא מבחינת רוח הבהמה כל הקדושות וכל הדעת שבלע וכו' פנ"ל. ואז דיקא מתרין לאכל הבהמה, כי אז נכנע ונתפטר רוח הבהמיות על-ידי בחינת התפלה, בבחינת דיון של הפעל פה, שהוא בחינת הספין של השחיטה פנ"ל (ועין עוד פנה לעיל בהלכות מתנות כהונה).

ב נמצא שאי אפשר לאכל שום דבר מן החי בראם על-ידי התקון של בחינת התפלה בבחינת דיון של הפעל פה, שזהו בחינת שחיטה פנ"ל. ועל-כן חלב היוצא מן החי התורה התורה, פי' עקר החלב נמשך על-ידי הלדה, שאז דם נעבר ונעשה חלב, שזה נעשה על-ידי בחינת התקון הנ"ל של בחינת התפלה בבחינת דיון של הפעל פה, כי עקר הלדה נמשך משם, כי כל ההולדות הם תקון חטא אדם הראשון פידוע, כי בכל הולדה נתברר ברוח שנתעברו מחטא אדם הראשון פידוע. ועל-כן עקר ההולדה נמשכת על-ידי בחינת התפלה בבחינת דיון של הפעל פה, כי אתערוחא דוונא מסטרא דגבורה (פסוק בילר הקדוש), שזה בחינת תפלה בבחינת דיון, כי הוונא

לקוטי הלכות דברים היוצאים מן הסיב יורה דעה קצט

הוא בחינת תפלה פדיוע, וכמוכא בדברי רבנו ז"ל גם כן על מאמר רבותינו ז"ל (ברכות ה:): "על תפילתי שתהא כמוכה למפתי וכו'", ענין שם (סיקן ט), ומחמת פגם אדם הראשון, שעקר הפגם היה בפגם הברית, על-כן התקרח שיהיה התעוררות הוויג מסטרא דשמאלא שהוא סטרא דגבורה כנ"ל. ועל-כן צריכין שיהיה לזה גבור גדול ובעל כח שזקנה שיהיה וויגו בקדושה, שלא יתאחו בו חס ושלום הדין דסטרא אחרא שהוא בחינת מחין דקטנות, שמשם נמשך תאות הבהמיות, רק צריך להיות גבור חזק ובעל כח, בחינת (דברי ויטב עפ"ה): "גברי כח עשי דברו" (תהלים ק"ב, ט) - אגון דמתגברין על צריהון, אגון דמין למלאכין ממש, ואז בשזוכה להיות גבור ובעל כח להתגבר על תאותו, אזי אף-על-פי שבהכרח, אף-על-פירבן, התעוררות הוויג מסטרא דגבורא, עם כל זה אין הסטרא אחרא נאחות בו כלל, חס ושלום, אדרבא, וויג בקדושה הוא בבחינת התפלה, בבחינת דין של הבעל כח הנ"ל, שעל-ידי זה, אדרבא, מוציאין כל הקדושות וכל הדעת וכו' מהסטרא אחרא, בבחינת "חיל בלע וקאנו וכו'" כנ"ל, ועל-ידי זה מתברר ומתקן חטא אדם הראשון כנ"ל:

ועקר הבהנה שהוא בחינת חסד פדיוע, שזהו בחינת דעת (כמו שבבאר במאמר הנ"ל). בבחינת (מלאכי ב, ז): "כי שפתי כהן ישמרו דעת", עקר הבהנה נמשך רק על-ידי בחינת התפלה בבחינת דין של הבעל כח, שזהו בחינת תפלת פינתם במעשה זכרי וכו' כנ"ל. כי אז דיקא בשקנא פינתם במעשה זכרי ויעמוד פנתם ויפלא, והתפלל תפלה בבחינת דין, אז דיקא זכה לכהנה, כמו שכתוב (פסדרי כה, ז): "לכן אמר הנני וכו' והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהנת עולם וכו'". ועל-כן כל הבהנים והלויים נקראים "בעלי כח", כמו שפרש רש"י על פסוק (קהלת יב, ט) "והתעזו אנשי החיל" - אלו הבהנים שהיו גבורים וכו', וכן זה הפסוק "והשלך לפני פרעה יחי לתנין", שהוא מרמז על התפלה בבחינת דין של הבעל כח, זה הפסוק נאמר על אהרן, כמו שכתוב שם (שמות י, ט): "ואמרת אל אהרן קח את מפרד והשלך וכו'", ועל-ידי זה זכה אהרן אחר כך לכהנה, פי על-ידי התפלה בבחינת דין של הבעל כח, על-ידי זה מוציאין את כל החיות וכל הקדושות וכל הדעת והחסד שבלעה הסטרא אחרא, ואז חוזר הדעת והחסד אל הקדושה ונשלם הדעת והחסד דקדושה שהוא בחינת כהן כנ"ל. ועל-כן צריכין לתן הכבוד שהוא הולדה ראשונה לכהן, כדי להמשיך קדושה להכבוד להולדה ראשונה על-ידי קדושת כהן שנמשך מבחינת התפלה בבחינת

ג וזה בחינת קדוש כבודות באדם ובבהמה, כי הכל הולך אחר ההתחלה, ועל-כן צותה התורה שהולדה הראשונה שהוא הכבוד ותנו אותו לכהן.

דין של הבעל ביה, שמשם עקר קדשת
ההולדה פנ"ל. והכל הולך אחר
ההתחלה, ואין כל ההולדות שאחר כך,
בלם מקבלים קדשה משם, כי הלה זה
בחינת יציאת מצרים שהיא בחינת לדה,
כידוע. ואז נתברר יוציא מהסמרא אחרא
כל הקדשות שבלעה פנ"ל, ועל-כן אז
'דם נעבר ונעשה חלב', כי נתהפך מדין
לרחמים, כי הסמרא אחרא תקף הדין
מקאה כל הקדשות שבלעה, ואז נשלם
החסד וקדשה ונתהפך מדין לרחמים,
בחינת 'דם נעבר ונעשה חלב' פנ"ל.
ועל-כן תקף ביציאת מצרים נצטוו מצוה
ראשונה לקדש בכורות באדם ובבהמה,
כי עקר יציאת מצרים שהוא בחינת לדה
היה על-ידי בחינה זו, על-ידי בחינת
התפלה של הבעל ביה, בחינת "ויהשלך
לפני פרעה וכו'" פנ"ל, ועל-כן נצטוו תקף
לקדש בכורות, כי קדוש בכורות הוא
בחינה זו להמשיך ביה מבחינת התפלה
הנ"ל שמשם קדשת הלה פנ"ל. ועל-כן
בתחלה היתה העבודה בכורות, ואחר
כך בשחטאו, נפסלו ונבחרו כהנים
תחתיהם, כי העבודה של קרבנות זהו
בחינת תפלה בבחינת דין של הבעל ביה,
כי כל הקרבנות הם בחינת תפלה, כי
התפלה היא במקום קרבן. ועקר
הקרבנות היא זריקת הדמים על המזבח
והדמים הם בחינת דינים. ועל-כן
הקרבנות הם בבחינת תפלה בבחינת דין
של הבעל ביה, שהם בחינת כהנים,

שהם אנשי חיל גבורי כח פנ"ל, שעל-ידי
זה מבררין ומוציאין כל החיות של
הסמרא אחרא שנתערב שם על-ידי
החטאים שעליהם בא הקרבן. ועל-כן
בתחלה היתה העבודה בכורות, כי הם
גם-כן בבחינה זו פנ"ל, עד שחטאו בעגל
ואז נפסלו ואז נבחרו הכהנים תחתיהם,
כי הכהנים הם בחינת גבורי כח פנ"ל
והם קדושים בקדשת הכרית, כי יש להם
הרבה מצוות בקדשת הכרית יותר
מישראל ועל-כן הם בחינת בעלי ביה.
ועל-כן עקר העבודה של הקרבנות על
'דם, כי הם יכולים לתקן בחינת התקון
על-ידי בחינת התפלה הנ"ל של הבעל
ביה, שזהו בחינת קרבנות. ועל-כן צריכין
לתקן הכבוד לכהן כדי להמשיך קדשה
ללה ראשונה על-ידי הכהן וכו' פנ"ל:

ד ועל-כן עקר יציאת מצרים היה
על-ידי מפת בכורות שהיא
מכה אחרונה ובהתראה תחלה, כי כל
המכות של מצרים – כלם באו על-ידי
תפלת משה, כי כל הנסים וכל המופתים
הנוראים שעשה משה, כלם היו על-ידי
תפלתו. נמצא שזהו צורך משה להתפלל
שיביא הקדוש-ברוך-הוא מכות על
פרעה, ואת התפלה היא תפלה בבחינת
דין, אבל משה היה בעל כח גדול ולא
יכלה הסמרא אחרא להתגבר חס ושלוש
על-ידי זה לשלט גם בישראל, כי אם
אדרבא על-ידי זה הוציא כל החיות וכו'
מהסמרא אחרא והכניע הסמרא אחרא

לקוטי הלכות דברים היוצאים מן החי ב יורה דעה רא

והוציאו ממנו כל הקדשה על ידי בחינת הלקחה וכו' פנ"ל:

ה וזוהו גספן בחינת דבש שהתירה תורה, כי דבש הוא בחינת

גבורות פדוע, בחינת (שפטים ד, יח): "מה מתוק מדבש ומה עז מארי". ועלפן שמשון הגבור פשהלך לשא אשה מבנות פלשתים מצא דבש בגינת הארי, כי שמשון הגבור היה צריך אז להתגבר על פלשתים שהיו מושלים בישראל, דהונו שהפטר אחרא, שהם האמות, שהתגברו על ישראל או היה יניקתם מהקדשה. ואז צריכו להשתמש בבחינת התפלה, בבחינת דין של הפעל פה, ועלפן היה הנס על ידי שמשון הגבור, שהיה גבור ובעל פה ותיה לו פה להתפלל תפלה פזו. ועלפן הלך אצלם לשא אשה, אצלם דיקא פדי להוריד עצמו עליהם והם ירצו להתאחו בו, והוא מתקף בגורתו וכוהו ותגבר עליהם על ידי זה דיקא, כמו שכתוב (ש"ד): "כי מה הוא כי תאנה הוא מבקש מפלשתים", שזוהו בחינת התפלה הנ"ל של הבעל פה בבחינת דין, שאז הפטר אחרא רוצה להתאחו פה, כי אחזתם תמיד בבחינת דין, אכל מחמת שהוא בעל פה, אזי זאת התפלה עומדת להם בצוארם עד שמקיאם כל הקדשות וכו' (פסוקא שם היב בפסוקא ת"ל). וזוהו בעצמו ענין שמשון פנ"ל, כי אצל הצדיקים הווגו והתפלה הם בחינה אחת פנ"ל. וישראל בכלל הם

בכל פעם ולא היה לה שום שליטה על ישראל. ובכל מכה ומכה הפליא ה' בין מצרים ובין ישראל וכו'. והעקר היה מפת בכורות, שאז התגבר עליהם תקף הדין עד שמתו כל בכוריהם, ואף על פירבן הגן גדל הכח של משה, שלא היה חס ושלום שום שליטה להדין בבכורי ישראל, כמו שכתוב (שמות יב, יז): "ופסחת עליכם ולא יהיה בכם נגף וכו'", כי התפלה של משה היה בחינת התפלה בבחינת דין של הפעל פה, שעל ידי זה מכניעו הפטר אחרא ומוציאין ממנה כל הקדשות וכל החיות שפלעה וכו' פנ"ל, שזוהו בחינת יציאת מצרים, בחינת לדה וכו' פנ"ל. ואז דם נעקר ונעשה חלב, כי נתפטר הדין ונתהפך לרחמים. ועלפן חלב התירה תורה ואין בו משום אסור איבר מן החי, כי עקר החלב נעשה על ידי הלקחה, שאז דם נעקר ונעשה חלב. והלקחה היא בחינת יציאת מצרים שגמולך על ידי בחינת התפלה, בחינת דין של הפעל פה, שעל ידי זה נכנע הפטר אחרא - רוח הבהמיות ומוציאין ממנה כל הקדשות וכו'. ועלפן החלב מתר באכילה, כי פבר נכנע רוח הבהמיות משום על ידי הלקחה וכו' פנ"ל, כי עקר אסור איבר מן החי הוא מחמת שעדן שולט רוח הבהמיות שאינו נכנע כי אם על ידי השליטה פנ"ל, אכל החלב הנעשה על ידי הלקחה מתר ואין בו משום איבר מן החי, כי פבר נכנע רוח הבהמיות

בבחינת רחמנות, כי "שלישה סימנים יש באמה זו: רחמנים וכו'", כמו שאמר רבותינו ז"ל (בבבא ע"ב), והעב"ם הם תקיפי לבא, בחינת דין, ועל-כן אסור לנו להתחתן עמם, כי הוויג של ישראל צריך להיות בבחינת רחמים ודעת, שזהו בחינת קדשת הברית (עין ט"ז פאה הער בהלכות אישות לענין יחסין, שהסיקן הוא רחמנים, ונאמ' הסיקן וכו', ע"פ שם). ושמשון הגבור מחמת שהיה צריך או להוציא החיות מהסמרא אחרא להתגבר עליהם, על-כן הכרח להשתמש עם בחינת התפלה בבחינת דין של הפעל פה. ועל-כן נתחתן עמם, שהם בחינת דין והם רצו, חס ושלום, להתאחו בו, אבל הוא בתקף כחו ותגבר עליהם ויוציא משם כל החיות שבלעו ויבניעם ויציל את ישראל. ועל-כן מצא אז דבש בגנות הארזה, כי הדבש נמשך משם מבחינת התפלה של הפעל פה וכו', כי הדבש הוא טהור היוצא מן מומא והוא חרוש, כי הדבורים מרמזים על הסמרא אחרא המספכת את הקנשה בבחינת (תהלים ק"ח, י"ד): "סבוני כדברים וכו' דחה דחיתני לנפל וד' עזוני עזי וזמרת יה וכו'". הינו בשם הסמרא אחרא מספכת את הקנשה בבחינת "סבוני כדברים", והם רוצים לדחותו ולהפילו, חס ושלום, או צריכים לקבל פה מהתפלה בבחינת דין של הפעל פה. וזה: "עזי וזמרת יה, וזמרת' הוא בחינת תפלה, הינו התפלה שהוא בחינת דין, בחינת עז וגבורות, על-ידי זה

ונהי לי לישועה, כי על-ידי התפלה זו מקבלין ישועה, ועל-ידי זה מוציאין כל הקנשות מהסמרא אחרא. וזהו בחינת מתיקות הדבש היוצא מהדבורים דיקא, שהם מומאים בחינת הסמרא אחרא, כי משם דיקא מוציאין מתיקות הדבש, כי הסמרא אחרא מקיאה כל הקנשות שבלעה על-ידי התפלה הנ"ל פנ"ל. ועל-כן התירה התורה דבש, כי הוא נמשך גם כן מבחינת התפלה הנ"ל, שעל-ידי זה נכנע הסמרא אחרא ומוציאין ממנה כל הקנשה, שזהו בחינת הדבש היוצא מן הדבורים פנ"ל:

ועל-כן אוכלין דבש בראש השנה, כי אז בראש השנה התפלה בבחינת דין (פנ"ל שם בפאמר הנ"ל), ומשם הוא בחינת הדבש פנ"ל:

שך לעיל:

וזהו (שם טו): "קול רנה וישועה", קול רנה" דיקא, זהו בחינת קול הנגון שנתעורר על-ידי התפלה בבחינת דין של הפעל פה, שהיא בחינת נהר היוצא מערן וכו' (כמו שכתוב שם, ע"פ שם):

ו זהו בחינת שבעות שהוא מתן תורה, כי התורה מפי הגבורה נתנה, מבחינת גבורות, כי עקר התורה נמשכת על-ידי התפלה הנ"ל, שעל-ידי זה תיה יציאת מצרים וקריעת ים-סוף ומלחמת עמלק וכו', שעל-ידי זה בא יתרו ונתנה, על-ידי זה נעשו רעמים בחינת ענני

שגם שמשון פגם אז, כי בשנכנס בבחינת דין, חס ושלום, הוא ספגה גדולה וצריכין לברח משם תקף בבחינת 'דבש מצאת אכל דידך' פנ"ל, כי עקר התפלה הוא רחמים ותחנונים וכו' (פנ"ל בפאמר תנ"ל):

הַלְכָה ג' לא ידעתי איה, והלכה ד' נבללת בהלכות סימני בהמה ותיח הַלְכָה ד':

הַלְכוֹת סִימְנֵי עוֹף טָהוֹר

הַלְכָה א

סִימְנֵי עוֹף טָהוֹר לא נאמרו בתורה

א כי העופות הם בבחינת תורה שבעל פה, בבחינת משנה, בבחינת מט"מ, פנ"ל (בהלכות בשר שנתעלם מן העין, הלכה א). ועל-כן לא נכתבו סימניהם בתורה ונמסרו לחכמים בעל-פה, אכל בהמות וחיות שהם למטה מן העופות פנ"ל, ששם התגברות פה המדמה וכח הגדמות ביותר. ועל-כן אחיותם בבחינת תורה שבכתב, שהוא בבחינת (שמות י"ד): "כתב זאת וקרונו בפסר", ששם אחיות המדמה, כי הזכרון הוא בבחינת פה המדמה, כמו שאמר רבנו שם (בסיון י"ט), ענין שם. ועל-כן נכתבו סימניהם בתורה שבכתב, כי שם אחיותם פנ"ל. וכן איתא בפתכים, שבבחינת תורה שבכתב יורדת להתלבש

דשפכי מיא' וכו' פנ"ל, שעל-ידי זה נמשכת התורה, על-ידי שיוצאין ונתגלים מימי הדעת דקדושה, שזהו בחינת התורה, ועל-כן היה קבלת התורה בקולות וברקים, דהינו רעמים שהם בבחינת 'עניני דשפכי מיא' וכו' פנ"ל, שזה נמשך מבחינת התפלה הנ"ל. ועל-כן פאמות שבעוונות הוא חסד גדול ורחמים גדולים, רק שזה החסד נתגלה על-ידי בחינת התפלה בבחינת דין של הבעל פה, שהוא בבחינת גבורות וצחק, בבחינת שופר של אילו של יצחק שהיה בעת מתן התורה, שעל-ידי זה נקבע הספרא אחרא ומוציאין ממנה כל הקדשות וכל הדעת וכל החסד וכו' פנ"ל. ועל-ידי זה זוכין לנבואה, שהוא בבחינת (דברים ה, ד): "פנים בפינים דבר ה' עמכם" שהיה בעת מתן תורה (פאמר שם בפאמר תנ"ל, ענין שם) ואז דים נעפר ונעשה חלב, כי נמתק הדין ונתהפך לרחמים, שזה נעשה על-ידי בחינת התפלה של הבעל פה הנ"ל. ועל-כן אוכלין מאכלי חלב בשבעות:

ז ומחמת שהדבש נמשך מבחינה זו, מבחינת התפלה בבחינת דין של הבעל פה, על-כן נאמר בו (משל"ה, טו): "דבש מצאת אכל דידך פן תשבענו והקאתו", וכתוב (שם טו): "אכל בני דבש הרבות לא טוב", כי שם צריכין להיות פעל פה גדול. וגם אין להשתמש הרבה בבחינה זו, שלא תתאחו בו חס ושלום הספרא אחרא. ועל-כן אמרו רבותינו ו"ל

שבעל פה אי אתה רשאי לאמרם בכתב

(עין סו):

הלכה ב

סימני עוף טהור לא נתפרשו בתורה
ואמרו חכמינו ז"ל (הל' סו): "עוף
טהור נאכל במסרת":

כי אימא בדברי רבנו במאמר המתחיל,
"במה בה' ועשה טוב וכו'" (סימן עט)

שיש בחינת מט"ט ובחינת שדי, הינו
בחינת ששת ימי החל ובחינת שבת, הינו
כי יש בני-אדם שהם בבחינת ששת ימי
החל, בחינת מט"ט, שהוא בחינת פשר
ופסול, טמא וטהור וכו', הינו שאין להם
נחא בחינת שבת, כי אינם קבועים
בעבודתם ובחשבתם בשלמות תמיד, רק
לפעמים נופל לו הרהורי תשובה ואחר
כך חוזר למקומו. והוא פעם כשר, פעם
פסול, פעם טהור, פעם טמא וכו'. אבל
הצדיקים הם בבחינת שבת, כי שבת הוא
בחינת תשובה, בחינת שדי, הינו שיש
להם נחא, שתשובה שלהם במנוחה,
בקביעות תמיד, כי הם דוחים הרע לגמרי
וכו' ואלו הצדיקים הם מוסרים נפשם
בשכיל ישראל, כי הם רואים שפלותם
וחשיבות וגדלת ישראל וכו' (במבוא שם חשב,

עו שם):

א והנה עוף דא מט"ט, כמובא בתקונים
(הקדמה דף ג), ובחינת מט"ט הוא
בחינת עץ הדעת טוב ורע, שהוא בחינת

יותר למטה בבחינת עשיה, ששם עקר
התגברות פח המדמה, פח הבהמיות,
ששם בחינת בהמות וחיות שמתגבר
בהם פח הבהמיות יותר מן העופות, כי
הם הולכים על ארבע, כמו שנתפאר כל
זה בבאור לעיל (בהלכות סימני בהמה ובה טהורה,
הל' א), אבל תורה שבעל-פה היא
בחינת יצירה שהיא בחינת מט"ט פנ"ל
שמשם העופות. ועל-כן לא נכתבו
סימניהם בתורה:

ב ועל-כן עופות טהורים הם יותר מן
הטמאים ובבהמות להפוך,
כמו שאמרו רבותינו ז"ל (הל' סו): כי
למטה בעשיה אחיזתם ביותר. ועל-כן
הבהמות שהם מעשיה פנ"ל, על-כן
הטמאים יותר מטהורים, אבל העופות
שהם מבחינת יצירה ששם אין אחיזת
הסגריא אחרא כל כך, על-כן הטהורים
ביותר מן הטמאים:

ג וזהו גם-כן מה שאמרו רבותינו ז"ל
(עו): "עוף טהור נאכל במסרת"
שנמסר מפה אל פה שהוא עוף טהור,
וכמו שאמרו: "נאמן הציד לומר עוף
פלוני התיר לי רבי הציד", כי עקר סימני
העופות והתרתם הוא רק במסרת, מפה
אל פה, בחינת תורה שבעל פה פנ"ל, כי
אי אפשר לסמוך על הסימנים הפתובים
בעופות, כי הם בבחינת תורה שבעל פה
שצריכה מסירה מפה אל פה דוקא, כמו
שאמרו (אבות פרק א), "מושה קבל תורה
מסיני ומסרה ליהושע וכו'", כי "דברים

לקוטי הלקות

הלקות סימני עוף טהור ב

יורה דעה

רה

כִּשְׁר וּפְסוּל, טָמֵא וְטָהוֹר וְכוּ'. וְכָתִיב
 (בראשית ב' ט'): "מֵעֵץ הַדְּעֵת טוֹב וְרַע לֹא
 תֹאכַל מִמֶּנּוּ וְכוּ'", וְכָל הַדְּבָרִים שֶׁהֵם
 בְּכַחַיִּינַת "עֵץ הַדְּעֵת טוֹב וְרַע", שֶׁמְעַרְב
 טוֹב וְרַע, אִסּוּר לָנוּ לֵאכֹל מֵהֶם. וְעַל־כֵּן
 עֵקֶר תַּקּוּן כָּל אֲכִילוֹתֵינוּ הוּא עַל־יְדֵי
 תוֹרָה שֶׁבַעַל פֶּה שֶׁנִּמְסְרָה לְצַדִּיקִים
 שֶׁהִיא בְּחִינַת שֵׁשֶׁה סִדְרֵי מִשְׁנֵה שֶׁהֵם
 מְקַבְּרִים הַטּוֹב מִן הַרַע, הַמְּתָר מִן הָאִסּוּר
 וְכוּ'. וְעַל־כֵּן אָנוּ מְצוּיִן לַעֲשׂוֹת כָּכָל אֲשֶׁר
 יוֹרֵו אֹתֵנוּ הַצַּדִּיקִים וְהַחֲכָמִים הָאֱמִתִּיִּים
 אֲשֶׁר בְּכָל דּוֹר וְדוֹר, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים י'
 א'): "לֹא תִסּוּר מִן הַדְּבָר אֲשֶׁר יִגִּיד לְךָ
 יְמִין וְשְׂמָאל" – "אִפְלוֹ אֹמֵר לְךָ" וְכוּ' (רִש"י
 פס'
 בְּרוּרִים לְהַעֲלוֹת הַטּוֹב מִן הַרַע שֶׁנִּתְעַרְבוּ
 עַל־יְדֵי חֲטָא עֵץ הַדְּעֵת שֶׁאֵכֵל אָדָם
 הִרְאִשׁוֹן. וְאִין כַּח בְּיַד כָּל אָדָם לְבָרֵר כִּי
 אִם עַל־יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֵת אֲשֶׁר בְּכָל דּוֹר
 וְדוֹר, כִּי אֲנָשִׁים פְּשׁוּטִים אֲשֶׁר עֵדוֹן לֹא
 זָכוּ לְהַשׁוּבָה גְּמוּלָה בְּשִׁלְמוֹת כִּנּוּ"ל, וְאִין
 לָהֶם נִיחָא עֵדוֹן כִּנּוּ"ל, הֵרִי הֵם בְּעַצְמָם
 עֵדוֹן בְּכַחַיִּינַת עֵץ הַדְּעֵת טוֹב וְרַע, כִּי עֵדוֹן
 הֵם מְעַרְבִים פַּעַם כִּשְׁר וְכוּ' כִּנּוּ"ל. וְעַל־כֵּן
 בְּיַדֵּי אִין בְּיַדֵּי לְבָרֵר הַטּוֹב
 מִן הַרַע, כִּי־אִם הַצַּדִּיק הָאֱמֵת אֲשֶׁר בְּכָל
 דּוֹר, אֲשֶׁר כְּבָר דְּחָה הַרַע לְגַמְרֵי וְהוּא
 בְּכַחַיִּינַת שֵׁשֶׁת כִּנּוּ"ל, הוּא יֵשׁ לוֹ כַּח לְבָרֵר
 הַבְּרוּרִים וְהַנִּיחָזְרוֹת שֵׁשֶׁת בְּכָל דְּבָר, דִּהְיִנוּ

לְבָרֵר הַטּוֹב מִן הַרַע, הַהֲתָר מִן הָאִסּוּר
 וְכוּ'. וְעַל־כֵּן כָּל אֲכִילוֹתֵינוּ בְּכַשְׁרוֹת עֵקֶר
 הַתַּקּוּן וְהַבְּרוּר שֶׁלָּהֶם הוּא עַל־יְדֵי צַדִּיק
 הַדּוֹר, אֲשֶׁר לָהֶם נִמְסְרָה הַתּוֹרָה שֶׁבַעַל
 פֶּה, אֲשֶׁר בְּיַדֵּי כַח לְבָרֵר כִּנּוּ"ל. כִּי
 אֲפִי־עַל־פִּי שֶׁמְפָרֵשׁ בַּתּוֹרָה כָּל הַמִּצְוֹת
 עִם כָּל זֹאת מִהַתּוֹרָה בְּעַצְמָה אִין יְכוּלִים
 לִידַע דְּבָר, כִּי־אִם עַל־יְדֵי הַצַּדִּיקִים
 וְהַחֲכָמִים אֲשֶׁר לָהֶם נִמְסְרָה הַתּוֹרָה
 שֶׁבַעַל פֶּה אֲשֶׁר הֵם יוֹדְעִים פְּרִטֵי כָּל דְּבָר
 וְדְבָר אֵיךְ לְהַתְנַהֵג כָּכָל דְּבָר וְדְבָר כְּפִי
 צִדְקַת הַבְּרוּר שֶׁל אוֹתוֹ דְּבָר. וְזֶה עֲשֵׂה ה'
 וְהַפְּרָד כְּכֹנֵה וְלֹא בָּאָר כָּל דְּבָר בְּפִרוּשׁ
 בַּתּוֹרָה שֶׁבְּכַתְּבֵהּ, רַק צִוָּה לְסַמְךָ דִּיקָא עַל
 חֲכָמֵי הַדּוֹר, כִּי בְּאֱמַת בְּכָל דּוֹר וְדוֹר
 צַדִּיקִים לְבָרֵר בְּרוּרִים חֲדָשִׁים עַד בִּיאַת
 מְשִׁיחַ כְּמוֹכָא. וְבְרוּר כָּל דְּבָר אִי אֲפִשֶׁר
 כִּי אִם עַל־יְדֵי הַצַּדִּיקִים שֶׁהֵם חֲכָמֵי
 הַדּוֹר, אֲשֶׁר הֵם כְּבָר דְּחוּ הַרַע לְגַמְרֵי
 כִּנּוּ"ל, אֲכָל אֲנָשִׁים אַחֲרִים אֲשֶׁר עֵדוֹן לֹא
 דְּחוּ הַרַע לְגַמְרֵי וְהֵם פַּעַם כִּשְׁר וְכוּ' כִּנּוּ"ל
 אִין לָהֶם כַּח לְבָרֵר כִּנּוּ"ל. וְאִפְלוֹ עַל־יְדֵי
 הַתּוֹרָה אִין בְּיַדֵּי כַח לְבָרֵר, כִּי "זָכָה –
 גַּעֲשֵׂה לוֹ סֵם חַיִּים, לֹא זָכָה – גַּעֲשֵׂה לוֹ
 סֵם הַמָּוֶת" (יִסְכָּא ע"כ) חֵם וְשְׁלוֹם, וְעַל־כֵּן
 בְּלַעֲדֵי הַצַּדִּיקִים הָאֱמִתִּיִּים שֶׁבְּכָל דּוֹר
 וְדוֹר אִין אָנוּ יְכוּלִים לְהֵרִים דֵּינוּ וְרַגְלֵינוּ
 לַעֲשׂוֹת אִזְוָה דְּבָר בְּכַשְׁרוֹת, כִּי אִין אָנוּ
 מְבִינִים דְּרַכֵּי הַתּוֹרָה כִּלְלֵי כִּי אִם עַל־יְדֵי

הצדיק האמת, פי לא זכה וכו' פנ"ל, מאחר שעדין לא זכינו לרחות הרע לגמרי וכו' פנ"ל:

ועל-כן עשה ה' והברך בכנהג ולא באר פרטיו דינים של שום מצוה בתורה שכתב, כדי שגדע שאגנו צריכין לסמך רק על צדיקי הדור פנ"ל וכמו שכתוב, "לא תסור וכו'", פי עקר הברור בכל דור דור געשה רק על-ידי צדיקי הדור אשר להם נמסרה התורה שבעל פה אשר על ידה מבררין הטוב מן הרע, פי תורה שבעל פה היא בחינת ששה סדרי משנה שהם כנגד בחינת כשר ופסול וכו', פי על-ידי ששה סדרי משנה מבררין הכשר מן הפסול וכו' שהוא בחינת ברור הטוב מן הרע, אבל זאת התורה שבעל פה נמסרה רק לצדיקים שהם חכמי הדור, פי רק בידם יש פה לברר, פי הם כבר דחו הרע לגמרי פנ"ל. וזה שרמזו רבותינו ז"ל, במצוה זו של עוף טהור ואמרנו: 'עוף טהור נאכל במסרת', פי עוף דא מט"מ פנ"ל. ומאחר שהוא בבחינת מט"מ, שהוא בחינת עין הדעת, אס"פן אי אפשר לאכלו, פי מעין הדעת טוב ורע לא האכלו ממנו" כתיב. ועל-כן אי אפשר לנו לאכלו פי אם על-ידי צדיקי ותכמי הדור אשר להם נמסרה התורה בעל פה וזהו 'נאכל במסרת'. ובאמת שאר דברים גס"פן אי אפשר לנו לאכל פי אם על-ידי חכמי הדור פנ"ל. רק בכאן גלתה לנו התורה

ביותר, מאחר שעוף הוא יותר בבחינת עין הדעת טוב ורע פנ"ל. ועל-כן גלתה לנו התורה במצוה זו ביותר שאגנו צריכין לסמך רק על חכמי הדור. ועל-כן לא בארה התורה סימני עוף טהור כל עקר, למען גדע פי אגנו צריכין לסמך רק על חכמי הדור אשר בידם פה לברר ברור עין הדעת פנ"ל. וזה גלתה לנו התורה במצוה זו ביותר מאחר שעוף הוא בבחינת זו, פי עוף דא מט"מ, שהוא בחינת עין הדעת, אשר עקר התקון והברור שלו הוא על-ידי תורה שבעל פה שנמסרה לחכמי הדור פנ"ל:

כ גם באמת ברור כל הדברים הנאכלים הוא מרמז גם כן במאמר זה, פי גם כל הדברים שבעולם כלם יש בהם תערובת טוב ורע מבחינת עין הדעת פמוכא. ואגנו צריכים לבררם על-ידי תורה שבעל פה שנמסרה לצדיקים פנ"ל. ועקר הברור על-ידי האכילה שעל ידה מבררין הניצוצות שיש בהמאכלים. וזהו 'עוף טהור נאכל במסרת', פי הטוב שבעין הדעת זה בחינת עוף טהור, פי עין הדעת הוא בחינת עוף פנ"ל והוא כלול טוב ורע, הינו טמא וטהור, כשר ופסול וכו'. נמצא, שהטוב שבעין הדעת הוא בחינת עוף טהור וכל אכילותינו שאגנו אוכלים צריכה להיות בבחינת הטוב שבעין הדעת, שזהו בחינת עוף טהור פנ"ל. וזה אי אפשר פי אם על-ידי צדיקי הדור אשר להם נמסרה התורה שבעל פה פנ"ל וזהו

ישראל אשר לו נמסרה התורה שבעל פה, על ידו אנו יכולים לאכל בבחינת עוף טהור, הינו בחינת הטוב והטהור שבבחינת עין הדעת, שהוא בחינת 'עוף השמים' פמוכא:

ג ועל-כן אמרו רבותינו ז"ל (פסחים מגג):
 "עם הארץ אסור לאכל בשר", כי עקר הפרוי ביותר הוא במיני החי שיש בהם חיות ונפשיות. ועל-כן בודאי אי אפשר לאכל בשר, כי אם על-ידי התקשרות לצדיקים אשר על ידם יש לנו פח לברר, ועם הארץ הוא מי שאינו מקשר לצדיקים וחכמים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות מג): "איזהו עם הארץ? אפלו קרא ושנה ולא שמש תלמידי חכמים הרי זה עם הארץ". נמצא מי שאינו משמש תלמידי חכמים לידע דעותיהם וסברותיהם, כמו שפרש רש"י: "שמש תלמידי חכמים" – 'הוא גמרא', הינו סברת מעמי המשנה שהיו זוכים לקבל מרבים על-ידי שמושם, וכן בכל דור ודור אנו צריכים לשמש תלמידי חכמים האמתיים שהם צדיקי האמת כדי לידע דעותיהם וסברותיהם איך להתנהג בכל דבר ודבר. ועל-ידי זה שאנו מקשרים אל צדיקי האמת, יש בדינו פח לברר וכו' כנ"ל, אבל עם הארץ שאינו מקשר לתלמיד חכם האמת, הוא אסור לאכל בשר, כי בכשר מן החי יש נפשות וניצוצות רבות שצריכים לבררם ואין פח

'עוף טהור נאכל במסרת' כנ"ל, הינו כל האכילות של ישראל בכשרות שהם בחינת עוף טהור בחינת הטוב שבעין הדעת. זה נעשה רק על-ידי הצדיקים, אשר להם נמסרה התורה שזהו 'נאכל במסרת', הינו על-ידי הצדיקים אשר להם נמסרה התורה כנ"ל. גם מסרת מרמז כי אלו הצדיקים אשר כבר דחו הרע לנמרי אשר להם נמסרה התורה, הם מוסרים נפשם בשביל ישראל (במבאר בפאמר דנ"ל). וזהו בחינת 'במסרת', הינו על-ידי הצדיקים שיש להם מסירות נפש בשביל ישראל אשר להם נמסר התורה שבעל פה כנ"ל, כי באמת עקר תקון וברור אכילותינו הוא רק על-ידי צדיקים אלו, אשר הם מוסרים נפשם בשביל ישראל, כי בשעת האכילה אנו צריכים לברר פרורי הטוב מן הרע ובודאי אין בדינו פח לזה כנ"ל, רק על-ידי הצדיקים אשר מוסרים נפשם בשביל ישראל. והעקר מסירת נפש שלהם הוא רק לתקן את ישראל, לדחות הרע מהם ולקשרם אל הטוב, שזהו עקר האהבה והרחמנות שיש להצדיק על ישראל. ובשביל זה הוא מוסר נפשו בעדם לדחות הרע מהם ולקשרם אל הטוב. ועל-כן רק על-ידי פח זה הצדיק אנו יכולין לאכל בכשרות, דהינו לברר הטוב מן הרע, הטהור מן הטמא וכו', שזהו בחינת עוף טהור כנ"ל, וזהו 'עוף טהור נאכל במסרת', הינו על-ידי הצדיק שמוסר נפשו בשביל

לכרם כי אם על ידי הצדיק האמת
כנ"ל, ברוד ה' לעולם אמן ואמן;

הלכה ג

עוף טהור נאכל במסרת, וענין עשרים
וארבעה עופות טמאים על פי
המאמר "אני ה' הוא שמו וכו'" בלקוטי
הראשון (סימן א), עין שם פל המאמר:

והכלל, כי יש יחודא עלאה ויחודא
תתאה, דהינו "שמע ישראל"
הוא יחודא עלאה, ו'ברוד שם כבוד
מלכותו לעולם ועד" הוא יחודא תתאה
וכו'. ועל ידי זה זוכין לבוא לתבונות
התורה לעמקה וכו', כי על ידי שמדברין

בהתורה בדבורים, כמו שכתוב (משלי ד),
"כי חיים הם למוציאיהם" - למוציאיהם
בפה' (ערוך ד), על ידי זה מאיר לו הדבור
בכל המקומות שהוא צריך לעשות
תשובה, כמו שאמרו (ברכות כב): "פתח פיה
ויאירו דבריך וכו'", עד שיצא ממדרגה
פחותה וישפלה, עד שבא לתבונות
התורה לעמקה וכו', אך לדבור המאיר
אי אפשר לזכות כי אם על ידי בטול
הגאוה שהוא בחינת שמירת הברית וכו'.
ושמירת הברית הוא בשני בחינות,
בבחינת יחודא עלאה ויחודא תתאה וכו'.
ועל ידי זה זוכין לפתנסה וכו'. והדבור
נקרא "צפרתא דקאי עד קרסליה במיא,
וראשיה מטי עד צית שמניא" (בבא בתרא עג),
כמו שאמרו במדרש על מצרע, שצריך
להביא שני צפרים חיות טהורות, לבוא

פשמניא ויכפר על פשמניא' וכו' וכו'. וזהו
שאמר רב אשי (בבא בתרא עג), "הא יזו שדי
הוא", יזו' הוא בחינת יחודא תתאה,
בחינת מט"ט, בחינת 'מקנה הארץ', כי
איתא במדרש (בראשית רבה יט, ד): 'עוף אחד
יש בכרפי הים' וכו', שזהו בחינת מט"ט
וכו' וכו', עין שם:

א נמצא, שמט"ט שהוא בחינת יחודא
תתאה, הוא בחינת עוף. וכן
איתא שמט"ט הוא כמנה על העופות.
וזהו בחינת (בראשית א, ט): "עוף יעופף על
הארץ" שמרמו על מלאכים שהם בחינת
מט"ט. ויחודא תתאה זה בחינת 'ברוד
שם כבוד מלכותו לעולם ועד', שהוא
כ"ד אתון, שהם בחינת כ"ד ספרין
דאורייתא וכו'. וכשפוגמין, חס ושלום,
בבחינת יחודא תתאה, מזה משתלשל
חס ושלום בחינת כ"ד עופות טמאים, כי
את זה לעמת זה, כי שם שרש בחינת
עופות, בבחינת יחודא תתאה, בחינת
כ"ד אותיות של 'ברוד שם כבוד מלכותו
לעולם ועד'. ואת זה לעמת זה, על פי
כנגד זה יש בהסמרא אחרא עופות
טמאים. וזה שמוכא בספרים, שעל ידי
פגם הברית, חס ושלום, נעשין חס
ושלום, בחינת כ"ד עופות טמאים הינו
כנ"ל. כי פגם הברית, עקר הפגם הוא
בבחינת יחודא תתאה, ששם עקר
שמירת הברית, שהוא לשכור עצמו
כפשוטו לכלי לצאת מדיני התורה, חס
ושלום. וכשפוגמין בזה, חס ושלום,

לקוטי הלכות

הלכות סימני עוף טהור ג

יורה דעה

רט

פוגמין בבחינת יחודא ותקאה בבחינת כ"ד אתגון של ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד פנ"ל, ועל ידי זה משתלשל ונגעשה, חס ושלום, בחינת כ"ד מיני עופות טמאים פנ"ל. ועל פני עקר הברור בין עוף טמא לטהור הוא על ידי הברור דיקא, כמו שאמרנו רבותינו ז"ל (ת"ח סג): "עוף טהור נאכל במסרת", דהינו שמוסר אחר לחברו פה אל פה שזה העוף טהור, כי הברור הוא בחינת צפרתא פנ"ל, בחינת עופות שמופספסין בקולם פנ"ל, וזה בחינת מט"ט, שהוא בחינת עוף, שהוא בחינת "עין הדעת טוב ורע", שהוא ללא משתא סדרי משנה, שהם בחינת בשר ופסול, טמא וטהור וכו', שהוא בחינת תורה שבעל פה שהיא מקברת כל דיני התורה בין טמא לטהור וכו', כי עקר הברור על ידי הברור בפה דיקא בבחינת 'פי חיים הם למוציאיהם בפה' דיקא, בחינת תורה שבעל פה. ועל פני אי אפשר לדעת שום דין ופסק מדיני התורה על ידי התורה שבכתב לבד, כי אם על ידי תורה שבעל פה שמקברת כל דיני התורה, כי עקר הברור בין טהור לטמא, בין בשר ופסול, בין אפור והתר, הוא רק על ידי התורה שבעל פה, שהוא בחינת דבור הפה, שעקר הברור על ידי הברור דיקא, כי הברור הוא בחינת צפרתא הנ"ל דקאי עד קרסליה וכו', הינו שהברור יורד עד בחינת גולן ומקבר משם כל הברורים

ועל פני על ידי הברור יכולין לצאת ממדרגה פחותה ושפלה, כי הברור מאיר בכל מקום ומקבר הטוב מן הרע, דהינו הטהור מן הטמא וכו'. ומחמת שעופות הם בבחינת מט"ט בחינת יחודא ותקאה וכו', ששם עקר הברור של בחינת 'עין הדעת טוב ורע' שהוא בבחינת מט"ט, על פני אי אפשר לאכל עופות פי אם במסרת, שמוקרין פה אל פה שזה העוף טהור, כי עקר הברור בין עוף טהור לטמא הוא על ידי הברור דיקא שהוא בחינת צפרתא וכו' פנ"ל, כי בלא הברור קשה לסמך על סימנים לבד, כי שם מצוי לטעות בין עופות טמאים וטהורים מחמת שהם בבחינת 'עין הדעת טוב ורע' שנתערב טוב ורע, שהוא בחינת טהור וטמא. ומחמת שהעופות הם משרשים יותר בבחינה זו בחינת עין הדעת, בחינת מט"ט, על פני קשה לבררם - לברר בין הטהור והטמא, כי אם על ידי הברור, כי הברור מקבר הכל, כי הברור בחינת צפרתא וכו' שיורד עד למטה ומקבר ומעלה ומאיר בכל מקום, ועל ידי זה דיקא יודעין בין עוף טהור לטמא פנ"ל. ועל פני אמרו רבותינו ז"ל (סנהדרין כח) על יהונתן בן עזיאל, בשהיה עוסק בתורה עוף הפורח מיד נשרף, עוף הפורח דיקא, כי דבור התורה זה בחינת צפרתא הנ"ל, בחינת 'עוף הפורח'. ועל פני בשלומדין בקדשה ומקשרין עצמם אל ערש הברור דקדשה, על ידי זה נתפטר

הברור של עין הדעת טוב ורע, כי הדבור
מאיר בכל מקום פנ"ל:

הלכה ד

'סימני עוף טהור לא נתפרשו בתורה'
אלא מנה וכו' (מינים טמאים בלמד).
והמינין האסורין כ"ד האמורים בתורה,
כל מי שהוא פקי באותם מינים
ובשמותיהם הרי זה אוכל כל עוף שאינו
מהם וכו'. ועוף טהור נאכל במסרת וכו'.
כל עוף שהוא דורס ואוכל בידוע שהוא
ממינים הטמאים וכו'. ואם ידוע שאינו
דורס יש שלשה סימני טהרה, אצבע
ותרה וזפק וזקקנו נקלף בידי וכו'. ואף-
על-פי שיש לו שלשה סימנים הללו אין
לאכלו לפי שאנו חוששין שמא הוא
דורס, אלא אם בן יש להם מסרת,
שקמרו להם אבותיהם שהוא טהור' (עד
כאן לשון השלחן ערוך סימן פ"ב):

על-פי מה שמבאר (בסימן סג), שיש נחש
וגמולא בתוך פיה וכו'. והנחש
הם החכמים להרע, החוקרים חכמת
הטבע שעושין להם גנפים לעוף
בחכמתם וכו'. על-ידי דבורים רעים
שמדברים, כי מהדבורים נעשין גנפים
בחכמת (קהלת י, ט): "ובעל גנפים יגיד
דבר", ועל-ידי מדבורים קדושים נעשין
גנפים קדושים, אבל מדבורים רעים,
בפרט בשמדברין על הצדיק האמת על-
ידי זה נעשה גנפים להנחש שהם חכמי
הטבע וכו', עין שם:

ונשרף כל עוף הפורת, כי שרשם הוא רק
בבחינת הדבור של התורה פנ"ל וכל דבר
מתבטל אצל שרשו. ועל-כן עוף הפורת
נשרף ונתבטל על-ידי דבור התורה שהיא
שרש בחינת עופות פנ"ל:

ב ועל-כן נח הצדיק בשרצה לדעת אם
כבר נכנעו ונתבטלו מימי
המבול, שלח את העופות לחקר ולידע
על ידם דקא, כי מי המבול זה בחינת
פגם הברית, בחינת (בראשית ג, יב): "כי
השחית כל בשר את דרכו וכו'". ונח היה
צדיק, וצדיק הוא מאן דנטיר ברית' (והר
נח טו); וזכה לבחינת שמירת הברית בשני
הבחינות, בבחינת יחודא עלאה ויחודא
תתאה, בבחינת (בראשית ג, ט): "אלה
תולדות נח נח" – נח לעלא, נח לתתא'
(והר טז); הינו בחינת יחודא עלאה ויחודא
תתאה. ועל-כן נצל ממי המבול. והצלחו
היה על-ידי התבה. ותבת נח זה בחינת
דבורים קדושים, כמובא (לקוטי מדרשין סימן
ק"ב), כי הדבור מאיר בכל מקום ומתגבר
ומכניע מי המבול, בבחינת (בראשית ג, יח):
"ותלך התבה על פני המים וכו'", כי
הדבור הוא בחינת 'צפרתא דקאי עד
קרבליה במיא ורישיה מטי לצית שמיא'
וכו'. ועל-כן בשרצה נח לדעת אם קלו
מי המבול, אם נכנע הרע והתחיל
להתעורר ולהתגוצץ איזה טוב, שלח את
העוף, דהינו היונה, לראות הקלו המים
וכו', כי העופות הם בבחינת דבור
בחינת צפרתא הנ"ל, שעל-ידי זה עקר

לקוטי הלכות

הלכות סימני עוף טהור ד

יורה דעה ריא

א וזה בחינת עופות טהורים ועופות
 זמאיים שהקב"ה התורה
 ביניהם, כי העופות הם בעלי כנפים
 ועל-כן יש עופות טהורים שהם יונקים
 מדבורים קדושים, שנעשה מהם כנפים
 וקדושה, ויש עופות זמאיים שיונקים
 מפנפי הנחש שנעשים מדבורים רעים,
 שעל-ידי זה מתגבר חכמת הטבע בעולם
 הם ושלום כנ"ל. ועל-כן לא נתפרשו
 סימני עוף טהור בתורה, כי אי אפשר
 לפרש הסימנים בתורה שבכתב, כי אי
 אפשר לברר בכתב הסימנים שבין חכמת
 האמת שמתגברת על-ידי פנפי הקדושה,
 שמשם ניקת עופות טהורים, ובין חכמת
 שקר של חכמי הטבע שבאים לכפירות
 על-ידי חכמתם הרעה, כי השקר מתגבר
 כנגד האמת עד שקשה להבחין ביניהם
 ואי אפשר לברר בכתב הסימנים
 שביניהם, כי זה רוע שיש כמה מבוכות
 וכפירות הנמשכין מחכמי הטבע שאי
 אפשר לישבן על-פי דעת ושכל כי אם
 על-ידי אמונה שאנו בני ישראל יונקים
 באמונתנו שמסרו לנו אבותינו ורבותינו
 (מבאר במקום אחר (סימנים כב סד)). וזה בחינת
 'עוף טהור נאכל במסרת', 'במסרת'
 דיקא, לרמוז שאי אפשר להבחין ולהכדיל
 בין עופות טהורים שניקתם מפנפי
 הקדושה לעופות זמאיים שיונקים מפנפי
 הנחש, שהם בחינת המבוכות והכפירות
 של חכמי הטבע אי אפשר להבחין
 ולהכדיל ביניהם על-ידי שום סימן שהוא

בחינת מופת השכל הנקראים מופת
 חותך, כי אם על-ידי מסרת, דהינו כמו
 שמסרו לנו אבותינו שאנו סומכים
 ונשענים רק על דברי אבותינו כמו
 שמסרו לנו להאמין בה' ותברך ובחדוש
 העולם ובתחית המתים ובשני עולמות
 וכו' בלי שום סימן וראיה ואות ומופת,
 כי אי אפשר לברר כל עקרי אמונתנו
 הקדושה על-ידי סימנים ומופתים בדרך
 השכל הנבדק שלהם, כי אם על-ידי
 הקבלה והמסרת, כמו שקבלנו מרבותינו
 ו"ל כנ"ל:

ב ועל-כן העופות זמאיים הם כ"ד
 (עשרים וארבעה) כי כל
 המחקרים בחכמת הטבע, הם עוסקים
 בתורה שבכתב בכל כ"ד ספרי המקרא,
 כי טוב בעיניהם המליצה שלהם, אבל
 הם מפרשים הכל על-פי דרכיהם
 ומבוכותיהם, אבל על תורה שבכתב
 הם חולקים לגמרי, מחמת שבתורה
 שבעל פה שמסרו לנו רבותינו ו"ל מפרש
 בפרוש להפך מדעותיהם וסברותיהם, כי
 רבותינו ו"ל קבלו פרוש תורה שבכתב
 איש מפי איש עד משה רבנו, עליו
 השלום, כפי שמסרו לנו שזה עקר
 אמונתנו הקדושה, כי מתורה שבכתב אי
 אפשר לידע דבר בלי תורה שבעל פה
 כמו שמסרו לנו רבותינו ו"ל. ומצא,
 שעקר השתלשלות ניקת חכמי הטבע
 הוא מבחינת תורה שבכתב, כי מאחר
 שהיא בכתב יכולים לפרשה בדתם

ה"ה

הרעה ולהפך דברי אלקים חיים. אבל בתורה שבעל-פה שניהם קהות, כי רבותינו ז"ל הם מפרשים לנו בפרוש להפך מדעותיהם הרעות ועל-כן באמת הם חולקים על דברי רבותינו ז"ל שהם תורה שבעל פה, כי מתורה שבעל פה אין להם וניקה. וכן מפרש בדברי רבנו ז"ל (בבבא מציעא ס"ג ב"ב) על פסוק (הושע ח, יב): "אכתב לו ריבי תורתו וכו'", שעקר וניקת העכו"ם הוא משתלשל מבחינת תורה שבכתב, ענין שם, והעכו"ם הוא בחינת חכמי הטבע, כי הם עוסקים תמיד בחכמות אלו, אבל לא באלה חלק יעקב, כי אנו מאמינים בדברי רבותינו ז"ל, כפי מה שמסרו לנו פרוש תורה שבכתב ומפיהם אנו חיי. ועל-כן העופות טמאים הם כ"ד, כי שרש וניקתם שמשתלשל באפים ורכבות השתלשלות מבחינת תורה שבכתב, שהם כ"ד ספרי המקרא, כי את זה לעמת זה געשה אלקים בידוע, ועל-כן אי אפשר לאכל עוף טהור כי אם במסרת, שהוא בחינת תורה שבעל פה כפי מה שמסרו לנו רבותינו ז"ל כנ"ל, כי אי אפשר להוציא מדעתם הרעה כי אם על-ידי תורה שבעל פה, שאנו בני ישראל אין סומכין על שום פרוש בתורה שבכתב על-פי דרכי המליצה רעה שלהם כי אם כמו שמסרו לנו רבותינו ז"ל בתורה שבעל-פה, כי בהתורה אין מפרש כלל דיני התפליז אם יהיה של עור והיכן מקום קשירתם בפרטיות אם על פה היד

אם על הקפרת וכו' וכן בשאריו מצוות. וכן קבלו רבותינו ז"ל, שתחית המתים מפרש בתורה כמו שלמדו מפמה פסוקים. וכן בשאר יסודי האמונה ופרושי התורה והמצוות, כלם אין אנו סומכים כי אם כמו שפרשו לנו רבותינו ז"ל בנמרא ופוסקים. וזה מרמז בדין זה עוף טהור נאכל במסרת, כי דיקא על-ידי מסרת בחינת תורה שבעל פה יכולין לבוא להתרחק מן הכ"ד עופות טמאים שמשתלשל וניקתם מפ"ד ספרי המקרא, כי דיקא על-ידי המסרת בחינת תורה שבעל פה, אנו נבדלין מהם, כי המסרת בחינת תורה שבעל פה מלמד אותנו לפרש תורה שבכתב על-פי האמת כמו שקבלו רבותינו ז"ל כנ"ל:

ג וזה שנתנו רבותינו ז"ל סימן לעופות טמאים על-ידי האכילה, כי אם הוא דורס ואוכל הוא בודאי טמא, כי העופות טמאים יונקים מפני הנחש הנ"ל שיש לה נמלה בתוך פיה וכו', שרצונה להתגבר על הנמלה, חס ושלום, שהוא חכם האמת וכו' (בבבא מציעא שם, ע"ן שם). ועל-כן הסימן טמאה הוא בפיה, שאם הוא דורס ואוכל בודאי טמא, כי זה מראה שרצונה להתגבר באכילתה להיות דורס ואוכל. לדורס, חס ושלום, את הנמלה וכו', כי משם וניקת העופות טמאים כנ"ל, אבל ה' לא יעזבנו בידו ויציל את הנמלה מפיה, כי שפת אמת תפון לעד במתרה במינו אמן:

הלכות דגים

הלכה א

סימני דגים מהורגים הם סנפיר וקשקשת:

א והעקר הסימן טהרה הם הקשקשים, כי כל שיש לו קשקשת יש לו סנפיר, אבל הסנפירין אינם סימן כלל, כי יש שיש לו סנפיר וכו':

ב כי כבר מבאר לעיל בהלכות 'בשר שנתעלם מן העין' (הלכה א), שהדגים הם בבחינת 'עין פקיהא', בחינת עלמא דאיתי שאין בהם שליטה ופגם של רע הפולל של שבעים אמות, כי הפנים מכסים עליהם ואין עין הרע שולטת בהם כנ"ל, והם בבחינת יוסף שנמשל ורעו לדגים, בחינת שמירת הברית (מבואר לעיל

באר ה"כ). ועל-כן אין צריכין דגים שום התר של שחיטה ואין בהם שום מין מרפות ושום אסור דם וחלב, כי כל זה על-ידי בחינת פגם הברית כנ"ל, אבל דגים שאין בהם אחיזה של פגם הברית כנ"ל, כי הם בבחינת דעת, בחינת שמירת הברית, בחינת הפנים מכסים עליהם כנ"ל, על-כן אין בהם שום אסור ואין צריכין שחיטה כנ"ל, עין שם. אמנם ענין דגים טמאים וסימניהם על-פי המבאר במאמר 'הטפחים', המתחיל "סוד פגנת המלה" (בסימן טו). וכפי מה

שהבנתי כפי מה ששמעתי מפי הקדוש היוצא לנו מושם, שיש שתי בחינות בשמירת הברית, בחינה אחת בפשטות, שצריך להיות שומר הברית ולקדוש ולטהר עצמו מבהמיות, מרע הפולל עד שזכה להיות קדוש לגמרי בשלמות שלא יהיה להמאנה הבהמיות שום אחיזה בו כלל כלל לא. וכפי גדל קדשן ופרישותו כן גדל דעתו, באשר כבר מבאר כמה פעמים ששמירת הברית הוא שלמות הדעת, אבל יש עוד בחינה שניה, שאפילו מי שהוא קדוש מאד בתכלית השלמות ודעתו שלם מאד לגדל קדשן כנ"ל, או צריך לשמר דעתו ושכלו מאד שלא יהרס לעלות אל ה', שלא לפגם לפניו ממוחצתו, שלא לצאת מגבול הקדשה, שזה בחינת פגם הברית שהוא פגם הדעת, כי על-ידי זה נתקלקל דעתו לגמרי וכמו שמוכן מהמאמר הנ"ל, כי משנכנס לפניו ממוחצתו, הוא הפך מתקון הברית שהוא בבחינת (קדם ב): "מגלה טפח ומכסה טפח" (ובמבאר שם, עין שם). וכבר נכתב מזה לעיל בהלכות סכה (הלכה א):

ב וזה בחינת מה שנאמר במאמר המתחיל "גויה מקין" (בסימן טו) על פסוק (תהלים קד, א) "ה' אלהי גדלת מאד", שצריך לצמצם הנדלת השכל בבחינת 'לארפקא מחשבתיה בעלמא דאתי', צריך לצמצמו שלא יצא מגבול הקדשה, וזה בחינת 'מאד', כמו שמבאר

שם, וזה בחינת ציצית, כמו שמבאר שם, וזה בחינת סימני דגים מהורים, שהם הקשקשים, שהם בחינת לבושין, בחינת צמצום, כמו שכתוב (שמואל א' ה'): "ושריון קשקשים הוא לבוש". וכמו שהביאו רבותינו ז"ל (פ"ה נ"א): מקרא זה ללמוד הימנו שהקשקשים הם הלבוש של הדגים, דהינו שעקר הטהרה של הדגים שהם בבחינת עלמא דאתי, בחינת דעת, שאין בהם אחיזה לרע הכולל, בחינת תאוה הבחמיות כנ"ל. ועל-כך עקר סימן הטהרה והקדשה שלהם תלוי בהקשקשים שהם לבושין, בחינת צמצומים שצריך לצמצם הגדלת השכל השטט ופורח בתוך המים שהם בחינת עלמא דאתי, כמו שכתוב (ישעיה י"א ב): "ומלאה הארץ דעה את ה' פמים לים מכסים", פמוכא לעיל (הלכות בשר שנהעלם פ"ו הע"ז, הלכה א), שזה בחינת דגים הגדלים בפמים כנ"ל צריך לצמצמו בבחינת "גדלת מאד", שלא לצאת מגבול הקדשה, שזה בחינת קשקשים שבשארין להם קשקשים הם ממאים לגמרי, כי בשארין לו צמצום שהוא לבוש ומכסה על שכלו כנ"ל אוי הוא יוצא מגבול הקדשה לגמרי, ואוי הוא בבחינת פגם הברית ששם הממאה (פמוכא בדברי רבנו נרו יאיר (לקוטי תנאים סימן ה)). ואז כשיש לו קשקשים שהם בחינת הלבושין, בחינת הצמצומים כנ"ל, אוי יש עוד סימן טהרה, שהם הסנפירין, שהם הכנפים ששטט ופורח בהן בתוך המים שהם

בחינת הגדלת השכל שזוכה להגדיל השכל שהיה שכלו מעופף ופורח על-ידי שזכה לעשות לשכלו כנפים שהם בחינת הסנפירין כנ"ל, שעל ידם הוא פורח בתוך המים, שהם בחינת עלמא דאתי כנ"ל, הינו בחינת מה שמגדיל שכלו בעלמא דאתי כנ"ל, וכמוכא בדברי רבנו גרו יאיר שם בפמאמר הנ"ל, שבחינת כנפים הוא בחינת מה שהשכל פורח ומעופף, עין שם. ועל שם זה נקראין סנפירין מלשון אור, בחינת אור השכל, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (שיר השירים רבה ה, א): הלוחות היו של סנפירינן שהם אבן טוב המאיר, אבל אין הסנפירין סימן טהרה כי אם כשיש לו קשקשים שהם הצמצום שאני הוא בבחינת 'גדלת מאד', אבל הסנפירין בלא הקשקשים, אינם סימן טהרה כלל, כי שם בבחינת דגים שהוא בחינת הרעת, עקר הקדשה תלוי רק בזה שיצמצם שכלו ולא יהרס, חס ושלום, לצאת מגבול הקדשה שזה עקר היצר הרע שיש שם. ועל-כך עקר הסימן טהרה תלוי בהקשקשים שהם הלבושין והצמצום כנ"ל, עין בפמאמר ויהי מקץ הנ"ל, שלכות לבחינת זכרון שהוא בחינת הגדלת השכל בעלמא דאתי כנ"ל הוא על-ידי שמירה, שצריך לשמור עצמו מאד מבחינת רע עין ומפח המדמה, עין שם, שכל זה הוא הפך הזכרון, הפך בחינת עלמא דאתי, כי שם אין אחיזה לבחינת רע עין ובחינת פח המדמה כנ"ל

לקוטי הלכות

הלכות דגים ב

יורה דעה

רטו

כמה פעמים. ואזי פשוטה לבחינת זכרון הנ"ל, עקר השמירה הוא בבחינת "גדלת מאד", לצמצום שכלו כנ"ל. וזהו בחינת סימני דגים שהם הקשקשים כנ"ל, כי הדגים הם בבחינת עלמא דאחי, בחינת הגדלת השכל כנ"ל, ואין בהם שום אחיזה לרע עין וכח המדמה כנ"ל, על-כן עקר הסימן מורה הם הקשקשים שהם בחינת לבושין וצמצום בחינת "גדלת מאד" כנ"ל:

שהם בבחינת פתגות עור הנ"ל כמו שאמרו רבותינו ז"ל (רש"י ע"פ): 'חלקים בצפרן היו מדרקום על בשרם', שזה בחינת קשקשים, שהם בחינת חלקים בצפרן כנראה בחוש:

הלכה ב

על-פי התורה 'פי מרחמם ונהגם' (לקיטת מנצח סימן ט), המובא לעיל בהלכות סימני בהמה וכו':

ג ונחם זה בחינת שלמות לשון-הקדש על-ידי לשון תרגום, שעקר שמירת הברית תלוי בו כנ"ל, הינו כמו שבבחינה הראשונה הנ"ל הפרוש בפשוטו, שעקר הקדשה ושלמותה תלוי על-ידי שבירת הרע והכניעתו דוקא, כי צריך דוקא לעבר דרך כל הרעות ורע הכולל הנ"ל ולשברו ולהכניעו, שעקר שלמות הקדשה תלוי בזה, וכלל זה אין שלמות אל הקדשה, שזה בחינת שלמות לשון הקדש שהוא הקדשה. העקר תלוי בלשון תרגום שהוא בחינת שבירת הרע והכניעתו ולהוציא הטוב מנונו. כמו כן פשוטה לבחינת שמירת הברית בשלמות. ושבר רע הכולל לגמרי, וזכה לקדשה בשלמות, אזי צריך לעשות צמצום ולבוש לשכלו כנ"ל. שזה בחינת שמירת הברית כנ"ל, שזהו בחינת לבוש וצמצום, בחינת (בראשית ג, כא): "פתגות עור ולבשם", שהם בחינת נגה, בחינת תרגום כנ"ל, שזה בחינת לבוש קשקשים

א סנפיר וקשקשת הם סימני דגים, כי דגים גדולן במים שהוא בחינת ים החכמה ואין בהם אחיזת הסטרא אחרא, ועל-כן אסתן מטהרתן ואין צריכין תקון, אבל יש מינים טמאים והם אותן שאין להם לבוש קשקשת וסנפיר, כי דגים הם בבחינת עינא פקיתא, עינא חד דרחמי, שהוא בחינת הארת הרצון שמאיר בים החכמה ועל-כן הם גדלים במים, הינו בחינת ים החכמה כנ"ל, אבל מחמת שאף-על-פירן נהפשוט זה החיות בזה העולם הגשמי, על-כן הם צריכין לבוש קשקשת וסנפיר, כי פשואין עליהם לבוש קשקשת, אזי הם מינים טמאים לגמרי, כי הארת הרצון הנ"ל שמשם מקבלין הדגים חיות, זה בחינת מוח, בחינת און, בחינת מקיפים (פסוקא ע"פ). ודרי מעלה שמאיר בהם זאת הבחינה בחינת און, בחינת מוח כנ"ל, הם צריכין להכליל בבחינת דרי משה גספון, הינו בחינת מלא כל הארץ

פ"ח
פ"ח

יורה דעה

כבודו" (ישעיה ג, ב) כדי שיהיה להם יראה, פי על ידי בחינת אין לבד, לא יהיה להם יראה כלל, על-כן צריכין גם דרי מעלה לבחינת "מלא כל הארץ כבודו", כדי שתהיה להם יראה (מבאר שם בפארט ח"ל):

ב ועל-כן דגים שחיותן הוא מבחינת התארה של דרי מעלה, הינו בחינת 'מה', בחינת און כשאין בהם כלליות דרי מטה, בחינת "מלא כל הארץ כבודו", שעל-ידי זה נמשך יראה, או מחמת שהם בזה העולם הגשמי הם נגמרים לגמרי בבחינת מינים טמאים לגמרי, כי איתא בדברי רבנו גרו יאיר (דלפני תניא סימן ט), שסמרא דטמאה יונקת מבחינת און, מחמת שפחינה זו נעלמת ונסתרת מאד, על-כן הם מקבלים משם חיות ומסתירים ומעלמים לגמרי אלקותו ותברך. נמצא, שעקר הטמאה והכפירה ניקתה מבחינת און, כי עקר בחינת איה' אין יכולים לקבל פי אם דרי מעלה וגם הם צריכים להכלל בבחינת דרי מטה, בחינת "מלא כל הארץ כבודו", אבל דרי מטה כשמקבלין בחינת אין לבד, או נעשה אצלם, הם ושלום, כפירה לגמרי, הם ושלום, ועל-כן דגים שחיותן מבחינת ענא פקחא, בחינת רצון, בחינת מקיפים, בחינת און, הם צריכים להתלבש בלבוש קשקשת, כמו שכתוב (שמואל א, ח): "ושריון קשקשים הוא לבוש". ולבוש זה בחינת יראה, פי יראה הוא מלכות שהוא בחינת כבוד, בחינת לבושיו, הינו שלבוש

הקשקשים זה סימן שיש בהם חיות מבחינת יראה גספון שהיא בחינת לבוש כנ"ל. וזהו בחינת סנפיר גספון, פי סנפיר זה בחינת אבן ספיר, כמו שאמרו (שיר השירים רבה ה, א), 'הלוחות של סנפירין יהוה', הינו מין אבן. זה גספון רמזו על בחינת מלכות שנקראת 'אבן ספיר' שהוא בחינת יראה, ואזי פשיט בהדגים בחינת סימנים הנ"ל המרמזים על בחינת יראה – מלכות, אז הם מינים טהורים ויכולים לאכלם, אבל כשאין עליהם לבושים הנ"ל אזי הם טמאים לגמרי, פי בחינת אין לבד כשמקבלין מנהג לבד חיות בזה העולם הגשמי, כפרט מין חי, או נעשה מזה בחינת סמרא דטמאה לגמרי, בחינת כפירות, פי הם מקבלין משם חיות כנ"ל. ועל-כן צריכין שיהיה על הדגים לבוש קשקשת וסנפיר, והלבוש הוא בחינת יראה – מלכות, שנה נמשך מבחינת 'מלא כל הארץ כבודו', ואז הם טהורים ויכולים לאכלם, פי אכילתנו צריכה להיות מסמרא דקדושה, כדי שיהיה נמשך יראה עלינו, על-ידי אכילתנו (מבאר בדברי רבנו גרו יאיר, עון שם):

הלכה ג

סימני דגים סנפיר וקשקשת. והעקר הוא קשקשת, פי כל שיש לו קשקשת יש לו סנפיר, ויש שיש לו סנפיר וכו' (תלין סו):

כי איתא במאמר 'כיום הכפורים' –
 'את הערכים צייתי לכלקלד'
 בלקוטי תנינא (סימן ד), 'שעלידי צדקה,
 עלידי זה מוציאין החיות שיוגק מצח
 הנחש מוקני הדור שאין בהם שלמות
 ואזי נתגלה מצח הרצון, כי יש חכמי
 הטבע שהם בחינת חיות רעות וכו', והם
 רוצים להתגבר, חס ושלום, על קול
 הקריאה של יום טוב שקורא ומגלה את
 הרצון שהכל ברצונו יתברך וכו', והתקון
 לזה עלידי ההכם שבקדושה שידע
 לקשר כל הרצונות לשרש הרצון שהוא
 בחינת מצח הרצון, שהוא בחינת רעוא
 דרעוין, בחינת הסתלקות משה בשבת
 בשעתא דמנחה וכו', אך יש בחינת מצח
 הנחש שרוצה להתגבר אפילו כנגד מצח
 הרצון, חס ושלום, אך עקר וניקתו הוא
 מוקני הדור שאין בהם שלמות כנ"ל,
 ועלידי צדקה מוציאין ממנו החיות שיוגק
 מישם, ואזי נבנע ונתבטל מצח הנחש,
 ואזי מתגלה מצח הרצון, ואזי נבנעים
 ונאפלים כל חכמי הטבע שהם בחינת
 חיות רעות הדורסים וטורפים וכו', ואזי
 נתגלה ונשמע קול הקריאה של יום טוב
 שקורא ומגלה את הרצון, ועלידי
 התגלות הרצון געשה יראה, ועלידי
 היראה שופע חסד וכו' וכו' (עו שם כל זה
 הישב הישב):

עניא חד דרחמי', שזהו בחינת רעוא
 דרעוין, בחינת מצח הרצון כנ"ל, ועל-כן
 דגים אסתתן הוא מטהרתן ואין צריכין
 שחיטה כלל, כי עקר השחיטה של כל
 הבעלי חיים היא בשביל להכניע רוח
 הבהמיות שהיא בחינת חכמת הטבע,
 שהיא בחינת כסילות, בחינת בהמה
 שאין לה דעת כנגד חכמת התורה,
 שהיא עקר החכמה האמתית, שהיא
 בחינת אדם. כמובא במאמר "דרשו" (סימן
 10), 'שחכמות חיצוניות כנגד חכמות
 התורה הם בבחינת בהמה כנגד אדם,
 ועל-כן ישראל הדבוקים בתורה קרויין
 "אדם", אבל אמות העולם שעוסקין
 בחכמות חיצוניות, שהוא חכמת הטבע
 קרויים "בהמה", כמו שאמרו רבותינו ו"ל
 (חכמות נא): 'אתם קרויים אדם ואין העכו"ם
 קרויין אדם'. נמצא, שכל החיות ובהמות
 ועופות וכיוצא, שאין להם דעת אדם.
 כלם הם בבחינת חכמת הטבע שהוא
 בחינת בהמיות כסילות כנ"ל, כי גדר
 האדם הוא הדעת שהוא התורה, כי רק
 חכמת התורה היא חכמה ודעת אמתי
 וכל שאר החכמות חיצוניות של חכמי
 הטבע, כלם הם כסילות גמור בחינת
 בהמיות כנגד חכמות התורה. ועל-כן
 אסור לנו לאכל שום חי בחייו כי אם
 עלידי השחיטה, שעלידי זה מכניעין
 רוח הבהמיות ואז מעלין החי למדרגה
 שזה עקר פגנת השחיטה, דהיינו
 שמכניעין החיות של בחינת חכמות

א וזה בחינת דגים טהורים ודגים
 ממימים, כי איתא שדגים הם
 בחינת 'עניא פקחא' שהוא בחינת

הטבע ומעלין ומקבירין אותו לכוונת אדם שהיא החכמה האמתית של התורה הקדושה, כי עקר החיות היא החכמה, כמו שכתוב (ספלת ג, י): "החכמה תחיה", וחיות דקדושה, כחיות חיות אדם, היא כחיות חכמות התורה, וחיות בהמות וכו' הוא מבחינת חכמת הטבע וכו', אך יש מינים טהורים ומינים טמאים, כי באמת גם הטבע בעצמה הוא השגחה ה' תברך, והטבע בעצמה בראה ה' ותברך והוא תברך מנהיג הטבע ברצונו. נמצא שגם הטבע הוא השגחה, רק שזה סוד הבהירה שפרא ה' ותברך טבע בעולם שיהיה אפשר לבני אדם למעות, חס ושלוש, כאלו הטבע עקר וכשעוקרין את הטבע מן השגחה, אזי מפרין באלקים חיים חס ושלוש, ויורד לשאול תחתיות. ואם ירצה לבחור בחיים באמת, אזי מקשרין את הטבע אל ההשגחה שיודעין ומאמינים שהכל בהשגחתו תברך, ואפלו הטבע בעצמה היא גם כן מתנהגת בהשגחתו תברך. נמצא, שהטבע והשגחה בלו חד, כי ה' הוא האלהים" (דברים ה, לה), ה' – זה מדת רחמים כחיות השגחה, ו'אלהים' – זה מדת הדין כחיות טבע, כי 'אלהים' בניגומי א' 'הטבע' כמובא. וצריכין ליחדם ביחד גמור לדעת כי ה' הוא האלהים – שהטבע והשגחה בלו חד. וזה עקר כחיות אכילה ישאל שהוא אכילה דקדושה, כחיות (משל ג, טו): "צדיק אבל לשבע נפשו" – לקשר הגוף

והנפש יחד, כי עלידי האכילה מתקנים חיות האדם, דהינו שמתקשרים הגוף והנפש יחד, כי בלא אכילה תצא נפשו. וגוף ונפש זה כחיות חכמות חיצוניות וחקמות התורה, כי חכמות חיצוניות, חכמת הטבע הוא כחיות גוף, בהמה, כסילות, פנגד חכמת התורה שהוא כחיות נפש, כחיות אדם, כחיות דעת אמתי (כמובא כל זה במאמר דרשו). וצריך כל אחד להכניע הגוף והחומר לגבי הנפש, דהינו להכניע ולבטל חכמת הטבע פנגד חכמת התורה ולקשר הכל אל התורה הקדושה, כחיות (תהלים מ, ט): "ותורתך בתוך מעי". כי זה עקר פניות האכילה, להעלות ולקשר דומם, צומח, חי אל כחיות מדרב. דהינו להעלות ולקשר כל החכמות תחתונות להעלותם ולקשרם כלם אל שרשם דקדושה, שהוא חכמה האמתית של התורה שהיא כחיות אדם שהוא שרש הכל. ועקר הוא האמונה שהיא עקר תקון וברור כל המאכלים, כי צריכין לידע ולהאמין שגם הטבע בעצמה הוא השגחתו תברך והוא תברך מתנה את כלם והכל מאתו תברך. ועלינו יש מינים טהורים ומינים טמאים, כי מינים טהורים הם אלו המינים שיש לנו כח לקשרם אל הקדושה, לבררם מחי לאדם. ומיני טמאים הם אלו שאין לנו כח לבררם מחי לאדם לקשרם אל הקדושה כמובא. ואפלו המינים טהורים אי אפשר לנו לאכלם כי אם עלידי השחיטה,

לקוטי הלכות

הלכות דגים ג

יורה דעה

ריט

שעל ידי זה מכניעין רוח הבהמיות ומעלין מבהמה לאדם שזה עקר בחינת השחיטה כנ"ל:

בחינת רוח הבהמיות שהוא בחינת חכמת הטבע כנ"ל:

ב ועל כן השחיטה במקום הצואר, כדי להכניע קולות הרעים של חכמי הטבע שהם בחינת חי בחינת חיות רעות כנ"ל, כי הקול יוצא מן הצואר, בחינת (שם עה, ו): "ידברו בצואר עתק וכו'", שהם חכמי הטבע המדברים עתק על ה' ועל משוחו, והם בחינת בהמות וחיות, ומכניעין את קולם וצוארם על ידי הפסין של שחיטה. ועל כן צריך השוחט לקבל את הפסין של שחיטה מחכם הדור, כמו שאמרו רבותינו ז"ל שצריך השוחט להראות ספינו לחכם. כי החכם דקדשה יש לו כח לקשר כל הרצונות אל הרצון דקדשה לשרש הרצון, ועל ידי זה מכניע דעת חכמי הטבע כנ"ל, ועל ידי זה נעשה יראה, בחינת (שם קמה, ט): "רצון יראיו יעשה" (כנ"ל בפאמר דכ"ל). ויראה זו בחינת (שם קמט, ו): "חרב פיפיות", בחינת מלכות, בחינת סכין של שחיטה, ועל כן צריכין לקבל הפסין של שחיטה שהוא 'חרב פיפיות', בחינת יראה, בחינת (א"ב ט, ט): "גורו לכם מפני חרב", צריכין לקבלו מן החכם דקדשה, כי עקר היראה נעשה רק על ידי התגלות הרצון שנתגלה על ידי החכם דקדשה, על ידי שמקשר כל הרצונות לשרש הרצון כנ"ל, ועל ידי החליף הזה שהוא בחינת היראה הנעשה על ידי התגלות הרצון, על ידי זה מכניעין

ג ועל כן דגים אין צריכין שחיטה, כי דגים הם בבחינת שרש הרצון, בחינת עינא פקיקא וכו' כנ"ל. על כן שם אין צריכין שחיטה כנ"ל, כי הם בעצמן בבחינת שרש הרצון שמושם חיותם כנ"ל, כי דגים מים מכסין עליהן שהוא בחינת מימי הדעת, שהוא בחינת השגחה, שהוא עקר הדעת ואין עין הרע שולטת בהם, דהינו דעות חכמי הטבע שהם בחינת עין רעה. כי עינים על שם החכמה נאמר, כמו שכתוב (בראשית ג, ו): "ותפקחנה עיני שניהם". ופרש רש"י: "על שם החכמה נאמר". ועין רעה זה בחינת דעות רעות, חכמות רעות של חכמי הטבע, ואין להם שליטה בדגים שבאים שחיותם משרש הרצון כנ"ל, כי מימי הדעת שהוא בחינת השגחה מכסה עליהם כנ"ל. ועל כן נתפרכו זרע יוסף (שם מה, טו): "וידגו לרב וכו'" מזה דגים שבאים וכו' (ברכות ב, ב), כי יוסף הוא בחינת זקן דקדשה, שהוא בחינת שרש הרצון, שהוא י"ג תקוני דיקנא פידוע, שכל זה תלוי בשמירת הברית פמוכא. ועל כן נאמר ביוסף (בראשית לו, א): "כי בן זקנים הוא לו", כי מחמת ששמר בריתו, על כן זכה בילדותו בהיותו בן שבע עשרה שנה להקרא בשם 'בן זקנים', כי הוא בבחינת זקן שהוא בחינת שרש הרצון, בחינת

יורה דעה

מצח הרצון, שכל זה הוא בחינת שמירת
הברית פמוכא:

גדר ועל-כן דגים אספתן היא מטהרתן -
זו בחינת רצון דקדשה,
בחינת (א"כ ד, ט): "רוחו ונשמתו אלו
יאסף", שהוא בחינת הסתלקות של
צדיקים שנאמר בהם גוועה ואספה,
שמתקשרים נפשם ורוחם ונשמתם
בשעת ההסתלקות בשרש הרצון, שזהו
בחינת הסתלקות משה וכו' כנ"ל, הינו
שהדגים חוזרים לשרשם תכף ביציאתן
מן המים שהוא בחינת שרש הרצון
שמשם חיותן כנ"ל. ועל-כן אין צריכין
שחיטה כלל, כי אין לבחינת החיות רעות
וכו' שום אחוזה בהם כנ"ל, כי הם
בבחינת שרש הרצון כנ"ל, אך אף-על-
פי-כן יש דגים מהורים ודגים ממאים, כי
כנגד שרש הרצון, מצח הרצון יש בחינת
מצח הנחש וכו' כנ"ל, וזה בחינת דגים
ממאים שהם כנגד דגים מהורים, שהם
בחינת עינא פקוחא שרש הרצון דקדשה,
ודגים ממאים הם כנגדם בבחינת מצח
הנחש שהוא כנגד מצח הרצון. ועל-כן
הסימן של דגים מהורים הוא קשקשים
זה בחינת כח הצדקה שמקבלין, שעל-ידי
זה נקבע מצח הנחש ואין לו כח להתגבר
כנגד מצח הרצון, חס ושלום, כי לבוש
הקשקשים זה נמשך מבחינת צדקה,
בבחינת (שמאל"א י, ה): "ושריון קשקשים
הוא לבוש". וזה בחינת צדקה, בחינת (א"כ
ט, ט): "צדק לבשתי וילבשני", בחינת

(ישעיה נב, ט): "וילבש צדקה בשריון". הינו
כי הקשקשים מגנים על הדגים שלא
יתאחו בהם בחינת מצח הנחש חס
ושלום, כי הקשקשים הם בבחינת צדקה
שהיא מנגעת מצח הנחש כנ"ל. וזה
בחינת (סנה"א יא, א): "שלח לחמד על פני
המים" הנאמר בצדקה פמוכא שם
כנאמר הנ"ל. על פני המים דקא, כי
שם בבחינת המים, דהינו דגים שבמים,
שם מוציאין כח הצדקה, כי שם צריכין
כח הצדקה להגן על הדגים שהם
בבחינת מצח הרצון להגן עליהם על-ידי
לבוש הקשקשים מבחינת מצח הנחש
שלא יתאחו בהם, חס ושלום, ועל-כן
אלו מיני דגים שאין להם קשקשים הם
ממאים, כי נאחו בהם אחוזה מבחינת
מצח הנחש על-ידי שאין עליהם לבוש
הקשקשים הנמשך מן הצדקה להגן
עליהם כנ"ל. ונלית רצה להמשיך לעצמו,
חס ושלום, גם כח הצדקה כדי לקלקל,
חס ושלום, כח הצדקה שמנגעת מצח
הנחש, מחמת שניקתו היה ממוצח הנחש
(כמבאר שם כנאמר הנ"ל). ועל-כן נאמר בנלית,
"ושריון קשקשים הוא לבוש", כי רצה
להמשיך לעצמו כח הצדקה, חס ושלום,
כי יש רשעים ועפ"ם שנותנין צדקה והם
מחפזים, חס ושלום, לקלקל כח הצדקה
של ישראל שמנגעת מצח הנחש, חכמת
הטבע כנ"ל, אכל באמת אין להצדקה
שלהם שום כח כלל כי "צדקה תרומם
גוי" (מש"ל ד, ט) "אלו ישראל", וחסד

לקוטי הלכות

הלכות דגים ג

יורה דעה רכא

לאמים חטאת" – 'אלו העבוים', כי כל חסד וכל מיכו דעבדין לגרמיהו עבדין, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (בבא בתרא י. א.) כי עקר פח הצדקה הוא רק בבחינת (מלכים א י. ד): "ואת הערבים צויתי לכלקד", דהינו להפך רגו לרחמים, דהינו לשפר מבוע מה שיש לו אכזריות במבועו להפכו לרחמנות. ועל ידי זה דיקא יש לנו פח להכניע מצח הנחש, להכניע הטבע שהוא בחינת רגו, להפכו לרחמנות, לבחינת רצון (בבבא בתרא ה"ל ע"ן שם). אבל העבוים והרשעים שנותנין צדקה במבועם, מחמת רחמנות שלהם במבועם, או בשביל פבודם מפל שפן וכל שפן בשנותנים בשביל פגות הרשעות שלהם, שצדקה פזו להפאת נחשבת עליהם, בחינת "חסד לאמים חטאת", ואין להם שום פח על ידי צדקה זו, ועל פן הכניע דוד המלך את גלית אף על פי שהיה לבוש שריון קשקשים על ידי האבן שהשליך עליו, שהוא בחינת (שם יא. א): "אבן שלמה רצונו", כי דוד היה לו פח הצדקה ודקדקה, בחינת (שמואל א י. יח): "ואת ערבתם תחרו", שהוא בחינת "ואת הערבים צויתי וכו' (בבבא בתרא ה"ל):

ה וזה בחינת סנפיר. זה בחינת רצון, בחינת לוחות האבן שהיה של סנפירינו, שהם בחינת אבן שלמה רצונו, כי עקר התגלות הרצון מתגלה על ידי התורה, על ידי לוחות האבן, כי התורה היא רצונו של ה' ותפרד שעל

ידה הוא מנהיג את עולמו ברצונו ותפרד (בבבא בתרא אחר (לקוטי מוה"ר סימן לד.)) ועל פן הסנפירין לבד אינם סימן טהרה כל זמן שאין להם קשקשת, כי אף על פי שמתגלה בהם בחינת רצון, אף על פי כן עדן אין אנו יכולין לאכלם כל זמן שאין להם קשקשת, שהוא בחינת לבוש קשקשים הנמשך מבחינת צדקה, שעל ידי זה דיקא מתגלה ומאיר בחינת מצח הרצון וכו' פ"ל. ועל פן יש שיש לו סנפיר ואין לו קשקשת' (ה"ן סי. א.) כי יכול להיות שיתגלה בו איזה בחינה מבחינת הרצון, אבל אין עליו קשקשים להגן ממצח הנחש פ"ל. ועל פן אין אנו יכולין לאכלו עדן פ"ל, אבל כל שיש לו קשקשת יש לו סנפיר' והוא עקר סימן טהרה, כי העקר הוא הקשקשים הנמשכין מבחינת צדקה שהם מגנים ממצח הנחש, ואז נכנע מצח הנחש, ואז בודאי מתגלה בחינת מצח הרצון, שרש הרצון, ואז זוכין להתגלות הרצון שהוא בחינת סנפיר, בחינת "אבן שלמה רצונו" פ"ל. ואז יכולין לאכלם, כי אכילתנו צריכה להיות רק בבחינת התגלות הרצון שנוכח לקשר על ידי אכילתנו כל הדברים לשרש הרצון לדעת ולהפיר ולתאמן כי הפל ברצונו לבד ובהשגחתו לבד, לתמן פגם אכילת עין הדעת טוב ורע, שעל ידי אכילתו נפגם הדעת ונתגבר דעות חכמי הטבע שניקתם רק משם. ועל פן צריכין לאכל בקדשה על-

101

יורה דעה

פי התורה כדי לתקן זאת, כדי לזכות על-ידי האכילה להכניע חכמי הטבע ולקשר הטבע לרצון כנ"ל:

ו זוהו בחינת אכילת שבת ויום טוב, כי אז מתגלה הרצון כנ"ל, כי כל הימים טובים קוראים ומגלים את הרצון כנ"ל, וכל הימים טובים מקבלים משבת שהוא תחלה למקרא קדש' שהוא שרש הרצון, כי בשבת מתגלה מצח הרצון, 'עוהו דרעוין' כדיוע, ועל-כן אז האכילה יקרה מאד, כי אז מכניעים על-ידי האכילה את חכמות הטבע ומקשרים הכל אל הרצון כנ"ל. ועל-כן נצטוינו להביא קרבנות הרבה ברגלים, כי כל הקרבנות הם בחינת הנ"ל, להכניע רוח הבהמיות ולהעלות מבהמה לאדם כדיוע, הנינו כנ"ל, להכניע חכמות הטבע, שהוא בהמיות, כסילות, ולקשר הטבע לרצון כנ"ל, ועל-כן הזהירה התורה ביותר לתן צדקה ברגלים, כמו שכתוב (דברים טו, יא): "ושמחת לפני ה' אלוקיך אתה ובנדך וכו' והגר והיתום וכו'" (וכמוא ביהר הקדוש), כי אז צריכין ביותר פח ההצדקה כדי להכניע מצח הנחש כדי שיתגלה מצח הרצון, כדי שנוכח על-ידי זה לשמע קול הקריאה של יום טוב, שקורא ומגלה את הרצון בחינת 'מקרא קדש' כנ"ל, ואז דיקא זוכין לשמחת יום טוב, כי עקר שמחת יום טוב הוא כפי מה שזוכין לשמע קול הקריאה של יום טוב. בחינת (תהלים נח, א): "ישמח צדיק כי הוה נקם

פעמיו ירחין בדם הרשע וכו'" (כנ"ל במאמר ה"ל), וזה שפרש רש"י על פסוק 'ושמחת' הנ"ל: 'אם אתה משמח את שלי אני משמח את שלך'. הנינו אם תתן צדקה ותשמח את העניים, אז דיקא אשמח את שלך, כי אז דיקא תזכה לשמחת יום טוב, כי עקר שמחת יום טוב על-ידי ההצדקה דיקא, שעל-ידי זה זוכין לשמע קול הקריאה של יום טוב שמתגלה את הרצון, שזה עקר שמחת יום טוב כנ"ל:

ז וזה שאמרו רבותינו ז"ל (ספחים קט) לענין שמחת יום טוב: 'אין שמחה אלא בבשר בהמה של קרבנות', כי עקר השמחה של יום טוב שהיא על-ידי התגלות הרצון דיקא, על-ידי שנגעין חכמת הטבע, זה געשה על-ידי הקרבנות, שעל-ידי זה מכניעין רוח הבהמיות שהוא כסילות בחינת חכמת הטבע. ומעלין מבהמה לאדם, מטבע לרצון והשגחה, שיודעין שהכל בהשגחתו יתברך כנ"ל. נמצא, שעל-ידי הקרבנות נכנעין חכמת הטבע ונתגלה הרצון וזה עקר שמחת יום טוב כנ"ל. על-כן עקר שמחת יום טוב בבשר הקרבנות דיקא כנ"ל. ועל-כן מקרא הנ"ל: "ושמחת לפני ה' אתה ובנדך וכו' והגר והיתום וכו'", נאמר על ענין הקרבנות, כי מאחר שהקרבנות, כפרט הקרבנות של יום טוב מקרא קדש מגלין את הרצון, על-כן צריכין לתן צדקה מהם, להזמין עליהם עניים וגרים ויתום וכו', כדי שעל-ידי זה

לקוטי הלכות

הלכות דגים ד

יורה דעה

רכג

הצדקה יהיה נכנע מצח הנחש פרי שיתגלה מצח הרצון, פרי שעל ידי זה יהיה נשמע קול הקריאה של יום טוב מקרא קדש, שמגלה את הרצון שזה עקר שמחת יום טוב בחינת "ושמחת וכו'", אם אתה משמח את שלי אני משמח את שלך. "משמח" דיקא, כי עקר שמחת יום טוב שהוא על ידי התגלות הרצון כנ"ל, תלוי בצדקה שעל ידה נתגלה מצח הרצון, שאז נשמע קול הקריאה של יום טוב וכו', שזה עקר שמחת יום טוב כנ"ל:

הלכה ד

סימני דגים מהורים, כל שיש לו סנפיר וקשקשת. וכל שיש לו קשקשת יש לו סנפיר, ויש שיש לו סנפיר ואין לו קשקשת. ואמרו רבותינו ז"ל (קדוה נא): אם בן למה בתבה תורה סנפיר? משום יגדיל תורה ויאדיר, על פי מה שאמרו בלקוטי תנינא בסימן טו, עין שם על התורה:

ותפלל, שיש צדיקים אמתים גדולים במעלה ויש להם פה קדוש ודרבם לדבר גדולות ונפלאות. והם באמת יכולים לעבד את ה' ותברך בכל דבר שבעולם, באכילה ושתיה ושאר דברים וכו', ומזה נמשך שנמצאים כנגדם צבועים שקרנים שמתדמים עצמם כוף, ומתפארים עצמם גם בן כמש באלו הלשונות של התפארות שיוצא מפה קדוש של הצדיק האמת וכו', אבל עקר

ניקת הצבועים הוא רק מצדיקים כאלו שהולכים בגדולות וכו', כי הצדיק האמת מקבל דבור פיו הקדוש מפעלי צדקה וכו'. וצדקה היא בחינת מים, בבחינת (תהלים קד, ח): "ההופכי הצור אגם מים וכו'". ודבור של הצדיק שמקבל משם הוא בבחינת פי שנים, הינו שיש לו שני משמעות. ומזה נמשך ונשתלשל ניקה להצבועים שעושים לעצמן גם כן פה לדבר גדולות ונפלאות כאלו אין שום דבר נמנע מהם וכו', אבל פאמת הוא טובה להצדיק וכו'. כי יש רשעים שנותנין צדקה והצדקה שלהם יכולה להזיק, חס ושלום, להצדיק, כי על ידי הצדקה נעשה בחינת 'בן' וכו', וכל אלו הבחינות הם בחינת מים וכו'. ובחינת היבב בקדשה הוא בחינת וויגין דקדשה, אבל הרשעים נעשה אצלם מזה נאוף, חס ושלום, ועל כן נמצאים בעלי צדקה שהם גופאים וכו'. ועל כן הוא טובה להצדיק שנמצאים השקרנים, שעל ידי זה הרשעים פונים אליהם ונותנין להם הצדקה שלהם ונצל הצדיק וכו' (עין שם ב')

זה הישב:

א וזה בחינת סימני דגים סנפיר וקשקשת, פי דגים גדלים במים. ומים הם בבחינת צדקה כנ"ל. וצדקה שקולה ככל התורה פלה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (בבא בתרא ט). וכל התורה פלה נקראת בשם צדקה, כמו שפיתוב (דברים ו): "וצדקה תהיה לנו כי

ת"ת

יורה דעה

גשומר לעשות וכו'. ועקר שם צדיק על שם צדקה, בחינת (תהלים לו, כא): "צדיק חונן ונותן". ועל-כן הצדיק מכנה בשם דג, כמו שכתוב (בראשית מת, טו): "וידגו לרב", כמו שאמר רבנו ז"ל (בסיון ב), כי דגים גדולין במים שהם בחינת צדקה, שזהו בחינת הצדיק שכל גדולו על-ידי צדקה, כי הצדיק ממושיך כל הצדקות בעולם, כי הוא מצדיק ומנקה את ישראל ומטה את לבם לה' ותברך שיתנו צדקה ויקומו את התורה שנקראת צדקה. והוא מקבל כל הצדקות ומשפיע אותם לכנסת ישראל וממושיך כל ההשפעות והברכות לישראל, פדוע, ובשביל זה הצדיק נותן לכל מי שמקבל ממנו, כמו שאמר רבנו ז"ל (ספרי משניות מעשה יג), בהפעשה של יום השישי מהשבעה בעטלירש שהתפאר את עצמו שיש לו כח כזה בדין, שמקבל מי שמקבל ממנו הוא נותן לו ועל-כן הוא בעל צדקה וכו', ענין שם. ועל-כן הדגים אין צריכין שחיטה, רק אספתן היא מטרתן, ואין שום דבר אסור בדיגים טהורים. מה שאין כן בשאר בעלי-חיים טהורים שאסור בהם החלב והדם וידי הגשה וצריכין שחיטה. וזה כי הדגים נמשך חייתם מבחינת הצדיק, שהוא בחינת צדקה. ועל-כן אין טעונין שום תקון עוד, כי הצדיק כבר ופך את עצמו מכל וכל ואין בו שום נגוד פסלת עוד. על-כן הדגים שניקתם משם אין טעונין עוד שום תקון וזכר על-ידי השחיטה.

וגם אין שום דבר אסור בהם, כי בהצדיק אין בו שום פסלת כנ"ל, אבל בהמות ועופות מרמזין על שאר בני אדם אף-על-פי שהם טהורים שניקתם מצד הקדשה, מבני-ישראל הכשרים, אבל אף-על-פי-כן עדן לא נתתקנו ונודקכו לגמרי מכל וכל. על-כן הבהמות ועופות שמקבלין חיות מהם צריכין תקון השחיטה. וגם אחר כך כמה דברים אסורים בהם כמו הדם והחלב וכו', כי עדן יש בהם כמה פסלת כנ"ל. אבל הצדיק כבר נקי ונד מכל וכל ויכול לעבד את ה' ותברך בכל דבר שבעולם אפלו באכילה ושתיה ושיחת חלין וכו'. על-כן הדגים שמקבלין חיות משם אין טעונין שום תקון, רק אספתן היא מטרתן, שזה בחינת צדיקים שנאמר בהם: 'ויגעו ויאמר' וכו' (בבא בתרא טו). ועל-כן אין בהם שום דבר האסור, כי אין בהם שום פסלת כנ"ל, אבל אף-על-פי-כן יש דגים טהורים ודגים טמאים ושניהם גדולין במים, הינו כי יש שקרנים שמראין עצמם בצדיקים ומדברין גדולות ונפלאות כאלו הם יכולים גם-כן לעבד את ה' ותברך בכל דבר וכו', אבל הכל שקר וכזב כנ"ל. ומשם נמשך וניקת הדגים טמאים שנראים כדגים שהוא בחינת צדיק, וגדלים במים שהוא בחינת כח הצדקה, שזה עקר בחינת צדיק, אבל הם טמאים, כי הם שקרנים ומראין עצמן כצדיקים כקוף בפני אדם, אבל הכל שקר וכזב כנ"ל. וניקתם מפסלת המים,

לקוטי הלכות

הלכות דגים ד

יורה דעה

רכה

מבחינת מים רעים, הינו מצדקות פגומות של הרשעים הנזאפים כנ"ל:

וזהו בחינת דגים טהורים ודגים טמאים, כי דגים טהורים הם בבחינת הצדיקים אמתים כנ"ל, ודגים טמאים הם בבחינת המראין עצמן כצדיקים לדבר גדולות ונפלאות והבל שקר כנ"ל ועל-כן הסימן שביניהם הוא סנפיר וקשקשת, והעקר הוא קשקשת, כי 'כל שיש לו קשקשת' וכו' כנ"ל. קשקשת זה לבוש קשקשים המגנים על העור, הנמשכים מכת הצדקה דקדשה שמגנת ומצלת כמו שריון קשקשים שמיציל מכל החצים וכו' בבחינת (שמואל א' י"ח): "ושריון קשקשים הוא לבוש". וזה בחינת צדקה, בחינת (א"ב כ"ח): "צדק לבשתי", בחינת (שענה נ"ח ט'): "וילבש צדקה בשריון". ועל-כן הקשקשים הם סימן טהרה, כי הם מרמזין שנמשך עליהם כח הצדקה דקדשה שמגנת ומצלת מסטרא אחרא, מסטרא דמותא, בבחינת (משלי י"ב): "צדקה תציל ממות", שזהו בחינת קשקשים, בחינת שריון קשקשים המצילים מחצים דסטרא אחרא, בחינת "וילבש צדקה בשריון" כנ"ל, אבל דגים טמאים הם ערמים בלי לבוש הקשקשים, כי אין להם כח הצדקה, כי בחינת הצדקה שהם יונקים משם הוא הצדקה של הנזאפים והרשעים שבודאי אין להם כח להגן ולהציל, כי אינה נקרא צדקה כלל, רק נקרא בשם מכשול. כמו שאמרו

רבתינו ז"ל (בבא קמא טו): על פסוק (ירמיה י"ח, כ"ג) "בעת אפך וכו'" - 'הכשילם' וכו'. ועל-כן הם ערמים בלי לבוש, זה בחינת פגם הצדקה שלהם שגורמת נאוף, שהוא בחינת (א"ב כ"ח): "ערם בלי לבוש". כי תקון הברית שהוא בחינת צדקה דקדשה, הוא בחינת לבושיון, כי הלבושיון הם בבחינת תקון הברית, בבחינת (בראשית ג, כ"א): "ונעש ה' אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבשם", שזה נאמר לענין התקון שלהם פירושי. וזה בחינת (רות ג, ט): "ופרשת כנפך על אמתך וכו'", אבל פגם הברית הוא בחינת גלוי ערוה, בחינת ערם וערוה, כמו שכתוב (שענה כ"ד): "בן ינהג את שבי מצרים וכו' ערום ויחף ויחשוף שתי". ופרש רש"י, כי הם מזרע חם שגלה ערות אביו, הינו פגם הברית. ועל-כן הדגים טמאים, שנמשכים מהשקרנים שמקבלין מהצדקה של הנזאפים, על-כן הם ערמים, בלי לבוש הקשקשים כנ"ל:

ב וזה בחינת סנפיר. סנפיריו הם ששט בהם במים. והם בחינת כנפים ששט ופורח בהם במים, וזה נמשך מבחינת כח הדבור הקדוש של הצדיק בבחינת (קהל י"ב): "ובעל כנפים יגיד דבר", כי הדבור של הצדיק הוא בחינת כנפים דקדשה ששט ופורח בהם בתוך מימי הדעת, כי הוא מתפאר בדבוריו הקדושים ומגלה על ידם דעת גדול ונפלא בנגלת הכוונת ותברך ונגלת

הצדיקים האמתיים ש'כולים לעבד ה' תפוד בכל דבר שבעולם ושיודעים גדולות ונפלאות, שכל זה הם בחינת כנפים שפורח בהדעת, שמגלה עלידי דבוריו הקדושים, הוא פורח ושט בהם, במימי הדעת למרחוק ומדבר גדולות ונפלאות אמתיות. וזה בחינת סנפיר דקדושה, בחינת כנפי הקדושה לשוט במימי הדעת, בחינת התפארות של אמת, אבל גם דגים טמאים יש להם גם כן סנפיר לשוט בהם, כי גם השקרנים הצ"ל, שהם בחינת דגים טמאים מתפארין עצמן גם כן בדבורים והתפארות של הצדיקים האמתיים באלו יש להם גם כן כח לשוט ולפרח במימי הדעת ולעבד את ה' תפוד בכל דבר ועל-כן עלידי הסנפיר שהם בחינת הדבורים של התפארות בחינת כנפים וכו', אין יכולין על ידם לבד להפיד בין דגים טהורים לממאים כצ"ל, כי השקרנים מתדמין עצמן בדבור התפארות כמו הצדיקים האמתיים ממש כצ"ל. ועקר הסימן הוא קשקשים, שהם הלבוש להגן בחינת שריון קשקשים, כי השקרנים אין להם שום כח להגן ולהציל, אבל הצדיקים אמתיים בחינת צדקה דקדושה מגנים ומצילים, שהיו בחינת לבוש קשקשים כצ"ל:

באמת זאת העבודה הנכונה של גדולי הצדיקים האמתיים שעובדין את ה' תפוד בכל דבר, בכל תנועה ותנועה, אפלו בעסקי דרך ארץ, כגון באכילה ושתיה ושיחה ובכל הדברים שבעולם, כל זה הוא בחינת "יגדיל תורה ויאדיר". וזה בחינת (אבות ג, יא): 'אמר רבי חנניה כן עקשניא: רצה הקדוש ברוך הוא לזכות את ישראל, לפיכך הרבה להם תורה ומצוות, שנאמר: ה' חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר'. כי ראיתי בספרים קשניא של הכל הנמשכת מההולכים על פי דרכי המחקרים, שקשה להם למה הרבה ה' תפוד כל כך תורה ומצוות שקשה לקימם, כי לפי דעתם המשבשת היה יותר זכות להם אם היו מעשים המצוות, אבל באמת הכל יפצה פיהם, כי באמת עקר התכלית שצברא האדם בשבילו הוא, שיצפה להיות האדם יד וצח ונקי וקדוש לגמרי מכל התאוות, שיאשר כל התאוות כל כך עד שלא ישאר בו שום צד רשימה משום תאוה, אפלו של התר (כמוכן בכל הספרים, ובפרט בספר רבנו ז"ל), וזה אי אפשר לזכות כי אם עלידי התורה והמצוות. ועל-כן הרבה לנו ה' תפוד תורה ומצוות הרבה, כדי שעלידי רבוי התורה והמצוות נוסף להמשיך עלינו קדושה גבוהה כל כך עד שנופה לקדש עצמנו גם כמותר לנו, עד שנופה להיות זכים ונקיים לגמרי מכל התאוות. וזהו גם כן מה שהתורה מספרת לנו ספורים

ג וזה שאמרו רבותינו ז"ל (תלן סו): אם פן למה נכתב סנפיר? משום "יגדיל תורה ויאדיר" (שעה כב, א), כי

לקוטי הלכות

הלכות הגים ד

יורה דעה

רכו

הרבה אשר בהם מלכשים סודות נוראות וריון עלאין וכו' וכו'. כל זה להראות לנו, שגם בכל הספורים ובכל הדברים שבעולם מלכש בהם תורה וקדשה גבוה מאוד, כמו למשל שהתורה מספרת לנו מעשה האבות שחקרו בארות מים, וכן מעשה יעקב אבינו שרעה צאן והציג את המקלות ברהמים וכו' ומארכת הרבה בספורים אלו, הכל לגלות לנו גדלת הבורא ותברך וגדלת האבות, שהיו יכולין לעבד את ה' ותברך בעבודות נוראות על-ידי כל עסקי הל, על-ידי חפירות בארות וענין המקלות וכו'. וכל זה מחמת שזכנו גופם בתכלית הקדשה והזכור כל כך עד שגם כל עניני העולם הזה שעסקו בהם, הכל היה בקדשה גפלאה כל כך עד שזכנו לעבד ה' ותברך גם בהם בעבודות גפלאות כג"ל, וכל זה כדי להעיר אוננו ולבנו, שגם אנהנו נקדש ונטהר עצמנו גם בעבודות חיצוניות ובכל עסקי הל, כדי שזוכה אנהנו גם בן לזכות לכל זה, כי הבחירה הפשית בכל דור וכל אדם יכול לזכות לזה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (בראשית רבה טו, ג): 'אין דור שאין בו פאברהם' וכו', וכן אמרו רבותינו ז"ל (תנא דבי אליהו רבה ב): 'חייב כל אדם לומר: מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי'. ועל-כן באמת מצינו גם בדרותינו צדיקים אמתיים שהיו גדולים במעלה מאד, שהיו עוסקים בתורה ועבודה, וידעו לעבד את ה' ותברך גם

בכל עסקי הל, כמפרסם מהמעשיות שמספרין מהצדיקים אמתיים שהיו בדורות הללו מימות איש אלקים הפעל שם טוב וכו' צדיק וקדוש לברכה עד הנה, ועל-כן בודאי הוא טובה גדולה מה שה' ותברך הרבה לנו תורה ומצוות, כי מאחר שאי אפשר לזכות לטוב הגנו באמת שהוא עקר התכלית של כל ישראל, כי אם על-ידי שגותה מזככים לגמרי בתכלית הקדשה מכל התאוות שבעולם. על-כן בודאי היא טובה גדולה מה שהרבה לנו תורה ומצוות כדי שיהיה לנו כח על-ידי זה להתעורר לה' ותברך ולהמשיך עלינו קדשה גדולה על-ידי רבוי התורה והמצוות, עד שזוכה גם בן להיות מזככים לגמרי, כדי שזוכה להתכלית האמתית, לאור הגנו שאי אפשר להגיע אליו כי אם על-ידי זה כג"ל, ואפלו מי שאינו זוכה להתנבר על יצרו ולקיים כל התורה והמצוות הוא גם בן טובה אליו מה שיש הרבה תורה ומצוות, כי על-ידי רבוי התורה והמצוות מקיים כל אחד ואחד מישראל איזה מצוה ועוסק באיזה ענין בתורה. וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (תענית כו): 'אפלו פושעי ישראל מלאים מצוות כרמון'. וכל זה מחמת רבוי המצוות דיקא. ועל-ידי אלו המצוות שזוכה כל אחד לקיים, אפלו הגרוע שבגרועים, על-ידי זה זוכה להזכיר בודאי עוד בחיים חייתו, כי על-ידי הקדשה של הרבוי מצוות שמקמינן אפלו

יוֹרֵה דֵעָה

להעיר אונינו שבאמת יש צדיקים שיש להם פה גדול וקדוש לדבר גדולות ונפלאות שיכולין לפרח ולשוט במימי הדעת, בדרךים נפלאים ונוראים מאוד, שכל זה הוא בחינת יגדיל תורה ויאדיר, שהוא בחינת ספורי התורה ממעשה האבות בבארות ומקלות וכו' כנ"ל. וכן בתורה שבעל פה, בנגמרא ומדרשים שהביאו מאמרים שהם פלאיות לכאורה לפי גשמיות דעות בני אדם, כמו מאמרי הרבה בר בר חנה ומאמרי המשתיעי ושארי מאמרים פאלה. וכן מה שמוכא בדברי רבותינו ז"ל מפמה תנאים שאכלו הרבה והיה פרסם רחבה, כמו שמוכא במדרש מרבי אלעזר בן שמעון וכו'. והכל בשביל להודיע לנו מעלת הצדיקים שקדשו וזכבו עצמן כל כך עד שעברו ה' יתברך עלידי כל הדברים שבעולם, עלידי אכילה ושתיה וכו' וכל שיחתם היה קדש וכלם היה בהם ריון נפלאים, כי אנו צריכין להאמין שכל דבוריהם ומעשיהם אינו פשוט, אלא יש בהם ריון, כמו שמבאר (בסיקן מב), שכל זה הוא בחינת יגדיל תורה ויאדיר כנ"ל:

וזה רצוה הקדוש-ברוך-הוא לזכות את ישראל. לשון זכוד, שרצוה הקדוש-ברוך-הוא לזכות את ישראל שיהיו מוזכרים וטהורים וקדושים לנגמרי כנ"ל, לפיכך הרבה להם תורה ומצוות כנ"ל, שנאמר: 'ה' חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר'. הינו כנ"ל. נמצא שבחינת יגדיל

הפחותים, עלידי זה, אין הקדשה מנחת אותם להשתקע בממאתם ותאתם שגפלו בהם, ומעוררם לתשובה בכל פעם, שעלידי זה יכול לזכות לשוב בתשובה שלמה לה' יתברך כמו שכבר נמצאו הרבה בעלי תשובה בעולם אשרי להם. ואפלו אם, חס ושלום, לא יזכה לתשובה בחייו, חס ושלום, אף-על-פי-כן סוף כל סוף יוצפך בודאי, ועקר הזכוד שלו יהיה עלידי איזה דבר מצוה וטוב שחטף בעולם הזה, עלידי שיש הרבה תורה ומצוות כנ"ל, כי עלידי גדלת התורה שהיא גדלת הבורא יתברך ששמעלית לנו ומרפנות לנו מרחוק עלידי רבוי התורה והמצוות, עלידי זה אנו מבינים שה' יתברך בתקף נפלאותיו יכול להפך הכל לטובה. והכל בכת הצדיקים האמתים הנפלאים במעלה, שכמו שהם יכולים לעבד את ה' יתברך בכל הדברים גשמיים ועסקי חול שבעולם, כמו כן יש להם פה להעלות מהל לקדש ולהפך מטמא לטהור, לזכוד ולטהר את כל ישראל החוסים בצלם, להפך הכל לטובה בכת הגדולות והנפלאות שלהם שהשיגו עלידי תקף קדשתם בכל עסקי חל כנ"ל (ובסיקן כל זה בדרינו בבמה מקומות, עני שם):

וזה שאמרו רבותינו ז"ל שסנפיר נכתב רק למען יגדיל תורה ויאדיר, הינו שהתורה הודיעה לנו הסימן של סנפיר אף-על-פי שהעקר הוא מןקששת, אבל הוא בשביל יגדיל תורה וכו', הינו בשביל

לקוטי הלכות

הלכות דגים ה

יורה דעה רכט

תורה ויאדיר הוא בחינת מעלת גדולי הצדיקים שעובדין ה' ותפוד בכל דבר שמדברין גדולות ונפלאות, שזהו בחינת סנפיר פנ"ל. ועל-כן פתכה תורה סנפיר בשביל גידיל תורה ויאדיר, להודיע לנו שיש צדיקים אמתיים שזוכין לזה, לשוט ולפרח במימי הדעת פנ"ל. אבל אף-על-פי-כן אי אפשר למקד על זה הסימן, כי גם הדגים טמאים בחינת השקרנים יש להם גם בן סנפיר, שמתפארו עגמן גם בן בגדולות ונפלאות פנ"ל. על-כן עקר הסימן לבוש קשקשים פנ"ל, אבל אף-על-פי-כן פתכה התורה בסימני מרה, "כל אשר לו סנפיר וקשקשת וכו'", להורות שבקדשה הסנפיר הוא בחינה גבה מאד, בחינת גידיל תורה ויאדיר, שהוא בחינת התפארות והגדולות של הצדיקים אמתיים פנ"ל. ועתה מה נעמו דברי רבותינו ו"ל שאמרו שסנפיר נכתב למען גידיל תורה ויאדיר, הינו בנובר לעיל:

ברוך ה', תקצ"ה לפ"ק, טבת, טשעהרין, בעת הרעש והבריחה, המקום ירחם:

הלקכה ה

סימני דגים טהורים, סנפיר וקשקשת. על-פי התורה 'תקעו - אמונה' בלקוטי תנינא סימן ה', עין שם:

א כי הצדיק מכנה בשם "דג", כמוכא בדברי רבנו ו"ל, ובספריו

הקדושים, כי הדגים גדולין במים, שהם בחינת הדעת והתורה שנמשלו למים, כמו שכתוב: "הוי כל צמא לכו למים", וכתוב: "כי מלאה הארץ דעה את ה' במים לים מכסים". ועל-כן מכנים הצדיקים בשם "דגים", וכן כל ישראל נקראים צדיקים ומכנים בשם דגים שגדלים במים (כסודן במדרש רבה על פסוק "ודגו לרב כסוד הארץ", עין שם). ועל-כן אין הדגים טעונים שחיטה, רק אספתן היא מטהרתן, כי עקר השחיטה הוא לטהר הנפש שבחי מזהמת הנחש. ועקר זחמת הנחש אחיזתה בהחי החולה על הארץ, בבחינת "נחש עפר לחמו", אבל דגים שגדלים במים אין בהם אחיזתה כל קד, ועל-כן אין טעונין שחיטה, כי המים מטהרים מכל הטמאות ואי אפשר לנכס לשום קדשה כי אם על-ידי טבילה במים כמו כלל ישראל בעת שנתקברו לאביהם שבשמים בשעת קבלת התורה, שהיו צריכים טבילה במים. וכן הגר שבא להתגר וכן הפהנים בעבודתן וכל הטמאים אינם עולים מטמאה לטהרה כי אם על-ידי המים, כי המים הם בבחינת קדשת הדעת, בחינת המושבת המחין הקדושים שעל-ידי זה עקר החיות והטהרה והקדשה, כי "החכמה תחיה", כי השכל והחכמה דקדשה מניה ומתקנת ומבשרת הכל, כי 'פלוה במחשבה אתברורו'. ועקר אחיזת דגים טמאים נמשך מבחינת רבוי הדעת,

יורה דעה

בחנינת רבוי אור שגורם שבירה ונקלול חס ושלום, ועל-כן סימני דגים מהורים הם סנפיר וקשקשת. והעקר הוא קשקשת, כמו שאמרו רבותינו ז"ל במשנה: 'כל שיש לו קשקשת יש לו סנפיר וכו', כי הקשקשים נמשכין על-ידי הצדיקים שהם בחינת 'מגני ארץ', שעקר בחינת תקון הברית נמשך על דם, כי הם מעלין מבחינת 'החתים בשרו' לבחינת 'פתוחי חותם קדש לה', שהם בחינת תפלין מחין (במבוא בהתורה תקעו תיל), כי הם מכניעים הנאות והממשלה של מנהיגים של שקר וכו' בבחינת 'גאווה אפיקי מגנים סגור חותם צר וכו' (עין שם כל זה היטב). ועל-ידי זה נעשים בחינת תפלין התנוצצות המחין והם עוסקים לתקן בחינת צמצום המחין שהוא בחינת שם שדי של תפלין - שיש רי באלקותו לכל בריה וכו', עין שם:

וזה בחינת הקשקשים שהם עקר הסימן טהרה של הדגים שגדלים במימי הדעת, כי זה הפסוק, 'גאווה אפיקי מגנים' נאמר על הקשקשים של הלויתן שהוא כלל כל הדגים, כמו שפרש רש"י שם, שהמגנים הם הקשקשים והם נמשכין על-ידי בחינת המגני ארץ, שמשברין תאותן בכל עת ביגיעות ויסורים ומרירות גדול, ובכל פעם שומפין עליהם הרהורים ורעיונים רעים, שהם הרהורי נאווה שמתגברים ביותר על כשרי הדור הרוצים להתקרב אל האמת, כי כל

הגדול מחברו, יצרו גדול ממנו. והם משברין תאותם וקסיוחין דעתם מהם וממשיכין דעתם לתוך מימי התורה והדעת דקדושה עד שמהפכין ומעלין מבחינת החתים בשרו לבחינת תפלין - מחין, שהם בחינת 'פתוחי חותם קדש לה' כנ"ל. והם בחינת מגני ארץ, שמשכין בחינת תקון התפלין מחין עם תקון הצמצום של המחין, שלא יצא המחין לגבול, שזהו עקר התקון, כי על-ידי שתופסין את המחין והמחשבה שלא יצא לחוץ, חס ושלום, להרהר, חס ושלום, ומכניסין אותו לתוך מחשבות דקדושה של דעת התורה, על-ידי זה זוכין לתקן הדעת שגם בקדושה יהיה צמצום קדוש להדעת שלא ישוטט במה שאין לו רשות, בחינת 'במפלא מקדש אל תדרש וכו' (במבוא כל זה בהתורה תיל). וזה בחינת הקשקשים של הדגים שהם סימן טהרה שנקראים מגנים בחינת גאווה אפיקי מגנים הנ"ל, כי הם בחינת הלבוש והכסוי של הדגים שגדלים במים, בחינת צמצום המחין שנמשך מבחינת המגנים הנ"ל, שזהו עקר סימן טהרה של הדגים שגדלים במים שלא ינקו מבחינת רבוי אור, חס ושלום, וכנ"ל:

ב וזה בחינת סנפיר, כי עקר תקון התפלין שהוא תקון הדעת נמשך על-ידי העצות עמוקות שחותר ודולה האיש חבונות (במבוא שם בתחלת התורה ת"ל, עין שם). וזה בחינת סנפיר ששטם בהם

ק"ד

לקוטי הלכות

הלכות דגים ה

יורה דעה רלא

במים במקום למקום. זה בחינת עצות שנקראים רגליו, שעקר ההלוקד על ידם, כמו שכתוב: "וכל העם אשר ברגליו" – ההולכים אחר עצתו. וכן הלוקד הדגים שהוא מזה ששטים במים הוא בחינת עצות, כי עקר ההלוקד והתנועה במקום למקום של כל הברואים נמשך מבחינת עצות, כי על-ידי העצות עקר ההלוקד והתנועה להגיע כל אחד למחוז הפצו. ועל-כן נקראים "סנפיריו". בחינת הלוחות של סנפירינין היו. והלוחות הם כלל התורה, שמשם כל העצות בחינת תרנגול עטין דאורתא. ועל-כן עקר הסימן הוא קשקשת, כי כל שיש לו קשקשת יש לו סנפיר. ויש שיש לו סנפיר ואין לו קשקשת, כי בשיש לו סימן הקשקשת, שנמשך מתקון המחין הנ"ל, בודאי כבר יש לו סנפיר שנמשך מתקון העצות עמקות הנ"ל, כי אם לא היה לו תקון העצה, לא היה יכול לבוא לתקון המחין (במקום בהתורה הנ"ל), אבל יש שיש לו סנפיר שנמשך מתקון העצה, ואין לו קשקשת שנמשך מתקון המחין, כי לא זכה לתקון השני, שהוא תקון המחין, ועל-כן העקר הוא סימן קשקשת, שנמשך מתקון המחין, שזה סימן שבודאי יש לו גם סנפיר שנמשך מתקון העצה, כי בלא תקון העצה אי אפשר לבוא לתקון המחין וכנ"ל:

ג ועל-כן משה רבנו שהוא כלל קבלת התורה והוא עקר בחינת

התפלין – מחין, בחינת "ומשה היה רועה" (כמו שכתוב שם בהתורה הנ"ל). על-כן השלף ליאור, להורות שהוא יכול לשיט במימי התכמה ולא יהיה נמבע שם, כי הוא זכה לתקן צמצום הדעת פראוי, שעל-ידי זה עקר תקון הדעת. ועל-כן גם כל ישראל שקבלו את התורה, כלם השלכו אל היאור ויצאו בזכות משה, כמו שמוכח במדרש רבה על פסוק הנ"ל: "וידעו לרב בקרב הארץ". מה בקרב הארץ ששים רבוא, אף בתוך המים ששים רבוא, עין שם, כי זה עקר קבלת התורה שהוא הדעת דקדשה, להמשיך תקון המחין עם תקון הצמצום שלא יהיה נמבע במימי הדעת. והכל בכחו של משה, שעל-ידי זה זכו גם בנשמיית שלא יהיו נמבעין במימי היאור, וכלם יצאו בזכות משה וקבלו את התורה וכנ"ל:

ד וזה שנאמר שם במדרש: אף מנהיגם הראשון דג שמו שהוא יהושע בן נון. זהו בחינת מה שנתבאר שם בהתורה הנ"ל, שעל-ידי תקון התפלין מחין שהם בחינת משה, וזכין לחלום על-ידי מלאך, שאפלו בנסתלק הדעת שהוא בחינת משה, או נשאר הרשימו בבחינת חלום על-ידי מלאך, שזהו בחינת מה שאמר המלאך ליהושע: "עתה באתי וכו'" (עין שם כל זה היטב). ועל-כן גם יהושע נקרא על שם דג שגדולו במים, כי זה עקר עצם נפלאות כחו של הצדיק האמת שהוא בחינת משה, שבעצם כחו ממשיך תקון

המחזין בתקון נפלא בזה, עד אשר אפלו כפ"ש יסתלק יהיה נשאר הרשימו בתלמידיו לנצח, שגם התלמיד בחינת יהושע זכה לבחינת הלום עלידי מלאך, בבחינת "ויאמר שר צבא ה' עתה באתי". ועל-כן גם יהושע נקרא בן נון על שם הדינים שגדלים בפנים, כי גם הוא זכה לתקון הדעת עלידי הרשימו של רבו משה, שנתגדל בפנים, שעל שם זה נקרא משה, כמו שכתוב: "כי מן הפנים משיתהו". וכפ"ל:

רוחשים על הארץ, בבחינת "ועל גחוןך תלך". וכמוכים ונדבקים ביותר בעפר הארץ, ששם עקר אחיזת זהמת הנחש כפ"ל. ועל-כן אסורן חמור מאד ויש בהם כמה לא תעשה, כי הם דברים שקוצים ומאוסים מאד - זהמת הנחש ממש, המשקצים ביותר נפש האדם, כי הם הפך קדשת הנפש ממש, כי שרש כל הנפשות דקדשה הם בכבוד, כמו שאמר רבנו גרו"א (בסיון ס"ו), שנה בחינת שלמות לשון הקדש, בחינת שמירת הברית ששם עקר הכבוד (כמבאר בדברי רבנו

כמה פעמים). בחינת פכד את ה' כוונתו, שהוא בחינת שלמות לשון הקדש, כמו שמבאר שם. והשקצים והרמשים הם דברים מאוסים מאד הפך הכבוד ממש, כי הם תכלית הזיקא של רע הפולל שהוא זהמת הנחש כפ"ל, שהוא הפך הנפש ממש כפ"ל, תכלית ההפך של שלמות לשון הקדש, כי התולעים הם בחינת עשו (כמובא בכתבים בכנות פרישת התמיד) שהוא עקר זהמת הנחש ועליו נאמר, "בווי אתה מאד", כי שם עקר התרפות והפיונות שהוא ההפך של הכבוד בחינת שלמות לשון הקדש, בחינת שמירת הברית קדשת הנפש כפ"ל. וזה שאמרו רבותינו ז"ל: בווי אתה מאד, שאין להם לא כתב ולא לשון, הינו שהוא בחינת קצה ותכלית זהמת הנחש שאין שם טוב כלל. כי בכל הכתבים והלשונות אפלו בלשונות של שבעים עממין יש שם גם

הלכות תולעים

הלכה א

על-פי התורה "תפלה לחבוק" (בסיון י"ז) הנ"ל בהלכות שחיטה (הלכה ב):

א וזהו בחינת תולעים שעקר אסורן בשהם רוחשים ושורצים בעפר הארץ, כי שם עקר אחיזתם, כי שם מקום הפגם ביותר, כי העפר עולם הזה הוא המדרגה האחרונה שבכל המדרגות התחתונות, ושם עקר אחיזתם בחינת ונחש עפר לחמו, כי שם בבחינת עפר מגיע עקר הפגם, כמובא לעיל בהלכות בשר שנתעלם מן העין (הלכה ב), כי התולעים, ושקצים ורמשים הם עקר זהמת הנחש, כי הם הם הזיקא ממש. ועל-כן אין להם שום קומה וקופה אפלו בבחמות, ואין להם שום רגלים, רק

לקוטי הלכות

הלכות תולעים א

יורה דעה רלג

בן טוב מערב שם, אלא שהוא מעט מאוד. וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (בבבב) טט בכתפי שתיים, פת באפריקי שתיים, וכמוכא בדברי רבנו (בסיון לב), אבל עשו הוא אדום, הוא נקרא בווי מאוד פנ"ל, שאין לו כתב ולשון כלל, שהאותיות דקדשה המתיים אותו הם מעטים בתכלית העצום מאוד, וההקמא מתגברת שם מאוד עד שנתפסה ונתעלמת הקדשה שם בתכלית הפסוי וההתעלמות, עד שאין להם שום כתב ולשון והם תכלית ההפוך של לשון הקדש פנ"ל, ועל-כן נקרא בווי מאוד פנ"ל:

ב וזה בחינת תולעים שבאים משם פנ"ל, שהם משקצים גפש האדם ביותר פנ"ל, שהם מאוסים ושקוצים מאוד בחינת בווי מאוד פנ"ל. והמת הנחש תכלית ההפוך של לשון הקדש שאין להם כתב ולשון פנ"ל. ועל-כן התולעים הם רוחשים ושורצים בכל מקום ובכל מיני מאכל ומשקה הם שורצים שם. והם נטרבים ונדבקים בכל דבר, כי הם בחינת תכלית והמת הנחש הנסרך והנדבק והכרוך אחר כל דבר שבקדשה, והם המכלים ומקיימים ומקלקליון כל דבר שבעולם כשאין שומרין אותו יפה מהם, והם בחינת והמת היצר הרע הפתי והסכל והמוהם, היצר הרע הנמוך שבכל בחינת היצר הרע, כמוכא בדברי רבנו גרו יאיר, בסיון

עב, שהוא נסרך ונדבק ומסתבך בכל דבר שבקדשה ומכבד מאוד מאוד בעצבות ועצלות, שכל זה בחינת שקצים ורמשים שהם והמת הנחש, בחינת נחש עפר לחמו פנ"ל, שהם בחינת עצבות ועצלות, בחינת עפר, כמו שפרש רבנו (בסיון קסט). פנראה בחוש שהשקצים ורמשים הם בתכלית העצלות והעצבות וחיית שלהם מעט ביותר מכל גדר החי. וצריך לשמור מאוד מהם מבחינת היצר הרע הזה פנ"ל, אבל במעט הסתכלות ודעת וזריזות קצת יכולין להתפרד מהם ולהכניע אותם, כי חיותם מעט מאוד ואין להם שום כח ונקל מאוד להרגם ולשברם בכל, רק מחמת שרוחשים ושורצים בכל מקום ונדבקים ונסרכין מאוד ונסתבכין וכרוכין בכל דבר שבקדשה. על-כן נראה להאדם בתחלה שקשה וכבד מאוד לצאת מהם ולשברם, אבל במעט דעת וזריזות קצת הורגין אותם לאלפים ולרבות בכל רגע ורגע, כי אין בהם שום כח פנראה בחוש. והעקר צריך לשמור עצמו מאוד מאוד בתחלת רחושם, כשמתחילין להתהוות ולחש בהפרי, או בכל דבר, כי קדם שפרשו, מתרין. ואחר שפרשו, אז הם אסורין.

כי כל הדברים געשין על-ידי המחשבה. והעקר הוא המחשבה, כי בלא המחשבה אי אפשר שיהיה געשה שום דבר. וכשהמחשבה רוחשת וחושבת בדבר קדשה בבחינת רחש לבי דבר טוב,

יורה דעה

ונצל מקרי, הוא על ידי שלמות לשון הקדוש (כמו שאמר רבנו שם), ומחמת זה בעצמו לא נראה זבוב וכו' פנ"ל. וזהו גם כן שלמרו רבותינו ז"ל ממקרא זה בעצמו, שהכנסת אלישע היה בהקרכת תמידין, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: איש קדוש וכו' כל המכנים וכו', כי תמיד הוא מכניע התולע, שמשם באין כל הזבובים והשקצים פנ"ל, ועל ידי הכנסת צדיק בחינת אלישע נצולין מן התולע, כי הוא בחינת הקרכת התמיד, עין בפאמור בגי' לן ביתא וכו' (בסיון כח):

הלכה ב

פרי שהתלע במהפר, אסור משום שרץ המורץ על הארץ, מאחר שמהפר עדין לקרע, אבל התלע בתלוש, מתר כל זמן שלא פרש, אבל אם פרש, אסור משום שרץ השורץ וכו':

א על פי המבאר למעלה דריני סימני בהמה ותיה טהורה הלכה ב, שמינים טהורים ומינים טמאים הם תלויים אם כבר התחיל להאיר באותו המין בחינת הארת הצדיק, שהוא בחינת התקון של העולמות שהוא מחיה ומאיר בדרי מעלה ודרי מטה, והארה של דרי מטה הוא בחינת מלא כל הארץ כבודו, בחינת "הקיצו ורנגו שכני עפר", הינו שהוא מעורר ומחיה הניצוצות שירדו למטה ונתלבשו בחיות ובהמות ושאר מינים לכל יתאשו עצמן, כי מלא כל

אוי התולע שהוא עקר התנגדות של הקדושה פנ"ל וכמובא, הוא פרוץ שם פנ"ל ומבקש מקום לרחש ולשרץ במחשבתו שם, וצריך לשמור פירו השכל מאד מאד שלא יתקלקל, חס ושלום, שלא יתן לו מקום, חס ושלום, לשרץ ולרחש. ואפלו בשחם ושלום, נתקלקל מחו ומתחלת המחשבה רעה לרחש במחו, צריך לשמור מאד שלא לתן לה מקום להיות פורשין לחיין, חס ושלום, בבחינת "גער חית קנה", שכתוב בדברי רבנו שם. וזוהי קנה הוא בחינת עשו, בחינת תולע הנ"ל, שמתקף שמתחלת המחשבה רעה לרחש במחו צריך לנער בה, תקף לברח מנגה, שלא לתן לה שום מקום חס ושלום לרחש פנ"ל, כי אזי עדין כל זמן שלא פרשו מתרין באכילה וצריך למהר ולאכלם קדם שפרשו ויאסרו, כי בתחלת רחישת המחשבה רעה יכול להפכה לטוב אם יהיה נשמר שלא להחמיץ מחו, שלא לתן לה מקום לרחש ולפרש חס ושלום:

ג ועל בן אלישע שהיה לו שלמות לשון הקדוש, בחינת "ויהי נא פי שנים ברוחך אלי" (כמו שכתב רבנו שם), על בן זכה שלא נראה זבוב על שלחנו, כי הזבובים שהם שקצים הם הפך משלמות לשון הקדוש פנ"ל. וזה שאמרו רבותינו ז"ל: איש קדוש עובר עלינו תמיד - שלא ראתה זבוב על שלחנו ולא קרי על סדינו, כי זה תלוי בוה, כי מה שנשמר

לקוטי הלכות

הלכות תולעים ב

יורה דעה רלה

הארץ כבודו וכו' פנ"ל. ועל-כן אלו המינים שנקבר התחיל להאיר בהם בחינה זו הם מינים מהורים, אבל אלו המינים שלא האיר בהם הארה זו והם בחינת שכני עפר ממש ולא הגיע עליהם ההארה של הצדיק, שהוא בחינת "הקיצו ורגנו שכני עפר", הם בחינת מינים ממואים, כי אכילתנו צריכה להיות מבחינת הארת בן ותלמיד שהוא בחינת הארה הנ"ל, שמושם מקבלת הפולכות פרנסה (ענין כל זה למעלה):

111

ב וזהו בחינת אסור אכילת שקצים ורמשים שהם אסורים משום שרץ השורץ על הארץ דיקא, כי זהו עפר אסורם, כי אלו השרצים השורצים על הארץ הם בחינת והמת הנחש ממש ועל-כן הם שורצים על הארץ בבחינת ונחש עפר לחמו, כי האדמה נתקללה בזה מחטא אדם הראשון שהיה על-ידי והמת הנחש שהוציאה מינים אלו. כמו שפרש רש"י בפסוק "ארורה האדמה בעבורך": מעלה לך דברים ארורים. ועל-כן האסור של תולעים הוא דיקא כשהוא שורץ על הארץ, או אם פרש שזה נקרא גם בן שורץ על הארץ, כי שם עפר והמת הנחש בבחינת "ונחש עפר לחמו" פנ"ל. ומאחר שהם בחינת עפר והמת הנחש, על-כן אין מגיע עליהם שום תקון של בחינה הנ"ל, כי הרע הנמור אינו נתתקון, וגשאר למטה. על-כן הם אסורים באכילה, כי אי אפשר לנו

לתקן, רק אנו צריכין לפרש ממונו מכל וכל, מאחר שהוא רע גמור, שאין מגיע הארת הצדיק שהוא בחינת התקון פנ"ל:

ג כי באמת עקר הארת הצדיק שהוא מעורר ומחיה דרי מטה, דחינו הניצוצות שנפלו למטה פנ"ל, העקר הוא לתקנם ולהעלותם מבחינת עפר ששם עקר נשיבת הנחש, בבחינת "ונחש עפר לחמו" פנ"ל, ועל-כן הצדיק מאיר עליהם ומעוררם, בבחינת "הקיצו ורגנו שכני עפר". "שכני עפר" דיקא, הינו שאלו הניצוצות שנפלו וורדו למטה עד העפר, הינו שנפלו למדור הקלפות ונאחזו בהם והמת הנחש חס ושלום, ועל-כן הם נקראים "שכני עפר", "שכני עפר" דיקא, מאחר שיש בהם אחיזת הנחש בחינת "ונחש עפר לחמו" פנ"ל. ועל-כן הצדיק מחיה אותם ומעורר אותם, בבחינת "הקיצו ורגנו שכני עפר", "שכני עפר" דיקא, הינו שהוא מעורר אותם ומקיצם ומוציא אותן מן העפר, מזהמת הנחש, כי הוא מגלה להם כי מלא כל הארץ כבודו. ואפילו בארציות ובגפר אף-על-פי ששם אחיזת הסטרא אחרא, אף-על-פי כן גם שם יכולין למצא את ה' ותברך, כי מלא כל הארץ כבודו" "ומלכותו בכל משלה". ועל-כן אלו המינים שיש בהם סימני טהרה שהם סימנים שהתחיל להאיר בהם הארה זו הם מהורים וכמובאר לעיל, ענין שם. כי הכל היה מן העפר ועל-כן בלם צריכים תקון. זה

הדעת והם יורדים משמים לארץ, הינו שמאיר עליהם הארת התקון הנ"ל שהוא בחינת הקיצו ורננו שכני עפר אשר זאת הבחינה באה מבחינת שמים שהם בחינת מקיפים, כי על ידי המקיפים באה בחינה זו גם כן (במבאר שם בפמ"א ד"ל, ע"ן שם):

ק"ט

ד וזהו בחינת גשמים היורדים משמים לארץ ומקיפים על הארץ ומציאים צמחים, שהם בחינת ניצוצות, שהיו מנחים בארץ, כי הגשמים הם בחינת מימי הדעת המאירים בהניצוצות המנחים בארץ, ומכה עליהם ומעוררם ומקיצים, בבחינת "הקיצו ורננו שכני עפר". וזה שכתוב: "והיה ביום ההוא אענה את השמים והם יענו את הארץ וכו'", שפרשוש' שם על הגשמים, כמו שפרש רש"י שם. וזהו 'הם יענו' דיקא, כי הם עונים וקוראים בקול גדול על הארץ שתוציאה את הצמחים, הינו כי הגשמים הם עונים בקול רם על הארץ, הקיצו ורננו שכני עפר, דהינו שיקיצו ויצמחו הניצוצות המנחים בעפר הארץ, ועל ידי זה הוא הגדול והצמיתה של כל הצמחים והפרות, כי הם מתחילים לצמח ולעלות מן הארץ על ידי שהאיר עליהם השפעת הצדיק שהוא בחינת "הקיצו ורננו שכני עפר", שזה בחינת הגשמים כנ"ל, כי הגשמים הם בחינת תחית המתים (מגני' 1 במבאר דבר רבנו ז"ל). ועל פ"ן נקבעו בברכת מתיבתא המתים כי הם בחינת תחית המתים ממש. כי הם מחיין

בחינת "הקיצו ורננו שכני עפר", אבל אלו השקצים ורמשים שהם שרץ השורץ על הארץ שהם בחינת זהמת הנחש ממש שנתקלל "על גהודך תלך", ועקר גדולם בעפר, בבחינת "ונחש עפר לחמו", והם בחינת שכני עפר ממש שלא הגיע עליהם שום תקון, כי הם בחינת רע גמור תקף והקמא כנ"ל, על פ"ן אסורים באכילה וכו"ל, אבל תולעים שנתהוו בפרות בתלוש ואינם שורצים על הארץ כלל, הם מתרים באכילה כל זמן שלא פרוש. כי מאחר שהם נתהוו בתוך הפרו ולא על הארץ כלל כבר יש בהם בחינת הארת התקון של הצדיק שהוא בחינת "הקיצו ורננו שכני עפר", כי באמת כל הצמחים וכל הפרות עקר גדולם וצמיחתם הוא על ידי בחינת התקון הנ"ל, דהינו בחינת הקיצו ורננו שכני עפר, כי זהו בחינת כח הגדול וכח הצומח, כי עקר כח הגדול הוא על ידי הגשמים, והגשמים הם בחינת השפעת הצדיק, בחינת גשמי ברכה ונדבה שהם בחינת השפעת הצדיק, בחינת מימי הדעת שיורד מן השמים, כמו שנאמר: "באשר ירד הגשם מן השמים", שמים הוא בחינת מקיפים, בחינת גלגלים, הינו באשר ה' יתברך מרחם על הארץ, הינו שהוא מרחם על הניצוצות השוכנים בארץ המנחים למטה בעפר ממש, או הוא משפיע עליהם גשמי ברכה שהם השפעת הצדיק, בחינת השפעת מימי

לקוטי הלכות

הלכות תולעים ב

יורה דעה

רלו

הניצוצות שנפלו למטה שהם בחינת מתיים ממש פמוכא, ועל-כן אמרו רבותינו ו"ל: גדול יום הגשמים כיום קבוץ גלויות וכו', כי קבוץ גלויות הוא בחינת קבוץ הניצוצות הנדחין והנפולין, בחינת "נדחי ישראל כנס", וזהו בחינת גשמים, כי על-ידי גשמים הם גם כן קבוץ ועלית הניצוצות, בבחינת "הקיצו ורננו שכני עפר", ועל-כן עקר הפרנסה באה על-ידי הארת בן ותלמיד (פמוכא שם במאמר ח"ב).

ומשם באין גשמים כנ"ל, בחינת "כאשר ירד הגשם מן השמים", בחינת מקיפים שמשם הארת בן ותלמיד (פכבאר שם).

ועל-כן על-ידי הגשמים באה הפרנסה כנ"ל. וכזה מתרין מה שקשה לכל המפרשים, מפני מה תלתה התורה קבלת שכר של המצוות בירידת גשמים, כמו שכתוב: "אם בתקתי תלכו וכו' ונתתי גשמיכם בעתם", וכן "ויהיה אם שמוע השקעו וכו' ונתתי מטר ארצכם בעתו וכו'". אבל באמת ירידת גשמים הם מרמוזים על שכר עולם הבא ממש, כי ירידת גשמים הם הארת המקיפים אשר על ידם מאיר הצדיק בדרו מטה, בחינת "הקיצו ורננו שכני עפר", שזהו בחינת גשמים כנ"ל. וזהו מעין עולם הבא. כי עקר עולם הבא הוא בחינת הארת המקיפים, בחינת "בעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל", שהוא בחינת מקיפים, בחינת מה. וזהו ונתתי מטר ארצכם בעתו" - ונתתי גשמיכם

בעתם". "בעתו" דיקא, בחינת "בעת יאמר ליעקב ולישראל מה וכו'", בחינת מקיפים שמשם באין גשמים, שזהו עקר ההבטחה שיהיו גשמי ברכה, שהם בחינת הארת המקיפים הנ"ל. וכמו שפרש רבנו פסקוק: "ואתה נתן להם את אכלם בעתו", ענין שם (בלקוטי תנינא סימן 10). כי האכילה באה על-ידי הגשמים, והכל נמשך על-ידי בחינת 'בעתו', בחינת 'בעת' הנ"ל, בחינת מקיפים, אשר על-ידי בחינת מקיפים נמשך הארת הצדיק לדרו מעלה ודרו מטה, כי גם הארת דרו מטה, בחינת "הקיצו ורננו שכני עפר", נמשך גם כן על-ידי המקיפים דיקא, כי על-ידי שזוכה הצדיק למקיפים יש בו פח לעוזר ולתקן דרו מטה בבחינת הקיצו וכו' (ובמובן שם במאמר הי"ל למען שם).

ה נמצא, שכל הצמחים וכל הפרות נתהוים ונגשים על-ידי בחינת הארת התקון הנ"ל, בחינת הקיצו ורננו שכני עפר, כי על-ידי זה הם יוצאים מן הארץ וגדלים וצומחים כנ"ל. ועל-כן לא אמרה לנו התורה שום מין פרי באכילה, כי כל הפרות כשרים לאכילה, כי כלם נתהוים על-ידי הארת התקון הנ"ל, שמשם התר אכילה כנ"ל. ועל-כן גם התולעים הנתהוים בפרות בתלוש, כל זמן שלא פרשו הם מתרים באכילה, כי נתהוו מגוף הפרות שהם בחינת התקון הנ"ל, כי משם נתהוו גוף הפרות כנ"ל, ועל-כן גם התולעים הנתהוים בהם

יוֹרֵה דְעָה

כי בעל חי צריך תקון יותר, מאחר שיש בו חיות. ועל-כן התולעים שאין מועיל להם שחיטה אסורים, אבל אם נתהוו לאחר שחיטה בבשר מתרים, כי כבר האיר בחינת התקון הנזכר לעיל על-ידי השחיטה כנ"ל:

הַלְכָה ג

ענין תולעים שאסרה תורה בכמה לאוין, ואף-על-פי-כן תולעים שנתהוו בפרות בתלוש מתרים כל זמן שלא פָּרְשׁוּ, עין שם. על-פי המאמר המתחיל: 'בשאדם הולך אחר שכלו ותבניתו' וכו' בלקוטי תנ"א (סימן יב), עין שם כל המאמר בל"ו היטב, כי הוא דבר עמוק מאד מאד:

והפֿלל, שאפלו בשנופלין מאד חס ושלום, שנופלין לספקות והרהורים שמנהרה אחר השם ותבנית חס ושלום, וכו', אף-על-פי-כן עדון יכולין לחזר לה' ותבנית, כי הנפילה והירידה היא תכלית העליה, כי שרש כל הבריאה הוא הכבוד, כי מלא כל הארץ כבודו, כי ככל עשרה מאמרות שבהם נברא העולם מלבש בהם כבודו ותבניתו, ויש גבול לכל בחינת כבוד וכבוד שמלבוש בכל מאמר וכו' שלא תפשוט למקומות התיצוניים, בבחינת "ובכודי לא אחר לא אתן וכו'", אך מהיכן מקבלים חיות מקומות המנופים וכו', אך שיש מאמר סתום וכו' שמגדל ההסתרה וההעלמה

מתרים, מאחר שיש בהם הארת התקון, מאחר שנתהוו בתוך הפרות שהם נגדלו ונתהוו על-ידי התקון, על-ידי בחינת "הקיצו ורגנו שכני עפר" כנ"ל, אבל אם פָּרְשׁוּ התולעים או קרינו בהו "שרץ השורץ על הארץ", ואז הם אסורים, כי עקר האסור הוא פְּשָׁהם בבחינת 'השורץ על הארץ', ששם עקר אחיזת זממת הנחש, בחינת "ונחש עפר לחמו" כנ"ל. וכן בשהתלעו הפרות בכחבר אסורים גם כן משום "שרץ השורץ על הארץ", מאחר שגשרצו בעוד הפרי מחבר לארץ, על-כן נקרא "שרץ השורץ על הארץ", כי הוא יונק מן הארץ ששם שרש אחיזת השרצים שהם זממת הנחש כנ"ל. ועל-כן אסורים כנ"ל, אבל בשבבר נתלש הפרי ונפקס מן הארץ לגמרי, אזי התולעים שורצים רק מגוף הפרי לבדה ועל-כן מתרים באכילה, כי גוף הפרי טהור, כי התהוות הפרי הוא מבחינת התקון, בחינת "הקיצו ורגנו וכו'", שזה בחינת ירידת גשמים כנ"ל. וכן תולעים הנתהווים בבגלי חיים לאחר שחיטה מתרים גם כן, כי הפעל חי כבר נתקן על-ידי השחיטה, והשחיטה היא גם כן הארת התקון הנ"ל (ובמאמר בהלכות שחיטה עין שם). ועל-כן גם התולעים הנתהווים בבשר לאחר שחיטה מתרים גם כן, אבל בשנתהוו בבשר קדם שחיטה אסורים, כי הפעל חי אפלו מין טהור צריך תקון, ועל-כן צריך שחיטה,

לקוטי הלכות

הלכות תולעים ג

יורה דעה רלט

הן מקבלין חיות משם, והמאמר סתום הוא בחינת איה, בחינת בראשית מאמר סתום וכו' וכו'. ועל-פיו בשהאדם גופל חס ושלום למקומות כאלו שהם בחינת מקומות המטנפים, ורואה בעצמו שהוא רחוק מכבודו ותפירו, כי כאלו המקומות בודאי אין כבודו ותפירו כנ"ל. ואזי הוא מתחיל להצטער ולהתגעגע ולבקש ולחפש "איה מקום כבודו", מחמת שהוא רואה שהוא רחוק מכבודו ותפירו. ואזי אף-על-פי שהוא באמת נפל למקום שגפלו, חס ושלום, לבחינת מקומות המטנפים וכו', אף-על-פירכּו מאחר שהוא מחפש ומבקש "איה מקום כבודו", על-ידי זה הירידה היא תכלית העליה. כי "איה" מקום כבודו זה בחינת הכבוד העליון וכו', בחינת מאמר סתום שהוא בחינת איה, שמשם נמשך חיות למקומות החיצוניים, מחמת שהוא סתום ונעלם מאד וכו', ועבשו על-ידי שמבקש ומחפש איה וכו', על-ידי זה הוא עולה בתכלית העליה אל הכבוד העליון וכו', בחינת איה וכו' כנ"ל (עו שם זה היטב). וזה בחינת "ואיה הישה לעולה", כי מקומות המטנפים הם בחינת עקמומיות והרהורי הלב, בחינת לפי סחרחר וכו'. ועל זה צריכין להביא עולה וכו'. ועל-ידי בחינת איה וכו' הנ"ל, על-ידי זה מתקן זאת. כי געשה מהירידה תכלית העליה וגעשה מזה בחינת קרוב עולה שצריכין להביא על פנים הרהורי הלב וכו' הנ"ל. וזהו

"ואיה הישה לעולה", שעל-ידי בחינת איה געשה הישה לעולה וכו' וכו' (עו שם כל זה היטב היטב וקבו מאד):

9. 111

א והנה כל התולעים ושקצים ורמשים הם בחינת מקומות המטנפים, כי הם דברים מתעבים ומשקצים ומלכלכים ונתהוים מכלכלוד וקלקול של כל הדברים, באשר רואין בחוש ששמתרסק ומתקלקל איה דבר מאד, אזי רוחשין בו תולעים. ועל-כן אברה התורה עלינו לאכל דברים כאלו, מאחר שאלו הדברים הם רחוקים מכבודו ותפירו, כי כל אכילתנו וכל עשייתנו צריכין להיות בלם רק בשביל כבודו ותפירו (כנ"ל במאמר הנ"ל). וכל הדברים שרחוקים מכבודו ותפירו צריכין אנו להתרחק מהם כנ"ל. אכל אף-על-פירכּו התולעים שפפרות שבתלוש מתרים כל זמן שלא שפרשו. ולמדו רבותינו ז"ל מפסוק "כל השרץ השורץ על הארץ", שהאסור הוא רק בששורץ על הארץ, דהינו פרש. וכוה רמזה לנו התורה ענין הנ"ל, שאפלו תולעים שהם משקצים ומתעבים בחינת מקומות המטנפים, דהינו שגבר הקלקול בהפרי כל כך עד שנתהוה בו תולעים, אף-על-פירכּו עדין אנו יכולין לאכלם כל זמן שלא פרשו, כי כל זמן שהקלקול הוא בתוך הפרי ואינו פורש לחוץ, עדין יש לו תקון, כי באמת גם במקומות המטנפים ואפלו בבחינת שקצים ורמשים יש בהם חיותו ותפירו,

יורה דעה

מעמ' ויש שם בחינת העשר קדשות הנ"ל, שהם בחינת עשרה מאמרות הנ"ל שמוֹלֵבֵש בָּהֶם כְּבוֹדוֹ יתְבַרַךְ בְּחֵינַת מְלֵא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, אֲבָל בְּמִקְוֹמֹת הַמְטַנְפִים, שֵׁם אֵין מִתְלַבֵּש כְּבוֹדוֹ יתְבַרַךְ, כִּי "כְּבוֹדִי לֹאֵחֵר לֹא אֶתֵּן", רַק חֵיזָתָם הוּא מִבְּחֵינַת מְאָמֵר סְתוּם וְכוּ' כִּנ"ל. וְכִשְׁנֹפֵל הָאָדָם לְשֵׁם חֵם וְשְׁלוֹם, אֵין כְּשִׁזְזָכָה לְרַחֵם עַל עֲצָמוֹ וְרוּאָה שְׁמִקְוֹמוֹ רַחוּק מִכְּבוֹדוֹ יתְבַרַךְ, וּמֵאַחֵר שֶׁהוּא רַחוּק מִכְּבוֹדוֹ יתְבַרַךְ אֵינוֹ נִקְרָא בְּשֵׁם מְקוֹם כָּלָל, כִּי מִקְוֹמֹת הַמְטַנְפִים אֵינֶם נִקְרָאִים בְּשֵׁם מְקוֹם כָּלָל, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: "כִּי כָל שְׁלַחְנוֹת מְלֵאָה קִיָּא צָאָה בְּלֵי מְקוֹם", וְכִמוֹ שְׁפָתוֹב: "וּבְכַאֲפָם מְקוֹם וְכוּ'", כִּי עֵקֶר הַמְקוֹם הוּא בְּמִקְוֹם שֵׁשׁ הַשְּׂרָאָת הַקְּדוֹשָׁה, כִּי עַל שֵׁם זֶה נִקְרָא מְקוֹם עַל-שֵׁם קְדוּשָׁתוֹ יתְבַרַךְ, שֶׁהוּא יתְבַרַךְ נִקְרָא מְקוֹם בְּחֵינַת (בְּרֵאשִׁית רַבָּה ס"ח, ט) מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם וְכוּ', וְעַל-כֵּן קוֹרְאִין אוֹתוֹ יתְבַרַךְ בְּשֵׁם מְקוֹם, כְּמוֹ שְׁאוּמְרִים, הַמְקוֹם יְרַחֵם עֲלֵיָד וְכוּ'. וְעַל-כֵּן רַק בְּמִקְוֹמֹת שֵׁשׁ שְׁם אֵיזָה הַשְּׂרָאָת קְדוּשָׁה נִקְרָא בְּשֵׁם מְקוֹם, אֲבָל מִקְוֹמֹת הַמְטַנְפִים חֵם בְּחֵינַת בְּלֵי מְקוֹם כִּנ"ל, כִּי לֹא הָיוּ כְּדָאֵי לְהַבְרָאוֹת כָּלָל, כִּי גַם ה' יתְבַרַךְ כְּבִיכּוֹל מִתְחַרַט עַל שְׁבָרָאָן. וְעַל-כֵּן בְּשֶׁהָאָדָם נוֹפֵל לְשֵׁם, חֵם וְשְׁלוֹם, כְּשֶׁרוּאָה בְּעֲצָמוֹ שְׂאֵין לוֹ שׁוּם מְקוֹם כָּלָל, מֵאַחֵר שֶׁבְּמִקְוֹמֹת אֵלוֹ אֵין שֵׁם כְּבוֹדוֹ יתְבַרַךְ אֵינֶם נִקְרָאִין בְּשֵׁם מְקוֹם כָּלָל

כִּי בְלַעֲדֵי חֵיזָת ה' יתְבַרַךְ לֹא הָיָה לָהֶם קִיּוּם כָּלָל, אֲדָּךְ חֵם מְקַבְּלִים חֵיזָת מִבְּחֵינַת אֵיָה, מִבְּחֵינַת מְאָמֵר סְתוּם וְכוּ' כִּנ"ל, שֶׁהוּא בְּחֵינַת "וְאֵיָה הִשָּׂה לְעוֹלָה" וְכוּ' כִּנ"ל. וְעַל-כֵּן "תּוֹלְעֵ" הוּא אוֹתִיּוֹת "עוֹלָת" (כְּמוֹכָא בְּבִנְיֹת שֶׁל פְּרַשְׁת הַתְּמִיד), הִיגֵנו שְׁחֵיזָת הַתּוֹלְעִים שֶׁחֵם בְּחֵינַת מְקוֹמֹת הַמְטַנְפִים, חֵיזָתָם הוּא מִבְּחֵינַת "אֵיָה" הִשָּׂה לְעוֹלָה הִנ"ל:

וְזֶה שְׂרָמֻזָּה לְגוֹ הַתּוֹרָה בְּדִינֵי הַתּוֹלְעִים עֲנִין הִנ"ל, שֶׁכְּשֶׁהָאָדָם נוֹפֵל חֵם וְשְׁלוֹם לְמִקְוֹמֹת פְּאֵלוֹ, אֵין כָּל זְמַן שֶׁהוּא מִחַפֵּשׁ עֲדוּן אֵיָה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ, עֲדוּן יֵשׁ לוֹ הַתְּקוּה וְכוּ' כִּנ"ל. וְעַל-כֵּן אֶפְלוֹ הַתּוֹלְעִים שְׁבִפְרוֹת שֶׁחֵם בְּחֵינַת מְקוֹמֹת הַמְטַנְפִים עֲדוּן מִתְרִים בְּאִכִּילָה כָּל זְמַן שֶׁלֹּא פְּרָשוּ לְחוּץ, כִּי בְּשִׁפּוּרְשֵׁים לְחוּץ אֵין אִסּוּרִים מִשׁוּם שְׂרָץ הַשּׁוּרֶץ עַל הָאָרֶץ, כִּי אִסּוּר הַתּוֹלְעֵ הוּא כְּשִׁפּוּרְשׁ מִן הַפְּרִי לְחוּץ וְשׁוּרֶץ עַל הָאָרֶץ, כִּי בְּאֶמֶת מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, "מְלֵא כָּל הָאָרֶץ" דִּיקָא, כִּי עֵקֶר הַתְּגֻלוֹת כְּבוֹדוֹ הוּא מִבְּחֵינַת הָאָרֶץ בְּחֵינַת וְהָאָרֶץ הַאִירָה מִכְּבוֹדוֹ, כִּי אָרֶץ הִיא בְּחֵינַת מְלֵכוּת שֶׁהִיא בְּחֵינַת כְּבוֹד (כְּמִבְּאֵר בְּמִקְוֹם אַחֵר) וְשֵׁם מִתְגַּלֵּין כָּל הָעֵשְׂרָה מֵאִמְרוֹת שֶׁבָּהֶם נִבְרָא הָעוֹלָם, שֶׁשְׂרָשׁ בָּלָם הוּא הַכְּבוֹד. וְהָעֵשְׂרָה מֵאִמְרוֹת חֵם בְּחֵינַת עֵשֶׂר קְדוּשׁוֹת שְׁכֻלּוּלִים בְּהָאָרֶץ, כִּי עֵקֶר הָאָרֶץ הוּא אָרֶץ-יִשְׂרָאֵל שֶׁשֵׁם כָּל הָעֵשֶׂר קְדוּשׁוֹת, וְכֵן בְּכָל מְקוֹם שֵׁשׁ שֵׁם קְדוּשָׁה הוּא 'מְקַדֵּשׁ

כנ"ל. ושואל ומבקש ומבקש, איה מקום כבודו, כי כל זמן שהאדם במקומות פאלו, חס ושלום, דהינו במקומות החיצוניים וכו', אזי באמת אין לו שום מקום פלל והוא נע ונד בארץ, כמו שאמר קוני: "הן גרשת אותי היום מעל פני האדמה ומפניך אסתר והייתי נע ונד בארץ וכו'", כי על ידי שהאדם חוטא, חס ושלום, ומתרחק מכבוד ה' יתברך פאלו מחזור כל העולם לתהו ובהו, וכאלו מחריב העולם לגמרי. ועל-כן אין לו שום מקום פלל, אבל בשזוכה על כל פנים לידע האמת ולראות פגמו וקלקולו הגדול שהחריב את כל העולם ומחמת זה אין לו שום מקום פלל, כי שם במקומות החיצוניים אין שום מקום פלל, כי הם בלי מקום כנ"ל. ובשואה יודע ומאמין בכל זאת ומתחיל להסתפל על עצמו ומרחם על עצמו, ושואל ומבקש 'איה מקום כבודו', אזי הוא עולה בתכלית העליה ועולה לקדשה העליונה מפל הקדשות לבחינת איה, שזאת הבחינה היא באמת למעלה מן המקום, כי בחינת 'איה' הוא למעלה מן המקום. נמצא, שהירידה היא תכלית העליה, כי נתהפך הירידה שירד ונפל כל פד, עד שלא היה לו שום מקום פלל, כי היה בבחינת 'תהו ובהו' שהם למטה מן המקום ועכשיו נתהפך ועולה על ידי זה לבחינה העליונה, לבחינת למעלה מן המקום שהוא בחינת איה וכו' כנ"ל:

ועל-כן התולעים שפפרות כל זמן שלא פרושו לחוץ לשרץ על הארץ הם מתרים באכילה, כי כל זמן שהקלקול הוא בתוך הפרי ואינו פורש לחוץ, רק הוא מנח במקומו, עדן יש לו תקנה על ידי בחינת איה שהוא החיות של מקומות אלו כנ"ל. אבל בשמתחיל לפרש לחוץ - לשרץ על הארץ, דהינו בשרוצה לעשות לו מקום בארץ בטנופו ולכלכו כמו שנמצאים, חס ושלום, כמה וכמה שיצאו לחוץ לגמרי על ידי נפילתם וירידתם שרצו לעשות להם מושב בארץ, כמו שנמצא אלו שאמרו שילכו ויתהנו בזה העולם, רחמנא לצלן, וזה בא להם מחמת נפילתם הגדולה שגפלו למה שגפלו ונתרחקו מכבודו יתברך. ומאחר שראו שרחוקים מכבודו יתברך, על-כן יצאו לחוץ לגמרי ורצו לשרץ על הארץ להתהנות בזה העולם, אוי להם, אוי לנפשם. ותקף בשרוצים להתפשט בזה העולם אזי מתגבר בהם ההקמא ביותר ויותר, כי בזה העולם במקום שאין שם קדשה מתגבר ביותר והמת הנחש, בבחינת נחש עפר לחמו, וזה רמזה לנו התורה שהתולע, שהוא בחינת והמת הנחש, בחינת מקומות המטנפים. כל זמן שהוא בתוך הפרי ואינו פורש לחוץ לשרץ על הארץ, עדן הוא מתר באכילה, כי עדן יכולים להשיבו אל הקדשה, להעלותו לשרשו, לבחינת 'איה', שהוא בחינת 'איה השא לעולה',

יורה דעה

ב ועל-כן אומרים פרשת תמיד קדם התפלה בעת שמתקנין עולם העשיה, כדוע, כי על-ידי עולת תמיד מעלין הניצוצות מעמקי הקלפות ומעלין אותן אל הקדשה, וכל זה על-ידי בחינה הנ"ל, בחינת ואיה השה לעולה שעל-ידי זה מעלין כל הניצוצות מעמקי הקלפות לקדשה העליונה, לבחינת 'איה' כנ"ל, שהיה בחינת עולת תמיד שהוא אותיות תול"ע, דהינו שמהפכין מתול"ע, שהם מקומות המטנפים של הניצוצים, לבחינת עול"ת כנ"ל. ועל-כן סלוקא דקרנני עד אין סוף, כי מעלין הניצוצות מעמקי הקלפות ממקומות המטנפים בבחינת ירידה תכלית העליה, ועולין לבחינת איה שהוא מאמר סתום, שהוא בחינת אין סוף, שהיה בחינת "ואיה השה לעולה וכו'" כנ"ל, הינו השה של עולת תמיד כנ"ל:

ג וזה שאמרו: "אם יהיו חטאיכם בשנים וכו' ואם יאדימו בתולע כצמר יהיו", כי על-ידי תשובה הנ"ל, דהינו על-ידי שאין מיאשין עצמן בשום גפילה שבעולם רק תמיד מבקשין ומחפשין אחר כבודו ותפודה יהיה איד שיהיה, על-ידי זה זוכין לעלות בתכלית העליה לבחינת איה שהוא מאמר סתום וכו' כנ"ל. ועל-ידי זה נמחלין לו כל עוונותיו, כי מבחינת איה הוא עקר הפליחה והמחילה לכל העוונות, בבחינת "כי עמד הפליחה",

שהוא בחינת עול"ת תמיד שהוא אותיות תול"ע ויכולין להפך מבחינת תולע לבחינת עול"ת, שהוא בחינת איה מאמר סתום וכו' כנ"ל. אבל כשפורש לחוץ לשרץ על הארץ, אזי הוא שרץ טמא ואסור באכילה, כי על הארץ אי אפשר לאכל כי אם דברים שיש בהם קדושתו וכבודו ותפודה. אבל בחינת מקומות המטנפים שם מתאחו בארץ ביותר והמת הנחש, בבחינת "נחש עפר לחמו" כנ"ל. ואי אפשר לתקנו כי אם על-ידי שמעלין אותו מהארץ מבחינת מקום לגמרי, דהינו כשזוכה להבחין בעצמו ויודע שאין לו שום מקום כלל וכו' כנ"ל, ושואל ומבקש "איה מקום כבודו". בבחינת "ובקשתם משם את ה' אלוקי". 'משם' דיקא (כמוכא בשם העל שמיטוב ויל), דהינו במקום שהוא שם ואינו פורש לצאת לחוץ חס ושלום, ואז נתהפך הירידה לעליה וכו' כנ"ל. ועל-כן כל זמן שלא פרשו מתו, דהינו כל זמן שאינו פורש לחוץ לשרץ על הארץ לעשות לו מקום בארץ, חס ושלום, וכו' כנ"ל, רק הוא מבקש ממקומו את ה' ותפודה בחינת "ובקשתם משם את ה' אלוקי ומצאת", "משם" דיקא וכו', כי רואה שאין לו שום מקום בארץ וכו' כנ"ל, אז זוכה לעלות בתכלית העליה, כי זוכה לבחינת איה מאמר סתום וכו', בחינת "ואיה השה לעולה" וכו' כנ"ל:

עמך' דיקא, כי איה מאמר סתום הוא בחינת פתר פידוע, בחינת תליסר תקוני דיקנא שהם בחינת י"ג מדות של רחמים, אשר משם עקר המחילה והסליחה בחינת נושא עון נפשע וכו'. ותקוני דיקנא הם בחינת צמ"ר פידוע שהוא אותיות מצ"ר, בחינת "מן המצר קראתי י"ה וכו'" (פסכאר בבנות). וזהו: "אם יארמו בתול"ע בצמ"ר יהוי", כי אפלו אם נופלין לתמאים עצומים, שהם בחינת תול"ע, בחינת מקומות המטנפים פנ"ל, אף-על-פירכונ על-ידי הפקשה והחפוש שמבקשין ומחפשין "איה" מקום פבודו, ואין רוצה להניח את מקומו, לפרש ולצאת לחוץ חס ושלום, שזה הדרך קשה והמור מפל העברות הגדולים שבתורה, כשמיארשין עצמן חס ושלום, ופרשין עצמן לגמרי חס ושלום, בבחינת "שנה ופרש קשה מפלם". אבל כל זמן שאין מניחין את מקומו, בבחינת "אם רוח המושל תעלה עליך, מקומך אל תנח", יהיה איד שיהיה. ואף-על-פי שהוא רוצה שהוא באמת פגום ומקלקל מאד מאד ורחוק מאד מפבודו ותברך, אף-על-פירכונ הוא מרחם על עצמו ושואל ומחפש ומבקש תמיד, איה מקום פבודו. כי באמת בודאי אין שום מקום לברך מפניו ותברך, כמו שכתוב: "אנה מפניך אברהם אם אסק שמים שם אתה ואצעה שאל הנה" ומה יפעל בזה אם ילך חס ושלום אחר תאוותיו עוד, הלא סוף מרה תהיה

באחרונה, ובסוף בודאי יהיה לו למשיב נפש כל מה שיופה להציל עצמו, מה שיחזק את עצמו בכל פעם. ואפלו אם לא יופה להציל עצמו כי אם מעט דמעט, אף-על-פירכונ גם אותו המעט יהיה רב בעיניו מאד מאד בסוף כל סוף כמוצא שלל רב, כי בסוף לא יהיה נשאר לו כי אם זאת המעט שהציל את עצמו איה פעם כמציל מן הדלקה, וכל זה ברור מאד לכל מי שאינו רוצה להטעות את עצמו ומישיב את עצמו באמת ומסתכל על תכליתו הנצחי באמת, ומחמת שמישיב עצמו כך ורוצה ויודע שאין שום תכלית ותקנה וטוב בעולם הזה כי אם לעשות רצונו ותברך באמת ולהתקרב לכבודו ותברך, ורוצה שהוא רחוק מאד מאד מפבודו ותברך, ואזי שואל ומבקש ומחפש "איה מקום פבודו", ועל-ידי זה בעצמו הוא עולה בתכלית העליה לבחינת איה מאמר סתום וכו' פנ"ל שהוא בחינת ואיה השה לעולה, שמבחינת החפוש והבקשה איה מקום פבודו וכו', על-ידי זה געשה השה לעולה, לכפר על כל הפגמים שלו, על כל העקמוניות שקבלו וכו' וזה בחינת עול"ת תמיד פנ"ל. ונתהפך מבחינת תול"ע שהוא בחינת מקומות המטנפים פנ"ל, שהוא קלפה חזקה וקשה מאד שמתגברת בכל יום חס ושלום, לכלות את העולם חס ושלום (פסכאר בבנות פרשת תמיד). וצריכין להפך מתול"ע לעול"ת

ט"ז

יורה דעה

על ידי הקרבת התמיד. ובחינת הקרבת התמיד שהוא השעה לעולה געשה על ידי הפקשה והחפוש בעצמו, מה שמבקשין ומחפשין אפלו בשנופלן למקומות פנ"ל, דהינו למקומות המטנפים בחינת תול"ע, גם שם מבקשין ומחפשין, "איה" מקום פבודו. ועל ידי זה בעצמו מהפכין תול"ע לעול"ת שהוא בחינת איה, בחינת ואיה השעה לעולה וכו' פנ"ל, ואז נתפפרין לו כל עוונותיו, כי משם עקר הסליחה פנ"ל, כי קרבן התמיד שהוא השעה לעולה היה מכפר על כל העוונות, כי תמיד של שחר היה מכפר על עוונות של לילה וכו', כי סלוקא דקרבינן עד אין סוף, שהוא בחינת "איה", שמשם עקר הסליחה, שהוא בחינת י"ג מדות של רחמים פנ"ל. וזהו "אם יאדמינו בתולע פצמור יהיו", פצמור' דיקא שהם בחינת תקוני דיקנא שנומכזין מבחינת איה, שזה זוכין על ידי שמהפכין מתולע לעולת על ידי הפקשה והחפוש וכו' פנ"ל, שזה בחינת 'ואיה' שהיא בחינת צמר בחינת תקוני דיקנא, בחינת י"ג מדות של רחמים שעל ידם הקדוש-ברוך הוא מוחל כל עוונות עמו ישראל ברחמים אמן ואמן:

זהמת הנחש בחינת קינא דמסאבותא, בחינת מקומות המטנפים, וראה בעצמו שהוא רחוק מאד מפבודו יתברך. ועל פן אמר שאין לו שום מקום בעולם וכו' פנ"ל, כי אלו המקומות הם בחינת בלי מקום פנ"ל. ועל פן אמר: "הן גרשת אותי וכו'", כי אין לו שום מקום בעולם. וזהו "ומפניך אסתר", דהינו שהוא רחוק ונסתר מפניו יתברך, דהינו מפבודו יתברך. ועל ידי זה בעצמו שהסתפל בעצמו וראה שהוא רחוק מפבודו יתברך וכו' פנ"ל, על ידי זה זכה לבחינת איה וכו' פנ"ל. וזה שנאמר: "וישם ה' לקנן אותי", ודרשו רבותינו ז"ל שגרח לו קרן, קרן זה בחינת קרן השופר, שהוא בחינת שופר של אילו של יצחק, שהוא בחינת 'ואיה השעה לעולה', הינו פנ"ל. וזהו שכתוב בתקונים: 'וכד תב בתיובתא בדין וישם ה' לקנן אותי', כי בחינת הפקשה והחפוש "איה" מקום פבודו פנ"ל, זה עקר התשובה (פכבאר בפאמר תנ"ל). ועל ידי זה זכה לעלות בתכלית העליה לבחינת איה מאמר סתום פנ"ל, שהוא בחינת אות הנ"ל, שהוא בחינת קרן השופר של אילו של יצחק, שהוא בחינת "ואיה השעה לעולה" פנ"ל:

הלכה ד

ענין תולעים שאפורם דיקא בששה שורצים על הארץ, דהינו התולעים הגדלים במחבר לפרקע, או

ד ועל פן קון בשאמר: "הן גרשת אותי היום וכו' ומפניך אסתר וכו'", כי קון עשה תשובה, כמו שמוכא בזהר הקדוש (בראשת דה): 'וכד תב בתיובתא וכו', וכמו שאמר רבותינו ז"ל, כי קון פגם מאד מאד, כי התגבר בו מאד

לקוטי הלכות

הלכות תולעים ד

יורה דעה רמה

בתלוש ופרשו, שאז הם אסורים משום שרץ השורץ על הארץ, אבל בתלוש ולא פרשו - מתרים:

א בתולה נבאר קצת ההתנוצצות שמתנוצצין בדעתי איזה רמזים בהמעשה נוראה של השבעה במלירש בהמעשה של יום הששי שבא זה בלא ידים והתפאר את עצמו בעצם גפלאות פחו בדין, עין שם כל המעשה, מעגן הבת מלך שתפסה המלך וראה בחלום שתהרגהו, וחשב עליה מה לעשות לה וכו'. ועל ידי זה נתמלקלה האהבה ביניהם וברחה מפניו לתוך הפלמין של מים שיש לו עשר חומות של מים, והוא רדף אחריה עם כל חילותיו וזרק לה כל העשרה חצים והגיעו אליה, והיא ברה לתוך העשר חומות של מים הנ"ל ונשארה חלשות וזה שבלא ידים רופא אותה, כי יש לו פח פזה בדין שיכול להוציא כל העשרה מיני חצים, ויכול לנגם בתוך כל החומות של המים וכו', וידע כל העשרה מיני דפיקון, ויכול לגנן כל העשרה מיני נגינה שהם רפואתה וכו' (עין שם כל זה היטב):

ב וסוד מעשה זו נעלם מפל העולמות, אך אף-על-פי-כן יש לנו רשות לכל אחד ואחד לחפש ולבקש בה איזה רמזים מה שנוכל למצא כאשר הכנתי מדובריו הנ"ל. והעגן כי הבת מלך היא בחינת נשמות ישראל שנקראת בת מלך, בחינת "שמעי בת וראי", בחינת "כל

כבודה בת מלך פנימה". ותפסה המלך, זה יצר הרע, בחינת מלך זקן וכסיל. וראה בחלום שתהרגהו, כי הוא בעצמו רואה ומבין שסוף כל סוף יתגברו נשמות ישראל עליו ויהרגהו ויעבירוהו מן העולם, בבחינת "ואת רוח הפמאה אעביר מן הארץ". וזה בחינת שחיטת המלאך המות שהוא היצר הרע בחינת זבח תודה, שדרשו רבותינו ז"ל (סנהדרין כ"ג עמוד ב), 'זה הויכח את יצרו וכו'. וחשב עליה מחשבות מה לעשות לה ועל ידי זה נתמלקלה האהבה שביניהם וברחה מלפניו, הינו כי היצר הרע אפלו בשנפשו הישראלי כבושה תחתיו מחמת שראה שבסוף תתגבר עליו וכו'. על ידי זה הוא מתחיל לחשב מחשבות על הנפש מה לעשות לה, ועל ידי זה נתמלקלה האהבה שביניהם, כי בתולה הנה קצת אהבה והתקשרות בין נפש הישראלי ובין היצר הרע, כי מעצם גלותה שנקבשה בידו שכחה מעלתה עד שהיה לה קצת אהבה והתחברות עמו, אבל מחמת שהנפש ראתה והכינה שהוא חושב מחשבות עליה ורוצה לכלותה לגמרי, חס ושלום, על ידי זה התחילה להתגבר כנגדו ולחשב מחשבות כנגדו איד להמלט ממנו ונתמלקלה האהבה וההתחברות שביניהם עד שברחה מפניו. בבחינת ויברח יעקב שהוא פלליות נפשות ישראל (כמו שכתבאר לעיל במקום אחר), בחינת "כי ברח העם". וכמו שאמר דוד

יורה דעה

המלך עליו השלום: "מי יתן לי אבר פיונה וכו' אחישה מלמט לי וכו'". ולקח המלך כל חילותיו ורדף אחריה, שקבץ היצר הרע כל חילותיו ורדף אחר נפש הישראלי, כי בשוואה שהנפש רוצה להמלט ממנו ובורחת מלפניו אזי הוא מקבץ כל חילותיו ורדף אחריה, כי כל מה שהנפש מתגברת כנגדו הוא מתגבר כנגדה. וכמו שאמרו רבותינו ז"ל: 'כל הגדול מחברו יצרו גדול ממנו', והשיגה אצל המבצר של מים שיש שם עשר חומות של מים וכו', והיא ברה ל'תוך המבצר הזה, ועברה ונגסה ל'תוך כל העשר חומות של מים עד שבאתה לפנים וכו', מים זה בחינת הדעת והתורה שנקראין מים, כמו שכתוב: "וימלאה הארץ דעה את ה' פנים לים מכסים", וכמו שכתוב: "הוי כל צמא לכו למים". וישם הם עשר חומות של מים, זה בחינת כלל התורה שכלולה מעשרת הדברות שהם בחינת עשר מדרגות של גבוהה (כמו שכתוב בתורה תקנו ג' בלשון תניני סיון ח'). ואי אפשר ל'כנס למימי הדעת לדעת את ה', פי אם על-ידי התורה שהוא בחינת חומות ומחצות בתוך מימי הדעת השופטים פנים, שכל מי שונכם בהם נמבע בהם, פי מחמת רבוי הדעת אי אפשר לקבלו. ואי אפשר ל'כנס לדעת את ה' מחמת בחינת רבוי אור, פי רבוי השמן גורם בפני ה'ר פידוע, פי אם על-ידי כח התורה שיוסדה אמונה, בחינת כל

מצותיך אמונה". ואמונה נקרא "חומה", כמו שכתוב: "אני חומה וכו'". ופרש רש"י, חזקה באמונתה כחומה. וזו שהוא בכלל קבלת התורה, שיודע מעצמו, או קבל מרבותיו דרכי השערים של אלו החומות של מים שהם דרכי התורה, הוא יכול ל'כנס בהם, לכל העשר חומות עד לפני ולפנים. אבל מי שאינו יודע דרכי התורה ונכנס לתוך ים החכמה והדעת בלא התורה, הוא נמבע ונשקע שם עדי אבר, שהם בחינת כל המקרים חכמי הטבע שהם בחינת מלכות הרשעה שנגסו לתוך ים הדעת בלא התורה ונמבעו בתוך הפירות ונאברו משני עולמות על-ידי זה. ונפש הישראלי הנ"ל ברחה לתוך כל העשרה חומות הנ"ל עד שנגסה לפני ולפנים, דהינו שברחה מריצר הרע לתוך התורה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: אם פגע בך מגיל זה, משכהו לבית המדרש וכו', והוא צוה לירות אותה בכל העשרה מיני חצים. זה בחינת עצם ההתגברות וההתקרות שהוא מתגרה ביותר בתלמידי חכמים העוסקים בתורה שעליהם מתגברים המצולות ים ביותר, פידוע, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל שהוא מניח כל העולם ואינו מתגרה אלא בישראל. ולא עוד אלא שמניח כל ישראל ואינו מתגרה אלא בתלמידי חכמים, כמו שכתוב: "כי הגדיל לעשות", שפשט ידו בגדולים. וזהו בחינת כל העשרה מיני חצים שצוק להבת מלך

לקוטי הלכות

הלכות תולעים ד

יורה דעה

רמו

שְׁבַרְחָה לְתוֹךְ הַחוֹמוֹת שֶׁל מַיִם, הֵינּוּ שְׂוָרֵק בַּהּ כֹּל מִינֵי אֲרָסִיִּים רָעִים שְׂמִישׁ לוֹ, וְהַתְּגַבֵּר בְּכָל בְּחוֹתָיו בְּכָל בְּחִינַת הַעֲשָׂרָה כִּתְרוֹן דְּמַסָּבִיתָא כַּנֶּגֶד הַנֶּפֶשׁ שֶׁל הַתְּלִמִּיד חֲכָם הַבוֹרְחַת לְתוֹךְ הַתּוֹרָה. וְהִיא בְּרַחַה לְתוֹךְ כֹּל הַעֲשָׂרָה חוֹמוֹת שֶׁל מַיִם שֶׁהִיא הַתּוֹרָה כַּנֶּ"ל, וְנִפְלְאָה חֵלְשׁוֹת מַחֲמֹת הַחַצִּיִּים הָאֲרָסִיִּים רָעִים שְׂוָרֵק בָּהּ, וְהוּא רֹפֵא אוֹתָהּ, הֵינּוּ זֶה שֶׁבִּלְאִי דִּים שְׂתִירָה לוֹ כַּח נִפְלְאָא בִּידוֹ. וְעָקֵר רְפוּאָתָהּ עַל-יְדֵי עֲשָׂרָה מִינֵי נְגִינָה שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׂמֻחָה, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב: "עֲלֵי עֲשׂוֹר וְעֲלֵי נֶבֶל כִּי שְׂמֻחַתִּי ה' בְּפִעֲלֶיךָ" (כְּמוֹ שְׂאֵמֶר רַבֵּנוּ ז"ל), כִּי עָקֵר הַחַצִּיִּים, שֶׁהֵם הַתְּגַבְּרוֹת הַסְּטֵרָא אַחֲרָא הוּא עַל-יְדֵי עֲצָבוֹת בְּחִינַת וְנַחֵשׁ עָפֵר לְחֹמוֹ, עָפֵר הוּא בְּחִינַת עֲצָבוֹת וְעֲצָלוּת, כְּמוֹ שְׂאֵמֶר רַבֵּנוּ ז"ל (בְּסִיּוּן קַפֵּס לְקוּשֵׁי חֵלֶק א), כִּי עָקֵר הַתְּגַבְּרוֹת הַיֵּצֵר הָרַע הוּא בְּפָנֵם הַבְּרִית, חֵם וְשִׁלוּם, כִּי עָקֵרָא דִּיִּצְרָא בִּישָׂא לְגַלְגָּא עֲרִין וְכוּ', כְּמוֹ שְׂאֵמֶר רַבֵּנוּ ז"ל. וְעָקֵר תַּאֲוֹת הַמִּוִּשְׁגָּל וּפְנֵם הַבְּרִית הוּא עַל-יְדֵי עֲצָבוֹת (כְּמוֹ שֶׁשְׂמַעְתִּי מִרַבֵּנוּ ז"ל וְכַמוֹכָא בְּדַרְכֵי בְּהַר פְּנִימִים (לְקוּשֵׁי מוֹתֵרִין סִיּוּן קס"ט)) וְעַל-כֵּן הִתְקַלְפָה שְׂמֻחַתְגַּבְּרַת בְּפָנֵם הַבְּרִית נִקְרָאת לִילִית עַל שֵׁם הַיְלָלָה וְהַעֲצָבוֹת. וְעַל-כֵּן תַּקֵּן רַבֵּנוּ ז"ל, עֲשָׂרָה מְזֻמּוֹרֵי תְהִלִּים לְתַקֵּן הַבְּרִית שֶׁהֵם בְּחִינַת עֲשָׂרָה מִינֵי נְגִינָה בְּחִינַת שְׂמֻחָה, כִּי עָקֵר פְּנֵם הַבְּרִית הוּא עַל-יְדֵי עֲצָבוֹת, בְּחִינַת "וַיִּתְעַצֵּב אֵל לְבוֹ" הַנֶּאֱמָר בְּדוֹר הַמַּבּוּל שֶׁפָּגַמוּ בְּבְרִית וְהַשְׁחִיתוּ אֶת דְּרָכָם עַל

הָאֶרֶץ. וְלַחֲפָד תַּקֵּן הַבְּרִית הוּא עַל-יְדֵי שְׂמֻחָה, בְּחִינַת עֲשָׂרָה מִינֵי נְגִינָה. וְכֵן כְּתִב רַבֵּנוּ ז"ל בְּמָקוֹם אַחֵר (בְּסִיּוּן כ"ד לְקוּשֵׁי חֵלֶק א) שְׂעָקֵר גְּלוּת הַשְּׂכִינָה הוּא עֲצָבוֹת וְכוּ' וְכֵן בְּכַהֲנָה מְקוֹמוֹת. עַל-כֵּן עָקֵר רְפוּאָת הַבַּת מִלֶּךְ בְּחִינַת נֶפֶשׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי הוּא עֲשָׂרָה מִינֵי נְגִינָה, בְּחִינַת שְׂמֻחָה כַּנֶּ"ל. וְצְרִיךְ לִידַע כֹּל הַעֲשָׂרָה מִינֵי דְפִיקוֹן וְזֶה יוֹדַע עַל-יְדֵי שְׂמִישׁ לוֹ כַּח בְּיָדוֹ לְתַן חֲכָמָה לְכָל הַמְּמַנִּים שֶׁבְּעוֹלָם (כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב שֶׁ בְּהַמְעֵשָׂה תִּלְ"ל ע"ן ש"ס). כִּי הוּא צְרִיךְ לִידַע הַחוֹלָאֹת וְהַנִּפְלְאָה שֶׁל כָּל אֶחָד וְאַחֵד. וְזֶה בְּחִינַת דִּיעַת הַדַּפֵּק שֶׁל הַבַּת מִלֶּךְ בְּחִינַת נֶפֶשׁוֹת יִשְׂרָאֵל. וְזֶה בְּחִינַת "קַח לֶךְ אֶת יְהוֹשֻׁעַ אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ בּוֹ וְסִמַּכְתָּ אֶת יָדְךָ עָלָיו". סְמִיכָה בְּיָדִים זֶה בְּחִינַת כַּח הַנֶּ"ל לְתַן חֲכָמָה בְּיָדוֹ. וְזֶה אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ בּוֹ, שִׂידַע לְהִלָּךְ נֶגֶד רוּחוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד וְאַחֵד, שִׂידַע הַרוּחַ הַדַּפֵּק שֶׁל כָּל אֶחָד, שִׂידַע בְּהַדְפִּיקוֹן שֶׁהֵם בְּחִינַת רוּחַ אֶת כָּל הַחֲסְרוֹנוֹת וְהַחוֹלָאֹת שֶׁלֵּהֶם וְאִיךְ לַעֲסֵק בְּרְפוּאָתָם, לְהַמְשִׁיךְ לָהֶם תַּקֵּן הַשְּׂמֻחָה מִבְּחִינַת עֲשָׂרָה מִינֵי נְגִינָה:

ג וְדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, בְּפִרְטַת הַמְעֵשָׂה הַזֹּאת, הֵם בְּכִלְלִיּוֹת וּבְפִרְטִיּוֹת בְּכָל הַבְּחִינּוֹת, כִּי בְּכִלְלִיּוֹת בַּת מִלֶּךְ הוּא בְּחִינַת מְלָכוּת דְּקִדְשָׁה שֶׁהוּא עָרֵשׁ כָּל הַנֶּפֶשׁוֹת, עָרֵשׁ כָּל הַעוֹלָמוֹת, שֶׁכֵּלֵם נִבְרָאוּ בְּשִׁבְלֵי לְגוּלוֹת מְלָכוֹתוֹ עַל-יְדֵי הָאֲדָם הַשֶּׁפֶל הַזֶּה דִּיקָא, וְלִקְחָהּ הַמֶּלֶךְ זֶה מְלָכוּת הַרְשָׁעָה שֶׁנִּמְשָׁךְ מִסִּיגֵי

מלכי קדמאין דמיתו ואתרבו ונשארו רפ"ח (סאתים ושמונים ושמונה) ניצוצין, ומהם יניקת הקלפות בחינת מלכות הרשעה שרוצה להתגבר בכל פעם על מלכות דקדושה לקח המלכות דקדושה בחינת בת מלך לעצמו להעלים מלכותו ותפרד מן העולם. והיא ברחה לתוך הפנים - זה בחינת "והארץ היתה תהו ובהו וחשך וכו'", שזה בחינת עלמין דחריבין שמהם התגברות מלכות הרשעה, התגברות העשרה מיני חצים. ורוח אלקים, דא רוחו של משיח, מלכות דקדושה שהיא מלכות משיח, שאו תתגלה מלכותו ותפרד לעין כל. מרחפת על פני הפנים, בחינת העשרה חומות של מים שלשם ברחה מלכות דקדושה, מלכות משיח, וזהו מרחפת כמי שנחלה ונחלש כמעט שיגיע, חם ושלום, רק רוחו מרחפת. ומים זה סוד אור מ"ה החדש, שהוא עולם התקון, כי מים בבחינת מ"ה כפי

16
15
14
13
12
11
10
9
8
7
6
5
4
3
2
1

שרש הארבעה יסודות, פי ידוע בכתבי האר"י ו"ל, שיש בחינת מ'ת'א (העמים, נפיות, תנו, אותיות) והם בחינת ע"ב ס"ג מ"ה כ"ן והם אבי"ע (אצילות, בראה, יצירה, עשיה). ומשם נשתלשלו הארבעה יסודות, אש, רוח, מים, עפר שהם בחינת דומם, צומח, חי, מדבר. ועקר השבירה היתה בבחינת כ"ן. והתקון ה'ה על ידי מ"ה אור החדש (עין חיים שער ה' פרק ב'), נמצא, שהשבירה היתה בבחינת עפר שהוא בחינת עשיה, ששם עקר אחיזת הקלפות,

בחינת "ונחש עפר לחמו". והתקון ה'ה על ידי בחינת מים שהוא בבחינת מ"ה, פי שרש אש רוח מים עפר הם בחינת ע"ב, ס"ג, מ"ה, כ"ן. נמצא, שעפר בחינת כ"ן ששם היתה השבירה, ומים בחינת מ"ה שמשם התקון. ועל פן מים מטהרין מכל הטמאות ואי אפשר לכנס לשום קדושה פי אם על ידי טהרה וטבילה במים. כמו הפהנים בעבודתו, וטהרת אשה לבעלה, וטהרת כ"ל ישראל כשנכנסו לברית במתן תורה, וטהרת הגר כשנכנסו לדת ישראל, שכלם מותרתם במים. פי מים הם מבחינת אור מ"ה שהוא בחינת התקון שמשם עקר הטהרה, אבל מחמת שמלכות הרשעה התגבר כנגד מלכות דקדושה, אף על פי שברחה לתוך הפנים, פי זרק אחריה כל העשרה מיני חצים, פי גם לאחר התקון עדין לא נתתקן בשלמות ונשארו רפ"ח ניצוצין בין הקלפות, ומשם כל התגברות הקלפות ומשם נמשכין העשרה מיני חצים שהם בחינת עשר פתרון דמסאבותא שכלם נמשכין מסיגים הנ"ל, שמתגברים גם אחר התחלת התקון על ידי הניצוצות שנשארו ביניהם ומחמת זה הפנים עלולים לקבל טמאה, כי הטמאה פרוכה ביותר אחר המים, פי בשמתחיל איזה תקון כל זמן שלא נגמר בשלמות הם מתגברים וכרוכים שם ביותר כמו שני אנשים שנלחמים זה כנגד זה, שפשוטה שהאחד מתגבר, אזי הוא

לקוטי הלכות

הלכות תולעים ד

יורה דעה רמט

מתגבר ומתחזק כנגדו ביותר (פמבאר)

פסקים אחר:

ד וזה בחינת קריעת ים־סוף, בחינת "והמים להם חומה" שנמשך מבחינת העשר חומות הנ"ל, כי כלל ישראל הם בחינת בת מלך הנ"ל מלכות דקדושה שבלידה מנפשות ישראל. ולקחה המלך הנ"ל בחינת פרעה מלך מצרים. וכחו מהשר שלו שהוא הפמד מם שהוא שר של מצרים כמובא. וזה סוד מה שנקחה שרה לבית פרעה ולבית אבימלך, שכל זה היה מרמו על גלות מצרים, כי כל זה הוא בחינת לקיחת הבת מלך הנ"ל למלך הנ"ל. ומלכות הרשעה ראה שלכסוף תקום עליו ותהרהר, בחינת "וינגע ה' את פרעה ואת ביתו על דבר שרה וכו'", וכתוב: "ויבא אלקים אל אבימלך בחלום הלילה ויאמר לו הקדמת על האשה אשר לקחת וכו'". וכן אחר כך בשרצה לתפס כלל ישראל בגלות, כתיב: "הבה נתחכמה לו פן ירבה וכו' ונגלחם בנו ועלה מן הארץ", כי מלכות הרשעה רואים מרחוק שפופם להכרית, עליבן חושבים מחשבות מה לעשות בהבת מלך, שהם כלל ישראל, עד שלכסוף ברחם ממנו, בחינת "ויגד למלך מצרים כי ברח העם", וכאן והגידו לו שהוא נמצאת אצל המכצר של מים. והלך המלך וחילו לתפשה, בחינת "ויאסר פרעה את רכבו ואת עמו לקח עמו וכו', וישנו אותם חונים על הים".

והיא ברחם לתוך המים ונקנסה לתוך כל העשר חומות, כי נפתחו להם כל החומות של מים, בחינת "והמים להם חומה". ועל־ידי זה עברו הים בשלום, בחינת "ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים". ופרעה וחילו שרדפו אחריהם נמבעו בתוך הים. והוא זרק אחריה כל העשר חצים, זה בחינת "ויסע מלאך האלקים וכו' וילך מאחריהם". ופרש רש"י, ששקלו כל החצים ואבני בלסטראות של המצרים ואף־על־פי שמלאך האלקים, שהיא השכינה, קבלה החצים ועל־ידי זה נצלו ישראל ועברו הים בשלום, אף־על־פירבן הארס של החצים של המצרים הגיעו לישראל והזיק להם, כי המלחמה היתה גדולה למעלה ולמטה ברוחניות וביגשמות, כמובא. וכמו שכתוב (שמות י"ג): "והנה מצרים גוסע אחריהם", שראו שר של מצרים גוסע אחריהם לעור. ובשראה השר, שהוא הם"ם, שישאל בורחים לתוך הים והים נבקע מפניהם והמים להם חומה, אז זרק להם החצים שהתגבר עליהם וזרק בהם ארס חציו, שהם דעות וזות של כפירות ועבודה זרה, שזהו בחינת וימרו על ים בני־סוף, שאמרו בשם שאנו עולין מצד זה וכו', וכמו שכתוב (דברים י"א): "ועבר בים צרה", שגם אז נמצאו בישראל איזה כפירות, שזרק בהם איזה דעות רעות שנמשך מבחינת החצים שזרק אחריהם. ומזה בא כל

הנסיגות שנספו אבותינו את הקדושי ברוך הוא בעגל ויזבחים וכו'. והם עשרה נסיגות שנמשכו מהעשרה חצים שזרק אחריהם לתוך העשר חומות של מים הנ"ל ועדן לא נתרפאו מהם. ומזה באים כל החולאת של פנסת ישראל בגלותה, שצווקת "ממכוני באשיות רפדוני בתפוחים כי חולת אהבה אני". בחינת (ישעיה ג, א): "ידוע הלי", בחינת (שם א, א): "מפך רגל ועד ראש אין בו מתם פצע וחבורה" וכו', שכל אלו החולאת נמשכו מהעשרה מיני חצים שהם כלל כל הפחות של הקלפות וחילות היצר הרע שזרקו ארס חציהם לנפשות ישראל, שמשם באין כל הכפירות והספקות והבלבולים והמגיעות והתאוות רעות וכל המפסים והמפסיקים והמעכבים מלהתקרב לה' יתברך. הן כל אחד ואחד בפרטיות הן בכלליות ישראל מה שהגלות מתארך כל כך, הכל נמשך מבחינת העשרה מיני חצים הנ"ל, בחינת "כי חציה נחתו בי וכו'", שצווק דוד המלך עליו השלום, שהוא בחינת מלכות דקדושה בת מלך הנ"ל, בחינת קליית נפשות ישראל. וזה בחינת (איכה ג, יב) "דרך קשתו ויצבני כפמורה לחי", שנאמר על כלל גלות ישראל, וזה בחינת "פוגנו חצים על יתר לירות כמו אפל לישירי לב". ולא היה אפשר להבת מלך לסבל צער פאב החצים שנמשחו בארסיים רעים ומרים מאד מאד, בפרט זמן רב כזה. אך ה'

יתברך הקדים לה רפואה למפכה מה שעור לה לברח לתוך העשר חומות של מים שהם התורה, כי התורה היא עקר החיים והרפואה, כי "תורת ה' תמימה משיבת נפש", מדרך מיתה לדרך חיים, כי פנסת ישראל שברחה לתוך מימי התורה, על-ידי זה יש לה פח לסבל על מרידות הגלות שהוא בחינת מרידות החצים, ואם לא היתה בורחת לתוך התורה לא היתה לה פח לסבל כלל, אבל על-ידי התורה, אף-על-פי שהגיע אליה החצים גם לשם פנ"ל, אף-על-פי-כן לעת עתה יש לה פח לסבל על כל פנים על-ידי פח התורה שהוא עקר החיות, בחינת "כי היא חנך", וה' יתברך נתן לעוף פח ונתן לה פח לסבל מרידות החצים על-ידי פח התורה, עד שפוף כל סוף יבוא הרופא האמת שהוא זה שיש לו פח בידיו ורפא אותה בשלמות פנ"ל. וזה בחינת שירת הים שנמשך מבחינת העשרה מיני נגינה הנ"ל:

וזהו (שמות א, כ) "אז ישיר משה". שיר לא נאמר, אלא ישיר, מכאן שעתיד משה לשיר לעתיד לבא. כי אף-על-פי שאמרו אז שירה עדן לא זכו להמשיך כל העשרה מיני נגינה בשלמות, לגמור רפואת הבת מלך בשלמות, רק שהמשיכו קדשה והארה מעשרה מיני נגינה שמשם זכו לשירת הים, אבל עקר השיר בשלמות יהיה רק לעתיד כשיבוא משיח שהוא משה בעצמו, כי "מה שהיה

לקוטי הלכות

הלכות תולעים ד

יורה דעה

רנא

הוא שיתנה" (קהלת א, ט) פ'דוע, בחינת "או ישיר משה". "או" דיקא ישיר משה בשלמות כל העשרה מיני נגינה, שאז יגמר רפואתה של הבת מלך שהוא בחינת השכינה וינמס ישראל, כי אז יתער שיר חדש, בחינת "מומור שירו לה" שיר חדש כי נפלאות עשה", שהוא בחינת שיר של נפלאות, שיר פשוט כפול, משלש ומרבע שיתער לעתיד. ועל-כן סימו: "ה' ימלך לעולם ועד", לשון עתיד, כי התגלות מלכותו, שגהו בחינת רפואת הבת מלך, שהיא מלכות דקדושה, יהיה לעתיד שתתגלה מלכותו לעין כל, בחינת "ויהי ה' למלך על כל הארץ". ואז יהיה השמחה והתהדרה בשלמות בכל העולמות על-ידי שיתעוררו כל העשרה מיני נגינה שהם בחינת שמחה כנ"ל. וזה בחינת (תהלים צ, א) "ה' מלך תגל הארץ", בחינת "ישמחו השמים ותגל הארץ, ויאמרו בגוים ה' מלך". ואז יתקום "זמרו אלקים זמרו זמרו למלכנו זמרו כי מלך כל הארץ אלקים זמרו" ^ג כי עקר התגלות מלכותו יתברך בחינת רפואת הבת מלך הנ"ל הוא על-ידי זמרה ונגינה בחינת עשרה מיני נגינה הנ"ל, בחינת "הזרו לה" בכנור בגבל עשור זמרו לו שירו לו שיר חדש וכו'". וכן הרבה פסוקים שמבאר בהם התגלות מלכותו יתברך על-ידי שיר ונגון וזמרה, שכל זה הוא בחינת עשרה מיני נגינה, שהם רפואת הבת מלך, שהוא

בחינת התגלות מלכות דקדושה, דהינו לידע כי לה' המלכה:

ה וְתַחַה כְּשֶׁתִּדְרֹק בְּדַבְרֵי הַמַּעֲשֵׂה הַזֶּה לְתַמְצָא שְׂדֵבֵר רַבְּנוּ ז"ל, מֵאַרְבָּעָה דְבָרִים וְכֹל אֶחָד וְאֶחָד מֵהָאַרְבָּעָה כְּלוּל מֵעֵשְׂרֵה, וְהֵם, א. עֵשְׂרֵה מִיְּמֵי חַצִּים. ב. עֵשְׂרֵה מִיְּמֵי חוֹמוֹת שֶׁל מִים, שֶׁהֵם עֵשְׂרֵה מִיְּמֵי צִדְקָה. ג. עֵשְׂרֵה מִיְּמֵי דְפִיקוּן, שֶׁהֵם עֵשְׂרֵה קַבֵּי חֻמְקָה. ד. עֵשְׂרֵה מִיְּמֵי נְגִינָה שֶׁהֵם בְּחִינַת עֵשְׂרֵה מִיְּמֵי חוֹמוֹת (עַן שֶׁם כֹּל זֶה הַפַּעֲשָׁה הַזֶּה). וְדַעַת לְנִבְּוֹן נִקְל, שֶׁהֵם קַרְמוּזִים עַל בְּחִינַת הָאַרְבָּעָה עוֹלָמוֹת אַבִּי"ע (אַצִּילוֹת, בְּרִיאָה, יצירה, עֲשֵׂה) וְכֹל הַבְּחִינֹת שֶׁל הָאַרְבָּעָה הַבְּאֵתִי לְעִיל, שֶׁהֵם בְּחִינֹת מִן'תִּמָּא, שֶׁהֵם מַעֲמִים, נְקֻדֹת, תְּגוּן, אוֹתִיּוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת אַרְבָּעָה שְׂמוֹת ע"ב וְכו' הַנֶּ"ל, שֶׁהֵם שְׂרֵשׁ הָאַרְבָּעָה עוֹלָמוֹת אַבִּי"ע, אַצִּילוֹת, בְּרִיאָה, יצירה עֲשֵׂה, שֶׁהֵם בְּחִינַת הָאַרְבָּעָה יסודות, אֵשׁ, רוּחַ, מִים, עֶפֶר, שֶׁהֵם דוּמָם, צוּמָח, חַי, מְדַבֵּר (פְּמַבְאֵר בְּכַתְּבֵים וְכו') ^ג. וְזֶה יָדוּעַ שֶׁכֹּל אֶחָד בְּפִרְטוּיּוֹת מֵהָאַרְבָּעָה דְבָרִים הַנֶּ"ל, כֹּל אֶחָד וְאֶחָד כְּלוּל מֵעֵשֶׂר סְפִירוֹת פְּדִינָה, כִּי עֲשֵׂיהַ בְּחִינַת אוֹתִיּוֹת בְּחִינַת שֵׁם ב"ן, שְׂמוּשָׁם יסוד העפר בבחינת דומם כְּלוּל מֵעֵשֶׂר וְכו' יצירה בחינת מ"ה, תְּגוּן וְכו' וְכו' פְּלִמָּם. וְזֶה בְּחִינַת הָאַרְבָּעָה בְּחִינֹת שֶׁל עֵשֶׂר עֲשֶׂר הַמְּבַאָרִים בַּמַּעֲשֵׂה הַנֶּ"ל, כִּי עֲשֵׂיהַ מִיְּמֵי חַצִּים הֵם בַּעֲשֵׂיהַ, כִּי שֵׁם בַּעֲשֵׂיהַ עֶקֶר אֲחִיּוֹת הַקְּלָפוֹת וְהַסְטָרָא אַחֲרָא

יורה דעה

כידוע שמהם כל החצים המצרים להשכינה וכןסת ישראל בחינת מלכות דקדושה, בחינת בת מלך הנ"ל. עשרה מיני חומות של מים זה בחינת יצירה, שהוא בבחינת מ"ה, שהוא בחינת יסוד המים וכו' (מבאר לעיל). עשרה מיני דפיקין זה בחינת בריאה שהוא בבחינת ס"ג, בחינת נקודות וכו' כנ"ל, פי העשרה מיני דפיקין הם בבחינת נקודות, כמו שאיתא בתקונים, ולקמנו דפיק וכו' כמו צירי וכו'. ולקמנו כמו שבא, או קמין וכו', עין שם. עשרה מיני נגינה זה בחינת אצילות שהוא בבחינת מעמים וכו' כנ"ל, פי מעמים הם בחינת עשרה מיני נגינה, בחינת נגינת המעמים. נמצא, שארבע בחינות של המעשה הנ"ל הם הארבע בחינות מות"א, בחינת ארבעה שמות הנ"ל וכו', הפוללים כל העולמות. ומכלם צריכין להקשיף כל התקונים הקבילים בהם, הכל כדי לרפאות את הבת מלכה להצילה ממלך זמן וכו', ממלכות הרשעה, פי עקר כל ההשתלשלות העולמות מראש ועד סוף הכל היה בשביל המלכות, בשביל לגלות מלכותו, כידוע:

לארץ ביותר מכל הפעלי חיים, פי שורצים ורומשים על הארץ ממש, ועל-כן כלם אסורים שאין בהם שום מין המתיר באכילה, פי כלם אסורים משום שרץ השורץ על הארץ, השורץ על הארץ דיקא, פי שם אחיות הסמרא אחרא ביותר, בחינת ונחש עפר לחמו, בחינת ונעפר תאכל כל ימי חיך". ועל-כן משם כל העשרה מיני חצים הנ"ל כנ"ל ועל-כן כלם אסורים, אבל התולעים שבתלוש כל זמן שלא פרשו, שאינם בכלל השורץ על הארץ, על-כן הם מותרים, פי עקר האסור של התולעים הוא מחמת ששורצים על הארץ, ששם עקר אחיות הסמרא אחרא, בחינת החצים הנ"ל כנ"ל:

ז וזה בחינת פרשת קרבן התמיד שאומרים בבקר שהוא לטהר ולתקן עולם העשיה כידוע, והעקר להכניע הקלפה שנקרא "תולע", על-ידי בחינת עולת תמיד (כמו שמוכח בבניות) פי שם בעשיה עקר אחיות בחינת תולע הנ"ל, שהוא קלפה קשה מאד שמשם נשתלשלין כל התולעים שהם שורצים על הארץ, שהם תקף וזמנת העשיה שהכניעתם על-ידי הקרבנות, בחינת קרבן התמיד, בחינת עולת תמיד כנ"ל, פי הקרבנות נבחים מאד ויש להם כח לטהר תקף וזמנת העשיה (מבאר בהתבט). פי מבאר בהמעשה הנ"ל שזה היה לו כח כזה בדידו, שפשוזרק חץ הוא יכול

א
אית

דף
פ"ג

לְהַחְזִירָהּ וכו'. וְעַל־יְדֵי זֶה הָיָה לוֹ כַּח
לְרִפְאוּת אֶת הַבַּת מִלִּפְנֵי וכו', עֵינֵי שָׁם.
וְלִבְאֻרָהּ קָשָׁה לְמַה הַזְבִּיר בְּהַתְפָּאֲרוֹתוֹ
זְרִיקַת הַחַצִּים שְׁזוּרָק חֵץ וּמְחֻזְרָה, לֹא
הָיָה לוֹ לְהַזְבִּיר כִּי אִם מִה שְׂכֹל לְהַחְזִיר
וְלְהוֹצִיא חַצִּים, שָׁזָה עֵקֶר הַמַּעֲשֶׂה,
שְׁעַל־יְדֵי זֶה הוּא רֹפֵא אֶת הַבַּת מִלִּפְנֵי,
כִּי מוֹצִיא מִמֶּנָּה אֶת כָּל הַחַצִּים שְׁזוּרָק בָּהּ
הַמֶּלֶךְ הַגָּ' ל, אֲבָל מַה הַתּוֹעֵלַת מְזִרְקַת
הַחַצִּים, שְׁמֻזְכָּר שְׂכֹל לְזֹרֵק חַצִּים
וְלְהַחְזִירָם, הֲלֹא טוֹב יוֹתֵר שְׁלֹא יִזְרַק
אוֹתָם כְּלָל? אֵד אֲבָל בְּחַיִּינַת זְרִיקַת הַחַצִּים
צְרִיכִים בְּשִׁבִיל הַרְפּוּאָה, וְזֶה סוּד הַמִּתְקַת
הַדִּינִים בְּשִׂרְשׁוֹן. וְעַל־כֵּן אִי אֶפְשָׁר לְהוֹצִיא
הַחַצִּים שְׁזוּרָק בָּהּ הַמֶּלֶךְ הַגָּ' ל, כִּי אִם
עַל־יְדֵי שְׁהוּא יִזְרַק בָּהּ חַצִּים וְיִחְזָרָם,
וְעַל־יְדֵי זֶה מִמְּלֵא יוֹצִיא וַיִּבְטַל כָּל
הַחַצִּים הָרַעִים שְׁזוּרָק בָּהּ הַמֶּלֶךְ הַגָּ' ל, כִּי
הַחַצִּים שֶׁל מַלְכוּת הַרְשָׁעָה הַגָּ' ל, שֶׁהֵם
הַתְּגַבְרוֹת הַקְּלָפוֹת, בְּלֵם גְּמוּשְׁכֵּינ מִתְקַף
הַדִּינִים כִּידוּעַ וְאִי אֶפְשָׁר לְהוֹצִיאָם
וְלִכְפֹּלֵם, כִּי אִם עַל־יְדֵי הַמִּתְקַת הַדִּינִים,
וְהַדִּינִים אִי אֶפְשָׁר לְהַמְתִּיק כִּי אִם
בְּשִׂרְשׁוֹן כְּגו'. וְעַל־כֵּן זֶה הַפַּעַל כַּח הַגָּ' ל
שְׁעוֹסֵק בְּרִפּוּאֵת הַבַּת מֶלֶךְ הַגָּ' ל אִי
אֶפְשָׁר לוֹ לְרַפְאוּתָהּ כִּי אִם עַל־יְדֵי שְׁהוּא
יִזְרַק לָהּ חַצִּים שֶׁהֵם בְּחַיִּינַת שִׂרְשׁ הַדִּינִים.
אֲבָל אֵלּוּ הַחַצִּים בְּחַיִּינַת דִּינִים אֵינֵם
מְזִיקִים לָהּ, אֲדַרְבָּא, עַל־יְדֵי זֶה דִּיקָא הוּא
מְמַתִּיק כָּל הַדִּינִים בְּשִׂרְשׁוֹן וּמוֹצִיא מִמֶּנָּה
כָּל הַחַצִּים שְׁזוּרָקוּ לָהּ וְרֹפֵא אוֹתָהּ. וְזֶה

בְּחַיִּינַת שְׁחִיטַת הַקְּרָבָנוֹת שְׁמֻטְרָרִין
הַעֲשִׂיָה שְׁשָׁם אַחֲזוֹת הַעֲשָׂרָה מִיְנֵי חַצִּים
רַעִים הַגָּ' ל, כִּי תִרְבַּ וסְפִינ שֶׁל שְׁחִיטָה
הוּא בְּחַיִּינַת תְּקַף הַדִּין אֲבָל עַל־יְדֵי זֶה
דִּיקָא מְמַתִּיקִין וַיִּכְפֹּלִין תְּקַף הַדִּין,
שְׁמוּשָׁם נְשִׁתְלִשָׁל אַחֲזוֹת הַסְטְרָא אַחְרָא,
שֶׁהֵם בְּחַיִּינַת הַחַצִּים הַגָּ' ל, שֶׁהֵם בְּחַיִּינַת
תְּרַבּוֹ שֶׁל עֲשׂוֹ, בְּחַיִּינַת "וְעַל חִרְבְּךָ
תִּתְּחֶה". וְעֲשׂוֹ נִקְרָא עַל שָׁם עֲשִׂיָה, כִּי
הוּא תְּקַף וְהַמַּת הַעֲשִׂיָה, כִּי תִרְבַּ וְחַצִּים
הֵם בְּחַיִּינַת אַחַת, כְּמוֹ שְׁכֹתוֹב (מִשְׁלֵי כ"ח),
"מִפִּיךָ וְתִרְבַּ וְחֵץ שָׁנֹן וכו'". וְכֵן בְּקִנְדָּשָׁה
אֲצֵל ה' וְתִכְרַךְ כְּתוּב: "אִם שְׁנוֹתֶיךָ בְּרַק
תִּרְבִּי וְתֵאחֲזוּ בְּמִשְׁפַּט יְדִי". וּפְרַשׁ רַש"י:
בְּשִׂרְשׁוֹ נִדְם זֹרֵק חֵץ וְאִינוּ יָכוֹל לְהַחְזִירָהּ,
אֲבָל הַקְּדוּשׁ בְּרִדְוָהּ הוּא זֹרֵק חֵץ
וּמְחֻזְרָה'. וְנִבְנֵנו ז' ל, הַכִּיָּא שָׁם זֶה הַפְּסוּק
לְעֵנֵן הַמַּעֲשֶׂה הַגָּ' ל, עֵינֵי שָׁם. גְּמוּצָא,
שְׁתִּירַב וְחֵץ הֵם בְּחַיִּינַת אַחַת, הֵינּוּ שְׁעַל־
יְדֵי שְׁחִיטַת הַקְּרָבָנוֹת בְּתִרְבַּ וסְפִינ שֶׁהֵם
בְּחַיִּינַת חַצִּים בְּחַיִּינַת תְּקַף הַדִּין דְּקִנְדָּשָׁה
כְּגו'. עַל־יְדֵי זֶה מוֹצִיאִין מִבְּהַמָּה כָּל
הַחַצִּים דְּסְטְרָא אַחְרָא שֶׁהֵם כָּל
הַתְּעַרְבוֹת הָרַע, שְׁהוּא תְּקַף רוּחַ
הַבְּהַמִּיּוֹת, שְׁנֵאחֲזוּ בָהּ. וְעַל־יְדֵי הַתְּרַבּ שֶׁל
שְׁחִיטָה מְמַתִּיקִין הַדִּינִים בְּשִׂרְשָׁם
וּמוֹצִיאִים מִמֶּנָּה כָּל הָרַע, וַיִּכְבְּרִין רוּחַ
הָאָדָם מִרוּחַ הַבְּהַמָּה הַטּוֹב מִהָרַע עַל־יְדֵי
בְּחַיִּינַת זְרִיקַת הַחַצִּים וְהַחְזוּתָן הַגָּ' ל,
שְׁזָהוּ בְּחַיִּינַת הַשְׁחִיטָה כְּגו'. וְעַל־כֵּן עֵקֶר
הַשְׁחִיטָה בְּהוֹלְכָהּ וְהַבָּהָה, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ

יורה דעה

דין של הפעל פה, הינו פנ"ל (ענין עוד מזה לקמן אם ידעה ה')

ח וזה בחינת דגים והגבים אין טעוין שחיטה, ולמדו רבותינו ז"ל מפסוק: "וכל גפש חיה הרומשת במים וכו' ולכל גפש השורצת וכו'", שחגבים אתקשו לדגים, ועל-כן אין טעוין שחיטה. פי ענין המבצר של מים הנ"ל בפעשה הנ"ל יש לרמוז שזה סוד החכמה והשכל שיש בחלל הפני שנתהוה על-ידי הצמצום פידוע, ובתחלה צריך שתענייטיטב בהתורה 'בא אל פרעה' (בסיון סה, לקוטי חלק א). וענין עוד מזה שמצאתי מכתב יד רבנו ז"ל בעצמו שכתב התורה הנ"ל בלשוננו הקדוש בעצמו. וזה בחינת המבצר של מים הנ"ל, פי מבאר שם בהפעשה הנ"ל בזה הלשון: 'פי יש מבצר של מים ושם הם עשיר חומות זו לפניו מזו וכלן של מים, וגם תקרקע שהולכין עליה שם בתוך המבצר הוא גם-כן של מים. וכן יש שם אילנות ופרות הכל של מים. ויפי המבצר וגדל החדיש של זה המבצר אין צריכין לספר, פי בודאי הוא חדיש גפלא מאד, מאחר שהוא מבצר של מים. ולכנס בתוך זה המבצר אי אפשר, פי יהיה נטבע במים מי שיכנס בו, מאחר שהוא פלו של מים. והבת מלכה הנ"ל ברתה לשם וכו', ענין שם. וכל זה יש לרמוז שהוא סוד חלל הפני שצמצום אורו משם, שעל-ידי זה נדמה שאין שם אור החכמה והשכל, ועל-כן

רבותינו ז"ל, שעור סבין, כדי שיוליד ויביא, פי עקר השחיטה בבחינת הולכה והבאה, בחינת זריקת החצים והחזרתן שהוא בחינת המתקת הדינים בשרשן פנ"ל:

וזה בחינת מה שאמר רבנו ז"ל, בהתורה 'תקעו תוקעה' (סיון ה, לקוטי תנ"א) מענין הפעל פה שמתפלל בכונה תפלה בבחינת דין, ועל-ידי זה דיקא הוא מוציא מהסטרא אחרא כל מה שבלעה מהקדשה, על-ידי שהיה התפלה בבחינת דין וכו'. ענין שם, הינו פנ"ל, פי בשתתפלה בבחינת דין, על-ידי שנתקלקל הרכמות והתגבר תאות נאוף וכו', אזי הסטרא אחרא בולעת את התפלה. וכשהסטרא אחרא מתגברת זה בחינת החצים הנ"ל שזורקו להשכינה, כפיכול ואזי צריך זה הפעל פה להתפלל דיקא תפלה בבחינת דין שמשם יגמית הסטרא אחרא ועל-כן זאת התפלה הוא גם כן בחינת חצים, אבל דיקא על-ידי זאת התפלה בבחינת דין של הפעל פה, הוא חוזר ומוציא כל החצים מהשכינה - מבת המלך הנ"ל, פי דיקא על-ידי זאת התפלה בבחינת דין של הפעל פה הוא מניע ומבטל הסטרא אחרא ומוציא בלעה מפייה, שעל-ידי זה יוצאין ונתבטלין החצים שזרקו להבת מלך, שכל זה הוא בחינת המתקת הדינים בשרשן וכו"ל. וענין במקום אחר מבאר שזה בחינת שחיטה, שהוא בבחינת התפלה בבחינת

באמת אי אפשר למצא שם אלקותו על ידי שום חכמה ושכל, אבל באמת גם בהחלל הפנוי בעצמו יש אורו ותברך שהוא חכמה ושכל, רק שזה השכל הנעלם והנסתר בבחינת הצמצום של החלל הפנוי אי אפשר להשיג ולהבין עתה עד לעתיד לבא שיתגלה שהחלל הפנוי הוא כהוא קמצא דלבושיה מניה וביה, שזהו בחינת "וענתה בי צדקתי ביום מחר וכו'". בחינת "צדק לבשתי וכו'" (עו שם כל זה היטב). נמצא, שבאמת גם הצמצום בעצמו שהוא החלל הפנוי, גם הוא בחכמה נעשה, כמו כל הבריאה בעצמה שנעשית בחכמה, בחינת "כלם בחכמה עשית", רק שאי אפשר להבין בזה העולם זה השכל איד באמת יש גם בהחלל הפנוי אורו ותברך שהוא אור החכמה. ואף על פירבן הוא פנוי כדי שיהיה מקום להבריאה. זה הדבר אי אפשר להשיג עתה בשכל אנושי בשום אופן עד לעתיד (מבאר שם היטב, עו שם):

וזהו בחינת העשר חומות של מים הנ"ל, כי מים הוא בחינת חכמה ושכל, בחינת "ומלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים". ושם בבחינת המים, הינו בבחינת החכמה והשכל האמת שיתגלה לעתיד, שם מבצר של מים שהם עשר חומות של מים וכו', שהם בגנים נפלאים ונוראים ונן ופרות וכו'. והכל של מים. וזה אי אפשר להבין בשכלנו כלל איד בוגין בגנים מהמים

בעצמון, אך זהו בעצמו בחינה הנ"ל, בחינת חלל הפנוי הנ"ל, שבאמת יש בו שכל והכל נתנהו מן השכל שהוא בחינת מים, דהינו שכל הבריאה וכל הצמצום של הבריאה שהוא חלל הפנוי, הכל נתנהו בחסדו ותברך, שהוא בחינת מים, רק שאי אפשר להבין זאת. וזהו בחינת המבצר של מים הנ"ל שיש בו עשר חומות וכו' וכלן של מים, כי מים בחינת השכל הנ"ל. ועשר חומות מרמזין על כלל הבריאה שנברא בעשרה מאמרות, שהם בחינת עשרה תקונין, בחינת עשר ספירות, וכל אלו העשרה תקונין, עשר ספירות, עשרה מאמרות, שהם כלל כל הבריאה. לא היה באפשר להוציאם ולגלותם כי אם על ידי הצמצום של חלל הפנוי, כי אם לא כן, לא היה מקום להבריאה כנ"ל. ואף על פירבן באמת לאמתו גם שם בהחלל הפנוי בעצמו יש שכל ודעת. נמצא, שאינו פנוי רק שאי אפשר להבין זאת

כנ"ל. נמצא, שכל הבריאה בלה וכל הצמצום של החלל הפנוי, הכל נתנהו מן המים בעצמון שהם בחינת השכל, אך שאי אפשר להבין זאת בשכל. ועל פן באמת זה המבצר של מים הוא חידוש נפלא ואין שום אדם שיוכל לנגס בו כי יהיה נטבע במים שאין להם סוף, כי בודאי אין מי שיוכל לנגס בתוך החלל הפנוי הנ"ל, לחקר בזה השכל כי יהיה נטבע שם, כי על זה נאמר: "כל באיה

הח

יורה דעה

האדם וכל הנבראים להתקיים עליו, כי בפנים אי אפשר להאדם לבנום, כי שם הוא סוד השכל של הצמזום הנ"ל, שלא יתגלה עד לעתיד שיתקיים, וימלאה הארץ דעה את ה' בפנים לים מכסים", בפנים לים מכסים' דיקא, הינו שהדעת יתגלה ממש כמו הפנים המכסים את הים שיש בהם בחינת עשר חומות של מים שהם נמשכין מסוד השכל של הצמזום של חלל הפנוי כנ"ל. ולעתיד יתגלה זה הדעת, כי ידעו את ה' בשכל נפלא שאף-על-פי שצמצום אורו לצדדיו כדי שיהיה מקום לבריאה, אף-על-פי-כן לית אתר פנוי מניה והוא ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין וכו', כי ישיגו השכל של החלל הפנוי, וכל הדעת הזה יתמלא הארץ בפנים לים מכסים דיקא, הינו שידעו שכל זה הוא כמו הפנים המכסים על הים שיש שם עשר חומות שעד הנה לא נתגלו בעולם ואז ישיגו אותן העשר חומות. וכמו השגות אלו העשר חומות שהם בחינת מים המכסים על הים, כמו כן יזכו לדעת את ה', כי הכל בחינה אחת כנ"ל, כי כל זמן שאין נתגלה השכל של החלל הפנוי אי אפשר לדעת את ה' בשלמות. ועל-כן עתה עקר חיינו הוא האמונה שמכניסין בנו הצדיקים האמתיים שהם מקבלין הארת הדעת ממש מהשכל שיתגלה לעתיד, אבל לעתיד יתגלה זה הדעת והשכל אך גם בהחלל הפנוי נעלם אורו ויתברך, ואז

לא ישובו" (כמו שמבאר שם בהתורה ת"ל). ועל-כן גם הבריאה בגשמיות, הכל נתהווה מן הפנים, כי ה' ויתברך ברא הפנים תחלה לכל הבריאה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, מתחלה היה העולם מים פנים, ואחר כך ברא כל הבריאה בלה מן הפנים, כמו שכתוב: "יקוו הפנים וכו' ותראה היבשה וכו'". נמצא שהעפר בעצמו נתהווה מן הפנים ואחר כך ברא מן העפר כל תולדות הארץ. נמצא שהכל נתהווה מן הפנים, כי הארץ והעפר בעצמו נתהווה מן הפנים כנ"ל, וכמו שכתוב: "לרקע הארץ על הפנים". וכל זה כרמזו שהכל נתהווה ונשתלשל מבחינת העשר חומות של מים הנ"ל שהם שרש כל הבריאה בלה שנתהווה בהכמה בתוך הצמזום, שצמצום אור הכמותו לצדדיו וההכמה הוא בחינת מים כנ"ל. ובאמת גם הצמזום בעצמו הוא ממים, כי גם בהצמזום נעלם ונסתר חכמה ושכל, רק שאי אפשר להשיגו. נמצא שהכל מן הפנים, שכל הפנינים שהם כלל הבריאה עם כל הצמצומים הכל ממים, כי הכל מן החכמה והשכל רק שאי אפשר להשיג זאת, כי אסור לחקר בבחינת חלל הפנוי כנ"ל:

ועל-כן בזה העולם הגשמי עקר הבריאה הוא על יסוד העפר הגשמי, כי האדם הפעל בחירה שהוא העקר, שבשכילו נברא הכל הוא נברא על הארץ דיקא, כי הכרח לצמצום הפנים עד שיהיו נעשים עפר גשמי כדי שיוכל

לקוטי הלכות

הלכות תולעים ד

יורה דעה

רנו

ותישבו כל הקשיות והספקות והבלבולים שנקשה על ה' והפרד, אפלו הקשיות שנמשכין מהחלל הפנוי (פסקארה בתורה בא אל פתחה תייל, עין שם היטב):

ועל-כן מדקדק היטב הפסוק, "ומלאה הארץ דעה את ה' פנים לים מכסים" דקא, כי דעתה הוא ממש בבחינת המים על הים שהם סוד העשר חומות של מים שהם סוד השכל של החלל הפנוי שיתגלה לעתיד כנ"ל. וכל העשרה מיני החיים הנ"ל נמשכין מבחינת שבירת כלים שמושם נתהוו הקלפות שהם בחינת כל החיים הנ"ל. ועקר השבירה היה בבחינת שם ב"ן שהוא בחינת עפר. ומים הוא בחינת שם מ"ה החדש שמשם התקון כנ"ל, ועל-כן שם העשר חומות של מים שהם סוד השכל של החלל הפנוי שיתגלה לעתיד שהוא בחינת התקון, כי עקר השבירה היתה מחמת גדל ההעלם, שנתעלם סוד השכל של הצמצום שמשם תקף הדין ועל-ידי זה התגברו הדינים שהם בחינת הסינים שהיו בהכלים ועל-ידי זה לא יכלו לסבל האור, כי היה רב מכחם. ועל-ידי זה נשברו ומשם נתהוו הקלפות, אבל לעתיד שיתגלה השכל של הצמצום של החלל הפנוי יתקון השבירה לנמרי ויתבטל כל הקלפות. נמצא, שגם הקשיות הנמשכין מרפוי אור, משבירת כלים, גם הם עקר כחם ויניקתם הוא מבחינת חלל הפנוי, הינו מהקשיות

הנמשכין מחלל הפנוי שאי אפשר לישבן. כי עקר התהוות הקלפות שנעשו מהשבירה, עקר התהוותם וכחם מהתחלת הצמצום שהוא שרש הדין (הבן כל זה היטב). וענין היטב בכתבי האר"י ותמצא הדברים מבארים אם עיני שכל לך. וכן רואין בחוש בענין הקשיות שכלם תלויים ונסבכים זה בזה, שגם הקשיות שאפשר לישבן הנמשכין מהקלפות שנתהוו מהשבירה גם הם נשרשים ונסבכים בהקשיות של החלל הפנוי שאי אפשר לישבן, ועל-כן אסור לכנס בקירות כלל, כי אפלו הקשיות שאפשר לישבן יכול כהרף עין לכנס מהם להקשיות שאי אפשר לישבן, כי הכל תלוי זה בזה, כי גם הקלפות שנתהוו מהשבירה עקר שרשם וכחם מתחלת הצמצום של החלל הפנוי כנ"ל. כי אם לא היה נעלם סוד הצמצום, לא היה שום התהוות הקלפות כלל כנ"ל. ועל-כן לעתיד שיתגלה סוד השכל של הצמצום באמת יתבטלו הקלפות לנמרי ויתקנים בלע הפנות לנצח ואת רוח הפמאא אעביר מן הארץ וכנ"ל. וזה בחינת שם מ"ה החדש שהוא בחינת עולם התקון הנמשך מבחינת עתיק, שעקר שלמות התקון יהיה נשלם רק לעתיד, אבל אף-על-פי שכבר התחיל התקון בשעת התהוות הכריאה כמובן בכתבים, שזהו בחינת סוד שם מ"ה החדש שהמשך לתקן הכלים ומשם נתהוו כל האצילות

מאת סוכני

טז

יורה דעה

על גשמת משיח דסביל כרעין ומכתשיו, שהוא מלכות דקדושה בחינת פת מלך הנ"ל, שסובלת באבים ועגוויים וכו' מעשרה מיני חצים הנ"ל. וכן להפך כל

אחד כפי השוכתו וכפי מעשיו הטובים כן הוא מוסיף פת בהצדיק העוסק ברפואת הפת מלך להוציא ממנה כל החצים ולרפאותה. וכל זמן הגלות נאמר על השכינה ובנסת ישראל, "כי גדול פנים שגרד מו ירפא לך". וכתוב: "הצרי אין בגלעד אם רופא אין שם, כי מרוע לא עלתה ארוכת פת עמו", וכתוב: "כל ראש לחלי וכל לבב דניו כפר רגל ועד ראש אין בו מהם פצע וחבורה וכו'", הכל מחצים הנ"ל. ולעתיד יתקיים: "מחצתי ואני ארפא", במה שמוחזן הוא רופא. בבחינת "ותאחוזו במשפט דיו", הנאמר שם בענין שהוא מה שזורק חץ ומחזירה, שעל-ידי זה הוא רופא הפת מלך כנ"ל, שזהו בחינת המתקת הדינים בשרשן כנ"ל:

ט וְכָל הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת, הַכֹּל בְּשִׁבְלִי לְכַרֵּר הַנִּיצוּצוֹת שֶׁנִּשְׂאָרוֹ מִשְׁכָּרֵי בָלִים פְּדוּעֵי, שְׁעַל-יָדַי זֶה מוֹצִיאִין הַחֲצִים מִהַפֵּת מֶלֶךְ כֵּן"ל. וְזוֹהוּ בְּחִינַת שְׁחִיטָה שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמִּתְקַת הַדִּינִים בְּשֶׁרֶשֶׁן כֵּן"ל, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת מַה שֶׁתִּבְעַל כַּח הַנ"ל זוֹרֵק חֵץ וּמְחַזְרָה כֵּן"ל. וְעַקֵּר הַמִּתְקַת הַדִּינִים בְּשֶׁרֶשֶׁן הוּא עַל-יָדַי בְּחִינַת הַנ"ל, הֵינּוּ עַל-יָדַי שְׂמַמְשִׁיכִין הָאָרֶז מְעוֹלָם הַתְּקוּן, מִהַשְׁכָּל שֶׁל סוּד

וְכַל הַבְּרִיאָה בְּלֵה, אֵד אַף-עַל-פִּי-כֵן עֲדוֹן נִשְׂאָרוֹ כִּמְהַ נִּיצוּצִין בְּהַקְלָפוֹת בְּשִׁבְלִי הַבְּחִירָה שְׁלֵא יִשְׁלַמוּ לְהַתְּבַרֵּר עַד בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ:

ומחמת אלו הניצוצות שלא נתבררו עדין שהם בחינת שכרי בלים שלא נתתקנו עדין בשביל הבחירה, מחמת שבהם לא האיר עדין בשלמות השכל של החלל הפנוי שזה עקר התקון כנ"ל. מחמת זה יש עדין אחיות הקלפות שהם הקשיות והקפירות של כל המקורים, שמשם עקר פת היצר הרע (כנבאר אצלנו כמה פעמים) ומשם כל העשרה מיני חצים הנ"ל שנמשכין משבירת בלים שלא נתבררו עדין כנ"ל. ועל-כן אף-על-פי שברחה הפת מלך לתוך עשר חומות של מים שהם בחינת התקון כנ"ל, אף-על-פירכּו הגיע אליה לשם כל העשרה מיני חצים שיש להם כח מהדינים שלא נתבררו עדין כנ"ל. ובהוּ אנו עוסקין כל ימינו לברר הטוב מהרע, לברר ולתקן שארי הניצוצות הנ"ל, כדי להוציא החצים מהפת מלך ולרפאותה, כי כל אחד לפי עונותיו חס ושלום, כן נתן פת בשכרי בלים ומתגברים החצים בהשכינה כביכול, חס ושלום, בבחינת "כי חציד נחתו בי", בחינת "דרך קשתו ויצבני כמטרה לחץ", הנאמר בעת הגלות שהיה על-ידי עוונות ישראל. ועל זה נאמר: "והוא מחלל מפשעיו מרפא מעונותינו וכו' איש מכאבות וידוע חלי", הנאמר

הצמצום שיתגלה לעתיד, שעל-ידי זה נמתקין כל הדינים בשרשן. כי עקר כל הדינים שרשן מתחלת הצמצום כידוע שמשם נשתלשלו ונתהוו כל הדינים עד שלפעמים נתהוו מהם דינים קשים על-ידי התגברות הקלפות שנתהוו משברי פלים. וכשרוצים להמתיק הדינים אי אפשר להמתיקם כי אם בשרשם, והינו שצריכין לעלות לשרש הדין שנמשך מתחלת הצמצום של חלל הפנוי ומי שיכול לכנס לשם, כגון צדיקי הדור הגדולים במעלה שהם בבחינת משה, הם יכולים להמתיק כל הדינים בשרשם, כי עקר פח הדינים הוא ממה שנעלם השכל של חלל הפנוי, כי עקר כל הדינים הוא מהסתרת הדעת, כי הדעת בבחינת רחמים, והסתרת הדעת בבחינת דינים (כמו שמבאר בדברי רבנו ז"ל, פתח פנימים). ועקר כל הסתרת הדעת שבעולם נמשך מהסתרת הדעת שבחלל הפנוי ומשם אחיזת כל הדינים והקלפות והקשיות. ועל-כן מי שיכול לכנס לתחלת הצמצום של החלל הפנוי וידוע ומשיג שגם שם נעלם ונסתר ה' ותברך וממשיך הארה מהדעת והתקון שיתגלה לעתיד, על-ידי זה מפולא נתבטלון ונמתקין כל הדינים שהיו יוגים מזה הצמצום וההסתרה, מאחר שנתגלה שגם שם נמצא ה' ותברך והוה בבחינת המתקת הדינים בשרשן, הנו על-ידי תחלת הצמצום שהוא שרש כל הדינים

על-ידי שידע שגם שם נעלם ה' ותברך, שעל-ידי זה נתחמק הכל כנ"ל:

י נמצא, שעקר בחינת השחיטה הוא בבחינת המתקת הדינים

בשרשן, שממשיכין ומעוררין שרש הדין שהוא תחלת הצמצום, שזהו בחינת התרב והספין של שחיטה. ומאחר שאנו מקמיין מצות ה' ותברך בתרב הזה ושוחטין פאשר צנונו נמצא שאנו מגלין שגם בתקף הדין בבחינת תרב וספין גם שם נעלם ונסתר חכמתו ורחמנותו, כי באמת לאמתו השחיטה היא רחמנות גדול על הפעל חי, כי הוא עקר תקונו לנצח. ועל-כן על-ידי מצות שחיטה אנו ממתיקין הדינים בשרשן ומבררין הטוב מהרע, רוח האדם מרוח הבהמה, שהוא בבחינת העדר הדעת, בבחינת סניג הדינים, מבררין אותן וממתיקין ומתקנים אותם על-ידי הספין של שחיטה בבחינת המתקת הדינים בשרשן כנ"ל. ועל-כן דינים וחגבים אין טענין שחיטה, כי דינים וחגבים שרשם מבחינת התקון שיתגלה לעתיד, על-כן אין טענין שחיטה, כי דינים גדלים בפנים שישם הם בבחינת העשר חומות של מים שהם בבחינת התקון שיתגלה לעתיד כנ"ל. ועל-כן הצדיקים נמשלו לדינים, כי הצדיקים הם בבחינת משיח (כמו שמבאר רבנו ז"ל, במקום אחר), בבחינת עולם התקון שממשיכין בכל דור תקונים נפלאים מבחינת התקון שיתגלה

לעתיד שהוא בחינת העשר חומות של מים כנ"ל. ועקר קיום החומות של מים הם בזכות ובה מצות צדקה (פמבאר בהמעשה ת"ל). ועל-כן סימני דגים, סנפיר וקשקשת, ועקר הוא קשקשת, כי כל מה שיש לו קשקשת וכו', כי קשקשת בחינת צדקה, בחינת "וילבש צדקה בשריון", בחינת שריון קשקשים (פמבאר היטב לעיל בהלכות דגים, ע"ן שם). כי צדקה הוא בחינת השכל של החלל הפנוי שיתגלה לעתיד שהוא פתוח קמוצא דלבושיה מניה וביה, בחינת "וענתה בי צדקתי וכו'". בחינת "צדק לבשתי וכו'", וכמבאר היטב בהתורה א' אל פרה', ע"ן שם. ועל-כן צדקה הוא בבחינת החומות של מים שהם בחינת התקון שיתגלה לעתיד, שזהו בחינת צדקה כנ"ל. וכן מבאר לעיל בהלכות דגים שצדקה היא בחינת מים, ע"ן שם היטב, כי שדך לכאן, כי צדקה בחינת העשר חומות של מים, בחינת עולם התקון שהוא השכל של החלל הפנוי שיתגלה לעתיד, שהוא בחינת צדקה, בחינת "צדק לבשתי וכו'". כנ"ל. ועל-כן גם חגבים נמשלו לדגים ופטורים משחיטה, כי גם חגבים הם מבחינת התקון שיתגלה לעתיד שהצמצום הוא פתוח קמוצא דלבושיה מניה וביה (פמבאר בהתורה בא ת"ל), שזהו בחינת הנני מביא מחר ארבה בנבלי. ועל-כן חגבים אתקשו לדגים ופטורים משחיטה, כי שרשם מבחינת התקון

שיתגלה לעתיד, על-כן בודאי אין טעונית שחיטה, כי עקר השחיטה הוא בבחינת המתקת הדינים בשרשם להמשיך התקון מהשכל שיתגלה לעתיד בתחלת הצמצום וכו' כנ"ל. ומאחר שדגים וחגבים הם בעצמן נמשכו מבחינה זאת, על-כן אין טעונית שחיטה:

יא וזה שפכת שם רפנו ז'ל בהמעשה ת"ל, שהחומות של מים עומדין על-ידי הרוחות, ע"ן שם. וכן עקר רפואת הבת מלך על-ידי העשרה מיני נגינה שזוכה להם זה שכול לעשות בידו משקל לכל העשרה מיני רוחות, וע"ן שם. כי החומות של מים שהם בחינת השכל של החלל הפנוי זה אי אפשר להשיג כי אם על-ידי בחינת נגינה (פמבאר היטב בהתורה בא ת"ל), שעקר התקון על-ידי נגינה, שזהו בחינת אז ישיר משה, בחינת תבואי תשורי מראש אמנה וכו' (ע"ן שם כל זה היטב):

כי באמת כל הארבע בחינות המבארים בהמעשה ת"ל שהם ארבע בחינות מנת"א (מגמים, נזרות, תנן אותיות) וכו', הכל תלוי זה בזה ועולין ונתתקנן זה על-ידי זה כמובן בהמעשה ת"ל שפירחה מהחצים לתוך החומות מים, והחומות של מים בעצמן עומדים על-ידי הרוחות שהם בחינת רוח הדפס ורוח נגינה, כי רוח הנגינה מתייה רוח הדפס (כמו שמבאר בלקוטי תנינא), כי גם הארבע בחינות מנת"א, הכל תלוי זה בזה ונמשך זה בזה, ועקר תכלית שלמות התקון על-ידי בחינת

לעתיד שהוא בחינת העשר חומות של מים כנ"ל. ועקר קיום החומות של מים הם בזכות ובה מצות צדקה (פמבאר בהמעשה ת"ל). ועל-כן סימני דגים, סנפיר וקשקשת, ועקר הוא קשקשת, כי כל מה שיש לו קשקשת וכו', כי קשקשת בחינת צדקה, בחינת "וילבש צדקה בשריון", בחינת שריון קשקשים (פמבאר היטב לעיל בהלכות דגים, ע"ן שם). כי צדקה הוא בחינת השכל של החלל הפנוי שיתגלה לעתיד שהוא פתוח קמוצא דלבושיה מניה וביה, בחינת "וענתה בי צדקתי וכו'". בחינת "צדק לבשתי וכו'", וכמבאר היטב בהתורה א' אל פרה', ע"ן שם. ועל-כן צדקה הוא בבחינת החומות של מים שהם בחינת התקון שיתגלה לעתיד, שזהו בחינת צדקה כנ"ל. וכן מבאר לעיל בהלכות דגים שצדקה היא בחינת מים, ע"ן שם היטב, כי שדך לכאן, כי צדקה בחינת העשר חומות של מים, בחינת עולם התקון שהוא השכל של החלל הפנוי שיתגלה לעתיד, שהוא בחינת צדקה, בחינת "צדק לבשתי וכו'". כנ"ל. ועל-כן גם חגבים נמשלו לדגים ופטורים משחיטה, כי גם חגבים הם מבחינת התקון שיתגלה לעתיד שהצמצום הוא פתוח קמוצא דלבושיה מניה וביה (פמבאר בהתורה בא ת"ל), שזהו בחינת הנני מביא מחר ארבה בנבלי. ועל-כן חגבים אתקשו לדגים ופטורים משחיטה, כי שרשם מבחינת התקון

לקוטי הלכות

הלכות ביצים א

יורה דעה רסא

מעמים, שהוא בחינת נגינת הטעמים, שהוא שרש הכל והוא תקון הכל (כמין בכתבי הארי"ל ו'ל ובהפגשה היל'), והבן כל זה היטב:

המקרא בחינת כח, כי שם נעלם המשנה בכח, והאפרוחים היוצאים מן הביצים, מבח אל הפעל, זה בחינת משנה שהיתה נעלמת בהמקרא בכח, ומשם יוצאת מבח אל הפעל:

הלכות ביצים

הלכה א

על פי התורה 'תפלה לחבוק' בסיון י"ט בלקוטי חלק א':

סיומי ביצים, ראשה אחד פד וראשה אחד חד. כי ביצים הם בחינת תפלות, כמו שפרש רבנו גרו יאיר על 'רציצא דמית בבעותה' (סיון טו), מלשון צלותה ובעותה שהוא לשון ביעתא, כי הביצים הם קדם התורה, והינו התהוות אפרוחים שהם בחינת הצדיקים, בחינת "יפרח ביקמו צדיק" (כמו שפרש רבנו גרו יאיר, שם), והינו בחינת התפלה שהוא בחינת קדם התורה, כי התפלה קודמת לעולם, ועקר התהוות הצדיקים שהם קיום כל העולם הוא משם, כי התפלה היא עקר החיות ובבחינת התפלה שם נעלם בכח כל הדברים שמשם יוצאין כל הדברים מבח אל הפעל, שזה בחינת ביצים שהאפרוחים נעלמין שם בכח, ומשם חיותם שמשם יוצאין מבח אל הפעל. וזה בחינת מה שנאמר בתקונים בהקדמה דף ב/, אפרוחים או ביצים, 'ביצים', מארי מקרא, 'אפרוחים', מארי משנה, כי

וזה בחינת סיון מורה של הביצים כשראשה אחד פד וראשה אחד חד, זה בחינת קצור מלמעלה ורחב מלמטה, שזה בחינת תקון התפלה ושלמותה, שזה בחינת 'יראת ה' היא תתהלל', כי עקר תקון התפלה בשהיא בבחינת מיון מתקין, מיון דדבון, ורע קדש, שזה בחינת ביצים טהורים, שהם בחינת ורע קדש, מיון דדבון, שמהם התהוות האפרוח הטהור, ואז אריה נחית, שהוא בחינת קצור מלפניו ורחב מלאחריו. כמו שאמרו רבותינו ו'ל על בית המקדש שהוא נקרא 'אריאל' על שם שהוא קצור מלפניו כמו אריה, כי הבית המקדש הוא בחינת יראה, כמו שכתוב: "וירא שם המקום שהוא ה' יראה", כי שם עלית התפלה שהוא בחינת יראה, ועל-כן היה קצור מלפניו ורחב מלאחריו כמו אריה כנ"ל, שזה בחינת יראה, בחינת תפלה כנ"ל שהוא קצור מלמעלה ורחב מלמטה כנ"ל:

ועל-כן ביצים אין צריכין חמר שחיטה, כי הם בבחינת מיון דדבון, ורע קדש כנ"ל. בחינת אריה נחית כנ"ל. ועל-כן אין צריכין שחיטה שהוא תקון הבית על-ידי בחינת שלמות לשון

יורה דעה

וכו', והכלל היוצא, כי עקר היתרון של ישראל הוא בבחינת תורה שבעל פה, כי בתורה שבכתב יש להם גם כן איוזה אחיזה, מאחר שהוא בכתב, הם יכולים גם כן לעסוק בה, אבל תורה שבעל פה לא נמסרה רק לישראל לבד, ועל־כן זה שידע איוזה תורה נתנה לכתב ואיוזה לא נתנה לכתב, הוא יכול להכיר ישראל בין העכו"ם, כי עקר יתרון ישראל הוא בבחינת תורה שבעל פה שנמסרה להם לבד וכו', ענין שם:

א והנה איתא בתקונים בפסוק, "והאם רובצת על האפרוחים או על הביצים". 'ביצים' מארי מקרא. גם איתא שם, שביצים הם בחינת אופנים, בחינת עשיה, ועל־כן אין שום סימן מועיל להכיר בין ביצים טהורות לטמאות, כי זה ידוע שמינים טהורים ומינים טמאים הם בבחינת קדשת ישראל וממאת העכו"ם. כי מינים טהורים הם מסמרא ד'ישראל, שהוא סמרא דקדשה, ומינים טמאים הם מסמרא דעכו"ם, שהם סמרא דמסאבא. ועל־כן עם קדוש, ישראל, שהם מבדלין מן העמים, הם צריכין להיות מבדלין מכל מינים טמאים שהם מסמרא דלחון, רק מאכלם צריך להיות פטהרה, דהינו מינים טהורים שהם מסמרא ד'ישראל, כמו שפתיב: "אני ה' אלוקיכם אשר הבדלתי אתכם מן העמים והבדלתם בין הבהמה הטהורה לטמאה וכו' ובין העוף הטמא וכו' ואבדל אתכם וכו'", כי כמו

הקדוש בנ"ל, כי הם בבחינת תקון התפלה שהוא בחינת שלמות לשון הקדוש בנ"ל, בחינת מיון דרכיו, בחינת שמירת הברית בנ"ל. וזה שלמדו רבותינו ו"ל התור הביצים, שאין בהם אסור איבר מן החי ואינו צריך תקון השחיטה, מפסוק הנאמר בקן צפור: "והבנים תקח לך", 'לך' ולא ללכך, ולא ללכך, דיקא, שזה בחינת פגם הברית, בחינת בלבא נחית, בחינת מיון מרירין ורע טמא, בחינת ביצים טמאים, כי הביצים טהורים הנ"ל, הם בחינת מיון דרכיו, בחינת ארוה נחית בנ"ל. ואין צריכין שחיטה כלל, כי הם בבחינת פח בנ"ל שאין שם אחיות הסמרא אחרא כלל, כי עקר אחותם כשיצא מבה אל הפעל שאו צריכין תקון הנ"ל:

הלכה ב

סימני ביצים, אם היו שני ראשיה בדין או שני ראשיה חדין הוא גודאי מעוף טמא. ואם היה ראשה אחד פד וראשה אחד חד, או אפשר, היא טהורה. ואזי אם אומר מעוף פלוני וכו' יכולין לקנות ממונו, אבל על הסימנים הנ"ל לבד אין סומכין וכו':

כי איתא בגדברי רבנו גרו יאיר, על פסוק אכתב לו רבי תורתיו כמו זר נחשבו

(בלקוטי תניא סימן כח), שמי שידע איוזה תורה נתנה לכתב ואיוזה לא נתנה לכתב, הוא יכול להכיר איש ישראל בין העכו"ם

שִׁישְׁרָאֵל מְבַדְּלוֹן מִן הָעֵמִים, בֵּן צְרִיכִין לְהוֹיֹת מְבַדְּלִים מִמִּינִים טְמֵאִים שֶׁהֵם גַּם בֵּן בְּחִינַת טְמֵאֵת הָעֵבֹרִים כַּ"ל, וְעַל־כֵּן בִּיצִים שֶׁהֵם בְּבִחִינַת מִקְרָא בְּחִינַת תּוֹרָה שֶׁבִּכְתָּב שִׁשִּׁם יֵשׁ גַּם לְהָעֵבֹרִים אִיזָה אֲחִיזָה כַּ"ל, עַל־כֵּן אֵין שׁוּם סִימָן מוֹעִיל בָּהֶם לְהַפְרִים שֶׁהֵם טְהוֹרִים, כִּי שֵׁם קָשָׁה לְהַפְרִי סִטְרָא דְיִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא בְּחִינַת מִינִים טְהוֹרִים, כִּי עֶקֶר הַהֶפֶר הוּא רַק עַל־יְדֵי תּוֹרָה שֶׁבָּעַל פֶּה, שֶׁעַל־יְדֵי זֶה מְפִירִין אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי כַּ"ל, אֲבָל בְּבִחִינַת מִקְרָא בְּחִינַת תּוֹרָה שֶׁבִּכְתָּב, בְּחִינַת עֲשֵׂיהַ שִׁשִּׁם יֵשׁ גַּם לְהָעֵבֹרִים אִיזָה אֲחִיזָה כַּ"ל, שֵׁם אִי אֶפְשֶׁר לְהַפְרִי בֵּין יִשְׂרָאֵל לְעַמִּים, בֵּין מִינִים טְהוֹרִים לְטְמֵאִים. וְעַל־כֵּן בִּיצִים שֶׁהֵם בְּבִחִינַת מִקְרָא בְּחִינַת עֲשֵׂיהַ אֵין מוֹעִיל בָּהֶם שׁוּם הֶפֶר סִימָן לְהַפְרִים שֶׁהֵם טְהוֹרִים, כִּי שֵׁם בְּבִחִינַת מִקְרָא אִי אֶפְשֶׁר לְהַפְרִי בֵּין טְהוֹר לְטְמֵא, בֵּין יִשְׂרָאֵל לְעַמִּים, כִּי עֶקֶר הַהֶפֶר בְּבִחִינַת תּוֹרָה שֶׁבָּעַל פֶּה כַּ"ל, אֲבָל בְּבִחִינַת מִקְרָא, בְּחִינַת תּוֹרָה שֶׁבִּכְתָּב יֵשׁ לָהֶם גַּם בֵּן אִיזָה אֲחִיזָה כַּ"ל. וְזֶה בְּחִינַת עֲשֵׂרִים וְאַרְבָּעָה מִינֵי עוֹפוֹת טְמֵאִים, כִּי עוֹפִין אֲזוּן נִשְׁמָתוֹן, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בַּתְּקוּנָה, וְעוֹפוֹת טְהוֹרִים הֵם הֵם בְּחִינַת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְעוֹפוֹת טְמֵאִים הֵם בְּחִינַת נִשְׁמוֹת הָעֵבֹרִים וְעַל־כֵּן הֵם עֲשֵׂרִים וְאַרְבָּעָה, הֵנוּ עֲשֵׂרִים וְאַרְבָּעָה מִינֵי עוֹפוֹת טְמֵאִים שֶׁהֵם בְּחִינַת נִשְׁמוֹת הָעֵבֹרִים כְּנֶגֶד בְּחִינַת כ"ד סְפָרֵי מִקְרָא

161

שֶׁבִּקְדָּשָׁה, וּמֵאַחַר שֶׁמוֹשֶׁם מִשְׁתַּלְשֵׁל אִיזָה אֲחִיזָה לְעֵבֹרִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת עוֹפוֹת טְמֵאִים, עַל־כֵּן הֵם גַּם־כֵּן עֲשֵׂרִים וְאַרְבָּעָה מִינִים זֶה לְעַמֵּת זֶה. וְעַל־כֵּן עוֹפוֹת טְהוֹרִים לֹא נִכְתְּבוּ בַּתּוֹרָה כָּלָל, כִּי עוֹפוֹת טְהוֹרִים שֶׁהֵם בְּחִינַת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם יִתְרוֹן, שֶׁנֶּאֱחָזִים בְּבִחִינַת תּוֹרָה שֶׁבָּעַל פֶּה כַּ"ל, וְעַל־כֵּן לֹא נִכְתְּבוּ בַּתּוֹרָה, רַק נִמְסְרוּ בְּעַל פֶּה, וְזֶה שֶׁאִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ו'ל, עוֹף טְהוֹר נֶאֱכָל בְּמִסְכָּת, כִּי עֶקֶר אֲכִילַת עוֹף טְהוֹר הוּא רַק עַל־יְדֵי בְּחִינַת מִסְכָּת, הֵנוּ בְּחִינַת תּוֹרָה שֶׁבָּעַל פֶּה, כִּי רַק עַל־יְדֵי זֶה שֵׁישׁ לוֹ אֲחִיזָה בְּבִחִינַת תּוֹרָה שֶׁבָּעַל פֶּה, שֶׁזֶהוּ מַעֲלַת יִתְרוֹן יִשְׂרָאֵל עַל הָעַמִּים, עַל־יְדֵי זֶה הוּא מִתָּר בְּאֲכִילָה, כִּי אֲכִילַת יִשְׂרָאֵל הוּא רַק כֹּה שֶׁהוּא מִסְפָּרָא דִּידְהוּ כַּ"ל:

ב וְזֶה בְּחִינַת סִימְנֵי בִיצִים, דְּהֵנוּ רֵאשִׁיה אֲחָד כַּד וְרֵאשִׁיה אֲחָד חַד, הוּא סִימָן מְהֻרָה. שְׁנֵי רֵאשִׁיָּה כַּדִּין או חֲדָיִן הוּא בּוֹדָאֵי טְמֵא, כִּי בְּאֵמַת יִשְׂרָאֵל אַף־עַל־פִּי שֵׁישׁ לָהֶם יִתְרוֹן שֶׁנִּמְסְרָה לָהֶם תּוֹרָה שֶׁבָּעַל פֶּה, אֲבָל בּוֹדָאֵי הֵם נֶאֱחָזִין בְּשִׁתֵּי הַתּוֹרוֹת, בַּתּוֹרָה שֶׁבִּכְתָּב וְתוֹרָה שֶׁבָּעַל פֶּה, כִּי לָהֶם לְכַדֵּם נִמְסְרוּ שְׁתֵּינֵהוּן, כִּי בְּאֵמַת שְׁתֵּי הַתּוֹרוֹת הֵם אֲחָד, כִּי כָּלֵם נִתְּנוּ מֵרוּעָה אֲחָד, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "מִשְׁפָּטֵי ה' אָמַת צָדְקוֹ יִחְדּוּ", כִּי בְּאֵמַת כַּלּוֹ אֲחָד, וְיִשְׂרָאֵל הֵם מִסְפָּרָא דְקַדְשָׁה מֵצַד הָאֲחָדוֹת הַקְּדוֹשׁ וְעַל־כֵּן הֵם נֶאֱחָזִין בְּשִׁתֵּי הַתּוֹרוֹת, שֶׁבִּכְתָּב וּבְעַל פֶּה, כִּי כַּלּוֹ אֲחָד

יורה דעה

כ"ל. וזה בחינת ראשה אחד כד ואחד חד שהוא סימן טהרה. זה רמז שהוא מסמרא דקדושה שהוא בחינת התורה שבכתב ובעל פה אשר שניהם אחד. וזה בחינת ראשה אחד כד, זה רמז על בחינת תורה שבכתב שהוא כ"ד [עשרים וארבעה] ספרי המקרא. וראשה אחד חד, זה רמז על בחינת תורה שבעל פה שהוא בחינת חד, כי עקר החדוד הוא בתורה שבעל פה בחינת תלמידי חכמים המחזיקין זה את זה בהלכה (כמו שדדשו ח"ל. שבת סו). וזה בחינת "וכמסמרות נטועים בעלי אספות", הנאמר בתורה שבעל פה, כי מסמר ראשו חד, שזה בחינת תורה שבעל פה כ"ל. ועל-כן ראשה אחד כד וראשה אחד חד הוא סימן טהרה, כי זה רמז על קדשת ישראל שהם מחדרין שתי התורות ונאחזין בשניהם, כי כלו אחד כ"ל. אבל שני ראשיה בדין ושני ראשיה חדין הוא סימן טמאה, כי זה בחינת סמרא דעבוב"ם, שהם בחינת גרזן מפריד אלוף, שהם בחינת הפרוד בין קדשא ברוד הוא ושכינתיה, בין תורה שבכתב לתורה שבעל פה. ועל-כן הם בבחינת שני ראשיה בדין או שני ראשיה חדין, כי אינם מתברים יחד תורה שבכתב ותורה שבעל פה, כי באמת אנו רואים שיש להם גם כן בחינת בעל פה, היינו מה שחכמיהם בודים להם מלבם הנהגות ומשפטים כל ידעום וחקמות חיצוניות, אבל כל התורות פסולות שלחם

שחכמיהם בודים להם בעל פה בכל דור ודור, היא פסולה לגמרי ואין להם שום אחיזה וסמיכה, כי הם אינם מתברים תורה שבכתב ותורה שבעל פה, כי באמת תורה שבכתב ותורה שבעל פה שלנו דקדושה הם כלו חד, כי תורה שבכתב אין לה שום פרוש וביאר כיראם על-ידי תורה שבעל-פה כפי המקבל בדינו לפרש כל מקרא ומקרא על-פי תורה שבעל פה שנמסר לנו מפי משה רבנו, עליו השלום, וכן תורה שבעל פה לבד גם כן אין לה מציאות כי אם על-ידי תורה שבכתב, כי כל תורה שבעל פה נסקוד על מקראות של תורה שבכתב, כי ל"כא מלתא דלא רמזא באוריתא, כמו שאמרו רבותינו ז"ל:

נמצא, כי שני התורות הם אחד, כי אי אפשר שיתקיים זה בלא זה כ"ל, אבל העבוב"ם שאין מאמינים בתורה שבעל פה, אף-על-פי שהם עוסקים בתורה שבכתב שלנו אינם יכולים לגז ולקבל ממונה כלל, מאחר שאינם מאמינים בתורה שבעל פה שלנו המסורה בדינו איש מפי איש עד משה רבנו עליו השלום, והם מפרשים המקראות כפי דעתם הרעה ומהפכים דברי אלקים חיים, אבל אף-על-פי-כן מאחר שעל כל פנים הם עוסקין במקרא, על כל פנים יש להם שם אחיזה קלה מעט מעט על-ידי השתלשלות רב, אבל התורה הפסולה שבעל פה שלהם, דתינו

מה שהם בודים מלפם על-פי חכמתם, חכמות חיצוניות ודעות זרות היא רחוקה לגמרי מתורה הקדושה שלנו, כי אינם נסמכים כלל על שום מקרא, ואין להם שום מסרת, רק מה שהם בודים בעצמם מלפם. ועל-כן הם בבחינת "נגזן מפריד אלוף", כי הם מפרידין בין תורה שבכתב ותורה שבעל פה ואינם מקשרין ומחברין יחדיו תורה שבכתב ותורה שבעל פה, אשר באמת בלו חד בנ"ל. וזה בחינת שני ראשיה בדין או שני ראשיה חדין שהוא סימן טמאה, מאחר שאין שם בחינת סימן התקשרות שתי הבחינות הנ"ל, שהם ב"ד וח"ד בנ"ל, רק כל אחד בפני עצמו, שזה בחינת פרוד שהוא סמך, דמטאה בחינת להט התרב המתהפכת, שיש לה שני חידוין שהיא שומרת דרך עין החיים, הינו בחינת התורות פסולות שלהם שחכמיהם מחדשים להם, שהוא בחינת בעל פה שלהם, שהיא בחינת להט התרב המתהפכת, בחינת שני ראשיה חדין שהיא שומרת דרך עין החיים. הינו התורה שהוא עין חיים למחזיקים בה, כי על-ידי התורות פסולות שלהם שהם בחינת להט התרב המתהפכת, המתפכים דברי אלקים חיים, על-ידי זה אינם יכולים לגז מועין החיים, מהתורה הקדושה, כי אי אפשר לגז מהתורה הקדושה כי אם על-ידי אמונה בהתורה שבעל פה שלנו בנ"ל, ועל-כן

שני ראשיה בדין שזה רמז על תורה שבכתב לכד בלי חבור תורה שבעל פה הקדושה שלנו, הוא בחינת סימן טמאה, כי לא זכה - נעשה לו סם המות, כי מי שרוצה לקבל מתורה שבכתב לכד בלי אמונת תורה שבעל-פה, הוא מהפך דברי אלקים חיים ונעשה לו סם המות. ועל-כן הוא סימן טמאה. וכן שני ראשיה חדין, הינו תורה שבעל פה לכד בלי חבור תורה שבכתב, שזה בחינת תורות פסולות שלהם שהם בודים מלפם בנ"ל. שהוא בחינת להט התרב המתהפכת, בחינת שני ראשיה חדין בנ"ל, ועל-כן הוא גם כן סימן טמאה, אבל ראשיה אחד כד וראשיה אחד חד' שזה בחינת חבור שתי התורות בנ"ל, שזה בחינת קדשת ישראל שהם מצד האחרות, שהם מיחדין תורה שבכתב ותורה שבעל פה, כי באמת בלו אחד. ועל-כן הוא סימן טהרה בנ"ל. אבל אסור לסמוך על הסימנים לכד כי שם אי אפשר להבחין ולהכיר מאחר שהם בבחינת מקרא בחינת עשיה בנ"ל:

ברוך ה' לעולם אמן ואמן:

הלכה ג

על-פי המאמר מ'שרא דספינא' וכו' בלקוטי הראשון סימן ל, עין שם כל המאמר בלו מראשו לסופו:

היא בחינת אמונה, שהיא בחינת עגולים, בחינת "ואמונתך סביבותיך" (תהלים פמ, ט) (מבאר במקום אחר (בסימן 11) וצריכין להמשיך חיות לזאת החכמה תמאה הנ"ל, והחיות הוא מאור הפנים המאיר בשלש רגלים, בבחינת "צדק לפניו יחלד וכו'", בבחינת "ישבו ישרים את פניך וכו'", ממבאר במאמר הנ"ל. וזאת הבחינה דהינו החיות שממשיך למלכות חכמה תמאה הנ"ל, מאור הפנים הנ"ל, זה בחינת אור הישר, בחינת "ישבו ישרים את פניך". 'ישרים' דיקא בחינת אור הישר. וזה בחינת ראשו אחר פד וראשו אחר חד, שהיא בחינת עגולים וישר. וכל זה הוא בבחינת מלכות חכמה תמאה הנ"ל, שהיא בחינת ביצה, בחינת שעורא דאתון דאורייתא, בחינת אתרוג שהוא מלכות וכו' ששעורא בכביצה וכו' הנ"ל, פי מלכות חכמה תמאה הנ"ל היא בחינת השנת אלקות הנ"ל, והשנות אלקות אי אפשר להשיג פי אם על-ידי שתי הבחינות הנ"ל, שהם עגולים וישר, פי על-ידי זה עקר השנתו יתברך, פי תחלת הצמצום הוא בחינת עגולים, פי הנה בלתי אפשר להשיגו כלל, פי אור השנתו הנה אין סוף וכו', והצורך, בכיכול לצמצם אורו לצדדין ונעשה בחינת חלל הפני שהוא בחינת עגולים ובתוך החלל הנה המשיך לתוכו, בכיכול, אור הישר שהוא בחינת אור השכל הנמשך מאור הפנים, פי הצמצום הוא בחינת צמצום השכל, שנה בחינת

א פי ביצים סימנם, ראשו אחר פד וראשו אחר חד. ואן נאמן לומר שהם מעוף פלוגי טהור, אבל שני ראשיה פדין או שני ראשיה חדים וכו', הוא בודאי מעוף טמא, פי ביצים הם בבחינת מלכות חכמה תמאה, כמובא בתקונים (בהקדמה דף ב) 'או ביצים', דא מארי מקרא וכו'. ומקרא הוא בעשיה, שהוא בחינת מלכות פדוע, פי ביצים הם בבחינת חכמה תמאה הנ"ל, שהיא שעורא דאתון דאורייתא. ועל-פני פמה שעורין של תורה משעורין בכביצה, כגון שעור לחלה ולמנחות הוא מ"ג ביצים וכו'. וכן פוס של קדוש ושעור אכילה וכיצא בזה הרבה. וכן שעור האתרוג הוא בכביצה, וכמו שכתוב בתקונים, 'או ביצים', דא אתרוג דשעורו בכביצה. ואתרוג הוא בחינת מלכות, בחינת חכמה תמאה פדוע. נמצא, שהביצים הם בבחינת שעורא דאתון דאורייתא, בחינת חכמה תמאה הנ"ל. ועל-פני סימנם ראשו אחר פד וראשו אחר חד, פי חכמה תמאה הנ"ל, שהוא בחינת מלכות שעל ידה משיגין השנת אלקותו יתברך, פי השנת אלקות אי אפשר להשיג פי אם על-ידי צמצומים רבים מעלה לעלול, משכל עליון לשכל תחתון כמו המלמד וכו', שנה בחינת חכמה תמאה וכו' (מבאר על זה במאמר הנ"ל). וזאת הבחינה דהינו החיות חכמה תמאה הנ"ל, היא בחינת שעורא בעגולא וכו' הנ"ל, פי חכמה תמאה הנ"ל

חלל הפנוי, שהוא, בבבול, פנוי מאורו, דהינו מהשכל על-ידי הצמצום. ואחר כך המשך לשם אור הישר שהוא בחינת השכל וכו' כנ"ל. וכל זה היה בעת בריאת העולמות (פסקא בל זה בעני חיים בתחלתו). וכן בכל עולם ועולם ובכל השנה והשנה יש בחינה זו. וזה עקר האמנות והחכמה של צדיק הדור האמתי שהוא בחינת המלמד הנ"ל שיוכל להכניס השגות אלקות אפלו לבני אדם קטנים במעלה. כי השגתו אי אפשר להשיג כי אם על-ידי צמצומים רבים. וכמו שבעת בריאת העולמות היו צמצומים הנ"ל, כמו בן אצל כל השנה והשנה. כי אצל כל אחד ואחד מה שנגעלם ונסתר ממונו הוא בבחינת אין סוף ואי אפשר לו להשיג זאת מחמת רבוי האור וצריכו לזה רבי גדול מאד מאד שיוכל לצמצם האור, ואחר כך להמשיך לו האור בהדרגה ובמדה. וזה בחינת חכמה מתאה הנ"ל שעל ידה משיגין השגתו שהיא בבחינת פד וחד, בבחינת עגולים וישר. כי בתחלה צריכו לצמצם אור ההשגה לצדדיו שזה בחינת עגולים בחינת שיערא בעגולא, שזה בחינת צמצום השכל, מה שתרב מצמצם שכלו ומסבב כמה סבובים, ומדבר עם התלמיד דרך כמה צמצומים מן הצד. ואחר כך על-ידי כל הסבובים והתקדמות שהם צמצומי השכל בבחינת שיערא בעגולא, בחינת עגולים כנ"ל, אחר כך מגלה לו על-ידי

זה וממשיך לו אור השכל הישר, פנים אם פנים שזה בחינת אור הישר כנ"ל:

ב וזה בחינת שלוח תקן, בחינת "שלח תשלח את האם ואת הבנים תקח לך", כי איתא שזה מרמו שאסור לנגם בחכמות וחקירות הרחוקים משכלו לפי בחינתו, כי "שלח תשלח את האם", זה בחינת שלש ראשונות שאסור לחקר בהם. ואת הבנים תקח לך, זה בחינת ששה קצוות, "מקצה השמים ועד קצה השמים" (דברים ה, לב), ששם מתר לעין בשכלו וכו', הינו כנ"ל, כי אי אפשר להשיג השגתו כי אם על-ידי צמצומים דיקא. והצמצום הוא בחינת שלח תשלח את האם, ששולחין ומרחיקין ומצמצמין השכל מאצלו ואז דיקא יכולין לקח את האפרוחים, או הביצים שהאם רובצת עליהן. כי כל זמן שהאם שהיא בבחינת אם לבינה, אפא דמסכבא על בניו, רובצת על האפרוחים, או על הביצים, שהם בחינת הצמצומים של השכל, בחינת שיעורא דאתון דאורייתא, כי אפרוחים וביצים הם בחינת מארי משנה ומארי מקרא, כמו שכתוב בתקונים, וכל זמן שהאם שהיא מקור השכל רובצת על הצמצומים, אזי הפל אחר, ואז אי אפשר לקבל ולהשיג את השכל, ועל-יבן מברחין לשלח את האם, שהוא בחינת צמצום השכל, ואז, "ואת הבנים תקח לך", כי אז דיקא יכולין לקח ולקבל ולהשיג את השגתו יתברך על-ידי צמצומי השכל

שהם בחינת הפנים, שהם בחינת שעורין דאתון דאורייתא, בחינת חכמה תתאה, שהיא בחינת ביצים כנ"ל:

ג ועל-כן הביצים מתרין בלא שחיטה ואין בהם משום אסור איבר מן החי, כמו שלמדו רבותינו ז"ל מפסוק זה "ואת הפנים תפח לד", כי איבר מן החי אסור, כי אי אפשר לאכל מן החי כי אם על-ידי השחיטה, כי השחיטה היא בבחינת חתכו לד"ל, כי חיות כל הדברים שפעולם הם על-ידי חכמה תתאה הנ"ל שהיא בחינת מלכות שמתנהגת כל העולם, ולפעמים נופל בחינת חכמה תתאה, בחינת מלכות הנ"ל לגלות של הארבע מלכויות. ואז היא זעקת מושל בפסילים, כי בחינת המלכות והממשלה זועקת כשנופלת בין הפסילים שהם הארבע מלכויות, והם רוצים להתחכם בחכמות שלהם וכו'. וחכמות חיצוניות הם בחינת בהמה, כמבאר במקום אחר (סימן ט). כי חכמות שלהם הם בחינת כסילות, בהמיות, כי מי יודע רוח בני-האדם העולה היא למעלה ורוח הבהמה היורדת היא למטה לארץ" (סקלת ג), כי יש רוח האדם ורוח הבהמה, רוח האדם היא בחינת חכמה דקדושה השגות אלקות, בחינת חכמה תתאה, בחינת מלכות הנ"ל, שהיא דמות אדם פדויע. ורוח הבהמה היא בחינת חכמות חיצוניות שהם בהמיות, כסילות. ועל-ידי חטא אדם הראשון נתערב הכל,

כי מקדם גם רוח הבהמה היה מבורך בבחינת רוח האדם פדויע, ועל-פני עכשיו אי אפשר לאכל מן הבהמה כי אם כשמתבררין את החיות המלכש בה, והינו כשמוציאין ומעלין את החיות המלכש בה שנמשך מבחינת חכמה תתאה הנ"ל שמתיה את הכל, ומחזירין את החיות לשרשו. וזה בחינת חתכו לארבע (הג"ל), והינו שחותרין את הארבע בחינות חכמה תתאה מן הארבע מלכויות וכו' כנ"ל, שזהו בעצמו בחינה הנ"ל, שחותרין את רוח החיים של הבהמה שנמשך מבחינת חכמה תתאה, שגפול לגלות של הארבע מלכויות, שהוא בחינת בהמיות. וצריכין לחתכו משם ולתחזרה למקומה, לאור הפנים המאיר בשלש נגלים וזה נעשה על-ידי השחיטה, כי השחיטה היא בחינת חתכו לארבע, שעל-ידי השחיטה חותרין ומחזירין אותו מן הרוח הבהמיות שהיא בחינת גלות של הארבע מלכויות כנ"ל, וזה נעשה על-ידי החלוקה, כי חתכו לארבע הנ"ל נעשה על-ידי חסד, בחינת "קצרו לפי חסד", והחסד נתגלה על-ידי תוכחה וכו' בחינת "פיה פתחה בחכמה ותורת חסד על וכו'" (עו שם כל זה היטב כמבאר הג"ל). והספין של שחיטה זה בחינת תוכחה הנ"ל, בבחינת "וישם פי כהרב חדה", שזה נאמר על המוכיח את ישראל, ועל-ידי זה נתגלה חסד. וזה בחינת מתנות פהנה שנותנין אחר השחיטה לפהו כדי לגלות

לקוטי הלכות

הלכות ביצים ג

יורה דעה רסמ

החסד שנתגלה על-ידי התוכחה שהיא בחינת השחיטה כנ"ל, שעל-ידי זה החסד שהוא בחינת כהן, על-ידי זה קוצרין וחותרין את המלכות שהוא בחינת רוח החיים, ומבדרין אותה מבחינת בהמיות, מבחינת חכמות חיצוניות של הארבע מלכיות, בבחינת חתכו לארבע כנ"ל. ומעלין אותה אל אור הפנים המאיר בשלש רגלים וכו' (כנ"ל) ^{במאמר ת"ל}. וזה בחינת שלש מתנות שנותנים לפה מן הבהמה שהם, ורוע ולחיים והקבה, כי הם כנגד שלש רגלים שאור מאיר אור הפנים וכו' כנ"ל, כי ורוע זה בחינת פסח שאור הוציאנו ה' יתברך ממצרים ביד חזקה וברוע נטויה, כי צריך לתן את הורוע ימין, ורוע ימין הוא חסד בחינת אברהם, שהוא בחינת פסח. ולחיים, כנגד שבעות, בחינת פנים מסבירות להלכה, כי אז נתנה תורה כמ"ט פנים וכו', בחינת "לחיו פערינת הבשם" (שיר השירים ה) ופרש רש"י: פנים מסבירות להלכה. והקבה כנגד סבות, כי הקבה תחת "האשה אל קבתה", כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי פינהם הכניע בחינת אשה זונה, ואז מתגברת אשה וראת ה', שהיא מלכות דקדושה, בחינת חכמה תמאה הנ"ל. ועל-כן כסבות שזה החג, הוא האחרון של שלש רגלים שהם כסדרן, פסח, שבעות, סבות. ועל-כן כסבות אז הוא עקר שלמות עליית המלכות חכמה תמאה הנ"ל שעולה אל

אור הפנים המאיר בשלש רגלים, כי אז כסבות הוא הגמר של שלש רגלים כנ"ל. ועל-כן בשמיני עצרת או הנוקבא עוצרת הפפה וכו' בידוע, כי גשולם עליית המלכות חכמה תמאה שהיא בחינת "אשה וראת ה'". ואז נכנע ונתבטל אשה זונה, שהיא בחינת וידקר את שניהם וכו', את האשה אל קבתה". וכנגד זה נותנים הקבה לפה כנ"ל תחת האשה אל קבתה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל כנ"ל, כי זה כנגד סבות שאז נכנע אשה זונה, שזה בחינת שממיתין ומכניעין אשה זונה כמו פינהם שהמית האשה אל קבתה. ואז עולה ומתגברת אשה וראת ה' בחינת שמיני עצרת וכו' כנ"ל:

ד נמצא, שעל-ידי השחיטה, על-ידי זה חותרין בחינת המלכות חכמה תמאה מן הארבע מלכיות שהם בחינת בהמיות, ומעלין אותה אל אור הפנים, המאיר בשלש רגלים ואז גשולם חכמה תמאה הנ"ל. ואז מתרין לאכל החי, כי אי אפשר לאכל שום דבר כי אם על-ידי בחינת חכמה תמאה הנ"ל שהיא התגלות מלכותו יתברך, שזהו בחינת כל התברכות שצריכין לברך קדם האכילה, כדי לגלות מלכותו יתברך מקדם שאוכלין הדבר, כי בלא זה אי אפשר לאכל שום דבר. ועל-כן הביצים מתרין בלא שחיטה, כי ביצה אוכלא דאפרת הוא (כמו שאמרו רבותינו ז"ל בביצה דף כ), שנתחבת ונפרדת מקפ מן החי, כי הביצה היא

יורה דעה

שקד לעיל:

ו כד וחד, זה בחינת עגולים וישר, הינו
 אמונה ושכל כנ"ל ועל-כן שני
 ראשיה פדיון או שני ראשיה חדין, הוא
 בודאי סימן טמאה, פי שני ראשיה פדיון,
 זה בחינת אמונות פוזבות, שהוא
 כסילות לנמרי בלי שום שכל. ושני
 ראשיה חדין, זה בחינת שכל לבר, בלי
 אמונה ושני בחינות אלו הם סימן
 טמאה, פי עקר שלמות הקדשה הוא
 על-ידי אמונה ושכל, דהינו אמונה
 דקדשה, אמונת ישראל. ואמונה ושכל זה
 בחינת פד וחד, ואפלו באמונה ושכל
 צריכין להבחין בין טהור לממא. פי ש
 אמונות פוזבות שפראין גם כן איזה
 סכרא מוקיעת של שטות לאמונתם,
 ועל-כן אפלו כשראשו אחד פד וראשו
 אחד חד, אף-על-פי-כן אי אפשר לסמוך
 על זה לבר עד שישמע מפי נאמן שהם
 מעוף פלוני וטהור הוא (פסקא ב"שלקו עירוד),
 פי אי אפשר לסמוך על הבנת עצמו כלל,
 ואנו צריכין להשליך שכלנו לנמרי ולסמוך
 רק על קבלתנו מפי חכמים אמתיים
 דקדשה, וכאשר קבלנו מאבותינו
 הקדושים וכו' (פסקא ב"שלקו אחר):

הלכה ד

סימני ביצים להכיר שהם מעוף טהור,
 אם שני ראשיה פדיון או חדין, או
 שהיה חלמון מבחוץ וחלבון מבפנים –
 כדוע שהוא ביצת עוף טמא וכו', ואם

בחינת שעורא דאתון דאורייתא, פי היא
 עקר בחינת חכמה מתאה הנ"ל, שהוא
 בחינת אתרוג ששעורו בכביצה, ועל-כן
 אין צריכה עוד שום תקון להכשירה
 באכילה, פי היא בעצמה בחינת
 צמצומים ושעורין הנ"ל בחינת חכמה
 מתאה הנ"ל ובחינת מלכות הנ"ל, שעל-
 ידי זה עקר תקון וברור של כל המאכלים
 של ישראל כדוע:

ה גם ראשו אחד חד וראשו אחד פד
 מרמז על מה שכתוב שם בתוך
 המאמר הנזכר לעיל על מאמר 'סבי דבי
 אתנא איתו ליה תרי ביעי וכו' שהם
 בחינת התפלות, לשון צלותא ובעותא
 וכו', עין שם, שמבאר שעל-ידי העזות
 והתורה יודעין את התפלה איזה תפלה
 מבלבול אותו, פי עקר התורה על-ידי
 עזות דקדשה וכו' וכו'. וזה בחינת סימן
 הביצה שהוא ביעי בלשון תרגום בחינת
 צלותא ובעותא, ראשו אחד פד זה
 בחינת התורה, בחינת כ"ד ספרין
 דאורייתא, בחינת 'ביצים', אנון מארי
 מקרא, 'וראשו אחד חד' לשון חד ועו,
 בחינת עזות דקדשה, שאי אפשר לקבל
 את התורה פי אם על-ידי עזות דקדשה,
 ועל-ידי אלו הסימנים שהם פד וחד,
 שהם בחינת התורה והעזות, על-ידי זה
 מכירין את הביעי, בחינת צלותא ובעותא
 אם היא דיונתא תורתא וכו', הינו אם
 התפלה היא מן הקדשה אם לאו וכו'
 (פסקא במאמר הנ"ל, עין שם):

לקוטי הלכות

הלכות ביצים ד

יורה דעה רעא

להתקרב לאנשי אמת שיורו אותם הדרך הישר והאמת, כי אלו המתחילים להתקרב אל הקדשה ולכנס בעבודת ה' הם בבחינת מארי מקרא, שהוא התחלת למוד התורה, כמו התינוק בשמתחיל לכנס אל הדרך, התחלת למודו הוא מקרא. כמו כן בענין עבודת ה' בשמתחילין לכנס בעבודת ה' הוא בבחינת מארי מקרא שהם בחינת ביצים, כ"ל בתקונים. ועדין צריך לעבר עליהם מניעות הרבה ונסיונות הרבה ואם יזכו לעמוד בהם, אז יצליחו ויעשו פרי. ועל כן על פי רב אין נשארוין פלם בקדשתם, רק הרבה מהם נופלים ויעירין אגון שגשגאים קבועים בקדשתם, כמו שאמר רבנו ז"ל על פסוק "הנותר בירושלים קדוש יאמר לו", ענין שם בהתורה "היכל הקדוש" (פסוקים טו). וכעין שאמרו רבותינו ז"ל לענין הלמוד: "אלף נכנסין למקרא ויצאים מהם מאה למשנה. מאה נכנסין למשנה וכו'", עד שגשגאר רק אחד מאלף שיצליח היטב כמו שדרשו שם על פסוק: "אדם אחד מאלף מצאתי וכו'". וכמו כן ממש הוא בענין התקרבות לעבודת ה' והכבוד, כי הכל אחד, כי גם עקר הלמוד בחינת אלף נכנסין למקרא, הכל הוא בשביל עבודת ה', כי לא המדרש הוא העקר אלא המעשה. ועל כן נקראים המתחילים בחינת מארי מקרא בשם "ביצים", כי הם כמו ביצים שעדין לא נתגלה בהם צורת העוף וצרכים שמירה

ראשו אחד כד ועגל וראשו השני חד ועגל והלפון מבחוץ והלמון מבפנים אפשר שהוא ביצת עוף ממה ואפשר שהוא ביצת עוף מהור, לפיכך שואל לציד ישראל וכו' אם אמר של עוף פלוני וכו' סומך עליו וכו'.

על פי התורה 'חותם בתוך חותם' בסיון כ"ב (ענין של התורה הישנה). והכלל לענינינו, שאי אפשר להתקרב אל הקדשה כי אם על ידי עזות, לעמוד בנגד הענינים פנים שבדור, שעקר גדלתם והתגשאותם הוא רק על ידי עזות והם מונעים גדולים למי שחפץ באמת להתקרב לצדיקי הדור ויראים וכשרים אמתיים. על כן אי אפשר לעמוד בנגדם כי אם כשהיה עו פנים בנגדם להתגבר בעזות דקדשה נגד הענינים המונעים הנ"ל. ועזות דקדשה הוא בחינת קולות, כי כל הקולות דקדשה פלם הם בחינת עזות, בחינת "הן יתן בקולו קול עז". ולכן לעזות דקדשה שהוא בחינת קולות הוא על ידי שמחה שזוכין על ידי בחינת נעשה ונשמע שהם בחינת נגלה ונסתר, תורה ותפלה וכו' וכו' (ענין שם כל זה הישנה).

א וזה בחינת סימני ביצים, כי איתא בתקונים (הקדשה דף א): "כי יקרא קו צפור וכו' אפרוחים או ביצים", שביצים הם מארי מקרא, ענין שם, ומארי מקרא זה בחינת בני הנעורים המתחילים לחנך עצמן ולכנס לעבודת ה' החפצים

גדולה שלא להרסם ושלא לשכרם בקל, חס ושלום, וזה שנתנו חז"ל סימן הביצים, ראשו אחד פד ועגל וראשו השני חד ועגל, ואז אפשר שהם טהורים, אבל שני ראשיה פדים או חדים, הם בודאי טמאים. זה רמז שעקר הסימן של המתחילים להתקרב שהם בבחינת ביצים הוא כשיש להם עזות דקדושה הנמשך מבושה דקדושה, מבחינת ובשת פנים לגן עדן, והינו שהעזות שלו נמשך מבחינת געשה ונשמע ועקר הוא בחינת נשמע, בחינת תפלה (מכאן שם בהתורה ה"ל, ע"ש), שהוא בחינת יראה, בחינת בשת ומצא, שעזות דקדושה נמשך מבשת שהיא בחינת געשה ונשמע, תורה ותפלה, ע"ש שם:

וזה בחינת ראשו אחד פד וראשו אחד חד. חד זה בחינת עזות שהוא עו וחד וחרף לעמד כנגד הרוצים למנועו מהקדושה באמת, אבל מצד השני הוא פד, זה בחינת בושה, בחינת געשה ונשמע, שהם כלליות התורה, שהם בחינת כ"ד ספרין דאורייתא, שמשם הבושה דקדושה, בחינת אל ישוב ד"ך נכלם, שהוא בחינת תפלה אמונה, בחינת פ"ד אתון דברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד (וכמבאר ע"ן זה בחסידים, ע"ש), הינו שיש לו עזות שהוא בחינת חד, אבל העזות שלו היא עזות דקדושה שנמשך מתורה ותפלה, שהוא בחינת פ"ד, בחינת כ"ד ספרין דאורייתא, בחינת כ"ד אתון

דברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, שמשם בחינת בושה דקדושה, בחינת אל ישוב דך נכלם וכו' פנ"ל, ואז דיקא אפשר שהוא טהור, כי עדין הדבר ספק, כי אף-על-פי שרואין בו עזות ובשת, אבל מי יודע אם העזות והבשת שניהם מהקדושה, כי יש אחד שיש לו עזות ובשת ושניהם להפך שהוא עזות פנים דסטרא אחרא שמעו פניו כנגד כשרי הדור, וכנגד השקרנים יש לו בשת פנים ומתבטל כנגדם. על-כן אף-על-פי שרואין בו עזות ובשת שהם בחינת ראשו אחד פד וראשו אחד פד עדין צריכין לידע אם הוא מסטרא דקדושה, כי אולי הוא מהפך דברי אלקים חיים פנ"ל, כי התורה יש בה שני פחות, זכה, געשה לו סם חיים, לא זכה וכו', אבל אם שני ראשיהם פדים, או שני ראשיהם חדים הם בודאי טמאים, הינו כשרואין אחד שהוא בבחינת פד שהוא בחינת בשת מפל צדדיו שאין בו שום עזות כלל, זה בודאי מצד המצאה ואי אפשר לו להתקרב אל הקדושה, כי אי אפשר להתקרב אל התורה ואל הקדושה בראם על-ידי עזות, כמו שאמרו רבותינו ו"ל: מפני מה נתנה תורה לישראל? מפני שהם עיון וכב"ל. וכן אם שני ראשיה חדים, הינו שהוא רק מלא עזות ואין בו בשת כלל, הוא גם כן בודאי טמא, כי זה סימן שהעזות שלו היא עזות דסטרא אחרא, שהוא בחינת עו פנים לגיהנום, כי עקר הסימני טהרה

מכאן שם בהתורה ה"ל, ע"ש), שהוא בחינת יראה, בחינת בשת ומצא, שעזות דקדושה נמשך מבשת שהיא בחינת געשה ונשמע, תורה ותפלה, ע"ש שם:

וזה בחינת ראשו אחד פד וראשו אחד חד. חד זה בחינת עזות שהוא עו וחד וחרף לעמד כנגד הרוצים למנועו מהקדושה באמת, אבל מצד השני הוא פד, זה בחינת בושה, בחינת געשה ונשמע, שהם כלליות התורה, שהם בחינת כ"ד ספרין דאורייתא, שמשם הבושה דקדושה, בחינת אל ישוב ד"ך נכלם, שהוא בחינת תפלה אמונה, בחינת פ"ד אתון דברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד (וכמבאר ע"ן זה בחסידים, ע"ש), הינו שיש לו עזות שהוא בחינת חד, אבל העזות שלו היא עזות דקדושה שנמשך מתורה ותפלה, שהוא בחינת פ"ד, בחינת כ"ד ספרין דאורייתא, בחינת כ"ד אתון

לקוטי הלכות

הלכות ביצים ה

יורה דעה רעג

בחנית קולות, בחנית רוממות אל בנרונם
והרב פיפיות.

דף צא:

עופות הם בחנית קולות, בחנית פי עוף:
השמים יולד את הקול. ועל-כן
נמשלו הנשמות לעופות, כמו שכתוב
נשמתין קדישין דמתחדשין בצפרים וכו'.
וכמו שכתוב בתקונים לענון קן צפור,
שהוא בחנית נשמתין דאתתרכו
מאתריהו וכו', פי עקר קדושת הנשמה
הוא בחנית קולות דקדושה, פי הקול הוא
ההכל פה של האדם שהוא בחנית
הנשמה שהוא הנשמה וההכל של
האדם שהוא בחנית קול, פי עקר
התנגרות הנשמה על הגוף הוא על-ידי
קולות שהם בחנית עזות דקדושה, שעל-
ידי זה מתנגרים בנגד עזות הגוף, וכנגד
העני פנים שבודד, כמו שכתוב בהתורה
הנ"ל, עין שם:

הלכה ה

סימני ביצים, שני ראשיהם פדים, או
שני ראשיהם חדים, בנדיא
טמאים. ראשו אחד פד וראשו אחד חד,
יכול להיות שהוא טהור, ומהני בשאומר
מעוף פלוני וכו':

א כי איתא בלקוטי תנינא (בסימן פה),
המתחיל: אגוזים הנקראים לזוים
וכו', עין שם פל הענון, זה כבאר שם,
שביצים הם בכחנית לזוים שנגמרים
בעשרים ואחד יום שהם בנגד עשרים

הוא, ראשו אחד פד וראשו אחד חד,
דהינו שיש לו בשת ועזות, שהעזות שלו
נמשך מבשת פנ"ל. וגם לזה צריכין לדע
אם הוא מעוף טהור, כי לפעמים יש
לאחד עזות ובשת ושניהם להפך פנ"ל,
פי באמת כל החיות והמזמות ועופות וכל
הדברים שבעולם כלם מקבלים חיותם
רק מישראל המקימים את התורה, פי
הכל נברא ומתקם בשבילם, כמו
שכתוב: "בראשית ברא", בשביל ישראל
ובשביל התורה שנקראים "ראשית"
(וכמבאר בדברי רבנו ז"ל, ספר פנינים). וכל המינים
טהורים מקבלים חיות מצד הקדושה
ולתפך מינים טמאים חיותם מהסמרא
אחרא, על-כן אלו הביצים ששני
ראשיהם פדים או חדים זה מורה
שקובלים חיותם מהסמרא אחרא,
מאותן הרחוקים מה' ותפך שאינם
יכולים להתקרב אל האמת מחמת שיש
להם עזות יותר מדאי, או בשת יותר
מדאי פנ"ל. אבל ראשה אחד פד וראשה
אחד חד, זה סימן שנמשך חייתו מזה
שיש לו עזות ובשת שהוא סימן טהרה,
אבל עדין הוא ספק וכו' פנ"ל, עד
שיתברר שהוא מסמרא דטהרה פנ"ל:

ראשי פרקים שלא נתבארו עדיו:

שחיטה היא בחנית עזות דקדושה,
להכניע עזות הגוף דסמרא
אחרא בחנית רוח הטהמות, פי הרב של
שחיטה בחנית גבורות, בחנית עזות,

יורה דעה

שצועק שם במיררות גדול: "אותי נהג וילך חשך וכו' השביעני במרורים וכו' וכו'". בתוך כך, בתוך מיררות צעקתו מנחם את עצמו בעצמו, כמו שכתוב שם: "ואמר אבד נצחי וכו' זאת אשיב אל לבי על-כן אוחיל חסדי ה' כי לא תמנו וכו' חדשים לבקרים וכו'". ופרש רש"י, שהחסדים מתחדשים בכל בקר וכו', "טוב ויחיל ודומם לתשועת ה' וכו' וכו'". ומו שרוצה לפקח על חיו האמתיים, צריך לקבל לעצמו עצות מזה שבכל המיררות והצער והיסורים שעוברין עליו בפרט, בעקר היסורים האמתיים, שהם יסורי הנפש וגלותה הגדול שהיא רחוקה כל כך מאביה שבשמים, וכל מה שמצפים לצאת מרע לטוב, מתגבר הרע בכל פעם יותר ויותר עד אשר הבעל דבר מסיתו לומר אבד נצחו, חס ושלום, חס ושלום, אבל הוא צריך לנחם את עצמו בכל פעם ולהיות בכלל אסירי התקוה, שנאמר עליהם: "שוכו לכצרון אסירי התקוה". להשיב לעצמו בכל פעם לומר עדון יש לי תקוה, כמו שאמר אדוננו מרנו ורפנו ו"ל שאין שום יאוש בעולם כלל. ולקיים, "זאת אשיב אל לבי על-כן אוחיל חסדי ה' כי לא תמנו כי לא כלו רחמיו לעולם וכו'", כי הצדיקים תחלתן יסורין וסופן שלווה, וכל אחד מישראל הוא בחינת צדיק, כמו שכתוב:

"ועמד כלם צדיקים וכו'". וכל מי שרוצה להתקרב אל קדשת ישראל באמת

ואחד יום שבין המצרים שמתאבלין בהם על חרפן בית-המקדש, שעל-ידי זה זוכין לנחמה, לבחינת נחמו נחמו, בחינת שבת נחמו וכו', כי עקר הנחמה על-ידי עצם לזו שממנו עקר התחיה וכו'. והוה גם בן בחינת ביצה שהיא נגמרת בעשרים ואחד יום כמו אילן לזו וכו', עין שם, ובשביל זה אוכלין ביצה בפעדה המפסקת וכו', עין שם. ולכאורה תמוה, מאחר שהביצה בחינת לזו מרמזין על הנחמה מודיע הם דיקא נגמרין בעשרים ואחד יום, שמרמזו על האבלות שמתאבלין עשרים ואחד יום שבין המצרים וגם אוכלין הביצה בעת האבלות בפעדה המפסקת, הלא אדרבא הביצה הוא בבחינת לזו שהם עקר הנחמה בחינת תחית המתים וכו'? (מה שמבאר שם, עין שם), אך כל זה מורה ומרמז לאדם שאי אפשר לשום אדם בכלל ובפרט לבוא אל התקוה טובה כי אם על-ידי צער ויסורים ומיררות גדול שהיא בחינת אבלות שמתאבלין ומצטערין וממררין על חרפן בית-המקדש, אבל גם בשמתאבלין וממררין על הצער והחרפן והעקר על שאנו רחוקים כל כך בגלותנו מאבינו שבשמים, גם אז אסור להשאיר בזה חס ושלום, רק לנחם את עצמנו בכל פעם בגדל התקוה שאנו מקיים לאחרית טוב, לצאת מהגלות מאפלה לאור גדול, כי חסדי ה' לא תמנו וכו'. כמבאר באיכה במיררות הקנה שצועק בקול מר, "אני הנגר ראה עני וכו'",

לקוטי הלכות

הלכות ביצים ה

יורה דעה ערה

בהכרח שיעבר עליו מרירות הרבה מאד בלי שעור. ואי אפשר לזכות לשום קדושה אמתית כי אם על ידי מרירות גדול. ולא היה אפשר לסבל המרירות והיסורין, רק ה' ותברך גותן ליעף פח לסבלם על ידי התקנה שמקוים לאחרית טוב בכת הצדיקי אמת ששכר זכו לנצח לאחרית טוב פזו וכו'. וכל זה מרמו בענין לזו וביצה הנ"ל, כי בכל הדברים שבעולם יש בהם רמזים גדולים ונפלאים להתקרב אליו ותברך, כי כל הדברים שבעולם לא נבראו כי אם בשביל זה ואין להם שום חיות וקיום בראם על ידי זה, על ידי שיש בהם חיות מעצות התורה הקדושה שמשם חיות וקיום כל הדברים בידוע. ועל-כן הלזו והביצה שמרמזין על עקר הנחמה, על-כן הם דיקא נגמרים בעשרים ואחד יום, שמרמזו על האבלות של בין המצרים, להורות כל הנ"ל, שאי אפשר לבוא אל הנחמה כי אם על ידי אבלות וצער, בבחינת (שענה טו) "שישו אתה מושוש כל המתאבלים עליה", וכמו שאמרו רבותינו ז"ל: 'כל המתאבל על ירושלים, זוכה ורואה בשמחתה', וכמו שכתוב (שענה סא, ט): "לשום לאבלי ציון פאר תחת אפר וכו'". וכן הוא בכל אדם ובכל זמן בענין גלותו וצערו ויסורין שעוברין עליו ופנ"ל:

ב וזהו בחינת סימני ביצים שמרמז בהם ענין זה, כי שני ראשיהם פדים או שניהם חדים, הוא בודאי סימן טמאה,

כי זה דרך הרשעים וכל הרחוקים מן האמת שששופל עליהם אבלות וצער ויסורין, אינם מנחמים את עצמם כלל ואין מקוים לצאת משם, כמו שכתוב: "לא יאמין שוב מני חשך", ונשארים שקועים בדאגה וצרה שחורה ואבלות עד שנפדרים על ידי זה מה' ותברך ומהתורה והצדיקי אמת לנמרי. ולפעמים להפך כשיש להם איזה טוב אכילה ושתיה וכו' הם ממלאים פיהם שחוק ועושים כל זמיהם פחגים, כמו שכתוב: "והנה ששון ושמחה וכו' אכל ושתה וכו'". וזה בחינת שני ראשיהם פדים או שניהם חדים, כי פד מרמז על אבלות וצער, בחינת גלגל הוא שחזור בעולם, ששבשביל זה אוכלין ביצים ועדשים בשעת אבלות רחמנא לצלן, וכמו שכתוב: "וגרן הגלגל אל הבור". וחד זה בחינת עזות ושמחה, בחינת וישם פי כתרוב חדה, הפך האבל שאין לו פה. וזה מרמז על התחיה ועל ימי הגאולה, שאז יהיו בני ישראל הקשרים קמים וחדים וחזקים נגד ההפך, אבל הרשעים משמחים עצמן בעולם הזה כאלו שמחתן בשלמות עתה ואינם משימים לבם אל האחרית. ועל-כן שני ראשיהם חדים או פדים ששפיהם שמחים הם ממלאים תאותם בשחוק ושמחה כאלו כל השמחה בזה העולם, חס ושלום, ולהפך כשכא עליהם שכר וצרה הם מלאים עצבות וצרה שחורה בלי שום נחמה ותקנה כלל. וזה בחינת

יורה דעה

והעפויים נמצא לפעמים בחינה זאת בתאות עולם הזה בעצמו, שמצטרף הרבה ביסורים בשביל להשיג איזה תאוה כמון, או ביוצא בו. ובשעת יסוריו מנחם את עצמו בפה שאחר כך ישיג תאותו בעולם הזה. והוא בודאי לא טוב והוא מהסמרא אחרא, מאחר שכל יסוריו וכל תקותו הכל בעולם הזה, ועל-כן יכול להיות שילך בדרך הזה, שינחם את עצמו בשעת צערו על-ידי התקנה, שיהיו בחינת ראשו אחד פד ואחד חד, אבל הכל בתאות עולם הזה, והוא בודאי גם כן כמא. ועל-כן אף-על-פי שראשו אחד פד ואחד חד צריך עוד ראיה שהוא טהור, שהוא מסמרא דטהרה, שצערו ותקנתו הכל רק בענין התכלית הנצחית, ששם עקר התקנה, בבחינת "וחוסה כמותו צדיק", כי אלו שהם בבחינת שני ראשיהם פדים, או שניהם חדים, הם בודאי טמאים, כי זהו דרך הרשעים כנ"ל, אבל גם ראשו אחד פד ואחד חד צריך ראיה שהוא מסמרא דקדשה ולא מהסמרא אחרא, שכל צערו ותקנתו, הכל בעולם הזה, רק הוא מסמרא דקדשה, שצערו ותקנתו הוא בענין עולם הנצחית, ששם עקר החיים, עקר התקנה האמתית לנצח. וימי שמשים כל תקנתו לשם, ובכל מיני צער אפלו בצער ונלות הנפש שרחוקה מה' ותברך הוא מנחם את עצמו בפה שסוף סוף יהיה לו תקון ואחרית טוב בכל הצדיקי אמת, והו

שני ראשיהם פדים שהאבלות והצער שלהם הוא משני ראשיהם מראש עד סוף, כי אינם מקוים לאחרית טוב כלל, כמו שאמר אדונינו מורנו ורבונו ז"ל שמי שאין לו אמונה, חיו אינם חיים כלל, כי תכף בשבא לו איזה צרה אין לו בפה לנחם את עצמו וכו'. ולהפך בשהשעה משחקת להם הם מלאים שמחה ושחוק, שזהו בחינת שני ראשיהם חדים כנ"ל, שעל שמחה בזאת נאמר, "ולשמחה מה זה עשה", אבל הצדיקים והקשרים פשיש להם צער חס ושלום, הם בבחינת אסירי התקנה, ומחיו ומנחמין עצמן בגדל תקנתם לאחרית טוב. וזה בחינת ראשו אחד פד וראשו אחד חד, כי פד וחד הוא בחינת אבלות וצער ונחמה ותקנה טובה כנ"ל, כי אצלם מקשר האבלות והצער בהתקנה והנחמה, ועל-ידי זה אינם מראשו עצמן לעולם מה' ותברך עד שזוכין לאחרית טוב. ועל-כן מרמז כל זה בביצה מחמת שהיא בבחינת לוח הנ"ל שהוא עקר התקנה והנחמה, שבשביל זה אוכלין אותה בפעדה המפוסקת, כי על-ידי זה עקר הנחמה, בבחינת "שישו אתה מושש כל המתאבלים עליה", שזהו בחינת ראשו אחד פד ואחד חד, שהאבלות והצער מקשר בתקנה טובה שהיא הנחמה והשמחה כנ"ל:

ג ועל-כן גם זה הסימן אין סומכין עליו
 לבר (כמו שמבאר בשלחן ערוך), כי
 את זה לעמת זה, כי גם בהרשעים

לקוטי הלכות

הלכות ביצים ה

יורה דעה

רעו

מסמרא דמקרה וקדשה, ובנדאי וזכה לאחריית טוב, כמבאר אצלנו בפה תורות ושיחות גפלאות בענין זה, כמו שכתוב: "כי יש שכר לפעלתך וכו' ויש תקוה לאחרייתך נאם ה' וכו'" אמן ואמן:

ד כי יש נפשות חלשות שהם בבחינת ביצים, שעליהם נאמר: "והאם רובצת על האפרוחים או על הביצים" (במקו בתקונים, דף ב), שנאמר על הנפשות החלשות הרחוקים מאביהם שבשמים שעליהם כל מלחמת עמלק שהוא תקף הסמרא אחרא, בבחינת "ויוצב כד כל הנחשלים אחריו ואתה עף ונגע וכו'", שהיו סוד שלוח הקו, שעקר אריכות הגלות בשבילם כדי לתקן אותם, פי הקדוש-ברוך-הוא חושב מחשבות לכל ידח ממונו נדח, שהו בחינת "שלח תשלח את האם", שנאמר על הגלות, כמו שכתוב בתקונים: שלח תשלח, תרין תריבין, פי עקר הגלות בשבילם כנ"ל:

ה וזהו בחינת מה שכתוב שמושיח יושב בתיכל קן צפור, פי עקר אריכת הגלות מה שמתאחר לבוא כל כך הוא בשביל זה מחמת שאינו רוצה לבוא עד שיתקן כל הנפשות החלשות הנ"ל שהם בבחינת אפרוחים או ביצים, שהו בחינת קן צפור. וגם על זה מרמז מה שאוכלים ביצה בפעדה המפסקת, להורות שעקר התקנה אל הנאילה עלידי שיתקן משיח הנפשות החלשות שהם בבחינת ביצים כנ"ל. ואלו הנפשות בשוואים לבוא

לצדיקו אמת להתקן בנדאי צריכים שיעבר עליהם וגיעות ויסורים ומיררות הרבה מאד בגוף ונפש וממון ככמה וכמה בחינות שונות. וכמבאר בדבריו ו"ל, כמה פעמים, כמו שכתוב על פסוק "הנה לשלום מר לי וכו'". בחינת שבת שהוא מעין עולם הבא. במרה נצטוו וכו', עין שם. וכמו שכתוב על מאמר רבה בר בר חנה, 'פרסה ופלגא' (בסיון ד) בהתורה להמשיך שלום וכו'. ועל-כן מרמזו בביצים הסימן הנ"ל, ראשו אחד פד ואחד חד, פי זה עקר סהרתם שקיו תמיד לישועה, כמו שכתוב: "איתך קייתי כל היום וכו' וכנ"ל:

ו ואולי זהו מה שנאמר במדרש שמושה רבנו בקש שיהיה צפור, רק שיתיה עוד. והוא פליאה גדולה, אך מרמז על ענין הנ"ל, פי הצדיקו אמת בחינת משה, מתנגעים כל ימיהם לתקן נפשות ישראל, ובפרט משה רבנו שמסר נפשו על זה ביותר. ולפעמים מתקנים ומולידים נפשות שהם בבחינת אדם, ולפעמים אינם יכולים לתקנם בבחינה הזאת ומורידים עצמם אליהם ומולידים אותם בבחינת בהמות וחיות מהורות. ולפעמים גם זה אינם יכולים מחמת עצם הרע שנאחו בתנפשות, ובהכרח שיורידו עצמם אליהם יותר וילידו אותם בבחינת ביצים ואפרוחים, פי מפל אלו הנפשות נעשית מרובה אל הקדשה ובהמרובה יש אדם ותנה ובהמה ועוף, בחינת אדם,

ע"ג

ארוה, שור, נשר. וכפי מה שזוכים הנפשות פן נעשין מרפבה, או בכחינת אדם שהוא למעלה מהכל, או בשארי בחינות הנ"ל, על-כן בקש משה שיתיה בבחינת צפור, כי הבין שהסתלקותו הוא בשביל הנפשות שאינו יכול עדין לתקנם ובשביל זה לא נכנס לארץ ישראל כמובא. על-כן בקש שיתיה עוף וצפור, על כל פנים, שהוא להוריד את עצמו כל קד עד שיתקן הנפשות הרחוקות בבחינת עוף וצפור, והשיב לו ה' ותברך, רב לך וכו', כי כל זה אי אפשר לתקן עד שיבוא משיח, שהוא משה בעצמו במהרה בימינו אמן.

אשר להשהות אותו, ותקף שמשתיין מתחיל להתברר, דהינו שנקלט השמן שבתוכו, שהוא הטוב המבוקר שבו וצף ועומד על גביו. וכן אחר-כך מטבע החלב להתברר ונעשה ממונו המאה, ואחר כך גבינה, ואחר כך שאר דברים שהם נעשין מן הפסלת שמתבררין אחר כך, כגון הגבינה השניה שנעשית מנסיוכי דחלבא, כי כל עקר החלב הוא בא מברור שנתהפך ונתברר מרע לטוב, מדם לחלב כנ"ל. וזה ידוע, שכל דבר המתברר ונתתקן מרע לטוב, אף שכתב נכלל בטוב, עדין צריך ברור אחר ברור כדי לברר בשלמות הטוב המבוקר שבו, והמותר מתברר אחר כך.

וזה בחינת החמאה שהוא טוב המבוקר המתברר בראשונה, ואחר כך

ארוה, שור, נשר. וכפי מה שזוכים הנפשות פן נעשין מרפבה, או בכחינת אדם שהוא למעלה מהכל, או בשארי בחינות הנ"ל, על-כן בקש משה שיתיה בבחינת צפור, כי הבין שהסתלקותו הוא בשביל הנפשות שאינו יכול עדין לתקנם ובשביל זה לא נכנס לארץ ישראל כמובא. על-כן בקש שיתיה עוף וצפור, על כל פנים, שהוא להוריד את עצמו כל קד עד שיתקן הנפשות הרחוקות בבחינת עוף וצפור, והשיב לו ה' ותברך, רב לך וכו', כי כל זה אי אפשר לתקן עד שיבוא משיח, שהוא משה בעצמו במהרה בימינו אמן.

הלכות בשר בחלב

הלכה א

על-פי התורה תפלה לחבוק" (בסימן טו) הנ"ל בהלכות שחיטה (הלכה ב):

א וזהו בחינת בשר בחלב שאסורו חמור מאד, ואפילו הבשול לבדו אסור מן התורה, כי עקר וניקת רע הכולל שהוא הנחש הוא על-ידי לשון תרגום הנ"ל, שדרך שם עולה לינן מהקדושה (כמו שכתוב שם במאמר הנ"ל "תפלה לחבוק" הנ"ל). וחלב הוא בחינת תרגום כנ"ל בהלכות דברים היוצאים מן החי (הלכה א), כי הוא נהפך מדם לחלב, בחינת (בבמות 1): "דם נעקר ונעשה חלב",

לקוטי הלכות

הלכות בשר בחלב א

יורה דעה ירעט

תרגום, בחינת גוה, בחינת שינה ותודמה, ואף שפכר נכללה בטוב פנ"ל, עם כל זה מחמת שכל עקרה היא שנתהפכה מרע לטוב ויש בה עדון קצת אחוזה, דהינו קצת הפסלת המתעלם בו פנ"ל, על-כן הנחש פרוך ליגך שם מהקדשה ועל-כן אפשר לבא לידי קרי חס ושלום על-ידי החלב שמתחמם ומפיל תרדמה על האדם פנ"ל:

ב וזהו אסור בשר בחלב, שאסורו כדי שלא לתן יניקה להבשר שהוא בחינת דינים, ששם אחיזה הסטרא אחרא בחינת גדי, שלא ליגך מהקדשה על-ידי החלב בחינת חלב אמו כדמשמע בזהר הקדוש במקומו, ענין שם (משפטים כהה). כי הבשר עקר עביות וגשמיות הגוף שהוא בחינת דינים, בחינת גוף קשה ששם נאחו רע הפולל הנ"ל, שהוא הסטרא אחרא שגאחו ביותר בהבהמות פנ"ל. ועל-כן אפלו לאחר שחיטה, עם כל זה יש בו אחיזה עדון. כי זה ידוע שצריך עבודה גדולה ותקון אחר תקון להפריד הרע מן הטוב שהיה נאחו בו ביותר, ועל-כן אין דבר שיצטרף בשול כל כך כמו הבשר, בפרט בשר בהמה שהוא קשה מאד בחינת גוף קשה פנ"ל. ועל-כן צריך המתקה ביותר ואינו נתתקן לאכילה, כי אם אחר בשול רב אצל האור ובלא בשול אינו מאכל אדם כלל, כי עדון לא נתברר למאכל אדם, ולא נכנע ונתתקן הרע שבתוכו לגמרי עד

המוותר נתברר ונגעשה גבינה, ואחר כך המותר נתברר עוד ונגעשה גבינה שינה, ואחר כך נשאר עצם הפסלת שהוא נשאר בתוך החלב בעת שנתהפך מרע לטוב פנ"ל, דהינו נסיוני דחלבא, שהן מי חלב השניים. והן בתחלה היו מתעלמים בתוך החלב, ועתה מתבררים פנ"ל, ונשאר ונבדל מהחלב עצם הפסלת שהן מימי חלב הנ"ל פנ"ל.

ועל-כן יש דעה שהם אסורים באכילה באסור איבר מן החי, כי התר החלב שאינו צריך שחיטה, הוא מחמת שהוא בבחינת קדשת לשון הקדש שנתהפך מרע לטוב בבחינת תרגום פנ"ל. ואף שהיה בו עדון קצת אחיזה מה שלא נתברר עדון, דהינו הפסלת מימי החלב הנ"ל שהיו מתעלמים בו, אף-על-פי-כן היה בטל במעוטו. ומאחר שרבו וכל עקרו טוב פנ"ל, על-כן לא היה צריך שחיטה פנ"ל, אבל עתה שנתברר בברור אחר ברור עד שחזר ונשאר עצם הפסלת מימי החלב פנ"ל, על-כן חזר לאיסורו שאסור בלא שחיטה, כי המימי חלב בעצמן הם בחינת הפסלת שלא נתתקן פנ"ל.

וזה שמצינו שהיו שומרין את הבהן הגדול בערב יום פגור שלא לאכול מאכל חלב, כדי שלא יבוא לידי קרי, כי היא מתחממת את הגוף ומפלת לשינה, כמו שכתוב אצל סיסרא (שופטים ה): "מים שאל חלב נתנה", כי החלב הוא בחינת

מאד לחבר בשר וחלב חס ושלום, לתן
בת ויניקה להם על ידי החלב כנ"ל:

ג ועל-כן אין אסור לבשל במי חלב, רק
מגזרת חכמים אסור באכילה
(עין שם בשלחן ערוך (סימן סו)). כי המימי חלב
שהם מי חלב השניים (כמו שכתוב בשלחן
ערוך) הם עצם הפסלת שנפרד ונתפרר
מן הטוב כנ"ל. ואין בו קדושה כנ"ל, עד
שיש דעה שחור לאסורו ממש כנ"ל.
על-כן בודאי אין בו שום אסור בשר
בחלב, כי לא יבא לינק דרך שם
מהקדשה, מאחר שכתב נפרדה הקדשה
ממנו כנ"ל:

ד וזהו שמוכא בזהר הקדוש (משפטים קכה)
שאסור בשר בחלב הוא בבחינת
כפורים, כמו שכתוב (שמות לו): "ואשית
כפורי וכו' לא תבשל גדי וכו'". דהינו כדי
להכניע בחינת לבן, כמו שכתוב
בכפורים: "ארמי אבד אבי וכו'", עין שם.
הינו כנ"ל, שלא לתן ויניקה חס ושלום
להרע הפולל על ידי בחינת תרגום
בחינת חלב כנ"ל. שזהו בחינת לבן
הארמי שהוא מתגבר תמיד לינק
מהקדשה על ידי לשון תרגום בבחינת
'ארמי אבד אבי' בחינת (בראשית לא):
"ויקרא לו לבן וגר שהדויתא" (עין שם
במאמר "תפלה לחכוק" הנ"ל).

ועל-כן עקר אסור בשר בחלב וחמרתו
ביותר הוא בכשר בהמה דיקא,
כי שם בבמה עקר אחיות רע הפולל

אחר הבשול על ידי האור, בבחינת
(יחזקאל טו): "מהאש יצאו והאש האכלם".
והו בחינת בשול של כל הדברים
הצריכין בשול כדי להמתקם ולקבדם
להכשירם למאכל אדם על ידי הבשול
אצל האור כנ"ל.

ועל-כן הבשר ובפרט בשר בהמה שהם
דבר שיש בהן רוח חיים ושם
אחיזתם ביותר, צריכין בשול רב כדי
להמתקם כנ"ל. והו שדקדקו רבותינו
ז"ל: 'בשר חי לכלבא הוא חו', 'לכלבא'
דיקא, בבחינת (שמות כב): "לכלב תשליכון
אותו", כי עדין לא נמתק הרע הפולל
שהוא בחינת פגם הברית, בחינת 'כלבא
נחית' כנ"ל. והו האסור של בשר בחלב
כדי שלא לתן בת ויניקה להרע הפולל
הנאחו בהבשר כנ"ל, על ידי החלב, שלא
יניק חס ושלום מהקדשה על ידי החלב
שהוא בחינת תרגום כנ"ל, שהוא פרוך
שם לינק דרך שם כנ"ל. ועל-כן עקר
האסור דרך בשול וגם הבשול בעצמו
אסור, כי עקר ההתחברות הוא על ידי
הבשול כמובא בדברי רבנו גרו יאיר
במקום אחר (בסימן ט), שאפיה ובשול הם
בחינת הכנה אל החבור והזווג, כי
הבשול הוא מתקן המאכל וממתקו
ומכשירו שיהא ראוי לאכילה, שהוא
בחינת זווג (כמובא בדברי רבנו גרו יאיר).
ועל-כן אסורו חמור מאד, שלא להפקד
חס ושלום לעשות על ידי הבשול זווג רע

לקוטי הלכות

הלכות בשר בחלב א

יורה דעה רפא

שום אסור דם וכו' פנ"ל, על-כן אין בהם שום אסור כלל לאכלם בחלב, כי הדגים אין הרע הנ"ל נאחז בהם כלל פנ"ל.

ה נמצא שאסור בשר בחלב תלוי בשחיטה, שכל מה ששמעון

שחיטה ושחיטתו חמור ביותר, האסור של בשר בחלב חמור שם ביותר פנ"ל.

וזה שאיתא בזהר הקדוש (משפטים קכח):

שאמר רבי שמעון בר יוחאי, שצריך להחמיר שלא לאכול אפילו בשר עוף בחלב משום (שבת י"ג) 'לך לך אמרינן לנזירא וכו', כי עוף שחיטה פני וכו' עין

שם. כי העקר האסור תלוי במה שצריך תקון השחיטה פנ"ל. ורבותינו ו"ל

החמירו ביותר על חבור בשר בחלב, שאפילו אחר האכילה אסור לאכול זה

אחר זה, ועל-כן שיעור השחיטה ביניהם על-פי הדיון הוא אחר שספק מלאכל

וברך ברפת המזון (עין בשלחן ערוך). כי גם אחר האכילה עדין צריך המאכל ברור

בתוך הגוף, כמובא בהלכות ברפת הריח (הלכה א) ששמחמת זה צריכין לברך ברכה

אחרונה על כל המאכלים, עין שם. ומחמת שצריך עדין ברור, על-כן גזרו בו

אסור בשר בחלב שלא ייגע הרע מהטוב פנ"ל. ועל-כן תלוי האסור עד סלק

וברך, כי אחר שספק דעתו מלאכל עוד וברך ברפת המזון כבר נתבררו המאכלים

על-ידי סלוק הדעת וברכת המזון שהוא ברכה אחרונה פנ"ל, ועל-כן אין עוד

אסור בשר בחלב פנ"ל:

(כמובא לעיל) ושם עקר הדמים הרעים ביותר, ועל-כן הם צריכין שחיטה ואין

הדם טעון פסוי כלל פנ"ל, כי אין בהם טוב פנ"ל. ועל-כן האסור חמור מאד

לבשל בשר בהמה בחלב שלא לתן להם יניקה חם ושלום פנ"ל. אבל חיה ועוף

אין הרע נאחז בהם כל כך פנ"ל, ועל-כן דמן טעון פסוי, ועל-כן אין הכשר שלהם

רחוק כל כך מן בחינת חלב, ועל-כן מתר מן התורה לבשולם ולאכלם בחלב.

וכפרט עוף שהוא סמוך מאד לבחינת חלב, כי העופות הם בבחינת יצירה פנ"ל

בהלכות בשר שנתעלם מן העין (הלכה ב), שזה בחינת תרגום פנ"ל, שמשם

בחינת החלב פנ"ל.

ועל-כן אין העוף טעון שחיטה כל כך כי אם בסמין אחד פנ"ל, ועל-

כן מתר מן התורה לבשלו בחלב, וגם מדרבנן אף-על-פי שאסור, יש במה קלות

בעוף אפלו יותר מבשר חיה שגם פן אינו אסור אלא מדרבנן, אף-על-פיהו בשר

עוף קיל יותר (עין בשלחן ערוך), כי העופות סמוכים מאד לבחינת חלב שהוא בחינת

תרגום פנ"ל, אבל אף-על-פיהו מאחר שעל כל פנים צריך העוף שחיטה קצת,

על-כן אסור רבותינו ו"ל לאכלו בחלב, כי החלב סמוך יותר אל הקדשה ואין

טעון שחיטה כלל פנ"ל, כי זה דיוע ופשוט שבבחינת תרגום בעצמו יש במה

וכמה בחינות ומדרגות. ועל-כן הדגים שאין טעונין שום שחיטה כלל ואין בהם

אזי מתגברים מאורי אש חס ושלום. וזה בחינת "רחל מבכה על בנייה", זה הראות שהולך אחר הכבי, הינו הסתלקות מאורי אור בחינת שקיעת האור במערב עין שם. ואזי הוא בחינת חרפן בית המקדש חס ושלום, בחינת (א"ת א) "מפרום שלח אש וכו'". וזה בחינת ההעלקה של הצדיק שמסתלק ומתעלם חס ושלום הצדיק שהוא בחינת פאר, בחינת פלליות הגניז, תלת גניז דעינא וכת עין, שממנו נמשכין כל הארבעה יסודות, אשר על ידו נבנע הרע מארבעה יסודות שהם כלל המדות. והוא בחינת שם ה' שהוא ארבע אותיות, שמשם נמשכין ארבעה מוחין שהם תלת גניז דעינא וכת עין הנמשכין אל הצדיק יסוד עולם ומשם נמשכין הארבעה יסודות וכו' שכל זה הוא בחינת מאורי אור. וזה בחינת שבת שהוא גם כן תלת גניז דעינא וכת עין והוא מאיר להבית המקדש וכו' (עין שם כל המאמר היטב מראשו לסוף):

א וזה בחינת אסור בשר בחלב, כי בשר הוא בבחינת מאורי אש, כי מותר האדם מן הבהמה הוא הדעת והמח, שהבהמה אין לה דעת. והדעת הוא בחינת מאורי אור שהוא בחינת ארבעה מוחין כנ"ל, ומאחר שהבהמה אין לה דעת עליה אין חיותה מבחינת מאורי אור, ועליה הוא בבחינת מאורי אש, כי את זה לעמת זה. ובמקום שאין שם מאורי אור מתגברים שם חס ושלום מאורי אש שהוא בחינת הסמרא אחר.

ו 'מלחא צריכה בשול כבישרא דתורא' (שבת כ"ב), דהיינו שפדי שיקבל המאכל המתקת המלח שהוא ממתיק כל דבר לאכילה, בבחינת (במדבר יח): "ברית מלח עולם", כי עקר המתקת המאכלים תלוי בבחינת תקון הברית, ועליה צריך לזה בשול רב כמו בשר השור שצריך גם כן בשול רב כדי לתקנו בבחינת תקון הברית כנ"ל:

הלכה ב

נאמר בתורה "לא תבשל גדי בחלב אמו" שלש פעמים. אחד לאסור אכילה, ואחד לאסור הנאה, ואחד לאסור בשול. והוציא הפתוב אכילה והנאה בלשון בשול לומר לך שדרך בשול אסרה תורה אבל חכמים וכו'. גדי לא דוקא והוא הדיו שור ועו ולא שגא בחלב אם, ולא שגא בחלב אחרת אלא שדרך הפתוב בהוה (עד כאן לשון השלחן ערוך יורה דעה סימן טו).

בתיב (שמות כג): "ראשית בכורי אדמתך תביא בית יהוה אלהיך לא תבשל גדי בחלב אמו".

כי כתב רבנו ז"ל במאמר המתחיל ב"בראשית - לעיני כל ישראל" (בלקוטי תנינא סימן טו), שיש מאורי אור ויש מאורי אש, וזה לעמת זה, בשמתגברים מאורי אור אזי נבנעין מאורי אש, וכן להפך חס ושלום בשנסתלקין מאורי אור

לקוטי הלכות

הלכות בשר בחלב ב

יורה דעה

רפג

זה שכתוב: בערב תאכלו בשר, כי בערב הוא בבחינת מאורי אש, כמו שכתוב (במדבר ט): "ובערב יהיה כמראה אש", כי בערב היא שקיעת האור שהאור שוקע במערב ואז הוא בחינת הסתלקות מאורי אור פנ"ל. ועל-כן אז הוא זמן אכילת בשר שהוא בבחינת מאורי אש פנ"ל.

ועל-כן צריך לזהר באכילת בשר לאכלו בקדושה בכונה גדולה כדי שזקפה להכניע מאורי אש. ועל-כן פגמו ישראל בתאות אכילת בשר על-ידי שהתגברו מאורי אש, כמו שכתוב (שם יא): "כי בערה עם אש ה', והאפססוף אשר בקרבו התאוה תאוה וכו' מי יאכילנו בשר". ועל-כן עם הארץ אסור לאכל בשר כי אי אפשר לאכל בשר כי אם על-ידי פח הצדיק שהוא בחינת מאורי אור שעל ידו יכולין להכניע מאורי אש ולברר הטוב מן הרע פנ"ל, ואז יכולין לאכל בשר. כי באמת גם המאורי אש הם יונקים גם-כן ומקבלים מבחינת מאורי אור שהם תלת גונין דעינא וכת עין הנמשכים מארבע אותיות השם, כי גם במאורי אש יש ארבעה גונין, כי ארבעה גונין הם באש (במובא בהר הקדוש), שהם פגגד ארבע אותיות השם, כי גם להמאורי אש משתלשל ויורד חיות משם ה', כי הוא יתברך מתיזה את פלם, רק שצריכין שלא לתן להם חיות יותר מדאי רק כדי חייגו בצמצום כדי שלא יתגברו הם ושלום. ועל-כן על-ידי פח הצדיק

שהוא בחינת מאורי אור יכולין לאכלו בשר, כי על-ידו יש לנו פח להכניע מאורי אש ואז מבררין הטוב שבהם ומעלין משם אל הקדושה ונשלם הדעת והמוח דקדושה ביותר על-ידי-יה, על-ידי שמעלין הטוב מהם שהוא בחינת מאורי אור, כי גם הם יונקים ממאורי אור פנ"ל.

ועל-כן זה שידוע לכוון באכילת בשר לאכלו בקדושה ובמטהרה פראוי, הוא יכול להשלים הדעת על-ידי-יה ביותר שהוא בחינת מאורי אור על-ידי שמעלה בחינת מאורי אור מותף המאורי אש שהיו מלבשים בבחינת בשר בהמה פנ"ל. וזהו שמצינו במקרא בבא קמא (דף עב): בבגיא דבגיא רבא מרב נחמן וכו': לצפרא אמר ליה וכו', דלא אמרי לך באורתא, דלא אכילנא בשרא דתורא. וכששאלו לאחד הלכה, אמר: זיל דלא אכילנא בשרא דתורא, כי על-ידי אכילת בשר הוה נשלם דעתו פנ"ל. אבל אי אפשר להכניע המאורי אש ולהעלות הטוב מהם שעל-ידי-יה וכולין לאכל בשר פנ"ל, כי אם על-ידי פח הצדיק והתורה, כי הצדיק הוא בחינת מאורי אור פנ"ל, וכן התורה היא גם כן בחינת מאורי אור, בחינת: "בראשית" - תמן ראישי תמן בת', שהם תלת גונין דעינא וכת עין (במובא בדברי רבנו ז"ל), ועל-כן על-ידי זה דיקא יכולין להכניע מאורי אש ואז יכולין לאכל בשר.

"מהאש יצאו והאש תאכלם" (תקפ"א טו), כי 'מניח וביה אבא ליזיל ביה גרנא' (פנדרין לט). נמצא, שעל-ידי הקרבנות נכנעים מאורי אש ועל-כך על ידם התרה אכילת בשר, כי על-ידם יש פח לאכל בשר, כי יש פח לברר הטוב מהם על-ידי שגננע הרע שלהם בחינת מאורי אש, על-ידי הקרבנות פנ"ל.

ועל-כך הצריכה התורה להחיר לנו בשר תאוה, כי הסכרא היתה נותנת שלא לאכל בשר כלל, כי אם על-ידי קרבן שעל-ידו נכנע מאורי אש פנ"ל, אבל בלא קרבן איך אפשר לאכל בשר שהוא בחינת מאורי אש, ועל-כך הצריכה התורה להחיר לנו, כי באמת מאחר שיש בחינת קרבנות בעולם על-ידי-זה יכולין לאכל בשר בכל העולם אפלו אם אין מקריבין מנחה קרבן, כי על-ידי פח הקרבנות שמקריבין בבית המקדש נכנע בכלל המאורי אש, ועל-ידי-זה יש פח לאכל בשר בכל מקום ארץ-על-פי שאינו קרבן, כי כבר נכנעו מאורי אש דהיינו רוח הבהמיות ויש פח לברר הטוב מן הבשר מאחר שיש קרבנות בעולם. ועקר כל הקרבנות הם בבית-המקדש, כי מיום שנבחר בית המקדש נאסרו כל הבהמות, כי בבית המקדש שם מאירין המאורי אש פנ"ל ועל-כך יכולין שם להכניע מאורי אש וכו' פנ"ל.

ועל-כך עם הארץ אסור לאכל בשר, כי עם הארץ הוא מי שאינו מקרב לצדיקו אמת, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות מו): "אפלו קרא ושנה ולא שמש תלמידי חכמים, הרי זה עם הארץ". ועל-כך אסור לאכל בשר, כי אין לו פח להכניע מאורי אש, מאחר שאינו מקרב לצדיקו אמת שהם בחינת מאורי אש. ועל-כך אם יאכל בשר יתגברו ביותר חס ושלוש מאורי אש, שהם בחינת בשר בהמה פנ"ל. ועל-כך עקר התר אכילת בשר התחיל מן נח, כי בימי נח התר אכילת בשר, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (פנדרין נט), כי נח הוא בחינת הצדיק הדור כפוקא, ועל-ידו דיקא הוא התר אכילת בשר, כי אי אפשר לאכל בשר כי אם על-ידי פח הצדיק בחינת נח פנ"ל. ועקר ההתר הוא על-ידי קרבנות, כי נח הקריב קרבנות מכל המינים הטהורים ואז נאמר לו התר אכילת בשר, כמו שכתוב (בראשה ט): "כִּנְרַק עֶשֶׂב נָתַתִּי לָכֶם אֶת כָּל"ו, כי על-ידי הקרבנות נכנע רוח הבהמיות בחינת מאורי אש:

ב זזה בחינת אש של המזבח ששורף את הקרבן, כי אש של המזבח הוא בחינת אש דקדושה שהוא בחינת אש אכלה אש' שהוא אוכל ומכלה מאורי אש בחינת רוח הבהמיות, שזהו בחינת קרבנות שגשגפת הבהמה שהיא בחינת מאורי אש על-ידי אש של גבה שהיא בחינת אש אכלה אש', כי

לקוטי הלכות

הלכות בשר בחלב ב

יורה דעה רפה

ועל-כן משחרב בית-המקדש דין הוא שנגזר על עצמנו שלא לאכל בשר, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (בבא בתרא כ"ב), כי אי אפשר לאכל בשר כי אם בשבית-המקדש קים ויש קרבנות פנ"ל. אך אף-על-פי-כן אנו אוכלין בשר מחמת שהוא גזרה שאין הצבור יכולין לעמוד בה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי אף-על-פי-כן גם עקשו יש לנו כח להכניע מאורי אש על-ידי כח הצדיקים והתורה פנ"ל. גם עקשו יש בחינת קרבנות, כי כל העוסק בתורת עולה, כאלו הקריב עולה וכו' (מנחות ק"ג). ועל-כן נהגו שלא לאכל בשר מראש חדש אב עד אחר תשעה באב, כי אז מתאבלין על הרגן בית-המקדש ועל-כן אין אוכלין בשר, להראות שעקר אכילת בשר הוא רק בזמן שבית המקדש קים ויש קרבנות פנ"ל:

ג **נמצא** שבשר הוא בבחינת מאורי אש. וזה בחינת אסור בשר בחלב, כי החלב הוא בבחינת מאורי אור, כי דם נעפר ונעשה חלב (בבבא בתרא כ"ב), וזה בחינת שנגזעין מאורי אש ונדפכין בבחינת מאורי אור. כי עכירת הדמים זה בחינת מאורי אש, כי הדמים הם חמים ורותחין כמו אש ממש. וכשעכירת הדמים מתגבר חם ושלום, אזי יוצא על-ידם דמעות, כי הדמעות הם ממותרות עכירת הדמים (כמו שכתוב במקום אחר בדברי רבנו ז"ל). והדמעות הם בחינת הסתלקות מאורי אור

אלה

והתגברות מאורי אש חם ושלום, בחינת ר'חל מכבה על פניה' וכו' (כמו שכתוב שם). נמצא, שעכירת הדמים הוא בחינת מאורי אש, בחינת דמעות פנ"ל, אבל כשדם נעפר ונעשה חלב, אזי נמתקין מאורי אש בחינת דמעות הנ"ל ומתגברין מאורי אור בחינת חלב, בבחינת (שיר השירים ה): "עיניו כיונים וכו' רוחצות בחלב", כי החלב הוא בבחינת מאור עינים, שהוא בחינת מאורי אור. נעקר התהוות זאת הבחינה של דם נעפר ונעשה חלב הוא בשעת ההולדה, כי כל ההולדות הם בבחינת התגלות אור הצדיק, כי כל העולם לא נברא אלא בשביל זה, ולצאת לזה וכו' (ברכות ו').

נמצא, שכל הנבראים בלם נבראים רק בשביל הצדיק, ועל-כן כשיש הולדה שהוא בריה חדשה, נמצא שנתגלה בחינת אור הצדיק, כי הכל נמשך מן הצדיק שהוא מחיה את בלם, ועל-כן כשיש הולדה אזי דם נעפר ונעשה חלב, כי אז מאיר בחינת התגלות אור הצדיק שהוא בחינת מאורי אור, כי כשיש הולדה זה בחינת התגלות אור הצדיק יסוד עולם שממנו נמשך כל ההולדות שבועלם, ועל-כן אזי דם נעפר ונעשה חלב, דהיינו שנתמתקין רתיחת הדמים שהוא בחינת מאורי אש ונעשה חלב, שהוא בבחינת מאורי אור פנ"ל.

ועל-כן החלב מתר בלא שחיטה, כי השחיטה היא בשביל להכניע

רוח הבהמיות, בחינת מאורי אש שנכנעין על-ידי הספין של שחיטה שהוא בחינת 'אש אכלה אש' בחינת (דברים לב): "וחרבי תאכל בשר", כי החרב הוא בחינת אש, כמו שכתוב (ישעיה טו): "כי באש ה' נשפט וחרבו את כל בשר". ועל-כן על-ידי הספין של שחיטה שהיא בחינת 'אש אכלה' נכנעין מאורי אש בחינת רוח הבהמיות, פי 'מהאש יצאו והאש תאכלם'. ועל-כן החלב שהיא בבחינת מאורי אור היא מתרת מחיים בלא שחיטה כנ"ל.

ועל-כן נשתבחה ארץ-ישראל שהיא ארץ זבת חלב ודבש, כי ארץ ישראל היא בבחינת מאורי אור, פי שם מאורין מאורי אור, כמו שכתוב (דברים יא): "תמיד עיני ה' אלהיך בה וכו'" ואור העינים הוא בחינת מאורי אור כנ"ל, כי שם בארץ-ישראל הוא הבית המקדש שהוא בחינת מאורי אור, ועל-כן משם בא החלב כמו שכתוב: 'ארץ זבת חלב' וכו' כנ"ל:

ד ועל-כן אסרה התורה תערובת בשר בחלב כדי שלא ינקו המאורי אש מן המאורי אור ביותר, כי כל חד באפני נפשיה שרי, פי אנו יכולים לברר כל אחד בפני עצמו ואפלו הבשר כנ"ל, אבל בשהבשר מתערב עם חלב או יוגב ביותר מבחינת מאורי אור, ואז מתנגרים חס ושלום ביותר מאורי אש ואז נעשה אסור גמור, כי בשהסמרא

אתרא בחינת מאורי אש יונקים ביותר מן המאורי אור אז מתנגרים ואז אין לנו כח לבררם. ועל-כן אסרה תורה דרך בשול דיקא, ואפלו אסור האכילה וההנאה הוציאה התורה פלשון בשול, פי עקר האסור הוא רק על-ידי הבשול על האש, דהינו התנגרות מאורי אש חס ושלום, פי בשמתערב בשר עם חלב דרך בשול, דהינו בעת שמתבשלין על האש, אזי מתנגרין חס ושלום מאורי אש על-ידי שיוגב הבשר שהוא בבחינת מאורי אש, מהחלב שהוא בבחינת מאורי אור כנ"ל. ועל-כן גם הבשול בעצמו הוא אסור מן התורה, כדי שלא יתנגרו מאורי אש חס ושלום.

וזהו בחינת שלשת האסורים של בשר בחלב. כי שבת הוא בחינת מאורי אור כנ"ל, ובשיוצא יום שבת-קדש ונכנסין ימי החל, שבהם יש אחיזה של מאורי אש, אזי מבדילין בין קדש לחל כדי לברר הטוב מן הרע, שזה עקר עבודתנו של כל ששת ימי החל לברר הטוב מן הרע, דהינו להכניע מאורי אש שיש להם אחיזה בששת ימי החל ולברר הטוב מהם. פי בשבת אין להם אחיזה, כמו שכתוב (שמות חב): "לא תבצעו אש בכל משבתים ביום השבת", ועקר אחיותם בששת ימי החל ואז מבדילין ומבררין הטוב מהם.

ועל-כן תקף במוצאי שבת מברכין על האש: 'בורא מאורי האש', כי

בזה אנו מגילין שהכל ברא ה' ותברך, ואפלו המאורי אש בלם מקבלין חיות ממונו ותברך, כמו שכתוב: "ואתה מחיה את בלם". ועל-כן אנו מכדילין בין קדש לחל, כי על-ידיה שאנו מגילין שהכל ממונו ותברך ואפלו המאורי אש הוא ותברך בראם על-ידיה הם נכנעין כי זהו הכנעתם בשנתגלה קדשותו ותברך שהכל ממונו ותברך ועל-כן או מכדילין, כי אנו יש לנו פח להכדיל בין קדש לחל לברר הטוב מהם. וששת ימי החל הם כנגד בחינת ששה סדרי משנה שיש בהם: אסור ומת, בשר ופסול, טמא וטהור, שזהו העקר לברר הטוב מן הרע, דהינו ההרת מן האסור, הכשר מן הפסול וכו', שהם ששה בחינות: שלש בחינות טוב, דהינו בשר, מת, טהור, ולהפך שלש בחינות רע, שהם אסור, טמא, פסול. ועל-ידי בשר בחלב נתערב טוב ורע כנ"ל, ואזי נתערבין כל השלש בחינות הנ"ל וכנגד זה הם שלשת האסורין של בשר בחלב כנ"ל. וכמוכּן בזהר הקדוש (מקצתים קה), שעל-ידי בשר בחלב מתערב מאד טוב ורע חס ושלום. וזה שכתוב בזהר, שתערבת בשר בחלב הוא בבחינת פגם הברית, כמו שכתוב שם: 'מאן דלא נטיר טפה קדמא בשרא אתערב בחלבא' וכו' (עו) שם בחקוקים (תקון ד דף ט), כי פגם הברית הוא התגברות מאורי אש חס ושלום, כי זאת התאוה היא בחינת חמימות אש פמוכא,

שמתגבר על-ידי חמימות הדמים שהם רתיחת אש, ועל-ידי פגם תאוה זו חס ושלום, מסתלקין מאורי אור שנמשכין מצדיק יסוד עולם, כי צדיק מאן דנטר ברית קדישא (והר נח נח), ועל-כן פשיש פגם הברית אזי אי אפשר להאיר הארת הצדיק יסוד עולם שהוא בחינת שמירת הברית, ואזי מסתלקין חס ושלום מאורי אור ומתגברין מאורי אש. וזהו בחינת תערבת בשר בחלב, שהוא שהמאורי אש ינקין ממאורי אור יותר מדאי חס ושלום, שעל-ידיה הם מתגברין חס ושלום, שזהו בחינת פגם הברית כנ"ל, כי זה עקר פגם הברית שנמשכין מפי המוח שהם בחינת מאורי אור אל מקום אחר חס ושלום, שהוא בחינת מאורי אש רחמנא לצלן:

ה וזה: "ראשית בפורי אדמתך תביא בית ה' אלהיך לא תבשל גדי בחלב אמו" (שמות כב), 'ראשית בפורי אדמתך' זה בחינת מאורי אור, שהם בחינת מחין שנקראים 'ראשית' פמוכא. וצריך לראות להביאם לבית ה' בבחינת 'ראש בית' המבואר שם בפאמר הנ"ל, שהראש יאיר לבית שזהו קיום הבית המקדש, ענין שם. וזהו: 'ראשית וכו' תביא בית ה', הינו שיאיר הראש לבית ה', שזהו בחינת מאורי אור. וזהו: 'לא תבשל גדי' וכו', הינו שלא תערב בשר בחלב, שעל-ידיה מתגברין חס ושלום מאורי אש כנ"ל, ועל-כן נסמכו להרדי:

ו וזהו שהזכירה התורה גְדִי בחלב אמו'.
 אף על-פי שבאמת כל בהמה
 אסורה ולא דוקא בחלב אם (כפירוש בשלח
 טיד), אך הרמז על הפגם הנעשה מבשר
 בחלב כי גְדִי זה בחינת עשו איש שעיר,
 כי עשו מלא דם, בחינת מאורי אש שהם
 בחינת דמים כפ"ל. וזה שכתוב (בראשית טו):
 "ויהי כי זמן יצחק ותכנין עניו מראת
 ויקרא את עשו בנו וכו'", כי בשם
 וְשָׁלוֹם המאורי אור מסתלקין, בחינת
 וְתַכְנִין עֵינָיו, אזי הוא בחינת וְיִקְרָא אֶת
 עֵשָׂו, כי אז מתגבר חס וְשָׁלוֹם בחינת
 עֵשָׂו, בחינת מאורי אש וְרַבְקָה שְׁמָעָה
 זאת, כמו שכתוב: "וְרַבְקָה שָׁמְעָה וכו'",
 רַבְקָה דִּיקָא, כי רַבְקָה היא בחינת אשה
 וְרֵאת ה', בחינת רחל. כמו ששמעתי
 מרבנו ז"ל (חיי מור"ן סי' תקפ"ט) שבימי אברהם
 היתה השכינה בשם שָׂרָה, ובימי יצחק
 בשם רַבְקָה, וכן בימי יעקב רחל ולאה.
 נמצא שכל האמהות הם בחינה אחת.
 ועל-כן רַבְקָה שהיא בחינת בת עין,
 בחינת רחל שבה תלוי התקון והפגם חס
 וְשָׁלוֹם, ששְׂמַאֲרִין המאורי אור או
 מאירין עיניה עלידי תלת גִּנְיָן דְעֵינָא
 וכו' ולהפך חס וְשָׁלוֹם הוא בבחינת רחל
 מככה על בנייה חס וְשָׁלוֹם, ועל-כן רַבְקָה
 דִּיקָא שְׁמָעָה זאת בדבר יצחק אל עשו
 בנו, הינו ששמעה שמתעורר חס וְשָׁלוֹם
 שליטה למאורי אש בחינת עשו, אשר זה
 הפגם נוגע אליה כפ"ל.

ועל-כן קראה ליעקב בנה ותאמר אליו:
 "לך נא וכו' וקח לי משם שני
 גְדִי עִים", גְדִי עִים דִּיקָא, כי מינה
 וביה אבא לזיל ביה נרָא. כי גְדִי עִים
 הוא בחינת הקף הסמרא אחרא, בחינת
 עשו איש שעיר, ועל-כן על ידו דִּיקָא,
 על-ידי ששוחטין ומכניעין בחינת גְדִי
 עִים, על-ידי זה נכנע עשו איש שעיר
 בחינת מאורי אש, כי הוא עשה מהשני
 גְדִי עִים קרבנות, כמו שפרש רש"י:
 אהר הקריב לפסח וכו', ועל-ידי קרבנות
 הוא הכניעתם כפ"ל. וזה בחינת שרב
 קרבני חטאת היו שעיר עזים, ובכל
 הרגלים וראשי חדשים מקריבין שעירי
 עזים לחטאת. כי בשעושוין חטא חס
 וְשָׁלוֹם, בזה מתגברין חס וְשָׁלוֹם מאורי
 אש שמהם באים כל החטאים חס
 וְשָׁלוֹם, ועל-כן התקון הוא על-ידי שעיר
 עזים, שהוא בחינת יקף הסמרא אחרא
 שמביאין אותו ושוחטין אותו ומקריבין
 אותו על האש של המזבח, שעל-ידי זה
 מכניעין מאורי אש ומוציאין ומעלין מהם
 הקדושה שבלעו. וזה בחינת שעיר ראש
 חדש לתקון הירח שנתמעטה. מעוט
 הירח זה בחינת הסתלקות מאורי אור
 שמינה וניקתם שהם בחינת מאורי אש.
 ועל-כן מביאין שעיר לקרבן כפ"ל.

ועל-כן צוה רַבְקָה ליעקב להקריב שני
 גְדִי עִים להכניע מאורי אש
 בחינת עשו כפ"ל ולעשות מהם מטעמים,

לקוטי הלכות

הלכות בשר בחלב ב

יורה דעה רפמ

כמו שכתוב: "ועשה אותם ממעמים", הינו להכניע הרע מהם ולקרר הטוב מהם ולעשות מהם ממעמים. ועל-כן קבל יעקב הברכות שהם השפעת הצדיק יסוד עולם, כמו שכתוב (מש"ל): "וברכות לראש צדיק", שנה בחינת מאורי אור שהם בחינת צדיק יסוד עולם כנ"ל. וזה שאמר עשו: "את בכורתי לקח והנה עתה לקח ברכתי", פי הנכורה זה בחינת מאורי אור, בחינת יוסף הצדיק שנקרא "בכור שורו הדר לו" (דברים ל), כי בכור הוא ראשית שהוא בחינת מוחין בחינת מאורי אור כנ"ל.

ועל-כן השתדל יעקב לקח מעשו הבכורה, הינו להוציא מעשו שהוא בחינת מאורי אש את יניקתו שיהיה לו ממאורי אור שהוא הבכורה כנ"ל. וזה שכתוב: "וישא עשו את קולו ויבך", כדי להגביר חס ושלום מאורי אש שהם בחינת דמעות כנ"ל. גמצא, שגדי מרמז לעשו, בחינת מאורי אש. וזהו: "לא תבשל גדי בחלב אמו", שלא לתן יניקה חס ושלום להגדי והשעיר, בחינת 'עשו איש שעיר', שלא יהיה יוגן חס ושלום מחלב אם, הינו מבחינת מאורי אור שהם בחינת חלב אם שהם מאירין לרחל שהיא יפת תאר ויפת מראה שהיא אם הבנים, פי כשנתערב חס ושלום בשר בחלב, אזי חס ושלום הגדי שהוא בחינת מאורי אש יוגן מבחינת מאורי אור שהם בחינת חלב אם כנ"ל.

וזה שכתוב בשלחן ערוך: גדי לאו דוקא וכו'. ולא שגא בחלב אם ולא שגא בחלב אחרת, אלא שדבר הכתוב בהנה. והדבר המורה להעולם: וכי זה הוא הנה וסדר לבשל גדי בחלב אמו? ובאמת הוא פליאה גדולה, כי איך שיקח על זה לומר שדבר הכתוב בהנה, וכי כך הוא הסדר? אך יש לפרש על-פי הנ"ל שהפונה הוא שדבר הכתוב בהנה, הינו שהכתוב מדבר בהנה שמתנה מזה, הינו בהפנים שמתנה מתערבת בשר בחלב, כי באמת זהו הפנים המתנה מכל תערבת בשר בחלב, שעל-ידיה חס ושלום יוגן הגדי מחלב אם חס ושלום כנ"ל. וזהו: "שדבר הכתוב בהנה, הינו כשמתערב בשר בחלב, איזה בשר בחלב שיהיה, אזי הנה ממונו הוא זאת, כי זה הפנים מתנה שהגדי יוגן מחלב אם חס ושלום כנ"ל, אבל באמת כל בשר בחלב של כל בהמה אסור, רק שהכתוב מרמז על הפנים המתנה מכל תערבת בשר בחלב כנ"ל.

ועל-כן עקר אסור בשר בחלב הוא רק בבהמה מן התורה, כי עקר התנבחות רוח הבהמיות, בחינת מאורי אש הוא בבהמה בותר. ועל-כן כל התרבות באים מהבהמות דיקא, כדי להכניעם במקום שגאחזון ביותר ולהעלות משם הטוב אל התרשה, שזהו עקר שלמות התרשה כשפעלה ומבררין הטוב מעמק הרע. ועל-כן עקר אסור

בשר בחלב מן התורה הוא רק בבשר בהמה ששם נאחזין ביותר בחינת מאורי אש, ועל-כן אסור לתן להם יניקה ממאורי אור חס ושלום, שזהו בחינת אסור בשר בחלב פנ"ל. ועל-כן עקר אסור בשר בחלב הוא רק בבהמה טהורה, אבל בבהמה טמאה אין אסור לבשלה בחלב, כי עקר יניקת הרע מן הטוב חס ושלום הוא דרך התהרה, שהוא בחינת נגה פדויע. ועל-כן בשמתערב בשר בחלב חס ושלום, שאז יכולין לינק מאורי אש ממאורי אור דהינו הרע מן הטוב חס ושלום, אי אפשר לינק כי אם בשם של התר שאזו עלידי התהרה הם יכולים לינק פנ"ל. אבל בשאחד מהם של אסור אי אפשר להם לינק ואין מתערבין כלל, כי יניקתם רק דרך התהרה. ועל-כן הדיילה התורה אותנו מבשר בחלב כרי שנופה לברר הטוב, ושיאירו המאורי אור להפית המקדש, בחינת: 'ראשית כפורי אדמתך תביא בית אלהיך' וכו' פנ"ל, ברוך ה' לעולם אמן ואמן:

הלכה ג

על-פי המאמר על פסוק (בראשית כב)

"ואיה השוה לעולה" (בלקוטי תנינא

סיקן יב) המובא בהלכות תולעים (הלכה ג) עין

שם היטב:

ואיתא שם שיש גבול לכל כבוד וכבוד

המלבש בכל מאמר ומאמר

שלא יתפשט לחוץ וכו' (עין שם היטב):

ב וזה בחינת כל אסורי פלאים ואסור בשר בחלב. כי צריכין לשמור שיהיה כל דבר בגבולו ובמקומו, כי כשיתערב חס ושלום שני דברים הפותרים זה את זה שכל אחד יש לו גבול אחר אזי יהיה נסתר הגבול של כל אחד. וכשנסתר ונפרץ הגבול חס ושלום, משם הוא יניקת החיצונים שעומדים חוץ לגבול הקדשה ואורבין ומצפין שיהיה נסתר הגבול חס ושלום. וזה בחינת אסור עריות, כי המתרת לזה אסורה לזה, כי כן הוא כל אסור עריות, כי כל הקרבות

לקוטי הלכות

הלכות בשר בחלב ג

יורה דעה רצא

הן קרובותיו, הן קרובות אשתו, כלם אינם אסורים אלא לזה שהם קרובותיו ולאחר מתרות. וכן להפך שהקרובות של אחר אסרות להאחר, ולו מתרות. וכן אסור אשת איש שממרת לבעלה ואסורה לאחר וכן להפך. נמצא שהממרת לזה אסורה לזה, כי הכל לפי הגבול שיש לכל אחד ואחד.

בי בשר וחלב הם שני הפכים, כי בשר הוא מבחינת הקפץ הצמצום, כי עקר בשר שאסור מדאורייתא הוא בשר בהמה, ומלך שבבהמות הוא שור (תנייה ב:), ושור הוא בחינת הצמצום, בחינת (תקאל א): "ופני שור מהשמאל" שמשם הצמצום. וכל הגבולין של הקדשה הם נמשכין מבחינת הצמצומים פדווע, שנמשכין מבחינת 'פני השור מהשמאל' פנ"ל. נמצא, שבשר בהמה הוא בבחינת צמצום וגבול, וחלב הוא בחינת המתקת והרחבת הצמצום והגבול, בבחינת: דם געפר ונעשה חלב' (בבבא נ:), כי דם הוא בחינת דינים וצמצומים פדווע, ובשעת לדה דם געפר ונעשה חלב' שהוא בחינת המתקת והרחבת הצמצום. וזה נעשה בשעת לדה דיקא, כי באמת אף-על-פי שאסור לסתור ולפרץ הגבול חס ושלום, אף-על-פי-כן צריך כל אחד לראות ולהשתדל להרחיב גבול הקדשה, דהינו שגבול הקדשה והפשט והרחב וימתח ויתגדל מאד. וזה עקר קיום העולם כי "לא תהו בראה לשבת יצרה",

כי לצאת חוץ לגבול אסור אבל בתוך הגבול צריכין להשתדל שיהיה נמתח ויתפשט הגבול הרבה מאד, כי גבולי הקדשה היא בבחינת ארץ ישראל שיכולה להתפשט הרבה מאד.

ויש פה לכל אדם להמתיק הגבול והצמצום עד שכל גבול וגבול יהיה נמתח ויתפשט הרבה מאד, כי פד ברא הקדוש ברוך הוא את עולמו שיהיה פה הזה לכל אחד בבחינת (ישעיה ט): וימתחם כאהל לשבת. ואמרו רבותינו ו"ל (תנייה ב:): 'בתחלה בראו כמין שמי פקעיות של שתי ואחר כך מתחין וכו'. וזה הכח נמשך בכל הבריאה פלה, שהם נמתחין ונתרחבין על-ידי קדשת ישראל שיש להם פה להרחיב ולגדל גבולי הקדשה שיהיו נמתחין ומתרחבין והולכין. וזה בחינת (ישעיה ט:): "הרחיבו מקום אהלך ויריעות משפנותך וכו' אל תחשכו וכו' כי ימין ושמאל תפוצי וכו'". ועל-כן בשעת הלידה הוא בחינת הרחבת גבול הקדשה, או דם געפר ונעשה חלב, דהינו שנמתק הגבול והצמצום שהוא בחינת דמים ודינים, ונעשה חלב שהוא מתיה את הולד ומגדילו. נמצא שחלב הוא בחינת הרחבת הצמצום, ועל-כן אסור לערב בשר בחלב יחד, כי הם סותרים זה את זה, כי באמת צריכים דיקא שני הבחינות של בשר ושל חלב פנ"ל, כי הצמצום הוא קיום העולם וכלא זה לא היה קיום לעולם כלל. ועל-כן

ה"ק פ"ג

בשעת בריאת העולם אמר השם יתברך לעולמו די וכו', שלא תפשוט יותר מדאי חוץ לגבול חס ושלום, אכל אף-על-פי כן, אף-על-פי שצריכין להצמצום דיקא, אף-על-פירבן צריכין לראות להמתיק ולהרחיב הצמצום שתתפשט ותתרחב הקדשה בתוך הגבול הרבה לארץ ולרחב, שיתפשט גבול הקדשה ויהיה נמתח מאד כנ"ל. וזה בחינת חלב כנ"ל. ועל-כן אסור לערב אלו שני הדברים דהינו בשר בחלב יחד, שלא יסתר אחד את חברו חס ושלום, שהוא חרבן העולמות חס ושלום, כי צריכין שני הבחינות דיקא של בשר ושל חלב כנ"ל:

ג וזה בחינת סכה, כי אחר יום הכפורים שאז הוא גמר התשובה של

עשרת ימי תשובה, ואז עולין עד בחינת איה שהוא בחינת כתר, שמשם עקר הפליחה כנ"ל, ואז חוזר ונבנה העולם מחדש, כי כל אחד על-ידי עונותיו חס ושלום הוא סותר את גבולי הקדשה ויורד אל החיצונים חס ושלום כפי עונותיו, ואזי הוא רחוק מלבדו יתברך, כי יש גבול לכל כבוד וכבוד שלא תפשט לחוץ לגבול וכו' כנ"ל.

ובשעה אדם נופל לשם חס ושלום, ואזי בשמתחיל לחפש ולבקש איה מקום כבודו, אזי זוכה על-ידי-זה לתקלית העליה, לבחינת איה וכו', שמשם מקבלין חיות כל בחינת הכבוד של כל העשרה מאמרות וכו' כנ"ל. ואזי

חוזר ונבנה העולם מחדש, כי אחר כך חוזר ומתפשט חיותו יתברך מבחינת איה לבחינת חלקי הכבוד וחוזר ונתגלה כבודו יתברך, שזה עקר קיום העולם, כי העקר שיחזור וינתגלה כבודו יתברך (כמבאר שם בפאמר הי"ל בסופו, ע"ן שם). ועל-כן אחר התשובה כשזוכה לחזר ולגלות כבודו על-ידי בחינת איה כנ"ל, אזי מרויחין עכשו יותר ויותר, כי עכשו נתגלה אלהותו יתברך גם במקומות החיצונים על-ידי בחינת איה הנ"ל. נמצא עכשו גבולי הקדשה נתרבו מאד מאד, עד שגם כל מקומות החיצונים נתהפכו ונכנסו אל הקדשה, כי עכשו נעשו מחיצות וגבולי הקדשה גם שם על-ידי בחינת איה וכו' כנ"ל.

ועל-כן אחר התשובה של יום כפור שאז זוכין לבחינת איה, ואז נתרבין גבולי הקדשה מאד מאד, על-כן אחר יום כפור עושין סבות, זה בחינת שנתרחב גבולי הקדשה מאד גם בחוץ על-ידי התשובה, עד שהכל נכנס אל הקדשה. ועל זה מרמז הספה, כי עד עכשו עקר הקדשה היתה רק בפנים בתוך הבית ששם עקר הקדשה בבחינת בראשית, שהוא התחלת התורה, שהוא בחינת ראש בית, כי עקר הקדשה הוא בתוך הבית דיקא שהוא בחינת גבול הקדשה, כי בחוץ הוא בחינת שליטת החיצונים חס ושלום. אכל עכשו אחר יום הכפורים כבר נתפשטה הקדשה גם

לקוטי הלכות

הלכות בשר בחלב ד

יורה דעה

רצג

שם על-ידי התשובה, ועל-כן עושין סבות בחוץ, להורות שגם שם נעשו מחיצות הקדשה, בבחינת (בבבא טז): ונשאר גם הוא לאלהינו. גם אין צריכין עכשו לשמור כל כך עצמו להסתיר בתוך מחיצות הבית, כי עכשו נכנע הסטרא אחרא במקומה.

ועל-כן אנו עושין מחיצות עראי, שהם מחיצות הספה שהם פתוחות

מלמעלה וזמן הצדדין, כי אין צריכין רק שתים בהלכתן ושלשית אפילו טפח, כי

אנו מראין שהקדשה מתפשטת בכל מקום, כי בכל מקומות ממשלתו. ועל-כן

אין אנו צריכין רק מחיצות עראי כדי שיהיה איזה גבול וצמצום בעלמא, אבל

באמת אין אנו יראים מהם עכשו כלל, כי עכשו הכל שלנו על-ידי התשובה

שעל-ידיה נתהפכו כל מקומות החיצונים אל הקדשה. ועל-כן סבות הוא

בחינת יעקב, בחינת (בראשית לב): ויעקב נסע סבתה" כמוכא, כי בעקב נאמר (שם

כז): ופרצת ימה וקדמה צפונה ונגבה", בחינת נהלה בלי מצרים, שזה בחינת

ספה שהקדשה מתפשטת גם בחוץ, כי הכל נכנס אל הקדשה עכשו על-ידי

התשובה של יום הכפורים, שאז זוכין לעלות לבחינת איה' וכי' כנ"ל:

ד גם זה מרמז בדברי רבנו ז"ל במקום אחר (חיי מוה"ר סי' רח) על ענין ושיבתו באומאן שזה בחינת (ישעיה לב): "ובל יאמר שכן חליתי וכי'", דהיינו בשנתוסף אכן אחת, דהיינו נפש אחד

שחוזר בתשובה ונתקרב להשם ויחפרד, או נתרפין הבתים עד אין קץ. ואמר אז רבנו ז"ל, שעל-ידיה מכניסין לפנים גם

הנפשות שהיו משלכין בחוץ בבחינת (אבא ד) : "תשתפכנה אבני קדש פראש כל

חוצות". כי עכשו בשנתרפין מאד הבתים או ממילא נכנסין גם הם לפנים וכי' וכי'.

וזהו בחינת ספה, שעכשו נרחב גבול הקדשה גם בחוץ כנ"ל. וכל זה על-ידי

האבנים שהם הנפשות שנתוספו בעשרת ימי תשובה ויום הכפורים, כי על-ידי

התשובה נתוספו כמה נפשות שהם אבנים ואז נתרפין הבתים מאד גם בחוץ עד שממילא נכנסין הכל אל הקדשה

וכי' כנ"ל:

ה ועל-כן בסבות מקריבין שבועים פרים כנגד שבועים אמות, כי עכשו

אנו יכולים להכניסם הכל לפנים אל הקדשה על-ידי רבוי הבתים שנתוספו

על-ידי האבנים וכי' כנ"ל, שעל זה רמז מצות ספה שנתרפין מחיצות הרבה גם

בחוץ כנ"ל. ועל-כן לעתיד יתנוסף העפ"ם במצות ספה דיקא, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (עבודה זרה דף טז), כי על-ידי ספה יכולין להכניסם פלם אל הקדשה בבחינת ונשאר גם הוא לאלהינו וכי' כנ"ל:

הלכות ד

לא תבשל גדי בחלב אמו. פתיב (הקריים כז) : "כי יקרא קן צפור לפנך וכי' "

א"ת

שלח תשלח את האם ואת הבנים
תחך לך":

א פי זה קלל גדול, שצריך האדם
להתחיל בכל פעם מחדש,
כאשר הזהיר רבנו ז"ל על זה פעמים אין
מספר במבאר בספריו הקדושים בכמה
מקומות. וכמבאר בספור שבחיו
הקדושים שהוא בעצמו זכה למה שזכה
על ידי שהתחיל בכל פעם מחדש ולא
נפל ברעתו משום דבר שבעולם ואפלו
ביום אחד היה לו כמה התחלות (במבאר
שם עין שם). וכמבאר גרברי חכמינו ז"ל,
כמו שפרשו על פסוק (דברים ו): "אשר
אנכי מצוה היום" - 'בכל יום יום יהיו
בעיניך כחדשים', וכתוב (שם ו): "היום
הזה נהיית לעם", ודרשו רבותינו ז"ל
ומוכא בפרוש רש"י: 'בכל יום ידמה
בעיניך כאלו היום נבנסת עמו בבירת'.

פי באמת אם יתפלל האדם על עצמו
היטב יראה שכל הפלפולים ונפילות
וירידות וחלישות הדעת שיש לו, הכל
הוא על ידי רבוי המחשבות מיום שעבר
ליום הבא ומשעה לשעה, שרב העולם
הם פזונים בעיני עצמו, וכל אחד נחשב
בעיני עצמו כאלו כבר נזקן בדרךיו שרגיל
בהם ימים רבים עד שאי אפשר לו לשוב
לדרך אחר. ומחמת שהוא יודע בעצמו
שהוא רחוק מדרך הישר באמת, על כן
נמצאים רבים שמאשים עצמם
מלהתקרב באמת להשם ויתברך, ואפילו
מעט העבודה והמצוות שמקיימים הוא

כמו מצות אנשים מלמדה, ועשים אותם
כלי התעוררות וחיות, והכל מחמת
הזקנה שנקצה עליהם שנחשבים
בעיניהם פזונים כנ"ל, שזה מוזק מאד
מאד, כמו שהזהיר אדמו"ר ז"ל מאד
מאד, ואמר שאסור להיות זקן, הן חסיד
זקן, הן צדיק זקן וכו' (שיחות תר"ן סימן טא). פי
לא מפעיא מי שתעה מדרך הישר לגמרי
ועושה מה שעושה רחמנא ליצלו, כל
אחד כפי מה שידע בנפשו ונדמה בעיניו
כזקן ורגיל בנפשו אשר לא מוכים לאיש
כזה בודאי מזקת הזקנה הזאת בלי
שעור, פי יכול לילך לאבוד לגמרי חס
ושלום אם לא יתעורר להתחדש, שזה
עקר התשובה בחינת (אצה ה): "השיבנו ה'
אלך ונשובה חדש ימינו וכו'" 'חדש'
דיקא. אלא אפילו הכשרים קצת, ואפילו
צדיקים וחסידים, אם הם פזונים אצלם
ועושים עבדתם כזקן הרגיל מכבר בזה,
גם כן אינו טוב, כמו שאמר רבנו ז"ל
שאפילו צדיק זקן אינו טוב.

פי היצר הרע נקרא 'מלך זקן וכסיל'
(משל ה), פי עקר העבודה הוא
התחדשות, בחינת (ישעה ט): "זקנו ה'
יחליפו פח יעלו אבר בנשרים", שצריכין
להתחדש בכל יום ממש בבחינת 'אשר
אנכי מצוה היום' - 'בכל יום יהיו בעיניך
כחדשים' הנאמר בקריאת שמע וכו'
כנ"ל. פי מי שמחזק עצמו להתחיל בכל
פעם מחדש בודאי לא יפול לעולם אפילו
אם יעבור עליו מה, פי צריך האדם לסלק

לקוטי הלכות

הלכות בשר בחלב ד

יורה דעה רצה

מדעתו ולהעביר ממשחבתו לגמרי כל מה שעבר ביום העבר או בפשעה העוברת, ונדמה בעיני עצמו בכל יום ואפילו בכל שעה, כאלו היום נולד בבחינת (תהלים ב): "אני היום ילדתיך", וקתיב (שם צה): "היום אם בקולו תשמעו", שצריך לחשב בכל יום ובכל עת ופשעה כאלו היום ובאותה השעה הוא נולד וכא לעולם ורוצה להתחיל להכיר את מי שאמר וקרה העולם, ואף-על-פי שקבר היה בן אלפים רפי רבבות פעמים שרצה להתחדש ולהתחיל להתקרב להשם יתברך ולא עלתה בידו, ואפילו אם נפל בכל פעם למה שנפל רחמנא לצלן, אף-על-פי-כן אל יסתפל על זה כלל, וישפת כל זה, כי זה היום והשעה שהוא עומד בו עתה עדין לא היה בעולם ומי יודע מה יכול לזכות עדין עתה באותו היום ובאותה השעה.

כי השם יתברך מחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית, ואין יום דומה לחברו ואין שעה דומה לחברתה, וכמוכא בכתיב האר"י באריכות מזה גדל השנויים לאין מספר הנעשים בכל יום ויום ואפילו בכל שעה ושעה, ענין שם בעין חיים בתחלתו בהיכל אדם קדמון שער א' ענף ה' מה שכתוב שם: "ואין שעה זו דומה לשעה זו, ומי שמסתפל בענין הליך המזלות וכוכבים ושנוי מצבן ומשמדן ואידך ברגע אחד הם באפן אחר והנולד בו יקרה מארעות שונות מהנולד

ברגע שקדם לזה, ומזה יסתפל ויבין בעולמות העליונים שאין להם קץ ומספר. ואם תפקח עיני שכלך ותשפיל דברי, כי אין שכל בלב אדם לעמוד על כל פרטים, ועל זה אמר דוד המלך עליו השלום (תהלים קיט): "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". ושלמה המלך עליו השלום שכתוב בו ויחכם מפל האדם אמר (קהלת ו): "אמרתיו אהפכמה והיא רחוקה ממני". ולך וראה מה שכתוב בספר התקונים (תקון כב דף סה) במה שכתוב: 'קם רבי שמעון ואמר: סבא סבא וכו' ולבושין דאיהו לביש בצפרא, לא לביש ברמשא ולבושא דלביש ביומא דא לא לביש ביומא הנניא'. ובהו תבין אידך משתנה מעמד ומצב העולמות שהם הלבושין של האין סוף ברוך הוא לכמה שנויין בכל עת ורגע' (עד כאן לשון הגמ' חיים).

וכל אלו השנויים לאין קץ של כל העולמות, הפל בשביל לקרב ולהמשיך את כל בני עולם בכל עת אליו יתברך, שזה עקר התכלית ובשביל זה האציל וברא ויצר ועשה הוא יתברך את כל העולמות מראש ועד סוף, הפל בשביל האדם השפיל הזה, כדי שיכיר אותו יתברך בזה העולם דיקא פידיע, ובשביל זה משנה השם יתברך הנהגת העולמות בכל עת ורגע הפל בשביל האדם, כי השם יתברך מתגלגל עם העולם בכל דור ודור, ובפרטיות עם כל אדם ואדם בכל יום ובכל עת ובכל שעה,

ומשעה הנהגת כל העולמות מראש ועד סוף בכל עת ורגע כנ"ל, הכל בשביל לרמוז לכל אחד ואחד רמזים כפי מה שהוא שיתקרב אליו ותברך ממקום שהוא שם בעת ההוא. וכמו שכתב אדמו"ר ז"ל בהתורה "ייהי מקץ - זרון" (פסיקין טז), ענין שם מה שכתוב שם, שהשם ותברך מצמצם עצמו מאין סוף עד אין תכלית ומרמוז לכל אחד ואחד רמזים כפי האדם וכפי היום וכפי המקום כדו שיתקרב לעבודתו וכו' (ענין שם היסוד).

נמצא, שאין ראיה כלל מיום לחברו ומשעה לחברתה כי העולמות והגלגלים וכו' משתנים בכל עת ויכול להיות שאף על-פי שער הגה היה מה שהיה, אף על-פירכן עתה עתה יכול לעשות איזה נחת רוח להשם ותברך באשר הוא שם, כי כל השתנות העולמות וכו' הכל בשביל כל אדם, כי חייב כל אדם לומר 'בשבילי נברא העולם' (פירוש לז). ועל-פיו צריך כל אדם להאמין ששכל עת ושעה ורגע כל ימי חייו יש בכח האדם להתחיל מעתה ואל יסתפל כלל על יום שלפניו ולאחריו, רק יחזק עצמו עתה להתקרב לה' ותברך בפה שיוכל בעסק התורה או תפלה, או איזה מצוה. ואם אינו יכול לעשות דבר באותה השעה, על כל פנים ישתוקק ויכסוף לה' ותברך כי רצון וכסופין דקדושה יקר מן הכל (כמבאר בדבריו הקדושים כמה פעמים):

ב וזה בחינת מצות שלוח הקן, כי מבאר בתקונים, ששן צפור מרמז על נשמתו דאתתרכו מאתריהו, הינו הנשמות הרחוקים מה' ותברך על-ידי מעשיהם שאינם טובים. ועל זה מרמז הפסוק, 'כי יקרא קן צפור לפניך בדרך וכו'', שמי שרוצה לקח ולקרב אלו הנפשות הנפולות לזכות בהם, לקרבם לה' ותברך, שאי אפשר לו לקרבם כי אם על-ידי שישתדל תחלה לשלח ולסלק מהם את חכמתם ודעתם שיש להם מכבר, שישלקו דעתם מעצמם כאלו אין להם שום שכל כלל, כמו שפרש רבנו ז"ל (פסיקין כג), על פסוק: "עם נבל ולא חכם", עמא דקבילו אוריתא ולא חכימו, שאי אפשר להתקרב לצדיקי אמת ואל התורה כי אם בשמשליכין מעצמן כל החכמות שמכבר, כאלו אין לו שום שכל כלל. ואפלו בשנכנס בעבודת ה' צריך לסלק מדעתו כל החכמות והבלבולים המבלבלים אותו מיום לחברו כנ"ל, שכל זה נמשך מהחכמות של הכל שהרגל בהם מנעוריו שנאקבעו בו כאלו קבלם מזה סיני. ובאמת אלו הפכרות והחכמות שלו המבלבלים אותו נמשכין רק מעין הדעת טוב ורע, מזהמת הנפש שהפיל בחוה שהותה אם כל חי', ומשם נמשך שכל אדם כשנולד ממעי אמו, יש בו אחיות הזהמא הזאת בבחינת ובחמא יחמתי אמו. ומשם נמשכין כל אלו הבלבולים והפכרות של שמות המבלבלין

לקוטי הלכות

הלכות בשר בחלב ד

יורה דעה

רצו

ומונעין את האדם מדרך החיים. וזה בחינת "שלה תשלח את האם ואת הבנים תפח לך", שאי אפשר לקרב הנפשות שהם בחינת אפרוחים או ביצים, דלית גרפין דילהון שלמין, דהיינו הנפשות שאין להם עדן שלמות ואין להם כנפים לפרח בעבודתו ותברך ולהתקרב אליו ותברך. "והאם רובצת על האפרוחים או על הביצים", 'האם' זה בחינת "אם לבניה תקרא. בחינת השכל של כל אחד ואחד, כי עקר חיות וגדול של כל אחד ואחד הוא משכלו, שהוא מתיזה ומנהיג ומקים אותו בבחינת ההכמה תחיה, ועל-כן תקרא השכל "אם הבנים". וזהו והאם רובצת על האפרוחים וכו', שאם הבנים, שהוא אם לבניה, שהוא השכל של כל אחד ואחד שגולד עמו ממעי אמו, רובץ על האפרוחים וכו', כי השכל שיש בכל אדם ממעי אמו רובץ על נפשו לחיותו ולגדלו, אבל מחמת חטא אדם הראשון נאחו זהמת הנחש בזה השכל כנ"ל ומשם באין כל הסברות והחכמות של שטות והכל המבלבלין את האדם. ועל זה הזהירה התורה, שמי שרוצה לקחת ולפוט בהם, דהיינו לקרבם לה' ותברך, שישלח את האם תחלה, בחינת "שלה תשלח את האם", שיראה לשלח ולסלק ולהעביר מהם את כל החכמות והסברות שיש להם מכבר, שהם בחינת אם כנ"ל, ואחר כך, ואת הבנים תפח לך, שאחר כך יוכל לקרבם שיהיו נקראים בנים, כי

כ' המלמד בן חברו תורה פאלו ילדו' (פנדרין ט), כי בודאי נחשב פאלו ילדם ממש, כי הוא מסלק מהם השכל שמכבר, שמשם היה חיותם מתחלה ממעי אמו וממשיך בהם שכל חדש וחיות חדש פאלו גולדו היום ממש, ועל-כן עתה דיקא נקראים "בנים", בחינת בני אמה אני היום ילדתיך, כי זה עקר ההתקרבות מה שמסלק שכלו שמכבר ונחשב לו פאלו גולד היום ואז נקראים בנים, בחינת "בני אמה אני היום ילדתיך" כנ"ל:

דף ע"ב

ג וזהו בחינת אסור בשר בחלב, שאסור לבשל ולאכל בשר בחלב. כי חלב אם זה בחינת החיות והשכל שנמשך ממעי אמו, שהוא מתיזה ומקים את הגולד, אבל אף-על-פי שהוא עקר חיות וקיום הגולד, אף-על-פי-כן צריכין אחר כך לברר ולפד הגולד מהזהמא הנאחו בהחלב אם מחטא אדם הראשון כנ"ל, ועל-כן אסור לבשל ולאכל בשר בחלב, כי אסור לערבם יחד, כי כל אחד ואחד הוא ברור בפני עצמו. ועל-כן כל אחד באנפי נפשיה שרא, ותרויהו כחדא אסורין, כי הברור נעשה בכל דור ודור וכן בכל יום ויום כפי הדור וכפי היום. ומחמת זה בעצמו צריך האדם לזהר מאד בשרצה להתקרב לה' ותברך שישליך מאותו הסברות והחכמות שיש בו מכבר, כי פאלו אם נדמה לו שנמשכה לו סברא זאת מאיזה ספר, אף-על-פי-כן

ומאחר שספקא זאת מרחקת אותו מה' יתברך, צריך לסלקה מדעתו, פי ידוע שיש בהתורה שני פחות, זכה - געשה לו סם חיים, לא זכה - געשה לו סם מות. ועל זה הוקירו רבותינו ז"ל, "לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל", ואמרו שם, אין לך אלא שופט שכימיה, ואפלו אומר לך על ימין שמאל ועל שמאל ימין וכו', כי בכל דור ובכל יום משתנים העולמות וכו' פנ"ל, וכן נשתנים הפרזים של הניצוצות, שצריכין לברר בכל פעם כל אחד ואחד כפי מדרגתו. וכפי הפרוז שבכל דור, משם נמשך החיות והקיים של כל החיות והעופות והבהמות ושל כל הדברים שבעולם. ועל-כן החלב והבשר הם בחינת שני מיני פרזים שגמשיכין משני דורות ועל-כן אסור לערבם יחד, כי מבאר בהתורה 'חותם בתוך חותם' (בסיון כב), שיש בחינת געשה ונשמע שהם בחינת שני הכתרים שזכו ישראל בשעת קבלת התורה ונעשה ונשמע הם בחינת נגלה ונסתר, תורה ותפלה, אב וזן וכו' (עין שם הישב). ויש בכל דרגא ודרגא ובכל עולם ועולם בחינת געשה ונשמע, נגלה ונסתר וכו', כי הנשמע והנסתר של מדרגה התחתונה הוא בחינת געשה, בחינת נגלה אצל מדרגה הגבה ממנה ויש לה בחינת גשמע, בחינת נסתר גבה ממנה, וכן מדרגא לדרגא ומעולם לעולם:

וצריך כל אדם לעלות מדרגא לדרגא, לעלות מנעשה ונשמע זה לנעשה ונשמע גבה ממנה וכן לעולם וכו'. וקדם שעולין מדרגא לדרגא צריך שיהיה לו ירידה קדם העליה, פי הירידה היא תכלית העליה וכו'. וזה "ביום ההוא יבקש עון ישראל ואיננו וכו'" (עין שם כל זה הישב). ועל-ידי געשה ונשמע שמחה, בחינת "ושמחת עולם על ראשם וכו'". ועל-ידי שמחה זוכין לעזרה, שעל-ידי זה משברין עזרת דסמרא אחרא, דהינו עזרת הגוף ועזרת של עני פנים שברור, הרוצים למגע מדרכי הקדשה מלהתקרב לצדיקי אמת וכו'. וכל זה משברין על-ידי עזרת דקדשה שהוא בחינת קולות שזוכין לזה על-ידי שמחה, שמשברין על-ידי בחינת געשה ונשמע, בחינת נגלה ונסתר, תורה ותפלה וכו' פנ"ל (עין שם כל זה הישב). ומבאר שם, שעקר השמחה נמשך מבחינת תפלה שהיא יראה, בחינת בושח וכו'. ועל-ידי השמחה הזאת זוכין לעזרת דקדשה. נמצא, שעזרת דקדשה נמשך מבחינת בשרת, מבחינת 'ובשרת פנים לגן עדן וכו' (עין שם הישב). ועין שם עוד מה שמבאר שם, שצריכין להתפלל לה' יתברך שידע איד להתנהג עם העזרות, פי מצד אחד העזרות רע מאד, פי עז פנים לגיהנום וכו', אבל בקדשה צריכין מידת העזרות מאד, פי אי אפשר להתקרב אל הקדשה בלא עזרת, פי צריך שיהיה לו עזרת גדול כנגד העני

לקוטי הלכות

הלכות בשר בחלב ד

יורה דעה רצט

פנים שבדור הרוצים להחליש דעתו ולמנעו מדרך האמת. וכן צריך שיהיה לו עזרת דקדושה לעמוד כנגד עזרת הגוף שהוא עו וזקק בהתאוות וכו'. ועל זה התפלל התנא, יהי רצון שתבנה עירך במהרה בימינו וכו', שיהיה העזת עזרת דקדושה שממנו נבנה ירושלים וכו' וכו' (עין שם כל זה היטב):

ד וזה בחינת אסור בשר בחלב, כי חלב הוא בחינת חלישות, בחינת בושח, כנראה בחוש שהחלב הוא מאכל קטנים ואינו מחזיק את הגוף, אדרבא, מחליש אותו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל על פסוק, "מים שאל חלב נתנה", שהחלב מכביד את הגוף ומחלישו. וחלישות זה בחינת בושח, שהוא בחינת חלישות הדעת. וכן מרמז בדברי רבנו ז"ל, במקום אחר, שחלב הוא בחינת בושח, עין בהתורה 'עתיקא ממיר וסתים' (בסיון טו), עין שם מה שמבאר באות ז' על פסוק, "תכלם שבעת ימים", כי התלמה אזיל סוקא ואתי חורתא, הינו דם נעפר ונעשה חלב, עין שם. נמצא, שהחלב הוא בחינת חלישות, בחינת בשר והבשר הוא להפך, כי הבשר הוא בחינת עזות. כי עקר עזות הגוף הוא הבשר שהוא עקר הגוף. וכן בהתורה 'חותם בתוך חותם' הנ"ל, מכנה עזות הגוף בשם "בשר", כמו שמבאר שם, שצריך לרחם על בשר הגוף להכניע העזות ממנו וכו', עין שם

מה שנאמר על פסוק, "מקול אנהתי דבקה עצמי לבשרי וכו'", שמכנה שם הגוף שבו נאחו העזות בשם "בשר". נמצא, שבשר הוא בבחינת עזות, וחלב הוא בחינת חלישות, בחינת בשר. וכל חד באנפי נפשיה שריה, אבל תרוהו פחדא אסירי, כי אלו השני מדות, עזות ובשר, הם שני הפכים, אבל שניהם צריכים אל הקדושה מאד, אך צריכין לזהר מאד להשתמש עם כל מדה ומהה במקומה הראוי, אבל לא להפך חס ושלום, ומי שפוגם בהם ומהפך הסדר שמשמש בעזות במקום שצריכין בשר, או שמתבלש במקום שצריכין עזות, הוא מקלקל בזה מאד, ועל-ידי זה עקר ההתרחקות מה' ותברך. וזה בחינת פגם אסור בשר בחלב, כי באמת בקדושה צריכין שניהם, עזות ובשר ושניהם אחד בשרשם ותלוים זה בזה פמוכן ומבאר בהתורה הנ"ל שעזות דקדושה נמשך מבשרת, עין שם, כי באמת צריך שיהיה להאדם מדת הבשר דקדושה, דהינו להתבליש מאד מה' ותברך מלעבר על רצונו חס ושלום אפלו פחוט השערה. ומי שזוכה לבושח הזאת, שמתבלש מה' ותברך לעבר על רצונו, חס ושלום, על-ידי זה מתחזקת נשמתו בעזות גדול וזכה להתפלל לה' ותברך, וזכה לבחינת געשה ונשמע שמשם נמשך שמחה שהוא בחינת עזות דקדושה, ועל-ידי זה מכניע עזות הגוף לגמרי:

נמצא, שעזות דקדושה נמשך מבושה דקדושה, אבל להפך, חס ושלום, כשיש לו בושה דסטרא אחרא שמתבטא מפני המלעגים להתפלל בכונה, או לעשות איזה דבר שבקדושה, על-ידי זה נחלשת נשמתו, חס ושלום, ומתגבר עזות הגוף. וכן להפך על-ידי עזות הגוף שממלא תאוות לבו, חס ושלום, על-ידי זה באים עליו חרפות ובושות, חס ושלום, על-ידי צריך האדם לפלס דרכיו שיהיה לו מדות העזות והבטות, וישתמש עם כל מדה ומדה במקומה וישענה כראוי ולא להפך, חס ושלום, הרינו בשמגיע לאיזה תאוה מפל שפן עברה, חס ושלום, צריך שיהיה לו בושה גדולה מה' ותברך מלעבר על רצונו חס ושלום, אפלו הנועה קלה מפל שפן לעבר עברה חס ושלום, אבל כשצריך להתפלל או לעסק בעבודת ה' או צריך שיהיה לו עזות גדול דקדושה בכל הבחינות, הן כנגד בני העולם שלא יתביש מפני המלעגים ולא יתבטל, חס ושלום, מפני הליצנות של העוי פנים שבדור. וכן אפלו כנגד ה' ותברך בעצמו צריך שיהיה לו עזות גדול, כי אף-על-פי שבודאי צריכין להתביש לפני ה' ותברך אפלו לעשות מצוה וצריך שידע בנפשו שאינו ראוי לעשות מצוה ולהתפלל לפני ה' ותברך (כמו שפרש רבנו ז"ל, במקום אחר, בלשון הגאון סימן עב), אף-על-פ"י אסור לאדם שיהיה נשאר בזה, חס ושלום, רק צריך

להתחזק ולהתגבר בעזות גדול מאד ולומר, אף-על-פי שאיני כדאי להתפלל לפניך, ומי אנכי שאזכה להתפלל לפניך וכו'. אף-על-פ"י כן בחסדך הגדול אני בוטח שאתה שומע תפלת כל פה ואני מעז פני נגדך לבקש ממך כל מה שאני צריך וכו' (פמבאר כל זה בדברי רבנו ז"ל, במקום אחר), אבל מי שמחפך הסדר בענין העזות והבטות ומשתמש בבטות במקום שצריכין עזות, או להפך, הוא פוגם הרבה מאד. וזה בחינת אסור בשר בחלב, כי זה ידוע שכל המאכלין צריכין ברור לבררם מאחיות הרע הנמשך מזהמת הנחש, מאחיות עין הרע טוב ורע ועקר הרע הוא בחינת עזות דסטרא אחרא, כי עזות מלכותא בלא תנא (פמבאר סימן ע"א), שהוא בחינת מלכות הרשעה, וזהמת הנחש שמשם כל התאוות וכל העברות, חס ושלום, שבלם נמשכין מעזות הגוף שהוא עו ותזק בהתאוות. וכמו שאמר רבנו ז"ל, בהתורה 'מרכבת פרעה' (בסימן ע"א) שעזות דסטרא אחרא הוא זהמת הנחש, ענין שם, וזה העזות דסטרא אחרא שהוא זהמת הנחש, זה עקר בחינת הרע הנאחז בכל הדברים שבעולם. וזה בחינת כל המאכלות אסורות שבתורה, כי כל המינים ממאים שאסרה עלינו התורה הוא מחמת שבהם נאחזו הרע ביותר שהוא עזות דסטרא אחרא, וכנראה קצת בחוש שרב המינים ממאים הם עני נפש ביותר, כמו התלבים

לקוטי הלכות

הלכות בשר בחלב ד

יורה דעה

שא

עזי נפש, ועל־כן אסורים לנו לאֲכֹלם, כי אין לנו פח לְכַרְרם מַחֲמַת שִׁבְהֵם נֶאֱחָזוּ הַרַע בְּיוֹתֵר, שֶׁהוּא עֲזוּת הַגּוֹף, עֲזוּת דְסִמְרָא אַחְרָא, עַל־כֵּן אֲסוּרִים בְּאֵכִילָה כְּדִי שְׂלֵא יִתְגַבֵּר עַל הָאָדָם עַל־יְדֵי אֲכִילָתָם עֲזוּת הַגּוֹף, חֵס וְשְׁלוֹם, וְכֵן לְהַפְּךָ כָּל הַשְּׂקָצִים וְרַמְשֵׁים אֲסוּרִים מַחֲמַת שֶׁהֵם בְּתַקְלִית הַחֲלִישוּת בְּיוֹתֵר וְאִין בָּהֶם שׁוֹם עֲזוּת דְקַדְשָׁה, וְזֶה נִמְשָׁד גַּם כֵּן מִזְהַמַּת הַנְּחָשׁ, שֶׁזֶהוּ בְחִינַת בִּשְׁת וְחֲלִישוּת דְסִמְרָא אַחְרָא, עַל־כֵּן אֲסוּרִים בְּאֵכִילָה, כִּי אִי אֶפְשֵׁר לָנוּ לֵאכֹל כִּי אִם מַה שֶׁהִתִּירָה הַתּוֹרָה כִּפִּי מַה שִׁשְׁעָרָה הַתּוֹרָה הַמִּינִים טְהוּרִים הַנִּמְשָׁכִין מִהַקְדְּשָׁה שֵׁישׁ לָנוּ פֶח לְכַרְרם, דִּהִינּוּ שְׂעֵל־יְדֵי אֲכִילָתָם לֹא יִהְיֶה נִמְשָׁד עֲלֵינוּ עֲזוּת דְסִמְרָא אַחְרָא וְלֹא חֲלִישוּת וּבִשְׁת הַסִּמְרָא אַחְרָא, רַק נִזְכָּה לְכַרְרם, שִׁיְהִיָּה נִמְשָׁד עֲלֵינוּ עֲזוּת דְקַדְשָׁה שִׁיְהִיָּה לָנוּ פֶח עַל־יְדֵי אֲכִילָתָנוּ, לְהַתְּגַבֵּר בְּעִבְדַת ה'.

ה וְזֶה בְחִינַת שְׁחִיטָה, שְׂאֵי אֶפְשֵׁר לֵאכֹל שׁוֹם בַּעַל חַי כִּי אִם עַל־יְדֵי הַשְּׁחִיטָה, כִּי הַשְּׁחִיטָה הִיא כְּדִי לְהַכְנִיעַ מִהַבְּהֵמָה רוּחַ הַבְּהִמְיוּת שִׁשְׁם נֶאֱחָזוּ עֲזוּת דְסִמְרָא אַחְרָא, עֲזוּת הַגּוֹף, שֶׁהוּא בְחִינַת רוּחַ הַבְּהִמְיוּת שִׁמְשֵׁם כָּל הַתְּאֻוֹת שֶׁהֵם עֲזוּת הַגּוֹף, כִּי אֶפְלוּ הַמַּאֲכָלִים טְהוּרִים כֻּלָּם יֵשׁ בָּהֶם אֲחִיזוּת הַרַע מִעַן הַדַּעַת מִטּוֹב וְרַע, רַק שֵׁישׁ לָנוּ פֶח לְכַרְרם עַל־יְדֵי מַצּוּוֹת הַתּוֹרָה, וְעַל־כֵּן צְרִיכִין שְׁחִיטָה, כִּי הַסְּפִין וְהַתְּרַבּ שֶׁל שְׁחִיטָה הוּא בְחִינַת

גְבוּרָה דְקַדְשָׁה, בְּחִינַת (הַתְּלִים מֵה, ד) "חַגְלוֹר חֲרָפָד עַל יָרֵךְ, גְבוּרָה". וְגְבוּרָה זֶה בְּחִינַת עֲזוּת, כְּמוֹ שִׁכְתוּב: "ה' עֲזוּ וְגְבוּרָה". וְזֶה בְחִינַת קוֹלוֹת שֶׁהֵם עֶקֶר בְּחִינַת עֲזוּת דְקַדְשָׁה, בְּחִינַת רִמְמוֹת אֶל בְּגוֹרָם וְהַרְבּ פִּיפּוּת בְּיָדָם, הִינּוּ שְׂעֵל־יְדֵי הַסְּפִין וְהַתְּרַבּ שֶׁל שְׁחִיטָה מִתְּגַבְּרִין בְּעֲזוּת דְקַדְשָׁה וּמִכְנִיעִין עַל־יְדֵי זֶה מִהַבְּהֵמָה עֲזוּת דְסִמְרָא אַחְרָא, שֶׁהוּא רוּחַ הַבְּהִמְיוּת, שֶׁהוּא בְחִינַת עֲזוּת הַגּוֹף כְּפִ"ל. וְעַל־כֵּן צְרִיךְ הַשׁוֹחֵט שֶׁיִּקְבַּל הַסְּפִין שֶׁל שְׁחִיטָה מִהַחֵכֶם, כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל שֶׁהַטָּבַח צְרִיךְ לְהִרְאוֹת סְפִינוּ לְחֵכֶם, כִּי כָל חֵכֶם שְׂעוֹסֵק בַּתּוֹרָה וְזֹכֶה לְפִי בְחִינַתוֹ לְבְחִינַת גַּעֲשֵׂה וּנְשַׁמַּע שִׁמְשֵׁם עֶקֶר פֶּח הַעֲזוּת דְקַדְשָׁה, וְעַל־כֵּן אִי אֶפְשֵׁר לְהַשׁוֹחֵט לְשַׁחֵט כִּי אִם כִּשְׂמֻקְבַּל רְשׁוּת תַּחֲלָה מִהַחֵכֶם כְּדִי שֶׁיִּקְבַּל מִמֶּנּוּ פֶּח הַעֲזוּת דְקַדְשָׁה שֶׁזֹּכֶה הַחֵכֶם כְּפִ"ל, כִּי עֶקֶר הַשְּׁחִיטָה עַל־יְדֵי בְחִינַת הַעֲזוּת דְקַדְשָׁה שֶׁהוּא בְחִינַת הַסְּפִין שֶׁל שְׁחִיטָה, שְׂעֵל־יְדֵי זֶה מִכְנִיעִין עֲזוּת הַגּוֹף שֶׁהוּא בְחִינַת רוּחַ הַבְּהִמְיוּת כְּפִ"ל, וְעַל־כֵּן אִין שְׁחִיטָה אֶלָּא מִן הַצִּנּוּר, כִּי עֶקֶר אֲחִיזוּת הַעֲזוּת הוּא בְּהַצִּנּוּר שֶׁהוּא מְקוֹם הַקּוֹלוֹת, כִּי כָּל הַקּוֹלוֹת יוֹצְאִין דְרָד הַצִּנּוּר וְכָל הַקּוֹלוֹת הֵם בְּחִינַת עֲזוּת כְּפִ"ל. וְזֶה בְחִינַת בְּצִנּוּר יִלּוּן עוֹ, שֶׁעֶקֶר הַעֲזוּת בְּהַצִּנּוּר. וְכֵן בְּפָרוֹשׁ רַש"י עַל פְּסוּק "עַד צִנּוּר יִגִּיעַ" (שְׁעִיָּה ח), עַד עֶקֶר תִּזְק צִנּוּרָם, מִבְּאֵר שֵׁם שֶׁהַצִּנּוּר מִרְמֵזו

על עקר עזות וזקק הגוף, ועל-כן השחיטה מן הצואר דיקא, כדי להכניע עזות הבהמיות שהוא עזות הגוף, שעקר אחיזתו בבחינת הצואר מקום הקולות כפ"ל, להכניעו על-ידי הספין של שחיטה שהוא בחינת עזות דקדושה כפ"ל:

ו נמצא, שעקר האסור של המינים טמאים הוא מחמת שהם בבחינת העזות דסטרוא אחרא, שאי אפשר לנו לבררם, ומינים המתרים יש בהם גם כן אחיות העזות דסטרוא אחרא, רק שיש לנו פח לבררם על-ידי מצוות התורה כפ"ל. ועל-כן אסרה תורה לערב בשר בחלב, כי חלב הוא בבחינת חלישות, בחינת בשת. ובשר הוא בבחינת עזות כפ"ל. וכל אחד צריך ברור, כי החלב צריך לבררו שהיה בבחינת בשת דקדושה, כי בשת דסטרוא אחרא הוא עקר עזות דסטרוא אחרא כפ"ל. וכן הבשר צריך ברור, לבררו מעזות דסטרוא אחרא, ליבות על-ידי אכילת הבשר לעזות דקדושה שנמשך משמחה. וזה בחינת אין שמחה אלא בבשר בהמה שמביאין ממנה קרבן. נמצא, שבשר מביא לידי שמחה שהוא בחינת עזות דקדושה כפ"ל, ועל-כן בשר בחלב כל חד באנפי גפשיה שריה, כי כל אחד ואחד לבדו יכולין לבררו בשרשו, להעלותו אל שרש קדושתו כפ"ל, אבל שניהם ביחד אסורים באסור חמור, כי עקר אחיות הסטרוא אחרא הוא מתערבת מבחינת היכלי

התמורות שמחליפין וממירין המדות, עזות בבשת, ובשת בעזות, שבמקום שצריכין עזות מחלישין דעתו להתבטא, כדי שיתרשל בעבודתו וכן להפך. וזהו בחינת אסור בשר בחלב שתקף בשמתערבין יחד, מתגבר העזות דסטרוא אחרא ביותר ומחליש דעת האדם מלהתגבר בעבודת ה', כי העזות דסטרוא אחרא והבשת דסטרוא אחרא שיש להם ערוב אחזה בהבשר בחלב כפ"ל, בשמתערבים יחד שוב אין לנו פח לבררם, כי נאחזים ומתגברים זה מזה, כי עקר פח עזות דסטרוא אחרא הוא מבשת דסטרוא אחרא, שמחמת שמתבטא להתפלל ולעסוק בעבודת ה' מפני הפלעגים, על-ידי זה מתגבר בו עזות הגוף לכל התאוות ואחר כך הוא בעצמו מעז כפני יראי ה'. וכן להפך על-ידי העזות דסטרוא אחרא בא לידי בושה וקלמה בעולם הזה ובעולם הבא, רחמנא לצלן, וכפ"ל. על-כן בשמתערבים יחד בשר בחלב, מתגבר אחיות הסטרוא אחרא ביותר על-ידי שמתערב יחד אחיות העזות דסטרוא אחרא באחיות הבושה דסטרוא אחרא הנאחזים בחלב ובשר ושוב אי אפשר לנו לבררם, כי עקר אחיותם מתערבת, שעל-ידי זה מחליפין וממירין המדות להשתמש בכל מדה להפך, חס ושלום, וכפ"ל. אבל כל אחד בפני עצמו מותר, כי כל אחד בפני עצמו אפשר לנו לברר בשרשו, אבל

לקוטי הלכות

הלכות בשר בחלב ד

יורה דעה

שג

בשמתערבים יחד משם עקר אחיותם מבחינת תערובת כג"ל ואו אי אפשר לנו לבררם ועל-כן אסורים ביחד:

ז ועל-כן עקר האסור מן התורה הוא דרך בשול דיקא, כי עקר הבשול הוא בחינת ברור, שעל-ידי האש נתברר ונבדל הרע מהמאכלים ואו דיקא ראוי לאכילת אדם, כי האש מכלה הזהמא ורע הנאחו בו, כי מהאש יצאו והאש האכלם. ועל-כן אז בעת הבשול שעוסקין לברר המאכלים, אז עקר האסור של תערובת בשר בחלב, פרי שלא התגבר הסמרא אחרא על-ידי תערובת העזות והבשלה, שמשם עקר וניקתם להפך הסדר, להטעות את האדם, חס ושלום, שיהיה לו בשת במקום שצריך עזות או להפך, חס ושלום, וכנ"ל:

ח וזה שכתבה התורה אסור בשר בחלב בלשון "לא תבשל גדי בחלב אמו", אף-על-פי שבאמת כל בשר בהמה אסור בחלב מן התורה, כמו שאמרנו רבותינו ז"ל, אך זה מרמז על ענין הפנים הנעשה מבשר בחלב שמתערב העזות דסמרא אחרא בהבשלה, שמשם עקר אחיותם והתגברותם שאי אפשר לנו לבררם, כי גדי מרמז על עזות בחינת גדי עזים, לשון עזות. וזה בחינת שעיר עזים, בחינת עשו איש שעיר, שהוא עקר עזות דסמרא אחרא, עזות הגוף, והמת הנחש, מלכות הרשעה, שמלכותם רק על-ידי

עזות, שהיא מלכותא בלא תנא. ועל-כן רב קרבנות צבור הפאים לכפר הם שעיר עזים, שהם כל המאות צבור, שהם שעירי ראש חדש ושל מועדות. וכן שני שעירי יום הכפורים, הכל מחמת ששעירי עזים שם עקר אחיות עזות דסמרא אחרא, ועל שם זה נקראים בשם עז לשון עזות, ושם עקר הברור. על-כן על ידם עקר הכפרה, כי אין הדין נמקם אלא בשרשו. ועל-כן קראה התורה כל הבהמות בשם גדי, כמו שאמרנו רבותינו ז"ל, כל מקום שנאמר גדי, אף עגל וכבש במשמע. כי כל הבהמות יש בהם אחיות העזות שהוא בחינת רוח הבהמיות. ועקר העזות הוא בבחינת גדי עזים כג"ל, על-כן כלם נקראים בשם "גדי" כג"ל.

ועל-כן באסור בשר בחלב שעקר האסור שלא יתגבר העזות דסמרא אחרא על-ידי שיתערב עם בחינת בשת וכו' כג"ל. על-כן קראה התורה האסור של כל בשר בהמה בשם גדי, לרמז שעקר האסור מחמת בחינת העזות, שהוא בחינת גדי עזים כג"ל. וזה בחינת בחלב אמו, אף-על-פי שהאסור אפילו בחלב אחרת, להורות שעקר האסור מחמת שהחלב נמשך מבחינת חלישות ובשלה, שהוא בחינת חלב אם, כי הנקבות הם בבחינת חלישות ובשלה, כנגד הזכר שהוא עז ותוק. וזה עקר האסור שלא יתערבו העזות בהבשלה שהוא בחינת גדי בחלב אמו, שמשם עקר וניקתם על-ידי

שְׁמִירֵינוּ וּמְחִלְפֵינוּ הַסֶּדֶר כִּנ"ל. גַּם חֵלֶב
 אִם מְרֻמָּו שְׁעַל־יָדַי כָּנָם זֶה נֶאֱחָז, חֵס
 וְשֵׁלוֹם, הַזֶּהמָא שֶׁל הַנְּחֹשׁ שֶׁהִטִּיל בַּחֲנֹה
 שְׁהִיתָה אִם כֹּל חַי, שְׁמִשָּׁם עֵקֶר הָעוֹזֹת
 דְּסִמְרָא אַחְרָא, שְׁהוּא בְּשֵׁת דְּסִמְרָא
 אַחְרָא שְׁמַחְלִישׁ אֶת הַדַּעַת מִלְּהַתְגַּבֵּר
 בַּעֲבוּרַת ה' וְכִנ"ל:

ט וְעַל־כֵּן הַשְּׁבִטִים כִּשְׁפָנָמוּ בְּמִכִּירַת
 יוֹסֵף שְׁחֲטוּ שְׁעִיר עֲזִים, כִּי
 עֵקֶר הַמַּחְלֵקֶת שְׁלָהֶם הָיָה בַּעֲנֵן
 הַמְּלָכּוֹת, שְׁאָמְרוּ שְׂיוֹסֵף רוֹצֵה לְמַלְךְ
 עֲלֵיהֶם שְׁלֹא כִּדּוֹן, וְלִפֵּי דַעְתָּם נִדְּמָה
 לָהֶם שְׂיוֹסֵף רוֹצֵה לְמַלְךְ רַק עַל־יָדַי
 הָעוֹזֹת, חֵס וְשֵׁלוֹם, וְהֵם רָצוּ לְהַתְגַּבֵּר
 בַּעֲזוֹת שְׁלָהֶם נִגְדוּ, עַל־כֵּן שְׁחֲטוּ שְׁעִיר
 עֲזִים, שְׁהוּא בַּחֲנִינַת עוֹזֹת, וְכֵן יוֹהֲדָה אָמֵר
 לְתַמָּר, "אֲנֹכִי אֲשַׁלַּח גְּדִי - עֲזִים מִן
 הַצֹּאן", כִּי עֵקֶר הַמְּלַחְמָה בַּעֲנֵן עוֹזֹת
 דִּקְדֻשָּׁה וְלַהֲפָךְ, חֵס וְשֵׁלוֹם, הוּא בְּתַאֲוֹת
 הַמְּשֻׁנָּל, שְׁשָׁם עֵקֶר אַחֲזִיזַת הָעוֹזֹת
 דְּסִמְרָא אַחְרָא, כִּי בּוּ עוּ בּוּ תוֹקֶפֶא.
 וַיּוֹהֲדָה הָיָה צָרִיד אִזּוּ לְבָרֵר הָעוֹזֹת
 דִּקְדֻשָּׁה שְׁמִשָּׁם עֵקֶר מְלָכּוֹת דִּקְדֻשָּׁה,
 בַּחֲנִינַת מְלָכּוֹת דּוֹד וּמִשִּׁיחַ שְׁיַצֵּא מִמֶּנּוּ
 עַל־יָדַי זֶה, שְׁנֶאֱמַר עֲלָיו, "ה' בָּעֲזוֹד יִשְׁמַח
 מְלִךְ, בַּחֲנִינַת וַיִּתֵּן עוּ לְמַלְכוֹ וַיִּרֶם כֶּרֶן
 מִשִּׁיחוֹ, עַל־כֵּן אָמַר אִזּוּ, "אֲנֹכִי אֲשַׁלַּח גְּדִי
 עֲזִים", גְּדִי עֲזִים' דִּיקָא, כִּי עֵקֶר בִּרְוֵר
 הָעוֹזֹת הוּא שֵׁם בַּבְּחִינַת גְּדִי עֲזִים, שְׁעַל־
 כֵּן הֵם בְּאִים לְכַפְרָה בְּקַרְבָּנוֹת צַבוֹר,

בְּרֵאשֵׁי חֲדָשִׁים וַיִּרְגְּלִים יוֹזֵם-הַכַּפּוּרִים,
 שְׁפִלָּם צָרִיכִים שְׁעִיר דִּיקָא לְכַפֵּר וְכִנ"ל.
 כִּי עֵקֶר כַּפְרַת הָעוֹנוֹת עַל־יָדַי בִּרְוֵר
 הָעוֹזֹת דִּקְדֻשָּׁה מֵעוֹזֹת דְּסִמְרָא אַחְרָא,
 שְׁהוּא עוֹזֹת הַגּוֹף, שְׁמִשָּׁם כֹּל הַתַּאֲוֹת
 כִּנ"ל. וְיִזּוּ שְׂזוּכָה לְבָרֵר, אִזּוּ מַהֲפֵךְ עוֹזֹת
 הַגּוֹף אֶל הַקְּדֻשָּׁה וְנִכְלָל בַּחֲנִינַת גְּדִי עֲזִים
 כִּקְדֻשָּׁה וְלַהֲפָךְ לַהֲפָךְ, וְזֶה בַּחֲנִינַת כֹּל
 הָעֲנָן שְׁהָיָה בֵּין עַקֵּב וְעֵשׂוֹ בַּעֲנֵן קִבְּלַת
 הַבְּרָכוֹת, שְׁעֲצַת רַבָּקָה אִמּוֹ הָיָה דִּיקָא,
 "יָקַח לִי מִשָּׁם שְׁנֵי גְּדִי עֲזִים וְכוּ", כִּי כֹּל
 הַבְּרָכוֹת נִמְשָׁכוֹת עַל־יָדַי עוֹזֹת דִּקְדֻשָּׁה
 בַּבְּחִינַת ה' עוּ לַעֲמוֹ יִתֵּן ה' וְכִדְּךָ אֶת עַמּוֹ
 וְכוּ, בַּחֲנִינַת גְּבוּרַת גְּשָׁמִים, וְעַל־כֵּן צִוְּתָה
 רַבָּקָה אִמּוֹ שְׁיַעֲשֶׂה שְׁנֵי גְּדִי עֲזִים וַיִּתֵּן
 וַיְבַרֵךְ אוֹתָם, כִּדְּי שִׁיתְגַּבֵּר לְהַכְנִיעַ עוֹזֹת
 דְּסִמְרָא אַחְרָא שְׁהוּא זְהֻמַּת הַנְּחֹשׁ,
 בַּחֲנִינַת עֵשׂוֹ אִישׁ שְׁעִיר. וְלִזְכוּת לְעוֹזֹת
 דִּקְדֻשָּׁה, וְעַל־יָדַי זֶה קִבְּלַת הַבְּרָכוֹת
 הַנִּמְשָׁכוֹת מִשָּׁם כִּנ"ל. וְכֵן בְּשִׁמְשׁוֹן כְּתוּב,
 "וַיִּפְקֹד אֶת אִשְׁתּוֹ בְּגְדֵי עֲזִים", הֵינּוּ כִּנ"ל.
 כִּי שְׁמִשׁוֹן הָיָה רוֹצֵה אִזּוּ לְהַתְגַּבֵּר עַל
 כְּלִשְׁתִּים שְׁמִשְׁלוֹ בְּיִשְׂרָאֵל כַּחֲנָם רַק עַל־
 יָדַי עוֹזֹת, וְכִמּוֹ שְׁכַחוּב שָׁם, "כִּי תוֹאֲנֶה
 הוּא מִבְּקֵשׁ וְכוּ". וְעַל־כֵּן הָיָה עֵסְקוֹ בְּגְדֵי
 עֲזִים וְכִנ"ל, אִךְ מַחֲמַת שְׁלֹא זָכָה לְבָרֵר
 בְּשִׁלְמוֹת כְּרֵאוֹ, עַל־כֵּן אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל
 עֲלָיו, שְׁאֲצִלוּ נֶאֱמַר וַיִּרְיֵה וַיְבִיחֶהוּ כְּתוּב
 עֲלָיָה, "הִגַּה חֲמִיד עוֹלָה תִּמְנְתָה וְכוּ", כִּי
 יוֹהֲדָה זָכָה לְבָרֵר בְּשִׁלְמוֹת עַד שְׁיַצֵּא
 מִמֶּנּוּ מִשִּׁיחַ, שְׁהוּא עֵקֶר עוֹזֹת דִּקְדֻשָּׁה,

ט וְעַל־כֵּן הַשְּׁבִטִים כִּשְׁפָנָמוּ בְּמִכִּירַת
 יוֹסֵף שְׁחֲטוּ שְׁעִיר עֲזִים, כִּי
 עֵקֶר הַמַּחְלֵקֶת שְׁלָהֶם הָיָה בַּעֲנֵן
 הַמְּלָכּוֹת, שְׁאָמְרוּ שְׂיוֹסֵף רוֹצֵה לְמַלְךְ
 עֲלֵיהֶם שְׁלֹא כִּדּוֹן, וְלִפֵּי דַעְתָּם נִדְּמָה
 לָהֶם שְׂיוֹסֵף רוֹצֵה לְמַלְךְ רַק עַל־יָדַי
 הָעוֹזֹת, חֵס וְשֵׁלוֹם, וְהֵם רָצוּ לְהַתְגַּבֵּר
 בַּעֲזוֹת שְׁלָהֶם נִגְדוּ, עַל־כֵּן שְׁחֲטוּ שְׁעִיר
 עֲזִים, שְׁהוּא בַּחֲנִינַת עוֹזֹת, וְכֵן יוֹהֲדָה אָמֵר
 לְתַמָּר, "אֲנֹכִי אֲשַׁלַּח גְּדִי - עֲזִים מִן
 הַצֹּאן", כִּי עֵקֶר הַמְּלַחְמָה בַּעֲנֵן עוֹזֹת
 דִּקְדֻשָּׁה וְלַהֲפָךְ, חֵס וְשֵׁלוֹם, הוּא בְּתַאֲוֹת
 הַמְּשֻׁנָּל, שְׁשָׁם עֵקֶר אַחֲזִיזַת הָעוֹזֹת
 דְּסִמְרָא אַחְרָא, כִּי בּוּ עוּ בּוּ תוֹקֶפֶא.
 וַיּוֹהֲדָה הָיָה צָרִיד אִזּוּ לְבָרֵר הָעוֹזֹת
 דִּקְדֻשָּׁה שְׁמִשָּׁם עֵקֶר מְלָכּוֹת דִּקְדֻשָּׁה,
 בַּחֲנִינַת מְלָכּוֹת דּוֹד וּמִשִּׁיחַ שְׁיַצֵּא מִמֶּנּוּ
 עַל־יָדַי זֶה, שְׁנֶאֱמַר עֲלָיו, "ה' בָּעֲזוֹד יִשְׁמַח
 מְלִךְ, בַּחֲנִינַת וַיִּתֵּן עוּ לְמַלְכוֹ וַיִּרֶם כֶּרֶן
 מִשִּׁיחוֹ, עַל־כֵּן אָמַר אִזּוּ, "אֲנֹכִי אֲשַׁלַּח גְּדִי
 עֲזִים", גְּדִי עֲזִים' דִּיקָא, כִּי עֵקֶר בִּרְוֵר
 הָעוֹזֹת הוּא שֵׁם בַּבְּחִינַת גְּדִי עֲזִים, שְׁעַל־
 כֵּן הֵם בְּאִים לְכַפְרָה בְּקַרְבָּנוֹת צַבוֹר,

לקוטי הלכות

הלכות בשר בחלב ד

יורה דעה

במה שהכשילו צריך אחר כך לסלק הבושה מעל פניו, ונעו פניו נגד ה' ותברך לומר: אף-על-פי שעשיתי מה שעשיתי ובשתי וגם נכלמתי להרים פני אלוד, אף-על-פי-כן אני מעז פני נגדך ומבקש ממך שתקרבני אלוד גם עתה, ואפלו אם יהיה כך במה פעמים, חס ושלום, אסור לפל בדעתו לעולם, רק להתחזק להתחיל בכל פעם מחדש כל עוד נשמתו בו כנ"ל. וזה עקר עזרת דקדושה שלא יהיה נחלש דעתו ממה שהיה בימים שעברו, רק ישבח בכל פעם מה שעבר ותחיל בכל פעם מחדש, כי כל החלישות הדעת הנ"ל נמשך מבחינת חלב אם שנאחו בו והמת הנחש כנ"ל, שהוה בחינת אסור בשר בחלב, כי כשהחלב בפני עצמו אפשר לבררו אל הקדושה, אבל בשמתערב בו בשר, שגם בו יש אחיות העזות דסטרא אחרא, אלא שצריכין לבררו, וכשמתערבין שניהם אי אפשר לבררו. ואז נפגם, חס ושלום, העזות דקדושה ומתגבר הזקמא הנאות בחלב אם מחטא אדם הראשון, ואז מחליש דעת האדם ומתגבר עזות דסטרא אחרא, כי את זה לעמת זה:

יא כי אכילת ישראל צריך שיהיה בקדושה, כי על-ידי האכילה מתחזק הגוף, ועל-כן צריכין לאכל בקדושה גדולה על-פי התורה, כדי שלא יתגבר חס ושלום, עזות הגוף על-ידי אכילתו. ועקר קדשת האכילה הוא על-

שמשם מלכות דקדושה בחינת ויתן עז למלכו וכו' כנ"ל:

י נמצא, שעקר אסור בשר בחלב הוא שלא יתגבר עזות דסטרא אחרא ויחליש עזות דקדושה, חס ושלום, על-ידי שיזנק ומתערב וינקת העזות דסטרא אחרא בינקת הבשית והחלישות דסטרא אחרא שהם בחינת תערובת בשר בחלב, שאז אי אפשר לבררו כנ"ל ואז מתגבר עזות דסטרא אחרא ומחליש עזות דקדושה ומשם נמשכין כל מיני חלישות הדעת שבלב האדם, שבלם נמשכין מפגם העזות דקדושה, שעל-ידי זה נחלש דעתו מלהתגבר בעבודת ה' אפלו אם הוא כמו שהוא, כי באמת בקדושה צריך שיהיה להאדם עזות אפלו נגד ה' ותברך בעצמו, כי אף-על-פי שידע בעצמו מה שחטא ומרד כנגד ה' ותברך, אף-על-פי-כן אם מתבייש אחר כך לבקש את ה' ותברך שיקרבהו לעבודתו ומתבייש לעסק בעבודתו ותברך מחמת רבוי עוונותיו אין זה בשת דקדושה, אדרבא, זה עקר בשת הסטרא אחרא שפוחליש דעתו כדי לרחקו מה' ותברך לגמרי, כי עקר הבשת דקדושה צריך שיהיה להאדם קדם החטא, שיהיה לו בושה גדולה מלפני ה' ותברך כמו מלפני בשר ודם ממש, שלא יעבר שום עברה ואפלו שלא לעשות שום דבר כנגד רצונו ותברך, אבל אחר כך בשפך התגבר עליו היצר, חס ושלום, והכשילו

ת"ק

מאכלות המתירים אנו יכולים לבררם על-ידי הברכה, לאכלם בקדשה בבחינת שמחה, שהיא בחינת עזרת דקדשה פנ"ל, בחינת לאכל ולשתות ולשמה. ועל-פני עקר האכילה בקדשה הוא בשפלות וימים טובים שהם ימי שמחה, ואז נאמר, "אין טוב באדם כי אם לאכל ולשתות ולשמה", ודרשו רבותינו ז"ל, בשפלות וימים טובים, כי אז בשבת יום טוב נתעורר שמחה גדולה בכל העולמות, כי אז מחזירין הכתרים לישראל שנגעשו מבחינת געשה ונשמע (במובא בפנות של שבת):

וכן כל הימים טובים הם זכר ליציאת מצרים שהוא בחינת מתן תורה, כי עקר יציאת מצרים היה בשביל מתן תורה, כמו שכתוב: "בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלקים וכו'". ועל-פני כן נמשך בכל הרגלים הארת מתן תורה שאמרו אז געשה ונשמע, שמשם עקר השמחה (כמו שבאר בהתורה ה"ל), וכן בכל הימים שיש בהם תוספת קדשה, נמשך השמחה משם מבחינת געשה ונשמע, כי כל יום שיש בו תוספת קדשה, לפי בחינתו נדחה זהמת הנפש, שהוא בחינת חטא העגל, פי' דע, שעל-ידי זה נסתלקו הכתרים שנגעשו מנגעשה ונשמע, שמשם השמחה, ואז חוזר ומאיר באותו היום הארה מהכתרים הנ"ל כפי תוספת הקדשה שבאותו היום, ועל-ידי זה נמשך שמחה באותו היום, וכן אפלו בימי החל צריכין לקדש את האכילה על-ידי קדשת

די עזרת דקדשה שהוא בחינת שמחה שמשוכין מבחינת געשה ונשמע ואז האכילה בקדשה בבחינת לאכל ולשתות ולשמה, ולשמה' דיקא, כי עקר קדשת האכילה הוא פשוטין לשמחה שהוא בחינת עזרת דקדשה, שעל-ידי זה נחלש עזרת הגוף, אדרבא, על-ידי האכילה נתחזק הנפש להתגבר בעבודת ה', בבחינת צדיק אכל לשבע נפשו. וזה בחינת לך אכל בשמחה לחמך וכו'. וזה בחינת אכלו משמנים ושתו ממתקים ואל תעצבו כי חרות ה' היא מעונכם, הינו פשוטין להמשיך חרדה שהוא עזרת דקדשה, בחינת כי חרות ה' היא מעונכם (במבאר בהתורה ה"ל). אז מצוה לאכל, בבחינת "אכלו מעדנים וכו' כי חרות ה' וכו'", כי אז נתחזק עזרת דקדשה על-ידי האכילה וזוכה לשמחה ותרה בבחינת לאכל ולשתות ולשמה. וזה בחינת כל הברכות שתקנו חז"ל על כל דבר שאוכלין ונהנינו ממנו, כי אי אפשר לאכל בקדשה כי אם על-ידי קולות דקדשה שהם בחינת כל הברכות שמקריבין על כל דבר, כי הברכות וקולות דקדשה הם בחינת עזרת דקדשה בחינת הן - וכן בקולו קול עז (במבאר שם בהתורה ה"ל). וזהו בחינת כל המאכלות אסורות, מחמת שהם בבחינת עזרת הגוף, עזרת דסמרא אחרא, כי אז נאחו בהם ביותר בחינת בעצבון תאכלנה, עצבות דיקא הפך שמחה שהיא בחינת עזרת דקדשה, אבל

לקוטי הלכות

הלכות בשר בחלב ד

יורה דעה

שו

שבת, כמו שדרשו רבותינו ז"ל, זכרהו מאחד בשבת וכו' נמצא כל ימיו היה אוכל לכבוד שבת, פי צריכין להמשיך הקדשה מושבת לששת ימי החל, לקדש האכילה, לזכרה מבחינת בעצבון האכלנה, להמשיך עליה קדשת שבת מבחינת הפתרים הנ"ל שאנו עוסקים כל ימינו להחזירם עלינו, שיחזרו ויארזו בנו. וכל אחד כפי קדשתו, כמו בן ממושיד קדשת שבת לימי החל, וכמו בן זוכה להארת געשה ונשמע שהם הפתרים הנ"ל, וכמו בן זוכה לשמחה, וכמו בן אכילתו בקדשה בבחינת עזות הקדשה, בבחינת שמחה, בבחינת "אכלו משמנים וכו'", "פי חרות ה' היא משנכם וכו'" פנ"ל. ועל-כן בשעת מתן תורה בתיב, "ניחזו את האלקים ויאכלו וישתו", פי אז וכו' להפתרים הנ"ל, שעל-ידי זה האכילה בקדשה, ואז זוכין להשגת געשה ונשמע גבה ביותר, על-ידי אכילתו, שעל-ידי זה מפירין אותו ותברך, בחינת "ניחזו את האלקים ויאכלו וישתו", בחינת "ואכלת לפני ה' אלקיך ושמחת וכו'". וישמחת' דיקא פנ"ל:

יב ויש בעננו זה עוד דברים הרבה, פי אדם הראשון נצמנה ונצמנה מצוה הראשונה בעננו האכילה דיקא, שלא יאכל מעין הדעת טוב ורע. ועקר ניקת עין הדעת טוב ורע הוא מתערבת הדעת שמערכ הדעת של שני מדרגות של בחינת שני דורות ורצה להשיג הכל

קדם זמנו, פי על-ידי האכילה נתנוסף החיות באדם, ועקר החיות נמשך מבחינת געשה ונשמע, כמו שפתיב: "פי הוא חייד וכו'", פי עקר החיים הוא לחיות בכל פעם חיות חדש (פי די - פריש בלשון אשכנז), וכמבאר במקום אחר. וחיות חדש בכל פעם ממשכין מבחינת געשה ונשמע הגבה יותר שצריכין להשיג בכל פעם. וזהו בחינת אכילת עין החיים, "ואכל וחי לעולם", שאכילה פזו זוכו הצדיקים לעתיד לבא בהפעדה שיעשה ה' ותברך בשבילם מהלכותיו ושור הבר, ויון המשמר, שעל-ידי בחינת אכילה הוא, ושיגו בכל פעם השגת הפתרים בחינת געשה ונשמע הגבה יותר, שזהו עקר החיים והתענוג של עולם הבא. אבל אדם הראשון אכל מעין הדעת ואסתכל במה דלא הוי רשו, וערפב הדעת הנמשך מהשגת שני דורות וירד למטה להתאזות, מה שאינו שךד לו ורצה לעלות למעלה להשיג למעלה ממדרגתו. ומשם נמשכין כל האסורים שבתורה, ומשם נמשכין כל הבלבולים של כל אדם שמתאזה כל התאזות ורצה לידע ולהכין הכל בשכלו הנמשם, ובכל פעם קשה לו כמה קשיות על ה' ותברך ועל הצדיקים וכו'. ואפלו אם קשה לו קשיות על עצמו גם זה אינו טוב, פי גם זה מעשה הפעל דבר, שמחליש דעתו על-ידי הקשיות שקשה לו על עצמו, איך אתה רוצה להתפלל בכונה והתלהבות והלא בשעה

לקוטי הלקות

הלכות בשר בחלב ד

יורה דעה שט

עליו בחינת לבן, ועשו, ומצרים, וארבע
 מלקיות וחילותיהם, וכלם עומדים על
 ישראל בכל דור ודור בכלליות וכן
 בפרטיות עומדים כלם על כל אחד ואחד
 לכלותו, חם ושלום, ותקדוש-ברוך-הוא
 מצילנו מידם, דהינו כל הרדיפות
 וההסתות וההתגרות שהיצר הרע
 וחילותיו מתגרים בכל אדם בכל יום
 ובכל עת. שהכל נמשך מבחינת הקלפות
 הנ"ל, לבן ועשו וכו', כי גם לבן ועשו
 ומצרים, כל התגרותם בישראל היה רק
 שהתלבש הפעל דבר בהם להתגרות
 בישראל על שהם הולכים בדרך ה'
 שמשר להם אברהם אבינו, וחוקים
 באמונת הבורא היחיד המושגית ומושל
 בכל וכו':

ובן בכל דור ודור עומדים שונאים
 בגשמיות ורוחניות למגע ולכפול
 ממלאכת שמים וכו'. ותקדוש-ברוך-הוא
 עוזרו בכל פעם, כמו שאנו אומרים
 שלש פעמים בכל יום, על נסיד שבכל
 יום עמנו ועל נפלאותיו שבכל עת ערב
 ובקר וצהרים הטוב כי לא כלו רחמיו
 וכו' ואין שום עצה להנצל מכל זה, כי
 אם אמונה שלמה בה' ותבדה, שהיא
 בחינת התחדשות, בחינת "חדשים
 לבקרים רבה אמונתך". הינו שידע האדם
 האמת לאמתו שאינו יודע כלל, כלל כלל
 לא. רק יתחזק עצמו באמונה הקדושה
 שקבלנו מאבותינו הקדושים, ואל יבלבל
 אותו שום דבר שבועלים, כי אין אנו

לפ ק"ל

יודעים כלל, רק כפי שהורו אותנו
 רבותינו ז"ל, הם אמרו והם אמרו, הם
 אמרו - שאריבין לשבר כל המאות
 שבועלים לא מבעיא עברה כל שהיא,
 בודאי צריבין לברח ממנה יותר מבורח
 מן האש, אלא אפלו תאנה בעלמא ושום
 תנועה שאינה ברצון הבורא ותבדה,
 צריבין לברח ולהתרחק ממנה בתכלית
 הרחוק, כי הוא פוגם מאד בנפש
 הישראלית ובכל העולמות אלפי אלפים
 ורבי רבבות התלויים בו. והם אמרו -
 שאפלו אם עבר האדם מה שעבר, אפלו
 אם עבר על כל התורה בלה אלפים
 פעמים, רחמנא לצלן, אף-על-פי-כן אין
 שום יאוש בעולם כלל וצריך להתחיל
 בכל פעם מחדש, כי ה' ותבדה מקבל
 תענוג ושעשועים מהגורע שבגורעים,
 אדרבא, זהו עקר גדלתו ותבדה
 בשהרחוקים מאד מאד ממנו, מודים בו
 ותבדה ומתחזקים באמונה ומודים
 ומשבחים אותו ותבדה וכו' (פמ"א גל ז)
 בדברי רבותינו ז"ל (פ"ה פ"ה ט"ו). על-כן צריבין
 להתחדש בכל פעם בבחינת בפורים,
 שהם בחינת התחדשות פנ"ל. וזה שכתוב
 'בראשית וכו' ודרשו רבותינו ז"ל, שבביל
 בפורים שנקראים "ראשית", ברא העולם,
 כי עקר בריאת העולם היה שבביל בחינה
 זו, בחינת התחדשות, שהיא בחינת
 בפורים, בחינת ראשית, בחינת בראשית
 ברא אלקים וכו', שבבביל ראשית ברא
 אלקים את השמים וכו', שעקר בריאת

הוצאת ספרים

את האדם מהסמרא אחרא המתגברת
בכל יום, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: 'בכל
יום יצרו של אדם מתגבר עליו ואלמלא
הקדוש-ברוך-הוא עוזרו וכו'". נמצא,
שבכל יום ויום נעשה עם כל אדם ענינים
חדשים לגמרי והקדוש-ברוך-הוא עוזרו
ומושיעו בכל יום. על-כן אין לבלבל עצמו
כלל מיום לחברו, כי מי יודע כמה גדולה
הישועה החדשה שה' יתברך ישלח לו
היום אם יזכה להתגבר, להתחיל מחדש:

ויש לרמוז, שזהו בחינת מה שאמרו
רבותינו ז"ל, 'בשר בחלב חדוש
הוא'. 'חדוש' דקא, כי עקר אסור בשר
בחלב הוא כרי שלא יכל על-ידי
איילה זו לזקנה דסמרא אחרא, חס
ושלום, כנ"ל, רק יזכה להתחדש בכל
פעם, וזה בחינת בשר בחלב חדוש
הוא, כי עקר מצוה זו כרי שיזכה
להתחדש בכל פעם כנ"ל:

טו וזה בחינת חגבה, כי חגבה לשון
חגוד והתחלה. הינו שעל-ידי
מצות חגבה אנו זוכין להמשיך עלינו
עזרת דקדושה באופן שנופה להתחזק
בעבודת ה' תמיד. והעקר להתחיל בכל
פעם מחדש, שזהו עקר שם חגבה,
שתהיה העבודה תמיד בבחינת חגוד
והתחלה, כאלו הינו הוא מתחיל
להתחנך בעבודת ה'. וזה בחינת גר חגבה
מוסיף והולך, שצריכין להתחיל בכל פעם
מחדש, שעל-ידי זה מוסיפין והולכין
תמיד בעבודת ה' בתוספת מרבה, מאחר

שמים וארץ יהו בשביל ראשית, דהינו
שיתחיל האדם בכל פעם מראשית כאלו
היום הוא ראשית התחלתו כנ"ל, כי זה
עקר תקון העולמות, כי גם ה' יתברך
מחדש אותם בכל יום מחדש ממש, כמו
שכתוב: "ובטובו מחדש בכל עת תמיד
מעשה בראשית", וכמו שאמרים בכל
יום, עושה חדשות וכו'. ועל-כן נסמך
תקף בפרשת וקה כי תבא אחר מצות
ודוי בכורים ומעשר, "היום הזה ה'
אלקוד מצוד לעשות" וכתוב שם, "היום
הזה נתיית לעם וגו'. אשר אנכי מצוד
היום". ופרש רש"י שם, בכל יום יהיה
דומה בענין כאלו הינו נכנסת עמו
בברית וכו'. הינו כנ"ל, כי זה עקר בחינת
בכורים, בחינת התחדשות בכל יום כאלו
היום נכנס בברית ומתחיל להרגיל עצמו
לכנס בקדושת ישראל. ועל-כן נסמך
אסור בשר בחלב למצות בכורים, כי
עקר אסור בשר בחלב הוא שלא יכל
לזקנה דסמרא אחרא, שמשם כל
הבבלים, שכל זה נמשך מבחינת חלב
אם בשמתערב עם הבשר כנ"ל. ועל-כן
נסמך למצות בכורים, כי כל זה הוא
בחינת מצות בכורים, שהוא ההפך
מהזקנה דסמרא אחרא, כי בכורים הוא
בחינת ראשית, בחינת התחדשות בכל
יום וכו' כנ"ל:

יד וזה בחינת "בשרו מיום אל יום
ישועתו", שבכל יום ויום שולח
הקדוש-ברוך-הוא ישועות חדשות להציל

לקוטי הלכות

הלכות בשר בחלב ד

יורה דעה

וזה בחינת "שימני כחותם על זרועך כי עזה כפנות אהבה קשה כשאלול קנאה רשפיה רשפי אש שלהבתיה וכו'", הינו שפנסת ישראל אומרת להקדושי ברוך-הוא שיש להם עזרת דקדושה החזק ב'רשפי אש, בחינת "כי עזה כפנות אהבה וכו' רשפיה רשפי אש וכו'". ועל-כן הם מבקשים ש'יבנו לתקן על-ידי זה שני החוקמות הנ"ל, שהם בחינת 'חותם בתוך חותם', שאי אפשר לזכות בהם כי אם על-ידי עזרת דקדושה (כמבאר הישב בתורה תכ"ל, ע"ש). וזהו בחינת "שימני כחותם על לבך כחותם על זרועך", זה בחינת שני החוקמות הנ"ל, בחינת 'חותם בתוך חותם'. וזהו בחינת הדלקת גר הנצה שהנר הנצה דולק ובוצר על-ידי השמן, כי ההדלקה שהוא ב'ת האש, עקר ב'תה לבער ולהאיר הוא על-ידי השמן, כי השמן זה בחינת הקתרים הנ"ל שמושם עקר ב'ת העזות דקדושה שהוא בחינת אש כנ"ל, בחינת הדלקת אש של הנר הנצה, כי על-ידי השמן בחינת הקתרים הנ"ל, על-ידי זה בוער הלב לה' ויתברך ב'רשפי אש ומאיר באור גדול, שזהו בחינת עזרת דקדושה, בחינת כי עזה וכו', שזהו בחינת האש של הנר הנצה שבוצר ומאיר באור גדול ככל העולמות על-ידי השמן הקדוש הנ"ל, שזהו בחינת העזות דקדושה שהוא בחינת אש ש'נמשך על-ידי שמן משחת קדש שהם בחינת הקתרים הנ"ל כנ"ל, ש'עקר החינוך לילך בדרך ה'

שמתחזק בכל יום בהתחזקות קדש, בהתחלה קדושה, בהתעוררות קדש, וזה בחינת מצות גר הנצה שמוצתו בשמן, זה בחינת עזרת דקדושה ש'מקבלין על-ידי השמחה, שזוכין על-ידי נעשה ונשמע שהם תורה ותפלה, נגלה ונסתר, שהם בחינת שני הקתרים והקדים שהכתירו את ישראל וכו' כנ"ל, כי שמן משחת קדש, זה בחינת העזת הקדוש, בחינת מ'שח רבות קדשא שהוא בחינת פלגיות כל המחזין הקדושים שהם בחינת שני הקתרים הנ"ל, שהם נגלה ונסתר, תורה ותפלה וכו', שהם כ'ל כל המחזין הפלוזים בבחינת שמן משחת קדש, כדוע, כי השמן בבחינת קתרים שהם על הראש, בבחינת השמן על ראשך אל יחסר, בחינת השמן הקדוש הזה שעל ומשם מבחינת השמן הקדוש הזה שעל הראש, שהוא בחינת כ'ל המחזין הקדושים, בחינת הקתרים הנ"ל, בחינת תורה ותפלה, נגלה ונסתר וכו' כנ"ל. משם מאירין ומדלקין הנר הנצה הקדוש והנורא שדולק על-ידי השמן הקדוש הזה, הינו כי הדלקת גר הנצה זה בחינת שאנו מ'משיכין עלינו בחינת עזרת דקדושה, שעל-ידי זה עקר הכניסה אל הקדושה. בבחינת 'גהלת' בעוד אל גיה קדוש, כמבאר בהתורה הנ"ל, כי עזרת דקדושה שהוא קולות דקדושה, זה בחינת אש, בחינת "ואת קולו שמענו מתוך האש", בחינת "קול ה' הצב להבות אש":

11

הוא רק על-ידי זה, ודהינו על-ידי עזות דקדושה שמקבלים מהכתרים הנ"ל. ועקר בכם של ישראל להגביר מלכות דקדושה על מלכות הרשעה הוא על-ידי עזות דקדושה, כמובן ומבאר בהתורה הנ"ל, שעקר פח מלכות הרשעה הוא על-ידי עזות הרע דסמרא אחרא, שהם העוי פנים שבדור, שמתגברים ומתנשאים ורוצים למלך ולמשל רק על-ידי עזות לבר, כי עזות מלכותא בלא תנא, וצרכין להתגבר כנגדם בעזות גדול דקדושה, כדי לעמוד נגד עזותם הרעה, כי עזות הרע שלהם הוא בחינת עזות מלכותא בלא תנא, בלא תנא דיקא, הינו בשאין זוכין להמשיך קדושת הכתרים הנ"ל, שמשם העזות דקדושה כנ"ל, אז יש פח, חס ושלום, להעזות הרע שלהם שהוא מלכותא בלא תנא, בלא תנא דיקא כנ"ל, אבל בשמתגברים נגדם בעזות דקדושה הנמשך מהכתרים הנ"ל, אז נכנע ונפול ונתבטל עזות הרע שלהם שהוא רק מלכותא בלא תנא דיקא, אבל בשמאירין הכתרים הנ"ל שמהם נמשך עזות דקדושה, אז העזות שלהם נפול ונתבטל כנ"ל, כי מלכות דקדושה הוא על-ידי עזות דקדושה שנמשך על-ידי הכתרים הנ"ל, שזהו בחינת 'ה' בעוד שישמו מלך וכו', בחינת 'ויהי עו למלכו וכו', הנאמר על מלכות משיח, שהוא מלכות דקדושה. וזה בחינת פתח מלכות, כי מלכות דקדושה שהוא על-ידי עזות

דקדושה נכתר בכתר דקדושה, כי כל פחו מכתרים הנ"ל. וזה בחינת שמן הנ"ל שהוא בחינת כתרים הנ"ל, שעל ידו נמשחו ונכתרו כל המלכים והכהנים בכתריהם, כי כל הכהנים והמלכים דקדושה נמשחו בשמן המושחה, שעל-ידי זה נכתרו בכתריהם, כי השמן הוא בחינת הכתרים הנ"ל שמשם עקר העזות דקדושה, שמשם עקר פח המלכות דקדושה כנ"ל. וזהו בעצמו בחינת תקף הגם הגדול והנורא של הנפה, שהתגברו מעט אנשים מאד מהתירו וכונו נגד המון רב כזה, כנגד מלכות וון הרשעה, כי הם וכו להשיג ולהבין שכל פח מלכותם הרשעה הוא רק על-ידי עזות דסמרא אחרא, שמשם עקר פח מלכות הרשעה שהוא רק על-ידי עזות שהוא מלכותא בלא תנא:

והם בחוש יכולין להבין זאת קצת למי שפקי מעט בספורי המלכים הראשונים של העכו"ם, שכל מלביהם ושריהם התגברו בכל פעם רק על-ידי תקף העזות הרע שלהם, שעל-ידי זה התקשר בכל פעם זה השר בעזות גדול על אדונו והרגו ולקח לעצמו המלוכה וכן בכל פעם, כי רב המלכים הראשונים לא היו מלכים בני מלכים רק איזה דורות מעטים ואחר כך התגבר איזה עבד על אדונו, והתקשר עליו והרגו ומלך בעצמו. וכל התקשרותו והתגברותו ומלכותו היה רק על-ידי העזות הרע

לקוטי הלכות

הלכות בשר בחלב ד

יורה דעה

שיו

שלו. וזה מוכן ומבואר מאוד למי שמביט מעט בספורים אלו, ובפרט מלכות יון הרשעה שהתגברו אז על ישראל שכל מלכותם הנה רק על-ידי עזות שהתגברו על אדונייהם מלכי פרס והתקשרו עליהם ומלכו תחתם, שכל זה הנה רק על-ידי עזות הרע דסמרא אחרא. ובתקף עזותם הרע התגברו כל כך עד שרצו להתגבר על ישראל, חס ושלום, וענו את ישראל מאוד, והתחילו להחריב את הבית המקדש ורצו לבטל את כל התורה חס ושלום, וכל זה היה על-ידי תקף התגברות עזותם הרע, כי לא היה מי שיצמד בנגדם בעזות דקדשה כזה עד שיכניע אותם, עד אשר חמל ה' על עמו ונתן כח בלב מתניהו ובניו, כי השפיע בלבם כח העזות דקדשה עד שהתגברו בעזות גדול דקדשה כזה, עד אשר חגרו מתניהם חמשה אנשים לעמד בנגד המון חיל וגבורי מלחמה באלה. והכל היה על-ידי גדל כח העזות דקדשה, שעל-ידי זה היה עקר כח מתניהו להתגבר בנגד מלכות יון הרשעה, שכל מלכותם היה על-ידי עזות דסמרא אחרא כנ"ל, כי על-ידי גדל כח העזות דקדשה התגברו עליהם והכניעו אותם והשפילו אותם עד עפר. ועליבן היה הנס על-ידי כהן גדול, כי הכהן הגדול קדשתו נמשך משמן המשחה שהוא בחינת הכתרים הנ"ל, שמשם עקר כח עזות דקדשה כנ"ל. ועליבן משיח שהוא עקר מלכות דקדשה

נקרא בשם משיח, על שעקר כח מלכותו על-ידי עזות דקדשה שנמשך על-ידי שמן המשחה שהוא בחינת הכתרים הנ"ל כנ"ל:

וזה בחינת "שמן וקמרת ושמו לב", כי על-ידי שמן שהוא בחינת הכתרים הנ"ל, על-ידי זה נמשך שמחה בחינת "ושמחת עולם על ראשם". שהוא עזות דקדשה, בחינת "כי חרות ה' היא מעונכם" (כמו שמבאר בהתורה הנ"ל, עין שם):

מז וזה בחינת ההלל של חנכה, שזה עקר בחינת חנכה, כמו שכתוב: "וקבעו שמונת ימי חנכה אלו להודות ולהלל לשמך הגדול". כי עקר השמחה שהוא בחינת עזות דקדשה זוכין על-ידי תפלה ביותר שהיא בחינת נשמע, בחינת מאמר השלם, בבחינת וגילו ברעדה, בחינת "יראת ה' היא תהלה" (כמבאר בהתורה הנ"ל). ועליבן על-ידי ההלל של חנכה, בחינת תפלה, בחינת יראה, בחינת "יראת ה' היא תהלה", על-ידי זה עקר שלמות השמחה שהיא עזות דקדשה, שהיא עקר הנס של חנכה, שאנו צריכין להמשיך עלינו בכל שנה שנוזה להתגבר בכל עת בנגד כל המונעים מן הקדשה, שעקר התגברותם להסיט ולמנע ולבטל, חס ושלום, הוא רק על-ידי עזות דסמרא אחרא, שהיא מלכותא בלא תנא. וכל הרוצה משתדר ומישל מעצמו ורוצה לבטל ולמנע, חס ושלום, מדרך האמת, שנוזה להתגבר בנגדם בעזות דקדשה,

שעל-ידי זה עקר החנוף והקניסה אל הקדשה, כי אי אפשר להתקרב אל הקדשה כי אם על-ידי זה כנ"ל:

יו וזה שקורין בחגבה בפרשת הנשיאים, כי השנים עשר נשיאים הם בחינת כלל המלכות וההתנשאות של כל המנהיגים והראשים דקדשה, שכל בחם על-ידי עזרת דקדשה שמקבלין מהכתרים הנ"ל ועל-ידי אלו השנים עשר נשיאים של השנים עשר שבטים כל בחם מהשתים עשרה אבנים טובות של החשן והאפוד שהנשיאים הביאו אותם, כמו שכתוב: "והנשיאים הביאו את אבני השם וכו'", כי אבני החשן והאפוד זה בחינת כח הכתרים הנ"ל. כי אבנים טובות הם בחינת כתרים שגנעשים מאבנים טובות (וכמבאר בדברי רמב"ן וז"ל בהתורה נרדמים בסיקון י"ז ע"ג שם). על-ידי מאלו האבנים טובות של החשן והאפוד שהם בחינת כח הכתרים הנ"ל, משם מקבלין כח כל השנים עשר נשיאים לזכות לעזרת דקדשה כנ"ל, שעל-ידי זה עקר התנשאותם ומלכותם דקדשה כנ"ל, כי צריכים להיות חזקים כמו האבנים טובות לעמוד כנגד עזרתם הרע הקשה כאבן רע, שהם בחינת לב האבן, כמו שכתוב: "הנה נתתי מצודח חזק לעמת מצחם וכו'". ועל-ידי היו האבנים על לב הכהן הגדול בחשן ועל שתי כתפיו בכתפות האפוד, זה בחינת שני החותמות הנ"ל, בחינת "בחותם על לבך בחותם על

זרועך", כי האבנים היו בחינת חותמות דקדשה שהיה חזק וחתום עליהם שמותם הקדושים של שנים עשר שבטי ישראל, כמו שכתוב: "והאבנים תהן וכו'" פתוחי חותם וכו', כי עקר שני החותמות דקדשה הנ"ל זוכין רק על-ידי עזרת דקדשה שהוא בחינת אבני החשן והאפוד כנ"ל:

יח וזה שנקמד פרשת החשן והאפוד למצות הרלקת גרות המגורה, כמו שכתוב בתחלת 'אתה תצנח', כי הרלקת גרות המגורה על-ידי השמן זה בחינת העזרת דקדשה שמקבלין על-ידי השמן הקדש כנ"ל, שזהו בחינת גר חגבה כנ"ל, וזהו בעצמו בחינת האבנים של חשן ואפוד, ועל-ידי נסמכו זה לזה וכו' כנ"ל:

יט וזה ענין כל המזמור כ"א, "ה' בעזר ישמח מלך", שמדבר ממולכות משיח שהוא מלכות דקדשה. וזהו 'ה' בעזר ישמח מלך", כי העזרת בחינת שמחה כנ"ל, שעל-ידי זה עקר כח מלכותו כנ"ל. וזהו "תאות לבו נתת לו וארשת שפתיו כל מנעת סלה", הינו שובה לתפלה בשלמות עד שיכול לפעל על-ידי תפלתו כל מה שירצה בחינת וארשת שפתיו כל מנעת וכו', כי עקר שלמות השמחה שהיא בחינת עזרת דקדשה זוכין על-ידי תפלה בשלמות כנ"ל ועקר שלמות התפלה היא משזוכין לתורת ה' ולתפלת ה' באמת (כמו שכתב בהתורה הנ"ל, ע"ג שם היטב). ומבאר שם שזהו

לקוטי הלכות

הלכות בשר בחלב ד

יורה דעה

שמו

דף קמ"ה

בחנינת שנקלל באין, שזהו בחינת הוא
 גענה תחלה וכו' (עין שם חסב), וזה בחינת
 "פי תקדמונו ברכות טוב", וזהו בחינת
 תחלה הנ"ל, בחינת שלמות התפלה,
 שהוא בחינת טרם יקראו ואני אענה
 שזהו מחמת שזכה להכלל בתפלת ה'
 ואז תפלתו תפלת ה' ואז, בבבבול, ה'
 יתברך מתפלל עליו, בבחינת "ויחי וכו'
 ויתפלל בערו", הנאמר על משיח, ואז
 נקלל בבחינת קדם הבריאה. ועל-כן
 נתמלא בקשתו קדם שמבקש על עצמו
 בבחינת הוא גענה תחלה, בחינת טרם
 יקראו וכו', בחינת "פי תקדמונו ברכות
 טוב", כמו שפרש רש"י שם, קדם
 ששאלתי מומך הקדמת וכו'. וזה "תשית
 לראשו עמרת פו", הינו בחינת התתרים
 הנ"ל ששעשין מנעשה ונשמע, שהם
 תורה ותפלה, ועקר שלמות התתרים
 על-ידי תפלה שהיא בחינת מאמר
 השלם, ששם נכללים שני התתרים יחד
 (כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל). וזהו שפטים שם,
 "תמצא יודך לכל איבדך וכו' תשיתמו
 בתנור אש וכו'", כי עזרת דקדשה שהוא
 מלכות דקדשה, הוא בחינת אש דקדשה
 כנ"ל (וכמו שפרש רבנו ז"ל, במקום אחר, שהמלכות היא
 בחינת אש), שעל-ידי זה נכנעין המונעים
 והשוונאים הנמשכין ממלכות דסטרא
 אחרא, פי מוקאש יצאו והאש תאכלם, פי
 כל כהם על-ידי עזרת הרע שלהם התוק
 ובוער פאש. ועל-כן סופם לפל באש של
 גיהנום, פי 'עו פנים לגיהנום' (כמו שמבאר

בהתורה הנ"ל), ועל-כן על-ידי עזרת דקדשה
 שהוא בחינת אש דקדשה, על-ידי זה
 מכניעין אותן ומפליין אותם בבחינת
 באפו ובלעם ותאכלם אש כנ"ל. וזהו
 שפטים שם: "רומה ה' בענד נשירה
 ונזמרה גבורתך", שאנו מבקשים שה'
 יתברך יתרום בעזרת דקדשה שישפיע
 עלינו, שעל-ידי זה עקר התגבורתנו כנגד
 האויבים והמונעים, ואז נשירה ונזמרה
 גבורתך, אשר הפליא לעשות עמנו
 גבורות ונזראות פאלה להשפיע עלינו
 עזרת פזה לעמוד כנגד כל פד אויבים
 ושונאים ומונעים מפל הצדדים בנשמיות
 וברוחניות אשר אי אפשר לעמוד כנגדם
 פי אם על-ידי עזרת דקדשה שמשפיע
 עלינו בכל עת כנ"ל:

כ וזה שבקש דוד המלך עליו השלום
 כמה פעמים על עזרת דקדשה
 ולהכניע עזרת דסטרא אחרא, כמו
 שכתוב: "עזי אליך אשמרה וכו'" וסוים:
 "עזי אליך אומרה וכו'", וכתוב: "תנה
 עזך לעבדך", וכן הרבה, וכן הוא משבח
 את ה' ויתברך כמה פעמים על שמשפיע
 עזרת דקדשה לישראל, כמו שכתוב:
 "תנו עז לאלקים אל ישראל הוא נתן עז
 ותעצמות לעם וכו'". וכתוב: "ה' עז
 לעמו יתן", וכתוב: "עזי וזמרת יה ויהי
 לי לישועה וכו'", כי עקר הישועה
 מהשוונאים וכו' הוא על-ידי עזרת
 דקדשה כנ"ל:

כא ועל-כן הם שמונת ימי חגכה כנגד שמונה בגדי פהו גדול שנסמכו בפרשת 'ואתה חצוה' לשמן המנוחה שהוא בחינת חגכה. וזה בחינת "ככל עת יהיו בגדיך לבנים ושמן על ראשך אל יחסר", 'בגדיך לבנים', זה בחינת בגדים דקדושה, בחינת בגדי כהנה שהם בבחינת "ושמן על ראשך וכו'", בחינת שמן המנוחה, בחינת גר חגכה, פי הבגדים הם בחינת מלכות (כמו שכתבאר במקום אחר). ועקר המלכות על-ידי עזרת כנ"ל, שנמשך מבחינת שמן אשר על הראש כנ"ל. וזה בחינת "ה' מלך אבות לבש, לבש ה' עו התאזר", פי הלבושין בחינת מלכות, בחינת עזרת וזה בחינת שמונה חוטים שבציצית, שהם תקון הבגדים, שפגגד זה הם בחינת שמונת ימי חגכה, פי תקון הבגדים הם בבחינת שמן כנ"ל:

הלכות תערבת

כב וזה בחינת תערובות, פי האסור יכול לאכור את התער על-ידי תערבת, פי האסור שהוא בחינת עזרת דסמרא אחרא פוגם את התער ומהפכו לאסור, לבחינת עזרת דסמרא אחרא. ועל-כן בטול האסור בששים, פי מי שאין זוכה לבטל העזרת דסמרא אחרא מעצמו, שהוא בחינת האסור והקלפה, או עגשו על-ידי בחינת ששים שהוא הגיהנום, כמו שפרש רבנו שם מה שהשיב על האי דקין כופרא, שפגם

בעזרת דקדושה שעגשו בששים, שהוא בחינת הגיהנום וכו' עין שם. ועל-כן בששים ששים בהתר, או נכנע ונתבטל האסור, שהוא העזרת, שעגשו בששים, שהוא הגיהנום, פי הששים של התר מתגבר עליו ומבטלו, פי מתגבר העזרת דקדושה שהוא מלכות דקדושה כנ"ל בחינת ויתן עו למלכו, שהוא בחינת ששים המה מלכות, ומבטל האסור שהוא העזרת דסמרא אחרא שעגשו בששים, שהוא הגיהנום. ועל-כן אין האסור יכול להתבטל בראם כשאינו נפר, וגם שלא יהיה חתיכה הראויה להתפטר, פי כל זמן שהאסור נפר לא נתבטל העזרת שלו עדן, פי עקר בחינת עזרת הוא שמעו פניו ואינו מתבטל שהאסור נפר הרי הוא עדן בעזרתו. ועל-כן אינו מתבטל בשום בטול. וכן כשהוא חתיכה הראויה להתפטר, וכבוד זה בחינת מלכות, בחינת עזרת, בחינת כבוד ועו. ועל-כן האסור שהוא חתיכה הראויה להתפטר נאחז בו ביותר כבוד ועזרת דסמרא אחרא, שהוא מלכות דסמרא אחרא, שהוא מלכותא בלא תנא, שנוטלין לעצמן העזו פנים כל הכבוד בחנם ועל-כן אי אפשר לבטל אסור כזה מחמת שנאחז בו העזרת ביותר כנ"ל וכן כל אסור שיש בו חשיבות, כגון ברה ודבר שבמנין וכעלי חיים, פי מאחר שיש בו חשיבות בחינת

לקוטי הלכות

הלכות בשר בחלב ה

יורה דעה שיו

להשנות אלקות שאי אפשר לקבל כי אם על ידי כמה צמצומים משכל עליון לשכל תחתון וכו'. על-כן אין לו לאדם לומר די לי אם אתקרב לאיש בשר פשוט וכו', כי אדרבא, כל מה שהחולה גדול ביותר צריך רבי גדול ביותר, ועל-כן במצרים וכו', עני שם:

אחיות הכבוד והחשיבות שהוא בחינת מלכות דסטרא אחרא בחינת עזות דסטרא אחרא, על-כן אי אפשר להתבטל כנ"ל, אבל כשאין נכר האסור ואין בו שום חשיבות הנ"ל אז הוא מתבטל בנשים, כי מתגבר מלכות דקדושה וכו' כנ"ל:

א כי באמת מי שמקרב עצמו לקטן במעלה, אף-על-פי שהוא טוב ממנו הרבה וקננהו הוא צדיק, אף-על-פי כן לא די שאינו מועיל לו מחמת שהוא חולה גדול ביותר, שקטן במעלה אינו יכול לרפאות חליו נפשו העצומים, אף גם הוא מקלקלו הרבה, מפל שבן, כשהו הקטן במעלה הוא בעל מחלקת וחולק על הצדיק האמת הגדול במעלה מפלגת מאד, שהוא יגע כל ימיו להמשיך השנת וידיעת אלקותו יתברך ברכים נפלאים בשכליות עמקים ונפלאים גוראים ועצומים ונשגבים מאד מאד, עד אשר בגדל כחו וחכמתו יכול להכניס השנת וידיעת אלקותו יתברך אפלו בכל הקטנים במעלה מאד, ובעצם כחו השאיר אחריו ברכה, ספרים גוראים כאלה והתגלות חדושים כאלה.

וחלמידים יקרים שממשיכין הארת דעתו הקדושה לדורות, שנה עקר שלמות הצדיק אמת, שגם אחר הסתלקותם ישאר דעתם אחריהם לדורות. כמו שראינו בכל הצדיקים האמתיים הקדושים שהיו מלפנינו. וכמו שמבאר

כג וזה בחינת חותם בתוך חותם, שצריכין לחתם המאכלים שיש בהם חשש שלא יחליף אותם בדבר האסור מן התורה שסימנם, חב"ת, כמבאר בסיומן קוח, כי חותם בתוך חותם נמשך מבחינת עזות דקדושה, שעל-ידי זה מתקרבין אל צדיקי אמת שהם בחינת חותם הדין, שעל דם נשמר גם חותם הרגלון, עני שם. ולהפך מאכלות האסורות שהם בחינת פגם העזות, הם בחינת פגם החותם בתוך חותם הנ"ל. על-כן אי אפשר לשמור המאכלים של ישראל מהם, כי אם על-ידי חותם בתוך חותם, שהוא סימן שהעזות דקדושה שהם מאכלי ישראל הם בשלמות, שמשם נמשך בחינת חותם בתוך חותם כנ"ל:

הלכה ה

על-פי התורה 'מ'ישראל' בסיומן ל', עני שם כל התורה:

והתכלל, שצריכין דוקא הרבי הגדול ביותר וכו'. כדי לזכות

בהתורה 'כי מרחמם ונחמם' (בלקוטי תנ"א, סימן טו). על מה שאמר רבותינו ז"ל על פסוק: "אשר אין חליפות למו", עין שם. וזה הקטן במעלה אשר אינו יודע שום דרך ונתנו ושביל בהמשכת השגות אלקות לעולם, כי גם בעצמו עדין לא התחיל להשיג שום השגה קלה באשר רואין ומבינים מדבריו ותורתו שאומר דברים שתינוקות של בית רבן יודעין עמה יותר. וכשהוא חולק על צדיק כזה ותורה בואת ועל אנשיו העוסקים בספריו הקדושים שעל ידם יכולים לרפאות גם החולה הגדול ביותר וכנ"ל, כי גדולים צדיקים במיתתן יותר מבחייהם, ועדין הם עוסקים אחר הסתלקותם להמשיך ולהאיר השגת אלקות גם בהרחוקים והחולים ביותר על-ידי ספריהם ותלמידיהם תוקרים וכנ"ל. וזה חולק עליהם, בודאי הוא מוקלל הרבה מאד להשומעים אליו להתרחק ממקור חיים באלה וכו':

ב כי איתא בדבריו, ז"ל שכתב מקום י"ש ישר, ואפלו מי שעושה עולות גדולות, בהכרח שימצא אצלו גם כן איזה ישר, רק שהחלוק הוא מתי מתחיל הישר, כי אצל איש בשר מתחיל הישר מיד, כי בודאי אסור לעשות שום עוולה. אבל מי שאינו איש בשר בראוי ועושה איזה עוולה, אבל אחר כך מתחיל אצלו הישר שלא לעשות עוולה גדולה ביותר. ויש גרוע יותר, שעושה עוד עוולה גדולה

מתברר, אבל אחר כך כשנבא לעולה הגדולה עוד יותר או מתחיל אצלו הישר וכו' (כמו שכתב שם בסוף הספרי מעשיהו, עין שם). והנה על זה יש לתמוה ולהתפלא מאד על שאנו רואים לפעמים בעת המחלקת שעושין החולקים על האמת עולות עצומות בלי ישר כלל באשר ראינו בעינינו כמה פעמים, ובפרט כשהמחלקת מכשירים קצת ומפרסמים שמצוים לרדף מאד ומבקשים לעקר לגמרי, חס ושלום, והיכן מתחיל הישר שלהם, והלא הם בשרים או צדיקים, ואיך התרחק מהם הישר כל כך? אך האמת, כי בהעולה בודאי יש ישר כנ"ל, אבל אלו החולקים אומרים שהאמת אמת, וזה עקר הישר אצלם לרדף אחר הנרדפים, שהם אומרים עליהם מה שאומרים בשקרים שלהם, והם מהפכים האמת כל כך עד שנתהפך הישר אצלם, כי אומרים שזה עקר הישר לרדפם כל כך, רחמנא לצלן, וזה בחינת "מהפכים אורחות ישר", ועל-פני קושה מאד למצא שום ישר אצלם:

ג כי בכל מקום שהעולות גדולות ביותר, שם הישר רחוק ביותר, אבל אף-על-פי-כן בקל להודיע שם שעושה עוולה, אבל מי שפוטעה עצמו ואומר שכל מה שעושה הכל ישר ומתפך העוולה והרציחה לישר, שם קושה מאד למצא הישר (והכו' הי"ב). למושג, מי שהוא גנב או זולן וגם אצלו יש איזה ישר לפעמים,

דף ק"ז

לקוטי הלכות

הלכות בשר בחלב ה

יורה דעה שיט

אבל הישר שלו רחוק מאד, ואין נמצא בו ישר עד אחר שעושה פמה עולות וגולות, אבל העולה שלו מגלה לעין כל, כי הכל יודעין שהוא איש עול, וגם הוא בעצמו מברח להודות שאינו עושה ישר, כי איך אפשר לומר על גנבה וגולה שהוא ישר?! אבל מי שאינו גנב רק עושה עולה או אונאה במשא ומתן, אף-על-פי שאצלו הישר בסמוך יותר, כי כשבא לאיזה גנבה גמורה ומשך ידו ממה, אבל מהעולה שלו קשה להשיבו, מחמת שמטעה את עצמו ומורה התר לעצמו. וכן להלן יותר כל מה שהעולה קטנה ביותר והישר סמוך לו ביותר, אף-על-פי שהוא בודאי טוב ממי שהוא בעל עולה יותר והישר רחוק ממנו יותר, אבל מצד אחד הוא גרוע יותר, כי קשה להשיבו, כי מחמת שהעולה דקה קצת והוא מטעה את עצמו שאינו עושה עולה, על-כן קשה להשיבו. וכן בכל דרנא ודרנא כל מה שהדרנא קרוב יותר וסמוך לקדשה יותר, רק שגם שם יש איזה אחיות קלפה דקה, שם קשה יותר לשבררה, מחמת שבקל יכולין למעות שם בין ימין לשמאל, בין עולה לישר:

ד בי זה כלל גדול שבכל דרנא ודרנא ובכל עולם ועולם יש קלפה הקדומת לפר, ואפלו במדרגות העליונות שאין שם קלפה גמורה, יש שם אחיות איזה קלפה דקה. וכל מה שאחיות הקלפה והחשך דק יותר, קשה לעמוד על

הדבר יותר וקשה יותר לבטלה, כי עקר אחיות העולה והישר שהם בחינת סמרא דקדשה שהוא בחינת ישר, בחינת ימין וסמרא אחרא שהיא בחינת עולה, בחינת שמאל, עקר שרשם הוא מאמונה ופירות, כי עקר אחיות הסמרא אחרא שהוא היצר הרע, הוא מפירות, כי היצר הרע נקרא אל אחר - פירות (במקום דבר רבנו ז"ל, בבבא מקומות), ויש בזה פמה אלפים ורבות מדרגות, כי יש שאין לו פירות גמורות, אבל אין האמונה כל כך בשלמות וכמו כן יש אחיות להקלפה והסמרא אחרא. וכל זה נמשך מבחינה הנ"ל, מחמת שהשגות אלקות אי אפשר להשיג כי אם על-ידי הצמצומים וכו' משכל עליון לשכל תחתון, ומאלו הצמצומים נמשכין כל העולמות מראש ועד סוף, כי אלו הצמצומים הם בחינת כלל התורה, כי הם בחינת 'שערין דאתון דאורייתא' (כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל) ועל-ידי אותיות התורה נבראו כל העולמות כי באורייתא ברא קדשא בריד הוא עלמא. נמצא, שהצמצומים הנ"ל שהם החכמות והשכליות, שעל ידם משיגין השגות אלוקות כנ"ל, הם שרש כל העולמות וכל אשר בהם מראש ועד סוף, כי ב'כלם בחכמה עשית', הינו חכמה הנ"ל שהיא השכליות להשיג אותו ותברך על ידם, שזה עקר החכמה. ומחמת חטא אדם הראשון נתערבב הדעת והחכמה שבכל עולם ובכל דרנא

ויש אחיזה להסמרא אחרא בכל השכליות שבכל עולם ודרגא, שזהו בחינת מה שמבאר שם בהתורה הנ"ל שלפעמים נופלת המלכות שהוא חכמה התאה בין הסמרא אחרא וכו'.

וזה עקר היגיעה והעבודה של האדם כל ימי חייו, לברר וללבן כל עולם וכל דרגא מאחיות הקלפה שבאותו עולם ודרגא. וזה בכל אדם ובכל זמן, כי אפלו הפחות שבפחותים כפי עבודתו וכפי מעשיו הטובים כמו בן הוא מברר ומזכך כפי מדרגתו. וכמו בן הוא זוכה להשגת אלקות להכיר אותו יתברך. ולהפך להפך, כי בשמקלקל מעשיו, חס ושלום, כמו בן הוא עושה מסך המבדיל בינו ובין השגות אלקותו יתברך, כמו שכתוב: "אם עונתיכם היו מבדלים בינכם ובין אלקיכם". ומחמת זה רב העולם רחוקים מהשגת אלקותו, מחמת שהרב אין מעשיהם עולים יפה. ועקר התקון על-ידי הצדיק האמת הגדול במעלה מאד שיש לו כח לקרב כל הרחוקים ביותר ולהמשיך הקדמות וסבובים קדושים בשכליות פאלו, עד שגם הם יזכו להשגתו יתברך. ובשביל זה צריכין לזהר מאד מלהטעות עצמו לומר שיתקרב להקטן במעלה, כי אף-על-פי שגם זה הקטן במעלה גדול ממנו הרבה, אבל מאחר שעדין לא זכה למדרגה העליונה בתכלית המעלה ולא זכה עדין לשפר ולהתמיתק אחיות כל הקלפות בשרשן

העליון שהוא שרש אחיות הדין שמשם כל אחיותם, ומי שלא הגיע עדין לזה, אפלו אם הגיע לאיזה דרגא, אבל עדין לא שבר הקלפה שבדרגא הגבה יותר בקל יותר יכול למעות שם עד שיתפך העולה לישר, עד שייכל לקלקל הרבה, כי כשאינו משבר הקלפה שהוא צריך לשברה אוי נתון כח להסמרא אחרא והקלפות שבמדרגות התחתונות ויכול להתגבר ביותר הרע של המקרבים אליו, מחמת שיונקים מהרע והקלפה שבמדרגה הגבה מהם שהוא הדרגא של רבם שלא זכה עדין לברר ולהכניע הקלפה והסמרא אחרא הנאות שם. ועקר הקלקיל הוא בשיהה הקטן במעלה חולק עצמו מהרבי האמתי הגדול במעלה מאד עד תכלית השלמות שאין שלמות אחריו, כי זה שמקרב לזה הרבי אמת, אפלו אם הוא קטן במעלה מאד יש לו כח לתפן הכל ולקרב כל הרחוקים לה' יתברך ולהכניס בהם השגת אלקות, הכל ככה רבו הגדול וכמבאר בהתורה כי מרחמם ונהגם וכו'. שהצדיק גם אחר הסתלקותו למקום שנסתלק עוסק בתפון העולם על-ידי תלמידיו, כי זה עקר שלמות הצדיק וכו' ענין שם, אבל זה הקטן במעלה כשאינו מקבל כח מהצדיק האמת הנ"ל, מפל שפן בשחולק עליו לא די שאינו יכול לתפן המקרבים אליו, אף גם מקלקל אותם הרבה, כי עוקר אותם משרשם העליון האמתי שהוא הצדיק

לקוטי הלכות

הלכות בשר בחלב ה

יורה דעה שכא

לו פח לתקן העולם בשלמותו. ובשכיל זה מתאחד הגלות כל פה, כי בכל דור ודור מתבררין ברורים כפי הדור עד שישלם הברור על-ידי משיח צדקנו:

ו **ועל-כן** אסור לאכל מהבהמה בחיים, כי בחייו צריך הפעל חי לקבל החיות בהדרגה כפי מדרגתו, דהיינו החיות השיד לבעל חי, כי אי אפשר לו לקבל חיות הגבה יותר שהוא חיות האדם, כי יתפטר במציאות. ועל-ידי חיות הנה בעצמו השיד למדרגתו אי אפשר לו להתברר ולהתמקן, אבל על-ידי השחיטה מעלין הבהמה מחי למדבר. ואז מעלין החיות למעלה ממדרגתו ואז אפשר לתקנו. וזה בחינת קרננות, שעל-ידי זה מעלין מחי למדבר, וכן הצדיקים וכל ישראל הדבקים אליהם מעלים באכילתן מחי למדבר:

ז **כי** מחמת חטא אדם הראשון נגזר מיתה לדורות על האדם ועל כל הפעלי חיים, כי על-ידי חטאו שאכל מעץ הדעת טוב ורע פגם בדעת ונתערבב הדעת מאד, שהוא הדעת הנזיל להשיג אותו יתברך עד שאי אפשר להאדם ולשום בעל חי להתברר ולשוב לשרשו שהוא התכמה, שהוא שרש הכל כי אם על-ידי המיתה, כי אי אפשר להאדם ולשום בעל חי להתברר ולהתמקן כי אם על-ידי שמישהו עליו חיות גבה ביותר הנמשך משכליות ותכמה גבה ביותר, שזה החיות אי

האמת, שהוא שרש נשמות ישראל. וזה הקטן במעלה בעצמו בודאי אינו יכול לתקן אותם, אדרבא, נותן עוד פח להרע שלהם משרש הרע הנאות בו שעדין לא זכה לשברו. וזהו בחינת מחלוקת קרח ועדתו, בחינת "ויקח קרח", ותרנגומו: ואתפלג קרח, שחלק עצמו מהצדיק האמת שהוא משה רבנו, וגם "ויקח קרח" כפשוטו, שלקח לעצמו כמה נפשות ישראל ואמר שהוא יוליכם בדרך, מחמת שדרמה לו שהוא במעלה גבה שאין למעלה ממנו, ורצה לחלק על משה שהוא בחינת הצדיק האמת ולקח נפשות לצידם, לקרובם לעצמו שילכו בדרך הישר לגיהנום ולאבדון כאשר רואים בחוש דרבים של המקרכים אל החולקים והרודפים, רחמנא לצלן:

ה וזה בחינת אסור בשר בחלב, בחינת "לא תבשל גדי בחלב אמו", כי כל מה שבועולם, דומם, צומח, חי, מדבר, הכל יונק חייתו מבחינת הצמצומים הנז"ל, שעל ידם משיגין אלקותו יתברך וכלם צריכין ברור אחר ברור פיזי, ועקר שלמות הברור על-ידי הצדיק האמת הגדול במעלה הנז"ל. וכל מי שמקרב אליו ונקבל בו יכול לתקן ולברר, כי עקר שלמות התקון הוא רק על-ידי מי שגבה להמיתיק שרש אחיות הדיו בשרשו העליון, כי שבר כל אחיות הקלפות שבכל המדרגות עד תכלית הפעולה. וכל מי שעדין לא הגיע למדרגה זאת עדין אין

אפשר לו לקבל בעודו קשור בגוף, כי בעודו בגוף אינו יכול לקבל החיות הנמשך מחכמה כי אם בהדרגה ובמדה כפי מדרגתו, אבל בשעת מיתה נתוסף רוחו, בבחינת תוסף רוחם יגעונו, כי אז נמשך עליו חיות הנמשך מחכמה גבה ביותר ועל-ידי זה נסתלק, כי אין הגוף יכול לקבל זה החיות, ועל-ידי זה בעצמו נתמנן כפי מה שזוכה על-ידי מעשיו. ועל-כן עקר תקון האדם בחייו ולאחר מיתתו הוא רק על-ידי הצדיק הגדול במעלה מאד הנ"ל, שיודע להמשיך השגות אלקות אפלו להקטנים והחולים ביותר, כי כל באי עולם לא באו לעולם כי אם לתקן ולברר על-ידי מעשיהם הטובים, אבל הרב אין מעשיהם עולים יפה ומקלקלים ביותר, ועל-ידי זה מתגלגלים בכמה וכמה גלגולים ובכמה וכמה ענשים, רחמנא לצלן, ועקר התקון על-ידי הצדיק שיודע שרשי כל הנפשות וידע איד לעסב עם כל אחד בחייו ובמותו - איד לתקנו, להביאו להשגת אלקות, שנה עקר התכלית, עקר שעשועו עולם הבא. ועל-כן העקר פשוטו להתקרב אליו בחיים חיותו, כי אחר כך קשה מאד לבוא אליו, כי מי שפטר בערב שבת וכו':

ובשביל זה נמצאים כמה וכמה שמות קרבים ונופלים ונתרחקים, ויש שהיו מקרבים רב מיתה ולעת זקנותם נפלו ונתרחקו ונתהפכו

לרודפים, רחמנא לצלן, כי עקר הוא הסוף והאחרית, כי טוב אחרית דבר מראשיתו" (ספרות ג, ח), כמו שדרשו רבותינו ז"ל, לעגן אלישע אחר שנפל בסוף ימיו רחמנא לצלן, כי האדם כל מה שמוקן צריך שיתוסף עליו דעת גבה יותר (כמו שפרש ארזנו מורנו ורבונו ז"ל במקום אחר). וזה בחינת זקני תלמידי חכמים כל מה שמוקנים דעתם מתישבת עליהם, כי כל מה שמוקן יותר הוא צריך להתקרב לשרשו ותקונו יותר, שהוא השגת החכמה הנ"ל שנמשכת עליו בעת הסתלקותו אם זוכה, שנה עקר תקונו. וכל זמן שהאדם בחיים יש עליו מלחמת הצר, כי את זה לעמת זה עשה אלקים, וכל מה שהוא צריך לבוא לחכמה יתרה, כמו בן מתגבר כנגדו מלחמת עמלק שכולל כל הקלפות שהוא מתגבר תמיד כנגד החכמה הנ"ל (כמו שכתב שם בהתורה הנ"ל). ועל-כן לפעמים האדם נופל לעת זקנותו כמו שכתב ארזנו מורנו ורבונו ז"ל בספר הא"ב, כי אין לו כח לקבל הדעת שנמשך עליו אז, מחמת שלא קדש עצמו כראוי לזה הדעת ומרובי הדעת נטרפה דעתו לגמרי, כי רבוי השמון גורם כבוי הצר. ועל-כן זקני עמי הארץ כל זמן שמוקנים דעתם מתרפת עליהם. ועקר שם תלמידי חכמים הוא מי שמקרב להחכם והצדיק האמת, כי על שם זה נקרא תלמיד חכם, שהוא תלמיד של החכם, שהוא הצדיק האמת. ולהפך, עם - הארץ נקרא מי

לקוטי הלכות

הלכות בשר בחלב ה

יורה דעה שכב

שלא שמש תלמידי חכמים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי פשאנו מקרב להחכם והצדיק האמת הוא בכלל עם הארץ, כי אין לו פח לקבל חכמה שהוא השגת אלקות אפלו אם הוא למדן וחכם, ואפלו אם יש לו מעשים טובים, כי אל התכלית הנצחי שהוא השגת אלקות אי אפשר לבוא כי אם על-ידי צדיקי אמת הנ"ל ותלמידיהם ותלמידי תלמידיהם וכו':

ח וזהו אל תאמין בעצמך עד יום מותך, 'בעצמך' דיקא, כי פשהוא בעצמו, דהינו שחולק עצמו מהצדיק האמת בודאי אין לו להאמין בעצמו, כי יכל באין סומך וכו"ל. וזהו אל תאמין בעצמך עד יום מותך, כי אי אפשר להתקרב ולגמ מהצדיק האמת כי אם על-ידי מסירת נפש ממש פאשר רואין בחוש גדל המגיעות והיסורין שצריכין לעבר על כל מי שרוצה להתקרב לגדת האמת, שצריך לסבל יסורין עד דכדוכא של נפש, ועל זה נאמר "כי עליך הרגנו כל היום נחשבנו בצאן מכחה". וכמוכן בהענין שספר הוא ז"ל, 'קשבה נשמה קדושה לעולם' (בסיון קב, לפי חלק א) וסיים שם: 'ועל-ידי מסירת נפש אפשר לדבק וכו' (ענין שם חכב). וזהו אל תאמין בעצמך עד יום מותך, הינו מי שממית עצמו על דברי תורה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, אין התורה מתקנת אלא במי שממית עצמו עליה, דהינו, שמשפר כל המגיעות וסובל יסורין ומסירת נפש ממש בשביל

להתקרב להצדיק האמת ולתורתו הקדושה ואז הוא בטוח ממכשול, כי בכל מה שיעבר עליו ישאר על עמדו, כמו שכתוב: "כי דפיתנו במקום תנים וכו'. אם שכתנו שם אלקינו וכו' הלא אלקים יחקר זאת כי הוא ידע תעלמות לב כי עליך הרגנו כל היום וכו'". [וענין לקמן מה שכתבנו בענין פרה אדמה על פסוק, "זאת התורה אדם כי ימות באהל", שדרשו רבותינו ז"ל על זה, אין התורה מתקנת אלא במי שממית עצמו עליה, שעקר שצריכין להמית עצמו, דהינו למסור נפשו בשביל האהל, דהינו להתקרב להצדיק האמת וכו', ענין שם. ועל-פי זה מבאר היטב ענין זה ואל תאמין בעצמך עד יום מותך, עד שתקם אדם כי ימות באהל, דהינו להמית עצמך ולמסור נפשך בשביל להיות באהל הצדיק האמת ולהתקרב אליו. ואז לא תהיה בעצמך, כי תהיה מקשר ונקבל בהצדיק האמת ואז תהיה בטוח ממכשול. ענין לקמן ותבין]:

ט וכל ההולדות של האדם וכל הפעלי חיים כלם נמשכין מהשכליות הנ"ל, שהצדיק ממשיד ומוליד שכליות משכל עליון לשכל תחתון בשביל השגות אלקות. ומשם נמשך כל קיום העולם וכל ההולדות שכל העולם, כי כל ההולדות שבעולם, פידוע, כי כל ההולדות אלקותו בעולם מדור לדור, כי "כל פעל ה' למענהו", וכל מה שפרא ה' ותברך הכל לכבודו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, וכן כל קיום העולם הכל לכבודו, כדי

להכיר אותו ויתברך, כי כל מה שנעשה ונולד בעולם, הכל בשביל הצדיק האמת, כי זה כל האדם, כי כל העולם כלו לא נברא ונתקנם אלא בשביל זה, ולצאת לזה, כמו שאמרו רבותינו ו"ל:

נמצא, שכל ההולדות נמשכין מהצמזומים והשכליות

הנ"ל, ומחמת שפגג כל צמצום ושכל יש פגגוה בחינת קלפת עמלק פנ"ל מזה נמשך חבלי לדה. וכמוכן ברכיו ו"ל, שאמר אחר התורה הנ"ל, ועל-ידי זה נתבטל קשוי הולדה, כמו שמבאר שם

(ספין קלה) שמדבר מהתורה הנ"ל, כי ההולדה בבחינת חתכו לארבע

(עש). ועל-כן עקר ההולדה על ידי החסד (כמו שמבאר במקום אחר), כי על-ידי החסד

נמשך בחינת חתכו לארבע, שמשם ההולדה, כי בשגמור ההולדה נמשך

חסד גדול, מאחר שעל-ידי זה יתגלה על-ידי הצדיק השגות אלקות יותר. ועל-

ידי החסד הזה נמתקין הדינים שהיו נאחזים בהצמזומים, ועל-ידי המתקת

הדין דם נעפר ונעשה חלב ומשם נשתלשל ונמשך החלב שנתהוה בשעת

ההולדה אצל כל הפעלי חיים, וזה החלב הוא מזון הנולד וקיומו בימי קטנותו

וינקתו, כי אז אין לתולד עדין כח לאכל שאר מאכלים שצריכין ללעסם ולקטנם

בשניו, והזמן לו ה' יתברך חלב אמו לגן ולהתקנם אז:

י וזה בחינת אסור בשר בחלב, כי הבשר אינו נאכל כי אם אחר שתצא

נפשו על-ידי השחיטה, כי איך מן החי אסור באכילה, כי כל זמן שהבעל חי

בחיים אי אפשר לתקנו מחטא אדם הראשון, כי אי אפשר להמשיך עליו

בחיו מפורגה הגבה ביותר שצריכין להמשיך עליו בשביל תקונו, כי התקון אי

אפשר מפורגה הסמוכה הגבה ממונו קצת, רק צריכין להמשיך התקון של

המקלקל והפגום מפורגה הגבה ביותר. וזה בכלל מה שמבאר לעיל, שכל מי

שהוא קטן וחולה ביותר, צריך רבי גדול ביותר, שידע איך להמשיך עליו התקון

מפורגה גבה מאד ולהמשיכו אליו בדרך נפלא ושכל עמוק מאד מאד באפן שייכל

לקבלו. ועל-כן אי אפשר לגמור התקון של אדם ושל שום בעל חי כי אם לאחר

מיתתו, כי בחיו אי אפשר לו לקבל במקום הגבה כל כך כפי שצריכין לגמור

תקונו, כי בגוף אי אפשר לקבל שכל כזה כנ"ל, רק אחר מיתתו אז יוכל לקבל אם

יזכה וכנ"ל. ועל-כן אי אפשר לאכל מהבעל חי גם לאחר מיתתו כי אם

על-ידי תקון השחיטה, כי השחיטה על-ידי חרב לה, שהוא הספין של שחיטה

השלים וברוק פראוי שהוא בחינת מלכות, בחינת שכל הנ"ל של השגות אלקות (כמו

שמבאר שם בסוף מ"שאר דפניא, שנה השכל בחינת חרב וכו', עין שם), ועל-כן צריכין לקבל הספין

מהתלמיד חכם, כמו שאמרו רבותינו ו"ל,

לקוטי הלכות

הלכות בשר בחלב ה

יורה דעה שבה

כי זה השכל צריך לקבל מהחכם האמת דיקא פנ"ל. ועל-כן הם חמשי הלכות שחיטה כנגד חמשה חמשי תורה, שהם כלל התורה, כמו שכתוב: "ובחנת באשר צויתיד", שפרמו על כל התורה והמצוות, שכלם בכלל 'באשר צויתיד', הינו שעקר תקון השחיטה על-ידי שממשיכין התקון מכלל התורה שכלולה מכל השכליות הנ"ל של השגת אלקות, שכלם פלולים בשעורין דאתון דאורייתא (כמו שמבאר שם בתורה הנ"ל). ועל-ידי זה דיקא יכולין להעלות הנפש לשרשה לתקנה בראוי, כי אי אפשר לתקנה כי אם על-ידי שממשיכין עליה תקון ממדרגה הגבה ביותר וכנ"ל:

יא ועל-כן אסור לאכל בשר בחלב, כי החלב התיירה התורה בחיים, כמו שאמר רבותינו ז"ל, כי החלב נמתקת בעת ההולדה בשביל חיות וקיום הילד בעת קטנותו, אבל החיות הנמשך לילד בחייו, בפרט בימי ינקתו, אינו ממקום הגבה כל כך, הצריך לגמר תקונו, כי אי אפשר לקבלו בחייו, רק הוא מקבל חיות בראוי לו לחיות בו, כדי שיתיה ויתקנים הימים שצריך להתמקמה בזה העולם כפי הפרוד שצריך הצדיק לגמור על דו. ואחר כן, אחר יציאת נפשו על-ידי השחיטה, או גמשך עליו ממדרגה הגבה ביותר, כפי הצורך לגמר תקונו וכנ"ל. וגם אחר השחיטה עדין צריך הבשר תקון על-ידי

אכילת האדם בכרחה בכונה בראוי, ואי אפשר לאכלו בראם על-ידי הבשול באש הנמשך גם-כן מבחינת מלכות, שהוא השכל הנ"ל, שנקרא לבת אש (כמו שכתוב שם). ועל-כן צריך לבשל מאכלי ישראל באש של ישראל דיקא ובשולי עכו"ם אסורים, כי הבשול הוא גמר התקון שיהיה ראוי לאכילה ואי אפשר לתקנו בראם על-ידי אש של ישראל עם קדוש, שנמשך מהשכל הנ"ל, שהוא בחינת לבת אש פנ"ל:

יב ועל-כן אסור לבשל בשר בחלב, כי הבשר אי אפשר לגמר תקונו, כי אם על-ידי מדרגה גבה שנמשך על כל פעל חי אחר יציאת נפשו על-ידי הצדיק האמת בשביל גמר תקונו, אבל החלב אף-על-פי שנתתקן ונמתק בחיים, אבל לא נתתקן כי אם בבחינת חיות הפעל חי בחייו בשביל קיומו בעת ינקתו וקטנותו, ועל-כן פשמתערב הבשר עם החלב בעת הבשול הוא פגם גדול מאד, כי אז צריך הבשר לבוא לגמר תקונו, שצריכין להמשיכו ממדרגה הגבה ביותר, וכשהוא נתערב עם החלב שהוא בחינת חי עולם הזה חיות הפעל חי בחייו בימי קטנותו, שהוא בבחינת מחין דקטנות דיניקה. אזי מתעורר ביותר הרע שבשניהם, כי הבשר אינו יכול להתפרר ולהתתקן על-ידי הפרוד של החלב, כי גמר התקון אחר יציאת הנפש צריך שיתיה ממקום גבה יותר פנ"ל. והחלב

שהחלב מחיה הולד בעת קטנותו, שהיה בחינת חלב אמו, על-כן אסור לערבו עם הבשר בעת הבשול שהוא גמור תקונו, כי אי אפשר לגמור תקון הפעל חי על-ידי הפדרגה הנמוכה, שהיא בחינת מחין דקטנות, בחינת חלב אמו, כי אדרבא, יתקלקל ביותר וכנ"ל:

טו וכן האדם אי אפשר שיתתקן על-ידי הקטן במעלה שמוחו בחינת מחין דקטנות, בחינת חלב אמו. והוא קרמו גם כן במצוה זאת, לא תבשל גדי וכו', כי המעשים טובים של האדם הם רמוזים בבחינת גדי, כמו שכתוב בירצחק, "קח לי שני גדי עינים טובים ואעשה אותם מטעמים לאביך באשר אהב", שמרמו על המעשים טובים של ישראל, כמו שכתוב בזהר הקדוש, "ועשה לי מטעמים באשר אהבתי" – מפקודין דעשה וכו'. וזה לא תבשל גדי וכו', כי הבשול קרמו על גמור התקון, הינו שאין אתה יכול לגמור התקון של מעשים טובים שלך על-ידי בחינת חלב אמו שהוא בחינת המחין והשכל של הרב הקטן במעלה, כי לא די שלא יתקנה, אף גם יקלקל לו הרבה, כי הרע שלו יתגבר ביותר על-ידי שיהיה יונק מהרע של רבו הקטן במעלה שלא ברר עדין הרע פראוי וכנ"ל:

יד וזהו "לא תבשל גדי בחלב אמו". ותפס חלב אמו אף-על-פי שבאמת גם בחלב אחרת אסור. אך רמז בזה האסור שאף-על-פי שהחלב הוא חיות הולד, בחינת חלב אמו שמחיה וימקם הולד, והיה נראה לכאורה שגם בסוף ותקנו הבשר על-ידי החלב הזה, אבל התורה אסרה זאת באסור חמור, אדרבא, והו עקר האסור, כי מאחר

אינו יכול לקבל התקון של הבשר, כי הוא גבה ממו הרבה, וכשאינם יכולים לקבל התקון זה מזה, אזי נעשה מערכת גדול ונתעורר הרע שבשניהם, שצריכים עדין לבררו, כי הרע מתעורר ביותר בעת גמור התקון פדוע, ועל-כן אסורים בשר וחלב לערבם יחד ועקר האסור מראותהא בעת הבשול, כי אז הוא גמור התקון על-ידי בחינת לבת אש, שהוא השכל הנ"ל, שצריכין שלא יהיה שם מערכת שלא יקלקל את הבשר הצריך גמור התקון על-ידי מדרגה הגבה ביותר, על-ידי שיערבו עם החלב שתקונו נמשך ממדרגה נמוכה ואזי נתקלקלים זה מזה וכנ"ל:

יג וזה ממש בחינת הקלקול של השפלים במדרגתם והפגומים הרוצים להתקרב להקטן במעלה, כי לא די שלא יתקנו, אף גם יקלקל לו הרבה, כי הרע שלו יתגבר ביותר על-ידי שיהיה יונק מהרע של רבו הקטן במעלה שלא ברר עדין הרע פראוי וכנ"ל:

יד וזהו "לא תבשל גדי בחלב אמו". ותפס חלב אמו אף-על-פי שבאמת גם בחלב אחרת אסור. אך רמז בזה האסור שאף-על-פי שהחלב הוא חיות הולד, בחינת חלב אמו שמחיה וימקם הולד, והיה נראה לכאורה שגם בסוף ותקנו הבשר על-ידי החלב הזה, אבל התורה אסרה זאת באסור חמור, אדרבא, והו עקר האסור, כי מאחר

לקוטי הלכות

הלכות בשר בחלב ה

יורה דעה שכו

שהוא גופו, כי מפל דבר שהגוף אוכל ונהנה צריך מתחלה להביא הראשית והבכורים לה' ותברך, כי אסור לאכל קדם שיתפלל על דמיו, וגם צריך להפריש בכורים ממש, וכל מתנות מהנה ועניים ושאר תקוני המאכל ולברך עליו קדם שאיכל ונהנה גופו ממנו. וכל זה בכלל ראשית ובכורים, שהם בחינת כלל התורה, וקמו שאמרו רבותינו ז"ל: "בראשית", בשביל בכורים שנקראים 'ראשית'. וגם אמרו: בשביל התורה שנקראת 'ראשית', כי הכל אחד, כי הבכורים שנקראים ראשית הם בחינת כלל התורה והמצוות, כי זה כלל התורה שביא ראשית והבכורים מאדמתו וגופו לה' ותברך, כדי שעל ידי זה יתקדש גופו שלא יהנה שום הנאה בעולם הזה כי אם בשביל ה' ותברך. והיו 'ראשית בכורי אדמתך' - שהם המעשים טובים של האדם, 'תביא בית ה' אלקיך' - שהוא הבית המקדש, ששם מאיר אור הפנים שמחיה את השכל הנ"ל של השגות אלקות שממשיך הצדיק האמת, הינו כי באמת גם המעשים טובים של האדם צריכין תקון גדול קדם שיהיו ראויין לעלות לפניו ותברך שיופה על ידם לתכלית הנצחי המקוה שהוא השגת אלקות. וזה אי אפשר כי אם על ידי הצדיק האמת הגדול במעלה כנ"ל, שכולל להמשיך החיות מאור הפנים וכו', כמו שמבאר בהתורה הנ"ל. והיו

"ראשית בכורי אדמתך" - שהם המעשים טובים שלך, 'תביא בית ה' אלקיך' - דהינו להבית המקדש ולמסרם להפחן שהוא בחינת הצדיק האמת שרק הוא יכול לתקנם וכנ"ל, אבל "לא תבשל גדי בחלב אמו" - שלא תרצה לתקן מעשיך על ידי בחינת חלב אמו, שהוא בחינת הקטן במעלה שלא יקלקל אותם יותר כנ"ל, כי עקר התקון על ידי אור הפנים שממשיך הצדיק האמת, שהוא בחינת ראשית בכורי וכו' תביא בית ה' וכנ"ל. ועל כן נסמך פסוק זה לפסוק, "שלוש פעמים בשנה יראה כל זכורך אל פני האדון ה'", שהוא בחינת מה שצריכין להעלות השכל הנ"ל לאור הפנים, ששבביל זה צריכין להתקרב להרבי הגדול במעלה ביותר, שהוא בעצמו בחינת "ראשית בכורי וכו' תביא בית ה' לא תבשל גדי בחלב אמו" וכנ"ל. ועל כן נסמכו זה לזה - "סמוכים לעד לעולם, עשויים באמת וישר", ברוך ה' לעולם, אמן ואמן, וענן היטב בהתורה מישראל הנ"ל קשר ענן זה:

טו וזהו מה שאמרו רבותינו ז"ל: 'בשר בחלב חדש הוא', הינו שמצות אסור בשר בחלב טעמו הוא חדש גדול, כי טעם אסור בשר בחלב נמשך מהשכל של הצדיק הגדול במעלה מאד שהוא חדש שבחודשים, חדש נקלא וגורא מאד מאד, שמחמת שעקר תקון כל הדברים, בפרט בפור האחרון הוא על

16

הרבה עם ישראל, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, שהיה פותח בדרךים ודורשן, כי היה יודע להוכיח את ישראל כפי העונות והתורה של כל אחד שפסדו בן היתה תפלתו (כמו שבאר בתורה נ"ל). ועל ידי זה נתגלה חסד, בחינת אסתר חוט של חסד משודד עליה, ועל ידי זה חתך מהם את הארבע בחינות מלכות, בחינת השכל הנ"ל, בבחינת חתכו לארבע, ועל ידי זה השפיל את המן עמלק עד עפר והשיב לו גמולו בראשו:

יח ועל-כן עשה המן עין גבה חמשים אמה, כי המן עמלק כלול מכל החמשים שערי ממאה, ואי אפשר לעמוד בנגדו כי אם מי שיש לו כח להמשיך השגות אלקות מבחינת שער החמשים של הקדשה, ועל-כן סבר המן שאין מי שיכול לעמוד בנגדו מאחר שיכול להפיל פנים גם למעלה למעלה, מאחר שיונק משער החמשים של הממאה. ועל-כן עשה עין גבה חמשים אמה, כי עשאו בכשוף גדול להגביר כל החמשים שערי ממאה, והמנא לצלן, אבל מרדכי היה גדול במעלה מפלגת מאד בחינת הצדיק הגדול במעלה הנ"ל, היכול להכניס השגות אלקות אפלו בהנופלים מאד, כי יודע להמשיך השכל של השגות אלקות משער החמשים של הקדשה ומשם היה תקף הנס של פורים. וכן להפיל את המן ולהמשיך תקף הנס בכל שנה ושנה לדורות, שעל ידי קדשת

ידו, ועקר גמר התקון הוא אחר יציאת הנפש, שאז יכולין לקבל פראוי החיית הגבה ממנו, שעל ידי זה גמר תקונו. ומשם נמשך אסור בשך בחלב וכנ"ל. ועל-כן בשך בחלב חדוש הוא, חדוש דיקא וכנ"ל:

זו וזה בחינת פורים שהוא הכנעת המן עמלק, כי עמלק הוא בחינת פלליות הארבע מלבויות, שהוא כנגד השכל הנ"ל שאמר ר', כמו שכתוב שם (פאת ה), שלפעמים נפל הד' ונעשה מזה, חס ושלום, ממשלת ארבע מלבויות, שעקרו הוא עמלק וכו'. ועל-כן עקר התגרות המן היה במרדכי, שהוא הצדיק האמת הגדול במעלה מאד. ורצה לעקרו ולהעבירו לגמרי חס ושלום, ועל ידי זה יעקר חס ושלום גם את כל ישראל התלויים בו, להשמיד, להרוג, לאבד, חס ושלום, ועל-כן התפאר בעשרו, כמו שכתוב: "ויספר להם המן את כבוד עשרו ורב בניו". וכן אחשורוש עשה משתה והראה את עשר כבוד מלכותו וכו', כי העשירות והממון הם כנגד השכל הנ"ל, כמו שבאר שם (פאת ה), שאי אפשר לבוא לזה השכל כי אם על ידי שונא בצע וכו', עין שם, אבל ה' יתברך הפיר עצתם וקלקל מחשבתם על ידי גדל כחו של מרדכי הצדיק האמת שעסק בתפלה, וזעק וזעקה גדולה ומרה. וכן הכניס ב' ישראל שיעקו ויתפללו לה' יתברך בכל עיר ועיר. וגם עסק בתורה

לקוטי הלכות

הלכות בשר בחלב ה

יורה דעה שכט

פורים נזכה בכל דור ובכל שנה ושנה להמשיך עלינו קדשת הצדיק הגדול הזה שהוא בחינת מרדכי שהארתו גדולה מאוד מאד, ממבאר בכתבי האר"י, ז"ל, עד שהארה פזאת אינה נמשכת אפלו בשבת ויום טוב, כי הארתו עצומה מאד מאד, עד שיוכל להאיר אפלו בתקף העשייה, אפלו בעוברין דחל, אפלו בל"ט מלאכות. ועל-כן פורים מותר בעשית מלאכה, כי הארת מרדכי, שהוא קדשת פורים, שהוא בחינת הארת הצדיק הגדול במעלה הנ"ל, יכול להאיר אפלו בתקף העשייה, אפלו אם נפל למקום שנפל אפלו אם הוא חולה גדול מאד בחלוי הנפש, כי בעצם עמקות חכמתו יכול להאיר גם בו השגת אלקותו ותברך:

יש וזהו בחינת גדל עצם השמחה של פורים ששמחים אז יותר מכל הימים טובים. וכמו שהזכירו רבותינו ז"ל, חיב אינש לבסומי בפוריא עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי. כי מבאר בהתורה הנ"ל שצריכין להחיות השכל הנ"ל על-ידי שמחת הרגלים שהוא בחינת אור הפנים וכו', ענין שם, אבל עקר השמחה של יום טוב, שהוא אור הפנים, וזכין רק בבית המקדש על-ידי שעולין לשם ברגלים, כמו שכתוב שם. אבל עתה בעוונותנו הרבים הרב בית המקדש וערכה כל שמחה, אבל בחמתו ותברך חמל עלינו ותקדים לנו רפואה למכה, שנתן לנו את ימי הפורים האלה

קדם השלש רגלים שמתחילין ממסח, כי פורים הכנה לפסח שהוא ראש לשלש רגלים (כמו שאמר אהינו טרנו ורגנו ז"ל), היינו כי על-ידי קדשת פורים אנו ממשוכין עלינו בחינת הארת הצדיק הגדול במעלה הנ"ל, שהוא בחינת הארת מרדכי כנ"ל, שעל-ידי זה יכולין לרפאות גם החולה הגדול ביותר. ועקר הרפואה על-ידי השמחה, כמו שכתוב בהמשעה של יום השישי וכו', שרפואת הבת מלכה שהיא כלל נפשות ישראל שהם בחינת בת מלך פנימה, רפואתם על-ידי שמחה, כי הוא יכול להמשיך הארה גדולה כל כך עד שיכול לשמח גם החולים ביותר על-ידי דרכי נפלאות התגלות תורתו הקדושה. והשמחה היא עקר החיות, שעל ידו מחיין השכל הנ"ל של השגות אלקות:

וזוה בחינת שחבינן להשתפר ולשמח בפורים עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי, שנגיע על-ידי תקף השמחה למעלה מהדעת התכלית שרש הקדשה העליונה במקום שאין שם שום אחיזה להרע כלל, עד שאין שדך שם לומר ארור המן וברוך מרדכי, כי בכל מקום שיש אחיזה לקלפה, אפלו אם הוא במעלה העליונה שישם האחיזה של הקלפה דק מן הדק שדך שם לומר ארור המן, שהוא דקות הקלפה הנאותה שם, וברוך מרדכי - שהוא עצם הקדשה באמת, אבל מרדכי בחינת הצדיק הנ"ל עולה על הכל עד שזכה לכפול אחיות

הוצאת ספרים

ועל־כן נסמך לזה, "ראשית בפורי
אדמתך", כי הכל אחד וכנ"ל:

כא וזה בחינת ארבע פרשיות, פרשת
שקלים, שהיא גרבת המשכן,
זה בחינת גרבה וחסד הנ"ל, שעל־ידי זה
חותכין את המלכות ומעלין אותה לאור
הפנים המאיר במשכן, שהיא בחינת
בית־המקדש. ואחר כך קורין פרשת זכור,
שהיא מחית עמלק, שהיא פלילית
הארבע מלכויות כנ"ל, כי על־ידי חסד
הנ"ל בחינת הגדקה של גרבת המשכן,
שעל־ידי זה חותכין את המלכות דקדושה
שלא יגק ממנה בחינת עמלק, בבחינת
י'שספ שמואל את אנג וכו', כמו שכתוב
שם, על־ידי זה הוא מפלת עמלק. ועל־כן
קורין אחר פרשת שקלים פרשת זכור
ומפטרין אז בענגן י'שספ שמואל את
אנג שהוא, מפלת עמלק וכנ"ל. ואחר כך
הוא פורים, שאז עקר מחית עמלק, כמו
שאמרו רבותינו ז"ל, מדורו של שמואל
וכו' לדורו של מרדכי וכו', ואז בפורים
מאיר הארה נפלאה, שהוא הארת הצדיק
הגדול הנ"ל שיכול להאיר גם בהגופלים
מאד והחולים ביותר וכנ"ל:

כב ואחר כך קורין פרשת פרה, שהיא
לטהר ממטאת מת, פרי
שיהיו טהורין לעשות הפסח שהוא כלל
השילש רגלים, כי פסח ראש לרגלים, הינו
כי אחר שמכניעין קלפת עמלק וחותכין
המלכות מהם צריכין להמשיך טהרה על
כל הנפשות שנאחו בהם בחינת מטאת

הקלפות עד תכלית המעלה, עד שעלה
למקום שאין להם שם אחיזה כלל, וזכה
להמשיך הארה זאת לעולם, לדורות. וזהו
בחינת הארת פורים שצריכין לשתות
ולשמוח אז עד שעלה לשם, לבחינת
הנ"ל, ששם אין שך ארוך המן וברוך
מרדכי כנ"ל. ומשם נמשכת השמחה של
פורים, שעל־ידי עצם השמחה הנמשכת
משם יכולין לשמוח גם עתה בגלות המור
הזה בכלל, וכן בפרטיות הגלות שהוא
גלות הנפש של כל אחד ואחד, ומגדל
ההארה הזאת יכולין לשמוח כל הנפשות
אפלו בתקף הגלות, כי הצדיק הגדול
במעלה הנ"ל, בעמקות חכמתו הרמה
מאד ממשיך שמחה גם עליהם, שזה
עקר החיות של השכל הנ"ל, שעל־ידי זה
ממשיך השגות אלקות. ועל־ידי השמחה
שממשיכין בפורים, על־ידי עצם ההארה
הנ"ל, על־ידי זה ממשיכין שמחה על כל
הרגלים, שנופה להרגיש שמחת יום טוב
גם עתה שאין לנו בית המקדש. ועל־כן
פורים הכנה לפסח שהוא ראש השילש
רגלים וכנ"ל:

כ ועל־כן מרמז פורים בפרשת השילש
רגלים בפסוק, "שבעת ימים

תאכל מצות" (כמו שאמר ארינו מורט ורבו ז"ל)
ושם בפסוק הנ"ל כתיב, "שילש פעמים
בשנה יראה כל זכורך את פני האדון ה'
וכו", כי על־ידי קדושת פורים יכולין
להמשיך בחינת אור הפנים שבבית
המקדש גם עתה אחר החרבן וכנ"ל.

לקוטי הלכות

הלכות בשר בחלב ה

יורה דעה שלא

עמלק, שהיא בחינת טמאת מת, שזהו בחינת פרה אדמה שמתהרת מטמאת מת שנמשך עליהם על ידי הטא העגל, שבשביב זה באה הפרה אדמה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, תבוא אמו ותקנה על בנה. כי עקר הטא העגל היה על ידי שפגמו בכבוד משה ותלמידיו, על ידי שלא האמינו שגם אחר התמלקות משה שהוא בחינת הצדיק האמת, גם אחר כך דבריו חיים וקמים לעד וצריכין לקיים דברי תורתו לצנח תמיד, כי דבריו הם דברי אלקים חיים אשר הם קמים לעולם, כמו שכתוב: "ודבר אלקינו יקום לעולם", כי עקר פגם העגל היה, שהיו סבורים שכבר מת משה, כמו שמוכח בפרוש רש"י על פסוק: "וירא העם כי בשר משה וכו'". ואז אמרו לאהרן: "קום עשה לנו אלהים אשר ילכו לפנינו כי זה משה האיש לא ידענו מה היה לו", הינו שעשו עצמם כאלו אינם חולקים על משה בעצמו, רק הם אומרים שענין משה אינם יודעים מה הוא, בחינת פי זה משה האיש לא ידענו מה היה לו", הינו שעבר מת, לדעתם, צריכין לבקש אחר במקומו ונבוכו בדותיהם המושגשות על ידי זה בעצת ראשי הערב רב שקבלו אותם עליהם לרב ולראש, מחמת שהיו יכולים לעשות מופתים על ידי שמות הממאה כמו שאמרו רבותינו ז"ל, שהיה שם יונם ויומברום, שהם השליכו השם לתנור האש וכו', עד שאמרו: "קום עשה

לנו אלהים אשר ילכו לפנינו", ועקר הטאם ומעותם היה על ידי שלא האמינו בפה שלפניהם, אמת ברור ונד ומתקן, שהוא תורת משה אמת שקבלו בסמוך ועדו תלמידיו הקדושים קמים, שהם, אהרן וחור ויהושע וכו'. ואפלו לפי מעותם שמות משה, היה להם לילך לתלמידיו הקדושים ולשאל מהם הדרך אשר ילכו בה, אבל ראשי הערב רב הטעו אותם, עד שפאסו בתורת משה, שכתוב בה בפרוש, "לא יהיה לך אלהים אחרים וכו'", ובחרו לילך בעצת ראשי הערב רב ועשו את העגל ולא רצו לצית את תלמידי משה שמחו בהם על זה והרגו את חור, עד שנתרא אהרן מהם והכרח לעשות חפצם שלא יהרגוהו, חס ושלום, ולא יהיה להם תקנה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, ופרה אדמה מטהרת מזה, פי ענין פרה עמק עמק מאד, שעל זה נאמר, "אמרתו אחכמה והיא רחוקה ממני", הינו פי על ידי מעשה הפרה ממושכין השכל העמוק והנבון מאד של הצדיק האמת הגדול במעלה הנ"ל, שהוא בחינת משה, שעל ידי זה יכולין לרפאות החולה והנמוך ביותר, אפלו אותן שנפלו לסטרא דמותא, פי פרה אדמה הוא בחינת תקף כלליות כל הדינים, שהם בחינת תכלית הצמצומים שמהם אחיות כל הדינים פדוע, פי כל הצמצומים שה' יתברך מצמצם אורו הפל לטובה בשביב לגלות

פ"א ק"א

קָרְשִׁי, קָרְסִי, בְּרִיחֵי וְעַמּוּדָיו וְאֲדָנָיו וְהִרְיָעוֹת וְכוּ'. וְכָל הַבָּלִים הַקְדוּשִׁים אֲרוֹן וְשִׁלְחָן וּמִנְחָה וְכוּ'. וְכָל פְּרֻטֵיהֶם וְצִיּוּרֵיהֶם, כֻּלָּם הֵם בְּחִינַת צִמְצוּמִים קְדוּשִׁים וְנוֹרָאִים לְהַשִּׁיג הַשְּׁנוֹת אֱלֻקוֹתוֹ עַל-יְדֵי זֶה, כִּי עֵקֶר חַיִּית הַשֶּׁכֶל הַג'ל שֶׁעַל יְדוֹ מְשִׁינִן אֱלֻקוֹתוֹ הוּא עַל-יְדֵי אֹר הַפְּנִים שֶׁמֵאִיר בְּבֵית-הַמִּקְדָּשׁ שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמְּשֻׁקֵּן, כְּמוֹ שֶׁמִּבְּאֵר שֵׁם בְּהַתּוֹרָה הַג'ל. וְעַל-כֵּן צִוָּה שְׂתִינּוּ כָּל אֶחָד נְדָבַת לָפֶם לְצַדֵּךְ הַמְּשֻׁקֵּן, כִּי נְדָבַת לֵב זֶה בְּחִינַת צְדָקָה וְחֶסֶד, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה חוֹתְכִין אֶת הַמְּלֻכּוֹת שֶׁהוּא הַשֶּׁכֶל הַג'ל וְיַעֲלִין אוֹתוֹ אֶל אֹר הַפְּנִים הַמֵּאִיר בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמְּשֻׁקֵּן וְכוּ'ל:

כג ועבר התקון שבבית-המקדש ובמשכן היה על-ידי מעשה הקרבנות שהיו מכפרין על כל החטאים, כי אדם חטא, מביא בהמה לקרבן. כי על-ידי החטא נסתלק ממונו הדעת של השגת אלקות ונעשה מסוד הפכדיל בינו ובין השגת וידיעת אלקותו יתברך, כמו שכתוב: "כי אם עונתיכם היו מבדילים ביניכם לבין אלקיכם". ואזי צריך להביא בהמה והכהן מקריבה לקרבן אחר מיתתה על-ידי השחיטה לשם קרבן, כי הכהן מקבל פח ממושה רבנו שמשח את אהרן ובניו, שהם כלל קדשת הכהנים היוצאים מהם, עד שבגדל פחו של משה הם יכולים לעלות את הבהמה לקרבן, שימשיכו שכל נפלא

ולקראי אורו הגדול שהוא השגת אלקות על-ידי זה דיקא, כי בלא צמצומים אי אפשר לקבל מחמת רבוי אור. וכמו שהתחיל בהתורה הנ"ל שהשגת אלקות אי אפשר לקבל כי אם על-ידי פמה צמצומים וכו', אבל בכל מקום שיש צמצום יש אחיזת הדיון ומאלו הדינים נשתלשל אחיזת הקלפות פידוע. והכל בשביל הבחירה, כי ה' יתברך צמצם אורו באפן שהיה בחירה לבני האדם צדיקים ולכו כם ופושעים וישלו כם (הושע ד. ט. כ. כי הצדיקים שמשברים תאותם ומבטלין אחיזת הקלפות מהצמצומים הם זוכין להשיג דרכי הצמצומים, עד שזוכין על דם דיקא להשיג השגות אלקות, עד שזוכין להכניס השגות אלקות גם בהפחותים מאד כנ"ל. ורשעים להפך, שעל-ידי שאינם משברים תאותם ואינם מכניעים עצמם לגדולי הצדיקים הנ"ל, על-ידי זה נכשלים על-ידי אחיזת הקלפות שנאחזו בהצמצומים ונעלם ונסתר מהם אורו על ידם. ועל-כֵּן אחר מעשה העגל שישאאל נכשלו כל כד אחר סמוך שקבלו את התורה בקולות וברקים ובאותות נוראות באלו, וכל זה מגדל פח הבחירה (כמבאר במקום אחר מזה), אז חמל ה' יתברך על עמו ולמדו את משה מעשה המשכן, שהוא בחינת הבית המקדש, שהוא בחינת כלל כל הצמצומים הקדושים, שעל דם משיגין אלקותו יתברך, כי כל מעשה המשכן

לקוטי הלכות

הלכות בשר בחלב ה

יורה דעה של

על-ידי אור הפנים שמאיר בבית-המקדש ובמשכן, שישם געשים כל הפרגנות עד שעל-ידי גדל עצם הארת השכל הזה יעלה גם חיות ההבמה למקום שתעלה, עד שעל-ידי זה יהיה נמשך רפואה וסליחה להחוטא, כי עקר תקונו על-ידי כח שנמשך שכל גדול מאד על-ידי כח הצדיק האמת, שעל-ידי השכל הזה מעלין החיות והניצוצות והגלגולים שהיו מלכשים ברוח ההכמיות שגם הם יהיו להם עליה ותקונו, כי הצדיק הגדול יכול לרפאות ולתקן הכל בגדל שכלו. ועל-ידי זה נתמקן החוטא שהביא הפרגון, כי עקר תקונו על-ידי כחו של הצדיק הגדול, שנמשך על-ידי הפרגון וכנ"ל:

א"ת

כר אכל פרה אדמה היא חרוש נפלא ביותר, כי כל מעשיה בחוץ, כי כל הפרגנות באין לפנים, לתוך הבית המקדש שישם מאיר אור הפנים, שעל-ידי זה עקר התקון כנ"ל, אבל פרה מעשיה בחוץ, רק שמוסתכלין מרחוק על הבית המקדש ששוחמין אותה כנגד פתח הבית-המקדש, כי על-ידי מעשה פרה אדמה ממישיבין שכל גבה ועמוק יותר ויותר שאי אפשר להשיגו כלל, שעל ידו יכולין לתקן ולטהר אפלו מטמאת מת שהוא אבי אבות הפמאה, כי עקר גזרת המיתה היתה מחמת ענין הנ"ל, מחמת שעל-ידי חטא אדם הראשון אי אפשר להשיג בשלמות השגות אלקות בחייו (וכמו שנבאר לעיל דק"ת מנח).

למות. ואז נתוסף עליו אור גדול שאי אפשר לקבלו בחייו בעודו בגופו. ואז יוצאת נפשו ונשאר גופו לכר ונאחו בו סטרא דמסאבא מאד. ותקונו על-ידי הקבורה בעפר. שאז חוזר לתכלית הצמצום הנשמי ביותר שהוא גשמיות העפר ושם נתבלה זהמתו, ונפשו עולה למעלה אם זוכה, והכל כפי מעשיו בעולם הזה. וצריך להתממה לשכב ולהתבלה בעפר עד תחית המתים, שאז יהיה גמר התקון של כל אחד, כי במשך הזמן שהוא מיום מיתתו עד התחיה נפשו מזדקקת כפי מעשיה ועולה עד מקום שיכולה לקבל משם תקונו, דהינו שיהיה נמשך עליה הארת השכל הנ"ל, שתוכל להאיר גם בגופה השגות אלקות לאחר התחיה, שזה עקר התקון, להשיג ולדעת אלקותו יתברך. ועליבן באמת עקר התקנה והתקון של כל אחד הוא על-ידי הצדיק האמת הגדול במעלה שזכה להתקרב אליו בחייו, כי אחר כך קשה מאד מאד להתקרב, כמו שאמר אדונינו מורנו ורבנו ז"ל:

כה וזה בחינת מה שנאמר בפרשת פרה, "זאת התורה אדם כי ימות באהל". ודרשו רבותינו ז"ל, אין התורה מתקמת אלא במו שממות עצמו עליה. וזהו כי ימות באהל, באהל דיקא. זה בחינת שממות עצמו ומוסר נפשו בשביל שיהיה נשאר באהל תורה שהוא אהל הצדיק האמת, בבחינת ויהישע בן נון

נער לא ימיש מתוך האהל". ועל-כן כל המקרבין לצדיקו אמת נקראים יושבי אהל בבחינת ויעקב איש תם יושב אהלים, ודרשו רבותינו ז"ל: אהל של שם ועבר שהיו אז הצדיקו אמת. ובתיב: "קול רנה וישועה באהלי צדיקים" והפתיח מבישר שלעתיד ישובו כל ישראל באהלי הצדיקו אמת ויתקברו אליהם, כמו שכתוב: "עד אושיבך באהלים בימי מועד", כמו שפרש רש"י שם, בימי מועד הראשון, שהיה יעקב איש תם יושב אהלים, הינו כנ"ל. והו בחינת אדם כי ימות באהל, שעקר תקון האדם, עקר קיום התורה הוא בשמיות עצמו בשביל האהל, הינו בשביל שיתקרב להצדיק האמת, שזהו בחינת יושב אהל כנ"ל. וזה עקר תקון מעשי פרה אדמה, שהיא בלליות כל הצמצומים שהם בחינת תקף אדמומיות הדינים וכל מעשיה בחוץ, שעקר תקונה על-ידי משה דוקא, כי כל הפרות היו צריכים לקדש מאפר פרה של משה רבנו, כי מעשה הפרה, שהוא להקשיף השכל הגדול העמוק הנ"ל, לטהר מטמאת מת, דהינו לטהר אותן שנפלו ביותר לבחינת סטרא דמותא. זה אי אפשר כי אם על-ידי גדל כחו של משה, שהוא בחינת הצדיק הגדול במעלה הנ"ל, שיש לו כח לטהר הנופלים מאד בשואוהוים עצמן בו באמת במסירת נפש כנ"ל, ולהכניס גם בהם השגות אלקות, שזה עקר תקונתם ותקונם וכנ"ל:

כו ואחר כך קורין פרישת החדש, שהוא בחינת קדוש החדש, שהוא תקון ומלוי פנימת הלכנה שיהיה אור הלכנה כאור החמה, כי חמה ולכנה זה בחינת שכל עליון ושכל תחתון הנ"ל, כדוע, ועל-ידי פנימת הלכנה נפגם השכל הנ"ל ואין יודעין להשיג אלקותו יתברך. ומשם באים כל הפגמים ועל-ידי מצוות קדוש החדש מתקנים זאת וממלאים פנימת הלכנה שיהיה הלכנה שהיא בחינת חכמה תמאה, בחינת מלכות, בחינת השכל הנ"ל שיהיה בשלמות שייכלו לקבל ולהשיג על ידו אור השכל העליון, להשיג אלקותו יתברך, שזהו בחינת אור החמה כנ"ל ואז יתתקן הכל ויתקנם, והיה אור הלכנה כאור החמה, ויקנם, כי מלאה הארץ דעה את ה' וכו". ועל-כן קורין כל זה קדם פסח שהוא ראש והתחלת וכלל כל הרגלים, כי כל הרגלים הם זכר ליציאת מצרים שהיה בפסח, כדי שעל-ידי כל התקונים הנ"ל נזכה לקבל אור הפנים המאיר בשלש רגלים, שעל-ידי זה עקר חיות המלכות שהוא השכל הנ"ל. כדי שנוזכה להשיג אלקותו יתברך ויתקנם, כימי צאתך מארץ מצרים ארצנו נפלאות", שכלנו שביציאת מצרים וכינו על-ידי כחו של משה ליצאת מפל שערי מצאה לכל שערי קדשה עד שזכינו להשגת אלקות כמתן תורה, בן נזכה גם עתה בתקף הגלות הזה ליצאת מפל

די קוב.

א"א א"ת

לקוטי הלכות

הלכות בשר בחלב ה

יורה דעה שלה

הממאות ולעלות לכל הקדשות עד שזוכה להשגות אלקות על-ידי גדל בהם של הצדיקי אמות הגדולים במעלה כנ"ל:

כו וזה בחינת עין ארו ואזוב ושני תולעת שמשליכין לתוך

שרפת הפרה. עין ארו ואזוב זה בחינת שכל עליון ושכל תחתון, פי ארו גבה מכל אילנות זה בחינת שכל עליון, שהוא בחינת השגת הצדיק הגדול, פי הצדיק נקרא ארו אשר בלבנון וכו'. צדיק בתמר יפרח בארו בלבנון ישגה. ואזוב הוא נמוך מאד, זה בחינת הקטנים הנמוכים מאד שהצדיק בעצם עמקות חכמתו הגדולה הוא מצמצם שכלו משכל עליון לשכל תחתון עד שמכנים גם בהם השגות אלקות, שזה עקר החיים האמתיים, חיים נצחיים של עולם הבא ותחית המתים, שמשם משיכין עקר הטהרה מספרא דמותא וכו"ל:

אחרא, מהארבע מלכות, מבחינת עמלק וכו'. וזה החסד מקבלין על-ידי תוכחה בבחינת פיה פתחה בחכמה ותורת חסד עד לשונה. ועקר התוכחה, הוא כפי העזות שרואה בכל אחד אם הוא דקדשה או להפך שקמו כן היא תורתו ותפלתו וכו', ענין שם, ועל-ידי תוכחה היאת נתגלה החסד, שעל-ידי זה חוהבין את הארבע הנ"ל בחינת השכל הנ"ל מהספרא אחרא וכו' ומעלין אותה לאור הפנים שמאיר בשלש רגלים, שעל-ידי זה זוכין להשגות אלקות, אפלו הקטנים והנמוכים ביותר וכו', ענין שם והבן:

נמצא, שעקר התקון והתשובה של כל אחד שמתייב לקבל תוכחה מהצדיק האמת כדי לשוב אל התורה והתפלה, עקר תקונו על-ידי העזות דקדשה, שעל-ידי זה עקר תקון התורה והתפלה, שעל זה מוכיחו הצדיק האמת. ועל-ידי זה שמקבל תוכחתו ושב לה' ותברך ומחזק את עצמו בעזות דקדשה לכלי להתבטח מפני המלעיגים, כמבאר בהתחלת השלחן ערוך ארח חיים. וכמו שהתחיל הטור הקדוש בתחלת הארח חיים: 'יהודה בן תימא אומר, הני עו כנמר וכו', פי עקר התחלת הברות הוא על-ידי עזות דקדשה, כפרט בדרות ובעתים הללו, וכמו שדרשו רבותינו ז"ל: 'כפני מה נתנה תורה לישראל? מפני שתן עיני וכו'. ועל-ידי זה זוכה לתורה ותפלה. נמצא, כשמקבל תוכחה זאת,

וזה בחינת שני תולעת, שהוא מקשר הארו עם האזוב, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, זה בחינת העזות דקדשה, שעל-ידי זה עקר התורה והתפלה, פי כל אחד כפי עזות דקדשה, בן זוכה לתורה וכמו כן הוא תפלתו, כמבאר היטב בסוף התורה הנ"ל. וענין שם היטב, והבן שם היטב קשר וחבור התורה הנ"ל, פי מבאר שם שעקר תקון השכל הנ"ל, שהוא בחינת מלכות, שעל ידו זוכין להשגות אלקות, עקר תקונו על-ידי החסד, שעל-ידי זה חוהבין את המלכות מהספרא

על-ידי זה נתגלה חסד הנ"ל, שעל-ידי זה קוצרין וחוזקין את הד' וכו' מהפטרקא אחרא וזוכין להשגות אלקות וכו' פנ"ל. ומצא, שעקר התקון של השכל הנ"ל שזכה להשגות אלקות אפלו הקמן והנמוך והשפל מאד, הוא רק על-ידי עזרת דקדושה וכו"ל וזהו בחינת שני תולעת, שהוא מקשר ומחבר הארז עם האזוב שהם בחינת התחברות והתקשרות השכל העליון עם השכל התחתון, שעל-ידי זה מכניסין השגות אלקות גם בהנמוכים ביותר פנ"ל, כי שני תולעת זה בחינת עזרת דקדושה של עם קדוש, ישראל הכשרים והתמימים, שהם קטנים ונכים בעיניהם מאד בבחינת תולעת ממש בבחינת ואנכי תולעת ולא איש. ואף-על-פירכיהם הם עזים וחזקים בדעתם מאד מאד כנגד המתנגדים והלוצנים והמלעינים וכו', כי ה' יחברך והצדיק אמת מחזקים אותם מאד בעזרת דקדושה, בבחינת "אל תרא תולעת יעקב מתי ישראל וכו' הנה שמתוך למורג חרוץ חדש בעל-פיפיות תדוש הרים ותדק וכו'", כי עקר ההתחזקותנו עתה בגלות המור הנה מפל הצדדים, הוא בבחינת תולעת, כמו שאמרו רבותינו ו"ל, מה תולעת אין בהו אלא בפה, כך ישראל אין בהם אלא בפה. ועל זה עקר סמיכתנו ותקותנו ותוחלתנו. וזה בחינת שני תולעת, בחינת הדבור פה, שהוא עקר ההתחזקות והעזות של ישראל

הכשרים בחינת כחוט השני שפנותך, כי עקר העזות הוא בהדבור שצריכין לידע איך להשיב בעזרת דקדושה להאפיקורסים והמתנגדים והחולקים והלוצנים בבחינת ידע מה שתישיב וכו'. ולכלי להחבטל בלבז ולכלי להתביש נגדם כלל. וכמו כן זוכין לתורה ותפלה פנ"ל, שכלם תלויים בדבור פה, כי עקר התורה הוא בפה, כמו שכתוב: "כי תיים הם למצואיהם", 'למצואיהם' בפה, כמו שרשו רבותינו ו"ל. וכן התפלה הוא בפה דקא, בחינת "אדני שפתי תפתח". ושם בהדבור עקר העזות דקדושה, בבחינת "עזו נוראותיך יאמרו וכו'". וכתוב, "והגברתך ידברו". וזה בחינת שני תולעת, בחינת "כחוט השני שפנותיך" וכו"ל. וזה בחינת "לא תירא לביה מושלג כי כל ביהה לבש שנים", שאמר בשבח התורה. ומכנה שם כל שבח התורה בבחינת לבושים, כמו שכתוב שם לחלו, "מרבדים עשתה לה וכו'" ועל-ידי זה: "נודע בשערים בעלה וכו' סדין עשתה ותמפר ותגור וכו' עזו והדר לבושה וכו'". נמצא שחוט השני שהוא בחינת לבושים, כי מהם עושים לבושים, הם בחינת עזרת דקדושה של התורה, בבחינת עזו והדר לבושה. ועל-ידי זה זוכין להשגות אלקות פנ"ל, כי עקר השגת אלקות הוא על-ידי בחינת לבושים, כי זה עקר האמנות והחכמה העמקה של הצדיק האמת הגדול מאד שיודע להלביש את חכמתו הנבה בכמה

לקוטי הלכות

הלכות בשר בחלב ה

יורה דעה שלו

וכמה לבושים, עד שיקול להורידה ולהכניסה בהנמוכים מאד, עד שגם הם יזכו להשגות אלקות כנ"ל, שזהו בחינת "נדע בשערים בעלה", הנאמר שם בשבח הנ"ל, שהוא בחינת השגות אלקות, שעל זה נאמר נדע בשערים בעלה, כל חד לפום מה דמשער בלביה, כמו שכתוב בזה הקדוש, שהוא בחינת השגות אלקות, שאי אפשר לדבר בזה כלל, רק הוא לכל אחד בפום מה דמשער בלביה, שזוכה לזה על ידי הצדיק האמת כשזוכה להתקרב אליו. ועקר ההתקרבות על ידי עזות דקדושה כנ"ל. וזהו שהולך ומבאר שם, "עוז והדר לבושה" וכן"ל. וזהו שנסמך שם מיד: "פיה פתחה בחכמה ותורת חסד על לשונה", שזהו נאמר על התגלות חסד מתוך התוכחה הנ"ל, שהוא כפי העזות שרואה בכל אחד וכן"ל. ועל פי נסמך לעוז והדר לבושה, כי עקר התוכחה היא על ידי עזות דקדושה שבוה תלוי כל התורה והתפלה, שעל ידי זה זוכין לחסד הנ"ל בחינת ותורת חסד על לשונה, שעל ידי זה זוכין לשכל הנ"ל, שעל ידי זה באין להשגות אלקות אפלו הנמוכים מאד וכן"ל. ועל פי שני תולעת, בחינת עזות דקדושה, מחבר ומקשר הארו עם האזוב, שהוא בחינת השכל העליון עם השכל התחתון, שעל ידי זה מכניסין השגות אלקות בהנמוכים וקטנים ביותר וכן"ל. וכל זה משליכין לתוך שרפה

הפרה אדמה, ששורפין אותה באש, שהוא בחינת לבת אש, שהוא בחינת צמצום הקדוש של השכל הנ"ל, כמו שמבאר שם בתחלת התורה הנ"ל:

כח וזה בחינת שחיטה, שרפה, אספה, הנאמר בפרה, כי על ידי כל

דף ע"ג

הנ"ל זוכין לחתך את הד' בחינות מלכות הנ"ל מהספרא אחרא ולהעלותה לאור הפנים שבש"ש רגלים. וזהו בחינת שלשת התקונים הנ"ל, שחיטה, שרפה, אספה כנגד בחינת הש"ש רגלים, כי שחיטה זה בחינת פסת, שאו שוחטין את הקרבן פסת, כמו שכתוב: "ושחטו אותו כל קהל עדת ישראל וכו'". שרפה באש זה בחינת שבועות, בחינת ודבריו שמענו מתוך האש, שהיה בשעת מתן תורה בשבועות, שזה עקר בחינת השגת אלקות. ועל פי כל עקר תקון הפרה היה באש, ששרפו אותה באש עד שנעשית אפר, כי עקר התקון על ידי בחינת אש הנ"ל, בחינת "וירא מלאך ה' אליו וגו'" וכן"ל. אספה זה בחינת סבות שנקרא "חג האסוף", כי עקר הפרה מספרא דמותא, הוא על ידי שמעלין את הד' הנ"ל מהספרא אחרא ומחין אותה על ידי אור הפנים שמאיר בש"ש רגלים, שעל ידי זה זוכין להשגות אלקות וכן"ל:

כט וזה בחינת "עדינו העצמי" הנאמר ברוד המלך עליו השלום, כמו שדרשו רבותינו ז"ל, בשעה שעוסק בתורה מעדן עצמו פתולעת, וכשיצא

עקשן גדול בעבודת ה', פמוכא בספריו הקדושים. וזה הענין של העקשנות הוא התחזקות נפלא לכלי לפל בשום אפן בעולם, באשר שמעתי ממנה משרים, שעקר התחזקותם היה על-ידי זה, וזה בחינת פי כל ביתה לבש שנים, דהינו שנים, בחינת כפול, פתוח תפתח וכו', הינו שכל קיום התורה תלוי בזה שיתחזק לשנות ולכפל כל עבדא טובה, או למוד התורה וכו' שהתחיל להרגיל עצמו שיתחזק בכל פעם לחזור ולעשות אותו הדבר שבקדשה אפלו אלה פעמים, אפלו אם עובר עליו מה שעובר, פי זה עקר קיום התורה שצריכין להיות עקשן גדול בעבודת ה', לעשות הדבר שבקדשה אפלו בדרך עקשנות אפלו אפלים פעמים, ולכלי להסתפל על שום חלישות הדעת שהבעל דבר והסמרא אחרא והליצנים וכו' מחלישין דעתו, רק לעשות ולחזור ולעשות הדבר שבקדשה אפלו אלה פעמים, בבחינת פי כל ביתה לבש שנים, נתון תתן, פתוח תפתח, ולא ללמוד על עצמו יצא אלא על כלל כל התורה יצא, שצריכין לכפל הדברים שבקדשה כמה פעמים, פי מעוט רבים שנים, ועל-פני שנים מרמזין על רבוי כלי שעור. וכמו שדרישו רבותינו ז"ל, על פסוק זה נתון תתן, אפלו אלה פעמים. וכן בכל התורה בלא כ"ל, וזהו לא תירא לביתך משלג, הינו הגיהנום של שלג כ"ל, פי יש גיהנום של אש וגיהנום של שלג, כמו

למלחמה הוא קשה בעין. נמצא, שעוות דקדשה הוא בבחינת תולעת, שהוא נבזה בעיניו בתולעת, ואף-על-פי-כן הוא חזק מאוד במלחמה, בעוות דקדשה כנגד החולקים שיהיה מצחו חזק לעמת מצוחם וכ"ל:

פי כבר מבאר במקום אחר בהתורה 'חוחם בתוך חוחם', שעוות דקדשה נמשך מבשרת, עין שם. וזהו בחינת שני תולעת הנ"ל שהוא בחינת עוות דקדשה כ"ל, פי דיקא על-ידי שהוא נבזה בעיניו נמצא בתולעת ממש בבחינת 'ואנכי תולעת ולא איש' ומהפ"ש בעיני עצמו על מעשיו שאינם בהגן, על-ידי זה דיקא הוא עו פגמם בעוות דקדשה נגד הרוצים לקנעו מן האמת, חס ושלום, שיהיו בחינת עדינו העצמי, הנאמר בדרה, וענן במקום אחר מזה:

שך לעיל:

לענין מה שכתוב על פסוק "לא תירא לביתך משלג פי כל ביתה לבש שנים", שהוא בחינת עוות דקדשה וכו'. וזה ענין מה שמבאר במקום אחר, שהוא בחינת מה שדרישו חכמינו ז"ל על פסוק זה, 'פי כל ביתה לבש שנים', אל תקרי "שנים", אלא "שנים", שכל דברי התורה מלבשים בכפל, נתון תתן, הענק תעניק, פתוח תפתח, כל אלו מצילין אותו משלג גיהנום. עד כאן לשון רש"י, הינו בחינת עוות ועקשנות דקדשה, כמו שהזהיר הוא ז"ל ואמר שצריך האדם להיות

לקוטי הלכות

הלכות בשר בחלב ה

יורה דעה שלט

שְׁאֵמְרוּ רבוּתֵינוּ ז"ל, הֵינּוּ גִיהוּמוֹם שֶׁל אִשׁ מוֹנִיעַ עַל שְׁתַּחֲמוֹם לְדַבֵּר עֲבֵרָה, רַחֲמֵנָא לְעָלְוֵי, פּוֹמְבָא, אֲבָל גִּיהוּמוֹם שֶׁל שְׁלֵג הוּא עַל חֲלִישוֹתָיו אַחֵר כִּד בְּשֵׁבָא לוֹ הַתְּעוּרָרוֹת לְהִשׁוּבָה, כִּי הִפֵּל מְלָאִים חֲרָמוֹת, כְּמוֹ שְׁאֵמְרוּ רבוּתֵינוּ ז"ל, אֲבָל עַל־פִּי רַב, עֵקֶר עֵבּוֹבוּ מִתְּשׁוּבָה, הוּא מִחֲמַת חֲלִישוֹת הַדַּעַת, שֶׁנֶּדְמָה לוֹ שְׂאִינֵי מוֹעִיל לוֹ עוֹד תְּשׁוּבָה לְרַבּוּי עוֹנוֹתָיו הַעֲצוּמִים מְאֹד. וּבִפְרָט אוֹתָן שֶׁהִתְחִילוּ כִּבְר לְהַתְּעוֹרֵר מִשְׁנֵתָם לְהִתְחִיל לְשׁוּבָה לַה' יִתְבָּרַךְ, וְעַסְקוּ בַתּוֹרָה וּבִמְצוּוֹת אֵיזָה זְמַן וּזְמַנִּים וְאַחֵר כִּד נִפְלוּ מִזֶּה, הַעֵקֶר הוּא מִחֲמַת חֲלִישוֹת הַדַּעַת, מִחֲמַת שְׂוִדָּע בַּעֲצָמוֹ שֶׁכִּבְר לְמֹד תּוֹרָה וְעֵשָׂה כְּפֹה מְצוּוֹת וְכו'. וְאַף־עַל־פִּיכֵן הַתְּנַבֵּר עָלָיו הַיֵּצֵר הַרַע כֹּל כִּד כְּפֹאֵר שִׁדְעָ כֹּל זֶה הָאָדָם בְּנַפְשׁוֹ. וְכִי שֶׁנִּשְׁאָר בְּזֶה, חֵם וְשִׁלוֹם, וּמְנִיחַ לִפְלַע עֲצָמוֹ עַל־יְדֵי הַסִּתּוֹת וְרַעֲיוֹנִים שֶׁל הַסְּמֵרָא אַחֲרָא כְּפֹאֵה וּכְפֹאֵה הוּא נְדוֹן עַל זֶה בְּגִיהוּמוֹם שֶׁל שְׁלֵג, שֶׁהוּא קְרִירוֹת עֲצוּם וְכו', שֶׁהוּא מִדָּה כְּנֻגַד מִדָּה, כִּי עַל שְׁתַּחֲקֵר אַחֵר כִּד עַל־יְדֵי חֲלִישוֹת הַנַּפְלָא, עַל־כֵּן נְדוֹן בְּקְרִירוֹת שֶׁל שְׁלֵג שֶׁל גִּיהוּמוֹם. וְזֶהוּ בְּחִינַת מַה שְׂמוּבָא בְּדַרְכֵי רבוּתֵינוּ ז"ל, שֶׁשֵּׁשׁ לְשָׁנִים אוֹתָן בְּגִיהוּמוֹם חֲצִי שֶׁל אִשׁ וְחֲצִי שֶׁל שְׁלֵג, הֵינּוּ כְּפֹ"ל, שֶׁדִּינָן אוֹתוֹ עַל חֲמוּם הַעֲבֵרָה בְּגִיהוּמוֹם שֶׁל אִשׁ כְּפֹ"ל. וְעַל שְׁתַּחֲקֵר עַל־יְדֵי חֲלִישוֹת הַדַּעַת וְלֹא

16 d.c.

הַתְּחִיָּק בַתְּשׁוּבָה כְּפֹ"ל - דִּינָן אוֹתוֹ בְּגִיהוּמוֹם שֶׁל שְׁלֵג וְקְרִירוֹת כְּפֹ"ל:

וְעַתָּה מְחַבֵּר יִפָּה הַפְּסוּק הַנַּ"ל: "לֹא תִירָא לְבֵיתָהּ מִשְׁלֵג", שֶׁהוּא בְּחִינַת קְרִירוֹת, "כִּי כֹל בֵּיתָהּ לִבְשׁ שָׁנִים", בְּחִינַת שָׁנִים, בְּחִינַת כְּפֹל נְתוּן תַּחַן, אֲפִלוּ אֵלֶּף פְּעָמִים. וְכֵן כָּל הַתּוֹרָה וְהַמְצוּוֹת, הֵינּוּ בְּחִינַת הַתְּחִיָּקוֹת עַל־יְדֵי עֵקֶשׁוֹת עֲצוּם לְבָלִי לְהַנִּיחַ אֶת מְקוֹמוֹ, רַק לְהַתְּחִיָּק לְקָם וְלְחֹזֵר וְלְקָם לְמוֹד הַתּוֹרָה וְקָיוֹם הַמְצוּוֹת כֹּל מַה שְׂוִיבָל לְחַטָּף בְּזֶה הַצַּל עוֹבֵר כֹּל יְמֵי חַיָּו, אֲפִלוּ אִם יַעֲבֹר עָלָיו מַה. וְעַל־יְדֵי זֶה, 'לֹא תִירָא לְבֵיתָהּ מִשְׁלֵג', שֶׁהוּא קְרִירוֹת, מְאֹד שְׂוִיבָל הַנִּיחַ לְקָרֵר עֲצָמוֹ מִתּוֹרָה וּמְצוּוֹת עַל־יְדֵי חֲלִישוֹת וְקְרִירוֹת שֶׁהִפִּיל הַבַּעַל דְּבַר בְּדַעַתוֹ, רַק הַתְּחִיָּק כְּכֹל פַּעַם, לְחַטָּף אֵיזָה טוֹב וְלְחֹזֵר וְלְחַטָּף, בְּכִינַת "כִּי כֹל בֵּיתָהּ לִבְשׁ שָׁנִים" כְּפֹ"ל. וְעַל־כֵּן בְּנֻדָּא - "לֹא תִירָא לְבֵיתָהּ מִשְׁלֵג" וְכְּפֹ"ל:

וְזֶה שְׁנֵאמַר בְּחִינַת שֶׁל יִשְׁעֵיהּ הַנְּבִיא (בְּסִפְרָא כְּכ. מו.), שֶׁמְחַזְקֵם מְאֹד לְהַתְּקַרְבַּ לַה' יִתְבָּרַךְ אַחֵר כֹּל מַה שֶּׁעָשׂוּ: "הִ' הַפִּץ לְמַעַן צַדִּיק וַיְגִדֵל תּוֹרָה וַיֹּאדִיר", הֵינּוּ שֶׁה' יִתְבָּרַךְ הִרְבֵּה לְיִשְׂרָאֵל תּוֹרָה וּמְצוּוֹת כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ רַז"ל עַל פְּסוּק זֶה, כְּדִי לְזַכּוֹתָם לְנֻצָח עַל־יְדֵי זֶה, כְּדִי שֶׁכָּל אֶחָד כְּמוֹ שֶׁהוּא יוֹכֵל לְחַטָּף תְּמִיד אֵיזָה טוֹב תּוֹרָה וּמְצוּוֹת וְכו'. וְכַמְבָּאָר בְּדַרְכֵינוּ מִזֶּה בְּמְקוֹם אַחֵר, וְהוּא עִם בְּזוּז וְשִׁסּוּי וְכו' וְלֹא

ונפשם אליהם. והם יכולים להעלותם
לשרשם לאתר דאיתגמילת מתמן:

וזה עקר מלחמת עמלק שבכל דור ודור,
כי הוא מתגבר בכל דרגא, ומשם
נמשך כל המחלוקת שבכל דור, שמתגבר
השקר נגד האמת ועל זה נאמר, "צופה
רשע לצדיק וכו', ה' לא יעוכבו בידו":

הלכות תערוכות

הלכה א

על פני התורה תפלה לחבוקק' בסיון
י"ט הנזכר לעיל בהלכות
שמיטה הלכה ב':

א כל האסורין שבתורה בסמ"ה, כי כל
האסורין הם בחינת אותיות
נפולות, שנפלו וורדו למטה מאד עד
שבאו בעמק הקלפות ונעשה מהם אסור
שהוא בחינת רע הכולל, בחינת לשונות
של שבעים עממין, כי כל האסורין משם
כנ"ל, שהיו בחינת נפילת המלכות,
בחינת סבת דויד הנפלת, בבחינת חלי
נזפל, רחמנא לצלל, הנאמר במאמר 'האי
מאן וכו' (בסיון כב), כי מלכות פה בחינת
שלמות לשון הקדש שהוא בחינת הנהגה
אשה כנ"ל, שנפילתה, חס ושלום, על ידי
התגברות הדמים, שהם רע הכולל,
לשונות השבעים עממין. ומזה נעשין כל
האסורין שבתורה. וזה בחינת לא תאכלו
על הדם. ששמתגברין הדמים שמה

(ישנה כב, כב), ואחר כך מחזקם ואומר, "כי
תעבר במים אתה אני וכו' כי חלף כמו
אש לא תפנה וכו'", הינו שתבצל מגוהנום
של אש וממים שהם בחינת המימות
וקרירות כנ"ל. והכל על ידי התחזקות
הנ"ל המרמז בפסוק: "ה' חפץ למען
צדקו יגדיל תורה ויאדיר". וכנ"ל:

ועל כן אל תאמין בעצמך עד יום
מותך, כי בשמגיע להמדרגה
ששם יהיה תפוגו על ידי הצדיק האמת
שיכול להעלותו, או מתגבר כנגדו הרע
שבאותו דרגא ומתפשט כנגדו כל כך
בהסתות גדולות כדי לעקרו מן החיים,
חס ושלום, וזהו אל תאמין בעצמך
'בעצמך' דיקא, כי כשהוא בעצמו, דהינו
שחולק עצמו מן הצדיק האמת בודאי אין
לו להאמין בעצמו, כי יכל באין סומך
וכנ"ל. אבל מי שאוחז עצמו בהצדיק
האמת הוא בטוח ממכשול ונפילה, כי
תורתו של הרבי האמת תנחהו בעולם
הזה ובקבר ובעת התחייה לנצח, בבחינת
"בהתהלךך תנחה אתה וכו'":

כי האדם צריך להיות בזה העולם לברר
כל המדרגות ולעלות מדרגא לדרגא,
עד שיגיע לדרגא שאי אפשר להשיגה
בגוף כלל. וזה אין זוכה כי אם יחדי
סגולה הגדולים במעלה מאד מאד.
ובכחם יש תקוה אפלו למי שאינם זוכים
לזה ורחוקים מאד מזה. והעקר לשחזקים
באמונה בה' ותברך ובהצדיקי אמת
הגדולים במעלה הנ"ל ומוסרים כל לבבם

געשה, חס ושלום, גפילת בתולת ישראל הנ"ל, הינו גפילת אותיות של שלמות לשון הקדש עד למטה, על-ידי זה לא האכלו, על-ידי זה באין כל האסורין שבתורה שצותה התורה שלא לאכלם. ועל-יכן הפטול בסמ"ך בבחינת סומך ה' לכל הנופלים, כמו שהביאו רבותינו ז"ל (ברכות ד), שאות הסמ"ך הנאמר בתהלה לדרך שהוא פסוק "סומך ה' וכו'" הנ"ל היא סמיכה לגפילת בתולת ישראל, שנאמר בה: "גפלה ולא תוסיף קום בתולת ישראל", כי תהלה לדרך כלל מכל העשרים ושתים אתון, שהוא בחינת כלליות הדבור של לשון הקדש. ועל-יכן אין בה נוי, מפני שיש בה גפילה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, והסמ"ך הנ"ל שהוא סומך ה' לכל הנופלים, היא סמיכה לגפילתה כדי שיתקיים בה: "גפלה ולא תוסיף קום בתולת ישראל", כמו שאמרו רבותינו ז"ל, אפלו הכי תזר וסמכה ברוח הקדש, שנאמר, "סומך ה' וכו'". וזהו בחינת פטול כל האסורין בסמ"ך, בחינת "סומך ה' לכל הנופלים", שעל-ידי זה שנתקבץ עשרים ושתים אותיות דקדושה המלבשין בהתהר, על-ידי זה סומכין אותה לחיוביה מנפילתה ואז נתפטר האסור, נתפטר ממש, כי אין שם אסור עוד, מאחר שפך קמה מנפילתה וחזרה אל הקדשה כנ"ל, כי הסמ"ך היא בחינת שלמות לשון הקדש, בחינת חוה-אשה הנ"ל. שהיא סומכת לכל הנופלים, לכל

האותיות הנפולים הנ"ל שנפלו לבחינת לשונות של שבעים עממין, כי בחינת שלמות לשון הקדש, שהוא בחינת סמ"ך, שוברת אותם ומכנעת אותם בבחינת לשון נופל על לשון, כמו שמבאר שם, כי סמ"ך הוא בחינת שלמות לשון הקדש, בחינת חוה-אשה הנ"ל. בחינת אעשה לו עזר כנגדו. ותרנגומו, אעבר לה סמך בקבליה. וכמו שמובא בפרים, שבשביל זה אין סמ"ך בכל הפרשה של התחלת התורה עד פסוק ויסגר בשר תחתנה, כי קדם לזה לא היה סמיכה. וכמו שכתוב: "ולאדם לא מצא עזר" - לא אשבח ליה סמך, הינו כנ"ל, שעקר הסמיכה על-ידי בחינת שלמות לשון הקדש, שעליו נאמר ויסגר בשר תחתנה - לא נצטרכה אלא למקום התקד, בחינת חתוד הדבור של לשון הקדש, כמו שפרש רבנו שם, שאז בא הסמ"ך, כי מושם הסמיכה בבחינת "סומך ה' לכל הנופלים" כנ"ל. וזה בחינת "ששים המה מלכות", בחינת סמך, כי מלכות - פה כנ"ל:

ב פי כל עקר הפטול הוא רק בשביל הפעם, כמוכא בפוסקים, כי מעם בעקר דאורייתא, כי עקר המאכל הוא הפעם הנרש בו. ועל-יכן נקרא בשם מעם, מעם ממש לשון דבור, כמו שכתוב באביגיל, "וברוך מעמך". כי עקר חיות המאכל וקיומו הוא מאותיות הדבור של לשון הקדש שנפלו לשם כנ"ל. ומשם בא הפעם של המאכל שהוא פנימיות ועקר

האסור הנ"ל עובר ממונו אין לו שום פטול, ועל-כן יש פמה וכמה אסורין שאין להם פטול עולמית, כגון חמין בפסח וכדומה לו, כי מחמת שישם נדבך מאד הרע ביותר, על-כן אי אפשר לכתלו ועל-כן אסור לאכלו, מאחר שעל כל פנים נמצא האסור שם, כי עקר פטול האסור הוא פטול ממש כנ"ל, לכתול לגמרי האסור שהיא הקלפה משם כנ"ל. ועל-כן כשהאסור נכר אין לו פטול, כי אין הקלפה, שהיא האסור, שהיא בחינת הרע של שבעים לשונות כנ"ל, נפרד משם. מאחר שהעין שולטת בו ונכר בו שהוא אסור, כי עקר כל האסורין הוא על-ידי בחינת עין הרע של השבעים אמות, כנ"ל בהלכות בשר שנתעלם מן העין הלכה א', ענין שם, ובכל מקום ששולט בו העין ביותר, שם נאחו הרע ענין ביותר כנ"ל, ענין שם:

ד ומחמת זה ישראל מציינים במצוות, כדי שלא יתערבו בגוים חס ושלום, ועל-כן הוזהרים ה' יתברך שפשיבואו פגלות של השבעים אמות שיהיו מציינים במצוות, כמו שאמרו רבותינו ז"ל על פסוק "צאי לך בעקבי הצאן", ענין שם פפרוש רש"י, שהביא שם לפסוק "הצבי לך צינים וכו'", כי המצוות הם ציינים ממש, בחינת סימנים כדי שיהיו נכרין שהם זרע ברך ה', בבחינת "כל ראייהם יפירות כי הם זרע ברך ה'", כדי שיתפרדו מהם כל פועלי און ולא

המאכל שהוא בחינת טעם ממש בחינת אותיות הדבור. וזה בחינת (א"ב ט'): "הלא און מלין תבחו ויחיד אכל וטעם". כי הם בחינה אחת כנ"ל, כי הפעם בא מן הדבורים כנ"ל, שזה בחינת "און מלין תבחו", שהוא בחינת שלמות לשון הקדש שתלוי באון שישם חוש השמיעה, בבחינת "סוף דבר הפל נשמע וכו'", בחינת "ה' שמעתי שמעך וראתי וכו'", ענין שם. ועל-כן טעם בעקר דאורייתא, כי העקר הוא הפעם שהוא בחינת אותיות של הדבור של לשון הקדש שנפלו לשם, שמשם עקר כח של האסור כנ"ל. ועל-כן צריך לכתול הפעם כמ"ד על-ידי בחינת שלמות לשון הקדש, בבחינת "סומך ה' לכל הנפלים" כנ"ל:

ג אבל במקום שאין טעם, כגון יבש ביבש, נתפטל ברב, כי "אחרי רבים להטות" כתיב, להטות ממש, כי יש כח בהרב להטות את האסור ולכתלו ממש, כמו שמוכא בדברי רבנו גרו יאיר (בסין קא), כי יש כח בהנפשות בשמחקשרין על נפש אחד להכניעו ולהפילו. ועל-כן בשהרב של התר יש כח להנפשות שיש שם להתגבר על נפש האסור ולכתלו ממש. וכל הפפולים אינם אלא בשאין האסור נכר. אבל כשנכר האסור אין לו שום פטול, כי פטול כל האסורין הוא פטול ממש. דהינו שמכתלין את האסור שהוא הקלפה עד ששב לבחינת התר, אבל כל זמן שאין

לקוטי הלכות

הלכות מערבות א

יורה דעה

שמו

ע"פ
ה"ה

התש"ט בהם עניניהם על-ידי שהם נפרין ונרשמיין בסימני התקשה שהם הפצויות. וכיותר צריך לזהר להיות נרשם בציונים וסימנים הנ"ל בעת שגופלים, הם ושלום, בגלות, כמו שכתוב: "הציבי לך צינים", כדי שלא יתערבו ביניהם ויתדבקו בו כנ"ל:

שהוא האסור שולטת בו שהוא בחינת רע עין כנ"ל:

ו ועל-כן יש דברים חשובים שאין להם בטול מפני חשיבותן, כגון חתיכה הראויה להתפטר, כי כל הנפשות שרשם בכבוד. ועל-כן הבטול של כל האסורים על-ידי בחינת הכבוד, על-ידי שנתקבצין חלקי הכבוד של הנפשות שפתוך רב היתר, כי זהו בחינת בטול

ה"ה

כרב הנ"ל, כי כן מפרש בדברי רבנו הנ"ל (סי' קס"א), שהתקבצות שמתקבצין הרב על היחיד על-ידי ההתקשרות, הוא על-ידי חלקי הכבוד שמתקבצים, ששם שרשם הנפשות, עין שם, וזהו גם כן כח הבטול על-ידי בחינת שלמות לשון הקדש, כי שלמות לשון הקדש הוא בחינת הנפש, שהוא בחינת דבור כנ"ל כמה פעמים, שהוא בחינת כבוד, בבחינת "כבוד את ה'

מהונד וכו" (פסקא לעיל בהלכות תולעים, הלכה א). וזהו בחינת בטול האסור בששים שהוא גם כן על-ידי התקבצות חלקי הכבוד ביחד, בחינת ששים המה מלכות, בחינת מלך הכבוד, כי הכבוד הוא בחינת נפש, בחינת שלמות לשון הקדש וזה בחינת סמ"ד כנ"ל. ועל-כן כשהחתיכה ראויה להתפטר אין לה שום בטול, כי הנפשות שבאסורים הם בבחינת גפילת הכבוד שגפיל בזילותא ודלותא. וכשמתקבצים ומתקבצים חלקי הכבוד של היתר הם מבטלין את האסור, הינו שמבניעין ניטתו מחלק הכבוד שניק מקדם, אבל

וזהו בחינת סימני מטהרה של בהמות וחיות ושאר מינים מהורים שבראם ה' יתברך בסימנים ודקא, כדי שיהיו נפרין לעין כל שהן מן התקשה כנ"ל. וכן השחיטה היא בחינת סימן, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, שהשחיטה היא סימן. וכן אחר כך צריך לעשות סימנים בהקשר כדי שלא יאסר משום בשר שנתעלם מן העין, כמו שאמרו שם, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: רבי אליעזר חתך לא אתלת קרנתא וכו', עין בנקרא. וכן להקדש כשהדבר נגר ביניהם על ידי שאין בו סימני קדשה, או על-ידי סימני ממאה, אזי אין לו שום בטול, כי אין הרע הנ"ל נפרד משם, מאחר שנפר לעין כנ"ל:

ה וזהו שאסרו רבותינו ז"ל כמה דברים רק מפני מראית העין, אף שאין בהם אסור מן הדין, כי מאחר שגזמה להעין שהוא אסור, אזי נאסר, כי נאחו בו הרע עין כנ"ל. ועל-כן אסור אפלו בתדרי תדרים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כל דבר שאסרו בו משום מראית העין, אפלו בתדרי תדרים אסור, כי הקלפה

הקדוש. וזה שנאמר (בראשית יא, ט): "כי שם כלל ה' שפת כל הארץ ומשם הפיצם ה' על פני כל הארץ", כי מתחלה כשנתקבצו יחד בהתקשרות בדור הפלגה, רצו להחריב העולם חס ושלום, להתגבר על הסטרא דקדושה, חס ושלום, על-ידי ההתקשרות שלהם שנתקשרו מאד ונגקו מלשון הקדוש. בבחינת "ויהי כל הארץ שפה אחת וכו'" כנ"ל, על-פני היה עקר הכנגותן ומפלתן שגלגלן מהם השפה אחת, דהיינו הלשון הקדוש. ונתפזרו ונפצו ונפרדו מהקשר שלהם כנ"ל. ועל-פני כשהחתיכה הראויה להתכבד וכדומה נחתיכה ונתפרדה לחלקים. ואז אינה ראויה להתכבד עוד, כי עקר הכבוד כשמוקפץ חלקי הכבוד במקום אחד, כי שרש הכבוד הוא בבחינת אחדות כנ"ל. ועל-פני מאחר שנפרדה בבחינת פזור לרשעים כנ"ל, אז יש פח לבטלה ולהכניע האסור כנ"ל:

ז ועל-פני אין מועיל בטול ברב כי אם כשהאסור נע ונד, אבל כשהוא קבוע במקומו, אין לה בטול, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: 'כל קבוע כמחצה על מחצה דמו', כי כשהוא קבוע במקומו הוא חזק ביותר, כמו שכתוב: "שאגן מואב מנעוריו וכו' ובגולה לא הלך. על-פני עמד מעמו בו וכו'". כי עקר הכנגותו הוא בבחינת "נע ונד תהיה בארץ", בחינת "ומשם הפיצם ה'" כנ"ל, כי גם האסורין החשובים שאינם

כשהחתיכה של אסור ראויה להתכבד, שנמצא שהם יונקים חלק גדול מהכבוד עד שזאת החתיכה בעצמה ראויה להתכבד, ומחמת זה קשה לסמכה ולסעדה, להתגבר עליהם להכניעם, מאחר שהתגברו בתקף גדול, ונכבש חלק גדול מהכבוד אצלם, ויש להם וניקה גדולה, על-פני אי אפשר לבטלה בסמוך ולא בשום בטול. וזה שדקדקו רבותינו ז"ל ואמרו בדברים שאין מתבטלין, אפלו באלף לא בטול, כי אלף הוא בחינת מדרגה העליונה שבבחינת מלכות הנ"ל, כי יש שרי אלים ושרי מאות וכו', שכל זה הוא בחינת מדרגות המלכות, פמוכא בדברי רבנו (פסיקין נ). נמצא, שבחינת אלף הוא מדרגה העליונה מכלם. ועל-פני אמרו: "אפלו באלף לא בטול", כי אין להם שום בטול. והעקר תלוי בשתדכר החשוב הוא בשלמותו, אבל כשנחלק לחלקים, כגון שנחתיכה החתיכה הראויה להתכבד, או הכריה, אזי הם מתבטלים, כי עקר תקפם על-ידי שנתאחדו, חס ושלום, בהתקשרות בגוש אחד. שאז קשה להכניעם וכמוכן מדרב רבנו גרו יאיר (פסיקין טו) בענין התקשרות חלקי הכבוד הנ"ל, כי פזור לרשעים הנאה להן וכו'. כי עקר הכנגות הרע של השבועים לשונות, הוא להרחיקם מהקדושה שהוא בחינת אחדות, בחינת שלמות לשון הקדוש, בחינת "שפה אחת ודברים וכו'", כמו שפרש רש"י "שפה אחת" 'בלשון

לקוטי הלכות

הלכות מערובות א

יורה דעה שמה

מתבטלים קראום רבותינו ז"ל גם כן "קבוע", כמובא בשלחן ערוך, עין שם, כי הם בחינה אחת כנ"ל, כי כשהם מקשרים יחד וקבועים במקומם, אזי קשה להכניען כנ"ל:

ח וזה בחינת ספק בדאורייתא לחמרא. ספק דרבנן לקלא. וספק ספקא, אפלו בדאורייתא, לקלא, כי ספק ספקא דאורייתא, שזה לספק דרבנן, כי כל האסורין הם בבחינת רע הכולל כנ"ל, אבל ההתר הוא מבחינת תרגום, מבחינת גנה, שהוא גם כן מערב טוב ורע רק מחמת שהטוב מרבה על הרע, על-כן הם מתרין. והאסורין הם בהפך, שהם מבחינת הרע, ששם הרע עקר והטוב מעט שם מאד. וזה בחינת אסורין דאורייתא, דהינו שהם אסורין על-פי התורה שבכתב שהם אסורין חמורין מאד, כי הם בבחינת רע הכולל, קלפות הפומאות לגמרי שבבחינת עשייה, כי תורה שבכתב יורדת להתלבש עד עשייה, כמובא לעיל בהלכות סימני עוף מהור (הלכה א) ומשם הם אסורי תורה מבחינת רע הכולל שבבחינת כנ"ל. ועל-כן באו רבותינו ז"ל ועשו מוסמרת למוסמרת וגורו ואסרו אפלו דברים המתרים מן התורה שהם בבחינת תרגום, בבחינת גנה כנ"ל, אך אף-על-פירכן מחמת שהם סמוכים אל הרע הכולל והם בבחינת הרע שבתרגום. על-כן גורו עליהם ואסרום כדי שלא להבטל באסור תורה

100

לכל אל הרע הכולל, חם ושלום, כשלא יהיו נשמרין לכפול ולאסור בחינת הרע שבתרגום כמובא לעיל. וזהו בחינת אסורי דרבנן וזהו בחינת שלמות לשון הקדש על-ידי לשון תרגום, שעקר השלמות תלוי דיקא בלשון תרגום על-ידי שמכניעין הרע שיש שם ומעליו הטוב שיש שם ללשון הקדש, הינו שלשון הקדש הבא מלמעלה אין לו שלמות, רק על-ידי בחינת התרגום כנ"ל, שעל-ידי זה משלימין את הלשון הקדש. כמו ששמעתי בפרוש וזכאור מפיו הקדוש של רבנו ז"ל. וזהו בחינת אסור דאורייתא ואסור דרבנן, שהם בחינת תורה שבכתב ותורה שבעל-פה, שזה בחינת שלמות לשון הקדש על-ידי התרגום שהוא בחינת תורה שבעל פה, בחינת משנה, בחינת עין הדעת כנ"ל, כי המשיגה מבררת ומפרשת בין אסור למותר, בין טוב לרע שבעין הדעת טוב ורע, כי התורה שבכתב היא בחינת הדבור שיצא מלמעלה פהנתו, בחינת לשון הקדש הבא מלמעלה פהנתו. ועל-כן האסורים האלו הבאים משם הם רע הכולל לגמרי, כי מאחר שהדבור בא מלמעלה בגזרת ה' יתברך שלא לאכל זה הדבר בודאי הוא רק רע, כי אין פאן רק דבר והפכו, דהינו הקדשה שהיא התורה, או ההפך מהתורה, דהינו האסור שהתורה הזהירה עליו, שהוא ההפך ממש, אבל ממילא כשיש פאן טוב ורע. דהינו הקדשה

יורה דעה

וההפך ממש ממיילא נהיה הבחינה השלישית, דהינו הבחירה שאפשר לבחור בטוב או ברע, שזה בחינת עין הדעת טוב ורע שמשמש בחינת הבחירה כי הוא נוטה לכאן ולכאן לבחור בזה או בזה. ועל-כן אין שלמות ללשון הקדוש הנ"ל כי אם על-ידי הכנעת הרע הנאחז בבחינת הבחירה, בבחינת התרגום, בחינת עין הדעת הנ"ל, שזה הוא בחינת תורה שבעל פה שהוסיפו וגזרו ואסרו כל הדברים הסמוכים אל רע הכולל שהרע יכול לאחז בהם כנ"ל, כדי לברר בחינת התרגום, בחינת עין הדעת להרחיק הרע ולהכניעו כדי שמיילא יעלה הטוב אל הקדשה, שזהו בחינת שלמות לשון הקדוש שגשגם דיקא על-ידי התרגום כנ"ל שהוא בחינת תורה שבעל פה כנ"ל. וזהו בחינת מה שמבאר שם, שעקר השלמות הזאת, דהינו שלמות לשון הקדש על-ידי התרגום, אי אפשר לקבל כי אם מצדיק הדור כששומעין מפיו בעצמו, כי הצדיק הוא בחינת תורה שבעל פה כמובא, שהוא המשלים את הלשון הקדש שמקבל מלמעלה על-ידי בחינת התרגום שהצדיק מברר הטוב מן הרע כנ"ל, שזהו בחינת תורה שבעל פה, שעל-ידי זה גשגם הלשון הקדש בשלמות כנ"ל. וזהו בחינת "עושי דברו לשמע בקול דברו" המוזכר שם במאמר 'תפלה לחבוקי', שזהו בחינת שלמות לשון הקדש, עין שם, הינו כי זה בחינת

שלמות לשון הקדש על ידי התרגום שהוא בחינת תורה שבכתב ותורה שבעל פה כנ"ל, כי עושי דברו, הינו בחינת הדבור בעצמו של ה' ותברך שהצדיק עושה אותו, כמו שמבאר שם, שזהו בחינת תורה שבכתב כנ"ל. וזהו בחינת "עושי דברו", כי תורה שבכתב הוא בבחינת עשה כנ"ל. "לשמע בקול דברו", הינו מה שהצדיק שומע ומקבל הדבור. והצדיק הוא המקצוע בין ה' ותברך ובין העם, שזהו בחינת תורה שבעל פה כנ"ל, כי תורה שבעל פה היא תלויה בשמיעה, שצריך לשמע דיקא מפה לאזן, כי דברים שבעל פה אי אתה רשאי לאמרו בכתב, שעקר שלמות לשון הקדש תלוי בזה כנ"ל. בחינת ה' שמעתי שמעך יראתי", כי עקר שלמות לשון הקדש תלוי בבחינת השמיעה, שהיא בחינת תורה שבעל פה, שהיא מפה לאזן דיקא כנ"ל. וזהו בחינת "הלא און מלין תבון", און דיקא, כי בחינת און הינו בחינת השמיעה, בחינת תורה שבעל פה היא המבטחת ומבטרת הדברים, כי היא מפרשת בין רע לטוב ומשלמת את הדבור של לשון הקדש כנ"ל. וזה שאמרו רבותינו ז"ל: "אזן ותקור" (תקלה יב, ט), עד שלא בא שלמה היתה התורה דומה בקפה שאין לה אונים וכו', כי על-ידי הגזרות שגזר שלמה והוסיף כמה אסורי דרבנן על אסורי תורה, שזה בחינת תורה שבעל פה, על-ידי זה עשה בחינת אונים

לקוטי הלכות

הלכות מערבות א

יורה דעה

שמו

להתורה להשלים עלי ידי זה את התורה. אונים דיקא, בחינת און מלין תבחן, בחינת ה' שמעתי שמעך וראתי וכו' פנ"ל:

ט וזה בחינת ספק דאורייתא, שהוא בחינת תרגום, בחינת עין הדעת, כי הספקות הם בחינת שנגות, שהם מהסתרת הדיעה וערוב הדעת שמוזה באים הספקות והשנגות, שהם בחינת עין הדעת טוב ורע שמשם בא ערוב הדעת, פמוכא לעיל בהלכות חלב ודם (הלכה א), כי הוא בחינת תרדמה ושנה, שהוא הסתלקות המחין שמושם באין הספקות והשנגות. וכן מוכא בדברי רבנו גפרוש שהשנגות הם בבחינת עין הדעת, כמו שמבאר שם. וזהו גם כן בחינת הספקות פנ"ל, כי הספק הוא ממצע בין טוב לרע, כי הוא מספק אם הוא טוב או אם הוא רע. ועל-כן ספק דאורייתא לחמרא, כי הוא בחינת תרגום הסמוך לרע הפולל בחינת אסור דרבנן. מאחר שהוא מספק באסור תורה שקשהאסור ודאי הוא רע הפולל לגמרי. על-כן גם בשנולד ספק אסור ויצא מודאי אסור לספק, דהינו מבחינת רע לגמרי לבחינת עין הדעת שמערב טוב ורע פנ"ל, עם כל זה, הוא בחינת הרע שנה עם הטוב, כי הספק כמחצה על מחצה דמי, ועל-כן אף שאינו רע לגמרי, אף על-פי-כן הוא אסור בבחינת אסור עין הדעת, בחינת לשון תרגום שלא נתברר,

כי הוא סמוך לרע הפולל, שהוא בחינת אסור דרבנן. וכן יש דעות שספק דאורייתא הוא שנה עם אסור דרבנן, אבל ספק דרבנן לקלא, כי הוא בחינת רבו טוב, מאחר שאפלו ודאי אסור דרבנן אינו אסור, כי אם בבחינת תרגום שהוא מערב טוב ורע. ועכשיו שהוא ספק אסור דרבנן ויצא מבחינת ודאי לבחינת ספק הנ"ל, שהוא גם כן מחצה על מחצה. נמצא, שרבו טוב והוא שנה עם ספק ספקא דאורייתא שהוא גם כן מותר מאחר שרבו להתר, והוא בחינת רבו טוב, מאחר שיש שני צדדים לקלא, וכמוכא בהפוסקים שספק ספקא מותר ממשע רב והוא שנה לספק אסור דרבנן שהוא גם כן מותר ממשע רב פנ"ל, כי בין שרבו טוב הוא התר, כי גם כל דברים המתרים הם בחינת רבו טוב פנ"ל. וזהו גם כן בחינת בטול ברב, כי בין שנתערב האסור בהתר ואינו נפר, נמצא שצא מכלל ודאי אסור לספק, דהינו מבחינת רע לגמרי לבחינת עין הדעת פנ"ל, אך כל זמן שאין בו רב אסור בבחינת אסור הקא מבחינת עין הדעת, בחינת תרגום, בחינת שוגג שהוא בחינת ספק פנ"ל, אבל פשיש בהתערבת רב התר אזי הוא בחינת רבו טוב ואזי הוא מותר פנ"ל. ועל-כן מחמירין להשליך אחד ולחלות בו האסור, אף שלכאורה אין לזה שום שיכות, כי שמו משליכין מן ההתר, אמנם תכף כשנתערב האסור בהתר

יִרְחָה דְעָה

ואינו נכר לעיניהם כ"ל, או האסור אכר
 כחו ואינו עומד במקומו, רק הוא בבחינת
 התערבות, כי זהו בחינת מערכת, כי הוא
 מערכת ממש שבחינת האסור בחינת
 הרע הנ"ל, וצא במקומו ונתערב ממש
 בתוך בחינת ההתר, כי מתחלה היה
 בחינת רע לנגמרי שהוא ודאי אסור
 ועכשיו הוא ספק שהוא בחינת תרגום
 כ"ל. ועל-כן נמצא עתה שכל התערבות
 הזאת הוא כמו גוש אחד שיש בו טוב
 ורע. ומאחר שרבו טוב מתר כ"ל, אך
 ארעל-פירבן מאחר שיש בו עכשיו
 הרבה רע יותר מבתחלה בשניה ההתר
 לבדו ועל-כן אר שפון הדין מתר כל
 התערבות, מאחר שעל כל פנים רבו טוב
 כ"ל. ארעל-פירבן מחמירין ולקחין אחד
 מן התערבות ומשליכין אותו ותולין בו
 האסור, כי יש בננו כח לתלות בו האסור,
 לתלות בו ממש, מאחר שבאמת עתה
 הכל מתר כי נתבטל ברב, כי רבו טוב
 מתר כ"ל, על-כן יש לנו כח לברר הרע
 מן הטוב, ובשמוציאין אחד מן התערבות
 לשם אסור או נמשך עליו כל האסור,
 דהינו כל בחינת הרע שיש עתה בכלל
 התערבות כ"ל, כי האסור נמשך ונתלה
 במה שמוציאין את אחד ומחזיקין אותו
 בענינו לאסור, או שורה עליו הרע עין
 הנ"ל, כי עקר כל האסורים תלוי על-ידי
 שמתוק ונכר לאסור שעל-ידי זה שורה
 הרע עין כ"ל בהלכות בשר שנתעלם מן
 העין הלקח א':

י ועל-כן אין מבטלין אסור לכתחלה,
 כי עקר בטול האסור הוא
 על-ידי הסתרת הדיעה, דהינו על-ידי
 שיצא האסור ועובר מעיני הדעת
 ונתערב, שעל-ידי זה יוצא מודאי לספק
 מבחינת רע לנגמרי שהוא בחינת רע עין
 הנ"ל. ונעשה בבחינת תרגום, שהוא
 בחינת שונג, בחינת שנה, בחינת ספק
 כ"ל, אבל בשלוקח האסור בעינו
 ובדעתו ומערבו, אי אפשר לבטלו, מאחר
 שגבר לעין ולדעת בשעת התערבות.
 על-כן אין האסור שהוא רע עין הנ"ל
 נכרד ממש כ"ל:

יא ועל-כן מצינו שאסור דרבנן חמור
 מאסור דאורייתא, כמו
 שאמרו רבותינו ז"ל, חמורים דברי
 סופרים יותר משל תורה, אר שלדינא
 בודאי אסור דאורייתא חמור הרבה יותר,
 כי ספק דאורייתא לחמרא וספק דרבנן
 לקלא, אך יש בזה אפנים בבחינת שונג
 ומייד שבאפן אחד שונג חמור מן הפיזי,
 כי קלפת עין הדעת קשה ביותר כ"ל
 בהלכות חלב (הק"ה א) כמו כן בבחינת זו
 אסור דרבנן חמור מאסור דאורייתא כ"ל.
 וכן בבחינת זו ספק אסור חמור מאסור
 ודאי, כמו שמוכא. כי אשם תלוי ביקר
 מחמאת, כי הספק הוא בבחינת עין
 הדעת שהיא קלפה קשה ביותר כ"ל.
 והוה שאמרו רבותינו ז"ל: 'העובר על
 דברי חכמים חייב מיתה'. וכן אמרו: 'כל
 מקום שנתנו בו חכמים עיניהם או מיתה

Lib ddu:

או עני, כי העובר על דברי חכמים בחינת תורה שבעל פה הוא בחינת חטא עץ הדעת טוב ורע, בחינת תרגום פנ"ל. ועל-כן הוא חייב מיתה, כמו שכתוב: "ביום אקלף מגנו מות תמות". וזה שאמרו או מיתה או עני. זה בחינת בעצבון האכללה, שהוא בחינת עניות שנגזר על פנים חטא עץ הדעת, שהחליף ה' ויתברך הגזרה ממיתה לעני, כי עני חשוב כמות. וזהו בחינת כל מקום שנתנו בו חכמים עיניהם, עיניהם דיקא, כי המורד בנגדם ועובר על דבריהם הוא פוגם בבחינת העינים, בבחינת עון הרע של שבעים אמות שנדבק בהם חס ושלוש, על-ידי פגם עץ הדעת שהוא העובר על דברי חכמים פנ"ל. ועל-כן נענש מבחינת עינים, כי שם מצינו פגם שלו פנ"ל. ועל-כן נקראים החכמים עיני העדה, כי על ידיהם נתמקן בחינת עיני הקדשה שהוא בחינת שמירת הקרית שתלוי בעינים פנ"ל בהלכות קשר שנתעלם מן הענין (הלכה א), שתקונו דיקא על-ידי עיני העדה, שהם החכמים, שהם בחינת תורה שבעל פה, שהוא בחינת תקון התרגום וכו' פנ"ל:

יב וזה שנקרא בקהלת: "יותר מהמה בני הזהר". הינו יותר ממה שכתוב בתורה שכתוב תזהר להשלים הקדשה בחינת שלמות לשון הקדש הנ"ל, על-ידי תורה שבעל פה פנ"ל, כי שם מדבר מזה משבח דברי חכמים שהם

מתקני הכל ומשלימין תורה שבכתב, כמו שכתוב שם, "בקש קהלת למצא דברי חכץ וכתוב ישר וכו' דברי חכמים בדרבנות וכו'", ענין שם בפרוש רש"י. וזהו עשות ספרים הרבה אין קץ, הינו שלא תאמר אם יש בהן צורך למה לא נכתבו? כמו שפרש רש"י שם, הינו שהיה לכתב תורה שבעל פה גם כן מאחר שיש בה צורך כל כדי. על-כן אמר, עשות ספרים הרבה אין קץ, כי אין קץ לדבר הזה, כי תקף בשכתב בספר געשה בבחינת תורה שבכתב שהיא בחינת עשייה. ולעולם צריך להשלים זאת התורה על-ידי בחינת תורה שבעל פה, כי לעולם אין שלמות לתורה שבכתב כי אם על-ידי בחינת תורה שבעל פה. שהיא בעל פה דיקא מפה לאון פנ"ל, כי אין שלמות ללשון הקדש, דהינו שלמות לשון הקדש על-ידי התרגום כי אם על-ידי בחינת השמיעה פנ"ל. ועל-כן דברים שבעל פה אי אמה רשאי לאמרן בכתב פנ"ל. על-כן הכלל, יותר מהמה בני הזהר להשלים תורה שבכתב על-ידי בחינת תורה שבעל פה, על-ידי דברי חכמים שבכל דור ודור, שצריך לשמע מפייהם דיקא, כמו שכתוב שם בפאמר הנ"ל, ענין שם. וזהו שפסים, "סוף דבר הכל נשמע", כמו שפרש רבנו גרו יאיר, שם שזהו בחינת את האלקים ירא, כמו שכתוב שם, בחינת אלקים דבר בקדשו. וזהו את מצותיו שמור, בחינת עשו

ה"ק

משמרת למצוותי, בחינת תורה שבעל פה שמשלמת את התורה שבכתב כנ"ל. וזהו "כי זה כל האדם", כי כל זה תלוי בהצדיק שבכל דור ודור שהוא בחינת כל האדם, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות ו): 'לא נברא כל העולם אלא בשביל זה ולצות לזה ושקול זה וכו', כי הכל תלוי בהצדיק הדור שהוא בחינת תורה שבעל פה שממנו מקבלין שלמות לשון הקדש הנ"ל, כמו שכתוב שם. וזהו שפסוק: "כי את כל מעשה האלקים יבא כמשפט וגו'". הינו שאפלו השגגות צריכין לתקן, כמו שפרש רש"י, על כל נעלם, אפלו השוגג, הינו כנ"ל. שתקון השגגות הוא בחינת שלמות לשון הקדש על-ידי לשון תרגום, שנהו בחינת שלמות תורה שבכתב על-ידי תורה שבעל פה כנ"ל שכל הפרשה זאת מדרבנא מזה כנ"ל. וזהו אם טוב ואם רע" שהוא בחינת עין הדעת שהוא מערב טוב ורע כנ"ל. ועל-כן צריכין לזהר מאד בדברי חכמים שהוא בחינת תורה שבעל פה. וצריך לשמע דוקא מפי הצדיק הדור בעצמו, כדי לזכות לשלמות לשון הקדש על-ידי לשון תרגום, שעל-ידי זה נתתקן הכל כנ"ל אמון:

וג' וזהו שאמרו רבותינו ז"ל (עבודה זרה סו): 'ריחא לאו מלתא'. וכן סוכרין כמה דעות, כי עקר הפגם הוא בבחינת הטעם כנ"ל, שהוא בחינת הדבור כנ"ל, ששם יש אחיזת השבועים אמות כנ"ל,

אבל בבחינת הריח אין להם אחיזה כלל, כי הריח הוא דבר שהנשמה נהנה ממנו ולא הגוף (כמו שאמרו רבותינו ז"ל, ברכות טו). ועל-כן הריח הוא בבחינת קדשת הקרית, כמובא בדברי רבנו גרו יאיר, וכמו שכתוב לעיל. ועל-כן אין להרע הכולל של שבועים אמות שום שליטה שם, כי הוא בבחינת נשמה, שאין שם שליטה להם, כידוע. ועל-כן אין הריח אוסר, כי בחינת הריח אינו נפגם כנ"ל. וזהו שדקדקו רבותינו ז"ל ואמרו: ריחא לאו מלתא, הינו שאינו בבחינת דבור, ששם מגיע הפגם כנ"ל, כי הריח למעלה ממנו כנ"ל:

הלכה ב

ענין בטול האסור בששים

א וּלְבִאֵרָה תִּדְבֵר תְּמוּתָה, אֵיךְ יוֹכֵל הָאִסוּר לְהִתְהַפֵּךְ לְהִתֵּר עַל-יְדֵי הַבְּטוּל, כִּי אֶת-עַלְפֵי שֵׁשׁ שָׁשִׁים, אֶת-עַל-פִּיֵּן הֵלֵא אֲנִי יוֹדְעִין שֶׁהָאִסוּר מְעַרְב כָּאֵן בְּדֵאֵי וְאֵיךְ אֲנִי יוֹכֵלִין לְאָכֵל הָאִסוּר עַל-יְדֵי בְטוּל? אֵךְ הֵעֵנִן עַל-פִּי מֵה שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל, עַל פְּסוּק, "וְאִתָּה הִשָּׁה לְעוֹלָה" (בלקושי תנצא, סוין יב), עֵינִן שֵׁם הַיֵּטֵב, כִּי הוּא עֵינִן עֵמֶךְ וְדָךְ מְאֹד מְאֹד. וְהַכֹּלֵל, שֶׁכְּשֹׁנְפֹלִין, חֵם וְשִׁלּוּם, לְמָקוֹם שְׁנֹפְלִין, אֵינִי בְּשִׁמְתֵּחִלְיִין לְהִסְתַּכֵּל עַל עֵצְמוֹ שֶׁרְחֹקִין מְאֹד מִכְבוֹדוֹ יִתְפַּרֵּךְ וּמִתְחִילִין לְהִתְנַעֵנֵעַ וְלִהְצַטֵּעַ וְלִחְפֹּשׂ

לקוטי הלכות

הלכות מערבות ב

יורה דעה שנה

ולבקש "איה" מקום פבורו, על-ידי זה עולין בתכלית העליה בבחינת ירידה תכלית העליה, כי הקלפות וסמטין אחרנין מקבלין חיות מבחינת מאמר סתום, שהוא בראשית, כי יש עשרה מאמרות שבהם נברא העולם. ובכל מאמר יש בחינת פבור מיוחד, כי כל העולם לא נברא אלא לכבודו, אך יש גבול לכל אחד מבחינת חלק הפבור המולבשים בעשרה מאמרות שלא יתפשט חוץ לגבול לתוך מקומות הסמטא אחרא בבחינת ויבדו לאחר לא אתו, אך עקר החיות של הסמטא אחרא מבחינת בראשית - מאמר סתום, שמחמת שהוא סתום ונעלם בתכלית ההסתרה, על-כן משם נמשך להם חיות, ועל-כן בשארם גופל, הם ושלום, מאד, או בשמבקש ומחפש "איה מקום פבורו", הנה בעצמו הוא עולה בבחינת ירידה תכלית העליה, כי "איה" זה בחינת מאמר סתום אשר משם הוא חיות הסמטא אחרא מגדל ההסתרה וההעלמה של זה המאמר שהוא מאמר סתום. ועל-כן פשהוא מבקש "איה מקום פבורו", או הוא חוזר ועולה אל הקדשה העליונה ומדבק עצמו למאמר עליון, שהוא בראשית - מאמר סתום, בחינת איה. וזהו עליתו, וענן שם והבן היטב:

16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

בטול, כי בחינת איה הנ"ל שם הוא בחינת בטול פדונו, כי היא בחינה עליונה, בחינת אין. ובחינה זו, הינו בחינת איה, שהוא בחינת בראשית - מאמר סתום הוא בחינת אור פשוט שאין בו שום ציור, כי שם הוא בחינת בטול הישות והתמונות. ואין שם שום ציור כלל, רק השגיו הוא לפי המקבלים, כי כשנמשך בחינת זה האור, שהוא מאמר סתום, לתוך המאמרות המתגלים, כי כלם מקבלים ממנו, או נתגלה פבורו יתברך, כי כל מה שהמאמרות נכללים ומקבלים ויונקים ביותר מזה המאמר העליון שהוא מאמר סתום בחינת איה - הם מגילין ביותר פבורו יתברך, אבל פשחם ושלום, הסמטא אחרא יונקת מזה המאמר סתום ויונקתם היא רק מההסתרה וההעלמה, שמחמת שהוא מאמר סתום ונעלם בתכלית ההסתרה, על-ידי זה הם יונקים, הם ושלום, כי הסמטא אחרא היא בחינת אל אחר בפירות, ויונקתם מהסתרת פבורו יתברך. מבחינת מאמר סתום כנ"ל, ואז כל מה שהם מתגברים ביותר, הם ושלום, או נסתר ונעלם פבורו יתברך ביותר, כי באמת לית מחשבה תפיסא ביה כלל. ואין אנו משיגין אותו יתברך כי אם על-ידי פעולותיו, פמובא, דהינו על-ידי כלל הבריאה שהיא יש מאין. ועל-כן על-ידי כלל הבריאה שיש בהם התגלות פבורו יתברך בחינת עשרה מאמרות

ב וזה בחינת בטול האסור, כי גם האסור שהוא תקלפה, יכול להתתמן ולהתהפך לחרת על-ידי בחינת

הנ"ל שהם התגלות כבודו ותפירה, על-ידי זה נתגלה ונתגדל כבודו ותפירה, פי אי אפשר להשיגו ותפירה פי אם על-ידי זה כנ"ל, אבל כשהם יונקים, חס ושלום, ויניקתם הוא רק מההסתרה וההעלמה. על-כן כל מה שהם מתגברים ביותר, חס ושלום, נסתר ונגעלם כבודו ותפירה ביותר. וזה בחינת כל הרודף אחר הכבוד, הכבוד בורח ממנו, פי הרודף אחר הכבוד זה בחינת עבודה זרה, פי כל המתנאה אלו עובד עבודה זרה (כמו שאמרו רבותינו ז"ל, סוטה דף טו). ועל-כן כל מה שרודף ביותר אחר כבוד עצמו, שהוא בחינת עבודה זרה, הכבוד בורח ממנו, פי הכבוד דקדשה בורח ומסתלק ממנו, פי אינו מקבל חיות מכבוד דקדשה. בחינת וכבודי לאחר לא אמן, ואין לו חיות רק מבחינת הסתלקות הכבוד, מבחינת ההסתרה של המאמר הסתום, שהוא בחינת בריחת הכבוד, פי הוא סתום ונגעלם בתכלית ההסתרה ועל-כן עקר התשובה היא ענוה בחינת פטול, כמו שכתוב: "בקשו את ה' כל עניו הארץ", כל עניו הארץ דיקא, פי כשהוא ענו ואינו חושש על כבוד עצמו כלל, רק על כבוד ה' ותפירה, אזי הוא יכול לבקש את ה', ואפלו כשיש לו ירידה הוא יכול לעלות בתכלית העליה, פי כשאינו חושש על כבוד עצמו כלל, רק על כבוד ה' ותפירה, אזי גם כשנופל חס ושלום, אזי הוא מתחיל לחפש ולבקש את מקום

כבודו. ועל-ידי זה עליתו ותקונו כנ"ל. וכל זה על-ידי הענוה והפטול, פי אי כשמחפץ כבוד עצמו שהוא בחינת עבודה זרה, שעל ידה נסתר ונגעלם כבודו ותפירה ביותר וכשמבטל זאת ואזי הוא מבקש כבודו ותפירה, פי מתחלה כשיש כבוד אחר, חס ושלום, חוץ ממנו ותפירה שהוא בחינת עבודה זרה, אזי נסתר ונגעלם כבודו ותפירה בתכלית ההסתרה. עד שאין יכולין אפלו לבקש ולחפש את מקום כבודו ותפירה, פי אין יודעין כלל מכבודו ותפירה, פי נסתר ונגעלם בתכלית ההסתרה על-ידי התגברות כבוד אחר, חס ושלום, כנ"ל, אבל כשמבטלין כל מיני כבוד אחר ואין משגיחין על כבוד עצמו כלל, רק רוצין בכבוד ה' ותפירה, אזי אף-על-פי שעדין הוא רחוק מכבודו ותפירה, מחמת שגפול למקום שגפול, אף-על-פי-כן על-ידי שהוא מבקש ומחפש את מקום כבודו, פי מאחר שאינו רוצה בכבוד אחר רק בכבודו ותפירה, על-כן אף-על-פי שהוא במדרגה התחתונה מאד, אף-על-פי-כן הוא מחפש את מקום כבודו, ועל-ידי זה עליתו ותקונו כנ"ל. ועל-כן דקדק רבנו ז"ל שם במאמר הנ"ל בתחלתו, שצריך שלא יחוש על כבוד עצמו כלל, רק על כבוד ה' ותפירה ואז אפלו כשיש לו ירידה הוא עולה בתכלית העליה, פי דיקא כשאינו חושש על כבוד עצמו כלל, אז דיקא יכול לזכות לבחינת ירידה תכלית העליה, פי העליה

היא על־ידי בחינת איה. ואי אפשר לזכות לזה כי אם על־ידי בחינת בטול, שיכפול עצמו לגמרי ולא יחוש על כבודו כלל כנ"ל. וזה בחינת בטול האסור, 'בטול' דיקא, שעל־ידי שהאסור בא בתוך סמרא דקדושה, שהוא היתר, אזי יוכל להתהפך להיתר על־ידי בחינת בטול, והינו כשאין האסור נכר כלל, כי כשאין האסור נכר כלל בתוך היתר, שהוא סמרא דקדושה, אזי גם האסור יכול להתהפך להיתר על־ידי בחינת בטול כנ"ל, כי על־ידי בחינת בטול גם האסור, שהוא הקלפה והסמרא אחרא, יכולה להתהפך ולעלות הטוב ממנה ולכלל בקדושה על־ידי בחינת איה כנ"ל. וזה בחינת בטול האסור כשישים, ששים זה בחינת שלמות בחינת דקדושה, בחינת ששים המה מלכות, שהוא בחינת שלמות הכבוד דקדושה, בחינת מלך הכבוד. ועקר שלמות הכבוד דקדושה הוא כשנכלל הכבוד ועולה ומקבל מבחינת איה, שהוא מאמר העליון, שמשם מקבלין כל חלקי הכבוד שהם בחינת עשרה מאמרות כנ"ל. וזה בחינת ששים שהוא בחינת ששה זמנין עשר, הינו שית זמנין טוב וכו', פמוכא בתקונים, הינו כי כלל הכריאה שגברא לכבודו היא בחינת ששת ימי המעשה שנאמר בהם ששה פעמים טוב, שבהם נברא העולם בעשרה מאמרות. וכשנכלל כל הטוב של הכריאה שהם בחינת ששה פעמים טוב

כנ"ל ונקללין בבחינת עשרה מאמרות שבהם נברא העולם, זה בחינת ששים, כי ששה זמנין עשר הוא ששים ואז הוא שלמות מלכות דקדושה בחינת ששים המה מלכות, הינו שלמות הכבוד כנ"ל, כי כשכל טוב וכל העשרה מאמרות נכללין יחד, אזי הם יונקים ומקבלים מבחינת מאמר סתום בראשית, שהוא המאמר העליון מעשרה מאמרות. ועל־ידי שהם יונקים ומקבלים משם, על־ידי זה נתגלה ונתגדל כבודו יתברך, כי אי אפשר להשיגו יתברך כי אם על־ידי שהם מקבלים משם כנ"ל ואזי כשהם קם זה נופל, הינו כשמתגבר מלכות וכבוד דקדושה, אזי נכנע ונופל מלכות הרשעה, כי כשמתגבר מלכות דקדושה על־ידי שיונקים כל המאמרות מבחינת איה, אזי נתגלה כבודו יתברך על־ידי זה דיקא כנ"ל, כי הם מגלים ההסתרה וההעלמה שאף על־פי שלית מחשבה תפיסא ביה כלל, אף על־פי־כן יודעין שיש אלקים שליט ומושל. ואזי נכנע הסמרא אחרא שניקתם הוא רק מההסתרה וההעלמה של המאמר הסתום כנ"ל, כי עכשיו נתגלה ההסתרה על־ידי שהמאמרות דקדושה יונקים ומקבלים מהמאמר הסתום, כי הם כשיונקים משם, הם מגליון כבודו יתברך ביותר כנ"ל. ועל־פני כל מה שמתגבר מלכות וכבוד דקדושה, נכנע ונופל מלכות הרשעה. ועל־פני על־ידי ששים שהוא בחינת כלליות

יורה דעה

המאמרות עד המאמר העליון כנ"ל, על
ידו נתבטל האסור, כי על-ידי זה שיונקת
הקדושה מבחינת איה – מאמר סתום,
אזי נבנע הקלפה ואזי גם האסור נכלל
בבחינת בטול. כי אזי גם הניצוצות
הקדושים שנפלו למקום שנפלו בעמק
הקלפות באסורים אשר אי אפשר להם
לעלות משם. ועל-כן הם אסורים
באכילה, אבל על-ידי ששים שהם
שלמות מלכות דקדושה שמקבלת
הקדושה ממאמר סתום כנ"ל, אזי נבנע
הסטרא אחרא ואזי הניצוצות הקדושים

במקום שהם, הם יכולין להתעורר
ולבקש ולחפש איה מקום כבודו. ועל-ידי
זה יש להם עליה כנ"ל. ועל-כן צריכין
דיקא שלא יהיה גבר האסור שאז הוא
בבחינת בטול כנ"ל. ועל-כן חתיכה
הראויה להתפטר אפלו באוף לא בטל,
כי בשחתיכת האסור ראויה להתפטר, זה
בחינת כבוד של הסטרא אחרא, בחינת
העבודה זרה. ועל-כן אינה יכולה
להתבטל, כי עקר הבטול הוא על-ידי
שנתבטל כבוד העבודה זרה והסטרא
אחרא כנ"ל, כי כל זמן שיש כבוד אחר,
חס ושלום, אזי גסתר ונעלם בתכלית
ההסתרה המאמר העליון, עד שאין
יודעין כלל, אפלו לחפש ולבקש איה
מקום כבודו כנ"ל. ועקר התקון הוא
על-ידי שמבטלין כבוד אחר ואזי יכולין
לחפש ולבקש איה מקום כבודו, שעל-ידי
זה חוזרין אל הקדושה מעמקי הקלפות

ג ותכלל, שבקדושה, כל העשרה
מאמרות שהם כלל כל
הבריאה, כלל כל הטוב וכל הקדושה וכל
הדיעה מזה' ותברך, הכל נמשך דיקא
מהמאמר סתום שהוא בחינת איה,
בחינת בראשית, בחינת פטר, בחינת
מאמר סתום שממנו מקבלין כל
המאמרות שהם כלל הכל, שעל-ידי זה
עקר התגלות ידועת אלקותו ותברך. ואז
כשהעשרה מאמרות המתגלים יונקים
מהמאמר העליון שהוא מאמר סתום וכו'
כנ"ל. אז נבנע הסטרא אחרא בתכלית
ההכנעה ואז אפלו משנפל למקום שנפל,
הירידה תכלית העליה על-ידי שמחפש
ומבקש איה, איה הכבוד דקדושה, כבוד
של ה' ותברך, מאחר שידע שעקר הוא
כבוד ה' ותברך שמתגלה על-ידי העשרה
מאמרות וכו' כנ"ל בהתורה הנ"ל, רק
שהוא רחוק ממנו בעוונותנו על-ידי
מעשיו הרעים על-כן הוא מחפש איה
העצה והתחבולה לזכות לגדל כבוד ה'
ותברך ולשוב לה' ותברך. ועל-ידי זה
עקר עליותו כנ"ל, אבל הסטרא אחרא
יניקתם מההסתרה בעצמה שמעצם
הסתרת המאמר סתום הם רוצים לנק
משם, להסתיר לגמרי כבוד אלקותו
ותברך עד שלא ירצו אפלו לחפש ולבקש
אחר כבוד אלקותו ותברך. ועל-כן זאת

הבחינה של ירידה תכלית העליה שזוכין על-ידי הבקשה והחפוש איה וכו' פנ"ל, זאת הבחינה אי אפשר לזכות בי אם בכה התקרבות לצדיקים וכשרים אמתיים המבטלים כבוד עצמם ועוסקים כל ימיהם בתורה ועבודת ה', לגדל ולרומם כבוד ה' המתגלה על-ידי כלל הבריאה שהיא בחינת עשרה מאמרות המתגלים. והם יודעים שהמאמר סתום, שמושם משתלשל יניקת הסמרא אחרא והתאוות והקפירות מגדל העלמות האור והסתרתו פנ"ל, מושם דיקא הוא יניקת כל הקדשות וכל הדיעות מה' והפרד שהם כלל כל המאמרות המתגלים פנ"ל, כי עקר שרשם הוא בחינת איה, שהוא המאמר סתום, שהוא שרש הכל. ועל-פני הם יכולים להאיר אפלו בהנופלים למקום שגפלו שאפלו בעמק גפילתם, יכולים לעלות בתכלית העליה על-ידי הבקשה והחפוש בעצמו פנ"ל, וזה בחינת בטול האסור בששים, שעל-ידי בחינת ששים שהוא בחינת כלליות כל הטוב שבכל העשרה מאמרות וכו' פנ"ל, על-ידי זה העשרה מאמרות יונקים מהמאמר סתום, ואז כשהם קם זה נופל, כי אז לא די שאין להסמרא אחרא יניקה מושם, מאחר שהמאמרות המתגלים יונקים משם אף גם הסמרא אחרא נתבטלה לגמרי, שאפלו מי שגפל לשם מוכר, מאירין עליו הארה מהמאמר סתום דיקא,

שמושם תיה יניקת הסמרא אחרא והקלפות שהתגברו עליו והפילו אותו למה שגפלו, רחמנא לצלן, ועכשיו מאירין עליו מושם דיקא מבחינת המאמר סתום שיתעורר לבקש ולחפש על כל פנים וכו' פנ"ל. ואף-על-פי שהוא רחוק עדן מאד מאד, אף-על-פירכן כל מה שרחוק יותר מחפש ומבקש יותר ויותר, מחמת שידע שיש כבוד ה' והפרד נמצא בנדאי, רק שהוא רחוק ממנו מאד על-ידי מעשיו וכו' פנ"ל. וכל זה ככה הצדיקים שיונקים בקדשה מהמאמר סתום ועולים לשם בקדשה ככה צדקתם הנפלא, שעל-ידי זה יש לו פח לקבל הארה מושם, לבקש ולחפש על כל פנים. ואז על-ידי הבקשה והחפוש זוכה לעלות בתכלית העליה וחוזר לה' והפרד פנ"ל. והכן היטב דברים אלו למעשה, כי בשביל זה הארכתי קצת וכפילתי הדברים. ועקר הפינה לקנינם כפשיטו לבלי להסתפל על כבוד עצמו כלל, רק על כבוד ה' והפרד וכו', כמו שכתוב בהתורה הנ"ל. ואפלו אם נפל למקום שגפלו והוא רחוק מאד מכוודו והפרד, אף-על-פירכן אל יתיאש עצמו לעולם מלבקש ולחפש על כל פנים בכל עת להתנגע ולכסף ולהתפלל לה' והפרד ולשאת עינו למרום איד זוכין לחזר להתקרב לכבודו והפרד ממקומות כאלו. ועל-ידי הבקשה והחפוש הוא עולה בתכלית העליה פנ"ל, אמון ואמון:

107

הלכה ג

ענין בטול האסור בששים. על-פי מה שכתב רבנו ז"ל, בספר הא"ב החדש ומוכא בלקוטי תנאן (סימן ט), בשארע שאלה על-ידי תערובת אסור בהתר ואין בהתר לבטל את האסור זה סימן שפגם ביחוד של מעלה, כי כל היחודים הם בחינת בטול האסור וכו' בחינת אלקים מושיב יחידים ביה, הינו יחודים וזווגים, אזי מוציא אסירים בפשוטות, שנעשה האסור פשוט בחינת בטול האסור וכו'.

א ותדבר מוכן קצת, כי עקר היחוד הוא בחינת בטול האסור, כי זה עקר היחוד ובלא זה אין שך יחוד כלל, כי עקר היחוד הוא ליחד אחר הבריאה שיהיה נכלל בקדם הבריאה, דהינו בו יתברך. ובאמת ה' יתברך הוא אחד ושמו אחד. וכמו שקדם הבריאה היה הוא יתברך יחיד, כמו כן אחר הבריאה, כמו שכתוב: "אני ה' לא שניתי" ואך שך יחוד אצלו, כי עקר היחוד בשמתברים ומחדים שני דברים זה עם זה, אבל באחד לבד אין שך יחוד. ובאמת ה' יתברך הוא בתכלית היחוד עם אחר הבריאה כמו קדם הבריאה, כי אין שום דבר שיפסיק בינו ובין הבריאה, כי הוא יתברך מתיח את פלם, ואם כן אין שך יחוד כלל כנ"ל, אך עקר היחוד מה שצריכין ליחד יחודים, הוא רק מחמת

האסור שהוא התלפף, שהוא בחינת מסך המבדיל, שחוצץ ומפסיק, כפיכח, בין הבריאה ובינו יתברך בחינת פי אם עונותיכם היו מבדילים ביניכם וכו', כי תכף משברא ה' יתברך את הבריאה הברכה, כפיכח, לצמצם אלקותו וכו'. ומתחלת הצמצום, שהוא תקף הרין, משם השתלשלות אחיות הסטרא אחרא. ובאמת זה עקר קיום העולם ובלא זה לא היה אפשר לברא את העולם, כי אם לא כן היה הכל אחד והכל אין סוף ולא היה מקום לבריאה, כמבאר בתחלת העין חיים. וכמוכא בדברי רבנו ז"ל בספר הראשון כמה פעמים, וזה עקר עבודתנו להכניע ולבטל ולהמתיק אחיות הסטרא אחרא שהוא האסור והתלפף כדי שיהיה נכלל אחר הבריאה בקדם הבריאה, כי מחמת אחיות הסטרא אחרא נתרקה הבריאה מפניו יתברך ועל-כן שך יחוד, דהינו לבטל אחיותם כדי שיתיה נכללת אחר הבריאה בקדם הבריאה, דהינו שיהיה נכלל מדת הרין במדת הרחמים, שזה עקר היחוד, כידוע. נמצא, שבכל עת שעושין אזה יחוד למעלה, בהכרח שיהיה בחינת בטול האסור, דהינו התלפף, כי בלי זה אין שך יחוד כלל כנ"ל, כי עקר היחוד הוא, כפיכח, בשמתברים שני דברים הפכים, כמו מדת הרחמים ומדת הרין. ובאמת לאמתו גם מדת הרחמים ומדת הרין הם שניהם אחד פשוט, ואין שום שני ופרוד ביניהם

לקוטי הלכות

הלכות מערכות ג

יורה דעה

שנו

חס ושלום, שיהיה שך יחוד אצלם, ועקר השנוי והפרוד ביניהם, חס ושלום, הוא רק מחמת אחיזת האסור, שהוא הקלפה, שגאחו בבחינת מדת הדיו, ורק מחמת זה שך יחוד, דהינו שצריכין לתקנות מדת הדיו ברחמים עד שיתבטל לגמרי האסור הנאחז ממנו. ואז מתוחד מדת הדיו במדת הרחמים, כי באמת בלא חד פנ"ל. נמצא, שעקר היחוד הוא רק בטול האסור שהוא הקלפה, כי בלי זה אין שך יחוד כלל פנ"ל. וזה בחינת בטול האסור בששים, כי ששים זה בחינת יחוד, בבחינת הנה משתו שלשלמה ששים גבורים סביב לה וכו'. משתו שלשלמה זה בחינת יחוד שהוא נעשה בששים בחינת ששים גבורים סביב וכו'. נמצא, שעל ידי ששים נעשה בחינת יחוד וכשיש יחוד, אזי הוא בטול האסור פנ"ל. ועל-כן האסור בטל בששים דיקא, כי ששים הוא בחינת יחוד, שעל ידי זה בטל האסור פנ"ל, כי ששים גבורים הם מרמזין על ששים רבוא ישראל, כמו שפרש רש"י שם, ועקר היחוד נעשה על ידי ששים רבוא נשמות ישראל, שהם בחינת מטה שלמה. ועל-כן לא קבלו ישראל את התורה עד שהיו ששים רבוא, כי קבלת התורה הוא על ידי יחודא דקנשא ברוד הוא ושכינתיה, שנעשה בשבעות, שאז הוא שלמות היחוד שלמעלה פמובא. וכמו שאמר רבינו ז"ל במאמר אשרי העם - השגחה'

(סימן יט), עין שם, ועל-כן לא קבלו ישראל את התורה עד שבא יתרו ונתגזר זה בחינת בטול האסור בהתר, כי יתרו שהיה תחלה בסמרא דמסאבא שהוא בחינת אסור, ועל ידי שנכללו ישראל אז עד ששים רבוא וכוז אז לתכלית היחוד, על ידי זה נתבטל האסור עד שנתהפך האסור להתר, דהינו שיצא יתרו מסמרא דמסאבא מבחינת אסור ונתהפך להתר, דהינו שנתגזר ונכנס לקדשת ישראל. ואז דיקא קבלו ישראל את התורה אחר שנתגזר יתרו, כי אז דיקא וכו לתכלית היחוד, כי זה עקר היחוד בששהאסור נתהפך להתר, שזה בחינת מה שנתגזר יתרו פנ"ל, ועל ידי זה דיקא קבלו את התורה, כי עקר קבלת התורה הוא על ידי שלמות היחוד פנ"ל ועקר שלמות היחוד הוא, בשנתבטל האסור, שהוא בחינת מה שנתגזר יתרו וכו' פנ"ל:

ב ועל-כן רצה משה רבנו עליו השלום לקרב את הערב רב, כמו שכתוב: "וגם ערב רב עלה אתם" כי מחמת שראה שישראל הם אז ששים רבוא כלם קדושים ובתוכם ה' וזוכין אז לתכלית היחוד, על-כן אמר שיוכל לקרב כל הערב רב, 'ערב' דיקא. בחינת מערכת אסור בהתר, כי האסור נתבטל בהתר על ידי בחינת ששים שהוא שלמות היחוד, דהינו ששים רבוא נשמות ישראל וכו' פנ"ל. אבל אף-על-פי-כן לא הסכים עמו ה' ותברך, כי מחמת שהיה

יורה דעה

מערכת האסור רב מאד, כמו שכתוב: "וגם ערב רב עלה אתם". על-כן לא היה פח בפתח, דהיינו ששים רבוא ישראל, לבטל את מעורבות האסור שהיו הרבה מאד בחינת ערב רב, ואדרבא, הם הורידו אותם מקדשותם, כמו שכתוב: "לך רד כי שחת עמך וכו'". ויחמת זה נתגלגלו כל הגליות, ובפרט הגלות האחרון הנה ש'ישראל הם בגלות ארץ כזה ומשה רבנו עמו, כי אתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא, כמובא. והכל בשביל לתקן פגם הג'ל של הערב רב, כמובא. ועל-כן כל מה ש'ישראל מתרבו, מתקרבת הגולה ביותר, כמו שכתוב: "הקטן יהיה לאלף והצעיר לגוי עצום אני ה' בעתה אחישינה", כי כל מה שמתרבו ישראל ביותר יש להם פח ביותר לבטל האסור על-ידי רבוי ההתר על האסור, כי כל מה שמתרבו ישראל, נתרבה ונתגדל היחודים של מעלה יותר ונתבטל האסור ביותר. עד שיתרבו ישראל כל כך עד שיהיה להם פח לבטל כל מערכת הערב רב, אף-על-פי שהם רבים, אף-על-פי-כן ישראל יתרבו כל כך עד שיהיה להם פח לבטלם. ואז יתבטלו הערב רב לגמרי ויתחכבו להתר, בבחינת "ונשאר גם הוא לאלקינו". ואז יבוא משיח במהרה בימינו:

ג וזהו: "והיה מספר בני ישראל כחול הים וכו'". והיה במקום אשר יאמר להם לא עמי אתם יאמר להם בני אל ה' ונקבצו בני יהודה ובני ישראל

יחדו וכו'". הינו על-ידי שיתרבו בני ישראל מאד מאד עד שיהיה מספר בני ישראל כחול הים וכו', אז יקא במקום אשר יאמר להם לא עמי אתם, דהיינו שנתערב ונתאחד בהם אחיות אסור, דהיינו הסטרא אחרא בחינת אחיות ונתערבת הערב רב, אשר רק על-ידי זה נתרקו ישראל מאביהם שבשמים עד שנאמר להם: "לא עמי אתם". ושם יקא במקום אשר נאמר להם "לא עמי", יאמר להם עתה "בני אל ה'". כי עכשיו על-ידי רבוי ישראל, נתבטל האסור עד שהאסור עצמו נהפך להתר ונקנס אל התקדשה, עד שנתהפך מהפך אל הפך. ודיקא במקום אשר יאמר להם 'לא עמי', יאמר להם 'בני אל ה', כי האסור והסטרא אחרא נהפך להתר ולקדשה כנ"ל:

ד וזה בחינת קטרת שהיה בהם חלבנה, כי קטרת היא עקר היחוד, כי סלוקא דקטרת עד אין סוף. ועל שם זה נקרא קטרת, על שם היחוד והקשור, כי קטרת לשון קשר, שמיחד ומקשר כל העולמות בשרשו, שהיה עקר היחוד, ליחד ולקשר אחר הבריאה בקדם הבריאה כנ"ל. ועל-כן היה מכרח שיהיה חלבנה בקטרת, זה בחינת פטול האסור, כי חלבנה ריחה רע, שהוא מרפז על פושעי ישראל, כמובא. ועל-כן אי אפשר להקטיר קטרת שהוא עקר היחוד. כי אם בשמערבין בהם חלבנה שהוא בחינת פטול האסור, כי עקר היחוד על-ידי פטול

לקוטי הלכות

הלכות מערבות ג

יורה דעה שנט

האסור בהתר כנ"ל. שהוא בחינת מערכת ה'לפנה בקמרת כנ"ל. ועל-כן למדו רבותינו ז"ל מזה: 'כל תפלה שאין בה מתפלת פושעי ישראל אינה תפלה'. כי על-ידי התפלה מיחדין יחודים כידוע. ועל-כן בהכרח שיתערב בה תפלת פושעי ישראל שהוא בחינת בטול האסור, כי זה עקר שלמות היחוד כנ"ל:

ה ועל-כן עקר היחוד והזיווג הוא בשבת, כי עקר היחוד הוא שנכלל אחר הבריאה בקדם הבריאה שהוא בחינת ששת ימי המעשה שנכללין בשבת, כי ששת ימי המעשה הם בחינת אחר הבריאה, כי בהם ברא ה' את כל הבריאה ושבת הוא בחינת עולם הבא שהוא בחינת קדם הבריאה, כי עולם הבא קדם לעולם, ועקר אחיזת האסור הוא בששת ימי המעשה שהם בחינת אחר הבריאה כנ"ל, כי ששת ימי המעשה הם בחינת ששה סדרי משנה, בחינת אסור ומתה, כשר ופסול, טמא וטהור כידוע. נמצא, שעקר אחיזת האסור הוא בששת ימי המעשה שכלולים מאסור והתר וכו' כנ"ל. ועקר היחוד בשבת הוא בשזוכין לברך ששת ימי המעשה, לבטל מהם אחיזת האסור, כדי שיהיו נכללין ששת ימי המעשה בקדושה, ואז נכללין ששת ימי המעשה בשבת ואז נעשה שלמות היחוד ואז נתהפך האסור לתהר, כי כל ששת ימי המעשה שהיה נאחו בהם

האסור כנ"ל, נתהפכין עכשיו אל הקדושה ונכללין בשבת שהוא תכלית היחוד. נמצא, שנתהפך האסור לתהר. וזה שבת דמעלי שבתא, שזריכין דיקא להוסיף מחל על הקדש. נמצא שנעשה מחל קדש, זה בחינת בטול האסור שמהל, שמשם אחיזת האסור, נעשה שבת קדש. וכל זה על-ידי שמקדשין עצמן בששת ימי המעשה, החל, שעל-ידי זה יש לו כח שיהיו נכללין הששת ימי החל בשבת קדש, בבחינת 'מי שפירח בערב שבת, יאכל בשבת'. ועקר הקדושה על-ידי התורה שהיא בחינת יו"ד, בחינת עשרת הדיברות, שהם כנגד עשרה מאמרות שבהם נברא העולם בששת ימי המעשה. ואז נכללין ששת הימים כל אחד מיו"ד. ויו"ד פעמים ויו"ד הוא ששים ואז נעשה היחוד בשבת, שעקר היחוד על-ידי בחינת ששים כנ"ל שהוא בחינת קלילות ששת ימים שכלולים מששים כנ"ל, שנכללין בשבת שהוא תכלית היחוד. ואז הוא בטול האסור שנתאחו בששת ימי המעשה שכלולים מאסור והתר וכו' כנ"ל:

ו זה בחינת ערכי נחל שמקשרין עם הארבע מינים, כי ערכי נחל מרמזין על פושעי ישראל שאין להם לא מעם ולא ריח, ואז על-ידי גדל היחודים שעושין בסבות, על-ידי הארבעה מינים שהם יחודא דקדשא בריך הוא ושכינתיה כידוע, על-ידי זה נתבטל האסור שזה

עקר היחוד כנ"ל. והוא בחינת הערבי נחל, שהם בחינת פושעי ישראל, שהם נתקשרין ונגללים גם כן בקדושה, שזה בחינת בטול האסור וכו' כנ"ל. ועל שם זה נקראים 'ערבי' לשון מערכת, כי עקר תקונם על-ידי שזוכין להתקשר ולהתערב בקדושה, על-ידי זה הקדושה מתרבה עליהן, עד שהם נתבטלין גם כן אל הקדושה על-ידי גדל היחוד שהוא בחינת בטול האסור כנ"ל, וכל זה זוכין על-ידי התשובה של ראש השנה ויום כפור ועשרת ימי תשובה, כי תשובה הוא בחינת בטול האסור, בחינת זדונות נתהפכין לזביות, כי על-ידי התשובה עקר היחוד כדודע, כי על שם זה נקרא תשובה, בחינת תשוב ה', שהיא מתהפכת בשלש אותיות ראשונות, שזה עקר היחוד. ועל-ידי זה נתבטל האסור בחינת זדונות נתהפכין לזביות. ואז זוכין אחר כך ליחד יחודים גדולים בארבעה מינים וקמקשים עמהם ערבי נחל, שהוא בחינת בטול האסור, כי זה עקר שלמות היחוד בשנתבטל האסור דיקא כנ"ל:

נקרא כמות "חג האסיף", שאוסף כל מיני מאכל, זה בחינת בטול האסור, דהינו שאוסף כל מיני מאכל, כי האסור נתבטל בששים ונתהפך להתר כנ"ל. ועל-כן אז כסכות מקריבין שבועים פרים כנגד שבועים אמות, כדי שיהיה להם קיום כל זמן שאנו צריכין להם להיות אצלם בגלות כדי לברר מהם הניצוצות והטוב שנתערב בהם. ועל-ידי זה אנו מוציאין ותולשין גם מהרע שנתהפך לטוב, כמובא בדרבי רבנו ז"ל (סיון יז), שזהו בחינת הגרים שמתגזרין, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, לא גלו ישראל בין האמות אלא כדי שיתוספו עליהם גרים. וזה הרע שנתהפך לטוב, דהינו הגרים שמתגזרין זה בחינת בטול האסור כנ"ל, וכל זה נעשה כסכות על-ידי השבועים פרים שמקריבין בשבילם. נמצא, שבכסכות הוא בחינת בטול האסור ואז האסור נתהפך להתר, ועל-כן בהושענא רבא אז לוקחין ערבי נחל לבדם, להורות גדל כחניו שהאסור נתהפך להתר. עד שעבשו אנו יכולים לעשות תקונים ויחודים למעלה עם ערבי נחל לבדם, כי נתהפכו בחינת הערבי נחל, בחינת פושעי ישראל לקדושה גמורה, עד שמהם לבדם דיקא נעשה יחוד גדול למעלה, שזה בחינת הערבי נחל לבדם, שלוקחין וחובטין בהושענא רבא. והוא תקלית היחוד בשלמות, כשהאסור נתהפך להתר גמור ולקדושה גמורה. ועל-כן

זוהו בחינת הושענא רבא, שאז לוקחין ערבי נחל לבדם, כי כל ששה ימים היו מקשרין הערכות עם הארבעה מינים, והיו מנענעים בהם בששה קצוות ועל-ידי זה נתבטל האסור כנ"ל, בחינת בטול האסור בששים, דהינו בששה קצוות שכל אחד כלול מיד. ועל-כן

לקוטי הלכות

הלכות תערוכות ה

יורה דעה שסא

בששים זה בחינת שנתעורר אש המשפט על ידי בחינת ששים שהוא בחינת עגולא ורבעו דלגו וכו', שעל ידי האש הזה נתבטל הרע של הנפשות המתקרבים, שהיו בחינת בטול האסור וכו', כמו שכתוב שם, עני שם, אבל יש אסורים חמורים שהם בחינת נפשות הרשעים שאסור לקרבן כי אין אש המשפט יכול להכניעם, אדרבא, הם יכולים, הם ושלום, להוריד את המקרבן, כמו שמבאר שם, ועל-כן אלו האסורים אין מתבטליו בששים ואוסרין בכל שהו, כי אי אפשר לבטל האסור והרע שלהן על ידי בחינת אש הנ"ל, שהוא בחינת ששים וכו':

בשמיני עצרת אז הוא תכלית שלמות היחוד, כמובא וכו':

ח וזה בחינת "ערב עבדך לטוב אל ועשקני יודים", שאנו מבקשין על אחיזת הרע שיש בנו שיערב אותו ה' ותברך עם רב טוב, עד שהרע יתהפך לטוב, ואז לא יהיה שום פח להסתרא אחרא לעשק אותנו חס ושלום, וזהו "ערב עבדך לטוב וכו'":

[הלכות תערוכות הלכה ד'
נקבלת בהלכות בשר בחלב
הלכה ד' אות כ"ב]

הלכה ה

ב וזה בחינת כל הדברים החשובים שאין מתבטליו, כי האסורים החשובים זה בחינת הרשעים גדולים וחשובים במעלה, שהם הנגידים והעשירים הגדולים שעתה, בעוונותינו, כל הכבוד והחשיבות אצלם והם מצליחים מאד והשעה משחקת להם, אשר עליהם נאמר מקרא הנ"ל: "יחילו דרכיו בכל עת, מרום משפטיך מנגדו". שמצליחים כל כך והם חשובים וגדולים בזה העולם כל כך, עד שאין המשפט יכול להכניע ולבטל הרע שלהם, על-כן אין מתבטלים בששים, כי האש הנ"ל שהוא בחינת ששים, בחינת עגולא וכו' הנ"ל אין יכול להכניע ולבטל הרע שלהם וכו'. ועל-כן אסור לקרבן, כי הם

בטול האסור בששים מבאר היטב בהתורה 'היכל הקדש' סימן נ"ט לקוטי חלק א', עני שם:

א וזהו בחינת האסורים שאין מתבטליו אפלו בששים, דהינו כל הדברים החשובים בריה וחתוכה הראויה להתפדר ודבר חשוב ודבר שבמנין וכו'. וכן האסורים החמורים, כגון עבודת אלילים וחמין בפסח, שאסורין בכל שהוא ואין מתבטליו בששים. זה בחינת מה שכתב שם בסוף התורה הנ"ל, שיש רשעים שאסור לקרבן וכו', כי אין אש המשפט מועיל להכניע הרע שלהם בבחינת יחילו דרכיו בכל עת, מרום משפטיך מנגדו וכו', כי בטול האסור

16 DCX

מורידים את המקרבן ממדרגתו, חס ושלום, וזה בחינת שאילו האסורים אין מתבטלין בששים, דהיגו שאין נכנעין ונתבטלין על ידי אש הנ"ל, אף גם הם אוסרין את ההתר בכל שהו, שהם אוסרין ומורידין חס ושלום את ההתר ממדרגתו, זה בחינת, שהם יכולין להוריד חס ושלום את המקרבן ממדרגתו וכנ"ל, על-כן אסור לקרבן וכנ"ל:

ג וזה בחינת 'אין מבטלין אסור לכתחלה' כי אם בשגפול מעצמו לתוך ההתר, הינו שגם הרשעים שמתר לקרבן שהם בחינת אסורים המתבטלים. אסור לבטלם לכתחלה, שאסור לילך בזרוע לקח אותם בעל פרחם ולהכניעם ולבטלם בתוך הקנ"שה, כי על זה נאמר: "השבעתי וכו' אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפין". כי בהכרח שיהיה איזה אתערותא דלתתא. וכמוכן בשבחי האר"י ז"ל בענין הספור איד שגרר את תלמידיו עין שם. וזה בחינת 'אין מבטלין אסור לכתחלה', שאסור לקח את האסור שהוא בחינת הרחוק מה' תברך, לקרבו ולבטלו בעל פרחו, רק אם יפל מעצמו לתוך ההתר או מבטלין אותו, וכמו שפתיב אצל דוד, ויבואו לצקלג נפלו עליו ממנשה, דהיגו הנפשות שגפלו אליו ונתקרבו אצלו וכנ"ל:

ד ועל-כן באמת ענין זה לקרב נפשות לה' תברך הוא דבר קשה

וכבר מאד, אך אף-על-פירכן בהכרח לעסק בזה, כי הוא חייב על כל אחד מישראל לעסק בזה, כמו שמבאר בהתורה כי מרחמם ויחנם וכו', שכל אדם מחיב לעסק בזה, כי זהו בחינת 'שוב העולם שיהיה העולם מושב מפני אדם שהם בני דעה אמיתית לדעת את ה' ולהוציאם מעוונות וכו', עין שם. אבל מי הוא זה שידע איד להתנהג בזה, ואת מי לקרב ואת מי שלא לקרב? על-כן אין כחגו אלא בפה. וזהו בחינת גדל האהרה שהחירנו אדונינו מורנו ורבענו זכר צדיק לברכה לעשות מהתורות תפלות, כי כל התקונים והדרכים והעצות הנאמרים בכל תורה ותורה קשה לבוא אליהם כי אם על ידי תפלה ותחנונים, כי אף-על-פי שנאמר בכל תורה עצות גדולות ונעמקות, אף-על-פירכן גם העצה בעצמה קשה לקיים. על-כן צריכין לעשות מהתורות תפלות להתפלל לה' תברך לזכות לילך ולקיים כל הדרכים והעצות שבכל תורה, ובפרט בענין זה של היכל הקדש, דהיגו לקרב נפשות לה' תברך, שכל מי שרצה להתקרב לה' תברך באמת מחיב לעסק בזה כפי מדרגתו וכנ"ל, אבל הענין קשה מאד, כי צריכין לזה אש המשפט להכניע הרע שבהנפשות וכו' שלא יזיק לו הרע שלהם ומי יודע אם יש פח באש משפטו להכניע הרע שלהם?! וגם אולי הם מהרשעים שאסור לקרבן, כי אין המשפט מועיל

לָהֶם. עַל־כֵּן צְרִיכִין לַעֲשׂוֹת מִהַתּוֹרָה תַּפְּלָה וּלְבַקֵּשׁ עַל זֶה מְאֹד מִה' יִתְפַּרֵּךְ שִׁיתֵן לוֹ פֶּתַח לְעוֹרֵר אִישׁ הַמּוֹשֵׁפֵט הַנַּ"ל, לְכַפֵּל הַרַע שְׁלָחָם. וְגַם שְׂדַע אֶת מִי לְקָרֵב וְאֵת מִי לְרַחֵק וְכַ"ל. וְזֶה בְּחִינַת מַה שְּׂאֵמֵר דְּוָד, "תַּחַת אֲהַבְתִּי יִשְׁמַנְוִי וְאֲנִי תַפְּלָה", הֵינּוּ שְׂאֵנִי אוֹהֵב אוֹתָם בְּאַהֲבָה, אֲמוּתִית וְנִצְחִית, כִּי אֲנִי מִשְׁתַּדֵּל בְּכָל כּוֹחַ לְקָרְבָם לַה' יִתְפַּרֵּךְ בְּאַמֶּת וְהֵם לֹא דֵי שְׂאֵינִם חַפְצִים בְּבִרְכָה וְטוֹבָה לְהִתְקַרֵּב לַחַיִּים הָאֲמוּתִיִּים, אֵף גַּם תַּחַת אֲהַבְתִּי יִשְׁמַנְוִי וְעוֹמְדִים עָלַי לְבָלְעֵנִי חַגִּם, חֶסֶם וְשָׁלוֹם, וְכִמוֹ שֶׁתּוֹב מִקִּדְּם: "כִּי כִי רָשָׁע וְכִי מְרֻמָּה עָלַי פָּתְחוּ וְכו' וְלִחְמוּנֵי חַגִּם". וְעַל זֶה צוּעֵק דְּוָד "תַּחַת אֲהַבְתִּי יִשְׁמַנְוִי" וְכַ"ל "וְאֲנִי תַפְּלָה", כִּי אֲנִי אֵינִי יוֹדֵעַ מַה לַעֲשׂוֹת נֶגַד זֶה, רַק "וְאֲנִי תַפְּלָה", אֲנִי תָמִיד אֶעֱמֵד עַל מִשְׁמֵרְתִּי לְהַתְפַּלֵּל וְלְהַתְחַנֵּן לַה' יִתְפַּרֵּךְ שְׂיִלְמְדֵנִי וְיִזְרֵנִי אִידֵךְ לְהַתְנַהֵג בְּאִפְסָן שְׂאֵנִצֵּל מִחֶם וְאִזְבָּה לְקָרֵב אֶת מִי שְׂרָאוֹי לְקָרֵב, וְלְרַחֵק אֶת מִי שְׂרָאוֹי לְרַחֵק, וְכִמוֹ שֶׁתּוֹב: "וְאֲנִי תָמִיד אֵיחָל וְהוֹסַפְתִּי עַל כָּל הַתְּלַתֵּךְ":

ה וְזֶהוּ בְּחִינַת (שְׁמוֹת ל"ה, א) "וַיִּקְהַל מֹשֶׁה וְכו'", וְהַזְהִירָם עַל מְלֶאכֶת הַמּוֹשֵׁפֵן. וּמִקִּדְּם הַזְהִירָם עַל שְׁמִירַת שִׁבְתָּ, לְהַזְרִיז שְׁמֶלְאֶכֶת הַמּוֹשֵׁפֵן אֵינֶה דוֹחָה שִׁבְתָּ, כִּמוֹ שְׂאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (הוּא בְּפִישׁ רַשִׁי שְׁמוֹת ל"ה, א), וְלְבֹאֲרָה קִשְׁה, מוֹהִיבֵן עוֹלָה עַל הַדַּעַת שְׁמֶלְאֶכֶת הַמּוֹשֵׁפֵן

דוֹחָה שִׁבְתָּ? הֲלֹא אֵין שׁוֹם מִצְוָה שְׂאֵין זְמַנָּה קְבוּעַ דוֹחָה שִׁבְתָּ?! אֵף הֵעֲנֵנוּ, כִּי מְלֶאכֶת בְּנֵן הַמּוֹשֵׁפֵן וְכִלּוֹי זֶה בְּחִינַת בְּנֵן הַיִּכָּל הַקִּדְּשׁ הַנַּ"ל, כִּי עַל־יְדֵי בְּנֵן הַמּוֹשֵׁפֵן שְׂרָתָה הַשְּׂכִינָה בְּיִשְׂרָאֵל וְנִתְקַרְבוּ יִשְׂרָאֵל לְאַבְיָהֶם שְׁבַשְׁמִיִּם וְשָׁבוּ בְּתַשׁוּבָה, שְׂכַל זֶה הוּא בְּחִינַת בְּנֵן הַיִּכָּל הַקִּדְּשׁ הַמְּבֹאֵר בְּהַתּוֹרָה הַנַּ"ל, כִּי כִמוֹ שְׁנִבְנָה הַמּוֹשֵׁפֵן בְּנִשְׁמִיּוֹת, שְׁעַקְרוּ הָיָה בְּשִׁבְלֵי הַיִּכָּל הַקִּדְּשׁ שֶׁהוּא לְפָנֵי הַכַּפֶּרֶת אֲשֶׁר שָׁם הָאָרוֹן, כִּמוֹ כֵּן בְּנָה מוֹשֵׁפֵן וְהַיִּכָּל הַקִּדְּשׁ בְּרוּחַנִיּוֹת מִנְפָּשׁוֹת יִשְׂרָאֵל שְׁנִתְקַרְבוּ לַה' יִתְפַּרֵּךְ עַל־יְדֵי מוֹשֶׁה שְׂהַחֲזִירֵן בְּתַשׁוּבָה. גַּמְצָא, שְׁבַנְגֵן הַמּוֹשֵׁפֵן הוּא בְּחִינַת בְּנֵן הַיִּכָּל הַקִּדְּשׁ, שְׁזָה הַעֶסֶק יִקָּר וְחִשׁוֹב מְאֹד מְאֹד אֵצֶל ה' יִתְפַּרֵּךְ יוֹתֵר מִכָּל הַעֲבוֹדוֹת שְׁבַעוֹלָם, כִּי זֶה עֵקֶר גְּדֻלָּתוֹ וְכִבּוּדוֹ שֶׁל ה' יִתְפַּרֵּךְ בְּשִׁתְּרָחוּקִים בְּיוֹתֵר נִתְקַרְבִּים אֵלָיו, כִּמוֹ שְׁמֵבֹאֵר שֵׁם בְּהַתּוֹרָה הַנַּ"ל, מֵאִמֵּר הַזֶּהר הַקִּדְּוֶשׁ, כִּד אֶתִּי יִתְרוֹ, כְּדִין אֲתִיקֵר וְאֲתַעֲלִי שְׂאֵמֵ דְקִדְּשָׁא בְּרִידָה הוּא עֲלִיא וְתַמָּא, וְכִמוֹ שֶׁתּוֹב בְּזֶהר הַקִּדְּוֶשׁ עוֹד בְּכִמְהָ מְקוֹמוֹת, וְזָבָה מֵאֵן דְּאֲחֵד בְּיָדָה דְּחִיבָא. וְזֶה הַעֶסֶק שֶׁל בְּנֵן הַיִּכָּל הַקִּדְּשׁ מִנְפָּשׁוֹת יִשְׂרָאֵל הַמִּתְקַרְבִּים עַל יְדוֹ לַה' יִתְפַּרֵּךְ שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּנֵן הַמּוֹשֵׁפֵן כַּ"ל, זֶהוּ בְּחִינַת שְׁמִירַת שִׁבְתָּ, כִּמוֹ שְׁמֵבֹאֵר בְּהַתּוֹרָה הַנַּ"ל עַל מֵאִמֵּר הַזֶּהר, אֶת שִׁבְתוֹתֵי תַשְׁמוּרוֹ, דָּא עַגְלָא וְרַבּוּעַ דִּלְגוֹ וְכו', עֵינֵן שֵׁם הַיִּטֵּב. וְעַל־כֵּן הָיָה עוֹלָה עַל הַדַּעַת

שְׁמֵלֶאכֶת הַמִּשְׁכָּן הוּא דוֹחָה שֶׁבֶת, מאַחַר שְׁמֵלֶאכֶת הַמִּשְׁכָּן הוּא בְּחִינַת בְּנֵן הַיָּבֵל הַקֹּדֶשׁ, שֶׁזֶהוּ בַעֲצוּמוֹ בְּחִינַת שְׁמִירַת שֶׁבֶת, בְּחִינַת "אֵת שֶׁבֶתוֹתַי תִּשְׁמְרוּ" הַנִּלְ"ל, עַל-כֵּן הִזְדַּיְנוּ ה' וַיִּתְּבַרְךְ מִקֶּדֶם עַל שְׁמִירַת שֶׁבֶת. וּבְכָל מָקוֹם שֶׁהִזְדַּיְנוּ עַל מְלֶאכֶת הַמִּשְׁכָּן הִזְדַּיְנוּ מִקֶּדֶם עַל שֶׁבֶת, לְהוֹרוֹת, שְׂאֵין מְלֶאכֶת הַמִּשְׁכָּן דוֹחָה שֶׁבֶת, כִּי בְּאֵמַת עֶקֶר בְּנֵן הַמִּשְׁכָּן שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּנֵן הַיָּבֵל הַקֹּדֶשׁ הַנִּלְ"ל, הוּא דוֹקָא עַל-יְדֵי שְׁמִירַת שֶׁבֶת, עַל-יְדֵי שְׁבֻטִים בְּשֶׁבֶת מִכָּל מִינֵי מְלֶאכֶת, אֶפְלוּ מִמְּלֶאכֶת הַקֹּדֶשׁ שֶׁל בְּנֵן הַמִּשְׁכָּן, כִּי שֶׁבֶת הוּא בְּחִינַת בְּטוּל גְּמוּר אֶל הָאוֹר אִין סוּף שֶׁשֶׁם תְּכֵלֵת הַמְּנוּחָה וְהַשְּׁבִיטָה, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת הַצַּדִּיק הַאֲמֵת שֶׁהוּא בְּחִינַת שֶׁבֶת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּרַבֵּי שְׁמַעוֹן פֶּרִי יוֹחָאי, 'אֵנֶת שֶׁבֶת דְּכֵלִי יוֹמִי, כִּי כְּבֹר מְבֹאֵר לְעִיל, שֶׁזֶה הָעֵסֶק לְקָרֵב נִפְשוֹת לַה' וַיִּתְּבַרְךְ שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּנֵן הַיָּבֵל הַקֹּדֶשׁ הוּא דָּבָר קָשֶׁה וְכָבֵד מְאֹד מִחֻמַּת שֵׁשׁ שְׂאֵסוּר לְקָרְבָן כֹּלֵל. וְאֶפְלוּ אוֹתָן שֶׁצְּרִיכִין לְקָרֵב צְרִיכִין לָזֶה אִשׁ הַמִּשְׁפָּט וְכו' כִּנְ"ל. עַל-כֵּן צְרִיכִין לָזֶה תְּפִלָּה הַרְבֵּה. וְגַם זֶה קָשֶׁה לְקַיֵּם פְּרָאוּי, כִּי מִי יוֹדֵעַ לְסַדֵּר תְּפִלָּתוֹ פְּרָאוּי, כְּפָרֵט עַל עֵסֶק גְּדוּל כּוֹה שְׁבוּ תְלוּוִים כֹּל הָעוֹלָמוֹת. עַל-כֵּן עֶקֶר בְּנֵן הַיָּבֵל הַקֹּדֶשׁ הַנִּלְ"ל הוּא עַל-יְדֵי הַבְּטוּל שֶׁל שֶׁבֶת, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַצַּדִּיק הַאֲמֵת, כִּי בְּשֶׁבֶת הַשְּׁכִינָה שׁוֹכֵתֶת וְאִינָה מְבַרֶרֶת בְּרוּרִים וְאִז הוּא בְּחִינַת בְּטוּל

הַקְּלָפוֹת, כְּמוֹ שְׁמֵבֵאֵר בְּהַתּוֹרָה הַנִּלְ"ל. וְעַיֵן שָׁם מַה שְּׁנֶאֱמָר שָׁם, כְּמוֹ כֵּן עַל-יְדֵי עֲגוּלָא וְרַבּוּעָא הַנִּלְ"ל, דְּהֵינּוּ עַל-יְדֵי אִשׁ הַמִּשְׁפָּט, עַל-יְדֵי זֶה גַם כֵּן נִתְבַּטַּל הָרַע וְהַקְּלָפָה וְכו', עַיֵן שָׁם. הֵינּוּ כִּי בְּשֶׁבֶת נַעֲשִׂין כָּל הַתְּקוּנִים מִמִּילָא עַל-יְדֵי הַבְּטוּל וְהַשְּׁבִיטָה וְהַמְּנוּחָה וְאִין צְרִיכִין אִז לְעוֹרֵר אִשׁ הַמִּשְׁפָּט הַנִּלְ"ל לְבַרֵּר בְּרוּרִים. וְעַל-כֵּן אֲסוּרִים כָּל הַמְּלֶאכֶת בְּשֶׁבֶת, מִחֻמַּת שְׂאֵז אִין בְּרוּר פִּיזִיעַ, שֶׁזֶהוּ מַעַם אֲסוּר מְלֶאכֶה בְּשֶׁבֶת. וְעַל-כֵּן כִּלְלָה הַתּוֹרָה כָּל הַמְּלֶאכֶת שְׂאֵסוּרִין בְּשֶׁבֶת בְּאֲסוּר הַבְּעֵרַת אִשׁ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּפָרָשָׁה זֹאת: "לֹא תִבְעֵרוּ אִשׁ בְּכָל מִשְׁבְּתֵיכֶם בְּיוֹם הַשֶּׁבֶת", כִּי עֶקֶר אֲסוּר מְלֶאכֶה בְּשֶׁבֶת מִחֻמַּת שְׂאֵז אִין בְּרוּר וְאִין צְרִיכִין אִז לְעוֹרֵר אִשׁ הַמִּשְׁפָּט הַנִּלְ"ל בְּשִׁבְלֵי לְחֻמַּת הַקְּלָפוֹת, כִּי אִז הוּא שְׁבִיטָה וְהַמְּנוּחָה גְּדוּלָה וְהַקְּלָפוֹת נִדְחוּ כְּבֹר בְּעֶרֶב שֶׁבֶת בְּעַת כְּנִיסַת שֶׁבֶת עַל-יְדֵי אִשׁ הַמִּשְׁפָּט שְׁעָסְקוּ בּו הַצַּדִּיקִים כְּכֹל יְמֵי הַחַל, בְּבְחִינַת רְשָׁפִיה רְשָׁפִי אִשׁ וְכו', שֶׁזֶהוּ סוּד רְחִיצַת חַמִּין בְּעֶרֶב שֶׁבֶת, כְּמוֹכָא בְּמָקוֹם אַחֵר. וְנִצָּא, שֶׁבְּשֶׁבֶת נַעֲשֶׂה תְּקוּנָה הַנִּפְשׁוֹת שֶׁל בְּחִינַת הַיָּבֵל הַקֹּדֶשׁ מִמִּילָא עַל-יְדֵי הַמְּנוּחָה וְהַשְּׁבִיטָה וְהַבְּטוּל שֶׁל שֶׁבֶת. רַק כְּחַל צְרִיכִין לְעַסֵּק בְּבְחִינַת תְּקוּנָה הַנִּפְשׁוֹת עַל-יְדֵי אִשׁ הַמִּשְׁפָּט, שְׁעַל-יְדֵי זֶה נִבְנֶה וְנִתְקַיֵּם הַיָּבֵל הַקֹּדֶשׁ שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמִּשְׁכָּן כִּנְ"ל. וְעַל-כֵּן אִי אֶפְשֵׁר לְעַסֵּק בְּבְנֵן הַזֶּה כִּי אִם עַל-יְדֵי הַבְּטוּל

לקוטי הלכות

הלכות מערבות ה

יורה דעה ששה

של שבת דיקא, על-כן אין מלאכת המשכן דוהה שבת, כי אדרבא, דיקא על-ידי שביחת שבת בתכלית המנוחה והבטול אל האין סוף, על-ידי זה דיקא יכולין לעסק בחל בבגן התיכל הקדש על-ידי תקון אש המשפט שהוא בחינת מלאכת המשכן וכנ"ל:

ו זהו רמז שאסור לדחק את השעה, פמוכן בדבריו, ו"ל, בכמה מקומות. ואף-על-פי שבגן היכל הקדש הנ"ל יקר מאד, כי זה עקר כבודו ונגלתו יתברך, אף-על-פי-כן אסור לדחק את השעה ועל זה נאמר, "לא תוכל בלחם מהר", שאי אפשר לבלות ולבער הסמרא אחרא והקלפות מהר בפעם אחת. מעט מעט אגרשנו מפנד עד אשר תפרה ונתלת את הארץ". על-כן עקר התקון על-ידי בחינת שבת שהוא בחינת הקדשה של הצדיק האמת שעקר עסקנו בזה הוא רק על דו ובכחו, כי אין אתנו יודע עד מה איד לעסק בזה מחמת כל המבאר לעיל, רק צריכים בכל פעם לזכר את השבת, שהיא בחינת קדשת הצדיק האמת, שהיא בחינת מנוחה ושביחה ובטול, שעל-ידי זה דיקא מאיר ה' יתברך את עיני כל החפצים באמת למען שמו יתברך איד לעסק בבגן הקדש הזה לקרב נפשות לה' יתברך באמת, שזה משל על כל אחד מישראל הרוצה להתקרב לה' יתברך באמת, שבמו שחייב עליו לשוב להשם יתברך

ולתקרב אליו יתברך, כמו כן הוא חייב עליו לדבר עם חבריו ולקרבם אל האמת לאמתו ויקבלו דין מן דין, פמבאר הרבה בדבריו, ו"ל. אבל אי אפשר לעסק בזה כי אם על ידי בחינת שבת כנ"ל. ועל-ידי זה יכולין אחר כך להתפלל תפלתו לפני ה' יתברך שיענהו באמת וישיעו לידע איד לנהג בבגן הזה, איד לגרש הרע מעצמו ומהנפשות המתקרבים אליו על-ידי אש המשפט ולידע את מי לרחק ואת מי לקרב וכנ"ל. ועל-כן במנחת שבת או אומרים: "ואני תפילתי וכו'", כי במנחה של כל יום או מתחיל להסתלק אור היום הזה ומתחיל בחינת היום שבא אחריו. ועל-כן אין אומרים תחנון בכל תפלת המנחה השיד לאוהו יום שיש בו תוספות קדשה, אף-על-פי שבאותו היום בעצמו אין בו תוספות קדשה, פגון מנחה של ערב ראש - חדש וכיוצא. ועל-כן בשבת במנחה שאז סמוך לפנות היום וצריכין להכין עצמו להמשיך קדשת שבת על ימי החל שנוכל לעסק בכח קדשת שבת בבגן התיכל הקדש הנ"ל וכנ"ל. על-כן אומרים או, "ואני תפילתי לך ה' עת רצון וכו'", להמשיך על-ידי קדשת שבת בחינת התפלה הנ"ל שנוכה ברב חסדו שיענהו באמת וישעו, שנופה לידע איד להמשיך אש המשפט הנ"ל, שנוכה לשפט עצמינו פראוי באפן שנוכה על-ידי זה לבטל הרע מאתנו ומכל הנפשות המתקרבים אלינו. ועל-כן נוהגין להתקבץ

היו צדיקים גדולים ונוגדים מאד מאד, כמו שאמרו רבותינו ו"ל, ומחמת שראו את המעשה הרע שנעשה בעולם שאחרי כל האותות והמופתים הנוראים שעשו משה ואהרן, ואחר שנתן לנו משה רבנו את התורה באותות נוראות פאלו, אף על-פי-כן התנגדו הערב רב וקלקלו כל כך. על-כן סברו שעתה שהוקם המשכן ויורדה השכינה לישראל ונעשה תקון נפלא בכל העולמות מה שלא היה בואת מימות עולם, כמובא בזה הקדוש מעצם קדשת מעלת הארת יום קדוש ונורא שהוא שהוקם בו המשכן, שנטל עשר עמדות והאיר בו אור הגנוז וכו', על-כן סברו שעתה העת לבער ולכלות הסמרא אחרא לגמרי עד שלא יהיה פח עוד לאנשי רשע, שהם בחינת ערב רב, לקלקל עוד, על-כן הקריבו אש עם קמרת שלא בזמנה ובזמנם גוראי היה למוכה, שרצו לעורר על-ידי זה אש המשפט הנ"ל בקדשה יתרה, באפן שהרשעה בלא כעשן הכלה או, פי זה ידוע שאין שום דבר שמקבר הטוב מעמקי הקלפות ומכער הרע כמו אש הקמרת. וכל אש הקמרת והתקבנות שהיה בבית המקדש ובמשכן הכל נמשך מבחינת אש המשפט הנ"ל שהוא בחינת לבת אש, בחינת עגולא ורבוע הנ"ל, שמכלה הרע והקלפות. והם מעו וסברו שכבר הגיע העת, ויש בכם לעצם קדשתם לבער ולכלות על-ידי אש

בסעדה שלישית ביותר ולעסק אז ביותר בהתקבנות הנפשות לה' ותברך, כי אז הזמן המסוגל לזה, מחמת שאז יוצא השבת ועוסקים להוסיף מהל על הקדש, להמשיך קדשת שבת על ימי החל, שעל-ידי זה עקר התקון של התקבנות הנפשות שהוא בחינת בנין ההיכל הקדש וכנ"ל, אבל העקר בפשעוסקין או לקרב נפשות לה' ותברך כמו שהיו נוהגין הצדיקי אמת בדורות שלפנינו, לא כמו שהתגבר הפעל דבר עתה והחליף האמת עד שהרבה מתקבצים רק לשמות ולדבר שיחות במלות ולהתלוצץ ולדבר כל הרעות על מי שיש בו איזה נקדת האמת, הרוצה להתקרב אל העוסקים בבנין הקדוש הנ"ל, לקרב נפשות לה' ותברך באמת, שהוא בחינת בנין היכל הקדש כנ"ל. ואלו הליצנים והחולקים והמונעים הם מבחינת הערב רב שאסור לקרבן. ומחמת זה הם מתגרים ומתקנאים כל כך עד שקשה לעמוד בנגדם. וכמוכן בזה הקדוש, בפרט בפרשת נשא (דף ס"ה) מה שיתיה געשה בסוף הימים שהם הדורות של עתה, על-כן אין לנו על מי להשען כי אם על אבינו שבשמים ועל כחו של זמן הק', שהם הצדיקי אמת שוכני עפר, שהם בחינת שבת וכנ"ל:

ז וזה בחינת פגם נדב ואביהוא שהקריבו אש זרה ביום שנתחנף המשכן, שהוא בחינת היכל הקדש הנ"ל, כי הם

לקוטי הלכות

הלכות מערובות ה

יורה דעה

שמו

הקמרת, שהוסיפו לבער כל הרע והקלפות לגמרי. על-פני הקריכו אש הקמרת שלא בזמנה, שהכתוב קורא אותה 'אש זרה', שעל-ידי זה נעגשו ונשרפו, כי אי אפשר לדחוק את השעה וכנ"ל. אבל מאחר שפונתם היה לטובה, על-פני זכו שעל-ידי מיתתם תקנו הרבה, כי נתקדש המשכן על ידם, כמו שאמרו רבותינו ז"ל שאמר משה: 'סבור הייתי שיתקדש המשכן בי או בך, עכשיו אני רואה שהם גדולים ממני ומכדי ואף-על-פירכין לא עלתה בידם לתקן בחייהם, אדרבא, נעגשו ונחשב להם לעוון, רק גרמו תקון על-ידי מיתתם, שנתקדש המשכן, שהוא בחינת היכל הקדש על-ידי הסתלקותם, כי צדיקים גדולים בשנסתלקים הם באים מיד לבחינת שבת וזוכים ליום שכלו שבת ומנוחה וכו' בבחינת יבוא שלום ונחוו על משכבותם, 'ניחוו' דיקא בחינת שבת ומנוחה, וכמו שכתוב בדניאל, "ואתה לך לקץ ותנוח וכו'". ומאחר שנכללים בבחינת קדשת יום שכלו שבת ומנוחה וכו', על-ידי זה נתקדש המשכן שהוא בחינת גנין היכל הקדש, שנוכל לעסק בזה, לקרב נפשות לה' ותברך, כי אין בנו כח לעסק בזה כי אם בכח הצדיקי אמות הפלגים במעלה מאד שנסתלקו שהם בחינת שבת, כי אחר הסתלקותם דיקא זוכים ביותר לבחינת שבת, כי נכללים מיד ביום שכלו שבת ומנוחה. ועל-ידי זה דיקא יכולים

לעסק בפנין הנ"ל, שהו עקר העבודה שבמשכן וביח המקדש לכפר על ישראל ולקרבם לה' ותברך. ועל-פני נתחנך המשכן על-ידי הסתלקותם דיקא וכנ"ל. וזה שאמר משה (ויקרא ה' ג), "הוא אשר דבר ה' לאמר בקרבי אקדש ועל פני כל העם אפבר". "אקדש" דיקא, "אפבר" דיקא זה בחינת היכל הקדש הנ"ל שהוא בחינת קדש וקבוצה, כי היכל הוא בחינת כבוד, בחינת ובהיכלו כלו אומר כבוד, כמו שמבואר שם. ונמצא, שהיכל הקדש זה בחינת קדשתו וקבוצו ותברך שנתגלה על-ידי התקרבות הנפשות אליו ותברך, בחינת בקרבי אקדש ועל פני כל העם אפבר וכנ"ל. "אקדש", "אפבר" דיקא, בחינת היכל הקדש הנ"ל, שכל זה נתמקן על-ידי הסתלקותם דיקא וכנ"ל:

ח ועל-פני ביום הכפורים שאז עקר התקון של בחינת היכל הקדש הנ"ל, כי אז נכנס הפה הגדול לפני ולפנים, למקום הארון, שישים עקר פנימיות הקדשה של בחינת היכל הקדש הנ"ל, כי אז כל ישראל שביין בתשובה ומוחלין להם כל עוונותיהם ונתחברו כלם לה' ותברך. ועל-פני כשצוה על עבודת יום הכפורים התחיל: "אחרי מות שני בני אהרן וכו'", כי עקר עבודת יום הכפורים שהוא בחינת תקון הנפשות, בחינת תקון ההיכל הקדש הנ"ל, הוא על-ידי מיתת הצדיקים הגדולים בחינת בני אהרן וכנ"ל, אבל אהרן הפה וכל

פ' א"ת

16 א"ת

ב וזה שאמרו רבותינו ז"ל, שכל העולה על שלחן מלכים יש בו משום בשולי עכו"ם, כי פשוט בו חשיבות שראוי להתכבד ולעלות על שלחן מלכים, נמצא, שהוא מאכל חשוב ומכבד שיש בו קדושה ביותר, כי כל דבר החשוב ומכבד ביותר יש בו יותר קדושה של לשון הקדש, שהוא מבחינת כבוד את ה' מהונקד, כנ"ל בהלכות תערכות, הלכה א'. ובפרט פשוט בו בחינת חשיבות הפולכות שראוי להעלותו על שלחן מלכים שמלבש בו ביותר בחינת הלשון הקדש, שהוא בחינת מלכות פה, עליבן הוא נאסר משום בשולי עכו"ם, כי בכל מקום שיש יותר קדושת הלשון הקדש צריך יותר שמירה מהם כנ"ל, ועליבן דבר הנאכל כמות שהוא חי, אין בו אסור בשולי עכו"ם, אף אם העכו"ם מבשול, כי מאחר שאין צריך בשול. נמצא, שאין צריך תקון עוד, עליבן אין צריבין לשמרו מהם, מאחר שאין להם עוד אחיזה בו כנ"ל:

דף קוב"ג

ג וכן הפת אסרו רבותינו ז"ל גם כן פת של עכו"ם, כי הלחם הוא דבר חשוב מאוד, כנ"ל בהלכות גטילת ידים, הלכה א'. וזה שאמרו רבותינו ז"ל, שגורו על מאכלי עכו"ם משום ייגון, כי בשפוגם כמאכלי עכו"ם, שזהו בחינת פגם הכרית כנ"ל, פגם של פלגיות הגידיו, עליבן ממיילא יבשל בייגון, כי עלידי פגם הכרית נפגם היין בבחינת תירוש. לא זכה -

הפגנים שאחריו שהם בחינת הצדיקי אמת אשר בחיים, העוסקים בזה בחינה, הם מזהירים: "ואל יבא בכל עת אל הקדש וכו'", כי אסור לדחק את השעה וכו"ל. רק צריכים לבטל את עצמם בכל פעם ולסמוך על ה' ותברך לבד, שזהו בחינת שבת וכו"ל:

הלכות מאכלי עכו"ם

הלכה א

על-פי התורה 'תפלה לחבקוק' בסיומן י"ט הנוצר לעיל בהלכות שחיטה הלכה ב':

א וזהו בחינת אסור בשולי עכו"ם, כי הבשול הוא הכנה לזווג (כנ"ל בהלכות בשר בחלב הלכה א), כי הבשול הוא בבחינת תקון הכרית, שצריך לתקן כל המאכלים להעביר משם בחינת הרע, בחינת פגם הכרית, כדי לברר הטוב שנפל לשם עלידי פגם הכרית כנ"ל. והבשול הוא גמר הזבד והצרוף שנוצמרוף המאכל אצל האש בבחינת מהאש יצאו והאש תאכלם, כי קדם הבשול אינו מאכל אדם כלל, כנ"ל בהלכות בשר בחלב. ועליבן בודאי אסור שיהא נעשה תקון הבשול עלידי עכו"ם שהן הן הרע הפולל, כי שם אחיות העכו"ם שהן השבעים אמות כנ"ל:

לקוטי הלכות

הלכות מאכלי עכו"ם א

יורה דעה שסמ

געטשה רש, עין שם בפאמאר "האי מאן דאזל למינסב" (בסיון סט), כי פשאוכל מאכלי עכו"ם שהוא בחינת פגם הברית, פגם הדמים של השם"ה (שלוש מאות ששים וחמ"ט) גידון, שהם בחינת השבועים עממין, שהם רע הפולל פנ"ל, שזהו בחינת לא האכלו על הדם פנ"ל בהלכות תערכת (הלכה א), או היין נפגם בבחינת לא זכה וכו', דהינו שאין הדמים זכים, כמו שפרש רבנו שם, עין שם, וזהו בחינת יין נסד, דהינו יין שיש בו מגע נכרי, דהינו שעל ידי הדמים שאינם זכים הנ"ל, שהם בחינת השבועים עממין פשמתגברין, חס ושלום, אזי מתזין אל המוח, ואזי פוגמין את היין, שהוא בחינת הדעת, על ידי נגיעתו בו. וזהו בחינת פגם היין, בחינת יין שנגעו בו השבועים אמות. ועל ידי מאכלי עכו"ם נפגם בחינת היין ועל ידי זה נכשלין ובאין לשתות יין שיש בו מגע נכרי פנ"ל. וזהו שאמרו רבותינו ז"ל, ועל יין משום בנותיהן. כי על ידי זה באין לפגם הברית מאד בבת אל נכר, חס ושלום, כי כל זה הוא בחינת פגם הברית פנ"ל. ועל פן על ידי מאכליהם ויין נדבק בו רע הפולל וכול לבוא לפגם הברית מאד, חס ושלום, פנ"ל. ועל פן דגיאל שגזרו מואכליהם וינם, זכה שנתגלו לו סודות שהוא תלוי בבחינת תקון הברית, כמוקא בפאמאר הנ"ל האי מאן הנ"ל. כי כשהוא בבחינת תקון הברית, אזי יכול לשמור את הסוד שלא לגלותו, שלא

לעבר על הולך רכיל מנלה סוד, כמו ששמעתי מפי רבנו הקדוש, גרו יאר, בעצמו, ואזי זכה שפגמין לו סודות, מאחר שיכול לשמרו. ועל פן זכה דגיאל לסודות. וזה שמוקא בפוסקים, שאף מי שאינו נוהר מפת של עכו"ם כל השנה, אף על פירכין בעשרת ימי תשובה ראוי לזהר. והוא דבר שאין לו שחר, כי דבר שיש בו חשש אסור, ראוי לזהר בו בכל השנה בשנה. אמנם בעשרת ימי תשובה דיקא האסור חמור ביותר ואז צריכין לזהר ממונו ביותר, כי פת שלהם הוא בבחינת פגם הדמים פנ"ל, שהוא בחינת פגם הנגדים, עין שם. ובעשרת ימי תשובה כל עסקנו לתקן הדמים על ידי תקון קלליית הגידון, כדי לזכות ביום הכפורים למחילה ולכפרה בבחינת דם נעבר ונעשה חלב, בחינת נגדים לבנים שלובשין ביום הכפורים פנ"ל בהלכות יום הכפורים (הלכה א). על פן צריך לזהר אז מאד מפת של עכו"ם, כדי לשמור הכנדים שיהיו נקיים ביום הכפורים, לזכות למחילה ולסליחה פנ"ל:

ד וזה בחינת אסור שאסרו רבותינו ז"ל גבינות של נכרים. גבינות דוקא, אבל לא החמאה. ועל פן נוהגין התור בחמאה שלהם בכמה מקומות. על פי מה שנתבאר לעיל בהלכות בשר בחלב (הלכה א), שבהחלב יש בה עדן קצת אחיזה להם, שזהו בחינת נסויי בחלב, שהן הפסלת פנ"ל. ועל פן אסרו חלב

עוף, שהיא ביצירה, בחינת תרגום, כנ"ל בהלכות סימני עוף טהור (הלכה א), ושנה הוא בחינת גבינה כנ"ל. ועל-כן לא אסרו החמאה, כי החמאה היא בחינת הטוב המבוקר שאין להם אחיזה בו ואינם יכולים לגד דרך שם, כי עקר וניקתם דרך התרגום שהוא מערב טוב ורע, אבל בבחינת טוב המבוקר אין להם אחיזה שם. וזה כששאל רבי ישמעאל את רבי יהושע, מפני מה אסרו גבינות של נכרים? שאל אותו רבי ישמעאל, אחי, האידך אתה קורא, כי טובים 'דודיד', או 'דודיד'? (עין במשנה, עבודה זרה). והשיב לו ומסיק אין הרבך בן, אלא כי טובים דודיד מיני. ופרשו רבותינו ז"ל, ערכים עלי דברי דודיד שהם תקנות חז"ל, יותר מיניה של תורה, כי דיקא או כששאל אותו על אסור הגבינות שהן בבחינת עין הרעה, בחינת תרגום, בחינת תורה שבעל פה. על-כן פלפל עמו בענין פרוש 'דודיד מיני', להראות לו ולהודיעו מזה הפסוק שעקר שלמות לשון הקדש הוא על-ידי לשון תרגום דוקא, שהוא בחינת תורה שבעל פה המשלמת לתורה שבכתב. ועקר השלמות על-ידי התורה שבעל פה כנ"ל. כמו שהשיב לו לכסוף, 'כי טובים דודיד', ערכים עלי דברי דודיד, יותר מיניה של תורה כנ"ל. וזהו בחינת אסור דרבנן של הגבינות, שהוא בבחינת תרגום כנ"ל. ועל-כן באסור הגבינות דיקא השיב לו זאת, כי הגבינות

שחלבו נכרי ואין הישראל רואהו, כי החלב שהוא בחינת דקדושה, בחינת קדושת לשון הקדש כנ"ל, צריך לשמרו ולתן בו עיניו, שלא תשלט בו עין הרע של שבעים אמות, מאחר שיש בה עדון קצת אחיזה להם במעט כנ"ל. ועל-כן אסרו הגבינות שלהם, כי אחר שחזור החלב שהוא בבחינת עין הרעה שרבו טוב כנ"ל, כשחוזרת להתברר כנ"ל או נמצא שחזור הגבינה להיות בבחינת עין הרעה, בחינת תרגום, כי החמאה שנקלט על פני החלב הוא בחינת הטוב המבוקר שבה, והנסיובי דחלבא הן הפסלת. והן בבחינת הרע עד שיש דעה שבאמת אסורה כנ"ל. נמצא, שהגבינה שהיא נעשית אחר שמוציאין החמאה שהיא בחינת הטוב כנ"ל, שאז מבררין הנשאר ועושין גבינה ומה שנשאר אחר כך הוא פסלת גמור בחינת רע כנ"ל. נמצא שהגבינה היא בחינת ממצע בין רע לטוב, נמצא, שהיא עתה בבחינת תרגום, בחינת עין הרעה. ועל-כן אסרו גבינות שלהם, כי יש להם שם אחיזה גדולה, כי הם פרוכים שם תמיד לגד דרך התרגום כנ"ל. ועל-כן אסרוה חכמים, כי היא בבחינת אסור דרבנן, בחינת תורה שבעל פה, שהיא בחינת תרגום, כנ"ל בהלכות מערכת (הלכה א). וזה שדקדק קרנא ואמר: עוף וגבינה נאכלין באפיקורן, ולא אמר עוף וחלב. 'עוף וגבינה' דיקא, כי הגבינה היא בחינת העוף ושנה מאד לבחינת

לקוטי הלכות

הלכות מאכלי עכו"ם א

יורה דעה שעא

הם מיתדים ביותר בבחינת תרגום באשר נגלה לעין בחוש פנ"ל, כי זה הפסוק מדבר מבעלת שלמות לשון הקדש, כמו שכתוב: "ישקני מנשקות פיהו". ועל-כן המושל התורה ליון, כי הנין הוא בבחינת שלמות לשון הקדש, בחינת תקון הברית, כמבאר במאמר 'האי מאן וכו' (בסיקן בט). ועקר השלמות תלוי בלשון תרגום בחינת תורה שבעל פה, שזה בחינת "פי טובים דודך מיון" פנ"ל:

ה וזה שאסרו רבותינו ו"ל, שלא לשנות משקה המשפר בבית עכו"ם, כי השכרות היא בחינת עין הדעת טוב ורע, בחינת ערבוב הדעת, פנ"ל בהלכות סימני בהמה ותיה טהורה (הלכה א). ועל-כן אסור להשתפר בבית עכו"ם פן יהיה נלכד שם, שיתאחו בו הרע של שבעים אמות שהם ברוכים תמיד לגן דרך התרגום בחינת עין הדעת שזה בחינת שכרות פנ"ל:

ו וזה שאסרה תורה לעשות סחורה בדברים האסורים, כי המשא ומתן הוא בחינת תקון הכללי, בחינת תקון הברית, כמבאר במאמר האי מאן וכו' הנ"ל, ענין שם היטב. ועל-כן בנדאי אי אפשר לעשות תקון הנה על-ידי משא ומתן בדברים האסורים שהן הן בחינת רע הכולל הפך תקון הברית. ועל-כן אסור לעשות משא ומתן בהם, ועל-כן אם נודמנו לו, מתר למכרם, כי אין האסור רק לעשות משא ומתן בהם,

דהינו לקנות לכתחלה דברים טמאים ולעשות בהם סחורה, כי המשא ומתן יש בו שתי בחינות, בחינת משא ובחינת מתן, הינו בחינת משא, הוא בחינת הפגם, בחינת משא פגד. והמתן הוא בחינת התקון (ענין שם היטב במאמר הנ"ל). והנה כפי טבע הלשון של משא ומתן, הינו קניה ומכירה, הינו משא הוא לשון קבלה שקונה הסחורה. ומתן הינו שנותנה ומוכרה לאחרים, כי באמת עקר תקון המשא ומתן ותכליתו הוא מכירת הסחורה שמקבל בעדה קמזון, כי כל פגנת האדם במשא ומתן שקונה סחורה ומוכרה, עקר פגנתו על המכירה שימכר הסחורה וירויח בה קמזון, שרק בשביל זה עושה המשא ומתן כדי להרויח קמזון, כי זה עקר התכלית של המשא ומתן, דהינו הרוח קמזון שמרויח על ידו, שבו תלוי חייתו ופרנסתו, כי הקמזון הוא שלמות הנפש, פנ"ל בהלכות חלב ודב (הלכה א).

רק שאי אפשר לבוא אל התכלית הטוב הזה, להרויח קמזון ולהשלים נפשו בו כי אם על-ידי משא ומתן, דהינו שצריך ליגיעה וטרחת לקנות סחורה ולמכרה, שאי אפשר להרויח כי אם על-ידי זה, שזה בחינת בעצבון תאכלנה, כי אי אפשר להרויח קמזון כי אם עד שילך ויעבר דרך בחינת העצבון שהוא בחינת עבודה זרה - אנפין חשויו. וכמוכן מהמאמר צוית צדק (בסיקן בט), שאפלו מי שמרויח קמזון בקדשה אי אפשר לו

להרויח עד שיעבר דרך בחינת העצבון ויסבל חבלי לדה ולצעק השבעין קלין בפוליס של יולדת קדם שתלה, דהיגו הרוח המכנה בשם "לדה". נמצא, שבתחלת המשא ומתן בעת שנכנס לתוכו, דהיגו בעת שקונה הסחורה אזי הוא נכנס להיגיעה והפרחה בחינת בעצבון הנ"ל ואזי הוא מקבל עליו על משא כבד, שזה בחינת בעצבון שהוא בחינת עבודה זרה שנקראת "משא", כמו שכתוב: "לא יכלו מלט משא". ועל-כן נקרא התחלת המשא ומתן, דהיגו קניית הסחורה בשם משא, כי הוא בחינת משא ממש, בחינת משא כבד הנאמר בדברי רבנו במאמר האי מאן הנ"ל, שצריך לשא עליו משא זו להיות יגע וטורח ולטפל בהסחורה כדי לזכות להרויח ממונ על-ידי זה. ואחר כך בשגומר המשא ומתן, דהיגו שמוכר הסחורה ומקבל בעדה ממונ ומרויח אזי יוצא מבחינת בעצבון הנ"ל, מבחינת השבעין קלין הנ"ל ויולד הרוח של ממונ, שהוא חיותו ושלמות גפשו. ועל-כן נקרא הנמר, דהיגו המכירה בשם מתן שהוא בחינת התקון כנ"ל, כי אזי נתתן בחינת פגם המשא ומשליך מעליו המשא כבד בחינת בעצבון שהיה בו מתחלה כנ"ל:

וזהו שקראו את התקון והמכירה בשם "משא ומתן", שהוא בחינת הפגם והתקון כנ"ל. ועל-כן זה התקון של המשא ומתן שהוא בחינת מתן געשה

על-ידי הצדקה, כמו שמבאר שם, כי הצדקה היא משפרת ומבפלת בחינת בעצבון, שהוא בחינת תאות ממונ, ועל-ידי זה זוכה לצאת מן המשא ומתן בשלום ולא יהיה נלכד, חס ושלום, בבחינת המשא כבד, בבחינת בעצבון שנכנס בתוכו לעבר אותו כדי לזכות לרוח ממונ דקדשה כנ"ל, כי צדקה מעשרת, שהוא בחינת הרוח שמוליד בקל על-ידי הצדקה, שהוא התקון כנ"ל, כי צדקה משפרת תאות ממונ בחינת בעצבון, בבחינת רוחא נחית לשפד המימא דלפא, כמובא בפמאמר "אשרי העם", המדבר מהשגחה בשלמותה (בסיון ע"ג), ע"ג שם, כי על-ידי הצדקה שמשפרת תאות ממונ ומתקנת המשא ומתן בבחינת מתן אדם ירחיב לו כנ"ל, על-ידי זה נמשך השגחה בשלמות, כמו שמבאר בפמאמר הנ"ל, שעל-ידי צדקה נמשך השגחה בשלמות, ע"ג שם, דהיגו שההשגחה היא בבחינת שוב גא הפט משמים וראה, בבחינת אור הישר ואור החזור, ע"ג שם, שזה געשה על-ידי הצדקה שהוא בחינת אור הישר ואור החזור, בבחינת גלגל שחזור בעולם שכתב רבנו, ע"ג שם, כי יותר ממה שהפעל הבית עושה עם העני, העני עושה עם הפעל הבית, שזה בחינת אור הישר ואור החזור, שמתקף כשהוא משגיח על העני ונותן לו הצדקה, אזי חוזר האור הזה אליו, דהיגו אור השפע המגיע

מהעני אל הבעל הבית כנ"ל. וזהו בחינת מושא ומתן שבתחלה ממשיך אור ההשגחה לשקננדרו, שנתן לו אור שפע המזון בעד הסחורה. ואחר כך חוזר האור אליו, שחוזר ומקבלו בותר שאת כשמוכר הסחורה ומקבל בעדה מזון ביותר ממה שנתן תחלה בעדה, כי יותר ממה שהבעל הבית וכו' העני עושה עם הבעל הבית, שזהו בחינת הרוח שמרויח יותר ממה שנתן, כי אור החוזר כשזוכין שיחזר למעלה הוא חוזר בתוספת קדושה והארה יתרה שקבל מלמטה על-ידי שירד למטה והעלה משם הניצוצות והנפשות ואז חוזר למעלה בהארה יתרה יותר מתחלה, שזהו בחינת הרוח של המושא ומתן שעקר בא על-ידי בחינת המתן שהיא בחינת אור החוזר, שזהו בחינת צדקה. בבחינת יותר ממה שהבעל הבית עושה וכו' העני עושה וכו'. ועקר התקון הוא בחינת המתן שהוא בחינת אור החוזר, כי עקר שלמות הקדושה כשהוא בבחינת אור החוזר, שחוזר האור למעלה, שזהו בחינת השגחה בשלמות, שעקר בחינת השגחה בשלמות תלוי בבחינת אור החוזר שאנו חוזרין להצטרף למעלה בענינו, כבבבול, ענין שם. אבל כל זמן שאין האור חוזר למעלה ונשאף למטה, חס ושלום, אזי, אדרבא, זהו בחינת פגם בקדושה, חס ושלום, כי זהו בחינת חצי ההשגחה שהיא נמשכת על השבועים אמות, דהיינו שירד עליהם

האור מלמעלה ונתפזרה הקדושה של האור הזה ביניהם עד שאינו חוזר למעלה. וכל עסקנו בתורה ומצוות שלנו, הכל כדי לזכות לבחינת השגחה שלמה, להחזיר האור למעלה בתוספת קדושה והארה יתרה כנ"ל, שזהו בחינת מושא ומתן שעקר התקון הוא בחינת מתן, שהוא אור החוזר, אבל כשהוא בבחינת מושא לבד, הוא בחינת הפגם כנ"ל, בחינת מושא פגד, בחינת בעצבון, בחינת הדמים רעים, בחינת השבועים אמות הנ"ל. נמצא, שהמתן, דהיינו הנגמר, דהיינו המכירה הוא בחינת התקון של המושא ומתן. ועל-פני אסור לעשות מושא ומתן בדברים ממאים שהם בבחינת שבועים אמות כנ"ל, כי לא יוכל לצאת משם להשליך מעליו המושא פגד הזאת, מאחר שהשפיע ממונו אל בחינת השבועים אמות, דהיינו המזון שנתן בעד הדברים ממאים, בנדאי לא יוכל לחזר אור שפע הקדושה של המזון משם, כי הם בחינת השבועים אמות, דברים ממאים שהקדושה נלכדת שם, חס ושלום, כשיורדת לשם, חס ושלום, בחינת חצי ההשגחה הנ"ל, בחינת אור הישר בלי אור החוזר, בחינת פגם המושא בלי תקון המתן. על-פני אסור לבתחלה לעשות מושא ומתן בהם, אבל אם כבר נודמן לו הנבלה, כגון שנתנבלה בידו איזה בהמה וכדומה, מאחר שכבר נפל ממונו ויגיעו לשם, בודאי מתר למכרה והוא תקון גדול, כי בודאי ראוי

16

יורה דעה

שישתדל למכר הנבלה לעפ"ם ולקבל אצלו בעדה ממון, להחליף רע במוב כדי להוציא שפע ממונו ויגיעו שנפול לשם כל מה שיוכל, כדי להוציא שפע הקדשה של הממון, אותו המעט ממון שיוכל להוציא משם מה שיקבל בעד הנבלה ולהשיבה אל הקדשה על כל פנים מה שיוכל להשיב אל הקדשה, כדי שלא יאבד ממונו הזאת לגמרי חס ושלום, אבל לכתחלה בודאי אסור לכנס בזה, להשליך ממונו לשם, כי אי אפשר להוציא משם בשלמות הקדשה כנ"ל:

ז וזה שכתוב בשלחן ערוך, שאם נודמנה לו נבלה שימחה למכרה מיד, כי אפלו במשא ומתן של חתר צריך למחר ולמכר הסחורה ולא ישנה אותה אצלו הרבה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: וזין ותתחרט, כדי למחר להשליך מעליו המשא כבד שמטלת עליו כל זמן שעוסק וטורח בהמשא ומתן, כל זמן שהסחורה שקנה מנחת אצלו, שאז היא בכחינת משא כנ"ל. על-כן צריך למחר למכרה כדי להשליך מעליו המשא ולבוא לבחינת מתן שהוא התקון כנ"ל. ועל-כן בדברים הטמאים אף שגודמנו לו וכבר נפל ממונו לשם ומחר למכרה כנ"ל, על כל פנים צריך למחר מאד מאד למכרה תקף ומיד, ולא ישנה אותה אצלו כלל, שלא לשא עליו משא כבד כזו של דברים טמאים כנ"ל, כי כל הדברים שהם תחת רשותו של אדם צריך לפזר נפשו לשם

בפזר הנפש, כי שם שרש נפשו, כמבאר בדברי רבנו גרו יאיר (פסוקים סס), שכל נכסי אדם שהן העשירות, שם שרש הנפש, עין שם, וזה שבקש החכם, הצליני מפוזר הנפש, דהינו שלא יהיו נכסי מפזרין, כי כשנכסי אדם מפזרין, אזי הוא פוזר הנפש ממש, כי שם שרש הנפש כנ"ל. ועל-כן הזהירה התורה, לעולם יהא ממונו של אדם צרור בידו, שאמרו, "וצרת הכסף בידך", כמו שדרשו רבותינו ז"ל, כי הממון שהוא הנפש כנ"ל צריך שיהיה צרור בידו, כדי שלא יתפזר נפשו

בפזר הנפש כנ"ל. ועל-כן אפלו כשהוא עושה משא ומתן מחמת שהוא מכרח לזה כדי להרויח ממון כדי להשלים נפשו ביותר כנ"ל וצריך בהכרח לפזר נפשו, דהינו שמפזר ממונו וקונה סחורות בעדם, כי אי אפשר להרויח כי אם על-ידי זה כנ"ל, אף-על-פי-כן צריך למחר למכר הסחורה, כדי לקבץ נפשו ולהשליך המשא מעליו כנ"ל. וזה שהזהירו רבותינו ז"ל, וזין ותתחרט כנ"ל. ועל-כן חמץ בפסח שאסורו חמור ביותר מאד אסרה התורה אותו בכל יראה ובכל ימצא, שהאסור הוא שלא יהיה ברשותו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי שלך אי אתה רואה וכו', כי לגדל האסור של חמץ בפסח, על-כן הוא פוגם בנפשו מאד כל זמן שהוא בכלל ממונו ורשותו על-כן צריך לבערו מיד. ועל-כן שאר האסורים אף שאינן חמורין כל כך ומחר

די קוסת אילן

לקוטי הלכות

הלכות מאכלי עכו"ם א

יורה דעה שעה

הדמים, בחינת דם נדות. כמבאר במאמר "צוית צדק", שבחינת בעצבון הוא בחינת דם נדות, כי הוא בחינת בעצב תלדי בנים. עין שם מה שפרש רבנו גרו יאיר על פסוק: "גם את פדם בריתך וכו'". שהפגם הוא בבחינת ויהבם לנדה, ועל-כך בן בשעת הגמר, שיוצא מהעסק מבחינת בעצבון, שזה בחינת מתן פנ"ל, שאז הוא בחינת לדה, שמוליד הרוח פנ"ל, אזי הוא בחינת דם נעקר ונעשה חלב, שנתתפון הדים נדות הנ"ל בחינת בעצבון הנ"ל. ועל-כך אז הוא התקון פנ"ל:

חותם בתוך חותם

בששולחין דבר מאכל על-ידי עכו"ם שיש חשש להחליפו באסור דאורייתא, צריך חותם בתוך חותם (יורה דעה סימן קח). כי כבר מבאר שאסורין דאורייתא הם בבחינת רע הכולל לגמרי, שהם הפך הקדשה לגמרי. והם רחוקים מהקדשה בשתי בחינות, בבחינת תרגום, שהוא בחינת עין הדעת, שצריך שם יניקתם, אכל הם רחוקים יותר, כי הם בחינת רע לגמרי פנ"ל (בהלכות תענית, הלכה א). וזהו בחינת הסתרה בתוך הסתרה, כי התלבשות הקדשה בבחינת תרגום הוא בחינת הסתרה, כי תרגום הוא בחינת מלאך בעל כנפים, שהוא בחינת הסתרה, בחינת "ולא יכנה עוד מוריד", כמובא במאמר "אני ה' הוא שמו" (בסימן יא). וכשחם ושלום, הרע

למקור ולקבל דמיון, על כל פנים צריך למהר מאד במכירתו כדי להשליך מעליו במהירות משא פזו פנ"ל, שלא תהיה נפשו מפזרת בדברים פאלו פנ"ל, ועל-כך מתר לגבות דברים טמאים בחובו מן העכו"ם, מפני שהוא כמצייל מידם, כמו שמוכא בשלחן ערוך, עין שם. כי מאחר שצריך נפל כמונו בין השבעין עממין שהן הן בחינת דברים טמאים שמשם שרשם פנ"ל, על-כך מתר להוציא קמון דקדשה של ישראל מהם אפלו על-ידי דברים טמאים, כמו נודמן לו נבלה שמתר למכרה, מאחר שצריך נפל כמונו לשם, שמתר למכרה כדי להוציא כמונו מה שיוכל פנ"ל. כמו כן מתר להוציא כמונו מן העכו"ם אפלו על-ידי דברים טמאים כדי להוציא מה שיוכל להוציא, וזהו כפי שמומונו בין העכו"ם כבר הוא משקע בדברים טמאים, כי שניהם משרש אחד פנ"ל, כי כל דברים טמאים הם מבחינת לשונות של שבעים עממין פנ"ל:

שך לעיל:

ח מתן הוא בחינת התקון, כי בשעת המתן, דהינו בעת הגמר שמוכר הסחורה פנ"ל, אז הוא התקון, כי אז מוליד הרוח, שהוא נקרא "לדה". והלדה היא בחינת התקון, כי בשעת לדה דם נעקר ונעשה חלב, שהוא בחינת התקון, כמבאר במאמר הנ"ל, כי משהוא בבחינת משא שהוא בחינת הפגם, בחינת בעצבון פנ"ל, אז היה בבחינת פגם

מתנבב, עד שיוגקם מן התרגום בחינת
 עץ הדעת, בחינת נגה, ומביאים בחינת
 התרגום, בבחינת הסתרה בתוכם, אזי
 הוא בחינת הסתרה שבתוך הסתרה,
 שבחינת תרגום, בחינת נגה שהוא בחינת
 הסתרה אחת, הוא נסתר בהסתרה שניה
 בתוך הרע לגמרי, חס ושלום. ועל-כן
 כשישראל הם נופלים, חס ושלום, בגלות
 של שבעים עממין, אזי הם בבחינת
 הסתרה שבתוך הסתרה, כמו שכתוב:
 "ואנכי הסתר אסתיר". ועל-כן כששולחין
 על-ידי עפ"ם דבר שיש בו חשש אסור
 דאורייתא פנ"ל, צריך לשמרו מהם בשתי
 שמירות, דהינו חותם בתוך חותם, שזהו
 בחינת שלמות לשון הקדש על-ידי לשון
 תרגום שהוא ההפך מהרע לגמרי, שהוא
 בחינת הסתרה בתוך הסתרה פנ"ל,
 דהינו שהתרגום בחינת נגה נכלל ביניהם,
 חס ושלום, וצריך לשמור הקדשה בהפך
 ממש, דהינו בבחינת שלמות לשון הקדש
 על-ידי התרגום, שזה בחינת חותם בתוך
 חותם שתי הבחינות של הקדשה, דהינו
 שצריך להוציא התרגום מביניהם ולגלות
 ההסתרה. וגם צריך להפך ממש, דהינו
 לגלות גם ההסתרה אחת שבבחינת
 תרגום, דהינו להפך בחינת תרגום אל
 הקדשה, להשלים לשון הקדש על דו
 פנ"ל, שזה בחינת שלמות לשון הקדש
 על-ידי תרגום פנ"ל, שזה בחינת חותם
 בתוך חותם של הקדשה, הפך ממש של
 בחינת הסתרה שבתוך הסתרה שהוא

בחינת הרע לגמרי, בחינת אסורין
 דאורייתא פנ"ל. ועל-כן במקום שאין
 חשש שיחליפו כי אם באסור דרבנן אין
 צריך רק חותם אחד, כי אסור דרבנן הוא
 בבחינת תרגום, בחינת הסתרה אחת
 פנ"ל. ועל-כן אין צריך לשמור בחינת
 הקדשה פי אם בחותם אחד, להיות
 נשמר מבחינת הסתרה שבתרגום שהוא
 בחינת אסור דרבנן פנ"ל בהלכות
 תערוכות, פי שמירת הקדשה שיהיה
 בבחינת שלמות לשון הקדש על-ידי
 התרגום פנ"ל הוא בבחינת חותם בתוך
 חותם, שזה בחינת שמירת הברית שתלוי
 בשלמות לשון הקדש הנ"ל, שהוא בחינת
 חותם, כמו שכתוב: "וצאצאיו חתם
 באות ברית קדש", שהוא בחינת שתי
 החותמות, חותם בתוך חותם, בחינת
 מילה ופריעה, פי מילה היא להכניע הרע
 הכולל לגמרי בחינת מ"ל, בחינת שבעים
 אמות, שזה בחינת חותם אחד. וחותם
 שני הוא בחינת הפריעה, שהוא פרי
 לקרע ולגלות ההסתרה אחת בחינת
 התרגום, כמובא שעור הפריעה הוא
 בחינת נגה, שזה בחינת תרגום. והעקלה
 הוא בחינת הקלפות הטמאות, בחינת רע
 של שבעים עממין פנ"ל. ועל-כן מ"ל ולא
 פ"רע, באלו לא מ"ל. פי עקר וניקתם דרד
 התרגום פנ"ל. וזה מה שכתוב: "מה ימן
 לך ומה יוסף לך לשון רמיה", פ"רש
 רש"י: ור"י את נתונה לפניו משתי
 מחצות, פי יש שתי מחצות ללשון

לקוטי הלכות

הלכות מאכלי עכו"ם א

יורה דעה שעו

הקדוש, כדי שיהיה נשמר בבחינת שלמות לשון הקדוש על ידי התרגום, שנה בחינת חותם בתוך חותם כנ"ל:

ועל-כן גם כששולחין על-ידי ישראל מוקד וחשוד, צריך גם-כן שתי החותמות הנ"ל, כי המוקד, הינו המועד ומחזק לכך. ועקר החזקה הוא בשלש פעמים, כי בשעובר עברה שלש פעמים, נעשה מוקד לאותו דבר, כי הוא בחינת הסתרה בתוך הסתרה, כי עבר ושנה והתרה לו הוא בחינת הסתרה אחת. וכשעובר יותר, חס ושלום, אזי הוא בחינת הסתרה בתוך הסתרה, כמוכא בפאמר 'ביום הבפורים' (ספ"ו ז). ועל-כן אז נעשה מוקד, שהוא שנה לעכו"ם, כי נופל בבחינת הסתרה בתוך הסתרה, שהוא בחינת רע לגמרי, שנה בחינת שבעין עמוזין כנ"ל. ועל-כן דין המוקד שנה לעכו"ם, שצריך חותם בתוך חותם כנ"ל. וזה שאמרו רבותינו ז"ל, עבר ושנה, התרה לו. כי אז נופל בהסתרה שהוא בבחינת התר, הינו בחינת הסתרה אחת שהיא בחינת עין הדעת, בחינת תרגום שמושם ההתר כנ"ל, כי באמת אפלו כשהאדם משקע, חס ושלום, בתאוות של התר הוא בבחינת הסתרה, שהוא בחינת תרגום כנ"ל, כי צריך לשמור עצמו מאד אפלו מתאוות של התר, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: 'קדוש עצמך במתן לך', שנה בחינת שלמות לשון הקדוש על ידי תרגום, כי צריך

להשלים בחינת הקדשה על ידי בחינת ההתר שהוא בחינת תרגום, דהינו לשבר תאנת ההתר ולנהוג קדשה בכל דרכיו, אפלו של התר כדי לשבר הרע שבתרגום שבבחינת התר. ולהעלות הטוב שיש שם אל הקדשה להשלים לשון הקדוש על ידי זה כנ"ל. וזה בחינת מה שאמר רבנו במאמר 'אני ה' הוא שמו' (בספ"ו יא), שיש שני בחינות בשמירת הברית, בחינת משבת לשבת, ובחינת וזוג ימי החל רק שיהיה נשמר בהתר על כל פנים, כי ימי החל הן הן בחינת התר, כמו שאמר רבנו שם, שששית ימי החל הם בבחינת מט"ט, ששלטנותיה בימי החל, שנה הוא בחינת תרגום כנ"ל, אבל צריך האדם לקדש עצמו במתן לו, דהינו לצאת מבחינת התר לבחינת קדשה, דהינו בחינת משבת לשבת שהוא בחינת שלמות הקדשה של שמירת הברית, בחינת קדוש עצמך במתן לך:

וזה ידוע שיש בכל בחינה ומדרגה בפני עצמה כל המדרגות, על-כן אפלו בעברות, חס ושלום, יש בחינת הסתרה אחת ובחינת הסתרה בתוך הסתרה, דהינו בחינת תרגום ובחינת רע לגמרי כנ"ל. ועל-כן עבר ושנה, שאזי הוא בחינת הסתרה אחת, על-כן הוא בבחינת התרה לו, שהיא בחינת תרגום, שהיא בחינת הסתרה אחת כנ"ל. ה' ישמרנו, אמן:

הלכה ב

ענין אסור מאכלי עכו"ם, דהינו אסור בשולי עכו"ם שאפלו מאכל התר שנתבשל על ידי עכו"ם אסור באכילה. על פי מה שאמר רבנו ז"ל במאמר 'תקעו בחדש שופר', המתחיל מתוכחה, ענין שם היטב (בלקוטי תנאים, סימן ח):

והנה איתא שם, כי יש מזונא דגופא ויש מזונא דנשמתא, שהוא הריח. ועל ידי מזונא דגופא מנדלין, חס ושלום, עקב דסטרא אחרא, שעל ידו נחלש מזונא דנשמתא, שהוא היראה והריח. והתקון לזה בחינת "הקול קול יעקב" שהוא משקה את הגוף בבחינת "ונהר יוצא מעדן להשקות את הגוף". שהוא בחינת קול, בחינת "נשאו נהרות קולם". ועל ידי זה הקול גדלים כל היראות והריחות שהם מזונא דנשמתא, בבחינת "את קולך שמעתי בגן ואירא". ועל ידו נכנע עקב דסטרא אחרא, בבחינת "וידו אוזות בעקב עשו". ועל ידי הקול יכולין להוכיח בבחינת הרם בשופר קולך והגד וכו'. כי מי שאינו ראוי להוכיח יוכל לעורר הריח רע של הפעשים רעים על ידי תוכחתו, אבל בשזוכה לזה הקול, אזי הוא ראוי להוכיח, כי אזי הוא מוסרף וגותן ריח טוב על ידי קול תוכחתו, כי על ידי זה הקול גדלים כל ריחות שהם מזונא דנשמתא, ענין שם כל זה היטב:

א והנה הפלל, שעל ידי מזונא דגופא, נחלש מזונא דנשמתא. ואם כן לכאורה תמוה, איך התר לנו לאכל, הלא על ידי מזונא דגופא נחלש מזונא דנשמתא, חס ושלום. אך באמת ישראל קדושים כל אכילתם, אפלו מאכל הגוף שלהם, הוא בבחינת מזונא דנשמתא, כי הם מקדישים עצמן באכילתם לאכל בקדשה ובטהרה ומכריזין על כל דבר תחלה וסוף, שהוא בחינת "הקול קול יעקב", שעל ידי זה מכניעין עקב דסטרא אחרא. ואזי כל אכילתם ושתיתם הוא בבחינת מזונא דנשמתא. ועקר תקון האכילה שתהיה בבחינת מזונא דנשמתא הוא על ידי בחינת שבת, הינו כי אנחנו עם בני ישראל צריכין שתהיה כל אכילתנו אפלו בששת ימי החל לכבוד שבת. כמו שאמרו על שמאי הזקן, שכל ימיו היה אוכל לכבוד שבת. ואכילת שבת הוא כלו קדוש ואין להסטרא אחרא אחיזה בו. וכל האכילה של שבת, הוא בחינת מזונא דנשמתא ולא מזונא דגופא כלל, כי אכילת שבת היא ענג שבת. וענג שבת זה בחינת "נהר היוצא מעדן להשקות את הגוף", שהוא בחינת "ענג" שבת, שהוא, ענין נהר ג'ו, שהם בחינת שלש סעודות של שבת, כמובא בזהר הקדוש. נמצא, שכל אכילת שבת, שהוא ענג שבת, הוא בחינת נהר היוצא מעדן להשקות את הגוף, שהוא בחינת קול הנ"ל שעל ידו גדלים כל הריחות, ועל ידו נכנע

לקוטי הלכות

הלכות מאכלי עכו"ם ב

יורה דעה שעט

מוזנא דגופא ומתנבר מוזנא דנשמתא, שהוא הריח. ועל-פן כל אכילת שבת הוא בבחינת מוזנא דנשמתא, שהוא הריח הנמשך על-ידי נהר יוצא מערן וכו', שהוא הוא בחינת אכילת וענג שבת פנ"ל. וזה בחינת קול יעקב, כי ענג שבת הוא בבחינת יעקב שפלוז משלשה אבות, שהם בחינת שלש סעודות של שבת, בבחינת "וקראת לשבת ענג והאכלתיך גחלת יעקב אביך וכו'" וכמוכא. וזה בחינת הדרם של שבת, כי הדרם הוא ענג עץ עבת שהוא שלשה פדים, שהוא בחינת יעקב, כמוכא. ועל-פן הדרם יש לו ריח טוב בחינת יעקב, שהוא בחינת קול, שמושם הריח, בחינת "ראה ריח בני", הנאמר בעקב פנ"ל.

ועל-פן מרחיח אותו בשבת, כי אז זוכין לבחינת נהר היוצא מערן וכו', שהוא בחינת ענג שבת, שהוא בחינת יעקב, בחינת קול הנ"ל שמושם הריח. ועל-פן מרחיח הדרם בשבת פנ"ל. וזה בחינת השבע קולות שאנו אומרים בשבת, גם אנו אומרים: "נשאו נהרות קולם" (תהלים 124). בשבת, כי בשבת זוכין לבחינת קול הנ"ל. נמצא, שאכילת שבת הוא בחינת מוזנא דנשמתא וכו' פנ"ל. וזה בחינת תבשיל של שבת ריחו נודף. ריחו נודף דיקא, כי יש לו ריח טוב הנמשך מנהר יוצא מערן, שהוא ענג שבת פנ"ל. ועל-פן הוא בבחינת מוזנא דנשמתא, שהוא הריח פנ"ל. ועל-ידי שאנו ישראל עם

כתב טו

קדוש ממשיכין קדשה של שבת לששת ימי החל, כי מההוא יומא מתברכין כל שית יומין וכו'. ועל-פן כל אכילתנו בכל ששת ימי החל הוא בבחינת מאכל שבת, כי צריכין לאכל תמיד לכבוד שבת פנ"ל. ואזי נתמקן אכילת ימי החל גם פן בבחינת מוזנא דנשמתא על-ידי שאוכלין לכבוד שבת, שאז הוא בחינת מוזנא דנשמתא פנ"ל. וזה בחינת אסור מאכלי עכו"ם, דהינו בשולי עכו"ם שאסרו לנו רבותינו ו"ל שאפלו מאכל התר נאסר כשהעכו"ם מבשלו, כי כל דבר צריך תקון וברור אחר ברור, עד שיהא ראוי לאכילה, וזה בשול המאכלים, כי רב המאכלים אינם ראויים לאכילה עד אחר הבשול, כי המאכלים צריכים להתברר בברור אחר ברור עד שיהיו ראויים לאכילת אדם. וכל זה מחמת הטא אדם הראשון שאכל מעץ הדעת, שהוא בחינת מוזנא דגופא, שעל-ידי זה נתנבר עקב דסמרא אחרא. ואזי נתערבו כל הדברים עד שאי אפשר לאכל שום דבר כי אם אחר כמה ברורים, כי אין הטוב שבמאכלים נתגלה עד אחר ברור. וזה בחינת הבשול כדי לכלות הרע הנאחו באותו המאכל ולפד ולברר הטוב. כי הרע נאכל ונקלה על-ידי האש, כי "מהאש יצאו האש תאכלם". ועל-פן צריכין שיהיה הבשול על-ידי ישראל דיקא, כי האש הוא סמרא דדין הקשה אשר משם יניקת הסמרא אחרא, בחינת

ואש של גיהנום ששם דנין על כל העברות. נמצא, שפגיהנום הוא הריח רע של כל העברות, כי את זה לעמית זה, כמו שבגן עדן שם גדלים כל הריחות על-ידי נהר היוצא מעדן להשקות את הגן כנ"ל, כמו כן להפך בפגיהנום שהוא לעמית הגן עדן, שם הם כל הריחות רעות של כל העונות. ועל-כן בשתעבו"ם מבשל המאכל באש שלו או לא די שאינו מברר הטוב מהרע, אף גם הוא מוסיף ריח רע בהמאכל על-ידי האש שלו שהדליק, כי האש של העבו"ם הוא בחינת אש של גיהנום אשר משם שרשם, מספרא דעשו. ועל-כן על-ידי האש שלהם שהוא בחינת אש של גיהנום ששם כל הריחות רעות כנ"ל. על-כן על-ידי זה הם מוסיפים ריח רע בהמאכלים ועל-כן כל המאכלים שמתבשלים על ידם הוא בחינת מזונא דגופא מפוש ולא מזונא דנשמתא כלל, כי אין בהם שום ריח טוב, רק אדרבא, הם מוסיפים ריח רע על-ידי הבשול שלהם כנ"ל, אבל ישראל עם קדוש הם מתקנים המאכל ומבררים הטוב ומכלים את הרע על-ידי הבשול שלהם שמבשלין באש של ישראל, כי אנו ממשכינן קדשת שבת על האש שלנו כדי להמתיקו שלא יהיה בבחינת אש של גיהנום. רק יהיה בבחינת אש של הקדשה, שאין להספרא אחרא אחיהו בו, רק אדרבא, זה האש הוא שורף ומכלה אותם בבחינת מאש יצאו

דף קכ"ב

לקוטי הלכות

הלכות מאכלי עכו"ם ב

יורה דעה שפא

חסידים, שזוהו מעם סעודה זו פרי להמשיך מקדשת שבת למאכלי חל, עין שם, הינו כפ"ל:

ב נמצא, שגם האש של ישראל נמשך עליה מקדשת שבת על-ידי ברפת בורא מאורי האש שמברכין במוצאי שבת כפ"ל. ועל-כן המאכלים שאנו מתקנין אצל האש הם בבחינת מזונא דנשמתא, פי נמשך עליהם ריח טוב מקדשת שבת שהוא בחינת ריח כפ"ל. אבל בשהעכו"ם מבשלין המאכל, או אדרבא, הוא מוסיף בהמאכלים ריח רע על-ידי האש שלו שהוא מבשל בו, פי הוא בחינת אש של גיהנום ששם כל הריחות רעות כפ"ל. וזהו בעצמו בחינת התוכחה שכתב רבנו ז"ל שם במאמר הנ"ל, שעל-ידי תוכחה של מי שאינו ראוי להוכיח הוא מעורר ריח רע וכו', אבל מי שהוא ראוי להוכיח, דהינו בשזוכה לקול יעקב הנ"ל, או מוסיף ריח טוב וכו', עין שם, פי גם הבשול שמבשלין ומתקנין המאכל הוא בחינת תוכחה, פי כמו שמוכיחין את האדם לתחוררו למוטב, לבער ולכלות ממנו הרע ולגלות הטוב. וכשאינו שומע לקול מוכיחו ואינו שב בתשובה חס ושלום, או מוכיחין אותו אחר כך ביסורין או בגיהנום לבער ממנו הרע. כמו כן אנו מתקנין המאכלים על-ידי הבשול פרי לבער הרע הנאחז בהטוב המלבש בהמאכל, דהינו הניצוצות הקדושים

והנשמות המגולגלים והמלכשים שם. נמצא, שהבשול הוא לבער ולכלות הרע ולגלות הטוב, שזוהו בחינת תוכחה. ועל-כן צריכין שיהיה הבשול על-ידי ישראל דוקא, שהם זוכין להמשיך קול הנ"ל על-ידי קדשה של שבת שממשיכין לימי החל כפ"ל, שעל-ידי בחינת קול הזה יכולין להוכיח כפ"ל, פי או מוסיפין ריח טוב על-ידי תוכחתו בשזוכין לקול הנ"ל וכמו כן ממש בבשול כפ"ל. אבל העכו"ם שאינם זוכין לשבת, ואינם זוכין לבחינת קול הנ"ל, או על-ידי בשול שלהם הם מוסיפים ריח רע כמו המוכיח שאינו ראוי שהוא מעורר הריח רע על-ידי תוכחתו, מחמת שאינו זוכה לבחינת קול הנ"ל:

ג נמצא, שבשול ותקון המאכלים צריך להיות על-ידי ישראל דוקא, שהם בני יעקב שזכה לקול ולריח הנ"ל, ולא על-ידי עכו"ם שהם מסמריא דעשו שהוא ההפך ממש כפ"ל. ועל-כן בשעה שהביא יעקב המאכלים לאביו נאמר שם: "קול קול יעקב וכו'. ויאמר ראה ריח בני פריח שדה" - שנגנם עמו ריח גן עדן, פי בהמאכלים של יעקב, שם מרגישין ריח גן עדן הנמשך מקול הנ"ל, פי המאכלים שלו נתתקנין ונתבשלים בבחינה זו כפ"ל. ולהפך בשנגנם עשו עם המאכלים שלו, נכנס עמו הגיהנום, כמו שכתוב: "ויחרד יצחק וכו'", כמו שדרשו רבותינו ז"ל, פי עם המאכלים דוקא שהביא עשו נכנס הגיהנום, פי המאכלים

שתהיה הסעדה נכללת בבחינת מוזנא
דגשמתא שהוא הריח פנ"ל:

ו ועל-כן פלי סעדה שיוצאין מרשות
עבו"ם צריכין מביילה, פי
המביילה במקוה, או במעין הוא בבחינת
גהר היוצא מעדן וכו'. ועל-ידי זה מטהרין
הכלים היוצאין מרשותן שיהיו ראויין
לאכל בהם מאכל ישראל, דהינו שיהיה
המאכל הנאכל בהם בבחינת מוזנא
דגשמתא על-ידי שגמרו הכלים מזהמת
העבו"ם שהם מסטרא דגיהנום, על-ידי
מביילה במקוה שהיא בחינת גהר היוצא
מעדן, שמשם כל הריחות טובות, שהוא
בחינת מוזנא דגשמתא פנ"ל:

ו וזה בחינת אסור יין נסך שגזרו חז"ל
על סתם יינם. ואפלו יין שלנו
שנגע בו העבו"ם אסור בשתייה ובהנאה
מדינא. על-פי המאמר "תקעו ג" הנזכר
לעיל, עין שם היטב, פי מוזנא דגשמתא
ומוזנא דגופא הם בחינת גשמה וגור, יעקב
ועשו, רוחניות וגשמיות, שבת
וששת ימי החל, ריח טוב והפוכו, בחינת
הקול קול יעקב והידיים ידי עשו. פי עקר
מוזן וחיית הגשמה הוא רק מרוחניות,
בחינת ריח שאינו נכנס לגוף כלל. ועקר
הריח גמשיך על-ידי בחינת קול יעקב
והקול הוא בחינת רוחניות שאין בו
גשמיות כלל. ולהפך מוזן הגוף הגשמי
הוא רק מגשמיות גמור. וזה בחינת הידיים
ידי עשו, פי עשו עקר אחיזתו בעשייה
גמורה ששם עקר התגברות החיצונית,

שלו נתתקנו ונתבשרו על-ידי בחינת אש
של גיהנום. ועל-כן נכנס עמו הגיהנום
בעת שהביא המאכלים דקא. וזה
שהזהיר אותו אביו: "ועשה לי מטעמים
כאשר אהבתי". ואיתא בזהר הקדוש:
'כאשר אהבתי, מפקודין דעשה ולא
כאשר שגאתי מפקודין דלא תעשה.
'מטעמים' דקא, פי המטעמים ממש
שגזרו לו לעשות, דהינו המאכלים, הזהיר
אותו שיהיו מפקודין דעשה ולא מפקודין
דלא תעשה, הינו שיתקן ויבשל
המאכלים לעשות אותם מטעמים על-ידי
בחינת ריח גן עדן, שהוא בחינת פקודין
דעשה, ששם הריח טוב מכל המצוות.
ולא יבשל אותם לעשות אותם מטעמים
מפקודין דלא תעשה, הינו על-ידי אש
של גיהנום, ששם הריח רע מכל הלא
תעשה וכו"ל:

ד ועל-כן חנניה מישאל ועזריה שגזרו
ממאכלי עבו"ם לא שלטת
בהם אש, פי מאכלי עבו"ם הם מסטרא
דאש הקשה, אש של גיהנום. ועל-כן
על-ידי שגזרו מזה, לא שלטת בהם אש.
וזה שגמרו, "ריח נור לא עדת בהון".
'ריח' דקא, הינו בחינת הריח רע של
המעשים רעים שהם בתוך האש הקשה,
אש של גיהנום פנ"ל. ועל-ידי שגזרו
ממאכלי עבו"ם, לא היה לזה הריח שום
שלטת בהם פנ"ל:

ה וזה בחינת מה שהיו רגילין להביא
מגמר להריח אחר הסעדה, פרי

ה"ק

לקוטי הלכות

הלכות מאכלי עכו"ם ב

יורה דעה

שפג

סמטרא דעשו, ועל שם זה נקרא עשו מלשון עשירה, כמו שפרש רש"י שם, עין שם בפסוק, 'ויקראו שמו עשו', שהוא מלשון עשירה. וזה בחינת הדידים ודי עשו, כי הדידים הם פלי המעשה ששם אחיותו בעשיה נשמיות כנ"ל, הינו בפסלת העשיה שהוא הריח רע של מזונא דגופא אחר שנתברר הטוב ממנו שהוא מזונא דנשמקתא, או הפסלת הנמור שהוא גשמיות המאכל שנשאיר אחר שנתברר הרוחניות ממנו, או הוא מעלה ריח רע. וזהו בחינת סמטרא דעשו, בחינת מזונא דגופא שפא מסמטרא דעשו בבחינת המובא בתקונים: ועל האי גופא אומר, מאין באת? מטפה סרוחה. סרוחה ממש, בחינת ריח רע שהוא סמטרא דעשו, שהוא לעמת יעקב, שהוא בחינת ריח טוב שנמשך על ידי קול יעקב כנ"ל. ואנחנו צריכין לפרש עצמנו מסמטרא דגופא, סמטרא דעשו. וזה בחינת אסור הינו כשנגע בו העכו"ם, כי הינו הוא בחינת עין הדעת טוב ורע, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, 'סחטה ענבים ונתנה לו'. ועלין אמרו רבותינו ז"ל (ויקא ט): 'זכה - געשה ראש, לא זכה - געשה רש'. הינו בחינת עין הדעת טוב ורע. ועלין צריכין לזהר מאד בשתיית הינו שתייה במדה ולשתותו בקדשה ובטהרה. ואוי בשואכה בו געשה ראש, הינו שנתרומם דעתו ומחו על ידי הינו. והמה והדעת הוא הנשמה, כמו שכתוב: 'ונשמת שדי

תבינם", כמו שאמר רבנו ז"ל בכמה מקומות. נמצא, שנתחזק ונתרומם הנשמה על ידי הינו, כי יין לארמא קלא (זהו הקדוש, שמיני לב). נמצא, שעל ידי הינו מגיעין לבחינת "הקול בחינת קול יעקב" שעל ידו גדלין כל הריחות שהם מזונא דנשמקתא, ועלין נתרומם הדעת, שהוא הנשמה על ידי הינו, כי על ידי הינו מעוררין הקול הנ"ל שעל ידו גדלין כל הריחות שהם חיות ומזון הנשמה כנ"ל. וזה בחינת אין אומרים שיר אלא על הינו, שיר זה בחינת הקול הנ"ל, שהוא קול הננון והשיר של לעתיד, שמשם נמשכין כל השירות, אשר על ידי קול השיר הזה נמשך מזונא דנשמקתא כנ"ל. וכל זה בשהיין בקדשה בחינת זכה - געשה ראש. ולהפך, חס ושלום, לא זכה - געשה רש, ועניות ודלות נמשך מבחינת פנים גדלין, בחינת "נגליה יורדות מרת", כי עני חשוב כמות. פמובא בכמה מקומות. ועלין עקר הרשות והדלות הוא על ידי בחינת התגברות יעקב עשו חס ושלום, כי אין דבר שפכאי ללה על האדם כמו הינו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, ללה הוא הפך שיר, הפך קול יעקב הנ"ל שהוא קול של שיר הנ"ל, כי כשאין זוכה בהיני נהפך לו חס ושלום לבחינת ללה, הפך קול של שיר הנ"ל, שהוא בחינת מזונא דנשמקתא. ואוי הוא בבחינת מזונא דגופא, בחינת "בעצבון תאכלנה", בחינת עצבות ויללה הפך שיר הנ"ל. נמצא,

ח"ל

הקול, בחינת קול דנפיק משופר, בחינת "הרם בשופר קולך". ועל-פני על-ידי קול זה דיקא יכולין להוכיח כי על-ידי קול זה כל המעשים רעים, שהוא מוכיחם

עליהם, הם מעלין ריח טוב, בבחינת "גרדי נתן ריחו", בחינת ודונות נתהפכין לזביות, כי זה הקול נפיק משופר שהוא בחינת בינה עלמא דאחי, ששם המתקת הדינים בשרשם, ושם הוא בחינת סליחת עוונות, בחינת יום הכפורים, הינו בחינת ודונות נתהפכין לזביות, כי העוונות שהם סמרא דעשו דינא קשיא דסמרא אחרא שנאחו מדינא קדישא שמושתלשל משם מבחינת בינה דמינא דינין מתערין, הם נמתקין בשרשן, כי אין הדין נמתק אלא בשרשו, הינו בבחינת בינה, בחינת יום הכפורים, בחינת שופר, שמשם נפיק הקול הנ"ל. ועל-פני על-ידי קול זה דיקא יכולין להוכיח, כי אזי כשזוכה לזה הקול דנפיק משופר אזי כשמוכיחם ומעורר הריח של המעשים רעים שהוא מוכיחם עליהם, אזי אין המעשים רעים מעלין ריח רע, חס ושלום, רק אדרבא, הם מעלין ריח טוב בחינת "גרדי נתן ריחו", כי הודונות נתהפכין לזביות בחינת המתקת הדינים בשרשם:

ט וזה בחינת מה שכתב רבנו ז"ל שם במאמר הנ"ל, שלעתיד יהיה ההנהגה על-ידי השגחה ונפלאות ויתבטל הטבע. ואז יתער השיר הנ"ל, שהוא שיר של נפלאות, אשר על-ידי קול

שהינין הוא בבחינת עין הדעת טוב ורע, שהוא כלול משיניהם, מסמרא דיעקב ומסמרא דעשו, בחינת ריח טוב וריח רע, מזונא דנשמתא ומזונא דגופא כנ"ל:

ח כי איתא שהינין הוא נמשך מבחינת יצחק שהוא בחינת גבורות ומשם

אחיות היינו. ומבחינת יצחק יונקים שניהם, יעקב ועשו, כמו שכתוב: "ואלה תולדות יצחק יעקב ועשו", אך שם בשרשו בבחינת יצחק הוא כלו טוב ואין שם שום רע כלל, חס ושלום, ועקר תולדות יצחק הוא רק יעקב לבד, כמו שכתוב: "כי בייצחק יקרא לך זרע",

ב'יצחק' ולא כל יצחק, כי עקר זרע יצחק הוא רק יעקב לבד, ועשו אינו נקרא בשם זרע יצחק כלל. רק אחר כמה השתלשלות משתלשל אחיזה לסמרא דעשו משם מבחינת גבורות יצחק. ועל-פני הינו שהוא משתלשל ונאחו מבחינת יצחק הוא כלול משני הבחינות הנ"ל בחינת יעקב ועשו. ועל-פני צריכין לזהר בשתיית היינו, לשותותו בקדשה גדולה מאד שהיה עולה ונקבל בבחינת יעקב, לעורר על ידו "הקול קול יעקב", בבחינת יין לארמא קלא כנ"ל, כי באמת הקול הזה הוא בחינת קול דנפיק משופר, בבחינת "הרם בשופר קולך", ושופר זה בחינת יצחק, בחינת שופר של איל, אילו של יצחק ומשם נמשך זה הקול הנ"ל. ועל-פני על-ידי הינו שהוא מבחינת יצחק, על ידו נתעורר הקול הזה, כי משם נפיק

לקוטי הלכות

הלכות מאכלי עכו"ם ב

יורה דעה שפה

נתתקנין כל העונות בבחינת זדונות
 נתתקנין לזכויות, בחינת המתקת הדינים
 בשרשם. וזה בחינת הנהגה של לעתיד
 שאז יתבטל הטבע לגמרי. ואז יתנהג
 העולם על-ידי בחינת נפלאות למעלה
 מהטבע, הינו שאז לעתיד שאז יהיה בלוי
 שבת, בלוי תשובה, ואז יהיו כל העונות
 נתתקנין לזכויות, זה בחינת הנהגה של
 נפלאות למעלה מהטבע, פי על-פי הטבע
 הוא שהעברה חס ושלום, פוגמת בכל
 העולמות כנ"ל, כי זה בחינת טבע, אבל
 לעתיד בעלמא דאתי אזי לא יהיה שום
 פגם משום עברה שבעולם, כי כל
 הפגמים של כל העברות יתהפכו לזכויות
 וזה בחינת נפלאות הפך הטבע כנ"ל. ואזי
 ותער השיר הנ"ל שהוא שיר של נפלאות
 שעל-ידי קול השיר הזה כל המעשים
 רעים מעליו ריח טוב, בבחינת "נרדי נתן
 ריחו" כנ"ל. ועל-כן מצינו שעל-ידי שירה
 היא סליחת עונות, כמו שאמרו רבותינו
 ו"ל בשירת דבורה, שעל-ידי השירה
 נסלחו עוונותיהם, כי כל השירות אפלו
 השירות של עכשיו נמשכין משיר
 שלעתיד. ועל-כן על-ידי השירה נסלחין
 העונות בבחינת זדונות נתתקנין לזכויות
 שיהיה לעתיד כשיתער השיר הזה,
 שהוא שיר של נפלאות, שמשם מקבלין
 כל השירות כנ"ל:

[ענין קמרת]

י וזה בחינת קמרת, פי עקר הקמרת הוא
 לברר הניצוצות מעמקי הקלפות,

השיר הזה יכולין להוכיח, ענין שם היטב
 בסוף המאמר הנ"ל, כי פאמות אין שום
 טבע בלל בעולם, רק ה' יתברך מנהיג
 עולמו ברצונו וכמצביה עבד בחיל שמיא
 וארעא, רק עקר בחינת הטבע הוא מה
 ש'ה' יתברך ברא את העולם בתכונה כזו
 ובסדר הזה, שיהיו כל הגלגלים וכל
 תכונות השמים והארץ וכל צבאם וכל
 עולמות עליונים ותחתונים, כלם יהיו
 תלויים על האדם בעל בחירה שבעולם
 השפל הזה, לתפן או לקלקל, חס ושלום,
 שכאשר האדם מתקן מעשיו ומסגל
 מצוות ומעשים טובים, אזי הוא מביא
 הארה גדולה ותקון גדול בכל העולמות.
 ולהפך על-ידי מעשים רעים, חס ושלום,
 הוא מקלקל ופוגם בכל העולמות, וזה
 הוא נקרא בחינת הנהגה הטבעיית, כי
 בטבע זו ברא ה' יתברך את כל הבריאה
 בלה מראש ועד סוף שיהיה הכל מתנהג
 על-ידי התורה הקדושה המסורה בדינו.
 וכאשר יטה האדם מדרך התורה
 הקדושה, חס ושלום, אזי יהיה פגם
 וקלקול בכל העולמות, חס ושלום, אבל
 תשובה קדמה לעולם, כי תשובה היא
 בחינת למעלה מכל העולמות אשר
 בבחינת תשובה שהוא בחינת עלמא
 דאתי אין שום פגם של שום עברה מוגיע
 לשם. ועל-כן על כל העברות שבתורה
 מועיל תשובה, כי על-ידי תשובה זוכה
 לבחינת עלמא דאתי שהיא שרש
 התשובה, ושם אין שום פגם מוגיע ושם

16 dca

מתקף העשייה, במוקדא. ואזי גם הניצוצות שהיו בעמקי הקלפות הם מעלין ריח טוב בבחינת קמרת שהוא ריח טוב, כי עקר התקון של כל הניצוצות הוא על-ידי ריח טוב, שהוא מזונא דנשמתא:

[ענין חלבנה שבקמרת]

וזה בחינת חלבנה שבקמרת, כי חלבנה ריחה רע בחינת מעשים רעים, בחינת אחיות הקלפות שבמעשיה שהם בבחינת ריח רע כנ"ל. ועל-ידי הקמרת גם הם מעלין ריח טוב בבחינת וזונות נתהפכין לזכיות כנ"ל. וזה בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל אצל קמרת, שהקול יפה לבשמים, כי על-ידי הקול גדלים כל הריחות כנ"ל. ועל-ידי הקול גם המעשים רעים, בחינת חלבנה מעלה ריח טוב, בבחינת נרדי נתן ריחו כנ"ל (רוק היטב כפאטר "תקע" ת"ל ותבין הדברים):

[ענין קמרת של יום הכפורים]

וזה בחינת קמרת של יום הכפורים, שבימים הכפורים היו מוסיפין על הקמרת שבכל יום, כי אז הוא סליחת עוונות שהוא בבחינת קמרת כנ"ל:

יא וזהו בחינת עקר כל העבודות שלנו בכל ששת ימי המעשה. שאנו עוסקים לברר הטוב מן הרע הנאחו בששת ימי המעשה, שהוא בחינת עשייה ששם אחותם. ואנו צריכים לברר ולהעלות משם הטוב שהיה כבוש בעמקי הקלפות בבחינת ריח רע להעלותו

ולבררו שיעלה ריח טוב, שיהיו ששת ימי המעשה נכללין בקדשת שבת שהוא בחינת ריח טוב כנ"ל. וזה בחינת הנין שהוא כלול מכל הבחינות הנ"ל, מבחינת יעקב ועשו כנ"ל. וצריכין לתקנו ולבררו להעלותו לבחינת יעקב, בחינת הקול

די מוסב

הנ"ל, בבחינת יין לארמא קלא, שעל-ידי זה נמשך הריח טוב שהוא מזונא דנשמתא שהוא הדעת ועל-ידי נהרומם הדעת על-ידי זה כנ"ל. וזה בחינת חמרא וריחי פקחיו (פגודיו ע), כי על-ידי הנין נמשך הריח טוב, שעל ידו נתעלה ונתחזק הדעת שהוא הנשמה כנ"ל. וזה בחינת קדוש ובהקדלה על הנין, כי כשיוצאין מיששת ימי החל ונכנסין בקדשת שבת אזי אנו צריכין להמשיך על עצמינו קדשת שבת, הינו להמשיך קדשת שבת על ששת ימי החל, ועל-ידי מקדשין על הנין, כי הנין הוא בחינת עין הדעת טוב ורע ששם אחיות בחינת ששת ימי המעשה, וכשמקדשין על הנין אזי נמשך הקדשה של שבת לששת ימי המעשה שנאחזין בבחינת יין כנ"ל. כי אזי בקדוש הנין נכלל בקדשה של שבת, ואזי אחיות הרע שהיה בו נתהפך לטוב ומעלה ריח טוב בבחינת נרדי נתן ריחו על-ידי הקדוש, ואז נכללין כל ששת ימי החל בקדשה של שבת, בבחינת ויכלו השמים והארץ וכל צבאם ויכל אלקים ביום השביעי, שכלם נכללים ביום השביעי, כי כלם מעלין ריח טוב כנ"ל,

לקוטי הלכות

הלכות מאכלי עכו"ם ב

יורה דעה שפו

ואחר כך בשהשבת יוצא או מבדילין גם כן על היין דיקא, כי שם הוא סוד בחינת הבהדלה שלא יתאווו בחינת החיצונים והרע הנאחז בששת ימי המעשה ובשםבדילין על היין דיקא, שהוא בחינת עץ הדעת טוב ורע לגרש הרע ולברר הטוב, להמשיך הקדשה של שבת לימי החל שלאחר שבת, שהיו בלם מעלין ריח טוב, שהיו בחינת השמים שמריחין במוצאי שבת כנ"ל, וגם בכניסת שבת נוהגין המדקדקים להריח בשמים והדם, כי צריכין להמשיך קדשת שבת שהיא בחינת ריח טוב לימי החל שלפניהם ולימי החל שלאחריהם, שזה בחינת קדוש והבהדלה כנ"ל:

בין, או נמשך זה היין לבחינת הדים ידי עשו על-ידי הנגיעה שנוגע בו שהוא בחינת ידים, ואין הוא אסור לישראל, כי אין אנו רשאין לשתות היין כי אם בבחינת הקול קול יעקב, בבחינת יין לארמא קלא, בבחינת מזונא דנשמטא, אבל בשהעכו"ם נוגע בו אין הוא נמשך לבחינת הדים ידי עשו, בחינת עשיה, בחינת מזונא דגופא. ואין הוא אסור לנו, כי אנו צריכין לפרש מסטרא דגופא ולהתדבק לסטרא דנשמטא, סטרא דיעקב כנ"ל, כי מחמת שהיין הוא בבחינת עץ הדעת טוב ורע ושם הוא סוד הבהדלה, על-כן יכולין להפלותו לכאן או לכאן, ועל-כן אין שום דבר שיהיה נאסר על-ידי נגיעת העכו"ם כי אם היין, כי היין הוא בסוד הבהדלה כנ"ל, ועל-כן למקום שמקריעין אותו, לשם הוא נמשך, ועל-כן על-ידי נגיעת העכו"ם בו שהוא בחינת ידים, נמשך לבחינת הדים ידי עשו. ואין הוא אסור לנו כנ"ל:

(רבותינו ז"ל גזרו על פתן משום שמגן וכי)

וג וזה בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל: 'גזרו על פתן משום שמגן, ועל שמגן משום ייגן, ועל ייגן משום בנותיהם, ועל בנותיהן משום דבר אחר, הינו עבודה זרה, כי פת עכו"ם, הינו פת שאפאו עכו"ם באש שלו אסור לנו, כי האש שלהם הוא בחינת אש של גיהנום, בחינת ריח רע וכו', כמבאר היטב לעיל בהלכות מאכלי עכו"ם. וזהו בחינת גזרו

יב נמצא, שהיין הוא בחינת עץ הדעת טוב ורע ששם הוא סוד הבהדלה, להבדיל בין קדש לחל, בין ישראל לעמים, בין יום השביעי לששת ימי המעשה, בין סטרא דיעקב לסטרא דעשו, שהוא בין ישראל לעמים, כי קדש וישראל ושבת הוא כלו חד, ולהפך העכו"ם הם בחינת חל, בחינת ששת ימי המעשה, כי ישראל עם קדוש, גם ימי המעשה הם מקדשין בקדשת שבת, ועל-כן הם בבחינת שבת, ועל-כן היין ששם הוא בחינת הבהדלה בין יעקב לעשו כנ"ל, על-כן הוא נאסר במגע עכו"ם, 'במגע' דיקא, כי הנגיעה היא בחינת ידים, כי סתם נגיעה בידים, ועל-כן תכף בשהעכו"ם, שהוא סטרא דעשו נוגע

על פתן משום שמנון, כי שמן הוא בחינת ריח, כמו שכתוב: "לריח שמניך טובים שמן תורק וכו'". בחינת "שמן וקמחת ריח" כי שמן טוב הוא בבחינת ריח טוב, בחינת קמחת. ושמנון, הינו שמן שלקחם הוא בחינת ריח פגום, בחינת שמן פגום, בבחינת "ובוכי מות יבאיש וביע שמן רוקח", 'יבאיש' דקא, הינו קלקול הריח שהוא בחינת שמן, והוה ועל שמנון משום יינון, כי הינו שלקחם שנגעו בו הם הוא בבחינת הדיים די עשו שהוא גם כן בחינת ריח רע כנ"ל. נמצא, שכל אלו הם בחינה אחת. ועליכן גזרו על אחד משום חברו, כי הם בחינה אחת כנ"ל. והוה ועל יינון משום בנותיהן, כי מבאר במאמר 'תקעו' הנ"ל, שלפעמים הסמרא אחרא יונקת מן הרתמנות והדעת ואזי מתגבר, חס ושלום, תאות נאוף וכו'. וצריכין להכניע זאת על-ידי התפלה של הבעל כח וכו' ואזי זוכין לנבואה וזוכין להכניע והמת הנחש שהוא אמונות פוזביות, עבודה זרה, שבאין על-ידי ערבוב המדמה, עין שם היטב. ואזי זוכין לבחינת הקול הנ"ל, עין שם, והנה באמת הכל קשור זה בזה, כי זה בעצמו שיש להם יניקה מן הדעת, חס ושלום, זה נמשך על-ידי מוונא דגופא, חס ושלום, שהוא בחינת חטא אדם הראשון שאכל מעין הדעת טוב ורע שעל-ידי זה נתן יניקה, חס ושלום, לבחינת הנחש היה ערום. כי על-ידי מוונא דגופא נחלש מוונא

דינשמתא, ואזי נחלש הדעת שהוא הנשמה, חס ושלום, ואזי יש להם יניקה, חס ושלום, ומונה מתגבר תאות נאוף. וכל זמן שאין מבניעין זאת ואין מוציאין יניקתם, אזי מתגבר, חס ושלום, והמת הנחש שהוא אמונות פוזביות, עבודה זרה. וזה בחינת שגורו על יינון משום בנותיהן, כי בשפוגמין, חס ושלום, בשתית יינם והו בחינת פגם אכילת אדם הראשון מעין הדעת טוב ורע, שהוא בחינת מוונא דגופא כנ"ל, שעל-ידי זה נפגם הדעת ומשם בא תאות נאוף כנ"ל. והוה שגורו על יינון משום בנותיהן כנ"ל. והוה ועל בנותיהן משום דבר אחר, הינו עבודה זרה שהוא והמת הנחש, אמונות פוזביות, שהוא מתגבר כל זמן שאין מבניעין תאות נאוף על-ידי הבחינות הכבארים שם במאמר הנ"ל, שעל-ידי זה זוכין להכניע ולבטל והמת הנחש, אבל להפך, חס ושלום, כשאין מבניעין זאת ואין מוציאין הדעת משם, חס ושלום, ואזי מתגבר תאות נאוף, חס ושלום, על-ידי בחינת 'והנחש היה ערום', אזי מתגבר, חס ושלום, והמת הנחש, הינו אמונות פוזביות, עבודה זרה. והוה ועל בנותיהן משום דבר אחר כנ"ל, עין שם במאמר הנ"ל היטב ודוק היטב שם וכאן להבין הדברים לאשורן. נמצא שפגם אדם הראשון היה בבחינת שהגביר מוונא דגופא על-ידי אכילת עין הדעת טוב ורע. ועליכן נאמר שם תבפי: "את קולך

לקוטי הלכות

הלכות מאכלי עבוי"ם ג

יורה דעה שפת

שמעתי בגן ואירא, הינו הקול הנ"ל שהוא התקון לזה, במבאר שם, ענין שם היטב, ברוד ה' לעולם, אמן ואמן:

[ענין שנקרא יין נסד':]

יד ועל שם זה נקרא יין נסד, לשון "פי נסד ה' עליהם רוח תרדמה". לשון ערוביב המדמה שהוא בחינת תרדמה, שזהו בחינת זהמת הנחש, אמונות פוזביות, עבודה זרה, שבא על ידי פגם יין נסד כנ"ל, אבל כשהיין הוא מושמר ממגע עבוי"ם, הוא בבחינת יין המושמר בענביו מוששת ימי בראשית, שהוא יין המושמר לעתיד שאז יתער הקול של שיר הנ"ל, כי היין מעורר הקול בחינת יין לארמא קלא כנ"ל, שעל ידי הקול הנה גדלים כל הריחות שהם מזוונא דגשמתא, שזה בחינת המקרא וריחני פקחין כנ"ל:

הלקחה ג

בשולי עבוי"ם אסור

על-פי מה שכתב רבנו ז"ל במאמר "אחוי לן מנא דלא שוויא לחבלא וכיו", ענין שם בלקוטי הראשון (סימן טו), והכלל, שצריך כל אדם לשפר את המדמה, שהוא תאות הבהמיות ולעלות אל השכל וכיו. ואחר כך בשמשתמש בשכלו זוכה להוציא מתיקות שכלו מפתח אל הפעל וכיו. ועל-ידי הקרבנות שהיו בבית המקדש,

ט"ז

היו שוברין את המדמה וכיו. ועל-כן משחרב בית-המקדש כמל השמיר ונפת צופים וכיו. ובכל עולם ועולם ובכל מדרגה ומדרגה יש שם דמיונות אלו, והם הם הקלפות הקודמין לפני וכיו. וצריכין לשברם וכיו. ואי אפשר להכניעם ולשברם, אלא על-ידי גדלת הבורא. וגדלת הבורא נתגלה על-ידי צדקה, שעל-ידי זה נתגליו הפאר והגנונין שבממון הקדושה, שזה עקר הגדלה. ועקר מקום הגנוני אינו אלא אצל איש הישראלי, בבחינת ישראל אשר כד אתפאר, הינו פאר הגנוני וכיו. ועל-ידי התגלות גדלת הבורא, על-ידי זה נגדעין הדמיונות הנ"ל וכיו:

א וזה בחינת אסור בשולי עבוי"ם שאפלו מאכל כשר שבשלו או אפאו עבוי"ם, אסור לישראל, כי כל המאכלים צריכין תקון, דהינו אפיה ובשול וכיצא, וכל התקונים של כל המאכלים שצריכין לטרח בהם הרבה עד שיהיו ראויים לאכילה, כל זה הוא בא מחטא אדם הראשון, פידוע. כי אז נתערב טוב ורע בכל הדברים וצריכין ברור, לברר הטוב מן הרע. ועל-כן צריכין לטרח הרבה בכל המאכלים כדי לתקנו ולבררו ממוין ותבן וכיצא. וכן לטרח באפיה ובשול, כי קדם שמתקנין המאכל, דהינו קדם האפיה והבשול אין להמאכל שום טעם. והטעם שבמאכל קדם האפיה והבשול הוא שם או בכח ולא בפעל. ואין מרגישין טעם

המאכל כי אם על-ידי תקון האפיה והבשול, כי באמת עקר טעם המאכל נמשך מהטוב שבמאכל, כי בכל דבר מלכש בו טוב ה', דהיינו ניצוצות הקדושים ומשם נמשך טעם הטוב שבמאכל בבחינת טעמו וראו כי טוב ה'. ומחמת הטא אדם הראשון שנתערב טוב ירע אי אפשר לברר ולגלות הטוב שבמאכל אלא על-ידי פמה תקונים. ועקר התקון לבסוף על-ידי אפיה ובשול, כי אז גמר תקון המאכל. ואז דיקא נרש טעם הטוב שבמאכל, כי כל התקונים של המאכל שצריכין למרח עם המאכל לבררו מן הפסלות, ממוץ ותבן ולתקנו וכיצא בזה שאר התקונים. הכל הוא כדי להכניע ולשפר הקלפה הקודמת לפני, כדי לזכות להפרי, דהיינו לפנימיות הטוב שמלכש שם באותו המאכל. והקלפה הקודמת לפני היא בחינת פח המדמה ה"ל במאמר ה"ל, כי פח המדמה ה"ל הוא נאהו בכל דבר ודבר, פמבאר לעיל שכל עולם ועולם ובכל מדרגה ומדרגה יש שם דמיונות וכו' פנ"ל. והם הם הקלפות הקודמים לפני פנ"ל. על-כן אי אפשר לאכל מן הפרי, דהיינו לזכות לטעם מטעם הטוב שבמאכל כי אם על-ידי פמה תקונים כדי לשפר הקלפה הקודמת לפני, שהם הדמיונות ה"ל. ואז זוכין לפני פנ"ל. ולשבר אלו הדמיונות ה"ל הוא רק על-ידי התגלות גדלת הבורא וגדלת הבורא אין נתגלה כי אם

על-ידי ישראל בחינת ישראל אשר כך אחפאר. ועל-כן אי אפשר לתקן המאכל בקדשה כי אם על-ידי ישראל דיקא, כי ישראל הם עקר התגלות גדלת הבורא והם לבדם יכולים להכניע ולשפר דמיונות ה"ל שהם הקלפה הקודמת לפני פנ"ל, כי עקר תקון המאכל הוא על-ידי האפיה והבשול שאז הוא גמר תקונו ואז דיקא נתגלה טעם המאכל. כי עקר התקון לשבר הדמיונות ה"ל הוא על-ידי האש, כי מהאש יצאו והאש תאכלם. והשתלשלות האש נמשך מגדלת הבורא, כי זה עקר גדלתו ותברך, כביכול, שהוא אל גדול וגורא אש אכלה, כמו שכתוב: "כי ה' אלקיך אש אכלה הוא אל גדול וגורא". ומעצם גדלתו יתברך רועשין ובויערין כל המלאכים והשרפים ואפנים וחיות הקדש, שכלם בויערין כגחלי אש מעצם אימת גדלתו ורוממותו ותברך, כמו שכתוב אצל החיות: "מראיתן כגחלי אש". וכמו שכתוב (תהלים קד): "משרתיו אש לזהב". וכמו שאמרו רבותינו ז"ל שהנהר דינור נמשך מועתן של חיות, שהם מויערין מאימת גדלתו ותברך ומשם נמשך הנהר דינור, שהוא נהר של אש. ומהאש של מעלה נמשך ונאחז ונשתלשל האש שלמטה. נמצא, שעקר בחינת האש נמשך מהתגלות גדלת הבורא ותברך, כביכול, כי על-ידי זה נמשכין נהרי אש מאימת גדלתו ותברך וכו' פנ"ל. ועל-כן

לקוטי הלכות

הלכות מאכלי עבו"ם ג

יורה דעה יצא

האש הוא פלליית הגנוני, כמו שכתוב בזהר הקדוש, ארבעה גנוני אית באשא וכו', ענן שם, פי הוא נמשך מבחינת התגלות גדלת הבורא ותברך, שהוא פלליית הגנוני, פי זה עקר הגדלה, כנ"ל:

16

ב ועל-כן על-ידי האש דיקא הוא עקר תקון המאכלים, דהינו שכיבת הדמיונות שהוא הקלפה הקודמת לפרי. פי האש שהוא בחינת פלליית הגנוני, שהוא נמשך מבחינת התגלות גדלת הבורא כנ"ל, הוא שורף ומכניע ומשפר הדמיונות הנ"ל, פי עקר הכניעתו הוא על-ידי התגלות גדלת הבורא כנ"ל. ועל-כן נאמר במזמורים של קבלת שבת שהם מדברים מגדלת הבורא כפי

להכניע הדמיונות שרוצים להתגבר כשעולים מדרגא לדרגא, דהינו מששת ימי החל לשבת, פי אז עולים כל העולמות למעלה ממדרגתן, פי דוע. ואז צריכין להכניע הקלפות שלא יתאווזו שהם הדמיונות הנ"ל. ועל-כן אומרים אז מזמורים של גדלת הבורא מן לבו גרנגה וכו', פי על-ידי התגלות גדלת הבורא הם נכנעים כנ"ל. ועל-כן נזכר באלו המזמורים: "אש לפניו תלך ותלהט סביב צריו", פי על-ידי התגלות גדלתו ותברך יצאת אש מלפניו ומכניע ומשפר ושורף כל הדמיונות הנ"ל, שהם הקלפות הנ"ל. והוה ותלהט סביב צריו וכו' כנ"ל. ועל-כן אי אפשר לתקן המאכלים בקדשה על-ידי

17

אפיה וכשול אצל האש, פי אם ישאל דיקא, פי הם הם עקר התגלות גדלת הבורא ותברך בחינת ישראל אשר כד אתפאר. והם יכולים להמשיך פה האש מן הקדשה מבחינת התגלות גדלתו ותברך להכניע כל הצרים שהם הדמיונות והקלפות הקודמות לפרי, הנאחזין בכל דבר, ואז דיקא בשמשברין אלו הדמיונות על-ידי בשול ישראל, על-ידי אש של ישראל, אז המאכל ראוי לאכילת ישראל, פי אז נתגלה הטעם הטוב, דהינו בחינת הקדשה המלכשת בהמאכל, דהינו גיצוצות הקדושים המלכשים שם. אכל כשהעבו"ם מבשול המאכל באש שלהם, אז נאחו בו ביותר ויותר בחינת הדמיונות והקלפות הנ"ל פי אין להם פת לגלות גדלת הבורא ותברך, אדרבא, הם בעצמן הם הם הקלפות והדמיונות הנ"ל, והאש שלהם הוא אש של הסמרא אחרא, שמושם בו ערין כל התאוות שבאין מן הדמיונות הנ"ל, בחינת מהאש יצאו, שכל הקלפות והסמרא אחרא יוצאין מבחינת אש. ועל-כן פאש שלהם נאחו בו ביותר ויותר דמיונות הנ"ל. על-כן אסור לנו לאכל בשולי עבו"ם, פי אי אפשר לנו לאכל המאכל פי אם על-ידי תקוני ישראל שהם עקר גדלת הבורא, שהם יכולים על-ידי זה להכניע הדמיונות ואז נתגלה הטוב שבו, ואז דיקא ראוי המאכל לאכילת ישראל כנ"ל:

יורה דעה

ג וְעַל-כֵּן מִשְׁחָרֵב בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ נִטְלָ מַעֲמָם הַמַּאֲכָלִים, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, כִּי עֵקֶר הַתְּגָלוֹת הַטַּעַם הוּא עַל-יְדֵי הַטּוֹב שֶׁנִּתְגַּלָּה עַל-יְדֵי שְׁבִירַת הַדְּמִיוֹנוֹת כִּנ"ל, וְעֵקֶר שְׁבִירַת הַדְּמִיוֹנוֹת הִיחָ בְּזֶמֶן שְׁבִיטת-הַמִּקְדָּשׁ הִיחָ קִצְם, כִּי עַל-יְדֵי הַקְּרָבָנוֹת הָיוּ שׁוֹבְרִין וּמְכַנְיְעִין אֶת הַמְדַּמָּה כִּנ"ל בַּמַּאֲמָר הַנ"ל. וְעַל-כֵּן מִשְׁחָרֵב בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ נִטְלָ הַטַּעַם כִּנ"ל:

ד וְעַל-כֵּן הָאֲכִילָה הִיא בְּמִקּוֹם קָרְבָן. וְכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (ברכות נח): שְׁלָחַן כּוֹכֵב כְּמִזְבֵּחַ, כִּי עֵקֶר הָאֲכִילָה בְּקִדְשָׁהּ הִיא שְׁבִירַת הַמְדַּמָּה שֶׁהִיא בְּחִינַת קָרְבָנוֹת כִּנ"ל בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל, שֶׁעֵקֶר שְׁבִירַת בַּח הַמְדַּמָּה הוּא עַל-יְדֵי הַקְּרָבָנוֹת, עַנְן שָׁם:

שְׂדֵה לְעִיל:

ה גְּנוּזִין דְּאֵשָׁא הֵם בְּחִינַת גְּדֻלַּת הַבּוֹרָא כִּנ"ל, כִּי הֵם בְּחִינַת גְּנוּזִין שֶׁכְּמִזְוֶה, כִּי הֵם מְבַחֲנִיה אַחַת, מִסְּטָרָא דִּבְבוֹרָה, כִּידוּעַ:

ו וְעַל-כֵּן מְרַמֵּז בְּדַבְרֵי רַבּוּנוּ ז"ל, בְּהַמַּעֲשֶׂה הַנּוֹרָאָה שֶׁל הַבַּעַל תַּפְלָה, שֶׁעַל-יְדֵי הַמַּאֲכָלִים הַמְתַּבְּשָׁלִים בְּאֵשׁ שֶׁל בֵּית הַבִּשּׁוּל וְכו', וְכו', עַל-יְדֵי זֶה יוֹצֵאִין מִתְּאוֹת מְמוֹז, כִּי עַל-יְדֵי זֶה נִתְגַּלָּה גְּדֻלַּת הַבּוֹרָא כִּנ"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּגָלוֹת הַגְּנוּזִין. וְכִשְׁנִתְגַּלִּין הַגְּנוּזִין שֶׁהֵם שֶׁרֶשׁ הַמְמוֹז אִז מִשְׁלִיכִין לְגַמְרֵי אֶת הַמְמוֹז שֶׁבְּשָׁמַי, כִּי מִי פְתִי

יְסוּר הִנֵּה לְהַשְׁלִיךְ תַּעֲנוּג רִחְוֵי וְלַקַּח תַּעֲנוּג עֵב, חֵם וְשִׁלּוּם, כְּמוֹ שֶׁמְבַאֵר בַּמַּאֲמָר "צִוִּית צִדֵק וְכו'", עַנְן שָׁם (סימן כז), וְהֵבִן:

דף קלא

ז וְעַל-כֵּן מִחִמַּת שֶׁעֵקֶר הַבְּנֵי הַמְדַּמָּה הוּא בְּשִׁבְתָּ, שְׂאוּ נִכְנַע הַסְּטָרָא אֶתְרָא לְגַמְרֵי, כִּי אִז בְּעֵרֵב שִׁבְתָּ יוֹצֵאת שְׁלֵהוּבָא דְאֵשָׁא עַל רֵאשׁ הַקְּלָפוֹת לְהַכְנִיעֵם כִּידוּעַ. שְׁהוּוּ סוּד רְחִיצַת חַמּוּן בְּעֵרֵב שִׁבְתָּ כִּידוּעַ, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבּוּנוּ ז"ל (סימן ט), כִּי עֵקֶר הַתְּגָלוֹת גְּדֻלַּת הַבּוֹרָא הוּא בְּשִׁבְתָּ, שְׂאוּ לֹבֵשׁ, כִּיכּוֹל, בְּגֵדֵי גְּאוּרוֹ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "ה' מִלְּךָ גְּאוּרָא לְבִישׁ", עַל-כֵּן תִּבְשִׁיל שֶׁל שִׁבְתָּ רִיחוֹ נוֹדָף, כִּי בְּשִׁבְתָּ מִשְׁתַּנָּה הַטַּעַם לְטוֹב, כִּי אִז נִכְנַע הַמְדַּמָּה לְגַמְרֵי, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה עֵקֶר הַתְּגָלוֹת הַטַּעַם הַטּוֹב הַנְּמִשְׂדֵּךְ מִן הַקִּדְשָׁה, בְּחִינַת "מַעֲמוּ וְרֵאוּ כִּי טוֹב ה'" וְכִנ"ל:

ח הַלְכָה ד' נִבְלָלַת בְּהַלְכוֹת כְּשֶׁר בְּחֻלְב, הַלְכָה ד', אוֹת כ"ג:

הַלְכוֹת הַקֶּשֶׁר בְּלִים

הַלְכָה א

עַל-פִּי הַתּוֹרָה "תַּפְּלָה לְחִבְקוֹ" בְּסִימָן י"ט הַנּוֹסֵף לְעִיל בְּהַלְכוֹת שְׁחִיטַת הַלְכָה ב'

א בְּשִׁיזְצָא הַכְּלִי מִרְשׁוֹת עֲבוּ"ם לְרִשׁוֹת יִשְׂרָאֵל צְרִיכִין מְבַיְלָה וְהֵינּוּ

לקוטי הלקות

הלקות הקשר בלים א

יורה דעה

שצנ

כלי סעודה, כי כבוד מבאר בהלקות מאכלי עפ"ם (הלקה א), שצריך לשמור את המאכל מבחינת השבועים אמות שהן בחינת רע הכולל כנ"ל, שכל תקוני המאכלים הם בשביל זה ועקר הטבילה הוא לכלי מתכות שהן לברן צריכין טבילה מדאורייתא, כי בבחינת מתכות אחיותם ביותר, כי שם שרש כלל העבודות וזות של כל השבועים אמות, כי כל העבודות וזות תחובים במזון, כמבאר במאמר 'צוית צדק' (סיפון ב), שזהו בחינת תאות מזון, בחינת בעצבון האכלנה, בחינת שבועים אנפין חשוכין, שהן בחינת עבודות וזות של שבועים אמות, הפך השמח בחלוק, בחינת אנפין נהירין, בחינת תקון תאות מזון, בחינת "ויחן פני העיר" – מטבע תקון וכו', עין שם. כי עקר בחינת תאות מזון הוא חזק ביותר בהמזון בעצמו שהן המטבעות ששם חזק התאוה ביותר מאד. וכדמושמע מדברי רבנו גרו יאיר, שם. וכפי המובן לעניות דעתנו, מהדברים ששמענו מפיו הקדוש בענין זה, שפנית 'הזהב קונה את הפסח' ותפרש על פי המאמר הנ"ל. והכלל, שכל מה שהוא מטבע ויוצא ביותר, חשוב ביותר, כי שם בהמזון בעצמו, דהינו בהמטבעות היוצאין מלבש שם בחינת הפנים הנ"ל, בחינת גנין עילאין פני הקדשה, בחינת פני העיר תקון המטבע. וכן שם בהמטבעות מחמת שיש שם קדשה

גדולה מאד, יש שם אחיות הסמרא אחרא ביותר מאד, שזהו בחינת תאות מזון שהתאוה ביותר אל המטבעות, שזהו בחינת אנפין חשוכין. וזה בחינת מה שהעבודה זרה של כל אמה ואמה חקוקה על המטבע שלהם, כי שם נאחזין בחינת השבועים אנפין חשוכין כנ"ל, וכמבאר בדברי רבנו שם, עין שם. ועל-כן כלי סעודה של מתכות כשיוצאין מרשותו של עפ"ם צריכין טבילה, כי שם נאחזין ביותר, כי מיני מתכות הם שרש כל המטבעות, כי כל המטבעות נעשין ממיני מתכות דיקא, כי בהם נחקק ונכר ביותר הפנים והצורה שחוקקין עליהם. נמצא, שבחינת מתכות מלבש בהם בחינת הפנים שהם בחינת המטבע. וזהו בחינת שבועה מיני מתכות כנגד אור הפנים שכלול משבע בחינות, שהם שבועה נקבים של אור הפנים ושבע מדות שבמח שהוא אור הפנים, וכמובא בדברי רבנו גרו יאיר, במקום אחר. ועל-כן כשהפלי מתכות הצריכין לסעודה הם ברשות העפ"ם נאחו שם ביותר הרע של שבועים אמות, כי שם שרש העבודות וזות שלהם שתחובים במזון, שהם המטבעות הנעשין ממיני מתכות ועל-כן צריכין טבילה, כדי להכשירן ולטהרן שלא יפגמו המאכלים של ישראל, כי שמירת כל המאכלים של ישראל ותקונם הוא הכל לשמורם ולתקנם מפגם של שבועים אמות כנ"ל, כמה פעמים. וזהו

ישראל, לתקן בהם המאכלים כנ"ל. ועל-כן מן מקנה היא תקון גדול מאד לתשובה, כי משם התחלת התשובה כנ"ל. ועל-כפן תחלת הכנסת ישראל בצל השכינה ה'הה על-ידי מבילת מקנה, וכן בזמן ה'הה התחלת כניסת הגר תחת כנפי השכינה הוא על-ידי מבילה גם כן, כי משם התחלתה של הכניסה לעבודתו ויתברך שמו כנ"ל, כי שם חזרו ונתחדשו, שה'הו עקר בחינת תשובה כנ"ל:

ב וזה שנאמר במבילת בלים: "אך במי נדה יתחטא", ודרשו רבותינו ז"ל מזה שפלים צריכין מבילה כמו נדה, כי מבילת בלים הוא בבחינת מבילת נדה ממש, כי דם נדות בא על-ידי חטא אדם הראשון שחטא בעין הדעת, ועל-ידי זה נגזר, "בעצב תלדי בנים", שהיא דם נדות, ומחמת זה צריכה הנדה מבילה לתקן ולטהר מבחינת בעצב. בחינת עצבות, מרה שחורה, אנפין חשוכין, מיתה, פגם הכרית, שהוא בחינת חטא אדם הראשון, כמו שפיתוב: "ביום אכלך ממנו וכו'". וזהו בעצמו בחינת מבילת בלים כדי לטהר את הפלי מתכות הנ"ל, שיצאו מרשותו וממונו של שבעים אמות, מפגם העבודה ורה הנאחז ביותר במינו מתכות שהם שרש המומן כנ"ל, כדי לטהרם מהעבודה ורה הפלולה מפל העבודות זרות שהוא בחינת תאות מומן כנ"ל. שה'הו בחינת "בעצבון תאכלנה" כנ"ל. נמצא, שהוא בבחינת מבילת נדה

בחינת המבילה כדי להחזיר להפלים הנ"ל פנים וקדושה שיצא מהם. כי נאחז שם אנפין חשוכין הפך פני הקדושה כנ"ל. כידוע, שבחינת מבילה הוא בשביל החזרת הפנים, שהן הפוחין שחזרו על-ידי המבילה, כמובא. וכבר מבאר לעיל בהלכות מליחה (הלכה א), שבחינת מבילה בתוך מקנה מים הוא בבחינת התעלמות בתוך המים בבחינת עלמא דאתי, בבחינת דגים שפנים המים מכסה עליהם ואין עין הרע של שבעים אמות שולטת בהם, עין שם, כי מקנה מים הוא בחינת דעת, בחינת עלמא דאתי שאין שם אחיזה להשבעים אמות. ועל-כפן בשמוציאין הפלים הנ"ל מרשות השבעים אמות, מטהרין אותן על-ידי המקנה מים, שמביאין אותן לתוך המים בבחינת כמים יובא וטהר, דהינו שחזרו ומביאין אותן לשרשן בבחינת עלמא דאתי שהוא שרש כל הדברים, שהיא בחינת מקנה מים ושם נתעלמים ונתפסים בתוך המים מעין השבעים אמות, כי אין שם שליטה להם בבחינת דגים שפנים, המים מכסה עליהם וכו' כנ"ל. ואזי חזרו ונגעשו בריה חדשה שם, כי כל הדברים החוזרים לשם לבחינת עלמא דאתי, הם נתחדשים שם בבחינת תשובה, בחינת "השיבנו ה' אלקיך ונשובה חדש ימינו כקדם וכו'". כמובא בהלכות מגלה (הלכה א), ואזי בשמוציאין הפלים משם שנעשו בריה חדשה שם כנ"ל, אז נטהרו וראוין לבוא לרשות

לקוטי הלכות

הלכות הקשר בלים א

יורה דעה שצה

ממש, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: 'קשין מוונותיו של אדם בפלים פיולדה דאלו שם פתיב, "בעצב" והכא "בעצבון"'. וכמוכא זה במאמר הנ"ל, עין שם. נמצא שהם בבחינה אחת, וכמו שכתוב שם במאמר הנ"ל, שתאות קמון הוא בחינת דם נדות, עין שם:

וזה בחינת הטבילה של נדה ושל כלי מתכות בבחינת "ונהר יוצא מערן להשקות את הגן ומשם יפרד", כי הפרוד מתחיל רק אחר שמשקה את הגן, ומשם מתחיל הפרוד על-ידי בחינת עין הדעת טוב ורע שבתוך הגן. ועל-כן כדי לתקן ולטהר עצמו מבחינת דם נדות שהוא על-ידי פגם עין הדעת שמשם הפרוד, על-כן חוזרין אל שרשן, שזה בחינת טבילה כנ"ל, דהינו שחוזרים וטובלים במקוה מים, שהיא בחינת נהר יוצא מעדן, שהוא בחינת תשובה, שהוא בחינת פלו טוב קדם הפרוד ששם נתתקן הכל כנ"ל:

ג ועל-כן עקר מבלת טמאה בכלי מתכות ביותר מכל הפלים, כי אפלו פשוטיהן טמאים וגם חוזרין לטמאתן הושגה, עין במסכת בלים, כי שם עקר אחיות הטמאה, כי נאחזין ביותר בכלי מתכות כנ"ל. וכנגד זה יש מעלה גם כן בכלי מתכות שאפלו אם נבלע האסור בתוכם יש להם תקון בהגעלה ולבון, כל כלי כפי מה שגשמתמש בו האסור, כי כבולעו כך פולטו, כי כל

ל"א

אחד כפי מה שפגם כן ותקן בבחינת תשובת המשקל כמוכא לעיל, אבל כלי חרס אין להם שום תקון כשנבלע האסור בתוכם, כי כבר מובאר כמה פעמים שעקר אחיותם במקום שיש קדשה ביותר ששם הם פרוכים תמיד. ועל-כן עקר הטבילה בכלי מתכות ששם בחינת הפגם כנ"ל, אבל כלי חרס שאין שם פגם דקדשה והם הפך הממון, כמוכן מדברי רבנו במקום אחר (פסקין סט), שפרש 'ועפרת זהב', שהוא בחינת הממון שיצא משם החיות דקדשה שאינו נשאר עפרא בעלמא. נמצא, שעפרא בעלמא הוא הפך הממון שיש בו חיות דקדשה. ועל-כן בלים של עפר, דהינו כלי חרס אין צריכין טבילה כשיוצאין רק מרשותו של עפ"ם, כי אין הסטרא אחרא פרוכה שם לגמ' משם כנ"ל, אבל כשכבר נאחו בהם הסטרא אחרא, דהינו כשנבלע האסור בתוכם, אזי אין להם שום תקון, כי התורה העידה על כלי חרס שאין האסור יוצא משם, כי מחמת שחיותם מעט וקטן מאד כנ"ל, ומחמת זה הם קלים להשבר. על-כן כשאחזו בהם הסטרא אחרא, דהינו שנבלע בהן האסור, אזי הם נפגמים לגמרי ואין להם תקון, אבל כלי מתכות הם בהפך ממש שצריכין טבילה מחמת שפרוכין שם מאד כנ"ל. אבל אר-על-פירבן יש להם טהרה במקוה, אפלו אם נטמאו ממש ונאפלו אם נבלע האסור בתוכם, אר-על-פירבן יש

להם תקון בהנגעלה ולבון, כי מחמת שיש בהם חיות גדול מהקדושה ומחמת זה בהם חוק ביותר מכל הפלים ועל-כן אין נפגמין לגמרי לעולם, ולעולם יש להם תקון, וכמוכא לעיל (בהלכות חלב, הלכה א), שבמקום שיש קדושה יתרה, אף שיש נאחזין ביותר, אף-על-פי-כן אינו נפגם לגמרי, חס ושלום, ולעולם יש לו תקון לגדל הקדושה שיש שם. וגם כי בהם חוק מאד לסבל התקון, כי אפלו אם צריכין לבון, יכולים ללבנם באור. ועדין ישארו פלים כמות שהיו, אבל פלי תרם אין להם תקון כנ"ל, וגם אין להם כח לסבל התקון, אבל פלי מתכות יכולים לצרפם וללבנם ולתקנם, ועין בכתבי האר"י, ו"ל מבאר זאת היטב, שהקשמות הגבוהים סוף כל סוף יתתקנו כל הניצוצות שלהם אפלו אם נפלו מאד מאד למקום שנפלו אף-על-פי-כן לא יתה נאכד שום ניצוץ מהם, ענין שם:

תרב הרי הוא בחלל. עקר קבלת ממאה אפלו בכלי שני ממות, ביותר בכלי מתכות. אבנים שלמות תבנה וכו' ולא תניף עליהם ברזל, ויש להם טהרה במקנה ותקון בהנגעלה והכשר:

הלכה ב

על-פי המאמר 'חדי רבי שמעון ואמר ה' שמעתי שמעך יראתי' וכו', ענין שם כל המאמר בספר הראשון

(סיון סא):

והכלל שעל-ידי אמונת חכמים יוצא המשפט לאור, כי אמונת חכמים הוא בחינת לא תסור מן הדבר וכו' ימין ושמאל, ועל-ידי זה וזכין לבחינת משפטי אמת, כי משפט הוא עמודא דאמצעייתא, שאינו נוטה לימין ושמאל, הינו שזוכין להוציא משפטי הנהגות ישרות מכל הלמודים של התורה הקדושה, שזוכין ללמד וכו'. אבל כשפגם באמונת חכמים, חס ושלום, אינו נדון במותרות, ואינו עולין המותרות אל המוח ומסבבין את המוח עד שאינו זוכה להוציא משפטים והנהגות ישרות, רק בחינת משפט מעקל, בחינת "משפטים כל ידעום וכו'". ויש מנהיגים שלמדום מאלו המותרות וכו', ועל-ידי זה נחלש כתב ידיו וכו'. ועל-ידי זה גזרין לגרש את בני ישראל ממקומות שנתישבו שם מכבד שהוא בחינת גרוש מארץ ישראל וכו', ועל-ידי זה נלקח סוד העבור מאתנו וכו', על-ידי שנתגרשין מארץ ישראל ששם האויר נד והתבואה והפרות הגדלים שם הכל נד ונקי, וזוכים שם להוליד גופים זכים בבחינת פרי הארץ שראויים לקבל נשמה גדולה שתהיה קיימה בסוד העבור וכו'. ועל-ידי זה אין לו עצה שלמה לעולם, כי עצתו בבחינת עצת נשים עצות נבערות והכל על-ידי המותרות העולה אל הלב וכו'. וכל זה על-ידי פגם אמונת חכמים כנ"ל, אך יש מים שמטהרין מוזאת הטונפת בחינת

לקוטי הלכות

הלכות הקשר בלים ב

יורה דעה שצו

והקמתי עליכם מים טהורים וטהרתם וכו'. ואין פא לעצה שלמה וכו'. ואלו הפנים הם בחינת מי מריבה, בחינת "פלג אלקים מלא מים וכו'". ועל ידי זה נמתקין כל הצמצומים וכל הדינין וכו', כי נקללין בבחינת קדש קדשים, בבחינת אגן שתייה, ששם המתקת כל הצמצומים, בחינת "ישלח עורך מקדש וכו'", עין שם כל זה היטב היטב:

א וזה בחינת טבילת בלים, שצריכים לטבל את הפנים שקונין מן העפוי"ם. ועקר הטבילה מדאורייתא היא לכלי מתכות, כי עקר הקדשה הוא לקדש את הפלים שיהיו הפלים קדושים וטהורים, שיהיו ראויים לקבל את קדשת המאכל בתוכם, כי הכל תלוי בהפלים שהם מקבלים את האור בתוכם פידוע. ועקר תקון וקדשה של כל הפלים, הוא על ידי בחינת אמונת חכמים, כי עקר התהוות הפלים הוא על ידי אמונה, כי אמונה הוא בבחינת בלי לקבל את האור החקמה בתוכה, כי אור ה' יתברך בעצמו, כבכול, אי אפשר לקבל מחמת רבוי אור, כי הוא אור אין סוף ברך הוא ואי אפשר לקבלו כי אם על ידי כמה וכמה פלים, ועקר כלל כל הפלים של הקדשה נעשין רק על ידי אמונה, כי על ידי אמונה, שפאמינים בו יתברך בלי שום חקמה ושכל, על ידי זה נעשה בלי וכשוכה להיות חוק ותקוף פאמונתו אז וזכה אחר כך שיתנהה מבחינת האמונה

כלי, עד שיקבל בתוכו בחינת האור, עד שיזכה לאיזה השגה, והכל כפי תקוף האמונה שהיה לו. ועקר הוא אמונת חכמים, כי מעצם גדלתו ורוממותו יתברך אי אפשר לזכות אפלו לבחינת אמונה כי אם על ידי החכמים וצדיקי הדור האמתיים, שגבו על ידי נגיעתם ועבודתם ואמונתם השלמה להשיג השגות אלוקותו יתברך והם יכולים להמשיך לנו מאורו וטובו יתברך ולהכניס בנו אמונה הקדושה. וגם מהצדיקים אמתיים אי אפשר לקבל כי אם על ידי אמונה, דהיינו אמונת חכמים, שצריכין להאמין בהם פאמונה לבד, כי גם אור הצדיקים האמתיים רחוק ונבזה מאתנו מאד מאד, ואין לנו שום השגה ותפיסה בהם, ואי אפשר לנו להתקרב אליהם ולקבל מהם כי אם על ידי אמונה לבד, דהיינו אמונת חכמים, כי צריכין כמה וכמה בלים דקדשה לקבל בתוכם את אור הקדשה, ועקר הפלים נעשין על ידי אמונת חכמים, בחינת "ואמינו בה' ובמשה עבדו", כי אי אפשר להאמין בה' כי אם פשפאמינים במשה עבדו, דהיינו בחינת אמונת חכמים. וזה עקר החלוק וההבדל שבין ישראל לעפוי"ם, כי גם חכמי העפוי"ם רבם פבלם מאמינים בו יתברך, כמו שכתוב: "ישמי נורא בגוים" - דקרו ליה אלקא דאלקיא. וכמו ששמעתי מפי רבנו ז"ל שאמר (שח"ח ת"ו ר"ב. ר"ח) שחכמייהם חקרו בגדלתו

אם על-ידי פלים קדושים ומהורים שהם נעשים מבחינת אמונת חכמים פנ"ל. ובשפונגמין, חס ושלום, באמונת חכמים או נפגמין הפלים, ועל-ידי זה מפילא נפגמין המאכלים ונסתלק אור הקדושה מהם, מחמת שאין כלי לקבל בתוכו את האור. ואזי נשארו המאכלים בבחינת פסלת לבד ועל-כן עולין המותרות והפסלת ופוגמין את המח וכו' פנ"ל במאמר הנ"ל:

ג והעפ"ם שהם רחוקים מאמונת ישראל ועקר

התרחקותם הוא מאמונת חכמים, ועל-כן הם לומדים קצת תורה שבכתב, דהיינו תנ"ך. אבל תורה שבפעל פה אין לומדים כלל, כי תורה שבפעל פה זה בחינת אמונת חכמים שמשם הם רחוקים מאד.

ומחמת שהם רחוקים מאמונת על-כן אין להם פלים דקדושה וכל בליהם הם טמאים אצלנו ואי אפשר לנו לאכל מאכליגו, דהיינו מאכל ישראל, מאכל דקדושה בפלים שלהם, כי פלים שלהם הם בחינת בורות נשברים אשר לא יבילו הפנים, שאין יכולים לקבל אור קדושת המאכלים בפלים שלהם שהם בחינת כלי אין חפץ בו. וכל זה מחמת שהם רחוקים מאמונת חכמים, שעל-ידי זה עקר קדושת הפלים שאז הפלים קדושים וראויים לקבל בתוכם אור הקדושה פנ"ל:

ד ועל-כן בשקונין מהם פלים צריכים למבבלם במו מקוה שהם

יתקבד עד שאמרו שהוא יתקבד גדול ומרומם ומגשא מפל המחשבות וכו' וכו' כמו שהוא באמת, אבל אין יודעין משום מצוה של תורה, כי זה אי אפשר להם להשיג בשכל אנושי בשום אופן איוה מצוה ממצוות התורה. ומחמת זה הם רחוקים מקדושת ישראל, מחמת שלא וכו' להאמין בה' ובמשה עבדו, אבל אנחנו עם קדוש וזינו להאמין בה' ובמשה עבדו עד שזכינו לקבל תורתו הקדושה על-ידי משה עבדו נאמן ביתו. וכמו כן בכל דור ודור אי אפשר להתקרב אליו יתקבד באמת כי אם על-ידי אמונת חכמים, כי רק החכמים והצדיקים אמתיים, רק הם מומשיכים לנו אור האמונה הקדושה ורק על ידם אנו יכולים להתקרב לאבינו שבשמים:

ב ובשפונגמין חס ושלום, באמונת חכמים או נפגמין המאכלים נדון במותרות, כי על-ידי פגם האמונה נפגמין הפלים, כי עקר הפלים הם על-ידי אמונה פנ"ל. ועל-ידי פגם הפלים נפגמין המאכלים, כי בכל המאכלים יש אורות גבוהים מאד מאד בבחינת אכלו רעים תרין רעין דלא מתפרשין. בחינת והשביע בצחצחות נפשד, שהצדיק שאכילתו בקדושה בחינת צדיק אוכל לשבע נפשו, הוא גזון באכילתו מאורות הצחצחות, כמבאר בדברי רבנו ז"ל, במקום אחר. ועל-כן אי אפשר לקבל אור הגבה של המאכלים כי

לקוטי הלכות

הלכות הקשר בלים ב

יורה דעה שצמ

בחנינת מים טהורים הנ"ל, בחנינת "וְנִרְקַמְתִּי
 עֲלֵיכֶם מִיַּם טְהוֹרִים וְנִתְהַרְתֶּם וְכוּ'". כי
 עֲלֵי־יָדַי מִי מִקּוֹנֵה מִיַּם טְהוֹרִים הַנִּזְכָּר,
 עֲלֵי־יָדַי זֶה נִתְהַרְוֵן הַפְּלִים מִפְּנֵי הַמּוֹתְרוֹת
 הַנִּזְכָּר, שֶׁהוּא פָּנֵם אֲמוּנַת חֲכָמִים, פָּנֵם
 הַפְּלִים פְּנִ"ל. וְאֵז הַפְּלִים נִתְהַרְוֵן וְיִרְאוּ
 לְקַבֵּל קִדְשָׁת מֵאֲכִלֵי יִשְׂרָאֵל עֲלֵי־יָדַי תִּקְוֵן
 אֲמוּנַת חֲכָמִים שְׁנֵתִּתְקֵן עֲלֵי־יָדַי מִיַּם
 טְהוֹרִים, שְׁנִמְשָׁכֵן עֲלֵי־יָדַי הַתְּשׁוּבָה
 שְׁעוֹשֵׂינן עַל פָּנֵם אֲמוּנַת חֲכָמִים, כַּמְבָּאָר
 שָׁם בַּמֶּאֱמָר הַנִּזְכָּר:

ה וְעַקֵּד הַמְּבִילָה הִיא לְכָלִי מִתְכוּת, כִּי
 יֵשׁ שְׁבָעָה מִיּוֹ מִתְכוּת, כִּי
 אֵיתָא בְּסִפְר הַמַּעֲשִׂוֹת בְּהַמַּעֲשִׂיָה שֶׁל
 מִלְּךְ שְׁזוֹר גְּרוּשׁ בְּגוֹרֵת שְׁמוֹד וְכוּ'
 הַמְרַמְזֵת בְּקַפְיִטָל ב': "לְמָה רָגַשׁוּ וְכוּ'",
 שִׁישׁ שְׁבָעָה פּוֹכְבֵי לֶבֶת שֶׁהֵם כְּנֶגֶד
 שְׁבָעָה אֲקָלִימִים שִׁישׁ בְּעוֹלָם וְיֵשׁ שְׁבָעָה
 מִיּוֹ מִתְכוּת וְכוּ', וְעֵשֶׂה הַמֶּלֶךְ דְּמוּת
 מִהַשְׁבָּעָה מִיּוֹ מִתְכוּת שֶׁהִיוּ מְאִירֵין בּוֹ
 כֹּל הַשְׁבָּעָה פּוֹכְבֵי לֶבֶת וּמִמֶּנּוּ הָיוּ שׁוֹאֲלִין
 עֲצוֹת וְכוּ', עַנָּן שָׁם. וְכַעֲשֵׂן רָמֵז יֵשׁ בַּמֶּאֱמָר
 הַנִּזְכָּר מִעֵינן זֶה, שְׁעֵל־יָדַי סוּד הָעֵבֹר
 שֶׁהוּא מִחֶלֶד שְׁבָעָה פּוֹכְבֵי לֶבֶת, עֲלֵי־יָדַי
 זֶה זֹכֵן לַעֲזָה שְׁלֵמָה, כַּמְבָּאָר שָׁם,
 שְׁעֵל־יָדַי פָּנֵם אֲמוּנַת חֲכָמִים, שְׁעֵל־יָדַי זֶה
 גִּלְקָח סוּד הָעֵבֹר מֵאֲתַנּוּ, עֲלֵי־יָדַי זֶה אֵין
 לוֹ עֲזָה שְׁלֵמָה וְכוּ'. וְכֵן לְהַפְּדֵ בְּשׁוֹזְכֵין
 לְסוּד הָעֵבֹר, זֹכֵן לַעֲזָה שְׁלֵמָה, שִׁיּוֹדְעֵין
 לְתַת עֲזָה לְנַפְשׁוֹ כָּכֵל דְּבַר, וְכֵל זֶה
 עֲלֵי־יָדַי תִּקְוֵן אֲמוּנַת חֲכָמִים, שְׁעֵל־יָדַי זֶה

זֹכֵן לְהוֹלִיד גּוֹפִים בְּכַחֲנִית פְּרִי הָאָרֶץ, כִּי
 תִּקְוֵן הַגּוֹפִים שֶׁהֵם בְּחִינַת פְּלִים לְקַבֵּל
 אֹרֶךְ הַנְּשִׁמָּה הוּא עֲלֵי־יָדַי אֲמוּנַת חֲכָמִים
 כַּנִּזְכָּר וְהָבֵן הַיָּמֵב. כִּי הַכֵּל אַחַד וְהַכֵּל תְּלוּי
 בְּאֲמוּנַת חֲכָמִים שְׁעֵל־יָדַי זֶה נִתְתַּקְּנֵין
 הַפְּלִים וְאֵין נִתְתַּקְּנֵין הַמֶּאֱכִלִים וְאֵין עוֹלָה
 הַמּוֹתְרוֹת אֶל הַמּוֹחַ וְאֵין זֹכֵן לְבַחֲנִית אֶרֶץ
 יִשְׂרָאֵל, כַּמְבָּאָר בַּמֶּאֱמָר הַנִּזְכָּר. וְאֵין זֹכֵן
 לְהוֹלִיד גּוֹפִים בְּכַחֲנִית פְּרִי הָאָרֶץ,
 שְׂרָאוּיִים לְקַבֵּל נְשִׁמָּה גְּבוּהָה שְׁתִּתְהַיֵּה
 בְּקִיּוּאָה בְּסוּד הָעֵבֹר, וְעֲלֵי־יָדַי זֶה זֹכֵן
 לַעֲזָה שְׁלֵמָה. כִּי עַקֵּר סוּד הָעֵבֹר הוּא
 עֲלֵי־יָדַי אֲמוּנַת חֲכָמִים, כִּי אֹרֶז הַגְּדוֹל
 יִתְכַרֵּד אֵי אֶפְשֵׁר לְהַשִּׁיג מִחֲמַת רַבּוּי אֹרֶז
 וְצָרִיכֵין כְּמָה צְמִצְמוּמִים כְּיָדוּעַ, אֲבָל
 בְּשִׁמְצִמְצוּמֵין הָאֹרֶז אֵין יוֹכֵל לְהַתְּכַרֵּב
 הַצְּמִצְמוּם וְהַתְּעַלֵּם עַד שֶׁלֹּא יִדְעוּ מִמֶּנּוּ,
 חֵם וְשִׁלּוּם כָּלֵל, וְעֲלֵי־כֵן צָרִיכֵין לָזֶה צְדִיקוֹ
 וְחֲכָמֵי הַדּוֹר הָאֲמִתִּיִּים שֶׁהֵם יוֹדְעִים אֵין
 לְצַמְצֵם אֹרֶז וְיִתְכַרֵּד בְּאֶפֶן שְׁנוּכָל לְקַבֵּל
 שֶׁלֹּא יִהְיֶה רַבּוּי אֹרֶז. וְאֶף־עַל־פִּי־כֵן לֹא
 יִתְעַלֵּם הָאֹרֶז לְנִמְרֵי, כִּי הֵם עוֹשִׂין פְּלִים
 בְּהַדְרָגָה וּבְמִדָּה שְׂאִינוּ נוֹטֵה לְמִין
 וְלִשְׂמָאֵל בְּכַחֲנִית מִשְׁפָּטֵי אֲמָת, שֶׁהוּא
 בְּחִינַת עֲמוּדָה דְּאִמְצִיעִיתָה שְׂאִינוּ נוֹטֵה
 לְמִין וְלִשְׂמָאֵל, וְעַקֵּר תְּלוּי בְּאֲמוּנַת
 חֲכָמִים, שְׁעֵל־יָדַי זֶה עַקֵּר הַתְּהוּוּת הַפְּלִים
 דְּקִדְשָׁה בְּאֶפֶן שְׁנוּכָל לְקַבֵּל אֶת אֹרֶז
 הַגְּדוֹל בְּהַדְרָגָה וּבְמִדָּה פְּנִ"ל. וְזֶהוּ בְּחִינַת
 סוּד הָעֵבֹר שְׂאִינוּ נִמְסֵר רַק לְגְדוּלֵי הַדּוֹר,
 כִּי סוּד הָעֵבֹר הוּא לְקַבֵּעַ חֲדָשִׁים וְלַעֲבֹר

חכמים, כי עקר פגם הירח הוא על-ידי פגם אמונה, פירושו:

ו ואזי זוכין לכלים הקדושה פנ"ל ועקר הפלים הם בחינת כלי מתכות,

בחינת שבעה מיני מתכות, כי על-ידי אמונת חכמים, על-ידי זה זוכין שישבו ישראל בארצם, שזהו בחינת ארץ ישראל, ועל-ידי זה זוכין לסוד העבור,

ועל-ידי זה זוכין לעצה שלמה פנ"ל, כי עקר תקון הפלים הם על-ידי שבעת ימי הפגן פירושו, שהם בחינת שבעת ימי בראשית שבהם ברא ה' ותברך את כל הברואה בלה, שהיא בלה בכלל בחינת פלים לקבל אורו הגדול ותברך פירושו,

ועקר הוא ארץ ישראל, שמשם מקבלין ויזמון כל השבעה אקלימים, ועל-פיו יש על ארץ ישראל בחינת שבע קלפות שהם שבעה עממין, הפגעני והחתי וכו' שהם חופין על ארץ ישראל ואי אפשר לזכות לארץ ישראל כי אם פשטכניעין תחלה את השבעה עממין. ואז זוכין לגוף הפרה, דהינו ארץ ישראל אשר שם מאירין כל בחינת השבעה ימי בראשית, כי "תמיד עיני ה' בה וכו'", בחינת "שבעה אלה עיני ה'". ועל-פיו יוצאין משם בחינת שבעת המינין שגשתבתה בהן ארץ ישראל ושם עקר הארת כל השבעה פוכבי לכת, כי עקר אור החמה והלבנה וכל הבוכבים, עקר הארתם הוא בארץ ישראל, שהוא עקר העולם, ומשם נמשך

שנים, להשוות שנות החמה עם שנות הלבנה, שנה בחינת קדוש החדש, שהוא למלאות הלבנה מפגמתה, ולא יהיה בה שום מעוט ויהיה אור הלבנה כאור החמה וכו', כי הלבנה היא בחינת מלכות, בחינת אמונה פירושו. והחמה היא בחינת אורו הגדול ותברך, בחינת (תהלים טז), "כי שמש ויגון ה' אלקים". והלבנה נתמעטה, מחמת הפקרוג: אי אפשר לשני מלכים וכו', כי אי אפשר לקבל בעולם הנה את אורו הגדול ובהכרח למעט ולצמצמו בכמה צמצומים שנה בחינת מעוט הירח, שהוא בחינת התגלות מלכותו ותברך פירושו. ומאחר שנתמעטה, משם נאחזין הפטרא אחרא, עד שלפעמים נתמעט האור ביותר, עד שהם מעלמין, הם ושלום, האור לגמרי, עד שאין יודעין ממנו ותברך כלל. על-פיו אנו צריכין לקדש החדש למלאות הלבנה מפגמתה.

אך חקף בשותתמלא לגמרי שוב לא יהיה אפשר לקבל מחמת רבוי אור. על-פיו אין מי שידע סוד הנה כי אם חכמי הדור האמתיים, הגדולים מאוד, כי זהו בחינת סוד העבור שלא נמסר כי אם לגדולי ישראל, כי אין מי שידע זה הסוד איד לצמצם אורו ותברך באופן שנוכל לקבלו, ואף-על-פירבן לא יתעלם האור, אין מי שידע זאת כי אם חכמי הדור. וכל זה זוכין על-ידי אמונת

לקוטי הלכות

הלכות הקשר בלים ב

יורה דעה תא

כל האור והשפע לכל העולם, לכל השבעה אקלימים. ועל-כן התורה משבחת את ארץ ישראל שנוצא בה מיני מתכות, כמו שכתוב: "ארץ אשר אבניה ברזל ומררררה תחצב נחשת ואכלת ושבעת וכו'", כי שם נמצאין בחינת מיני מתכות שהם בחינת הפלים דקדושה שנמשכין משבעה פוכבי לכת, שמאירין ביותר בארץ ישראל, אשר על-ידי זה עקר השיבות הפרות של ארץ ישראל שגששתבה בהן, כי עקר תקוון המאכלים הוא על-ידי הפלים וכו' כנ"ל:

ו על-כן הפלים של שבעה מיני מתכות צריכין תקוון ביותר לטבולם ולטהרם מאחיות השבעה עממין, כי עקר אחיות העממין הוא מבחינת שבעה מיני מתכות, שהיו בחינת הצלם שהעמיד נבוכדנאצר "ראשוה די דהב טב חדוהי ודרעוהי די כסף וכו'". שהוא מרמז על פלליות האמות על כל הארבע מלכיות, כמבאר שם בפסוק (דנאל ב), כי השבעה עממין כלולין בארבע מלכיות כמו שבקדושה שבעת ימי הבגין כלולים בארבע אותיות השם פידוע, כמו כן את זה לעמית זה, שבעה עממין כלולים בארבע מלכיות. ועקר אחיותם בבחינת שבעה מיני מתכות כשאין זכין לקדש הפלים כראוי, כי עקר אחיותם הוא רק בבחינת הפלים כשאין כראוי, כי מעצם האור אין יכולין לנק רק מבחינת הפלים שהוא בחינת צמצום האור פידוע. וזה

שנאמר בעשו, "שאי נא כליד תלוד וכו'", שפרמזו על גלות ארבע מלכיות, כמו שכתוב במדרש (בראשית רבה, פרק ט), וזה ב'לוד' דיקא, כי עקר התגברותו הוא על-ידי הפלים, שהפלים נופלים אצלו, חס ושלום, בחינת חרבן בית-המקדש, שעקר החרבן היה שלקחו את הפלים, כמו שכתוב: "ואת הפלים הביא בית אוצר אלהיו וכו'". ועל-כן הפלים שיוצאין מרשותם אי אפשר לנו להשתמש בהם כי אם על-ידי מבילה ועקר המבילה היא לכלי מתכות שמשם אחיותם וכו' כנ"ל.

וכשהם נאחזין בהם אי אין עצה שלמה, כי עקר העצה משם מבחינת שבעה מיני מתכות שקדשתם מבחינת ארץ ישראל, מבחינת סוד העבור, שהוא שבעה פוכבי לכת, שמשם זכין לעצה שלמה, כמבאר במאמר הנ"ל. שעל-ידי סוד העבור זכין לעצה שלמה וכו'. כמבאר שם בסדר המאמר, ענן שם, וכמבאר בהמשעה הנ"ל, שעל-ידי שבעה מיני מתכות שמאירין בהם שבעה פוכבי לכת, על-ידי זה יודעין עצות וכו' ענן שם, כי את זה לעמית זה כמו שזה המלך עשה זאת בשבילו, כמו כן כשרשו בקדושה נמשכין עצות אמיתיות מבחינת שבעה מיני מתכות על-ידי שבעת פוכבי לכת שהם בחינת סוד העבור ועל-כן כשנפגמין חס ושלום, השבעה מיני מתכות ונמשכין אליהם, שזה בחינת פלי מתכות של עכו"ם, דהיגו הפלים שנפלו אליהם.

בחנינת: "על עמך יערימו סוד ויתעצו ובערות שלהם, בחינת "על עמך יערימו סוד ויתעצו על צפונך" (תהלים 82), אשר על זה נאמר (שם 82): "ה' הפיר עצת גוים וכו'", בחינת "עצו עצה ותפר וכו'". על-כן צריכין לטהר הפלים שיוצאין מרשותם, ועקר כלי מתכות כנ"ל, שצריכין לטהרם על-ידי מי מקנה שהוא בחינת מים טהורים הנאמרים במאמר הנ"ל, שעל-ידי זה זוכין לעצה שלמה, כמו שכתוב שם. בחינת "ולא יטמאו עוד בגלוליהם ולא יחצו עוד לשתי ממלכות". ממלכות, לשון עצות, כמו שכתוב: "מלכי אשר עלך", ע"ז שם, כי באמת הכל אחד, כי עקר המלכות הוא על-ידי עצות, ועל-כן כל מלך יש לו יועצים, כי עקר בגון המלכות הוא מבחינת עצות פדיוע למכין. ועל-כן עקר חלקת מלכות בית דוד היה על-ידי פגם העצות אשר לא רצה רחבעם לשמע לעצת הנקנים והלך אחר עצת הנגרים, כמו שכתוב שם בענין. ועקר קיים מלכות ישראל הוא על-ידי עצות דקדושה, שהוא כולל כל התורה, שהוא תרי"ג עטין דאוריתא. ועל-כן היה מקרה המלך לכתב לו ספר תורה יותר, כמו שכתוב: "והייתה עמו וכו' למען יאריך ימים על ממלכתו וכו'". ובשפוזמין, חס ושלום בתרי"ג עטין, כפי הפגם חס ושלום, כן מתגבר מלכות הרשעה, חס ושלום, ויועצים רעות חס ושלום,

מחנינת: "על עמך יערימו סוד ויתעצו ובערות שלהם, בחינת "על עמך יערימו סוד ויתעצו על צפונך" (תהלים 82), אשר על זה נאמר (שם 82): "ה' הפיר עצת גוים וכו'", בחינת "עצו עצה ותפר וכו'". על-כן צריכין לטהר הפלים שיוצאין מרשותם, ועקר כלי מתכות כנ"ל, שצריכין לטהרם על-ידי מי מקנה שהוא בחינת מים טהורים הנאמרים במאמר הנ"ל, שעל-ידי זה זוכין לעצה שלמה, כמו שכתוב שם. בחינת "ולא יטמאו עוד בגלוליהם ולא יחצו עוד לשתי ממלכות". ממלכות, לשון עצות, כמו שכתוב: "מלכי אשר עלך", ע"ז שם, כי באמת הכל אחד, כי עקר המלכות הוא על-ידי עצות, ועל-כן כל מלך יש לו יועצים, כי עקר בגון המלכות הוא מבחינת עצות פדיוע למכין. ועל-כן עקר חלקת מלכות בית דוד היה על-ידי פגם העצות אשר לא רצה רחבעם לשמע לעצת הנקנים והלך אחר עצת הנגרים, כמו שכתוב שם בענין. ועקר קיים מלכות ישראל הוא על-ידי עצות דקדושה, שהוא כולל כל התורה, שהוא תרי"ג עטין דאוריתא. ועל-כן היה מקרה המלך לכתב לו ספר תורה יותר, כמו שכתוב: "והייתה עמו וכו' למען יאריך ימים על ממלכתו וכו'". ובשפוזמין, חס ושלום בתרי"ג עטין, כפי הפגם חס ושלום, כן מתגבר מלכות הרשעה, חס ושלום, ויועצים רעות חס ושלום,

הלכה ג

ענין מבילת פלים חדשים הנקנים מן העכו"ם על-פי התורה וכוים הבגדים' בסמין ג'ו, ע"ז שם כל התורה: והכלל שאפלו בתוך ההסתרה שבתוך הסתרה וכולין למצא את ה' יתברך וכו'. וזה זוכין על-ידי עסק התורה בדבורים, שעל-ידי זה קורין את חי החיים וממשיכין החיים בהדרגה ובמדה על-ידי הפלים הנעשין מהפרשיות וסדרים ותבות ואותיות שיש בהתורה, שעל-ידי זה זוכין לדעת וכו', כי עקר החיים הוא הדעת והחכמה וכו', ואז זוכין לדעת שגם בההסתרה שבתוך הסתרה נמצא ה' יתברך וכו'. ובגנדר זה הדעת שהוא חיות מלכות דקדושה יש מלכות הרשעה, שהוא מלכות הקדעמלק וכו', שהוא מאסף קמוץ, שישם כל הניצוצות הקדושים וכו', אבל יש פח במלכות

הלכות

דקדושה להוציא בלעו מפיו ולחזור ולעשות תורה מפל הקדושות וכו' שבלע תחלה וכו' ענין שם. ומבאר שם, שכפי הגדלת הדעת, כן זוכין לפרנסה ושלשום וכו', כי פרנסה בגלל בבחינת מן בלי יגיעות ומרדות זה זוכין כפי הגדלת הדעת וזה הדעת הוא בבחינת מקנה, בבחינת מקנה של שבועות, כי מקנה הוא בבחינת דעת עליון וחסד ורחמים גדולים וכו', ענין שם כל זה היטב:

א וזה בבחינת טבילת בלי סעודה הנקנים מהעבדים, כי אכילת ישראל וקנה וקדושה ונבנה מאד, כי אכילה דקדושה היא בבחינת תורה ממש, בבחינת "ותורתך בתוך מעי", כי החיות נמשך ממי החיים תמיד, אך אי אפשר לקבלו, מחמת רבוי אור כי אם על ידי פלים הנעשים על ידי עסק התורה וכו', כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל. ועלין עקר החיות על ידי התורה, כמו שכתוב: "כי הוא חניד וכו'". כי על ידי התורה שיש בה פרשיות וסדרים וכו', על ידי זה קורין את מי החיים וממשיכין ממנו החיות, שהוא החכמה והדעת, בהדרגה ובמדה, שעל ידי זה עקר החיים כנ"ל. וזהו בעצמו בבחינת אכילה דקדושה, כי על ידי האכילה נמשך החיות כנראה בחוש. נמצא, שיש בה להמאכל להחיות את האדם. וזה מחמת שיש בה בכל דבר מאכל להמשיך ולהגביל החיות ממי החיים לתוך כל בעלי חיים שמושם עקר

החיים כנ"ל. וזה הכח ממקבלין כל המאכלים מהתורה, ועלין צריכין לאכל בקדושה על פי התורה, בבחינת "ותורתך בתוך מעי", כי דקא על ידי מצוות התורה נמשך זה הכח לתוך המאכלים שיהיה להם כח להחיות בהם נפש כל מי, להמשיך החיות ממי החיים לתוך כל בעלי חיים. כי זה הכח נמשך רק על ידי התורה, שעל דה קורין את מי החיים כנ"ל. ועלין אסור להנות מהעולם הזה בלא ברכה, כי על ידי הברכה שממכרין תחלה, על ידי זה קורין את הבורא והברך שהוא מי החיים שברך דבר זה בכח זה, שיש לו כח להמשיך החיות. ועכשיו על ידי הברכה שאנו אומרים ברוך אתה וכו' המוציא לחם וכו', או בורא פרי העץ וכו', שעל ידי זה אנו קורין את הבורא והברך וממשיכין את החיות ממנו והברך שהוא מי החיים, ממשיכין ממנו החיות על ידי דבור הברכה לתוך המאכל שרוצה לאכל, ואז דקא יש כח בהמאכל להחיות את האדם בבחינת דקדושה שהוא עקר החיות האמתי. ועלין עקר החיות והשכינה על ידי הברכה בבחינת (ויאל ב טו) "ואכלתם אכול ושבויע והללתם את שם ה' וכו'", כי עקר החיות שממנה המאכל את האדם הוא על ידי הברכה שממכרין ישראל על כל מה שאוכלין ונהנין ממנו, ומשם נשתלשל הכח גם לכל המאכלים שאוכלין העבדים, או בהמות שיחיה

אותו, כי הכל נמשך מישראל המקומין את התורה פידוע. ועל-כן באמת יש הקבל גדול בין החיות שמקבלין ישראל על-ידי אכילתם בברכה ועל-פי התורה, ובין החיות של זולתם, כי ישראל מקבלים חיות אמתי שהוא חיות דקנשה, ועל-כן רק הם נקראים "חיים" באמת, כמו שכתוב: "ואתם הדבקים בה' אלוקכם חיים בלבכם וכו'". אבל העפ"ם והרשעים גם בחייהם קרויים "מתים", כמו שאמרו רבותינו ז"ל. כי החיות שלהם אינו חיות כלל, מחמת שאין להם פח להמשיך החיות מוחי החיים בהדרגה ובמדה, שזה אין זוכין כי אם פשהאכילה הוא על-פי התורה כנ"ל. וזה בחינת "צדיק אכל לשבע נפשו ובטן רשעים תחסר", כי הרשעים אין להם פח להשיג נפשם ולהחיותה כראוי, מאחר שאינם ממשיכין כראוי החיות מוחי החיים, שזה אי אפשר כי אם על-פי התורה כנ"ל. וזה: "כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם, כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם", שעקר החיות ממוצא פי ה', שנמשך החיות מוחי החיים על-ידי הברכה שהוא בחינת מוצא פי ה'. כי באתערותא דלתתא אתער לעלא. וכשאנו מקריבין הברכה בפנינו אז נתעורר פי ה', כפככול, להמשיך החיות על-ידי הידבור בהדרגה ובמדה, שעל-ידי זה עקר החיות שיש פח להמאכל להחיות את האדם כנ"ל. וזה בחינת ההקבל שבין כל

המאכלות האסורים להמתרים, כי כל המאכלות האסורים הם בחינת אכילת עין היעצ טוב ורע, שאינו נמשך מבחינת פלים קדושים, רק מבחינת שכרי פלים שאין בהם פח להמשיך החיות מוחי החיים כראוי, אדרבא, על ידם מתגבר הסמרא אחרא ביותר, שהיא סמרא דמותא. וזה שאסרה תורה מאכלים טמאים, וכן מאכלים הקדושים ביותר אסורים גם בן באכילה, כגון אכילת קדש ותרומה לזר, כי עקר אסור אכילת מאכלים הטמאים הוא מחמת שהם נמשכין מבחינת שכרי פלים ואין פח על ידם להמשיך החיות מוחי החיים בהדרגה ובמדה כנ"ל. ועל-כן גם כל המאכלים הקדושים ביותר אסורים גם בן למי שאינו ראוי להן כפאסור חמור מאד, כי מחמת שהם קדושים בקדשה יתרה מאד אין פח בהמקבל לקבל החיות והקנשה המרבה, הנמשך על ידם. ועל כן אם ירצה לאכלם, חס ושלום, מי שאינו ראוי להם הוא גורם שבירת פלים מחדש, בחינת רבוי השמן גורם כפוי הנר. ועל-כן "כל זר לא יאכל קדש", כי אין בו פח לקבל החיות המרבה הנמשך על-ידי אכילת קדש, שזהו בחינת רבוי השמן שגורם כפוי הנר, שזהו בחינת שבירת פלים, שמושם עקר וניקת הסמרא אחרא כנ"ל, וזה שצאמר בכלאי הפרים: "פן תקדש המלאה וכו'", כי אסור בלאים הוא רק מחמת התערבות, כי כל אחד

לקוטי הלכות

הלכות הקשר בלים ג

יורה דעה תה

בפני עצמו מתר לרע, רק בשנתערבין זרעים של תבואה ושל גפן יחד אסורים, מחמת שעל ידי תערבתם אין להם כח לקבל רבוי האור הנמשך על ידי הרבה מינים משנים פאלה. ועל-כן אסורים בכחינת קדש, בחינת פן הקדש וכו', כי זהו בחינת אסור קדש שלא יהיה רבוי אור, חס ושלום, כנ"ל:

ב נמצא, שעקר קדשת אכילת ישראל הוא על ידי התורה, שעל ידי זה ממשכין החיות בהדרגה ובמדה על ידי הפלים של התורה שאז דיקא נמשך החיות על ידי המאכל בקדשה וכו' כנ"ל. וזה שמבאר שם בהתורה הנ"ל, שכפי הדעת שנמשך על ידי התורה, בן זוכין לפרנסה בחינת מן וכו', עין שם, כי הפרנסה והאכילה דקדשה בחינת מן הוא כפי הדעת שמקבלין על ידי התורה שהוא עקר החיות, שעל ידי זה דיקא יש כח בהאכילה להחיות האדם כנ"ל. וזה בחינת טבילת פלי אכילה, כי צריכין לקדש את הפלים של האכילה דיקא, כי עקר קדשת האכילה כפי קדשת הפלים שמקבלין על ידי התורה כנ"ל. ועל-כן קדשת וטהרת הפלים הוא על ידי טבילה במקנה, כי המקנה הוא בחינת דעת עליון ורחמים גדולים הנמשך על ידי הדעת הנ"ל שנתגלה על ידי התורה, כמבאר שם בהתורה הנ"ל. ועל-כן דברי תורה אין מקבלין טמאה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי התורה בעצמה היא בחינת

הדעת, בחינת מקנה שמטהרת מכל הטמאות. נמצא, שהמקנה הוא בחינת הדעת והחיות הנ"ל שמקבלין מחי החיים על ידי התורה כנ"ל. ועל-כן שם צריכין לטהר את פלי האכילה שקונין מהעפוס כדי לקבל חיות האכילה על ידי פלים קדושים שקדשתם על ידי הדעת של התורה שהוא בחינת המקנה כנ"ל, כי העקר לקדש את הפלים, כי עקר קדשת האכילה נמשך מקדשת הפלים, שזה עקר מעלת התורה שעל ידי קורין החיים מחי החיים על ידי פלים כנ"ל:

ג ועל-כן עקר הטבילה רק לכלי מתכות (גם פלי זכיות צריכין טבילה הוא רק מחמת שחיטין לכלי מתכות, כמבאר בדברי רבותינו ז"ל), כי כלי מתכות הם בחינת עשירות, כי עקר העשירות כלול במיני מתכות שמהם כל המטבעות והמזון שהוא עקר העשירות, כי שם במיני מתכות פלולים כל הגונין עלאין שהם בחינת זהב וכסף וכו', שזה עקר בחינת העשירות ומחמת זה הסטרא אחרא ברוכה מאד אחר העשירות, מחמת ששם כל הגונין עלאין, כמבאר בהתורה הנ"ל, עין שם. ועל-כן פלי מתכות שהם בחינת עשירות, ששם עקר התגברות מלכות דסטרא אחרא שהוא כנגד מלכות דקדשה, שרוצה להתגבר בתאות העשירות ולהרבות בכלים כדי לגב מהגונין הנ"ל ולהעלים, חס ושלום, הדעת הנ"ל של התורה, שעל ידי זה חיות מלכות דקדשה, כמובן ומבאר כל

יורה דעה

הכלים כנ"ל. ועל-כן הוזהר אותו על בדיקת הספין בלשון 'שא נא כליך', כי עקר הוא לתקן הכלים, שעל-ידי זה עקר קדשת המאכלים, שמתחמת זה אסורים לנו נבלות וטרפות ושאר מאכלים האסורים כנ"ל:

וזה בחינת מה שהשתמשו בכלים של בית-המקדש בסעדתו של אחשוורוש, כמו שכתוב: "ובלים מפלים שונים", כמו שדרשו רבותינו ז"ל. כי מלכות הרשעה הוא בחינת מלכות המן עמלק, כמו שמבאר בהתורה הנ"ל, ומלכות המן היה כל כחו ממלכות אחשוורוש. ועל-כן רצו להתגבר על-ידי פגם האכילה והחמיאו את ישראל בסעדתם כמו שאמרו רבותינו ז"ל, ועל-כן השתמשו אז בכלי בית-המקדש, כי רצו לפגם בהעשירות דקדשה שהוא בחינת כלי בית המקדש שעל ידם עקר המשכת כל ההשפעות לכל העולם על-ידי פלים קדושים כאלו, אבל אסור להשתמש בהם להדיוט שלא יהיה בחינת רבוי אור, חס ושלום, רק להשתמש בהם כקדש, בבית-המקדש, ואז נמשך השפע והפרנסה על ידם לכל העולם. ואחשוורוש והמן שהם מלכות הרשעה, שמתגברים כנגד מלכות דקדשה ועקר התגברותם לפגם העשירות דקדשה, חס ושלום, כנ"ל, על-כן התגברו להשתמש בסעדתם בכלי בית-המקדש, כי עקר הפגם על-ידי פגם

זה בהתורה הנ"ל. על-כן כשיוצאין הכלי מתכות מהעפרים שניקתם ממלכות דסטרא אחרא אי אפשר לאכל בהם כי אם על-ידי מבילה במקוה, כי על-ידי המקוה שהוא הדעת הנ"ל וטהרם ויוציאם מפגם העשירות, שהוא בחינת מלכות דסטרא אחרא, שהוא הפך התורה, כי נמשך עליהם קדשת הדעת של התורה על-ידי המקוה שהוא בחינת דעת התורה כנ"ל. ואז יכולין לאכל בהם מאכל ישראל, כי אז דוקא אחר המבילה יכולין לאכל בהם כקדשה, דהינו להקשיף על-ידי המאכלים החיית מחי החיים פראוי, שזה אי אפשר כי אם על-ידי קדשת הכלים דוקא כנ"ל שנומשך על-ידי התורה, שהוא בחינת המקוה כנ"ל:

ד וזה שאמר יצחק לעשו: "שא נא כליך וכי ועשה לי כמעמים פאשר אהבתי". כי יצחק הוזהר אותו שיראה תחלה לתקן בחינת הכלים כקדשה, ואז "ועשה לי כמעמים פאשר אהבתי" - מפקדין דעשה, דהינו מאכלים קדושים על-פי התורה, שזה אי אפשר כי אם על-ידי תקון הכלים כנ"ל, בחינת שא נא כליך כנ"ל. וכן דרשו רבותינו ז"ל: 'שא נא כליך', בדיק ספינד ושחט יפה שלא תאכילני נבלה. ועל-כן קרא בדיקת הספין להציל מנבלות, בשם 'פלים', כי עקר אסור נבלות וטרפות ומאכלים טמאים הוא מחמת שהם בבחינת פגם

לקוטי הלכות

הלכות הקשר בלים ד

יורה דעה

תו

הבלים, שעל ידם עקר המושכת החיות
מחו החיים כנ"ל:

ה וזה שש"ח יעקב לעשו: "עם לבן
גרתיו ותרנג"ג מצוות שמרתי וכו'
ויהי לי שור וחסור וכו'". פי עשו הוא
מלכות הרשעה, פי ממנו יצא המן עמלק,
שהם עקר מלכות הרשעה ועקר פח
מלכות הרשעה ויגן מבחינת לבן שהוא
בחינת לבן העליון, הינו האור העליון
כשאין בלים קדושים להמשיך האור
והחיות בהדרגה במדה פראוי, משם עקר
יניקת קלפת לבן ומשם יניקת מלכות
הרשעה, בחינת עשו, המן, עמלק. ועל-כן
לא הלך יעקב לבית עד שעסק
תחלה בתורה הרבה בבית שם ועבר,
כמו שאמרו רבותינו ז"ל, פי על-ידי
התורה שלמד תחלה הרבה, על-ידי זה
היה לו פח להמשיך האור הנבנה והעליון
מאד מאד, בחינת לבן העליון, להמשיכו
בהדרגה ובמדה על-ידי רבוי התורה
שלמד בקדשה גדולה תחלה. ואז לא די
שלא היה פח בלבן שיגן מרבוי אור,
להתגבר פנגד יעקב, אדרבא, יעקב
התגבר פנגדו והוציא ממנו כל העשירות
וכל הקדושות שבלע בבחינת חיל בלע
וקאנו, פי הפך ההסתרה שבתוך
הסתרה לדעת עליון מאד ונעשה
מבחינת חיל בלע וכו', בחינת תורה
שהיא בחינת אשת חיל, כמו שמבאר
בהתורה הנ"ל, שהו בחינת רחל ולא
שהוציאם מבית לבן דיקא, שהם בחינת

החיות

אשת חיל, בחינת התורה שהוציא מתוך
ההסתרה שבתוך הסתרה שניקתה
מרבוי אור, שהו בחינת לבן, ואז
כשהתגבר פנגד לבן שהוא שרש הקלפה,
על-כן מפיא יש לו פח להכניע ולבטל
מלכות עשו וכו' שיוגן ממנו. על-כן שלח
לעשו: עם לבן גרתיו ותרנג"ג מצוות
שמרתי, שזכיתי להפך ההסתרה לדעת
התורה, להמשיך החיות מלבן העליון
בהדרגה ובמדה על-ידי תרנג"ג מצוות
התורה שהם כלל התורה, ועל-ידי זה
זכיתי לעשירות דקדשה, בחינת "ויהי לי
שור וחסור וכו'", פי הוציא העשירות
מהסתרא אחרא אל הקדשה על-ידי
שהמשיך החיות מלבן העליון לתוך בלים
קדושים על-ידי התורה שבלוה מרתנג"ג
מצוות, בבחינת עם לבן גרתיו ותרנג"ג
מצוות שמרתי כנ"ל. ועל-כן שלח לו כל
זאת להודיעו שיש לו פח פנגדו, מחמת
שכבר הכניע שרש יניקתו על-ידי
שהמשיך החיות העליון על-ידי התרנג"ג
מצוות של התורה בהדרגה ובמדה,
שעל-ידי זה זכה לעשירות דקדשה,
שעל-ידי זה נכנע מלכות הרשעה
בבחינת ולחוטא נתן עיני לאסף ולגנוס
לתת לטוב לפני האלקים וכו', כמבאר כל
זה בהתורה הנ"ל, עין שם:

הלכות ד

הלכות הקשר בלים וכו' עיני ספירה
ושבעות על-פי התורה ויהי

תהו בראה לשבת יצרה, שיהיה העולם מושב מפני דעה היודעים ומפירים את רבונם על-ידי כל פרטי הבריאה. וזה בחינת כלל התורה והמצוות, שבשביל זה נברא הכל, כי כפי המצוה שמקיים איש הישראלי כמו בן הוא מוציא חלק מהבריאה מבח אלו הפעל. למושל, כשקיים מצות ציצית, או לפי הקדשה והטהרה וידיעת אלקותו ותברך שמו מושך על-ידי קדשת מצות ציצית, כמו בן הוא מתקן חלק מהבריאה ונחשב כאלו עתה הוציא זה החלק מהבריאה מבח אלו הפעל. וכן בשאר כל המצוות, ועל-פני הנה כל העולם תלוי עד ששה בסיון שקבלו ישראל את התורה, כמו שכתוב: "נמוגים ארץ וכל ישביה אנכי תפנתי עמונה סלה", כמו שדרשו רבותינו ז"ל מקרא זה על מתן תורה, שאז נתפסם ונתקנם העולם, כי קדם נפלת התורה נחשב כל העולם לתהו ובהו וכאלו עדן לא נברא כלל:

ב וזהו בחינת "אלה תולדות השמים והארץ בהבראם", ודרשו רבותינו ז"ל באברהם, כי רק בשבא אברהם אבינו לעולם שממנו התחיל המשכת דרך התורה בעולם, אז דיקא נאמר, "בהבראם", כי מאז מתחיל הבריאה כאלו אז נברא העולם. וכן אמרו רבותינו ז"ל על פסוק: "בראך יעקב". עולמי, עולמי, מי בראך? יעקב בראך, שהם כלל ישראל שכל אחד מישראל

נא פי שנים ברוך אלו" בלקוטי א', סימן ס"ו, עין שם על התורה:

כי קדם שמוציאין מבח אלו הפעל או הכח והפעל אחד וכו'. וצריך כל אחד להשתדל ולהוציא מבח אלו הפעל, לפתח הדינים שיהיה נמשך ונפתח הרוח דלתתא מן הרוח דלעלא וכו' וכו'. וכל המצוות ועבודות תלויים בזה וכו' עין שם, ולהוציא מבח אלו הפעל הוא על-ידי הדבור וכו' וזה זכין על-ידי אמת וכו'. וצריכין לעשות נקודות להאותיות והם געשין על-ידי הכסופין והחשק דקדשה, שעל-ידי זה משברין כל המניעות שבעולם אם מתנצר שיהיה לו חשק חזק כפי המניעה, כי המניעה לא באה אלא בשביל החשק וכו' וכו'. עין שם על זה היטב:

א כי כל אדם צריך לעסק בתקון הבריאה, כי הכל צריך תקון, כי אף-על-פי שה' ותברך כבר ברא את כל הבריאה, אבל הכל נברא מחסר תקון, כידוע, כי הכל נברא בשביל האדם, שהוא איש הישראלי, שהוא יעסק בתקון הבריאה ויהיה נחשב כאלו הוציא את הבריאה מבח אלו הפעל כפי תקון מעשיו על-פי התורה הקדושה שבשביל זה נברא הכל, כי כל הבריאה בגין דישתמודעין ליה כדי שיכירו וידעו אותו ותברך על כל דבר ודבר של הבריאה וכל זמן שאין אדם לעסק בזה, או נחשב כל הבריאה לתהו ובהו. ועל זה נאמר, "לא

כפי קדשָׁתו כפי קיומו את התורה כמו
 כן נחשב כאלו הוא פרא את העולם
 ונחשב שהוא מוציא מבח אל הפעל את
 הבריאה כפי מדרגתו, כי עקר תקון
 הבריאה, עקר בחינת מוציא מבח אל
 הפעל הוא להוציא הרעת והשכל
 דקדושה מבח אל הפעל, כמו שכתוב
 במקום אחר, שיש שכל בבח ויש שכל
 בפעל. ועקר השלמות להוציא השכל
 האמתי דקדושה מבח אל הפעל, לגלות
 אלקותו בעולם, שזה עקר תקון הבריאה
 וקיומו, כי כלם בחכמה עשית, כי עקר
 שלמות כל פעולה הוא שידע מי פעלו
 ועשאו, שיתקיים וידע כל פעול כי אתה
 פעלתו וכו', וכמו שכתוב: "מי פעל
 ועשה קורא הדורות מראש וכו'":

יד קל"ו

ג כי עקר השלמות שיתפתחו הידים
 ויהיה נפר ונתגלה הרוח דלתתא,
 ויצא מבח אל הפעל, מהרוח דלעלא,
 כמו שמבאר שם, אבל העקר שאחר
 התפתחות הידים שהם בחינת שתי
 הרוחות, שני הידין הנ"ל יהיו עדין גם
 אחר כך קשורים ומיוחדים בתכלית
 היחוד, שיהיה הרוח דלתתא מושך
 ומקבל חיות בכל רגע מהרוח דלעלא,
 דהינו שהרוח דלתתא בחינת פעל ידע
 ויכיר בכל פעם מי למעלה ממנו, כמו
 שכתוב: "דע מה למעלה ממך", שידע
 שכל חיותו וקיומו מהרוח דלעלא ועל-
 ידי זה נמשך עליו בכל פעם חיות מהרוח
 דלעלא, ועל-ידי זה הוא בחינת מוציא

מבח אל הפעל בכל פעם שמוציא חיות
 וקיום הבריאה מלמעלה מחדש בכל עת,
 וכל זה נעשה על-ידי קיום התורה
 והמוצות כנ"ל, כי להפך, בשחם ושלום,
 עובר עברה שאזו נסתלק החיות דקדושה
 מהפעל וחוזר למעלה ונעלם בהפך
 ונשאָר כמות בלי חיות, ואזי שורה עליו
 רוח הממאה, חם ושלום, כפי פנמו,
 ועליו נאמר, ונגזן מפריד אלוף, כי כל
 ענין הנ"ל כלול בתמונת אל"ף, כמו
 שמבאר שם, כי הרוח דלעלא בחינת יוד
 בראש, הוא יוד שעל האלף, והרוח
 דלתתא שהוא יוד בסוף, הוא בחינת יוד
 שמתחת האלף, והקו שבאמצע הוא
 בחינת ואו, בחינת פתח וכו', כמו
 שמבאר שם. ועקר השלמות כשהיוד
 בסוף מקבל מהיוד שבראש על-ידי הוּאו
 שבאמצע, אבל כשעובר עברה, חם
 ושלום, פוגם בהתפתחות הידים, כמו
 שמבאר שם, ואזי נסתלק החיות מהפעל
 ואין היוד שלמטה יכולה לקבל חיות
 דקדושה מהיוד שלמעלה. ועל-כן הוא
 נגזן מפריד אלוף, שעושה פרוז בין
 האלף, כי עקר היחוד והתקון הוא
 בבחינת והחיות רצוא ושוב, שיהיו
 נפתחין הידים שהם השני יודין. ואף-על-
 פי-כן יהיו מקשרים ומיוחדים בתכלית
 היחוד, אבל כשפוגמין, חם ושלום, שאזי
 נסתלק החיות מהפעל וחוזר ונתעלם
 בהפך, אזי נשאָר הפעל נפרד משרשו
 ושורה עליו רוח החיצוני ומקבל חיות

דרך הסטרא אחרא. והו עקר הפרוד
 בחינת נרנן מפרוד אלוף, חס ושלום,
 ועקר הפרוד והפגם הוא פגם האמונה,
 פי על-ידי כל עברה נמשך פגם האמונה
 עד שנעלם ממנו, שהפעל נמשך מהבח
 ואינו מפיר וזכר מי בראש. ועל-כן יש
 תקנה בתשובה ועקר התשובה שישוב
 מיד לשרשו בבחינת אלקה ואשובה אל
 אישי הראשון, שזכיר את עצמו אחר כל
 הפגמים שפגם בעוונותיו המרבים. אף-
 על-ידי-כן בכל מקומות ממשלתו ותברך
 ובכל מקום שנדחה ונפל לשם. גם שם
 מקבל חיות רק מה' ותברך ויקשר את
 עצמו בכל מקום שהוא לה' ותברך. וכל
 זה אי אפשר לזכות פי אם על-ידי צדיקי
 אמת ותלמידיהם שזכו לבחינת פי שנים
 הנאמר בהתורה הנ"ל. פי זה כלל, פי
 בשאדם מקלקל ופוגם, חס ושלום, אי
 אפשר לו לתקן על-ידי אותה הבחינה
 בעצמה שפגם שם, רק הוא מברך לקבל
 התקון ממקום הגבה ביותר מהמקום
 שפגם בו ועל-ידי זה יתתקן וזה עקר
 בחינת תשובה שהיא גבה מהתורה, וכמו
 שאמרו רבותינו ז"ל: במקום שפעלי
 תשובה עומדין אין צדיקים גמורים
 יכולים לעמד שם, פי אי אפשר לו לשוב
 לשרשו פי אם על-ידי שקבל חיות ותקון
 ממקום הגבה יותר. ועל-כן באמת אי
 אפשר להתתקן פי אם על-ידי הצדיק
 הגדול האמתי וכל מה שפגם וקלקל יותר
 הוא צריך רבי גדול יותר, כמו שמבאר

בהתורה 'מישרא' וכו'. ועל-כן עקר תקון
 התשובה הוא על-ידי בחינת פי שנים
 הנ"ל, דהינו כשזוכה לבוא אל הצדיק
 בכל פעם, שעל-ידי זה זוכה לבחינת פי
 שנים, כמו שמבאר שם, שעל-ידי זה
 נמשך עליו קדשה וחיית ממקום גבה
 ועליון מאוד בכל פעם יותר, ועל-ידי זה
 יכול להתתקן בכל פעם אף אם עובר
 עליו מה שעובר, כי בענין פי שנים הנ"ל
 יש דברים גנו, פי אף-על-פי שהוא גמוד
 וקטן במעלה מאוד מאוד וידע בעצמו
 שאין בו גקדה כמטה מן הים מקנשת
 ומעלת והשגת רבו, אף-על-ידי-כן דברי
 התורה הזאת אמת ויציב, פי אף-על-ידי
 כן אם הוא רגיל לפני רבו בכל פעם
 מקבל נפשו בהעלם ובאחפסאי, בחינת
 פי שנים שנמשך עליו חיות וקדשה
 מהרוח דלעלא שנמשך על רבו וכו', כמו
 שמבאר שם, שעל-ידי זה דיקא יש לו כח
 להתקנים ולהתתקן, פי ה' ותברך גדול
 מאוד ולגדלתו אין חקר והוא ותברך
 חושב מחשבות לכל ידח ממנו נדח. וכל
 מה שהאדם חותר ומתנגע למצא דרך
 לשוב לה' ותברך, אף-על-פי שאינו עולה
 בידו אין שום יגיעה נאכרת חס ושלום,
 פי לית רעיותא טבא דאחאבד. והעקר
 הוא התקרבות לצדיקי אמת ואנשיהם, פי
 עקר שלמות הצדיק האמת הוא שאינו
 עומד על מדרגה אחת, רק בכל פעם
 הוא עולה מדרגא לדרגא שהיה בחינת
 הסתלקות, כמו שמבאר שם. ומי שזוכה

לקוטי הלכות

הלכות הקשר בלים ד

יורה דעה תיא

לעמוד לפני צדיק כזה בכל פעם, נמשך עליו בכל פעם בחינת פי שנים, שעל-ידי זה מקבל חיית בכל פעם ממקום גבה יותר, כי בכל פעם נמשך עליו בחינת הארת פי שנים ממדרגה גבה פני המדרגה שזכה הצדיק לעלות ולהסתלק אליו עתה. ועל-ידי-זה אין שום קלקול ופגם שלא יוכל להתמקן, רק העקר שלא יתרחק מהצדיק לעולם, חס ושלום, בכל מה שיעבר עליו:

ד וזה בחינת ל"ג בעמר, בחינת הלולא דרבי שמעון בר יוחאי, בחינת גדולים צדיקים במיתתן יותר מבחייהם, פי הצדיק הגדול מתנגע כל ימיו ביגיעות עצומות מאד בשביל תקנות ישראל להשיבם בלם לאביהם שבשמים, אבל הפעל דבר מתגרה מאד מאד בנפשות ישראל, בפרט בסוף הגלות הארוך הפור הזה ומחמא אותם בכל פעם יותר, אבל הצדיק הזה אינו מניח את מקומו ועולה בכל פעם למדרגה גבה ועצומה יותר ויותר. ומשיג וממשיך חסדים גדולים ורחמים רבים יותר ויותר בכל פעם עד שיכול לתקן גם הפגמים והקלקולים האלו, כי כל מה שעולה למדרגה גבה יותר ומשיג גדלת הבורא ותברך יותר הוא משיג חסדו ורחמיו וטובו יותר, פי עקר גדלתו ותברך הוא רחמיו וחסדיו ותברך, כי חסד נקרא "גדלה", כמו שכתוב: "לך ה' הגדלה", זה חסד פידוע. אבל בעוונותינו הרבים, מתגבר הפעל

דבר כל כך כל כך, עד שצריך הצדיק לעלות למדרגה גבה כזאת שאי אפשר לעלות אליה בחיים חיותו בשום אופן, על-כן התברר שיתמקן בשביל זה ואז עולה למקום שעולה, עד אשר לא ישקט פי אם פלה הדבר, שיגמר מה שהתחיל, שיתקן הכל יהיה איד שיהיה. וזה בחינת (ישעיה טו): "הצדיק אבד ואין איש שם על לב, ואנשי חסד נאספים, באין מכון פי מפני הרעה נאסף הצדיק", שעקר הסתלקות הצדיק היה מפני הרעה, שהדור קלקלו כל כך עד שאי אפשר לתקנם פי אם על-ידי הסתלקותו כנ"ל, אבל על-ידי הסתלקותו יתמקן הכל, כל מי שצדקה להתקרב לתורתו הקדושה, שהשאר על-ידי ספריו הקדושים ותלמידיו הנשורים שקבלו ממנו בחינת פי שנים כנ"ל. אף-על-פי שהם קטנים במעלה וכנ"ל, אף-על-פירכן הארת בחינת פי שנים, שהוא בחינת הארת הרוח דלעלא שנמשך בכל עת שעלה ונסתלק מדרגא לדרגא, בפרט בחינת הארת הרוח דלעלא שנמשך בעת הסתלקותו ממש, זה אינו נפסק לעולם, פי גדולים צדיקים במיתתן יותר מבחייהם. וזהו תקף השמחה של הלולא דרבי שמעון בר יוחאי ביום הסתלקותו הקדוש, אף-על-פי שלכאורה היה ראוי לבכות מאד ביום הסתלקותו, אך אף-על-פירכן נזהגין לשמח מאד ועקר השמחה הוא שאנו שמחים בהשארת

תורתו הקדושה, שהשאייר לנו ספר היהור
 הקדוש, שעל-ידי זה יפקון מגלותא. ועל-
 פן עקר קיום העולם הוא בזכות הצדיקים
 שזכנו עפר, כמו שכתוב ביהור הקדוש:
 אלמלא תפלת הצדיקים שמתו
 שמתפללים על החיים לא היו מתקיימא
 עולמא. ועל-פן אפלו משה רבנו עליו
 השלום, בשהתפלל על ישראל בקש
 בזכות אבות, כמו שכתוב: "זכר לעבדך
 לאברהם וכו'". וכן עקר גאולת מצרים
 היה בכח עצמות יוסף, כמו שכתוב:
 "ויקח משה את עצמות יוסף עמו", כי
 בסוף הגלות מתגברת הסטרא אחרא
 ומתפשטת לארץ ולרחב כל קד, בבחינת
 "ויהי כי הקשה פרעה לשלחנו וכו'", עד
 שאי אפשר להכניעה ולהשפילה כי אם
 בכח הצדיקים שנסתלקו, שהם גדולים
 במיתתן יותר מבחייהם, שעולים עד אין
 סוף ונמקרים ישועות ישראל בשלמות.
 מה שלא היו יכולים בחייהם, בפרט עתה
 בסוף הגלות האחרון הארץ המד הזה,
 שאין לנו על מי להשען כי אם על אבינו
 שבשמים ועל זכות וכן כל הצדיקי אמת
 שזכנו עפר וכו'. וכמו שכתוב: "מוכתי
 כל עליך לקדושים אשר בארץ המד
 ואדירי כל חפצי בם":

לנקדת האמת. וכמו שמבאר שם ענין זה
 באריכות בהתורה הנ"ל עין שם. וזה
 בחינת עמר שעורים וספירה קדם קבלת
 התורה, כי על-ידי הנפת העמר שעורים
 ממשכין קדשה על ישראל שיהיה להם
 כח לשבר כל המניעות העצומות
 המשתמחים בכל פעם למגע להתקרב
 לנקדת האמת, כי שעורים מאכל בהמה
 שהיא העדר הדעת, שהוא בחינת
 מניעות, כי עקר כל המניעות הם מניעות
 המוח, כמו שמבאר במקום אחר, כי מי
 שיש לו ישוב הדעת אמתו ואינו רוצה
 להטעות את עצמו בודאי יבין היכן
 האמת ובודאי לא יהיה נחשב לו שום
 דבר למניעה אף אם יעבר עליו מה,
 וישבר הכל על-ידי חקף חשקו וכסופו
 ורצונו החזק אל האמת, כי המניעה הוא
 רק בשביל החשק, כמו שמבאר שם.
 ועל-ידי הנפת העמר שעורים זוכין לזה
 להמתיק הדינים, לכפול המניעות, להניף
 המניעות, בחינת שעורים, למעלה,
 שיתהפכו כל המניעות לחקף החשק
 והרצון, שעל-ידי זה ישבר כל המניעות
 ויתקרב אל הקדשה שהוא בחינת קבלת
 התורה בשבועות, כי עקר קבלת התורה
 היה על-ידי בחינת "ומשה נגש אל
 הערפל אשר שם האלקים", שהוא בחינת
 שבירת המניעות על-ידי הדעת, שיודעין
 שגם בהמניעה בעצמה, נסתר ה' ויתברך,
 כמו שמבאר בסיומן קמ"ו על פסוק זה,
 עין שם בלקוטי חלק א':

ה אב"ל אי אפשר לנו ולקבל מהשארית
 תורתם הקדושה של הצדיקי
 אמת כי אם על-ידי שבירת מניעות,
 על-ידי עצם החשק והכסופין להתקרב

ו זזה בחינת ספירה שסופרין הימים לעמור, כי כל התהוות הימים הם בחינת מוציא מנחם אל הפעל, כי שבועה שבועות של ימי הספירה הם כנגד שבועת ימי בראשית שכל יום כלול מושבעה. ובכל יום היה בו בריאה מיוחדת שהוא בחינת מוציא מנחם אל הפעל. ועל-כן צריכין לבנו בכל יום לתקן הבריאה שהיה באותו היום, כמובן בפנינו, לבנו בכל יום מהשבוע כפי הבריאה שהיה באותו היום. ועל-כן היו אנשי המעמד עוסקין בכל יום בפרשת בראשית והיו קורין הבריאה של אותו היום, כמו שאמרנו רבותינו ז"ל, כי עקר הבריאה שבכל יום משבעת ימי בראשית, היה בשביל ישראל שעסקו בתורה, שעל-ידי זה יהיה עקר תקון הבריאה שבכל יום, שאז דוקא יהיה נחשב כאלו אז יצא מנחם אל הפעל חלקי הבריאה שבאותו היום וכנ"ל. ועל-כן קדם מתן תורה סופרין הימים לעמור להמשיך תקון השבעה ימים שבהם היתה כל הבריאה לתקן ולקבד הימים שנוכל להוציא בהם קדשות כל הבריאה מנחם אל הפעל, שזה זוכין על-ידי הנפת העמור, כי אי אפשר להוציא כל הדברים שבקדשה מנחם אל הפעל, שעל-ידי זה עקר יציאת כל הבריאה מנחם אל הפעל כנ"ל כי אם על-ידי שבירת מגיעות כנ"ל, שזה זוכין על-ידי הנפת העמור שעורים כנ"ל. ועל-כן סופרין כל הימים לעמור

קדם מתן תורה, כדי שנופה להמשיך מחדש כל שבועת ימי הבריאה שבהם יצאה הכל מנחם אל הפעל לקשר בלים לבחינת הנפת העמור, שהוא בחינת שבירת מגיעות, שעל-ידי זה נופה לקבלת התורה, שעל-ידי זה עקר יציאת כל הבריאה מנחם אל הפעל, כי כל העולם תלוי עד ששה בסיון וכו' וכנ"ל:

ו זזה בחינת מבילת בלים. וזה בחינת עצם מעלת מבילת מקנה של ישראל, שאי אפשר ליצאת מממנה לטהרה כי אם על-ידי מבילת מקנה, כי מבאר בתהורה הנ"ל שכל המצוות ועברות תלויות בזה, בענין מוציא מנחם אל הפעל הנ"ל, ענין שם. ולבאר הענין קצת, כי מבאר שם, שכל אדם יש לו חיות למטה וחיות למעלה, שהם בחינת הרוח חיים דלתמא והרוח חיים דלעלא, שזה בחינת נח נח, נח לתמא, נח לעלא. והם בחינת השני יודין המבארים שם אחר כך שהם בחינת יוד בראש יוד בסוף, שהם בחינת שתי הדיים שבהם נבראו שמים וארץ וכל אשר בהם, שהם בחינת כח ופעל. ועקר חיות של כל אדם הוא על-ידי שהרוח דלתמא מושך ומקבל חיות דרך הקדשה מהרוח דלעלא. וזה זוכין על-ידי תורה ומצוות שהם עקר החיים, כמו שכתוב: "כי הוא חיך וארך ימים", כי עקר החיות שנקראים חיים באמת, הוא לקבל ולהמשיך תוספות רוח חיים דקדשה

תק"ח

מלמעלה בכל עת, בכחינת "כי ארד ימים ושנות חיים ושלום יוסיפו לך", "יוסיפו לך" ד"קא פנ"ל. וזה אין זוכה בשלמות, כי אם הצדיקים האמתיים שמקיימים כל התורה בשלמות בתכלית המעלה, שעל ידי זה יש להם כח לקבל תוספות רוח חיים דקדושה מלמעלה בכל עת, ועל ידי זה מתאחד ומתקשר הרוח דלתתא עם הרוח דלעלא בקשר אמין תמיד ונמשך עליו רוח חיים מהרוח דלעלא להרוח דלתתא בהדרגה ובמדה באפן שיוכל לקבל כל ימי חייתו ולא יסתלק, חס ושלום, על ידי זה, על ידי רבוי האור, כי עצם החיות של הרוח דלעלא אי אפשר לקבל בזה העולם בזה הגוף כלל. במבאר שם בתחלת התורה הנ"ל, רק על ידי תורה ומצוות מתקנים בחינת פלים בקדושה ובטהרה באפן שיוכל לקבל החיות מהרוח דלעלא פראוי במדה פנ"ל. וזה בחינת התפתחות הנדים בקדושה, בחינת פותח את תידי, וידיד המבאר שם, שזהו בחינת מוציא מבח אל הפעל, שמוציא החיות בכל פעם מהיוד בראש, שהוא בחינת הרוח דלעלא להרוח דלתתא שהוא בחינת יוד בסוף. והצדיק הולך בכל פעם מדרגא לדרגא וממשיך בכל פעם חיות מבחינת גבה יותר, כי גם היוד בראש בחינת הרוח דלעלא שהוא בחינת כח נחשב בחינת יוד בסוף, בחינת רוח דלתתא, בחינת פעל נגד המדרגה שלמעלה ממנה, כי בענין כח ופעל יש

כמה בחינות אפלו בנשמיות, מפל שכן ברוחניות, כי יש בחינת כח ופעל אצל השכל, כי יש שכל בכח ויש שכל בפעל פנ"ל. וכן יש כח ופעל בגופים גשמיים, למשל חתיכת עץ קדם שעושים ממנה הכלים שיכולים לעשות ממנה, או נחשבים אלו הכלים בכח, ואחר כך כשעושים הכלים מהעץ נחשב שיצא מבח אל הפעל, אבל בודאי כל העץ כלו הוא בחינת פעל נגד הכח שהיה בו בתחלה. וגם פנימיות הרוחני של העץ שהוא עקר הכח של זה העץ גם הוא נחשב בחינת פעל נגד המדרגה שלמעלה ממנו, כי כל חיות הצומח נחשב בחינת גשמי, בחינת פעל נגד חיות הפעל חי שנבנה ממנו, שנחשב נגדו בחינת כח, בחינת חיות דלעלא, כי חיות הפעל חי הוא מבחינת בריאה, וחיות הצומח מבחינת יצירה, וחיות בריאה נגד חיות דיצירה הוא בבחינת חיות דלעלא נגד בחינת חיות דלתתא, שהם בחינת כח ופעל פנ"ל. וכן מדרגא לדרגא עד למעלה מעלה, עד תכלית המעלה עד אין סוף ברוך הוא. והצדיק עולה בכל פעם מדרגא לדרגא ומקבל חיות מבחינת גבה יותר, וכשעולה מדרגא לדרגא או הוא בחינת הסתלקות, ואז יורד הרוח דלעלא ונתאחד בו הרוח דלתתא, ועל ידי זה נסתלק ממנו וזוכה לקבל אחר כך חיות ממדרגה גבה יותר ואז יכולים התלמידים לקבל ממנו בחינת פי שנים, דף קל"ט

לקוטי הלכות

הלכות הקשר בלים ד

יורה דעה

תמו

כמו שמבאר שם, עין שם, אבל מחמת שאין עדין לא הגיע זמנו להסתלק ולמות ממש, רק להסתלק מדרגא לדרגא על-פני אינו יורד הרוח דלעלא לגמרי, כדי שלא יסתלק וימות, חס ושלום, רק שיורד באופן שיסתלק חיותו מדרגא לדרגא וישאר בחיים. וכן בכל פעם שעולה ומסתלק מדרגא לדרגא עד שפוגע זמנו להסתלק ממש, אזי יורד הרוח דלעלא לגמרי ומתאחד עמו הרוח דלתתא ועל-ידי זה הוא מת ומסתלק מן העולם. ואז עקר המושכת פי שנים לתלמידיו למי שזוכה לראות אותו לקח מאתם, כמו שמבאר שם, אבל באמת הצדיק גם בעת מיתתו והסתלקותו ממש אינו מסתלק מן העולם לגמרי, חס ושלום, כי עדין נשאר בהעלם חיות נפלא בתוך גופו הקדוש והנורא שהוא בחינת הכלא דגרמי שנשארו אפלו אצל כל אדם, שעל-ידי זה מקבל ענישו ושקרו. אך אצל אדם פשוט, מכל שכן בשממת עם עברות, חס ושלום, בלא תשובה, אזי זה החיות נעקר משרשו ואינו יכול לחבר הנפש עם הרוח וכו', שזהו בחינת ברת, חס ושלום, ועל-ידי זה עקר ענישו ואפלו מי שאינו חוב ברת, רק שאינו מוכף כראוי הוא צריך לסבל יגיעות ומרירות הרבה קדם שזוכה לתור ולקשר זה החיות לשרשו, אבל הצדיק, בפרט הצדיק הגדול במעלה שובד עצמו מכל וכל הוא אינו מת כלל, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי צדיקים במיתתן קרויים

חיים, כי גם אחר הסתלקותו מקשר ומיוחד בחינת חיות גופו, שהוא הכלא דגרמי בעצם חיות דקדושה ומקשר ומיוחד כל חיותו עד לעלא לעלא וכו'. ואז הוא עוסק בתקון נפשות ישראל יותר מבחינו מחמת שאין עולה בכל פעם למדרגות גבוהות ונפלאות ונשגבות כל כך עד שיכול לתקן הכל:

וזה בחינת מעלת קברי הצדיקים אמתיים, כי שם על קברו שורה השארת נפשו הקדושה במבאר בכתבי הארי ז"ל, ונפשו קשורה למעלה למעלה, כי אחר הסתלקותו אז עקר התדבקות הרוח דלתתא בהרוח דלעלא, כי בחיים היה בלתי אפשר שיורד הרוח דלעלא לגמרי וכו'. ואז הוא עקר המושכת פי שנים כנ"ל ועל-ידי זה הכל יכולין להתתקון, כי עקר התקון על-ידי המושכת פי שנים, כי מי שקלקל אי אפשר להתתקון על-ידי זה החיות בעצמו, שפגם בו, מאחר שלשם הגיע פגמו וההכרח להמשיך תקונו ממקום הגבה, שזה עקר בחינת תקון התשובה, שעקר התקון נמשך ממקום הגבה ביותר. וכן כל מה שפגם יותר ויותר, חס ושלום, הוא צריך להמשיך התקון ממקום הגבה עוד יותר. עד שיש שפגמו כל כך, בפרט עתה בדורות הללו שאי אפשר להם להתתקון כי אם על-ידי פח הצדיקים שוכני עפר, שעל-ידי שבאים על קבריהם הקדושים, יכולים להמשיך שם בחינת הארת פי

הא אית

שנים, שנמשך מבחינה גבה ועצומה מאד, שעל-ידי זה גם הוא יכול להתחמק אפילו אם הוא כמו שהוא, כי הצדיק גם אחר הסתלקותו הוא גם בן עולה ומסתלק בכל פעם מדרגא לדרגא גבה יותר בבחינת ילכו מחיל אל חיל, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: 'צדיקים אין להם מנוחה וכו'', ובשעת הסתלקות יכולין לקבל פי שנים. ועל-כן בכל פעם שבאים על קברו הקדוש יכולין לקבל בחינת הארת פי שנים ממקום גבה מאד, שעל-ידי זה גם הוא יכול להתחמק, אבל העקר שצריכין לשבר מניעות הרבה קדם שזוכין לזה, לבוא אליו, פי המניעות רבים ועצומים מאד בלי שעור ועקר הוא מניעת הפה. וגם מה שיש שאינם מאמינים בעצמם שהם יוכלו לקבל תקון לפי עצם רבוי קלקולם בכל פעם בלי שעור, אף-על-פי שתולין הקלקלה בעצמם גם זה הוא בחינת מניעת הפה, שאינם מאמינים בגדלת חסדי ה' והברך אשר לא תמנו ולא בלו לעולם, ובגדלת הצדיקו אמת שיש להם פח לתמן הכל בכל פעם וזהו איד שיהיה, בפרט אחר הסתלקותם שעולים בכל פעם למדרגות עצמות כל כך וממשיכים חסדים נפלאים חדשים בכל פעם עד שכל מי שחפץ לקבלם יכול לזכות על ידם ולהתחמק אף אם הוא כמו שהוא:

רבותינו ז"ל, לשון שנים, הינו שעקר התקון על-ידי בחינת פי שנים הנ"ל, וזה בחינת ממרחק תביא לחמה, שעקר התקון צריכין לקבל ממרחק, מבחינה הגבה ורחוקה ממנו מאד, וכל מה שקלמל יותר הוא צריך לקבל התקון מבחינה הגבה ורחוקה יותר ויותר. ועל-כן אי אפשר להתחמק פי אם על-ידי הצדיק הגדול במעלה יותר. וכל מה שהוא חולה ביותר הוא צריך רבי גדול ביותר, כמו שמבאר בהתורה "מישרא" (סין ל), כי צריכין לזה רבי גדול שיהיה צדיק וחסם בהכמה אמתית במעלה מכללת ועצומה מאד מאד, שידע איד להתמיד תקונו מבחינה גבה ורחוקה מאד באפן שיוכל לתמן מקלמל כמותו. וזהו בחינת "מרחוק ה' נראה לי", 'מרחוק דיקא וכנ"ל. וזהו בחינת: "אתה ידעת שבתו יקומו בנתה לרעי מרחוק". וזה בחינת "אנכי לה' אנכי אשירה", ופרש רש"י: אנכי אנכי כפול, שמעתי מדרש אגדה, קפח הקדוש-ברוך-הוא שכר תבור וכרמל וכו' אמר להם הקדוש-ברוך-הוא, סוף שאני פורע לכם כפלים, נאמר בסיני אנכי ה' אלקיך, בתבור יאמר אנכי אנכי וכו', וככרמל יאמר כפול ה' הוא האלקים וכו', פי דבורה הנביאה החזירה את ישראל בתשובה, שעל-ידי זה היתה תשובתם או, כמו שכתוב שם תחלה: "כפרע פרות בישראל בהתנדב עם וכו'". ופרש

ח וזה בחינת לא תירא לביתה משלג כי כל ביתה לבש שנים. ודרשו

לקוטי הלכות

הלכות הקשר בלים ד

יורה דעה

תיו

רש"י: בהתנדב לבם לתשובה וכו'. ועל פן אמרה אחר כך בשרתה: אנכי אנכי – כפול בחינת פי שנים הנ"ל, פי עקר תקון התשובה הוא על-ידי בחינת פי שנים כנ"ל. וכן אליהו שהיה צריך להחזיר את ישראל בתשובה, לבטל העבודה זרה ולהודיעם פי ה' הוא האלקים, על-כן היה עקר התקון על-ידי שהמשיך בחינת פי שנים, בחינת ה' הוא האלקים, ה' הוא האלקים שתי פעמים. וזה פי יראה פי אולת יד ואפס עצור ועוזב וכו', שנאמר על ימינו אלה, על סוף הגלות האחרון המר הזה שהצרות מתחדשות מאד, רחמנא לצלן, ואין מי יעמד בעדינו וכו'. ואין לנו על מי להשען כי אם על אבינו שבשמים ועל פת וכות הצדיקים שזכני עפר כנ"ל. וזהו שפטים שם: "ראו עתה כי אני אני הוא", אני אני דיקא שתי פעמים, אני בחינת פי שנים הנ"ל. וזהו גם כן בחינת אנכי אנכי הוא מוחה פשעיו למעני וכו' שתי פעמים אנכי וכנ"ל, כי מחילת עוונות שהוא עקר ישועת ישראל, הוא על-ידי בחינת פי שנים וכנ"ל. וזה בחינת שתי הלחם של שבועות, וזה בחינת משנה לחם של שבת, וזה בחינת לכן בארצכם משנה יירשו. וזהו בחינת "פי כפלים לתושיה". כי הצדיק זוכה תמיד לבחינת פי שנים, כי אף-על-פי שזה המקרא "ויהי נא פי שנים ברוחך אלי" נאמר על התלמיד. וכמו שפרש הענין אדוננו מורנו ורבנו

ו"ל, בהתורה הנ"ל שעל-ידי הסתלקות הצדיק באיזה בחינה מקבל התלמיד בחינת פי שנים וכנ"ל, אף-על-פי-כן בודאי גם הצדיק בעצמו זוכה או לבחינת פי שנים בבחינה גבה ונשגבה מאד, פי הוא עולה ונסתלק למדרגה גבה יותר ויותר שהוא בחינת פי שנים ממש נגד המדרגה שבתחלה, רק שגם התלמיד מקבל איזה הארת פי שנים ברוחו של רבו שנקרא פי שנים נגד רוח רבו שבתחלה, כמו שמבאר שם. אבל עקר פי שנים זוכה רבו בשלמות בכל פעם ועל-ידי זה ממשיך תקונים נפלאים לכל המקרכים אליו, על-ידי שמאיר עליהם גם כן בחינת הארת פי שנים, שעל-ידי זה עקר תקונם. כי אי אפשר לתקנם על-ידי השגות נמוכות כי אם על-ידי הארות והשגות עצומות שהם בחינת פי שנים וכנ"ל:

ט וזה בחינת קדשת שבתות וימים טובים וראש החדש שיש בהם קרבן מוסף וכן כל הימים שיש בהם תוספות קדשה כי כל יום שיש בו תוספות קדשה זה בחינת פי שנים נגד יום חל, שעל-ידי זה עקר התקון. ועל-כן עקר שלמות איש הישראלי להמשיך קדשת שבת בכל ימי החל, כדי להמשיך בחינת הארת פי שנים גם בימי החל וכנ"ל. ועל-כן צריכון להשלים פרושיותיו שנים מקרא ואחד תרגום, כי דיקא על-ידי שנים מקרא, בחינת פי שנים,

יכולים לתקן ולברר בחינת התרגום שהוא בחינת עין הדעת טוב ורע, ששם עקר הברור והתקון, פי משם כל יניקת הסמרא אחרא, שעל-ידי זה באים כל הקלקולים, חס ושלום, ושם צריכין לברר ולתקן (כמו שכתוב בהתורה "תפילה להקבוק", סוף י"א). ועקר התקון על-ידי בחינת פי שנים שהוא מתקן ומברר כל הפגמים שבאים על-ידי עין הדעת שהוא בחינת תרגום, וזה בחינת שנים מקרא ואחד תרגום וכנ"ל:

י וזה בחינת ה' פעלך בקרב שנים תייהו בקרב שנים תודיע ברנן רחם תזכור. 'בקרב שנים', דרשו רבותינו ז"ל: אל תקרי 'שנים' אלא 'שנים', הינו בחינת פי שנים הנ"ל. והוה בחינת פעלך, הינו הפעלה של ה' ותברך שהוא כלל הבריאה שהוציא מנח אל הפעל בשביל ישראל שקנימו התורה וימשיכו חיים וקיום מלמעלה לכל פרטי הבריאה, שזה עקר בחינת מוציא מנח אל הפעל המוטל עלינו בני אדם לעסוק בעולם המעשה הנה פנ"ל. ועל זה מבקש חבוקוק: "ה' פעלך בקרב שנים תייהו", שה' ותברך יעזרנו, שימשיך חיות על-ידי בחינת פי שנים לכל הפעלה של זה העולם. והוה פעלך, הינו הפעלה שהיא כלל הבריאה בקרב שנים, אל תקרי 'שנים', אלא 'שנים', בחינת פי שנים הנ"ל, 'תייהו' שנופה על-ידי תפלותינו שה' ותברך ימשיך חיים על-ידי בחינת פי שנים לכל

הפעלה שהוא כלל העולם, שזהו עקר בחינת מוציא מנח אל הפעל פנ"ל. ועקר החיות הוא הדעת דקדושה, להמשיך הארת השכל והדעת דקדושה מנח אל הפעל, עד שנוכל להודיע לכל בני אדם גדלו וממשלתו ותברך, שהוא ותברך פעל ועשה וברא הכל יש מאין המחלטה והוציא כל הבריאה, בכלל ובפרט, מנח אל הפעל, שיקים: "וידע כל פעול פי אתה פעלתו ויבין כל יצור פי אתה יצרתו וכו'", שזה עקר בחינת מוציא מנח אל הפעל פנ"ל. והוה בקרב שנים תודיע, שעל-ידי בחינת פי שנים הנ"ל תודיע לכל באי עולם פי אתה מושל בכל, וכל הפעלה נמשך מאתך לכה, שיקים "וידע כל פעול וכו" פנ"ל. וכל זה נמשך מהמתקנת הרגו והחרון אף שצריכין לבררו עד שיהיה נעשה מנמו רוח אוירי וכו', שהוא בחינת רוחו של משיח וכו', שעל-ידי זה וזכין אחר כך להוציא מנח אל הפעל, כמבאר שם היטב בהתורה הנ"ל, ענן שם. והוה שפיים: "ברגו רחם תזכור", הינו בחינת המתקנת הרגו והחרון אף לרחמנות, שעל-ידי זה נמשך כל הנ"ל עד שמוציאין מנח אל הפעל, שזהו בחינת ה' פעלך וכו' וכנ"ל:

יא וזהו בחינת שלש עשרה מדות של רחמים שמתחילין, ה' ה', שזהו בחינת פי שנים הנ"ל, שעל-ידי זה עקר המשכת רחמו הגדולים והמרבנים מאד מאד, שעל-ידי זה עקר מחילת עונות

לקוטי הלכות

הלכות הקשר בלים ד

יורה דעה תיט

אפלו אם קלקל כמו שקלקל, חס ושלום, וכמוכן בזה הקדוש על פסוק זה ה' ה', שהזכיר שני פעמים ופסיק ביניהם ופרש, כךמאה שלים בתראה שלים יתיר, ענין שם. הינו שקדשת השם השני הוא גבה בשלמות יותר מהשם הראשון. ועקר השלמות בענין שמותיו הקדושים יתברך הוא רק בענין הארת והמשכת חסדיו ורחמיו למטה, כי ה' אחד ושמו אחד ואין בו שום שנוי, חס ושלום, כמו שכתוב: "אני ה' לא שנית", רק השנויים שבין שמותיו יתברך, שזה השם גבה יותר מחברו עד שכתב בזה הנ"ל, שאפלו שני שמות הו"ה הנ"ל יש פסיק ביניהם, להורות שהשני בשלמות יותר מהראשון, ועקר המעלה והשלמות זה על זה הוא רק בענין רבוי הרחמים ובטול והתקנת הדינים שהם בחינת רגו וחרון אף, חס ושלום, כמוכן בכל פתחי האר"י ז"ל, שכל מה שהבחינה והמדרגה גבה יותר שמאירין שם שמות גבוהים יותר, שם הדינים מתמעטים והרחמים מתרבים שם יותר. וזה מעלת הצדיקים הרמים והגבוהים מאוד שעולין בכל פעם למדרגות גבוהות יותר עד שפירין גדלתו וגדלת שמותיו יתברך יותר ויותר, עד שממשיכין רחמים גדולים וחדשים בכל פעם באפן שיוכלו לכפר עוונות ישראל ולהשיכם בתשובה, אף בעת שקלקלו מאוד מאוד כמו בעת העגל שאז קלקלו ישראל הרבה, ומשה רבנו בעצם

כחו התגבר בתפלתו ומסר נפשו עד שעלה למקום שעלה, עד שגלה לו ה' יתברך מדת רחמיו וטובו מה שלא נתגלה לו מתחלה שהם בחינת שלש עשרה מדות של רחמים וזהו עקר בחינת פי שנים של הצדיק שמשיג עתה השגה גבה ביותר ויותר מתחלה, שהוא בחינת פי שנים וכנ"ל:

וזהו בחינת ה' ה' אל רחום וחנון וכו', שעקר רבוי רחמיו יתברך משיגין על-ידי בחינת פי שנים וכנ"ל, וזה שאמרו רבותינו ז"ל: ה', קדם שייחטא האדם, ה', לאחר שייחטא, הינו קדם שייחטא מספיק לו הרחמנות הנמשך משם הו"ה הראשון, כי שם הו"ה ברודק הוא, הוא בחינת רחמים גדולים בידוע, אבל אחר שייחטא האדם אז נמשך עליו רחמים על-ידי שם הו"ה השני, שהוא שלים יתיר, כמו שכתוב בזה הנ"ל, כי אחר החטא אין מספיק להאדם הרחמים הנמשכין מהשם הראשון, רק ה' יתברך מרחם עליו ברחמים רבים וגדולים ביותר הנמשכין מה' השני, שהוא שלים יתיר וכנ"ל. וכל זה בכח הצדיקים הגדולים שיכולין להמשיך בחינת פי שנים לכל המקרבים, שעל-ידי זה אין שום יאוש בעולם כלל, כי כחם אינו נפסק לעולם ובכל פעם שבאים אליהם אף אם הוא כמו שהוא הם ממשיכים תקונים ורחמים רבים ממקום גבה יותר ויותר, כי חסדי ה' לא תמנו ולא כלו רחמיו לעולם:

יב וזה בחינת מבילת מקוה, שעל-ידי זה כל הטמאים יוצאין ממקוה לטהרה, כי כל הטמאות שהם בחינת עברות, שעל ידם שורה רוח הטמאה, חס ושלום, בלם נמשכין על-ידי פגם התפתחות הדיים, שהוא בחינת פגם מוציא מבח אל הפעל דקדושה, פגם בחינת פי שנים הנ"ל, כמובן ומבאר בהתורה הנ"ל, כי על-ידי כל עברה, חס ושלום, נסתלק הרוח חיים דלתתא ונתעלם למעלה וחוזר ונתעלם הפעל בהבח בבחינת הסתרה ואזי שורה עליו בחינת רוח הטמאה שהיא בחינת חיות שנפרד משרשו מבחינת רוח דלעלא, בחינת "נגזן מפריד אלוף", שהוא בחינת חיות דסטרא אחרא שנמשך דרך העלמה והסתרה, שזה החיות הוא בחינת מיתה, בחינת רשעים בחייהם קרויים מתיים. ועל-כן התקון על-ידי מבילת מקוה מים, כי מאחר שנטמא ונסתלק החיות מהפעל ונסתר ונתעלם בהבח כנ"ל, הוא צריך לחזור ולעלות לתחת השמש, לבחינת הכח, לבחינת הרוח דלעלא לחזור ולפתח שם הפתח דקדושה בחינת התפתחות הדיים הנ"ל, לחזור ולהוציא מחדש מבח אל הפעל, שזהו בחינת תשובה שהוא בחינת פתח חרטה שצריך לחזור לשמשו, לחזור ולהמשיך בחינת התפתחות הדיים הנ"ל. וזהו בחינת מקוה מים, כי שם "רוח אלקים מרחפת על פני המים" – דא רוחו של

משיח, שהוא תכלית שרש כל הרוחות והנפשות והחיות של כל באי עולם, שמשם עקר המושבת החיות דקדושה מבח אל הפעל, כמבאר שם בהתורה הנ"ל. ועל כן הוא מרחף על פני המים, כי מים הוא בבחינת כח נגד כלל הכריאה, כי גם בהכריאה בעצמה יש בחינת כח ופעל כנ"ל. ומים הם בבחינת כח נגד כלל הכריאה, כי מתחלה היה העולם מים במים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, ואז היה כל העולם וכל אשר בו כבח בתוך המים, ושם היה רוח אלקים, שהוא רוח של משיח, מרחפת, שהוא כלל כל הרוחות והחיות דלעלא ולתתא של כל באי עולם ואחר כך יצא הכל מבח אל הפעל. ועל-כן הטמא שנטמא שהוא על-ידי שנסתלק ממנו החיות בחינת פעל, ונתעלם בבחינת הכח, הוא צריך לטבל במים כדי לחזור לשרשו – לשמש הרוח דלעלא, בחינת כח העליון כדי לחזור ולהתבטל שם, כדי לחזור להוציא משם מחדש מבח אל הפעל שיהיה נמשך עליו רוח חיים דקדושה מבחינת רוח דלעלא שהוא בחינת רוח אלקים, רוחו של משיח, המרחף על פני המים, שמשם כל הטהרות והקדושות, כי עקר הטהרה והקדושה נמשכת על-ידי בחינת מוציא מבח אל הפעל דקדושה כנ"ל, וזה שכתוב: "וירקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מפל טמאותיכם וכיו", הינו בחינת מקוה מים של ישראל שהוא

לקוטי הלכות

הלכות הקשר בלים ד

יורה דעה תכא

מלמעלה למטה כי אם כפי תקון הפלים שנהו בחינת כל עבודות התורה והמצוות, שעל-ידי זה עושין בלים קדושים לקבל ולהמשיך החיות בהדרגה ובמדה פראוי. ועל-כן אכילת ישראל, שעל-ידי זה ממשיכין החיות מלמעלה למטה, צריכה להיות בכלים טהורים ועל-כן פלי עפוי"ם הם טמאים לאכילת ישראל, כי פלי עפוי"ם הם בבחינת בורות גשברים אשר לא יכילו הפנים (דמטה ב), שאינם יכולין להמשיך מימי הדעת מרוח אלקים דלעלא לתתא. ועל-כן אסור לישראל עם קדוש לאכל בהם עד שימבולו אותם במימי המקנה הקדושה, שעל-ידי זה חוזרים ונכללים ברוח אלקים המרחפת על פני הפנים, שעל-ידי זה נמשך עליהם רוח חדשה, רוח מרהה וקדשה, שעל-ידי זה יכולים לאכל בהם מאכל ישראל, להמשיך חיות דקדשה על דו מהרוח דלעלא להרוח דלתתא, שנה עקר החיות האמתית וכנ"ל:

יד ועל-כן מצות טבילת פלים אמר אלעזר הכהן, בעת שפא משה לכלל פעם על ענין גנות מדון שנכשלו בהם ישראל בדבר בלעם, כמו שפתיב שם בפ"שה. כי טבילת פלים שהוא לחזר ולהמשיך החיות דקדשה מהרוח אלקים המרחפת על פני הפנים, שהוא רוחו של משיח, שנהו בחינת מוציא מפת אל הפעל כנ"ל, כל זה נמשך על-ידי המתקת הפעם והחרון אף כנ"ל.

בחינת מים טהורים המטהרים מכל המאמות ומכל הגלולים, על-ידי-זה, "ונתתי לכם לב חדש ורוח חדשה אתן בקרבכם והסירתי את לב האבן ממשרכם וכו' ואת רוחי אתן בקרבכם ועשיתי את אשר בחקי תלכו וכו'", כי על-ידי מים טהורים בחינת טבילת מקנה של ישראל, על-ידי זה נמשך בחינת רוח חדשה, שהוא בחינת פי שנים הנ"ל, שממשיכין תוספות חיות דקדשה מהרוח דלעלא מבחינה גבה מאד כנ"ל, שעל-ידי זה נטהרין מכל העונות ומכל המאמות, כי זה עקר תקון התשובה כנ"ל:

יג וזהו בחינת טבילת פלים שנלמד מטיבילת פלי מדון, כי פלים של אכילה היוצאים מרשות עפוי"ם, מרשות הסמרא אחרא, צריכין טבילה במקנה מים, כי אכילת ישראל קדש, כי על-ידי האכילה ממשיכין החיות, ועל-כן צריכין לאכל בקדשה על-פי התורה, כמו שפתיב: "ותורתך בתוך מעי", ופרש רש"י: 'כל מאכלי על-פי תורתך', כדי להמשיך החיות הנמשך על-ידי האכילה להמשיכו בקדשה ובטהרה, להמשיך החיות מהרוח דלעלא להרוח דלתתא, בבחינת מוציא מפת אל הפעל הנ"ל. ועל-כן אסור לאכל מפלי העפוי"ם שהם טמאים לאכילת ישראל, כי החיות שמקבלין מלמעלה עקר הניגעה להמשיך החיות בקדשה הוא בענין תקון הפלים, כי אי אפשר לקבל ולהמשיך החיות

שהוא עוסק להמשיך הרוח חיים מרוחו של משה - משיח, שהיה רבו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל בסדר המשנה, נכנס אהרן שנה לו משה פרקו. נמצא, שאהרן היה תלמיד הראשון של משה רבנו. ועליבן זכה לכהנה, לכפר על בני ישראל, שהוא על-ידי המשכת הרוח חיים מבח אל הפעל, שעל-ידי זה נמחרין מפל העונות וכו"ל. וזה שנאמר בבבלי: "ברך ה' חילו ופעל ידיו תרצה". "ברך ה' חילו, זה בחינת כח, פי חיל לשון כח, כמו שכתוב: "כי הוא נתן לך כח לעשות חיל". ופעל ידיו, זה בחינת פעל, וזהו ופעל ידיו, זה בחינת התפתחות הידים הנ"ל, שעל-ידי זה מוציאין מבח אל הפעל, וזהו "ופעל ידיו תרצה", 'תרצה' דיקא בחינת רצון וחשק וכסופין דקדושה, שעל-ידי זה דיקא מוציאין מבח אל הפעל, כמבאר בהתורה הנ"ל, שאי אפשר להוציא מן הכח אל הפעל שום דבר שפקדושה, כי אם על-ידי רצון וחשק דקדושה, שעל-ידי זה משברין כל המניעות שבעולם. וזהו שפסם: "מחץ מתנים קמיו ומשנאיו מן יקומיו", הינו שהשונאים וכל הקמים עלינו לרעה, חס ושלום, למגע מעבודתו יתברך שמהם נמשכין כל המניעות שבעולם, בלם יכרעו ויפולו נפילה בלי תקומה על-ידי תקף הרצון וחשק דקדושה, שעל-ידי זה משברין כל המניעות כנ"ל. נמצא, שהכהן עוסק להמתיק החרון אף

ואז היה ההמתקה על-ידי אלעזר הכהן שהיה אז הכהן הגדול, שכל עסק הכהנים, בפרט עסק הכהן הגדול, הוא לכפר על ישראל ולהמתיק החרון אף ולהעלותם מממאה למתרה. ועל כן הכהנים מצויים על הממאה ביותר, ובפרט הכהן הגדול, שנאמר בו: "ועל כל נפשת מת לא יבא", פי עקר שרש כל הממאות הוא ממאת מת שהוא אבי אבות הממאה, פי עקר הממאה הוא על-ידי הסתלקות הרוח חיים דקדושה שאז הוא בבחינת מיתה כנ"ל, בחינת רשעים בחייהם קרויים מתים וכו"ל. ועליבן הכהן מזוהר, "לנפש לא ימא בעמיו". וביותר מזוהר הכהן הגדול שאפלו לאביו ולאמו לא ימא, פי הכהן בפרט הכהן הגדול כל עסקו לטהר את ישראל מעונות שהוא על-ידי המשכת הרוח חיים מבח אל הפעל כנ"ל. ועליבן בכל מקום נסקד הכהן הגדול אצל מלך ישראל, כמו שכתוב: "מלך וכהן" (א"ת א), פי כל מלכות ישראל דקדושה הוא בחינת מלכות דוד - משיח, שלו נתן פתח מלוכה על ישראל שהוא בחינת רוח אלקים הנ"ל, שהוא רוחו של משיח. והכהן הגדול סמוך אליו, פי עבודת הכהן הגדול להוציא מבח אל הפעל הרוח חיים מרוח של משיח וכו"ל. וזה בחינת משה ואהרן, משה בחינת משיח, כמו שכתוב: "עד כי יבא שילה" - דא משה. ואהרן הוא הכהן הגדול הראשון,

לקוטי הלכות

הלכות הקשר בלים ד

יורה דעה תכג

ולתמשך רוחו של משיח ולהוציא מכה אל הפעל, שעל-ידי זה עקר טהרת ישראל מעונותיהם. על-כן סבב ה' יתברך ברחמיו שאלעזר הכהן דיקא ונלה לישראל מצות מבילת בלים בעת שבא משה רבנו לכלל פעם, פי עקר תקון מבילת המקנה הקדושה של ישראל שהוא בחינת מבילת בלים, שהוא בחינת מוציא מכה אל הפעל נמשך על-ידי המתקת הפעם והחרון אף, שזה נמשך ביותר על-ידי הכהן כנ"ל:

לגמור התקון בחיים רק לאחר הסתלקותו וכנ"ל. וראה שגם אחר כך יעבר על ישראל מה שיעבר והעקר על-ידי תאוה זאת שהיא עקרא דיצרא בישא. על כן מעצם צערו על צרות ישראל בא לכלל פעם. ועל-כן היתה ההמתקה על-ידי אלעזר הכהן תלמידו שהמתיק החרון אף והמשיך בחינת רוחו של משיח שמשם הוציא מכה אל הפעל, שזהו בחינת מבילת מקנה מום, בחינת מבילת כלי מדון, ועל-כן הוא דיקא גלה או דיקא מצות מבילת בלים וכנ"ל:

טו וכל זה היה סמוד להסתלקות משה, שאז היה מעשה בלעם הרשע ומלקחת מדון, כמו שכתוב שם, "אחר תאסף אל עמך". ואז בא משה לכלל פעם על שהחיו את בנות מדון, שהבשילו את ישראל בדבר בלעם. פי משה רבנו ראה גדל עצם התגרות והתפשטות הסטרא אחרא, עד אשר אחר כל היגיעות העצומות ורבו המסירות נפשו שסבל בשביל תקנות נפשות ישראל עדין הוא מרמך בינן עד אשר בסוף ימיו התגרה בלעם הרשע והבשילם בפגם הברית, שזה עקר התגרות תיצר הרע בכל אדם, ומשם באים כל המגיעות והבלבולים והמלקמות והמחלקת וכו', המעפבים להוציא מכה אל הפעל חיות דקדושה לטהר ולתקן את ישראל בשלמות עד אשר ראה שהוא מברח להסתלק ולמות בשביל זה, פי לפי עצם התפשטות הסטרא אחרא אי אפשר

טז ועל-כן ביותר צריכין לטבל לממאת קרי, פי אפלו אחר החרבן, שבטלה הטהרה, מחמת שאין לנו אפר פרה, אף-על-פי-כן צריכין לטבל לקריו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, שכל הטמאים צריכין לטבל לקרי, פי עקר הפגם הגדול מכל הפגמים הוא פגם הברית, פי על-ידי זה הוא פוגם ביותר בבחינת פי שנים הנ"ל, שהוא בחינת מוציא מכה אל הפעל, פי כל מעשה האדם לטוב או להפך, חס ושלום, הוא על-ידי המשכת החיים, שממשיך בכל פעם ובשהוא עושה איזה מצוה עם חיותו, אזי הוא ממשך על עצמו איזה תוספות רוח חיים מלעלא בבחינת פי שנים כנ"ל, בבחינת יראת ה' תוסוף ימים וכו'" וכנ"ל. ולהפך, חס ושלום, כשעושה איזה עברה או מסלק חיותו ונמשך עליו חיות דסטרא אחרא וכנ"ל, והכל כפי המצוה

16
דף

שָׂבֵא, חֵם וְשֵׁלוֹם, לְיָדֵי מַמְאֵת קָרִי, אִזִּי
 זֹאת הַמַּמְאֵה גְדוֹלָה וְעוֹשֶׂה אוֹתָהּ בְּכַח
 יָדֵי זֶה נִפְגָּם בְּיִתְרוֹ חֵירוֹתוֹ בְּכָל הַפְּרֻדּוֹת,
 מִחֲמַת שְׁבֵת־אֹהֶה זֹאת נִמְשָׁךְ בְּיִתְרוֹ עֲצָם
 הַחַיִּית שֶׁבְּכָל הָאֵיבָרִים עִם כָּל הַכּוֹחַ
 שֶׁבְּנַפְשׁוֹ, וְעַל־כֵּן אֶפְלוּ בְּשֵׁהוּא בְּהִתֵּר
 וְאֶפְלוּ אִם הוּא קְדוֹשׁ וְטָהוֹר גַּם בֵּן הוּא
 צָרִיד מְבִילָה, אֶפְלוּ בְּשִׁמְקִים הַמְצוּה
 בְּקִדְשָׁה וּבְטַהְרָה, כִּי בְּהִכָּרַח שִׁמְשֻׁךְ
 עָלָיו אִזִּיה אַחִיזֵת הַמַּמְאֵה מִחֲמַת אֲדָם
 הָרֵאשׁוֹן שֶׁנֶּאֱחָזוּ בְּיִתְרוֹ בַּעֲנֵן זֶה, וְעַל־כֵּן
 חֲזוֹן עֲנִיָּה מְבִילָה לְכַעֲלֵי קָרְיָו קָדָם
 שִׁיעֲסוּךְ בְּתוֹרָה וּבַתְּפִלָּה, כִּי עָקֵר
 הַסְּתַלְקוֹת הַרוּחַ חֵיִים בְּיִתְרוֹ הוּא עַל־יָדֵי
 מַמְאֵת קָרִי, מִחֲמַת שֶׁעַל־יָדֵי זֶה מוֹצִיא
 חֵירוֹתוֹ בְּיִתְרוֹ, וְעַל־כֵּן הוּא צָרִיד מְבִילָה
 בְּיִתְרוֹ, כִּי עַל־יָדֵי הַמְבִילָה, חוֹזֵר וּמִמְשֻׁךְ
 הַרוּחַ חֵיִים מִהַכַּח אֶל הַפֶּעַל וּבִנְיָ"ל:

יז וְעַל־כֵּן כָּל הַמְּנִיעוֹת לְהִתְקַרֵּב אֶל
 הַקְּדוֹשׁ הוּא עַל־יָדֵי פְּגָם
 מַמְאֵת קָרִי. וְזֶה שֶׁפָּרַשׁ רַש"י בְּפִרְשֵׁת
 בְּחֻקֹּתַי: "קָרִי" לְשׁוֹן מְנִיעָה וְכוּ', כִּי מִשָּׁם
 כָּל הַמְּנִיעוֹת, בְּפָרַט לְהִתְקַרֵּב לְצַדִּיק
 הָאֵמֶת שֶׁעַל יָדוֹ עָקֵר הַתְּקוּן. וְזֶה שֶׁפָּסַם
 בְּסוֹף הַתּוֹכַחָה: "וְהִתְרוֹ אֶת עֲוֹנֹם וְכוּ'
 וְאֵף אֲשֶׁר הִלְכוּ עִמִּי בְּקָרִי וְכוּ' אוֹ אִזִּי
 יִכְנַע לְבָבְךָ הָעֶרֶל וְכוּ' וְנִכְרַתִּי אֶת בְּרִיתִי
 יַעֲקֹב וְכוּ'", שֶׁהֵם זְכוֹת שׁוֹכְנֵי עָקֵר, כִּי
 עָקֵר כָּל צְרוֹת יִשְׂרָאֵל רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וְכָל
 הַגְּלוּזִת הֵם עַל־יָדֵי פְּגָם עוֹזֵן זֶה, וְעָקֵר
 הַתְּקוּן עַל־יָדֵי צַדִּיקִים שׁוֹכְנֵי עָקֵר,

וְהַעֲבֵרָה וְכַפִּי מַה שֶׁעוֹשֶׂה אוֹתָהּ, כִּי
 בְּשִׁעוֹשֶׂה מְצוּה גְדוֹלָה וְעוֹשֶׂה אוֹתָהּ בְּכַח
 גְדוֹל וּבְמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ, נִמְשָׁךְ עָלָיו הַרוּחַ
 חֵיִים וְדִלְעָלָה בְּתוֹסְפוֹת מְרַבָּה יוֹתֵר. וְאִם
 עוֹשֶׂה אוֹתָהּ בְּקִטְנוֹת נִמְשָׁךְ עָלָיו גַּם
 הַרוּחַ חֵיִים כִּפִּי עֲשִׂיתוֹ, כִּי הַכָּל לְפִי
 הַחֲשׁוֹבֵן. וְכֵן לְהַפְּךְ בַּעֲנֵן עֲשִׂית הַעֲבֵרָה,
 חֵם וְשֵׁלוֹם, וְכָל הַעֲבֵרוֹת הֵם עַל־יָדֵי
 הַתְּנַבְרוֹת הַמַּמְאֵה וְעָקֵר הַתְּנַבְרוֹת
 הַמַּמְאֵה הוּא בְּתַאֲוָה זֹאת שֶׁל מִשְׁגָּל,
 שֶׁשָּׁם נִתְעוֹרְרִין כָּל הַחַיִּית וְהַכּוֹחַ שֶׁל
 כָּל הָאֵיבָרִים וְזֶה נִמְשָׁךְ מִחֲמַת שֶׁבְּקִדְשָׁה
 צָרִיכִין עַל־יָדֵי זֶה לְהִמְשִׁיךְ קִיּוֹם הָעוֹלָם
 מִדוֹר לְדוֹר, לְהִמְשִׁיךְ נִשְׁמוֹת הַנּוֹלָדִים
 עַל־יָדֵי זֶה וְהַגְּשָׁמָה צָרִיכִין לְהִמְשִׁיךְ
 מִמְּקוֹם גְּבֵה מְאֹד, כִּי נִשְׁמַת הַיּוֹלֵד נִמְשָׁךְ
 עַל־יָדֵי הַתְּעוֹרְרוֹת זֶוּג וְיַחַד עֲלוּן
 שֶׁנִּתְעוֹרֵר עַל־יָדֵי זֶוּג תַּחֲתוֹן, שֶׁעַל־יָדֵי זֶה
 מְקַבֵּל כָּל בְּחִינָה מִבְּחִינָה הַגְּבֵה מִמְּנָה
 וְהַגְּבֵה מִהַגְּבֵה עוֹד וְכוּ', עַד שֶׁמִּמְשִׁיכִין
 הַחַיִּית וְהַגְּשָׁמָה הַנִּמְשָׁךְ עַל הַטְּפָה
 שֶׁמִּמֶּנּוּ הַהוֹלָדָה, כַּמּוֹכֵן בְּתַבְכִּיִּים. וְעַל־כֵּן
 הַבְּרִית קְדָשׁ נִקְרָא "יוֹסֵף", שֶׁהָיָה בְּכוֹר
 שְׁנוּטֵל כִּי שְׁנַיִם, כִּי צָרִיד לְהִמְשִׁיךְ הַחַיִּית
 מִגְּבֵה מֵעַל גְּבֵה, מִבְּחִינַת הַרוּחַ חֵיִים
 דִּלְעָלָה מִתַּחֲלַת הַשֶּׁרֶשׁ הָעֲלוּן, שֶׁכָּל זֶה
 הוּא בְּחִינַת כִּי שְׁנַיִם כִּי"ל וְזֹאת זֶה לְעִמַּת
 זֶה עֲשֶׂה הָאֱלֹקִים. וְעַל־כֵּן מִתְעוֹרְרִין כַּנֶּגֶד
 זֶה כָּל הַסְּטֵרִין אַחֲרֵינוּ, שֶׁכַּנֶּגֶד כָּל
 הַפְּרֻדּוֹת דִּקְדוּשָׁה, וּמִנָּה בֵּא הַתְּנַבְרוֹת
 הַמַּמְאֵה זֹאת, וּבְשִׂאֵינוֹ מִתְנַבֵּר כְּרָאוֹי עַד

לקוטי הלכות

הלכות הקשר בלים ד

יורה דעה תבה

שגדולים במיתתן יותר מבחייתם, שגומרים אחר הסתלקותם תקון עוון זה, שזה עקר התקון של גפשות ישראל וכנ"ל. וזהו "ואף אשר הלכו עמי בקרי, אף אני אלך עמם בקרי", הינו שמחמת פגם קרי, רחמנא לצלן, אף אני אלך עמם בקרי – שאמין להם מגיעות עצומות שנקראים "קרי", כפרוש רש"י הנ"ל. וזהו: "והבאתי אותם בארצות אויביהם", הינו שיתגברו נגדם האויבים והשונאים, שמהם כל המגיעות. ועקר התקון לשבר המגיעות והאויבים הוא על-ידי הרצון והחשק בנ"ל, וזהו: "והם ירצו את עונם", שיתפכו העונות שמרם כל המגיעות יהפכו אותם לרצון. ועל-ידי זה: "וזכרתי את בריתי עקוב וכנ"ל", שזכר ויעורר ה' ותברך את הצדיקים הגדולים שזכנו עפר, כי עקר התקון על ידם וכנ"ל:

יח ועל-כן אין מי המקנה מטהרין כי אם על גבי קרקע דיקא, כי עקר טבילת המקנה היא כדי לחזר ולהכלל בשרש כל הרוחות שהוא בחינת רוחו של משיח שמרחף על פני המים, כדי לחזר ולהמשיך מושם בחינת הרוח חיים דקדושה, שהוא בחינת מוציא מבח אל הפעל בנ"ל. ועל-כן אין מובליו אלא במים שבתוך הארץ דיקא, כי אי אפשר להמשיך מבח אל הפעל כי אם על-ידי שבירת מגיעות, על-ידי עצם החשק דקדושה, כמבאר שם היטב. וזה עקר

דף קמ"ח

ביאת האדם לזה העולם בשביל שיהיה לו נסיונות ומגיעות פאלה מלהתקרב לה' ותברך. והוא יתגבר בתקף החשק דקדושה וישבר בלם, ועל-ידי זה דיקא זוכה מה שזוכה מה שאין המלאכים זוכין לזה, כי זה עקר מעלת האדם על הכל, מחמת שיש לו בחירה. ועקר הבחירה והנפיון הוא מחמת רבוי המגיעות מהקדושה שיש לכל אדם, ועקר כלל כל המגיעות הוא מחמת גשמיות הארץ, שמשם נלקח גופו המגושם, כי גשמיות הארץ, שמשם כל התאוות, עומד בפני האדם ומסתיר ממנו אור האמת, שמשם באים כל המגיעות והבלבולים, כמו שמבאר בדברי אדוננו מורנו ורבנו על פסוק: "וארח צדיקים כאור נגה וכו'", כמובא שם בשם הפעל שם טוב זכר צדיק לברכה, ענן שם, וישבר כל המגיעות הוא רק על-ידי תקף החשק והרצון כפי המגיעה, כמו שמבאר שם, כי המגיעה לא באה כי אם בשביל החשק וכו' כמו שמבאר שם, ועקר התגברות החשק דקדושה הוא על-ידי האמת, כי אם יסתכל על האמת ויראה פחיתותו וגריעתו והכל העולם שהוא צל עובר ועל מה אתי להאי עלמא מפפה סרוחה לילך למקום עפר רמה ותולעה, ולסתכל כל מרירות העמל המר הזה שסובל האדם בזה העולם, כמו שכתוב: "אדם לעמל יולד וכו'", וכתוב: "גם כל ימיו בעם ומכאובות וחליו הרבה וקצף", ואחר כל אלה הוא צריך לתת דין

והשבון וכו', הנה אם האדם לא יטעה את עצמו וישים אל לבו באמת כל זה בודאי יבין היכן נקדת האמת. ואם עם כל זה ותפשטו בנגדו המניעות עד שקשה לו לשברם, על כל פנים יהיה חשקו ורצונו וכסופיו חזקים מאד להתקרב אל האמת לאמתו, כי מאחר שידע האמת אף-על-פי שאין מניחין אותו מרבוי המניעות העצומות המתפשטין בנגדו, על כל פנים החשק והרצון חזק מאד, כי החשק אי אפשר למנע, כי אף-על-פי-כן אני רוצה וחושק בתכלית האמת. וכמבאר אצלנו במקום אחר גדל מעלת החשק והרצון דקדשה וכו' ושצריכין להיות עקשן גדול בענין הרצון והחשק דקדשה, ענן שם. וזה ש'הביא אדוננו מורנו ורבנו ז"ל שם המונה: 'הסתכל בשלשה דברים ואין אתה בא לידי עברה וכו'', ענן שם. 'ידי עברה' הוא בחינת "והמה מנדך נגדו", בחינת פגם התפתחות הדיים, פגם מוציא מבח אל הפעל ה"ל. נצולין מזה על-ידי שמסתכל בשלשה דברים, שחשב התנא עקביא, שהם, מאין באת? מטפה סרוחה. ולאן אתה הולך? למקום עפר רמה ותולעה. ולפני מי אתה עתיד לתן דין וחשבון? לפני מלך מלכי המלכים הקדוש-ברוך-הוא, הינו כנ"ל, שש'סתכל על האמת בודאי יהיו נצולין מידי עברה שהם ההפך מבחינת מוציא מבח אל הפעל דקדשה. וזכה להתקרב

לצדיקי אמת, שעל-ידי זה יוציא מבח אל הפעל כל הדברים שבקדשה וכו"ל. ועל-פני מימי המוקנה, שהם בחינת מוציא מבח אל הפעל מחדש, צריכין להיות על גבי הארץ דיקא, כי דיקא על-ידי הארץ, שהיא כלל כל המניעות, וזכין להוציא מבח אל הפעל, כי המניעה בשביל החשק, כמו שמבאר שם. ושכירת המניעות שבכלולים בגשמיית הארץ הוא על-ידי זה בעצמו, על-ידי שישפיל עצמו בעפר ממש, בבחינת "ונפשי כעפר לכל תהיה", ויסתכל על האמת לאמתו, כי אדם וסודו מעפר וסופו לעפר. ואין שום תכלית בעולם הנה כי אם להתקרב לה' יתברך ולתורתו הקדושה. ואם אף-על-פי-כן הוא רחוק מאד, על כל פנים יתגבר החשק והרצון ועל-ידי זה זוכה לשבר המניעות כנ"ל. ואז יתהפכו המניעות לו למוכה גדולה, כי על-ידי שכירת המניעות נעשין אחר כך בלים לקבל האור הנערכ בהדרגה ובמדה, שאי אפשר לקבלו כי אם על-ידי בלים והם נעשין כזה העולם דיקא על-ידי שכירת המניעות, כמובן בדרךיו, ז"ל, במקום אחר. כי הכלים הם בחינת צמצומים שהם מונעים ומעכבים האור שלא יתפשט יותר מדאי כדי שיוכל לקבלו. וזה זוכה כפי מה שזוכה לשבר מניעות כזה העולם, שאז נעשין מהמניעות בלים ובים נפלאים לקבל האור בהדרגה ובמדה, שזהו בחינת ט' היכלין וכו' שהם נעשין

לקוטי הלכות

הלכות הקשר בלים ד

יורה דעה תכו

על-ידי הרדיפה והמעכב וכו' (ענין מזה במקום אחר). נמצא, שכל השגת האור והחיות הקדושה שהוא בחינת מוציא ממצח אל הפעל, אין זוכין בו אם על-ידי הארץ דיקא, שמשם כל המניעות ועל ידי דיקא שזכרין כל המניעות, וזה בחינת אמת מארץ תצמח, כי עקר שבירת המניעות על-ידי אמת, כי מי שמסתפל על האמת לאמתו, בודאי ישבר כל המניעות וזה זוכה על-ידי שמושים עצמו כעפר ויודע שפלותו כנ"ל בודאי ותגלה לו האמת וישבר כל המניעות על-ידי חזק השקו ורצונו וכו"ל. ועל-כן אין מי המקנה מטהרין כי אם על גבי הארץ דיקא, כי אי אפשר להוציא ממצח אל הפעל, שזהו בחינת טהרת מי המקנה, כי אם על-ידי עצם החשק שבא על-ידי רבוי המניעות, שכל זה כלול בארץ דיקא וכו"ל. כי ארץ הוא לשון רצון, כמו 'שפתיכו: רצית ה' ארצך', וכמו שאמרו רבותינו ו"ל: למה נקרא שמה ארץ וכו'? הינו על-ידי המניעות הבאים מן הארץ על-ידי זה עקר התגברות הרצון והחשק וכנזכר לעיל:

וישחק להם וישם עצמו כעפר. ועל-ידי זה דיקא יראה האמת והתגבר החשק ורצון הקדושה, ועל-ידי החשק והרצון זוכה לעשות פתח הנ"ל להוציא ממצח אל הפעל, שזהו בחינת פתח, בחינת "פתח את ידך וכו'" כנ"ל. וזהו "פתח לבי בתורתך", 'פתח' דיקא, בחינת פתח הנ"ל, שעל זה בקש דוד: "פתחו לי שערי צדק וכו'", וסוים, "זה השער לה' צדיקים", כי אי אפשר לפתח השער בחינת פתח את ידך, וידך הנ"ל כי אם על-ידי התקרבות לצדיקים כנ"ל. וזהו: "ואחרי מצוותיך תרדוף נפשי", 'תרדוף' דיקא, זהו בחינת רצון וחשק שרדף תמיד לעשות טוב, ואפלו אם אינו זוכה לעשות הוא אינו מניח חשקו ורצונו ורודף תמיד לעשות טוב בבחינת רודף צדקה וחסד וכו'. ועל-ידי זה "וכל הקמים עלי לרעה מהרה הפך עצתם וקלקל מחשבתם", שכלם יכרעו ויפלו ותופר עצתם וכו', ולא יוכלו למנע עוד, כי על-ידי תקוף החשק והרצון מושגרין כל המניעות כנ"ל:

כ וזהו בחינת גדל המעלה והטהרה והקדושה של טבילת מקנה שזוכין ישראל. וזהו בחינת המקנה של שבועות שהוא הטהרה לקבלת התורה שמשם נמשכין כל טהרות המקנה של ישראל. וזהו בחינת "מקנה ישראל ה' כל עונקיך יבשו וסודי בארץ יכתבו כי עובי מקור מים חיים את ה'", כי על-ידי

ית וזה שבקש התנא: "אלקי, נצר לשוני מרע וישפתי מדבר מרמה ולמקללי נפשי תדום ונפשי כעפר לכל תהיה", שבקש שפנגד כל השונאים העומדים עליו למנעו מן האמת ומקללים אותו ומכזים אותו הרבה, לא יעמד כנגדם לדרב כנגדם, רק יקום, דום לה/

טבילת מקנה ממשיכין בחינת פי שנים, שזוהו עקר החיים בחינת מקור מים חיים הנמשכין מה' ותפרד עלי ידי הצדיק האמת שהוא עקר הצנור שעל ידו נמשך כל החיות דקדושה וכל התברכות וכל ההשפעות שבכולם כדוע בכל הספרים הקדושים. ועל כן אי אפשר לקבל את התורה פי אם עלי ידי טבילת מקנה, שזוהו בחינת טבילת המקנה של שבועות שאז נמשך ההנהגה ממקום גבה מאד, מבחינת שער החמשים, כמו שמוכח בכונות שבועות. פי שער החמשים זה בחינת שרש החיות העליון בקדושה העליונה מאד, שהוא בחינת רוחו של משיח, בחינת רוח אלקים המרחפת על פני המים, שמושם עקר המשכת בחינת פי שנים הנ"ל. שהוא בחינת כלל קבלת התורה, פי כלל התורה הוא בבחינת פי שנים, בחינת פי כפלים לתושה, בחינת פי כל ביתה לבש שנים - לשון שנים, כמו שדרשו רז"ל וכו"ל. וזה בחינת כלל התורה שמקבלים התלמידים מרוב האמתי דקדושה בכל דור ודור שהוא בחינת פי שנים כנ"ל. ועל כן עלי ידי טבילת מקנה נופלים כל השונאים שהם המונעים מלהוציא מכה אל הפעל דקדושה. פי עלי ידי טבילת מקנה מוציא מכה אל הפעל, פי כשזה קם זה נופל. וזה שאמר בסוס הנ"ל: "מקנה ישראל ה'", עלי ידי זה: "כל עוזבך", שהם המונעים והחולקים, "בושו, וסורי בארץ וכתבו", שהסרים מן האמת ועומדים למנע מן האמת, 'בארץ וכתבו'. וכמו שפרש רש"י שם, שזה התפלל ירמיה הנביא על החולקים עליו ועומדים כנגדו. ואמר מקנה וכו' וסורי וכו' - אותם שסרים מדברי, שאינם שומעים שליחותי 'בקברות תחתיות ארץ וכתבו', פי עלי ידי מקנה מפלים השונאים שהם המונעים וכו"ל. ועל כן מקנה מושיע מפל הצרות, כמו שכתוב: "מקנה ישראל מושיעו בעת צרה", פי עקר כל הצרות הם המונעות שמונעים את האדם מעבודת ה' ותפרד באמת, שזה עקר הצרה הגדולה מפל הצרות, כמו שמבאר בהתורה פי מרחם

טבילת מקנה ממשיכין בחינת פי שנים, שזוהו עקר החיים בחינת מקור מים חיים הנמשכין מה' ותפרד עלי ידי הצדיק האמת שהוא עקר הצנור שעל ידו נמשך כל החיות דקדושה וכל התברכות וכל ההשפעות שבכולם כדוע בכל הספרים הקדושים. ועל כן אי אפשר לקבל את התורה פי אם עלי ידי טבילת מקנה, שזוהו בחינת טבילת המקנה של שבועות שאז נמשך ההנהגה ממקום גבה מאד, מבחינת שער החמשים, כמו שמוכח בכונות שבועות. פי שער החמשים זה בחינת שרש החיות העליון בקדושה העליונה מאד, שהוא בחינת רוחו של משיח, בחינת רוח אלקים המרחפת על פני המים, שמושם עקר המשכת בחינת פי שנים הנ"ל. שהוא בחינת כלל קבלת התורה, פי כלל התורה הוא בבחינת פי שנים, בחינת פי כפלים לתושה, בחינת פי כל ביתה לבש שנים - לשון שנים, כמו שדרשו רז"ל וכו"ל. וזה בחינת כלל התורה שמקבלים התלמידים מרוב האמתי דקדושה בכל דור ודור שהוא בחינת פי שנים כנ"ל. ועל כן עלי ידי טבילת מקנה נופלים כל השונאים שהם המונעים מלהוציא מכה אל הפעל דקדושה. פי עלי ידי טבילת מקנה, מבפלין עצמן בבחינת פטול ומסירת נפש, שזוהו עקר שלמות רצון דקדושה, שצריך שיהיה הרצון חזק במסירת נפש, שזוהו בחינת טבילת מקנה, פי זה ידוע שהאדם אינו

לקוטי הלכות

הלכות הקשר בלים ד

יורה דעה תכט

ינהגם, עני שם. והתקון לזה מקנה פנ"ל. והיו: "מקנה ישראל מושיעו בעת צרה למה תהיה פגר בארץ וכו' ולמה תהיה כאיש גדהם כגבור לא יוכל להושיע ואתה בקרבנו ה' ושמך עלינו נקרא אל תניחנו", הינו שדמיה צועק לה' יתברך שיושיענו בזכות מבילת מקנה ישראל, שעל-ידי זה יוכי להמשיך הרוח חיים ממקור מים חיים פנ"ל, שזה עקר הישיעה מכל הצרות שהם המונעים מזה. ועל-כן מקנה לשון תוחלת ותקנה, כי זה עקר התקנה, שעל-ידי זה יש לנו פח לסבל היסורים של המונעים, ולהתגבר ברוצו דקדושה עד שנופה לשבר כלם, בחינת "לולא האמנתי לראות בטוב ה' בארץ חיים כזה אל ה' חזק וואמן לכך וקנה אל ה'", וכמו שפרש רש"י, שצריכין לקוות קווי אחר קווי, שזה וזכין על-ידי מבילת מקנה, שנמשך אז על האדם הארה וקדושה מרוחו של משיח, שעל-ידי זה זוכה אחר כך להתפלל ולעסוק בתורה ברוצו חזק והשק חדש. וכמו שפירגישין על-פי רב בחוש שנמשך על האדם רוח חיים והשק דקדושה על-ידי מבילת מקנה הקדושה ועל-ידי גדל הרוצו וההשק מתגברים לסבל הכל ולכלי לנמות מן האמת, חס ושלום, רק להתחזק ולהתגבר בהתוחלת והתקנה שיה' יתברך לא יעזב את החפצים בהאמת ויושיעם בודאי למען שמו יתברך ועל-ידי זה משברים כל המניעות

וכנ"ל. ועל-כן באמת הפליג רבי עקיבא מאוד בשבח מעלת מהרת ישראל על-ידי המקנה הקדושה, כמו שכתוב במשנה סוף יומא: 'אמר רבי עקיבא, אשריכם ישראל לפני מי אתם ממהרין ומי ממהר אתכם אביכם שבשמים וכו'. ואומר, "מקנה ישראל ה' וכו'", כי מעלת מבילת מקנה עצומה וגדולה מאד - אשריהם ישראל שאזכין לזה וכנ"ל:

וזה שאמר אדוננו מורנו ורבונו ז"ל, בספר הא"ב, שטוב לישב במקנה תחת המים, עד שלא יוכל להגשים, ועל-ידי זה מבטלין דינים, פי צריכין לבטל עצמו ברוצו חזק, במסירת נפש כדי שיזכה לקבל על-ידי המקנה רוח חדש דקדושה וכנ"ל. ועל-כן על-ידי זה מבטלין דינים, שהם המניעות, פי עקר כל המניעות הם על-ידי דינים. ועל-כן מבטלין אותם על-ידי מבילת מקנה, בפרט בששוקה פנ"ל, שזהו בחינת רצון חזק במסירת נפש, שעל-ידי זה משברין כל המניעות וזוכין להוציא מבה אל הפעל פנ"ל:

כא ועל-כן על-ידי הנפת העמר הוא מפלת החולקים והשונאים, כמו שכתוב: "ויקמלחמות תנופה גלחם בם". וכן בימי הספירה מכניעים המוסרים שהם המונעים, כמו שכתוב בספר הא"ב, כי על-ידי עמר שעורים וספירה מכניעין ומשברים המניעות ועל-ידי זה ממילא נופלים

השונאים והמוסרים שהם המניעות וכנ"ל. וזה שנאמר בזהר הקדוש, 'עמר שעורים איהו בדיקו דאשת חיל', שהם בנסת ישראל, כי המניעות הם עקר הבדיקה והנפיון והצרוף של כל אחד מישראל שבדקין ומנפין ומצרפין אותו על-ידי זה אם יוכל לעמוד בנפיון לשבר המניעות. וכל מי שיש לו לב חזק ביותר ונוטה יותר אל האמת מנפין ומצרפין אותו במניעות גדולות וחזקות ביותר, כמו שכתוב: "ה' צדיק יבחן", כמו שכתוב במדרש: 'הפשמני הזה כל מה שהוא ידע שפשמתנו יפה הוא מקיש עליו ביותר', כי זה עקר ביאת האדם לזה העולם בשביל הבחירה, שעמוד בנפיון בנגד המניעות וכנ"ל. ועקר קבלת התורה, שהוא בחינת שבועות, תלוי בזה. ועל-כן קדם שבועות מונין ארבעים ותשעה ימי הספירה, שעל-ידי זה נזדבד כל אחד בבחינת כסף צרוף בעליל לארץ מושק שבועות, 'שבועות' הם בחינת מ"ט ימי הספירה וכנ"ל:

כב וזהו (ירמיה לא): "מרחוק ה' נראה לי ואהבת עולם אהבתיך על-כן משכתיד חסד וכו'", כי כל הנבואה שנבא ירמיה שם נאמר על סוף הגלות האחרון הזה, שמנחם שם את ישראל בנחמות גדולות ונפלאות, שאף-על-פי שירדו כמו שירדו, אף-על-פי-כן לא יעזבם ה', כמבאר שם. ועקר הנחמה, שאף-על-פי שבאחרית הימים האלה

יהיה ה' יתברך נסתר ונגלם ונתרחק מאד מאד. אף-על-פי-כן על-ידי גדל האהבה וההשתוקקות והרצון הטוב של ישראל יזכו לשבר כל המניעות הבאים על-ידי עצם ההסתרות, וימשיכו החיות דקדושה שהוא התגלות ידיעת אלקותו ממרחק, הינו ממקום גבה שהוא רחוק מאד מאתנו וזהו: "מרחוק ה' נראה לי", 'מרחוק' דיקא וכנ"ל. "ואהבת עולם אהבתיך וכו'", הינו אהבה והשתוקקות ורצון, על-ידי זה דיקא נזכה לקבל האמת, שהוא בחינת התגלות אלקותו יתברך, כי זה בחינת פי שנים הנ"ל שאף-על-פי שירד האדם כמו שירד, חס ושלום, אם הוא חזק ברצונו והשתוקקותו אל האמת לאמתו יוכל לעלות על-ידי הירידה דיקא למקום גבה מאד, שזהו בחינת ירידה תכלית העליה, כי חסדי ה' לא חמנו וכו'. והעקר על-ידי הרצון וההשתוקקות, שעל-ידי זה הצדיק האמת עולה למקום גבה ורחוק יותר וממשיך חיות חדשה ורוח חדש משם, שהוא בחינת פי שנים הנמשך ממקום עליון ורחוק מאד וכנ"ל:

כג וזהו הרעש והקטמנוריא שנתעורר בכל פעם על המקרבים לצדיק האמת ובפרט עתה, כי מחמת שמעשה הדור אינם עולים יפה ואף-על-פי-כן נמצאים אנשי אמת שחפצים ומשתוקקים אל האמת לאמתו וה' יתברך חפץ חסד ורוצה לקרובם,

לקוטי הלכות

הלכות הקשר בלים ד

יורה דעה תלא

תעלמות לב, כי עליך הרגנו כל היום וכו', שפגנוד האויבים המתרפים ומגדפים כל כך ואינם מסתפקים בזה, וגם עומדים עלינו בכל עת להתנקם, חס ושלום, בהננם על לא דבר ואנו אין לנו על מי להשען כי אם על אבינו שבשמים, כי הוא יודע תעלומות לב, שאנו חפצים רק בהאמת לאמתו, והאמת הוא אחד ואי אפשר לשנותו לעולם, ורצון החוק האמתי שלנו הוא עד הנפש, בבחינת "כי עליך הרגנו כל היום וכו'", הינו רצון במסירת נפש ממש כנ"ל. וזהו: "כי שחה לעפר נפשנו וכו'", הינו בחינת "ונפשי כעפר לכל תהיה" הנ"ל, ועל-ידי זה: "קוּמָה עֲזֹרָתָה לָנוּ וכו'". כי בודאי יעורנו ה' יתברך ויפדנו מהם למען חסדו הנמשך על-ידי ההשתוקקות והרצון האמתי של הכשרים החפצים בהאמת, כי חסד הוא בחינת אהבה והשתוקקות, בחינת אהבת חסד וכו' ל:

אף-על-פי שהם כמו שהם, אבל אי אפשר לקרבם כי אם מרחוק מאד בבחינת מפרחק תביא לחמה, בבחינת "מרחוק ה' נראה לי", בחינת "בגתה לרעי מרחוק" וכו' ל. ולשם אי אפשר לעלות כי אם על-ידי השתוקקות ורצון חזק מאד, על-כן שולחים עליהם מניעות עצומות עד הנפש ממש, שבאים על-ידי חוק רעש המחלאת הגדולה מאד אשר רבים קמים על כל אחד ואחד, עד שנקשה לשבר המניעות, רק צריכים להתגבר ברצון והשתוקקות חזק מחדש בכל פעם ועל-ידי הרצון זוכים איך שהוא לעבר על הכל ולשבר כל המניעות עד שזוכה על-ידי זה דוקא להמשיך רוח חדש דנקשה ממקום רחוק וגבה מאד מאד שהוא בחינת פי שנים הנ"ל, שעל-ידי זה יזכה גם הוא להתקרב לה' יתברך באמת, כי המניעות והמחלוקות מושחתים כל כך עד שאי אפשר לשברם כי אם על-ידי רצון חזק במסירת נפש ממש, כי בודאי צריכים מסירת נפש כדי שישתלק ממנו החיות מכבד וזוכה להוציא מוכח אל הפעל על-ידי הרצון חיות חדש ורוח חדשה שהוא בחינת פי שנים כנ"ל, כי זה בחינת "כי עליך הרגנו כל היום נחשבנו כצאן טבחה וכו'", כמו שכתוב שם בכל הקפיוטל מ"ה, "כל היום בלמתי נגדי וכו' מקול מתרף ומגדף מפני אויב ומתנקם, אם שכתנו שם אלקינו וכו' הלא אלקים יחקר זאת כי הוא יודע

כד וזה שאמרנו רבותינו ו'ל (ובזבא בפרוש רש"י איוב כח) על פסוק: "תהום אמר לא כי היא וים וכו'", שבשעת מתן תורה בא השמן לפני הקדוש-ברוך-הוא ואמר לו, היכן תורה? אמר לו, אצל בן עמרם. בא לו אצל משה, אמר לו, היכן תורה? אצל ים. בא לו אצל ים, אמר לו, היכן תורה? לא כי היא לך אצל בן עמרם, בא לו אצל בן עמרם, אמר לו, היכן תורה? אצל תהום. בא לו אצל תהום, אמר לו, היכן תורה? אמר לו, אין

תת

עמדי לך אצל בן עמרם, בא לו אצל בן עמרם, אומר לו, היכן תורה? אצל הקדוש-ברוך-הוא, וזהו שאמר (אבות כח, ד): "תהום לא בי היא וים אומר אין עמדי, לא יתן סגור תחיתיה וכו', אבדון ומות אמרו", ופרש רש"י, המאבדן ומיתוין עצמן עליה אמרו, באונינו שמענו שמעה, שהגיע בה, מתקיימת בו, והנה כל רואה ישתומם על דברי האגדה הזאת, כי היא פליאה מאד מתחלה ועד סוף, כי מתחלתה יקשה, מה לו, לשמן, לשאל את הקדוש-ברוך-הוא על התורה? וכי אובה תורה הוא? הלא שונא את המקיימים התורה ומתנגה בהם מאד! וגם למה היה צריך הקדוש-ברוך-הוא להשיבו למי מסר גנו אוצרותיו, הליועץ למלך נתנוהו? וביזתר תמות מאד הפלא ופלא, מה ראה משה להטעותו ולומר שהיא אצל הים ואחר כך שהיא אצל התהום, ואיך הוציא "שקר" מפיו, חלילה, וגם וכי לא ידע שאחר כך יחזר אליו? וגם אחר כך איך אמר שהיא אצל הקדוש-ברוך-הוא, והלא באמת כבר מסרה ה' לתברך אליו? אך באמת הכל נוח, ועקר הפלל היא, שאי אפשר לקבל את התורה בכל אדם ובכל זמן, דהינו שזיפה לקיים את התורה ולהבין דרכי התורה על מכוונם, שזה עקר בחינת קבלת התורה בכלל ובפרטיות בכל אדם, כל זה אי אפשר כי אם על-ידי יגיעות גדולות, שצריכין לשבר מניעות עצמות

קדם שזוכה כל אחד לבחינת קבלת התורה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: ויעתי ומצאתי - תאמין, מצאתי ולא יגעתי - אל תאמין וכו'. והנה השמן שנתן לו ה' יתברך בח להתנרות כנגד הרוצה לקבל ולקיים את התורה, כי עקר קיום התורה תלוי בזה על-ידי שיש שמן המונע ומסית אותו, שעל-ידי זה יש לו בחירה, כי בלא הבחירה אין מקום לתורה, כי בשביל זה לא מסר את התורה לפלאכים כי אם לבני אדם מחמת שיש להם בחירה. ועקר הבחירה על-ידי השמן המסית והמונע, ועל-פניו יש לו פח לקטרג תמיד פדוע בדברי חז"ל, ומחמת זה היה לו פח לבוא לפני ה' יתברך ולשאלו היכן תורה, כי הבין שה' יתברך עוסק לתנה לישראל, ורצה לקטרג על זה, כי עדין אינם בראי לקבל את התורה, כי באמת נתנה התורה לפני הזמן, כמו שאמרו רבותינו ז"ל על פסוק: "דבר צנה לאלף דור". ועל-פניו, בודאי היה לו פח לשאל את ה' יתברך על זה, כי הוא מונח על זה לשאל ולקטרג, השיב לו ה' יתברך, כבר הוא אצל בן עמרם, ואם יש לך למען עמו ולהתנרות בו למה קבל, לך אליו. הלך אצל בן עמרם, ושאל אותו: היכן תורה, פאומר, היכן התורה שקבלתה למסרה לישראל? הלא אינו על-פי הדיו, כי עדין אינם ראויים למסר להם התורה? ומשה רבנו הבין תכן דבריו עד היכן מגיעים והבין שקשה לו להשיבו, כי

באמת יש לו כמה טענות וקטרונים, שישאל עדין אינם פדאים לקבלה, השיב לו משה בחכמה, אצל ים, וכוונתו, כי עדין לא מסתתרה בשלמות לישאל, רק התורה היא אצל הים, הינו שאין לך עדין לקטרג על ישראל על קבלתה, כי התורה עדין אצל הים, הינו שאין מי שישגיג את התורה ויקמה פראוי כי אם בשהוא מרצה לסבל יגיעות עצומות ולמסור נפשו לירד לתוך עמקי ים, רק הוא זוכה לבחינת קבלת התורה בשלמות, כי התורה עמקה מני ים ואין מי שזיפה לקבלה פראוי כי אם אותן שהם בבחינת ירדתי הים וכו', כי רק הפה ראו מעשי ה' ונפלאותיו וכו'. ועל-כן אין לך לקטרג על קבלתה, כי עדין לא כל אחד זוכה אליה, כי אם בשמור נפשו לירד לתוך הים בשבילה. ומי שהוא בבחינה הזאת, בודאי מניע לו לקבלה. ועל-כן ריץ השטן תקף אצל הים, ושאל לו היכן תורה, כי טעה וסבר שהדבר בפשוטו, שהתורה בתוך הים וצריכין לירד לתוך הים לקבלה משם. ועל-כן שאל את הים, היכן תורה, כי אם היא באמת בתוך הים, יעמוד הוא אצל הים לקטרג ולמנע כל מי שירצה לירד לתוך הים לקבלה משם, כי זה יש לו פח לעמוד למסית ולמונע ולמעבב בכל מקום שנמצאת התורה שם כדי שיהיה בחירה פנ"ל. והשיב לו הים: האמת לא בי היא, כי באמת אינה בתוך הים. מיד, חזר

השטן למשה ושאל לו עוד הפעם: היכן תורה? מאחר שהים אומר, לא בי היא. אמר לו משה, אצל התהום, הינו שרצה להציל את עצמו מקטרוג השטן, והשיב לו, מה לך להתנרות בזה, שהים אומר, לא בי היא, האמת היא פנ! שגם מי שמוסר נפשו בבחינת ירדה לתוך הים גם פנ אינו זוכה לתבנית התורה בשלמות, כי אם כשיירד לתוך התהום, כי יש דרכי התורה שאי אפשר להשיגם כי אם מי שיכול לירד לתוך התהום ממש. מיד, רץ אצל התהום, ושאל אותו, היכן תורה? כדי לקטרג נגד ירדתי תהומות בשביל התורה. השיב לו התהום, לא בי היא! חזר לו אצל משה, אומר לו, אצל הקדוש-ברוך-הוא, הינו שמשה גלה להשטן פנימיות דעתו מה שאמר תחלה, שהתורה אצל הים והתהום, שאין פגנתו כמו שמעיה השטן וסבר שפגנת משה בפשוטו, שהתורה בתוך הים ובתוך התהום, כי לא זהו פגנתו, כי עקר פגנתו, שאף-על-פי שקבל את התורה, עדין גם עתה התורה אצל הקדוש-ברוך-הוא, כי אין מי שידע פנימיות התורה ודרכיה ואיך להכניס קיום התורה בעולם כי אם ה' ותברך לבר, כמו שכתוב: "אלקים הכין דרכה". רק מה שאמר שהתורה אצל הים והתהום, פגנתו שאי אפשר לבוא לבחינת קבלת התורה באמת בכל עת, כי אם מי שסובל יגיעות עצומות ומשבר מניעות

גדולות כמנו יורדי הים ויורד לתוך התהום ממש. ועל-כן אין לך לקמרג על זה, כי מי ששבר מניעות באלה, בודאי מניע לו לקבל את התורה. וזהו: "לא יתן סגור תחתיה וכו'", כי אין יכולין לקנותה בדמים רבים וכו', רק "אברון ומנת אמרו באזנינו שמענו שמעה", הינו שהמאבדון וקמיתין עצמן עליה אמרו, "באזנינו שמענו שמעה", שהניע בה מתקנות בו, הינו שעקר קבלת התורה וקיומה היא במי שממית ומאבד עצמו עליה לקבל יגיעות עצמות ולשבר כל המניעות על-ידי תקף הרצון והחשק. וזה היה פונתו במה שאמר שהיא אצל הים והתהום, כי אין הפניה שירד האדם לתוך הים והתהום ממש, להוציא אותה משם, רק העקר הוא הרצון והחשק שיתנה כרצה באמת לקבל מסירת נפש, אפלו לירד לתוך הים והתהום ממש בשבילה, אבל תקף כשהוא מרצה לך ברצון חזק באמת עוזר לו ה' והברך לקבלה מיד, כי על-ידי הרצון משבר כל המניעות וזוכה לקבלה כראוי כנ"ל:

וזהו: "לא בשמים היא ולא מעבר לים היא לאמרו וכו'". וכמו שפרש רש"י, שאם היתה בשמים, היית צריך לעלות אחריה ואם היתה מעבר לים, היית צריך לעבר אחריה, אך באמת קרוב אליך הדבר מאד בפיך ובלבך לעשותו, שהעקר תלוי ברצון שבלב ובפיו, כי צריכין לדבר הרצון והכסופין בפיו כדי

להוציא מכת אל הפעל, ותקף שהוא מרצה על הכל באמת, אפלו למכור נפשו לעלות לשמים ולירד לתוך הים בשביל התורה, תקף הוא זוכה אליה, כי אין הקדוש-ברוך-הוא בא במרוגיא עם בריותיו, ואין הקדוש-ברוך-הוא שולח להאדם מניעות שלא יוכל לשברם אם ירצה, והעקר הוא על-ידי תקף הרצון כנ"ל. נמצא, שכל דברי משה רבנו להשטן אמת ועדק מה שהשיב לו תחלה שהיא אצל הים והתהום, ומה שאמר לו בסוף שהיא אצל הקדוש-ברוך-הוא, כי הכל אמת, שעדין עקרה אצל ה' והברך ואי אפשר להמשיכה כראוי בכל אדם ובכל דור ודור, כי אם על-ידי רצון חזק במסירת נפש עד שיתרצה לירד לתוך הים והתהום כנ"ל. ועל-ידי זה הרצון יזכה לשבר כל המניעות המשתטחין לפניו בים והתהום ממש, ויזכה לעבר על הכל בשלום וכנ"ל. וגם דחה בזה את השטן שאין לו לקמרג עוד על קבלת התורה, כי עדין היא אצל הקדוש-ברוך-הוא וצריכין יגיעות גדולות לשבר מניעות עצמות קדם שזוכין אליה כראוי, ועל-כן מה לך לקמרג, כי הלא אתה עושה את שלך בשלמות ואתה מומין לכל אחד מניעות עצמות מכל הצדדים ובפרט על-ידי בני אדם גדולים שאתה מתלבש בהם להסית ולקנע את כל אחד שאפלו המניעות גדולים מהכל. ואם נמצאים איזה אנשים שחסים על נפשם

לקוטי הלכות

הלכות הקשר בלים ד

יורה דעה תלה

ומסתכלים על האמת ומשברים המניעות על ידי תקף חשקם ורצונם, בודאי מניע להם לקבל את התורה כפי המניעות שמשברים על ידי תקף רצונם וכנ"ל:

וזה שפס"ם שם בפענה הנ"ל: "או רא"ה ונספרה וכו'". ופרש רש"י: ספר אותיותיה בפולות ופשוטות, ראשונה ואמצעית ואחרונה אמת, הוא חותמו של הקדוש ברוך הוא, כי עקר הוא האמת, שמי שמסתכל על האמת לאמתו ואינו חפץ להטעות את עצמו, בודאי יזכה לידע היכן האמת ובודאי יהיה לו רצון חזק באמת עד שישבר כל המניעות כנ"ל:

כה וזה שנגזרין לילי שבועות ואומרים להתחלה והסוף מכל ספר, כי ההתחלה והסוף של כל ספר, זה בחינת הכח והפעל, כי התחלת הספר הוא בחינת כח, כי עדין כל הדברים הנאמרים בספר הזה הם עדין בכח, ואחר שגומרין הספר זה בחינת שכבר יצא מוכח אל הפעל. למשל בשמתחילין התחלת התורה בראשית ברא וכו' זה בחינת כח, כי עדין בתחלת הבריאה ביום ראשון היה הכל בכח, כמו שפרשו רבותינו ז"ל, כמובא בפרוש רש"י, ואחר כך יצא הכל מוכח אל הפעל, עד שנגמרה הבריאה בלה. ואחר כך יצאה הבריאה מוכח אל הפעל מדור לדור, מאדם לשת וכו', עד שבא נח לעולם, שהוא היה קיום הבריאה, כמו שכתוב: "זה ינחמנו

ממעשנו ומעצבון דינו וכו'". ומציא בשמתחילין "בראשית ברא אלקים וכו'". ומסימין "יגח מצא חן וכו'", זה בחינת יצא מוכח אל הפעל. וכן בסדר נח שמתחיל מנח ומסים בלדת אברהם אבינו, שהוא הראשון שהודיע אלקותו בעולם, שאז נחשבה כל הבריאה שיצאה מוכח אל הפעל בבחינת הבריאה - באברהם וכנ"ל. וכן בכל סדר ובכל ספר, שכל הפעושיות והדינים והמפוזות המבארים בכל ספר ובכל מסכת, פלם הם בתחלת הספר בבחינת כח, ואחר כך לשונמר הספר זה בחינת שיצא מוכח אל הפעל, כגון מסכת ברכות שמתחיל מאמתי קורין את שמע וכו' ועדין כל דיני הברכות אינם מבארים והם עדין בבחינת כח, ואחר כך לשונמרין מסכת ברכות זה בחינת מוציא מוכח אל הפעל, שכבר נתבארו על נכון ויצאו מוכח אל הפעל כל דיני הברכות וכן בכל ספר וספר. ועל-כן בשבועות, שאז צריכין לקבל את התורה, שאז עקר בחינת מוציא מוכח אל הפעל כל הבריאה מראש ועד סוף, כי הכל היה תלוי עד ששה בסיון וכו' כנ"ל. על-כן עוסקים אז לומר להתחלה והסוף מכל ספר שהוא בחינת מוציא מוכח אל הפעל כנ"ל:

כו כי זה ידוע וכבר מבאר לעיל מזה שעקר קבלת התורה בשבועות בכל שנה ושנה, אף-על-פי שכבר נתנה בסיוני. העקר לקבל התגלות פנימיות

כְּדוּעַ, כְּדִי לְהוֹכִיר לִפְנֵי ה' וּיְחַרְדּוּ אֶת כָּל הַחֵסֶד וְהַפּוֹכֵחַ שֶׁכֶּבֶר עֲשֵׂה עִמּוֹנִי, שֶׁכֶּבֶר זְכִינוּ שֶׁצֵּא מִכַּח אֵל הַפֶּעַל תּוֹרָה קְדוּשָׁה וּמְתוּקָה כְּזוֹת, וְעַל־יְדֵי זֶה אָנוּ מְקוּיִים וּמְצוּפִים גַּם עִתָּה בְּרִצּוֹן חֻק וְכַסּוּפִים עֲצוּמִים שְׁנוּפָה בְּיוֹם הַמַּחְרָת, בְּיוֹם הַשְּׂבוּעוֹת הַקְּדוּשָׁה זֶמַן מִתַּן תּוֹרַתְנוּ, לְקַבֵּל מִחֲדָשׁ אֶת כָּל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּאִפְסֵי שְׁנוּפָה לְקַיְמָה מַעֲמָה וְלַעֲלוֹת מִדְּרָגָא לְדְרָגָא וְכַ"ל:

כּוּ זֶה שֶׁבִקֵּשׁ יוֹד: "יָקוּם אֱלֹקִים וַיַּצֵּנוּ אוֹיְבֵינוּ וְכוּ", שֶׁמִּבְקֵשׁ עַל מַפְלַת הָאוֹיְבִים וְהַשּׂוֹנְאִים שֶׁהֵם הַמוֹנְעִים, וּמִתְפַּלֵּל שֶׁם הַרְבֵּה עַל זֶה וּבַתּוֹךְ תִּפְלָתוֹ מְזַכֵּיר חֻכְרֵי הַמָּקוֹם בְּרוּךְ הוּא, שְׁנוּפָה אוֹתְנוּ בְּקַבְלַת הַתּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁמְדַבֵּר שֶׁם כָּל הַמּוֹמָד מִזֶּה, "עֲלִית לְמִזְרֹחַ שְׁבִית שְׂבִי וְכוּ", וְזֶה שֶׁנֶּאֱמַר שֵׁם: "עוֹזֵה אֱלֹקִים זֶה פְּעֻלַּת לְנוּ", פְּעֻלַּת דִּיקָא, שֶׁכֶּבֶר הוֹצֵאת מִכַּח אֵל הַפֶּעַל כָּל הַבְּרִיאָה עַל־יְדֵי קַבְלַת הַתּוֹרָה בְּדוּרוֹ שֶׁל מִשָּׁה, כֵּן גַּם עִתָּה תְּרַחֵם עֲלֵינוּ וְתַתֵּן לָנוּ עֲזוֹת דְּקַדְשָׁה, שְׁנוּפָה לְהַתְגַּבֵּר עַל כָּל הַשּׂוֹנְאִים בְּעֲזוֹת דְּקַדְשָׁה וּבְרִצּוֹן חֻק עַד שְׁנוּפָה לְשַׁבֵּר וּלְכַבֵּל כָּל הַשּׂוֹנְאִים, שֶׁהֵם הַמוֹנְעִים וְכַ"ל:

זֶה שֶׁהוֹכִיר תְּחִלָּה גְּדֵל זְכוֹת יִשְׂרָאֵל וְעַצְמוֹ מִסִּירַת נַפְשָׁם עַל הַיָּם שֶׁהֶאֱמִינוּ בָּהּ וּבְמִשָּׁה עֲבָדוֹ וְקִצְצוּ לְתוֹךְ הַיָּם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב שֵׁם: "שֵׁם בְּגִימָן צִעִיר רַחֵם שְׂרֵי יְהוּדָה רְגַמְתֶּם", וְכֵמוֹ שֶׁפָּרַשׁ

הַתּוֹרָה, וְהַעֲקָר שְׁנוּפָה עִתָּה שֶׁיִּמְשֹׁךְ עֲלֵינוּ הָאָרֶת פְּנֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּאִפְסֵי שְׁנוּפָה לְקַיְמָה, שְׁנוּפָה כָּל אֶחָד לְהַתְעוֹרֵר וּלְקוּם מִשְׁנָתוֹ לְפַקֵּחַ עַל עַסְקָיו לְחַשֵּׁב עַל תְּכִלּוֹתוֹ בְּאִפְסֵי שְׁנוּפָה לְצֵאת מֵרַע לְטוֹב וּמִדְּרָגָא לְדְרָגָא וְכוּ. וְלִזְוֵה צְרִיכִין לְשַׁבֵּר מְנִיעוֹת רַבּוֹת, וְעַקָר הוּא הַרִצּוֹן כַּנ"ל, אֲבָל לֹא הֵיךְ כַּח לְהַתְגַּבֵּר בְּרִצּוֹן וְתוֹחֵלֶת וְתַקְוָה אֵל הַטוֹב הָאֱמִתִּי, מֵאֲחֵר שֶׁכָּל אֶחָד רוֹאֵה עֵצֶם רַחֲקוֹ מִהַטּוֹב וְזֶה כְּמָה שֶׁהוּא נִכְסֵף אֵל הַטּוֹב וְעֵדִין לֹא עֲלֵתָה בְּיָדוֹ וּמַחֲמַת זֶה רַבִּים מִתְרַשְׁלִים אִפְלוּ מִהַרִצּוֹן וְהַחֲשֵׁק הַטּוֹב, אֲבָל כְּשִׁיבֵר הָאָדָם אֶת עֲצָמוֹ אֶת כָּל הַחֵסֶד וְהַטּוֹב שֶׁכֶּבֶר זְכִינוּ בְּזֶה הַעוֹלָם, כִּי כֶּבֶר זְכִינוּ לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה מִבְּרַאשִׁית עַד לְעֵינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאֲחֵר קֵד כָּל שֵׁשָׁה סְדְרֵי מִשְׁנֵה הַקְּדוּשִׁים וְכָל הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים מִהַצְדִּיקִים שֶׁאֲחֲרֵיהֶם, עַד שֶׁגַם בְּדוּרוֹתֵינוּ זְכִינוּ לְהַתְגַּלוֹת חֲדוּשֵׁי תּוֹרָה נִפְלְאִים כְּאֵלֶּה מִהַצְדִּיקֵי אֱמֶת שֶׁהָיוּ לִפְנֵינוּ וּבְיָמֵינוּ, עַל־יְדֵי זֶה יֵשׁ לָנוּ כַּח לִיחַל וּלְקוּיֹת וּלְצַפּוֹת לִישׁוּעָה בְּרִצּוֹן חֻק, שֶׁגַם עַד זִקְנָה וְשִׁיבָה אֵל יִמְשְׁנוּ עַד שְׁנוּפָה עַל־יְדֵי הַרִצּוֹן הַחֻק לְשַׁבֵּר כָּל הַמְּנִיעוֹת וּלְכוּא לְתַכְלִית אֱמִתִּי לְמָה שֶׁצְּרִיךְ הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי לְכוּא בְּזֶה הַעוֹלָם הַמַּעֲשֵׂה. וְעַל־פִּי אוֹמְרִים בְּלִיל שְׁבוּעוֹת הַהַתְחִלָּה וְהַסּוֹף מִכָּל סֵפֶר מַעֲרֵי הַתּוֹרָה שֶׁהֵם תַּנ"ךְ וְשֵׁשָׁה סְדְרֵי מִשְׁנֵיֹת שֶׁבָּהֶם כָּלֵל כָּל הַתּוֹרָה בְּלָה שֶׁל כָּל הַדּוּרוֹת כּוּלָם

רש"י שם, שבגמין ירד תחלה לתוך הים ושירי יהודה התקנאו בהם, ועל ידי זה זכו למלוכה. וזהו: "צוה אלוקי ענד", הינו שעל ידי גדל רצונם התקן במסירת נפש פוה, זכו לשבר מניעות פאלה שגבקע הים לפניהם והשיגו מה שהשיגו אז, עד שזכו לקבלת התורה ונתחזקו בעז ותעצומות פוה, בחינת "ה' עז לעמו ותן", שיהו פרוש "צוה אלוקי ענד" פמוכן בפרוש רש"י שם. על כן אנו מבקשים, שעתה גם עתה תרחם עלינו ותתן לנו כח להתגבר ברצון חזק, עד שנוכה לשבר כל השונאים שהם המונעים המושמחים כמו מימי הים ממש. וזהו עוזה אלוקים זו פעלת לנו וכב"ל:

16

המניעות ולגלות האמת בעולם, פי עקר התחזקות הרצון דקדושה, שעל ידי זה משברים כל המניעות הוא על ידי אמת כב"ל. וזהו: "כך צרינו נגנח וכז" וכן הולך שם כל המזמור שמתפלל על מפלת השונאים שהם המונעים, פי גם עתה רצונינו חזק מאוד אל האמת לאמתו, כמו שכתוב: "שם לא נסוג אחר לבנו ותט אשרינו מני ארקה, פי דפיתנו במקום תנים וכז", אם שכתנו שם אלקינו וכז' הלא אלוקים יחקרו זאת פי הוא ידע תעלמות לב, פי עלך תרגנו כל היום וכז". זהו בחינת רצון במסירת נפש של בני ישראל הפשרים שסובלים מה שסובלים בשביל האמת. ועל כן מתפלל, "עזרה למה תישן, הקצה וכז' קומה עזרתה לנו ופרנו למען חסדך", שגם עתה יעזר לנו למען חסדו שהוא בחינת אהבת חסד, בחינת השתוקקות ורצון דקדושה שנטע בלבנו בחסדו ועל ידי זה נוכה שיעזרנו ויפרנו מכל השונאים וכז' וכב"ל:

כח וזהו (תהלים טו): "אלוקים באונינו שמענו וכז' פעלת בימיהם וכז' אתה ירך גוים הורשת ותטעם וכז'", הינו גם כן כב"ל, מאחר שכבר עזרת לנו לשבר מניעות עצומות פאלה, שהם הגוים אשר הורשת מפניהם וכז', עד אשר פעלת בימיהם וכז', שגילית לנו נפלאות התגלות התורה פאלה שהוא בחינת מוציא מבח אל הפעל וכב"ל, על כן אנו מבקשים גם עתה: "צוה ישועות יעקב", שגם עתה יצוה ישועתו בזכות יעקב שהוא בחינת אמת, בחינת תתן אמת ליעקב. הינו מאחר שאנו פלנו הם בני יעקב שהוא בחינת אמת שאנו מורעו שהוא כלו ורע אמת, על כן תרחם עלינו לשבר כל

כט וזהו שהתפלל (תהלים לא, טו): "תאלמנה שפתי שקר הדברות על צדיק עתק בנאוה וכז", שהתפלל שאלם ויפכר ויפתם פיהם של החולקים המדברים שקרים וקזבים על הצדיק האמת בנאוה פזאת בכזיונות פאלה. וכמו שכתוב במדרש: 'תאלמנה', יחפרכנו ושתתקנו וכז'. וזהו: "מה רב טיבך אשר צפנת ליראוך פעלת וכז'".

הניו, שאנו צועקין לה' ותברך שאלם ויפתם פיהם של המתנגדים על האמת, שמיהם כל המניעות, כדי שנוכח לנו מתורתו של הצדיק האמת שהוא בחינת "מה רב טובך אשר צפנת ליראיך". ואם ירצה הפעל דבר להחליש דעתנו, חס ושלום, לומר, הלא אין אנו בראי להשיג רב טוב צפון ונגנו מה. ובשביל זה הוא מקים עלינו שונאים ומניעות פאלה. על זה אנו פורשין בפנינו לפניו כבן לפני אביו, הלא כבר פעלת לחוסים בך נגד בני אדם, שכבר הוצאת מכה אל הפעל התגלות הרושי תורה נפלאים פאלה להחוסים בך, שהם החוסים בה' ותברך ומקוים לישועתו תמיד ברצון חזק. וזהו "נגד בני אדם". כי הלא התגלות נפלאות התורה הוא נגד בני אדם והכל יכולין למעם ולראות נפלאות עמקיותיה ונאמתיה אם יחפץ באמת. ומאחר שכבר פעלת לנו כל בך, על-כן גם עתה אנו מבקשים, "תסתירם בסתר פניך מרבים איש וכו'", כדי שנוכל לזכות לרב טוב הצפון בהתורה שהוא בחינת מה רב טובך וכו' וכב"ל. וזהו שפיהם שם: "חזקו ונאמן לבבכם כל המניחים לה'", 'המניחים' דקא שהוא בחינת רצון, שאף-על-פי שזה ימים רבים שאינו זוכה אל הטוב, אף-על-פי-כן הוא מניח ומקנה ומצפה לה' ותברך ברצון חזק עד ישקוף ונרא ה' משמים, וזהו "כל המניחים", 'כל' דקא יהיה מי שיהיה אפלו הרוע

ל ועל-כן געוין גליל שבועות, כי חשך קודם לאור בסדר הבריאה בכל יום ויום, כמו שנאמר, "ויהי ערב ויהי בקר וכו'", כי כל יום ויום הוא בחינת בריאה, בחינת מוציא מכה אל הפעל כפי הבריאה שבאותו היום וכב"ל, אבל קדם שמוציאין מכה אל הפעל, בהכרח שיהיה מניעות, שזהו בחינת החשך שקודם לאור בכל יום. כי חשך הוא בחינת מניעות, בחינת "ולא חשכת" (כמו שאמר ארנונו טורנו ורבונו זיל במקום אחר). נמצא, שלילה וחשך הוא בחינת מניעות. ואז צריכין להתגבר בחשך ורצון חזק דקדושה, לשבר המניעות וכב"ל. ועל-כן באמת עקר ההשתוקקות והרצון לה' ותברך הוא בלילה, בבחינת "אזכרה נגינתי בלילה עם לבבי אשיחה ויחפש רוחי". וזה בחינת "וברתי בלילה שמך ה'", וזה בחינת "על משכבי בלילות בןשתי את שאהבה נפשי וכו'". ועל-ידי עצם הרצון שיש להאדם בחשבת לילה זוכה לאור יום, שהוא בחינת מוציא מכה אל הפעל כב"ל. וזה בחינת השנה של

לקוטי הלכות

הלכות הקשר בלים ד

יורה דעה תלת

לילה, כי המניעות מתגברין בכל פעם יותר, וכשרואה הפעל דבר שהאדם שׁכר כבר כמה מניעות והוא סמוך מאד אל הקדשה, הוא מתפשט ומשתמח כנגדו במניעות עצמות וקשות באלה, עד שגדמה לו שאין פכחו לשפרם. ועקר העצה לזה הוא הרצון החזק ביותר, שאף על-פי-כן יתחזק הרצון חזק לעולם וכנ"ל, אבל על-פי רב הפעל דבר מתגבר ומשתמח כנגדו כל כך עד שצריך לבחינת שנה שהוא בחינת בטול לגמרי ומשם נמשך השינה שהוא בחינת בטול גמור בעת השבת לילה שהוא בחינת השתמחות המניעות מאד, אבל חלילה, שישתקע בשנה וצריך להתעורר משנתו, שיתגבר הרצון והשתוקקות חזק כל כך בבחינת בטול לגמרי עד שיזכה בתוך כך להתעורר משנתו ולחזק ידו בה' לבלי ליאש עצמו מהתקנה הטובה. וזהו 'ה' מה רבו צרי רבים קמים עלי', שהם המונעים והשונאים עד אשר "רבים אמרים לנפשי אין ישועתה לו וכו'", שאומרים שחם ושלום אין לקוות לישועה עוד, אבל אני יודע ומאמין כי "אתה ה' מגן בעדי וכו'". ועל-כן עדן "קולי אל ה' אקרא ויעניני וכו'", ועל-ידי זה אני שכבתי ואישנה הקיצוני וכו', כי המניעות והשונאים השתמחו כנגדי כל כך עד אשר "אני שכבתי ואישנה", שהכרחתי לבחינת שנה, שהוא בחינת בטול, ועל-ידי התקנה עדן כי "אתה ה'

מגן בעדי", על-ידי זה "הקיצוני כי ה' יסמכני, לא אירא מרובות עם וכו'", כי ה' ישיעני בודאי באשר ערוגי רחמי עד הנה וכנ"ל. ועל-כן אחר שספרנו ימי הספירה לעמר, שעל-ידי זה המתקנו בחינת עמר שעורים שהוא בחינת העדר הדעת, שמשם כל המניעות כנ"ל, וכינו להגביר הרצון דקדשה וזהו בחינת גדל הרצון דקדשה של כל ישראל הקשרים בשעת הספירה, כנראה בחוש גדל ההתעוררות בתשוקה נפלאה בעת שישראל מקימין מצות ספירת העמר, כי העקר מצות ספירת העמר הוא להגביר הרצון דקדשה, להמתיק הדינים על-ידי זה ולבטל ולשפר כל המניעות וכנ"ל. ועל-כן נעורין בליל שבועות כל הלילה ומגדדו שנה מעיניהם ועוסקים בתורה, כי כבר בטלנו בחינת השבת לילה, שמשם השנה שבאה על-ידי התגברות המניעות ביותר, כי כבר זכינו לבטל המניעות על-ידי תקף הרצון שזכינו להגביר הרצון על המניעות, על-ידי מצות ספירה כנ"ל. ועל-כן אין צריך עתה לשנה, רק לעסוק בתורה, להתחיל כל ספר ולסימו, כדי להוציא מפה אל הפעל וכנ"ל:

לא וזהו בחינת ברית מילה, ובכל ברית נמצא אליהו, כי אליהו מלאך הברית' (בניסוח ברית הברית), כי אליהו ממשיך דרך הקדש המבאר לעיל, שהוא בחינת 'ויהי נא פי שנים ברוחך אלי',

שנמשכין מקלפת ערלה ופריגה, כי עקר המניעות הוא שמונעים מלהתקרב לצדיק האמת, שעל ידו עקר תקון הברית, שזה עקר כל התורה בלה, שזה אי אפשר לתקן כי אם על-ידי הצדיק האמת דנטיר ברית בתכלית השלמות שאין שלמות אחריו. ומי שמתגבר לשבר המניעות במסירת נפש בבחינה זאת, הוא זוכה להתקרב אליו ולראות האמת שהוא בחינת תקון הברית, בחינת בלה זרע אמת. ואז זוכה לבחינת פי שנים, שעל-ידי זה עקר התקון, שכל זה נמשך על-ידי אליהו כנ"ל. ועל-ידי אליהו הוא מלאך הברית וכו"ל:

ועל-כן אי אפשר לקבל את התורה כי אם על-ידי מילה ומבילה, וכן אין מקבלין את הגר שיכנס בקדשת ישראל כי אם על-ידי מילה ומבילה, כי עקר קבלת התורה, שהוא בחינת פי שנים הנ"ל, אי אפשר כי אם על-ידי שבירת מניעות במסירת נפש, שעל-ידי זה זוכין להוציא מכת אל הפעל, בחינת פי שנים הנ"ל, שהוא בחינת קבלת התורה, שכל זה הוא בחינת מילה ומבילה כנ"ל:

לב פי בכר מבאר למעלה, שבחינת תקון הברית הוא בחינת יוסף, שהוא בכור, שהוא בחינת פי שנים כנ"ל, כי עקר תקון העולם על-ידי הולדות הדורות, שעל-ידי זה מומשיכין התגלות אלקותו מדור לדור, בחינת "דור לדור

שזה המקרא נאמר בענין אליהו ואלישע קדם שעלה אליהו ונסתלק לשמים, כי אליהו הוא פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן, שכל עבודת הכהן להמטיק החרון אף, ולהמשיך בחינת רוחו של משיח מכת אל הפעל, שזה עקר בחינת פי שנים וכו"ל. ועל-כן עקר הגאולה שתהיה על-ידי משיח צדקנו היא תלויה באליהו שיבוא ויבשר הגאולה. ובכל פעם שאנו מבקשים על ביאת משיחנו, אנו מבקשים על ביאת אליהו תחלה, כי עקר ביאת משיח תהיה על-ידי בחינת התגלות אליהו שהוא ממושיך בחינת פי שנים הנ"ל, שהוא בחינת התגלות משיח, פי שישגמר להוציא מכת אל הפעל בחינת פי שנים הנ"ל בשלמות, אז יבוא משיח צדקנו במהרה בימינו, כי עקר בחינת פי שנים הנ"ל נמשך מרוחו של משיח כנ"ל. ועל-כן אליהו ממנה על מצות מילה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי מצות מילה ופריגה לחדך ולבטל קלפת הערלה והפריגה מהברית קדש, זה בחינת שבירת ובטול כל המניעות וההסתרות החופין על האמת, שהם בחינת ערלה דחפאי על ברית, וצריכין לחדך ולשבר ולבטל כל המניעות ביגיעות גדולות ובמסירות נפש ובשפיכות דמים ולקבל צער וכאב גדול כמו התינוק ממש בשעה שמלין אותו וחותכין הערלה וקורעין עור הפריגה, שהם בחינת כלל כל המניעות שבעולם

לקוטי הלכות

הלכות הקשר בלים ד

יורה דעה תמא

ישבח מעשך וכו', בחינת "חי חי הוא יודך וכו' אב לבנים יודיע אל אמתך", שכל זה הוא בחינת פי שנים, שממשיכים חיות אלקות שהוא ידיעת אמתתו, שזה עקר החיות מרוח דלעלא לרוח דלתתא, מרב לתלמיד ומאב לבן. ועלפן קרא אלישע לאליהו, "אבי", כמו שכתוב: "אבי אבי, רבב ישראל וכו'" כי הכל אחד וכו'. וכל זה זוכין על ידי תקון הכרית שמשם ההולדה דקדושה, שעל ידי זה עקר המשכת בחינת פי שנים הנ"ל, שהוא בחינת נח נח, בחינת נח לעלא, נח לתתא וכו' כנ"ל. כי נח איש צדיק שהוא מאן דנטיר ברית, כי נח נולד מהול. ועלפן תכף שזולד התינוק צריכין ביום השמיני לחתך הערלה ולקרע עור הפרעה, לגלות העטרה, כדי לבטל ולשבר הקלפות שמהם כל המניעות החופין על הכרית קדש, שמשם עקר המשכת בחינת פי שנים כנ"ל, עקר בחינת מוציא מבח אל הפעל, כי על ידי זה יוצאין כל הדורות מבח אל הפעל, שעל ידי זה עקר התגלות אלקותו יתברך. ועלפן חופין על הכרית שני מיני קלפות, שהם, קלפת הערלה והפריעה כנגד בחינת פי שנים הנ"ל, כי את זה לעמת זה, וזהו בחינת חתוך, בחינת חתך הנ"ל בתורה הנ"ל, שהוא סופי תבות פותח את יודך - יודך וכו', עין שם, שהוא בגימטריא שתי פעמים רוח (כמו שבבאר שם, עין שם). כי על ידי שמבטלין

הערלה, זוכין לתקון הכרית, שעל ידי זה זוכין לבחינת פי שנים, שהוא בחינת שתי פעמים רוח, בחינת רוח דלעלא ורוח דלתתא וכנזכר לעיל:

וזה (ישעיה נט): "ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב וכו'". ואיאת בפגנות, שמרמז בפסוק זה, שעקר גאלת משיח הוא על ידי תקון הכרית וכו' (כמו שבבאר שם, עין שם). וזהו: "ואני זאת בריתי איתם אמר ה' רוחי אשר עלך ודברי אשר שמתי בפיך לא ימושו מפיך ומפי ורעך ומפי ורע ורעך אמר ה' מעתה ועד עולם". שה' יתברך הבטיח להנביא שהתורה לא תשתכח מישראל, כי הרוח אשר עליו, הינו בחינת הרוח חיים הנ"ל יהיה נמשך מדור לדור עד עולם. שזהו בחינת המשכת פי שנים הנ"ל, שבוה תלויה בהאלה כנ"ל:

לג וזהו בחינת מה שקורין ביום הכפורים "אחרי מות שני בני אהרן וכו'", שישם מפרש כל עבודת יום הכפורים שאין נכנס בההן הגדול לפני ולפנים לכפר עוונות בני ישראל, כי עקר התשובה וסליחת עוונות של יום הכפורים הוא על ידי זכות שני בני אהרן שמתו, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל, שכל הבוכה על מיתת בני אהרן מוחלין לו עוונותיו. כי איאת בכתבי האר"י ז"ל בכמה דרושים, שפי שנים שהמשך אליהו לאלישע כשבקשו, "ויהי נא פי שנים ברוחך אלי", הם סוד נפשות שני

לו עוונו וקבע יום זה לדורות שיהיה בו ראש השנה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל במדרש. ועל־כן בראש השנה צריך כל אחד מישראל לחזור בתשובה ולתקן מעשיו כדי שעל־ידי זה יחזר ויוציא כל תקון הבריאה מפי אל הפעל וכנ"ל. וזה אי אפשר כי אם על־ידי כח הצדיקים, על־כן נוסעים לצדיקים על ראש השנה. וזה שהולכין על קברי הצדיקים בערב ראש השנה, כי עקר התקון הוא על־ידי צדיקים שוכני עפר שהם גדולים במיתתן יותר מבחייהן, שעל ידם עקר המשכת בחינת פי שנים כנ"ל. וזה התקון בחינת מוציא מפי אל הפעל. כל הבריאה עקרה ביום ראש השנה, כי בו ביום נברא האדם, שהוא כלל העולם. וכמו שאנו אומרים: "זה היום תחלת מעשד" וכנ"ל, אבל גמר התקון הוא ביום הכפורים, ועל־כן הם עשרת ימי תשובה כנגד עשרה מאמרות שבהם נברא העולם, שהם כנגד עשרת הדברות שהם כלל התורה, שבשביעה נברא הכל. וכל זה הוא כנגד בחינת יו"ד הנ"ל, בחינת פותח את ידך, יודי"ך, שמשם מוציאין מפי אל הפעל מיו"ד דלעלא ליו"ד דלתתא. ועל־כן הם עשרת ימי תשובה כנ"ל. והגמור ביום הכפורים, שאז גמר עשרת ימי תשובה, ואז גומרין להוציא מפי אל הפעל תקון הבריאה על־ידי התשובה וקליחת עונות שאוכזין על־ידי הכהן גדול וכנ"ל. ועל־כן עוסקין אז להתיר גדרים

בני אהרן גרב ואביהוא שנתעברו בפניהם, שהוא אליהו, שקנא על מעשה זמרי וכו' (וכמבאר כל זה שם, עז שם, ובפרט בספר צמח צדיק בדרוש הנדול על אלהו ואלשע, עז שם). ועל־כן ביום הכפורים, שאז צריכין לעשות תשובה ולכפר עונות, שקל זה על־ידי בחינת פי שנים הנ"ל כנ"ל, על־כן מוכרין אז מיתת שני בני אהרן, כי על ידם עקר המשכת בחינת פי שנים הנ"ל, בחינת ניהוי נא פי שנים ברוחך אלי כנ"ל, כי עקר תקון העונות הוא על־ידי שחזרין ומוציאין כל תקוני הבריאה מפי אל הפעל מחדש. על־ידי גדל כח הצדיקים השלמים שחזרין וממשיכים חיות חדש דקדושה לכלל הבריאה מרוח דלעלא לרוח דלתתא, שמשם המשכת בחינת פי שנים הנ"ל. וכל זה נעשה בעשרת ימי תשובה, ובהתחלה מראש השנה והגמור ביום הכפורים. ועל כן צריכין לנסע לצדיקי אמת על ראש השנה, כי בראש השנה נברא העולם, דהינו אדם הראשון שנברא אז, שהוא עקר העולם, כי הכל נברא בשבילו. ואז נגמרה הבריאה ויצאה מפי אל הפעל על־ידי ה' תברך בעצמו, אבל עדן היו צריכים שאדם הראשון יחזר ויתקן כל הבריאה על־ידי עבודתו השלמה, שבשביל זה נברא הכל, שעל־ידי זה יחזר ויוציא כל תקון הבריאה מפי אל הפעל מחדש וכמבאר לעיל, אבל אדם הראשון קלקל מיד ור' תברך חמל על עולמו וחתר לו פתח לתשובה ומחל

לקוטי הלכות

הלכות הקשר בלים ד

יורה דעה תמו

ופותחין "כל נדרי" בתחלת יום הכפורים, כי עקר תקון התשובה הוא בבחינת התרת נדרים, שהוא על-ידי פתח חרטה, שעל-ידי זה ממשוכין בחינת פתח הנזכר בתורה הנ"ל שהוא בחינת "פתח את ידך" (כמו שפכא"ר שם), כי העקר לעשות פתח באור העליון הסתום ונגעלם מאתנו מאוד לרב גבהו. והצדיקים בעצמם כהם פותחים שם פתח, שעל-ידי זה הם ממשוכים לנו חיות דקדושה מושם מבחינת יו"ד דלעלא ליו"ד דלתתא כנ"ל. שעל זה אנו מתפללים בתחלת ראש השנה: "שאו שערים ראשיכם והנשאו פתחי עולם", שיפתח לנו ברחמים פתחים ושערים. ועל-ידי זה: "ויבא מלך הכבוד", שיתגלה אלקותו לעין כל. וזה בחינת יום הכפורים שאז נפתחין כל הפתחים העליונים מאד לצדיקי אמת, עד שיש רשות לכהן גדול, שהוא בחינת הצדיק האמת לכנס לפני ולפנים, להמשיך רוח חרטה מושם, שעל-ידי זה עקר סליחת עוונות כנ"ל. וזה בחינת הפלת געילה, שאז צועקין ומתפללין על פתיחת השער, כמו שאומרים, "פתח לנו שער וכו'", כי עקר התקון על-ידי בחינת פתח הנ"ל, שזוכין על-ידי פתח חרטה, שהוא עקר התשובה, שהוא בחינת התרת נדרים וכו"ל:

ומפנים לחוץ. כי על-ידי כל זה היה עוסק להוציא מבח אל הפעל, על-ידי שעסק תחלה בעבודת הקרבנות בחוץ כמו בשאר ימות השנה, שכל עבודתו היה לכפר על בני ישראל, שעל-ידי זה היה מתקן כל הבריאה, שהיה בחינת מוציא מבח אל הפעל כנ"ל. ואחר כך נכנס למקום שזכנס לפני ולפנים, שמשם היה עקר הכפרה של יום כפור, כי עקר התקון הוא על-ידי שעולה הצדיק בחינת הבהן הגדול למקום גבה ועליון ונשגב מאד מאד, שהוא בחינת לפני ולפנים. ומשם המשיך חיות עליון קדוש מאד מרוח דלעלא לרוח דלתתא, שהיה עקר בחינת המשכת פי שנים, שעל-ידי זה עקר התקון כנ"ל. ועל-כן היה צריך מביאה בכל פעם, כי כל זה הוא בחינת מביאה במימי המקנה ששם רוח אלקים בחינת רוחו של משיח מרחפת וכו' וכו"ל:

לד וזה שהתפלל הבהן הגדול בבית קדש הקדשים שלא תפיל אשה פרי במנה ולא יצטרכו עמך ישראל זה לזה ולא יעדי עבד שולטן מדבית יהודה. ולכאורה תמונה, מדוע התפלל דיקא על דברים אלו, ומה חבור ושכות יש להם? אך על-פי הנ"ל הכל נחוא, כי עקר תפלתו שנופה לגמור התקון להוציא מבח אל הפעל, וזה שלא תפיל אשה וכו', כי עקר כלל הבריאה הוא האדם שבשכילו נברא הכל, ועל-כן כל מה שנתרבין בני ישראל מדור לדור, על-ידי

וזה בחינת הטבילות הקדושות של הבהן הגדול ביום הכפורים, שהיה צריך מביאה בכל פעם שזכנס מחוץ לפנים

יורה דעה

הכפורים שהוא לכפר על בני ישראל על-ידי בחינת המשכת פי שנים ממקום גבה מאד, הוא על-ידי מיתת שני בני אהרן וכנ"ל:

לו וְעֵינֵי בְּהַתּוֹרָה הַזֶּה לְמַבָּאָר, שְׁעַל-יְדֵי מְנִיעַת הַפְּרָנְסָה אֵין יְכוּלִין לְהוֹצִיא מִכַּח אֶל הַפֶּעַל. וְזוֹהוּ "כָּל עֵמֶל הָאָדָם לְפִיָּהוּ", שְׁעֵקֶר עֵמֶל הָאָדָם שֶׁהֵם הַמְּנִיעוֹת שְׂמוּנְעֵין אוֹתוֹ מְעוֹבְדוֹת מִלְּהַתְקַרֵּב לְאִנְשֵׁי הָאָמֶת, שְׁזוֹהוּ הָעֵקֶר, הַכֹּל הוּא בְּשִׁבִיל פִּיָּהוּ, דְּהֵינּוּ הַפְּרָנְסָה וְכַנ"ל. פִּי אָדָם לְעֵמֶל יוֹלֵד, וְאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, עֵמֶל זֶהוּ אֵינִי יוֹדֵעַ מַה הוּא, אִם עֵמֶל הַפְּרָנְסָה, אִם עֵמֶל תּוֹרָה וְכו', הוּי אֹמֵר, זֶה עֵמֶל תּוֹרָה, כִּי כְּפִי מַה שְׂמֻשְׁבֵּר וּמְכַפֵּל מְעַצְמוֹ עֵמֶל הַפְּרָנְסָה, שֶׁהֵם הַמְּנִיעוֹת הַבָּאִים עַל-יְדֵי הַפְּרָנְסָה, וּמְחֻזָּק לָבוּ בְּמַחְזוֹן חֻזַּק בַּה' יִתְבָּרַךְ, שֶׁה' יִתְבָּרַךְ לֹא יַעֲזוּבֵנו וְלֹא יוֹכֵלוּ הַמּוֹנְעִים לְקַפֵּחַ פְּרָנְסוֹתוֹ, כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, אֵין אָדָם נוֹגֵעַ בְּמָה שְׂמוּכֵן לְחַבְרוֹ בְּשִׁמְדוֹ יְקַרְאוּ וְכו'. כְּמוֹ כֵן הוּא זוֹכֵה לְעֵמֶל תּוֹרָה, כִּי אִי אֶפְשֵׁר לְזַכּוֹת לְתוֹרָה כִּי אִם עַל-יְדֵי שְׂבִירַת מְנִיעַת הַמּוֹנְעִים, שְׁעֵקֶרֶם בְּעֵגֶן הַפְּרָנְסָה כַּנ"ל:

שֶׁךְ לְעֵל:

לוֹ וְזוֹהוּ פִּינְחָם בֶּן אֱלֶעָזָר וְכו' הַשִּׁיב אֶת חֲמַתִּי וְכו'. כִּי פִינְחָם זֶה אֱלִיהוּ, זָכָה לְכַפֵּל וּלְהַמְתִּיק הַחֲרוֹן אַף, שְׁעַל-יְדֵי זֶה מְשִׁיכִין רוּחוֹ שֶׁל מוֹשֵׁי, שְׂמוֹשֵׁם

זֶה הוּא בְּחִינַת תַּקּוּן הַבְּרִיאָה, בְּחִינַת מוֹצִיא מִכַּח אֶל הַפֶּעַל, וְעַל-פִּי הָעֵקֶר הוּא תַּקּוּן הַבְּרִית, שְׂמוֹשֵׁם הַהוֹלָדָה, שְׁעַל-יְדֵי זֶה נִקְרָא צִדִּיק כַּנ"ל. וְעַל-פִּי הַתַּפְּלָל שְׁלֹא תַפִּיל אִשָּׁה וְכו', רַק יִהְיֶה נוֹלָדִין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּנֵי קַמָּא שְׁעֵסְקוּ בַּתּוֹרָה וְעַבְדוּ אֶת ה' יִתְבָּרַךְ שְׁעַל-יְדֵי זֶה עֵקֶר בְּחִינַת מוֹצִיא מִכַּח אֶל הַפֶּעַל כַּנ"ל. וְזוֹהוּ שְׁלֹא יִצְטַרְכוּ עַמְדוֹ יִשְׂרָאֵל זֶה לִזְוֶה וְכו', הֵינּוּ שְׁלֹא יִהְיֶה בְּכָלל נִצְרָךְ לְבְרִית, שְׁעַל-יְדֵי זֶה נִפְגַּם הָאָמֶת בְּבְחִינַת פִּינּוֹן שְׂנֵצְרָךְ הָאָדָם לְבְרִית נִשְׁתַּנָּה פְּנִי, שֶׁהוּא הָאָמֶת, לְכַמּוֹה גִּנְיִן (כְּמַבָּאָר שֶׁם הַשֵּׁב בַּהַתּוֹרָה הַזֶּה), שְׁעַל-יְדֵי זֶה אֵין יְכוּלִין לְהוֹצִיא מִכַּח אֶל הַפֶּעַל (כְּמוֹ שְׂמַבָּאָר שֶׁם, עַן שֶׁם). וְזֶה לֹא יַעֲדֵי עַבִּיד שׁוֹלְטָן מוֹדְבִית יְהוּדָה, הֵינּוּ בְּחִינַת מַלְכוּת מוֹשֵׁי שׁוֹצֵא מִיְהוּדָה, כִּי עֵקֶר כָּל הַתַּקּוּן הַזֶּה, הוּא עַל-יְדֵי בְּחִינַת רוּחוֹ שֶׁל מוֹשֵׁי כַּנ"ל:

לֹה וְעַל-בֶּן נָדָב וַאֲבִיהוּא פְּגָמוּ בְּגִין דְּלֹא אִינְסִיבוּ (כְּמוֹ שְׂמַחֵב בּוֹדֵר הַבְּרִית), שְׁעַל-יְדֵי זֶה פְּגָמוּ בְּבְחִינַת מוֹצִיא מִכַּח אֶל הַפֶּעַל, עַל-יְדֵי שְׁלֹא הוֹלִידוּ בְּנִים וְכַנ"ל. וְהַתַּקּוּן הִיּוֹה עַל-יְדֵי מִיתַתָם בְּקַדְשָׁה עַל-יְדֵי שְׁנַתְעַבְרוּ בְּפִינְחָם שֶׁהוּא אֱלִיהוּ, עֵצַת שְׂקָנָא עַל פְּגָם הַבְּרִית, שְׁעַל-יְדֵי זֶה עֵקֶר הַמְּשַׁכֵּת בְּחִינַת פִּי שְׁנִים כַּנ"ל, בְּחִינַת מוֹצִיא מִכַּח אֶל הַפֶּעַל. וְנִמְצָא בְּמָה שְׂפָגְמוּ נַחְתַּקְנוּ וְכַנ"ל, וְעַל-פִּי תַלְתָּה הַתּוֹרָה כָּל עֲבוֹדַת יוֹם הַכַּפּוּרִים בְּמִיתַתָם, כִּי עֵקֶר עֲבוֹדַת יוֹם

לקוטי הלכות

הלכות הקשר בלים ד

יורה דעה תמה

מוציאין מכת אל הפעל, שזהו בחינת פי שנים וכגון: לעיל:

לח וזהו בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ. זה בחינת בריאה בכח נגד גמר הבריאה, כמו שאמרו רבותינו ו"ל, ומוכא בפרוש רש"י, שביזים ראשון נברא הכל, אך כל אחד ואחד נקבע ביזם שנגזר עליו וכו'. נמצא, שגמר יציאת מכת אל הפעל של כל תולדות שמים וארץ היה לכל דבר ביזמו. וביזם הראשון שנברא הכל הוא בבחינת כח נגדו וכב"ל. וקדם שיציא מכת אל הפעל יש מניעות רבות וכב"ל. וזה בחינת והארץ היתה תהו ובהו וחשך על פני תהום, שהם בחינת כלל כל המניעות שבעולם שאינם מניחים להוציא האמות מכת אל הפעל שהם בבחינת תהו ובהו וחשך וכו'. וזה שאמרו רבותינו ו"ל, שתהו ובהו וכו' מרמזין על הארבע מלכיות שהם בנגד ישראל ותופסין את ישראל בגלות שמהם כל המניעות ועקר הוא הגלות האחרון היה שהוא בחינת תהום, שמתפשטין המניעות מן האמות עד התהום, בבחינת תהום אל תהום קורא. ופרש רש"י, צרה קוראת אל חברתה. ועקר הצרות הם המניעות מלהתקרב אל ה' ותברך ולתורתו. ור"ח אלקים, דא רחוז של משיח, מרחפת על פני המים, זה עקר התקון והתקנה, פי משם מוציאין מכת אל הפעל על-ידי גדל החשק והרצון וכב"ל, שזהו בחינת

מכילה במקנה וכב"ל. וזהו ויאמר אלקים יהי אור ויהי אור, דא ימינא ושמאלא, כמו שכתוב בזהר הקדוש. הינו שגבר בין ימין לשמאל, שזהו עקר בחינת מוציא מכת אל הפעל, כמו שמבאר שם, עין שם. ויברא אלקים את האור פי טוב ויבדל אלקים בין האור ובין החשך, ופרש רש"י, ראה שאין העולם כדאי להשתמש באור של שבעת ימי בראשית ונגזר לצדיקים לעתיד לבוא. וזהו ויבדל אלקים בין האור ובין החשך – החשך הם בחינת מניעות כב"ל, שהבדיל האור מן החשך ונגזר, שאין מו שיזכה אליו כי אם כל אחד כפי מה שמשבר המניעות שהם בבחינת החשך, כמו כן זוכה לצק ממנו עד שיזכה אליו כדאי לעתיד לבוא, פי הצדיקים והבשרים הנלוים אליהם וזכים גם עתה לצק מהאור היה כל אחד כפי מדרגתו. וכמו כן בזהר הקדוש ומוכא במקום אחר, כי כל אחד כפי שמשבר המניעות, כן זוכה לצק מהאור היה ועל-ידי זה יזכה אליו לעתיד לבוא וכב"ל:

לט וזהו שספר את הימים, כמו שכתוב "ויהי ערב ויהי בקר יום אחד". וכן יום שני ושלישי וכו', כי העקר לעשות פתח וצנור להמשך האור והחיית מיו"ד דלעלא ליו"ד דלתתא וכו', שזהו בחינת טובים השנים מהאחד, כי כשהאור אחד כמו שזוהר קדם הבריאה אין זה שלמות, כי עקר פגנתו הוא שיצא האור מלמעלה למטה ויתרבה ויתנה

ויקום את כל הברואים והעקר את האדם הישראלי, שהוא תכלית הכל, כי עקר השלמות שמתצא הבריאה מבח אל הפעל, שאז שך מספר, כי כל זמן שהיה הכל בבח אין שך מספר, רק עקר התקון, שאחר שיצא מבח אל הפעל ונגעשה בחינת מספר, שגם אחר כך לא יהיה המספר נפרד, חס ושלום, מהאחד, רק שיחזרו הפעל אל הבח, ואף-על-פי-כן לא יתבטל שם לגמרי, שלא יחזור העולם לתוהו ובהו, חס ושלום, רק יחזור ויעלה למעלה בכל פעם ויקמשיך החיות למטה בבחינת והחיות רצוא ושוב, שהעקר על-ידי האמונה שינדע אחר הבריאה שכל הבריאה מאתו יתברך בבחינת וידע כל פעול וכו' כנ"ל. ועל-כן ספר כל הגמים, כי זה עקר בחינת מוציא מבח אל הפעל שהוא בחינת מספר כנ"ל ועל-כן כתיב, "ויהי ערב ויהי וכו' יום אחד", ולא כתיב יום ראשון, לומר שהקדוש-ברוך הוא יחיד בעולמו וכו', וכמו שאמרו רבותינו ו"ל, הינו כנ"ל, שעקר התקון לחזר כל המספר לאחד לידע שאחר המספר שהוא אחר הבריאה, אחר שיצא מבח אל הפעל, עדין הכל אחד, כי ה' אחד ברא הכל ומתנה הכל וכנ"ל. והוה בחינת פגנת הספירה קדם השבועות, שעקר התקון על-ידי שסופרין הגמים לעקר. שהיו מניפין אותו לה' יתברך, כמו שאמרו רבותינו ו"ל שהיה מניפו למעלה ולמטה ולארבע רוחות למי שהכל שלו,

כי העמר ממתיק הדינים ומבטל המגיעות עד שחזרין לתחלת השרש שהוא בחינת רוחו של משיח ומוציאין משם מבח אל הפעל, ועל-כן אחר כך סופרין כל הגמים לעמר שהם שבועה שבועות כנגד שבועת ימי בראשית לחזר ולקשר כל המספר שהם שבועת ימי בראשית, שזה עקר בחינת מוציא מבח אל הפעל לקשר הכל לשרשו, כי עתה צריכין להכין עצמנו לקבלת התורה, שעל-ידי זה חוזר ויוצא תקון כל הבריאה מבח אל הפעל בשלמות התקון, בבחינת והחיות רצוא ושוב שיהיה אחר הבריאה כמו קדם הבריאה. ואף-על-פי-כן ותקום הבריאה, שכל זה נעשה בכח הצדיקי אמת שמקשיבין לנו הארת התורה בכל דור בדרכים גפלאים וכנ"ל:

מ וזהו בחינת מספר בני ישראל שעוסקין בפרשה זאת קדם שבועות, כי קורין מקדם פרשת במדבר, כמו שאמרו רבותינו ו"ל (פסוק לא): "מנו ועצרו", כי הרוח דלעלא גבה מאד. ועל-כן צריכין הרבה תלמידים שיוכלו להמשיך הרוח חיים הנ"ל בחינת פי שנים מרובם, וכמו שאמרו רבותינו ו"ל, והעמידו תלמידים הרבה. והוה בחינת מעלת רבוי בני ישראל שה' יתברך והצדיקים מקרבים גוה כמה פעמים, כמו שכתוב: "ה' אלקי אבותיכם יוסף עליכם, יברך יראי ה' וכו'", וכתוב, "יוסף ה' עליכם ועל בניכם, כי כל מה שמתרבינ

לקוטי הלכות

הלכות הקשר בלים ד

יורה דעה

תמו

בני ישראל הפשרים הנלוים אל הצדיק האמת, מקבלין יותר הרוח חיים הנ"ל בחינת פי שנים הנ"ל, פי יש להם פה יותר לקבלו על ידי רבוי הפלים הקדושים של כל אחד, אבל צריכין שיהיה ביניהם אהבה גדולה בחינת אהבת חברים, שלא תתגבר הסטרא אחרא הנאותה בהרבויה והמספר, וכמו שכתוב, "פי תשא את ראש בני ישראל וכו' ולא יהיה בהם גנף", כמו שפרש רש"י שם. ועל כן בשמונן ישראל צריכין לתן שקלים מחצית השקל עשרים גרה השקל, עשרים גרה בחינת שני היודין הנ"ל, בחינת עשרה עשרה הפך פמוכא. פי צדקה - נדבת לב, הוא בחינת המושבת הרוח חיים מעלא לתתא, פי צדיק על שם צדקה, שעל ידי זה ממושיך הפתח הנ"ל מעלא לתתא, בבחינת פתחו לי שערי צדק, צדק דוקא, ובתיב, "פתחו שערים ויבוא גוי צדיק", צדיק דוקא וכו' ל:

על ידי שדעתם משנה זה מזה וכלם נכללים בדעה אחד להכלל בהצדיק האמת רבם, על ידי זה יש להם בלים נפלאים הרבה לקבל האור הגדול בחינת פי שנים, אבל פשעומדים אנשים מישראל וחולקים על הצדיק האמת, שבאמת גם הם מקבלים חיותם בהעלם גדול ממונו בבחינת מלכות פאתפסא והם חולקים על מקור חיותם. ולא די שהם חולקים על עצמם ועוקרים עצמם משרש חיותם, אף גם הם עומדים למונעים ומשטינים על המתקרבים אליו באמת. וזאת המחלקת והמנועות מונע יותר מהמנועות של אשר לא מפני ישראל הנה, וזה בחינת חסרון לא יוכל להמנות זה שנמנו חבריו לדבר מצוה ולא נמנה עמהם, הנו כנ"ל. והתקון על ידי אליהו שבוא לעשות שלום בעולם, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, פי על ידי אליהו עקר המושבת פי שנים כנ"ל, שעקרו תלוי בשלום כנ"ל. וזה והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם. אב וכן זה בחינת רב ותלמיד, בחינת רוח דלעלא ורוח דלתתא, ששייב ויכלל אב על בנים ובנים על אבותם, שיהיה נכלל יחד הרוח דלעלא והרוח דלתתא, בבחינת רצוא ושוב, שנה עקר התקון של בחינת פי שנים שפמושיך אליהו מרוחו של משיח וכו' ל:

ועל כן לפעמים נעשה מחלקת בין ישראל בעצמן, שאחד מונע לחברו. ואלו המנועות גדולים מהבל, פידוע, פי בהרבה בני ישראל יש שנוי דעות, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, שאין דעתם שוה זה לזה, אבל צריכים שבכל שנוי דעותיהם יכללו יחד ברבם האמתי. ואז נעשה תקון גדול על ידי הרבוי בבחינת גרב עם הדרת מלך וכו' ובתיב, "ברבות צדיקים ישמח העם", פי דוקא

ועל כן אכל פי עשרה שכינתא שריא ונקראים "מנון", פי זה עקר

ק"ד

יורה דעה

שְׁלֹמֹת הַמִּנְיָן וְדַקְדָּשָׁה בְּשֵׁישׁ עֵשָׂרָה
שְׁמֹתֶקְבָצִים לְדָבָר שֶׁבִקְדָּשָׁה, עֵשָׂרָה
דִּיקָא בְּגַגְד בַּחֲנִית הַיָּיִד הַגַּל שְׂאוֹ וְכוּלִין
לְהַמְשִׁיד מִיּוֹד דְּלֵעָלָא לְיּוֹד דְּלִתְמָא
כַּגַּל. שְׁזָהוּ עֵקֶר תַּקּוּן הַמְסַפֵּר וְהַמִּנְיָן
וְעַל־פִּי נִקְרָאִים מִנְיָן, כִּי הֵם תַּקּוּן הַמִּנְיָן
וְהַמְסַפֵּר, כִּי עַל יָדָם נִכְלָל הַמִּנְיָן בְּאַחַד
בְּבַחֲנִית רְצוּא וְשׁוּב כַּגַּל, שְׁזָהוּ עֵקֶר
הַתַּקּוּן וְכַגַּל:

מֵב וְעַל־כֵּן גַּם תָּקָם הַתְּפִלָּה צְרִיכִין לְפַל
יְדֵיו בְּמִים. וְהַעֲקָר בַּפְּקָר
בְּשִׁקְמִים מִהַשְּׁנָה, כִּי הַשְּׁנָה שֶׁל לִילָה
וְחֻשְׁדֵּי שְׁהוּא בַּחֲנִית מְנִיעוֹת, שְׁצָרִיכִין
לְשַׁבְּרָם עַל־יְדֵי גְדֵל הַחֶשֶׁק וְכוּ' כַּגַּל
וְאַחַר כֵּךְ בְּשִׁקְמִים מִהַשְּׁנָה צְרִיכִין לְטַהַר
עֵצְמָן מִהַזְּהֻמָּא שֶׁל הַרוּחַ רְעוּה, שְׁמִשְׁם
כָּל הַמְּנִיעוֹת שֶׁשׁוֹרָה עַל הַיָּדִים בְּיֹתֵר
מִחֻמַּת שְׁעַל יָדָם עֵקֶר תַּקּוּן בַּחֲנִית מוֹצִיא
מִבֶּחַ אֶל הַפֶּעַל. עַל־כֵּן צְרִיכִין לְטַהַר
הַיָּדִים דִּיקָא בְּמִים וְכַגַּל, וְעַל־יְדֵי זֶה
יְכוּלִין לְהַתְּפִלָּל, שְׁעַל־יְדֵי זֶה עֵקֶר בַּחֲנִית
מוֹצִיא מִבֶּחַ אֶל הַפֶּעַל שְׁהוּא עַל־יְדֵי
הַדְּבִיר שֶׁל הַתְּפִלָּה (כַּמְבָּאָר בְּהַתּוֹרָה הַגַּל, וְכַתּוּבָה
אִתָּן לָן בְּדָא וְכוּ') וְזֶהוּ שְׂאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְ"ל, כָּל
הַנֶּפֶשׁ גּוֹטְלָא וְגוֹטְלָא יְדֵיו וְקוֹרָא קְרִיאַת שְׁמַע
וּמִתְּפַלֵּל וְכוּ' וּמְסִיק, כְּאִלוּ טַבֵּל, כִּי
נְטִילַת יָדִים הוּא בַּחֲנִית טְבִילָה בַּמִּקְוָה
וְכַגַּל. וְעַנְן בְּהַתּוֹרָה הַגַּל מַה שְׂאֻמְרָא עַל
פְּסוּק וְהָמָּה מִיְדֵי נִגְרוּ וְכֵן מַה שְׂמִבְּאָר
שֵׁם עַל מֵאֻמְרָא רַבּוֹתֵינוּ, וְ"ל, וְאִין אִתָּה
כָּא לִידֵי עֲבָרָה, לִידֵי דִיקָא וְכוּ', כִּי עֵקֶר
בַּחֲנִית מוֹצִיא מִבֶּחַ אֶל הַפֶּעַל לְטוֹב אוֹ
לְהַפְּקָד, חֵם וְשְׁלוֹם, תְּלוּי בְּיָדִים, שְׁעַל יָדָם
יִצָּהָ כָּל הַקְּרִיאָה מִבֶּחַ אֶל הַפֶּעַל

מֵא וְזֶה בַּחֲנִית נְטִילַת יָדִים לְאַכִּילָה, כִּי
תַקּוּנוֹ לְטַהַר הַיָּדִים דִּיקָא עַל־
יְדֵי מִימֵי הַנְּטִילָה, כִּי הַמִּים נִמְשָׁכִים
מִבַּחֲנִית מִימֵי הַמִּקְוָה הַגַּל, שְׁשֵׁם רוּחַ
אֶלְקִים שְׁהוּא רוּחוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ מְרַחֶפֶת,
שְׁמִשְׁם מוֹצִיאִין מִבֶּחַ אֶל הַפֶּעַל כַּגַּל,
שְׁמִשְׁם עֵקֶר הַתְּהַרָּה מִכָּל הַמְּטָאוֹת
שְׁנִמְשָׁכִין מִהַעֲבָרוֹת, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, כַּגַּל.
וְעַל־כֵּן עֵקֶר הַתְּהַרָּה בְּיָדִים דִּיקָא, כִּי
הַיָּדִים הֵם בַּבַּחֲנִית כַּח וּפְעַל שְׁהֵם בַּחֲנִית
יְמִין וְשְׂמָאל, בַּחֲנִית אַף יְדֵי יְסָדָה אֶרֶץ
וְכוּ'. וְעַל־כֵּן עֵקֶר הַמְּטָאָה וְהַתְּהַרָּה
תְּלוּיָה בְּיָדִים יוֹתֵר, כְּמוֹ שְׂאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ
וְ"ל, יָדִים עֲסָקְנִיזוֹת הֵן וְכוּ', כִּי עֵקֶר הַעֲסָק
שְׁהֵם כָּלָל כָּל הַעֲסָקִים וְהַמְּלָאכוֹת
וְהַעֲשִׂיּוֹת שֶׁל זֶה הָעוֹלָם, הַכֵּל נַעֲשֶׂה
עַל־יְדֵי הַיָּדִים שְׁהֵם כְּלֵי הַמַּעֲשֶׂה שְׁעַל
יָדָם גּוֹמְרִין כָּל דְּבָר וּמוֹצִיאִין אוֹתוֹ מִבֶּחַ
אֶל הַפֶּעַל. וְעַל־כֵּן בְּהֵם תְּלוּיִים כָּל
הַמְּצוּוֹת וְהַעֲבָרוֹת שְׁהֵם בַּחֲנִית כָּל
הַמְּטָאוֹת וְהַתְּהַרָּוֹת וְכַגַּל. וְעַל־כֵּן קָדָם
הַאֲכִילָה שְׁהוּא לְהַחִיּוֹת אֶת הָאָדָם,

מֵא אִתָּל

ק"ד ק"ד

לקוטי הלכות

הלכות הקשר פלים ד

יורה דעה תמט

בבחינת אף ידי יכרה ארץ וכו', ועל-פן עקר המהרה בדינים ופנ"ל:

מג וזה בחינת הקשר כלי עפ"ם מבלעת האסור שצריך להיות על-ידי אש, כמו שכתוב שם, "אך את הזקב ואת הכסף וכו' כל דבר אשר יבא באש תעבירו באש וכו'", כי מבאר בהתורה ויהי נא פי שנים הנ"ל, שלהוציא מפה אל הפעל הוא על-ידי הדבור וכו' ושלמות הדבור נמשך על-ידי מפלת הרשעים בעולם הזה, כמו שהיה לעתיד וכו', וזה נעשה על-ידי אמת, על-ידי שמתפללין ועוקרין את ה' יתברך באמת לאמתו בלתי לה' לבדו לא בשביל שום פניה, בשביל פרנסה וכבוד, חס ושלום, שעל זה נאמר ביון שצריך אדם לבריות באיזה בחינה, נשתנה פניו, שהוא האמת, לכמה גוין וכו', ענין שם, וכשנשלים הדבור צריך להמשיך נקודות להאותיות וזה נעשה על-ידי החשק הפא על-ידי רבוי המניעות, שעל-ידי זה משברין המניעות וכו', ואז זוכין להוציא מפה אל הפעל שהוא בחינת המשכת פי שנים הנ"ל, דהינו להמשיך הרוח חיים מחדש, שעל-ידי זה מטהרין מכל הממאזות וכו' פנ"ל. ועל-פן כלי עפ"ם של סעדה שצריכין לאכל בהם מאכל ישראל, שעל-ידי זה ממשכין הרוח חיים צריכין הקשר התולה על-ידי האש, דהינו הגעלה ברוחחין, או לבנן באש להפליט האסור מהם ואחר כך מביאה במום, פי על-ידי

ההקשר, על-ידי האש, על-ידי זה ממשכין בחינת מפלת הרשעים בעולם הזה שעל-ידי זה נשלם הדבור פנ"ל, כי פליטת האסור לחיץ, על-ידי האש זה בחינת שפולטין וזרקון את הרשעים לחיץ, כי הרשעים הם בבחינת האסור שהוא הקלפה, ועקר הכנעתם ומפלתם שהוא בחינת פליטת האסור לחיץ הוא על-ידי האש, פי עקר מפלת הרשעים לעתיד, ביום הדין הגדול והנורא ויהי על-ידי האש, כמו שכתוב: "כי באש ה' נשפט וכו'", וכתוב, "כי הנה היום בא בוער פתגור וכו' פי מהאש יצאו והאש תאכלם", פי הם חממו עצמן באש התאוות ולא די להם בזה, אף גם הבעירו בהם אש התנאה בצדיקי אמת ובכשרי ישראל ורדפו אותם בכל מיני הרדיפות, על-פן יהיה מפלתם על ידי האש פנ"ל. וזה בחינת הקשר פלים להפליט האסור שבהם על-ידי האש, דהינו שמפלין הרשעים שהם בחינת האסור על-ידי האש, וכמו שכתוב, "כל דבר אשר יבא באש תעבירו באש", וכדרך המשמשו כד הגעלתו, פי כפי מה שצדק האסור שהוא בחינת הרשע על-ידי האש כמו בן צריכין להפליטו ולהפילו על-ידי האש וכו' פנ"ל. ומצא, שהקשר פלים על-ידי האש זה בחינת מפלת הרשעים, שעל-ידי זה נשלם הדבור. וזה בחינת אף את הזקב ואת הכסף וכו', ודרשו רבותינו ז"ל, שצריכין להעביר החלדה מהמתכת וכו'.

וזה רמזו שאי אפשר להמשיך בחינת מפלת הרשעים שהוא בחינת פליטת האסור לחזון פי אם על-ידי האמת (פסוקא גמלי) וזה בחינת העברת החלדה שצריכין להעביר תחלה מהזהב והכסף את החלדה ולא ישאר כי אם הזהב והכסף כמו שהוא (כמו שפירש רש"י שם). וזהו לשון "אך", שלא יתא שם חלדה, אך המתכת יהיה כמו שהוא, עד כאן לשונו. זה בחינת אמת שיהיה נשאר הדבר כמו שהוא ולא תחפה עליו החלדה, שהיא מקלקלת הזהב והכסף, ומחפה ומסתיר אותו עד שאין נפר בין זהב לנחשת, שזהו בחינת שקר החופה על האמת עד שאין נפר האמת, דהינו שעל-ידי רבוי המחשבות זרות והפניות שלו נחפה ונתפסה האמת עד שאין מפרין בין אמת לשקר. ועלין פליטת האסור, שהוא בחינת מפלת הרשעים אי אפשר כי אם על-ידי שמעבירין החלדה תחלה שהיא בחינת השקר החופה על האמת, ולא ישאר כי אם הדבר כמות שהוא, שהוא בחינת אמת, כי אמת הוא אחד (כמו שבבאר במקום אחר בתורה אמר רבי עקיבא כסין נא עין שם). כי אמת אי אפשר לומר כי אם אחד, דהינו על זהב זהב, ועל כסף כסף וכי, אבל השקר הוא הרבה, כי יכולין לומר שקר על זהב שהוא נחשת או ברזל וכי, עין שם. וזהו בחינת אך את הזהב ואת הכסף את הנחשת וכי, שהם כל מיני מתכות שהם בחינת כלל הגנוין שבמזון,

ששורשם בקדשה גבה מאד, כי הם בחינת גנוין עלאין (כמוכן בדברי ו"ל בפמה מקומות), אבל מי שנופל לתאות מזון וכבוד והוא בכלל נצרך לבריות הנ"ל, שם הוא בחינת גפילת הגנוין הנ"ל, שהוא בחינת פיון שצורך אדם לבריות נשתנה פניו לכמה גנוין הנ"ל, שהוא מה שמחפה השקר באוה אמת, שבוה יש כמה וכמה גנוין שגמשכו מגפילת הגנוין עלאין שבכסף וזהב הנ"ל, כי עקר רב הפניות של כל אחד הוא בענין המזון פיזוע, ועלין מרמז בכסוק זה כפול השקר, שזהו בחינת אך את הזהב, שישאר אך הזהב כמות שהוא פני"ל, דהינו שישאר הגנוין עלאין שבוזה וכסף כמות שהם. ולא ישנה אותם, חס ושלום, בשביל הפניות ושקרים של תאות מזון, שעל-ידי זה הוא פוגם ומשקר בגנוין עלאין וכנ"ל:

ועל-כן הפלים של עב"ם שרוצים לאכל בהם מאכל ישראל, שעל-ידי זה ממשיכין הרוח חיים הנ"ל, שהוא בחינת מוציא מפה אל הפעל, עלין צריכין הקשר על-ידי האש והעברת החלדה תחלה, שזהו בחינת מפלת הרשעים, שעל-ידי זה נשלם הדבור פני"ל ואחר כך מבילה כמי מקנה, שעל-ידי זה נמשכין נקודות ומוציאין מפה אל הפעל הרוח חיים, שהוא בחינת רוח טהרה וקדשה שגמשך מרוח אלקים

לקוטי הלקות

הלקות הקשר בלים ד

יורה דעה תנא

המרוחפת על פני המים, שעלידי זה עקר המורה וכנ"ל:

מד וזהו שבקש משה רבנו: "יפקד ה' אלקי הרוחות איש על העדה וכו". כי ה' יתברך הודיע לו שבמרח להסתלק. על-כן בקש משה שישאר ממנו תלמיד שימשיך בחינת פי שנים שהוא בחינת כלליות שתי הרוחות הנ"ל, שזהו יפקד ה' אלקי הרוחות, 'הרוחות' דיקא תרתי משמע בחינת שתי הרוחות, רוח דלעלא ורוח דלתתא שהוא בחינת פי שנים כנ"ל, כי עקר התקון לנצח הוא על-ידי בחינת פי שנים כנ"ל, דהינו על-ידי שהצדיק בחינת משה משתדל בעצם כחו בחייו, שישאיר תלמידים, שאחר הסתלקותו ימשיכו ממנו בחינת פי שנים הנ"ל, שעלידי זה הכל יתקנו לנצח כנ"ל:

מה וזה שנאמר במחלקת קרח בשהתגבר במחלוקתו מאד כנגד משה ואהרן: "ויפלו על פניהם ויאמרו אל אלקי הרוחות וכו", הינו מחמת שראו עצם המגיעות בלי שעור המתפשטין על כל אחד על-ידי מחלקת קרח ועדתו, כי הם מכניסים בפירות והתנגדות וקשיות הרבה במוח ולב של רב בני ישראל עד שקשה מאד להתקרב מרובי המגיעות, על-כן הוזכר בבקשתו, אלקי הרוחות, הרוחות דיקא בחינת שתי הרוחות הנ"ל, כי עקר התקון על זה הוא על-ידי בחינת פי שנים הנ"ל, שממשיכין

אותם המעט הכשרים האוחזים עם הצדיק האמת בחינת משה, כי טוב מעט לצדיק וכו', כי על-ידי הלמוד הקדוש של חרדשי תורה שממשיכין על-ידי זה מכניעין הרשעים החולקים ומכניסין בלב החפצים באמת שיתגברו בחשק אמתי כפי המגיעה עד שישברו כל המגיעות ויתקרבו לנקדת האמת (כמו שבנאר שם בהתורה ת"ל). ועל-כן בקש: "אל אלקי הרוחות האיש אחד יחטא ועל כל העדה תקצף", ולכאורה קשה, הלא הרבה מעדת בני ישראל נתערבבו במחלקת הזה של קרח, עד שבמעט כל ישראל נחלקו על משה, כמובן בדברי רבותינו ו"ל וכפרוש רש"י. אך משה בקש מה' יתברך שיסתכל ברחמיו, שעקר המחלקת נתהיה מאיש אחד, שהוא קרח, שנתקנא במשה ואהרן על-ידי גיאותו ונסותו הרעה, שרצה לקח כל הממשלה על ישראל לעצמו ושאר כל העם נמשכו אחריו בטעות לפי תמם, על-כן בקש: "אל אלקי הרוחות וכו' האיש אחד יחטא וכו'", שראוי שירחם על ישראל ולא יקצף עליהם כי אם על האיש האחד שהוא העקר המחלקת ושאר כל ישראל יצילו על-ידי הארת בחינת שני הרוחות הנ"ל שהם בחינת פי שנים, שמאיר על-ידי התלמידים הכשרים, שעלידי זה סוף כל סוף הכל יתקרבו אל האמת לאמתו וכנ"ל:

מו ועל-כן דוד מת בעצרת, כי עקר בחינת המשכת קבלת

11
עמ"ס

יורה דעה

יגמרו אחר הסתלקותם מה שהתחילו
בחייהם וכנ"ל:

מה ועל-כן כלי שאינו בן יומו אינו
אוסר, כי הטעם נפגם

אחר שעבר יומו, כי עקר התגברות
הרשעים שהם החולקים, המונעים, הוא
רק ביומם ובשעתם בבחינת רשע
שהשעה משקת לו, כי כל הצלחתו
והתגברותו הוא רק לפי שעה, ועל-כן
כשרואין הנרדפים החפצים בהאמת,
שהחולקים מתגברים עליהם ביותר,
צריכין רק להתפלל לה' ותברך ולצפות
לישיעת ה' בבחינת דום לה' והתחולל
לו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, השפם
והערב עליהם לבית המדרש וכו'. וכמו
שכתוב: "אך לאלקים דומי נפשי וכו'",
כי צריכין לבטח בה' ובשיערתו ואף-על-

פי שרואים שהם מתגברים ביותר צריכין
להמתין ולהמתין עד אשר יבוא יומם,
כמו שכתוב: "זומם רשע וכו' ה' ישחק
לו כי ראה כי יבוא יומו", כי גודאי יבוא
יומו של החולק, שיפול באין תקומה, כי
לא ימש ה' ולא יעזב את האמת עבור
החולק, כי אמת ה' לעולם. וזה שנאמר
במחלקת קרה, "בקר וידע ה' את אשר
לו וכו'", "בקר" דיקא, כי משה ראה
שקרה מתגבר מאד במחלקת עד
שכמעט כל ישראל נסותו אחריו, עד
שנדמה להתלושי כח שבִּישראל שָׁנְמוּ
אחרי משה שאי אפשר לעמוד נגדו.
על-כן אמר משה: "בקר וידע ה' וכו'",

התורה בשבועות, דהינו שנוזה לקים את
התורה כנ"ל הוא על-ידי בחינת פי שנים
הנ"ל, שממשיכין הצדיקים מרוחו של
משיח שהוא דוד כנ"ל. ועל-כן דוד שהוא
משיח מת בעצרת, כי דוד מלך ישראל
חי ונקם, כי רוחו של דוד שהוא משיח
חי ונקם לנצח, כי סוף כל סוף יבוא
וּנְאָלְמוּ אֱלֹהֵי שְׁלֹמֹה, כי בא יבוא, לא
יאחר. ועל-כן מת דוד בשבועות דיקא,
כי על-ידי הסתלקות דוד, שהוא בחינת
משיח בשבועות, על-ידי זה יכולין
להמשיך בכל שנה בחינת קבלת התורה
בשבועות על-ידי בחינת פי שנים הנמשך
אחר הסתלקות הצדיק ביותר כנ"ל. ועל-
כן באמת מחמת זה בעצמו, דוד מלך
ישראל חי ונקם, כי זה עקר חיית הצדיק
לאחר הסתלקותו מה שממשיכין אמתת
תורתו בכל פעם, ועל-כן הצדיקים
במיתתן קרויים חיים, כמו שאמרו
רבותינו ז"ל:

מו וזה: "על משכבי בלילות בקשתי
את שאהבה נפשי בקשתי
ולא מצאתיו וכו'. כמעט שעברתי מהם
עד שמצאתי את שאהבה נפשי". ופרש
רש"י: קרוב לפרישתם ממנו וכו' עד
שמצאתי שהיה עמי בימי יהושע, הינו
שדיקא אחר הסתלקות משה עורם ה'
ותברך לכבש ארצו ישראל, כי גדולים
צדיקים במיתתן יותר מבחייהם. וכל זה
על-ידי בחינת פי שנים שממשיכין
בשעת הסתלקותם ביותר, שעל-ידי זה

לקוטי הלקות

הלקות הקשר בלים ד

יורה דעה

תנ

כי בכל יום ויום מתנבב האמת על השקר, כי ה' יתברך מחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית, כי בכל יום הוא יתברך פותח דלתות ששערי מזרח ובוקע חלוניו רקיע ומאיר לעולם בלוי וכו'. ועקר אור כל האורות הוא האמת, שהוא ה' יתברך בעצמו שהוא אור כל האורות, כמו שכתוב: "ה' אורי וישעי וכו'" (יכמו שכתוב בתורה צוה לעשה לחבה וכו' בסיון קוב). וזהו כחיות עקר כל הברורים שנגשים בכל יום ויום (פסוקא בכתבי הא"י, ו"ל). כי עקר כל הברורים, דהיינו שנתברר הטוב מהרע הוא מה שנתברר האמת מהשקר, כי האמת הוא עצם הטוב, והשקר הוא הרע והטמאה (כמו שכתוב בתורה אמר רבי עקיבא וכו'). ועל-כן בכל יום ויום שמתבררים בו ברורים חדשים שנתברר הטוב מהרע, מתברר האמת מן השקר, כי זה עקר הברור כנ"ל. ומשם עקר זריחת אור החמה והלבנה בכל יום ויום. ועל-כן קבעו קריאת שמע בברכת המאורות, כי עקר יסוד האמת הוא קריאת שמע, שהוא אמונת היחוד וקבלת על מלכות שמים ועל המצוות. ועל-כן אומרים אחר כך 'אמת ואמונה', 'אמת ויציב וכו' וכו' וכו' וכו'. ועל-כן האמת פמה פעמים, כי זה עקר האמת ומשם עקר האור של המאורות שיוצאין ומאירין בכל יום, שזה נמשך מהברורים שנגשים בכל יום ויום, שעקרם הוא ברור האמת מן השקר כנ"ל. ועל-כן בכל יום ויום בבקר בעת

קור

זריחת האור נמשך מפלת הרשעים, כי עקר מפלת הרשעים הוא על-ידי הארת האמת כנ"ל. וזה בחינת "לבקרים אצמית כל רשעי ארץ וכו'". וזה "ה' בקר תשמע קולי בקר אענה לך ואצפה וכו'", שזה נאמר לענין מפלת הרשעים, וכמו שפרש רש"י שם, בבקר אני קורא לך עליהם שהוא עת משפט ברשעים, כמו שכתוב: "לבקרים אצמית כל רשעי ארץ וכו' היה זרעם לבקרים, כי בבקר בבקר יעבר וכו'". ואף-על-פי שרואין שעוברים כמה זמנים, ועדין אין להם מפלה שלמה, אף-על-פי כן אנו מאמינים שבכל יום נמשך עליהם ברזיחיות מפלה מן השמים כפי ברור האמת שבכל יום. ובודאי יבוא יומם שיפלו באתגלא. וכאשר ראינו כמה נסים ונפלאות שעשה ה' יתברך עם ישראל וכל הנסים היו רק שח' יתברך סבב הנפלאותיו לקיים את ישראל בעת תקף הצרה, עד אשר עבר הזמן של הצלתם והגיע יום מפלתם, כמו שכתוב: "עוד היום נבב לעמוד ונפוף ידו הר בתי ציון וכו'", כמו שאמרו רבותינו ו"ל, שאצמננינו אמרו לו שבאותו היום יבש ירושלים והוא בא לירושלים באותו היום והסתכל על העיר והנפו ידו בליצינות וכו' ואמר שאין צריכין למרח לבקשה באותו היום דיקא וחסב שליון הלילה, ובבקר כל אחד ישליך אבן, כמו שאמרו רבותינו ו"ל, וכל זה מאת ה' היתה שקלקל את מחשבתו, כי באמת

יורה דעה

לא היה לו פח כי אם באותו היום, ותכף שעבר אותו היום והגיע יום מחר, חדש ה' ותפרד מעשה בראשית בטובו וגלה האמת בגם נפלא, עד שהיה לו מפלה גדולה תכף שעבר אותו היום, כי תכף בשהתחיל ליל שני, השך ליום מחר, התחיל להתנוצץ ברור האמת של אותו היום המחרת, שעל-ידי זה היתה מפלתו העצומה, בן יאבדו כל אויביו ה'. כי עקר מפלת הרשעים הוא על-ידי התגלות האמת, שזה עקר הברור שנעשה בכל יום וכנ"ל. וכן המן הרשע, ימח שמו, חשב שפבר כבש את מרדכי, מאחר שראה גדלותו כל פד. ונתעז עם אשתו ואוהביו הרשעים לעשות עץ גבה וכי. ובבקר אמר למלך, ויהלו את מרדכי עליו וכי. ואיש בער לא ידע שפבר יהיה מפלתו כל פד, עד שבאותו יום המחרת תלו אותו על העץ אשר הבין למרדכי, וכל זה על-פי הנ"ל, כי בכל יום נתחדש העולם לגמרי בבחינת ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית. ועקר חדש מעשה בראשית בכל יום הוא ברור האמת מן השקר שמתברר בכל יום ויום אפלו בתקף הגלות המור, אפלו בעצם מרירות הצרות והרדיפות שעוברים על הקשרים הנרדפים וכנ"ל. וכפי ברור האמת בן נמשך מפלת הרשעים עד אשר יבוא יומו כנ"ל, שעל-ידי זה היה מפלת המן וסנחריב וכל הרשעים וכנ"ל. וזהו בחינת "בקר וידע ה'

וכי" הנאמר במחלקת קרח ועדתו בקר דיקא וכנ"ל. וזה בחינת כלי אסור שעבר יומם אין להם עוד פח לאסור כי נפגם מעמם, כי האסור שהוא בחינת הרשעות, שפשביל זה צריכין הפלים הנעלה באש לבער הרע, אין לו פח כי אם ביומו, אבל כשעבר יומו, נפגם מעמו ואין לו עוד פח לאסור ולקלקל את הקתר, כי אין להאסור הרע פח כי אם ביומו כנ"ל. וכשעבר יומו כבר נפגם ונתפסל וכנ"ל:

מט וזה: "ותפתח הארץ את פיה וכי". כי קרח חלק על משה ורצה למנוע את כל ישראל מהתורה והמצוות. ואם היה מתקנים דעתו הרעה, חס ושלום, היה מחזיר את כל העולם לתהו ובהו, כי עקר קיום העולם הוא על-ידי התורה והמצוות שנתן לנו משה, שעל-ידי זה מוציאין כל הבריאה מכל אל הפעל כנ"ל, ועקר בחינת מוציא מכל אל הפעל הוא על-ידי בחינת פתח, המבואר שם בהתורה הנ"ל, כי עקר המשכת החיות מהרוח דלעלא לרוח דלתתא הוא על-ידי בחינת פתח, כי העקר הוא לעשות ולתקן בחינת פתח, כדי שיוכל לבגם לשם ולהמשיך האור משם בהדרגה ובמדה, כי אור העליון רוצה להשפיע תמיד, רק אי אפשר לקבל השפעת חייתו מהמת רבוי אור. על-כן צריכין לעשות בליים, דהינו צמצומים כדי שימשיך האור בהדרגה ובמדה כדי שנוכל

לקוטי הלכות

הלכות הקשר בלים ד

יורה דעה תנה

לקבלו, אבל בשנעשה צמצום צריכין לעשות בהכמה נפלאה באפן שלא יתעלם האור לגמרי על-ידי רבוי הצמצומים, רק שיהיה נעשים על-ידי הצמצומים בחינת פתים והיכלות וכלים וצינורות שיהיה האור נמשך על ידם בהדרגה, דהינו שיתצמצם האור על ידם, רק יהיה נשאר בחינת פתח שעל ידו יהיה נמשך האור והחיות בהדרגה ובמדה, ועל-כן עקר בחינת מוציא מכה אל הפעל הוא על-ידי בחינת פתח (כמו שמבאר שם בהתורה ה"ל), כי אי אפשר להמשיך החיות מהרוח דלעלא להרוח דלתתא כי אם על-ידי בחינת פתח כפי לקבל החיות בהדרגה ובמדה בבחינת רצוא ושוב, וזה בכל דרגא ודרגא, כי אפלו בשזוכה לאיזה דרגא, דהינו שזוכה לתקן איזה פתח להמשיך החיות מהרוח דלעלא מאיזה דרגא, עדן הוא צריך לתקן פתחים בהפדרגות הגבוהות יותר, כי כשצריך לעלות למדרגה הגבה עוד יותר ולהמשיך החיות מהרוח דלעלא, ממדרגה גבה יותר, הוא צריך לעשות פתח שם, שעל-ידי זה הוא מוציא מכה אל הפעל ממדרגה גבה יותר, וכן בכל פעם שצריך לעלות מדרגא לדרגא עד לעלא לעלא וכי'. כי זה ידוע שהאדם צריך לעלות מדרגא לדרגא, דהינו שיקבל אור וחיות מהרוח דלעלא מבחינה גבה יותר בכל פעם. שזהו בחינת מוציא מכה אל הפעל ה"ל, ועקר תלוי בתקון הפתח

כנ"ל. וזה שמבקשים: "פתחו לי שערי צדק וכו'", כי העקר לפתח הפתח, כנ"ל. והפסוק משיבו, "זה השער לה' צדיקים יבאו בו", כי עקר תקון השערים והפתחים הוא על-ידי הצדיקים שכתב וכו' למדרגות גבוהות פתכלית המעלה שהם ממישיכים בחינת פי שנים, שזהו בחינת מוציא מכה אל הפעל שעל ידם עקר תקון כל הפתחים והשערים וכנ"ל. וזה שבקש תחלה, "לא אמות כי אחיה וכו'", כי לפעמים בשיוורד הרוח דלעלא ואינו יכול לעשות פתח לקבל האור ממנו, הוא מכרח למות ולהסתלק על-ידי זה, כי משם עקר המותה והסתלקות וכנ"ל. על-כן בקש: "לא אמות כי אחיה ואספר וכו'", שלא ירד הרוח דלעלא בשביל הסתלקות ומותה, רק זוכה לחיים, דהינו שזוכה להמשיך תוספות האור מהרוח דלעלא, שזהו בחינת מוציא מכה אל הפעל כנ"ל. וזה אי אפשר כי אם על-ידי שבירת מניעות רבות כנ"ל. וזה יסר יסרני זה ולמנות לא נתנני, דהינו שה' יתברך עזרני, שהיה לי יסורים ומניעות עצומות וברחמיו העצומים היה בעזרי לשכרם על-ידי החשק והפספופין ועל-ידי זה ולמנות לא נתנני, כי זכיתי להוציא מכה אל הפעל על-ידי היסורים והמניעות שהם בשביל החשק וכנ"ל. והוה פתחו לי שערי צדק', שמבקש שגם עתה יפתחו לי השערים דקדשה שזוכה עוד להמשיך חיות חדש מהרוח דלעלא ממדרגה גבה

יותר בכל פעם, שכל זה עקר וְתלוי על-ידי תקון הפתחים והשערים וכו"ל. וזה בחינת "פתחו שערים ויבוא גוי צדיק וכו'", כי העקר הוא תקון הפתח והשער בכל דרגה וכו"ל. וקרח שחלק על משה ודרגה למגע את כל ישראל מלכתקרב למשה שהוא הצדיק האמת, שעל ידו עקר תקון הפתחים של הקדשה שעל-ידי זה מוציאים מכה אל הפעל כו"ל. על-כן היה ענינו על-ידי זה בעצמו שגור משה: "אם כמות כל אדם וכו' ואם בריאה יברא ה' ופצתה הארץ את פיה וכו'". שמהו הַרְאָה משה עצם גדל כחו, שיש לו כח להוציא בריאה חדשה מפה אל הפעל, שהיא על-ידי עשיית פתחים ושערים, להמשיך החיות דלעיל מרום כל דרגון עד סוף כל דרגון, עד שיהיה נעשה פתח בגשמיות בתחתיות גשמיות הארץ הוֹאֵת שהיא תכלית הגשמיות, שמושם כל המנועות שבעולם. כי עקר המנועות של האדם נמשך מחמת שהוא מלבש בגוף מושם כזה, בארץ גשמי כזה. וזה עקר נסיון האדם. וכמבאר לעיל מזה

(שעליו עקר הפקדה על הארץ וקרא עו שם). ועקר כח הצדיק הוא שיכול לעשות פתחים במדרגות העליונות, עד שיכול להמשיך האור והחיות, דהיינו התגלות אלקותו ויחבר גם פעולם הגשמי הזה בתכלית מדרגות התחתונות עד שיתקיים, "ידע כל פעול כי אמה פעלתו וכו'". וכמבאר כבר כמה פעמים, שעקר גדלת הצדיק

בחינו ואחר התמלקותו שכל מה שעולה למדרגה גבה יותר ימשיך ויאיר האור למדרגות התחתונות והמושם יותר. וזה הַרְאָה משה רבנו אז בעצם גבורת כחו הנפלא, כי קרח ועדתו נפלו כל קד עד שבאו לכפירות, כמו שאמרו רבותינו ו"ל, קרח מין הוה. עד שאמרו שכל אפין שוין, כמו שכתוב: "כי כל העדה פלם קדושים וכו'". ולא האמינו בגדלת הצדיק שיכול להמשיך חיותו והתגלות אלקותו ממדרגה גבה בכל פעם. עד שיכול להתביה כל הנפלים והמגשמים וכו'. ועל-כן הַרְאָה משה שיש לו כח להראות לעין כל שהוא יכול להוציא מפה אל הפעל בריאה חדשה ממש, עד שיהיה נעשה פתח בגשמיות הארץ ממש. וכן יתקיים מיד, כמו שכתוב: "ויהי ככלתו לדבר וכו' והבקע האדמה וכו' ותפתח הארץ את פיה וכו'", שנעשה פתח בהארץ הגשמי ממש. ועל-ידי זה הרשעים והמוזנעים והחולקים קבלו ענישם ונבלעו מיד. וכל ישראל ראו על-ידי זה בעצמו גדל כחו של משה שיש לו כח לעשות פתח מרום כל דרגון עד סוף כל דרגון, שזהו בחינת מוציא מפה אל הפעל וכו"ל:

ג כי עקר המיתה נמשך על-ידי הטא אדם הראשון, כי אם לא היה חוטא האדם היה יכל לעלות לרום המדרגות העליונות ולעשות פתחים שם עד שיכלו חיות העליון מושם בעודו

הי אהי

לקוטי הלכות

הלכות הקשר בלים ד

יורה דעה

תנו

בגופו וזוהו מניע לשלמותו בתינו, אבל מחמת חטאו נגזר מיתה, כי אפלו אם הוא צדיק גדול אי אפשר לו להגיע לתכלית העליון כי אם על-ידי המיתה, שבהכרח שיפד הנפש מהגוף ואז ישוב אל העפר ויודפד שם עד התחיה ואז כפי מעשיו וכפי זכויו וזכה שיהיה נפתחין לו פתחי ושערי הקדושה ועל-ידי זה יהיה נמשך הארת הפתח עד מקום קברו עד שיהיה נפתח קברו ויקום בתחייה, כי עקר תחיית המתים הוא על-ידי תפוח הפתח, בבחינת (הקמאל ב) "בפתחי את קברותיכם וכו' ונתתי רוחי בכם וחייתם וכו'". וקרח שחלק על משה כפר ופגם בכל זה. על-כן הראה לו משה שהוא יכול לעשות הפתח בקרב הארץ מיד, שעל-ידי זה יפלו החולקים, והבשרים יראו גדלת ה' וגדלת הצדיקים שיכולין לעשות פתח ולגלות האמת אפלו בגשמיות הארץ הזאת, עד שיראו הכל את האמת וכו' ל:

נא ועל-כן עקר מחלקת קרח התחיל מפרשת ציצית, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי ציצית הוא בחינת המשכת הרוח חיים מעלא לתתא, בבחינת מארבע רוחות בואי הרוח. וזהו בחינת תכלת, כי עקר המשכת הרוח חיים מעלא לתתא בכל פעם עקרו על-ידי בחינת תכלת, כמו שאמר אדוננו מורנו ורבינו ז"ל, במקום אחר (בהתורה לשמש שם אהל פה"ם, סימן טו) בשם הוה"ו, שתכלת הוא בחינת דאכלי בלא ושצי בלא ואתם

הדבקים בה' אלמנכם חיים וכו', הנו שאמות העולם וכל הרחוקים מצדיקי אמת אינם יכולים לקבל האור של מעלה מה' ויחפרו. כי הוא שורף ומכילה הכל בבחינת פי ה' אלקוד אש אכלה הוא, דאכלי בלא ושצי בלא, אבל ישראל הדבקים בצדיקי אמת נאמרו עליהם, ואתם הדבקים בה' אלמנכם חיים כלכם היום", כי אדרבא, הם מקבלים חיות משם, כי הצדיקים ממשכים החיות עליהם בהדרגה ובמדה דרך פתחים ושערים דקדושה עד שאין אור העליון שהוא אש אכלה אוכלת אותם, רק אדרבא, הם מקבלים חיות חדש בכל פעם משם וכל זה הוא בחינת תכלת, בחינת ציצית וכו' ל. ועל-כן קרח שחלק על כל זה פגם בלא, על-כן פגם בתכלת וכו' ל. ועל-כן שאל, אם חוט אחד של תכלת פוטר הטלית, טלית שבלה תכלת, אינו דין שתפטר את עצמה? והינו שפטר ופגם בבחינת השערים והפתחים הנ"ל, שהם בחינת בלים וצינורות שאי אפשר לקבל האור כי אם על-ידי פתחים וצינורות, ועל-כן דיקא על-ידי חוטי הציצית ממשכין האור בהדרגה ובמדה, אבל טלית שבלה תכלת בודאי אי אפשר להמשיך האור על ידה, כי היא בבחינת רבוי האור. עד שמתקנין אותה על-ידי חוטי הציצית דיקא שעל-ידי זה עושין פתחים וצינורות דקים ונפלאים לקבל האור בהדרגה ובמדה וכו' ל. וזהו בעצמו

ק"ח

יורה דעה

ולהפך נאמר במתים וכו': "כמו חללים וכו' והמה מידך נגזרו וכו'". שפגמו בבחינת פתח הנ"ל בבחינת התפתחות הדיים וכו', ענין שם. וקרח כפר בכל זה, כי זה הוא עקר מחלקתו, ששכר במשה שהוא הצדיק האמת שיש לו פתח להוציא מכת אל הפעל על-ידי בחינת פתח הנ"ל. על-כן היה ענינו על-ידי ונתפתח הארץ את פיה וכו' וכו'". ועל-ידי זה בעצמו נתגלה האמת וכו'":

מה ששאל, בית מלא ספרים תיב במזוזה וכו'? כי אמר שצית מלא ספרים פטור ממזוזה, מכל שכן ממזוזה אחת שפוטרת כל הבית וגם בזה כפר בהנ"ל, ששכר בהמשכת האור מעלא לתתא, שבאמת אי אפשר להמשיכו כי אם על-ידי תקון הפתחים דיקא, שהיו בחינת מזוזה שאצל הפתח דיקא, כי העקר הוא תקון הפתח כנ"ל, אבל בית מלא ספרים עדן לא נתקן הפתח, אדרבא, על-ידי רבוי האור אי אפשר לקבל כנ"ל. וכן בהרת פגרים וכו'. כי גם דיני הטמאה הם גם על-פי הנ"ל, כי גם בהטמאה יש פתחים, כמו שאמרו רבותינו ו"ל, הבא לטמא פותחין לו – יש לו פתחים הרבה, כי את זה לעומת זה עשה אלקים וכו'. ועל-כן בהרת פגרים, טמא, שאז נמשך רוח הטמאה דרך פתחי הטמאה, אבל פרחת בכלו, טהור, מאחר שנתבטל הפתח אין לו פתח לטמא, כמו שאין לו פתח לעכו"ם לטמא בנגעים, כי דיני הטמאה והטהרה הם נפלאות תמים דעים, ואין פתח בנגעים לטמא כי אם את ישראל דיקא, שאחוזים בהקדשה ובשפחה בהן צרעת, מטמאין. אבל העכו"ם שכלם טמאין, אין מטמאין. וכן פרחת בכלו – טהור, כי עקר הטהרה והטמאה נמשך על האדם כפי תקון או פגם הפתחים והציגורות (כפיין בהתורה הנ"ל), כמה שאמר, וכל המצוות והעברות תלוים בזה בבחינת פתח הנ"ל, שהוא בחינת פתח את ידך וכו' בקדשה.

הלכות נותן טעם לפגם

ק"ד ק"ד

הלכה א

על-פי התורה "תפלה לבקוק" בסיומן י"ט, הנזכר לעיל בהלכות שחיטה הלכה ב':

כי עקר המאכל הוא הטעם שבו, כמבאר לעיל בהלכות תערכת הלכה א', כי הטעם הוא בחינת האותיות הדבור של שלמות לשון הקדש שהוא עקר חיות המאכל, כי טעם לשון דבור, כמו שכתוב: "וברוך מעמד" וכו'". ועל-כן כן כשהטעם פגום, אין בו פתח וחיות ואינו יכול לאסור, כי אין פתח באסור לאסור כי אם כשיש בו פתח וחיות, דהינו שיש בו חיות ויניקה מן הקדשה מבחינת האותיות של לשון הקדש, שהוא בחינת הטעם שבו כנ"ל, אבל כשנסתלק הטעם שהוא החיות שבו כנ"ל, אינו פסק כחו

לקוטי הלכות

הלקות נותן טעם לפגם א

יורה דעה

תנמ

ואינו יכול לאסור. ועל־כן נותן טעם לפגם, מתוך:

וזה בחינת קדוה שאינה בת יומא, שהיא נותן טעם לפגם ואינה אוסרת, כי הדבור של לשון הקדש שמשמש עקר החיות והטעם של כל המאכלים כנ"ל. הוא בבחינת ימים ומדות וכלים, בבחינת "יום ליום יביע אמר ולילה ללילה יתוה וכו'", שהוא הדבור של לשון הקדש (כמבאר בדברי רבנו, עין שם). וזה ששמענו מפיו הקדוש של אדוננו מורנו ורבנו גרו יאיר, שקל יום ויום יש לו שפע אחר, כי השפע שהיא תחלה בבחינת אמ"ר. ואחר כך נתגשמה למטה, היא בבחינת ימים ומדות, בבחינת "יום ליום וכו' ולילה ללילה יתוה וכו'". ועל־כן שפע של כל יום ויום משנה מחברו. וזה בחינת קלוקל המאכלים שנתקלקלן כשמשוהין אותן מיום ליום, כי עקר כח של כל המאכלים הן רק ביזמו כנ"ל. וכל מה שנתגשם ונתלבש הטעם יותר למטה ומלבש בגשמיות יותר הוא נופל ביותר תחת הזמן שהם הימים. ועל־כן כשהטעם נבלע בתוך הכלי, שהוא התלבשות הטעם במדרגה התחתונה שאין עוד מדרגה למטה ממנו, כי אפילו כשהטעם מלבש בתוך המאכל עדין הוא בבחינת גנימיות ומהין בערך הכלי שמנח בתוכו המאכל, כי הכלי מבלה להמאכל. ועל־כן כשהטעם נתלבש בתוך הכלי ונבלע בתוכו, אזי נפגם תקף אחר היום,

כי הכלי בבחינת ימים ומדות, כי הימים הן בחינת כלים. ועל־כן נפגם הטעם שבכלי אחר היום כנ"ל:

וזה בחינת בטחון שאריכין לקבטח בה' ואסור לחשב מיום לחברו, כי הבטחון הוא הבשול והגמר של השפע, כמובא בדברי רבנו גרו יאיר, כמאמר "פתח רבי שמעון ואמר עת לעשות לה' וכו'" (בבב"א ט) שבבחינת הדור הם כלי החלודה בחינת כליות, שהם נקראים בטחות, שעל־ידי הבטחון נגמר ונתבשל השפע, ועקר בשול השפע על־ידי בטחון, הוא על־ידי בחינת שלמות לשון הקדש שהיא בחינת אשה, בבחינת פטח פה לב בעלה, עין שם. ועל־כן עקר הבטחון שלא יחשב מיום לחברו, כי הבטחון שהוא בבחינת שלמות לשון הקדש כנ"ל הוא בבחינת ימים, בחינת יום ליום וכו' כנ"ל. וזה שמוכא ב"מגן אברהם" בשם הזוהר, שאסור לבשל מיום לחברו, כי עקר האסור להשהות מיום לחברו, שהוא פגם הבטחון הוא ביותר בהבשול, כי הבשול הוא בבחינת בטחון, כי הבטחון הוא בחינת בשול כנ"ל. בחינת כליות שהם כלי הבשול שנקראים בטחות כנ"ל. ועל־כן המן שעקר וירדתו היה בבחינת בטחון, כידוע שהמן הוא בבחינת בטחון, ועל־כן היו צריכין בטחון חזק מאוד והיו אסורים להשהות כלל מיום לחברו. ותקף שהיו משהין אותו נתקלקל, כמו שכתוב: "וירם תולעים

כשנתקלקל עד שאין בו שום טעם והוא פגום לגמרי אינו יכול לאכור, כי נחשב כעפרא בעלמא, כי באמת בהאסור, שהוא תקלפה, אין בו שום טעם כלל,

בבחינת "אם יש טעם בריר חלמות", כי עקר הפעם נמשך מבחינת הטוב, בבחינת "טעמו וראו כי טוב ה'", ועל-כן כל מה שהדבר קרוב יותר אל הקדשה יש בו טעם טוב ביותר. ועל-כן היה הפן משתנה לכמה מעמים, כי הפן היה

בחינת קדשה גבה מאד, כי הפן הוא בחינת דעת עליון בחינת משה, כמובא. ומחמת עצם קדשותו, על-כן היה טעמו

טוב ביותר והיה כלול מכל הפעמים שבעולם. ועל-כן אמרו רבותינו ז"ל:

תבשיל של שבת ריחו נודף, וטעם המאכלים של שבת הוא טוב הרבה יותר מהמאכלים של הל, מחמת גדל קדשת

שבת, כי אז המאכלים נמשכין מקדשה גבה מאד, כי מאכל של שבת הוא בחינת

כון פדוע. ועל-כן תבשיל של שבת ריחו נודף וטעמו טוב ביותר, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: 'תכלין אהר יש לנו ושבת

שמה וכו', כי עקר טעם הטוב שבמאכל של שבת הוא מקדשת שבת קדש כנ"ל:

אבל במאכלי אסור אין בהם מצד עצמם שום טעם כלל, מאחר שאין בהם טוב כנ"ל. ואפלו הפעם שיש

בהם הוא רק מבחינת מעט הטוב שגפיל לישם, כי אפלו במאכלי אסור יש בחינת ניצוצות הקדושים, רק שהם שם בגלות

ויבאש, ועל-כן לא היה הפן צריך בשול עוד, כי נגמר פלו לגמרי על-ידי הפסחון שהיה בשלמותו אז, כי הפסחון הוא בחינת בשול כנ"ל:

הלכה ב

ענין נזתן טעם לפגם שהתירה תורה:

כי איתא בדברי רבנו ז"ל, בלקוטי תניינא (סימן סח), שאין שום יאוש בעולם.

ואפלו בשאול תחתיות יכולין להחיות עצמו ולהתקרב לה' ותפרד וכוה בעצמו ראוי לאדם להחיות את עצמו במה

שואה בעצמו, על כל פנים שהוא רחוק מה' ותפרד, כי היה יכול להיות שיהיה חס ושלום, רחוק מאד מה' ותפרד ולא

ידע כלל שנתרחק. ומאחר שעל כל פנים הוא יודע האמת שהוא רחוק מאד מאד, אף-על-פי שבאמת הוא נד, אף-על-פירכ

מאחר שידע על כל פנים האמת, כוה בעצמו ראוי לו להחיות את עצמו ויכול לשוב אל ה' ותפרד וכו', וכל זה שיק

למאמר ויהי מקוץ כי מרחמם ונהגם' (שם סימן ז וכו'), עין שם מה שמבאר שם, שהצדיק מחיה דרי מעלה וכו' ודרי מטה,

כי יש דרי מטה וכו' והצדיק מחיה אותם בבחינת מלא כל הארץ כבודו, בחינת הקיצו ורגנו שכני עפר וכו', עין שם:

וזה בחינת נזתן טעם לפגם שהתירה התורה, כי אפלו אסור גמור

לקוטי הלכות

הלכות נותן טעם לפגם ב

יורה דעה תסא

גדול וזמר מאד בצפירים האחויות בפח, כי הם אסורים שם בגלות גדול ואי אפשר להם לצאת משם עד לעתיד שיקים: "בלע המנות לנצח וכו' ואת רוח הטמאה אעביר מן הארץ", אבל עכשיו הם אסורים שם בגלות גדול ואין לנו כח לבררם עכשיו, ועלינו הם אסורים לנו. ועל שם זה נקרא אסור, מחמת שהניצוצות הקדושים הם אסורים שם במאסר גדול באסירי עני וברזל. ועקר אחיות הקלפות בדברים האסורים הוא רק מחמת זה שיש שם ניצוצות הקדושים, כי הם נאחזין תמיד במקום שיש שם איזה קדשה (מכאן כל זה בפתחם בבמה מקומות). ועלינו כשהאסור נפגם והטעם יוצא ממנו ונעשה עפרא בעלמא, אזי חוזר להתר, כי מאחר שאין בו שום מעט והטוב שהיה בו בגלות, שהיה הרע נאחו בו, נסתלק בו ונעשה עפרא בעלמא, על-כן חוזר להתר, כי אין להם אחיזה, רק כל זמן שהיה שם איזה מעט טוב, דהינו איזה ניצוץ הקדוש, שמשם בא הטעם כנ"ל שזה בחינת היכלי התמורות, שמשם אחיותם, פדוע, דהינו שנחלף טוב ברע, דהינו שהרע הנמור שהוא פסלת ומטפת גמור, שאין בו שום מעט כלל, כי הוא רע וזר לגמרי, ומשך לעצמו טעם טוב מבחינת ניצוצות פגומים שנפלו לשם בגלות, עד שנחלף ונדמה כאלו יש איזה טעם, חס ושלום, בדבר האסור שהוא הקלפה, אשר באמת

חזר

אין לה בעצמה שום מעט כלל כנ"ל. ועלינו מאחר שנסתלק הטעם הטוב מן האסור ונעשה עפרא בעלמא, חוזר להתר, כי זה הוא עקר הכנעת הקלפה שהוא האסור כשהטוב נסתלק ממנו. ואין לו ממה לגק, כי עקר התגברותו, חס ושלום, כשיש לו איזה יניקה מן הקדשה, חס ושלום, פדוע, אבל כשמסתלק הקדשה ממנו אזי נכנע הקלפה, שהוא האסור, ונתפטר, כי זה הוא מפלתו והכנעתו פדוע. ועלינו שוב אין לו כח להזיק לנו אפלו כשנאכל אותו האסור הפגום, כי אין לו שום כח עוד, מאחר שכבר נסתלק ונפול ממנו וניקתו וחייתו כנ"ל, כי נעשה עפרא בעלמא וחזר לבחינתו האמתית, כי בחינת אסור בעצם, אין בו שום טעם, רק הוא עפרא בעלמא, ומאחר שנעשה עפר ונתגלה התרחקותו מן הקדשה באמת, על-ידי זה יוכל האסור לחזור להתר, כי מכל המקומות יכולין לחזר לה' ותברך על-ידי האמת, דהינו כשיודעין האמת לאמתו וכל אחד מזכיר את מקומו, כי עקר הפגם הוא על-ידי השקר שהוא בחינת היכלי התמורות, שזה בחינת תחת שלש רגזה הארץ תחת עבד כי ימלך וישפחה כי תירש גבירתה, וזה בחינת עושה מעשה זמרי ומבקש שבר כפיניהם, אבל כשמזכיר את מקומו ויודע גדל רחוקו מה' ותברך, אף-על-פי שבאמת הוא כך, על-ידי זה יוכל לחזר לה' ותברך כנ"ל. ועלינו אפלו

יורה דעה

הַלְכָה ג נִבְלָלַת בְּהַלְכוּת הַבָּשָׂר
בָּלִים הַלְכָה ד:

הַלְכוּת יו"ן נֶסֶד**הַלְכָה א**

עַל־פִּי הַתּוֹרָה 'תַּפְּלָה לַחֲבֻקִּי' בְּסִימָן
 "ט הַנּוֹכַח לְעֵיל בְּהַלְכוּת
 שְׁחִימָה, הַלְכָה ב'

הַיּוֹן צָרִיד לְשֹׁמְרוֹ בְּיֹתֵר מְאֹד, אִפְלוּ
 מִנְּגִיעַת שְׁבָעִים עֲמֻמִּין. וְחֻקָּה
 בְּשֹׁנוֹגְעִין בּוֹ אֶחָד מִשְׁבָּעִים עֲמֻמִּין, נֶאֱסָר
 לְגַמְרֵי, כִּי הַיּוֹן הוּא בְּחֵינַת עֵץ הַדַּעַת
 טוֹב וְרַע, כִּי עֵץ הַלְכָה א'. כִּמוֹ שְׁאִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ
 מִן הַעֵץ הַלְכָה א'. כִּמוֹ שְׁאִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ
 ז"ל: סְחִטָּה עֲנִיבִים וְנִתְנָה לוֹ. וְהוּא מִמְּצַע
 בֵּין הַקִּדְשָׁה שֶׁהוּא בְּחֵינַת לְשׁוֹן הַקִּדְשׁ
 וּבֵין לְשׁוֹנוֹת שְׁבָעִים עֲמֻמִּין, כִּי הַיּוֹן יֵשׁ בּוֹ
 שְׁתֵּי בְּחֵינּוֹת טוֹב וְרַע, כִּמוֹ שְׁאִמְרוּ
 רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (יבמ"ט): זָבָה – נַעֲשֶׂה רֹאשׁ
 וְכוּ', שֶׁהוּא בְּחֵינַת עֵץ הַדַּעַת, שְׁלַפְעָמִים
 נִבְלָל בְּטוֹב וּלְפַעֲמִים לַהֲפֹךְ כִּי קִדְשָׁת
 יִשְׂרָאֵל בְּשִׁמְקֵדֶינָה עֲצֻמּוֹ וְגִשְׁמֵרֵינוּ מֵרַע
 שֶׁל שְׁבָעִים אֲמוֹת וּמְכַנְּעִין אוֹתוֹ, אִזִּי
 בְּחֵינַת עֵץ הַדַּעַת נִבְלָל בְּטוֹב וְכֵן לַהֲפֹךְ,
 חֵם וְשִׁלּוּם, וְעַל־כֵּן צָרִיד לְשֹׁמֵר אֶת הַיּוֹן
 מְאֹד אִפְלוּ מִנְּגִיעַתוֹ, כִּי שֵׁם הֵם כְּרוּכִים
 יוֹתֵר וְחֻקָּה בְּשֹׁנוֹגְעִין בּוֹ נִהְפָּךְ אֵלֵיהֶם
 וְנִבְלָל בָּהֶם וְנַעֲשֶׂה יו"ן נֶסֶד, כִּי עַקֵּר הַיּוֹן
 הוּא בְּחֵינַת יו"ן אֲרָם, כִּמוֹ שְׁאִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ

הָאִסּוּר בְּשֹׁחוֹז לְעַפְרָה, דְּהֵינּוּ נֹתֵן טַעַם
 לְבָנָם, שֶׁהוּא כְּעַפְרָא בְּעֵלְמָא, אִזִּי יוֹכֵל
 לְחֹזֵר לְהִתֵּר כִּי"ל:

וְעַל־כֵּן אַחֵר חֲטָא אָדָם הִרְאִשׁוֹן נִתְקַלַּל
 הַנְּחָשׁ: "וְעַפְרָה תֹאכַל כָּל יְמֵי
 חַיֶּיךָ", כִּי זֶה הַכְּנַעַת זִמְמַת הַנְּחָשׁ שֶׁלֹּא
 תִּוָּכַל לְהִתְאַחֵד יוֹתֵר בְּעוֹלָם, חֵם וְשִׁלּוּם,
 כִּי הַנְּחָשׁ רָצָה שִׂיאֲכַל הָאָדָם מֵעֵץ הַדַּעַת
 טוֹב וְרַע כְּדֵי שִׁתְּיָהּ לוֹ וְיִקָּה, חֵם וְשִׁלּוּם,
 מִן הַטּוֹב שֶׁבָּעֵץ הַדַּעַת, כִּי זֶה עַקֵּר תַּאֲוֹת
 וְהַשׁוֹקֵת הַסְּמִיָּא אַחֲרָא לְהִתְאַחֵז בְּהַטּוֹב,
 חֵם וְשִׁלּוּם, וְהִיא עוֹשֶׂה מִהֲפֹךְ אֶל הַפֶּךָ,
 כִּי זֶה לֹא נִתַּן לָהּ וְשִׁלָּה נִטַּל מִמֶּנָּה, כִּי
 נִתְקַלְלָה שֶׁלֹּא יִדְוָה לָהּ וְיִקָּה מִשׁוּם טוֹב
 רַק 'עַפְרָה תֹאכַל' וְכוּ'. וְדִרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל,
 שֶׁכָּל הַמִּינִין נִמְעָמִין לָהּ טַעַם עַפְרָה, כִּי א'
 אִפְשָׁר לָהּ לִנְקֹט מִשׁוּם טוֹב שֶׁבְּעוֹלָם,
 רַק כָּל הַמִּינִין נִמְעָמִין לָהּ טַעַם עַפְרָה,
 וְעַל־יְדֵי זֶה אֵינָה יוֹכֵלָה לִנְקֹט וּלְהִתְאַחֵז
 בְּשׁוּם טוֹב כִּלְלִי. וְזֶה הוּא עַקֵּר הַכְּנַעַתָּה
 וּמִפְּלִתָּהּ כִּי"ל. וְעַל־כֵּן בְּשִׁתְּהָאִסּוּר נִתְקַלְלָה
 וְנִתְהַפָּךְ כְּעַפְרָא בְּעֵלְמָא שׁוֹב אִין לְהֵם
 אַחֲזִיזָה בּוֹ, כִּי הֵם מִשְׁתּוֹקְקִים רַק בְּמָקוֹם
 שִׁישׁ שֵׁם אֵיזָה טוֹב כִּי"ל. וְעַל־כֵּן עַל־יְדֵי
 זֶה, הָאִסּוּר חוֹזֵר לְהִתֵּר. וְזֶה בְּחֵינַת
 "הַקִּינּוֹ וְרָנְנוּ שְׂכָנֵי עַפְרָה", "שְׂכָנֵי עַפְרָה"
 דִּקְרָא, כִּמוֹ שְׁדִרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, מִי
 שֶׁנַּעֲשֶׂה שְׂכֵן לְעַפְרָה, כִּי עַל־יְדֵי שְׂרוּאָה
 שֶׁפְּלוֹתוֹ בְּאֲמוֹת וּמִשִּׁים עֲצֻמוֹ כְּעַפְרָה,
 בְּחֵינַת "וְנִפְשֵׁי כְּעַפְרָה לְכָל תְּהִיָּה", עַל־יְדֵי
 זֶה יוֹכֵל לְשׁוֹב לָהּ יִתְפָּרֵד כִּי"ל:

לקוטי הלכות

הלכות יין נסך א

יורה דעה

תסג

ז"ל, כל דמאידם טפי מעלי, שנאמר, "אל תרא יין כי ותאדם". ועל-כן הוא ממצע בין מלכות דקדושה, שהוא בחינת שלמות לשון הקדש, כי מלכות - פה, ובין מלכות דסמרא אחרא, שהם לשונות של שבועים עמוין, כי מלכות דקדושה הוא בחינת מלכות דוד שהוא בחינת אדמוני עם יפה עינים וטוב ראי, הפך פנים הכרית, שהוא פנים העינים, שהוא בחינת רע עין, בחינת בלעם פנ"ל (בהלכות בשר שנתעלם מן העין). הפך טוב ראי שבקדושה, וזה לעצמת זה, שבפני מלכות דקדושה, יש מלכות דסמרא אחרא, שהיא מלכות עמלק שיצא מעשו שנקרא "אדמוני", כמו שכתוב: "ויצא הראשון אדמוני", שהוא בחינת דמים הממאים, בחינת פנים הכרית, ועל-כן היין שהוא אדם פנ"ל, הוא ממצע בין שתי בחינות המלכות שהם בבחינת אדמוני פנ"ל. ועל-כן צריך לשמרו מאד מנגיעתו, כי היין שהוא בחינת עין הדעת, שהוא בין שתי המלכות ששם בחינת המתקלא, כי המלכות הוא מדרגה אחרונה של הקדושה ומשם ולמטה מתחיל הפרוד, שהם השבועים אמות. וזה שמוכא בדברי רבנו גרו יאיר, שם, שבחינת שלמות לשון הקדש הוא בחינת מתקלא, בבחינת "לעשות לרוח מזקל", כי הדבור של לשון הקדש שהוא בחינת מלכות פנ"ל

16 (11)

שם המתקלא שהוא בחינת הבחירה. ועקר המתקלא הוא בבחינת עין הדעת, כמבאר שם, שהוא נוסח לכאן ולכאן. ועל-כן היין, שהוא בבחינת עין הדעת, צריך לשמרו מאד אפלו מנגיעתו, כי תכף כשנוגעין בו נכרע אליהם ואין נפסל, כי כשזה קם זה נופל, כמו שכתוב: "ולאם מלאם יאמין". ואין היין שהוא בחינת דעת, כי זכה - נעשה ראש, כשנוגעין בו הם. הוא בבחינת "ספת דויד הנפלת" (עמ"ס ט, יא), בחינת חלי נופל, רחמנא לצלן, שזה נעשה על-ידי תתות דמים בשמתיזין ונוגעים בהמה, שאין הוא בחינת ספת דויד הנפלת, חס ושלום, כמו שבבאר במאמר 'האי מאן' פנ"ל. וזה הוא בחינת נגיעת השבועים אמות שהן בחינת הדמים רעים, בחינת פנים הכרית. וכשמתנגברים, חס ושלום, ונוגעין בהיין שהוא בחינת המוח והדעת אין נפגם ונופל, בבחינת "ספת דויד הנפלת". וכן משמע מדברי רבנו שם, שפנים היין הוא בבחינת "ספת דויד הנפלת" פנ"ל, בחינת מלכות דוד, שהוא בחינת אדמוני, בחינת יין אדם פנ"ל. ועל-כן דוד המלך עליו השלום, שהוא בחינת מלכות דקדושה, בחינת כוס של ברכה, כמו שכתוב: "כוס ישועות אשא וכי". על-כן אמר: "כפשע ביני וכי". וכמו שכתוב: "כמעט שקנה דומה נפשי", כי שם הוא המתקלא, שצריך

יורה דעה

לשמר עצמו בכחוט השערה ממגע הסמרא אחרא שהו השבעים אמות, כדי להכריע המשקל אל התקשה:

ועל-כן נקרא יין נסך בחינת מלכות, כמו שכתוב: "מעולם נסכתי", וכשהוא נפגם על-ידי נגיעתו, אזי הוא יין נסך בחינת מלכות דסמרא אחרא וכן להפך בקדשה הוא בחינת "הפך נסך שכר לה":

הלכה ב

כי איתא במאמר 'פתח רבי שמעון' בלקוטי הראשון (סי' ט), שעל-ידי ספורי מעשיות מעוררין מהשנה, כי יש בני אדם שישנים את ימיהם ויש שנפלו לבחינת שנה על-ידי פגם תאות אכילה וכו', כי כמו שבנשמיית יש מאכלים שמרבין שנה ויש להפך, כמו כן ברוחניות יש מאכלים שלא נתבררו עדיו שהם מביאים שנה על האדם, דהינו הסתלקות הדעת והמחין שהם בחינת פנים שנמשכין מבחינת שבעים פנים לתורה, שזה עקר בחינת שנה, חס ושלום, דהינו שאובד את פניו, שהוא הדעת והמחין שהם עקר החיות, בחינת החכמה תתיה וכו'. ויש אחד שאובד את כל השבעים פנים, חס ושלום, שזה בחינת שגופל לשנה שבעים שנה, חס ושלום, עין שם. ועל-ידי ספורי מעשיות מעוררין מן השנה, ויש ספורי מעשיות שהם בחינת בקרב שנים, ויש ספורי

מעשיות של שנים קדמוניות שהם גבוהין למעלה מכל השבעים פנים של התורה, שכל השבעים פנים מקבלין משם, כי צריכין להלביש הפנים של התורה בספורי מעשיות משלשה מעמים וכו', עין שם:

א וזה בחינת אסור יין נסך, שהינו שנגע בו עכו"ם נאסר מיד, כי היין מביא שנה פנראה בחוש. ועל-כן צריכין לשמר את היין ביותר ממגע עכו"ם, כי חכף כשנגע בו העכו"ם נמשך היין לבחינת שנה שהוא הסתלקות השבעים פנים של התורה, כי העכו"ם הם בחינת אנפין חשוכין, הפך אנפין נהירין, שהם השבעים פנים לתורה, שהם אנפין נהירין. והעכו"ם הם שבעים אומין שהם בחינת שבעים אנפין חשוכין הפך השבעים פנים לתורה, פמוכא בדברי רבנו ז"ל, במקום אחר (סי' 27). ומהמת שהינו מביא שנה ויש בו אחיות השנה שהוא בחינת הסתלקות השבעים פנים, על-כן חכף כשנגעין בו העכו"ם, שהם עקר בחינת השנה דסמרא אחרא, בחינת הסתלקות השבעים פנים לתורה, כי העכו"ם הם שבעים אמין הפך השבעים פנים לתורה כנ"ל. על-כן חכף כשנגע העכו"ם בהיין, אזי נמשך היין לבחינת שנה, בחינת הסתלקות השבעים פנים לתורה. ועל-כן הוא אסור לנו. ועל-כן נקרא יין נסך, שהוא בחינת שנה, בחינת "כי נסך ה' עליכם רוח תרדמה ויעצם את עיניכם

לקוטי הלכות

הלכות יין נסך ב

יורה דעה תסה

וכו", כי על-ידי מנע העכו"ם ביין נעשה היין בחינת נסך, שהוא בחינת שנה, בחינת הסתלקות השבועים פנים שהוא כלליית הקדושה כנ"ל, כי יין בניממריא שבועים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (פסחים טו): יין נתן בשבועים אותיות, וסוד נתן בשבועים אותיות. נכנס יין, וצא סוד. ועל-כן בקדושה היין כלול מפל השבועים פנים. ועל-כן להפך תכף בשנוגע בו העכו"ם, שהם בחינת שנה דסמריא אחרא, נסתלקין השבועים פנים ונמשך לבחינת שנה, שהוא בחינת נסך כנ"ל:

ב ועל-כן נאסר היין במנע דיקא, כי סתם נגיעה פדים שהם פלי המעשה בחינת עשייה, שעל-ידי זה מתגברת, חס ושלום, השנה שהיא בחינת עשייה, כי השנה היא בחינת הסתלקות המחין ונשאר הגוף לבד שהוא החמר, שהוא בחינת עשייה. ועל-כן אמרו רבותינו ז"ל (קדושין טו): 'עשרה קבין שנה ירדו לעולם, תשעה נמלו עבדים וכו'', כי עקר השנה הוא בבחינת עשייה ועבודת כנ"ל. ועל-כן התעוררות השנה הוא על-ידי ספורי מעשיות, כי רבנו ז"ל אמר אז בשיחותיו הקדושות אחר שגלה המאמר הנורא הנ"ל וזה לשונו: אני אמרתי עכשיו שלשה דברים הפך העולם, כי העולם אומרים שעל-ידי ספורי מעשיות נמשך שנה, ואני אמרתי להפך, שעל-ידי ספורי מעשיות מעוררין מהשנה וכו'. ועוד חשב שתי דברים

שנאמרו באתו המאמר הפך דברי העולם, דהינו מענין פקידות עקרות וכו'. ובאמת כל שיחותיו עמקים מאד מאד והם כלם תורה ויש בהם ריון ועמקות גדול, אפלו על פי פשוט. וכל אדם לפי ערכו יכול למצא בהם עמקות גדול והתבוננות רחב בלי שעור, כי באמת דיקא על-ידי זה, שעל-ידי ספורי מעשיות של העולם נמשך שנה, מחמת זה דיקא מעוררין הצדיקים אמתיים מהשנה על-ידי ספורי מעשיות דיקא, כי אין הדין נמתק אלא בשרשו, כי מי שהוא פרוך אחר החמר, שהוא בחינת עשייה, אזי מביא שנה על-ידי ספורי מעשיות, כי מחמת שמספר מעשה שנעשה, שנה בחינת עשייה, על-ידי זה נמשך האדם לבחינת עשייה ועל-ידי זה נופל עליו שנה שהיא בחינת התגברות העשייה והחמר כנ"ל, אבל הצדיק הוא להפך, כי מעורר מהשנה דיקא על-ידי ספורי מעשיות, כי על-ידי ספורו הוא מעלה ומקשר ומעורר את בחינת המעשה שהוא בחינת עשייה לבחינת הספור, דהינו שמעלה בחינת העשייה אל הדבור שהוא בחינת דעת ומחין, כי הדבור נמשך מהדעת כמו שכתוב: "מפיו דעת ותבונה". ועל-כן מחמת זה הוא מעורר מהשנה על-ידי ספורי מעשיות דיקא, כי אין הדין נמתק אלא בשרשו. ועל-כן דיקא על-ידי ספורי מעשיות הוא מעלה וממתק בחינת עשייה, שהוא בחינת שנה. ועל-ידי

יורה דעה

אומרים שיר אלא על היין, כי השיר הוא בחינת התעוררות השנה, בחינת עורי עורי שיר דברי וכו', כי אין הדין נמתק אלא בשרשו כנ"ל. ועל-כן דיקא על-ידי היין שכלול משפתי הבחינות, משנה ומהתעוררות השנה כנ"ל, על-כן על ידו דיקא מעוררין מהשנה, כי כשזוכין להמלות את היין לשרשו שפקדשה, אני נמתק השנה וזוכין על-ידי היין לבחינת התעוררות השנה כנ"ל:

ג וזה בחינת קדוש שאומרין על היין דיקא, כי שבת הוא בחינת התעוררות השנה, כי ששת ימי החל הם בבחינת שנה, כי הם ששת ימי המעשה בחינת עשיה ועבודת, בחינת חמור שהוא בחינת שנה כנ"ל. כי תשעה חלקי שנה נמלו עבדים כנ"ל, ושבת קדש הוא בחינת התעוררות השנה, כי שבת הוא בחינת דעת ומחין כידוע. כי ששת ימי המעשה שבהם עושין ועובדין כל המלאכות, זה בחינת כסילות, בחינת שנה הסתלקות המחין, בחינת "שמו העם ולקטו" (בבבב י"א, ח) בשטותא, כמו שכתוב בזהר הקדוש. ושבת היא שביטה וניחא הפך בחינת עבודת, בחינת התעוררות השנה, בחינת דעת, כמו שפתיב: "לדעת כי אני ה' מקדשכם":

ועל-כן אומרים בכניסת שבת: "התעוררי התעוררי וכו' עורי עורי שיר דברי וכו'", כי אז הוא בחינת התעוררות השנה, כי בשבת

זה מעורר מהשנה. וזה בחינת יין שהוא כלול משפתי הבחינות, מבחינת שנה ומבחינת התעוררות השנה, כי היין כמתקו מכאי שנה בגשמיית וברוחניות כנראה בחוש, וכמו שכתוב: "כי יתן בפום עינו יתהלך במישורים", שכל הדרכים נעשין לפניו מישור, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, שהוא בחינת שנה, בחינת הסתלקות כל השבעים פנים לתורה, ששל-ידי השכרות חם ושלום, נופל מכל השבעים פנים לתורה, עד שכל הדרכים נעשין לפניו ממישור, חם ושלום, שזהו עקר בחינת שנה, וזה בחינת יין המשפר, אבל יש בחינת יין המשפח, בחינת (תהלים ד), "ויון ישמח ללב אגוש וכו'", שהוא בחינת "לב שמח ויטיב פנים", דהינו שזוכין לפניו דקדשה שהוא בחינת דעת ומחין על-ידי היין שפקדשה, בבחינת חמרא וריחני פקחין (סנהדרין ט). וזה בחינת (שיר השירים ט), "וחכד כיון הטוב הולך לדודי למישורים דובב שפתי ישנים", הינו התעוררות השנה שהוא בחינת דבור, בחינת להתיר פה אלמים וכו', כמבאר במאמר הנ"ל. וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (יבמות ט): "למה נקרא היין תירוש? זכה – נעשה ראש, לא זכה – נעשה רש. ראש זה בחינת התעוררות השנה שהוא בחינת ראש ומחין כנ"ל. לא זכה – נעשה רש זה בחינת התגברות השנה על-ידי היין, חם ושלום, בבחינת אל תאהב שנה פן תגרש, ועל-כן אין

לקוטי הלכות

הלכות יין נסוד ב

יורה דעה תסו

מאירין כל השבעים פנים לתורה, כי בשבת נתנה תורה, ועל-כן זוכין בשבת להארת פנים, כמו שמובא בפרד"ש: "וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי" (בראשית ב, 3) ברכו בקלסתר פנים, אין פניו של אדם בחל דומה לשל שבת, כי בשבת הוא בחינת הארת פנים שהוא בחינת התעוררות השנה כנ"ל. וזה בחינת 'אנפקא גהירין בנהירו עלאה', הינו בחינת הארת פנים וכו' כנ"ל. ועל-כן בכניסת שבת מקדשין על היין דיקא ואומרים עליו, ויכלו וכו' זה בחינת התעוררות השנה על-ידי ספורי מעשיות, כי בשבת צריכין לסדר על הכוס ספור מעשה בראשית שברא ה' יתברך כל המעשה בששת ימי המעשה, ושבת בשבת, ועל-ידי זה מעלין ומקשרין כל הבריאה של כל ששת ימי המעשה לבחינת שבת שהוא המוח והחיות של כל מעשה בראשית, שזהו עקר בחינת התעוררות השנה, כי בחינת העשיה שבכל מעשה בראשית זה בחינת שנה, וכשממשיכין לתוכו דעת וחיות שהוא בחינת שבת שהוא השכיבה מן העשיה, על-ידי זה נתעוררין כל מעשה בראשית ועולין למעלה, כי החמור והעשיה נתהפך ונתבטל לבחינת הרוחניות שהוא בחינת החיות והמחין שגומשך עליו. וזה בחינת עליה העולמות בשבת, שכל העולמות בלן נתעוררין ועולין למעלה למעלה על-ידי בחינת התעוררות השנה, שהוא

ע"פ

בחינת דעת ומחין, שהוא החיות, שעל-די זה עקר העליה של כל הדברים, כמבאר שם במאמר הנ"ל. ועל-כן אז בכניסת שבת צריכין לספר זאת בפה דיקא, שזהו בחינת הקדוש על הכוס, כי על-ידי ספור מעשה בראשית בשבת, דהינו שאומרים ויכלו על הכוס, ומספרין שעשה ה' יתברך מלאכתו בששת ימי המעשה ושבת ביום השביעי, על-ידי זה מעלין ומעוררין כל מעשה בראשית ומקשרין אותו, שהוא בחינת החיות, שהוא בחינת הספור, כי הדבור הנמשך מהדעת הוא שרש החיות של כל מעשה בראשית, כמו שכתוב (תהלים א, 6) "בדבר ה' שמום נעשו וכו'". ועל-כן על-ידי זה עקר התעוררות השנה על-ידי ספורי מעשיות דיקא, שזה בחינת קדוש בשבת, דהינו שמעלין המעשה בחינת עשיה ומקשרין אותו לשרשו, שהוא הדבור והדעת, שכל זה נעשה בשבת על-ידי הקדוש על היין כנ"ל. נמצא, שהקדוש הוא בחינת התעוררות השנה על-ידי ספורי מעשיות, ועל-כן צריכין לומר הקדוש על היין, כי דיקא על-ידי היין מעלין ששת ימי המעשה ומעוררין אותן מבחינת עשיה ושנה לבחינת התעוררות השנה, כי היין כולו משתי הבחינות הנ"ל, ואין הדיו נמתק אלא בשרשו כנ"ל. ועל-כן דיקא על-ידי היין ממתיקין בחינת העשיה והשנה

יורה דעה

שנה הסתלקות הרעת, פי על-ידי שמשדרין ברכות על הכוס על-ידי זה היינו נכלל בקדשה ואזי על ידו דיקא נמשך בחינת התעוררות השנה כנ"ל:

ה ועל-בין צריכין לשמור את הינו ממונע עכו"ם, 'ממונע' דיקא, פי הנגיעה הוא בחינת עשיה כנ"ל. ועל-בין על-ידי מנע עכו"ם שהם בחינת שבועים אנפין חשוכין כנגד שבועים פנים לתורה כנ"ל, על-בין על-ידי נגיעתם בהינו נמשך הינו לבחינת עשיה, בחינת שנה שהיא הסתלקות השבועים פנים וכו' כנ"ל:

ו וזה בחינת כוס של ברכה צריך שימנע עיניו כו' (ברכות נא. שלחן ערוך ארז חיים סימן קכג סעיף ד), 'עיניו' דיקא, זה בחינת שבועים פנים לתורה שכלולין בכוס של ברכה, שזהו בחינת התעוררות השנה כנ"ל:

ז ועל-בין אמרו רבותינו ז"ל, פסיעה גסה נוטלת מאור עיניו של אדם ומהדר ליה בקדושה דפי שמושי, פי על-ידי הקדוש על הינו נמשך בחינת השבועים פנים כנ"ל, ועל-ידי זה נתחנן אור העינים. וזה בחינת שבועים תבין שיש בקדוש של שבת, הינו בחינת השבועים פנים לתורה שנמשכין על-ידי הקדוש, שזהו בחינת התעוררות השנה כנ"ל:

ח עין בהפעשה הראשונה של ספר הפעשיות, דהינו הפעשה מהבת מלך שנאבדה, שם מבאר, שעל-ידי הינו נופלין לשנה, פי השני למלך

ומגלין ומעוררין כל מעשה בראשית מבחינת שנה לבחינת התעוררות השנה כנ"ל, ועל-בין שנה בשבת תענוג, פי השנה של שבת הוא בחינת התעוררות השנה, בחינת המתקת הדין בשרשו דיקא, שזהו בחינת התעוררות השנה על-ידי ספורי מעשיות דיקא כנ"ל:

ד וזהו בחינת כוס של ברכת המזון, פי המאכל מביא שנה לפעמים כנ"ל במאמר הנ"ל. ועל-בין צריכין לברך ברכת המזון, פי ברכת המזון הוא בחינת התעוררות השנה, פי על-ידי שמברכין את ה' ותברך שברא אותו הדבר ומגלין ש'ה' ותברך ברא הכל, על-ידי זה נתעורר החיות שבאותו הדבר מאכל. וזה בחינת התעוררות השנה, פי עקר השנה על-ידי הסתלקות החיות, אבל בשמברכין לה' ותברך ומגלין ש'ה' ותברך בראו, מעוררין החיות שבאותו הדבר, שזהו בחינת התעוררות השנה. ועל-בין צריכין לברך ברכת המזון על כוס יו"ט דיקא, פי עקר התעוררות השנה הוא דיקא על-ידי ברכה, על-ידי הינו, פי אין הדין נמתק אלא בשרשו כנ"ל. וזהו בחינת כוס של ברכה לטובה - מצטרף, לרעה - אינו מצטרף, פי אף-על-פי שהינו פלול משתי בחינות כנ"ל ויכולה השנה להתגבר ביותר על-ידי הינו, חס ושלום, כנ"ל. אבל כוס של ברכה אינו מצטרף, רק לטובה, דהינו לבחינת התעוררות השנה כנ"ל. אבל לא לרעה, חס ושלום, שהוא בחינת

לקוטי הלכות

הלכות יין נסך ג

יורה דעה תסמ

על-ידי שלא נזהר משתיית יין פאָשר הוזהרה אותו הכת מלך, על-ידי זה נפל לשנה גדולה עד שיטשן שבועים שנה וכו', ענין שם היטב, כי יש שגופלים, חס ושלום, לבחינת שנה שבועים שנה, בבחינת המאמר מוחני המעגל המזכיר במאמר פתח רבי שמעון הנ"ל, שאמר ודאי נמי שבועין שנין וכו', דהיינו שגופלים, חס ושלום, מכל השבועים פנים (לחוד) שהם בחינת שבועים שנה, כמבאר שם היטב. כי המעשה הנ"ל הוא שיכה למאמר פתח רבי שמעון הנ"ל, כי שניהם נאמרו בזמנים סמוכים זה לזה. וכן הבינו אז שהמאמר הנ"ל שייך למעשה הנ"ל. ואם עיני שכל לך, פקח עיניך וראה ושים לבך היטב לדברי המאמר הנ"ל ולהמעשה הנ"ל ותראה פלאות אידך הם קשורים זה בזה. ויש רמזים והתנוצצות בהמעשה הנ"ל מהתורה הנ"ל, "אפס קצחו תראה" אם תזכה ותתן לבך היטב על זה. "וכלו לא תראה" עד לעתיד, אם תזכה:

ק"ט
16

השתייה טובה להרחיב דעתו, כי הדעת מלכש פחסדים. וכששוחתה במדה פראוי וכו', אזי גתרחב ונתרומם דעתו ואזי נגדלין פחסדים ביותר וכו', אבל השוחתה יותר מדאי ומשתפר, אזי, אדרבא, מתגברין תקפו הגבורות ונעשה פעם וחצי, ולפעמים מתגברין גבורות דסמרא אחרא חס ושלום, ויכול לבוא לידי רעות וכו' חס ושלום, ודע, שעל-ידי שכרות שוכחין כל המצוות ותאזהרות שצוה משה רבנו, עליו השלום, כי משה הוא מלכש בכל איבר ואיבר של כל אחד מישראל. ומזכיר כל איבר ואיבר שיעשה המצוה השיכה לאותו איבר, כי רמ"ח מצוות כנגד רמ"ח איברים. ועל-כן נקרא משה "מחלק" (דברים לו), שהיא גמטריא רמ"ח, שמוזכר רמ"ח מצוות כנ"ל, ועל-ידי השכרות שוכח אותן, בבחינת (משל לא): "פן ישתה וישכח מחקך וכו'". והתלבשות משה באיברים זהו בעצמו בבחינת התלבשות הדעת פחסדים הנ"ל, כי משה היא הדעת, והאיברים הם רמ"ח בחינת אבריהם איש החסד, שהוא גמטריא רמ"ח איברים, ענין שם:

הלכה ג

ענין יין שנאסר בזמנ עכו"ם, מה שאין פו בשום דבר שבועולם, כי אין שום דבר שיהיה נאסר באכילה ובהנאה על-ידי מנע עכו"ם לבד
על-פי התורה שבסימן כ"ו בלקוטי תנינא, ענין שם. כמבאר שם, שצריך להרחיק משכרות וכו', כי מעט

א וזה בחינת אסור סתם יינם, שהוא יין שנגע בו עכו"ם, כי יין דקדושה גבה מאד, כי הוא משמח אלקים ואנשים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: אם אנשים משמח, אלקים במה משמח, מכאן שאין אומרים שיהי אלא על תנין. אך היין צריך שמירה גדולה ביותר מפנים

אחיות העפוב"ם, כי זה ידוע שישראל
אחידן בימינא ועפוב"ם בשמאלא, כי עקר
אחיות ישראל הוא בבחינת ימין, בבחינת
חסד שהוא בחינת אברהם איש החסד,
בחינת רמ"ח מצוות עשה, אבל מעברות
הנאון מהדמים הרעים הנאחזין בשם"ה
גידיו, רחוקים ישראל לגמרי, כמו שאמר
רבנו ז"ל במקום אחר (בלקוטי תניא סימן ז'),
שישראל בשרשן רחוקים מעברות לגמרי,
אבל העפוב"ם אחיותן בשמאל, הינו בהרע
הנאון בשמאל שהוא בחינת הדם
שבחלל השמאל שבלב, שמשם אחיות
הרע שהוא בחינת הרע הנאון מהדמים
שבשם"ה גידיו, שמשם נמשכין כל
העברות של כל העוברין על השם"ה לא
תעשה, חס ושלום, ומשם עקר אחיות
העפוב"ם, כי הם מסטרא דעשו הוא
אדם, שהוא אדמוני, על שם תקף
הדמים הרעים של השם"ה גידיו, שמשם
אחיותו ומשם אחיות כל העפוב"ם
הקבולים בו. ועל-כן ישראל באמת הם
רחוקים לגמרי מעוון כנ"ל, אך כל
העונות של ישראל, חס ושלום, נמשך
רק מאחיות העפוב"ם בבחינת ויתערבו
בגוים וילמדו מעשיהם, כי ישראל
אחוזים בימין בבחינת רמ"ח מצוות עשה
שהם בחינת ימין, כי משה, שהוא הדעת,
מלבש אצלם ככל איבר ואיבר ומזכיר כל
איבר המצוה השייכה אליו, ומשם עקר
חיות ישראל, כי עקר החיות מהדעת
בבחינת החכמה תתיה וכו'. ומעברות הם

רחוקים לגמרי כנ"ל, כי אין זה חלקם
כלל, והיה ראוי שישראל יעשו מצוות
תמיד ולא יעשו עברות כלל כנ"ל. אך
אף-על-פי שמושה מלבש בכל איבר
ומזכיר ומזוהר את כל איבר המצוה
השייכה אליו, אף-על-פירכונ בנדאי עדין
צריך להשאיר פה הבחירה לאדם, כי
עקר הבחירה היתה בשביל שיהיה
להאדם בחירה, הינו בשהאדם רוצה
להוציא מפה אל הפעל לעשות איזה
מצוה, או דבר שבקדשה כמו שמוזכר
מושה בכל עת, אזי תכף בשרוצה לעשות
המצוה ולהוציא מפה אל הפעל, אזי
מתעוררין המנועות וההתנרות הנמשכין
מהרע שבדמים שבשם"ה גידיו, שמשם
אחיות העפוב"ם, כי אי אפשר לעשות
שום דבר ולהוציא מפה אל הפעל כי
אם על-ידי מחשבה, דבור ומעשה.
ובמחשבה בודאי כל ישראל חפצים
לעשות כל המצוות שבתורה, כי משה
מלבש אצלם וכו' כנ"ל. אבל בשבאים
לעשות הדבר שבקדשה אזי בהכרח
שיעבר דרך הדבור עד שיבוא לידי
מעשה, כי כל הדברים צריכין לעבר
בבחינת מחשבה, דבור ומעשה קדם
שיוצאין אל הפעל, כמבאר מזה במקום
אחר (בחוזה "ידי נא פי שנים" בסיון ס' ע"ש). ואזי
בשבא הדבר לבחינת דבור, ועקר הדבור
נמשך מנבורות, כמו שאמר רבנו ז"ל,
בבחינת "ונבחרתך ידברו" (תהלים קמ"א, יא),
בחינת "חס לבי בקרבי בהגיגי תבער אש

דברתי בלשוני". על־פני אֵז מתעוררין השבעים עכו"ם הנאחזין בהרע שבקדמים שבשם"ה גידוין ועומדים כנגדו לקטרג ולמנע אותו מלעשות הדבר שבקדשה, ולא די שהם רוצים למנעו מכל המצוות ודברים שבקדשה, אף גם הם רוצים להתגרות בו להחטיו, חס ושלום, על־ידי התגרות הדמים שמושם עקר היצר הרע והתאוות פדוע. ומושם עקר פח הבחירה והנסיון של כל אדם, שצריך להתגבר כנגד הרע הזה של הדמים, שהם בחינת שבעים עכו"ם. ולא די שצריך להכניע ולבטל הרע הזה שבדמים ולעשות מצוות ודברים שבקדשה, מכל שפן וכל שפן שלא למלאות תאוותיו ושלא לעשות עברות, חס ושלום, אף גם הוא צריך להתגבר על הדמים עד שיהפך מהפך אל הפך, דהינו, שיהפך כל חמימות ורתיחת הדמים אל הקדשה, דהינו שיעשה המצוה והדבר שבקדשה בחמימות הלב ובהתלהבות גדול דקדשה, שזה החמימות וההתלהבות נמשך מהדמים שבשם"ה גידוין, שזכה להכניעם ולהפכם אל הקדשה. וזה עקר שלמות המצוה והעבודה, כי מי שעושה מצוה בלי שום חיות והתלהבות הלב אין זה שלמות העבודה, כי הוא רק כמו מצות אנשים מלמד, ועקר שלמות העבודה הוא, שתגבר וישתדל שיעשה כל המצוות בחמימות והתלהבות הלב, שזה נמשך

על־ידי בטול המניעות דקא, דהינו על־ידי שהתגברו כנגדו מניעות רבות הנמשכין מהדמים כנ"ל. והוא התגבר כנגדם עד שהפכם אל הקדשה, עד שעושה המצוה בשמחה והתלהבות גדול. וזה בחינת "ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך", בשני יצריך - ביצר טוב וביצר הרע, כי עקר שלמות העבודה שיהפך היצר הרע, דהינו בחינת רתיחת הדמים אל הקדשה, אל האהבה דקדשה, בחינת ואהבת את ה' וכו' בשני - יצריך וכו'. דכשיהפך רתיחת הדמים אל הקדשה, שיקער הלב בשלהובין דרחימותא לה' יתברך ואז שמאל נכלל בימין, שהגבורות נכללו בהסד בבחינת אהבה, כי עקר שלמות העבודה כשזוכה לאהב את ה' יתברך ולעשות המצוות, שהם בחינת אהבה וחסד, בשני היצרון בבחינת "ואהבת וכו'" בשני יצריך, שאז האהבה בהתלהבות גדול בבחינת שלהובין דרחימותא ואז שמאל נכלל בימין כנ"ל, שזה עקר השלמות פדוע, וזה בחינת "כי עזה כמות אהבה קשה כשאל קנאה רשפיה רשפי אש וכו'", שתהיה האהבה לה' יתברך בבחינת רשפי אש, שזה נמשך מרתיחת הדמים שמהפכין אל הקדשה, שזה בחינת שאוהבין את ה' יתברך, גם עם היצר הרע כנ"ל. וזהו "כי עזה כמות אהבה וכו'" שעקר שלמות האהבה על־ידי היצר הרע שהוא סמרא דמותא כשנתהפך אל

יורה דעה

הקדשה פנ"ל, כמו שאמר רבנו ז"ל
 בלקוטי תנינא (בסיקון מט), שהוא מעלה
 גדולה בשיש לאדם יצר הרע וכו':

ב וישני בחינות אלו הם בחינת משה
 ודוד, הינו משה הוא בחינת
 האוהרה והזכרה שמוחזיר את כל אחד
 ואחד מישראל בכל איבר ואיבר לעשות
 את המצוות וכו' פנ"ל, אבל אחר כך
 קשבה לעשות על ידי האוהרה הואת של
 משה, אזי מתגברין כנגדו המגיעות
 והעפובים הפאין מהדמים הרעים שהם
 בחינת השבעים עפובים וכו' פנ"ל. ואזי
 צריך לעמוד כנגדם וללהם עמהם מלחמת
 ה'. לנצחם ולשברם ולהוציא הדבר
 שפקדשה מבח אל הפעל, ולהפך הרע
 לטוב, להפך המימות הדמים להתלהבות
 הלב שפקדשה וכו' פנ"ל. זאת המלחמה
 וההתגברות זה בחינת דוד שהיה לוחם
 מלחמת ה' תמיד והקגיע השבעים
 עפובים, ובער הדמים הרעים והפך
 המימות הדמים אל הקדשה, כי דוד
 נקרא אדמוני עם יפה עינים, כי הוא
 אדמוני בקדשה כנגד עשו שהוא אדמוני
 בקלפה, כמובא בספרים. כי כל ענין דוד
 ללהם מלחמת ה', להרג ולכלות
 השבעים עפובים ולהפך הדמים אל
 הקדשה כדי לעבד את ה' והפך בלב
 שלם, כי דוד בחינת לב, פדוע, כי דוד
 בבחינת דבור, כי מדתו מלכות, בחינת
 מלכות פה. ומשה הוא בחינת דעת
 פדוע פנ"ל. שהם שני בחינות הנ"ל, כי

האוהרה והזכרה הנ"ל זה תלוי במחשבה
 בחינת דעת שמוכיר את כל אדם בדעתו
 ומחשבתו המתפשט בכל האיברים
 שיעשה המצוות וכו' פנ"ל, אבל אחר כך
 כשרוצה להוציא לידי מעשה צריך
 שיעבר דרך הדבור שיוצא מנבורות
 מבחינת דמים ושם עקר המלחמה.
 ונצחון מלחמה זאת נמשך מבחינת דוד
 שהוא בחינת דבור וכו' פנ"ל. ובאמת
 שניהם אחד משה ודוד, וכלולים זה בזה,
 כי משה כלול גם מדוד, ודוד כלול גם
 ממושה, כי אין אחד בלא חברו, כי אי
 אפשר לגמר שום מצוה ודבר שפקדשה
 כי אם על ידי שני בחינות אלו פנ"ל, רק
 זה ידוע שכל בחינה כלולה מכל
 הבחינות, ואף על פירכין כל אחד יש לו
 בחינה ימדה מחדת בפני עצמה כפויין
 כל זה בכתבים כפיה פעמים. וזה בחינת
 תורה שבכתב ותורה שבעל פה, בחינת
 תורה ותפלה, כי משה בחינת תורה
 שבכתב שהוא רק בבחינת הזכרה
 ואוהרה הנ"ל, כי בתורה שבכתב אין
 מבאר שום דין של שום מצוה ואין יודעין
 ממה איד לעשות שום מצוה, ועליפן
 היא רק בבחינת הזכרה ואוהרה, שתורה
 שבכתב בחינת משה, מוכרת ומזרת את
 האדם לעשות כל מצוה ומצוה, פגון
 שמוכרת להניח תפלין, או ללבש ציצית,
 או לעשות סכה וכו', אבל עדן אין יודעין
 ממה לעשות התפלין וכו', עליפן
 כשרוצין לבוא לידי מעשה, לעשות

לקוטי הלכות

הלכות זין נסד ג

יורה דעה

תענ

דף קעט

המצוה בפעל אי אפֿשר לעשותה כי אם על־ידי תורה שבעל פה שפֿסר לנו משה בעל פה, ששם מבארין הדינים של כל מצוה ומצוה, כי תורה שבעל פה זה בחינת הדבור, בחינת דוד המלך, בחינת מלכות פה, שאי אפֿשר לעשות המצוה בפעל כי אם בשעוֹכרת דרך הדבור כנ"ל ועל־פֿן כל דיני המצוה מבארין רק בתורה שבעל פה, כי אי אפֿשר לעשות המצוה הנזכרת בתורה שבכתב כי אם על־ידי שידועים הדינים של המצוה שנפסרו לנו בעל פה. נמצא, שתורה שבכתב, בבחינת זקרון, ותורה שבעל פה, בבחינת מביא לידי מעשה, ועל־פֿן היא בעל פה, כי אי אפֿשר לבוא לידי מעשה כי אם על־ידי דבור פה שהוא בחינת דוד המלך כנ"ל:

דהינו שכל השתדלותו והתנגדותו שלחם מלחמת ה' ותפן תפלות הרבה הנתובים בספר תהלים, כדי להביא כל המצוות לידי מעשה שנובה לקיים את התורה שהזוהר וצוה אותו משה רבנו, עליו השלום, וכמוֹן בהתורה "אית לן בירא" בסימן ל"א, שעקר ציור אותיות התורה לטוב וכו' הוא על־ידי תפלה, דהינו על־ידי שמדברין הכסופין בפה וכו', עני שם:

ג וזה ידוע שדוד המלך הוא בבחינת בוס זין של ברכה, בבחינת "בוס ישועות אשא וכו'", בחינת "בוס ירויה", וכמו שאמר רבותינו ז"ל, שלעתיד יאמר דוד: לי נאה לברך וכו', כי זין זה בחינת חמימות הדמים כנראה בחוש, שהיין ושאר מיני משקאות המשכרין הם מחממין הדמים, וכמו שאמר רבותינו ז"ל (פנדרין ט): "אל תרא זין כי יתאדם" (משל ב, לא) שאחריתו דם, ועל־פֿן היין כלול משני בחינות, כמו שאמר רבותינו ז"ל, זכה - משמחו, לא זכה - משממו וכו'. כי מי שזוכה לשנות היין בקדושה בכוס של ברכה בשפת יוים טוב וכו' אזי היין טובה גדולה אליו, כי על־ידי היין נתלהב הלב בשלהובין דרחימוֹת לה' ותרך, כי היין מרים דעתו ומשמח לבבו שמרגיש בדרעתו דיעת תשוקת דבקות אלקותו ותרך שזה עקר הדעת. ונתחמם הלב בהתלהבות גדול ובשמחה רבה להכליל בה' ותרך ולדבקה בו. שזה

זוה בחינת תורה ותפלה, כי כלליות התורה הוא בבחינת מחשבה ודעת, בחינת משה, שנהו בחינת תורה שבכתב. ותפלה היא בחינת מביא לידי מעשה, בחינת דבור, בחינת תורה שבעל פה, כי עקר ההתנגדות על היצר הרע והדמים, לעמוד כנגד כל המניעות עד שיבוא לידי מעשה, הוא על־ידי תפלה, כמוֹן דבריו רבנו ז"ל, כמה פעמים, שעקר ההתנגדות לזכות לכל הדברים שבקדושה הוא על־ידי תפלה שהוא בחינת דוד, בחינת ואני תפלה, שנהו בחינת כל ספר תהלים שיסד, שהם המושה ספרים כנגד חמשה חמשי תורה,

יורה דעה

הנ"ל, על-ידי שאזכין להפך חמימות הדמים שמשם אחיות השבעים עכו"ם וכו'. להפך הכל אל התקדשה, לקדם המצוות בשלהובין דרחימותא על-ידי חמימות הדמים דיקא כנ"ל, שזה עקר בחינת יין המשמח, כי יין בחינת חמימות הדמים. וכשנכלל בקדשה זה עקר השמחה, האהבה דקדשה שמשם עקר השמחה, כי עקר השמחה הוא בששמואל נכלל במין שהוא בחינת הנ"ל, כי עקר השמחה נמשך מכבוד של דוד שהוא בחינת עשרה מיני נגינה, שמשם עקר השמחה, כמו שכתוב: "עלי עשור ועלי נבל עלי הגיזן בכבוד כי שמתני ה' בפעלך וכו'". וכבוד של דוד עקר נגזנו שמשם השמחה היה דיקא על-ידי רוח צפונית שהיתה מנשבת בו, כמו שאמרו רבותינו, ו"ל וצפון הוא בשמואל, ומשם דיקא עקר הנגון והשמחה, כי עקר הנגון והשמחה בשמכרין הרוח טובה מתוד הרוח רעה (כמו שמבאר במקום אחר בסיון טו בהמורה ויהי מנין ירוח וכו' וכו', שם), דהינו שמהפכין היצר הרע בחינת הדמים אל התקדשה, שעושין המצוות בחמימות דקדשה בהתלהבות וחיית גדול, שזה עקר השמחה וכנ"ל. וזה שנאמר בתקונים שיר משמואלא, הינו כנ"ל:

ד ועל-כן צריכין לשמור את היין מאד מאד מפני עכו"ם, כי אפלו יין של התר צריכין שמירה גדולה מאד שלא לשנות בסעדת הרשות וכיוצא, כי

עקר שלמות האהבה בשחמימות הדמים שזה בחינת יין, נתהפכין אל התקדשה להתלהב בשלהובין דרחימותא לה' ותברך כנ"ל, שזהו בחינת "נגילה ונשמחה בך גופרה דדיך מנין מישרים אהבוד", כי זה עקר שלמות האהבה כנ"ל. וזה בחינת יין המשמח אלקים ואנשים, בחינת יין ישמח לבב אנוש, כי עקר השמחה הוא בשמחה וישין בלב ידיעת אלקותו ותברך שמשם נמשכין כל השמחות שבעולם בבחינת "עברו את ה' בשמחה וכו' דעו כי ה' הוא האלקים", שעקר השמחה בשידעין כי ה' הוא האלקים, בבחינת "אנכי אשמח בה". וכתוב: "כי בו ישמח לבנו וכו'". וכתוב: "שוש אשיש בה' תגל נפש באלקי וכו'". וכתוב: "ואני בה' אעלוזה אנילה באלקי ישעי", כי עקר השמחה הוא בשידעין מה' ותברך שזה עקר התכלית והטובה שבכל הטובות, ועליהן הינו שבקדשה שמרים ומגביה את הרעת, כמו שאמרו רבותינו ו"ל: זכה - נעשה ראש וכו'. ועקר הרעת הוא ידיעת אלקותו ותברך, עליהן הינו משמח, כי זה עקר השמחה כנ"ל, ועליהן אין אזמרים שיר אלא על היין, כי עקר הדבקות לה' ותברך הוא על-ידי תפלה ושירות ותשבחות כדוע, שהם בחינת דוד המלך עליו השלום, שהוא נעים ומירות וישראל, שזהו בחינת יין המשמח כנ"ל. ועקר השמחה שאזכין על-ידי יין שבקדשה הוא על-ידי בחינת

לא זכה משממו וכו'. ואפלו בסעדת מצוה צריך לזהר שלא לשנות יותר מראי שלא יבוא לידי שכרות, חס ושלום, כדי שלא יתגברו הגבורות, חס ושלום, וישפח האזהרות של משה לגמרי, חס ושלום, וגם יכול לבוא לידי העברות, חס ושלום, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: "כי יתן בפוס עינו יתהלך במישרים וכו'" (משלי כג, לא), כי כל העברות באין מחממות הדמים שבשם"ה גידין שמתגברין על ידי היין המשפר וכמבאר בהתורה הנ"ל, ומכל שכן שאסור לשנות יין שנגע בו העפוי"ם, כי תקף כשהעפוי"ם נוגע ביין נמשך עליו אחיות השבעים עכו"ם שהם בחינת הרע שבדמים, בחינת עשו אדמוני שהוא בחינת פגם היין, בחינת "אל תרא יין כי ותאדם" - שאחריתו דם, שמשם באין חס ושלום, כל העברות שבתורה, כי יין בגימטריא שבעים, ובקדשה זוכה לדעת על ידי היין שהוא בחינת שבעים פנים לתורה, בחינת אנגריה חקרא אדרדקא כי היכי דלימרו, כי נכנס יין יצא סוד, אבל כששותה שלא בקדשה מפל שפן וכל שפן יין שנגע בו העפוי"ם נאחז בו הרע של השבעים אמות שאחיותם פתחיתת הדמים, שזהו בחינת יין שמתמם הדמים, שעל ידי זה שוכח כל האזהרות של משה ויכול לבוא לידי כל העברות, חס ושלום, וזה בחינת "כי כוס ביד ה' ויין חמר מלא מסוד וכו' אך

שמריה ימצו ושתו כל רשעי ארץ וכו'", כי פגם כל הרשעים הוא בבחינת שמרי יין, בחינת יין פגום, בחינת פגם רתיחת הדמים כנ"ל. וזה בחינת כוס התרעלה הנאמר בפרענות כל העפוי"ם והרשעים, כי משם, מבחינת יין פגום, משם כל רשעותם ומשם כל ענשם כנ"ל, ולהפך בקדשה עקר קבול השכר נקרא בשם יין, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, שהצדיקים יזכו ליין הקשור בענביו מששת ימי בראשית וכנ"ל, שזהו בחינת "כוס ישועות וכו'", בחינת "כוס יורה", בחינת "ה' מנת חלקי וכוסי וכו'", שהוא בחינת דוד, שהוא בבחינת כוס של ברכה הנתן בימיו, כי שבא לנקל בימיו, שמשם עקר הישר והנגון והשמחה כנ"ל:

ה וזה בחינת הדפוס, שחמל עלינו ה' יתברך באחרית הימים והמציא בעולם חכמת הדפוס כדי שיתרבו ספרים קדושים בעולם, כי אמרו רבותינו ז"ל (שם 10): דברים שבכתב אי אתה רשאי לאמרם בעל פה, דברים שבבעל פה אי אתה רשאי לאמרם בכתב. כי כבר מבאר שתורה שבכתב ותורה שבעל פה זה בחינת משה, ודוד בחינת תורה ותפלה שהם בחינת מחשבה ודבור, שהם בחינת הזכרון והאזהרה של משה, והתגברות לנצח המולחמה, שזה בחינת דוד כנ"ל. ושני הבחינות האלו כל אחד צריך לחברו ואי אפשר לאחד בלא חברו כנ"ל. וזהו בחינת תורה שבכתב ותורה שבעל פה

יורה דעה

ק"ט

ועל־כן צריכין לאמרום בעל פה דיקא ואסור לאמרום בכתב, כי הכתב הוא רק בשביל זכרון, אבל קשה לבוא לידי מעשה על־ידי הכתב, כי אי אפשר לבאר בכתב כל פרטי המצוה ודקדוקיה וכל דרכי העשיות והדרכים שיש בעבודת הבורא ותבונה, כי היצר הרע והילולתו שנאחזין בעבירת הדמים, מתגברין מאד בכל אדם ומבלבלין דעתו הרבה ומתגברין להפך האמת, ועל־כן אי אפשר לבאר בכתב הכל, כי דברים הנכתבין בספר אפשר להמותם מן האמת ולפרשם כרצונו. וכמו שנמצא כמה וכמה שהפכו דברי אלקים חיים ופרשו בתורה שבכתב פרושים זרים, שלא כדברי רבותינו ז"ל ונלוו פנים בתורה שלא כהלכה וכאז לידי כפירות גדולות על־ידי פרושיהם הנרים, כי בכתב אי אפשר לבאר האמת לתכליתו, כי כל אחד יכול לפרש דברים הנכתבים כרצונו. ועל־כן נתן לנו ה' יתברך כל דיני התורה ופרושיה בעל פה, כי משה אל פה יכולין לבאר ולפרש היטב האמת לאמתו כל דיני התורה ודרכיה ונעזותיה לאמתתה, אבל בעל פה לבד בלא הכתב גם כן אינו שלמות, כי בעל פה אין לו יסוד וזכרון וברכות הימים הנה יכול, חס ושלום, להשתכח לגמרי. ועל־כן צריכין שניהם, בכתב ובעל פה בפרט, כדי לשמר האזהרה והזכרון, כי דברים הנכתבים מתקיימים לעולם. ובעל פה צריכים כדי לבאר אמתת הדינים ודרכי

ששניהם צריכין, ועקר שלמות התורה על־ידי שניהם דיקא, ואין אחד בלא חברו, כמו שכתוב: "משפטי ה' אמת צדקו יחירו", וכמו שפרש רש"י שם, ענין שם, כי תורה שבכתב בלא שבעל פה אין לה שום שלמות, כי אין יודעין שום דין ואיך לעשות שום מצוה בלא תורה שבעל פה. וכן תורה שבעל פה בלא תורה שבכתב גם כן אינו שלמות, כי כל עקר תורה שבעל פה נסמך על תורה שבכתב, כי תורה שבעל פה היא פרוש תורה שבכתב, כי ליכא מלתא דלא רמיזא באורייתא. ועקר תורה שבכתב הוא בחינת זכרון, כמו שכתוב: "כתב זאת וזכרון בספר", הינו בחינת האזהרות הנ"ל של משה שהוא בחינת זכרון שמוכר ומזהיר את כל איברי המצוות התלויות בו כנ"ל. ועל־כן הוא בכתב, כי עקר הזכרון בכתב, כי בעל פה יכולין לשפח לגמרי, ועל־כן צריכין לכתבה דיקא כדי שיתקיים הזכרון שהוא על־ידי כתב דיקא, ועל־כן דברים שבכתב אי אתה רשאי לאמרום בעל פה, כי עקר האזהרה והזכרון הוא על־ידי בחינת כתב כנ"ל, אבל דברים שבעל פה צריכין לומר בעל פה דיקא ואסור לאמרום בכתב, כי תורה שבעל פה שהוא בחינת לבוא לידי מעשה כנ"ל, שזה אי אפשר כי אם על־ידי הדבור פה, שעל־ידי הדבור פה בקדושה, מהפכין הגבורות לחסדים וכו', שזה עקר נצחון המלחמה וכו' כנ"ל.

התורה היטב באמת לאמתו, שזה אי אפשר לבאר כי אם על פה דיקא, אבל ברבות הימים כשהתגבר הגלות וחסו חכמינו ז"ל שלא השתכח התורה שבעל פה מישראל, חס ושלום, על-כן התירו לכתב גם תורה שבעל פה, משום "עת לעשות לה' הפרו תורתך", כי ראו שחשש השכחה גרוע יותר מהחשש שיש בכתיבה, שלא יפרשוהו כרצונם, חס ושלום, כי החששא של שכחה גרוע יותר. ועל-כן התירו לכתב גם תורה שבעל פה, אך בשפותבין תורה שבעל פה צריכין לכתב הרבה מאד מאד כדי לבאר ולפרש היטב האמת לאמתו, כי דברים הנקבחים בספר יכול הקורא לפרשם כרצונו כז"ל, על-כן צריכין לבאר ולפרש הדבר היטב בכמה פרושים ובאורים, ופרוש לפרושים כדי שלא יוכל הטועה למעות מהפרוש והפגנה האמתית. וכמו שאנו רואין שמיזם שהתחילו לכתב תורה שבעל פה נתרבו ספרים הרבה מאד בעולם, כי לא סגי בלאו הכי כז"ל, בפרט שבכל פעם נתמעטין הלקבות ונחלשין הדעות, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: ואנן כסיכתא בגודא לגמרא וכו' (עו שם גמריבין). וכמבאר בכל ספרי המחברים ועל-כן צריכין בכל פעם ספרים הרבה לפרש פגנת דברי רבותינו ז"ל היטב. וכמו שאנו רואין שהרי"ף קצר פסקי הנמרא בספריו הקדושים. ואחר כך נתרבו הספרים לבאר ולפרש דבריו, או

לחלק על דבריו במקום שלא נראו להם דבריו, ואחר כך נתחברו ספרים על נושאי פליו של הרי"ף. וכן בשאר ספרים וכו', וכלם צריכים להעולם מאוד ואם לא היו אלו הספרים לא היינו יודעים עתה שום דין. וכן בדרכי מוסר ויראה ועצות ודרכים לעבודת הבורא ותפוד מתרבינן בכל פעם ספרים קדושים. הכל כדי לבאר ולגלות לנו היטב אמתת הדרכים והעצות לזכות לעבודת השם ותפוד באמת. וכל מה שמתאריך הגלות יותר, בעונותנו הרבים, ונתמעטין הלקבות צריכין בכל פעם ספרים הרבה יותר כדי לבאר אמתת הפגנה היטב, לשפר מלתעות על, להוציא מלבן של הטועים והכופרים שלא יוכלו להפך ולהטעות מן האמת, חס ושלום, על-כן ברבות הימים שראה ה' ותפוד שהגלות מתגבר ביותר והלקבות נתמעטין מאד מאוד וצריכין ספרים הרבה מאוד, על-כן חמל ה' על עמו וסבב ברחמיו הנפלאים והמצויא בעולם חכמת מלאכת הדפוס כדי שיתרבו ספרים הרבה בעולם, כי כפי רבוי הספרים של אלו הדורות לא היה באפשר לכתבן בשום אופן ובאמת אנו צריכין כלם, כי בנדאי אי אפשר לנו עתה לידע דיני התורה על ברון, כי אם כשיהיה לנו ספרי הש"ס עם פרוש רש"י ותוספות ומהרש"א ושאר מפדשים, וספרי הרי"ף עם כל הפרושים, וספרי הרא"ש והרמב"ם ונושאי פליו, והטור

יורה דעה

אם רוצים לכתבם צריכים לכתב הרבה מאד פנ"ל, על-יכן הוא חסד גדול מלאכת הדפוס, שעל-ידי זה יכולים להדפיס ספרים הרבה מאד פנ"ל, שעל-ידי זה לא תשתפח התורה מישראל וכנ"ל:

ו ועל זה התנבא יעקב אבינו בְּשִׁפְרָד אַתְּ יִהְיֶה, שְׁמִמְנוּ יֵצֵא מִשִּׁיחַ: "לא יסור שְׁכַמְ מִיְהוּדָה וּמִחֶקֶק מִבֵּין רַגְלָיו עַד כִּי יָבֵא שִׁילָה". מחקק – זה בחינת הדפוס שֶׁהַתְּנַבֵּא, שְׁלֵא יִסּוֹר שְׁכַמְ מִיְהוּדָה – זה בחינת שְׁכַמְ סוֹפֵר, בְּחִינַת כְּתִיבַת הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁל הַתּוֹרָה, וּמִחֶקֶק – זה בחינת הדפוס, שֶׁתִּתְנַלֵּה חֻכְמַת הַדְּפּוּס בְּעוֹלָם וְלֹא תִתְנַפְּל חֻקּוֹת וְהַדְּפַסַת סְפָרֵי יִשְׂרָאֵל, "עַד כִּי יָבֵא שִׁילָה" – דָּא מֹשֶׁה מִשִּׁיחַ, כִּי עַל-יְדֵי רַבּוֹי הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים, עַל-יְדֵי חֻכְמַת הַדְּפּוּס לֹא תִשְׁתַּפַּח הַתּוֹרָה עַד שְׁיָבֹא שִׁילָה – דָּא מֹשֶׁה – מִשִּׁיחַ. וְזֶה "וְלֹא יִקְהַת עַמִּים אֶסְרֵי לְגַפְּן עִירָה וְכוּ" בְּכַסּ בֵּינָן וְכוּ" חֻכְלִילֵי עֵינַים מִיָּנַן וְכוּ", כִּי לְעַתִּיד בְּשִׁיבֹא מִשִּׁיחַ אֹו יִכְלְלוּ מֹשֶׁה וְדוֹד בְּיַחַד בְּתַכְלִית הָאֱהָרֹות, כִּי שִׁילָה דָּא מֹשֶׁה, שֶׁהוּא מִשִּׁיחַ. וְכֵן דוֹד הוּא מִשִּׁיחַ, כִּמוֹ שֶׁתּוֹב: "מִשִּׁיחַ אֶלְקֵי יַעֲקֹב", כִּי נִשְׁמַת מִשִּׁיחַ יְהִיָּה כְּלוֹל מִשְׁנֵיהֶם, מִמֹּשֶׁה וְדוֹד וְאֹו תִהְיֶה הַגְּאֻלָּה שְׁלֻמָּה שְׁאִין אַחֲרֶיהָ גְלוּת, כִּי נִזְכָּה לְזַכֵּר הָאֱהָרֹות שֶׁל מֹשֶׁה וְלִקְוָמָם בְּשִׁלְמוֹת עַל-יְדֵי בְּחִינַת דוֹד, כִּי שְׁנֵיהֶם, מֹשֶׁה וְדוֹד, יִכְלְלוּ בְּיַחַד. וְזֶה בְּחִינַת "עַד כִּי יָבֵא

וּמִפְרָשָׁיו, וּסְפָרֵי הָאֱהָרֹונים, הַבֵּית יוֹסֵף וְהַרְמָ"א וְנוֹשְׂאֵי כְּלֵיהֶם וְכוּ" וּסְפָרֵי שְׁאֵלוֹת וְתִשׁוּבוֹת וְכוּ", שְׁבָבֵל אֵלוּ מִשְׁתַּמְשִׁים הַגְּדוֹלִים בְּסְפָרֵי תִשׁוּבוֹתֵיהֶם בְּשׂרוֹצִים לְכַרֵּר לָנוּ דִּין לְאַמְתּוֹ. וּבְלַעֲדֵי כָּל הַסְּפָרִים הַנ"ל יוֹזֵתֵר מִהֶם, אֵי אִפְשָׁר עֲתָה לְכַרֵּר הַדִּין לְאַמְתּוֹ. וְכֵן בְּדַרְכֵי עֲצוֹת וּמוֹסֵר בְּעַבּוּדַת ה', שְׁצַרְיֹכִין כָּל סְפָרֵי הַמְדַרְשִׁים וּפְרוּשֵׁיהֶם וּסְפָרֵי הַיְהִיר הַקְּדוּשׁ וְכִתְבֵי הָאֵר"י וְלֹא שִׁית חֻכְמָה וְכוּ" וְכוּ" עַל-יָנַן מִה יִקְרוּ חֲסִדֵי ה' יַחֲבִרְדּוּ אֲשֶׁר חָמַל עֲלֵינוּ וְנָתַן לָנוּ מִלֵּאכֶת הַדְּפּוּס, שְׁעַל-יְדֵי זֶה מִתְרַבֵּין הַסְּפָרִים וְנִקְנִין כּוֹזֵל גְּדוֹל. וַיֵּשׁ סְפָרִים הַרְבֵּה כָּכֵל עִיר וְאַצֵּל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְעַל-יְדֵי זֶה מִתְקַנְמַת הַתּוֹרָה בְּיִשְׂרָאֵל עֲתָה, כִּי בְּשִׁמְחָתָן תּוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה צַרְיֹכִין לְכַתֵּב הַרְבֵּה מְאֹד כְּדֵי לְבָאֵר הָאֵמֶת לְאַמְתּוֹ. וּבְכָל דוֹר וְדוֹר שְׁנַתְמַעְמֵין הַלְבָבוֹת יוֹתֵר צַרְיֹכִין לְבָאֵר יוֹתֵר וְצַרְיֹכִין לְהַרְבוֹת בְּסְפָרִים קְדוּשִׁים יוֹתֵר. וְכִמוֹ שֶׁתּוֹב רַבֵּנוּ ז"ל (בְּסִפּוּן א) שְׁבָבֵר לֵשׁ הַרְבֵּה סְפָרִים וְעוֹד עֲתִידִים לְהִיֹּות הַרְבֵּה סְפָרִים, וְכֻלָּם צַרְיֹכִים לְהַעֲלוֹם מְאֹד וְאִסוּר לְהַלְעִיג עַל אֶחָד מִהֶם וְכוּ". וְזֶה שֶׁתּוֹב (סֵפֶת י"ג י"ג): "וְיוֹתֵר מִחֶמֶה בְּנֵי הַיְהִיר עֲשׂוֹת סְפָרִים הַרְבֵּה אִין קִץ", וּפְרַשׁ רַש"י: "וֹתֵר מִמֶּה שְׁנִכְתַּב, הַיְהִיר לְקַיֵּם דְּבָרֵי חֻכְמַים בְּעַל פֶּה. וְאִם תֹּאמַר, לְמָה לֹא נִכְתְּבוּ, עֲשׂוֹת סְפָרִים הַרְבֵּה אִין קִץ, אִם בָּאנוּ לְכַתֵּב לֹא הַסְּפָרֵינוּ, הִיגוּ פנ"ל שְׁדָבְרִים שְׁבַעַל פֶּה

שילח ולו יקחת עמים, שכל העמים, שהם השבועים אמות, ויתפכו אל הקדשה ויתאספו בלם אל משה משיח, שזהו בחינה הנ"ל, שהדמים נכללין בקדשה, ששמאל נכלל בזמן וכו' כנ"ל, שזהו בחינת הזין דקדשה שהוא בחינת דוד כנ"ל. וזה שנמקד מיד: "אסרי לגפן וכו' כבס בזין וכו' חכלילי עינים מין וכו'", כי כל זה הוא בחינת כוס זין של ברכה, בחינת זין דקדשה, זין המשמח שהוא בחינת שחמימות הדמים נכללין בקדשה, להתלהב לה' ותרדף על דם בשמחה גדולה, שזה זוכין על ידי בחינת משה ודוד כשנכללין יחד, דהינו בחינת מושבה ודבור אהרת התורה והתנבאות לקיים התורה, לאהב ה' ותרדף בשני יצרינו וכו', שזהו בחינת תורה שבכתב ותורה שבעל פה, תורה ותפלה כנ"ל, שכל זה נתמקן על ידי רבוי הספרים הקדושים של התורה שנתרבין מאד על ידי הדפוס, שעל ידי זה נכללין תורה שבכתב ותורה שבעל פה, על ידי שהספרים הקדושים מבארים לנו היטב התורה שבעל פה שהם פרושי ובאורי התורה לאמתה, שעל ידי זה עקר גזחון המולחמה, שזהו בחינת זין דקדשה וכו' כנ"ל. ועל כן נמקד "אסרי לגפן וכו'" לפסוק "לא יסור שבט ומחוקק הנ"ל, שזמרנו על תועלת הדפוס שהוא קיום התורה וכו'":

ז וזה בחינת (שיר השירים ח) "שימיני כחותם על לבך כחותם על זרועך כי עזה כפנות אהבה וכו'". חותם זה בחינת הדפוס שהוא בחינת חקיקה וחותם, שפנסת ישראל מבקשת מה' ותרדף שתתקשר אליו באמת על ידי בחינת החותם שהוא בחינת הדפוס, שעל ידי זה נתרבין הספרים הקדושים שהם קיום התורה כנ"ל. וזהו "כי עזה כפנות אהבה וכו' רשפיה רשפי אש וכו'", הינו שהגבורות, שהם חמימות הדמים, נתהפכו אל הקדשה ושמאל נכלל בזמן להתלהב על דם דקא בשלהובין דרחימותא כנ"ל, שזהו בחינת בלליות תורה שבעל פה ותורה שבכתב, משה ודוד, שזה זוכין על ידי רבוי הספרים הקדושים שנתרבין על ידי הדפוס שהוא בחינת חותם דקדשה כנ"ל:

ח וזה בחינת כלי הזין שיש להם הכשר על ידי שמשוהין אותם שנים עשר חדש, כי שנים עשר חדש הם שנה שבלולה משם"ה (משלש מאות שנים ותשעה ימים שהם כנגד שם"ה גידין. ועל כן כשהתקנים של זין שוהין שנה, נמתק ונתבטל הזין האסור הבלוע בהם, כי עקר אסור הזין הוא בבחינת השם"ה גידין ששם הדמים כנ"ל, על כן על ידי שעובר עליהם שנה שלמה שהיא בלולה משם"ה ימים, על ידי זה נמתק ונתבטל פנים השם"ה גידין, ועל ידי זה נבשרין קנאני

יורה דעה

אפי' עליו - בן עקר השנית היא בבחינת שם"ה ימים, כי יזו
 סוד העברה, שעל-ידי זה נתמלאין כל השנים (נששון בלם
 בבחינת שם"ה ימים בדין), הם בחינת שנים עשר
 שבכמי י"ה פירושו. ואלו השנים עשר
 שבכמים היו להם שתיים עשרה אבנים
 שנשא הכהן הגדול על לבו שהיו
 מפתחים פתוחי חותם קדש לה, שהם
 האורים ותמים שמהם היו שואלים כל
 העצות. ומאלו השתיים עשרה אבנים של
 השנים עשר שבכמים שהיו פתוחי חותם
 קדש, משם נמשכין כל החוקמות
 שבקדשה, ומשם הכח של הדפסת ספרי
 ישראל הקדושים, שהם בחינת חותם
 דקדשה פנ"ל, שעל ידם עקר שלמות
 באורי התורה וכו' פנ"ל, שעל-ידי זה
 נתתקנן הדמים שבשם"ה גידין פנ"ל,
 שהם כנגד שם"ה ימים הפלולים בשנים
 עשר חדשי השנה שהם כנגד שנים עשר
 שבכמים, שתיים עשרה אבנים פנ"ל, שהם
 פתוחי חותם קדש לה' פנ"ל, כי מהאורים
 והתמים היו שואלים כל העצות והדרכים
 אידך להתנהגו. ועקשיו אין לנו בהן ולא
 אורים ותמים ואין לנו ממי לשאל עצות
 כי אם על-ידי הספרים הקדושים של
 התורה שנתרבו על-ידי הדפוס שהוא
 חותם דקדשה פנ"ל. נמצא, שחותם
 הדפוס הוא בחינת חותם הקדוש של
 שתיים עשרה אבני החושן והאפוד פנ"ל.
 ומשם יקבל כחו פנ"ל:

י וזה גלמי ראו עיניך ועל ספרך בלם
 יפתבו ימים יצרו ולא אחד בהם,

היו, כי בכל שנה יש יום אחד הקדוש
 והנורא שכלול מכל השם"ה ימים והוא
 יום הכפורים, שכלול מכל שם"ה ימות
 השנה והוא תקון בלם, כמו שכתוב:
 "ימים יצרו ולו אחד בהם" - זה יום
 הכפורים, כמו שאמרו רבותינו ו"ל, כי בו
 נתכפרין ונתתקנן כל העוונות הבאים
 מהדמים שבשם"ה גידין, ועל-ידי זה
 נתתקן ונמתק פנים היין שהוא בחינת פנים
 הדמים פנ"ל. וזה שכל מצות עבודת יום
 הכפורים תלתה התורה במיתת בני
 אהרן, כמו שכתוב: "אחרי מות שני בני
 אהרן וכו'" ואל יבוא בכל עת, ולא ימות
 בדרך שמתו בניו, כמו שפרש רש"י שם.

ושם באותה הפרשה מבאר כל עבודת
 יום הכפורים, כי בני אהרן מתו על-ידי
 פנים היין, כמו שאמרו רבותינו ו"ל, שתווי
 יין נכנסו למקדש. ועל-כן יום הכפורים
 הוא התקון שלהם, כי יום הכפורים מתקן
 כל השם"ה גידין, שהם בחינת שם"ה לא
 תעשה שבאים מהדמים שהם בחינת
 פנים היין וכו' פנ"ל. ועל-כן קשעובר שנה על
 קנאני היין וכל שנה פלוה מושם"ה ימים
 שנכללין ביום הכפורים ועל-ידי זה
 נתתקנן פנ"ל, על-כן על-ידי זה נכשרין
 התקננים מפנים היין, כי תקון הדמים
 שבשם"ה גידין שנתתקנן בשם"ה ימים
 על-ידי יום הכפורים הוא תקון היין פנ"ל:

ט ואלו שנים עשר חדשי השנה
 שכללותם הם שם"ה ימים

(כי אפי' עליו שש שנה שפחתה או יתרה מושם"ה ימים,

לקוטי הלכות

הלכות יין נסך ד

יורה דעה תפא

זה יום הכפורים כנ"ל, גלמי ראו עיניך' שהראיה הקדוש ברוך הוא לאדם הראשון דור דור ודורשיו וכו', כמו שאמרו רבותינו ז"ל, והראה לו במה יתקיים העולם באחרית הימים האלה בעקבות משיחא, והראה לו שעתה קיים התורה, שהוא קיים העולם, הוא על-ידי רבוי הספרים הקדושים שנתרבו על-ידי חותם הקדשה, שהוא מלאכת הדפוס כנ"ל. וזה: 'ועל ספרך כלם יכתבו', 'כלם' דקא, שכל החדושים של הצדיקים כלם יהיו נכתבין על ספרך, כי עכשיו נכתב הכל בבאור היטב על-ידי מלאכת הדפוס כנ"ל, שעל-ידי זה נשלם תורה שבכתב ותורה שבעל פה, שעל-ידי זה נתמקנן הדמים שבשם"ה גידון, שזהו בחינת יום הכפורים כנ"ל. וזהו: 'ועל ספרך כלם יכתבו ימים יצרו ולו אחד בהם' - זה יום הכפורים, כי הם בחינה אחת כנ"ל:

הלכה ד

ענין יין נסך, שנאסר היין בגניעה בעלמא כשנוגע בו עכו"ם. מה שלא מצינו פן בשום דבר שיהיה נאסר על-ידי גניעת עכו"ם:

על-פי התורה בקרב עלי מרעים וכו' בסיון לו, עין שם, מבאר שם, שעקר נסיון וצרוף של כל אדם הוא בתאות נאוף שהיא כללית כל התאות והמדות רעות של כל השבעים אמות, כי

כל נפש מישראל משרש בשבעים נפשות בית יעקב שהם בחינת שבעים אנפין גהירין, בחינת שבעים פנים לתורה וכו'. ולעמית זה הם השבעים עכו"ם שנאחזים בכל התאות והמדות רעות וכו' ואי אפשר לבוא להתגלות בתורה ועבודה כי אם על-ידי שמשברין הקלפה הקודמת לפרי, שהם כל התאות שעקרם הוא תאוה הכללית הנ"ל. ועל-פן משה רבנו, שהוא כלל התורה, היה פרוש כל כך וכו' וכנגדו בקלפה בלעם שהיה משקע ביותר בהמת תאוה זאת וכו', עין שם. והתקון להרהורי נאוף, לומר 'שמע' וברוך שם' וכו', עין שם כל זה היטב:

א וזהו בחינת אסור יין שנגע בו העכו"ם, כי יין כלול משתי בחינות, מטוב ורע וכו', כי שרש היין בקדשה גבה מאד, כי הוא כלול מכל השבעים פנים לתורה, שהם בחינת שבעים נפשות בית יעקב, בחינת שבעים זקנים. ועל-פן אמרו רבותינו ז"ל, כל המתשוב דעתו ביינו יש בו מדעת שבעים זקנים, כי יין נתן בשבעים אותיות וכו', אבל את זה לעמית זה, כי למטה נאחו בתוין הרע של כל השבעים אמות, שהוא הרע של כל התאות, שעקרם וכללותם הוא תאות נאוף וכנראה גם בחוש שעל-ידי שכרות היין נתערבב הדעת ובא רתיחת הדמים שמשם כל התאות, בפרט תאוה הנ"ל. וכמו שכתוב: "אל תרא יין כי יתאדם".

יורה דעה

תאנות נאות, ועל-כן גזרו על יינם משום
בנותיהן וכנ"ל:

ג ועל-כן אפלו יין פשר של ישראל,
צריך כל איש ישראל לזהר
מאד ממונו. פמוכא בכל הספרי קדש גדל
האזהרה להתרחק מאד מאד ממשקה
המושפר, בפרט מלשתות הרבה, חס
ושלום, עד שיוכל לבוא לידי שכרות, חס
ושלום, כי אין מי שיכול לשתות יין פראוי
כי אם צדיק האמת שהוא יוד מכל וכל,
שהוא נקי ויוד לנגרי מכל התאנות
והעקר מתאנה הפלילית הנ"ל. ועליו
נאמר 'זכה - געשה ראש', כי פשוטה
יין אין בו שום מנע עכו"ם כלל, שהוא
תאנה הנ"ל שבלולה מחרע של כל
השבעים עכו"ם, אבל מי שאינו יוד
מהתאנה פשוטה יין, בפרט פשוטה
הרבה, חס ושלו, יכול להתאחו בו
בחינת מנע עכו"ם, חס ושלו, שיתעוררו בו
רתיחת הדמים שהוא
בחינת חרע של כל השבעים עכו"ם,
שהוא בחינת תאנה הנ"ל כנ"ל:

ד כי אין ראוי לשתות יין ומשקה
המושפר כי אם מעט להרחיב
דעתו, וגם זה בשבת ויום טוב ובסעדת
מצוה דיקא, כי עקר קדשת היין נמשך
רק מקדשת שבת, שהוא תחלה למקראי
קדש, שכל קדשת הימים טובים נמשך
משם, שזהו בחינת קדשת הצדיק האמת
שהוא בבחינת שבת פדוע, שעליו נאמר
'זכה - געשה ראש' כנ"ל. וזהו בחינת

שאריתו דם (פסחיו ע), הינו רתיחות
הדמים שמשם חמימות תאנה הנ"ל.
וכמו שכתוב לענין היין, "עיניך יראו
זרות", וכמו שפרש רש"י, שמסיתו
להביט בנות וכו'. וזה 'עיניך' דיקא, כי
הוא בחינת רע הפולל של כל העו"ן
עכו"ם. שעל זה נאמר "ולא תתורו אחרי
לבבכם ואחרי עיניכם וכו'", פמוכא שם
בהתורה הנ"ל פסוק זה לענין זה, עני שם.
וזהו שאמרו רבותינו ז"ל שתינו נקרא
"תירוש", זכה - געשה ראש, הינו בחינת
ראש ומחיו, בחינת שבעים פנים לתורה,
שזה עקר הדעת והמחיו, כי אין חכמה
בחקמת התורה, לא זכה - געשה רש',
בחינת פגם התאנה הנ"ל. שמשם בא
עניות בבחינת ורעה זוגות ואבד הון
וכתיב, "בעד אשה זונה עד כבר לחם",
פמוכא במקום אחר. ועל-כן אמרו
רבותינו ז"ל, הרואה סוטה בקלקולה, יזיר
עצמו מן היין הינו כנ"ל:

ב ועל-כן צריכו לשמור היין מאד ממונע
עכו"ם, כי העכו"ם נאחזין
בהרע של כל התאנות שעקרים הוא
תאנה הנ"ל. ועל-כן תכף שהו נוגעין
בהיין, נתהפך היין לרע גמור, כי נאחו בו
חרע של העכו"ם שהוא ההפך מקדשת
ישראל, שבלולים בשבעים נפשות בית
יעקב. ועל-כן הוא נאסר תכף לישראל.
וזה שאמרו רבותינו ז"ל, שגזרו על יינם
משום בנותיהן, הינו כנ"ל, כי על-ידי יינם
של עכו"ם נתעורר חרע שבו, שהוא

לקוטי הלכות

הלכות יין נסוד ד

יורה דעה תפג

הקדוש של שבת על כוס יין דיקא, שפומשיכין קדשת שבת על-ידי היין דיקא, כי קדשת שבת הוא בחינת כל השבועים פנים לתורה שמאירין עקרם בשבת שבו נתנה התורה, כי שבת עקר כלליות הקדשה של כל השבועים נפשות בית יעקב, של כל השבועים אנפין נהירין שהם שבועים פנים לתורה הנ"ל, וזאת הקדשה ממשיכין על-ידי כוס יין דיקא. כי אז היין בתכלית הקדשה בבחינת דעת של שבועים וקנים הנ"ל, כי יין עולה שבועים, שהוא בחינת שבועים תבין שבקדוש, כי על-ידי קדוש על היין ממשיכין כל השבועים פנים וכו' הנ"ל. ועל-כן זויגן של תלמודי חכמים הוא רק מושבת לשבת, כי אז בשבת נמשך בחינת השבועים פנים הנ"ל, שהוא בחינת שבועים נפשות בית יעקב, שהוא בחינת קדשת הברית. ואז יוכל להמשיך נשמה קדושה מבחינת שבועים נפשות הנ"ל:

ה ועקר הכל תלוי בהתקשרות לצדיקין אמת שכבר זכו לקדשת הברית בתכלית השלמות שאין שלמות אחריו, שעל ידם יכול כל אחד להמשיך על עצמו בחינת קדשת שבת, שהוא בחינת קדשת הברית, שהוא בחינת שבועים פנים, שבועים נפשות הנ"ל. ואז דיקא יכול לשתות מעט יין בשבת ויום טוב, לשמח נפשו, להרחיב דעתו כדי שיוכל להתעורר, להרגיש ביותר מתוקות, נעימות, ערכות קדשת התורה,

קדשת ישראל, שהוא בחינת קדשת שבת שנמשך עלינו ככה הצדיקין אמת הנ"ל, כי באמת יודע כל אחד נפשו שאין בידו לפי מעשינו להמשיך עלינו קדשת שבת וישראל והתורה כי אם על-ידי הצדיקין אמת שכבר קדשו עצמם מכל התאוות, בפרט מהתאוה הנ"ל. והם שמחתנו וקדשתנו, שעל ידם מרחם עלינו ה' ותברך שיוכל להתעורר מעט הטוב שבקרבנו להרגיש קדשת שבת ויום טוב ולשמח בישועתו על-ידי שתית יין אז במדה ובמשקל, לזכות שיהיה בבחינת יין המשמח, בחינת "ויין ישמח ללב אנוש להצהיל פנים משמין", בחינת שבועים פנים וכו' הנ"ל, לזכות על-ידי השמחה דקדשה להתדבק בה' ותברך להרגיש ביותר גדלת ה' ותברך וגדלת הצדיקין אמת וגדלת התורה כל חד בפנים מה דמשער בלביה:

ו **אבל** מי שקובע עצמו על היין בכל יום ושותה הרבה בערב ובבקר בכל ימות החל, עד שבא פמה פעמים לדי שכרות גם בימי החל, ולא די להם בכל זה כי אם שחולקים מאד על הצדיקין האמת והגלויים אליהם. והורקים שגם עליהם מאד בכל מיני התנגדות ולצינות עד שמתירין דמם ממש. על זה נאמר, "אל תרא יין כי יתאדם", שאחריתו דם ממש, שמתירין לשפך דם ישראל הנשרים. וזהו, למי אוי, למי אבוי, למי שיהי, למי פצעים הנם, למי חסלילות

יורה דעה

הנ"ל. ומשם נמשך גם הגלות הנשמי ואין תקנה לזה כי אם לצעק ולזעק ולהתפלל הרבה לה' ותברך, כמו שמבאר שם שאריבין לצעק שבעין קליו כמו היולדת ממש וכו', עין שם, אבל אלו השותי יין לא די שהם רחוקים מפל הדרכים האמתיים האלה, אף גם הם מתלוצצים מפל ההולכים בהם באמת, העוסקים בתפלה ובצעקה הרבה לה' ותברך להציל ממיריות הגלות בכלל ובפרט של כל אהד ואהד מה שלבו יודע מרת נפשו אף הגלות של התאוות משתפח בנגדו כל כך. ועל-ידי זה שהם מתלוצצים מהם ומדברים עליהם כל הרעות ועומדים עליהם ורודפים אותם בכל מיני הרדיפות, על-ידי זה הם מרחקים הרבה הרבה מדרכים האמתיים הנ"ל לצעק ולהתפלל לה' ותברך תמיד. ועל-ידי זה מתגבר עליהם גלות התאוות ביותר, שעל-ידי זה מתארך גם הגלות הנשמי, בעוונותינו הרבים, כי הכל תלוי זה בזה וכו'. ואנחנו לא נדע מה נעשה להציל מהם, כי הוא ותברך יודע תעלומות לב שפגנתנו לשמים באמת ואין לנו על מי להשען כי אם על אבינו שבשמים. ואנחנו על משמרתנו נעמד לצעק ולזעק לה' ותברך בכל פחנו עד ישקוף וירא ה' משמים להציל אותנו מפל מיני גליות, מגלות התאוות ומגלות השבעים עכו"ם, ומגלות השונאים של אחינו בני ישראל שעומדים עלינו חנם.

עינים? למאחרים על היין וכו', שמרבים מחלקת מאד מאד בישראל עד שבאים לידי הפאות ופצעים חנם ומשוחים ומריבים ומתלוצצים מאד מפל דרכי הפשרים האמתיים ההולכים בדרך אבותינו ורבותינו הקדושים אשר מעולם. ועל זה נאמר "לץ היין המה שכר וכל שנה בו לא יחכם", כל שנה בו, הינו אפלו מי שהוא איש פשר קצת ואינו מתעורר תכף על-ידי שתיית היין ללצינות גמור, רק ששונה בו, שעל-ידי השתייה הוא שונה ומועטה עצמו עד שמהפך האמת. ועל-ידי זה הוא דובר סרה על יראי ה' האמתיים, כי נדמה לו שצטו מן האמת, חס ושלום, אבל כל מעותו ושגגתו בא על-ידי רביו היין ששתה בכל יום. ועל-כן בודאי גם הוא לא יחכם, בחינת "כל שנה בו לא יחכם". כי לא זכה בשתייתו לראש ומוחין וחכמה, רק להפך כנ"ל בחינת: לא זכה – נעשה רש, אין עני אלא מן הדעת, בחינת לא זכה משממו, שנתערבב ונשתומם דעתם עד שמדברים ומחפים דברי שקר וכזב פאלה על צדיקי אמת וכשרים וישרים וחמימים הגלויים אליהם:

וּכְבֹל אַרְיַבַת הַגְּלוּת בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים נִמְשָׁךְ עַל-יְדֵי זֶה, כִּי עַקַר הַגְּלוּת נִמְשָׁךְ עַל-יְדֵי גְלוּת נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל בְּתַאוּתֵיהֶן וּמְדוּתֵיהֶן הָרְעוּת שֶׁעָקְרָם הוּא תְאוּת נַאֲרָה, כַּמְבָאָר בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל, שְׁכַל נַפֶּשׁ מִיִּשְׂרָאֵל מִכְרָח לְבֹא בְּגְלוּת

לקוטי הלכות

הלכות יין נסוד ד

יורה דעה תפה

שזה גרוע מהכל, כי עקר חרבן בית שני היה על ידי מחלוקת ושנאת חנם. וזה עקר אריכות הגלות בעונותינו הרבים פדויע ומוכן לכל משפיל באמת. וזה שאמר דוד המלך עליו השלום: "יש'חו כי יש'בי שער ונגינות שותי שכר, ואני תפלתי לך ה' עת רצון וכו'", שפנגד רבוי המחלוקת של השונאים שמש'חים ומדברים כל הרעות, שעקר התנגדותם על ידי רבוי שת'תם ממושקה המושבר בחינת ונגינות שותי שכר. ואני אין לי שום עצה פנגד זה, כי אם תפלה ותחנונים לה' ותפודה. בחינת "ואני תפלתי לך ה' עת רצון וכו'" וכו' ל:

ח ועל-כן אומרים פסוק זה "ואני תפלתי וכו'" בשבת במנחה, כי אז במנחת שבת הוא עקר המשכת השבעים פנים לתורה ה"ל, שנמשכין בשבת ועקרים בשבת במנחה שאז עולין לתכלית קדשה העליונה של שבת פדויע בזהר הקדוש ויכתבו האר", ו"ל:

עקר בפול כל הדינים לגמרי שמהם אחיות הרע של היין שהוא בחינת דמים, בחינת דינים. והכל נמתק ונתבטל על ידי קדשת שבת שאז מקדשין על היין, אך עקר ההמתקה ובפול הדינים נמשך במנחת שבת שאז הוא רענא דרעוין. ועל-כן אומרים אז, קריבו לי חזו חילי דלית דינין דתקפין וכו' הינו פנ"ל. ועל-כן אומרים אז, ואני תפלתי וכו', כי אז ממשכין עת רצון לבטל כל הדינים שמהם נמשך הרע של כל שותי שכר, שמהם כל הדינים והקטרוגים והמחלוקת, כי הכל נמתק ונתבטל על ידי רבוי הקסד הנמשך בעת רצון שהוא מנחת שבת שאז נסתלק משה רבנו ויוסף ודוד, כי רבוי ועצם המחלוקת שלהם אי אפשר להמתיק ולבטל כי אם בכח גדולי הצדיקו אמת שנסתלקו בעת רצון, כי כל מה שהדין גדול ביותר צריכין להמשך קסד גדול ביותר, להמתיק ולבטלו. וגדל הדינים והמחלוקת של בחינת השותי שכר ה"ל אי אפשר לבטל כי אם על ידי גדל העת רצון הנמשך בכח הסתלקות הצדיקים הגדולים ה"ל:

ט ועל-כן ישראל בגלות נקראים "שפרת ולא מיין", כי הגלות הוא בחינת שכרות, שהוא בחינת הרע של היין, שהוא הרע של השבעים עבו"ם שהם תאוותיהן הרעות, שמשום כל הגליות פנ"ל. וזה "יחגו וינעו בשפור וכו'", ואין תקנה לזה, כי אם "ויצטקו אל

ועל-כן אז במנחה של שבת הוא עקר וכוף וברור של היין, כי בכניסת שבת מקדשים על היין, שעל ידי זה מקבלים קדשת שבת בחינת קדשת השבעים פנים ואז היין בקדשה גדולה פנ"ל, אבל עקר תכלית שלמות קדשת היין, שהוא קדשת השבעים פנים לתורה, מקבלין ביותר במנחת שבת פנ"ל, כי אז

תפ

ה"ל, בחינת צעקת השבעין קלון הנ"ל, בחינת ואני הפלתי וכו' וכו"ל:

הלכות עבוי"ם

י וזה בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל: עבודה זרה של ישראל אין לה בטול והמורה משל עבוי"ם, דש"ל עבוי"ם יש לה בטול, כי הכל נכרא בשביל ישראל, פי קדשא פרוך הוא ואוריתא וישראל בלא חד. וכל החיות של כל העולמות מראש ועד סוף, הכל נמשך רק על-ידי ישראל. ואפלו הסמרא אחרא והקלפות כל חיות המשתלשל להם מתקדשה, הכל נמשך מישראל, שהם עקר ושרש הכל. ועל-כן אין כח להיצר הרע והקלפות, כי אם כשיזנקים מישראל, הם ושלום, ובאמת ישראל הם רחוקים לגמרי מעוון לפי דקותם ורוחניותם בשרשם. ועקר כח היצר הרע להחמיאם, הם ושלום, הוא על-ידי שמתלבש עצמו במצוות (כמו שמבאר בתחלת הספר ע"ז ע"ב). וזה נמשך על-ידי בחינת שד יהודי, כמו שכתוב בזהר הקדוש, שיש בחינת שדוין יהודאין והם יונקים מבחינת גנה שהוא בחינת עין הדעת טוב ורע, שמושם נמשך כל הטעויות וכל הבלבולים שבעולם, כי הם בבחינת להט החרב המתהפכת, דמתהפכת לכמה גונין בלי שעור ולכל אחד מבלבל ומעקם לבו כפי הטעות והבלבול שמכניס בו. והעקר על-ידי שמתלבש עצמו במצוות בתחלה. ועל-ידי זה מטעהו עד שנתפס ברשתו

עד שמביאו לידי מה שמביאו, רחמנא לצלן, עד שיכול להביאו לידי עבודה זרה ממש. כמו שאמרו רבותינו ז"ל, היום אמר לו עשה פך וכו' עד שמביאו וכו'. ועל-כן עקר התגברות היצר הרע הוא על-ידי מחלקת (כמו שמוכח במקום אחר), כי זה עקר עקסם והשתדלותם של השדוין יהודאין לעקם לב ישראל להרבות מחלקת, כי על-ידי זה יש להם כח ביותר להתלבש עצמן במצוות הרבה שלהם, שמכניסין בלב כל הנוטה אחריהם שחברו נטה מהאמת ושהוא שגיא לו. ועל-כן מצוה גדולה להרפו ולדרפו עד הנפש. וכיצא באלו הספרות מניפות באשר מצוי כל זה בעולם, בעוונותינו הרבים. והעקר מתגברוין עצמן השדוין יהודאין להתלבש עצמן בתלמידי חכמים שאינם מפקחים על דרכיהם פראוי להנצל מהם, כי בהם פרוך ביותר היצר הרע, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, שמוניח כל ישראל ואינו מתגרה אלא בתלמידי חכמים. ועקר התגרותו בהם על-ידי בחינת שדוין יהודאין שהם מתלבשים בלוקדים ותלמידי חכמים שאינם שלמים. וכמו שאמרו בזהר הקדוש, ובפרט ברעיא מהימנא פרשת נשא. עד שנתעקם לפם על הכשרים האמתיים ומתירים ומצוים להדפם ולדרפם, פי חותרים למצא בהם חסרונות ופגמים וכו' עד שנעשה אצלם מצוה לדרפם הנם. וזה למו מננים למו ש"ח ראשי תבות,

לקוטי הלקות

הלקות יזן נסד ד

יורה דעה

תפו

חכם, שד יהודי, ששמנו כל המדנים והריב והמחלוקת (כמו שבאר בהורה "בני לן ביהא" בסיון בת, לקוטי חלק א), וכל זה נמשך ממה שכתוב בהורה "בקרוב עלי מרעים" הנ"ל, שמלמעלה אינו יוצא כי אם אור פשוט, ולמטה הוא נצטרך לכל אחד לפי הכלי שלו, עין שם היטב, שזהו בחינת: זכה - געשית התורה לו סם חיים, לא זכה - געשית התורה אצלו סם מות, ומשם עקר הבחירה. עלינו מי שרוצה לחוס על חיו הנצחיים צריך לצעק הרבה לה' ותברך ולבון דעתו לה' ותברך בכל עת ולבקש מלפניו ותברך שיוליכנו בדרך הישר, באמת לאמתו, ולא יגחנו למעות את עצמו כלל, כי זה כלל גדול שבדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו, כמו שפצינו אצל בלעם שאמר לו ה' ותברך "לך עמכם וכו'". אף-על-פי שרצונו ותברך לא היה לזה כלל. ויש בענין זה סתרי נסתרות הרבה, כי שם עקר הבחירה שהיא חדוש נפלא יותר מכל החדושים והנפלאות שברא ה' ותברך, במבאר בספרים. ועקר הבחירה היא בבחינה זאת, בבחינת בדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: הקא לטהר - מסייען לו. הקא לפומא - פותחין לו. וכמו שכתוב, "כי אתה עמל וכעס תביט לתת בידך וכו'". וזה עקר גלות השכינה, שכל אחד כפי מעשיו בן הוא חובש ותופס את השכינה וקרשא בריך הוא, כביכול,

בגלות. עד שנאמר, כביכול, אין חבוש מתיר את עצמו מבית האסורים, כמו שכתוב בהר הקדוש פמה פעמים. וזה שכתב (בסיון סג, לקוטי תנאים), שעל-ידי שלומדין לתלמיד שאינו הגון נתפס בתפיסה, חס ושלום, כי על-ידי זה יכול התלמיד להיות נקשל יותר על-ידי שהוא אינו הגון ומהפך דברי אלקים חיים כנ"ל. ועל-ידי זה יכול להמשיך ולתפס את הקדוש-ברוך-הוא ושכינתיה, כביכול, לתוך דעתו הרעה שיהיה נצטרך האור כפי דעתו הרעה, שזה עקר גלות ה' ותברך, כאלו הוא חבוש ותפוס בתפיסה, כי הוא חבוש, כביכול, בתפיסת המחין של התלמיד שאינו הגון, עד שמכרח, כביכול, להנהיגו ולסיעו כפי דעתו וכנ"ל. וכל זה מחמת פח הבחירה שיש לה תקף גדול מאד בידוע. וזה היה כל עצת בלעם הרשע להחטיא את ישראל ועצתו היתה עמקה מאד, כי רצה להחטיא דוקא את גדולי ישראל, כמו שאמרו רבותינו ז"ל שהמדינית אמרה להחטיא את משה וכו'. ואם שזה לא עלתה בידם, אכל אף-על-פי-כן החטיא נשיא מיישראל מנהיג הדור. ולא די שתטא כל כך אף גם הסיתו הפעל דבר להביא המדינית לפני משה, כי רצה להחטיר עריות בפרהסיא, כי זה היה עקר פגנת בלעם הרשע והסטררא אחרא להתגבר ברשעותם כל כך עד שיפכו האמת לממרי לעשות מעברה מצוה וכנ"ל, כי בלעם היה טמא גדול,

יורה דעה

כמו שאמרו רבותינו ז"ל, והתגבר ברשעתו וברכבי כשפיו עד שמשך על עצמו רוח נבואה, עד שהיה גדול בנבואה מאד, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, וכל זה מחמת גדל פח הבחירה הנ"ל שיש פח להאדם להכריח, ככובל, את רוח הנבואה שישרה עליו פרצונו להמשיך האור העליון ולצירו פרצונו, ועל-כן באמת היו ישראל אז בסכנה גדולה, כמו שכתוב: "עמי, זכר נא מה יעץ עליך בלך ומה ענה אתו בלעם וכו'". וכמו שכתוב בזהר הקדוש, שמימות עולם לא היו ישראל בסכנה כזאת כמו אז. וכל זה מחמת גדל כחו של הבעל בחירה וכנ"ל, אבל ה' יתברך חמל עליהם וציר האור בעצמו בבחינת ברכה וכו' כמו שמבאר שם. ועל-כן עקר אריכת הגלות על-ידי המחלקת ושנאת חנם, כי זאת היה בעוקרינו, כי על-ידי זה חרב בית שני, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, ועדן כרעד בינן ומאריך הגלות על-ידי זה ביותר, כי אף-על-פי שבעוונותנו הרבים יש הרבה עוונות ובפרט פגם הברית שמצוי מאד ה' יתברך יציל להבא, אף-על-פי-כן הכל היה מתתקן על-ידי צדיק האמת שבכל דור שהוא מאיר בישראל דרכים קדושים אמתיים להשיבם מדרךיהם הרעים ולהקנם בלם, אך הבעל דבר התפשט לארכו ולרחבו להרחיק מאד מהצדיק האמת שיש לו פח הזה, כי בודה עליו שקרים וכזבים, עליו

ועל כל הנלוים אליו, בחייו ולאחר הסתלקותו, עד שהתלבש בגדולי הדור. עד שהכניס בהם שמצוה לדרפם ולהדרפם וכו' וכנ"ל. וכל זה מחמת שאלו חכמים בעיניהם שהם המנהיגים החולקים, הם חכמים שדין יהודאין, שהם כהפכין האמת תמיד כנ"ל, כי משם עקר פח היצר הרע וכנ"ל. ועל-כן עקר התקון על-ידי המשכת אמתת האמת הנמשך מאורו של משיח שמתנוצץ בתוך תקף הגלות שבלא זה לא היינו יכולים להתקיים כלל בידוע, כי עקר גמר התקון יהיה על-ידי משיח צדקנו, שהוא משה בעצמו, כמו שכתוב: "עד כי יבא שילה", דא משה – משיח, כי אז יתקן מה שמעוה בהפאת הצור, שמישם נמשך שרש המחלקת בקדשה. כמו שכתוב בזהר הקדוש, אלמלא הבה משה בצור לא הוו טרחי רבנן בשמעתתא, כי מהפאת הצור, שעל-ידי זה טרחי רבנן בשמעתתא, על-ידי זה נתרבו מחלוקות בישראל בדיני התורה, ומשם נשתלשל המחלוקות דסמרא אחרא שבין ישראל, שעל-ידי זה נחרב הבית מקדוש, ועל-ידי זה נתארך הגלות (ובכל זה יש הרבה לבאר) והתקון על-ידי משיח, שהוא משה בעצמו כנ"ל:

ועל-כן עבודה ירה של ישראל אין לה בטול, כי גם העכו"ם פתח מטעותיהם הנ"ל, שהשדין יהודאין מטעין כל פך, עד שאומרים שצריכין לעבד

לקוטי הלכות

הלכות יין נסך ד

יורה דעה תפמ

עבודה זרה, כי אומרים שנה רצונו, חס ושלום, כי גם כל העכו"ם מודים בה' ותברך כמו שאמרו רבותינו ז"ל, דקרונו ליה אלקא דאלקאי, רק שאומרים שרצונו בעבודה זרה, נמצא שהם מהפכין האמת כל כך עד שאומרים שמצוה לעבד עבודה זרה, ובדרך זה החטיא ירבכם בן נבט את ישראל. וכל זה על-ידי שדין יהודאין שמתלבשים בתלמידי חכמים ביותר, כי ירבכם הנה גדול בתורה מאד, כמו שאמרו רבותינו ז"ל על פסוק (תלמים א, יא, טו): "והוא מתבססה בשלמה חדשה וכו'". ועל-כן עבודה זרה של ישראל אין לה בפול. כי עקר פח עבודה זרה שהוא היצר הרע שנקרא (שמות ד, די) 'אל אחר', כל פחו רק בשינוק מישראל על-ידי השדיו והודאין כנ"ל. ועל-כן בשהעבודה זרה נמשכת מישראל, יש לה פח גדול דסמרא אחרא ביותר. ועל-כן אין לה בפול עולמית וצריכין רק לשרפה ולעקרה מן השרש אמן, בן יהי רצון:

ראשי פרקים:

יא קננקנים של יין נסך אסורים, כי עקר פגם היין, שהוא פגם המחזין, הוא על-ידי פגם הפלים, על-ידי פגם הברית, כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל. ועל-כן אפלו אם אין בהיין והמחזין מנע עכו"ם עתה, רק שהוא נתון בקננקנים שהיה בהם יין בחינת מחזין, שהיה בו מנע עכו"ם

אסורים לישאל, כי עקר פגם היין והמחזין על-ידי פגם הפלים:

יב עקר שרש הבחירה נמשך מהבחירה של גדולי הצדיקים שהם בבחינת משה, שבחירתם רק בבחינת משה הוסיף יום אחד מדעתו, שהמשיך הקדשה, והינו פרישות וקדשת הברית יותר ממה שצנצנה בפרוש מפי הקדוש-ברוך-הוא. וכוה היה תלוי כל בחירתו, ומשם נשתלשל הבחירה לכל אחד מישראל, ועל-כן גם כל אדם יש לו איזה בחינה בהעלם מבחינה זאת שצריך להבין מעצמו רצון ה' ותברך ותצדיק האמת ולא ימעה את עצמו ויכונן דעתו מאד לה' ותברך עד שיכבול עצמו לזמרי וכו', כי בדרך שאדם רוצה לילך וכו'. ועל-כן אמר ה' ותברך (דברים ה), "לך אמר להם שובו לכם לאהליכם, ואתה פה עמד עמדי", והלואי היו נשארים בזה, אך הפעל דבר התגרה בהם וכו' ועל-ידי גדל ההתגרות הפעל הדבר והעקר על-ידי

תאוה זאת עד שהחטיאם בעבודה זרה של העגל פדי להתיר להם עריות, כמו שאמרו רבותינו ז"ל. וכן באו אחר כך לכמה חמאים ונסיונות שנסו את ה' ותברך. על-ידי זה העשק והולל חכם ויאבד את לב מתנה, שגם משה רבנו, עליו השלום, בעצמו טעה בהפאת הצור, וברואי כל מעותו ובחירתו היו עתה גם כן בבחינת משה הוסיף יום אחד וכו', שהיה צריך לכוון דעת ה' ותברך. ומגדל

16

א. ט. ט. ט.

יורה דעה

הבלבול של עצם המחלקת שהיה עליו, כפרט עתה בענין מי מריבה על-ידי זה נתעלם ממנו ולא היה יכל לבון פנימיות רצון ה' יתברך, ועל-ידי זה גסתלק, ואתפשוטותא דמשה בכל דרא, ומתקן את ישראל בכל דור, ומתקן הכאת הצור שממנו כל המחלקת כנ"ל, שבא על-ידי טעותים הנ"ל, שנמשך מבחינת בדרך שאדם רוצה לילך וכו'. שעל-ידי זה מטעין השדון והדאין מאד. ועקר גמר התקון יהיה על-ידי משיח, שהוא משה בעצמו, שאו זכה לבון דעת ה' יתברך בשלמות ולא ימעה עוד בשום דבר, ועל-ידי זה תקן הבחירה של כל אחד וישבו הכל לה' יתברך באמת כל אחד לפי בחינתו, עד שאפלו כל העכו"ם ישבו לה' יתברך בבחינת פי אז אהפך אל כל העמים שפה ברורה וכו' (ערוך צדיקו לכאר כל זה, כי יש בה תרבי לדבר, בעזרת ה' יתברך). וזה שנאמר, ונתתי להם לב אחד ודרך אחד ליראה אותי וכו', שלא יהיה עוד ספקות כלל:

"ויעמד במקום צר אשר אין דרך וכו' (במדבר כב). ויחר אף בלעם ויך וכו'". ואיש בער לא ידע וכסיל וכו' ואמר: "לא ידעתי כי אתה נצב לקראתי וכו'", תפח רוחיה ונשמתיה, הלא מלא כל הארץ כבודו, ואם ה' יתברך יכול לצמצם את עצמו לדבר עמו, איד לא תבין רמזי ה' יתברך, שה' יתברך פאן ורצה למגע אותך מלאכד לגמרי. ומאחר

שראה ה' יתברך רשעתו כל קד. על-פן בדרך שאדם רוצה לילך וכו', על-פן אמר לו, לך וכו'. אבל ישראל הפשרים בכל מה שעובר עליהם מבינים שהכל לטובה, כי הכל מאת ה', כמו שכתוב: "ואם אסורים בוקים וכו' ויאמר פי שובבו", וצועקים אליו ושבים אליו, כי שומעים קול ה' ורמזו מפל מה שעובר עליהם. והיו: "והיה עקב תשמעו", עקב דיקא, דהינו קשהא תחת עקב ורגליו, שדורסין אותו ברגלים, חס ושלום, בבחינת הרקבת אגוש לראשינו וכו', בחינת לדבא תחת רגליו כל אסירי ארץ. ואז דיקא בבחינת עקב, כשתזכה לשמע את המושפטים האלה, שהכל מהמשפט שלמעלה שנתלבש בזה כדי להשיבך אליו. או, וישמר ה' אלקך לך וכו'. והיו יודו אוהות בעקב עשו", בעקב דיקא כשיתגבר עשו בסוף הגלות וירצה לדרם בעקבו על ראש ישראל בבחינת הגדיל עלי עקב, והיו בחינת עקבות משיחא. ואז דיקא יודו בחינת אמונה, תפילה אוהות בעקב להפילו על-ידי זה. וזה בחינת הגושף עקבי סוס ויפל רכבו אחר, כי שמשון היה בחינת משיח, כמוכא:

יג וזה בחינת מצות קדוש השם. וענין פרטי הדינים בהלקות עבודה זרה בסימן קנה מבאר שם, על כל עבדות שבתורה יעבר ואל יהרג, חוץ מעבודה זרה וגלוי עריות ושפיכות דמים שעליהם יהרג ואל יעבר. ואפלו בשאר עבדות אם

לקוטי הלכות

הלכות יו"ט נסד ד

יורה דעה תצא

שכתוב שם, "את פניו אל הים הקדמוני וכו'" כמו שדרשו רבותינו ז"ל שם. ועדין מרפק בינו עלידי זה וכל הצרות, רחמנא לצלן, וכל אריכות הגלות עלידי זה, כי זה יודעים בכלל. וכן יודע כל אחד בפרטיות בנפשו נגעי לבבו ומכאוביו מה שעובר על כל אחד בענין המתאנה הרעה הזאת שהוא רע הכולל של שבועים אפיו, שהוא תאנת נאוף, אשר כמעט אין גם אחד גמי כראוי בענין זה ושכיח הרבה שפגמו מאד, רחמנא לצלן, וזאת גדולי הצדיקים מבחרים, יחידיו הדורות שהתפארו את עצמם בהתפארות אמתי עצם כח גבורתם וקדושתם בענין זה וכמבאר בדברי רבותינו ז"ל, אבל רב העולם בכלו ואפלו הכשרים וצדיקים קצת אינם נקיים כראוי. וכל אחד כפי פגמו בזה, פן מקלקלים כלי המחין שלו, ועלידי זה אין בכוה לקבל ולציר האור העליון כראוי לטובה, על-פן צרוד כל אחד לזהר בנפשו מאד לבלי להיות חכם בעיניו לנטות אחרי חכמות של הכל המצויים בעולם, בפרט בדורות הללו שמתלוצצים מפמה דברים שפקדשה. ובפרט מתפלה בכונה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, על פסוק (תהלים יב ט): "כרם זלת לכני אדם", אלו דברים העומדים ברומו של עולם וכני אדם מזולזין בהם. ומאי גיהו? תפלה. וכל כח של אלו הליצנים והמזולזים בכשרי הדור המגעים עצמם להתפלל בכונה. הוא

העבו"ם מכוון להעבירו על דת והוא בפרהסיא בפני עשרה מישראל, חיב להרג ואל יעבר. וכן אם הוא שעת הגזרה, אפלו אערקתא דמסאנא, יתרג ואל יעבר:

והקבל על-פי הנ"ל שעקר הפגם והקלקול הגדול ביותר מכל העברות שבתורה, הוא פשמהכין דכרי אלקים חיים. ומהכין האמת לשקר והשקר לאמת, כמו שכתוב: "הוי האמרים לרע טוב ולטוב רע, שמים אור לחשך וחשך לאור וכו'", שזה גרוע מן הכל, כי עלידי זה מטעין את ישראל וכל העולם, רחמנא לצלן, וכל זה נמשך מבחינה הנ"ל שכתב בהתורה הנ"ל על פסוק, "הנה ברוד לקחתי וכו'", שזמלמעה יורד רק אור פשוט ולמטה נצטיר לכל אחד לפי בחינתו, כפי תפיסת המחין שלו שהם הפלים לקבל האור. ועקר תקון הפלים וקלקולם הוא כפי תקון הברית וקלקולו, חס ושלום וכו' כנ"ל וכוה תלוי הכל. וזה עקר התגרות הבעל דבר וערמתו שהוא אורב וחותר על כל אחד ואחד. וביותר על הגדולים והמנהיגים וכל מי שהוא גדול ביותר אורב עליו ביותר, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כל הגדול מחברו, יצרז גדול ממנו. וכמו שדרשו רבותינו ז"ל על פסוק (ויאל טז) "ועלה באשו ותעל צחנתו כי הגדיל לעשות", שפשט ידו בגדולים, שעלידי זה נחרב בית ראשון ובית שני, כמו

16

יורה דעה

ה' באמת פאָשר קבלו מצדיקי אמת שהיו לפנינו, אי אפשר לו לעמוד נגד כל הקמים עליו, כי אם על-ידי מסירת נפש ממש, כי האמת נתבלבל כל כך, עד שאי אפשר לעמוד על האמת, כִּי-אם על-ידי מסירות נפש ממש על קדוש השם, שזה משרש אצל כל אחד מישראל בקדשת נפשו למסור נפשו על קדוש השם. כמו שכתב ראינו כמה אנשים פשוטים ונסים שמסרו נפשם על קדוש השם:

יד ועל-בן על כל העברות שבתורה יעבר ואל יחרג, כי כל המצוות והעברות שבתורה הם בשביל ציור האור העליון לטובה ולברכה ולא להפך, חס ושלום, כי עקר שרש כל התורה היא האמונה הקדושה, שעל-ידי זה יודעין ממשו ותברך, כמו שכתוב (השע"ב): "וארשתיד לי באמונה וידעת את ה'", וכמו שכתוב, "כל מצותיך אמונה" (תהלים קיט), כי עקר הבריאה היתה רק בגין דישתמודעין ליה (והר"ב סב), אבל זה ידוע שה' יתברך מרומם ומנשא ונעלה מאד מאד מתפיסת דעתנו, בפרט שאנו מלכשים בחמר, בגוף עכור כזה שיש בו אחיזה מחמא אדם הראשון וממה שלא נולד בקדשה, מכל שבן מה שקלקל בעצמו, אך אף-על-פי-כן ה' יתברך מרחם עלינו למענו ומאיר לכל אחד בדעתו בכח הצדיקי אמת שיאיר בו אמתת האמונה הקדושה, שיאחו את עצמו בה' יתברך ובתורתו הקדושה אשר

על-ידי מעותים הנ"ל, על-ידי שמהפכים דברי אלקים חיים, עד שהתורה נעשית להם סם מנות בכחינת לא זכה וכו', עד שאומרים נובים ושקרים וכל מיני ליצנות על הכשרים באמת הנ"ל. וכאלו הם עוברים על דברי תורה, חס ושלום, עד שאומרים שעל-פי התורה מגיע להרפם ולרדפם בכל מיני רדיפות בפרנסתם ובנפשם להחזיר דמם ממש, רחמנא לצלן, וכל זה על-ידי מעותים הנ"ל, שבאים על-ידי פגם הברית, שעל-ידי זה נפגם הכלי המחזין, עד אשר מהפך אור התורה מהפך אל הפך ובנ"ל. ועקר הקלקול על-ידי הגדולים והמנהיגים אשר באמת אינם נקיים כראוי בתורה הנ"ל. ולא די להם כזה, אף גם אינם מפירים את מקומם מחמת תאות ההתנשאות והכבוד, עד שמתקנאים בהכשרים שאינם נכונים תחתם וחותרים עליהם ומענינים בהם בעין רעה לחפש ולמצא בהם כל התקרונות והפגמים. ובדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו, על-בן יש כח להפעל דבר לעקם דעתם עד שמטעין את עצמם ואומרים שעל-פי התורה מגיע לרדף מאד את הכשרים הנ"ל, בפרט על-ידי רבוי לשון הרע ושקרים ורכילות וכו' שמוציא מאד, בעונותינו הרבים, ומו שהוא רוצה להיות איש פשוט באמת, לחשב על תקליתו האמתית ולקרוב את עצמו לאנשי אמת תמימי דרך ההולכים בתורת

הוא חנינו לנצח, אַבְל האור הַיּוֹרֵד מִלְמַעְלָה הוּא גְבוּהַ מְאֹד וְהוּא אוֹר פְּשוּט וְצָרִיךְ כָּל אֶחָד לְצִיּוֹרְוֹ כְּפִי תְּפִיסַת הַמּוֹחִין שְׁלוֹ, אַבְל לֹא כָּל אָדָם וּכְהַ לְזוֹה – לְצִיּוֹר הָאוֹר לְטוֹבָה, כִּי רַבִּים אֵינן כְּלֵי הַמּוֹחִין שְׁלֵהֶם מִתְקַנְיִים כְּרֵאוּי, עַל-כֵּן חִמַּל עֲלֵינוּ ה' וַתִּבְרָךְ וְנָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, רַמ"ח מִצְוֹת עֲשֵׂה וְשִׁם"ה לֹא תַעֲשֶׂה. וּמִצְוֹת דְּרַבְנָנוּ, שְׂבַלְמֵם הֵם בְּחִינַת צִיּוּרִים קְדוּשִׁים לְצִיּוֹר הָאוֹר לְבִרְכָה. וְהוֹדִיר אוֹתָנוּ לְהִשְׁמֵר מִכָּל הָעֲבֵרוֹת שֶׁהֵם כְּלָם קַלְקוּלִים וּפְנָמִים, שְׁעַל יָדָם מְצִיּוּרִים הָאוֹר לְהַפְדָּ, חֵם וְשְׁלוֹם, וְהוּוּ כִּלְל כָּל הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת, וְכָל פְּנִינֹת הַמִּצְוֹת וְסוּדוֹתֵיהֶם עַל-פִּי קַבְלָה כְּלוּלִים בְּזוֹה, כִּי יֵשׁ כְּפֹה וְכַפֵּה בְּחִינַת עֲנָנֵן צִיּוֹר הָאוֹר שְׁלֵמַעְלָה לְטוֹבָה, אוֹ לְהַפְדָּ, חֵם וְשְׁלוֹם, שְׁנֵהוּ כִּלְל כָּל הַמִּדּוֹת וְכָל הַסְּפִירוֹת וְכָל הַשְּׂמֹת הַקְּדוּשִׁים שְׂבַלְמֵם תְּלוּיִים פְּנִינֹת כָּל הַמִּצְוֹת, שְׂבַלְמֵם כְּפִי מַה שְׁצוּרִים לְצִיּוֹר הָאוֹר לְטוֹבָה כְּפִי הַמִּצְוָה. וְכֵן לְהַפְדָּ בְּעֲבֵרוֹת, חֵם וְשְׁלוֹם. וְכֵה תְלוּי עֵקֶר הַחַיִּית שֶׁל הָאָדָם וְשֶׁל כָּל הָעוֹלָמוֹת, כִּי הֵם חֲנִינוּ. כִּי עֵקֶר הַחַיִּית עַל-יְדֵי הָאוֹר הָעֲלוּיִן הֵבֵא מִלְמַעְלָה כְּשׁוֹרִים לְצִיּוֹר לְבִרְכָה. וְאוֹ מִיַּחַד וּמְקַשֵּׁר הָאוֹר בְּהַפְלִים, שְׁעַל-יְדֵי זֶה עֵקֶר הַחַיִּית כְּדוּעַ, וְכֵן לְהַפְדָּ, חֵם וְשְׁלוֹם, וְעַל-כֵּן כְּפִי שְׁקוּל הַדַּעַת בְּהַשְׁקָפָה רֵאוּשָׁנָה הִיָּה מִן הָרֵאוּי לְהַרְגַּע עַל כָּל מִצְוָה שֶׁבְּתוֹרָה, כִּי אִיךְ אֲפֻשֵׁר לְעַבֵּר, חֵם וְשְׁלוֹם, עַל שׁוֹם מִצְוָה,

כִּי הֵלֵא תִכְפֵּה נִתְקַלְקַל צִיּוֹר הָאוֹר כְּפִי פְּנֵים הַמִּצְוָה וּמֵהֵיכָן יִקְבַּל חַיִּית? אַבְל רַחֲמֵי ה' וַתִּבְרָךְ גְּדוּלִים מְאֹד, וְהוֹדִיר אוֹתָנוּ מִזֶּה, וְגוֹר וְאָמַר שְׁאוּי לְךָ מִצְוָה שְׁעוֹמְדַת בְּכַפִּי פְּקוּחַ נֶפֶשׁ, חוּץ וְכוּ'. כִּי "וְחֵי בָהֶם" וְלֹא שְׂמִינֹת בָּהֶם' (וַתִּבְרָא יְהוָה יוֹסֵא פה). כִּי חַיִּית אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי יִקָּר מְאֹד מְאֹד אֲצֵל ה' וַתִּבְרָךְ, כִּי הָאָדָם כָּל יְמֵי חַיָּיו הוּא עוֹסֵם בְּזוֹה לְקַבַּל הָאוֹר שְׁלֵמַעְלָה וְלְצִיּוֹר לְטוֹבָה, שְׂמִשְׁשֵׁם עֵקֶר חַיִּיתוֹ, כִּי הָאָדָם לֹא נִבְרָא כִּי אִם לְעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ וַתִּבְרָךְ עַל-פִּי הַתּוֹרָה כָּל יְמֵי חַיָּיו, שְׁעַל-יְדֵי זֶה מְצִיּוֹר הָאוֹר לְבִרְכָה כְּפִי שְׂרֵשׁ נֶפֶשׁוֹ, שְׂבַלְמֵם תְּלוּי תְּקוּן כָּל הָעוֹלָמוֹת הַנִּבְרָאוֹת וְהַתְּלוּיִים בּוֹ. וְעַל-כֵּן עַל כָּל הָעֲבֵרוֹת שֶׁבְּתוֹרָה יַעֲבֵר וְאֵל יִהְרַג. כִּי אֶף-עַל-פִּי שְׁעַל-יְדֵי הָעֲבֵרוֹת נִתְקַלְקַל הַצִּיּוֹר, שְׁצָרִיךְ לְצִיּוֹר הָאוֹר לְטוֹבָה וְכַל, אֶף-עַל-פִּי כִּי אִסוּר לֹא לְהִיּוֹת נִהְרַג בְּשִׁבּוּל זֶה, כִּי חַיִּיתוֹ שֶׁל הַיִּשְׂרָאֵלִי יִקָּר יוֹתֵר, כִּי כְּשִׂיחָה יַצִּיר הָאוֹר לְטוֹבָה אַחֵר כֵּךְ עַל-יְדֵי שְׂאֵרֵי הַמִּצְוֹת שֶׁנַּעֲשֶׂה כָּל יְמֵי חַיָּיו. וְכַמוֹ שְׂאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (שְׁבַת קנא): מוֹטָב שְׂיַחֲלַל שְׁבַת אַחַת מִשְׂיַחֲלַל שְׂבַתוֹת הַרְבֵּה, כִּי כִּלְל חַיִּית הָאָדָם הֵם בְּחִינַת שְׂבָעִים שָׁנָה, כְּמוֹ שְׂבַתוֹב (תְּהִלִּים ז): "יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שְׂבָעִים שָׁנָה". וְאֵלוּ הַשְּׂבָעִים שָׁנָה שְׁחֵי הָאָדָם. חַיִּיתָם נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת שְׂבָעִים פְּנִים לְתוֹרָה הַזֵּה, שְׁעַל יָדָם עֵקֶר צִיּוֹר הָאוֹר לְטוֹבָה וְעַל-כֵּן מְחִיב הָאָדָם לְשִׁמּוֹר אֶת נֶפֶשׁוֹ וְחַיִּיתוֹ, כְּמוֹ

יורה דעה

יהיו נפגמים כלי המחזין שלו כל קד עד שאי אפשר לו עוד לציר האור לברכה כל ימי חייו, כי על זה נאמר (משלי ב, טו): "כל באיה לא ישובון ולא ישונו ארחות חיים". ועל-כן בודאי הוא מקרח למות ולהרג ואל יעבר על זה, כי על-ידי זה נפגמים הכלים לגמרי עד שאי אפשר לו לציר האור לטוב, ועל-כן למה לו חיים כאלה, כי אדברא, יקלקל, חס ושלום, בחייו יותר, מאחר שנתקלקלו כלי המחזין שלו כל קד, כי עקר פגם הכלים על-ידי גלוי עריות כנ"ל:

וכן על שפיכות דמים יהרג ואל יעבר, כי צריכין כל אחד ואחד מישראל בשביל ציור האור לטובה, כל כל ישראל כלולין בשבעים נפשות בית יעקב, שהם בחינת שבעים פנים לתורה, שעל ידם נצטיר האור לטובה וכנ"ל. ועל-כן בודאי על שפיכות דמים יהרג ואל יעבר, כי אין דוחין נפש מפני נפש, כי גם נפש חברו צריכין בשביל ציור האור לטובה, כי אפלו הקטן והפחות שב ישראל אף על-פי שאין לו שום השגה וידיעה בענין זה כלל, אף-על-פי-כן מאחר שהוא בכלל ישראל ואינו אפיקורוס וכופר הוא מתקן הרבה על-ידי מעשיו ומצוותיו, כי אפלו ריבנים שב ישראל מלאים מצוות פרמון ומתקנים הרבה ומצירים האור לטובה וכנ"ל:

טו ועתה ממילא מוכן כמה גדול עצם הפגם של המחלקת שעל-ידי

שפתוב (דברים ו): "ונשמרתם מאד לנפשתיכם". כי כל ימי חייתו צריכין אותו מאד בעולם כדי לציר האור לטובה, כדי שישלים בחינת השבעים פנים לתורה כפי חלקו ושרשו שם, ועל-כן בודאי יעבר ואל יהרג על המצוה, כי בימי חייו יתקן יותר ציור האור לטובה וכנ"ל, אבל עבודה זרה וגלוי עריות ושפיכות דמים יהרג ואל יעבר, כי על ידם נתקלקל ציור האור כל קד עד שמהפך האמת לגמרי מהפך אל הפך, שעל-ידי זה אי אפשר לו עוד לציר האור לטובה, מאחר שבכך הפך האמת לגמרי. על-כן על אלו שלש עבדות יהרג ואל יעבר, כי עבודה זרה שהיא כפירות בה' והפך היא בודאי עוקרת את האדם לגמרי, כי מאחר שמהפך המשכת האור לגמרי עד שממיר כבודו, חס ושלום, וכופר בו והפך ונמשך אחר הכל העבודה זרה והכפירות, כמו שכתוב (דברים ג), "ועמי המיר כבודו בלוא יועיל". אידך אפשר לו לחיות עוד ולציר האור לטובה מאחר שבכך הפך והמיר האמת מהפך אל הפך לגמרי? ועל-כן באמת המודה בעבודה זרה ככופר בכל התורה בלה. ועל-כן יהרג ואל יעבר, כי אי אפשר לו עוד לציר האור לטובה וכנ"ל. ועל-כן גם על גלוי עריות יהרג ואל יעבר, כי עקר פגם כלי המחזין הוא על-ידי פגם נאוף כנ"ל. ועל-כן בודאי יהרג ואל יעבר על זה, כי על-ידי גלוי עריות, חס ושלום,

לקוטי הלכות

הלכות יין נסוד ד

יורה דעה תצה

זה באים לידי שפיכת דמים בכמה בחינות, עד שעל-פי הרב באים לידי שפיכת דמים ממש, רחמנא לצלן, כי על זה אורב הפעל דבר ובפרט על המנהיגים והחשובים גדולי המדינה שראוה להקים על ישראל אותן שקלי המחין שלהם אינם מתקנים כראוי מחמת פגם תאוה הנ"ל שמצוי מאוד. ואלו המנהיגים מחמת תאוות הכבוד והגדלה הם מתנאים ושוקחים את מקומם. ונדמה להם שעל-פי התורה מגיע לרדף מאוד את הכשרים שמדברים עליהם סרה וכו', כי האמת נתהפך אצלם על-ידי בחינה הנ"ל. בכחינת לא זכה וכו', על-ידי ציור האור להפך, על-ידי פגם הפלים וכנ"ל. ובפרט שרב מקרביהם פגומים מאוד ויש בהם נזאפים גדולים והרבה מהם מפרסמים לנזאפים גמורים באסור גמור, כמצוי עכשיו, חס ושלום, וכל אלו הנזאפים מתקרבים אליהם בחלקקות ובודים שקרים וכזבים גדולים על הצדיק האמת ואנשיו עד שמתירים דמם בפרהסיא. וכל זה על-ידי שנצטיר אצלם האור להפך על-ידי קלקול הפלים וכנ"ל, כי הפעל דבר אינו מקרר דעתו בפה שהקשיל את האדם באיזה עברה, חס ושלום, אפלו אם הקשילו בעברות רבות גדולות מאוד, רחמנא לצלן, רק עקר ערמתו לעקר את האדם לגמרי, חס ושלום, על-ידי שאורב עליו לעקם דעתו, על-ידי קלקול הפלים עד שינעשה מאסור הטר ומעברה מצוה,

עד שמתלבש את עצמו במצוות שלו שעל-ידי זה יוכל לעקרו לגמרי, חס ושלום, אבל אין לך דבר שהפעל דבר יוכל להטעות את האדם ולהפך עברות למצוות כמו בענין מחלקת, שם שם מרקד הפעל דבר, כי בענין זה יוכל בקל להתלבש עצמו במצוות ולהפך עוונות הגדולים בתורה למצוות גדולות, כי מסית את האדם על חברו שמצוה גדולה להרפו ולרדפו, כי הלא עשה כד וכה וכו' כמצוי ענין זה הרבה פעולם, כי זה ידוע שאין אדם שאין בו איזה חסרונות או איזה מדה רעה, אבל אנו מצוים לכלי להסתפל על הרע שבישראל כי אם על הטוב ולדון את כל אדם לכה וכות כמו שהזכירו רבותינו ו"ל בכמה מקומות, אבל על-ידי תאוות הנצחון והמחלקת מתגבר הקין כל בשר שהוא אורב לעין ולהסתפל רק על הרע, לחפש ולחקר ולמצא איזה רע בכל אהר ובפרט בהכשרים החפצים באמת לאמתו שעליהם מנהר ביותר את החולקים לעין בהם בעון רעה, למצא בהם חסרונות הרבה ולבדות עליהם שקרים וכזבים בלי שעור עד שנעשה אצלם שפיכות דמים למצוה גדולה עד שמתירין דמם, ושופכים דמם פנים בבחינות והרפות ובשושות הרבה ומלבינים פניהם ברבים עד שמתירין דמם ממש. וכל זה נמשך על-ידי הנ"ל, על-ידי שנצטיר אצלם האור להפך, על-ידי קלקול פליהם כנ"ל.

יו"ט דעה

וזה שצוה הנביא בכמה מקומות על הרועים והמנהיגים שאינם מנהיגים הדור ברחמים פראוי, כמו שכתוב (ברכה ט): "על הרועים תרה אפי' וכו', וכתוב (שעה ג): "ה' במושפט יבוא עם זקני עמו ושריו, מה לכם תדבאו עמי לפני עניים תמחנו". וכתוב (ברכה יא): "הוי רעי האליל, חרב על ורועו ועל עין ימינו, ורעו יבוש תיבש" וכו', וכן הרבה מאד, פי עקר המקולל ה"ל על-ידי הרועים כנ"ל:

הוא צריך לזהר ביותר לכלי להטעות את עצמו שלא להפך דברי אלקים חיים, חס ושלום, וביותר יותר צריך לזהר בענין מחלקת, שעל כל פנים לא יחזיק במחלקת ולא ימעה את עצמו, שצריך לקיים גם מצוות שפיכות דמים, לרדף אחר אחר מישראל, מפל שפן אחר כשרי הדור ולא ישמע לדברי המסיתים ומדיחים אפלו אם דבריהם נמשכים מאיזה מנהיגים הנ"ל, כי די לו בתרנגול מצוות שקבלנו ממושה רבנו, עליו השלום, ואל יוסיף לעצמו מצוות פאלו. שכלם נמשכים מבחינת ציור האור להפך שהוא בחינת לא זכה וכו', כגון לעיל:

זו ונ"מ בענין עבודת ה' עצמו יש בענין זה הרבה לדבר, כי בדרך שארם רוצה ללמד מוליכין אותו. ואם יתגבר שיהיה לו רצונות ונסופין חזקים יותר לה' יתברך ויליכו אותו בדרך טוב וקדוש ביותר. והכל כפי ציור האור הנ"ל, כפי תפיסת המחין שלו. על-כן באמת צריכין לצעק ולזעק הרבה לה' יתברך שיליכו בדרך הישר והאמת תמיד אולי אולי זכה להתקרב לה' יתברך פראוי. ועל-כן באמת צועק דוד המלך עליו השלום, הרבה על זה, כמו שכתוב: "הורני ה' דרךך אלהים באמתך וכו' הורני ה' דרךך ונחני בארח מישור למען שוררי וכו' הורני ה' דרך חסדך וכו' שלח אורך ואמתך הנה ונחני וכו'". וכן הרבה מאד. וכן צועק הרבה שיתן לו שיתן לו ה'

טו ועל-כן צריך כל אחד להסתפל בגופשו שלא יצא מדרך התמימות באמת, לחפש דרכו בכל עת ולשמור נפשו מאד שלא יטה אותו הבעל דבר מן האמת, חס ושלום, שלא יתפך לו אמת לשקר ועברה למצוה, חס ושלום, כי זה גרוע מן הכל, חס ושלום, ויזכר את עצמו בכל עת איד אינו יקי בענין תאוה הנ"ל ותפיסת כלי המחין שלו אינם בשלמות. ואפלו אם הוא למדן גדול ומפלג וגם נקרא בשם חסיד, אפי' על-ידי-כן מאחר שידע בגופשו צדקתו וחסידותו, בפרט בענין הנ"ל שאינו בשלמות פראוי, על-כן תפיסת המחין שלו אינם בשלמות, על-כן תכף בשרוצה הבעל דבר להפוזתו איזה נקדה מדרך התמימות האמת, צריך לחשב אולי זה נמשך מבחינת לא זכה וכו'. ואפי' על-פי שגדמה לו שעל-פי התורה מגיע קד אולי זה נמשך מחמת ציור האור להפך, שזהו בעצמו בחינת לא זכה וכו' כנ"ל, על-כן

הוא צריך לזהר ביותר לכלי להטעות את עצמו שלא להפך דברי אלקים חיים, חס ושלום, וביותר יותר צריך לזהר בענין מחלקת, שעל כל פנים לא יחזיק במחלקת ולא ימעה את עצמו, שצריך לקיים גם מצוות שפיכות דמים, לרדף אחר אחר מישראל, מפל שפן אחר כשרי הדור ולא ישמע לדברי המסיתים ומדיחים אפלו אם דבריהם נמשכים מאיזה מנהיגים הנ"ל, כי די לו בתרנגול מצוות שקבלנו ממושה רבנו, עליו השלום, ואל יוסיף לעצמו מצוות פאלו. שכלם נמשכים מבחינת ציור האור להפך שהוא בחינת לא זכה וכו', כגון לעיל:

זו ונ"מ בענין עבודת ה' עצמו יש בענין זה הרבה לדבר, כי בדרך שארם רוצה ללמד מוליכין אותו. ואם יתגבר שיהיה לו רצונות ונסופין חזקים יותר לה' יתברך ויליכו אותו בדרך טוב וקדוש ביותר. והכל כפי ציור האור הנ"ל, כפי תפיסת המחין שלו. על-כן באמת צריכין לצעק ולזעק הרבה לה' יתברך שיליכו בדרך הישר והאמת תמיד אולי אולי זכה להתקרב לה' יתברך פראוי. ועל-כן באמת צועק דוד המלך עליו השלום, הרבה על זה, כמו שכתוב: "הורני ה' דרךך אלהים באמתך וכו' הורני ה' דרךך ונחני בארח מישור למען שוררי וכו' הורני ה' דרך חסדך וכו' שלח אורך ואמתך הנה ונחני וכו'". וכן הרבה מאד. וכן צועק הרבה שיתן לו שיתן לו ה'

לקוטי הלכות

הלכות יו"ט קס"ד

יורה דעה תצו

עצות טובות, כמו שכתוב: "עד אנה אשית עצות בנפשי וכו'", "בעצתך תנחני וכו'" (תהלים ע"ג, סד), כי צריכין לזכות גדול וישועה ורחמים גדולים והשתדלות ויגיעה גדולה כל ימי חיו, שזכרה לילך בכל עת בדרך הפך'ש באמת לאמתו ולא יטה לימין ולשמאל, באופן שזוכה להגיע למה שצריך איש הישראלי להגיע במקסר ימי חי' הבלו, שלא יטעה את עצמו, חס ושלום, באיזה דבר על-ידי ציור האור הנ"ל, על-ידי קלקול הפלים, חס ושלום, אבל על כל פנים כששומר את עצמו שלא יהיה נוטה מדרכי התמימות הוא בטוח על כל פנים ממקשול גמור, חס ושלום, כי הולך בהם ילך בטח. אבל בשנוטה, חס ושלום, אחר חכמות של הכל המצויים עקשיו ובפרט בענין מחלקת ושנאת הנגס, הוא יכול לפל באין סומך, חס ושלום, ולאבד את עולמו ברגע, חס ושלום:

חטא". שלא תלבין פניו ברבים. ועל-כן באמת אמרו רבותינו ז"ל בערכין: 'אמר רבי עקיבא, תמה אני אם יש פדור הזה מי שידע להוכיח'. ופרש רש"י, שלא ישא עליו חטא על לבו פנים. ואמרו ח"ט שם: "בעי מנייה רבי יהודה תוכחה פ"ה לשמה וענה שלא לשמה, הי מיניהו עדיפא" ומסקו: "שענה שלא לשמה עדיפא". ופרש רש"י: 'ענה שלא לשמה' - 'שעושה עצמו ענו שאינו רוצה להוכיחו ואותה ענה שלא לשם שמים היא', ואף-על-פי-כן היא עדיפא מתוכחה לשם שמים. מפל שפן וכל שפן פדורות הללו, אפלו מי שהוא איש פשר באמת ובנתו לשמים באמת, פודאי מצוה גדולה לדבר על לב חברו להטותו לדרך האמת לאמתו, אבל לא להוכיחו ברבים ולבישו, חס ושלום, מפל שפן לריב עמו, מפל שפן להרבות במחלקת, חס ושלום, באשר הפליגו רבותינו ז"ל מאד, ואמרו: שנאו המחלקת וגדול השלום וכו'. מפל שפן, כשהדבר להפך שעומדים יושבי קרנות ושתי שכר על פשרים ויראים, ונתקום: "ירבה הנער בזון וכו'". והכל בלח המנהיגים שאינם פראוי, שטעו על-ידי בחינת שדון יהודאי, על-ידי שלא צירו האור לטוב פראוי כנ"ל:

י"ח קט"ו
 די לך להפקיע את עצמך שתזכה להצדיק מעשיך פראוי. ואיד יעלה על הדעת שתתצו להצדיק ולתקן גם את חברך בעל פרוח. בפרט שאתה רואה שבכמה דברים הוא טוב ממך ויתפלה בכונה יותר מאתך. ואיד תעלה על דעתך לחפש בו חסרונות ולדונו לכף חוב ולהוכיחו ולבישו בחנם עד שמרבין מחלקת ושפיכות דמים, חס ושלום, והלא אפלו על החוטא הזהירה התורה: "הוכח תוכיח את עמיתך ולא תשא עליו

יט וזה: "מפי עליון לא תצא הרעות והטוב מה יתאונן אדם חי וכו'". 'מפי עליון לא תצא וכו', זהו כל ענין הנ"ל שלמעלה אינו יורד כי אם אור

אם פן משים נפשו בכפו, ולמדו מפסוק זה (במזבח זה בשחיתו הקדושים בספרי מ' מותר"), כי עקר תקון הברית הוא על-ידי צעקה הרבה לה' והתברך שצריכין לצעק שבועין קלין לפחות. ובאלו שבועין קלין כלולים קולות וצעקות ותפלות ותחנונים הרבה לאין מספר, כי צריכין להתפלל על זה כל ימי חייו, כי השבועין קלין הם כנגד השבועים פנים לתורה שצריך כל אחד מישראל לזכות להם. וכל אחד יכול להבין בנפשו פמה הוא רחוק עדן ואלו מפנים אחד של התורה הקדושה מפל שכן מפלים. ועל-כן אפלו אם לא פגם הרבה ואפלו אם כבר צעק הרבה לה' והתברך ועשה מצוות הרבה ולמד תורה הרבה, אף-על-פי-כן מאחר שרואה שעדן לא השיג אפלו חלק אחד מאלף ורבעה מפנים אחד לתורה, פמה וכמה הוא צריך עדן לצעק לה' והתברך כל ימי חייו. וכבר דויע שאסור ליאש עצמו מן הצעקה לעולם, כי אפלו אם פגם הרבה מאד מאד ואפלו אם עדן הוא כמו שהוא אם לא יתאש את עצמו מן הצעקה ומתפלה ותחנונים יכול לזכות לפנים לתורה באמת ואפלו לכל השבועים פנים, כי ה' והתברך טוב לכל, ויותר ממה שהעגל רוצה ללך וכו', כי הוא והתברך חפץ חסד ורצוה יותר להשפיע לנו כל טוב, להאיר לנו כל השבועים פנים לתורה, רק שצריכין אתערוחא דלתתא. והעקר לצעק הרבה לה' והתברך עד

פשוט כמו שהביא שם מקרא זה לענן זה, כמבאר בהתורה הנ"ל, ענן שם, רק כל אחד צריך לצייר האזר כפי תפיסת המחין שלו. ועל-כן "מה יתאונן אדם חי גבר על הטאיו", כי צריך כל אדם להיות גבר על הטאיו, להתגבר על יצרו ולאונן ולקונן על הטאיו אשר עברו על ראשו, כדי ששעל-ידי זה יוכל לצייר האזר לטוב כראוי. וזה "נחפשה דרכינו ונתקרה ונשובה עד ה'", כי בודאי צריכין לחפש דרכיו ולחקר מאד מאד אחר דרך הטוב והישר באמת לאמתו כדי שיוכל לשוב עד ה', כי מחמת ענן הנ"ל שמלמעלה אינו יודע כי אם אור פשוט, שזהו בחינת מפי עליון לא תצא הרעות והטוב כנ"ל. וצריך כל אחד לצייר האזר כפי תפיסת המחין שלו, שזהו בחינת זכה נעשית לו סם חיים, לא זכה וכו'. על-כן בודאי מי שרוצה לחוס על נפשו שלא יאבד את עולמו, חס ושלום, צריך לחפש ולחקר מאד אחר האמת כדי לשוב אל ה' באמת, כי אולי מטעה אותו דעתו באיזה דרך, מחמת שלא זכה לצייר האזר כראוי, מחמת שהפלים שלו אינם בשלמות, מחמת פגם הברית וכנ"ל. ועקר התקון לכל זה הוא: "נאש לכבנו אל פנים אל בשמים" שהוא צעקה ותפלה ושיחה והתבודדות בינו לבין קונו, שצריכין לצעק הרבה לה' והתברך במסירת נפש עד שפמעט תצא נפשו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: "אין תפלתו של אדם נשמעת אלא

שִׁיעָלוּ בְּלִיית קולות צעקותיו לבחינת שבעין קליו באמת, עד שיזכה לשפר באמת הרע של השבעים עכו"ם שעקרם הוא תאוה הנ"ל, שעל-ידי זה יזכה לשבעים פנים לתורה כנ"ל, כי השבעים פנים הם בחינת שבעים שנים שהם כלל ימי חיי האדם. וכנגד זה הם השבעין קליו הנ"ל, על-כן צריכין לצעק השבעין קליו כל ימי חייו, שבלולים בשבעים שנה שהם בחינת שבעים פנים וכנ"ל:

כ וְכָל זֶה אֵי אִפְשָׁר לְזַכּוֹת כִּי אִם בְּכַח הַצְדִּיקִי אֲמַת שֶׁהֵם בְּחִינַת מוֹשֶׁה – מִשִּׁיחַ, שֶׁעַל יָדָם אָנוּ מִתְקַיְמִים בְּעֵצָם מְרִירַת הַגְּלוּת הָאֲרֻךְ הַזֶּה, כִּי אֲרִיבַת הַגְּלוּת בְּגִשְׁמוֹת נִמְשָׁךְ מִגְּלוּת הַנֶּ"ל, מִחֲמַת שֶׁכָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל מִכְרַח לְבֹא בְּגִלוּת בְּצָרוּף, בְּנִסְיוֹן בְּבַחֲינַת בְּתַאוּת וּמְדוּת שֶׁל הַשְּׂבָעִים עֲכו"ם. וְהַעֲקָר בְּתַאוּה הַכְּלִיית הַנֶּ"ל. וּמִחֲמַת שֶׁבְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבֵּים הָרַב אֵינָם עוֹמְדִים בְּנִסְיוֹן כְּרָאוּי, כִּי אֵינָם צוֹעְקִים לְהִשָּׁם יִתְבָּרַךְ כְּרָאוּי, עַל-כֵּן מִתְנַבֵּר הַגְּלוּת הַנֶּשְׁמִי כָּל כַּד. וְעַקֵּר הַתַּקּוּן עַל-יְדֵי צְדִיקֵי אֲמַת שְׂכּוֹנוֹ לְעַמּוּד בְּנִסְיוֹן בְּתַכְלִית הַשְּׂלֵמוֹת שֶׁאֵין שְׂלֵמוֹת אַחֲרָיו, עַד שְׂכּוֹנוֹ לְכָל הַשְּׂבָעִים פְּנִים לַתּוֹרָה בְּתַכְלִית הַפְּעֻלָּה וְהֵם מִמְשִׁיכִים כָּכָל דוֹר אֹרֹךְ שֶׁל מִשִּׁיחַ בְּעוֹלָם, כִּי זֶה עַקֵּר עֲבוֹדַת גְּדוּלֵי הַצְדִּיקִים לְהִמְשִׁיךְ אֹרֹךְ שֶׁל מִשִּׁיחַ עַל-יְדֵי חֲדוּשֵׁי תוֹרָתָם הַקְּדוּשָׁה, כִּי רִחוּץ שֶׁל מִשִּׁיחַ מְרַחֵף עַל אֲנָפֵי אוֹרְתָא, כְּמוֹ

שְׂכֵתוֹב: "וְרוּחַ אֱלֹקִים מְרַחֵף עַל פְּנֵי הַמַּיִם וְכו'" (בַּמּוֹבָא בְּמִקְוֵה אַחֵר, בְּסִימָן קוּחַ לְקוּשֵׁי חֶלֶק א, וּבְסִימָן לֵב, לְקוּשֵׁי חֶלֶק שֵׁנִי), כִּי עַקֵּר שְׂלֵמוֹת הַתַּקּוּן עַל כָּל הַנֶּ"ל יִהְיֶה עַל-יְדֵי מִשִּׁיחַ שְׂכֵיבֹא בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, שְׂאֵן יִתְפַּשְׁמוּ כָּל הַאִיבָעִיּוֹת וְיִתְבַּרְרוּ כָּל הַסְּפָקוֹת וְאֵן יִזְכֶּה כָּל אֶחָד לְצִדֵּי הָאוֹר, וְכָל לְבָרְכָה וְלִמְזֻכָּה. וְעַל-כֵּן אֵן נֶאֱמָר בְּאֲמַת: "וְנִתְתִּי לָהֶם לֵב אֶחָד וְדַרְךְ אֶחָד לְיִרְאָה אוֹתִי", כִּי לֹא יִמְעוּ עוֹד בְּדְרָכִים נְבוֹכִים הַנֶּ"ל. וְגַם עֲתָה בְּמְרִירוֹת הַגְּלוּת כָּל חֵיטְיֵנוּ עַל-יְדֵי גְדוּלֵי הַצְדִּיקִים, שְׂמְאִירִים לָנוּ הַתְּנוּצָצוֹת אֹרֹךְ שֶׁל מִשִּׁיחַ עַל-יְדֵי חֲדוּשֵׁי תוֹרָתָם הָאֲמִתִּית כַּנֶּ"ל, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה זוֹכִים לְאוֹר הָאֲמַת לִידַע דְּרָכֵי הַתְּמִימוֹת בְּאֲמַת אֲשֶׁר הִלְכוּ בָּהֶם אֲבוֹתֵינוּ מְעוֹלָם אֲשֶׁר עַל זֶה נֶאֱמָר: "אֲשֶׁרִי תִמְיַי דְּרָךְ הַהֲלָכִים בְּתוֹרַת ה'":

כא וְזֶהוּ: אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה, הָרִי אֲנִי כְּכֵן שְׂבָעִים שָׁנָה, וְלֹא זָכִיתִי שֶׁתֵּאֱמַר יְצִיאַת מִצְרַיִם בְּלִילוֹת, עַד שֶׁדְּרָשָׁה בֶּן זֹמְאָ וְכו', כִּי יְצִיאַת מִצְרַיִם זֶה בְּחִינַת שְׂיֻצְאָיִן מִגְּלוּת הַנֶּ"ל שֶׁל שְׂבָעִים אֲמוֹת שֶׁעַקֵּרָם תַּאוּה הַנֶּ"ל, שֶׁהִיא בְּחִינַת זְהֻמַּת מִצְרַיִם, שֶׁהִיא עֲרוֹת הָאֲרָץ, כִּי עַקֵּר גְּלוּת מִצְרַיִם הָיָה עַל פְּנֵי הַבְּרִית שֶׁל אָדָם הָרִאשׁוֹן וְכו' כַּמּוֹבָא. וְעַל-כֵּן גַּם כָּל הַגְּלוּת מְכַנִּים בְּשֵׁם "גְּלוּת מִצְרַיִם", כִּי גַם כָּל הַגְּלוּת הֵם עַל-יְדֵי בְּחִינָה זֹאת כַּנֶּ"ל. וְיִשְׂרָאֵל בְּגִדְל כְּחוֹ שֶׁל מוֹשֶׁה זָכוֹ לְצִיאַת מִגְּלוּת שֶׁל תַּאוּה הַנֶּ"ל

עד שזכו לשבעים פנים לתורה, שזוהו בחינת קבלת התורה שזכו אחר יציאת מצרים ובנ"ל, אבל אף-על-פי שזכו לכל זה, אף-על-פיכך עדין חתר עליהם הבעל דבר להכשילם, עד שהכשיל אותם על-ידי הערב רב, שהיה עליהם פגומים מאד, שאצלם נצטמר אור התורה להפך כנ"ל, עד שהכשילו גם את ישראל עד שקאו לידי עבודה זרה ממש, עד שעשו את העגל, כי הפכו האמת עד שאמרו שפד צריכין לעבד אותו, פי בדרך זה הולך טעותם של כל עובדי עבודה זרה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: דקריון ליה אלקא דאלקאי וכו' ובנ"ל:

אחד וכו'". וכל חיותנו וקיומנו עתה הוא על-ידי הצדיקו אמת שפומשכין לנו אורו של משיח על-ידי תורתם האמתיות כנ"ל. ובשכיל זה צריכין להזכיר יציאת מצרים בכל יום כדי להמשיך עליו קדשת יציאת מצרים גם עתה לזאת מבחינת גלות מצרים ולזכות לבחינת קבלת התורה, דהיינו לקיים את כל התורה. וזה שאמר רבי אלעזר בן עזריה: הרי אני כבן שבעים שנה. שזכה בגדל קדשתו להשיג השבעים פנים לתורה בבחירתו, שעל-ידי זה נעשה כבן שבעים שנה, פי השבעים שנה הם בחינת שבעים פנים לתורה כנ"ל, ולא זכיתי שתאמר יציאת מצרים בלילות, פי פאמת צריכין להזכיר ולהמשיך בחינת יציאת מצרים ביום ובלילה, פי בלילה הוא בחינת שנה ובמול אל האור אין סוף, שאז צריכין להעלות הנפשות בבחינת העלאת מ"ן (פי' נקבין) כדי לזכות להמשיך האור שלמעלה, אבל כשיורד האור שלמעלה, עקר ציורו לטוב הוא ביום כאור בלך יורה שמש, שאז מכריכין יצר אור ובורא חשך, פי האור בבחינת יצירה ששם נצטמר האור לטוב. והחשך בבחינת בריאה שנבנה יותר, פי בעולם העליון הנבנה יותר ששם הוא בחינת אור פשוט כנגד עולם הנמוך ממנו, שם הוא בחינת חשך נגד זה העולם הנמוך ממנו בבחינת ישת חשך סתרו, פי קדם שנצטמר האור אין בו

וזה שאמר כמעשה העגל: "יצר אותו בחרט", "יצר" דיקא, לשון ציור, שצירו האור להפך ובנ"ל. וכל זה היה מחמת שחזרו ונכשלו על-ידי הערב רב בפגם תאוה הנ"ל, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, לא עבדו ישראל עבודה זרה אלא כדי להתיר להם עריות בפרהסיא ועל-ידי חטא זה נמשכו כל הגליות וכל הצרות כדוגע. ועקר התקון בכל דור על-ידי גדולי הצדיקים האמתיים שזוכים לשמירת הברית בתכלית השלמות, שהם ממשיכין אור של משיח שעקר שלמות התקון על ידו כנ"ל, פי עקר עבודת הצדיקים הוא להמשיך קיום התורה בעולם, שזה התקון לא יהיה נשלם כי אם על-ידי משיח, שאז יתקום: "נעשיתי את אשר בחקי תלכו וכו' ונתתי להם לב

ib Dou

לקוטי הלכות

הלכות יין נסוד ד

יורה דעה תקא

תפוסה. ועל-כן מבינה בשם "חשך" על שם עמק המשגשג, ומשם נמשך חשכת לילה, מחמת שאז מתחיל לירד האור ועדין לא נצטטר שהוא בחינת חשך (ועי' סוף פסוקים אחר, בהלכות פרשת התורה ובהלכות קריאת שמע). ועל-כן עקר קריאת שמע ותפלה וטלית ותפלין ורב המצוות הם רק ביום, כי עקר ציור האור רק ביום כנ"ל, אבל גם בלילה צריכין לומר קריאת שמע ותפלה, ובפרט בקריאת שמע שעל המטה קדם השנה כדי להקדים עצמו, להכין בלבים מתקנים לציר האור תקף לברכה בשמתחיל לירד, שזהו עקר סוד פגנת קריאת שמע שעל המטה בפוגגן למשפילים. ועל-כן צריכין להזכיר יציאת מצרים גם בלילות, כי הזכרת יציאת מצרים, הוא בשביל לציר האור לברכה על-ידי שפזכרין ומכשיכין עלינו בחינת קדשת יציאת מצרים שאז זכינו לקבל את התורה ולציר האור לברכה כנ"ל. וזהו הענין עקר ביום, שאז עקר ציור האור כנ"ל. אבל באמת צריכין גם בלילה להזכיר יציאת מצרים, כי גם בתקף החשך בבחינת לילה צריכין להשתדל להמשיך על עצמו קדשת יציאת מצרים כדי לתקן את הכלים שיהיו מוכנים לציר האור פשייר שצטטר לברכה כנ"ל, כי אדרבא, אז עקר הנסיון, בבחינת "בחנת לבי פקדת לילה", כי לילה בחינת חשכת הגלות שהוא קדם שהתחיל להמשיך אור קבלת התורה, שאז הוא בחינת חשך

17
דף

ואפלה, בחינת גלות ואז עקר הנסיון. ואז צריכין ביותר לזכור יציאת מצרים, שכמו שעשה ה' ותברך עמנו נסים בגלות מצרים והוציאנו לתרות מממאת התאוה הנ"ל לקדשת קבלת התורה, כן עשה עמנו נפלאות גם עתה, בבחינת "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות", אבל הגלות מתארך מאד, כי הפעל דבר הניח את עצמו לארבו ולרחבו על כל אחד ואחד. וזה שאמר רבי אלעזר בן עזריה, 'הרי אני כבן שבועים שנה', שכבר זכיתי בעונתי לכל השבועים פנים לתורה כנ"ל. ואף-על-פי-כן לא זכיתי לזה שתאמר יציאת מצרים בלילות, כי אמר בדרך קבלנה כמה קשה וכבד ענין זה להכניסו בעולם, להזכיר יציאת מצרים בלילות, להאיר בלב כל אחד מישאאל שיזכר בחינת יציאת מצרים בתוך תקף חשכת ליל הגלות הארך הזה שיזכיר את עצמו בגדל כח הצדיקים שהם בחינת משה שזכה להוציאנו מממאת מצרים. ואין דור יתום ויבדאי יש צדיקים גדולים, שהם בבחינת משה, בכל דור, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: אין לך דור שאין בו כמשה, כי אתפשטותא דמשה בכל דור ודור, ויבדאי יש כח לצדיקים כאלו, להוציא גם עתה את כל אחד ואחד מגלות השבועים עפוי"ם הנ"ל, שזה בחינת יציאת מצרים כנ"ל, אבל רבי אלעזר בן עזריה בענותנותו הגדולה אמר, שאף-על-פי שזכה לשבועים פנים

לתורה, שהם בחינת שבועים שנה, עדין לא זכה לזה להמשיך בחינת הנפרת והמושכת יציאת מצרים כלילות עד שדרשה בן זומא וכו'. כי חשב את בן זומא גדול ממנו שהוא זכה בדרשותיו הקדושים להמשיך תקון זה, אבל החכמים חולקים גם על בן זומא כי כלל החכמים הקדושים הם גדולים גם מן זומא והם אומרים, שאף-על-פי שדרש בן זומא, "כל ימי תייד" – להביא הלילות, עדין קשה להמשיך בחינת הנפרת יציאת מצרים כלילות שהם בחינת אריכת הגלות, כי כל זה אי אפשר להמשיך כי אם על-ידי התנוצצות משיח, שממשיכין גדולי הצדיקים בתורתם כנ"ל. והנה: וחכמים אומרים: "ימי תייד" – העולם הזה, "כל ימי תייד" – להביא לימות המשיח. שעקר תקון זה יהיה נשלם רק בימי המשיח שאז יתקם בימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות. ועל-כן גם עתה אי אפשר להמשיך תקון זה כי אם על-ידי הצדיקים שממשיכין אורו הקדוש על-ידי תורתם וכו' כנ"ל:

כב פי עקר כלל כל הגליות, בפרט הגלות האחרון הזה, עקר הגלות הוא בבחינת הנ"ל, מחמת שמתגבר הגלות של המדות והתאוות רעות של השבועים עכו"ם שעקרם תאוה הנ"ל. ועל-ידי שאין מתגברים לעמוד בנסיון ולשברם, על-ידי זה מתגבר גם הגלות הנשמי הנ"ל. וכמו שישראל

בגלות בן, בכיכול, קדשא בריך הוא ושכינתיה בגלות, כמבאר בזהר הקדוש, פי עמו אנכי בצרה. ובעונותינו הרבים בגלות נחשב כאלו הוא יתברך יושב בבית האסורים, כמו שכתוב: "והוא אסור באזקים" וכמו שכתוב בתקונים (תקון 1 דף כב) הרבה בענין זה דעליה אתמר, אין חבוש מתיר את עצמו מבית האסורים וכו', ולית מלתא דא תליא אלא בתויבתא וכו' לתברא בית האסורין דיליה וכו', פי עקר התגברות הגלות ביותר, הם ושלום, הוא על-ידי ענין הנ"ל שדפרנו בו קצת, שעקר התגברות היצר הרע שהוא גלות הנפש, הוא על-ידי שמצייר אור שלמעלה, בחינת אור התורה להפך מן האמת, שעל-ידי זה כל הדרכים נעשים לפניו כמישור, פי עושה מעברות מצוות, בפרט בענין מחלקת וכו' כנ"ל. פי זה עקר בחינת גלות השכינה מה שגורם כל אחד בעונותיו, וביותר על-ידי בחינה הנ"ל כשהוא חכם בעיניו ועושה לעצמו מצוות תדשות להתיר שפיכות דמים וכיוצא, רחמנא לצלן, שזה על-ידי שמצייר האור להפך כנ"ל, שזה נחשב כאלו תופס ואסר את השכינה בתפיסה ובכית האסורים ממש, מאחר שתופס אור העליון הפשוט בתפיסת המחין הפגומים שלו ומקלקל ומצייר האור להפך. ומגדל כח הבחירה שנתן ה' יתברך לבני האדם מברת, בכיכול, ה' יתברך שהיה אורו הקדוש נתפס בתפיסת המחין שלו בעל

לקוטי הלכות

הלכות יין נסוד ד

יורה דעה

תקנ

כרחו, בכיבול, שזהו בחינת תפיסה ובית האסורים ממש של שכנינו עזו, ממבאר מזה בהתורה (בסיקן 5 לקוטי חלק שני) על מאמר רבותינו ז"ל, שאמר רבי שמעון לרבי עקיבא משישב בתפיסה, רבי, למדני תורה וכו'. שעלידי תלמיד שאינו הגון גענש בתפיסה, חס ושלום, פי בשממשיכון אורו ותברך למטה זהו בחינת תפיסה וכו', בחינת מלך אסור ברהטים וכו', אך בשממשיכון האור בקדושה פרצונו ותברך זה נחא מאד לה' ותברך, אכל בשממשיכון אור התורה לתלמיד שאינו הגון זהו בחינת תפיסה לתאור, בכיבול ועל-כן ענשו תפיסה, חס ושלום, וכנ"ל, עני שם כל זה היטב הינו פנ"ל, פי בשמנעי התורה לתלמיד שאינו הגון הוא מקבל אור התורה בתפיסת המחין הפגומים שלו ומצירו להפך. נמצא, שתופס אור ה' ותברך בעל כרחו, שזהו בחינת תפיסה ממש, מכל שכן וכל שכן אלו בעלי המחלקת שמקלקלים מאד ומתפכים מאד אור האמת עלידי פגם כלי המחין שלהם, עד שמצירים אור התורה מהפך אל הפך פנ"ל, שזהו בחינת תפיסה ובית אסורים של השכינה ממש, עקר גלות השכינה וכנ"ל. מכל שכן בשמתגברין החולקים, הרודפים ומוסרים איש הישראלי הנרדף על דם לבית האסורים ממש, חס ושלום, וכיבול השכינה היא בתפיסה בבית האסורים עמו, פי עמו אנכי בצרה. אוי

להגורמים כל זה, אוי לנפשם, פי גמלו להם דעה. וכשאיש הישראלי רואה שמתגבר עליו הגלות מאד מכל הצדדים, מכל שכן מי שהוא נרדף כל כך עד שבא, חס ושלום, לבית האסורים ממש, צריך לתת ללבו לברח ולגוס ממש דיקא לה' ותברך, פי בודאי אין שום עצה ותחבולה כנגד כל הצרות בפרט כנגד החולקים הרודפים אותו עד הנפש, עד שבא לבית הסהר, חס ושלום, פי אם לצעק לה' ותברך, כמו שכתוב: "ואם אסורים בזקים וכו' ויגל אונם למוסר וכו'". וכתיב, "שכי חשד וצלמות אסורי עני וכו' ויזעקו אל ה'", שצריכין לזעק לה' ותברך ולשוב אליו בתשובה שלמה, ועקר התשובה הוא בבחינה הנ"ל. בחינת נחפשה דרכינו ונחלטה ונשובה עד ה', שצריך לחפש ולחקר דרכיו מאד ולשוב אל לבו היטב מה זה עשה ה' בכה. אין זה כי אם בשביל שפגמתי בודאי בכלי המחין שלי ותפסתי אור ה' ותברך בתפיסה, חס ושלום, עלידי שהייתי מציר האור שלא פראוי עלפי האמת לאמתו, פי בכר מבאר שגם בעבודת ה' יש כענין זה פמה בחינות, פי כענין טעותים הנ"ל, שיכולין לטעות כענין ציור אור התורה להפנות מן האמת, יש כענין זה פמה וכמה מיני טעותים בלי שעור דקים וגסים ודק מן הדק. על-כן צריך האדם לשום אל לבו בכל עת, בפרט בעת צרה, חס ושלום, שזה שנתפס

16 ddd

בתפיסה הוא מחמת שלא ציר האור פראוי, ונטה אחרי הכלי העולם הזה, כי יש דברים הרבה מרבים הכל, על-כן נענש בתפיסה מדה כנגד מדה, כי האור העליון הפשוט היורד מלמעלה בכל עת, שמושם כל חיות האדם, אף-על-פי שהוא אור אחד פשוט בתכלית האחדות, אף-על-פי-כן כשיורד למטה ונצטרך לכל אחד לפי בחינתו, מתפשטים ומתפצלים ממנו דרכים ונתיבות הרבה לאין מספר. וזה בין בסמרא ודקדשה ובין להפך, כי גם בסמרא ודקדשה בעצמה יש כמה וכמה דרכים ונתיבות וכן בסמרא אחרא יש כמה וכמה דרכים נבוכים ומקלקלים.

והאדם צריך לכוון תמיד לדרך הישר באמת, להפנות לבו אליו ותברך שיצטרך אור התורה לדרך האמת לפי בחינתו. ואפילו בדרך התורה לא יטעה עצמו לסור מן הדרך הראוי לו לדרך אחר שאינו שייך לו, אף-על-פי שגם הוא מדרכי התורה, אבל אינו שייך לו לפי מדרגתו מכל שכן וכל שכן שלא יהיה נוטה מדרכי התורה האמתיים לגמרי, חס ושלום, ועל-כן הזהיר הכתוב (משל ה): "פלא מעגל רגליך וכל דרכיך יבנו וכו'". ועל-כן באמת בקש דוד הרבה: "הורני ה' דרכיך וכו'" וכו' ל. ועל-כן אמרו רבותינו ו'ל: "בכל דרכיך דעהו", זה מלל גדול בתורה. שצריך לשום לבו בכל דרכיו, לקשר עצמו לה' ותברך שכל מעשיו יהיו לשם שמים. נמצא שיש לכל אדם כמה

וכמה דרכים נתונים לפניו, שזהו בחינת כח הבחירה ומשם נמשך גם בגשמויות, שיש לכל אדם כמה וכמה דרכים שיכול לילך לכל מקום שירצה. ועל-כן בשארם נענש בתפיסה, חס ושלום, ואין מניחין אותו לצאת החוצה, צריך לשית אל לבו שזה בשביל שפגמתי בהדרכים הנתונים לפני, לציר האור העליון בדרך שארצה. ועל-ידי שפגמתי בזה בעונותי הרבים נתפסתי עד שאיני יכול לזוז לצאת למקום שארצה. ואין תקנה כי אם לשוב למקור ושרש של כל הדרכים, שהוא אור

העליון של ה' ותברך, שמושם מתפשטים ומתפצלים כל הדרכים שצריכין לחור ולשוב אליו ותברך ולקשר עצמו למקור האחדות ולחפש ולבקש דרך האמת לאמתו לבר לו דרך ושרה באמת בבחינת (דברים ה) "בצר לך ומצאוך וכו' ושבת עד ה' אלקיך ושמעתי בקולו". ואז ישובו עליו רחמי ה' ותברך ויוציאו לחרות, כי שם במקום תחלת ציור האור בשרשו הוא בחינת עולם החרות, כי ציור האור בבחינת בינה שהיא בחינת צירי, שמושם כל החרות, כי שם עקר התשובה פירעו, שצריך לשוב לבינה ודקדשה, להתבונן במעשיו, לשוב לשרשו ולציר האור לטובה כפי דרכי התורה האמתיים היוצאים משם, ומשם כל החרות בבחינת חרות על הלוחות, אל תקרי "חרות" אלא "חרות", דהינו על-ידי שחזרתין ומצדיקין התורה על הלוחות פראוי

לקוטי הלכות

הלכות יין נסך ד

יורה דעה תקה

בניתנתה מסיני על-ידי משה רבנו, עליו השלום, על-ידי זה זוכין לחרות וכנ"ל:

כג וזהו: "שבי חשך וצלמנת אסירי עני וברזל". זה מחמת כי המרו אמרי אל, הינו שהמירו והחליפו אמרי אל, כי צירו אור התורה להפך כנ"ל. וזהו גם כן בחינת נעצת עליון נאצו, עצות הם בחינת התורה שהיא תר"ג עטין. וזהו 'נעצת עליון', שהנעצות והתורה הנמשכין מפי עליון נאצו וצירו האור להפך כנ"ל. ועל-ידי זה ויבגע בעמל לבם, כי בדרך שאדם רוצה לילך וכו'. ועל-כן הכניע בעמל לבם, עד אשר בשלו ואין עוזר, כי לבם נתבלבל ונתעקם, שזהו בחינת ויבגע בעמל לבם, עד אשר בשלו ואין עוזר, כי בשלו ונטו מדרך האמת עד אשר אין עוזר להם לשוב להשיג ארחות חיים, כי קשה להם לשוב למצא הדרך האמת והישר, כי נתעו לדרכים רעים מאד על-ידי שצירו האור להפך ונטו לדרך לא טוב. וכמו שכתוב על פסוק "תעיתי בשה אבד וכו'". בסימן ר"ו לקוטי חלק א', עין שם. שחכף שהאדם נוטה מדרך הישר יש לו פמה וכמה דרכים נבוכים וכו'. וכל זה מחמת בחינת הנ"ל, כי בדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו. ואין תקנה לזה כי אם "ויזעקו אל ה' בצר להם", כי זעקה מועלת תמיד, כי צריך לשוב מן החשך והצלמנות ומבית אסוריו, לאסר ולקשר עצמו בקשר אמיץ לה' לבדו לשוב למקור האהרות, לחור ולהמשיך

האור משם וליצירו לטובה כנ"ל. ואז, "ממצוקותיהם יושיעם", ויוציאם מן החשך וכו'.

כד אבל איש בער לא ידע וקסיל לא יבין את זאת, כמו שכתוב: "והנפי לב ושימו אף לא ישועו כי אסרם", כמו שמצינו בבלעם הרשע שהתפאר (במדבר כד), "ידע דעת עליון". וקשעמד המלאך לפניו, בפרט קשעמד במקום צר אשר אין דרך לנסות ימין ושמאל, עד שהכרתה האתון לרביץ תחתיו, חרה אפו והכה את האתון ולא שת אל לבו להבין רמזו ה' ותפרד, שפגנתו ותפרד כדי שישוב מדרך הרעה, שחפץ לקלל את ישראל ולעקר את עצמו משיני עולמות על-ידי זה. ומאחר שראה ה' ותפרד תקף רשעותו כל כך, על-כן אמר לו, "לך עם האנשים", כי בדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו, וכמו שפרש רש"י שם על פסוק זה: "כי ישרים דרכי ה' וצדיקים ילכו כם ופושעים יבשלו כם" וכנ"ל, אבל בני ישראל הכשרים כל מה שדוחקים אותם יותר, חס ושלום, הם בורחים בכל פעם ביותר לה' ותפרד, בבחינת ופרעה הקריב, שהקריב את ישראל לאביהם שבשמים:

כה וזהו "ותיה עקב תשמעון את פת דיקא, הינו בשהשונאים מתנגדים עד שהוא תחת עקב ויגלו, שדורסים אותו בגלגלים. בבחינת הרפכת אנוש לראשנו

יורה דעה

זה אפלו בשהוא תחת עקבי סוס וכנ"ל,
יזכה להתגבר ולהפיל השונאים בבחינת
הנשד עקבי סוס ויפול רכבו אחור וכנ"ל:

כו **נמצא**, שעקר הקלקול והפגם הגדול
יותר מכל העברות
שבתורה, הוא פשנתבלבל שכלו עד
שמצייר האור להפך מן האמת, עד
שעושה מעברה מצוה ומחזיק במחלקת
חס ושלום, וכנ"ל:

וזו בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל
ומבא ב"שלחן ערוך" בפימן הנ"ל
שבשמיכון להעבירו על דת, צריך להרג
ולא לעבר, אפלו בשארי המצוות
שבתורה כשהדבר בפרהסיא בפני עשרה
מישראל וכן בשעת השמד וכי, עני שם,
כי כשהדבר בפרהסיא והאנס מכון
להעבירו על דת. נמצא, שכל פגנתו
להפך הקערה על-פיה, חס ושלום, להפך
האמת ולצייר האור להפך, כי הוא רוצה
להעביר הדת הקדוש ולהפכו לדרביהם
הרעים. וכשהדבר בפרהסיא ויכולים, חס
ושלום, רבים להכשיל על-ידי זה למעות
מן האמת, חס ושלום, שעל זה אורב
הפעל דבר ביותר כנ"ל. ועל-כן הוא צריך
להרג ולא לעבר אפלו על מצוה קלה
שבתורה בשביל קדושת השם, כדי שלא
יקלקל ציור האור לגמרי, חס ושלום
כנ"ל, שזהו הפגם בעצמו של שלש
עברות החמורות, עבודה זרה וכי,
שצריך להרג עליהם ולא לעבר, מחמת
שמקלקלים ביותר ציור האור וכי ומחמת

וכי, בחינת לרבא תחת רגליו כל אסירי
ארץ, וכמו שכתוב, "אשר אמרו להנשד
שחי ונעברה ותשימי כארץ גוד וכי".
וזהו בחינת עקבות משיחא, שישאל
נתונים תחת עקביהם. ואז יקא מי
שמושים אל לבו לשמע משם את
המושפטים האלה. שידע שהכל מהמושפט
שלמעלה שנתלבש בהם כדי להשיבו
אליו, וזהו, "והיה עקב תשמעון את
המושפטים האלה", ואז, "ושמר ה' אלקיך
לך את הברית ואת ההסד". ש' והפרד
ירחם עליך למען בריתו את אבותינו, כי
שומע אל אבותינו ה' ואת אסיריו לא
בוה, וזהו, "ידו אוהות בעקב עשו",
'בעקב' דיקא כשיתגבר עשו בסוף הגלות
בעקבות משיחא, וירצה לדרם בעקבו על
ראש ישראל בבחינת הגדיל עלי עקב, אז
דיקא "וידו" בחינת אמונה בחינת תפלה,
בחינת ויהי ידיו אמונה וכי - פרישן
בצלו, אוהות בעקבו להפילו ולהשפילו
על-ידי זה, כי אין בחנו אלא בפה, לתפס
אמונת אבותינו, לצעק אליו ותברך מכל
מקום שהוא:

וזוהו בחינת "הנשד עקבי סוס ויפול רכבו
אחור לישועתך וכי", כי שמושון
היה בחינת משיח, פמוכא במדרש, וכל
זה זוכין על-ידי בחינת לישועתך קייתי
ה', על-ידי שאין מתאשין עצמן מן
הרחמים, אפלו חרב חדה מנחת על
צנארו, חס ושלום, רק מקנים לישועתו
תמיד וצועקים אליו איד שהוא, על-ידי

לקוטי הלכות

הלכות יו"ט נסד ד

יורה דעה תקו

זה בעצמו צריך לנהג על כל מצוות שבתורה כשמוכח להעבירו על דת. והדבר בפרהסיא בפני רבים מישראל וכנ"ל. וכן בשעת השמדה, כי הכל ענין אחד וכנ"ל:

כו ועל-כן בשרואה האדם שהמניעות מתפשטים ומתגברים כנגדו מאד מאד למנעו מדרך האמת, ובפרט על-ידי רבוי החולקים והמתנגדים גדולים וקטנים וכו'. צריך לדע' שהכל נמשך מחמת פגם הברית, שעל זה נאמר: "כל באיה לא ישובון ולא ישיגו ארחות חיים". על-כן רוצים למנעו מדרך החיים בכמה דברי פתווים והסתות ודברי חלקלקות בלי שעור, ובשרואים המסיתים והמונעים שאינם יכולים לפעל לדחותו מהאמת על-ידי דבריהם הרעים, הם עומדים כנגדו למנעו בזרוע ביד רמה, כמצוי עכשיו בעולותינו הרבים. ואז אין תקנה לזה כי אם מסירת נפש ממש, שצריך לישב דעתו הלא אני יודע האמת לאמתו שפונתי רצויה לשמים באמת ואם מעשי אינם עולים יפה פראוי, הלא החולקים אינם חולקים על מעשי שאינם יפים ומובים, כי אם על קטע מעשי הפוכים, על שאני חותר ומתנוע' להתפלל בכונה ולקרב עצמי לאנשי אמת, המוליכים אותי בדרך האמת, בדרך אשר דרכו בו אבותינו אשר מעולם. והם עומדים כנגדי לבלעני חנם, חס ושלום, יותר מרוצחי נפשות, כי המחטיא קשה

מן ההורגו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, על-כן אני מחיב למסור נפשי, כי הלא אני יהודי. וזה ידוע שכל איש יהודי אפלו הגרוע, במטבעו למסור נפשו על קדוש השם. על-כן גם אנכי מרצה למסור נפשי וגופי ופרנסתי בשביל האמת, בשביל קדשת שמו ויתברך ויעבר עלי מה. והלא כל זה נמשך מפגם הברית כנ"ל, שעל זה צריכין למסור נפשו כנ"ל. נמצא, שזה עקר השוכחי ותקוני, כי עקר התשובה והתקון על פגם הברית הוא מסירת נפש וכנ"ל והכו, כי בודאי על-ידי מסירת נפש שישבר כל המניעות בכל כחו בכחינת מסירת נפש, בודאי על-ידי זה יזכה להשיג ארחות חיים, אפלו אם פגם כמו שפגם בפגם הברית, כי זה עקר תקונו כשיעמוד בנסיון נגד החולקים והמונעים, כמבאר בדברינו כמה פעמים במקום אחר וענין בסימן ה לקוטי חלק א. ובמה שכתבנו בבאורו בהלכות תפלין הלכה ד, אות ד:

כח וזה חנינת "נחמו נחמו עמי וכו'", כי עקר נחמתנו היא התורה הקדושה וצדיקי אמת שבכל דור ודור, כי עקר הנחמה בכל הגלות המר והארץ הזו היא התורה הקדושה, כמו שכתוב: "זאת נחמתי בעניי כי אמרת חתני", אכל לאו כל אדם זוכה לקבל עצות טובות מהתורה פראוי לו בכל עת, כי לא זכה וכו'. על-כן הכל צריכין למרי חסידי שהוא הצדיק האמת, המבאר ומציר לנו

דף קמ"ב

בחינת מלכות, בחינת המושבת והתגלות אלקותו ואדנותו לתחתונים, שזהו עקר בחינת שם אלקים פדיוע. ועל-כן משה רבנו, שהוא עקר כלל התורה חי מאה עשרים שנים כנגד מאה עשרים צרופי אלקים שהם בחינת באורי וצרופי אור התורה. וכן כמה צדיקים קדושים שהמשיכו התורה בעולם חיו כל אחד מאה עשרים שנים, דהיינו הלל הנשיא ורבי יוחנן בן זכאי וכו', הכל כנגד מאה עשרים צרופי אלקים (כמובא בכתבי האר"י ז"ל), כדי שיקראו ויצרפו לנו אותיות התורה לטוב כפ"ל, שזהו עקר נחמתנו כפ"ל. וזהו "נחמו נחמו עמי יאמר אלקיכם" כפ"ל. וזהו "דברו על לב ירושלים", על לב דיקא, כי עקר ציור האור בבחינת לב, שהוא בבחינת בינה לבא, ששם עקר ציור האור שהוא בחינת צירי, כי הלב מרבה לבינה ששם הויה בנקוד צירי פדיוע. וזה בחינת וידעת היום והשבות אל לבבך וכו', שצריכין להמשיך אור הדעת שהוא אור התורה אל הלב, לצירי לטוב, שזהו העקר כפ"ל. וזהו שנסמך לשם, "קול קורא במדבר פנו דרך ה' ישרו בערבה מסלה לאלמינו וכו' ויהי העקב למישור וכו'". כי על-ידי ציור האור לטוב, על-ידי הצדיקי אמת, על-ידי זה נעשים בכל מקום דרכים ישרים לה' יתברך. אפלו במקומות שהיו מדבר שממה ונתשרים כל הדרכים המקלקלים והעקמים והמרפסים וכו', שכלם נמשכים

אור התורה לטוב, בבחינת הנה כרך לקחתי וכו' וכפ"ל. וזה עקר תקנתנו ונחמתנו בכל מיני גליות בכלל ובפרט, כגשמיית וברוחניות בבחינת (בראשית ה) זה ינחמו ממשענו ומעצבון ידיו. 'זה' הוא בחינת הצדיק האמת שנקרא 'זה', בבחינת פי זה כל האדם, פי כל העולם כלו לא נברא אלא בשביל זה, ולצות לזה ושקול זה וכו', כמו שאמרו רבותינו ז"ל. וזה, "נחמו נחמו עמי", נחמה כפולה, פי אנו צריכין נחמות כפולות דיקא בחינת נחמו נחמו, היינו נחמות התורה בחינת זאת נחמתי בעניי וכו', אבל מהתורה אי אפשר לקבל ולגן בעצמו פראוי, פי לא זכה וכו', כי יכול, חס ושלום, לציר אור התורה להפך כפ"ל. על-כן אנו צריכין עוד נחמה על נחמה שהוא פת הצדיקי אמת המבארים ומצירים לנו אור התורה לטובה ולברכה ומשפיעים ומלמדים אותנו לקבל עצות טובות אמתיות מהתורה לחיים ולטוב ולא למות ולרע, חס ושלום, וזה עקר נחמתנו בחינת זה ינחמו ממשעינו וכו' כפ"ל. וזה נחמו נחמו כפ"ל. וזהו "יאמר אלקיכם", אמירה בחשאי. כמו שפרש אדוננו מורנו ורבנו ז"ל לענינו במקום אחר (בסיון בא לקוטי חלק א). זה בחינת אור הפשוט היורד מלמעלה קדם הציור, שהוא בחינת אמורה בחשאי ובסוד, כי קדם ההתגלות והציור הוא בבחינת שתיקה וכו'. 'אלקיכם' זה בחינת ציור האור לטוב, פי אלקים זה

1b (אא)

מאותן המהפכים ארחות ישר ומהפכים האמות עד שנתקלקלו הדרכים הישירים ונעשו מדבר שממה ונמשכו דרכים מקלקלים ונבוכים מאד, אבל עתה על ידי צדיקי אמת המצירים האור לטוב, על ידי זה נתתקנו כל הדרכים לה' יתברך בבחינת קול קורא במדבר פנו דרך ה' וכו', כי כל זה נמשך בבחינת התנוצצות אורו של משיח הנמשך בכל דור, שעל ידי זה עקר קיומנו בגלות פנ"ל. שאז יתקום ונתתי להם לב אחד ודרך אחד ליראה אותי כל הימים במתרה בומינו אמן:

שך לעיל:

וזה בחינת (תהלים כד, י) "אשרי אדם עוז לו בך מסלות בלבבם", כי צריכין עז ותעצומות והתחזקות עצום מאד בזה העולם מספר ימי חיי הכלל לעמוד פנגד כל הדחיות וכו' שהבעל דבר רוצה להדחיו, חס ושלום, בכל עת, רחמנא לצלן, והעקר על ידי הסברות שקר שלו, על ידי שמציר האור להפך, חס ושלום, וכו' ל, שזהו בחינת נחפשה דרכינו ונתקרה וכו', שצריכין בכל עת לחפש ולחקר ולבקש עצה ודרך איד לצאת מהכליו ולהתקרב לה' יתברך. ועל כל פנים שלא יפל יותר, חלילה, על ידי דחיות שלו שמתלבש במצוות ואומר לו, הלא אתה יודע עצם גשמיותך ופגמך הרבים וכו' ומה אתה חותר ומקנה עוד להתקרב?! כי כל זה וכיוצא בזה נמשך

מהקלפה והסמרא אחרא. והעקר בבחינת קלפת בלעם, שרוצה לציר אור התורה להפך מן האמת. ועקר התנברותו על ידי זהמתו הגדולה שממשוך, חס ושלום, שהוא מאות נאוף שנמשך ממנו, שמתפשט לארך ולרחב בתאוה והרהורים אלו בכמה בחינות. ולא די לו בזה, כי אם גם רוצה על ידי זה לציר האור להפך ולהפיל את האדם לגמרי לשאל תחתיות, חס ושלום, כמו שכבר נכשלו ונפלו על ידי רעיונים פאקה הרבה, רחמנא לצלן, על פני צריכין עז והתחזקות עצום נגדו בלי שעור. וזהו אשרי אדם עוז לו בך מסלות בלבבם ראשי תבות צרוף בלעם, כי פנגד קלפת בלעם צריכין עז ותעצומות והתחזקות עצום פנגדו וכו' ל:

הלכות גלי היין

הלכה א

על פי המאמר "יביום הכפורים", ואת הערכים צייתי לכלפקך וכו' (בלקוטי תננין סימן ד), עין שם כל המאמר בלו מראשו לסופו. והכלל, שעקר היראה געשה על ידי הרצון, על ידי שידעים שהכל מתנהג ברצונו יתברך לבר ואין שוב חייב הטבע כלל וכו'. ועקר הרצון נתגלה על ידי שלש רגלים. בבחינת מקרא קנש, שיום טוב קנש קורא ומגלה את הרצון וכו'. אך יש חיות רעות וכו'

יורה דעה

בכחית ו'עמרו זרים ורעו צאנכם וכו'
 גבר אפריכם וכרמיכם ואתם פהני ה'
 תקראו וכו'". ענין שם כל זה היטב היטב:

דף קע"א

א וזה בחינת אסור וין נסד ואסור כלי
 היין של עכו"ם, כי היין הוא
 בחינת גבורות פדוע, שהוא בחינת
 יראה, בבחינת "אל תרא וין כי יתאדם"
 – שאחריותו דם, ודם הוא בחינת גבורות
 שהוא בחינת יראה, וכמו שפתיב:
 "גבורים לשמות וין". ועל-פני היין כלול
 משתי בחינות, כי יש בחינת וין המשמח,
 בחינת וין ישמח לכב וכו'. ויש בחינת וין
 המשבר. ועקר החילוק הוא לפי בחינת
 הכלי המקבל את היין כמו שפירא
 בחוש, בנשמיות, כי יש אחד שהוא יכול
 לשמות וין ואזי היין משמח אותו, אבל
 יש אחד שאינו יכול לשמות ואזי היין
 משברו ומערבב דעתו. וכל זה מחמת
 שאין לו כלי לקבלו. כמו בן ברוחניות
 עקר תקון היין שיהיה בקדשה הוא לפי
 בחינת הכלי המקבלו, כי היין הוא בחינת
 יראה, בחינת גבורות ודינים. ומי שלבו
 שלם עם ה' ואמונתו חזקה ומאמין
 שהכל ברצונו ותברך, אזי הוא בשמחה
 תמיד ואין לו שום דאגה ופחד כלל
 משום דבר שבעולם, בבחינת "אל תירא
 מפחד פתאם וכו'". כי מאחר שהכל רק
 ברצונו ותברך, אם בן אין לו להתירא
 משום דבר, כי מי יוכל לעשות לו דבר
 גדול או דבר קטן כלי יתברך חס
 ושלום, כמו שפתיב: "ה' לי לא אירא

שהם חכמי הטבע שהם מתגברים כנגד
 התגלות הרצון וכו'. והכנעתם על-ידי
 חכמי הדור האמתיים שהם מקשרים כל
 הרצונות לשרש הרצון, שהוא בחינת
 מצח הרצון, בחינת רצון שברצונות,
 שהוא בחינת הסתלקות משה בשבת
 במנחה וכו', אך כנגד זה יש בחינת מצח
 הנחש וכו' שהוא שרש חכמת הטבע
 וכו', אך עקר יניקת מצח הנחש הוא
 מקני הדור שאין בהם שלמות, כי כל
 מה שהאדם מקוין, כל מה שנתוסף וכו'
 לו יום מימי טיוו הוא צריך להוסיף בו
 קדשה ודעת בחינת ו'קרא ה' לאור יום,
 שכל יום ויום שבה אחר כך צריך שיאיר
 ביותר. ועל-ידי זקני הדור שאין בהם
 שלמות מנפילת ימיהם, משם יצק מצח
 הנחש וכו'. ועל-ידי צדקה מקניעין מצח
 הנחש, כי על-ידי צדקה מעליו ומתקנין
 פנים נפילת הימים של זקנים הנ"ל, שאין
 בהם שלמות בבחינת שלח לחמד על פני
 המים כי ברב הימים תמציאנו וכו'. ואזי
 מקניעין מצח הנחש, שרש חכמת הטבע,
 ואזי נכנעין חכמי הטבע ואזי נתגלה
 ונשמע קול הקריאה של יום טוב שקורא
 ומגלה את הרצון. ועל-ידי התגלות הרצון
 נעשה יראה כנ"ל, בבחינת רצון יראוי
 נעשה וכו'. ועל-ידי היראה נעשה חקיקה
 וצינור לקבל את החסד בבחינת ומחלק
 מבין רגליו וכו'. ועל-ידי השפעת החסד
 אזי אין צרכין לעשות שום עובדא ועסק
 בשביל פרנסה, כי מתקנים העולם בחסדו,

וכו". ועל־פֶּן הוא שָׁמַח תְּמִיד. וְאִפְלוּ אִם לִפְעָמִים בָּאִין עָלָיו אֵיזָה יִסּוּרִים, חָס וְשָׁלוֹם, אֶרְפֵּל־פִּירְכּוֹן מֵאַחַר שְׂיֹדֵעַ שֶׁחָבַל בְּרִצּוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ לְבַד, הוּא יִכּוֹל לְשַׁמַּח עֲצָמוֹ תְּמִיד, כִּי פִּנְתָּה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שְׂמֵכִיא עָלָיו אֵיזָה יִסּוּרִין, חָס וְשָׁלוֹם, הוּא בְּוֹדָא יֵרַק לְטוֹבָה, אִם לְהוֹפִירוֹ שְׂשׂוּב, אִם לְמַרְק עֲוֹנוֹתָיו. וְאִם כֵּן כָּל הַיִּסּוּרִין, חָס וְשָׁלוֹם, הֵם טוֹבוֹת גְּדוּלוֹת. וְעַל־פֶּן הוּא יִכּוֹל לְשַׁמַּח אֶת עֲצָמוֹ תְּמִיד, כִּי יוֹדֵעַ שֶׁה' יִתְבָּרַךְ מְלֵא רַחֲמִים וְכוּנְתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּוֹדָא לְטוֹבָה וְלֹא לְעוֹלָם יָרִיב וְכו', וּבְוֹדָא יָשִׁיב ה' וְיִרְחַמְהוּ וְיִיטִיב אַחֲרֵיתוֹ וְהַיִּסּוּרִים יִתְהַפְּכוּ לוֹ לְטוֹבָה גְּדוּלָה לְעוֹלָמִי עַד וְלִנְצַח נְצָחִים. וְעַל־פֶּן הוּא בְּשִׂמְחָה תְּמִיד, אֲבָל מִי שְׂנוֹטָה, חָס וְשָׁלוֹם, מֵאַמוּנָה וְטוֹעָה, חָס וְשָׁלוֹם, בְּכַפּוּרוֹת שֶׁל חֲכָמֵי הַטֵּבַע, וְסוֹבֵר שְׂשִׁישׁ טֹבַע, חָס וְשָׁלוֹם, אֲזִי אֵין לוֹ שׂוֹם חַיִּים כָּלָל, כִּי כָּל יָמָיו פִּעֵם וּמְכַאֲבוֹת וְכָל יָמָיו רָשָׁע הוּא מִתְחַלֵּל וְכו' בְּשָׁלוֹם שׂוֹדֵר יְבוֹאֵנוּ, כִּי מִתְיָרָא פֶּן יְבוֹא עָלָיו שִׁבְרַתָּא פְתָאָם וְכִשְׂבָּא עָלָיו אֵיזָה צָרָה אוֹ יִסּוּרִין אֵין לוֹ לְמִי לְפָנָתָה לְהִנְשֵׁעַ. וְעַל־פֶּן הוּא מְלֵא צַעַר וְיִסּוּרִין וּפְחָדִים וְעֲצוּבוֹת תְּמִיד וְאֵין לוֹ שׂוֹם חַיִּים כָּלָל. וְכַמְבָּאָר כָּל זֶה בְּשִׂיחוֹתָיו הַקְּדוּשִׁים שֶׁל רַבְּנֵנוּ וְ"ל, וּקְצָתָם גִּדְּפָסוּ בְּסִפְרַת הַמַּעֲשִׂיּוֹת, עֵין שָׁם. נִמְצָא, כִּי שְׂשִׁישׁ לוֹ אֲמוּנָה שְׁלֵמָה בְּרִצּוֹן, שְׂיֹדֵעַ שֶׁחָבַל בְּרִצּוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲזִי זוֹכֵה לְשִׂמְחָה גְּדוּלָה עַל־יְדֵי הַיִּרְאָה הַנֶּעֱשֶׂה עַל־יְדֵי

הַרְצוֹן, בְּכַחֲנִית "וְגִילּוֹ בְּרַעְדָּה", כִּי כָּל הַיִּרְאוֹת וְהַפְּחָדִים שְׂשִׁישׁ לוֹ מֵאַיְזָה דְּבָר שְׂבָעוּלָם כָּלֵם נִתְהַפְּכִין לְשִׂמְחָה גְּדוּלָה, כִּי עַל־יְדֵי זֶה הוּא חֲזוֹר לְה' יִתְבָּרַךְ וְיוֹדֵעַ שֶׁהַכֵּל לְטוֹבָה כֵּן"ל. וְכַמְבָּאָר שָׁם בְּמֵאֲמָר הַנֶּ"ל שֶׁזֶה בְּחִינַת שְׂמֻחַת יוֹם טוֹב עַל־יְדֵי הַתְּגַלּוֹת הַרְצוֹן, בְּכַחֲנִית "שְׂמֻחַת צַדִּיק כִּי חוּזָה נִקְסָ, פִּעֵמָיו וְכו'". וְכַמּוֹ שְׂכַתוּב, "וַיֹּאמֶר אָדָם אֵךְ פְּרִי לְצַדִּיק וְכו'", אֲבָל הַרְשָׁע הַנוֹטָה לְחֻקְתָּהּ הַטֵּבַע, חָס וְשָׁלוֹם, הוּא בְּחִינַת "קִצְרַת יָמִים וַיִּשְׁבַּע רַגְזוֹ", כַּמְבָּאָר שָׁם, כִּי הוּא שָׁבַע רַגְזוֹ מִמֶּשׁ, כִּי כָּל יָמָיו פִּעֵם וּמְכַאֲבוֹת, כִּי אֵין לוֹ שׂוֹם חַיִּים וְשִׂמְחָה כָּלָל כֵּן"ל:

ב זֶה בְּחִינַת יוֹן הַמְּשֻׁמַּח וְיוֹן הַמְּשֻׁפָּר, וְהַכֵּל תְּלָוִי בְּשִׁלְמוֹת אֲמוּנָה, דְּהֵינּוּ לְהֵאֲמִין שֶׁהַכֵּל בְּרִצּוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ כֵּן"ל, שְׂאֵז הַיָּם הַזֶּה שֶׁהוּא בְּחִינַת גְּבוּרָה, בְּחִינַת יְרָאָה, הוּא בְּחִינַת יוֹן הַמְּשֻׁמַּח כֵּן"ל, כִּי כְּשִׂישׁ לוֹ אֲמוּנָה שְׁלֵמָה וּמֵאֲמִין שֶׁהַכֵּל בְּרִצּוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲזִי נִתְוַסֵּף לוֹ שְׂמֻחָה גְּדוּלָה עַל־יְדֵי הַיִּרְאָה, כִּי יוֹדֵעַ שְׂפָנְתָה ה' יִתְבָּרַךְ הִיא בְּוֹדָא לְטוֹבָה. וְזֶה בְּחִינַת "יְרֵאָת ה' תּוֹסִיף יָמִים", שֶׁהַיִּרְאָה מוֹסֶפֶת לוֹ חַיִּים וְאַרְיֻכוֹת יָמִים, כִּי הֵא בְּהָא תְּלִיא, הֵינּוּ, כִּי עַל־יְדֵי הַתְּגַלּוֹת הַרְצוֹן שְׂנִמְשֵׁף מִזְקָנִים שְׂבָבְרָה, כַּמְבָּאָר שָׁם, עַל־יְדֵי זֶה נֶעֱשֶׂה יְרָאָה כֵּן"ל. וְכֵן לְהַפְּדֵי הַתְּגַלּוֹת הַרְצוֹן נִמְשָׁךְ עַל־יְדֵי הַיִּרְאָה, כִּי כְּשִׂבָּא עָלָיו יְרָאָה עַל־יְדֵי הַתְּגַלּוֹת הַרְצוֹן, שְׂאֵז יוֹדֵעַ שֶׁהַכֵּל בְּרִצּוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵז יֵשׁ

העניש וזכין לשמחה גדולה, מאחר שיודע שהכל ברצונו יתברך פנ"ל. וזה בחינת יין המשמח, כי יין הוא בחינת יראה וגבורות שזוכין על-ידי זה לשמחה, כשזוכה לאמונה שלמה וכו' פנ"ל, אבל כשזוגע עכו"ם בהיין, אזי חכף נעשה יין נסדף ואסור לישאל, כי יין שנגע בו עכו"ם זה בחינת שהעכו"ם שהם בחינת כפירות ותכמו הטבע שהם נוגעים בהיין, הם ושלום, דהינו בהיראות והפחדים, אזי חכף נפגם היין, שהוא בחינת היראה, כי מטילין פגם על-ידי נגיעתם בו, כי סתם מושבתן לעכו"ם, ואפלו עכשיו שאינם עובדים עבודה זרה ממש, אף-על-פי-כן הם מולאים כפירות של חכמי הטבע, שהם ברוכים אחריהם תמיד, וכל הכפירות הם בבחינת עבודה זרה, כמו שאמר רבנו ז"ל במקום אחר, והם מטילין פגם חס ושלום בהיראה והפחדים שהוא בחינת יין, כי אינם תולין הכל ברצון, רק כטבע חס ושלום, ואזי היין, שהוא בחינת יראה, הוא בחינת יין המשפר, כי זה הוא שכרות ממש שמרמו על כל הצרות והיסורים, כמו שכתוב: "שכרת ולא מינו". כי אז הוא עקר התגבורת הפחד והצער, בבחינת כל ימי רשע הוא מתחולל, כי פשאינו מאמין חס ושלום ברצון, אזי הוא מלא יראה ופחד קשה תמיד וכל ימיו צער ומכאובות, כי אין לו שום חיים כלל, כי כשפא עליו צרות אין לו למי לפנות להישע ואין לו שום נחמה

לו יראה ממנו יתברך בבחינת וירא ויצר, כמו שכתוב שם, ועל-ידי היראה שמתירא ממנו יתברך, על-ידי זה הוא חוזר לה' יתברך ושב בתשובה שלמה, וכל מה שמתקרב יותר לה' יתברך נתגלה לו ביותר התגלות הרצון, שהיו בחינת יראת ה' תוסף ימים, דהינו בחינת יין שפקדושה שהיא בחינת אריכת ימים, שמאררד ימיו בתוספות קדושה בכל פעם, שעל-ידי זה עקר התגלות הרצון כמבאר שם, עין שם. ועל-ידי זה זוכה לשמחה, כי על-ידי התגלות הרצון נעשה שמחה, שהיו בחינת שמחת יום טוב פנ"ל. ומצא, שיראה דקדושה אפלו יראת העניש הוא בחינת שמחה, כי אפלו יראת העניש הוא גם כן טובה מאד, כמבאר בדברי רבנו ז"ל, במקום אחר, כי מאחר שפאמין שהכל ברצונו יתברך ומתירא מה' יתברך שלא יענישהו, חס ושלום, על-ידי מעשיו הרעים זאת היראה טובה מאד, כי על-ידי זה חוזר לה' יתברך. ועל כל פנים איד שהוא על כל פנים היסורין והענישים, חס ושלום, מרקין עוונותיו, וגם אפלו אם אינו זוכה להתגבר לשוב בתשובה שלמה באמת על-ידי היסורים, חס ושלום, על כל פנים יש לו בודאי כמה וכמה הרהורי תשובה על-ידי היראה מהיסורים, חס ושלום, ואיד שהוא על כל פנים מגיע לו בודאי טובות גדולות על-ידי היסורים והיראה חס ושלום, ועל-ידי אפלו על-ידי יראת

לקוטי הלכות

הלכות גלי המן א

יורה דעה

תקנו

174

ושעשוע על הצער והפחדים שלו, כמבאר בדברי רבנו ז"ל, ועל-כן אין המן, שהוא בחינת יראה, משמח אותו כלל, אדרבא, משבר ומערבב דעתו. וזה עקר בחינת שכרות וטרורף הדעת, דהינו בשנתערבב דעתו ותולה בטבע חס ושלו, ועל-כן נפגם המן שהוא בחינת יראה בנגיעת העפוסים, כי נעשה וין נסך שהוא בחינת עבודה זרה, בחינת כפירות, כי סתם מחשבתו לעפוסים, דהינו כפירות של חכמי הטבע ועל-ידי זה נפגם המן שהוא בחינת יראה, ונעשה בבחינת וין המשבר כנ"ל:

לשתות וין בקדושה בבחינת וין המשמח, כי הם ימי שמחה, כי אז הוא התגלות הרצון, שעל-ידי זה עקר התגלות היראה שהוא בחינת וין המשמח כנ"ל:

ה וזה בחינת גלי המן שצריכין לשמור את המן מפלים של עפוסים, כי עקר קדושת המן על-ידי שיתקבל בכלי טוב כנ"ל. ועל-כן עקר שתית המן בקדושה הוא רק בכוס של ברכה. כוס של ברכה דיקא ולא אמרו וין של ברכה, רק נתנו עקר המעלה להפוס וקראו אותו "כוס של ברכה", כי עקר קדושת המן תלוי בקדושת הכוס, ועל-כן קראוהו רבותינו ז"ל כוס של ברכה, כוס דיקא,

ג ועל-כן אמרו רבותינו ז"ל (מנחה סוף) שיורף שלח לעקב וין ישן שדעת זקנים נוחה הימנו. דעת זקנים דיקא, כי אין מי שיוכל לשתות וין בקדושה כי אם זקנים דקדושה, שעל ידם עקר התגלות הרצון כנ"ל, שעל-ידי זה נעשה היראה שהוא בחינת וין המשמח. ואז המן בקדושה כנ"ל:

כי הכל תלוי בהכלי המקבל את המן שהוא בחינת יראה, כי כוס בגימטריא אלקיים פידוע, ואלקיים בגימטריא הטבע פידוע. וזה עקר הקדושה פשידעין שאין שום טבע בעולם כלל, כי הטבע בעצמה הוא מה' ותברך אשר הוא מנהיג לפעמים העולם באיזה טבע בשביל לנסות בני האדם כדי שיהיה בחירה בעולם, וכדי להראות שהטבע פידוע. על-כן הוא מושג הטבע כפה פעמים כאשר כבר ראינו אותותיו ומופתיו הנוראים בכל המים טובים שהם זכר ליציאת מצרים וכו' כנ"ל, אבל באמת גם הטבע בעצמה הוא השגחתו ותברך, כי הכל ממנו ותברך לבר, כי הטבע בגימטריא אלקיים, כי הטבע בעצמו מאת האלקיים היום ומלך עולם. וזה בחינת

ד ועל-כן בשבת ושלוש רגלים שאז הוא עקר התגלות הרצון כמבאר במאמר הנ"ל, שעקר התגלות הוא ביום טוב. והתגלות הרצון של יום טוב נמשך מבחינת מצח הרצון, רעוא דרעוין, עין שם, שזה מתגלה בשבת במנחה וכו', כי יום טוב מקבל משבת, כמבאר במקום אחר מזה. נמצא, שעקר התגלות הרצון הוא בשבת ויום טוב. ועל-כן אז בשבת ויום טוב, אז הוא עקר הזמן שיכולין

יורה דעה

התקרבנות, שנאמר בהם "לרצון וכו'". וזה בחינת פי רצו עבדך את אבניו וכו', כי הם בבחינת התגלות הרצון פנ"ל. ואכן שתיה היא קדש קדשים זה בחינת שרש הרצון, רצון שברצונות, ועל"פן שם אין מי שיוכל לכנס כי אם הכהן הגדול ביום הכפורים, כי הכהן הגדול זוכה לבחינת מצח הרצון, בבחינת "והיה על מצחו לרצון", כמו שמבאר שם, שזהו בחינת רצון שברצונות. ועל"פן בכל השלש רגלים מתייחס לזרואות לפני ה', כמו שכתוב: "שלוש פעמים בשנה וכו' את פני ה'". לפני ה' זה בחינת רצון שהוא בחינת פנים, כמו שמבאר שם. וזה צריכין לרגלים ודקא, שאז הוא התגלות הרצון. ועל"פן צריכין לזרואות אז בבית המקדש, ששם התגלות הרצון פנ"ל:

ז כי בום של ברכה הוא בחינת צדקה שעל ידו עקר התגלות הרצון, כמו שמבאר שם, בבחינת "טוב עין הוא וברך כי נתן מלחמו לדל", שזה נאמר על בום של ברכה, כי באמת בכל מקום שבא בום של ברכה שם צריכין ביותר להיות טוב עין, למן מלחמו לדל, דהינו צדקה, כי בשבת ויום טוב מביאין בום של ברכה בשביל קדוש, להמשיך קדשת שבת ויום טוב על"ידי הכוס וין. ובשבת ויום טוב צריכין לזרבות בצדקה, כי בשבת עקר הארת ושלמות של כל הצדקה בבחינת שמש בשבת צדקה לעניים, כמבאר בדברי רבנו ז"ל במקום אחר (סיון לא לקוטי

בום של ברכה ואז היינו בקדשה בבחינת וין המשמח פנ"ל, שזה תלוי בשהבלי המקבל את היינו הוא בשלמות ועקר שלמות הכלי הוא על"ידי אמונה פנ"ל, כי בום של ברכה בא תמיד במקום שיש התגלות הרצון, דהינו בשבת ויום טוב שאז מקדשין על היינו ומגליין על הכוס וין דקא קדשת שבת ויום טוב שהוא התגלות הרצון פנ"ל, כי עקר קדשת שבת ויום טוב, שהוא התגלות הרצון ממשכין על"ידי הקדוש על היינו ואז מגליין הרצון בבחינת מקרא קדש וזכר לזיאת מצרים, שאומרים בקדוש על הכוס:

ו וזה בחינת בום של ברכת המזון, בחינת "ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלקיך על הארץ הטובה וכו'". נמצא, שעקר ברכת המזון הוא לברך את ה' על ארץ ישראל שנתן לנו, ועקר קדשת ארץ ישראל הוא על"ידי התגלות הרצון, כמבאר בדברי רבנו ז"ל, כמה פעמים. וכמו שאמרו רבותינו ז"ל, שבשביל זה פתח את התורה בבראשית, כי ברצונו נתנה להם וברצונו נטלה מהם ונתנה לנו. נמצא, שעקר קדשת ארץ ישראל על"ידי שנתגלה שהכל ברצונו ויברך. ועל"פן כל העשר קדשות הם בארץ ישראל, כי זה עקר הקדשה, שנתגלה שהכל ברצונו ויברך. ובית המקדש שקדוש ביותר שם התגלות הרצון ביותר ועל"פן מביאין שם כל

לקוטי הלכות

הלכות גלי המן א

יורה דעה תקמו

תקמו
14

חלק א). וביום טוב צריכין בודאי להרבות בצדקה, כי זה עקר שמחת יום טוב, כמבאר בתורה כמה פעמים, בכל מקום שמוזכר שמחת יום טוב, מוזכר שם גרבת לבו לצדקה, כמו שכתוב: "ושמחת לפני ה' אלקיך אתה ובניך וכו' והגר והיתום והאלמנה וכו'", ואמרו רבותינו ז"ל, אם אתה משמח את שלי, אני משמח את שלך, כי באמת עקר שמחת יום טוב על ידי התגלות הרצון, שזה התגלה על ידי הצדקה דוקא כנ"ל. וכמבאר היטב במאמר הנ"ל בבחינת שלח לחקוד על פני המים כי פרב המים התמצאנו. וזה שנסמך לשם במקרא הסמוך, תן חלק לשבעה וגם לשמונה, ודרשו רבותינו ז"ל על ימי הרגלים וכו' הינו כנ"ל, כי עקר קדשת הרגלים, דהינו שמחת יום טוב הוא על ידי הצדקה, בחינת שלח לחקוד וכו' הנ"ל. נמצא, כשמביאין כוס של ברכה בשביל קדוש בשבת ויום טוב להמשיך קדשת ושמחת יום טוב על ידי זה, אזי הוא בחינת טוב עין וכו', כי אז הוא זמן הצדקה ונרבת לב כנ"ל, שעל ידי זה המשכת קדשת יום טוב כנ"ל. וכמו שזוהרין כל ישראל ברגלים, שמרביין בצדקה וישולחין לעניים גרבת לבם הטוב, כי אי אפשר לקבל קדשת ושמחת יום טוב כי אם על ידי הצדקה, שעל ידי זה זוכין שיתגלה הרצון, שזה עקר קדשת ושמחת יום טוב כנ"ל:

ובן בכרפת המזון שאז מביאין כוס של ברכה בפעודה, ומכל פעודה צריכין לתן חלק לעני, כמבאר בפסרים. וזה עקר שלמות של הכוס של ברכה שאין נותנין אותו אלא לטוב עין, בחינת טוב עין הוא יברך כי נתן מלחמו לדל. כי עקר הוא הצדקה, שעל ידי זה התגלה הרצון ואזי הכוס מלא ברפת ה', כי אז הינו בקדשה, כי על ידי הרצון נעשה יראה דקדשה שהוא בחינת שמחה, בחינת יין המשמח כנ"ל. ועל כן צריכין לשמור את הינו מקבלי עכו"ם, כי הינו נפגם על ידי כלי הינו של עכו"ם שהם תועים ונבוכים בהקמת הטבע, שעל ידי זה היראה שלהם פגום וזה עקר היראה רעה רצונה בישא, כי כל מי שזוכה לאמונה שהכל פרצונו יתברך, אזי אפלו יראת הענש טוב, ואדרבא, צריכין דוקא יראת הענש ואי אפשר להתקרב לה' יתברך כי אם על ידי יראת הענש, כמו שכתב רבנו ז"ל וכנ"ל, אבל בשמועה, חס ושלום, בהקמת הטבע כנ"ל, אזי כל היראות שלו הם יראות רעות, שהם דין גמור הקשה בחינת יין המשפר, כי אין לדין הזה שום המתקה, כי אין לו שום נחמה על הצער והיראה והפחד שלו וכו' כנ"ל. ועל כן הינו, שהוא בחינת יראה ונבורות, נפגם כשנכנס בכלי העכו"ם, כי תכף כשנכנס בכליהם שהם פגומים מחמת חכמת הטבע, על כן נעשה הינו בבחינת יין

יורה דעה

המשפר, בבחינת דין קשה ונמור, וכששותפין זה היינו, חס ושלום, הנאסר על-ידי פלי העפונים כאלו עובר עבודה זרה, כי מתגברין בו הפירות של חכמת הטבע ביותר, כי היינו שלהם נמשך משם. שזה עקר טריף וערוב הדעת בשנפנפם האמונה על-ידי חכמת הטבע, חס ושלום, שזהו בחינת יין המשפר כנ"ל. ועליפן כל פרגנותם נקרא בשם "יין תרעלה". ופרש רש"י לשון אטם, שאומם ומטמטם את לבם, כי זה עקר עגשם, מחמת שטעו מאמונה הקדושה והלכו אחר חכמת הטבע, על-יפן ה' יתברך יביא עליהם עגשם הקשה ועגשם הוא בחינת יין תרעלה שאומם את לבם, כי נהפלבב דעתם על-ידי העגש והפחדים ביותר, כי אין להם למו לבנות ואין להם שום נחמה כנ"ל, כמו שנאמר, "ונבט לארץ והנה חשך וכו'". וזה בחינת כי כוס ביד ה' ויין חמר מלא מסך אד שמריה ימצו ישתו כל רשעי ארץ, כי עקר העגש הוא בבחינת יין המשפר, בחינת פוס התרעלה, חס ושלום, כנ"ל, ועקר על-ידי פגם חכמת הטבע, כי כל זמן שידע שהכל מה' יתברך אין שום צער ויסורים בעולם כלל, רק פלו טוב, כמבאר מזה בדברי רבנו ז"ל, בכמה מקומות. ועליפן הקבול שבר של צדיקים שהאמינו בה' תמיד נקרא בשם יין המשפר בענביו מששת ימי בראשית, כי זה עקר הקבול שבר,

כשיתגלה רצונו בעולם ויראו הכל שכל הצרות שסבלנו בגלות היה הכל למוכתנו, ואלו הצדיקים שהאמינו גם בגלות וצער ויסורים שלהם שהכל למוכה ברצונו יתברך ונתקרבו לה' יתברך על-ידי זה, שזהו בחינת יין המשמח, שעל-ידי כל היראות והדינים נתקרבו לה' יתברך וכו' לשמחה, על-ידי זה יזכו לעתיד, מדה כנגד מדה, ליום שכלו טוב, ויזכו ליין המשמר וכו', כי אז יהיה עקר שמחתנו ואז יהיה היין בבחינת יין המשמח, כי אז יתגלה שהכל למוכתנו בחינת פלו טוב פלו אחד, שזהו בחינת יין המשמח כנ"ל בחינת פוסי רינה, כי עקר הקבול שבר לעתיד הוא שזופה להכלל ברצונו יתברך, שזהו בחינת הסתלקות משה ברעוא דרעיון, וזה בחינת יין המשמח, בחינת יין המשמר שנמשך על-ידי התגלות הרצון כנ"ל. וזו שהיה לו אמונה שלמה בעולם היה והאמין שהכל ברצונו יתברך, וזכה לזה לעתיד לבחינת יין המשמח, יין המשמר וכו'. דהינו להכלל ברצונו יתברך בבחינת רעוא דרעיון אשרי הוזכה לזה. ועליפן נקרא יין המשמר בענביו מששת ימי בראשית, כי זה עקר קדשת היין כשאמינים שהכל ברא ה' יתברך בששת ימי בראשית והכל מתנהג ברצונו יתברך, שזה עקר קדשת היין, בחינת יין המשמח, שהוא בחינת יין המשמר וכו' כנ"ל:

לקוטי הלכות

הלכות גלי המן א

יורה דעה

תקין

ח וזה בחינת הנגפה, כי מלכות וון הרשעה עמדה על ישראל להשיפיתם תורתך וכו', כי מלכות וון הם בחינת חכמי הטבע שהם כופרים בכל התורה בלה, כי עקר חקמתם המוטעית של חכמי הטבע נקרא בדברי רבותינו ו"ל "חכמת וון", כמו שאמרו רבותינו ו"ל, 'מהו שילמד אדם את בנו חכמת וונית', שהיא חכמת הטבע. ועל-כן בשעמדה מלכות וון הרשעה על ישראל היתה עת צרה גדולה מאד לישראל, כי זהו בחינת התגברות חכמי הטבע שכופרים ברצון, הם ושלום, כנ"ל. ועל-כן כשזכו בית השמונאי ונצחום, נעשה הנם על-ידי השמן וקבעו לדורות להדליק נר של שמן בחנכה, כי שמן הוא בחינת רצון, כמו שכתוב: "הי רצוי אחיו וטובל בשמן רגלו", וכמו שפרש רש"י על פסוק, "וחבל על מפני שמן". ופרש רש"י, מפני הזקנהו המולך שהיה גיח לדורו בשמן, כי שמן הוא לשון רצון ונחת ריח, כי עקר הרצון הוא על-ידי בחינת מצח הרצון, בחינת וקיה על מצחו לרצון, הנאמר בפסוק הגדול וזה בחינת שמן, בחינת בשמן הטוב על הראש יורד על הנקנן וכן אהרן וכו', כי התגלות הרצון בחינת מצח הרצון זה בחינת וקן דקדושה, כמבאר במאמר הנ"ל, בחינת וקן אהרן, כי אהרן היה כהן גדול שזכה למצח הרצון, שהוא בחינת וקן, בחינת רעוא דרעיון כנ"ל (י מצח הרצון וקן הם בחינת אמת, בחינת רעוא דרעיון, כמבאר

בדברים עין שם), ועל-כן בחנכה שאנו צריכין להכניע חכמת הטבע, חכמת וון, אנו ממשכינן השמן הזה שהוא בחינת משח רבות קדשא, בחינת התגלות הרצון כנ"ל. ועל-ידי זה אנו מדרליקין גרות הנגפה. והדלקת הנר זה בחינת התגלות תיראה שהוא בחינת אש אלה, בבחינת כי ה' אלקיך אש אלה הוא אל גדול ונורא, כי תיראה היא בחינת אש, תינו שעל-ידי הרצון בחינת שמן, על-ידי זה מדרליקין הנר שהוא בחינת יראה, כי תיראה נעשה על-ידי הרצון כנ"ל. ועל-ידי תיראה וזכין לקבל את החסד שהוא כהן, בחינת "ואתם כהני ה' תקראו", כמו שבמבאר שם. וזה בחינת שהיה עקר הנם בבחינת: **ועל-כן מרבין בגדקה בחנכה, כי עקר התגלות הרצון, שהוא בחינת שמן, להכניע חכמת הטבע בחינת מלכות וון הרשעה, הוא על-ידי הגדקה, בחינת שלח לחמד וכו' כנ"ל.** וזה בחינת שמן למנחות ויון לנסכים שנסמכו זה אצל זה בפרשת נסכים, כי עקר קדשת הוון, שהוא בחינת יראה שהיה בבחינת וין המשמח, הוא על-ידי השמן, שהוא בחינת רצון כנ"ל. וזהו בחינת "ויון ישמח לבב אנוש להצחיל פנים משמן", כי על-ידי בחינת להצחיל פנים משמן, שהוא בחינת רצון, שהוא בחינת גשיות פנים כנ"ל, על-ידי זה ויון ישמח וכו', כי על-ידי זה דיקא המון הוא בחינת וון המשמח כנ"ל. ועין בהלכות חנכה שם

יורה דעה

מילת היא מצוה שקבלו ישראל עליהם בשמחה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי על-ידי התגלות הרצון והיראה, על-ידי זה וזכין לשמחה גדולה כנ"ל. ועל-כן נקרא תקון הברית "עו וחדוה" (דברי הימים א. טו. כו), כמובא במקום אחר. עו, זה בחינת יראה ודקדושה, שהוא בחינת שמחה וחדוה כנ"ל:

ועל-כן אף-על-פי שחותכין את הערלה, עדין כל זמן שלא פרע וגלה את העטרה, כאלו לא כל זה בחינת מה שנאמר שם במאמר הנ"ל, שאף-על-פי שזוכין להכניע ולשבר ולכבול חכמת הטבע, אף-על-פ"כ כל זמן שאין התגלות הרצון חזק עדין הם יכולים להתגבר, חס ושלום, וכו'. וזה בחינת הדר תליא ליה וכו', עין שם היטב. וזה בחינת פריעה, שאף-על-פי שחותכין הערלה שהוא והמת הנחש החוזה על הברית, בחינת חכמת הטבע על הדעת, אף-על-פ"כ כל זמן שאין מגליו העטרה דקדושה שהוא בחינת תקון הברית, בחינת התגלות הרצון כנ"ל עדין יש להם אחיזה, חס ושלום, ויכולין להתגבר עדין, אף-על-פי שכבר הכניע אותם וחתכו הערלה לגמרי כנ"ל. ועל-כן צריכין להתגבר אחר כך לפרע ולגלות העטרה, דהינו לגלות הרצון, שיתגלה הרצון בתקף וחזק גדול, שידעו הכל שהעולם מתנהג רק ברצונו

מבאר עוד הפעם ענין זה שרב התורה הנ"ל מופות במצות הנפה, עין שם. ועין בכונת הנפה בפרי עין חיים, שבשמונת ימי הנפה ממשכין הארת שלש עשרה תקוני דיקנא, שהוא בחינת זקן הנ"ל, עין שם:

ט וזה בחינת מצות מילה, פי ערלה דחפאי על ברית זה בחינת ענין דמכסין על עינין שהם בחינת דעות ורות של חכמי הטבע שחופין על השכל וימערבין ואומטין את השכל והלב בדעות ורות שלהם, ועל-כן צריכין לחתוך הערלה החוזה על הברית כדי להכניע והמת הנחש, בחינת "וימנחת נחשת על רגליו", על רגליו דיקא, שעקר אחיזתו על-ידי פגם הברית, חס ושלום, שהוא בחינת רגליו, וכשחותכין את הערלה או נתגלה העטרה, שהוא בחינת אמונה, בחינת התגלות הרצון, שהוא בחינת זקן דקדושה, פי עקר בחינת זקן דקדושה, הוא על-ידי תקון הברית בבחינת והדרת פני זקן, כי כרים אין לו זקן, כמובא במקום אחר, פי עקר שלמות האמונה הוא על-ידי תקון הברית, כמבאר במקום אחר. ואז על-ידי התגלות הרצון געשה יראה דקדושה שתלוייה גם כן בתקון הברית, כמובא במקום אחר בבחינת "בראשית" - ברית אש, ורא בשת. ועל-כן נאמר ביוסף הצדיק ששמר את הברית: "את האלקים אני ירא", ועל-כן

הלכות עבודת אלילים

הלכה א

על כל העברות שבתורה ועבר ואל יתרג חוץ מעבודת אלילים וגלוי עריות ושפיכות דמים. ובפרהסיא, בפני עשרה מישראל, חייב להתרג ולא לעבר אם העב"ם מוכן להעבירו על דת, ואפלו אערקתא דמסאני, וכן בשעת הגזרה וכו', עין בשלחן ערוך:

א על-פי המאמר "תקעו ג", המדבר מתוכחה לקוטי חלק ב', המובא לעיל בהלכות מאכלי עב"ם הלכה ב'. עין שם מה שאמר רבנו ז"ל, שעקר התפלה הוא רחמים ותחנונים, ועקר הרחמים תלוי בדעת וכו'. ולפעמים כשהסטרא אחרא יונקת מן הרחמנות, אזי נפגם הרחמנות והדעת ונעשה אכזריות ואזי מתגבר תאנת נאוף, חס ושלוש, ואזי התפלה בבחינת דין, ואזי צריכין בעל פה גדול שיחפלה התפלה בבחינת דין כמו פינתם בעת שהיה מעשה זמרי, כמו שכתוב: "ונעמד פינתם ויפלה וכו'". ועל-ידי התפלה של הבעל פה, שהוא בבחינת דין, על-ידי זה הסטרא אחרא מקיאה כל מה שדלעה מן התפלה, פי זאת התפלה היא עומדת לו בצוארו, בבית הבלעיה שלו וכו', עין שם

יתברר לבר, ואז הוא עקר הכנעתם. וזה בחינת התגלות העטרה על-ידי הפרעה כנ"ל:

י וזה בחינת כוס של יין שמביאין במילה, כי אז על-ידי התגלות הרצון והיראה אז תינו בבחינת יין המשמח כנ"ל. פי מ"ל בגימטריא שבעים, וי"ו בגימטריא שבעים. וזה בחינת רצון שנמשך על-ידי זמן שבקדשה. ועקר זקנה ושיבה היא בחינת שבעים שנה, שהם בחינת שבעים פנים לתורה כנגד שבעים אמות, שהם בחינת חכמי הטובע, ועל-כן על-ידי מילה בחינת תקון הברית, על-ידי זה זוכין לבחינת זמן, בחינת רצון כנ"ל, ואז תינו בקדשה, כי עקר תקון תינו בקדשה על-ידי שמירת הברית, שעל-ידי זה נתגלה הרצון כנ"ל. ועל-כן אמרו רבותינו ז"ל, הרואה סומה בקלקולה, נזיר עצמו מן הדין, ועל-כן אחר המילה שהוא תקון הברית בחינת התגלות הרצון, בחינת זמן דקדשה אז מביאין כוס יין, כי אז תינו בקדשה בבחינת יין המשמח כנ"ל:

הלכות פלי תינו הלכה ב
בהלכות יין נסך הלכה ג.
והלכה ג בהלכות יין נסך הלכה ד, אות יא:

כל זה היטב. ועל־ידי זה זוכין לבחינות המבארים שם עד שזוכין לבחינת הקול קול יעקב שהוא מכניע עקב עשו, בבחינת וידו אוחזת בעקב עשו וכו', ענין שם ודוק:

ב וזה ענין מסירת נפש על קדוש השם, שאסור למסור נפשו להרגה מפניו על כל העברות שבתורה, חוץ משלשה הנ"ל, כי כל התורה פלה היא בבחינת רחמים וחיים, כמו שכתוב: "כי הוא חידך וארך ימים", וכמו שכתוב, "עין חיים היא למחזיקים בה וכו'". ועקר התורה נתנה בשביל לזכות לחיים ולהעביר סמרא דמותא, לחנן חטא אדם הראשון שאכל מעין הדעת, שעל־ידי זה הביא מיתה לעולם, כי התורה היא בבחינת חיים הנ"ל ועל־כן כל התורה פלה נדחית בשביל החיים, כי התורה נתנה לחיים ולא למות, כמו שכתוב: "וחי בהם", ולא שומות בהם. כי עקר התורה נתנה בשביל החיים ולהעביר ולהכניע סמרא דמותא הנ"ל. וזה בבחינת תפלה, בבחינת רחמים, שהוא בבחינת דעת, כי עקר הרחמים תלוי בדעת הנ"ל, כי התפלה היא בבחינת מסירת נפש, כמו שכתוב: "אלך ה' נפשי אשא", כי צריכין להתפלל במסירת נפש, כמוכא בספרים. וכן כל המצוות צריכין לעשות במסירת נפש, והמסירת נפש של כל מצוה ומצוה זה בבחינת תפלה, שהוא בבחינת דבקות, בבחינת מסירת נפש, בבחינת אלך ה' נפשי

אשא כנ"ל, אבל התפלה שהיא בבחינת מסירת נפש וכן מסירת נפש של כל מצוה ומצוה צריך להיות בבחינת והחיות רצוא ושוב שהוא בבחינת רחמים ודעת, בבחינת חיים וחסד כדי להשאיר בחיים ולא למות, חס ושלום, שהוא בבחינת דין, כי 'רצוא' - דא נוריאל. 'ושוב' - דא מטטרון שר הפנים. נוריאל זה בבחינת דין, בבחינת נור דלוק (והר בראשית כג). מטטרון ש"ר הפנים ראשי תבות 'משה' זה בבחינת רחמים ודעת, כמוכא בדברי רבנו ז"ל במקום אחר, סימן י"ג. נמצא, שעקר הרחמים הוא בשהוא בבחינת רצוא ושוב, דהינו שחזור מדבקותו וממסירת נפשו לה' אל הגוף, שזה בבחינת ושוב, שהוא בבחינת רחמים הנ"ל, כי הרחמים והדעת הוא בבחינת חיים, כמו שכתוב: "חיים וחסד וכו'". וכמו שכתוב, "החכמה תחיה וכו'", כי עקר הרחמים הוא בשנמשך הרחמנות לתוך בבחינת הדיון להמתיק כל הדינים והו עקר בבחינת הרחמים והדעת. וזה בבחינת חיים, דהינו חבור הנשמה והגוף, כי הנשמה הוא הדעת והרחמים, והגוף הוא בבחינת דין ובסילות, וכשמתחבר הנשמה עם הגוף, שזה בבחינת חיים, או הנשמה מתחיה את הגוף, דהינו שהנשמה שהיא הדעת והרחמים, היא ממתקת את הגוף שהוא בבחינת דין, ואז יש חיות להגוף גם כן על־ידי הרחמים, שהיא הנשמה שמתחברת בו, שהיא ממתקת את הגוף

לקוטי הלכות

הלכות עבודת אלילים א

יורה דעה תקכא

גם כן ומהפכת אותו לרחמים וזה עקר החיים כנ"ל, אבל כשהנשמה מסתלקת, חס ושלום, אזי נשארו הגוף בבחינת דין, שהוא בחינת מיתה. וזהו בחינת מה שנאמר בזהר הנ"ל, רצוא דא נוריא, הינו דין. ושוב דא מט"מ, הינו רחמים כנ"ל, כי כשהוא בבחינת רצוא, שמוסר נפשו לה', אזי הוא בחינת דין, כי כשהנפש עולה לה', אזי נשארו הגוף בבחינת דין ומיתה כנ"ל, אבל כשהוא בבחינת ושוב, זהו בחינת רחמים, כי כשהזרת הנשמה אל הגוף אזי נמשך רחמים וחסים להמתיק הדין שהוא סמךא דגופא. וזהו עקר הרחמים כשהנמשך הרחמים להמתיק הדין כנ"ל. ועל-כן אנו צריכין שיהיה כל עבודתנו ומסירת נפשנו לה', בבחינת "והחיות רצוא ושוב", דהינו להעלות הנפש לה', להמשיך משם רחמים וחסים. ואחר כך לחזור אל הגוף, כדי להחיות הגוף ולהמתיקו כנ"ל, כי זה עקר הרחמים והחסים, להמשיך החיים מקודר החיים אל העולמות התחתונים שהם בחינת גוף, כי ה' יתברך רוצה בעבודתנו, כמו שכתוב: "ואבית תהלה מוגשי עפר מקרוצי חמור וכו'". ואינו חפץ בכטיל העולם, חס ושלום, וכשהתפלה והמסירת נפש של כל המצוות הוא בבחינה זו, בבחינת רצוא ושוב זה בחינת התפלה, בבחינת רחמים ודעת שהוא בחינת חיים וכנ"ל. ועל-כן אנו מצווין על כל עברות שבתורה יעבר ואל יתרג, כי

התורה נרחבת מפני החיים, כמו שכתוב: "וחי בהם", ולא שימות בהם, כי עקר התורה נתנה בשביל החיים, כדי שעל-ידי התורה והמצוות יהיה נמשך חיים ודעת לתוך הגוף, שהוא בחינת דין להמתיק כל הדינים וכו' כנ"ל, אבל על שלש עברות שהם, גלוי עריות ועבודה זרה ושפיכות דמים הוא צריך להרג ולא לעבר, כי כל אלו השלש עברות הם בחינת תאוות נאוף, פגם התפלה. וכמוכא בתקונים שאלו השלש עברות הם בחינת כבוד, מרה, טחול והם כלם כלולים בתאוות נאוף, כמו שמבאר אותם שם בתקונים בפרש', עין שם, וכן מבאר בכמה מקומות:

כי עבודה זרה ונאוף הם בחינה אחת, בבחינת וסוד אחר אל תגל. ומאן דגלי עריין, הכי איהו מתגלי בין אגון עריין דאגון אלהים אחרים, וכמו שאמר רבנו ז"ל, סימן לו. וכן שפיכות דמים הוא גם כן בחינת פגם נאוף, כי מי שפוגם בברית, הוא כשופך דמים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: כל המוציא זרע לבטלה, הוא כשופך דמים. וכן מי שאינו עוסק בפריה ורביה שהוא גם כן בחינת פגם הברית, הוא גם כן שופך דמים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל. נמצא, שפגם הברית הוא בחינת שלש עברות הנ"ל שהם בחינת כבוד, מרה, טחול, שהם בחינת קטרוגין דשלש תפלות, שהם בחינת מוח, לב, ראיה, פמוכא בתקונים, כי שלש

16

תפלות הם בחינת שלשה מחין, שלשה מיני רחמנות. ושלש עברות הנ"ל הם בחינת פגם נאוף שהוא בחינת פגם השלשה מחין, פגם השלשה מיני רחמנות, שהוא פגם השלש תפלות כנ"ל. ועל-כן כנגד אלו השלש עברות, חס ושלום, צריכין למסור נפשו ממש, למות על קדוש השם, כי כשיש תאוה נאוף, חס ושלום, ואזי התפלה בבחינת דין וכו', אזי צריכין בעל פה שיתפלל תפלה בבחינת דין, והתפלה הזאת עומדת לו בצוארו וכו' כנ"ל. וזה בחינת מסירת נפש למיתה ממש בשביל שלש עברות הנ"ל, כי בשמתגברין אלו השלש עברות, חס ושלום, שהם בחינת פגם נאוף כנ"ל, אזי צריכין להתפלל דיקא תפלה בבחינת דין וצריכין לזה בעל פה גדול כנ"ל. וזה בחינת מסירת נפש למיתה ממש, שזה בחינת תפלה, בבחינת דין, שזה בחינת רצוא לבד בלי ושוב, כי בשמוסר נפשו ממש למיתה בחינת רצוא לבד, אזי הוא בחינת דין, כי כשתנשמה עולה למעלה, נשאר הגוף מת בבחינת דין ואזי הסטרא אחרא רוצה לבלע אותו הגוף מת, כי אחיותו הוא רק בבחינת מיתה פנידוע, אבל זה הגוף מת, של זה הקדוש שמוסר נפשו על קדוש ה', הוא עומד לו להסטרא אחרא בצוארו, בבית הבליעה שלו, עד שהוא מוכרח לתן הקאות, להקיא כל התקדשות שבלע בבחינת חיל בלע ונקאנו, כמבאר שם במאמר הנ"ל

לעגן תפלה בבחינת דין של הפעל פה, כמו כן ממש זה הקדוש שמוסר נפשו על קדוש השם בשביל שלש עברות הנ"ל, גופו הנפטר בקדשה, הוא עומד לו בצוארו, בבית הבליעה שלו, עד שמוכרח להקיא כל מה שבלע, כי מסירת נפש למיתה ממש על קדוש ה' הוא בחינת תפלה, בבחינת דין, בבחינת רצוא לבד כנ"ל. ועל-ידי זה בעצמו שמוסר נפשו על קדוש ה' הוא בחינת בעל פה, בחינת גברי כח עשי דברו וכו', ועל-כן על-ידי מסירת נפשו של זה הקדוש, שהוא בחינת תפלה, בבחינת דין של הפעל פה, בחינת על-ידי זה הוא מוציא כל התקדשות שבלעה הסטרא אחרא. וזה שמוכא בכתבי האר"י, ו"ל, שעקר עליית ניצוצי התקדשה הוא על-ידי עשרה הרוגי מלכות, כי על-ידי המסירת נפש על קדוש ה' של העשרה הרוגי מלכות, שהוא בחינת תפלה בבחינת דין, על-ידי זה גופם הקדוש שנשארו בבחינת דין אחר הסתלקות הנפש על קדוש השם, עמדה להסטרא אחרא בצוארה, בבית הבליעה שלה, עד שהיא מוכרחת להקיא כל הניצוצות שבלעה מן התקדשה. ועד היום ככל עת שאנו מוכידין פה העשרה הרוגי מלכות אנו מוציין התקדשה מהסטרא אחרא והבל על-ידי בחינת הנ"ל. וזה בחינת מה שכתוב בזהר שהגוף של העשרה הרוגי מלכה נמסר להסטרא אחרא, למלכי האמות, והנשמה עלתה

לקוטי הלכות

הלכות עבודת אלילים א

יורה דעה תכבז

למעלה, כמו שכתוב בפרשת ויקרא בסוד הקרבן, פלא סליק לאתריה, עין שם. והדבר תמוה, לכאורה, איד שדך שגופם הקדושים של הצדיקים נזראים פאלו יהיה נמסר להסמרא אחרא, חס ושלום, אך על פי הנ"ל מבאר היטב על נכון שהגופים שלהם נמסר להסמרא אחרא, הינו שהגופים שלהם נמסרו בכונה להסמרא אחרא שתבלע אותם, בבחינת "והשדך לפני פרעה יהי לתנין", הנאמר שם בדברי רבנו ז"ל, כי על ידי זה שגמסרו גופיהם להסמרא אחרא לבלעם, על ידי זה עמדו להסמרא אחרא בצוארו, בבית הקליעה שלו. ועל ידי זה היא מקיאה כל הקדשות שבלעה כנ"ל, עין שם היטב במאמר הנ"ל. והנה בחינה של כל הקדושים כנ"ל. ועל כן דקא על שלש עברות אלו צריכין למות על קדוש השם, כי הם בחינת תאות נאוף. וכשיש תאות נאוף, או צריכין תפלה בבחינת דין של הפעל כח, שהוא בחינת מסירת נפש למיתה ממש על קדוש השם כנ"ל:

ג וכן פשהעבו"ם מכון להעבירו על דת והוא בפרהסיא, או בשעת הגזרה, אזי ירג ואל יעבר, אפלו אערקתא דמסאנא, כי פשהעבו"ם מכון להעבירו על דת, אזי הוא שעת מלחמה וצריכין ללחם עמהם לנצחם. ועקר המלחמה הוא על ידי בחינת תפלה, בבחינת דין, שעל ידי זה מוציאין מהם כל הקדשות שבלעו ומכניעין אותם. ועל כן צריכין

למסר נפשו על קדוש ה' להרג, שהוא בחינת תפלה, בבחינת דין כנ"ל. ועל ידי זה מכניעין אותם כנ"ל, כי עקר חייתם והתגבורתם הוא פשיינקים מן הקדשה שבלעו, אבל פשמוציאין מהם הקדשה שבלעו, אזי נכנעים, כי באמת אין להם שום ממשלה עלינו להעביר אותנו על דת, חס ושלום, כי אפלו עכשיו בגלות, שנתן להם ה' ויתברך ממשלה עלינו ומסר אותנו תחת ממשלתם אין להם שליטה עלינו כי אם בגופנו, אבל לא בגשמותינו, חס ושלום, כי יניקת הסמרא אחרא והעבו"ם הוא רק מבחינת דין, שהוא סמרא דגופא. ועל כן אין להם ממשלה כי אם על הגופים לכד ולא על הגשמות, שהם בחינת רחמים וחסים, כי משם אין להם יניקה כלל. ועל כן אין להם שום כח מצד עקר ממשלתם למשל עלינו, חס ושלום, בדבר הנוגע כנגד דת תורתנו הקדושה שהוא סמרא דגשמתא, כי עקר חיית ומזון הנשמה הוא מצוות התורה הקדושה, כי בבחינת הנשמה שהוא בחינת התורה, בחינת דעת, בחינת רחמים שם אין להם שום יניקה, כי עקר יניקתם בבחינת דין, שהוא סמרא דגופא כנ"ל, כי זה כלל, שאין להם שום כח להתגבר על הקדשה, חס ושלום, כי אם פשיינקים משם, חס ושלום, ומאחר שאין להם יניקה מבחינת רחמים, בחינת דעת, בחינת התורה, בחינת הנשמה, על כן אין להם שום כח להתגבר כנגד

הַדָּת, לְכַמּוֹל, חֵם וְשָׁלוֹם, שׁוֹם דָּבָר
 מֵהַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, וְזֶה שֶׁאָמְרוּ הַנְּגִיָּה
 מִיִּשְׂרָאֵל וְעוֹרְרָה לְבִבְכֻדְנָאצָּר: מִלְּפָא
 נְבוּכַדְנֶאצָּר. וְאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, אִם
 מִלְּפָא וְכו', אֲלָא לְמַסִּים וְאַרְנוּגִיּוֹת אֲנִתְּ
 מְלִךְ עֲלֵינוּ, אָבֵל כְּנַגְדַּי הַתּוֹרָה אִתְּהָ
 נְבוּכַדְנֶאצָּר – אֲנִתְּ וְכַלְפָּא שׁוֹיִן, כִּי בְּאֵמַת
 אִין לוֹ שׁוֹם מְמוֹשְׁלָה, רַק בְּהַגּוֹפִים לְתַן
 לְהֵם מִסּוּ וְכוּצָא. אָבֵל בְּדַת תּוֹרְתֵנוּ הוּא
 וְכַלְפָּא שׁוֹיִן, כִּי אִין לוֹ שׁוֹם מְמוֹשְׁלָה
 עֲלֵינוּ בְּזַה פְּנ"ל. וְכַמוּ שֶׁכְּתוּב, "אֲנִי פִי
 מְלִךְ שָׁמֹר, וְעַל דְּבַרְתָּ שְׁבוּעַת אֱלֹקִים",
 וְכַמוּ שֶׁפִּרְשׁ רַש"י שָׁם, עֵינֵי שָׁם. וְעַל-כֵּן
 בְּשִׁתְּעֻבּוֹתֵם מֵתַנְּבָרִים עֲלֵינוּ, חֵם וְשָׁלוֹם,
 וְרוּצִים לְהַעֲבִירֵנוּ עַל דָּת, חֵם וְשָׁלוֹם, זֶה
 סִימָן שֶׁהַתְּנַבְּרָה הַסְּטָרָא אֲחֵרָא וְיִנְקָה
 מִבְּחִינַת הַרְחָמִים וְהַדַּעַת שֶׁהוּא בְּחִינַת
 הַתּוֹרָה סְטָרָא דִּנְשִׁמְתָא, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי זֶה
 הַתְּנַבְּרוּ עֲלֵינוּ בְּדַת תּוֹרְתֵנוּ וְרוּצִים
 לְהַעֲבִירֵנוּ עַל דָּת, חֵם וְשָׁלוֹם, כִּי בְּלֹא זֶה,
 הָיִנוּ אִם לֹא הָיָה לְהֵם יִנְקָה מִבְּחִינַת
 הַרְחָמִים וְכו', לֹא הָיוּ מֵתַנְּבָרִים עַל זֶה
 לְהַעֲבִיר עַל דָּת, כִּי עֵקֶר הַתְּנַבְּרוֹת עַל
 הַקְדוּשָׁה הוּא רַק כְּשִׁישׁ לְהֵם יִנְקָה מִשָּׁם
 פְּנ"ל. נִמְצָא, בְּשִׁתְּעֻבּוֹתֵם רוּצִים לְהַעֲבִיר
 יִשְׂרָאֵל עַל דָּת, חֵם וְשָׁלוֹם, אִין יֵשׁ לְהֵם
 יִנְקָה מִן הַרְחָמִנוֹת, וְכִשְׁשִׁישׁ לְהֵם יִנְקָה מִן
 הַרְחָמִנוֹת, אִין צְרִיכִין לְהַתְּפַלֵּל תְּפִלָּה
 בְּבִחִינַת דִּין, כְּמִבְּאָר שָׁם בְּמֵאמֶר הַנ"ל.
 וְעַל-כֵּן צְרִיכִין לְהַרְגֵּ וְלֹא לְעַבֵּר, שֶׁהוּוּ
 בְּחִינַת תְּפִלָּה בְּבִחִינַת דִּין פְּנ"ל, שֶׁעַל-יְדֵי

זֶה מוֹצִיאִין מֵהֶם כָּל הַקְדוּשׁוֹת וְהַיְחִיּוּצוֹת
 שֶׁבְּלַעַן, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי זֶה הַתְּנַבְּרוּ עֲלֵינוּ
 עַד שֶׁרָצוּ לְהַעֲבִירֵנוּ עַל דָּת פְּנ"ל, וְעַל-יְדֵי
 מִסִּירַת נֶפֶשׁ לְמִיתָה מְמוֹשׁ שֶׁהִיא בְּחִינַת
 תְּפִלָּה בְּבִחִינַת דִּין, עַל-יְדֵי זֶה מוֹצִיאִין
 מֵהֶם כָּל הַחַיּוֹת וְהַקְדוּשָׁה שֶׁבְּלַעַן פְּנ"ל.
 כִּי מִנִּיָּה וְכוּיָה אָבֵא לִיזִיל בִּיהַ נְרָגָא, כְּמוּ
 שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, אֲצֵל בְּלַעַם הוּא
 תְּפִס אֲמִנוֹתָם, כִּי אִין כַּח לְיִשְׂרָאֵל אֲלָא
 בְּפָה וְכו'. עַל-כֵּן תְּפִסוּ אֲמִנוֹתוֹ וְהָרְגוּ
 אוֹתוֹ בְּחֵרֶב, כִּי יִשְׂרָאֵל אִין לְהֵם כַּח אֲלָא
 בְּפָה, דִּהֵינוּ תְּפִלָּה שֶׁהוּא בְּחִינַת רַחֲמִים
 וְתַחֲנוּגִים, וְעַפּוּ"ם עֵקֶר בְּהֵם עַל-יְדֵי חֵרֶב
 שֶׁהוּא בְּחִינַת דִּין, וְכַלְעָם הָיָה לוֹ יִנְקָה
 מִן הַדַּעַת, כְּמוּבָא, וְהָיָה רוּצָה לֶקַח מִן
 הַרְחָמִים בְּחִינַת תְּפִלָּה וְעַל-יְדֵי זֶה הָיָה
 רוּצָה לְהַתְּנַבֵּר עַל יִשְׂרָאֵל בְּתַאֲוֹת נְאוּפָה,
 חֵם וְשָׁלוֹם, כְּמוּ שֶׁכְּתוּב: "הֵן הִנֵּה הָיוּ
 לְבַנֵּי יִשְׂרָאֵל בְּדַבְּרֵם בְּלַעַם וְכו'", כִּי עֵקֶר
 הַתְּנַבְּרוֹת תַּאֲוֹה זֶה הוּא עַל-יְדֵי שֶׁהֵם
 יוֹנְקִים מִן הַרְחָמִנוֹת, חֵם וְשָׁלוֹם, פְּנ"ל.
 וְעַל-כֵּן בָּאוּ יִשְׂרָאֵל עֲלֵיו עַל-יְדֵי בְּחִינַת
 דִּין, כִּי הִכְנַעַת בְּלַעַם דִּהֵינוּ תַּאֲוֹת נְאוּפָה,
 חֵם וְשָׁלוֹם, הָיָה עַל-יְדֵי פִינְחָם שֶׁהַתְּפַלֵּל
 תְּפִלָּה בְּבִחִינַת דִּין פְּנ"ל. וְעַל-כֵּן גַּם
 בְּנִשְׁמִיּוֹת הָרַג פִּינְחָם אֵת בְּלַעַם בְּחֵרֶב,
 כְּמוּ שֶׁכְּתוּב: "וְאֵת בְּלַעַם בֶּן בְּעוֹר הָרְגוּ
 בְּחֵרֶב". וְאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, שֶׁפִּינְחָם
 הָרְגוּ, כִּי פִינְחָם הִכְנִיעַ אוֹתוֹ תַּחֲלָה
 עַל-יְדֵי הַתְּפִלָּה בְּבִחִינַת דִּין שֶׁהַתְּפַלֵּל,
 בְּחִינַת וַעֲמֹד פִּינְחָם וַיְפַלֵּל, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה

לקוטי הַלְכוֹת

הלכות עבודת אלילים א

יְרֵה דַעַה תַּקְהָה

הוֹצִיא כָּל הַקְּדוּשָׁה מֵהַסְּטָרָא אַחְרָא, שְׁזָהוּ בְּחֵינֵי הַבְּנֵי עֲתִידָהּ, וְאִזְי נִבְנֵע בְּלַעַם בְּשֵׁרְשׁוֹ. וְאַחַר כֵּךְ הַבְּנֵי עֲתִידוּ אוֹתוֹ לְגַמְרֵי גַם לְמִפְתָּה וְהָרְגוּ בְּחֵרֵב מְמוּשׁ, שֶׁהוּא בְּחֵינֵי דִין, כִּי עֵקֶר הַבְּנֵי עֲתִידֵי זֶה כְּפִ"ל. כִּי עֵקֶר הַתְּנַבְּרוֹתָיו עֲלֵינוּ, חֵם וְשָׁלוֹם, הוּא כְּשֶׁהֵם יוֹנְקִים מִן הַרְחָמִים שֶׁהוּא סְטָרָא דִּילָן כְּפִ"ל. עֲלֵי־דֵי זֶה אֲנִי צְרִיכִים לְבֹא עֲלֵיהֶם, עֲלֵי־דֵי בְּחֵינֵי דִין שֶׁהוּא סְטָרָא דִּידְהוּ, הֵינִי עֲלֵי־דֵי תַּפְלָה בְּבְחֵינֵי דִין שֶׁהוּא בְּחֵינֵי תְּרַב פִּיפּוּת, שְׁעֲלֵי־דֵי זֶה מוֹצִיאֵן כָּל הַקְּדוּשׁוֹת מִקְּהָם וּמְכַנְיַעִים אוֹתָם כְּפִ"ל. וְזֶה בְּחֵינֵי "רוֹמְמוֹת אֵל בְּגוֹיִם וְתְּרַב פִּיפּוּת בְּיַדִּים לַעֲשׂוֹת נִקְמָה בְּגוֹיִם וְכוּ", כִּי עֲלֵי־דֵי תַּפְלָה בְּבְחֵינֵי דִין שָׁל הַפַּעַל בַּח, שֶׁהוּא בְּחֵינֵי תְּרַב פִּיפּוּת עֲלֵי־דֵי זֶה מְכַנְיַעִין אוֹתָם וְעוֹשִׂין בְּהֵם נִקְמָה, כִּי מוֹצִיאֵן כָּל הַקְּדוּשָׁה מִקְּהָם כְּפִ"ל. וְעֲלֵי־פִן בְּכָל עַת שֶׁהֵם מֵתְנַבְּרִים וְרוֹצִים לְהַעֲבִיר עַל דַּת, חֵם וְשָׁלוֹם, שְׁזָהוּ עֲלֵי־דֵי שֶׁהֵם יוֹנְקִים מִן הַרְחָמִים כְּפִ"ל, עֲלֵי־פִן צְרִיכִים לְהֵרַג וְלֹא לְעַבֵּר, שְׁזָהוּ בְּחֵינֵי תַּפְלָה, בְּבְחֵינֵי דִין, וְעֲלֵי־דֵי זֶה מְכַנְיַעִין אוֹתָם כְּפִ"ל:

ד וְזָהוּ שְׁדַקְדָּקוֹ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל וְאָמְרוּ: 'בְּשַׁעַת הַגְּזֵרָה אֶפְלוּ אַעֲרַקְתָּא דְּמַסְאֲנִי, יֵהָרַג וְאֵל יַעֲבֹר'. וְתַפְסוּ לְדַגְמָא עֲרַקְתָּא דְּמַסְאֲנִי דִּיקָא, כִּי זֶה עֵקֶר בְּחֵינֵי מְסִירַת נַפְשׁ בְּשֶׁבִיל לְתַקֵּן בְּחֵינֵי עֲרַקְתָּא דְּמַסְאֲנִי, הֵינִי בְּחֵינֵי רְגִילוֹן, הֵינִי לְהַבְּנֵי עֵקֶב עֲשׂוֹ בְּבְחֵינֵי יוֹדוּ אוֹחֲזֵת בְּעַקֵּב

עֲשׂוֹ, שְׁזָהוּ נַעֲשֶׂה עֲלֵי־דֵי מְסִירַת נַפְשׁ לְהֵרַגָה מְמוּשׁ עַל קְדוּשָׁה ה', שֶׁהוּא בְּחֵינֵי תַּפְלָה, בְּבְחֵינֵי דִין, אֲשֶׁר עֲלֵי־דֵי זֶה וּזְכוּן לְבְּחֵינֵי תַּפְלָה הַקּוֹל הַזֶּה, בְּחֵינֵי תַּפְלָה הַקּוֹל עֵקֶב שֶׁהוּא מְכַנְיַע עֵקֶב עֲשׂוֹ כְּפִ"ל, כִּי עֵקֶר אֲחִיזַת עֵקֶב עֲשׂוֹ שֶׁהוּא זְהֻמַּת הַנְּחִישׁ הוּא עֲלֵי־דֵי מוֹזְנָא דִּינּוּפָא, כְּמַבְאָר שָׁם, הֵינִי עֲלֵי־דֵי בְּחֵינֵי פְּנֵם אֲכִילַת אֲדָם הַרְאִשׁוֹן מֵעַן הַדַּעַת שְׁמוּשָׁם וְיִקְחַת עֵקֶב עֲשׂוֹ, בְּחֵינֵי (בְּרַאשִׁית ג, טו) "וְאִתָּה תִּשְׁפָּנוּ עֵקֶב" כְּמַבְאָר. וְעֲלֵי־דֵי פְּנֵם עַץ הַדַּעַת נַעֲשֶׂה בְּחֵינֵי פְּתוּנֹת עוֹר, וְאִיתָא בְּתַקְוִינִים תַּקְוִן גַּח, עַיִן שָׁם בְּתַקְוִינִים תַּמְצָא מְבַאָר כָּל זֶה, דְּאֲנִין עֲרִיזֵי תַּלְת קְלִיפִין עֲלֵיהוּ אֲתָמֵר, "נַעֲשֶׂה ה' אֱלֹקִים לְאָדָם וְלֹאֲשֹׁתוֹ פְּתוּנֹת עוֹר וְכוּ". וּבְגִין דָּא תַּקְוִינֵי תַּלְת צְלוֹתִין לְאֵעֲבֹרָא תַּלְת קְלִיפִין וְכוּ, דְּעֲלֵיהוּ אֲתָמֵר, "מַה יָּפוּ פְּעֻמָּד בְּנֵעֲלִים וְכוּ". וְעַל אֱלִין שְׁלֵשׁ קְלִיפִין אֲתָמֵר, "שָׁל נִעְלִיד מַעַל רְגִלִיד וְכוּ". וְכֵד אֲתַפְּשֻׁמַּת מְהֵם, אִזִּי אֲתָמֵר, "מַה יָּפוּ פְּעֻמָּד בְּנֵעֲלִים", שֶׁהֵם שְׁלֵשׁ רְגִלִים וְכוּ, עַיִן שָׁם. הֵינִי בְּשֵׁישׁ וְיִקְחָה לְהַשְׁלֵשׁ קְלִפּוֹת שֶׁהֵם בְּחֵינֵי שְׁלֵשׁ עֲבֵרוֹת הַזֵּה שְׁבִלִים בְּתַאֲוֹת נְאוּף, אִזִּי הוּא בְּחֵינֵי שְׁלֵשׁ נִעְלִיד וְכוּ, כִּי עֵקֶר וְיִקְחָתָם הוּא עֲלֵי־דֵי פְּנֵם עַץ הַדַּעַת, שְׁעֲלֵי־דֵי זֶה גְּרַם לָהֶם וְיִקְחָה מִן הַדַּעַת וְתַרְחֻמְנוֹת, שְׁעֲלֵי־דֵי זֶה מֵתְנַבְּרִים שְׁלֵשׁ קְלִפּוֹת הַזֵּה שֶׁהֵם בְּחֵינֵי תַּאֲוֹת נְאוּף כְּפִ"ל שֶׁהוּא בְּחֵינֵי פְּנֵם תַּפְלָה כְּפִ"ל.

ואזי הוא בחינת של געליך, הינו פגם פתנות העור שנגעשה על ידי חמא העגל, אבל בשמתפשטת מהם, ואזי נתתקנין ונודקכין פתנות עור, אזי הוא בחינת מה יפו פעמך בנגלים, שהוא בחינת שלש רגלים, שהם פגגד שלש תפלות, שהם בחינת אברהם, יצחק, יעקב, בחינת שלש רגלים. ועל כן אנו צריכים להיות גדלים מן העפויים, אפלו בלבישת המנגלים, כי מנגלים שלקהם הוא מבחינת פגם פתנות עור, אשר על זה נאמר "של געליך וכו'". ומנגלים שלנו, של הקדשה, הוא בבחינת תקון והודקכות פתנות עור, בבחינת "מה יפו פעמך בנגלים". ועל כן יש אצלנו כמה דינים בלבישת המנגלים, כי אנו צריכין ללבש המנגלים על פני התורה הקדושה, כדי לתקן ולזכר בחינת פתנות עור:

וזה בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל: בתפילין פד מנגלים, כי עקר תקון המנגלים שהם בחינת רגליו, בחינת עקב, הוא על ידי המושבת המחין, דהינו בשם המחין בשלמות ואז נמשך הארת המחין גם להרגליו או נתתקנין הרגליו ואזי עולין גם הרגליו מהקלפה ואזי נכנע עקב עשו על ידי שנתתקנין העקבים והרגליו דקדשה על ידי הארת המחין שנמשך עליהם, כי זה ידוע שעקר התקון הוא על ידי המושבת המחין. וזה בחינת תפילין פד מנגלים, כי אנו צריכין ללבש המנגלים בבחינת תפילין מחין לתקן

ולהעלות הרגליו על ידי בחינת המחין פנ"ל. וכשנמשכין המחין להרגליו להעלותו ולחנקנו, אזי נכנע עקב עשו פנ"ל. וכל זה נעשה על ידי התפלה בבחינת דין, שהוא בחינת מסירת נפש על קדוש ה', שעל ידי זה המחין בשלמות וזוכין לבחינת קול ה"ל בחינת יעקב, שעל ידי זה נכנע עקב עשו פנ"ל, כי נעשה מעקב יעקב, על ידי שמאירין המחין שהם בחינת יו"ד להעקב ואזי נעשה מעקב יעקב שעל ידי עקר הכנעת עקב עשו, בבחינת ורדו אוהות בעקב עשו פנ"ל. וכמו שכתוב בתקונים, וכל דא בגין דפרח יו"ד מן יעקב, שהוא בחינת ותקע פה ירד יעקב וכו', עין שם בתקונים, הינו פד פרח יו"ד מן יעקב, חס ושלום, ונשאר יעקב, אזי נפגם, חס ושלום, העקבים דקדשה בחינת ותקע פה ירד יעקב ואזי יש יניקה, חס ושלום, לעקב עשו, אבל כשחזרת היו"ד של יעקב, הינו שנמשכין המחין, שהם בחינת יו"ד, להרגליו ומאירין להם ומעלין אותם מהקלפות, אזי נעשה מעקב יעקב. ואזי נכנע עקב עשו בבחינת ורדו אוהות בעקב עשו פנ"ל. וכל זה נעשה על ידי מסירת נפש על קדוש ה' וכו' פנ"ל. ועל כן דקדקו רבותינו ז"ל ואמרו, אפלו אשרקתא דמסאני, יהרג ואל יעבר בשעת השקד, אשרקתא דמסאני דיקא, כי עקר בחינת מסירת נפש על קדוש ה' הוא בשביל לתקן ולזכר בחינת ערקתא

לקוטי הלכות

הלכות עבודת אלילים א

יורה דעה תקכו

דמסאני בחינת פתגות עור להכניע עקב
 עשו על-ידי בחינת יעקב, שנעשה על-ידי
 מסירת נפש ממש כנ"ל. וזהו בחינת
 קדוש ה' בפני עשרה מישראל, כדי לתקן
 ולהחזיר הי"ד של יעקב שפרחה על-ידי
 חטא אדם הראשון, כמו שכתוב שם
 בתקונים. ועל-ידי מסירת נפש על קדוש
 ה' נתמקנין הפחין וחזרת הי"ד כנ"ל.
 ועל-כן עקר קדוש ה' הוא בפני עשרה
 מישראל כנ"ל. וכן עקר שלמות התפלה
 הוא בעשרה. ואז אומרים קדושה כל זה
 כדי לתקן יו"ד הנ"ל, הינו הי"ד של יעקב
 וכו' כנ"ל:

ה ועל-כן נקרא מסירת נפש "קדוש
 ה'", כי אין השם מלא עד
 שימחה זכר עמלק. ועל-ידי מסירת נפש
 ממש שהוא בחינת תפלה, בבחינת דין,
 נכנע ונמחה בחינת עמלק שהוא מאות
 נאוף, כמו שמבאר שם. ועל-כן הוא
 קדוש ה', כי נתגדל ונתקדש שמו ויתברך
 על-ידי מחית עמלק שנעשה על-ידי
 בחינת מסירת נפש כנ"ל, כי עקר קדוש
 ה' הוא בשמחה זכר עמלק כנ"ל:

שך לעיל:

ו על כל העברות שבתורה יעבר ואל
 יתרג, כי הדבקות והמסירת נפש
 לה' צריך להיות בבחינת רצוא ושוב,
 בבחינת חיים ורחמים, כי ה' יתברך
 רוצה בשוב העולם וכו' וזה בחינת פגם
 נדב ואביהוא שיצאו חוץ להגבול,
 שמסרו נפשם לה' יותר מהראוי בבחינת

רצוא לבר, כמו שכתוב: "בקרבתם לפני
 ה' וימתו", כי פאמת מסרו נפשם על
 קדוש ה', כמו שכתוב: "בקרבי אקדש",
 אבל אף-על-פי-כן פגמו בזה בעצמו, כי
 אסור למסר נפשו למיתה ממש אפלו על
 קדוש ה' שלא בשעת הצורך וכפי
 המבאר בשלחן ערוך כנ"ל. וזהו בעצמו
 הפגם שאמרו רבותינו ז"ל, ובגין דלא
 אתנסיבו, כי לא עסקו בשוב העולם.
 וזהו גם כן בחינת פגם הברית כמובא.
 ועל-כן נקשלו גם כן בזה שמסרו נפשם
 על קדוש ה' שלא בשעת הצורך, שזהו
 בחינת תפלה, בבחינת דין. ועל-כן היה
 התקון על-ידי פינחס, כי פינחס זכה
 לנשמת נדב ואביהוא בעת שקנא על
 מעשה זמרי כמובא, כי פינחס התפלל
 תפלה בבחינת דין בעת הצורך שהוא
 בחינת התפלה, בבחינת דין של הבעל
 ב"ח שהוא תקון הברית. ובזה תקן פגם
 נדב ואביהוא שהתפללו תפלה בבחינת
 דין שלא בעת הצורך, דהינו שמסרו
 נפשם ממש בחנם שלא בעת הצורך,
 שזה בחינת תפלה בבחינת דין כנ"ל.
 ופגמו בברית על-ידי שלא היו נשואים.
 ועל-כן זכה אז פינחס לנשמתם, כי הוא
 תקן הפגם שלהם כנ"ל:

ו ועל-כן אומרים קדושה אחר ברפת
 אמתה גבור' שחזתמין ביה
 מחיה המתים, כי בכל תפלה אנו
 ממשכיין הפח של התפלה בבחינת דין
 של הבעל ב"ח, שזהו בחינת ברפת אמתה

דף ע"ב

גבור, בחינת התפלה, בבחינת דין של הפעל פח, ועל-כן מוזכרין בה גבורות גשמים שהם בחינת מימי הדעת שנתגלגלן על-ידי התפלה בבחינת דין של הפעל פח, בחינת "ומלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים", שזהו בחינת רעמים ענני דשפכי מים וכו' ועל-כן אז אחר ברכת אתה גבור אומרים קדשה ביו"ד, כי על-ידי התפלה, בבחינת דין, נמחה וזכר עמלק, שעל-ידי זה נתקדש ה' כנ"ל, שזהו בחינת מסירת נפש על קדוש ה' כנ"ל, כי כל התקששות הם בבחינת מסירת נפש על קדוש ה', וכמוכא, שכל עת שאומרים קדשה צריכין למסר נפשו על קדוש השם, ועל-כן אין אומרים קדשה בפחות מיו"ד, כי עקר מסירת נפש על קדוש ה' הוא ביו"ד, כמו שכתוב:

"ונקדשתי בתוך בני ישראל", שמשם למדו, שקדוש ה' בעשירה. וגם מזה הפסוק בעצמו למדו שאין אומרים קדשה בפחות מעשירה, כי הם בחינת אחת כנ"ל ועל-כן נסמכה הקדשה לברכת אתה גבור, שאז מעוררין הפח של התפלה בבחינת דין של הפעל פח שהוא בחינת גבורות, בחינת אתה גבור, ועל-כן מוזכרין שם תחית המתים, כי על-ידי התפלה הנ"ל זוכין לתפן הדעת שהוא בחינת חיים כנ"ל ולהכניע סטרא דמותא כנ"ל. ועל-כן זוכין על-ידי התפלה הנ"ל להשיר שיתער לעתיד אחר התחיה בעת

אליל של עכו"ם נאסר מיד ושל ישראל אינה אסורה עד שתעבר. ולענין בפול הוא להפקד, כי עבודת אלילים של ישראל חמורה לענין בפול, כי עבודת אלילים של עכו"ם יש לה בפול ושל ישראל אין לה בפול עולמית. על כל העברות שבתורה יעבר ואל יהרג חוץ מעבודה זרה וגלוי עריות ושפיכות דמים. ואם העכו"ם כמזון להעבירו על דת וכו' ובשעת הגזרה וכו' אפלו אערקתא דמסאני, יהרג ואל יעבר:

א כי איתא בדברי רבנו ז"ל, בלקוטי תנינא סימן עח במאמר המתחיל בענין הנהגת הפשיטות וכו'. ומבאר שם שבעת שמכרחין להתפטר מן התורה, אז האנשים הפשוטים שאינם יכולין ללמד וכו', בלם מקבלים חיות על-ידי איש פשוט הגדול מן התורה הנעלמת, שהוא בחינת מתנת חנם, שהוא בחינת קיום העולם קדם מתן תורה. שאז היתה התורה נעלמת בדרך ארץ בכל הדברים שבועולם, כי הכל נברא בעשירה מאמרות. ובהם נעלמין כלל כל התורה שכלולה בעשירת הדברות, כי העשירת הדברות נעלמין בעשירה מאמרות שבהם נברא העולם, שהם נעלמין בכל הדברים

לקוטי הלכות

הלכות עבודת אילים ב

יורה דעה תקכט

תקכט

ב כי ה' יתברך ברא את העולם בגוף
ונפש, חמור וצורה. וכוננו הנה
להכניע הגוף לגבי הנפש, כי זה עקר
עבודתנו וקמו שפערמיות האדם צריך כל
אדם להתגבר, להכניע ולכבול הגוף לגבי
הנפש, שכל פעלת הגוף יהיה רק בשביל
הנפש לעשות רצון יוצרנו יתברך, שנה
תשוקת הנפש, כמו בן בכלליית העולם
ישראל עם קדוש הם בחינת הנפש
והנשמה של כל העולם, וכל אמין
דעלמא וכל הברואים שבעולם, בלם הם
בחינת גוף כנגד ישראל, וכלם צריכין
להיות נכנעים ובטלים לגבי הנפש
והנשמה, שהם ישראל, ולעשות רצונם,
כי אין להם שום קיום וחיות בלא ישראל
כמו שאין חיות להגוף בלא הנשמה, כי
עקר התכלית של כל הבריאה בלא בכלל
ובפרט הוא, שיתבטל החמור והגוף לגבי
הנשמה, להפשיט כל דבר מנשמותו
וחמירותו להפך מחמור לצורה, מגוף
לנפש, כדי שיעלה ויפלא ויתדבק בשרשו,
וישוב למקור חצובו שבקדשה, מקום
אשר היה שם אהלו בתחלה קדם
שנברא. וזה עקר עבודת האדם בעולם
הזה, וזה כלל כל התורה והמצוות, כי ה'
יתברך שער בדתו שעל ידי מצוות אלו
נוכל להפיר אותו יתברך, ועל-יכן כל
המצוות והעבודות צריכין להיות במולוא
ועבדא דקא, כי צריכין דוקא לעשות
המצוה בפעל בעבדא דקא, כי קד שער
ה' יתברך, שעל ידי עשיית אלו המצוות

שבעולם. נמצא, שכל דבר שבעולם יש
תורה בהעלם ובעת בפולח של תורה
שמוכרחין לפעמים, אז מחיין עצמן
מהתורה הנעלמת וכו' כנ"ל:

ועל-יכן על כל העברות שבתורה יעבר
ואל יהרג, וזה בחינת (קניחא עז)
'במולח של תורה וזה קיימח', כמו
שאמרו רבותינו ו"ל, מוטב שיתחלל שבת
אחד ואל יתחלל שבתות הרבה, כי כל
העולם בלו לא נברא כי אם בשביל
ישראל, כמו שאמרו רבותינו ו"ל,
בראשית ברא אלקים וכו', בשביל ישראל
שנקראו "ראשית". וכל העשרה מאמרות
שבהם נברא העולם, הכל היה בשביל
ישראל כדי שיקבלו ישראל את התורה
שהיא כלולה בעשרת הדברות, כמו
שאמרו רבותינו ו"ל על ה' דהששי בלם
תלויים ועומדין עד יום הששי בסיון
שקבלו ישראל את התורה. נמצא,
שישראל הם החיות והנשמה של כל
העולמות בלם, כי קדשא בריך הוא
ואורייתא וישראל בלא חד, כי ישראל הם
בעצמן התורה בחינת עשרת הדברות,
בחינת עשרה מאמרות הפולין
בבראשית, שהוא בחינת ישראל שנקראו
"ראשית". וכל הבריאה היתה בשביל
ישראל, שהם הנשמה של כל העולם כדי
שיפירו ישראל אותו יתברך על ידי כל
הדברים שבעולם ויתדבקו בו יתברך
לעולם, כמו שכתב בזהר הקדוש בגין
דישתמודעין ליה:

במעשה דוקא, על-ידי זה דוקא אנו יכולין להתרפק בו ותרפד, דהינו לבטל גשמיית גופנו, שהוא בחינת עשייה וכן לבטל גשמיית כל העולם, שהכל מודפד על-ידי עשית מצוותינו. ויודפד החמר עד שיתפד החמר של כל העולם פלו לצורה בכלל ובפרט, כדי שיעלו ויכללו כל הדברים בשרשן כנ"ל, דהינו לדעת ולהכיר אותו ותרפד, שזהו תכלית של כל הבריאה פלה בגין דישתמודעין ליה. ועל-כן אמונה הוא יסוד כל התורה פלה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, בא חבוק ויהעמידן על אחת, "וצדיק באמונתו יחיה", כי זה עקר התכלית של כל הבריאה לזכות לאמונה, להאמין שה' יתברך ברא הכל בעשרה מאמרות והוא יתברך מתיזה את כלם, שעל-ידי זה שמאמינים שכל החיות הוא רק מזה' יתברך לבד, על-ידי זה מעלין ומרימין כל הדברים לה' יתברך:

ג ועל-כן אין שום דבר עומד בפני פקוח נפש מישראל, חוץ משלשה הנ"ל, כי כל נפש מישראל הוא בחינת כלליות התורה, כי כל נפש מישראל כלולה מרמ"ח איברים ושם"ה גידים שהם בחינת כלל כל התורה פלה, רמ"ח מצוות עשה ושם"ה מצוות לא תעשה. וכל זמן שמתקיים יותר נפש מישראל בעולם הזה, מתגבר ביותר הגשמה על הגוף, הצורה על החמר, כי ישרא הם בחינת נפש וצורה כנגד כל

העולם כנ"ל. ועל-כן בודאי נדחין כל המצוות בפני פקוח נפש מישראל, כי כל מצוה ומצוה הוא רק פרט אחד, שכפי אותה המצוה הפרטית נכלל איזה חלק ובחינה מהעולם בשרשה, אבל נפש מישראל הוא כלליות שבולל כל התורה פלה, והוא בעצמו בחינת נפש של כל העולם פלו, אך כל זה הוא רק פשט שאר האמונה בשלמות, שאין מתגברין שעבוד עבודה זרה, חס ושלום, כי כל זמן שגשאר האמונה בשלמות, אף-על-פי שמכרח לעבר איזה מצוה, חס ושלום, מפני פקוח נפש, עדין הוא מקשר בה' יתברך על-ידי האמונה לבד ויכול להחיות את עצמו בחינת התורה הנעלמת הנ"ל שהוא בחינת קיום העולם קדם מתן תורה, שזהו בחינת בפוליה של תורה זהו קיימה כנ"ל. ואזי כל זמן שהאמונה בשלמות דוחה נפש מישראל שאר כל המצוות מפני פקוח נפש, כי נפש מישראל הוא בעצמו בחינת נפש כנגד כל העולם ויש לו כח להרים ולהגביה את כל העולם לה' יתברך על-ידי אמונתו לבד, על-ידי שמאמין שה' יתברך ברא הכל בעשרה מאמרות שבוה געלם כל התורה פלה, שזה בחינת קיום העולם בעת בפוליה של תורה וכו' כנ"ל:

ד אבל כשרוצין שיעבד עבודה זרה, חס ושלום, ולהעבירו על אמונתו, חס ושלום, או בודאי צריך שיהרג ואל יעבר. כי תקף בפשטוים, חס ושלום,

לקוטי הַלְכוֹת

הלכות עבודת אֱלֹהִים ב

יְרֵה דַעָה תְקַלָּא

בְּאִמּוּנָה שׁוֹב אֵין לוֹ שׁוֹם חַיִּית כֻּלָּל וְנִעְקָר מִשְׁרָשׁוֹ לְגַמְרֵי וּמַחְרִיב כֹּל הָעוֹלָם כִּלּוֹ וְכֹל אֲשֶׁר בָּהּ הַתְּלוּיִים בְּלִם בּוֹ, כִּי בְּלִם צְרִיכִים לְקַבֵּל חַיִּית מִמּוֹנוֹ וְלִהְתַּעַלּוֹת לְשָׁרְשָׁם עַל יְדוֹ, שְׂמִישׁ לוֹ כַּח לְהַגְבִּיחַ בְּלִם עַל-יְדֵי אִמּוּנָתוֹ בּוֹ יִתְבַּרְךָ, שְׂפָרָא בְּלִם בַּעֲשָׂרָה מֵאֲמֹרֹת וְכוּ' כִּנ"ל.

וּכְשֶׁפּוֹנֵם בְּאִמּוּנָה, חֵם וְשָׁלוֹם, נִעְקָר לְגַמְרֵי מוֹה' יִתְבַּרְךָ, מִשְׁרָשׁ חַיִּיתוֹ, מִכַּחֲסִית נֶפֶשׁ, וּבּוֹדֵא אֵין צְרִיכִין אוֹתוֹ עוֹד בְּעוֹלָם כֻּלָּל, כִּי לֹא דֵי שְׂאִינוֹ יִכּוֹל עוֹד לְקַנֵּם אֶת הָעוֹלָם, אֲדַרְבָּא, הוּא מַחְרִיב לְגַמְרֵי אֶת הָעוֹלָם מֵאַחַר שְׂפּוֹנֵם בְּאִמּוּנָה, חֵם וְשָׁלוֹם, שְׁנֵה עֵקֶר הַחַיִּית וְהַנֶּפֶשׁ וְהַנְּשִׁמָּה וְהַקִּיּוּם שֶׁל כֹּל הָעוֹלָם כִּלּוֹ, כִּמּוֹ שְׂקֵתוֹב: "וְכֹל מַעֲשֵׂהוּ בְּאִמּוּנָה" וּכְנֻזְרָ לְעִיל:

ה וְעַל-כֵּן בְּשִׁבּוֹל גְּלוּי עֲרִיזוֹת גַּם בֵּן יִהְיֶה וְאֵל יַעֲבֹר, כִּי גוֹף וּנְפֶשׁ שֶׁחֵם בְּחַיִּית יִשְׂרָאֵל וְעַפּוּ"ם כִּנ"ל, שְׁנֵה בְּחַיִּית כֻּלָּל כֹּל הַבְּרִיאָה עִם קִדְמַת הַבְּרִיאָה, זֶה בְּחַיִּית אִישׁ וְאִשָּׁה, כִּי אִישׁ וְאִשָּׁה הֵם בְּחַיִּית גּוֹף וְנֶפֶשׁ, חֵמֵר וְצוּרָה כִּמּוֹכָא. וְעַל-כֵּן שְׂמִירַת הַבְּרִית הוּא יִסּוֹד כֹּל הַתּוֹרָה כְּלָה, כִּי זֶה עֵקֶר כֻּלָּל כֹּל הַתּוֹרָה לְהַכְנִיעַ הַחֵמֵר לְגַבֵּי הַצּוּרָה, הַגּוֹף לְגַבֵּי הַנֶּפֶשׁ כִּנ"ל. וְעַל-כֵּן פְּנֵם הַבְּרִית הוּא פְּנֵם הָאִמּוּנָה, כִּמּוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְנֵי ז"ל, כִּמּוֹה פְּעֻמִּים, כִּמּוֹ שְׂקֵתוֹב בְּזֵהר הַקְּדוּשׁ עַל פְּנֵם הַבְּרִית (תְּרַמֵּי י"ט, ד): "אֵל תַּפְנוּ אֶל הָאֱלֹהִים", כִּי בְּשְׂפּוֹנָה, חֵם

וְשָׁלוֹם, לְאִשָּׁה אַחֲרַת הַרִי הוּא מִשְׁיֻד מִמֶּשׁ חַיִּית כֹּל הַנֶּפֶשׁוֹת וְעוֹקְרוֹ מִשְׁרָשׁוֹ וּמַכְנִיעוֹ לְגַבֵּי הַחֵמֵר וּמַתְנַבֵּר, חֵם וְשָׁלוֹם, הַגּוֹף עַל הַנֶּפֶשׁ, הַחֵמֵר עַל הַצּוּרָה, שֶׁהוּא חֵרְבֵן כֹּל הָעוֹלָמוֹת בְּשֶׁנֶּעֱקָר הַגּוֹף וְהַחֵמֵר מִן שְׂרָשׁ הַנֶּפֶשׁוֹת. כִּי טַפַּת הַזּוּיָן נִמְשַׁכַּת מִמְּקוֹר הַחַיִּים וְצְרִיכִין שְׂמִישׁוֹד רַק בְּקִדְשָׁה וּבְמַהֲרָה בְּמִינוֹ עַל-פִּי מִצְוַת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּשִׁבּוֹל קִיּוּם הָעוֹלָם כִּדִּי שְׂיִתְרַבּוּ יִשְׂרָאֵל בְּעוֹלָם, כִּי כֹל מוֹה שְׂמִישׁ יִשְׂרָאֵל יוֹתֵר בְּעוֹלָם, מַתְנַבֵּל אֶלְקוּתוֹ יִתְבַּרְךָ יוֹתֵר בְּעוֹלָם, וּמַתְנַבֵּר הַנֶּפֶשׁ עַל הַגּוֹף יוֹתֵר כִּנ"ל, כִּי יִשְׂרָאֵל הֵם בְּחַיִּית נֶפֶשׁ כִּנ"ל וְנִכְלָל הָעוֹלָם וּמֵלֵא בְּשְׂרָשׁוֹ, יוֹתֵר כִּנ"ל, אֲבָל לְהַפְדֵּי, חֵם וְשָׁלוֹם, בְּשְׂפּוֹנָה אֶל הָאִסּוּר, חֵם וְשָׁלוֹם, הוּא לְהַפְדֵּי מִמֶּשׁ, חֵם וְשָׁלוֹם, בְּאֵלּוֹ עוֹקְרַת חַיִּית הַנֶּפֶשׁוֹת, חַיִּית כֹּל הָעוֹלָם מִשְׁרָשׁוֹ וּמַנְבִּיר הַגּוֹף עַל הַנֶּפֶשׁ וְכוּ', שְׁנֵהוּ חֵרְבֵן הָעוֹלָם, חֵם וְשָׁלוֹם, וְהוּא פּוֹנֵם בְּאִמּוּנָה מִמֶּשׁ, שֶׁהוּא מְקוֹר הַחַיִּים, כִּי אִי אֶפְשָׁר שְׂיִדְוִיחַ לוֹ אִמּוּנָה בְּשִׁלְמוֹת בְּשְׂפּוֹנֵם בְּבְרִית, חֵם וְשָׁלוֹם, כִּי אִמּוּנָה תְלוּיָה בְּשְׂמִירַת הַבְּרִית, כִּמּוֹכָא בְּמִקּוֹם אַחַר לְקוּטֵי חֵלֶק א, סִימָן לֹא. וְעַל-כֵּן אִיתָא בְּתַקּוּנִים שְׂמִיּוֹר וּמִמּוֹרַת הֵם פְּסָל וּמִסְכָּה, כִּי הֵם עֲבוּדָה זָרָה מִמֶּשׁ שְׂמִיּוֹד חַיִּית אֶלְקוּת, כִּיכּוֹל, וְעוֹקְרוֹ מִשְׁרָשׁוֹ וּמַכְנִיסוֹ בְּתוֹךְ גּוֹף וְחֵמֵר פְּנֵם וּמְקַלְקֵל כְּוֹה, שְׂעַל-יְדֵי זֶה מַתְנַבֵּר הַחֵמֵר עַל הַצּוּרָה וְכוּ', שְׁנֵהוּ חֵרְבֵן הָעוֹלָם, חֵם וְשָׁלוֹם, כִּנ"ל. וְזֶה

10

הוצאת ספרי

נִקְרָא עֲלָיו, דְּהִינוּ שֵׁשׁ לוֹ אֲמוּנָה בַּה' יִתְבָּרַךְ, עֲדֵן הוּא מְכַרֵּעַ אֶת כָּל הָעוֹלָם לַה' יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי קִשְׁרוֹ הַחֲזָק שֶׁהוּא מְקַשֵּׁר עֲדֵן בַּה' יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי אֲמוּנָתוֹ הַחֲזָקָה בַּה' יִתְבָּרַךְ שֶׁמֵּאֲמִין שֶׁה' יִתְבָּרַךְ בְּרָא הַכֹּל בְּעִשְׂרֵה מֵאֲמֹרוֹת, שֶׁבְּזֶה נֶעְלַם כָּל הַתּוֹרָה בְּלֵה, שֶׁהוּא חַיִּית כָּל הָעוֹלָם וּמֵלֵאוּ, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה מַעֲלִין וּמַגְבִּיְהִין כָּל הָעוֹלָם וּמֵלֵאוּ לַה' יִתְבָּרַךְ בְּנִל, אֲבָל יֵשׁ שָׁהִם כְּרוּכִים כָּל כָּד אַחַר תְּאוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה עַד שֶׁנִּפְּלוּ כָּל כָּד אֶל גְּשָׁמִיּוֹת הָעִשְׂיָה, עַד שֶׁהִכְּנוּ כָּל כָּד הַקְּעָרָה עַל-פִּיהָ וְהַגְּבִירוֹ כָּל כָּד הַחֲמֹר עַל הַצּוֹרֵה, עַד שֶׁנִּבְּזְכוּ כָּל כָּד, עַד שֶׁעָשׂוּ לָהֶם אֱלִילִים וְעַבְדָּה זָרָה מַעֲשֵׂה וְחֲמֹר גְּשָׁמִי מַעֲשֵׂה דֵי אָדָם וְהֵם עוֹקְרִים אוֹתוֹ הַדְּבָר מִזְרַשׁ חַיִּיתוֹ וְעוֹשִׂין מִמֶּנּוּ עַבְדָּה זָרָה, שֶׁהִיא קִיא צוֹאָה בְּלִי מְקוֹם, פְּסֻלַת וְעִבְרִית גְּשָׁמִיּוֹת הָעִשְׂיָה, כִּי מֵאַחַר שֶׁעוֹשִׂין מִזֶּה עַבְדָּה זָרָה וְכוֹפְרִין בַּה' יִתְבָּרַךְ נִסְתַּלַּק מִשָּׁם כָּל שְׂרֵשׁ הַחַיִּית דִּקְדוּשָׁה שֶׁהִיא בּוֹ, וְאִזּוֹ נִשְׁאַר הַדְּבָר בְּפֻסְלַת גְּמוּר, קִיא צוֹאָה מִמֶּשׁ, כְּמוֹבֵא בְּכַתְּבִים, שֶׁעַבְדָּה זָרָה הוּא בְּחִינַת עִשְׂיָה וְכוּ', אֲבָל הַשְּׂתַלְשֻׁלוֹת טְעוּתָם וְסִבְלוֹתָם נִמְשָׁךְ וְנִשְׁתַּלְשַׁל מִזֶּה בְּעִצְמוֹ, מִחֲמַת שֶׁבְּאֲמַת נֶעְלַם כָּל כָּד דְּבַר חַיִּית אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ הַמְּחִיָּה אֶת הַכֹּל, וּמִחֲמַת זֶה נִמְשָׁךְ וְנִשְׁתַּלְשַׁל לָהֶם הַטְּעוּת וְעוֹשִׂין מִדְּבָרִים גְּשָׁמִיִּים, עַבְדָּה זָרָה מִחֲמַת שָׁהִם רוֹצִים לְהַגְּבִיר רַק הַחֲמֹר עַל הַצּוֹרֵה

בְּחִינַת עַבְדָּה זָרָה מִמֶּשׁ, כִּי זֶה עֲקָר פְּנִים עַבְדָּה זָרָה, כִּי עֲקָר הַטְּעוּת שֶׁל כָּל אוֹתוֹן שֶׁהִיוּ עוֹבְדִין עַבְדָּה זָרָה נִמְשָׁךְ מִחֲמַת שָׁהִם כְּרוּכִים בְּיוֹתֵר אַחַר תְּאוֹת עוֹלָם הַזֶּה, וְהֵם מַגְבִּירִין כָּל כָּד פֶּעַם הַחֲמֹר עַל הַצּוֹרֵה, הַגּוֹף עַל הַנַּפֶּשׁ, הַגְּשָׁמִיּוֹת עַל הָרוּחַנִיּוֹת, עַד שֶׁנִּתְעַבֵּר שֶׁלָּהֶם וְנִתְהַפֵּךְ דַּעְתָּם מִהַפֵּךְ אֶל הַפֵּךְ עַד שֶׁנִּפְּלוּ לַטְּעוּת זֶה עַד שֶׁעָשׂוּ לָהֶם עַבְדָּה זָרָה מִמֶּשׁ מַעֲשֵׂה דֵי אָדָם עִז וְאֶבֶן, וְכָל זֶה נִמְשָׁךְ מִחֲמַת שֶׁבְּאֲמַת בְּוֹדֵא יֵשׁ כָּל כָּד דְּבַר חַיִּית אֱלֻקוֹת, כִּי ה' יִתְבָּרַךְ בְּרָא אוֹתוֹ הַדְּבָר וּמְקַיֵּם אוֹתוֹ בְּרַצוֹנוֹ וְחַיִּיתוֹ וְאֲנַחְנוּ עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל צְרִיכִין עַל-יְדֵי עַבְדָּתָנוּ בַּתּוֹרָה וּמִצְוֹת מַעֲשִׂיּוֹת לְהַגְּבִיר וּלְהַרִּים כָּל הַדְּבָרִים לְשֵׁרֵשׁ חַיִּיתָם לַה' יִתְבָּרַךְ בְּרוּךְ הוּא בְּנִל, וְכָל אֶחָד כְּפִי מַה שֶׁמְקַדֵּשׁ וּמְטַמֵּא עִצְמוֹ יוֹתֵר וּמִפְּשִׁיט עִצְמוֹ מִגְּשָׁמִיּוֹת הָעוֹלָם יוֹתֵר, כְּמוֹ כֵּן הוּא מִפְּשִׁיט לְפִי בְּחִינָתוֹ כָּל הָעוֹלָם מִגְּשָׁמִיּוֹת וּמַעֲלָה וּמְקַשֵּׁר הַכֹּל לְשֵׁרֵשׁוֹ, וְכֵן לְהַפֵּךְ כְּפִי מַה שֶׁבְּרוּךְ הָאָדָם, חֵם וְשָׁלוֹם, יוֹתֵר אַחַר תְּאוֹת עוֹלָם הַזֶּה וְהַכְּלוֹ אַחַר גְּשָׁמִיּוֹת הָעוֹלָם. כְּמוֹ כֵּן הוּא מַגְבִּיר הַחֲמֹר עַל הַצּוֹרֵה וּמִרְחַק הָעוֹלָם וּמֵלֵאוּ מַה' יִתְבָּרַךְ, מִזְרַשׁ חַיִּיתָם, אֲבָל אַף-עַל-פִּי-כֵּן כָּל זְמַן שֶׁנִּשְׁאַר קִיָּם בְּאֲמוּנָתוֹ בְּשִׁלְמוֹת עֲדֵן הוּא מְקַשֵּׁר בַּה' יִתְבָּרַךְ, וְאֶף-עַל-פִּי שֶׁנִּתְרַחַק מַה' יִתְבָּרַךְ, אַף-עַל-פִּי-כֵּן לֹא נֶעְקָר לְגַמְרִי, חֵם וְשָׁלוֹם, וְעַל-כֵּן כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל כָּל זְמַן שֶׁשָּׂם יִשְׂרָאֵל

ועוקרים כל דבר משרשו עד שנתהפך
אצלם מהפך אל הפך, פי באמת אנו
צריכים להגבית כל דבר לה' ותברך לבד,
לשרש חיותו שבקדשה שכלל בשרשו
על ידי האמונה שמאמינים, שה' ותברך
ברא הכל כפ"ל. וזה בחינת התגברות
הנפש והנשמה על הגוף והחומר. והם היו
כרוכים אחר החמר כל כך עד שנתהפך
דעתם הרעה מהפך אל הפך ממש, עד
שעשו להם החמר הנשמי לעבודה זרה.
נמצא, שעוקרין בחינת חיות אלקות
שהיה באותו הדבר ורצין לעשות מזה
עבודה זרה, וזה בעצמו הוא בחינת ממזר
וממזרת שהם פסל ומסכה, שעוקר גם כן
חיות אלקות משרשו על ידי שבגראין
ונעשו גופים, שהם להפך מן הקדשה
ממש, שהם בחינת התגברות החמר על
הצורה וכו' כפ"ל:

ו ועל-כן עבודה זרה של ישראל
בתחלה קדם שנעשה
עבודה זרה צריכה עבודות יותר עד
שתהיה נעשית עבודה זרה ותאסר, כי
אינה אסורה עד שתעבד, כי ישראל
בשרשן הם רחוקים לגמרי מפנים עבודה
זרה, חס ושלום, כי ישראל הם בחינת
נפש, בחינת רוחניות והם רחוקים בשרשן
מנשמיית לגמרי, והם למעלה מכל
העולמות בלם, והם כלולים ומתדדים בו
ותברך לבד, כי ישראל עלה במחשבה
תחלה, כי עקר אחיות העבודה זרה הוא
רק בנשמיית העשיה ששם עקר אחיות

הפסלת והמנוף שהוא עבודה זרה, פי
העבודה זרה הוא מדברים חמריים, עין
ואבן מעשה ידי אדם. ועל-כן עקר אחיות
העבודה זרה הוא רק בהעכו"ם אשר
אחיותם בנשמיית העולם, כי הם נקראים
"עשו", שהוא לשון עשיה, נשמיית, כי
משם אחיותם, פי הם בחינת גוף וחמר
כנגד ישראל שהם בחינת נשמה וצורה
כפ"ל. ועל-כן נאמר בהעבודה זרה, "אשר
חלק להם", פי העבודה זרה נמשכת
מחלקם ושרשם, פי חלקם ושרשם הוא
נשמיית העשיה, שמשם אחיות העבודה
זרה, ובהו אפשר להבין מה שאמרו
רבותינו ז"ל על פסוק, "אשר חלק להם",
שהקשה להם. וכי חלק להם ה' ותברך
אותם שעבדו אותם, והלא גם הם
מזהרין שלא לעבד עבודה זרה? ועל-כן
פרשו רבותינו ז"ל, "אשר חלק להם" –
להאיר להם. ולכאורה קשה להבין
פרושם, וכי להם לבדם נתנו להאיר,
הלא גם אנו צריכין השמש והירח וכו'
להאיר לנו. ואדרבא, כל העולם ומלאו
לא נברא אלא בשבילנו? אך באמת,
מחמת שעקר אחיות העכו"ם הוא רק
מנשמיית העולם אשר משם אחיות
העבודה זרה, על-כן נקרא העבודה זרה
"חלקם", פי משם חלקם ושרשם מבחינת
נשמיית אשר משם אחיות העבודה זרה.
וזהו אשר חלק להם – להאיר להם, פי
נשמיית ההארה של כל צבא השמים
בנדאי לא נתן לחלקנו כלל פי אם

לחלקם לבר, כי חלקנו הוא רק ה' ותברך לבר, כמו שכתוב: "כי חלק ה' עמו", וכמו שכתוב: "ה' מנת חלקי וכוסי וכו', חלקי ה' אמרה גפשי וכו'" ואפלו בכל הדברים הנשמיים אנו צריכים להתדבק בה' ותברך, להעלות מקור חיותם לה' ותברך לבר, כי אין לנו חלק בנשמיות של שום דבר כי אם ברוחניותו וחיותו לבר. ומחמת זה אנו רחוקים לגמרי מהעבודה זרה שהיא נאחזת בנשמיות ופסלת העשייה לבר. ועליה נאמר בישראל, "אלהים לא ידעום ולא חלק להם", כי בודאי אין לנו שום חלק בכל העבודה זרה, שהיא נאחזת בנשמיות החמר לבר פנ"ל, כי ישראל הם בחינת גפשי, בחינת רוחניות לבר פנ"ל, אבל עפ"ם שאחזתם בנשמיות העולם ועל-כן יש להעבודה זרה אחיזה אצלם פנ"ל. וזהו, 'אשר חלק להם' - להאיר להם, כי בנשמיות ההארה הוא מחלקם לבר. ומזה בעצמו נמשך אחיזת העבודה זרה פנ"ל. ונמצא ממש שפיר הפסוק עלי פי פשוטו, שגארה שקאי על העבודה זרה בעצמו. ודברי רבותינו ז"ל, שאמרו, 'אשר חלק להם' - להאיר להם, כי הכל אחד, כי זה תלוי זה בזה פנ"ל:

ז נמצא, שישראל אחידן ביה במלכא בלחודוהי (דבר וברא ו), ואוריותא וישראל וקדשא בריך הוא בלא חד. והם בחינת הנשמה והצורה והחיות של כל העולמות בלם, ואין להם שום אחיזה

בנשמיות הדברים כלל. והעפ"ם הם בחינת גוף ועשייה וחמר אשר ממש אחיזת העבודה זרה פנ"ל, אבל באמת בודאי גם העפ"ם מצוין על עבודה זרה, כי העפ"ם שהם בחינת גוף וחמר, הם צריכין להכניע ולהתפטר לגבי הנפש והצורה שהם ישראל, כמו הגוף שצריך שיתפטר לגבי הנפש. וזהו עקר תקון העולם כמו שהיה לעתיד בעת שהיפך לכלם שפה ברורה לקרא בלם בשם ה' וכו', שאז יהיו נכנעין מאד תחת ישראל, כמו שכתוב: "והחיוקו עשירה אנשים מכל לשונות העמים וכו' בכנף יהודי לאמר גלכה עמכם פי שמענו אלקים עמכם", ואז תתפטר העבודה זרה לגמרי מן העולם. והאלילים פרות יברתו, פי תתפטר החמר לגבי הצורה, הגוף לגבי הנפש, העפ"ם לגבי ישראל. וישראל יהיו דבוקים בה' ותברך תמיד ויעלו ויקשרו הכל לה' ותברך, שזהו עקר תכלית בריאת כל העולמות, אבל עכשיו שהם רחוקים מישראל ואדרבא, הם רוצים להתגבר על ישראל, מחמת זה יש אחיזה להעבודה זרה והכפירות שהוא בחינת התגברות החמר על הצורה פנ"ל. ועליהן בתחלה בשישראל אחד רוצה, חס ושלום, לעשות עבודה זרה לעצמו בודאי אי אפשר שתהיה נעשית עבודה זרה מיד, כי הוא רחוק לגמרי מהעבודה זרה ובהפך ממש מנגה פנ"ל. ועליהן אי אפשר שתהיה נעשית עבודה זרה עד

לקוטי הלכות

הלכות עבודת אלילים ב

יורה דעה תקלה

שתעבד, כי בודאי יש להאדם בחירה. וכשעובד העבודה זרה ממש אז עוקר החיות לגמרי משרשו ונעשה עבודה זרה ממש ונאסר בהנאה, אבל העכו"ם תקף בשפסלו לשם אלוה, נעשה עבודה זרה, כי העכו"ם הוא סמוך לעבודה זרה ממש, כי הוא מחלקו כנ"ל. ועל-כן בקל על-ידי הזמנה בעלמא נעשית אצלו עבודה זרה כנ"ל. אבל אחר כך בשפכר נעשית עבודה זרה, לענין בטול הוא להקפד, כי עבודה זרה של ישראל אין לה בטול עולמית, ועבודה זרה של עכו"ם יש לה בטול, כי העכו"ם מאחר שהוא בחינת גשמיזת וגוף שמשם אחיות העבודה זרה כנ"ל, רק שהעכו"ם היה צריך לבטל עצמו לגבי ישראל כמו הגוף לגבי הנפש ואז היה מתקשר חיותו וכל הדברים שברשותו אל הקדשה כנ"ל, אבל כל זמן שאינו מקשר עצמו לישראל מפל שבו בשמפריד עצמו מישראל לגמרי ועושה לעצמו עבודה זרה. נמצא, שאין בזאת העבודה זרה שום חיות כלל, כי מהיכן יהיה בו חיות מאחר שעקרו והפרידו מישראל, שהם חיות ונשמה של כל העולם ומלאו. ועל-כן מחמת שאין בהעבודה זרה הזאת שום חיות דקדשה, על-כן אינה אסורה, רק כל זמן שנקראת עבודה זרה, שאז היא עוקרה מישראל, אבל תקף כשהעכו"ם מבטל אותה ופוסל אותה מעבודה זרה, שוב חזר הדבר כבתחלה ויכול שוב להתקשר לישראל

ולחזור אל הקדשה, אבל ישראל שהם בעצמן החיות של כל הדברים כשהוא גופל, חס ושלום, ועושה לעצמו עבודה זרה, חס ושלום, נמצא, שעוקר חיות ממש מהקדשה וממשיך לתוך העבודה זרה. ועל-כן העבודה זרה הזאת אין לה בטול עולמית מחמת שנמשך לתוכה חיות על-ידי ישראל שהם בשרשם עצם החיות של כל הדברים שבעולם, ואין לה שום תקון כי אם לשרפה ולקברה ולעקרה ולבערה מן העולם לגמרי, וישוב אל ה' וירחמהו, כי ישראל בשרשם הם רחוקים לגמרי מאחיות העבודה זרה, כי הם בחינת נשמה ונפש בחינת חיות כל העולמות והם כלולים ואחוזים בו יתברך, כי רדשא בריך הוא וישראל ואורתא כלא חד:

שך לעיל:

ח ועל-כן על שפרכת דמים גם כן יהרג ואל יחרו, כי זה מצד הסברה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, מאי חיות דדמא דידך סומק מפני וכו', כי העקר מה שגפוש מישראל דוחה כל המצוות, הוא מחמת שכל אחד מישראל כלול מפל התורה בלה והוא בחינת נפש כנגד כל העולם וכו' כנ"ל. ועל-כן בודאי אין דוחין נפש מפני נפש. ואפלו אם זה האדם צדיק וכשר יותר מחברו, כי כל פ"ב אין דוחין נפש מפני נפש, כי כל אחד מישראל על-ידי חזק אמונתו לכד הוא בחינת נפש וחיות של כל העולם

כ"ל. ועל-כן כל זמן ששם ישראל נקרא עליו, דהינו שיש לו אמונה בה' ותפדה, אנו צריכין אותו שיתקנם בעולם ואין דוחין אותו להרגו מפני חברו אפלו אם הוא גדול מפונג, כי מי יודע גדל פחו של זה בענין חזק האמונה, כמו שאנו רואין בחוש שלפעמים הקל שבקלים ימסר נפשו על קדוש ה' יותר מגדול שב'ישראל. ועל-כן אין דוחין נפש מפני נפש לעולם, כי כל אחד מישראל כל זמן שיש לו אמונה צריכין אותו שיתקנם בעולם, כי כל אחד מישראל מוכרע העולם לה' ותפדה לפי בחינתו על-ידי אמונתו לבר ואי אפשר לנו להעריד בין נפש ונפש, כי מי יודע הפח של כל אחד בשרש אמונתו. ועל-כן אם הוא אפיקורוס ואין לו אמונה באמת, מצוה להרגו, כי מורדין אותו ולא מעליו, כי עקר יסוד כל התורה בלה הוא האמונה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, והוא עקר חיות וקיום כל העולמות בלם, כמו שכתוב: "וכל מעשהו באמונה", וכמו שכתוב, "וצדיק באמונתו יחיה":

הלכה ג

עבודת אלילים של עכו"ם יש לה בטול ושל ישראל אין לה בטול עולמית. ולענין אסורה בתחלה הוא להפך, כי עבודה זרה של עכו"ם נאסרה מיד ושל ישראל אינה נאסרה עד שתעבד, כמבאר ביורה דעה, ענין שם:

כי עקר פח העבודה זרה מה שיש פח ביד האדם לעשות עבודה זרה ולאסרה בהנאה ולהטעות בה את הבריות, זה נמשך רק מפנים הגנין הנ"ל, שעל-ידי זה מתגבר הפח המדמה, דהינו שמתגבר הרע שבמדמה שהוא בלבול כל זה היטב:

לקוטי הַלְכוֹת

הלכות עבודת אֱלֹהִים ג

יְרֵה דַעָה תְקַלוּ

הַמְדַמָּה, שְׁמִשָּׁם נִמְשָׁכוּ כָּל הַמַּעֲוִיּוֹת שֶׁל כָּל הָעֲבוֹדוֹת זְרוֹת שְׁפָעוּלָם, כְּמִבְאֵר בְּדַבְרֵי אֲדוֹנָנוּ מוֹרְנוּ וְרַבְנֵנוּ ז"ל, בְּמִקּוֹם אַחֵר, בְּהַתְּוָרָה "תִּקְעוּ" סִימָן ח בְּלִקּוּטֵי תַנְיָנָא, שֶׁכָּל הַמְּנַחְשִׁים וְהַקּוֹסְמִים וְכָל אַמּוּנּוֹת פּוֹזְבִיּוֹת, הַכֹּל מִכְּלִבּוֹל הַמְדַמָּה, עֵין שָׁם. וּבְלִבּוֹל הַמְדַמָּה הוּא בְּחִינַת פָּנִים הַגּוֹנֵין הַג' ז"ל, כִּי הָא בְּהָא תִּלְיָא כַּג' ז"ל, הֵינּוּ כִּי שׂוֹזְכָה לְתַן צְדָקָה מִמּוּמְזוּן כְּרֵאוּי, שְׁעַל־יָדֵי זֶה מְאִיר הַגּוֹנֵין שֵׁשׁ בְּמַעֲוֹת, בְּכֶסֶף וְזָהָב שֶׁהֵם עֵקֶר גְּדֻלַּת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ וְנִתְגַּלָּה אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ וְאֵן נִכְנַע הַמְדַמָּה וְזוֹכָה לַעֲלוֹת אֶל הַשָּׁכֵל, וְאֵן נִתְפַּלְטִין לְגַמְרֵי כָּל הַכְּפִירוֹת וְאִמּוּנּוֹת פּוֹזְבִיּוֹת וְהַתְּאֻוֹת וְהַקְּלָפוֹת וְכו' הַנִּמְשָׁכִין מִכְּלִבּוֹל הַמְדַמָּה כַּג' ז"ל. וְכִמוֹ כֵּן לְהַפְדֵּי מִי שְׂאִינוּ מִשְׁתַּדֵּל לְגַלוֹת וְלְהַאִיר הַגּוֹנֵין שְׁכַפְּמוֹן וְאִינוּ נוֹתֵן צְדָקָה, אֲדִרְבָּא, רִדְרָף כָּל הַיּוֹם אַחֵר תְּאֻוֹת כְּמוֹן, וְאֵזִי נְעֻלְמִין וְנִסְתַּתְּרִין הַגּוֹנֵין שְׁכַפְּמוֹן וְאִינִם מְאִירִין וְכָל מַה שְׂוֹתְעֻלְמִין הַגּוֹנֵין יוֹתֵר כְּמוֹ כֵּן מִתְגַּבֵּר הַכַּח הַמְדַמָּה בְּיוֹתֵר, כִּי כִּשְׁזָה קָם זֶה נּוֹפֵל. וְכֵן לְהַפְדֵּי כַּג' ז"ל. וְכַשְׁמִתְגַּבֵּר הַמְדַמָּה עַל הַשָּׁכֵל, חֵם וְשָׁלוֹם, מִשָּׁם בָּאִין כָּל הָאִמּוּנּוֹת פּוֹזְבִיּוֹת שְׂבָאִין מִכְּלִבּוֹל הַמְדַמָּה כַּג' ז"ל. וּמִשָּׁם נִמְשָׁכוּ כָּל הָעֲבוֹדָה זְרוֹת שְׁפָעוּלָם, כִּי כָּל הָעֲבוֹדָה זְרוֹת כָּל אֲחִזְתָּם מִכְּחִינַת כְּסָף וְזָהָב, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: "עֲצִיבֵיהֶם כְּסָף וְזָהָב", וְכַתִּיב, "עֲצִיבֵי הַגּוֹיִם כְּסָף וְזָהָב וְכו'" וְכִמוֹ שְׁפָתוֹב: "וְיָדֵי זָהָב וְכו'", כְּמוֹ שְׂאִמְרוּ רַבְּהִינּוּ ז"ל, וְכִמוֹ

107

שְׁפָתוֹב: "וְכֶסֶף הַרְבִּיתִי לָהֶם וְזָהָב עֲשׂוּ לַבַּעַל", הֵינּוּ מִחִמַּת שְׁכַפְּרֵי שֶׁהָא עֵקֶר הַתְּגַלּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ וְגִדְלָתוֹ יִתְבָּרַךְ הוּא עַל־יָדֵי הַתְּגַלּוֹת הַגּוֹנֵין שְׁכַפְּסָף וְזָהָב כַּג' ז"ל. כְּמוֹ כֵּן לְהַפְדֵּי אֶת זֶה לַעֲמֹת זֶה עֲשֵׂה אֱלֹקִים, שְׂמִי שְׂפּוֹגִם בְּהַמּוֹן וְאִינוּ מְגַלָּה הַגּוֹנֵין הַמְּאִירִין בְּהֵם שֶׁהֵם גְּדֻלַּת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ, אֵזִי מִתְגַּבֵּר כּוּ הַמְדַמָּה כַּג' ז"ל וּמִמַּעֲוֵה מִהַפְדֵּי אֶל הַפְדֵּי, שְׁעוֹשֵׂה מִהַכְּסָף וְזָהָב אֱלֹהִים אַחֲרֵיהֶם וְכָל זֶה מִפְּנֵים נְפִילַת וְהַעֲלַמַת הַגּוֹנֵין הַג' ז"ל, כִּי מִחִמַּת שְׁכַפְּסָף וְזָהָב מִלְּבָשִׁין גּוֹנֵין עֲלָאִין שֶׁהֵם עֵקֶר גְּדֻלַּת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ וְהַתְּגַלּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל־כֵּן כִּשְׂנַפְגָּם הַכְּסָף וְזָהָב אֲצֵלֶם אֵזִי הֵם נֶאֱחָזִין מֵאֵלוֹ הַגּוֹנֵין הַנְּפֻלִין וְעוֹשִׂין מֵהֶם עֲבוֹדָה זְרוֹת – אֱלֹהִים אַחֲרֵיהֶם, מִחִמַּת שְׂכַפְּרֵשָׁם אֵלוֹ הַגּוֹנֵין הֵם גְּבוּהִים מְאֹד וְהֵם הַתְּגַלּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ כַּג' ז"ל. וְזֶה שְׁפָתוֹב (מִלְּאֵי א, יא): "וְכָל מִקּוֹם מְקַטֵּר וּמְגַשׁ לְשִׁמּוֹ", דְּקָרוּ לִיה אֱלֹהָא דְּאֱלֹהֵי' (בְּמִזְוֹת ק, י) כִּי שָׂרַשׁ הָעֲבוֹדָה זְרוֹת הוּא מִנִּיּוּצֵי הַקְּדוּשָׁה שֶׁל הַגּוֹנֵין עֲלָאִין שְׂנַפְלוּ אֲצֵלֶם כַּג' ז"ל. וּמִחִמַּת שְׂאֵלוֹ הַגּוֹנֵין שְׁכַפְּסָף וְזָהָב אֵין מִקּוֹמָם אֵלָא אֲצֵל אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי כַּג' ז"ל, עַל־כֵּן עֲבוֹדָה זְרוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל חִמּוּרָה בְּיוֹתֵר וְאֵין לָהּ בְּטוֹל עוֹלָמִית, אֲבָל עֲבוֹדָה זְרוֹת שֶׁל עֲבוּדִים יֵשׁ לָהּ בְּטוֹל, כִּי הָעֲבוֹדָה זְרוֹת שֶׁל עֲבוּדִים אֵין לָהּ כַּח וַיִּנְקָה מִן הַקְּדוּשָׁה כָּל כָּהֵן, עַל־כֵּן עֲבוֹדָה זְרוֹת שְׂלָתָם יֵשׁ לָהּ בְּטוֹל, אֲבָל עֲבוֹדָה

זרה של ישראל אין לה בטול, כי אצל ישראל עקר מקור הגנוני כנ"ל. וכשישראל פוגם, חס ושלום, ועושה עבודה זרה יש לה ניקה מהגנוני ביותר כנ"ל, על-כן היא המורה מאד ואין לה בטול עולמית, כי עקר פת העבודה זרה מנפילת הגנוני הנ"ל שהם התגלות אלקות ועקר הגנוני הם רק אצל ישראל וכנ"ל:

ב ועל-כן בתחלת אסורה של עבודה זרה בשעה שגעשית עבודה זרה הוא להפך שהעבודה זרה של העכו"ם אסורה מיד, ושל ישראל אינה אסורה עד שתעבד, כי באמת ישראל רחוקים לגמרי מהעבודה זרה, כי ישראל בכלל הם בבחינת הארת הגנוני, בבחינת אור השכל האמת דקדושה והעכו"ם הם בבחינת פת המדמה, כי יש באדם פת השכל וכח המדמה. וזה הכח המדמה הוא גם פת מהשכל, דהינו פת התחתון של השכל שהוא הכח המדמה והמצויר בדתו כל הדברים הגשמיים וכל השכל. ומי שיש לו פת השכל האמתי הוא צריך להגביר השכל על המדמה, דהינו שפשיט כל דבר מגשמייתו ויבין מתוכו גדלת הבורא ותברך עד שיפשיט דעתו מגשמיית הדבר שגצמיר בדתו, שהוא בחינת המדמה, וישוב לכח השכל האמת לכלל באין סוף שהוא הבורא ותברך, כי זה עקר השכל האמת לדעת

ולהכיר אותו ותברך, לכבול פת המדמה המלבש בגשמיית העושה ולעלות אל השנת השכל האמתי, להכיר את הבורא ותברך שהוא למעלה מכל התמונות והדמויות שבכח המדמה שממנו נמשכין כלם, כי כל התמונות והדמויות נמשכין מהאין סוף, שאין בו תמונה (וכמו שמבאר בהתורה "אבני ח' אלקוד", סימן ה' לקוטי חלק א), ע"ן שם. וכמו שבבבליית העולם האדם בכלל הוא בבחינת שכל והבהמה הוא בבחינת המדמה, כמו שמוכח בספרים, כמו בן בכני אדם בעצמן ישראל קרויים אדם ואין העכו"ם קרויים אדם, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, הינו שישראל בכלל הם בבחינת פת השכל האמת הנ"ל. והעכו"ם הם בבחינת המדמה שהוא פת הבהמיית, כי הם אינם קרויים אדם כנ"ל. ועקר תקון המדמה שבאדם הוא, כשהוא כרפכה אל השכל ועושה רצון השכל כמו הבהמה שאין לה דעת ועקר תקונה וגדולה עלידי האדם. כמו בן המדמה שבאדם שהוא בחינת פת הבהמיית עקר תקונו הוא כשהוא נמשך אחר השכל שהוא גדר האדם, גדר ישראל, דהינו כשהמדמה אינו הולך אחר הגשמיית, אחר תאוות הבהמיית, רק הוא מכבול דמיונותיו והכליו פנגד השכל ומכבול הכל לגבי השכל ואז נתבטל הרע שבמדמה ונכלל המדמה בשכל. וכמו בן העכו"ם שהם בכלל בבחינת המדמה, בבחינת בהמה, כל תקונם הוא בשהם

לקוטי הַלְכוּת

הלכות עבודת אֱלֹהִים ג

יְרֵה דַעָה תַקְלַט

מִכְפָּלִין עֲצָמָם לְגַבֵּי יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם בְּחִינַת שֶׁכֶל, בְּחִינַת אֲדָם. וּבִשְׁהַעֲפוֹ"ם נַעֲשִׂין מִרְכָּבָה לְיִשְׂרָאֵל וְנִתְכַפְּלִין עֲצָמָם לָהֶם וְעוֹבְדִים אוֹתָם וְעוֹשִׂים רְצוֹנָם וּמִשְׁמָשִׂים אוֹתָם כְּכֹל הַצְּמֻרוֹתָם פְּעֻד לְרַבּוֹ וְהָ עַקֵּר תְּקוּן הַהִמָּה כְּשֶׁהָיָא נְמוּשְׁתָּ אַחַר הָאָדָם. וְכִמוּ 'שְׁבָאָדָם עַקֵּר תְּקוּן הַמְדָמָה כְּשֶׁנִּמְשָׁד אַחַר הַשֶּׁכֶל, כְּמוֹ כֵּן עַקֵּר תְּקוּן הָעֲבוֹ"ם כְּשֶׁנִּמְשָׁכִין וְנִתְכַפְּלִין לְגַבֵּי יִשְׂרָאֵל כְּנ"ל. וְכִמוּ שֶׁיְהִיָּה לְעֵתִיד בְּאַמְתָּ, שְׂפִירוֹ בְּלָם קִדְשַׁת יִשְׂרָאֵל וְיִתְכַפְּלוּ וְיִמְשָׁכוּ אַחֲרֵיהֶם, כְּמוֹ שֶׁתְּנוּב: "וְהָיוּ מַלְכִים אֲמֵנֵד וְכוּ" אֲפִים אֲרִץ יִשְׁתַּחֲווּ לָךְ וְכוּ" וְכֵן בְּפִסְקִים רַבִּים, כִּי עַקֵּר פֶּחַ הַתְּנַבְרוֹת הַשֶּׁכֶל עַל הַמְדָמָה שֶׁכֶסֶף וְהָבָה כְּנ"ל. וְאֵלֹו הַגְּנוּן אִין מֵאִירִין כִּי אִם אֲצֵל יִשְׂרָאֵל, אֲבָל אֲצֵל הָעֲבוֹ"ם הַגְּנוּן נִעְלָמִין אֲוֹרֵם וְכִשְׁהַגְּנוּן נִעְלָמִין אֲוֹרֵם, אִין הַמְדָמָה בְּתַקְפוֹ וְעַל־כֵּן אִין לָהֶם פֶּחַ לְגִלוֹת הַגְּנוּן וְלִכְפֹּל הַמְדָמָה לְגַבֵּי הַשֶּׁכֶל כִּי אִם עַל־יְדֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁאֲצֵלֵם עַקֵּר הָאֲרֵת הַגְּנוּן. וְעַל־כֵּן יִשְׂרָאֵל הֵם בְּאַמְתָּ בְּחִינַת שֶׁכֶל כְּנ"ל. וּבִשְׁהַעֲפוֹ"ם מִכְפָּלִין עֲצָמָן לְגַבֵּי יִשְׂרָאֵל וְנַעֲשִׂין מִרְכָּבָה אֲלֵיהֶם אִין דִּיקָא יְכוּלִים לְכָלל בַּשֶּׁכֶל, לְהַכִּיר הַבּוֹרָא וְתַבְרֵד, כִּי זֶה בְּחִינַת כְּלָיוֹת וְכִפּוּל הַמְדָמָה אֵל הַשֶּׁכֶל וְכֵנ"ל:

16 108

הַעֲבוֹ"ם, כְּמוֹ שֶׁתְּנוּב: "אֲשֶׁר חִלַּק לָהֶם", כִּי עַקֵּר הָעֲבוּדָה זֵרָה הוּא מִפְּחַ הַמְדָמָה כְּנ"ל. וְעַל־כֵּן הָעֲבוֹ"ם, שֶׁהֵם בְּבְחִינַת הַמְדָמָה, הֵם קָרוֹבִים וְכִמּוּכִים לְעֲבוּדָה זֵרָה מֵאֵד וְאִין יְכוּלִים לְצֵאת מִמְּבוֹכֵיהֶם כִּי אִם עַל־יְדֵי יִשְׂרָאֵל כְּשֶׁיְכַפְּלוּ עֲצָמָן לְגַבֵּי יִשְׂרָאֵל כְּמוֹ שֶׁהַמְדָמָה אִינוּ יְכוּלִים לְהַתְּבַרֵּר כִּי אִם עַל־יְדֵי הַשֶּׁכֶל וְכֵנ"ל. וְעַל־כֵּן עֲבוּדָה זֵרָה שֶׁל עֲבוֹ"ם נִאֲסַרְתָּ מִדֵּד תְּכַף שֶׁשְׂעֻשָׂה, כְּמוֹ שֶׁתְּנוּב: "פְּסִילֵי אֱלֹהִים", כִּיִּין שֶׁפְּסָלוּ, נַעֲשֶׂה אֵלֹוֹהַ, כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, כִּי תְּכַף שֶׁהַעֲבוֹ"ם חוֹלַק עֲצָמוֹ מִיִּשְׂרָאֵל וְעוֹשֶׂה לְעֲצָמוֹ פְּסָל הוּא נַעֲשִׂית עֲבוּדָה זֵרָה מִדֵּד, כִּי שֵׁם אֲצֵל הָעֲבוֹ"ם עַקֵּר מְקוּם הָעֲבוּדָה זֵרָה, כִּי הֵם בְּבְחִינַת הַמְדָמָה, שֶׁשֵּׁם עַקֵּר הָעֲבוּדָה זֵרָה כְּנ"ל, רַק שֶׁיֵּשׁ לוֹ פֶּחַ לִכְפֹּל עֲצָמוֹ וְלִהְיוֹת מִרְכָּבָה אֵל יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא בְּחִינַת הַשֶּׁכֶל, אֲבָל תְּכַף כִּשְׂעוֹשָׂה לְעֲצָמוֹ עֲבוּדָה זֵרָה וְחוֹלַק עֲצָמוֹ מִהֶם, נַעֲשִׂית עֲבוּדָה זֵרָה מִמְּלֵא מִדֵּד, כִּי שֵׁם מְקוּם הָעֲבוּדָה זֵרָה כְּנ"ל. וְזֶה מִרְמֵז בְּדַבְּרוֹ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל הַגְּנוּן, שֶׁדָּרָשׁוּ 'פְּסִילֵי אֱלֹהִים'. כִּיִּין שֶׁפְּסָלוּ, נַעֲשֶׂה אֵלֹוֹהַ כְּנ"ל, "כִּיִּין שֶׁפְּסָלוּ" דִּיקָא, דְּהִינוּ כִּיִּין שֶׁפְּסָלוּ וְחִתְכוּ מִשׁוֹרְשׁוֹ דְּהִינוּ שֶׁפְּסָל וְחִתְדֵּי הַמְדָמָה מִהַשֶּׁכֶל עַל־יְדֵי שֶׁעֲשֶׂה לְעֲצָמוֹ פְּסָל, אִין נַעֲשִׂית עֲבוּדָה זֵרָה מִדֵּד, כִּי תְּכַף כִּשְׁנַפְּסָק מִיִּשְׂרָאֵל, כְּקַל נַעֲשֶׂה עֲבוּדָה זֵרָה כְּנ"ל, אֲבָל עֲבוּדָה זֵרָה שֶׁל

ג. נִמְצָא, שֶׁהַעֲבוֹ"ם הֵם בְּבְחִינַת הַמְדָמָה וְיִשְׂרָאֵל בְּבְחִינַת הַשֶּׁכֶל. וְעַל־כֵּן עַקֵּר הָעֲבוּדָה זֵרָה אֲצֵל

ישראל אינה אסורה עד שתעבד, כי ישראל הם בבחינת הארת הגנונין, בבחינת שכל. ורחוקים מעבודה זרה, על-כן אינו יכול בקל לעקר עצמו מהשכל אל המדמה, מחמת שפאמת בשרשו הוא רחוק מעבודה זרה, כי הוא בבחינת שכל כנ"ל. על-כן אין העבודה זרה שלו אסורה עד שתעבד, כי עקר העבדות בבחינת המדמה שהוא בחינת עשיה ועבדות וכל העבודות הקדשה שצרכין לעבד את ה' תפרד בעבדא ובעשיה דיקא הכל הוא בשביל ברור המדמה שאינו מתברר כי אם על-ידי עשיה ועבדות. ולהפך על-ידי שעובד עבודה זרה בעבדא, חס ושלום, אז נמשך בח העבודה זרה ואזי אסורה עולמית, כי במקום שיש קדשה יתרה יש שם אחיות הסמרא אחרא ביותר כפידע, כי בודאי האדם יש לו בחירה ואפלו ישראל שרחוק בשרשו מעבודה זרה לגמרי, אבל אף-על-פי-כן הבחירה חפשית. וכשמתגבר בו המדמה עד שעובר עבודה זרה בפעל אז נאסרת על-ידי העבודה זרה כנ"ל, כי העבדות בבחינת המדמה כנ"ל ואזי אסורה עולמית כנ"ל:

ד ועל-כן לא יצאו ישראל ממצרים עד שישאלו מהם כלי כסף וכלי זהב ושמלות. כמו שכתוב: "דבר נא באזני העם וישאלו וכו'", כי פרעה ומצרים זה בחינת הקלפות, בחינת בח המדמה, כמו שמבאר בהתורה "ויהי

מקץ" (סימן ט, לקוטי חלק א), שפרעה ומצרים הם בחינת המדמה, שזה עקר הגלות בשפה המדמה, שמשם כל התאוות והבלבולים וכו', מתגבר על ישראל שהוא השכל כנ"ל. וזה בחינת גדל העבדות של מצרים שהעבדו את בני ישראל בפרך, כמו שכתוב: "תכבד העבודה זרה וימרו את חיהם בעבדה קשה בחמר ובלבנים", כי עקר העבדות והמרירות שפובלין רב העולם הרודפים אחר הממון שהם עבדים לעצמן ומשעבדים עם עצמם בקשי וממרין את חיי עצמן בעבודה קשה בחמר ובלבנים, שבונין לעצמן בנינים גדולים כמו פתח ורעמסס, כדי למרר חיי עצמן בהם ובכל עבודה בשדה, שהם נעים ונדים תמיד על פני השדה בדרכים רחוקים וסובלים מרירת השעבוד מאד מאד מה שהם בעצמם משעבדים בעצמן. והכל בא מפי המדמה שהוא בחינת גלות מצרים בכל אדם ובכל זמן, שזה המדמה מטעה ומבלבל את האדם בתאוות ובמותרות ומשעבד בו בפרך ובעבודה קשה וכו', כי עקר העבדות והזניעות בבחינת המדמה כנ"ל. ועקר התקון של גלות מצרים הוא על-ידי בחינת יוסף, כמבאר בדרברי רבותינו ז"ל בכמה מקומות, שעקר גאלת מצרים היה על-ידי יוסף, כמו שכתוב: "ויקח משה את עצמות יוסף עמו וכו'", הינו כי יוסף הוא בחינת צדקה לעניים הגונים, כמו שכתוב: "ויכלכל יוסף את

לקוטי הלכות

הלכות עבודת אֱלֹהִים ג

יְרֵה דַעָה תַקְמָא

אחיו". ועל־כן נקרא יוסף הצדיק בחינת צדיק חונן ונותן, הינו שאי אפשר להציל ממוריות השעבוד של כלבול המדמה שהוא בחינת גלות מצרים כי אם על־ידי שפָּרְבִין בצדקה לעניים הגונים ואז נתמקן כל ממונו ומאירין הגוֹנֵין שֶבְכֶסֶף וְהֵב, שהם גְּדֵלַת הַבּוֹרָא יתְבַרְךְ, שֶׁעַל־יְדֵי זֶה נִכְנָע הַמְדֻמָּה כִּנ"ל:

וְזֶה בְּחִינַת גְּדֵל הַעֲשִׂירוֹת שֶׁזָּכוּ יִשְׂרָאֵל בִּיצִיאַת מִצְרַיִם, כִּי זָכוּ בְּכַח מִשְׁה, שְׁהוּא הַדַּעַת, לְגִלּוֹת וּלְהַאֲרִי הַגּוֹנֵין שֶבְכֶסֶף וְהֵב. וְעַל־כֵּן לֹא יֵצְאוּ מִשָּׁם עַד שֶׁנִּצְטָווּ לְשַׂאֵל מִמִּצְרַיִם כָּל כֶּסֶף וְכָל זָהָב וּשְׁמֵלוֹת, כְּדִי לְהוֹצִיא הַמָּמוֹן וְהַעֲשִׂירוֹת מִהַמְדֻמָּה, מִפְּרַעַה וּמִצְרַיִם וּלְהַחְזִירוֹ אֶל הַקְּדוּשָׁה, דִּהְיָנוּ לְיִשְׂרָאֵל. שְׁאֵלָם מֵאִירֵין הַגּוֹנֵין עֲלָאִין שֶבְכֶסֶף וְהֵב, כִּי אִין הַגּוֹנֵין מֵאִירֵין אֵלֹא אֵצֶל יִשְׂרָאֵל וְעַל־יְדֵי זֶה דִּקְא זָכוּ בְּבְחִינַת וְאַחֲרֵי כֵן יֵצְאוּ בְּרַכְשׁ גְּדוֹל, 'בְּרַכְשׁ גְּדוֹל' דִּקְא, שֶׁעַל־יְדֵי הַרְכּוּשׁ גְּדוֹל, עַל־יְדֵי זֶה בַּעֲצָמוּ יֵצְאוּ, עַל־יְדֵי שֶׁזָּכוּ לְגִלּוֹת הַגּוֹנֵין שֶבְכֶסֶף וְהֵב שְׁהֵם גְּדֵלַת הַבּוֹרָא, שֶׁעַל־יְדֵי זֶה נִכְנָעוּ הַקְּלָפוֹת שְׁהֵם בְּחִינַת כַּח הַמְדֻמָּה, בְּחִינַת פְּרַעַה וּמִצְרַיִם. וְאִין יֵצְאוּ מִשָּׁם וּכִנ"ל. וְזֶה בְּחִינַת וַיִּקַּח מִשְׁה אֶת עֲצָמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ, וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ו'ל, חֵכֶם לֵב יִקַּח מִצּוֹת (משלי ט), שֶׁכָּל יִשְׂרָאֵל עֲסָקוּ בְּבִזָּה וּבַמִּשְׁה עֲסָק בַּעֲצָמוֹת יוֹסֵף. וְלִכְאוּרָה קִשְׁה, הֲלֹא גַם בְּזַת מִצְרַיִם הָיָה מִצְוָה גְּדוֹלָה מִה' יתְבַרְךְ, שְׁצִוָּה וְהוֹחִיר

עֲלֵיהֶם לַעֲסֹק בְּזֶה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "דִּבְרַי נָא בְּאֲזֵי הַעַם וַיִּשְׁאֲלוּ וְכו'" וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ו'ל, בְּבִקְשָׁה מִמֶּךָ הַזְּהִירָם עַל זֶה וְכו'. אִךְ בְּאֵמַת הַכֵּל נִיחָא עַל־פִּי הַנ"ל, כִּי בְּדִיאַ עֲשִׂירוֹת דִּקְדוּשָׁה שֶׁל יִשְׂרָאֵל הַכְּשָׁרִים הוּא יִקַּר מֵאִד וְהוּא הַתְּגִלּוֹת גְּדֵלַת הַבּוֹרָא יתְבַרְךְ שֶׁנִּתְגַּלָּה גְּדֵלָתוֹ וַיִּתְבַּרְךְ עַל־יְדֵי הַגּוֹנֵין עֲלָאִין שֶבְכֶסֶף וְהֵב יִשְׂרָאֵל הַכְּשָׁרִים כִּנ"ל. וְעַל־יְדֵי עֲשִׂירוֹת הַזֹּאת עֲסָר הַכְּנָעַת הַקְּלָפוֹת וְהַתְּאֵאוֹת שְׁהֵם כַּח הַמְדֻמָּה וְכו' וְעַל־יְדֵי זֶה יֵצְאִין מִהַמְדֻמָּה אֶל הַשֶּׁכֶל וְכו"ל, אֲבָל אִין זָכוּין לַעֲשִׂירוֹת כְּזֶה כִּי אִם עַל־יְדֵי רַבּוּי צְדָקָה לַעֲנִיִּים הַגּוֹנִים, שֶׁעַל־יְדֵי זֶה דִּקְא נִתְמַקֵּן כָּל מָמוֹנוֹ וּמֵאִירֵין בְּהֵם הַגּוֹנֵין עֲלָאִין וְכו' כִּנ"ל. וְעַל־כֵּן בְּשַׁעַת יְצִיאַת מִצְרַיִם שְׁהוּא בְּחִינַת הַכְּנָעַת הַמְדֻמָּה שֶׁעָקַר הַכְּנָעַתוֹ עַל־יְדֵי הַתְּגִלּוֹת הַגּוֹנֵין שֶבְכֶסֶף וְהֵב יִשְׂרָאֵל וְכו' כִּנ"ל, שְׁזֶהוּ בְּחִינַת בְּזַת מִצְרַיִם כִּנ"ל. עַל־כֵּן אִין עֲסָק מִשְׁה בַּעֲצָמוֹת יוֹסֵף, כִּי עֲצָמוֹת יוֹסֵף הַצְּדִיק זֶה בְּחִינַת כַּח הַצְּדָקָה כִּנ"ל, הֵינּוּ שֶׁבַעַת שִׁישׁ יִשְׂרָאֵל עוֹסְקִים בְּבִזָּה לְהַעֲלוֹת הַעֲשִׂירוֹת מִהַקְּלָפָה אֶל הַקְּדוּשָׁה כְּדִי לְגִלּוֹת הַגּוֹנֵין שֶבְעֲשִׂירוֹת שְׁהֵם גְּדֵלַת הַבּוֹרָא יתְבַרְךְ, שֶׁעַל־יְדֵי זֶה הַכְּנָעַת הַמְדֻמָּה, שְׁזֶהוּ בְּחִינַת יְצִיאַת מִצְרַיִם כִּנ"ל, אִין עֲסָק מִשְׁה, שְׁהוּא הַדַּעַת, בַּעֲצָמוֹת יוֹסֵף, שְׁהוּא כַּח הַצְּדָקָה כִּנ"ל, כִּי זֶה עָקַר הַתְּמַקֵּן כִּנ"ל, כִּי דִּקְא עַל־יְדֵי כַּח הַצְּדָקָה מְעוֹרְרִין וּמֵאִירֵין הַגּוֹנֵין שֶבְכֶסֶף וְהֵב,

יורה דעה

שעל-ידי זה עקר יציאת מצרים כנ"ל. ועתה מפילא תבין אידך זאת הבחינה של יציאת מצרים הוא בכל אדם ובכל זמן, שששעוסק במשא ומתן צריך שיהיה כל פגנתו כדי לגלות גדלת הבורא והפרד על-ידי המזון שלו, ששם מלבשין גננין עלאין וכו' וכו' ל. וזה זוכה על-ידי שישים כל לבו ודעתו על הצדקה להרבות בצדקה לעניים הגונים ממזונו ואז יתחנן כל מזונו וזוכה על-ידי המזון דיקא לגלות גדלת הבורא והפרד ולהכניע המדמה ולעלות אל השכל וכו' ל, אבל להפך בשאינו נותן צדקה, חס ושלום, אזי נופל לתאות כמזון שהוא עבודה זרה ממש שנמשך מבלבול המדמה שהוא בחינת פרעה ומצרים, שמשעבד בו בפרד וכו' כנ"ל, שזהו בחינת מרירת היגיעות של כל המשקעים בתאות מזון וכו' ל. אבל כשנותן צדקה אזי נתחנן מזונו ומאירין הגננין עלאין וכו', ואז נכנע המדמה, שהוא פרעה ומצרים, ונצל ממרירת השעבוד הנ"ל, שזהו בחינת יציאת מצרים שיוצא ממרירות הגלות של תאות מזון וכו' ל, כי זוכה להיות שמש בחלקו וכמו שאמר רבנו ז"ל, בסימן גי על מאמר הזהר הקדוש (פנים דה ירח) ורחא נחית לשפך חמימא דלכא וכו', ענין שם:

מבלבול המדמה כנ"ל. על-ידי שאין משתדלין להאיר הגננין שפכספ וזהב להכניע המדמה, שעל-ידי זה מתגבר המדמה ומתפך הדבר ויוזק מנפילת הגננין ועושה מכסף וזהב עבודה זרה, מחמת שבאמת נעלם בהם הגננין עלאין וכו' כנ"ל, שזהו בחינת ודי זהב הנאמר על העגל, שדרשו רבותינו ז"ל, שעל-ידי רבוי הזהב עשו העגל, הינו כנ"ל. על-ידי היה התחנן על-ידי נדבת המשכן שהם בחינת צדקה, בחינת התגלות הגננין עלאין שהם בחינת י"ג דברים שבאו בנדבת המשכן, שהם, זהב וכסף ונחשת ויתכלת וארגמן וכו'. שכלם הם בחינת גננין עלאין, בחינת בגדי ישע הכבאד בתורה הנ"ל, שעל-ידי זה נכנע המדמה שמשם העבודה זרה. ועל-ידי זה נתחנן חטא העבודה זרה של העגל, ועל-ידי מאלו הנדבות הנ"ל נבנה המשכן, ששם היו מביאין כל הקרבנות, כי הקרבנות שמביאין מבהמות הם בחינת הכנעת המדמה שהוא כח הפחמיות, הכבאד בהתורה הנ"ל על מאמר רבותינו ז"ל, משחרב בית המקדש וכו', ענין שם. ועל-ידי נדבות אלו, שהם בחינת התגלות הגננין, על-ידי זה וכו' לבגין המשכן ששם כל הקרבנות שהם הכנעת המדמה, כי על-ידי התגלות הגננין על-ידי הצדקה נכנע המדמה כנ"ל:

ו על-ידי נתפרכו הפחמים בעשירות, כמו שכתוב: "ישמו קמורה

ה וזה בחינת מה שנצטוו ישראל לאחר מעשה העגל על נדבת המשכן, כי העגל, שהוא עבודה זרה, נמשך רק

Lb 467

לקוטי הלכות

הלכות עבודת אילים ג

יורה דעה תקמוג

באפד וכו' בדרך ה' חילו". וכמו שאמרו רבותינו ו"ל, קמרת מעשרת ולא שנה בה אדם מעולם, כדי שיהיו כל הפהנים עשירים, כי הפהנים עוסקים בקרנות מהבהמות שהם בחינת שבירת המדמה כנ"ל. ועל-כן הפהן הגדול, שהוא עקר קדשת כלל הפהנים וכלול מכלם, על-כן נצטוו ישראל להעשירו, כמו שאמרו רבותינו ו"ל על פסוק, "והפהן הגדול מאחיו", גדלהו משל אחיו, הינו כנ"ל. כדי שייכל לעסק בעבודת הפהנה בשלמות, שהוא עבודת הקרנות, שהם שבירת המדמה ששבירתו והכנעתו על-ידי עשירות דקדשה דיקא, שעל-ידו נתגליו הגנין שהם גדלת הבורא ותברך כנ"ל:

הלכות רבית

ז וזה בחינת חמר האסור של רבית. והעקר אסור הוא אגרי נמר, דהינו לקח שכר המתנת מעותיו, שזה עקר אסור רבית שחמור מאד, כמבאר בגמרא ופוסקים, כי ממון דקדשה של ישראל יקר מאד, כי בו מתגליו הגנין עלאין שהם גדלת הבורא ותברך, שעל-ידי זה מכניעין הפח המדמה שהם כל הקלפות והתאוות והמניעות וכו', וזכין לעלות אל השכל האמתי שזה תכלית הכל, כי זה עקר העבודה והתכלית של האדם שבא לזה העולם כדי לשבר היצר הרע שהוא הפח המדמה שמשם כל התאוות וכו', ולזכות אל השכל, להפיר

ל"ב

את הבורא ותברך, שזה עקר השכל האמת. וחזן מזה אין שום חכמה ואין תבונה ואין נקרא בשם שכל וחכמה כלל, כמו שפתיב: "אל יתהלל חכם בחכמתו וכו' כי אם בזאת יתהלל המתהלל השכל וידע אותי וכו'". וכמו שפתיב, "וידעת היום והשבת אל לברך כי ה' הוא האלקים". וכתוב, "אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלקים", כי עקר תדעת והשכל הוא דעת ישראל לזכות על-ידי תדעת לעבוד אותו ותברך ולהפיר אותו ותברך באמונה שלמה. וכל זה זוכין על-ידי התגלות גדלת הבורא ותברך שנתגלה על-ידי הממון של ישראל שבהם מתגליו גנין עלאין, שעל-ידי זה שוכרין המדמה שהם כל התאוות של היצר הרע וכו' וזכין אל השכל הזה כנ"ל. נמצא, שמומן דקדשה של ישראל יקר מאד, שבו מתגליו גנין עלאין שהם גדלת הבורא ותברך, שעל-ידי זה זוכין לתכלית הנ"ל, אבל אין הגנין עלאין מתגליו בהממון כי אם על-ידי מצות צדקה ונימולות חסדים שגדול מהצדקה, שעל-ידי זה נתממן כל ממונו. ואז דיקא נתגליו הגנין וזכין על-ידי זה לשבר המדמה וכו', כמבאר בהתורה הנ"ל כנ"ל, כי כבאר שם בהתורה הנ"ל אות ג' וזה לשונו, ודע, שאין שני בני אדם שוין זה לזה, כי כל הנשמות הם זה למעלה מזה וזה מלבוש לזה וכו'. נמצא, כשאחד רוצה לעלות ממדרגתו למדרגה עליונה אזי הולך

ונעמק האדם העומד במדרגה עליונה והולך ונעמק למדרגה היותר עליונה וכו'. ומבאר שם בסוף בהשקמות השכיבים לזה, שזה בחינת הרמה מה שאחד מרים ומגביה את חברו וכו', ענין שם. ומצא שאי אפשר להאדם להתקרב לה' ותברך ולעלות מדרגא לדרגא כי אם כשירים ונגיביה גם את חברו, פמוכן ומבאר בהתורה הנ"ל. וזה בחינת כל ישראל ערכין זה לזה. וזה בחינת ואהבת לרעך כמוך זה כלל גדול בתורה, כי כל ישראל כאיש אחד. וכל אחד צריך שירים ונגיביה את חברו אל הקדשה עד שישלם צלם אלקים בשלמות, עד שיעלו כל הנשמות למקומן ומדרגתן כל אחד למקומו הראוי לו ואז ישלם התקון וכו'. וכל זה זוכין על-ידי צדקה וחסד שעושים מממונו, שעל-ידי זה נתגליו הגנוני עלאין שבממון שהם עקר גדלת הבורא ותברך, שעל-ידי זה שוכרין המדמה ועולין מדרגא לדרגא, שעל-ידי זה עולה גם חברו מדרגא לדרגא ומרים ומגביה גם את חברו כנ"ל. ועתה מבאר ומקשר הענין היטב, כי בודאי עקר התקון על-ידי צדקה וחסד דיקא שעושה כל אחד עם ישראל חברו שבוה מקים ומעלה אותו ומאיר בו גנוני עלאין שבממון ישראל וכוה בעצמו וכוה לעלות מדרגא לדרגא, שעקר העליה בשמעלה גם חברו כנ"ל, שזוכה לזה על-ידי צדקה וחסד דיקא שעושה עם חברו, שכמו שזכה להאיר בחברו ממונו

שנתן לו בצדקה או בהלואת חסד והאיר בו גנוני עלאין, כמו כן זוכה לעלות מדרגא לדרגא שעקר העליה הוא גם כן כשמשתדל בטובת חברו להעלות גם את חברו כנ"ל, כי כל ישראל כלולין זה בזה ואין נתגלה גדלת הבורא ואין נתגליו הגנוני כי אם כשהגנוני נכללים ומאירין זה לזה, פמוכן בהתורה הנ"ל, ענין שם מה שמבאר שם, ונכללין זה בזה ומתגהרין אלו הגנוני וכו', ענין שם. הינה כשישראל עושים צדקה וחסד זה עם זה, כי ישראל הם הם הגנוני בחינת ישראל אשר כד אחפאר שבהם מתגלה פאר הגנוני. וכל אחד מישראל יש בו גון מיוחד כפי שרשו באבני החישן והאפוד שהם עשירות וקדשה של ישראל, כי היו שונים הון רב ובהם היה כל הגנוני, וכשנכללין זה בזה ומאירין זה לזה על-ידי צדקה וחסד שעושה אחד עם חברו מממונו, ששם עקר הגנוני כנ"ל. אז הגנוני נכללין זה בזה ומאירין זה לזה, ואז עקר התגלות פאר הגנוני. ואז דיקא נתגלה גדלת הבורא ונכנעין הקלפות שהם פח המדמה ועולה מדרגא לדרגא, ומעלה גם חברו מדרגא לדרגא, ואז ה' ותברך מתגדל ומתפאר ביותר ויותר, כי כל מה שישאל עליון מדרגא לדרגא למעלה למעלה, נתגדל ונתקדש ונתפאר ונתרום ה' ותברך, פככיול, יותר ויותר. ובשכיל זה הזהירה התורה להלכות לחברו הלואת חן וחסד כמו שכתוב:

לקוטי הַלְכוֹת

הַלְכוֹת עֲבוֹדַת אֱלֹהִים ג

יִרְחָה דַעַה תַּקְמָה

"אם כסף תלזה את עמי וכו'". והיא גדולה מן הצדקה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, גדולה גמילות חסדים יותר מן הצדקה, כי על-ידי ההלוואה מחזיק ביד חברו ביותר שיכול להתפרנס על-ידי הלוואתו. ובהתפרנסה של איש הישראלי מאירון הגגנין פנ"ל. נמצא, שעושה לו טובה וחסד גדול בגשמיות וברוחניות. ואחר כך יחזיר חברו וישלם לו ויחזיר בו הגגנין שבפמון ויאירו זה לזה, שזה עקר שלמות הארת הגגנין בשמחתהרין ומאירין זה לזה וזה לזה. ובשביל זה נקרא בשם לונה ומלנה לשון לוי והתחברות, כי על-ידי הלוואה חן מתחברין זה לזה ומאירין זה לזה הגגנין על-אין פנ"ל. ועל-כן נקרא אצל העולם "הלואת חן", חן דיקא זה בחינת הארת הגגנין שהם עקר הפאר והחן, כמו שפרש שם אדוננו מורנו ורבענו ז"ל, על פסוק, "חן בעיני ה'", עין שם:

ח וזהו חמר האסור של רבית שהוא חמור מאד והוא כפופר באלקין ישראל וביציאת מצרים וכמה לאוין נאמרו בו, כמבאר בשלחן ערוך יורה דעה, עין שם. ועקר האסור הוא לקח שבר המתנת מעות פנ"ל:

כי איתא בלקוטי תנינא סימן ס"א וזה לשונו: ה' יתברך הוא למעלה מהזמן וכו'. והכלל, שעקר הזמן הוא מחמת חסרון הרעת וכו'. ועל-כן בחלום, שאז השכל נסתלק ואין לו רק כח המדמה,

אזי נדמה שעה קלה לזמן ארך מאד וכו', כי בחלום נדמה שעוברים שבועים שנה ברבע שעה, אבל בשנתעוררים מהשנה וחוזרים מהמדמה אל השכל אז מבינים שזה הזמן שנדמה לשבועים שנה בחלום באמת לא היה רק רבע שעה, רק שבועים שנה ממש הם שבועים שנה, אבל בשכל הנבה משכלנו גם אלו השבועים שנה הם רק רבע שעה וכו'. וכן יש שכל עוד גבה יותר ויותר וכו' עד שיש שכל אמתו גבה כל כך ששם מתבטל כל הזמן לגמרי ונקללין בבחינת למעלה מהזמן, עין שם היטב. וישם שכלך ודעתך להבין דבר זה היטב היטב, כי הוא ענין נפלא ונורא מאד מאד. נמצא, שעקר הזמן הוא רק כח המדמה, אבל בשכל נקמן הזמן וכל מה שעולה לשכל גבה יותר, נתמעט ונתבטל הזמן לגמרי פנ"ל, שזה עקר התכלית, כי עקר התכלית הוא לכלל בה' יתברך שהוא למעלה מהזמן, שזה זוכין על-ידי שלמות השכל דיקא, שזוכין על-ידי שבירת המדמה, כי על-ידי השכל האמת נכללין בו יתברך כמאמר החכם אלו ידעתיו - הייתיו. כמו שמבאר במקום אחר (סימן בא, לקוטי חלק א), עין שם. נמצא מי שאזכה לעשות צדקה והלוואת חסד, שעל-ידי זה מאירין הגגנין וזוכה לשבר המדמה ולעלות אל השכל, על-ידי זה מבטל הזמן ונקלל בבחינת למעלה מהזמן, כי כפי שבירתו את המדמה ועלתו אל השכל, כמו כן הוא מבטל

ע"פ

הזמן ונקלל בבחינת למעלה מהזמן כנ"ל. וזה המור האסור של רבית שהוא לפח אגר נטר שכר המתנת מעותיו איזה זמן, כי עקר המזון דקדושה הוא לגלות הגנוני שבהם כדי לשבר המדמה ולכפול הזמן כנ"ל. וזה הלוקח רבית פוגם בזה מאד מה ש'לוקח שכר ממעותיו בעד המתנת הזמן נמצא, שמגביר המדמה על השכל שבו עקר אחיות הזמן שבהו תלוי כל הפגמים שבעולם, כי כל הפגמים והחטאים הכל מכה המדמה שמשם כל התאוות כנ"ל. ועקר כל התאוות והחטאים, חס ושלום, הם רק על-ידי התגברות הרע הנאחו בהזמן דיקא שפלו מרע וטוב מבחינת ימי טוב וימי רע, בחינת כיום טובה היה בטוב וכיום רעה וכו' שהם כ"ח עתים עתים לטובה ולהפך, בחינת פגם עין הדעת שצאמר בו, "כיום אכלך ממנו וכו'". 'כיום' דיקא, כי עקר התגברות המסית על-ידי הרע הנאחו בהזמן דיקא, כי למעלה מהזמן בלו טוב ואין שום רע כלל. וזה כל עבודת האדם בזה העולם בהזמן והימים הקצובים לו שישתדל לצאת מהמדמה אל השכל, דהיינו שיזכה לכפול הזמן שעקר בהמדמה ולעלות אל השכל ששם נתכפול הזמן ונקלל בו ותברך שהוא למעלה מהזמן, שזהו כלל כל התורה והמצוות וכמוכן בדראשי פרקים, שכתב אדוננו מורנו ורננו ו"ל, סימן עט בלקוטי תניינא, עין שם:

ט ב' באמת שרש התהוות הזמן בקדושה הוא על-ידי חסד, כמו שמבאר בהמעשה של יום השלישי, שעקר התהוות הזמן על-ידי חסדים של אמת וכו', עין שם. וזה בחינת יומם וצוה ה' חסדו, כי חסד הוא יומא דאזיל עם בלחו יומין ומשם עקר התהוות כל הזמן

והעקר הוא לתן צדקה ולעשות חסד עם ישראל חברו, כי שקולה צדקה ככל התורה בלה, כי דיקא על-ידי צדקה וחסד מאירין הגנוני שבמעוות, שעל-ידי זה משבר המדמה ועולה אל השכל כנ"ל, שעל-ידי זה נתכפול הזמן ונקלל בבחינת למעלה מהזמן, שזה עקר התכלית כנ"ל. ועלין בשלוקת, חס ושלום, רבית מהמעוות בעד המתנת הזמן פוגם בזה מאד כאלו רוצה, חס ושלום, להעלים הגנוני עלאין שבמזון ישראל שהם גדלת הבורא ותברך שמכטלין הזמן שבמדמה כנ"ל. והוא רוצה, חס ושלום, להגביר הזמן, שהוא בחינת המדמה, על הגנוני שבמעוות. ועלין העיון המור מאד ונחשב ככופר באלקי ישראל בודאי, מאחר שעל דו נתעלמין הגנוני, חס ושלום, ונתעלם גדלת הבורא ותברך ונתגבר המדמה, שמשם כל העבודה ורה הפירות, כמבאר למעלה. ועלין נחשב גם כן ככופר ביציאת מצרים, כי עקר יציאת מצרים היה על-ידי התגלות הגנוני שבמזון ישראל, כמו שמבאר למעלה, עין שם:

לקוטי הלכות

הלכות עבודת אֱלֹהִים ג

יְרֵה דַעָה תְקַמוּ

וְהַיָּמִים שֶׁשָּׁרְשָׁם בְּחֵינַת שְׁבַעַת יָמֵי הַבְּנֵינֵי, שֶׁהֵם בְּחֵינַת הַשְּׁבַע מִדֹּרוֹת, שֶׁהֵם בְּחֵינַת הַגְּנוּנֵי שֶׁבִּכְסֵף וְזָהָב, שֶׁהֵם בְּחֵינַת שְׁבַעֲהָ מֵינֵי מַתְכוֹת כִּדְרוֹעַ, וְזֶה יְדוּעַ שֶׁכָּל דְּבַר נִמְתָּק בְּשִׂרְשׁוֹ דִּיקָא. וְעַל־כֵּן עֵקֶר קַיִים הָעוֹלָם עַל־יְדֵי חֶסֶד, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה", כִּי עֵקֶר הַתְּהוּוֹת הַזְּמַן הוּא בְּשִׁבְלֵי הַבְּחִירָה שֶׁהוּא כְּמוֹן דִּיקָא, הַיְנו כְּדֵי שְׂוִיתִגְבַר הָאָדָם בְּעִבּוּדְתּוֹ לְשִׁבְר הַמְדֻמָּה, שְׁעַל־יְדֵי זֶה יַעֲלֶה מִהַזְּמַן לְבְּחֵינַת לְמַעְלָה מִהַזְּמַן, שֶׁהוּא בְּחֵינַת חַיִּים נִצְחָיִים שֶׁל עוֹלָם הַבָּא, שֶׁשָּׁם עֵקֶר קַבּוּל הַשְּׂכָר, אֲשֶׁרִי הַזִּכְּהָ לָזֶה, וְעַל־כֵּן הָעֵקֶר הוּא צְדָקָה וְחֶסֶד, שֶׁשָּׁם שִׂרְשׁ הַתְּהוּוֹת הַזְּמַן וְשָׁם דִּיקָא נִמְתָּק וְנִתְפַּטֵּל הַזְּמַן וְנִכְלָל בְּבְחֵינַת לְמַעְלָה מִהַזְּמַן, כִּי מִחֶסֶד עֵקֶר הַתְּחִלַּת וְעֵקֶר הַבְּנֵינֵי שֶׁשְׁבַעַת יָמֵי הַבְּנֵינֵי, כִּי לְמַעְלָה מִחֶסֶד הוּא לְמַעְלָה מִהַזְּמַן, בְּחֵינַת בִּינָה יוֹבֵל הַגְּדוּל שֶׁהוּא לְמַעְלָה מִהַיָּמִים, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, כִּי שְׂאֵל נָא לַיָּמִים רֵאשֻׁנִים, לַיָּמִים הָרֵאשֻׁנִים אַתָּה שׂוֹאֵל וְאֵי אַתָּה שׂוֹאֵל מִה לְמַעְלָה מִה לְמַטָּה וְכוּ', דִּהְיִינוּ בְּשִׁלֵּשׁ רֵאשׁוֹנוֹת, כְּמִבְּאֵר בְּסִפְרִים. וְעַל־כֵּן הַחֶסֶד, שֶׁהוּא הַתְּחִלַּת וְעֵקֶר הַתְּהוּוֹת הַזְּמַן, עַל יְדֵי דִיקָא מִמִּיתָקִין וּמִכְּטָלִין הַזְּמַן וּמַעֲלִין וּכְלָלִין אוֹתוֹ בְּבְחֵינַת לְמַעְלָה מִהַזְּמַן, שֶׁזֶה עֵקֶר הַתְּכִלִּית כְּנ"ל. וְעַל־כֵּן צְרִיכִין לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּגְמִילוּת חֶסֶדִים, שְׁעַל־יְדֵי זֶה דִיקָא נִתְפַּטֵּל הַמְדֻמָּה, שֶׁשָּׁם הַזְּמַן, וְעוֹלָה אֶל הַשְּׂכָל,

שֶׁשָּׁם נִתְפַּטֵּל הַזְּמַן, שֶׁזֶה עֵקֶר הַתְּכִלִּית וְכַנ"ל:

י וְזֶה בְּחֵינַת מִשְׁא וּמִתָּן, שְׁצָרִיכִין לְזַהֵר מְאֹד לַעֲשׂוֹת מִשְׁא וּמִתָּן בְּאִמּוּנָה, שֶׁלֹּא לִפְנֵים בְּהַמְמוֹן, חֵס וְשְׁלוֹם, שֶׁשָּׁם הַגְּנוּנֵי עֲלָאִין כְּנ"ל. וּבְשִׁעוּשָׁה מִשְׁא וּמִתָּן בְּאִמּוּנָה אֵין הוּא מוֹכֵה גְדוּלָה מְאֹד, כִּי עַל־יְדֵי הַמִּשְׁא וּמִתָּן שְׁנוּשָׂא וְנִתָּן עִם חֲבֵרוֹ בְּמַעוֹתֵיהֶם, עַל־יְדֵי זֶה מְאִירִין וְנִכְלָלִין הַגְּנוּנֵי מְזָה לָזֶה וּמְזָה לָזֶה. וְזֶה עֵקֶר כְּוִנַּת הַמִּשְׁא וּמִתָּן, שֶׁה' יִתְפַּדֵּךְ מִסַּבֵּב בְּשִׁבּוּל זֶה שְׁמִשָּׂא וְיִתָּן אַחַד עִם חֲבֵרוֹ הַכֹּל בְּשִׁבּוּל כְּרוּר הַנִּיצוּצוֹת שְׁבַמְמוֹן כִּדְרוֹעַ, הַיְנו בְּשִׁבּוּל שְׂאִירוֹ הַגְּנוּנֵי מְזָה לָזֶה, שְׁעַל־יְדֵי זֶה עוֹלִין הַנִּיצוּצוֹת כִּי הַנִּיצוּצוֹת הֵן הֵן הַגְּנוּנֵי, כְּמוֹכָא בְּסִימָן ג'ו' עַן שָׁם:

וְזֶה שֶׁהוּוִירָה תוֹרָה: "כִּי תִמְכְּרוּ מִמְכָּר לַעֲמִיתְךָ אוֹ קָנָה מִיַּד עַמִּיתְךָ". וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, שֶׁכְּשֶׁתִּמְכֹּר, יִמְכֹּר לְיִשְׂרָאֵל דִּיקָא. וְכֵן בְּשִׁיכְנָה וְכוּ', כְּמוֹכָא בְּפִרְוֵשׁ ר'ש". הַיְנו שְׁצָרִיד לְהַשְׁתַּדֵּל לְשִׂא וְלִתָּן, לְמַכֵּר וּלְקָנוֹת עִם יִשְׂרָאֵל חֲבֵרוֹ דִּיקָא, כְּדֵי שְׂאִירוֹ הַגְּנוּנֵי שְׁבַמְמוֹן יִשְׂרָאֵל מְזָה לָזֶה וְנִכְלָלוּ זֶה בְּזֶה וְיִתְנַהְרוּ וְיִאִירוּ אֵלָיו לְאֵלֹהֵי, שֶׁזֶה עֵקֶר הַתְּגִלוֹת גְּדֻלַּת הַבּוֹרָא כְּנ"ל, שְׁעַל־יְדֵי זֶה נִשְׁבַּר הַמְדֻמָּה וְעוֹלִין אֶל הַשְּׂכָל וְנִתְפַּטֵּל הַזְּמַן כְּנ"ל. וְזֶה "אֵל תּוֹנֵי אִישׁ אֶת אָחִיו", כְּדֵי שֶׁלֹּא לִפְנֵים בְּהַגְּנוּנֵי שְׁבַמְמוֹת יִשְׂרָאֵל כְּנ"ל. וְזֶה שֶׁתְּלַתָּה הַתוֹרָה מְצוֹת מִשְׁא וּמִתָּן

יִרְחָה דְעָה

אחר היובל שהוא בינה עלמא דאחי, משם מתחיל מספר שנים בחינת זמן, בחינת שבעת ימי הגגון. וכל המושא ומתן כדי להאיר הגגון שבמזון, כדי לגלות גדלת הבורא, להכניע המדמה ולעלות אל השכל שהוא למעלה מהזמן בחינת יובל. ועל-כן צריכין לקנות ולמכור ולעשות מושא ומתן באמונה ושלא להזנות איש את אחיו כדי שלא לפגם בהגגון שהוא בחינת "מספר שנים אחר היובל", שלא יוכל לעלות ולכלל בהיובל בבחינת למעלה מהזמן על-ידי התגברות המדמה, חס ושלום, שמתגבר על-ידי פגם המזון, על-ידי שאין עושין מושא ומתן באמונה, חס ושלום, וזהו "אל תזנו איש את אחיו במספר שנים אחר היובל תקנה" כנ"ל:

יא וזה בחינת מצות שמיטה ויובל שאין הכל הפקר וכלם חברים וכלולים זה עם זה, כי אז הוא בבחינת למעלה מהזמן, שזוכין לזה על-ידי שמפקדין נבסיהם ונכללין זה בזה, שעל-ידי זה מאירין הגגון, שעל-ידי זה נכללין בבחינת למעלה מהזמן כנ"ל:

יב וזה בחינת (שמות ט) "כי תשא את ראש בני ישראל לפקדיהם ונתנו איש כפר נפשו וכו'", דהינו שקלים לקרננות צבור, כי קרננות הם בחינת שבירת המדמה כנ"ל. ועל-ידי השקלים שנותנין לקרננות שהם בחינת צדקה, על-ידי זה מאירין הגגון ונכנע המדמה וכו' כנ"ל.

באמונה, ושלא להזנות את חברו בשנת היובל, כמו שכתוב בפרשת בהר שנסמך פרשת ובי תמכרו ממכר לעמיתך וכו' לפרשת היובל. ובפרשה הזאת בעצמה תלה אסור אונאה ביובל, כמו שכתוב שם, "אל תזנו איש את אחיו במספר שנים אחר היובל תקנה מאת עמיתך וכו'", כי עקר אסור אונאה שהוא פגם המושא ומתן, פגם הגגון שבמזון ישראל, עקר האסור והפגם הוא מה שפגם ביובל, חס ושלום, כי יובל הוא בחינת בינה עלמא דאחי, שהוא למעלה מהזמן פיזי. ועל-כן נקרא יובל "עולם", כמו שכתוב: "ועבדו לעולם", זה היובל, כי הוא בחינת למעלה מהזמן, שהוא בחינת עולם נצחי לעולמי עדי. ועל-כן עקר קדשת היובל ביום הפפורים, כי יום הפפורים למעלה מהזמן, כמו שכתוב בהא"ב אות תשובה, עין שם. ומשם מבחינת יובל שהוא למעלה מהזמן, משם עקר התהוות הזמן, כי עקר התהוות הזמן וחייתו הוא מבחינת למעלה מהזמן, שהוא ה' יתברך שברא את הזמן ומתנה ומקיים אותו ברצונו כל ימי קיום העולם הזה. וזהו שדקדקה התורה, "אל תזנו איש את אחיו במספר שנים אחר היובל תקנה וכו'", הינו שכל הקניות והמכירות והמושא ומתן שבעולם פלם הם במספר שנים אחר היובל, הינו בבחינת הזמן, בחינת מספר שנים, שבאמת הוא רק אחר היובל, שהוא למעלה מהזמן, כי

לקוטי הַלְכוֹת

הלכות עבודת אֱלֹהִים ג

יְרֵה דַעָה תַקְמַט

וְאֵז מֵרִים כָּל אֶחָד אֶת חֲבֵרוֹ וְכו' פנ"ל. וְהוּא, "כִּי תֵשָׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל", בְּחִינַת גְּשִׁיַּאת רֹאשׁ, לְהַרִים כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְמִקְוָמוֹ וּמִדְרַגָּתוֹ, שֶׁזֶה עֵקֶר מִצְוַת הַמִּסְפָּר, לְסַפֵּר אֶת יִשְׂרָאֵל עַל-יְדֵי הַשְּׂקָלִים כְּדֵי שֶׁיִּכְלְלוּ זֶה בְּזֶה וְיֵאֵירוּ זֶה לְזֶה, כְּדֵי שֶׁיַּעֲלֶה וְיִתְגַּשֵּׂא כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְמִקְוָמוֹ וּמִדְרַגָּתוֹ. וְעַל-כֵּן צְרִיכִין לְתַן כָּל אֶחָד צְדָקָה, דְּהֵינּוּ שְׂקָלִים לְקַרְבָּנוֹת צְבוּר, שְׁעַל-יְדֵי זֶה מֵאִירִין הַגְּנוּזִין וְנִכְנָע הַקְּדוּמָה וְכו' וְיֵמִירִים וּמְגִשָּׂא כָּל אֶחָד אֶת חֲבֵרוֹ פנ"ל. וְעַל-כֵּן צְרִיכִין לְתַן הַשְּׂקָלִים בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה כְּדֵי לְתַמְּן וּלְהַעֲלוֹת אֶת הַזְּמַן בְּחִינַת מִסְפָּר שְׁנַיִם שֶׁיִּכְלַל בְּבִחִינַת לְמַעֲלָה מִהַזְּמַן וְכו' פנ"ל:

הַקְּדִים שְׂקָלֵיהֶם לְשַׂקְלֵי הַזֶּמֶן וְכו', כִּי שְׂקָלֵי יִשְׂרָאֵל הֵם בְּחִינַת צְדָקָה עַל קַרְבָּנוֹת צְבוּר פנ"ל, שְׁעַל-יְדֵי זֶה עֵקֶר הַכְּנָעוֹת פנ"ל. וְהוּא שְׂאֵמֵר, "יִשְׁנֹו עִם אֶחָד", וְדַרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, "יִשְׁנֹו עִם אֶחָד", שְׂאֵמֵר הַזֶּמֶן שֶׁנִּפְלֹו לְבִחִינַת שְׁנָה, חֵם וְשִׁלּוּם, כִּי עֵקֶר הַתְּנַבְּרוֹת הַקְּדוּמָה הוּא בְּבִחִינַת שְׁנָה וְתַרְדְּמָה. שְׂאֵז הַתְּנַבְּרוֹת הַקְּדוּמָה וְשֵׁם עֵקֶר אֲחִיזַת הַזְּמַן פנ"ל. וְעַל-כֵּן אָמַר הַזֶּמֶן שֶׁיִּשְׂרָאֵל בְּתַקְוָה הַגְּלוּת הֵם בְּבִחִינַת שְׁנָה שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּנַבְּרוֹת הַקְּדוּמָה, הַסְּתַמְלָקוֹת הַדַּעָה. וְעַל-כֵּן יוֹכֵל לְהַתְּנַבֵּר עֲלֵיהֶם, חֵם וְשִׁלּוּם, כִּי גְלוּת בְּכָל זְמַן כָּל הַגְּלוּת נִמְשָׁלִין לְשָׁנָה, כְּמוֹ שְׁפַתּוֹב: "בְּשׁוּב ה' אֶת שִׁיבַת צִיּוֹן הֵינּוּ כַחֲלָמִים", וְכְמוֹ שְׂאֵמֵרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל. וְעַל-כֵּן הָיָה הַנֶּסֶם עַל-יְדֵי נִדּוּד הַשְּׁנָה, כְּמוֹ שְׁפַתּוֹב: "בְּלִילָהּ הַהוּא נִדְּדָה שְׁנַת הַמִּלְחָד וְכו'". וְעַל-כֵּן מִתְחַלֵּת הַמְּגִלָּה לְסַפֵּר תַּקְוָה הַנֶּסֶם מַעֲצֵם גְּדֻלָּתוֹ שֶׁל אַחֲשֵׁרֵי־שׁ, כְּמוֹ שְׁפַתּוֹב: "בְּהִרְאֹתוֹ אֶת עֵשֶׂר כְּבוֹד מְלֻכּוֹתוֹ וְאֵת יַקָּר תַּפְאָרַת גְּדוּלָּתוֹ וְכו', חוֹר בְּרַפְסֵם וְתִכְבַּלְתּוּ וְכו'", כִּי הַמְּגִלָּה מְסַפֵּרַת לֵנוּ כְּזֶה תַּקְוָה הַנֶּסֶם שֶׁל מַפְלַת הַמְּזוּעֲמֵלֵק, שֶׁהוּא יִתְבַּרְדַּד עֲשֵׂה עִמָּנוּ בְּכָל יוֹר וְדוֹר, כִּי עֵקֶר הַכְּנָעוֹת הַקְּדוּמָה שְׁמִתְנַבֵּר וּמִתְפַּשֵּׁט מְאֹד בְּכָל דְּרָגָא וְדְרָגָא, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמְּזוּעֲמֵלֵק פנ"ל, הוּא עַל-יְדֵי עֲשִׁירוֹת דִּקְדוּשָׁה שְׂזוּכִין עַל-יְדֵי צְדָקָה, שְׁעַל-יְדֵי זֶה מִתְגַּלִּין הַגְּנוּזִין שְׁבַמְמוֹז, שֶׁהֵם גְּדֻלַּת הַבוּרָא

יג וְזֶה שְׁקוֹרִין "אֵם כְּסָף תַּלְוָה" בְּפִסְחָה שֶׁהוּא יְצִיַּאת מִצְרַיִם, הֵינּוּ פנ"ל:

יד וְזֶה בְּחִינַת פּוּרִים, כִּי הַמְּזוּעֲמֵלֵק הוּא בְּחִינַת מְנָא דְלָא שְׁוִיָּא לְחַבְלָא הַנְּ"ל, שֶׁהוּא תַּקְוָה הַקְּלָפָה הַמִּתְפַּשֵּׁטת בְּכָל דְּרָגָא וְדְרָגָא כְּשֶׁרֹצִין לְעֲלוֹת מִדְרָגָא לְדְרָגָא פנ"ל, כִּי "רֵאשִׁית גֹּזִים עֲמֵלֵק", כִּי עֲמֵלֵק הוּא רֵאשִׁית וְכֻלָּל כָּל הַגְּזוּיִים שֶׁהֵם הַקְּלָפּוֹת וְהַדְּמִיוּנוֹת הַבְּאוּן מִכַּח הַקְּדוּמָה. וְהוּא הָעֵקֶר שְׁמִתְנַבֵּר וּמִתְפַּשֵּׁט מְאֹד מְאֹד בְּכָל דְּרָגָא וְדְרָגָא פנ"ל, וְעַל-כֵּן עֵקֶר הַכְּנָעוֹת עַל-יְדֵי צְדָקָה פנ"ל, שְׁעַל-יְדֵי זֶה מִתְגַּלִּין הַגְּנוּזִין פנ"ל. וְהוּא שְׂאֵמֵרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל עַל פְּסוּק (אֶסְתֵּר ג, ט): "וַעֲשִׂרֵת אֲלָפִים כֶּסֶף זָהָב אֲשַׁקֵּל וְכו'". גְּלוּי וְדוּעַ לַפְּנֵי מִי שְׂאֵמֵר וְהָיָה הַעוֹלָם שֶׁהֵזַן וְכו', לְפִיכַד

דף 197

יורה דעה

ועכשיו מישראל על-ידי רבוי המסים וארנונות זה המזמן בעצמו שלוקחין מישראל, יקם בהם ויתגבר עליהם ויציא מהם כל העשירות בכפלי כפלים וכנ"ל:

וכן מרמז בדברי רבנו ז"ל, בהתורה הנ"ל, שעל-ידי המסים וההתניות שהם גובים מישראל, על-ידי זה בעצמו הם נקנעים ונפלין, כי מבאר שם בתורה הנ"ל, שכל המסים וההתניות שגובין מישראל הם בחינת צדקה, בחינת ונגשד צדקה, ועל-ידי זה מתגלין גם-כן הגנוין וכו' עיין שם, נמצא שעל-ידי המסים שגובים מישראל, על-ידי זה דייקא מתגלין הגנוין ועל-ידי התגלות הגנוים הוא מפלתם, כי העכו"ם אחזתם בהמדרגה, שהוא פח הפהמיית, כי הם נמשלין להבמה כנ"ל. וקשנכנע המדמה על-ידי הגנוין שמתגלין על-ידי גבוי המסים דייקא, אזי נפלים כל העכו"ם שאחזתן מהם. ועל-פני גם אז בימי אחשורוש היתה מפלתם בעצמם על-ידי עצם גאותם שנתגאו ונתפארו והראו את יקר תפארת גדלתם ועשירותם בשעת המושטה, ונתלבש בלבושי כהן גדול (מ"ה)

(ג) שהם עקר פאר הגנוין, בחינת בגדי ישע, שרצו לפגם באלו הבגדים הקדושים, ועל-ידי זה קפץ השטן גם ביניהם והתגרה בהם, עד שהרגו את ושתי המרשעת, שעל-ידי זה היה עקר מפלת המון עמלק, על-ידי שגלקחה

והקבד שמו כנ"ל. ואז בימי אחשורוש התגברה מלכות הרשעה כל כך עד שהיה להם כל העשירות וכל הגנוין היו נעלמין אצלם. וזה שמספרת מרבי הגנוין ותקף העשירות המפלט שהיה אצלם עד שהיתה הפרקע מרצפת פאכנים טובות כלולין במפה גנוין, כמו שכתוב: "ממות זהב וכסף על רצפת בהט ויש ודר וסחרת וכו'". ועל-ידי זה היו מתגברים כנגד ישראל מאד מאד, כי זה ידוע, כי את זה לעמת זה עשה אלקים. וכמו שעל-ידי עשירות וקדושה מתגברים על המדמה כנ"ל. כמו כן להפך, הם ושלום, כשהסטרא אחרא מתגברת ונמשך כל העשירות ורבי הגנוין אצלם, אזי הם מתגברים מאד על-ידי רבוי העשירות שקבשו אצלם. וזה בחינת מרירת הגלות של עכשיו, שכל הגולה והעשירות הוא אצלם ועל-ידי זה הם מתגברים מאד, אבל באמת כל התגבורתם הוא לפי שעה, אבל לסוף הם נופלים על-ידי זה בעצמו בבחינת עשר שמור לבעליו לרעתו, כי הגנוין עלאין שבמזמן אינם יכולים להאיר כשהמזמן פבוש אצל העכו"ם והרשעים. ואלו הגנוין בעצמם נלחמים עמקם ומתגברים עליהם ומפלין אותן ומוציאין מהם כל הניצוצות שבלעו מכבר, כי זהו בחינת עת אשר שלט האדם באדם לרע לו כידוע, וזה בחינת תחת הנחשת אביא זהב ותחת הפרזל כסף וכו', כי העשירות שהם פובשים

לקוטי הלכות

הלכות עבודת אילים ג

יורה דעה תקנא

אסתר תחמיה וכו', כי כל זה הוא בחינת עת אשר שלט האדם באדם לרע לו, שעל ידי גדל התגברותם על ישראל, ועקר התגברותם על ממוזן ועשירות ישראל, ששם פאר הגנוין וכנ"ל, אזי אלו הגנוין שאינם יכולים להאיר אצלם, והם שם בגלות בהעלם ובהסתמך גדול, הם מתגברין ומלקטין ומקדרין מהם כל ניצוצות הקדושה שבלעו ומוציאין מהם חיותם עד שנכבועין ונאפלים על ידי זה בעצמו וכנ"ל:

את מרדכי על בית המן, שמרדכי קבל כל העשירות של המן, ואזי חזר העשירות אל הקדושה ונתגלו הגנוין עלאין שהם גדלת הבורא ותברך ועל ידי זה זכו להכניע ולהשפיל העמלקים שהם הסטרא אחרא ולהעלות ולנשא את ישראל, כי עקר הכנעת הסטרא אחרא, שהוא בחינת המדמה, הוא על ידי התגלות הגנוין שבעשירות הקדושה וכנ"ל:

טו וזה בחינת ומתנות לאביונים שחביבן בפורים, דהינו להרבות בצדקה, כי עקר התגלות הגנוין בקדושה הוא על ידי צדקה כנ"ל, שעל ידי זה עקר הכנעת המדמה שהוא הסטרא אחרא, שזה עקר בחינת פורים כנ"ל. וזה בחינת ומשלוח מנות איש לרעהו, כי כל אחד צריך שיתחבר ויכלל בחברו על ידי משלוח מנות מזה לזה, כי בשמכביעין המדמה, שזהו בחינת פורים כנ"ל, אזי כל אחד מרים ומגביה את חברו מדרגא לדרגא כנ"ל. על כן צריכין לשלח מנות מזה לזה כדי שכלל כל אחד בחברו, להורות שעכשיו שנכנע המדמה שכלל המדרגות, כי המן הרשע, ויח שמו, היה כלול מכל הרע שבמדמה שכלל המדרגות, ועכשיו שנכנע ונפל על ידי תקוף הגם של פורים, על כן עתה כל אחד נכלל בחברו, כי כל אחד מרים ומגביה את חברו, וזה בחינת משלוח מנות איש לרעהו וכנ"ל:

טז וזה שכתוב בגדלת מרדכי, ומרדכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות תכלת וחזר ועטרת זהב וכו'. זה בחינת פאר הגנוין שחזרו אל הקדושה, שמרדכי הצדיק זכה לכל אלו הגנוין שהם בחינת בגדי ישע כנ"ל, שזהו בחינת לבוש מלכות תכלת וכו', שעל ידי זה היה עקר הישועה, על ידי שחזרו ונתגלו הגנוין בקדושה אצל מרדכי הצדיק וכנ"ל:

זז וזה שכתוב, 'ויספר להם המן את כבוד עשרו וכו'', כי ספר להם שיש לו עשירות גדול וסבר שהגנוין עלאין פבושין אצלו, ועל ידי זה אין פח אל הסטרא דקדושה, שהוא מרדכי וישראל, להתגבר כנגדו וכנ"ל, אבל ה' ותברך חמל על עמו ונתהפך מהפך אל הפך, שחזר כל העשירות וכל הגנוין למרדכי, כמו שכתוב: 'ותשם אסתר

כֵּן לְהַכְנִיעַ הַמְדֻמָּה שְׂמֵתִנְבֵּר בְּשִׁעוּלֵי אֵל
הַקִּדְשָׁה, דְּהֵינּוּ מִחֲמַת שְׁצָרִיכִין לְצֵאת
מִשֵּׁשֶׁת יָמֵי הַחַל וְלַעֲלוֹת לְקִדְשֵׁי שַׁבַּת.
עַל־כֵּן נִתְיַסַּד לֹמֵר הַמְזֻמָּוִרִים אֵלֹו
שְׂמֵדָבְרִים מִגְּדֵלַת הַבּוֹרָא וַתְּבַרְךָ, כְּדִי
לְהַכְנִיעַ הַקְּלָפוֹת שְׂמֵתִנְבֵּרִים בְּשִׁעוּלִים
מִדְּרָגָא לְדְרָגָא, כְּמוֹ שְׂנֵתִיפֵד לֹמֵר הוֹדוּ
שְׂמֵדָבְרִי מִגְּדֵלַת הַבּוֹרָא וַתְּבַרְךָ וּמִגְּדֵל
הַשְּׂמִיחָה בּוֹ וַתְּבַרְךָ, מִחֲמַת שְׁצָרִיכִין
לַעֲלוֹת מִעֲשִׂיָה לְיִצְיָה וְכַ"ל בְּהַתּוֹרָה
הַזֵּה"ל. וְזֶה בְּחִינַת בְּשִׁמְךָ יִגְלוֹן כָּל הַיּוֹם
וּבְצִדְקָתְךָ יְרוּמוּ, כִּי תִפְאֶרֶת עֲזָמוּ אֶתָּה
וְכוֹ, שְׁעַל־יְדֵי הַהִתְפָּאָרוֹת שְׂנֵתִנְבֵּרָה, עַל־
יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ שְׂמִיחָה בְּחִינַת בְּשִׁמְךָ יִגְלוֹן
כָּל הַיּוֹם וְכוֹ. וְזֶהוּ וְצִדְקָתְךָ יְרוּמוּ, כִּי
עֵקֶר הַהִתְפָּאָרוֹת שְׂהוּא פֶּאֶר הַגְּנוּיִן
נִתְגַּלָּה עַל־יְדֵי צְדָקָה וְכַ"ל. וְזֶהוּ, "שׂוֹשׁ
אִישׁ בְּה' תִּגַּל נִפְשֵׁי בְּאַלְפֵי כִי הַלְבִישֵׁנִי
בְּגָדֵי יִשְׁעֵי מַעֲלֵי צְדָקָה יַעֲטִינִי". בְּגָדֵי
יִשְׁעֵי, מַעֲלֵי צְדָקָה, זֶה בְּחִינַת פֶּאֶר הַגְּנוּיִן
שְׂנֵתִנְבֵּרֵי עַל־יְדֵי צְדָקָה, כְּמִבְּאֵר הַיִּטֵּב
בְּהַתּוֹרָה הַזֵּה"ל עַל פְּסוּקֵי זֶה, עֵינַי שָׁם.
וְעַל־יְדֵי זֶה, "שׂוֹשׁ אִישׁ בְּה' תִּגַּל נִפְשֵׁי
בְּאַלְפֵי", כִּי עֵקֶר הַגְּדֵלַת הַשְּׂמִיחָה הוּא
עַל־יְדֵי זֶה כַּ"ל. וְעַל־כֵּן מִחֲמַת שְׂבִפּוּרִים
נִכְנָע הַמְדֻמָּה בְּיֹתֵר, שְׂזֵהוּ עֵקֶר מִפְּלַת
הַמֶּן־עֲמַלְק, עַל־יְדֵי הַתְּגַלּוֹת הַגְּנוּיִן, עַל־
יְדֵי רַבּוּי הַצְּדָקָה שְׂנֵתִנְבֵּרֵי אִזְו עַל־יְדֵי
מִצְוֹת שְׂקָלִים שְׂמִקְדָּמִין לְפּוּרִים, שְׁעַל־
יְדֵי זֶה עֵקֶר הַנֶּסֶם שֶׁל פּוּרִים כַּ"ל. עַל־כֵּן

זו וְזֶה בְּחִינַת תְּקַפָּה הַשְּׂמִיחָה שֶׁל פּוּרִים,
כִּי בְּשֵׁתִנְבֵּרֵי הַגְּנוּיִן שְׂהֵם בְּחִינַת
בְּגָדֵי יִשְׁעֵי וְכוֹ, שְׂזֵהוּ בְּחִינַת פּוּרִים כַּ"ל,
אִזְו הַשְּׂמִיחָה גְּדוּלָּה וְעִצּוּמָה מְאֹד. וְכָל
מֵה שְׂנֵתִנְבֵּרֵי פֶּאֶר הַגְּנוּיִן יֹתֵר וְנִכְנָע הִרְעַ
שְׂבִפּוּמָה יֹתֵר, אִזְו הַשְּׂמִיחָה נִגְדֵּלַת יֹתֵר
וְיֹתֵר, כִּי פֶּאֶר הַגְּנוּיִן הֵם עֵקֶר גְּדֵלַת
הַבּוֹרָא וַתְּבַרְךָ כַּ"ל. וְכָל מֵה שְׂנֵתִנְבֵּרָה
תִּפְאֶרְתּוֹ וּגְדֵלְתּוֹ וַתְּבַרְךָ יֹתֵר, בְּדֹאֵי
הַשְּׂמִיחָה גְּדוּלָּה בְּיֹתֵר, כִּי זֶה עֵקֶר
הַשְּׂמִיחָה שְׂבְּכַל הַשְּׂמִיחֹת בְּשֵׁתִנְבֵּרָה
גְּדֵלְתּוֹ וְתִפְאֶרְתּוֹ וַתְּבַרְךָ, כְּמוֹ שְׂכְּתוּב
בְּפְסוּקִים רַבִּים בְּהוֹדוּ לַה' קִרְאוּ בְּשִׁמוֹ.
וּבְמִזְמוֹר לְכוּ נִרְנְנָה, שְׂאוּמִרִים בְּכִנִּיּוֹת
שַׁבַּת מַעֲצֵם הַשְּׂמִיחָה שְׂתִהְיֶה לְעֵתִיד
כְּשֵׁתִנְבֵּרָה גְּדֵלְתּוֹ וְתִפְאֶרְתּוֹ וַתְּבַרְךָ, כְּמוֹ
שְׂכְּתוּב: "יִשְׂמְחוּ הַשְּׂמִיחִים וְתִגַּל הָאָרֶץ
וְיִאֲמְרוּ בְּגוֹיֵי ה' מִלְּךָ וְכוֹ". וְכֵן בְּפְסוּקִים
רַבִּים שָׁם. וְכֵן מִהַתְּחִלַּת הַמְזֻמָּוִרִים אֵלֹו
עַד הַסּוּף בְּלֶם מְסֻדִּים עַל עֵינַי גְּדֵל
הַשְּׂמִיחָה מִהַתְּגַלּוֹת גְּדֵלְתּוֹ וַתְּבַרְךָ, כְּמוֹ
שְׂכְּתוּב: "לְכוּ נִרְנְנָה לַה' נְרִיעָה וְכוֹ"
בְּזִמְרוֹת נְרִיעָה לוֹ כִּי אֵל גְּדוֹל הִ". וְרַנְּה
וְזִמְרָה הֵם בְּחִינַת שְׂמִיחָה (כְּדִינֵי וּבְמִבְּאֵר בְּמִקּוֹם
אֲחֵר), וְכֵן כָּל הַמְזֻמָּוִרִים מְדָבְרִים שָׁם
מִגְּדֵלַת הַבּוֹרָא וַתְּבַרְךָ וּמַעֲצֵם הַשְּׂמִיחָה
שְׂצָרִיכִין לְשִׂמְחָה בְּגְדֵלְתּוֹ וּבְשִׁמּוֹ וַתְּבַרְךָ,
כְּמוֹ שְׂכְּתוּב: "שְׂמְחוּ צְדִיקִים בְּה' וְכוֹ" ה'
מִלְּךָ תִּגַּל הָאָרֶץ וְכוֹ". כִּי אֵלֹו מְזֻמּוּרֵי לְכוּ
נִרְנְנָה שְׂאוּמִרִים בְּכִנִּיּוֹת שַׁבַּת נִתְיַסְדּוּ גַם

lib d611

אז השמחה גדולה ועצומה מאד, כי על־ידי התגלות הגנין שהם גדלת הכורא יתברך נתגדלה השמחה מאד כנ"ל:

יח וזה בחינת השכרות של פורים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, חיב אינש לכסומי כפוזיא עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי, כי שכרות הוא בחינת הרע שבמדרמה שבכל המדרגות כלם, כי הוא מורע עמלק שהוא כלול מכל הרע והקלפות שבכל המדרגות כלם בבחינת ראשית גוים עמלק כנ"ל, כי בכל דרגא ודרגא מתגבר ומתפשט המדרמה. והמן הרשע כלול מכל הרע שבכל המדרגות וכנ"ל. והוא התגבר אז על ישראל בהתגברות גדול מאד, כי כח המדרמה, שהם הקלפות שבכל דרגא אינם יכולים להתגבר כי אם כפי המדרגה שבקדשה, ואזי יש כח ובחירה באדם להתגבר כנגדה. אבל המן הרשע היה כלול מהרע שבמדרמה שבכל המדרגות ורצה להתגבר על כל אחד מישראל בכח הרע שבמדרגות הגבוהות ממנו. ובראי אין כח באדם שבמדרגה התחתונה לעמוד כנגד הקלפה שבמדרגה הגבה ממנו מפל שכן כנגד הקלפות שבכמה וכמה מדרגות הגבוהות ממנו. והמן הרשע, ימח שמו, שהוא הרע שבכל המדרגות רצה להתגבר על כל אחד מישראל בכח הרע שבכל המדרגות שהיה כלול מהם. ועל־כן היה בלתי אפשר לעמוד כנגדו, כמו שכתוב: "לולי ה' שהיה לנו כיום עלינו אדם". ודרשו רבותינו ז"ל ומנו המן, כי איתא בדרברי רבנו ז"ל, שבני אדם יכולין למנע מהקדשה יותר מהפעל דבר שהוא תוצר

אז השמחה גדולה ועצומה מאד, כי על־ידי התגלות הגנין שהם גדלת הכורא יתברך נתגדלה השמחה מאד כנ"ל:

יח וזה בחינת השכרות של פורים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, חיב אינש לכסומי כפוזיא עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי, כי שכרות הוא בחינת הרע שבמדרמה שבכל המדרגות כלם, כי הוא מורע עמלק שהוא כלול מכל הרע והקלפות שבכל המדרגות כלם בבחינת ראשית גוים עמלק כנ"ל, כי בכל דרגא ודרגא מתגבר ומתפשט המדרמה. והמן הרשע כלול מכל הרע שבכל המדרגות וכנ"ל. והוא התגבר אז על ישראל בהתגברות גדול מאד, כי כח המדרמה, שהם הקלפות שבכל דרגא אינם יכולים להתגבר כי אם כפי המדרגה שבקדשה, ואזי יש כח ובחירה באדם להתגבר כנגדה. אבל המן הרשע היה כלול מהרע שבמדרמה שבכל המדרגות ורצה להתגבר על כל אחד מישראל בכח הרע שבמדרגות הגבוהות ממנו. ובראי אין כח באדם שבמדרגה התחתונה לעמוד כנגד הקלפה שבמדרגה הגבה ממנו מפל שכן כנגד הקלפות שבכמה וכמה מדרגות הגבוהות ממנו. והמן הרשע, ימח שמו, שהוא הרע שבכל המדרגות רצה להתגבר על כל אחד מישראל בכח הרע שבכל המדרגות שהיה כלול מהם. ועל־כן היה בלתי אפשר לעמוד כנגדו, כמו שכתוב: "לולי ה' שהיה לנו כיום עלינו אדם". ודרשו רבותינו ז"ל ומנו המן, כי איתא בדרברי רבנו ז"ל, שבני אדם יכולין למנע מהקדשה יותר מהפעל דבר שהוא תוצר

יח

הרע, כי הוצר הרע של כל אדם אינו רק כפי מדרגתו, שכל אחד יש לו יצר הרע מאיזה עולם כפי מדרגת האדם, אבל כן אדם כלול מהכל, ועל-יבן יש לו כח למנע יותר, עין שם. ובפרט המן הרשע, ימו שמו, שכלול מכל הרע שבכל המדרגות ורצה להתגבר על כל אחד מישראל בכח הרע שבכל המדרגות. ואפלו על האדם שבמדרגה התחתונה רצה להתגבר בכח הרע שבכל המדרגות הגבוהות ממנו ואיך אפשר לעמוד בנגדו. ועל-יבן רצה להשמד ולהרג ולאבד את כל היהודים מנער ועד זמן וכו', כי רצה להתגבר בנגד כל ישראל מגדול ועד קטן מחמת שהיה כלול מהרע שבכל המדרגות וכן הוא בכל דור ודור:

וזהו בחינת עצם המלחמה שבכל דור, כי הפעל דבר בשמותלבש בכני אדם קשה מאוד מאוד לעמוד בנגדם מחמת שבני אדם כלולים מכל המדרגות ויש להם כח למנע יותר מהיצר הרע וכב"ל ועל זה נאמר, "לולי ה' שהיה לנו בקום עלינו אדם", בודאי פשקם אדם על אדם למנעו מדרך החיים קשה מאוד מאוד לעמוד בנגדו לולי ה' יהיה בעזרו. וזה תקף הנם הנפלא והנורא מאוד של פורים, כמבאר בכל הספרים מתקף נפלאות הנם הגדול הזה הגדול מכל הנסים, וכל המועדים במלים וימי הפורים לא נבטלים, כי אז היה בלתי אפשר לעמוד בנגד המן, מחמת שהתגבר נגד כל אחד

בתקף הרע שבכל המדרגות. על-יבן חבל ה' יתברך על ישראל ועשה להם גם נפלא על-ידי ששלח להם אז מושיע ורב את מרדכי היהודי שהיה ההפך מהמן, כי מרדכי היה כלול מקדשת התגלות הגנוין עלאין שבכל המדרגות, כי בכל דרגא ודרגא פשצריבין להכניע הרע שבמדרגה צריבין לגלות הגנוין שהם גדלת הבורא יתברך ובודאי כפי המדרגה שצריבין לעלות אליה, כמו כן צריבין לגלות הגנוין ומרדכי היה כלול מקדשת התגלות הגנוין שבכל המדרגות בלן ועל-יבן היה לו כח להכניע את קלפת המן שהוא הרע שבמדרגה שבכל המדרגות שנכנע על ידי קדשת התגלות הגנוין שבכל המדרגות, שהיו בחינת מרדכי, כי מרדכי הוא בחינת בשמים ראש מר דרור שתרגומו, מירא דביא, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, הינו שמרדכי הוא בחינת ראש הבשמים של שמן המשחה שבו נמשח המשכן וכליו והכהנים ומלכים ובגדי כהנה והמשכן וכו', בלם הם בחינת התגלות הגנוין עלאין, כי כל הגנוין עלאין היו כמשכן וכליו ובגדי כהנה, שהם בחינת זהב וכסף ונחשת ותכלת וארגמן וכו' וכב"ל. ועל-יבן שם היו מקריבין כל הקרבנות שהם הכנעת המדמה, כי שם נכנע המדמה על-ידי שנתגלו שם כל הגנוין, שעל-ידי זה עקר הכנעת המדמה וכב"ל. ועקר התגלות קדשת כל אלו הגנוין שבמשכן וכליו ובגדי כהנה וכו',

לקוטי הלכות

הלכות עבודת אילים ג

יורה דעה תקנה

הכל לא היה מאיר ומתגלה כי אם על-ידי שמן המשחה שבו נמשחו בלם ועל-ידי זה נתקדשו בקדשתו, כי כל המשכן וכליו וכו' לא נתקדשו בקדשתו עד שנמשחו בשמן המשחה. ועקר קדשתם הוא על-ידי שנתגלה והאיר בהם התגלות הגנון שהם עקר גדלת הבורא ותברך, שמשם עקר הקדשה, כי בכל מקום שמתגלה גדלת הבורא ותברך יותר, שם חלה הקדשה ביותר, כמו שכתוב: "והתגדלתי והתקדשתי וכו'":

נמצא, שקדשת כל המשכן וכליו וכו', שהכל היה על-ידי התגלות הגנון שהם גדלת הבורא וקדשתו ותברך, הכל היה על-ידי שמן המשחה שהוא בחינת מרדכי, שהוא בחינת בשמים ראש מר דרור וכו', שמשנו נעשה שמן המשחה. נמצא, שמרדכי כלול מקדשת כל הגנון שבכל המדרגות בלם, מאחר שעל ידו עקר הארת הגנון שבכל ציורי המשכן, כי המשכן וכליו היו כלולים מכל המדרגות שבכל ישראל, שקלולים בקומת אדם, בידוע שקל המדרגות בכלל הם קומת אדם, כמבאר בכתבים. והמשכן היה בבחינת קומת אדם, כמו שכתוב בזהר הקדוש, ציורא דמשפנא בציורא דאדם. ועל-כן היה המשכן כלול מבלם כנ"ל. ומרדכי שהוא ראש הבשמים של שמן המשחה שמשם עקר קדשת המשכן, הינו עקר התגלות הגנון שבכל פרטי המשכן. על-כן היה

כלול מקדשת הגנון שבכל המדרגות. ועל-כן נתן לו ה' ותברך פח להכניע ולהשפיל את המן הרשע, יפח שמו, ולהציל כל אחד ואחד מישראל מידו מקטן ועד גדול, כי כמו שהמן מתגבר בכל דור כנגד כל אחד מישראל אפלו כנגד הקטן במעלה, הוא מתגבר כנגדו בכח הסתות ופתיים ודמיונות ומניעות ובלבולים בלי שעור הנמשכין ממדרגות הגבוהות ממנו הרבה הרבה. כמו כן שולח ה' ותברך בכל דור צדיק שהוא בחינת מרדכי, שכלול מכל המדרגות שבקדשה, שיש לו פח להאיר אפלו בהפחות שבפחותים הארה גפלאה ועצומה מאד מאד הנמשכת ממדרגות גבוהות ממנו הרבה מאד. ועל-ידי זה הוא מצילו מקלפת המן שרוצה להתגבר כנגדו בכח הקלפות הגבוהות ממדרגתו וכנ"ל. וזאת ההארה של מרדכי הצדיק אנו זוכין בכל דור ודור בכל שנה בימי הפורים האלה, כמו שכתוב: "והימים האלה נזכרים ונעשים בכל דור ודור וכו'". כי זאת עקר המלחמה שיש לכל אדם בכל דור ודור שמלכד היצר הרע שלו ותאוותיו הרעים שיש לו מעצמו, שצריך מלחמה גדולה והתגברות גדול לעמוד כנגדם, נוסף על זה עומדים נגד כל אחד בני אדם הרבה הרוצים למנעו מדרך החיים. ויש בענין זה שנויים הרבה לאין מספר, כי לפעמים הפעל דבר מתלבש עצמו אפלו באיש בשר.

197

ולפעמים באיזה צדיק שמכנים בלבו לחלק על דרך הישר, שרוצה לזכור בו, כי הפעל דבר מבבל העולם הרפה בכל דור, ועקר התגרותו הוא על הדרך הישר שהורו לנו הצדיקים השלמים הגדולים במעלה ביותר שהם בלולים מפל המדרגות שבקדושה, והוא מתלבש עצמו בכני אדם וקא, לחלק על צדיקים גדולים כאילו ועל הדרכים וישרים ונכונים שגלו בעולם ומהפך האמת ומתגבר עלידי זה על האדם הקטן במעלה בספרות וקשיות ובלבולים הנמשכין ממדרגות הגבוהות מפניו, שעלידי זה קשה לעמוד כנגדו אם לא בכח הצדיק הגדול במעלה שהוא בחינת מרדכי, בחינת בשמים ראש שבלול מפל המדרגות שבקדושה שמאיר בנו הארה נפלאה ועצומה ממדרגות הגבוהות למעלה למעלה יותר, שעלידי זה יש לנו כח אפילו להקטן שבפסונים לעמוד כנגד המונעים הרבים, כי קדשת הצדיקים, בחינת מרדכי, עולה למעלה על כל המדרגות עד תכלית הקדושה ששם מתבטלת הקלפה שבמדרמה לגמרי, כי מבאר לעיל שבכל דרגא ודרגא יש שם דימונות וקלפות אלו ויבשארם רוצה לעלות מדרגא לדרגא, או מתגברים מחדש הקלפות שבמדרגה וכו' כנ"ל. אבל יש צדיקים גבוהים במעלה כל כך עד שנקללו בתכלית הקדושה העליונה, כי כבר שברו הקלפות שבכל דרגא

ודרגא, עד שכבר נכללו בתכלית תכלית הקדושה העליונה ששם הוא פטול כל הקלפות לגמרי וזה בחינת קדשת מרדכי היהודי כנ"ל, וזאת ההארה מתגלה בפורים וזה בחינת חיב אינש לבסומי בפוריאי עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי, דחינו שמגדל השמחה יעלה למדרגה גבה כל כך עד שאיור בו הארת פורים, שהוא הארת מרדכי, בשרשו העליון, ששם אין שום קלפה ורע שבמדרמה לגמרי. ועל-כן אין שך שם לומר ארור המן וברוך מרדכי, כי בכל המדרגות שיש שם קלפה וקדושה שהם בחינת המן ומרדכי שך לומר ארור המן, שהוא הקלפה, וברוך מרדכי, שהוא הקדושה. אבל בשרש הקדושה העליונה שם פטול המדרמה והקלפה לגמרי ושם אין שך כלל ארור המן וברוך מרדכי מחמת ששם בלו קדש, בלו טוב. וזהו בחינת הארת פורים שהוא הארת מרדכי, שהוא אור גדול ונורא מאד שאינו מאיר בשום יום טוב כי אם בפורים, כמבאר בכתבי האר"י ו"ל, הינו כנ"ל, כי זה האור כלול מהקדושה שבכל המדרגות עד תכלית הקדושה העליונה ששם פטול הקלפה לגמרי. וזהו עד דלא ידע וכו', כי שם בלו טוב וכו' ל:

שך לעיל:

יש מרדכי היה כלול מקדשת כל הגוין שבכל המדרגות, כי מרדכי היה מנרע בגמיון, שבחלקו נבנה הבית

לקוטי הלכות

הלכות עבודת אילים ג

יורה דעה תקנו

המקדש, ששם מקריבין כל הקרבנות, שהם הכנעת המדמה, כי בבית המקדש היו כל הגונוין, כי היה שם עשירות גדול, כל אוצרות בית ה', כי המקדש ומשכן הם בחינה אחת. וזה שנאמר, "גדול ה' ומהלל מאד בעיר אלקינו הר קדשו", ששם בבית המקדש, שם עקר גדלותו ותברך. ומפרש הפסוק, שעקר גדלותו ותברך נתגלה שם מחמת ששם כל היפי והפאר של הגונוין. וזהו "יפה נוף מושש כל הארץ הר ציון וכו'", ששם כל היפי והפאר שהוא התגלות הגונוין, שהם עקר הפאר והיפי והם עקר גדלותו ותברך בחינת גדול ה' ומהלל מאד וכו'. וזהו "יפה נוף מושש כל הארץ, כי זה עקר השמחה בשנתגלה גדלותו ותברך על ידי התגלות הגונוין בבחינת שוש אשש בה' וכו' כי הלבשוני בגדי ישע וכו' שהם התגלות הגונוין שנקראו, "בגדי ישע וכו'" כנ"ל:

ולקט כל הכסף שבמצרים וששאר ארצות, כמו שכתוב: "ולקט יוסף את כל הכסף וכו'", כי על ידי הכסף והעשירות שקבץ יוסף שם, על ידי זה נתגלו הגונוין על אין שהם גדלת הבורא ותברך, ועל ידי זה היה עקר הכנעת פרעה ומצרים שהם בחינת המדמה וכו'. ועל פי כשנתקבצו השבטים עם יוסף נתן לכלם מעשירותו, כי נתן לכל אחד מתנות, להורות להם ששכר וכה להעלות העשירות אל הקדשה והוא נתן לכלם חלק מעשירותו שהוא בחינת פאר הגונוין, בחינת בגדי ישע. וזהו בחינת חלפות שמלות שנתן לכלם, בחינת בגדי פאר הנ"ל, שהם בחינת פאר הגונוין כדי שיהיה פה לכל השבטים להכניע קלפת מצרים, שהוא המדמה, על ידי פה הבגדי ישע, שהם פאר הגונוין שקבלו מיוסף, כי עקר הכנעת המדמה שהוא בחינת מצרים, הוא על ידי בגדי ישע וכו' כנ"ל. ועל פי לבגמיון נתן שלש מאות כסף והמש חליפות שמלות, כי לבגמיון שבחלקו נבנה הבית המקדש, ששם עקר הכנעת המדמה על פי הוא צריך עקר העשירות יותר ויותר. ועל פי נתן לו חמש חליפות שמלות רמז לחמש חליפות שמלות שהכהן הגדול מחליף בגדיו חמש פעמים ביום הפפורים, כי ביום הפפורים אז נכנס הכהן הגדול לפני ולפנים, ששם עקר הקדשה העליונה של הבית המקדש ושם עקר פאר הגונוין, כי שם עמד הארון

כ וזה שכתוב, "לכלם נתן לאיש חלפות שמלות ולבגמיון נתן שלש מאות כסף והמש חליפת שמלות", כי כבר מבאר שמצרים ופרעה הם בחינת המדמה וזה עקר גלות מצרים שהתגבר המדמה. ועקר הכנעתם היה על ידי יוסף הצדיק שירד לשם מקדם להכניע בכחו המדמה והקלפה של מצרים, כמו שכתוב: "כי למחיה שלחני אלקים לפניכם". ועל פי סבב ה' ותברך ברחמיו שיוסף וכה שם לעשירות גדול מאד

והפריכים ושם הכירו גְּדֻלְתוֹ וְתַבְרָדוֹ, כִּי שָׁם עָקַר הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה, כְּמוֹ שְׂכַתוֹב: "וְנַעַדְתִּי שָׁמָּה לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל וְכוּ'". וְזֶה בְּחִינַת שֵׁשׁ מֵאוֹת כֶּסֶף כְּנָגֵד הַשֵּׁשׁ בְּחִינּוֹת שֶׁל הַשֶּׁבַל שֶׁהֵם, שֶׁכֵּל בְּכַח וְשֶׁכֵּל הַפֶּעַל וְשֶׁכֵּל הַנְּקֻמָּה, שְׂזוּכִין עַל-יְדֵי הַתְּגֻלוֹת הַגּוֹנֵין שְׂבַע־שִׁירוֹת דִּקְדוּשָׁה, שְׂעַל-יְדֵי זֶה נִכְנַע הַמְדֻמָּה וְעוֹלִין אֶל הַשֶּׁבַל שֶׁכֵּלּוֹל מִשֵּׁשׁ בְּחִינּוֹת כֶּסֶף. וְהָמֹן שְׂרָצָה לִפְנֵים בְּקִדְשֵׁת הַגּוֹנֵין וְלַהַגְבִּיר הַמְדֻמָּה כֶּסֶף. עַל-כֵּן הַפִּיל פּוֹר הוּא הַגּוֹרֵל, כִּי רָצָה לִפְנֵים בְּקִדְשֵׁת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שְׁנֹאמֵר בּוֹ, "וְנָתַן אֱהָרֹן עַל שְׁנֵי הַשְּׂעִירִים גּוֹדְלוֹת וְכוּ'". וְזֶה שְׂאִיתָא בַּזְהַר הַקְדוּשָׁה, שְׂפּוּרִים הוּא בְּחִינַת יוֹם הַכַּפּוּרִים, הֵינּוּ כֶּסֶף, כִּי אַחַר כֵּד כְּשֹׁזְבוֹ לְהַכְנִיעוֹ חֲזוּרוֹ וְהַמְשִׁיבוֹ קִדְשֵׁת יוֹם הַכַּפּוּרִים שֶׁהוּא עָקַר קִדְשֵׁת הַבַּיִת הַמְקַדֵּשׁ שָׂבוֹ כֹּל הַגּוֹנֵין, כִּי בַיּוֹם הַכַּפּוּרִים נִכְנַס הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל לְחִבְלֵי הַקְדוּשָׁה הַעֲלִינָה שֶׁל הַבַּיִת הַמְקַדֵּשׁ שִׁשָּׁם עָקַר הַתְּגֻלוֹת פֶּאֶר הַגּוֹנֵין, עָקַר גְּדֻלַּת הַבּוֹרָא וְתַבְרָדוֹ, שְׂמִשָּׁם עָקַר הַכְּנַעַת הַמְדוּמָּה שֶׁכֵּבֵל שֶׁהוּא בְּחִינַת כֹּל הָרַע שְׂבַמְדֻמָּה, שְׂכֵבֵל הַמְדֻרְגּוֹת וְכוּ'":

כִּי יוֹם הַכַּפּוּרִים הוּא לְמַעַלָּה מֵהָמֹן, כְּמוֹ שְׂאֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל. וְעַקַר הָמֹן בְּבְחִינַת הַמְדֻמָּה כֶּסֶף וְהָמֹן רָצָה לְהַגְבִּיר הָמֹן, כִּי תִלָּה הַכֵּל בְּמִכְבַּע וּבְזִמְנוֹ. וְעַל-כֵּן הַפִּיל פּוֹר מִיּוֹם לַיּוֹם וּמְחַדֵּשׁ לְחַדֵּשׁ וְכוּ', כִּי אָמַר שֶׁהַכֵּל תִּלְוִי בְזִמְנוֹ, עַל-כֵּן רָצָה

לְהַפִּיל פּוֹר עַד שְׂדַע הַיּוֹם וְהַזְמַן שְׂיִזְכֵּל לְהַתְגַּבֵּר עַל יִשְׂרָאֵל, חֵם וְשָׁלוֹם, וְאַף-עַל-כֵּן פִּי שֶׁהַגּוֹרֵל שֶׁלּוֹ הָיָה עַל-פִּי כְּשׁוֹף גְּדוֹל וְהָיָה לוֹ חֻכְמוֹת גְּדוֹלוֹת כְּזֶה, אָבֵל ה' וְתַבְרָדוֹ מִפֶּר מִחֻשְׁבוֹת עֲרוּמִים וְנִתְהַפֵּד הַדְּבָר, כִּי ה' וְתַבְרָדוֹ הַמְשִׁיד הַלְשׁוּעָה וְהֵנָּם מִבְּחִינַת יוֹם הַכַּפּוּרִים, מִבְּחִינַת לְמַעַלָּה מֵהָמֹן, מִבְּחִינַת יוֹבֵל הַגְּדוֹל, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁעַר הַחַמְשִׁים, כִּי הָמֹן רָצָה לְהַגִּיעַ הַפְּנֵים גַּם שָׁם, חֵם וְשָׁלוֹם, וְעַל-כֵּן עָשָׂה עֵץ גְּבוּהַ חַמְשִׁים אַמָּה, אָבֵל זֶה הָיָה עָקַר מִפְּלִתוֹ כִּי שָׁם בְּבְחִינַת שְׁעַר הַחַמְשִׁים, בְּחִינַת יוֹבֵל, בְּחִינַת יוֹם הַכַּפּוּרִים, בְּחִינַת לְמַעַלָּה מֵהָמֹן, שָׁם אֵין לוֹ שׁוֹם שְׁלִטָּה וְאַחִיוָה כֹּלֵל וְלִשָּׁם אֵין מִי שְׂיִזְכֵּל לְעֹלוֹת כִּי אִם הַצַּדִּיק הַגָּדוֹל שֶׁהוּא בְּבְחִינַת מְרֻדְכֵי, וְעַל-כֵּן נִתְּלָה עַל זֶה הָעֵץ דִּיקָא, שְׂגְבוּהַ חַמְשִׁים אַמָּה, כִּי עָקַר מִפְּלִתוֹ הָיָה עַל-יְדֵי בְּחִינַת שְׁעַר הַחַמְשִׁים שֶׁל הַקְדוּשָׁה שֶׁהוּא בְּחִינַת לְמַעַלָּה מֵהָמֹן וְכוּ'". וְכַעֲנֵן זֶה שֶׁל בְּחִינַת לְמַעַלָּה מֵהָמֹן יֵשׁ עוֹד הַרְבֵּה לְבָאֵר הַשֵּׁם וְתַבְרָדוֹ עֲזוּרָנוֹ לְגִמּוֹר הָעֵנָן הַיָּטִב:

כֹּא וְזֶה בְּחִינַת כְּתוּב זֹאת זְכָרְוֹן בְּסִפְרָה, זְכָרְוֹן הוּא בְּבְחִינַת הַמְדֻמָּה, כְּמוֹ שְׂאֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל, בְּמִקּוּם אַחַר, הֵינּוּ בְּרוּר הַמְדֻמָּה. וְזֶה בְּחִינַת קְרִיאַת הַתּוֹרָה שְׂאֵין קוֹרֵין בְּתוֹרָה פְּחוֹת מִשְׁלֶשָׁה אֲנָשִׁים וְכֹל אֶחָד אֵינּוּ קוֹרֵא בְּפָחוֹת מִשְׁלֶשָׁה פְּסוּקִים, הַכֵּל כְּדֵי לְהַכְנִיעַ הַמְדֻמָּה וְלַעֲלוֹת אֶל הַשֶּׁבַל שֶׁכֵּלּוֹל מִשְׁלֶשָׁה

לקוטי הלכות

הלכות רבית א

יורה דעה תקנט

בחינות הנ"ל, שהם, שכל בכת ושכל וכו' פנ"ל. ועל-כן כל התורה משלשת, כמו שאמרו, בריך רחמנא דיהיב לן אורחין תליתא וכו'. וכן (שמות טו, כב) בשהלכו ישראל שלשה ימים בלא תורה נתנו עו וכו'. ותקנו שיהיו קורין בשני וחמשי, כדי שלא יעברו שלשה ימים בלא תורה, הכל כדי להקניע הקדמוה ולעלות אל השכל שכלול משלש בחינות הנ"ל. וזה בחינת שלש קדשות, כי השכל נקרא קדש פיזי, ועל-כן יש שלש קדשות, בחינת קדשת השכל שכלול משלש, שהם, שכל בכת וכו' פנ"ל:

שלא יתאחו רבוי הזמן בעסה, שמשם עקר אחיות החיצונים ועקר הכניעתם על-ידי שנתגלה השכל שממעט הזמן ומעלה הכל למעלה מהזמן, שעל-ידי זה עקר גאלת מצרים שהיה בחפזו ולא יכלו להתממה זה/ ותברך פסח ודלג על הקץ שכל זה בחינת מעוט הזמן, בחינת למעלה מהזמן פנ"ל:

כד לקנים את ימי הפורים האלה בנמיניהם, לתקן בחינת הזמנים, להעלותם ולקשרם לבחינת למעלה מהזמן על-ידי ברור הקדמה שזוכין בפורים פנ"ל, כי עקר הזמן בבחינת הקדמה וכו' פנ"ל:

מועד מועדים וחצי עדן ועדנין ופלג עדן, זה בחינת מעוט הזמן שנתגלה השכל של מעוט ובטול הזמן, כי כל מה שהשכל גדול יותר, נתמעט ונתבטל הזמן יותר. וזהו עד מועד מועדים וחצי, שמשני זמנים יהיה נעשה זמן אחד. ואחר כך יעלה לשכל גבה יותר עד שיתמעט ויתבטל הזמן יותר, עד שהיה כל הזמן בבחינת וחצי ואז יבוא משיח שהוא ישיג השכל של בחינת למעלה מהזמן בשלמות, עני היטב, בסיון סא הנ"ל והבן היטב:

הלכות עבודה זרה הלכה ד
נבללת בהלכות יין נסך, הלכה ד
אות יג וכו':

הלכות רבית

הלכה א

ענין רבית שלפי דעת ההמון הוא הפך הפכרא, כי מהראוי שיתן לו שכר המתנת מעותיו בשביל שהיו בטלות אצלו, אך באמת התורה אסרה רבית, והאסור חמור מאד וקאלו כיפר בעקר, חס ושלום:

כי איתא בדברי רבנו גרו יאיר, שכל השפע של מומן בא לאדם מבחינת נפש, שהוא בחינת נוקבא, בחינת רגלון,

כג וזה בחינת אסור חמין שעקר אסורו על-ידי הזמן, דהינו שאסור להשהות העסה איזה זמן שלא תחמיץ, כמו שלא הספיק בצקם של אבותינו להתחמיץ וכו', כמו שכתוב: "ולא יכלו להתממה וכו'", הינו שעקר אסור חמין

עזן במאמר "גזלה", סימן סט. והנה
 בשהוא מלוה לחברו מעות, בזה הוא
 קונה אותו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל,
 עבד לזה לאיש מלוה, פי געשה גופו
 משעבד אליו וכשנשתעבד אליו הלווה
 בעצמו, דהיינו שעבד גופו, אזי ממילא
 נשתעבדו לו כל נכסיו, פי על-ידי
 שהלווה מקבל מעות מהמלוה ונעשה
 עבד ומשעבד אליו, כמו שכתוב: "עבד
 לזה וכו'", על-ידי זה הוא נכלל ונעשה
 בחינת נפש אצל המלוה, בבחינת פי יקנה
 נפש קנן פספו, שכשהאדם קונה עבד
 הוא קונה את נפשו, כמו שכתוב: "ואת
 הנפש אשר עשו בחרן", פרש רש"י,
 עבדים וישפחות שקנו. וקרא הכתוב
 אותם בשם נפשות, פי עקר הקנן הוא
 הנפש, פי מאחר שהוא קנן פספו נמצא
 שהוא בחינת נפשו, פי כל הנכסים של
 האדם הם בבחינת נפש כנ"ל, כמבאר
 בדברי רבנו גרויאר, עין שם. וכן הלווה
 שנשתעבד להמלוה על-ידי שקבל אצלו
 מעות הוא בחינת נפשו כנ"ל. ועל-ידי
 שעבד עצמו של הלווה, על-ידי זה
 נשתעבדו ממילא כל נכסיו של הלווה אל
 המלוה, פי כל הנכסים הם בחינת הנפש
 כנ"ל. ומאחר שנשתעבד הלווה בעצמו,
 דהיינו שנכלל נפשו בנפש המלוה ונעשה
 בחינת נפש אצל המלוה, נמצא ממילא
 כל הנכסים וכל העשירות של הלווה,
 הכל הוא ברשות המלוה, פי כל הנכסים

הם בחינת נפש כנ"ל. וזה שכתבו
 הפוסקים בחשן משפט סימן סו לענין
 המוכר שטר חוב לחברו וחזר ומחלו –
 מחול, עין שם. שהעקר הוא שעבד גופו
 ורק על-ידי שעבד גופו נשתעבדו
 הנכסים הינו כנ"ל. ומאחר שקנה המלוה
 נפשו של הלווה כל ימי משך ההלוואה,
 נמצא שלוקח אצל הלווה שכר גדול
 בשביל המתנת המעות, דהיינו השפע של
 כמון שמקבל המלוה מבחינת הנפש של
 הלווה, פי כל נפש יש לה שפע של כמון,
 כמבאר בדברי רבנו ז"ל שם, עין שם.
 על-כן אסור לקח אצלו עוד רבית מאחר
 שכבר קבל שכר גדול כל ימי ההלוואה,
 דהיינו השפע של כמון שקבל מנפשו של
 הלווה כנ"ל, ועל-כן אסורו חמור מאד,
 פי באסור זה נאחזת הסטרא אחרא
 ביותר, פי הלווה נקרא בעל חוב שהוא
 בחינת עבודה זרה שנקראת חובה
 כדאיתא בדברי רבנו גרויאר, בסיון כג.
 ועל-כן האדם צריך לשמור עצמו מאד
 מלהיות בעל חוב ועל כל פנים צריך
 שתהיה ההלוואה בהתר על-פי התורה,
 אבל כשנעשה אסור בהלוואה, דהיינו
 אסור רבית, אזי הסטרא אחרא, שהיא
 בחינת חובה, בחינת עבודה זרה כנ"ל,
 נאחזת שם מאד, פי יש לה אחיזה שם
 כנ"ל. ועל-כן נחשב פאלו בופר, הינו
 בחינת עבודה זרה, פי באמת צריך
 להאמין שהשפע הוא רק מה' ויתברך

לקוטי הלכות

הלכות רבית ב

יורה דעה תקסא

ובשאימין שהשפע ממון בא מלמעלה ובודאי לא יקח אצלו רבית, כי כבר קבל הרבה מהלווה מבחינת גפשו כנ"ל:

הלכה ב

על-פי המאמר צוית צדק וכו'. אימא לן מלי דכדיבי וכו' הני לן פדניתא וילדה וכדניתא מי ילדה, כי אל אחר אסתרים ולא עבד פרוין הי ניהו מלי דכדיבא, כי באמת הוא שקר גמור, כי נדמה להם שמרויחין ואינם מרויחין וכו', עין שם כל המאמר בסימן כג. והקלל, שאלו הנזופלים בתאות ממון, הם נקשרים בפנים דסטרא אחרא, אנפין חשוכין, עבודה זרה, כי כל העבודות זרות תחובים בממון בחינת בעצבון האכלה עצבות וקרה שחורה וכו'. ולהפך, מי שעושה משא ומתן באמונה, הוא מקשר באנפין נהירין, בחינת חיים, בחינת אמת וכו', עין שם. ואימא שם שהמשקע בתאות ממון הוא תמיד בעל חוב, כי עבודה זרה נקראת "חובה", שמכרעת הכל לכף חובה וכו', עין שם היטב:

א וזה בחינת אסור רבית, כי זה הנצרך ללוות צריכין לרחם עליו מאד להצילו שלא יהיה בחינת בעל חוב, חס ושלום, כי חוב הוא בחינת עבודה זרה כנ"ל. וזה בחינת אם כסף תלוה את עמי את העני עמך לא תהיה לו כנשח", כי צריך לעשות חסד עם הלווה שלא יהיה עליו כנשח כלל, שלא להיות הלווה

מכנה בשם בעל חוב כלל, כי חוב בחינת עבודה זרה. וזהו "ולא תשימון עליו נשח", שאסור לקח ממנו רבית בשביל החוב, שלא לילך עמו במדת הדין לקבל ממנו רבית בעד החוב, רק במדת החסד לעשות עמו גמילות חסד – גמילות חסד ממש, כי צריך לגמול חסד עם זה שנצרך ללוות להמשיך עליו חסד, להמתיק ממנו בחינת הדין שלא יהיה בבחינת בעל חוב. כדי שלא יהיה להסתרא אחרא, בחינת עבודה זרה, ויקח מזה החוב כנ"ל. וזהו גדולה גמילות חסד יותר מן הצדקה (שה

על) כי גמילות חסד, הינו הלוואת חן הוא בחינת צדקה ממש, כי עקר מצות הצדקה הוא שממתיק הדין מן העני, כי העני הוא בבחינת דין, בחינת צדק פמוכא. ועל-ידי החסד שעושה עמו שמשפיע לו ממונו, על-ידי זה געשה מצדק צדקה, וממתיק בחינת העניות, בחינת הדין על-ידי החסד שמשפיע בו. וזהו בעצמו בחינת הלוואת חן שנקרא גמילות חסד, כי זה שנצרך ללוות הוא בבחינת דין, בחינת חוב שמשם ינקת העבודה זרה, חס ושלום, שהוא בחינת חובה, על-כן צריך לגמול עמו חסד. ועל-ידי זה החסד שעושה עמו, על-ידי זה ממתיק ממנו הדין שלא יהיה נקרא בשם בעל חוב, שלא יהיה להחוב והעבודה זרה ויקח ממנו. ועל-כן גמילות חסד גדול יותר מן הצדקה, כי העני הנצרך לקבל אין בו אחיזת הדין כל כך

דף קס"ד

מחבר ספר

יורה דעה

כמו הלונה שצריך ללוות, כי החוב הוא בחינת חוב ודין גמור, חס ושלום, אשר משם יניקת העבודה זרה, חס ושלום, שהוא בחינת חובה פנ"ל. ועל-כן זה הגומל חסד עמו ומלווה לו הלוואת חן ואינו עליו כגושה כלל, ואינו מקנה ההלוואה בשם חוב כלל רק בשם גמילות חסד, הוא עושה עמו חסד גדול יותר מן הצדקה, כי הלווה צריך המתקה וחסד יותר מן העני פנ"ל. וזה שקראה התורה את הלווה בשם "עני", כמו שכתוב: "אם כסף תלווה את עמי את העני וכו'", כי הוא בחינת עני ממש ונצרך לחסד יותר ממינו כדי להמתיק ממינו בחינת החוב פנ"ל. ועל-כן גדולה גמילות חסד יותר מן הצדקה פנ"ל. וזה בחינת חסד של אמת, שאינו מצפה לתשלום גמול, כי המלווה אסור לו לקבל שום גמול וטובה מהלווה בעד ההלוואה, כמבאר בשלחן ערוך, מחמת אסור רבית. נמצא, שהמלווה עושה עם הלווה חסד של אמת, שאינו מצפה לתשלום גמול. כי כן הדבר שהמלווה צריך לעשות עמו בחינת חסד של אמת דיקא, הינו להאיר בחינת אמת שהוא בחינת חיים, אור הפנים, כמבאר שם פנ"ל. כדי להציל הלווה מבחינת חוב, בחינת עבודה זרה, עצבות אנפין חשוכין, בחינת שקר, בחינת מיתה. על-כן צריך לעשות עמו חסד של אמת, להמתיקו בבחינת חסד, בחינת אמת שהוא אנפין נהירין חיים וכו' פנ"ל.

ועל-כן אסור לקבל ממינו רבית, כי אסור לקבל שום רוח ופרות מן החוב, כי החוב הוא בחינת עבודה זרה שאין בה שום רוח ופרות מן החוב, כי אל אחר אסתרם ולא עבד פרוין. נמצא, שאין בהחוב שום רוח ופרות. וזה כשרוצה לקבל רוחים ופרות מהחוב, הוא פוגם באסור עבודה זרה כאלו מנקה, חס ושלום, שם אלילים, כאלו יש בה פרות, חס ושלום, כי באמת אין שם שום פרות פנ"ל. ועל-כן זה שלוקח רבית, לסוף אין נשאר בידו כלום, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, המלווה ברבית נכסיו מתמוטטין, כי הוא בחינת מלי הדביבי, בחינת תאות קמון שהוא שקר גמור שגדמה שמריות ולסוף אין נשאר בידו כלום, כי הוא בחינת שקר פנ"ל, כי אל אחר אסתרם ולא עבד פרוין, ואי אפשר שיהיה פרות גמורין מהחוב, רק שהוא מטעה עצמו ורוצה לקבל פרות מהחוב כאלו יש פרות, חס ושלום, להעבודה זרה ועל-כן פוגם בפנים עבודה זרה, וזה אסור החמור של רבית שהוא אסור חמור מאד, כי הוא בחינת אסור עבודה זרה ממש פנ"ל. וזה שאמרו רבותינו ז"ל, על המלווה ברבית שהוא ככופר בכל התורה פלה, כי הוא בחינת עבודה זרה, שכל המורה בה ככופר בכל התורה פלה, כי הוא פמורה בעבודה זרה ממש, כאלו מודה, חס ושלום, שיש פרות בעבודה זרה, כי הוא רוצה לקבל פרות מן בחינת חוב שהוא בחינת עבודה

לקוטי הלכות

הלכות רבית ב

יורה דעה תקסג

זרה וכו' פנ"ל. וזה בחינה שנקרא אסור רבית "נשד" בחינת נשיכת הנחש, כמו שפירש רש"י שגשד הוא פנשיכת הנחש וכו' כי הוא בחינת נשיכת הנחש ממש, בחינת ונחש עפר לחמו, בחינת ועפר תאכל כל ימי חייך, עפר הוא בחינת עצבות אנפין חשוכין, כמו שאמר רבנו ז"ל שם, וזהו עפר נשיכת הנחש, בחינת ועפר תאכל וכו'. שזהו בחינת תאות ממוז, בחינת אסור רבית, בחינת עבודה זרה וכו' פנ"ל, ענן שם בסוף המאמר היטב:

ב וזה בחינת רבית קצוצה ואבק רבית, זה בחינת נשד, בחינת נשיכת הנחש שנתקלל בבחינת על גהגד מלך ועפר תאכל וכו', כי רגלים היו לו ונקצצו. וזה בחינת רבית קצוצה, בחינת רגלים היו לו ונקצצו, בבחינת שקר אין לו רגלים, בחינת שקרא לא קאי. דהינו, כי פאמות אין שם בבחינת תאות ממוז, בחינת עבודה זרה שום רוח ממוז פנ"ל. וזהו בחינת שקר אין לו רגלים, כי הממוז הוא בחינת רגליו, כמו שכתוב, "ואת כל היקום אשר ברגליהם", זה ממוזו של אדם שפעמיו על רגליו וכשהוא משקע בתאות ממוז הוא מקשר בהעבודה זרה שהוא בחינת שקר שאין לו רגליו, כי שם אין שום רוח ממוז שהוא בחינת רגליו, כי אל אחר אסתרם ולא עבד פרוין, וזהו אסור רבית פנ"ל, שנזכרה לו שלזקת רוחים ולכסוף נכסיו מתמוטטין, כי

שקרא לא קאי, כי אין לו רגלים, כי רגלים היו לו ונקצצו. וזהו בחינת רבית קצוצה, בחינת זחמת הנחש וכו' פנ"ל. וזה בחינת אבק רבית, בחינת ועפר תאכל וכו' פנ"ל. וזה שאמר אצל רבית, "וחי אחיד עמך", כי אתה מצוה להחיותו, הינו להמשיך עליו חיים ואור הפנים, שזהו בחינת גמילות חסד, בחינת חסד של אמת פנ"ל. ועל-כן מהממשד מתור לקבל רבית, כי אין אתה מצוה להחיותו כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי עפר גמילות חסד הוא להמתיק ולהציל מבחינת שמד, שהוא בחינת תאות ממוז, בחינת חוב, בחינת ויגרש מפניך אויב ויאמר השמד, כמבאר שם, ענן שם, שתאות ממוז נקרא שמד. ועל-ידי החסד שהמלוה עושה עם הלווה, הוא ממשיך בחינת חסד וחיים אור הפנים ומציל מבחינת שמד, בחינת חוב עבודה זרה פנ"ל. ועל-כן הממשד שקבר עקר עצמו מבחינת החיים ונתקשר אל העבודה זרה ונשתמד, על-כן אין אתה מצוה להחיותו להמשיך עליו חיים ואור הפנים ועל-כן מתור לקח ממוז רבית, כי עקר אסור הרבית הוא לגרש מההלואה זו בחינת חוב, בחינת עבודה זרה, בחינת שקר, בבחינת לא תהיה לו פנושה לא תשימון עליו נשד, שלא יהיה נקרא בשם חוב כלל, רק בבחינת גמילות חסד, בחינת וחי אחיד, להמשיך עליו חיים אור הפנים, בחינת באור פני מלך חיים פנ"ל:

יורה דעה

בעלי חובות תמיד וכו' פנ"ל, עין שם כל
זה היטב:

א וזה בחינת אסור רבית החמור מאד,
כי באמת ישראל – עם קדוש
הם מקשרים בשבעים אנפין נהורין שהם
בחינת שבעים נפשות בית יעקב וכו'
והעפוי"ם הם שבעים עממין, והם
מקשרים בשבעים אנפין חשוכין, שהוא
עבודה זרה, מיתה וחשך וכו'. נמצא,
שישראל הם רחוקים בשרשם לנמרי
מתאות ממוזן שהוא עבודה זרה, ועלפן
ישראל הם רחוקים מהלאזות וחובות
בשרשם, כמו שכתוב: "והליות גוים
רבים ואתה לא תלזה וכו' והעבמת גוים
רבים ואתה לא תעבט", כי חובות
והלאזות הם עקר תאות ממוזן שהוא
עבודה זרה וכו'. כמובן בסוף מאמר הנ"ל
על מאמר "ותלו פתקא בצנאריה וכו'",
כי העבודה זרה נקראת חובה וכו'. וכל
המתדבקין בה הם בעלי חובות תמיד
וכו', כי תאות ממוזן הוא מחמת שאין לו
אמונה ובטחון בה' יתברך שהוא יתברך
יכול להזמין לו פרנסתו בסבה קלה בלי
יגיעות. ומחמת זה הוא רץ אחר פרנסתו
תמיד ביגיעות רבות וכו', והוא מלא
עצבות ודאגות ומרה שחורה ומרבה
ללוות ממוזן מאחרים מחמת שאינו מאמין
שה' יתברך יזמין לו פרנסתו בעתו בלי
יגיעות בסבה קלה וכו'. וכל זה נמשך
ונאחו רק מבחינת הזמן, כי ה' יתברך
הוא למעלה מהזמן והמקום וישראל עלה

הלכות חקת עפוי"ם, עין באר
חיים, הלכות פורים עלפי
המאמר "מי האיש החפץ חיים
וכו'", עין שם:

הלכה ג

עלפי המאמר "צוית צדק עדתך
ואמונה מאד" סימן כג, כי יש
אנפין נהירין בחינת שמחה, בחינת חיים
וכו'. ויש אנפין חשוכין, בחינת מיתה,
בחינת עצבות וכו'. ואלו המשקעים
בתאות ממוזן ואינם מאמינים שה' יתברך
יכול לפרנס את האדם בסבה קלה, אלו
בני אדם הם מקשרים בפנים דסמרא
אחרא שהוא עבודה זרה וכו'. ועל ידי
תקון ברית קדש נצולין מפנים דסמרא
אחרא, מפגם תאות ממוזן ונתקשר
באלקות בחינת ומבשרי אחזה אלוך, כי
אי אפשר לחיות באלקות כי אם על ידי
תקון ברית קדש וכו', עין שם כל זה
היטב. ועין שם מה שאמר על מאמר
"סבי דבי אתנא", והוי תלו ליה פתקא
בצנארא דהוי מסיק בבי אבא מאה אלפי
זוזי, כי אלו המקשרים בפנים דסמרא
אחרא, בתאות ממוזן, הם בעלי חובות
תמיד כמו שאנו רואין שהה משא תלוי
בצואר בני אדם מסתפקין בממונם
ולוין מאחרים ומסכנים עצמן בשביל
להשתפר ממוזן הרבה וכו'. וחוב נקרא
העבודה זרה וכל המתקרבין אליו הם

לקוטי הלכות

הלכות רבית ג

יורה דעה תקסה

במהשכבה תחלה וקדשא בריד הוא ואורייתא וישראל בלא חד. ועל-כן ישראל הם גם כן למעלה מהזמן וכל עבודת ישראל בזה העולם הנשמי שהוא בזמן ומקום, הוא רק שיצבו להעלות ולקשר את בחינת מקום וזמן לבחינת למעלה מהזמן והמקום, דהיינו להעלות ולקשר ולכלל כל הבריאה בקדם הבריאה, ועקר הוא האמונה, כמו שכתוב: "כל מצותיך אמונה", שעל-ידי האמונה שאנו מאמינים בו יתברך שפרא הכל ברצונו. וכל הזמן והמקום נמשך ממנו יתברך מבחינת למעלה מהזמן והמקום, על-ידי זה אנו מעלין ומקשרין המקום והזמן לבחינת למעלה מהזמן והמקום. ואזי כל הבריאה בלא בבחינת למעלה מהזמן והמקום, שהוא בחינת השגחה: וצאת ספיקו

וזה בחינת בטחון, כי באמת עקר עצבות ודאגות הפרנסה הוא מהמת שאין לו בטחון בה' יתברך. ועקר פגם וחסרון הבטחון נמשך רק מבחינת הזמן והמקום, כי באמת ה' יתברך משיפע שפעו הטוב תמיד בלי הפסק רגע, רק בשהשפע באה בזה העולם הנשמי שהוא במקום וזמן, אזי מברר השפע להתלבש במקום וזמן. ועל-כן אין השפע של פרנסה ועשירות נמשכת כי אם במקום וזמן ידוע כמו שגראה בחוש שיש זמן שהאדם מרויח ויש להפך. וכן במקום שבזה המקום מרויחין ובמקום אחר להפך, ומחמת זה עקר דאגת הפרנסה מחמת שלפעמים

נתעכב שפע פרנסתו, על-כן עולה דאגת הפרנסה על לבו ודאג מה יאכל למחר. ומחמת זה הוא רודף אחר פרנסתו ביגיעות גדולות וסוף כל סוף אינו משיג פרנסתו כי אם כשיבוא עתו וזמנו. ואם היה לו שכל אמתו והיה מאמין בה' יתברך שהכל ממנו יתברך, רק שצריך להמתין עד שיבוא זמנו ועתו לא היה רץ אחר פרנסתו כל כך, כי ה' יתברך יתן לו פרנסתו בעתו בסבה קלה, כי ההכרח שיעשה האדם איזה עבדא קלה בשביל פרנסה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, וברכתיד בכל אשר תעשה, כי אי אפשר להמשיך בזה העולם כי אם על-ידי פלים. ועל-כן מברחין לעשות איזה עסק ומשא ומתן, כי על-ידי זה עושין פלים וצנורות לקבל השפע, אבל באמת אין העסק עקר כלל, רק עקר הפרנסה מה' יתברך בהשגחתו לבר, כי אין האדם יודע כמה משתפר ועל-כן אסור להאדם לדחוק את השערה ולרדף אחר פרנסה ביגיעות גדולות כאלו, חס ושלום, הפרנסה תלויה בזה לבר, כי אדרבא, על-ידי זה נחמט פרנסתו, כי כל הדוחק את השערה השערה דוחקתו, כי אין צורך לעשות משא ומתן ועסק, רק לצאת ידי מצות עשית משא ומתן באמונה כדי לעשות איזה כלי וצנור לקבל ההשפעה כנ"ל וכל מה שיעשה יוצא בזה. וזהו, וברכתיד בכל אשר תעשה, הינו בכל מה שתעשה יהיה מה שיהיה אפלו דבר קל וקטן - יברך ה'.

יורה דעה

אבל בשהוא רץ אחר פרנסתו ביגיעות גדולות, הוא נמשך ונתקשר ביותר לבחינת המקום והזמן ומפריד בין הזמן והמקום ובין בחינת למעלה מהזמן והמקום. ועל-ידי זה נתרחק משרש ההשפעות. ועל-כן קשה לו למצא פרנסתו ואפלו בשמגיע לו מעט פרנסתו בהכרח שתהיה ביגיעה גדולה ועצומה מאד, כי הוא נמשך יותר אחר הצמיגים, אחר המקום והזמן על-ידי פרנסתו ביגיעה ביותר. ועל-כן פרנסתו ביגיעה ביותר שנמשך מבחינת מקום וזמן כנ"ל:

וזהו, כל הדוחק את השעה, השעה דוחקתו וכל הנדחה מפני השעה, השעה נדחית מפניו, כי כל מה שנמשך נתאחו ונתקשר ביותר מבחינת זמן ומקום ונתרחק יותר מבחינת למעלה מהזמן והמקום, ועל-ידי זה נתרחק משרש ההשפעות. ועל-כן השעה דוחקתו, השעה דיקא מחמת שנתקשר ביותר לבחינת שעה וזמן כנ"ל. ועל-כן יש לו דחק יותר, כי נתרחק פרנסתו לזמן רחוק ולמקום רחוק ביותר על-ידי שרדף במקום וזמן יותר, על-כן פרנסתו במקום וזמן ביותר, דהינו על-ידי גיעות עצומות למקומות רחוקים ובהמשך זמן הרבה, אבל הנדחה מפני השעה ומאמין שהכל מה' ותברך וכשיבוא זמנו יבוא פרנסתו ממיילא בסבה קלה, אזי הוא מקשר ביותר לבחינת למעלה מהזמן והמקום.

כאשר נראה בחוש ברב בני אדם שפמה פעמים שהם רצים ורודפים מאד אחר הפרנסה כמה זמנים ואין עולה בידם שום רוח ומאומה לא ישרו בעמלם. ואחר כך ה' ותברך מרחם עליהם וזמון להם פרנסה. ולפעמים אפלו עשירות גדול בסבה קלה מאד שהוא כמעט בלי שום דרך הטבע, וכל העולם מלא ממועשיות פאלה שהם שכוחים מאד בעולם כמעט בכל אהר ואהר שעוסק במשא ומתן, ואם היה לו שכל והיה סומך עצמו בתחלה על ה' ותברך ולא היה דואג כלל לא היה צריך כלל ליגיעות האלו שהיו לו בחנם, וכשהיה מגיע הזמן היה מזמין לו ה' ותברך הפרנסה בסבה קלה כנ"ל. ולא די שאינו מרויח כלל על-ידי דאגתו ועצבותו ויגיעות רבות ומרחות עצומות שלו, אדרבא, הוא מפסיד שפע פרנסתו הרבה, כי באמת עקר שפע הפרנסה הוא מלמעלה מבחינת למעלה מהזמן והמקום, רק שבזה העולם מברך הפרנסה להתלבש במקום וזמן. אשר מחמת זה צריכין לעשות איזה עסק ומשא ומתן בשביל פרנסה כדי לעשות כלי שתוכל השפע להתלבש בזה העולם כנ"ל. ועל-כן בשהוא מאמין שהכל מלמעלה נתקשר הזמן והמקום למעלה מהזמן והמקום אזי יש לו פרנסה בשפע, כי הוא מקשר לשרש ההשפעות שנמשך מלמעלה על-ידי אמונתו ובטחונו בה',

ועל-כן השגה נרחבת מפניו, כי זוכה על-ידי זה למעט הזמן והמקום ושולח לו ה' יתברך פרנסתו בזמן מעט ובקרוב מקום. כי הוא סמוך ומקשר לבחינת למעלה מהמקום והזמן, ועל-כן אינו צריך יגיעות גדולות בשביל הפרנסה, כי עקר היגיעות נמשכין מבחינת מקום וזמן פנ"ל. ואם היה להאדם בטחון חזק מאד לא היה צריך לעשות שום סבה בשביל פרנסה, כי עקר מה שצריכין לעשות אינה סבה קלה על כל פנים בשביל פרנסה, הוא כפי לעשות צנור וכלי לקבל השפע היורד מלמעלה פנ"ל. ואם היה לו בטחון חזק היה עושה הכלי והצנור על-ידי הכפחון בעצמו, כי על-ידי הכפחון עושה כלי לקבל השפע, כמו שאמר רבנו ז"ל, במקום אחר (בסיון ע"ה) לקוטי א):

נמצא, שעקר פנים תאות שהוא עבודה זרה הוא רק מבחינת מקום וזמן פנ"ל. ועל-כן עקר פנים תאות מקום הוא חובות והלואות במרמז בסוף המאמר הנ"ל, שלווין קמון מאחרים ומתים בעלי חובות, כי כל החובות וההלואות הם אחוזים יותר בזמן, שלוה היום לפרע לאחר זמן, כי למעלה מהזמן אין שיער הלואה. ועל-כן הוזהרה תורה (שמות כב, טו): "אם כסף תלוה את עמי את העני עמך לא תהיה לו כגושה", כי צריכין לרחם על בר ישראל המכרה לבוא לידי הלואה לכלי להיות לו כגושה כלל,

להעלותו מבחינת לווה ובעל חוב, כי ישראל הם למעלה מהזמן והם רחוקים בשרשם מחובות והלואות לנמרי רק בתקף הגלות שגמשכה השפע להעבירם, בעוונותינו הרבים, וישראל נוזנין מתמצית, על-כן מכרח אחד לבוא לפעמים לידי הלואה, אבל צריכין לרחם עליו להעלותו מבחינת הלואה ובעל חוב. וצריך להתראות לפניו כאלו לא ליה ממנו כלל, כמובא בדברי רבותינו ז"ל, איד צריכין להתרחק המלוה מהלווה שלא ידמה להלווה כאלו הוא נוזשו, כי מאחר שאמינים בה' יתברך שהוא למעלה מהזמן והשפע מאתו יתברך לבד. נמצא שהשפע שתבוא לאחר זמן כבר היא מוכנת ונמשכת גם עכשיו, רק שצריכין להמתין שתבוא בעתה, כמו שכתוב (תהלים קמ"ט, טו): "עיני כל איד ושברו ואתה נותן להם את אכלם בעתו". על-כן מה שהוא מלוה לחברו אין זה הלואה כלל, רק כמו חלוף שמחליף השפעתו שתבוא לאחר זמן עם זה שגמשכה לו השפע תכף, ועל-כן אינו לווה כלל. ועל-כן הוזהרה תורה, לא תהיה לו כגושה פנ"ל. וזה בחינת עצים אסור החמור של רבית פמו שכתוב: "לא תהיה לו כגושה, לא תשימונו עליו נשך וכו'", כי בשרוצה לקח רבית מחברו, חס ושלום, והו עקר התנגדות תאות קמון שהוא עבודה זרה ממש. כי לוקח אגר נטר בשביל המתנת מעותיו לאחר זמן,

יורה דעה

דף קצ"א

אוֹתִי לְרַחֲמִים וּבְצַר הַרְחִיב לִי וְזָכִירִי גַם
בְּעֶצְמָם הַרְוֵשׁ וְהַפְּלִטוּל וְהַרְדִּיפוֹת מִכָּל
צַד, כַּמְּפָרְסָם, לְחַדֵּשׁ גַּם אֶז אֵת אֲשֶׁר
הָאִיר עֵינַי ה' בְּחֶסֶדוֹ, לְמַעַצַּא נִפְלְאוֹת
בְּהִלְכוֹת הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה עַל־פִּי דְרָבִי
נִפְלְאוֹת הַהַקְדָּמוֹת נוֹרְאוֹת וְהַחֲדוּשִׁים
הַרְשִׁים נוֹרְאִים וְנִפְלְאִים עַד אִין חֲקֹר
שְׁקִפְתִּי מִמֶּנּוּ ז"ל:

וְעַתָּה מָה אָשִׁיב לָהּ, בְּמָה נִקְדָּם ה' כֹּל
עֲצַמְתִּי תֹאמְרֵנָה ה' וְכוּ' מִצִּיל עֵינִי
נִרְדָּף כְּמִן מַחֲזֹק מִמֶּנּוּ וְכוּ'. וְהַכֹּל בְּכַחוֹ
הַגְּדוֹל, כַּחוֹ שֶׁל זְקֵן שְׂבֻזְגָּנִים דַּקְדָּשָׁה.
פּוֹק חַוִּי גְבוּרָתָא דַּמְרָד. חֲסִדֵי ה' כִּי לֹא
חִמְנֵו וְכוּ'. עַד שְׂבִיבִי עִתָּה בְּחֶסֶדוֹ
הַנִּפְלֵא לְשׁוּב לְבִיתִי לְכַרְסְלָב בְּזֹאת
הַשָּׁנָה בֵּין יוֹם כְּפֹר לְכֹכֹת תַּקְצֵ"ט ל"ק.
מִי יִמְלֹל גְּבוּרוֹת ה' וְנִפְלְאוֹתָיו הַעֲצוּמִים
שְׁעֵשָׂה עִמָּנוּ עֲפֵמֶי בְּיֹתֵר מֵיּוֹם שְׂבִיבִי
לְהִתְקַרֵּב לְאוּרוֹ הַקְדוּשׁ ז"ל. וּבְכַרְט מָה
שְׁעָבַר עֲלֵינוּ וְעָלֵי בְּאֵלוֹ הָאֲרַבְעָה שָׁנִים,
מִסְּבּוֹת תַּקְצֵ"ה ל"ק, עַד סְבּוֹת תַּקְצֵ"ט
ל"ק הַג' ל, לֹא יִסְפִּיקוּ כֹּל אֵלֵי נְבוֹת
לְבָאָר וּלְסַפֵּר אֵת כֹּל אֲשֶׁר עָבַר עֲלֵינוּ
כָּל יוֹם וְיוֹם בְּאֵלוֹ הַשָּׁנִים בְּכָל־יָמֵי
וּבְכַרְטוּיֹת עַל כֹּל אֶחָד וְאֶחָד, כִּי רָצוּ
לְכַלְעֵנוּ חַיִּים חַנּוּם. בְּרוּךְ ה' שְׁלֹא תִגְנַנּוּ
כְּרַף לְשִׁנְיָהֶם, כֵּן יוֹסִיף ה' חֶסֶדוֹ וְאֲמִתּוֹ
לְהוֹשִׁיעֵנוּ נִצַּח כְּזֶה וּבְכָא. וְגַם עַד זְקֵנָה
וְשִׁיבָה אֶל תַּעֲזוּבֵנוּ עַד אֲנִיד וְרוּעַד לְדוֹר
לְכֹל יְבֹא גְבוּרוֹת, נִפְלְאוֹת אֲמִתּוֹת תּוֹרָתוֹ
הַקְדוּשָׁה הַמְּלַמֵּד דַּעַת אֲמִתִּי לְכֹל אָדָם

שְׁזֵהוּ עֹקֵר פְּנֵם הַעֲבוּדָה זָרָה שֶׁל תֹּאמֹת
כְּמוֹן שְׁתוּלָה הַכֹּל בְּזִמְנוֹ וְאִינוּ מֵאֲמִין, חֵס
וְשָׁלוֹם, שֶׁהַשֹּׁפֵעַ יוֹרֵד מִלְּמַעְלָה מִבְּחִינַת
לְמַעְלָה מִחוּמָן כִּי אִם הוּא מֵאֲמִין בְּזֶה,
שׁוֹב אִינוּ נִקְרָא בְּשֵׁם הַלְוָאָה כֹּלֵל. וְחֲכָף
בְּשָׁלוֹקֶח רַבִּית, חֵס וְשָׁלוֹם, בְּשִׁבִיל
הַמְתַּנֵּת מַעוֹתָיו לְאַחַר זְמַן, הוּא מִפְּרִיד
וְעוֹקֵר, חֵס וְשָׁלוֹם, הַהִשְׁפָּעָה מִבְּחִינַת
הַשְּׂרָשׁ, מִבְּחִינַת לְמַעְלָה מִחוּמָן, וְנִתְקַשֵּׁר
בְּעֲבוּדָה זָרָה וְחֲשָׁד בְּבִחִינַת מִיתָה שֶׁהוּא
בְּבִחִינַת זְמַן כְּנֵ"ל. וְזֵהוּ (תַּקְרָא בַּת, לו'): "אֵל
תִּסַּח מֵאֲתוֹ נִשְׁדַּח וְתַרְבִּית וְחִי אֲחִיד
עַמּוּד", וְחִי דוּקָא, כִּי צְרִיכִין לְשַׁבֵּר תֹּאמֹת
כְּמוֹן שֶׁהוּא בְּחִינַת הַלְוָאָה בְּחִינַת רַבִּית,
שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲבוּדָה זָרָה, חֲשָׁד, מִיתָה,
רַק לְהֵאֲמִין בַּה' שֶׁכֹּל הַשֹּׁפֵעַ מֵאֲתוֹ
יִתְבַרֵּךְ. וְזֵה שְׁתֵּיהֶם יִכַּל לְהַרְוִיחַ כְּכְמוֹן זֶה
שְׁמִלּוּה לְחַבְרוֹ, יוֹמִין לוֹ ה' יִתְבַרֵּךְ
בְּכַפְלָיִם מִמְּקוֹם אַחֵר, כִּי "מִלּוּה ה' חוֹנֵן
דָּל וְכוּ'" (שְׁשִׁי י"ג, י"ד). וְאֲמִנָּה הוּא אוֹר
הַפְּנִים בְּחִינַת חַיִּים וְכוּ' כְּנֵ"ל. וְזֵהוּ בְּחִינַת
"וְחִי אֲחִיד עַמּוּד", וְחִי דוּקָא כְּנֵ"ל:

(הַלְכוֹת רַבִּית הַלְכָּה ד נִבְלָלַת
בְּהִלְכוֹת עֲבוּדָה זָרָה הַלְכָּה ג)

בְּרוּךְ ה' אֱלֹהֵי תַקְצֵ"ה ל"ק נְעַמְרִיב.
הַתְּחִלְתִּי קִנְיָרָם זֶה הַמְּתַחִיל
מִהִלְכוֹת רַבִּית הַלְכָּה ה':

בְּעַת אֲשֶׁר גָּרְשׁוּ אוֹתִי מִבֵּיתִי מִכְּרֶסֶלָב
עַל־יְדֵי עֲלִילוֹת שְׂקָר בְּעַצַּת
הַחֹלְקִים. וְה' לֹא עֹבַח חֶסְדוֹ מֵאֲתִי, וַיִּתֵּן

לקוטי הלכות

הלכות רבית ה

יורה דעה תקסט

שבעולם ויקים (תהלים פ"ה, ב) "אמת מארץ תצמח וכו'" "שפת אמת תפוח לעד" (משלי י"ב, ט"ז), כי אמת ה' לעולם:

ראשי פסקים הלכות רבית הלכה ה

על-פי מה שמבאר בסימן קעט (לקוטי חלק א) שלבטל כל המחלוקת וכו', הוא על-ידי תעניות בחינת צדקה וכו', כי עקר הבחירה על-ידי השנויים, על-ידי שנתנה אחיות השקר אחר הכראה וכו', אך עקר אחיזתו נתנה רק על-ידי רבוי בני אדם שיש שנוי רצונות הרבה, כי כל אדם משנה דעתו מחברו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, ועל-כן עקר אחיות היצר הרע נתנה בשנבראה תוה ונתהוו שנים, כמו שפרש רש"י על פסוק (קהלת ג, כט): "המה בקשו השבנות רבים וכו'", כי היצר הרע שאחיותו מהשקר, שכל שרש שרשו ואחיותו הוא מבחינת רבוי, אין לו כח פגננד האדם שנברא בצלם דיוקנו ותברך כי אם על-ידי שיש עוד אדם שייכל להתלבש בו. וכמו שאמר אדמו"ר ז"ל (שיחת הר"ן סימן ט), שהיצר הרע אין לו כח למגע כמו האדם וכו'. וכמו שאמר עוד (שם סימן פא): בני אדם הם מניעות גדולות וכו' ועל-כן עקר התחלתו תוה בשנבראה תוה שהיא מין אדם ונתהוו שני בני אדם בעולם. וכל זה היה מחמת שחנה נבראת על-ידי שנה ותרדמה בחינת הסתלקות הדעת

שמשם כל הפסקות והחלוקים והשנויים. וכל השנוי דעות שמשם שרש כל המחלוקת שבעולם. ומשם כל התהוות הזמן, כמו שכתוב במקום אחר, שעקר הזמן מבחינת חסרון הדעת, בחינת שנה, עין שם. כי השנויים הם באדם ובמקום ובזמן פנראה בחוש, שרבו השנוי דעות שבין אדם לחברו, וכן בין יום ליום, כי אין יום דומה לחברו, כמבאר בענין חיים וכו' ובדברנו במקום אחר, וכן המקומות אינם שווים זה לזה בענין גדול הפרות ומיני מתכות ושאר השנויים שבניהם, כי כל מקום עומד תחת כוכב מיוחד ותחת מעלה אחרת בהגלגל וכו'. ומכל אלו השנויים עקר הבחירה, כי משם, מהשנויים, עקר אחיות הטוב והרע שהיא האמת והשקר וכו', שמשם עקר הבחירה:

ועקר העניות נמשך מאחיות הרע שנמשך מהשנויים כנ"ל, שמשם עפוב השפע, חס ושלום, שמשם העניות, חס ושלום, אך מחמת להט התרב המתהפכת וכו' שנתנה על-ידי חטא אדם הראשון וכו'. נתהפך הגלגל בחינת הפיקלא, עד שעל-פי רב, בפרט בימי הגלות נמשך השפע אל החוץ, חס ושלום, ובשרי ישראל והצדיקים סובלים עניות, רחמנא לצלן, כי הוא מחלל ממשעינו וכו', אבל עקר שרש העניות נמשך מהשנויים הנ"ל, שמשם אחיות הרע והשקר, שמשם כל הבחירה, וזהו

בחנינת גדל מעלת מצות צדקה ששקולה ככל התורה בלה, וכל התורה נקראת על שם צדקה, כמו שכתוב (דברים ו, ח): "וצדקה תתנה לנו וכו'", כי על-ידי צדקה שמשפיע העשיר להעני מבטל בחינת עניית שנמשך מהרע הנאחו בהשגויים. ועל-כן "מרבית צדקה מרבה שלום" (אבות ב, ט). ועל-כן העקר הוא שלום, כי "לא מצא הקדוש ברוך הוא כלי מחזיק ברכה וכו'" (אבות ג, ט). וכל עקר התנבחות היצר הרע על-ידי מחלקת שמשם כל הפירות וכו'. ולהפך על-ידי השלום יכולים להמשיך כל העולם לעבודתו: ותברך וכו' וזה נמשך על-ידי צדקה, כי העקר שהאדם יתן צדקה, כי בודאי ה' ותברך ה' יכל להשפיע להעני בעצמו, אך כל הבריאה היתה בשביל הבחירה ועקר הבחירה על-ידי שנתן להאדם פת לעבב השפע, או להמשיכה, כי כל העניונו ותברך שיתנה נמשך השפע. וזה בחינת תקון כל המצוות. ולהפך פגם כל העבירות. ועל-כן שכר המצוות בלי שעור, כי כל מה שמשפיעים לו יותר מתענג ה' ותברך יותר ומשפיע לו עוד יותר ויותר וכו' ועל-כן עין לא ראתה וכו'. ועל-כן באמת הכל מאתו ותברך, כמו שכתוב (איוב מא, ג): "מי הקדימני ואשלם", וכתוב (דברי הימים ב, טז): "כי מקד הכל ומקד נתנו לך". רק העקר הוא הרצון, שכיגיע ובטל שנוי רצונו לגבי העני שנמשך עליו העניית על-ידי

שנוי רצונות כנ"ל, והוא תקון כל התורה ששקרה לעשות רצונו ותברך, כמו שכתוב יצאת רוח לפני שאמרתי ונעשה רצוני, כי באמת אין האדם עושה כלל, כי "הבא לטהר מסייעין לו" (שבת קד, ב). רק העקר הוא הרצון, כמו שמבאר במקום אחר בענין גדל הפלגת מעלת הרצון הקדושה. ועקר לבטל רצונו לנמרי כנגד רצון ה' ותברך, שזה זוכין על-ידי צדקה בחינת תענית, כי עקר מה שיש בחירה לאדם שיתנה לו איזה שנוי רצון, חס ושלום, נגד רצון ה' ותברך, שזהו פליאה גדולה איד שיקד זאת, אך זהו עקר נפלאות נוראות הבחירה, שזה הפלא הגדול מכל יצירת מעשה בראשית שברא יצר ונעשה בעליונים ובחתולונים, כמו שמבאר במקום אחר. וכל פת הבחירה נמשך מהשגויים כנ"ל. שעל-ידי זה נמשך עד שיש להאדם שנוי רצון נגדו ותברך, שמשם נמשך העניית. ועל-כן פשוטן צדקה ומבטל העניית, וכמו שאמרו (שם קט): "עשר בשביל שתתעשר", וכתוב (סלאב ג, ט): "ובחנני נא וכו' אם לא אפתח וכו'", כי הצדקה בחינת רצון טוב, בחינת נדיבות לב ועל-כן הזהרנו בצדקה (דברים ט, ט): "ולא ירע לבקד בתקד לו", כי צריך לתן ברצון טוב ובשמחה. ועל-כן על-ידי זה מבטל השגויים, שזהו עקר קיום כל התורה וכו' כנ"ל:

ונמילת חסד גדול יותר מן הצדקה, כי נמילת חסד בין לעניים בין

לקוטי הלכות

הלכות רבית ה

יורה דעה תקעא

הבחירה הוא על-ידי ההמתנה וההעלמה, הינו מחמת שנגעלם מבני אדם, כי הם סתימין עיניו ואינם רואין שתכף נמשך השפע בכפלי כפלים להעשיר הנותן, וגם הדבר צריך להתמקמה כפי הענין והבחינות על-פני יש בחירה, אבל האדם נכרא שישבר הבחירה ולבטל רצונו ולתן צדקה ולעשות גמילות חסד והלואה חן ולהאמין לה' ותברך להמתין עד בוא שברו. ומצא, שעקר הוא ההמתנה, ועקר הכח להמתין בכל הדברים ולקוות לישועת ה' ושלא יקפח שכר כל בריה הוא על-ידי שמבטלין כסילות דעתו ומאמינים בבחינת למעלה מהזמן, כי הבר דעת ראוי להבין בדעתו שצריכין להאמין בזה פאשר הסביר לנו הוא, ואל בהתורה הנ"ל על פסוק (תהלים ב, ז): "אני היום ילדתיך וכו'". ועל-פני אסרה לנו התורה לקח רבית של הלואה והוא עוון חמור מאד, כי מאחר שרוצה, חס ושלום, לקח רבית, שהוא אגר גטר, שנוטל רבית בשביל המתנת הזמן, והו בחינת פגם כל התורה בלה, כי באמת אין שום זמן כלל, ועקר אחיות הזמן נאחו בתאות מומן שהוא בחינת כסילות, בבחינת "ולב כסיל לשמאלו" (קולות י, ב), שהוא בחינת מומן שהוא בשמאל, כמו שפתיב (משלי ג, טו): "בשמאלה עשר וכו'", הרוצה להעשיר יצפין (בבא בתרא כה, ב), כמו שמבאר במקום אחר (לקוטי מוהר"ן סימן לא), ועל-פני שם עקר התקון, דהינו בשמשובר

לעשירים, כי צדקה אינו נותן לו כי אם די מחסרו אשר יחסר, כי אין אתה מצוה לעשור, אבל גמילות חסד והלואה בזה מתחזק בידו ויכול לעשור על-ידי זה. והעקר הוא ההמתנה שהמלוה הנוטל חסד ומתין להלווה איזה זמן עד אשר יתחזק ידו ויסלק לו, כי זה עקר בפול השנויים התלויים בזמן, כי באמת אין זמן כלל, רק שאי אפשר להבין זאת כדי שהיה בחירה על-ידי שני הזמן, וכל התורה והמצוה הוא שאנו מאמינים בכפול הזמן שיתחדש העולם ונהיה בבחינת למעלה מהזמן, וזה נזכה על-ידי שאנו מאמינים בה' ותברך ומקומן התורה והמצוות שהם היום לעשותם בזמן ולהאמין לה' ותברך ולהמתין בקבלת השכר עד למחר, שהוא עולם הבא, שהוא למעלה מהזמן, וזה עקר מעלת הצדקה וגם שהוא כמו מלוה לה' ותברך, כמו שפתיב (משלי י, ז): "מלוה ה' חונן דל". ועקר הוא ההמתנה שממתין לה' ותברך, כי בודאי אם היה האדם רוצה בעיניו שעל-ידי הדינר שנותן להעניי נמשך לו מיד שפע במקומו אלף ארומים, מי פתי שלא ירוץ בכל כחו לתן צדקה? ובאמת אין זה צדקה, רק חלופי, שמתחיל דינר כסף באלפי דינרי זהב, והלא מתנגע ונושא ונותן על ספק רוח חלק עשירית מהקרון ולפעמים יש הפסד. ומי יהיה כסיל שלא ירוץ למשא ומתן בזה?! ואם פן לא היה בחירה כלל. ועל-פני עקר

יורה דעה

תאות כמון שעקרו על ידי צדקה והלואת חסד. ועקר התקון על ידי שמכבול הזמן מאחר שאמין בה' ותברך וממתין כנ"ל. ועל כן זה המלוה האכזר שאינו רוצה להמתין ודוחק ונוגש את חברו ולקוח ממנו רבית שהוא שכר המתנה, הוא פוגם מאוד בכל התורה בלה שתלויה בהמתנה בחינת "היום לעשותם וכו'" (דברים י, א), כי ההמתנה היא בחינת בטול הזמן, שעל ידי זה מתבטלים כל השנויים וכן"ל ועל כן אמרו רבותינו ז"ל, שהלוקח רבית ככופר בכל התורה בלה וכן"ל, וזהו: וכאלו כופר ביציאת מצרים שאז שידד ה' ותברך כל המערכות שבהם תלוי הזמן, כי אז היה בחינת בטול שנוי הזמן, כי אז היה לילה ביום יאיר בליל שמונים וכו'. ועל ידי זה נמשך בחינת קבלת התורה שאז היו בלם באיש אחר, כמו שכתוב (שמות י, ה): "ויחן שם ישראל וכו'" לשון יחיד, כמו שפרש רש"י שם. והכל היה על ידי משה שהיה למעלה מהזמן, כמו שמבאר במקום אחר:

וזה "חצות לילה אקום וכו'" (תהלים קט, כב), כי זה מעלת חצות נדוד השנה שמשם כל השנויים, שעל ידי זה תקון הכל כנ"ל. ועל כן היה יציאת מצרים בחצות וכן"ל. ועל כן חצות מסגל כמו פריון, שהוא על ידי מעות הצדקה שנותנין להצדיק והאיש הנפטר ששם עקר תקון הצדקה, כי בשנותיו לרשע ופגום ומפל שפן לבעל מחלקת, אדרבא,

פוגם יותר, כי חוזר וממשיך השפע, חס ושלום, להשנויים. ועקר הצדקה להקשרים והצדיקים אנשי שלום וכו'. וזה עקר הפריון, כי על ידי זה נתבטלון כל הצרות שנומשכין מהשנויים שנומשכין מבחינת תרדמה, שמשם תחלת בריאת האדם השני בעולם שהיא האשה, שמשמנה יצאו כל הדורות בלם, ועל ידי חצות משברין השנה בעת תקף התנברותו, בעת שהגיע הדעת לתכלית המעוט וההסתלקות. ועל כן חצות מסגל כמו פריון:

וזה שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות ג): שקשה לעמוד על נקדת חצות, כי זה אי אפשר להשיג, כי הסתלקות הדעת משם ורש הבחירה, כי משם ורש הזמן שכל זה נמשך מתחלת הצמצום של החלל הפנוי שהוא בחינת הסתלקות הפוח והדעת, כמובן למשפילים. כל זה אי אפשר להשיג כי אם למבטרי יחידה הדורות כמו משה ודוד. וזה שאמרו שם, שדוד היה קם בחצות ועסק בתורה ובבקר נכנסו אצלו ואמרו לו, "עמד ישראל צריכין פרנסה!" והוא פליאה, אך על פי הנ"ל מוכן, כי חצות בחינת צדקה בטול השנויים, שמשם הפרנסה. ועל כן אמר להם, "לכו והתפרנסו זה מזה", כי זה עקר התקון בחינת אחדות וצדקה ושלום בטול השנויים. אמרו לו, "אין תקומין משיביע את הארי ואין הבור מתמלא מחלתו", כי כבר נתבלבל

לקוטי הלכות

הלכות רבית ה

יורה דעה תקענ

הם טועים. ויש בזה פמה בחינות, אבל אף-על-פי-כן עקר האמת לאמתו הוא אחד. ועל-כן לא השליך השלום וכו', כי כל הפעות והמחלקת על-ידי האמת הנ"ל. וזהו (בראשית ג, ט א'): "אִיפֹה, מִי הַגִּיד לְךָ כִּי עֵרַם אֶתָּה וכו'". הלא מקדם לא ידעת להתביש במה שאתה ערם וכו', אף-על-פי ששמעתיך היתה אז גדולה ביותר, ועתה אתה מתביש במה שאתה ערם, על-כן נגזר עליו מיתה. וזהו בחינת 'ותשליך אמת ארצה' (דניאל ח, יב). ועל-ידי זה יודפדו ויקום בתחיה, וזהו בחינת תעלה אמת מן הארץ אמת מארץ תצמח, כי עקר תחית המתים על-ידי אמת שהוא סמא דחיי וכו'":

וזה בחינת הכדלה במוצאי שבת. ועל-ידי זה ידקא ממשיכין קדשת שבת לששת ימי החל, על-ידי שמבדילין בין קדש לחל, בין יום השביעי לששת ימי המעשה, דהינו שמבדילין בין אמת של שבת ובין אמת של ששת ימי המעשה שהוא בחינת הכדלה בין קדם הבריאה לאחר הבריאה שנברא בששת ימי המעשה, כי תכף אחר הבריאה נעשה רשם על השקר, אבל אז היה עדין אחר הבריאה גם בן בחינת אמת רק אף-על-פי-כן היה תכף רשם על השקר הינו בחינת האמת השני הנ"ל, שצריך ברור, שאחיות השקר מכונן בחינת 'כל שקר שאין בו אמת בתחלתו' וכו' (סוטה לה), 'בתחלתו', הינו שיוגק מתחלת הבריאה

העולם כל קד על-ידי המא אדם הראשון וקמאי הדורות, עד שרב השפע אצל העכו"ם, על-כן אפלו בימי דוד היתה קשה לישראל להתפרנס זה מזה, על-כן השיב, "לכו ופשוטו ידכם בגדוד" ללחם עם העכו"ם ולהוציא מהם השפע להשיבה למקומה - לכני ישראל הכשרים. וזהו בחינת שנקרא "נשך", כמו שנאמר (דברים כג, ט): "כל דבר אשר ישך", בחינת (תקלת י, יא) "אם ישך הנחש בלוא לחש", שהוא פגם לשון הרע, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי על-ידי לשון הרע כל המחלקת שנמשך מהשנויים וכו', שזהו עקר פגם רבית ונשך כנ"ל. ועל-כן קורין 'אם בסף תלוה בספס', שהוא זמן יציאת מצרים וכו'":

שך להמדרש (בראשית רבה ח, ה) "נבל אמת והשליכו לארץ וכו'": וזה "כל הדין בין אמת לאמתו, כאלו נעשה שתף להקדוש ברוך הוא במעשה בראשית" (שבת י, א) 'לאמתו' דיקא כמו שדקדקו הפוסקים ופרשו לענין דין מרמה וכו'. בזה העולם אי אפשר להשיג האמת כי אם על-ידי אמונה שהוא שלמות האמת בחינת עזר כנגדו:

היוצא מזה, שעקר המחלקת על-ידי האמת שאינו בשלמות, וכמו שדרשו רבותינו ז"ל (סנהדרין צג): "והאמת היתה געדרת" (ישעיה נב, טו), "שתעשה האמת עדרים עדרים' וכל אחד אומר שאצלו האמת. ויש שפונתם באמת, אבל

יורה דעה

האמת, אבל לא שיקרב אליו לתפסו ולהשיגו. ודיקא על-ידי זה ממשכין קדשת שבת לימי החל, על-ידי שמכרילין ביניהם. וכן על-ידי זה נכלל אחר הבריאה בקדם הבריאה שהוא בחינת כלליות ששת ימי המעשה שבהם נברא כל הבריאה שנכלל בקדם הבריאה שהוא בחינת שבת, כי זה עקר האמת כשיודע האמת שאי אפשר להשיג בדעתו עצם האמת כנ"ל:

הלכות רבית

הלכה ה

המור אסור רבית שהפליגו בו רבותינו עד שאמרו שנחשב כאלו פופר בכל התורה וכופר ביציאת מצרים וכו':

א כי עקר פח היצר הרע נמשך מרובי השנויים, כי בשרש הכל שם הכל אחד ואין שם שום שנוי, חס ושלום, ושם פלו טוב ואין שם שום רע והתנגדות כלל. ועקר אחיות הרע שמושם פח היצר הרע, שמושם כל ההתנגדות, הוא נמשך רק מבחינת רבוי, ששם יש שנויים וכמבאר בהתורה אמר רבי עקיבא (ספין טא, לקוטי חלק א), "כשתגיע לאבני שיש כהור וכו'", עין שם היטב מה שמבאר שם, כי קדם הבריאה היה הכל אחד שהוא בחינת פלו טוב פלו קדש וכו', ותקף

שהיה עדין אמת, אך משם נשתמשל אחיה להשקר מחמת שהאמת עדין לא נתברר לאמתו ועל-כן עקר התקון על-ידי הברכה, שצורכין לידע להבדיל בין אמת של שבת לאמת של ששת ימי החל שהוא בחינת הברכה בין קדם הבריאה לאחר הבריאה. וזהו בעצמו בחינת הברכה בין הצדיק האמת לשאר העולם, אף-על-פי שהם גם כן אנשי אמת, אבל האמת שלהם צרוד ופוד עדין, כי הצדיק האמת הוא בחינת שבת דכלהו יומא. ועקר התקון על-ידי הברכה דיקא, על-ידי שידעין שיש הברכה גדול ביניהם ואי אפשר להשיג האמת של הצדיק בדעתו רק על-ידי אמונה, ועל-ידי זה מתחזק על-ידי האמת שיש בו באמונה שלמה, שזה עקר תקון האמת של כל העולם להתחזק על-ידי האמת באמונה שלמה, כי על-ידי האמת שבלב כל אחד יכול להבין שצריך להתחזק באמונה, כי אי אפשר להבין ולתרוץ כל הקשיות שעל הצדיק האמת, כמו שאי אפשר להבין הקשיות שעל ה' ותברך וקמו שמבאר במקום אחר (ספין טה לקוטי תנ"א):

וזהו בחינת (שמות יט, כא) "פן יהרסו אל ה' לעלות". וזה בחינת (במדבר יד, ד) "והבדילה הפרכת לכם וכו'". וזה בחינת (במדבר יד, ד) "וזר לא יקרב אליכם", כי בכל מקום שיש קדשה יותר, שם מאיר האמת יותר, אבל זה האמת אי אפשר לזר להשיגו וצריך לעמוד מרחוק ולהאמין בזה

לקוטי חלק א

לקוטי הלכות

הלכות רבית ה

יורה דעה תקעה

שְׂנֵי צֵאָה הַבְּרִיאָה מִכַּח אֶל הַפֶּעַל וְנִתְהוּוּ
בְּחֵינַת שְׁנַיִם, דְּהֵינּוּ קִדְּם הַבְּרִיאָה וְאַחַר
הַבְּרִיאָה אָז נִתְהוּהוּ תַּכְּף שְׂרָשׁ אַחִיזַת
הַשְּׂקָר, אַף-עַל-פִּי שֶׁלֹּא הָיָה עֲדוּן, חֵם
וְשָׁלוֹם, שׁוּם רַע וְשְׂקָר, רַק מֵאַחַר שֶׁהָיָה
שְׁנֵי בְּחֵינּוֹת, נִתְהוּהוּ מִיַּד הַבְּחִינָה שְׂמוּשָׁם
מִשְׁתַּלְשֵׁל אַחִיזַת הַשְּׂקָר שֶׁהוּא הַרְעָה,
שֶׁהוּא הַטְּמֵאָה, שְׂמוּשָׁם כֹּל כֹּחַ הַיִּצְרַר הַרְעָה
וּמִשָּׁם כֹּל הַהֲתַנְּגוּת, כִּי בְּאַחַד אֵין שְׂקָד
הַתְּנַגּוּת וְכו', עֵינ שָׁם. וּמִשָּׁם כֹּל כֹּחַ
הַבְּחִינָה, עֵינ שָׁם, אֲבָל גַּם אַחַר הַבְּרִיאָה
אַף-עַל-פִּי שֶׁכָּבַד נִתְהוּהוּ שְׂרָשׁ אַחִיזַת
הַשְּׂקָר שֶׁהוּא הַרְעָה שְׂמוּשָׁם כֹּחַ הַבְּחִינָה,
כִּי מִשָּׁם כֹּחַ הַיִּצְרַר הַרְעָה כֹּחַ לֹא אַף-עַל-פִּי
כֵּן הֵכַל הָיָה בְּהַעֲלֵם גְּדוֹל וְעַדוּן לֹא
הָיָה כֹּחַ לְהַשְּׂקָר, שֶׁהוּא הַיִּצְרַר הַרְעָה,
לְהוֹצִיא שְׂקָרוֹ מִכַּח אֶל הַפֶּעַל עַד אֲשֶׁר
נִתְרַבּוּ הַשְּׁנוּיִים יוֹתֵר וְיוֹתֵר. וּמַחֲמַת
שְׂעַקֵר הַבְּרִיאָה הִיטָה רַק בְּשִׁבִיל הָאֲדָם,
כִּי הֵכַל נִבְרָא רַק בְּשִׁבִילוֹ לְבַד, מַחֲמַת
שְׂרַק הָאֲדָם יֵשׁ לוֹ כֹּחַ הַבְּחִינָה, כִּי אֵין
שׁוּם נִבְרָא בְּעוֹלָם שֶׁיִּהְיֶה לוֹ כֹּחַ הַבְּחִינָה
כִּי אִם הָאֲדָם. כִּי הַמַּלְאָךְ הוּא קְדוּשׁ
וְטָהוֹר אֲבָל אֵין לוֹ בְּחִינָה, וְלִהְיוֹת בְּחֵמּוֹת
וְחֵיזוֹת וְכו' הֵם חֲסְרֵי דַעַת וּמְגַשְׂמִים מֵאֵד
וְאֵין לָהֶם בְּחִינָה, וְעַקֵר הַבְּחִינָה אֲצֵל
הָאֲדָם וְעַל-יָפֵן בְּשִׁבִילוֹ נִבְרָא הֵכַל, כִּי
הַבְּחִינָה הִיא הַחֲדוּשׁ וְהַפְּלֵא הַגְּדוֹל מִכֹּל
יִצְרֵית מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, כִּמּוֹבָא בְּסִפְרֵים
וּבְדַבְרֵינוּ בְּמָה פְּעֻמּוֹם. וּמַחֲמַת שְׂעַקֵר
הַבְּחִינָה הִיא אֲצֵל הָאֲדָם שֶׁבְּשִׁבִילוֹ נִבְרָא

הֵכַל וְעַקֵר הַבְּחִינָה עַל-יְדֵי שֵׁשׁ יִצְרַר טוֹב
וְיִצְרַר רַע, עַל-יָפֵן לֹא הָיָה כֹּחַ לְהַיִּצְרַר הַרְעָה
לְגַלּוֹת שְׂקָרוֹ לְהַסִּית וּלְהַדִּיחַ אֶת הָאֲדָם
עַד שֶׁהִתְחִיל הַרְבּוּי וְהַשְּׁנוּי בְּמִזְוֵן בְּנֵי
אֲדָם, דְּהֵינּוּ שְׂנֵתְהוּוּ שְׁנַיִם, שֶׁהוּא
כִּשְׁנִבְרָאָה חִוָּה וְנַעֲשׂוּ שְׁנַיִם וְאָז הָיָה שְׁנֵי
דַעוֹת, אִז דִּיקָא הָיָה לוֹ כֹּחַ לְהַסִּית, כִּי
עַקֵר אַחִיזוֹתוֹ מִרְבּוּי וְשְׁנוּי דַעוֹת וְהַעַקֵר
כִּשְׂנֵתְרַבּוּ בְּנֵי אֲדָם שְׂאֲצֵלֵם עַקֵר הַבְּחִינָה
וְכו' ל, וְכִמוֹ שֶׁכְּתוּב (קִלְבָּת ג, כט): "עֲשֵׂה
הָאֱלֹהִים אֶת הָאֲדָם יִשְׂרָאֵל וְהִמּוֹה בְּקִשּׁוֹ
לָהֶם חֲשִׁבְנוֹת רַבִּים" וְכִמוֹ שֶׁפִּרְשׁ רַש"י
שָׁם, שֶׁתַּכְּף שְׂנַעֲשׂוּ שְׁנַיִם, שְׂנִקְרָאוּ
הַ"מּוֹה" בְּקִשּׁוֹ חֲשִׁבְנוֹת רַבִּים לְסוּר מֵאַחֲרֵי
הַמְּקוֹם וְהִטָּאוּ נִגְדוּ בְּעֵינ הַדַּעַת טוֹב וְרַע
וְכו', כִּי בְּאֲמַת נַשְׂמוֹת הָאֲדָם גְּדוֹלָה וְגַבְהָ
מֵאֵד וְלֹא הָיָה כֹּחַ לְהַיִּצְרַר הַרְעָה בְּכֹל
תְּחִבּוּלוֹתָיו לְהַחֲטִיאוֹ כִּי אִם עַל-יְדֵי
שְׂמֹתִלְבֵּשׁ תְּחִלָּה בְּהַאֲשֵׁה שְׂדַעְתָּה קִלְבָּה,
וְאַחַר כֵּךְ הִיא הוֹסִיטָה אוֹתוֹ, כִּי הַאֲשֵׁה
נִלְקָקָה עַל-יְדֵי תְּרַדְמָה וְשִׁנָּה שֶׁהִיא
בְּחֵינַת הַסְּתַלְקוֹת הַדַּעַת שְׂמוּשָׁם עַקֵר
אַחִיזַת הַזְּמוּן, כִּי בְּהַשְׁכֵּל הָאֲמִתִּי מִשׁוּיֵן
שְׂאֵין שׁוּם זְמוּן כֹּלָל וְכו', כִּמוֹ שְׂמִבְּאֵר עַל
פְּסוּק (תְּהִלִּים ב, י): "אֲנִי הַיּוֹם יִלְדֵתִיךְ וְכו'",
עֵינ שָׁם. וְעַקֵר אַחִיזַת הַשְּׁנוּיִים הוּא
בְּהַזְּמוּן, שֶׁשָּׁם כֹּל הַשְּׁנוּיִים, כִּמוֹ
שְׂאֲזִמְרִים, בְּתַבּוּנָה מְשֻׁנָּה עֵתִים וּמַחֲלִיף
אֶת הַזְּמוּנִים וְכו'". וְכִנְיָאָה בְּחֹשׁ רַבּוּי
הַשְּׁנוּיִים, שְׂעַל-יְדֵי הַזְּמוּנִים קוֹר וְחֵם, קוֹר
וְחָרָף, יוֹם וְלַיְלָה וְכו'. וְאֲפִלוּ בְּיוֹם אֶחָד

יורה דעה

כמו שכתוב (תקרא יט טז): "ואהבת לרעך כמוך" – אמר רבי עקיבא: זה כלל גדול בתורה, כי באמת אף-על-פי שדעת כל אדם משנה מחברו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, אף-על-פי-כן צריך כל אחד לאהב את חברו בנפשו ולידע שהכל אחד, כי כל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט. וה' יתברך ברא כל אחד בדעה משנה מחברו דיוקא, כדי שכל אחד בשגוי דעתו ויכלל באחרות עם חברו, ולא יבואו לידי קנאה ושנאה וקטטה, חס ושלום, על-ידי שגוי דעתם, רק יאהבו זה את זה ויקימו את התורה והמצוות יחד ויכללו כלם כאחד, שזה יקר מאד אצל ה' יתברך בשפעולות משתנות נכללין באחד הפשוט, כמו שמבאר בהתורה "מי חננה" בלקוטי תנינא סימן ב, עין שם, אבל מרבוי השגויים משם אחיות היצר הרע פנ"ל, עד שמסיתו למה שמסיתו. ועקר התחלתו היה בשנבארה הוה ונגעשו שני בני אדם, כי מחמת שחיהו היא נלקחה מתרדמה, מהסתלקות הדעת, ששם עקר אחיות הזמן פנ"ל, שמשם כל השגויים פנ"ל, על-כן היה לו כח להסיתה ביותר וכתף שהסית אותה היה לו כח על ידה דיוקא להסית את האדם בעצמו, אף-על-פי שהוא גבה מאד ולא היה לו כח בשום אופן להסיתו בעצמו לעבר על דברי ה' לאכל מעין הדעת, אבל על ידה החמיאו פנ"ל וכן בכל דור ודור, כי אחר כך שיצאו כל

יש שגויים רבים, וכמוכא בדרךנו מה שנאמר בעין-חיים בתחלתו, שאין יום דומה לחברו ואין רגע דומה לחברתה וכו'. ומשם נמשכין כל המאורעות של האדם, כל מה שעובר עליו, כי ה' יתברך משיגה ברחמיו ומנהיג עולמו בתקופה ומשנה עתים בתבונתו ומחליף את הזמנים, שעל-ידי זה עובר בעולם בכלל ובפרט כל המאורעות לטוב, או להפך, חס ושלום, ועל כל אדם בפרטיות עובר מה שעובר כפי השגחתו יתברך. וכמו כן נשתנה דעתו מחברו כפי מבועו ושרשו וכפי מה שעובר עליו, והעקר הוא הבחירה, כי האדם צריך לזנון דעתו בכל יום ובכל עת ובכל שעה ובכל מה שעובר עליו להאמין באמת שהכל לטובתו, כי הכל רמוזים מה' יתברך להשיבו אליו באמת, כמו שמבאר במקום אחר. וימי שמכונן דעתו לה' יתברך, ובכל מה שעובר עליו, הוא מקשר ומקרב עצמו לה' יתברך בין בטיבו בין בעקו, כמו שכתוב (תהלים ט, יא): "פה' אהלל דבר, באלהים אהלל דבר". וכמו שכתוב (שם עא, ט): "ואני תמיד איהל וכו'", הוא מבטל כל אחיות היצר הרע והפטרף אחרא שנאחו בהשגויים, כי הוא כולל כל השגויים פה' יתברך, ששם בלא חד פנ"ל. ואם היו כל בני אדם מתנהגים כך לכלל הכל באחד, בודאי היה הכל באהבה ושלום ואחדות, והיה כל העולם מתקן בתכלית התקון, כי זה יקר מן הכל,

לקוטי הלכות

הלכות רבית ה

יורה דעה תקנו

הדורות מתוה וכל מה שנתרבנו בני אדם ביותר יש פח להיצר הרע ביותר להחטיא את האדם אפלו הגדול במעלה והעקר על-ידי בני אדם שמתלבש את עצמו בבני אדם שאינם בעלי פח כל פד, ומחטיאם, ואחר פד על ידם יכול להחטיא, חס ושלום, אפלו את הגדולים ביותר כמו שאמר אדונינו מורנו ורבינו ז"ל, שבני אדם הם מונעים גדולים מאד וכו', וכן אמר, שהאדם יש לו פח להבשיל את חברו יותר מהיצר הרע וכו', עין שם. ועל-כן כל פח היצר הרע ביותר הוא על-ידי מחלקת, כמו שמבאר בהתורה "ויסב וכו'", וכמו שהפלינו רבותינו ז"ל, בעצם גנות המחלקת, שעל-ידי זה נחרב בית שני וכו', ועדו לא חזרו לארצנו על-ידי זה, הינו כנ"ל: ^{ספרי}

ב וזהו בחינת גדל המעלה של צדקה וגמילות חסד ששקולה בכל התורה, פי על-ידי צדקה מרבה שלום ואהבה, כמו שאמרו (אבות ב, י): "מרבה צדקה מרבה שלום", פי הצדקה היא במקומו, ששוקקו ממונו ונותן לחברו העני וכוה מרבה האהבה והשלום מאד, ומבטל אחיות הסטרא אחרא מהשנויים עד שנכלל הכל באחד שזה יקר מן הכל, פי הממוזן הוא בחינת חסרון הרעת, פי הממוזן מבחינת שמאל, מבחינת צפון, כמו שכתוב (איוב ה, כב): "מצפון זהב יאתה". וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (בבא בתרא כה): "הרועה להעשיר יצפון", שמושם

16

אחיות הכסילות שהוא חסרון הרעת בבחינת (קהל ב, ב) "ולב כסיל לשמאלו" (וכמו שאמר בהתורה של אסור גולה כסיון סט, עין שם), ועל כן בהממוזן עקר המלחמה לבטל משם אחיות היצר הרע שנאחו בהשנויים הפאים על ידי הזמן שנאחזים בבחינת תרדמה, בבחינת הסתלקות הרעת שמשם הממוזן וכנ"ל. ועל כן רב המחלקת הוא על-ידי הממוזן, וכמו שכתוב (משלי כח, כא): "ועל פת לחם יפגע גבר" וכנראה בחוש. ועל כן שם בממוזן צריכין להתגבר יותר ולבטל הזמן ולדיע ולהאמין שאין שום זמן כלל שאז יהיה נצול מתאות ממוזן ומדאגת וטרדת הפרנסה, פי עקר דאגת הפרנסה שעל-ידי זה בא לתאות ממוזן הוא על-ידי הזמן, על-ידי שחושב מיום לחברו ודואג מהיכן יתפרנס להבא, פי רב העולם יש להם לאכל ביומם ואפלו מי שהשעה דחוקה לו ביותר שאין לו אפלו פרנסת יומו, אף-על-פייכן אם תנדקדק בזה תראה שרב עקר דאגת כל אחד הוא על יום המתרת ועל הזמן להבא, פי יום אחד יכול האדם לסבל בלי אכילה כלל, רק עקר דאגתו שמתירא שגם למחר לא יהיה לו פרנסה. מפלישון שהרב יש להם פרנסת יומם ויש הרבה שיש להם ממוזן ונכסים שיוכלו להתפרנס מהם חדש או שנה או יותר, רק כל דאגתם מה יעשו כשיכלו הממוזן ברבות הימים. נמצא, שעקר דאגת הפרנסה ותאות ממוזן הוא

מחמת הזמן, מחמת שמהמזון נמשך מחסרון הרעת ששם עקר אחיות הזמן, שמשם כל השנויים וכו"ל. ועל פנ צריכין להתגבר לקשר דעתו אל האמת להאמין ולהבין שפאמת אין שום זמן כלל, פי הזמן פורח מאד, פי כל ימינו הכל. וכל הזמן נמשך רק מבחינת למעלה מהזמן בשביל בחירה, רק שאי אפשר להבין זאת, אבל באמת אין שום זמן כלל. ועל-ידי זה יהיה לו פח להמתין לישועת ה' תמיד ולא יקריר דעתו במרדת הפרנסה ונדאגת המזון, רק יהיה רגיל לאמר: "ברוך ה' יום יום וכו'" (תהלים סח, ט).

וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (סוטה סח): "מי שדואג מה יאכל למחר הוא ממהפרי אמנה", פי 'מאן דברא יומא ברא מזוגת' (זוהר בשלח סב):

ג נמצא, שעקר השנויים הנמשכין מהזמן שמשם כל אחיות היצר הרע נאחו ביותר בהמזון וכו"ל. ועל פנ זה הפעל צדקה שלוקח ממונו ונותנו לחברו העני, כזה מכבול מאד בחינת השנויים ונכלל באחד, מאחר שיכבול השנוי שבינו ובין העני ואינו שונאו ואינו רודפו על-ידי שנוי דעתו, אדרבא, מרחם עליו ונותן לו ממונו ששם עקר אחיות השנויים. נמצא, שמכבול השנויים ביותר, שעל-ידי זה מכבול אחיות הרע שהוא היצר הרע ונכלל באחד ששם אין שנוי, שזה תכלית כל התורה והמצוות להכלל באחד ולכבול הזמן וכל השנויים התלויים

בו להכלל בבחינת למעלה מהזמן ששם כלו אחד, שזהו בחינת התכלית של עולם הנפא. ועל פנ צדקה גדולה מאד ושקולה ככל התורה כלה, וכל התורה כלה נקראת על שם צדקה כמו שכתוב (דברים ג, טו): "וצדקה תהיה לנו", פי זה עקר כלל כל התורה לכבול כל השנויים שמשם כל אחיות היצר הרע ולהכלל באחד שזה זוכין על-ידי צדקה פנ"ל. ועל-פנ צדקה מציל מעברות כמו שדרשו רבותינו ז"ל, ומכפר על העברות, כמו שכתוב (דניאל ד, טו): "והטאף בצדקה פרק", פי צדקה מכבול אחיות היצר הרע שמשם כל העברות, והמנא לצלך, פנ"ל:

פי דעת כל אדם משנה מחברו פנ"ל וביותר דעת העשיר מהעני, פי העקר העניית נמשך מהשנויים שמשם אחיות הרע שמשם כל העניית בחינת "בעצבון תאכלנה" (בראשית ג, יז) שנמשך על-ידי אכילת עין הדעת טוב ורע, שמשם התגברות כל השנויים וכל הכלבולים בחינת "להט התרכב המתהפכת" (שם טו) ומחמת זה נמשך לגלגל החזור בעולם עד אשר על פי רב העניית אצל הפשרים והצדיקים, והעשירות אצל הרשעים ואינם פשרים, אבל עקר אחיות העניית מבחינת הרע פנ"ל שנמשך מהשנויים, שעל-ידי זה נתעכב השפע פדיוע. ועל פנ דעת העשיר שיש לו שפע וכל טוב משנה מאד מדעת העני שביחו ריקן מכל. עד

לקוטי הלכות

הלכות רבית ה

יורה דעה תקעט

רואה שכר המצוות בזה העולם לא היה נסיון ובחירה פלל, בפרט מצות צדקה אם היה האדם רואה שעל-ידי הדינר שנותן להעני נשפע לו מיד אלה אדומים מי פתי שלא יתן צדקה ולא יחטף משה ומתן כזה? והלא האדם נותן על משה ומתן מאות ואלפים בשביל ספק רוח חלק מעשרה ולפעמים יש הפסד ויש לו יגיעות גדולות ועצומות מאד. ומי לא יחטף רוח כזה שעל ידי דינר אחד שיתן לעני ירויה אלפים בזה העולם מהפרות מלבד הקרן המצומת לו לעד? אך עקר הבחירה והנסיון הוא ההמתנה מחמת שאין רואים בעינים השכר ויש לפעמים שמאחבת האדם גזיון לו גם הפרות לעולם הבא לטובתו, או בשביל פפרת עזונות וכיצא, על בן עקר שכר הצדקה היא האמונה שפאמין בה' יתברך וממתין לו בבחינת (משל יח ט): "מלוה ה' חונן דל". והעקר לבטל הזמן שעל-ידי זה יש לו כח להמתין, כי צריכין לשום לבו אל האמת שהזמן פורח ושט מאוד מאוד פאשר רואין בחוש ולהאמין שבאמת אין שום זמן פלל. והעקר הזמן על-ידי הסתלקות תדעת בשביל הנסיון והבחירה כדי לקשר הזמן לבחינת למעלה מהזמן, על-ידי צדקה ומעשים טובים, על-ידי שפאמין בה' יתברך ועושה צדקה וגמילות חסד וממתין לה' פנ"ל. נמצא שעקר מעלת הצדקה וגמילות חסד הוא ההמתנה שעל-ידי זה מקשר עצמו לבחינת למעלה

שנמצא הרבה מהעשירים ששונאים את העני והרבה רודפים אותו. וכמו שכתוב (משל יח ט): "כל אחי רש שנאהו", וכמו שכתוב (תהלים קמ, טז): "וירדף איש עני ואביון וכו'". וזה נמשך מרובי השנויים שמשם אחיות השנאה והפחלקת, שמשם כל כח היצר הרע שמתגרה ביותר בהעני, מחמת שמשם כל העניות פנ"ל, אבל זה העשיר שפאמין בה' יתברך שהכל ממונו יתברך לבר, כי העשיר והקבוד מלפניו ואינו שונא את העני על-ידי שנוי דעתו, אדרבא, מרחם עליו ונותן לו ממונו, על-ידי זה מכביל מאוד בחינת השנויים שפאמין שם ביותר, ועל ידי זה מכביל אחיות היצר הרע ונקלל באחד ועל בן נחשב פאלו קים כל התורה פלה וכנ"ל:

ד וגמילות חסד והלואות חן גדולה יותר מן הצדקה, כי גמילות חסד בין לעניים בין לעשירים, ועל-ידי זה קונה אהבה ושלום עם הכל, שזה העקר, כי גדול השלום שמכביל אחיות היצר הרע וכנ"ל. ועקר מעלת ההלואות חן הוא ההמתנה שפמתין לחברו עד אשר ישלם לו, שעל-ידי זה מכביל את בחינת הזמן ונקלל בבחינת למעלה מהזמן, שזהו פלל כל התורה שצריכין להמתין, כי שכר מצוה פהאי עלמא ליבא, כי היום לעשותם ולמחר לקבל שכרם, שעל-ידי זה נקלל בבחינת למעלה מהזמן, כי בודאי אם היה האדם

יורה דעה

הוא בהפך מפל זה. ועל כן נחשב ככופר ביציאת מצרים ובכל התורה בלה וכנ"ל:

ה וזה בחינת קימת חצות לבטל השנה שמשם אחיות הזמן שמשם כל

השנויים. ועל כן שנה לשון שנוי, כי על-ידי השנה ותרדמה בחינת הסתלקות הדעת משם עקר אחיות מדרת הזמן שמשם כל השנויים כנ"ל, ועל כן היה יציאת מצרים בחצות, כי יציאת מצרים היה בבחינת בטול הזמן כנ"ל שהוא בחינת חצות שאז נמשך מלמעלה בחינת התעוררות השנה על-ידי 'האי קלא

דבמיש בגדפו דתרנגולא וכו' (וזה בראשית

כג), שעל-ידי זה משיגין בחינת בטול

הזמן, שעל-ידי זה נתבטלין השנויים

שמשם כל השנאה וזה התנגדות

והמחלקת והגלות הבא על-ידי החולקים

והשונאים וכנ"ל. ועל כן חצות מסגל כמו

פריון, כמו שאמר אדוננו מורנו ורבנו ז"ל

(לקוטי מוהר"ן סימן קכט), כי הפדיון הוא על-ידי

מעוט צדקה שנותנין להצדיק והאיש

הכשר ששם עקר תקון הצדקה, כי

כשנותנין לרשע ופגום מפל-שבן לבעל

מחלקת, אוי אדרבא, פוגם יותר, כי הוא

חוזר וממשיך השפעה, חס ושלום,

להשנויים שמשם כל הפגמים כנ"ל. ועל

כך עקר תקון הצדקה להשתדל לתן

להצדיקים והכשרים אנשי שלום באמת.

וזה עקר הפדיון, כי על-ידי זה נתבטלין

כל הצרות שנמשכין מהרע שנאחו ברבוי

מהזמן ומבטול כל השנויים וכו' כנ"ל. ועל

כך עיון הרבית חמור מאד מאד, כי

הרבית הוא אגר גטר שגוטל שגר בשביל

המתנת מעותיו שמלוה לו. וזהו מגביר

אחיות הזמן ביותר ומגביר הרע הנאחו

בשנויים הנאחים בהזמן, מאחר שאינו

מאמין לה' ותפרד להמתין לחברו

ההלוואה ולגמול עמו חסד שעל-ידי זה

הוא מבטל הזמן הנאחו בהזמן ביותר

כנ"ל. ועל כן פגם עיון הרבית גדול מאד

ונחשב ככופר בכל התורה בלה, כי כל

קיום התורה תלויה בזה לבטל הזמן

שמשם כל השנויים, שמשם כל אחיות

הצר הרע כנ"ל. וזה שאמרו רבותינו ז"ל

שנחשב ככופר ביציאת מצרים, כי

ביציאת מצרים היה שדוד המערכות

שעל ידם מתנהג הזמן. ועל כן היה אז

בחינת בטול הזמן וכמוכא ברברי אדוננו

מורנו ורבנו ז"ל בהראשי פרקים (לקוטי חגיגה

סימן עט) שבקריעת ים סוף היה בטול

הזמנים. ועל כן בליל שמורים היה לילה

כיום יאיר כמו שאמרו רבותינו ז"ל, שזהו

בחינת בטול הזמנים שמשם כל האותות

והמופתים הנוראים שעשה משה שהיה

למעלה מהזמן, כמו שמוכא "מה ש'היה

הוא ש'יהיה" (תקלות א, ט), ראשי תבות:

'משה, כמו שכתוב שם בהראשי פרקים

הנ"ל. ועל-ידי זה וכו' לקבלת התורה,

שעל ידה זוכין להכלל למעלה מהזמן

וכנ"ל. והמלוה ברבית ונטל אגר גטר

לקוטי הלכות

הלכות רבית ה

יורה דעה תקפא

השנויים וכנ"ל. וזהו גם בן בחינת חצות שקמים מהשנה בחצות לילה ומשברין השנה בעת תקף התגברותו, בעת שהגיע הדעת לתכלית המעוט וההסתלקות ועל ידי זה מבטלין כל השנויים וכו' כנ"ל ועל בן חצות מסגל כמו פדיון וכנ"ל:

ו וזה שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות ג:) ששקשה לעמוד על נקדת חצות, כי זה אי אפשר להשיג, כי ההסתלקות הדעת שמשם שרש הבחירה, כי משם נמשך המעוה ששוכרין שיש זמן בעולם שמשם נמשכין כל טרדות הזמן והכליו שמבלבל אותו מלהשגב על אחריותו לתכין צדה לדרך הרחוק מאד מאד, שקל זה נמשך מתחלת הצמצום של חלל הפני שהוא בחינת ההסתלקות החכמה והדעת פמוכא במקום אחר, כל זה אי אפשר להשיג כי אם למבטרי יחיד הדורות כמו משה ודוד:

וזה שאמרו שם בברכות, שדוד היה קם בחצות ועסק בתורה ובבקר נכנסו אצלו ואמרו לו, "עמך ישראל צריכין פרנסה וכו'". ולכאורה הוא פליאה - מה ענין זה לזה? אך באמת עקר חסרון הפרנסה והעניות נמשך מרבוי השנויים שנתרבו עלידי חטא אדם הראשון שמשם אחיות הרע שמעפב השפע, שמשם העניות בחינת בעצבון תאכלנה. ועל בן עלידי חצות, שעל ידי זה מבטלין השנויים כנ"ל, עלידי זה ראוי שיהיה נמשך שפע ופרנסה. ועל בן דיקא אחר

שקם דוד בחצות נכנסו אליו בבקר ושאלו על פרנסה, כי עתה העת לשאול פרנסה, כי עלידי חצות שהוא בטול השנויים נמשך פרנסה כנ"ל ועל בן השיב להם, "לכו והתפרנסו זה מזה", דהינו שהוא אהבה ושלוש ביניהם ויגמלו חסד זה עם זה עד שיתפרנסו זה מזה, כי עקר בטול השנויים תלוי בזה שיהיה אהבה ושלוש בין ישראל ויגמלו חסד זה עם זה, שעל ידי זה עקר המשכת השפע והברכה. ועל בן באמת לא מצא הקדוש ברוך הוא כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלוש, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (שק"י ג, א), הינו כי אף על פי שקמים בחצות, שעל ידי זה מבטלין השנויים והנה ראוי שיהיה נמשך פרנסה עלידי זה, אבל עדין צריכין לזה שיהיה שלום בין ישראל, שזה העקר כנ"ל, שזהו בחינת לכו והתפרנסו זה מזה וכנ"ל. אמרו לו, "אין הקמין משיב וכו' ואין הבור מתמלא מחילתו", הינו שכבר נתבלבל העולם כל כך עלידי חטא אדם הראשון וחטאי הדורות עד שרב השפע אצל העכו"ם והרשעים ובעלי המחלוקת. על בן אפלו בימי דוד היה קשה לישראל להתפרנס זה מזה מחמת רבוי השפע שאצל העכו"ם והחולקים. אמר להם, "לכו ופשטו ידכם בגדרו", שצריכים ללחם עם העכו"ם והשונאים שהם כנגד הקדשה ולהוציא מהם השפע להשיבה לבני ישראל הכשרים:

ז ועל-בין קורין "אם כסף תלוה" בפסח שהוא יציאת מצרים, כי עקר יציאת מצרים לצאת מהגלות, הוא על-ידי גמילות חסד והלואת חן, שעל ידי זה נתבטלון השנויים ונתבטלון השונאים והאזיבים שמהם הגלות וכנ"ל. ועל-בין נקרא רבית בשם "גשוד", כמו שכתוב (דברים כג, כ), "גשוד כל דבר אשר ישוד", בחינת "אם ישוד הנפש בלא לחש" (קבלה א) שהוא בחינת עוון החמור של לשון הרע שגרוע מהכל, כי על-ידי לשון הרע באים כל המחלקת, שמשם עקר אחיזת היצר הרע שנאחו בשנעשה מחלקת בין השנוי דעות ואינם בכללים באחד וכנ"ל. שזהו בחינת פגם רבית כנ"ל. על-בין נקרא "גשוד" לשון "אם ישוד הנפש", בחינת פגם לשון הרע ומחלקת כנ"ל. ועל-בין עקר אריכת הגלות הזה על-ידי לשון הרע ומחלקת, שעל-ידי זה אין יודעין היכן האמת וכנ"ל. ועקר הגאולה תהיה על-ידי שלום, כמו שכתוב (עזרא ה, ו): "אין אליהו בא וכו' אלא לעשות שלום בעולם". ועל-ידי זה תהיה הגאולה במהרה בימנו אמן:

ח וזה בחינת ראש השנה, כי זה היום תחלת מעשוד, כי בראש השנה נברא האדם שהוא עקר בריאת העולם. ואז עקר יציאת הבריאה מבח אל הפעל שנגמרה ביום הששי שאז נברא האדם שהוא עקר כל הבריאה. ועל כן אז עקר עבודת הצדיק אמת להכלל אחר

הבריאה בקדם הבריאה, שזה עבודה גדולה מאד לתקן ולהמתיק שרש אחיזת הדין שמשם משתלשל אחיזת השקר שהוא הרע, שהוא הממאה שכל אחיזתו בתחלת הבריאה תקף שניצאה מבח אל הפעל, שאף-על-פי שאז עדין לא היה, חס ושלום, שקר וממאה, אף-על-פי-כן מאחר שכבר היה בחינת שנים כנ"ל היה רשימה שישתלשל משם השקר שהוא הממאה וכו' כנ"ל. על-בין עקר גמור התקון של כל הדברים שכל הבריאה בלה הוא רק על-ידי אלו הצדיקים שיש להם כח לעלות משם עד תחלת הבריאה שמשם נשתלשל אחיזת השקר וכנ"ל, כי כל זמן שאין מתקנים למעלה האחיזה הרקה מן הרקה שאינה נתפשטת במח כלל, שמשם נאחו השתלשלות השקר, אף-על-פי שמתקנים הרבה למטה את אחיזת השקר עדין אין התקון בשלמות. מאחר שעדין לא נתמקן ונתמקן בשרש שרשו למעלה למעלה. וזה עצם עבודת גדולי הצדיקים בראש השנה, שהוא יום בריאת העולם שניצאה הבריאה מבח אל הפעל. ואז צריכין לתקן שרש אחיזת הספרא אחרא שהוא השקר, שכל שרשו מתחלת הבריאה תקף שניצאה מבח אל הפעל כנ"ל. ועל כן הוא יום ראשון לעשרת ימי תשובה, כי משם עקר התעוררות התשובה על-ידי גדולי הצדיקים שנגליו ומאירין אמתת האמת בעולם, ומבטלין שרש אחיזת השקר

לקוטי הלכות

הלכות רבית ה

יורה דעה תקפג

בתחלת הבריאה שהוא עבודה גדולה מאד כנ"ל, שבוה עוסקים בראש השנה שהוא תחלת הבריאה, ועל פן הוא תחלת התשובה וכן"ל, כי עקר התשובה הוא בחינה זאת להחזיר ולהרים פני חלקו שיש לו בכליות הבריאה להרים הכל ולהשיב לשרשו הראשון להחזיר ולהכלל אחר הבריאה בקדם הבריאה, שזהו עקר בחינת התשובה להשיב הכל לשרשו הראשון, בבחינת 'ורקא דאודיריקת לאתר דאיתגטילת מתמן' (כמו שמבאר במקום אחר (לקוטי מוה"ר סימן לה)) ועל-פן צריכין לנסע לצדיקים הגבוהים ביותר על ראש השנה, כי אין מי שידע לעסק בתקון זה כי אם הצדיקים הגדולים במעלה מאד וכן"ל. ואפלו גדולי הצדיקים אינם זוכים לזה בשלמות בחינתם, כי אם לאחר הסתלקותם. ובשביל זה הולכים על קברי הצדיקים בערב ראש השנה, כי עקר זה התקון בשלמות הוא רק על-ידי גדולי הצדיקים אחר הסתלקותם שאז הם מגיעים לשלמות מעלתם, להשיב נשמתם למקום שנוטלה משם בתחלת שרש שרשה העליון, שעל-ידי זה משיבים כל הבריאה התלויה בהם לשרשה וכוללים אחר הבריאה בקדם הבריאה ומתקנים וממתיקין ומבטלין אחיות השקר שנאחו שם, כי רק בשביל זה נברא האדם הבעל בחירה, שכל בחירתו נמשכת משם בתחלת יציאת הבריאה מוכח אל הפעל

כנ"ל בהתורה הנ"ל. וכשארם עומד בנפיון ובוחר בפזוב פראוי. ועולה מדרגא לדרגא עד שעולה בתחלת הבריאה ומתקן שם שלא יוכל השקר להתאחו משם עוד כנ"ל, והו עקר תקון כל הבריאה וכן"ל. וזה היה צריך אדם הראשון לתקן ביום שנברא. ועל-ידי שקלקל בעץ הדעת טוב ורע בעצת הנחש שהוא עקר השקר שנאחו משם, ואדם הראשון לא התגבר לכבול, על-ידי זה נגזר עליו מיתה לדורות ונתאחו השקר מאד. ובוה מתרץ קצת מה שקשה לכאורה, מהיכן בא אדם למכשול עוון זה לאכל מעץ הדעת מאחר שעדן לא היה יצר הרע בעולם? וכמוכא בספרים ומבאר בפרוש רש"י, שהיצר הרע לא נתן בהם עד שאכלו מעץ הדעת. ואם פן מהיכן בא לחטא זה? אך באמת אי-על-פי שאז עדן לא היה היצר הרע של עכשיו בעולם, אכל שרש אחיותו העליונה כבר היה, דהיינו בחינת הנ"ל בחינת הפהרה שהוא בחינת הבחירה, בחינת שרש אחיות הדין, שהוא בחינת לוי וכו', שמשם הרשם שישתלשל עד שיהיה שקר, שהוא הפמאה וכן"ל. וזה השרש העליון הדק, בודאי כבר היה תכף פשיצאה הבריאה מוכח אל הפעל וכן"ל בהתורה הנ"ל. ואדם הראשון בהבראו היה גבה במעלה מאד מאד והיה צריך לתקן ולהמתיק בחינה זאת. ועל-ידי שנתרשל בתקון זה נתעצן הנחש והמעה

את האדם בשקר דק על-ידי שיגנב משם, ועל פן היה כל עצתו להסית את האשה תחלה, כי האשה פגגה האיש היא בבחינת אחר הבריאה פגגה קדם הבריאה, כי כל דרנא ודרנא שנבנה מחברו הוא בחינת קדם הבריאה ואחר הבריאה, כי הדרנא הנבנה היא סמוכה יותר לקדם הבריאה. ועל פן נחשבת נגד הדרנא שלמטה ממנה בחינת קדם הבריאה, והדרנא שלמטה בחינת אחר הבריאה. וזהו בחינת איש ואשה, נפש וגוף, אדם ובהמה, כי האיש בחינת נפש, בחינת אדם, בחינת קדם הבריאה פגגה האשה שהוא גוף בחינת בהמה, בחינת אחר הבריאה. ועל-פן שם בענין החבור של איש ואשה שם עקר המלחמה והנפיון והבחירה והצרוף של האדם בזה העולם, כי האשה נלקחה על-ידי שנה ותרדמה שהוא בחינת הסתלקות הדעת שהוא בחינת תחלת הצמצום שצמצם וסלק הדעת באיזה בחינה שעל-ידי זה היתה עקר יציאת הבריאה מפתח אל הפעל, כי אם לא היה בחינת צמצום והסתלקות הדעת לא היה באפשר שפתא הבריאה מפתח אל הפעל, כי היה נשאר הכל בכח כמו בתחלה (וכמו שזכרנו על זה בבתיים). וזה בחינת בנין האשה מן האיש על-ידי תרדמה שהוא הסתלקות הדעת שמשם בחינת שרש אחיות השקר פג"ל. ועל פן התגרה הנחש בהאשה והטעה אותה במטעות דק מן הדק פמוכן בפרשה,

שבתחלה דחפה עד שנגעה בו וכו' עד שנפסתה אחריו וחמאה בפעל ואכלה מעין הדעת ואזי תכף היא הטעתה את האדם, כי עקר הטעות על-ידי בני אדם שכבר נכללו שיש להם פח ביותר להטעות וכנ"ל. ובראש השנה שאז נברא העולם שהוא אדם הראשון וכו' חמא, וה' יתברך ברחמיו עורו שיתחיל בתשובה, על פן צריכין אז בראש השנה לעסק בתקון זה פמוכא. וזה התקון אי אפשר כי אם על-ידי גדולי הצדיקים הנ"ל, וביותר משלימין התקון אחר הסתלקותם פג"ל. על-פן הולכין על קברי צדיקים בערב ראש השנה וכנ"ל:

טו ועקר התקון על-ידי אמת, פמוכא בהתורה הנ"ל, שעל-ידי אמת נמשך השגחתו יתברך, שעל-ידי זה נכלל אחר הבריאה בקדם הבריאה ועל פן בראש השנה רב ישראל ממושיכין עצמן אל האמת והתמימות ומתפללין וצוועקין לה' יתברך באמת ובתמימות בלי שום חכמות של הכל שיש לקצתם בשארי ימות השנה, כי העקר הוא האמת והתמימות להתנהג בכל השנה כמו המון בני ישראל הכשרים בראש השנה ויום הכפורים, כי עקר התשובה והתקון הוא אמת, שעל-ידי זה מבטלין אחיות השקר שנאחו בתחלת הבריאה ונכלל אחר הבריאה בקדם הבריאה, שזה עקר התקון של כל הדברים וכנ"ל:

לקוטי הלכות

הלכות רבית ה

יורה דעה תקפה

וזה בחינת קול שופר שהוא בחינת אמת, בחינת "הקול קול יעקב" (בראשית כו, כב), בחינת "תתן אמת ליעקב" (מ"ד, ז, ב), כי עקר התגלות האמת על-ידי בחינת יעקב שהוא התחיל לעסק בתקון זה, לבטל השקר בתחלת אחיזתו הנ"ל, כי אברהם אבינו היה הראשון שהתחיל לגלות אלוקותו בעולם שזה עקר התגלות האמת, אבל מחמת שאברהם היה הראשון לא הגיע עדיו לבטל אחיזת השקר בשרשו הנ"ל, שהוא בעצם הנקדה ששם יצאה הבריאה מבח אל הפעל שזה אי אפשר להשיג. ושם צריכין עקר ההמתקה לבטל אחיזת השקר כנ"ל, כי אברהם היה מדרתו חסד ויצחק מדרתו גבורה. זה בחינת קדם הבריאה ואחר הבריאה, כי חסד בחינת קדם הבריאה, ששם בלו טוב, בלו חסד. וגבורה ודין זה בחינת אחר הבריאה שמשם אחיזת הדין כנ"ל, כי אברהם גלה אלקותו בעולם והודיע שיש אלקים שליט בארץ. וכן יצחק וכן יעקב, כי זה היה כל עבודתם, כי אין קורין אבות, אלא לשלשה' (ברכות כו), כי הם אבות העולם, כי קדם הבריאה בבחינת אב כנ"ל, כי וכו' לכלל הכל בה' ותברך בבחינת קדם הבריאה ששם אב וכן פתדא בבחינת 'בשתגיע לאבני שיש טהור' ושם נקרא הכל על שם האב, כי הן מפל לאב ונקלל בו. אבל אברהם ויצחק עדיו לא בטלו לגמרי אחיזת השקר בשרשו בבחינת הנקדה

ששם יצאה הבריאה מבח אל הפעל כנ"ל, שמשם עקר אחיזת שרשו של השקר וכו' וכנ"ל. ועל-כן אברהם יצא ממנו ושמעאל ויצחק יצא ממנו עשו שהם עניני דמכסין על עיניו, שהם עקר השקר המכסה את האמת שהוא תקון העינים, כמו שמבאר בהתורה הנ"ל, כי אברהם גלה והמשיך אלוקותו ותברך מעלא לתתא בבחינת אור ושר בבחינת חסד. ויצחק בבחינת אור חוזר מתתא לעלא, שזה בחינת גבורה, אבל עקר הקשר והחבור שבין קדם הבריאה לאחר הבריאה הוא על-ידי בחינת יעקב שהוא בחינת חוט המשלש, בחינת (שמות כו, כח): "הכריח התיכן המכריח מן הקצה אל הקצה", כי הוא מחבר וכולל יחד בשלמות בחינת אברהם ויצחק שהם בחינת חסד ודין, אור ושר ואור חוזר, בחינת קדם הבריאה ואחר הבריאה, כי יעקב זכה למדת האמת בשלמות, הינו לבטל אחיזת השקר בשרשו העליון הנ"ל עד שזכה להשיג איד ממשויכין בחינת יציאת הבריאה מבח אל הפעל בלי אחיזת השקר כלל, שזה בחינת עבודת יעקב שפדתו אמת, שעל-ידי זה עקר חבור וכלליות הבריאה בקדם הבריאה בשלמות. ועל-כן יעקב זכה שהיה מטתו שלמה בלי פסלת, כי ההולדה הוא בחינת בריאה חדשה, שמוציאין בחינת הן מבח אל הפעל, ומחמת ששם אחיזת השקר על-כן נאחו הסמרא אחר מאד

יורה דעה

הבריאה בקדם הבריאה, מחמת אחיות גדול, וזה עקר מעלת הצדיק הגדול שהוא מאן דנטר בריה, שזוכה לבחינת "כלה זרע אמת" (תקנה ב, טא), כי זוכה לעלות לתחלת השרש ולהמשיך משם בחינת הכן בחינת אחר הבריאה מבח אל הפעל בלי אחיות השקר ככל, שזה זכה ועקב שפדוהו אמת. ועל-כן היתה מפתו שלמה וכנ"ל. וזה בחינת הקול שופר שהוא בחינת "קול עקב", בחינת

אמת וכנ"ל:

י וזה בחינת מה שמבקשין על חיים בראש השנה ועשרת ימי

תשובה, כי משם עקר החיים, כי אמת סמא דחי'. כמו שאמרו רבותינו ו"ל

(פירוש טז) על אתרא דשמא קושמא, שלא שלמה המיתה שם, כי גוף ונפש הם בבחינת קדם הבריאה ואחר הבריאה, כי הנפש הוא חלק אלוק ממעל בחינת קדם הבריאה. והגוף בחינת עשיה, בחינת

אחר הבריאה. ועקר החיות כששניהם מחדרים יחד בקשר אמיץ וזה על-ידי אמת, שעל-ידי זה נכלל אחר הבריאה בקדם הבריאה. ועל-כן אמת סמא דחי',

כי עקר המיתה על-ידי השקר שמפריד בין הדברים בבחינת "כי המות יפריד"

(רות א, י), בחינת "כי הוא בין אחים יפריא" (חושע י, טו), שזה נמשך על-ידי עצת הנחש

שהמשיך השקר בעולם, שעל-ידי זה נגזר מיתה לדורות, כי עתה אי אפשר בזה הגוף להשיג בשלמות כלליית וחבור אחר

יתקיים (משל י, י): "שפת אמת תבון לעד", כי יחיו חיים נצחיים על-ידי האמת שהוא סמא דחי', כי אז יבטל השקר לגמרי בשרש אחיותו וכנ"ל. ועל חיים

אלו אנו מבקשין בראש השנה שכל צעקותינו ותפלותינו שיתגלה האמת

בעולם בכלל ובפרט ובפרטי פרטיות אצל כל אחד ואחד שיתקיים, "יידע כל פעול כי אתה פעלתו ויבין כל יצור כי אתה יצרתו ויאמר וכו" עד שידע כל אחד

איד לשוב לה' ותברך, כי עקר התשובה על-ידי אמת כנ"ל. ועל-כן חותמין בראש השנה בכל הברכות, "כי אתה אלקים אמת ודברך אמת וקום לעד", כי האמת קום לעד, כי קושמא קאי, כמו שכתוב:

"שפת אמת תבון לעד", כי עקר החיים והקיום של כל הבריאה בכלל ובפרט

על-ידי אמת כנ"ל:

יא ועל-כן צריכין כל ישראל לפים אחד את חברו קדם ראש השנה ויום הכפורים שיהיה שלום גדול בין

לקוטי הלכות

הלכות רבית ה

יורה דעה תקפו

ישראל, כי עקר הוא השלום, שהוא אחדות, שהוא עקר החיים בחינת החיים והשלום, כי עקר המחלקת על-ידי אחיזת השקר שגומשך מבחינת רבוי ושנוי דעות כנ"ל. וזה עקר עבודת ראש השנה, שהוא תחלת הבריאה שצריכין לבטל השקר בשרש אחיזתו על-ידי עצם התגלות מבחר ראש האמת בבחינת (תהלים קי"ב, ס) "ראש דברך אמת", שזה בחינת ראש השנה 'ראש' דקא, בחינת 'ראש דברך אמת', כי רב בעלי המחלקת דרך כל אחד לומר שאצלו האמת ושכל מחלקתו רק בשביל האמת. ובפרט עתה בעוונותינו הרבים, שנתקנס "והאמת התנה נעדרת" (ישעיה נ"ב, א), שנעשה האמת עדרים עדרים, וכל אחד אומר שאצלו האמת, אבל אף-על-פי-כן האמת הוא אחד. ומו שחפץ באמת לאמתו ומתפלל לה' ותברך שזכה לאמת באמת, יכול להכיר היכן האמת האמתי, כי האמת עד לעצמו. ועקר המחלקת הוא רק מחמת הרחוק מאחד שמשם אחיזת השקר, כי מי שאינו מבטל השקר בשרשו יכול למעות אחד כך מאד ולהפך השקר לאמת והאמת לשקר בבחינת "הוי האמרים לרע טוב ולטוב רע וכו'" (שם ה' ט). ומשם נמשך כל המחלקת שבעולם. ומו שרוצה להציל ולמלט נפשו מאש המחלקת שהוא גרוע מהכל, עקר הצלתו על-ידי האמת שהוא בחינת שלום, כמו שפיתב (שם ט"ז, ה): "כי

יהיה שלום ואמת בימי", כי בשיקתפל על האמת לאמתו בודאי יציל על כל פנים ממחלקת, כי אף-על-פי שלא יזכה להשיג ולדע היכן האמת, מחמת שלא התיע בעבודתו בראוי, כי לפות לעצם האמת צריכין יגיעה גדולה מאד, אבל על כל פנים, אם חפץ באמת, על כל פנים, לא יהיה רודף וחולק ולא יחזיק במחלקת ורדיפות, חס ושלום, לדרך אחר אנשי אמת. אף-על-פי שדמה לו להפך, כי מה לו ולצרה הזאת לספן נפשו כל כך. וכל זה אי אפשר לבאר בכתב, והחפץ באמת יבין כל זה בנפשו:

יב וזה בחינת המשפט של ראש השנה, שכל אדם נכנס לפניו ותברך לדין ומשפט, כמו שפיתב בראש השנה במשנה (א, ט): "כל פאי עולם עוברין לפניו כבני מרון" ופימי שם "תאנא, וכלן נסקרין בסקירה אחת, שנאמר (תהלים ל"ו, ט): היוצר יחד לכם וכו'". ופרשו שם, שמוסב למעלה לפסוק "ממכון שבתו השגית אל כל ישיבי הארץ היוצר וכו'". והענין תמוה לבאורה: מאחר שכלם נסקרין בסקירה אחת, כי ה' ותברך כל יכול ויודע הרבה בידיעה אחת מה שאי אפשר לשכל אנושי להשיג פמוכא. אם כן גם בתחלה למה נכנסין אחד אחד כבני מרון? והלא הוא יודע את מעשה כל אחד בידיעה אחת, וזהו וכל לשפטם גם בתחלת דין כמו בפסוק, שכלן נסקרין בסקירה אחת!?

תקפו

אך עקר המושפט הוא אמת, כי מושפטו אמת. ואפלו במושפט שלמטה עקר מצות המושפט הוא לשפט אמת, להציל העשוק והנגזל שבא עליו חברו לגזול בעולה ושקר לעשות בהם מושפט אמת, כמו שכתוב (ברכה ה, טו): "אמת ומושפט שלום שפטו", רק בבני אדם יש שופטים שפטו המושפט בשקר שהם מחריבין העולם, כמו שדרשו רבותינו ז"ל (אבות א, ט): "על שלשה דברים העולם עומד: על הדין ועל האמת ועל השלום וכו'". אבל הוא יתברך מושפטו אמת תמיד, כי עקר פגנתו יתברך לדון ולשפט את כל העולם במושפטיו הישרים והאמתיים באופן שיבוא כל אחד אל התכלית הטוב הנצחי, שהוא להפיל בו יתברך, שהוא בחינה הנ"ל שיהיה נכלל אחר הבריאה בקרב הבריאה, שזה עקר התכלית הטוב שבשביל זה נברא הכל. ובה תלוי כל התורה, כי על-ידי כל מצוה ועבודה נכללין בו יתברך. ולהפך על-ידי כל עברה ופגם נחרקין ועושין פרוז בין קדם הבריאה לאחר הבריאה וכו', כי כל התורה היא בחינת אמת, כמו שכתוב (פלאי ב, ט): "תורת אמת וכו'" ועל-ידי אמת נמשך עיני השגחתו יתברך, וקמו שמבאר במקום אחר, שעקר המשכת השגחה שלמה על-ידי התורה וכו', שעל-ידי זה נכלל אחר הבריאה בקדם הבריאה פנ"ל. ועל זה דנין את האדם בראש השנה, וכן ביום הדין הגדול

שפוסקין עליו המושפט ש"כר או ענש כפי מעשיו, באפן שסוף כל סוף ויכל להפיל בקדם הבריאה שזה תכליתו, כי כל הענשים, רחמנא לאלן, שה' יתברך מעניש במושפטיו הישרים, עקר הענש, רחמנא לאלן, הוא בשביל זכוד, כדי שיודבק על-ידי הענש הזה, כדי שיוכל בסוף להפיל במקום שצריך להפיל כפי מעשיו, כפי מה שישאר ממנו אחר הזכוד. ולהפך הצדיק מקבל ש"כר וענג ומתענג על ה' ועולה בכל פעם מדרגא לדרגא ומפעלה למעלה עד שנכלל בשלמות בכל קומתו למעלה למעלה עד תחלת שרש הכל שהוא בחינת קדם הבריאה, אשרי לו. אבל על כל פנים הכל באשר לכל צרכים לחזו ולהפיל למעלה בקדם הבריאה, רק אף-על-פירבן יהיה חלוק גדול אפלו בין הצדיקים גמורים כפי מעלתו, מפל שבין בין צדיק לבינוני, מפל שכן וכל שכן בין צדיק לרשע, ואפלו ברשעים עצמן והיה חלוק גדול בין כל אחד ואחד. ועל-פן הזהירו רבותינו ז"ל (יטא כב): "אל תרשע הרבה וכו'". וכמוכן בדבריו ז"ל בסוף התורה הנ"ל על פסוק (ישעיה סד, ט): "עין לא ראתה אלהים וולתך וכו'" מה שמבאר שם, שבענין זה יש קשיא וכו', עין שם. ובשביל זה עקר המושפט של ראש השנה, כי מושפטו אמת ועל-ידי אמתת מושפטו ויכל להפיל בחינת קדם הבריאה, זה על-ידי עשירות וזה על-ידי עניות, זה על-ידי

לקוטי הלכות

הלכות רבית ה

יורה דעה תקפמ

שנגזר עליו לחיות וזה על-ידי מיתה, וכן בשאר המשפטים, כי משפטיו יתברך עמקו מאד וגזר משפט על כל אחד בראש השנה באפן שיהיה לו בחירה כפי מדרגתו וה' יתברך צופה ומביט עד סוף האחרון ואפלו עד סוף כל הדורות, וחושב מחשבות לכל ידה ממנו נדה, ונותן משפט על כל אחד באפן שאיך שיהיה איך שיתנהג, ישוב בסוף לקדם הבריאה, אך הרשע אם יחזיק במעשיו ולא ישוב, יצטרך לענשים קשים ומרים מאד ולגלגולים רבים. ולבסוף לא ישאר ממנו כי אם איוה נקדה בעלמא עד שיש שיכלו לגמרי בסוף ולא ידעו מהטוב האמתי כלל, אבל על כל פנים הכל צריכים לחזור לקדם הבריאה ואז יראו החלוק שבין צדיק לרשע וכו'. ועל-כן בעת שנכנסין למשפט כל אחד עובר לפניו בפני עצמו בפני מרון, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי ה' יתברך דן את כל אחד ברחמיו כפי מעשיו שבחר לו. וכל בחירתו היתה על-ידי השנויים רבים שנעשו אחר הבריאה, אחר שצאה הבריאה מבח אל הפעל שהתחיל הרבוי וכנ"ל. ועל-ידי זה עקר הבחירה כנ"ל ועל-ידי זה עקר חקור דין שלמעלה ביום הדין, כי ה' יתברך דן ברחמיו כל אחד לפי מקומו, כמו שמבאר במקום אחר. ויודע באיזה שנוי דעה נפל על-ידי הרבוי של אחר הבריאה הנ"ל, שעל-ידי זה בא למעשיו. וכמו כן הוא שופט אותו בצדק

ואמת. ועל-כן בהכרח שיעברו לפניו כל אחד בפני עצמו, שהיה בחינת רבוי ושנויים, שהיה בחינת יציאת הבריאה מבח אל הפעל שהתחיל הרבוי והשנויים וכו' שמשם כל מעשה האדם וכמו כן הוא חקור דינו ומשפטו וכנ"ל. אבל כשה' יתברך מוציא גמר משפטו ועקר המשפט הוא אמת, כדי שעל-ידי המשפט אמת ישוב בסוף לשרשו - לקדם הבריאה וכנ"ל. על-כן בגמר המשפט כלם נסקרין בסקירה אחת שכולל כלם יחד, כי זה עקר המשפט אמת, שישוב הכל לשרשו, לקדם הבריאה, ששם פלו אחד כנ"ל, רק אף-על-פי-כן יהיה חלוק עצום בין כל אחד ואחד כפי מעשיו, רק שאי אפשר להבין זאת וכנ"ל והבן היטב:

יג וכל ימי חיי האדם יש לו בחירה, וזה עקר המשפט של ראש השנה, שגוזרין עליו שיתנהג עמו בשנה הזאת באפן שיהיה לו בחירה בראונו, שיוכל לזכר ולהבין על-ידי מה שיתנהג עמו אם לטוב ואם להפך, חס ושלום, איך לשוב לה' יתברך אם ישום לבו אל תכליתו הנצחית ועל זה צריך לשום כל מנמתו בכל השנה פלה, בפרט בתחלת השנה בעשרת ימי תשובה, בפרט בראש השנה שהוא יום ראשון לעשרת ימי תשובה. ועקר התקון הוא אמת, שצריך להאמין בהאמת שהכל אחד, כי צריכים להאמין בהשגחתו יתברך בפרטיות שהוא יתברך

צופה ומביט ומשגיח על כל אחד ואחד
בפרטיות כפי מקומו ושעתו וענינו ועל-
ידי השגחה הכל אחד, אחר הבריאה כמו
קדם הבריאה כנ"ל. ועל-ידי זה יכול
לדבק את עצמו לה' ותבדק ולהיות נכלל
בו ותבדק מכל מקום שהוא בבחינת
"פליאה דעת ממני נשגבה לא אוכל לה'
וגו' ואנה מפניד אברח" (תהלים קלט, רז),
שדוד המלך מתמיה שאי אפשר להבין
אודי יצאה הבריאה מבח אל הפעל
ונעשה רבוי, שעל-ידי זה נעשה
התרחקות, חס ושלוש, שהוא בחינת
בריחה, שבורחים מהשם ותבדק, חס
ושלוש, אבל באמת "אנה מפניד אברח",
כי אני מאמין בהאמת שהכל אחד כמו
שפס"ם והולך, "אם אפק שמים שם אתה'
ואציעה שאול הנד, אשא כנפי שחר וכו'
גם שם ידך תגהני וכו'" עד שחזר וסיים,
"אודך על פי נוראות נפילתי נפלאים
מעשד נפשי דעת מאד", כי באמת אני
מאמין בהשגחה שהכל אחד עתה כמו
בתחלה קדם הבריאה, רק שזה פליאה
דעת נשגבה וכו', בחינת "נוראות נפילתי
נפלאים וכו'" אודי מתקום העולם ואודי
יצאה הבריאה מבח אל הפעל ואסור
לחקר בזה כלל. אבל על כל פנים אני
מאמין בהאמת בהשגחתו ותבדק שעניו
ותבדק צופות בכל מקום, בחינת "אם
אפק שמים וכו' ואציעה שאול וכו'" וכמו
שכתוב (משל טו, ג): "בכל מקום עיני ה'
צופות טובים ורעים וכו'" ועל-פנ "אנה

וזה שאמר, "אנה אלך מרוחק ואנה
מפניד אברח", כי תחלת יציאת
הבריאה מבח אל הפעל זה בחינת
הליכה, כי עדין לא נתרחקה הרבה
הבריאה מקדם הבריאה ועל-פנ הוא
בחינת הליכה, כמו אחד שהתחיל לילך
מחברו שעדין אינו רחוק ממנו, אבל אחר
כך משגשגתלשלה הבריאה יותר ויותר
ונתרחקה מקדם הבריאה יותר ואז
נתרבה אחיות השקר יותר, שעל-ידי זה
עקר הרחוק כנ"ל. והו בחינת בריחה,
שעל-ידי זה מתרחקין יותר ויותר. וכל
ההתרחקות של הרחוקים מה' ותבדק
נמשך מבחינת כפירות, שמשם עקר כח
היצר הרע, כמו שמבאר כבר פניה
פעמים. ועקר היצר הרע שהוא בחינת
כפירות נמשך רק מבחינה הנ"ל, שהוא
בחינת הטהרה, שהוא מתחלת יציאת
הבריאה מבח אל הפעל כנ"ל, כי מחמת

לקוטי הלכות

הלכות רבית ה

יורה דעה תקצא

שנה אי אפשר להבין בשכל אנושי כלל, על-כן נתעו ונבוכו התועים עד שנתרחקו כמו שנתרחקו, אבל דוד המלך שמדתו אמונה-מלכות, כמו שכתוב (תהלים פמ, כח): "ואמונתו יחסדי עמו", מתמיה ואומר, שבאמת איני יכול להבין "אנה אלך מרוחק" – איך יצאתי מבח אל הפעל בתחלת הבריאה שהוא בחינת הליכה, פי בודאי אי אפשר להבין זאת, רק אני מאמין באמונה שלמה שהכל מה' ותברך, כי הוא בנפלאותיו ברא הכל והוציא הכל מבח אל הפעל וגם עתה הוא משגיח על הכל בהשגחה פרטית. ועל-כן "אנה מפניד אברח", שהוא בחינת התרחקות יותר, בחינת בריחה, פי בודאי אי אפשר לברח מפניד, כי אני מאמין שהכל אחד, אף-על-פי שאי אפשר להבין זאת. והו' "אנה מפניד אברח", פנים זה בחינת עיני השגחתו, בחינת "יאר ה' פניו אליך" (במדבר י, כח), בחינת "אל תסתור פניד מפני וכו'" (תהלים קכ, ג), הינו מאחר שאני מאמין שפני השגחתו צופים בכל העולם מראש ועד סוף, ואחר הבריאה הוא כמו קדם הבריאה, על-כן "פליאה דעת מפני גשגבה וכו' אנה אלך מרוחק", שהוא תחלת יציאת הבריאה מבח אל הפעל, ועל-כן "אנה מפניד אברח", פי פני השגחתו בכל מקום, שעל-ידי זה הכל אחד אחר הבריאה כמו קדם הבריאה וכו'.ל. וכל זה בחינת ראש השנה שאז

נמשך השגחתו ביותר, כמו שכתוב (דברים יא, ב): "עיני ה' אליהך ביה מראשית השנה ועד אחרית שנה", כי המשפט של ראש השנה זהו בחינת השגחה, שאנו מאמינים שכל מה שמתנהג עם האדם בכל השנה, הכל בהשגחתו ותברך פני המשפט שנגזר עליו בראש השנה. וכמו שדרשו רבותינו ז"ל על פסוק זה (ראש השנה ה): "עיני ה' אליהך וכו'", 'בראש השנה גדון מה יהא בסופה'. וזה עקר בחינת ראש השנה להמשיך על עצמו אמונת השגחתו ותברך, שנה זוכין על-ידי שממשיכין עצמו אל נקדת האמת, שהוא צדיק האמת. ועל-ידי זה נכלל הכל באחד, שנה עקר תקון התשובה שאנו צריכין בראש השנה, שהוא יום ראשון לעשרת ימי תשובה וכו'.ל:

יד וזה בחינת גדל מעלת ההליכה לצדיקי אמת לשם שמים, לא לשם כבוד וקנאות ומחלוקת, חס ושלום, פי ההליכה ברגליו, ועקר שלמות התקון הוא על-ידי הרגלו, כי עקר כל התקונים תלויים בזה העולם העשיה הנשמי שהאדם הפעל בחירה נברא בזה העולם הנשמי דיקא, כדי שידבק את עצמו בה' ותברך מנשמיית זה העולם דיקא, ועל-ידי זה יעלה זה העולם עם כל העולמות בלם התלויים בו למעלה למעלה עד שיכלל הכל בבחינת קדם הבריאה וכו'.ל. וזה העולם בכללו נקרא רגלו, כמו שכתוב (ישעיה ס, א): "והארץ הדרם רגלו".

יורה דעה

וְשֵׁם עֶקֶר הָאֵמוּנָה שְׁנִקְרֵאת רְגִלִין, כְּמוֹ
 שְׁמִבְאָר בְּמָקוֹם אַחֵר, כִּי צְרִיכִין לְהֵאֱמִין
 שֶׁה' יתְּבַרֵךְ בְּעֵצֶם נִפְלְאוֹת רִמּוֹמוֹתָיו
 יתְּבַרֵךְ עַד אֵין חֶקֶר, הוּא צוֹפֵה וּמִבֵּית
 בְּהַשְׁגָּחָה פְּרִטִית בְּזֶה הָעוֹלָם הַגָּשְׁמִי עַד
 תְּכֵלִית תְּכֵלִית דְּיוֹטָא הַתַּחְתּוֹנָה, כְּמוֹ
 שְׂאוּמִירִים אֵין דְּבַר נֶעְלָם מִקֹּדֶם וְכוּ' (תְּפִלָּה
 יום הַפְּתוּרִים) וְכֵמוֹ שְׂכָתוֹב (תְּהִלִּים ק"ג, ח'):
 "הַמִּגְבִּיהִי לְשִׁבְתָּהּ הַמִּשְׁפִּילִי לְרֵאוֹת
 בְּשָׂמַיִם וּבְאָרְצֵן וְכוּ'". וְעַל־יְדֵי אֵמוּנָת
 הַהַשְׁגָּחָה, עַל־יְדֵי זֶה נִכְלָל אַחֵר הַבְּרִיאָה
 בְּקִדְּם הַבְּרִיאָה שְׁזֶה עֶקֶר הַתַּקּוֹן וְכוּ' ל'.
 וְעַל־כֵּן אֲשֶׁרִיחֶם הַרְגִּלִים שֶׁהוֹלְכִים לְדַבֵּר
 מִצְוָה, מִכָּל שֶׁפֶן כְּשֶׁנּוֹסֵעַ וְהוֹלֵךְ לְהַצְדִּיקוּ
 אֶמֶת וְהַגְּלוּיִם אֵלֵיהֶם, כִּי הַצְדִּיק הָאֶמֶת
 כָּבֵד וְכֶה עַל־יְדֵי אֶמֶתת עֲבוּדָתוֹ לְהַפְּלִל
 הַכֹּל בְּקִדְּם הַבְּרִיאָה, כִּי כָּבֵד הֵגִיעַ לְאִבְנֵי
 שֵׁשׁ טְהוֹר הַנ"ל. וְכִי שְׂזוּכָה לְנִסֵּעַ וְלִילֵךְ
 אֵלָיו וְהַהֲלִיכָה הִיא בְּרִגְלָיו, עַל־יְדֵי זֶה
 מִגְבִּיהִי בְּחִינַת רְגִלָּן שֶׁהוּא בְּחִינַת זֶה
 הָעוֹלָם הַעֲשִׂיָה, בְּחִינַת "וְהָאָרְצֵן הַרֵם
 רְגִלִי". מִגְבִּיהִי הַכֹּל לַה' יתְּבַרֵךְ וְכוּלָּל אַחֵר
 הַבְּרִיאָה בְּקִדְּם הַבְּרִיאָה, שְׁזֶה עֶקֶר כָּל
 הַתַּקּוּנִים כְּנ"ל. וְעַל־כֵּן הָעֶקֶר לְנִסֵּעַ וְלִילֵךְ
 עַל רֵאשׁ הַשְּׁנָה, כִּי אִזּוּ בְּרֵאשׁ הַשְּׁנָה
 צְרִיכִין לַעֲסֹק בְּזֶה בְּיוֹתֵר מִחֲמַת שְׂאוֹן
 וּבְרֵא הָעוֹלָם. וְעַל־כֵּן הוּא רֵאשׁוֹן
 לַתְּשׁוּבָה לְחַסֵּן כָּל הַפְּגָמִים עַל־יְדֵי זֶה
 וְכוּ' ל'. וְעַל־כֵּן הִיוּ נוֹחֲגִין בְּכָל הַדְּרוֹת
 לִילֵךְ לְהַרְבֵּ, כִּי מֵעֵלָה יִתְּרָה כְּשֶׁהוֹלְכִין
 אֵלָיו, כִּי עַל־יְדֵי הַהֲלִיכָה בְּעִצְמוֹת מַתְּקִין

הַרְבֵּה וְכוּ' ל'. וְזֶה בְּחִינַת "שְׂמַחְתִּי
 בְּאִמְרִים לִי בֵּית ה' נִקְדָּה עֲמֻדוֹת הָיוּ רְגִלָּיו
 בְּשַׁעֲרֵיךְ יְרוּשָׁלַיִם" (שִׁם כִּבֵּד, א"ב). וְזֶה בְּחִינַת
 מַעֲלַת הָעוֹלָם לְרָגַל שְׂנֵאמַר עֲלֵיהֶם (ש"ד
 הַשִּׁירִים ג, ב): "מִזֶּה יָצָא פְּעֻמּוֹךְ בְּנֵעֲלִים", כִּי
 יְרוּשָׁלַיִם שֵׁם הַבַּיִת הַמִּקְדָּשׁ שֵׁשׁ נִקְדַּת
 הָאֶבֶן שְׁתֵּיהֶן שְׂמַמְנֵנו הַשְּׂמַת הָעוֹלָם,
 שְׂדֵרְךָ שֵׁם חוֹזֵר וְנִכְלָל זֶה הָעוֹלָם בְּשֵׁרְשׁוֹ
 בְּבְחִינַת קִדְּם הַבְּרִיאָה. וְעֶקֶר הַתַּקּוֹן עַל־
 יְדֵי הַצְדִּיק שֶׁהוּא יְסוּד הָעוֹלָם בְּחִינַת אֶבֶן
 שְׁתֵּיהֶן, בְּחִינַת "כִּי לַה' מִצְקִין אָרְצֵן וְיִשַׁת
 עֲלֵיהֶם תִּבֵּל" (שְׂמִי' א"א ב, ח). וְכֵמוֹ שְׂמִבְאָר
 בְּמָקוֹם אַחֵר. וְזֶה "יְרוּשָׁלַיִם הַבְּנוּיָה כְּעִיר
 שְׂחִבְרָה לַה' יְחִדְיוּ" (תְּהִלִּים כִּבֵּד, ג), שֶׁהִיא
 יְרוּשָׁלַיִם שְׂלִמְעֵלָה וְכוּ', כְּמוֹ שְׂאִמְרוּ
 רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (תְּפִלָּה ח'). הֵינוּ בְּחִינַת פְּלִלְיֹת
 הַתַּחְתּוֹן בְּעִלּוֹן - יְרוּשָׁלַיִם שְׂלִמְעֵלָה
 בְּיְרוּשָׁלַיִם שְׂלִמְעֵלָה, שְׂעַל־יְדֵי זֶה נִכְלָלִין
 בְּקִדְּם הַבְּרִיאָה, שְׁזֶה עֶקֶר הַתַּקּוֹן וְכוּ' ל'.
 וְזֶהוּ "שְׂאֵלוּ שְׁלוֹם יְרוּשָׁלַיִם וְכוּ' יְהִי שְׁלוֹם
 בְּחִילֵךְ וְכוּ' לְמַעַן אֲחִי וְרַעִי אֲדַבְּרָה גַּא
 שְׁלוֹם כָּד וְכוּ'", כִּי עֶקֶר תַּקּוֹן זֶה הוּא
 עַל־יְדֵי שְׁלוֹם וְאַחֲדוּת וְלִכְפֹּל כָּל
 הַהַתְּנַדּוּת אֶל הָאֶמֶת, שֶׁהוּא עֶקֶר הַרַע
 וְהַטְּמָאָה שְׂנִמְשָׁךְ מִהַשְּׂקֵר שְׂיוֹנֵק מִהַרְבּוּי
 כְּשֵׂאוֹן מִכְּבָּלִין אַחֲזוֹתוֹ בְּשֵׁרְשׁוֹ כְּנ"ל.
 וְעַל־כֵּן הַנְּחִשׁ שֶׁהַמְּשִׁיךְ הַשְּׂקֵר בְּעוֹלָם
 וְגַרְם כָּל הַפּוֹחֲלָקֵת וְהַפְּרֻדָּה. עַל־כֵּן נִתְּקַלָּל
 בְּרִגְלָיו, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (בְּרֵאשִׁית ג, ח): "עַל
 חֲגֻךְ תִּלְךָ", כִּי שְׂקֵר אֵין לוֹ רְגִלִים (וְכֵמוֹ
 שְׂמִי' בַּתְּקוּנֵי יֵרֵר כֵּב דָּף ס"ו ע"ן ש"ס). וְעַל־כֵּן עֶקֶר

לקוטי הלכות

הלכות רבית ה

יורה דעה תקצג

פגם של השקר ובעלי רכילות ולשון הרע הוא פגלו, כי בקראים ה'ולכי רכיל, כמו שכתוב (תקרא י"ג, טו): "לא תלך רכיל בעמך". וכמו שפרש רש"י שם: בכל מקום מציונו רכילות בלשון הליכה, בלשון רגל, כמו 'לא רגל על לשוני', כי עקר פגם הלשון הרע ורכילות שנמשך על-ידי השקר שמהם כל המחלוקת והפרוד הוא בבחינת רגלון שפפרידיו הרגלון מהראש, שעושים פרוד בין זה העולם, שהוא בחינת רגלון, ובין ראשית נקדת הבריאה, שעל ידה נכללין בקדם הבריאה, ועל-כן בראש השנה שאז צריכין להכלל בהראש ועל שם זה נקרא ראש השנה, ועל-כן צריכין לבוא להצדיק שהוא בחינת הראש בחינת, ראש בית, בחינת ראש בני ישראל האמתי. על-כן צריכין לנסע ולילך אליו דוקא, כי על-ידי זה מתקנים ומעלין בחינת הרגלון ומקניעין ומבטלן בחינת הרגלון ודקלפה שהם ההולכי רכיל ובעלי לשון הרע המרביין מחלוקת בישראל, כי על-ידי שאין להצדיק וזכין לאמת, שעל-ידי זה ממשיכין ההשגחה בשלמות מראש ועד סוף, עד סוף העולם העשירה הנה שהוא בחינת רגלון, שעל-ידי זה נכלל הסוף בהראש, סוף תכלית גשמיית כל העולם שהוא בחינת רגלון נכלל הכל בהראש, בבחינת קדם הבריאה ונכלל הכל באחד, שזה עקר התקון וכ"ל:

טו כי אמת - ראש, תוד, סוף, כי עקר שלמות האמת הוא כשהוא אמת

מתחלתו ועד סופו, כי יש שמתחיל לדבר באזה אמת, אבל בסוף ממעה על-ידי זה דוקא בשקר גדול, כי דוקא על-ידי מעט האמת שהתחיל, על-ידי זה יש לו פח להטעות בשקר, כי 'כל שקר שאין בו אמת בתחלתו אינו מתקנם בסופו', כמו שאמרו רבותינו ז"ל (סוטה לה), על-כן עקר האמת הוא כשהוא אמת שלם מראש ועד סוף. ועקר הוא הסוף, כי טוב אחרית דבר מראשיתו. ועל-כן עכשיו באחרית הימים מתגבר השקר ביותר, כמו שכתוב (דניאל ח, ט"ו): "ותשלך אמת ארצה". וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (מגילתו י"א): "והאמת תהיה נעדרת" (שעה נ"ב, טו) - שנגעשו עדרים עדרים של אמת. וכן אצל כל אדם יש שהוא איש פשוט מתחלתו, אבל אחר-כך ממעהו הפעל דבר עד שמכשילו בשקריו. והעקר על-ידי בני אדם והשקרנים והלוצנים ומכנים עצמן בשם חסידים, שעליהם נאמר (תהלים לא, ט"ו): "תאלמנה שפתי שקר הדברות על צדיק עתק בגאווה ובזו". ועל-כן אמרו רבותינו ז"ל (אבות ב, ט): "אל תאמין בעצמך עד יום מותך", כי עקר האמת הוא כשפגיע עד הסוף שהוא בחינת רגלון. ועל-כן עקר תקון כל העולם שהוא על-ידי משיח צדקנו שאנו מצפים שביבא במהרה בימינו, הוא על-ידי בחינת רגלון, כמו שכתוב (תהי יד, ט): "ועמדו רגליו ביים ההוא וכו'" וכמו שכתוב (דבר בקודי רחל): "עד דמטו רגליו פרגליו, פמוכא הרפה מזה

יורה דעה

ישלך אמת לארץ, שהוא עקר חותמו?
עד שהצרכו מלאכי השרת לשאל ולבקש
מה אתה מבנה תכסים וכו'?! וגם קשה
מאד להבין איד ויהיה מחלוקת בין מדת
האמת ובין ה' תברך? כי מאחר שה'
תברך אמתת רצונו לברא את האדם
כמו שראינו סוף המעשה, שבראו אם כן
איד שיד שהאמת יקמרג על זה?!

אך זה כלל גדול, שכל הבריאה היתה
בגין דישתמודעין ליה, כדי שנוכח
לדעת ולהכיר אותו ותברך. ועקר
הבריאה הוא האדם, הינו בני ישראל
הצדיקים אשר רק הם זוכים להכירו
באמת על ידי שיש להם בחירה ועומדים
בנסיון וצרוף בזה העולם הנשמי הרחוק
ממנו ותברך מאד, כי ה' תברך סתים
ונעלם בתכלית ההעלם כי לית מחשבה
תפיסה ביה כלל, כמו שאמר אליהו
ושער ברעתו שאי אפשר לשום מלאך
ושרף ולשום נברא להשיג אמתתו, כי
אם נפשות ישראל על ידי שירדו לזה
העולם הנשמי ויהיה להם בחירה ועמדו
בנסיון. ועל ידי זה דיקא יודרכו ויצטרפו
עד שיזכו להשגת אלקותו מה שאין שום
מלאך ושרף יכול לזכות, כי זה התכלית
והסוף של ישראל שיזכו להשגת אלקות,
עד שהמלאכים יקבלו וילמדו מהם, כמו
שפרשו רבותינו ז"ל (בבא בתרא עה) על פסוק
(פסוק ב, כג): "פעת יאמר לעקב ולישראל
מה פעל אל" – עתידין צדיקים שיהיה
מחצתן לפנים ממלאכי השרת וכו', אבל

בכתבי האר"י ז"ל, כי עקר התקון על ידי
אמת שיתגלה על ידי משיח צדקנו.
בחזית "אמת מארץ תצמח". והעקר
שהאמת יהיה בשלמות מראש ועד סוף
להאמין בה/שגרתו תברך מראש כל
דרגין עד סוף כל דרגין, שעל ידי זה
נכלל הכל באחד, שעל ידי זה עקר
התקון וכו' ל:

טו על-פי התורה "אמר רבי עקיבא"
הג"ל, ותבאר המדרש
הפליאה מאד וזה לשונו (מדרש רבה בראשית
פרשה ח), 'אמר רבי סימון, בשעה שבא
הקדוש ברוך הוא לברא את אדם
הראשון, נעשו מלאכי השרת פתים פתים
ותבורות תבורות, מהם אומרים, אל
יברא, ומהם אומרים, יברא, הדין הוא
דכתיב (תהלים פה, יא): "חסד ואמת נפגשו
צדק ושלום נשקו", חסד אומר, יברא,
שהוא גומל חסדים. ואמת אומר, אל
יברא, שכלו שקרים, צדק אומר, יברא,
שהוא עושה צדקות, שלום אומר, אל
יברא, שהוא בלוי קטטה. מה עשה
הקדוש ברוך הוא? נטל אמת והשליכו
לארץ, הדין הוא דכתיב, "ותשלך אמת
ארצה". אמרו מלאכי השרת לפני
הקדוש ברוך הוא, רבון העולמים, מה
אתה מבנה תכסים אלמיכסיא שלך (פרש
המנות בנתח "חזק", שחזקו של הקדוש ברוך הוא אמת).
תעלה אמת מן הארץ, הדין הוא דכתיב,
"אמת מארץ תצמח", עד כאן לשונו.
והוא תמונה מאד, איד שיד שה' תברך

לקוטי הלכות

הלכות רבית ה

יורה דעה תקצה

114

ואת ההשגה שמישגו הצדיקים או אין יודע עתה שום מלאך ושרף. ועל-כן קטרגו המלאכים על בריאת האדם, כי כמו שהמלאכים אין יכולים להשיג אותו ותברך, כמו-כן אין יכולין להבין ולהשיג פנימיות דעתו וחקמתו ותברך, כי הוא ותברך ודעתו אחד פירושו. וכמאמר המשורר (תהלים צב. ו): "מאד עמקו מחשבותיך". והמלאכים נקראים בשם חסד על שם מידת החסד. וכן יש שנקראים אמת, כי נמשכים ממדת אמת וכן בלם. ומחמת שאי אפשר לעמוד על סוף דעתו של ה' ותברך על-כן היה מחלקת גדולה בין המלאכים בענין בריאת האדם. ואפלו המלאכים הנקראים אמת, שמדתם אמת, קטרגו על בריאתו, כי אף-על-פי שמדתם אמת וחפצים רק באמת, אף-על-פי-כן לא יכלו להגיע ולהשיג סוף תכלית האדם שיוכל לבוא למעלה גבה בזאת, להשיגו ולהכירו ותברך יותר מכל המלאכים. על-כן קטרגו על בריאתו, אדרבא, מחמת גדל אמתתם של אלו המלאכים על-די זה דיקא קטרגו על בריאתו, כי לפי עצם אמתתם לא יכלו לקבל שיהיה נברא האדם שכלו שקרים, כמו שכתוב במדרש הנ"ל, כי יש פמה בחינות בענין האמת, כי אמת הוא אחד פנ"ל בתורה הנ"ל, אבל צריכין יגיעה גדולה להשיג האמת לאמתו עד תכליתו, כי אפלו בחכמות שפנה העולם קשה

להשיג האמת באשר הודו כל חכמי המחקר שחוקרים כל כך בחכמות וענין אינם יודעים בברור שום חכמה על אמתתה (מלבד חכמת המספר והתקדוה), מכל שפן בחכמת השגת אלקותו ותברך שזה אי אפשר להשיג בשום חכמה ושכל כי אם על-ידי יגיעות ועבודות של צדיקי אמת שעומדים בגסיון וצרוף בכל תאוות עולם הזה, שרק הם זוכים להשיג באמת השגת אלקות עד שזוכו להכירו לעתיד, עד שכל המלאכים יצטרכו לקבל מהם וכן"ל:

ומחמת שקשה להשיג האמת לאמתו, על-ידי זה נתרבה המחלקת, ועקר המחלקת על-ידי האמת בעצמו, שכל אחד סובר שאצלו האמת, כי בענין האמת והשקר יש פמה בחינות, יש שהוא שקרן גדול ורמאי גמור ויודע בעצמו שקריו, אך הוא מטעה הבריות ומחפה השקר באמת, כי גם השקרן גמור בהכרח שיאמר איהו אמת בתחלה, כמו שאמרו רבותינו ו"ל (סוטה לה): 'כל שקר שאין אמת בתחלתו, אין מתקיים בסופו' וכו', אבל יש שאינו שקרן כל כך, רק שעל-ידי שאינו יודע במעשיו פראוי, על-ידי זה נטה דעתו מטעות לטעות עד שנתהפך האמת אצלו, עד שאומר לרע טוב ולטוב רע וסובר שקר הוא האמת. ובענין זה יש פמה חלוקים, יש שטעותו דק, ויש שטעותו דק מן הדק מאוד, עד שמצאנו פמה צדיקים גדולים שטעו

115

יורה דעה

ונקראו 'המה', 'בקשו חשבונות רבים' וכו', עין שם. וכן אחר-כך פשוטו קון והכל והתחילו בני האדם להתרבות יותר ונתהוה מריבה ביניהם עד שקם קון אל הכל ויהרגו. וכן אחר-כך כל הקלוקלים היה על-ידי שנתרבה הרבוי יותר ממפרש בפסוק, כמו שכתוב (בראשית ג, א ה): "ויהי כי החל האדם לרוב על פני האדמה וכו', וירא ה' כי רבה רעת האדם וכו'". כי כל מה שגמולו יותר ונתרחקו יותר מאחד, נתאחו השקר יותר שהוא הרע והטמאה שכל הקלוקלים והפגמים על ידו, כי עקר התגברות השקר על-ידי הרבוי וכו', אל אלא באמת גם עקר מעלת האמת ושלמותו הוא דיוקא ב'שמכברין ומגלילין האמת לאמתו במקום הרבוי. וכל מה שיש רבוי יותר, שיש שם אחיזת השקר יותר כ'שזוכין לברו ולגלות שם האמת, זה עקר מעלת האמת ושלמותו ובשביל זה היתה כל הברואה בלא מראש ועד סוף, כי הכל נברא בשביל הצדיק שכל מעלתו הוא מה שהיה לו בחירה. ועקר הבחירה הוא בענין האמת והשקר כ'ל. ועל-כן כל מה שיש רבוי יותר שישם אחיזת השקר יותר כ'שזוכין לגלות האמת, שם נתגדל ונתקדש שמו ויתברך יותר ויותר. ועל-כן אין אומרים דבר ש'בקרשה בפחות מעשרה. וזה בחינת "ברב עם הדרת מלך" (משלי י, כח). וזה בחינת מה שאמר אדמו"ר ז"ל (בהמורה "פי תפנה", בלשוני תניני, סימן ב), שזה יקר מאד

לפעמים באיזה דין והנהגה, כמבאר בדברי רבנו ז"ל, הרבה. ובדאי פונתם היתה רצויה לשמים באמת, אבל טעו עצמן לפעמים, בפרט בענין מחלקת, כי ברית בריתה ללשון הרע, עד ששאלו המלך שהיה צדיק גדול מאד, כ'כן שנה בלא חכא, ועל-ידי רבוי לשון הרע טעה, עד שהרג גב עיר הפהנים וכו' וכיצא ג'זה הרבה, כי ג'זה העולם נפל האמת מאד עד שאפלו צדיקים גדולים והכמים אמתיים קשה להם לעמוד על האמת לאמתו:

ו כי עקר הבחירה בענין האמת והשקר, כמבאר בהמורה ה'ל, שהשקר הוא הרע והטמאה ועקר אחיזתו מחמת הרחוק מאחד, כי תכף ש'יצאה הברואה מפתח אל הפעל ונעשה שני דברים וכו'. נתהוה תכף בחינת הבחירה שהוא בחינת הטהרה, כי תכף נעשה רשם על השתלשלות הטמאה שהוא השקר וכו', עין שם היטב בהמורה ה'ל. נמצא שעקר אחיזת השקר הוא בבחינת הרבוי על-ידי ההתרחקות מהאחד. וכל מה שנתרחק מאחד יותר ונמשך הרבוי יותר מתגבר השקר ביותר. כמו ש'מצינו שתכף ש'בראה חוה ונעשו שני בני אדם בעולם, פנמו מאד ואכלו מעץ הדעת טוב ורע ונרמו למיתה לדורות. וכמו שפרש רש"י על פסוק (קהלת ג, טו): "עשה האלהים את האדם ישר והמה בקשו חשבונות רבים", שתכף ש'נעשו שנים

לקוטי הלכות

הלכות רבית ה

יורה דעה תקצו

בשנתגלה אחרות הפשוט מתוך פעולות משתנות וכו'. ועל־פן מצוה ראשונה בתורה לעסוק בישוב העולם שיתרבו בני אדם, כמו שכתוב (בראשית א, כח): "פרו ורבו וכו' ומלאו את הארץ וכו'", כי צריכין דייקא שיתרבו בני אדם, שאז מתגברת הבחירה ביותר כנ"ל. ואז דייקא זוכין הצדיקים להשלים פגמת הבריאה על־ידי שעומדים אז בנפיון ובצדוף ומבררים האמת לאמתו מתוך הרבוי ששם נאחו השקר יותר, כי כל מה שיש אחיהו יותר להשקר, כמו בן נתגדל ונתעלה מעלת האמת, מי שזוכה לברר האמת שם, שבשביל זה בא האדם לעולם וכל העולמות נבראו בשביל זה, כי הכל נברא בשביל הבחירה שהוא בין האמת להשקר וכל מה שהנגדיית שהוא השקר גדול יותר וקשה ביותר לעמוד בנפיון לבון האמת נגדל ביותר מעלת הזוכה לבון האמת לאמתו כנ"ל:

לא עמי אתם יאמר להם בני אל חי", הינו שהכתוב מבשר, שלעתיד בעת שיתגלה האמת בעולם, אז דייקא יתרבו ישראל מאד מאד, כי זה עקר מעלת האמת בשנתגלה מתוך הרבוי יותר כנ"ל. וזהו "והיה במקום אשר יאמר להם לא עמי אתם", הינו במקום הרבוי ביותר, ששם אחיות השקר ביותר כנ"ל, ששם ראוי שיאמר להם "לא עמי אתם", מגדל אחיות השקר שם. אבל אז, אדרבא, שם דייקא "יאמר להם בני אל חי", כי אדרבא, זה יהיה עקר מעלתם כשיזכו לאמת ברבוי גדול כזה, כי זה עקר מעלת האמת בשנתברר מתוך הרבוי ביותר, שבשביל זה נברא הכל כנ"ל:

וח ואז דייקא יזכו הכל להכיר ולדעת אותו יתברך באמת, כמו שכתוב (דברים לא, ט): "כי בלם ידעו אותי למקמנם ועד גדולם וכו'", כי עקר התגלות האמת הוא לגלות ידיעת אמתו בעולם, כי הוא יתברך עצם האמת, כמו שכתוב (תהלים קו, ב): "ואמת ה' לעולם", וכתוב (דברים י, ט): "וה' אלהים אמת וכו'". וכל אחד פני רחוקו מהאמת כמו בן הוא רחוק מה' יתברך, וכן להפך כל מה שקרוב יותר אל האמת, כמו בן הוא קרוב יותר אל ה' יתברך, אבל אמתת האמת אי אפשר להשיג כי אם על־ידי הבחירה בנפיונות רבים ועצומים, כמו שמצינו בכל הצדיקים הגדולים שלא זכו להשיג האמת כי אם על־ידי נפיונות

ועל־פן לעתיד לבוא פשיבוא הגואל צדק, שעקר ביאתו לגלות האמת בעולם, כמו שכתוב (תהלים מג, ג): "שלח אורך ואמתך וכו'", כי אז יתקיים: 'אמת מארץ תצמוח'. על־פן עקר ביאתו דייקא בשיתרבו ישראל מאד, כמו שכתוב (ישעיה מ, כב): "תקטן יהיה לאלף והצעיר לגוי עצום אני ה' בעתה אחישנה". וזה שכתוב (ישעיה ב, א): "והיה מספר בני ישראל כחול הים אשר לא ימוד ולא יספר מרב, והיה במקום אשר יאמר להם

יורה דעה

יתברך על-ידי שיתגלה האמת לאמתו
מתוך הרבוי דיקא וכנ"ל:

יט **אבל** זה האמת שיתגלה או אין שום
מלאך ושרף יכול להשיגו, רק
הצדיקים אמתיים שעמדו בנפסיון עד
שזכו לגלות האמת מתוך הרבוי, מתוך
זה העולם הנשמי ששם הרבוי שהוא
רוחק מאחד בתכלית וכשמגליון האמת
כאן, מתקרבין לה' ויתברך בתכלית
ההתקרבות שבשכיל זה נברא הכל כנ"ל.
ועל-כן גם המלאכים שנקראים "אמת",
שפדתם אמת, גם הם לא יכלו להבין
ולהשיג עמקות דעתו ויתברך, על-כן
קמרגו על בריאת האדם. ועל-כן אמר
אמת: לא יברא, כי אף-על-פי שפדתו
אמת, אף-על-פירבן לא היה יכול להשיג
עמקות דעתו, להשיג אמתת האמת
שזכו הצדיקים בפסוף על-ידי שעמדו
בנפסיון בעלמא דשקרא דיקא. ועל-כן
אמר האמת: אל יברא, כי האמת ראה
שתכף שיהיה נברא האדם, ויתגבר השקר
ועל-כן לא היה יכול לסבל שיהיה נברא,
כי האמת אינו יכול לסבל השקר, אבל
באמת גם המלאכים, הנקראים אמת,
מעו בזה, כי אף-על-פי שפנתם היה
באמת, אבל לא יכלו לעמוד על אמתת
האמת, כי האמת לאמתו אי אפשר
להשיגו כי אם בזה העולם דיקא על-ידי
שעומדים בנפסיון כנ"ל. על-כן נטל ה'
יתברך אמת והשליכו לארץ והרחיקו
מעל פניו, כי ה' ויתברך אינו בוחר באמת

רבים. והראשון היה אברהם אבינו שהיה
לו נסיונות עצומים מאד נגד כל העולם
שהיו מלאים שקר ואמרו שאצלם האמת,
עד שאמרו על אברהם שהוא מין וכופר
והשליכוהו לכבשן האש ורדפו אותו
מאד. והוא עמד בכל הנסיונות ועל-ידי
זה גלה האמת בעולם, והודיע שיש
אלקים אמת שליט ומושל ומשגיח וכי.
וכן כל הצדיקים שאחריו. ועקר התגלות
האמת בשלמות יהיה על-ידי משיח
צדקנו שיבוא בפסוף באחרית הימים
האלה שפבר בתרבה העולם מאד, ועקר
הרבוי הוא בהדעות שיש שגוי דעות
הרבה, שזה עקר הרבוי בחינת "רבתי" -

ב'דעות' (א"ת רבא א. ד.), ומשיח בעצם
צדקתו יזכה להשיג האמת לאמתו
ולגלות האמת בעולם. ואז תהיה גאלה
שלמה ואז יהיה נשלם פגנת הבריאה
בתכלית השלמות, כי זה עקר פגנת
הבריאה שתמצא הבריאה מבח אל הפעל
שאז התחיל הרבוי שממנו אחיות השקר
ויתרבה העולם ברבוי אחר רבוי מאד,
עד שיתרבה העולם מאד, שעל-ידי זה
מתגבר השקר ביותר. ועל-כן באמת היה
מה דתיה כל התרבות והתקוללים וכי,
רק הצדיקים שבכל דור ודור, עד שבפסוף
מקמין העולם בכל דור ודור, עד שבפסוף
בשיתרבו הדעות מאד מאד, כי זה עקר
הרבוי, ויתגבר השקר מאד, אז דיקא יזכה
הגואל צדק לברר האמת על-ידי עצם
יגיעתו, ואז דיקא יתגדל ויתקדש שמו

לקוטי הלכות

הלכות רבית ה

יורה דעה תקצט

גשלים האמת וישיגו האמת לאמתו
ובנוסף לעיל:

כ וזהו (תהלים טא, ח): "הן אמת הפצת
בפוחות ובסתם חכמה

תודיעני", כי ענין זה שכתבנו על הפדרש
הנוסף לעיל מי שחפץ באמת לאמתו
לחוס על תכליתו הנצחי באמת ולבלי
להטעות את עצמו, הוא יכול להוציא
מזה עצות אמתיות והתחזקות עצום
מאד עד אין קץ ותכלית באפן שישאר
על עומדו לשאר קנים בנקדת האמת
המשרש בו ולא יוכל להטרידהו ולבלבלו
ולמנעו בשום מניעה והסתה ודחיה
בעולם, אפלו אם יעבר עליו מה, ואפלו

אם יודע בעצמו שפעשיו מסלקלים מאד
ורחוק כמו שרחוק מה' יתברך ותורתו.
ונוסף לזה מענין ומספרין אותו בכמה
ענינים ויסורים ודחיות למנעו ולהרחיקו
מנקדת האמת לאמתו, חס ושלום, ואף-
על-פירבן לא ישמע לזה בלל, רק יסתכל
בכל פעם על נקדת האמת ויאמר בלבו
אף-על-פירבן איד האמת לאמתו, ועל-ידי
זה יתחזק תמיד וישאר קנים בנקדת
האמת. והעקר שהאמת לא ימנעהו
מהאמת אמת, כי עקר הרחוק של כל
אחד מעצם האמת לאמתו הוא על-ידי
האמת בעצמו, באשר רואין בחוש שכל
המחלקת הוא על-ידי האמת
שהמתנגדים אוקרים שאצלם האמת. וכן
הוא בכל דור, ובפרט בדורות הסמוכים

בזה אף-על-פי שפונתו רצויה באמת,
אבל לא זכה עדין להשיג אמת דעתו
יתברך, מחמת שלא היה בזה העולם
הבחירה, ולא נודפד ונצטרף בתוך הרבוי
והשקר לברר האמת מתוך הרבוי
והשקר. ועל-כן גור להשליך האמת
לארץ, כי זה בעצמו תקון וברור האמת,
שעל-ידי שישלך האמת עד לארץ
בכחינת "והשליך אמת ארצה", על-ידי זה
דיקא יתברך ויודפד האמת על-ידי צדיקי
אמת, ואז דיקא יתגלה האמת הברור,
שיזכו להשיג ודעת אמתו יתברך, מה
שלא היה באפשר בשום אפן להשיג
כשהיה האמת למעלה בעולמות עליונים,
ששם אין שום שקר בלל, כי גם מרת
האמת בעצמו אינו יכול להשיג אותו
יתברך כי אם על-ידי שיורד האמת לזה
העולם ומתברר על-ידי הצדיקים וכנ"ל.
ועל-כן תכף שאמרו מלאכי השרת, 'מה
אתה מבזה תכסים וכו'?' תעלה אמת מן
הארץ! הסבים הקדושי-ברוך-הוא עמהם
כמוכן במדרש הנ"ל, כי גם פונת ה'
יתברך בתחלה היה לזה, שיהיה גשליך
האמת לארץ, שרחוק מאד מהאמת, כי
שם הרבוי, ורחוק מאחד ביותר, ששם
אחיות השקר מאד, ושם דיקא יתברר
האמת על-ידי הצדיקים, ועל-ידי זה
תעלה אמת מן הארץ בתכלית השלמות
בכחינת 'אמת מארץ תצמח', שיהיה
נצמח ונתגדל האמת ביותר, ואז יהיה

ת"ת

וימושם נשתלשל כל הקטרוגים והסכסוכים שבין העולם למשה, בפרט בין התלמידי חכמים שעקר המחלוקת על-ידי האמת בנ"ל, הינו על-ידי בחינת הנ"ל שכתבנו למעלה שגם האמת בעצמו אינו יכול להשיג אמתת עצמותו יתברך. וכמו שאינו משיג עצמותו יתברך כך אינו משיג עמקות דעתו יתברך, כי הוא יתברך ודעתו אחד ושם עקר האמת לאמתו, אבל תכף בשמשותלשל האמת מאתו עד שבא אל המלאכים תכף נתעלם עמקות אמתת דעתו הקדושה, כי השגת עמקות דעתו פאמת לאמתו זה סחום ונעלם מפל הנבראים והנאצלים וכו', ואי אפשר לעמוד על סוף דעתו יתברך ולא שום מלאך ושרף וכו' כי אם נשמת הצדיקים האמתיים הגדולים במעלה מאד שזיכו על-ידי מעשיהם ועבודתם להשגת דעתו יתברך פאמת, שזה יהיה עקר קבול שבר שלמה בידוע. ועקר מעלתם של הצדיקים הוא מחמת שהיה להם בחירה. ועקר הבחירה הוא רק מחמת שתכף שנאצל האמת מאתו יתברך, תכף לא היה אפשר להשיג עמקות דעתו יתברך עד שהאמת בעצמו קברג על בריאת האדם ואמר שלא יבא, אף-על-פי שעתה אנו יודעים שאמתת דעתו יתברך היה שיבא, כמו שאנו רואים שה' יתברך ברא את האדם ואם בן קשה על המדרש הנ"ל ביותר, ועקרא דדינא פירכא, לכאורה, איד אמר

לפנינו שהיה המחלוקת של הלומדים על החסידים, והמחלוקת היה עצום מאד ונגע עד הנפש וכמה וכמה נפשות שקעו על-ידי זה, וכמה פרישות נעשו בין איש ואשתו על-ידי זה, וכמה נאבדו משני עולמות על-ידי זה בפרסם למו שבקי בהמעשיות שארעו בידות הסמוכים לפנינו אשר אבותינו ורבותינו ז"ל ספרו לנו, ועקר כל המחלוקת היה על-ידי האמת בעצמו, כי עתה אנו יודעים שגדולי הלומדים שחלקו על גדולי החסידים, גם בן היו רבם צדיקים גדולים אמתיים, וכל מחלוקתם על גדולי החסידים שהיו צדיקים קדושים ונוראים מאד, היה רק מחמת האמת שגדולי הלומדים אמרו שהאמת אתם ושגדולי החסידים רחוקים מהאמת, כי עוברים על תורת אמת, כאשר גם אנכי שמעתי בעצמי באוני הרבה מאד מהמענות שלמה (בפרט מפי חותני המאן הצדיק מרנו הרב דוד צבי זצ"ל, שהיה צדיק גדול, מפורסם, וחלק הרבה על גדולי החסידים וחבל סמחת האמת שלו), וכמו בן הוא בכל דור דור. וכל זה נשתלשל מקטרוג המלאכים הנ"ל שקטרוגו על בריאת האדם שמשם נמשך כל פח היצר הרע שעקר פחו על-ידי מחלוקת שנמשך על-ידי שחלבוש בהחולקים והמתנגדים קטרוג המלאכים הנ"ל. ועקר פח קטרוגם נמשך מבחינה הנ"ל מה שמדת האמת בעצמו בשריד בין המלאכים קטרוג האמת בעצמו על בריאת האדם בנ"ל,

שְׁמִדַת הָאֵמֶת קָמְרָנ וְאָמַר שְׁלֵא יִבְרָא אִיךְ נִקְרָא מִדָּה זֹאת אֵמֶת מֵאַחַר שְׁלֵא בְּנֵיה אֵמֶתת דַּעְתּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הֲלֵא אֲנִי רֹאִים בְּעֵינַיִנו שֶׁבָרָא אֶת הָאֲדָם הַפֶּד דַּעְתּוֹ שֶׁל מִדַּת אֵמֶת, וְאִם כֵּן מִדּוּעַ נִקְרָא אֵמֶת?

אִךְ בְּנֵי מִדַּת אֵמֶת שֶׁקָּמְרָנָה עַל בְּרִיאַת הָאֲדָם הִיְתָה מְעַנְתָּה אֲמוּתִית וְכָל דְּבָרֶיהָ הִיָּה בְּאֵמֶת, כִּי אִמְרָה שְׁלֵא יִבְרָא שְׁפִלָּה שְׁקָרִים וְכֵן הוּא הָאֵמֶת כִּפְאֻשׁר אֲנִי רֹאִים בְּעֵינַיִנו, אֲבָל אֶף-עַל-פִּיכֵן מַעֲה הָאֵמֶת בְּעֵצְמוֹ, כִּי לֹא הִיָּה וְכֵן לַעֲמֹד עַל סוֹף דַּעְתּוֹ שֶׁל ה' יִתְבָּרַךְ. וְכֵמוֹ כֵּן לֹא הִיָּה וְכֵן לַעֲמֹד עַל סוֹף דַּעְתּוֹ שֶׁל גְּדוּלֵי הַצִּדִּיקִים שִׁישִׁיגוּ אֲמוּתֵת הָאֵמֶת דִּיקָא עַל-יַדֵּי שִׁישׁ אַחִיזָה לְהַשְׁקֵר מִחֲמַת שְׁאִי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג עִמְקוֹת אֲמוּתֵת דַּעְתּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַד שֶׁאֶפְלוּ הַמַּלְאָכִים, שֶׁמִּדַּת אֵמֶת, אֵינָם יֹכֵלִים לְהַשִּׁיג דַּעְתּוֹ עַד שֶׁמְקָמְרָנִים וְאוֹמְרִים הַפֶּד דַּעְתּוֹ יִתְבָּרַךְ.

וְזֵהוּ בְּעֵצְמוֹ עֵצֶם נִפְלְאוֹת גְּדֻלַּת מַעֲלַת הַצִּדִּיקִים הַקְּדוּשִׁים, כִּי עַל-יַדֵּי כָּל זֶה נִמְשָׁךְ הַבְּחִירָה וְהֵם בְּתַקְפָּה בְּחָם שֶׁכָּרוּ הַבְּחִירָה וְעַמְדוֹ בְּנִסְיוֹן וּבְחֵרוֹ כְּמוֹב כִּינֵיעוֹת עֲצוּמוֹת בְּזֶה הָאָרֶץ הַגִּשְׁמִי וְעַל-יַדֵּי הֵם דִּיקָא וְכוּ לְבָרַר אֲמוּתֵת הָאֵמֶת בְּזֶה הָעוֹלָם דִּיקָא, כִּי אִי אֶפְשָׁר לַעֲמֹד עַל הָאֵמֶת לְאֲמוּתוֹ כִּי אִם בְּזֶה הָעוֹלָם הַגִּשְׁמִי דִּיקָא כְּשֶׁעוֹמֵד בְּנִסְיוֹן כְּרָאוּי, אֲשֶׁר לְזֶה אֵינָם זֹכִים כִּי אִם יַחֲדֵי הַדּוֹרוֹת זְכוּתָם וְגַן עֵדֵינִי. אֲבָל הַמַּלְאָכִים אֶפְלוּ הַנִּקְרָאִים

"אֵמֶת", אֵינָם יֹכֵלִים לְהַשִּׁיג אֲמוּתֵת עִמְקוֹת דַּעְתּוֹ יִתְבָּרַךְ כְּכֵ"ל. וּמִשָּׁם נִשְׁתַּלְשַׁל הַמַּחְלָקֶת הַגְּדוּלָּה שֶׁבְּכָל דּוֹר, שְׁחוּלָקִים עַל גְּדוּלֵי הַצִּדִּיקִים הַנִּי"ל, שֶׁהֵם בְּחִינַת נִקְדַּת הָאֵמֶת, כִּי אֶף-עַל-פִּי שֶׁגַם שְׁאֵרֵי הַתַּלְמוּדֵי חֲכָמִים וְהַצִּדִּיקִים הֵם צִדִּיקֵי אֵמֶת, אֲבָל עֲדוֹן לֹא עָבְרוּ עֲלֵיהֶם כָּל הַשְּׁבַעָה מִיַּיִן מִיָּם (הַמְרַפּוּים בְּהַפְעֵשֶׁה שֶׁל הַבַּעַרְגִּיר (סְפָרֵי מַעֲשֵׂית מַעֲשֵׂה י)) וְלֹא נִבְחַנּוּ וְנִצְרָפוּ כְּרָאוּי, עַל-כֵּן אֶף-עַל-פִּי שֶׁבְּנֵיתָם אֵל אֵמֶת, אֲבָל קָמְרוּג הַמַּלְאָכִים נִתְלַבֵּשׁ בָּהֶם דִּיקָא, עַד שֶׁהָאֵמֶת דִּיקָא מְמַעָה אוֹתָם לְקָמְרוּג וְלַחֲלַק עַל גְּדוּלֵי קְדוּשֵׁי הַצִּדִּיקִים הַנִּי"ל. וּמַחֲמַת שֶׁנִּשְׁתַּלְשַׁל הַקָּמְרוּג בְּזֶה הָעוֹלָם שֶׁהוּא מְגִשֵּׁם מֵאֵד וְיִמְלֵא קִלְפוֹת וְשְׁקָרִים, עַל-כֵּן בְּכָאֵן בְּזֶה הָעוֹלָם, כְּשִׁטּוּעִין עַל-יַדֵּי הָאֵמֶת שְׁאִינוּ מְזַבְּדֵי כְּכֵ"ל יֹכֵלִין לְקַלְקֵל הַרְבֵּה מֵאֵד, חֵם וְשְׁלוֹם, עַד שֶׁיַּחֲרִיץ רְצִיחָה וְשִׁפְכוֹת דָּמִים מִפֶּשׁ, חֵם וְשְׁלוֹם, כִּפְאֻשׁר אֲנִי רֹאִין רַבּוּי הַחֲרָבָנוֹת שֶׁנִּמְרוּ הַמַּחְלֻקוֹת בִּימֵי דוֹד וְשִׁאוּל, וּבִפְרָט בִּימֵי בֵּית שְׁנֵי שְׁנַחֲרַב עַל-יַדֵּי שְׁנֵאת חָנָם, כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְ"ל, וְעַן בְּמִדְרַשׁ (בְּרַאשִׁית רַבָּה לֵב, א) עַל פְּסוּק (תְּהִלִּים ה, י) "תֵּאבֹד דְּבָרֵי כָּבוֹד וְכוּ", זֶה הַתִּיר גְּלוּי עֲרִוֹת וְשִׁפְכוֹת דָּמִים" וְכוּ' וְהַכֵּל עַל-יַדֵּי הָאֵמֶת וְכְכֵ"ל. כִּי יֵשׁ שְׁנֵי מִיַּיִן אֵמֶת, יֵשׁ אֵמֶת לְאֲמוּתוֹ שֶׁמִּשִּׁיג יוֹדֵעַ הַדְּבָר כְּמוֹת שֶׁהוּא, וְיֵשׁ עוֹד אֵמֶת שֶׁבְּנֵיתוֹ רְצִיחָה בְּאֵמֶת, אֲבָל הוּא טוֹעֵה עֲצוּמוֹ. וְכַעֲנֵן זֶה יֵשׁ הַרְבֵּה חֲלוּקִים מֵאֵד

16

יש שטעונו גדול, ומי שמונע עצמו קצת יכול תכף לעמוד על מעותו, ויש שטעונו דק יותר עד שצריכין יגיעה ביותר לעמוד על מעותו ולברר האמת, ויש שטעונו דק עוד יותר וכו', וכל מה שהטעות דק יותר צריכין יגיעה ותרה לברר אמת האמת, עד שיש שטעונו דק בדקות עצום מאוד, עד שאי אפשר לברר מעותו כי אם על ידי יגיעה עצומה במקסירת נפש ממש כל ימי חייו, שזהו עבודת גדולי הצדיקים הקדושים יחידי הדורות, שהתנגעו בעבודות עצומות וסבלו מרירות בלי שיעור, ועמדו בנסיונות אין מספר ומסרו נפשיהם בשביל ישראל כל ימי חייהם עד שזכו על ידי זה דיקא לברר אמת האמת לאמתו מה שאי אפשר לשום מלאך ושרף להשיג, אשר רק בשביל אלו הצדיקים נברא העולם, כמו שכתוב (קהלת יב, ט): "כי זה כל האדם וכו'". ובשביל זה השליך ה' יתברך את האמת לארץ, כי ה' יתברך ידע שפגנת מדת האמת שמוקטרג על בריאת האדם אף על פי שהוא הפך דעתו הקדושה ויתברך, אבל אף על פי כן כל פגנתו באמת, כי תכף שגששתלשל מדת האמת מאתו ויתברך שוב לא היה יכול להשיג אמתת עמוקות דעתו ויתברך. ועל כן טעה על ידי האמת דיקא ואמר שלא יבא האדם, כי בודאי האמת הפשוט בהשקפה ראשונה מתייב שלא יהיה נברא האדם שכלו שקרנים, אבל באמת לאמתו

מאד עמוק מחשבותיו ויתברך עד שגם מדת האמת אי אפשר להשיג כ"ל כי אם גדולי הצדיקים שבוה העולם דיקא על ידי בחירתם וכ"ל. ועל כן השליך האמת לארץ, כי זהו בעצמו תקונו של האמת השני הנ"ל שחפץ באמת, אבל אינו יכול לעמוד על האמת, שכל תקונו בזה העולם דיקא על ידי גדולי הצדיקים שעומדים בנסיונות רבים ועצומים, אשר רק הם זוכים אל נקדת האמת לאמתו ועל דם "אמת מארץ תצמח", שעל ידי זה יתחלפו כל העולמות וכנזכר לעיל:

כא ועל כן בזה העולם עקר שלמות האמת היא האמונה. כי עקר האמת הוא לידע שאי אפשר להשיג עצם האמת, כי עצם האמת הוא ה' יתברך לבד, כמו שכתוב (תהלים קמ, ב): "ואמת ה' לעולם". וזה אי אפשר להשיג, רק עקר האמת הוא לידע שאי אפשר להשיג עצם האמת בבחינת תכלית הדיעה אשר לא נדע. ועל כן עקר שלמות האמת הוא האמונה, בבחינת צדק פד את חבירת באמת איתעבדת אמונה, וזה כל עבודת האדם בזה העולם לבוא לזה, לזכות לאמת ואמונה בשלמות באמת לאמתו. אבל אי אפשר לבוא לזה כי אם על ידי גדולי הצדיקים הנ"ל, שזכו לזה על ידי יגיעות רבות כ"ל. ומי שחפץ באמת לאמתו ואינו מניח להטעות את עצמו יוכל להבין מרחוק היכן האמת לאמתו ובלבד שלא

לקוטי הלכות

הלכות רבית ה

יורה דעה

תרנ

והיה שומה להגים דעתו ולומר שיוכל להבין האמת מיד ולעמוד תכף על סוף דעתם. כי גם אמתת דעתם של גדולי הצדיקים אי אפשר להשיג פידוע, כי הם נכללים בו ויחברו וגם מחשבותם עמוק מאוד. רק על-ידי האמת יוכל לזכות לבוא לאמונה, שיבין על-ידי האמת אם ירצה להסתכל על האמת לאמתו, וכן שראוי להאמין בהם ואז יזכה לאמת ואמונה, שזה כל שלמות האדם. וזהו בעצמו בחינת מה שהשליך האמת לארץ, כי ארץ היא בחינת אמונה, בחינת "שכן ארץ ורעה אמונה" (תהלים לו,

אמת ודעת הם בחינת אחת, כי עקר הדעת הוא להשיג ולדע אמתת הדבר כמו שהוא באמת, קדוה). לא טוב שיהיה לבדו, כי אי אפשר להשיג עצם האמת כפ"ל, על-יכן אעשה לו עזר פגנודו, שהוא בחינת האשה וראת ה', שהוא בחינת אמונה, שהוא עזר פגנוד האמת, כי עקר שלמות האמת על-ידי אמונה כפ"ל. ועל-ידי שניהם עקר ההולדה, שהוא הולדת הדעת, כי כל ההולדות על-ידי הדעת פידוע. כי על-ידי התחברות אמת ואמונה בשלמות פראוי, נולדו כל ההשגות הידועות האמתיות, שהוא השגת תורתנו הקדושה שיוסדה

אמת ואמונה, כמו שפירשנו (תהלים קמב): "ותורתך אמת". וכדכתיב (ישע' לו): "כל מצותיך אמונה" וכפ"ל:

וזהו עזר פגנודו, כי דוקא מחמת שיש נגדיות בחינת נגד בני אדם, המבאר בסוף התורה הנ"ל (בלשון ארזנו מורנו ורבו זיל בעצמו, עז שם), על-ידי זה דוקא נעשה האמונה עזר להאמת, כי הנגדיות נמשך מחמת שאי אפשר להשיג עצם האמת כפ"ל, על-יכן עקר עזר ותקון האמת הוא האמונה כפ"ל, שבשכיל זה השליך אמת ארצה כדי שעל-ידי זה "אמת מארץ תצמח". מארץ דוקא וכפ"ל:

וזהו "זכה - עזר, לא זכה - פגנודו" (בראשית רבה י, ג). וזהו בעצמו בחינת השלכת האמת לארץ, שהוא בשתי בחינות האלו. שזהו בחינת הפחירה, שעל-ידי זה עקר תקון וברור האמת, כי

(ג) כמו שמוכח בספרי ארזנו מורנו ורבו זיל כמה פעמים), ובשכיל זה בעצמו נקראת האמונה ארץ, מחמת שעקר האמונה היא פהארץ הזאת הנשמי שהוא רחוק בתכלית מהשגת אמתת דעתו ויחברו, אבל זכה ארץ דוקא משיגין הצדיקים האמת לאמתו על-ידי התחזקות האמונה וכפ"ל. על-יכן השליך האמת לארץ, שהוא בחינת אמונה, שיתברר האמת על-ידי האמונה, על-ידי גדולי הצדיקים. וכמו שפירשנו על פסוק (שמות י, יב): "ויהי דיו אמונה", שעל-ידי אמונה באים להשגת הדעת באמת כל אחד לפי מדרגתו וכו', עז שם:

כב פי אמת ואמונה הם בחינת איש ואשה פידוע, שעל זה נאמר (בראשית ב, יח): "לא טוב היות האדם לבדו". כי האדם שהוא הדעת, שהוא האמת (כ)

ע"פ

השם יתברך ראה שהאמת שנאצל מאתו גם הוא אי אפשר לו להשיג אמתת דעתו כנ"ל, על-כן השליכוהו ארצה, כי השם יתברך אינו הפיץ באמת כזה, על-כן הרחיקהו מעל פניו. אבל זהו בעצמו תקונו על-ידי גדולי הצדיקים שבוה הארץ, שאיחזו עצמן בהאמת ונתנו בניעות עצומות עד שיזכו להבין האמת שאי אפשר להשיג עצם האמת, רק להתחזק באמונה שלמה על-ידי האמת והלכו מדרגא לדרגא (וענין כזה עוד במקום אחר ובקשרי עניני קצת מה) עד שהם דיקא יזכו לברר ולהעלות האמת מן הארץ בבחינת "אמת מארץ תצמח", "תצמח" דיקא. כמו שזוה"עין גרעין ומתבלה ונדל ממנו אילן גדול והכל על-ידי עבודת האדם, בן מתנועעין הצדיקים בברור האמת לזרוע ולנמטעו בבחינת "בלה זרע אמת" (דברים ב, כא). שהוא על-ידי מעשיהם הטובים ותורתם ונפלאות החדישים שמחדשים בהתורה וכו', עד שעל-ידי זה צומח האמת מן הארץ דיקא בבחינת "אמת מארץ תצמח" וכו"ל. וענין לקמן באות מד:

כג וכל זה צריך כל אדם לדע ועל-ידי זה יהיה נצל מפקמה מכשולות הבאין על-ידי האמת דיקא שאינו מברר פראוי, לא מבעיא שתצליחו מאש המחלקת וההתנגדות שעוקרת את החולקים משני עולמות חגנם. שמדה זאת גרוע מכל המדות רעות שבעולם, כי

שארי המדות והתאוות יש בהם איזה הכרחיות, רק שצריכין להתנהג בהם על-פי התורה הקדושה ואפלו בהתרה, שלא להרבות בהם, אבל על כל פנים יש בהם הכרח לקיים האדם, כגון אכילה ושתיה וכיוצא. אבל ענין המחלקת זה אין צריך האדם כלל. והיא מכלה ועוקרת אותו משני עולמות יותר מכל התאוות, כאשר כבר הרבה נמרדו על-ידי זה משני עולמות ואפלו ממחלקת בשביל פרנסה צריכין להתרחק מאה, כי אין פועלין על-ידי המחלקת כלל, אדרבא, מחלקת אחת דוחה מאה פרנסות וצריכין להאמין כי אין אדם נוגע במה שמוכן לחברו, ובשםד' יקראוד ומשקלד' ותנו לד' וכו', כמו שאמרנו ברותנו ו"ל (דקא לה), מכל שכן וכל שכן מחלקת בענין עבודת ה', שהוא המחלקת שבין חסידים והלומדים או שבין חסידים, או בין הלומדים בעצמם, שזה המחלקת גרוע מהכל ומקלקל הרבה ומעכב את הנאלה יותר מכל העברות שבתורה. וכל המחלקת הזאת היא רק שנאת חנם והכל מחמת האמת, שכל אחד נדמה לו שאצלו האמת, אבל באמת אם יסתפל על האמת לאמתו ולא יטעה את עצמו, בודאי לא יחזיק במחלקת על כל פנים, כי יסתפל על עצמו אולי הוא טועה את עצמו. ואפלו אם אינו טועה יבין שלא יתכן על-ידי המחלקת כלל, אדרבא, מקלקל הרבה יותר ממה שיתכן לפי דעתו הנבוכה, כי

לקוטי הלכות

הלכות רבית ה

יורה דעה תרה

על-ידי המחלוקת אי אפשר לתקן בשום אופן, כי שגאווי המחלוקת מאד ואי אפשר לכאור כל זה בכתב, אבל החפץ באמת לאמתו, בודאי לא יטעה על-ידי האמת שלו שאינו מברר להחזיק במחלוקת, חס ושלום, בפרט בדורות הללו שישראל בשפלות גדול ואין לנו שום ממשלה איד אפשר לתקן מה שצריכין לתקן, בפרט על-ידי המחלוקת, כי לתקן את העולם ולהמשיך כל העולם לעבודתו ותברך אי אפשר כי אם על-ידי השלום, כמו שמבאר בהתורה רציצא וכו' (לקסי מהר"ן סימן כו). ועל-יבן אליהו ומשיח שעקר תקון העולם יהיה על ידם, ועסקו רק לעשות שלום בעולם, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ערוך ת, ט): "אין אליהו בא לממא ולטהר וכו', אלא לעשות שלום בעולם". וכן משיח צדקנו נקרא 'שר שלום' וכו'. ועל-יבן אם האמת מסיתו להחזיק במחלוקת, חס ושלום, צריך להשליך מאתו אמת כזה לארץ ולהרחיקו מעל פניו, כי השם ותברך אינו חפץ באמת כזה וכנ"ל:

כד ואפלו מי שגשמר מזה והולך בתמו ואינו מחזיק במחלוקת על אחרים, גם הוא צריך לזהר לזכור היטב ענין הנ"ל, שיהיה מאד מאד שהאמת לא ירחיק אותו, חס ושלום, מהשם ותברך ותורתו הקדושה, כי כל ההתרחקות והנפילות שבדעתו הכל על ידי האמת, מחמת שיודע בעצמו האמת שפגם

וקלקל, בפרט מי שיודע שקלקל הרבה מאד, וגם עתה הוא כמו שהוא. ועל-יבן אומר בדעתו, הלא אני יודע האמת בעצמי ענין קלקולי. ועל-ידי זה נופל בדעתו ומתרחק כמו שמתרחק, רחמנא לצלן. נמצא, שכל ההתרחקות והנפילות הוא על-ידי האמת, אבל באמת צריכין להתרחק מאמת כזה, כי לא כך הוא האמת, רק צריכין לדע שאין אנו יודעים כלל. ואם לא וכינו לבוא לתכלית הידועה אשר לא נדע שזה עמק ונעלם מאד, אבל על כל פנים אנו אין יודעים בפשיטות כלל, רק זה אנו יודעין באמת שהשם ותברך אמת ותורתו אמת. והוא ותברך גלה לנו על-ידי צדיקיו האמתיים ענין חסדו ורחמיו עד אין חקר וכמבאר בדברינו הרבה מזה. וזה עקר האמת וכל אשר תמצא יודך לעשות בכחך עשה, כי מאד עמקו מחשבותיו ותברך והוא יודע יצרנו כי עפר אנהנו. וקר בעיניו מאד כל תנועה והעסקה פהוט השערה שאדם ממשיך עצמו להשם ותברך כזה העולם הגשמי מאד. וכל מה שהוא רחוק ומגשם יותר, כמו בן יקר בעיניו יותר כל תנועה והמשיכה אליו ותברך ממקום רחוק כזה. וזה עקר האמת בבחינת 'אמת מארץ תצמח'. 'מארץ' דיקא וכנ"ל:

כה וצריכין לדע שכל אלו התפלות הן בענין מחלוקת, חס ושלום, הן האדם אצל עצמו שפסיתו האמת שאינו מברר להחזיק במחלוקת או

להתרחק מהשם יתברך ולפלו בדעתו על-ידי זה וכנ"ל, כל זה נמשך מהשתלשלות קטרוג הפולאכים הנ"ל שמשם כל פח היצר הרע כנ"ל. שגם קטרוגם היה על-ידי האמת שלא נתברר או בשלמות עד שפנת האמת דיקא קטרוגה ואמרה שלא יברא האדם (בר"ד ה, ט). שזהו בעצמה בחינת קטרוג הפולאכים שאמרו, "מה אנוש כי תזכרנו וכו'". ומשם נשתלשל הקטרוג בכני אדם עד שפועין על-ידי האמת שאינו מברר לקטרוג אחד על חברו ולהרבות מחלקת בחנם חס ושלום, או שיקטרוג על עצמו על-ידי אמת כזה להתרחק מהשם יתברך ותורתו, חס ושלום. על-כן צריכין לבקש מאד מאד מהשם יתברך כל ימי חייו שיזכה לנקדת האמת לאמתו. והעקר שיזכה להתקרב לצדיקי אמת ותלמידיהם הנזוים אליהם שזכו לנקדת האמת לאמתו, כי עצם נקדת האמת אין זוכים פי אם גדולי הצדיקים הנ"ל ומהם יכולין לקבל כל מי שזוכה להתקרב אליהם, אבל צריכים וגיעות גדולות לזה ולחפש ולבקש ולהתפלל הרבה להשם יתברך על זה וכנ"ל:

כו וזה שמשען דוד כשהתנדדה על הטאו בבת שבע (שם טו, ח): "כי פשעי אני אדע וחטאתי נגדי תמיד". ואם כן אוכל להתרחק ולפלו על-ידי-זה חס ושלום לומר שאפם תקנה חס ושלום. וכמו שרצו הרבה לרחותו על-ידי-זה,

כמו שפתיב (שם ג, א): "רבים אמרים לנפשי אין ישועתה לו באלהים סלה". וכמו שפרש רש"י שם שהוא מחמת העון הזה, אבל דוד המלך לא הסתפל על כל הדחיות האלה הן מאחרים הן מעצמו, רק חזק את עצמו ואמר, "לך לבדך חטאתי והרע בעיניך עשיתי". כי לא חטאתי נגד שום מלאך ושרף כי אם נגדך לבר. ועל-כן בדרך לסלח, פי אתה מברח, כפיכול, לסלח "למען תצדק בדרךך וכו'", פדי שתצדק ותזכה נגד הפולאכים שקטרוגו ואמרו "מה אנוש כי תזכרנו וכו'". פי עתיד למוטא קפוד ולא יזא קפוד וכו'. ולא ידעו עצם רבוי רחמיך וחסדיך עד אין חקר שאתה מרבה לסלח לכל המבקשים מחילה וסליחה מאתך, על-כן אתה מברח לסלח פדי שתצדק בדרךך ותזכה נגדם פדי שיראו שצדקת בדרךך ובשפמך שבראת את האדם. וכמו שפתיב שם בפדרש שהשיב השם יתברך, וכי על הנם נקראתי רחום וחנון וכו'!? וזה שאמר אחר כך, "הן אמת חפצת כפחות", הינו אף-על-פי שלפי האמת שפדעתי נדמה לי שרחוק מאד שהשם יתברך יסלח לי על עון גדול כזה. ויחמת זה כמעט כמעט שפלתי פדעתי ונתרחקתי מאתך על-ידי זה, חס ושלום, אבל חסדך גבר עלי שזכיתני להבין מרחוק שאמתת רחמי דעתך הקדושה אי אפשר להשיג, על-כן אני מחיב לעשות את שלי

לקוטי הלכות

הלכות רבית ה

יורה דעה

תרו

להתחזק בכל פעם ולהפיל תחנתי לפניך עד יִשְׁקֶיף וְרָא ה' מִשְׁמַיִם. וְזוּהוּ, "הֵן אֲמַת חֲפֻצֶת בַּמַּחֹת", שְׁבִדְרָא הַעֲקָר הוּא הָאֲמַת וְכָל חֲפֻצֵי וּבְכַשְׂוֵיךְ מִהָאֲדָם הַשֶּׁפֶל הִיָּה הוּא רַק הָאֲמַת, אֲבָל אֲנִי מְבַקֵּשׁ, "וּבִסְתָּם חֲכִמָּה תוֹדִיעֵנִי", שְׁתוֹדִיעֵנִי חֲכִמָּה אֲמִתִּית מִה שֶׁסְּתוּם וְנִעְלָם מִפְּנֵי, שְׁנֵה עֲקָר הָאֲמַת לְאֲמַתוֹ, הֵינּוּ שְׂחֹק אֶת עֲצָמוֹ וְטָעַן עִם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲרֵי-עַלְפֵי שְׂאֵתָה חֲפֵץ רַק בְּאֲמַת בְּחֵינֵת "הֵן אֲמַת חֲפֻצֶת בַּמַּחֹת". וְלִפֵּי הָאֲמַת שְׂבִדְעֵתִי רְחוּק מְאֹד שִׁימַחֵל לִי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עַד שְׂנֹדְמָה, חֵם וְשִׁלּוּם, שְׂאֵפֶם תִּקְוָה חֲלִילָה, אֲבָל אֲנִי יוֹדֵעַ שְׂעֲדוֹן לֹא הִשְׁגִּיתִי אֲמִתֵּת רַחֲמֵיךְ בְּשִׁלְמוֹת, וְאֲנִי מְבַקֵּשׁ "וּבִסְתָּם חֲכִמָּה תוֹדִיעֵנִי", שְׁתוֹדִיעֵנִי מִה שֶׁסְּתוּם וְנִעְלָם מִפְּנֵי, שְׁהוּא אֲמִתֵּת רַחֲמֵיךְ וְחֲסִדֵיךְ אֲשֶׁר שָׁנְבוּ וְעִמְקוּ מְאֹד וְנִעְלְמוּ מִפְּנֵי, אֲשֶׁר עַל יָדָם יֵשׁ לִי גַם-בֵּן תִּקְוָה גְדוּלָה, כִּי מְאֹד עִמְקוּ מִחֻשְׁבוֹתֶיךָ וְאִין אֲנִי יוֹדְעִים כָּלֵל וְיֵשׁ עֲנָן שִׁתְּתַמְקֵן הַכֹּל וְיִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה וְכָל הַעֲוֹנוֹת יִתְהַפְּכוּ לְזָכוֹת, רַק שְׂלֵא יִתְאַשׁ עֲצָמוֹ מִן הַעֲקָרָה וְהַתְּפִלָּה וְהַתְּחַנָּה. וְכִמוֹ שֶׁשְׂמִיעֵתִי מִפִּי, וְ"ל, כְּמִבְאֵר בְּמִקְוָמוֹ, עֵין שָׁם:

בְּשִׁלְמוֹת, כִּי בְרֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה יוֹם הַכַּפּוּרִים מְבַרְרִין הָאֲמַת עַל-יְדֵי רַבּוּי הַעֲבוּדוֹת שִׁישְׂרָאֵל עוֹבְדִין אֹו, כִּי עוֹסְקִין אֹו בְּרַבּוּי תוֹרָה וְהַתְּפִלָּה וְהַעֲקוֹת וְתַחֲנוּנִים לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְצַדִּיקָה וְכו', שְׁנֵה עֲקָר הָאֲמַת שְׂזוֹכִין עַל-יְדֵי קוֹלוֹת שֶׁל שׁוֹפָר וְשֶׁל רַבּוּי תְּפִלוֹת וְהַעֲקוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּבַחֲבֵינֵת "הַקּוֹל קוֹל יַעֲקֹב" (בְּרֵאשִׁית טו, כב), בְּחֵינֵת "תִּתֵּן אֲמַת לְיַעֲקֹב" (מִיכָה ו, ט) וְכַנֵּ"ל אֲבָל אַחֵר יוֹם הַכַּפּוּרִים מִתְחַלְּוִין לְעַסֵּק בְּסִפָּה שְׁהוּא גַם בֵּן בְּחֵינֵת אֲמַת לְיַעֲקֹב, בְּבַחֲבֵינֵת "וְיַעֲקֹב נָסַע סַבְתָּה" (בְּרֵאשִׁית לז, יז), הֵינּוּ שְׂאַחֵר רֵאשׁ הַשָּׁנָה יוֹם הַכַּפּוּרִים עוֹסְקִין לְגִלוֹת הָאֲמַת גַּם בְּעֲבוּדוֹת חֲצִיזוּגוֹת, שְׁהֵם: אֲכִילָה וְשִׁתְיָה וְשִׁנְיָה, שְׁנֵה עֲקָר מִצְוֹת סִפָּה כְּדִי לִידַע וְלְהַאֲמִין שְׁעַל-יְדֵי אֲמִתֵּת הָאֲמַת יוֹלוּן לְהִיֹּת סְמוּךְ וְקָרוֹב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל מְקוֹם שְׁהוּא בְּבַחֲבֵינֵת (מִשְׁלֵי ג, י) "כָּכֵל דְרַכִּיךָ דַּעְהוּ". וְזוּהוּ בְּחֵינֵת הָאֲרֵבַע מִינִים שְׁכֻלִילִים מְכָל הַפְּתוּת שְׁבִישְׂרָאֵל בְּעַלֵי תוֹרָה וּמִצְוֹת וְכו', עַד שְׂאֵפְלוּ עַרְבֵי נַחַל אוֹגְדִין עִמְהֵם, שְׁהֵם בְּחֵינֵת הַרְחוּקִים מְאֹד שְׂאִין בָּהֵם לֹא מַעַם וְרִיחַ, כִּי עַל-יְדֵי הָאֲמַת מְנַלִין שְׁגַם מִהֵם מְקַבֵּל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נַחַת רוּחַ וְהַתְּפָאוֹת עַל-יְדֵי כָּל תְּנוּעָה אֲמִתִּית שְׁנִמְצָא בָּהֵם שְׂמוֹשְׁכִין אֶת עֲצָמוֹן לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְכַנֵּ"ל. וְזוּהוּ בְּחֵינֵת שְׂמַחַת תוֹרָה וְשְׂמִינֵי עֲצָרַת, עֲצָרַת, לְשׁוֹן אִסְפָּה, שְׁעוֹצֵר וְאוֹסֵף הַכֹּל וּמְקַרֵּב בְּלָם לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֵפְלוּ הַרְחוּקִים מְאֹד עַל-יְדֵי סַבְתָּ

כו וְזוּהוּ כָּלֵל כָּל הַעֲבוּדָה שֶׁל רֵאשׁ הַשָּׁנָה יוֹם הַכַּפּוּרִים וְכָל יַחַד הָאִיתָנִים, שְׂאִיתָן בְּמִצְוֹת, כִּי הַכֹּל לְבָרַר נְקֻדַּת הָאֲמַת בְּכָל מְקוֹם שְׁהוּא עַל-יְדֵי צְדִיק הָאֲמַת שְׁזוֹכָה לְנְקֻדַּת הָאֲמַת לְאֲמַתוֹ

יורה דעה

שלוש שזכינו לישב בה, שאז הקרבנו קרבנות אפילו בשביל השקעים אמות גדי לקרב בלם להשם ותברך בבחינת (צנעה ג. ט) "אז אהפך אל כל העמים שפה ברוך וכו'":

ועל-כן בשמחת תורה הכל עולים אל התורה להורות שכל אחד מישראל יש לו חלק בתורת אמת, כי עקר האמת הוא לקרב ולא לרחק, רק לקרב ולגלות נקדת האמת שאצל כל אחד מישראל אפילו הרחוקים מאד, כי זה עקר אמת רצונו ותברך וכו'":

כח וזה שפסוקים התורה "לעיני כל ישראל" ומתחילין מיד: "בראשית ברא אלהים וכו'". כי רבותינו ז"ל דרשו על פסוק זה (דרים לה. יג): "אשר עשה משה לעיני כל ישראל", ששבר את הלווחות. וזהו בחינת ה"ל", כי משה ראה גדל החרבן שקמו ישראל כל-כך ועברו על כל התורה ועברו עבודה זרה עד שהיה משורת הדין האמת על-פי התורה להרחיק ולהאביד את ישראל חס ושלום, כמו שאמר השם ותברך (שם מ. ד): "הרף מכני ואשמדם וכו'". על-כן השביל משה והשליך את הלווחות לארץ, זה בחינת 'ותשלך אמת ארצה' ה"ל", כמו שהשם ותברך השליך את האמת לארץ על שקטרגו על בריאת האדם וכו'":

ל, כמו כן עשה משה ודבק בו ותברך והשליך את הלווחות, שהם בחינת אמת, בחינת 'תורת אמת', השליכם לארץ, להורות

שאף-על-פי שהם תורת אמת, אף-על-פי-כן מאחר שעל ידם עולה על דעתו שאפס תקנה ואי אפשר להתפלל עוד על ישראל, על-כן השליכם ארצה והרחיקם מעל פניו וחזק את עצמו להאמין שאי אפשר להשיג עמקות דעתו כלל, עד שהבין שאף-על-פי-כן השם ותברך רוצה שיתפלל עליהם, ועל-ידי זה הרבה להתפלל עליהם, שפעל בתפלתו שנתרצה השם ותברך ומחל להם וצוה לו לפסל לוחות שניות. וזהו בעצמו בחינת ה"ל", בחינת "ותשלך אמת ארצה", ועל-ידי זה בעצמו "אמת מארץ תצמח" וכו'". כמו כן עשה משה, כי אם לא היה משליך הלווחות והיה תקטרוג גדול, חס ושלום, עד שהיו ישראל נאבדו, חס ושלום, ואז היה האמת מתעלם לגמרי, כי אין מי שיגלה האמת בעולם כי אם ישראל. על-כן השליך הלווחות, שהם בחינת אמת, בבחינת "ותשלך אמת ארצה", והתחזק בתפלה כי האמין שאי אפשר להשיג אמת דעתו כי מאד עמקו מחשבותיו, וזכה שעלתה בידו ונתרצה לו השם ותברך ומחל לו וצוה לו לפסל לוחות שניות, שזהו בחינת "תעלה אמת מן הארץ", בחינת "אמת מארץ תצמח" וכו'". ועל-כן אחר "לעיני כל ישראל", מתחילין מיד "בראשית ברא אלקים", שהוא סופי

חיבות אמת, כמובא. להורות שזה עקר האמת בשיוצוין שאין יודעין כלל ואין

לקוטי הלכות

הלכות רבית ה

יורה דעה תרט

מתרחקין בשום אופן, רק מתחילין בכל פעם, שנהו בחינת 'לעיני כל ישראל' – 'בראשית ברא אלקים', שמשנה בעוצם כחו המשוך דרך זה על-ידי שבירת לוחות שהודה לו השם ותברך ואמר לו, 'ישר כבוד ששברת'. שעל-ידי זה יוכל כל אחד מישראל להתחזק את עצמו להתחיל בכל פעם, שנהו בחינת התחלת התורה "בראשית ברא אלקים", סופי תיבות 'אמ'ת. כי רק זהו עקר אמתת האמת שלא יתרחק על-ידי האמת, רק יבין וידע שאין יודעין כלל וצריכין להתחיל בכל פעם מחדש, כי אמתת רחמיו שגבו מאד וכל ימי חיי האדם יוכל להתחיל להתקרב להשם ותברך, כמו שכתוב (תהלים צ:): "תושב אנוש עד דבא" – עוד ודבוקא של גפשי. כי חסדי ה' לא תמנו ולא כלו רחמיו לעולם:

על-ידי האמת לאמתו דיקא, כי האמת הפשוט קמרו על בריאת האדם, שהוא עקר כל מעשה בראשית, ועל-כן עקר מעשה בראשית שהוא בריאת האדם היה רק על-ידי האמת לאמתו דיקא, שהוא אמתתו בעצמו ותברך שאי אפשר להשיג, שידע שאף-על-פי-כן צריכין לברא את האדם, כי יהיו צדיקים גדולים כאלו שיבררו האמת לאמתו, ועל-כן זה הדין דין אמת לאמתו דיקא, הוא בבחינה זאת, ועל-כן הוא נעשה שתף להקדוש-ש ברוך-הוא במעשה בראשית, שנאמר בהם (בראשית א, ה): "ויהי ערב ויהי בקר יום אחד" שמשם למדו ר"ל שם מדרש זה שנעשה שתף וכו' כי האמת היא כלו אחד כלו טוב וכו', אך עקר הוא האמת לאמתו וכו':

ל וזהו, (שמות ו, ב): "ויברך אלהים אל משה ויאמר אליו אני ה', וארא אל אברהם וכו' באל שדי ושמי ה' לא נודעתי להם וכו'", כי כל הופחים בין השם ותברך ובין משה רבנו בענין שליחותו לנאל את ישראל, שמשנה היה מומאן מאד פמה פעמים, והשם ותברך הקפיד עליו והכריחו לילך בשליחותו לנאלם, כמבאר בפירושי הקודמים, הכל היה בענין האמת הנ"ל שאפלו גדולי הצדיקים קשה להם בתחלה לעמוד על עצם נקדת האמת לאמתו וכו' וכו', רק כל צדיק וצדיק מברר האמת כפי יגיעתו וטרחו בעבודתו וכל ימי חיו יש לו בכל

פעם נסיונות, כי בהכרח שיהיה לו בחירה כל ימי חייו ועקר הבחירה הוא בענין ברור האמת לאמתו וכנ"ל. ועל-כן אפילו משה רבנו היה מקמאן לילך בשליחות השם ותברך. והכל מחמת רבוי האמת שלו, כי בקדושת חכמתו ידע האמת שקשה מאד להושיע לישראל וישועה שלמה בתכלית עד הסוף, כי ראה שסופן לחטא ולהמרות כנגדו וכנגד השם ותברך כמה פעמים בתחלה ובסוף. וכמו שהיה באמת כן, כמו שכתוב: (פסוק ד, טז) "וינסו אתי זה עשר פעמים וכו'" ועל-כן היה חפץ למלך עצמו משליחותו, כי מלה הדבר בענותנותו, כי היה קפון בעיניו ואמר (שמות ג, ט) "מי אנכי וכו'". וכל זה בחינת אמת, כי משה רבנו בודאו דבר כל דבריו באמת ובענוה אמיתית, אבל אף-על-פי-כן הקפיד השם ותברך עליו, כמו שכתוב (שם ה, ט) "ויחר אף ה' במשה וכו'" והכריחו לילך, כי כל אלו הדעות והסברות של משה שהיה למאן בשליחותו, הכל נמשך ונשתלשל מהאמת של המלאכים הנ"ל שקטרונו ואמרו שלא יבא האדם, כי מזה אגוש כי תזכרונו וכו'", כי עתיד למחטא קמך ולארגזא קמך וכו', כמבאר לעיל שמוה הקטרונו כל כח היצר הרע, ואפילו צדיקים גדולים גמורים צדיקים יגיעה רבה לברר דעתם מסברות הנמשכים מזה הקטרונו וכו'. ומזה נמשך מה שאמר משה (שם ה, ט) "למה הרעתה וכו' למה זה

שלחתני", שזה נמשך על-ידי עצם המחלקת של החולקים שהם דתן ואבירם שיצאו נצבים לקראתם ואמרו (שם טא) "ירא ה' עליכם וישפט וכו'". וגם לפי דעתם דברו באמת כאלו הם מקנאים על צרות ישראל, כי כל הפגמים שבעולם, בפרט כל מיני מחלקת נמשך רק מפגם האמת הנ"ל שמשם כל הבחירה וכנ"ל. ועל-כן אפילו הרשעים הגמורים מלבישים דבריהם הרעים באיזה אמת כאלו כוננתם אל האמת. כמו שראינו בפרעה שאמר להם (שם ה, ד ט) "למה משה ואהרן תפריעו את העם וכו'". תכבד העבודה על האנשים ויעשו כה ואל ישעו בדברי שקר". הבט וראה והבן אתה המענין, עד היכן השקר מתפשט להחליף האמת, עד שבתקף שקרו מעו פניו כל קד לומר שאפילו האמת עד שפרעה הרשע שענה את ישראל בשקר ובחנם בעבודה קשה כל קד, אמר, "תכבד העבודה וכו' ואל ישעו בדברי שקר" כאלו, דברי משה ואהרן שרוצים שישראל יעבדו את ה', הם חס ושלום, דברי שקר והוא חפץ רק האמת שיעבדו אותו ישראל בחנם וכן הוא בכל דור ודור, אבל זה הענין להחליף השקר באמת הוא בכמה בחינות אין מספר, כי הרשע גמור כמו פרעה מחליף שקר גמור לאמת פנ"ל, ודתן ואבירם באו גם-כן בשקר לחלק על משה בעזות וחצפה גדולה כאלו הם מקנאים על צרות ישראל ואמרו, "ירא ה' עליכם

לקוטי הלכות

הלכות רבית ה

יורה דעה תריא

עצם אמתת דרכיו ומדותיו ותברך אי אפשר להשיג כמו שאי אפשר להשיג עצמותו ותברך וכנ"ל:

וזהו, "וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב באל שדי ושמו ה' לא נודעתי להם". פי עקר התגלות אמתת אלקותו ותברך ה'ה על-ידי האבות, אברהם, יצחק ויעקב. אבל אי אפשר לגלות האמת בפעם אחד, פי האמת צריך להתברר בזה העולם - הבחירה דיקא בכל דור ודור עד שיבוא משיח, אז תגלה האמת בשלמות, פי השם ותברך אחד ושמו אחד, שזה עקר האמת בחינת פלו אחד פלו טוב פלו קדש. אבל אף-על-פי-כן מצד המקבלים יש חלוקים רבים בענין השגת אמתתו ותברך לכל חד כפי יגיעתו בעבודתו ותברך, שזהו בחינת נודע בשערים בעלה, לכל חד כפום מה דמשער בלבית, הינו כפי יגיעתו להשיג אמתתו ותברך, כמו כן זוכה לשעורין דלביה. וכמוכן בזהר הקדוש בכמה מקומות. דאית לה מארי דידן ורגלן שמשויגין בבחינה זאת שנקרא דין וכי' וכי'. ואית בלבושין דמלכא וכי' ואיהו לא אשתני בכל אתר וכי'. וכל אחד כפי השגתו את אמתתו ותברך, כן נתגלה לו סוד שם משמותיו ותברך כפי ההשגת. פי יש שבעה שמות שאינם נמחקים ויש ביניהם כמה דרגות. ויש הוייה ברוך הוא הוא למעלה מכלם, פי הוא בחינת שם העצם, אבל גם כל

וישפטו וכי". אבל בודאי שקר שלהם לא היה מגשם כל כך כמו השקר של פרעה, אבל גם הם באו בשקר ואמרו שאצלם האמת כאלו הם אלהים את ישראל באמת יותר ממושה ואהרן. וכן הוא בכל דור ובכל עת. "והעושק יהולל חכם ואבד את לב מתנה" (קהלת ג, 1), כמו שדרשו רז"ל פסוק זה לענין משה רבנו, שעל-ידי העזות הרע של דתן ואבירם שאמרו "היא ה' עליכם וכי", על-ידי זה גרמו שגם משה רבנו שנה ואמר "למה הרעתה וכי". פי גם הצדיקים הגדולים והנודאים מועים גם כן לפעמים על-ידי רבוי האמת יותר מדיאי שגמשך מקמורג המולאכים הנ"ל וכנ"ל:

לא וזה שהודיעו השם ותברך מה ששגה בפרשה זאת של 'וארא, שגמשך לענין הקדם על שאמר 'למה הרעתה', כמו שפרש רש"י. וזהו "וידבר אלקים אל משה ויאמר אליו אני ה'". פי כל הקשיות שקשה על השם ותברך נמשך מהסתרת האמת שמושם גמשכין דרכי ה' שאי אפשר להשיג, שהם בחינת 'צדיק וטוב לו, צדיק ורע לו, רשע וטוב לו' וכי' (ברכות ג, 1). והכל בשביל הבחירה וכנ"ל. וזהו, "וידבר אלקים", בחינת דין וכי'. "ויאמר אליו אני ה'", בחינת רחמים. הינו שהודיעו כי ה' הוא האלקים והכל אחד, פי מדת הרחמים ומדת הדין הכל אחד באמת לאמתו, רק שאי אפשר להשיג זאת, פי

ע"א ט"ח
16

יורה דעה

השמות אפלו שם הויה ברוך - הוא, הוא רק בבחינת אחר הבריאה שגלה שמותיו ותברך להצדיקים כדי שיוכלו להשיג אמתו ותברך, כי קדם הבריאה אין לו שם כלל, כמו שכתוב: ואנת לית לך שם ודיע וכו'. וכמוכא בכל ספרי המקבלים. ובבחינת אלו הנ"ל הוא החלוק שבין מדרגות הצדיקים שאף-על-פי שכלם מפרין ויודעין אמתו ותברך שהוא בלו אחד בלו טוב וכו', אף-על-פי כן יש ביניהם חלוק גדול וכנ"ל. וכפי החלוק שביניהם, כמו כן משיג כל אחד שם משמותיו ותברך וכנ"ל:

לב וזהו, "וארא אל אברהם באל שדי", שהוא שם קדוש ונורא, אבל זה השם נקראים בו גם המלאכים, כמו שכתוב: "הנני שלח לפניך מלאך וכו'". השמר מפניו אל תמר בו כי שמו בקרבו". ודרשו רז"ל, אל תמרינו בו. כי שמו בקרבו, זה מט"ט ששמו בשם רבו, כי מט"ט בגימטריא שד"י פמוכא. הינו שהשגת אמתו ותברך מצד זה השם משיג המלאך עד שהמלאך נכלל בו ותברך בבחינת זה השם. ונקרא על שמו, אבל שם צריכין לזהר מפעות שלא למעות שהשגה זאת הוא עצמות אמתו ותברך, כי על זה נאמר: "השמר מפניו אל תמרינו בו". ועליבן לא בחר משה בבחינה זאת. ואמר: "אם אין פנד הלכים וכו'". כי משה כל השגתו היה גבה מאד, כי השיג מבחינת שם העצם שהוא שם

הויה ברוך הוא, אבל גם הצדיקים הגדולים שהשגתם רק בבחינת שם זה שהוא שם שד"י, הם יודעים ונוהרים מפעות ואינם טועים, חס ושלום, שזה תכלית ההשגה. רק יודעים שאי אפשר להשיג אמתו ותברך. וכן אי אפשר להשיג דרכי הנהגתו את העולם שהוא על-ידי מדותיו ותברך, שהם שמותיו פדוע. כי גבה דרכיו מדרבננו, כי השגת עצם האמת נעלם ונשגב מאד. וזה שאמר השם ותברך למשה על שאמר 'למה הרעתה', הלא לאברתם וכל האבות לא נתגליתי כי אם בבחינת שם שד"י ששם יש אחיזה להשגת המלאך כנ"ל, אבל וישמי ה', ששם אין שום תפיסה להמלאכים, לא נודעתי להם'. ועליבן פודאי היה נעלם מאתם יותר דרכי אמתו ותברך ואף-על-פי-כן לא הרירו אחר מדותיו. וכמו שדרשו רז"ל ומוכא בפרוש רש"י שם, שהבטחתי להם את הארץ וכשבא אברהם לקבר את שרה, הברך לקנות וכו'. וכן יצחק ועקב. כי ידעו שעדין לא השיגו עצם אמתו מדותיו ותברך. ואתה שפבר גלית לך השגת שם העצם, שם הויה ברוך הוא, אתה חפץ לידע ולהכין דרכי הנהגת אמתו בשלמות. הלא אדרבא, כל מה שפשיגין האמת במדרגה גבה יותר, צריכין לידע שעדין רחוקים מהשגת עצם האמת, כי עקר השגת האמת הוא רק לידע שרחוקים מעצם האמת, שזהו עקר

לקוטי הלכות

הלכות רבית ה

יורה דעה תריג

בחבית תכלית הדיעה אשר לא גרע וכו' וכנ"ל. וזהו, "וגם הקימתי את בריתי אתם לתת להם את ארץ פנעון וכו' וגם אני שמעתי את נאקת בני ישראל וכו'. הינו שגלה למשה שאף-על-פי שלא גלה להאבות השגת אמתתו ותברך אפלו כמו שגלה למשה, אף-על-פירכין כל מה שנגעו וסרחו לא היה בחנם, חס ושלום, כי אף-על-פירכין רק הם פעלו על-ידי עבודתם להקשיף ולתן לנו אחות נחלתנו שהיא ארץ ישראל ששם עקר השגת אמתתו ותברך לכל אחד ואחד מישראל, רק שצריכין להקמין לזה עד הגאולה הראשונה ואחר כך עד הגאולה האחרונה, אבל סוף כל סוף כל פבישת ארץ ישראל בתחלה ובסוף, הכל היה בכח האבות, במבאר בכל התורה. וכמו כן גם אתה אף-על-פי שגיליתי לך שם ה' שהוא השגת האמת בבחינה גבה יותר, אף-על-פירכין עדין אי אפשר לך להשיג דרכי אמתתי בשלמות ועל-פן אף-על-פי שאתה רואה בהאמת שלך שישאל לא ישמעו אלוך ורגיזו אותי ואורקד כמה פעמים, וגם עתה מקמאן פרעה לשלח את ישראל והוסיף עוד להכביד העבודה מאד מאד. וגם דתן ואבירם יצאו נצבים וכו', שבשביל כל זה לא רצית בתחלה לילך בשליחותי. וגם עתה אתה צועק למה זה שלחתי וכו', אף-על-פירכין אתה מברך לבטל דעתך נגדי ולילך בשליחותי, כי אף-על-

פירכין תפעל ותועיל ותצליח הרבה בשליחותיך, כי סוף כל סוף תוציאם ממצרים ביד רמה ותמן התורה לישראל. ומה שזכרתי אחר כך אין לך להרהר בזה, כי כל מה שתגמור לטובת ישראל אינה נאכד לעולם:

והכלל, שאף-על-פי שאין זוכין להשיג עצם האמת, אף-על-פירכין כל צדיק וצדיק אמתו גומר הרבה מאד בעבודתו שמאיר בנו קדשות אמתת תורתו כפי הדור וכפי העת והזמן בפני הבית ושלא בפני הבית. ואפלו כל נקדה ונקדה טובה של אמת של הפחות שבישראל יקר מאד מאד בעיניו ותברך ואינה נאכדת לעולם. ומה שנגעשה עם כל אחד ואחד אי אפשר להשיג כי גם הצדיקים הגדולים בעצמן אי - אפשר להם להשיג דרכי אמתתו ותברך בשלמות כנ"ל. ואף-על-פירכין כל פעלתם באמת קים לעד ולנצח, כמו שכתוב: "ושלמתי את פעלתם באמת". וכמו כן כל נקדה ונקדה מנקרות האמת שמאירין בנו אפלו בשפלותנו העצום, הכל קים לנצח:

לג ועל-ידי כל זה שדבר עמו השם ותברך ותאיר בו השגת הדעת האמתית עד שבטל דעתו והלך בשליחותו ותברך ופעל פעלתו באמת, וגאל אותנו ממצרים ונתן לנו את התורה וכו'. על-ידי כל זה הבין מרחוק עצם חסדיו ותברך עד אין סוף ותכלית שאי

אפשר להשיג ככל עצם פגנת אמתתו
 ותברך, עד שהבין שאפילו בחקך בעסו
 וחרון אפו של השם ותברך, חס ושלום,
 גם אז צריכין להתפלל אליו ותברך, כי
 עצם אמתת פגנתו אי אפשר להשיג ככל
 ואיך שהוא רצונו שנבקש ונתפלל ונתחנן
 לפניו, כי עצם אמתת חסדו ורחמנותו אי
 אפשר להשיג ככל וכנ"ל. ועל-כן אחר
 ממן תורה בשבאו ישראל לדי אותה
 מעשה של העגל עד שהרה אפו ותברך
 מאד ויאמר להשמידם, חס ושלום, אז
 הבין משה לכלי להסתפל על פשטיות
 האמת הנראה כפי דעת האדם ומשפטו
 שנראה שבודאי פגנת השם ותברך
 לעולם, חס ושלום, בראוי לפי המעשה
 הרע הזה שמגיע לכלותם, חס ושלום,
 אבל באמת לאמתו אינו כן. ועל-כן אז
 התחזק משה ולא הסתפל על שום
 סברות אמתיות לפי הדעת הפשוט
 שראוי, חס ושלום, לבוא עליהם מה
 שראוי, רק סלק האמת הזה והתחזק
 בתפלה מאד מאד עד שנחלה, כמו
 שכתוב: "ויחל משה". וכמו שדרשו רז"ל
 שהרבה להתפלל כל כך עד שאחרתו
 אחילו. ואז נתרצה השם ותברך למשה
 וינחם על הרעה וכו'. ואז למדו השם
 ותברך סדר התפלה וסדר לפניו י"ג
 מידות של רחמים ושם גלה לו האמת
 לאמתו שעצם אמתתו ותברך הוא רבוי
 רחמיו ורחמנותו ורב חסדו לנצח שאינו
 נפקס לעולם, שזה עקר האמת, כמו

שכתוב שם, "ה' ה' אל רחום וחנון ארך
 אפים ורב חסד ואמת". הינו שפחית
 רחום וחנון ארך אפים ורב חסד זה עקר
 האמת של השם ותברך פי רחמיו אינם
 כלים לעולם, כמו שאמרו רז"ל שהבטוחו
 אז שאינם חוזרות ריקם, הינו כנ"ל, כי
 עקר האמת של השם ותברך הוא
 שרחמיו וחסדיו אינם כלים לעולם יהיה
 איך שיהיה תמיד תמיד מועיל תפלה
 ותחנונים וצעקה ושועה להשם ותברך,
 שכל זה הפך האמת של המלאכים שלפי
 אמתתם אמרו, מה אנש כי תוכרנו וכו'.
 אבל הצדיקים כמו משה והנמשכים
 אחריו טרחו ויגעו עד שהשיגו שאחר כל
 הכעסים שמכעסים אותו ותברך, עדן
 רחמי אמתתו אינם כלים לעולם. ובכל
 דור דור נמצאים צדיקים וישרים
 הנמשכים אחריהם שמתחזקים בתפלה
 תמיד, ועל-ידי זה הם ממתיקים כל
 הדינים שבעולם ומבטלים כל הגזרות
 רעות מישראל ומכניסים הדעת האמתית
 בישראל להתחזק בתפלה ותחנונים
 תמיד, כי זה עקר האמת לאמתו, כמו
 שכתוב: "קרוב ה' לכל קראיו לכל אשר
 יקראוהו באמת". וכתוב, "ואני תפילתי לך
 ה' וכו' ברב חסדך ענני באמת ישעך".
 באמת דיקא, כי אני מאמין שבאמת
 לאמתו, גם עתה עדן אתה חפץ
 להושיעני, על-כן אני מתחזק ומתפלל
 ענני באמת ישעך וכנ"ל. והבן היטב
 היטב כמה וכמה צריכין להתחזק בתפלה

לקוטי הלכות

הלכות רבית ה

יורה דעה תרטו

תמיד יהיה איד שיתנה. וזהו בעצמו בחינת שבירת הלוחות שפתבנו לעיל (פאת ב"ח). כי כל זה הבין משה אחר כך על-ידי מה שרמז לו השם יתברך בפרשת וארא וכו' וכנ"ל:

לד וזה בחינת מה שאמר השם יתברך לאבימלך, "גם אנכי ידעתי כי בתם לבבך עשית זאת ואחשד וכו'". ופרש רש"י אמת שלא דמית מתחלה לחטא, אבל נקיון פנים אין פאן, כי עקר האמת לאמתו אי אפשר לזכות כי אם בשהוא נקי ונד לגמרי מפל התאות. והעקר מתאנה הפלליות, כי שמירת הברית הוא בחינת אמת, בחינת בלו זרע אמת וכמבאר במקום אחר, כי עקר השקר הוא על-ידי עבירת הדמים, כמבאר בתחלת התורה הנ"ל, ששקר אי אפשר לומר כי אם שמעפר את דמיו וכו', ענין שם. וכל התאות, בפרט תאנה הפלליות הוא על-ידי עבירת הדמים, על-כן בשהבעל דבר מסית את האדם להטעותו לאיזה דרך לא טוב על-ידי האמת שלו, בפרט בשמפסיתו להחזיק במחלקת מחמת האמת שלו, צריך להסתפל על עצמו אם הוא נד ונקי מהתאות, בפרט מתאנה הנ"ל. ומאחר שידע בעצמו שאינו נקי, איד אפשר לו להעמיד על האמת שלו, בפרט לדרך אחר איש ישראל, מפל שפן אחרי רבים, כי האמת הברור, בחינת אמת לאמתו אין זוכה כי אם הצדיק האמת שהוא

בחינת נקי כפים באמת, שהוא נקי מפל התאות, בפרט מתאנה הפלליות לגמרי שאין לו שום עבירת הדמים, ונד הוא זוכה לאמת לאמתו. ושאר העולם עקר האמת שלהם הוא לידע שהם רחוקים מהשגת הדעת האמתי, רק צריכין להתחזק באמונה וכנ"ל. וזה שאמר השם יתברך לאבימלך, "גם אנכי ידעתי וכו'". כי אבימלך היה צדיק בעניו לגמרי כאלו הוא איש אמת ואברהם המערו בשקרו שאמר אחתי היא, ועל-כן נדמה לו שיש לו טענה גדולה נגד השם יתברך שהפה אותו בחנם, על-כן טען ואמר, "הגוי גם צדיק תהיה, הלא הוא אמר לי אחתי הוא וכו' בתם לבבי ובנקיון כפי עשיתי זאת". ונמצא, שלפי דברי אבימלך הוא איש אמת ואברהם הוא שקרן, חס ושלום. השיב לו השם יתברך: "גם אנכי ידעתי כי בתם לבבך עשית זאת", כי בנדאי האמת אתך שעשית זאת באמת ובתם לבבך, אבל נקיון פנים אין פאן, כמו שפרש רש"י פנ"ל. כי אם היית נקי פנים, דהינו שלא היית בעל תאנה כזה, בנדאי לא היית פא למכשול כזה. כי מעקרא דדינא פירכא מה קד לשאל את אברהם אם היא אשתו או אחותו? וכמו שהשיב אברהם באמת כששאל לו "מה ראית כי עשית וכו'". השיב לו, "כי אמרתי רק אין יראת אלקים במקום הזה". וכמו שפרש רש"י, אכסנאי שבא לעיר על עסקי אשתו שואלין אותו וכו'.

יורה דעה

האמת בעולם, וכמו שנהג יעקב עם לֶבֶן ועשו וכו':

לה וזה בחינת מתן לשנות בדבר השלום, כי כל המחלוקת הוא

מחמת האמת של הפועים או של השקרנים לנגרי, שמחמת שאינם גקיים מתאות ודמיהם עכורים מאד, הם מהפכים השקר לאמת ואומרים לטוב רע ולרע טוב, כמו שצעק ישעיה, "הוי אמרים לטוב רע ולרע טוב שמים חשך לאור ואור לחשך שמים מתוק למר וכו'. על-כן הצדיק האמת מברח לשנות ולהלביש האמת בכמה לבושים כדי להמשיך שלום בעולם:

לו ובה מישב עוד מה שקשה בדברי המדרש הנ"ל שכתב שם שהשליח האמת לארץ על שקמרג על גריאת האדם, ומדוע לא הקפיד על השלום, הלא גם השלום קמרג על גריאת האדם, כמו שמבאר שם במדרש הנ"ל? אך עקר קמרג השלום היה שלא יברא האדם שכלו קטמות, ובאמת כל הקטמות והמחלוקת הוא מחמת האמת הנ"ל שאינו יד ומברר פראוי ונדמה לכל אחד שאצלו האמת ועל-ידי זה נתרבה הקטמות והמחלוקת בעולם וכו'. ל. נמצא, שעקר קלקול השלום שבשביל זה קמרג על גריאת האדם הוא מחמת האמת הנ"ל שאינו מוכן פראוי, ועל-כן הקפיד השם יתברך רק על האמת והלך

ומאחר שאמה בעל תאוה פנה ואינד נקי כפים, הכשילך האמת שלך עד שלקחת אותה לך וכשבא עליך המכות אתה צועק שאמה צדיק ואברהם הכשילך בשקרו ואין אתה משים לב שעכירת דמך הכשילך למעות מן הדרך ולכלי להשיג האמת לאמתו, אך מאחר שאף על-פ"כ פנתך לא היה לאסור גדול, על-כן "ואחשך גם אנכי אותך מחטוא לי וכו'". כי השם יתברך מרחם על האדם בשרואה שחפץ באמת, רק שפועה את עצמו, הוא מרחם עליו ומרמו לו בדרךיו הנפלאים שישב מטרותו, אכל על כל פנים אתה צריך לשום על לך שאינד

נקי כפים ובשביל זה באת למעות פנה על-ידי האמת שלך. וזה שנאמר, מן יעלה בהר ה' ומי יקום במקום קדשו נקי כפים ובר לבב אשר לא נשא לשוא נפשי וכו'". נקי כפים ובר לבב דיקא, פי דיקא בשהוא נקי כפים, הוא דיקא זוכה לבחינת בר לבב אשר לא נשא לשוא וכו', שהוא נצל משוא ושקר וזכה לאמת לאמתו, ורק הוא זוכה לעלות בהר ה' ולקום במקום קדשו. ועל-כן הברח אברהם להעלים האמת ולומר שהיא אחותו, פי שרי להו לצדיקיא לסגוי ברמאותא עם רמאי. פי הצדיק בשרואה שאין אמת בעולם הוא מברח להעלים האמת בכמה דרכים כדי להציל את נפשו. ודיקא על-ידי זה הוא מכניס

לקוטי הלכות

הלכות רבית ה

יורה דעה תרו

והשליכו לארץ. וזהו בעצמו תקונו כנ"ל, כי על-ידי זה יבררו ויזכו אותו הצדיקים הגדולים עד ששיגו האמת לאמתו עד שידעו עצם רחמנותו באמת על ישראל וידונו את הכל לכף זכות וימצאו נקדה טובה אמיתית בכל אחד מישראל ועל-ידי זה יעשו שלום בעולם, כי ימשיכו דרך זה בעולם לבטל כל הקטרוגים והסכסוכים שנמשכים מקטרוג המלאכים, מרבוי האמת ויתר מדאי. רק יבטל כל אחד דעתו נגד דעת הצדיקי אמת שמשגיגו אמתת רחמנותו יתברך ויסתכל כל אחד על חברו על הטוב שבו ולא על הרע, שזהו רצונו יתברך האמתי ועל-ידי זה יהיה נעשה שלום בעולם. נמצא, שעל-ידי זה שהשליך האמת לארץ, על-ידי זה ממיולא נתבטל הקטרוג של השלום, כי על-ידי שהשליך האמת הנ"ל, על-ידי זה נתבטלון הקטטות ונעשה שלום כנ"ל. ועל-ידי לא השליך השם יתברך כי אם את האמת ולא את השלום, כי על-ידי השלכת האמת הנ"ל כנ"ל, על-ידי זה ממיולא נתבטל קטרוג השלום שהוא בשביל שהאדם פלו קטטות, כי על-ידי השלכת האמת הנ"ל נתבטל הקטטות והתחלקת ונעשה שלום, כי כל המחלקת נמשך רק מרבוי האמת ויתר מדאי, שהוא האמת שאינו מוזק על-ידי צדיקי אמת וכנ"ל. וזהו בעצמו בחינת מותר לשנות בדבר השלום, שבשביל השלום צריכין לשנות ולהרחיק

האמת, כי אדרבא, זהו עצם האמת שהשם יתברך חפץ בו, לשנות האמת בשביל השלום, שזהו בחינת מה שהשם יתברך השליך האמת שקטרוג על בריאת האדם, שרמו בזה שצריכין להשליך ולהרחיק אמת כזה שבאים מננו קטרוגים ומחלקת וכנ"ל. נמצא, שעל-ידי השלכת האמת ממיולא נתבטל קטרוג השלום ועל-ידי לא השליך כי אם את האמת כדי לנלות שעקר האמת אי אפשר לשום מלאך להשיג כי אם צדיקי אמת שמבררים האמת לאמתו וכנ"ל. ועל-ידי זה ממיולא יתבטל כל הקטרוגים והקטטות ויהיה נמשך שלום בעולם ויתקנם, "האמת והשלום אהבו".

לזו וזה בחינת הבדלה במוצאי שבת, שעל-ידי זה דיקא ממושכין התקדשה של שבת לששת ימי החל, כי שבת בחינת עצם האמת כמו שאמרו רז"ל שאפלו עם הארץ ירא לשקר בשבת. ועל-ידי שבת הוא בחינת תכלית עולם הבא שאז יהיה נכלל אחר הבריאה בקדם הבריאה בחינת אב וכן פתרא, כי עקר הכלליות הוא על-ידי האמת כנ"ל בהתורה הנ"ל. וששת ימי החל הם בחינת אחר הבריאה, כי הם ימי המעשה שבהם יצאה הבריאה מנח אל הפעל. וכל הבריאה היה על-ידי אמת, כמו שכתוב: "בראשית ברא אלוקים", סופי תבות 'אמת'. אך אף-על-פי-כן תכף שיצאה הבריאה מנח אל הפעל נמשך

רשם על אחיות השקר כנ"ל. ועל-כן יש בששת ימי החל איזה אחיזה להשקר. ועקר תקונו על-ידי שבת שהוא בחינת הצדיק האמת, שהוא שבת דב'להו יומא, שהוא בחינת עצם האמת, כי צריכין להקשיף קדשת שבת לששת ימי החל. וכן צריכין להקשיף קדשת הצדיק האמת על כל ההמון עם בני ישראל שהם בבחינת חל נגדו, דהינו להאיר בהם האמת שהוא עקר הקדשה כנ"ל, אבל עקר המשכת האמת, שהוא הקדושה של שבת על ימי החל, שהוא בחינת המשכת קדשת הצדיק האמת על כל ההמון עם, הוא דיקא על-ידי בחינת הבדלה, על-ידי שידעוין להבדיל בין הקדש ובין החל, בין שבת לששת ימי המעשה, בין הצדיק להמון עם שידעוין שיש הבדל גדול בין עצם האמת של שבת, שהוא בחינת הצדיק האמת ובין האמת של ימי החל, שהם בחינת ההמון עם. כי אף-על-פי שגם כל חיותם ותקונם וקיומם על-ידי האמת, אבל אי אפשר להם להשיג ולהבין בדעתם אמתת דעתו של הצדיק האמת שהוא בחינת שבת, כי מאד עמקו מחשבותיו, רק עקר האמת של ההמון – עם, בחינת ימי החל לידע שהם רחוקים מלהשיג ולהבין אמתת הדעת, רק צריכין להתחזק באמונה כנ"ל. וזהו עקר האמת שלהם. ומצא, שדיקא על-ידי הבדלה ממשכין הקדשה משבת לימי החל, מהצדיק להמון – עם והבין מאד:

לח וזהו בחינת פן יהרסו אל ה' לראות וכו' וכו' ועלית אתה ואהרן וכו'. ופרש רש"י, אתה מחצה לעצמך ואהרן מחצה לעצמו והעם אל יהרסו כלל לעלות וכו'. הינו כנ"ל, כי בודאי אי אפשר לקרב למחצת השנת הצדיק ואי אפשר להבין ולהשיג דעתו ועל-כן אסור להרהר אחריו. וזה בחינת אסור הורים לגשת אל הקדש בבית המקדש ובמשכן, כי עקר הקדשה הוא האמת כנ"ל ובכל מקום שמאיר בו אמתתו ותברך יותר, יש בו קדשה יותר, אבל לאו כל אדם יכול להתקרב ולגשת אל קדשת האמת הנה, כי עצם האמת, שהוא השנת אמתתו ותברך, אי אפשר להשיג רק כל אחד צריך לעמוד על עמדו ומחצתו לאחזו בדרך האמת כפי מדרגתו. וזה עקר האמת שלו לכל יהרס למה שאינו ראוי, כי במפלא ממוך אל תדרש וכו'. ומצא, שעקר המשכת הקדשה שהוא האמת משבת לחל, מהצדיק להמון הוא דיקא על-ידי בחינת הבדלה וכו"ל. וזהו סוד הבדלה במוצאי שבת, שעל-ידי זה דיקא ממשכין קדשת שבת לימי החל, הינו כנ"ל:

לט וזהו שלקדו רז"ל דין הבדלה על הינו במוצאי שבת מפרשת שתויי יין שנאמר לאהרן תבן אחר מיתת בניו שיצאו לחיץ מהבביל ויהרסו לעלות אל ה' ונכנסו להקטיר קמרת פגנים שלא ברשות, כי זהו בחינת פגם הנ"ל, בחינת

לקוטי הלכות

הלכות רבית ה

יורה דעה תריט

פגם האמת שאינו מופך פראוי, כי נדב ואביהוא היו צדיקים גדולים ונראים מאד, כמו שאמרו רז"ל, ובדאי היתה כוננתם לשמים באמת, כי רצו להתקרב להשם ותברך וסברו שעלידי זה יוכלו לקרב כל ישראל אל התכלית, וכמו שאמרו רז"ל, וכבר היו משה ואהרן מהלכים ונדב ואביהוא אחריהם ואמרו, מתי ימותו וכו' ואני ואתה ננהיג את הדור וכו'. ובדאי לא היתה כוננתם, חס ושלום, לשם כבוד עצמן, רק לשמים באמת, אך אף-על-פי-כן טעו הרבה בזה, כמפורש בתורה ובדברי רז"ל. כי בענין האמת הנ"ל שאינו מופך נכשלים לפעמים צדיקים גדולים, שמוה פאים כל השגיאות המובא בדברי רז"ל שישגו גדולי הצדיקים, כי הכל היה עלידי פגם האמת הנ"ל וכנ"ל. ועל-כן אחר מיתת שני בני אהרן נאמרה מיד פרשת שתויי יין ושם מרמז סוד הבדלה, כמו שכתוב שם, "ולהבדיל בין הקדש וכו'". שמוה למדו רז"ל דין הבדלה במוצאי שבת, הינו כנ"ל, כי עקר בחינת הבדלה הוא להבדיל בין אמת הברור, שהוא בחינת שבת וכו' ובין האמת של ימות החל, שעקר התקון עלידי הבדלה דיקא, על-ידי שידועין שרחוקים מעצם האמת של בחינת שבת, שהוא בחינת האמת הנד של מבחרי הצדיקים המכונים האמת לאמתו וכו' וכנ"ל. ועל-כן נסקד ענין זה של הבדלה למיתת בני אהרן, כי הם

פגמו בזה שהרסו לעלות אל הקדשה שהוא בחינת אמת לפני מפורדתו ואף-על-פי שנדמה להם שבוננתם אל האמת, אבל שגו בזה, כמפורש בתורה. נמצא שפגמו בבחינת סוד הבדלה כנ"ל, על-כן נסקד פסוק "ולהבדיל", למיתתם וכנ"ל:

111

מ וזהו בעצמו בחינת אסור שתויי יין לפני למקדש, שנסקד למיתתם. ואמרו רז"ל כי שתויי יין נכנסו למקדש, כי זה עקר בחינת אסור שתויי יין, שזהו בחינת אסור השכרות שהפליגו רז"ל מאד בגדל אסורו, כי על-ידי שתית יין ושכרות נפגם דעתו והורס לעלות לפני ממוחצתו בבחינת נכנס יין וצא סוד, שזהו בחינת ערוב דעת ושגוען שמדברים השכורים, כי על-ידי שיצא הדעת מהפלים והורס לעלות חוץ לגבול, נהערבב דעתו לגמרי ומדבר דברי שטות מי שאינו בר דעת גדול. ואפלו חבר דעת שאינו מדבר דברי שטות בעת שכרותו יכול גם כן לפגם הרבה עלידי השכרות, כי הורס לעלות חוץ לגבול וכנ"ל, שעל-ידי זה נוטה מן האמת. ועל-כן שפור אסור להורות, כי אינו יכול לכוון ולברר ההוראה באמת. ועל-כן באמת אמרו רז"ל, על השפור שכל הדרכים נעשין אצלו כמישור, כי נוטה מן האמת מאד עלידי שתית יין ונדמה לו שכל האמת אצלו כמו שרואין בחוש. ועל-כן נסקד אסור זה למיתת בני אהרן, כי הם פגמו בזה כנ"ל:

יורה דעה

ואו יוכל להמשיך סליחת עונות שנמשך
מבחינת עצם אמתת רחמי ותפודה,
בחינת רב חסד ואמת. ועל-כן נסמך כל
ענין זה לפרשת מיתת בני אהרן, כי הם
פגמו בזה וכנ"ל:

הלכות חקות העפ"ם

מב וזה שנמסך אחר כך פרשת ערוות
ומתחיל, "במעשה ארץ מצרים
וכו' וכמעשה ארץ כנען וכו' ובחוקיהם
לא תלכו", ואנו קורין זאת ביום הכפורים
במנחה. וזה בחינת ונתן אהרן על שני
השעירים גרלות, וגרל אחד לה' וגרל
אחד לעזאזל. כי עקר תקון העונות הוא
על-ידי הצידיק שהוא בחינת פהו גדול
שיכול לבגס לתחלת הבריאה ולהמתק
ולכבול אחיה הנקד מן הנקד של השקר
שנאחו שם, שזהו בחינת העבודה של
גדולי הצידיקים בראש השנה וכו' פנ"ל.
בתחלת הדרוש הזה ומשם סליחת
העונות של יום הכפורים שהיה צריך
הכהן הגדול לעלות לבחינת תחלת
הבריאה ששם אי אפשר להכיר אחיות
השקר. וזהו בחינת שני השעירים שהיו
שוין במראיהם ובקומתם וכו', ואף-על-
פי-כן היו צריכים לברר ביניהם ולהעלות
אחד לה' ואחד לעזאזל ועל-כן היה
מכרח להעלות אותם למעלה מאד,
לבחינת תחלת הבריאה הנ"ל ולהפיל
גורל עליהם, כי אי אפשר לברר שם
האמת מאחיות השקר כי אם על-ידי

מא ועל-כן פרשת העבודה של יום
הכפורים מתחיל מענין
מיתת בני אהרן, כמו שכתוב: "אחרי
מות שני בני אהרן בקרבכם לפני ה'
ועמותו ויאמר וכו' ואל יבא בכל עת אל
הקדש וכו' בזאת ובא אהרן אל הקדש
וכו". כי כל העבודה של יום הכפורים,
שעל-ידי זה השם ותפודה מוחל עונות
ישאל בכל שנה, הוא על-ידי בחינת
האמת הנקד הנ"ל של השם ותפודה
בעצמו שאי אפשר להשיגו כי אם גדולי
מוכשרי הצידיקים כל אחד לפי בחינתו,
כי על-ידי האמת הפשוט אין תקנה
לחוטא, כמו שאמרו רז"ל, שאלו לחכמה
וכו'. ואמרה, הנפש החוטאת היא תמות
וכו'. וזהו בחינת האמת של המלאכים
הנ"ל שקטרגו על בריאת האדם, כי לפי
האמת שלהם אין תקנה לחוטא והם
ראו שהאדם יחמד נגדו ותפודה על-כן
קטרגו על בריאתו. ובאמת לפי הדעת
הפשוט כך נוטה האמת, אבל לא ידעו
עצם רחמנותו ותפודה, שזה עצם האמת
שאי אפשר להשיג פנ"ל ומשם נמשך
הפליחה לעונות ישראל ביום הכפורים,
אבל לאו כל אדם יכול לבגס לקדשת
האמת הזה ואפילו הכהן הגדול הותר
בכל יבא בכל עת אל הקדש כי אם בזאת
וכו, ביום הכפורים, כי לאמת בזה שהוא
בחינת קדש קדש קדשים לפני ולפנים,
אי אפשר לבגס כי אם ביום הכפורים
על-ידי סדר העבודה שצוה השם ותפודה

השם ותפרד בעצמו שהוא בחינת הגורל שיוצא מאת השם ותפרד בעצמו איהו לה' ואיהו לעוואל, פי הגורל מברר אותם, ועל-ידי זה דיקא נמתק ונתכפול אחיות השקר בתחלת שרשו ועל-ידי זה נמתחין עונות ישראל שנמשכין על-ידי השקר שעקר אחיותו בתחלת יציאת הבריאה מכת אל הפעל ששם אי אפשר לברר האמת הנדף כי אם על-ידי הגורל שיוצא מאת השם ותפרד בעצמו וכנ"ל:

מג וזהו, "כמעשה ארץ מצרים וכו' לא תעשו וכמעשה ארץ כנען לא תעשו ובחמתיכם לא תלכו". כי הכלל מכל הנ"ל שעסקר הוא האמת והאמת הוא אחד, פי אי אפשר לומר אמת פי אם אחד וכנ"ל. ומבאר היטב בהתורה "אמר רבי עקיבא" הנ"ל. אבל עצם האמת קשה מאד להשיג וכנ"ל, על-כן עקר האמת של רב העולם הוא רק לידע שאי אפשר להשיג בדרך עצם האמת, רק צריכין להתחזק באמונה שתלויה באמת כנ"ל היינו שעל ידי האמת יודעים שאי אפשר להבין רק צריכין להתחזק באמונה וכנ"ל. וכמבאר מזה במקום אחר, וכנ"ל. אבל מי שאין זוכה לאמת באמת, רק מטעה את עצמו פאלו חפץ באמת, אבל בנותו לתועלת עצמו, כגון כבוד ושאר תאוות, הוא יכול למעות על-ידי האמת שלו מאד וכנ"ל. שזהו בחינת הטעות של אבימלך הנ"ל שאמר, "בתם לכבי ובנקיון פפי עשיתי זאת וכו'".

106

וכנ"ל. ולא די שיכול למעות על-ידי האמת שלו לדרכים נבוכים, אף גם הוא יכול לבוא לאמונות פוזביות על-ידי האמת הנבוכו שלו, שזהו בחינת כל האמונות פוזביות של העכו"ם שהם חזקים באמונתם מאד ואף-על-פי-כן הכל קב ויסקר, פי כל אמונתם נמשך מתאוות וכבוד. וזה המעשה הוא בכל דור ודור והוא מוכן מאד למי שפקי קצת כמעשה הדורות המבואים בספרים. ועל-כן בדורות הראשונים היה פמה עבודות - זרות שנהגו על ידם נאוף הרבה והיו אותן עבודות - זרות חזקים אצלם מאד ואפלו אחר כך שנתחכמו קצת ובטלו אותן העבודות - זרות, אף-על-פי-כן גם כל שארי האמונות פוזביות הקרובים לתאוות וכבוד הם חזקים בהם, והכל מחמת תאוה וכבוד שעל-ידי זה נטו מן האמת האמתית ונדמה להם שאצלם האמת, עד שבאו לאמונות פוזביות. ומי שנוטה מהאמת לאמונות פוזביות קשה ביותר להשיבו אל האמת, פי האמת הוא בחינת דעת שמשגי האמת באיזה דבר, כגון שמשגי האמת בהלוחד הנלגלים וכיצא או שמשגי האמת שזה צדיק וזה רשע. וגם בזה יש טעותים הרבה כנ"ל, כאשר רואין פחוש שהרבה חקרו בהכמת התכונה ונדמה להם שפך האמת, ואחר כך קם (סוגיות) החכם ועשה תכונה חדשה ועתה הם אומרים שפך האמת ומי יודע אם הוא פך והרבה גם

מחכמיהם הולקים על זה מאד, מפל שפן אָנחנו שלפנו חלוק מאד מאד מדעתו הנבוכה, וכן לפעמים נדמה שמישיג האמת שזה צדיק וזה רשע, ובאמת הוא להפך, אך מי שמועה על-ידי האמת, אף-על-פי שקשה מאד להשיבו אל האמת לאמתו, אף-על-פי-כן יש תקנה עדין להשיבו, פי כולין לברר לו בכמה סברות והוכחות שאין האמת כמו שהוא סובר, אך שצריכין לזה וגיעות גדולות וכנ"ל, אבל מי שנוטה מן האמת עד שבא על-ידי האמת הנבוכד לאמונות פוזביות, קשה ביותר להשיבו אל האמת והאמונה הישרה, פי אמונה הוא דבר שאין בו טעם ודעת, פי במקום שמבינים הטעם בהדעת אין זה אמונה, פידיע וכמבאר בדרךיו ו"ל, רק עקר האמונה תלויה באמת כנ"ל, שעל-ידי האמת מבין שצריך להאמין בזה. ועל-כן בשאמת נבוכד ומטעה ומטה כל כך עד שבא לאמונות פוזביות קשה מאד להשיבו, פי אפלו אם יבררו לו בכמה הוכחות וסברות אמתיות שאין הדבר כן, ישוב ויאמר, אני מבטל דעתו ואני מאמין בזה באמונה שלמה בלי שום טעם ודעת, פי זהו גדר אמונה באמת כנ"ל, ויחמת זה באמת קשה לברר האמת בעולם. ועל-כן האמת משלך ארצה ונעשה האמת עדרים עדרים וכל אחד אומר שאצלו האמת:

מד פי באמת בדרךשה במקום שיש נקדת האמת הפרור והנדק שם הוא מעלה גדולה ענין זה, הינו בחינת אמונה. וזהו בחינת מעלת בני ישראל שהם מאמינים בני מאמינים, פי אנו מאמינים בה' אלקים אמת ובתורתו הקדושה באמונה לבר בלי שום חקירות ותכמות כלל, פי כבר ראינו אמת הרבה על-ידי כל האותות והמופתים וכו' שעשה משה לעיני כל ישראל ועל-ידי נפלאות נעימות תורתנו הקדושה שהנן אותנו ואף-על-פי שאף-על-פי-כן אי אפשר להבין ולהשיג אותו והבדל ואי אפשר לתרין שום קשיא של המחקרים, על זה אנו חקקים באמונה, פי אין צריכין לתרין ולחשב כלל, פי אי אפשר לחשב פי גבוה שמים מארץ, בן גבוה דרכיו מדרכינו וכו'. וכמו שאמר אדוננו מורנו ורבונו ו"ל, שעל השם יתברך בהכרח שיהיה קשיות וכו', כמו שמבאר בסימן גה בלקוטי תנינא, עין שם. אבל מי שאינו זוכה לאמונה הישרה האמתיות ונפל לאמונות פוזביות אין זה הפנים של האמונות פוזביות גרוע ביותר, פי אז קשה ביותר להשיבו, מאחר שמאמין בהשקר, דהינו האמת המטעה והנבוכד בלי טעם וכנ"ל:

וזהו ענין זכה - עור, לא זכה - כנגדו. שזכרנו למעלה פאות כב, אך לא בארנו שם היטב, הינו פי כבר מבאר שם שאמת ואמונה הם בחינת איש ואשה

לקוטי הלכות

הלכות רבית ה

יורה דעה תרכג

16 L 6:

כמוכא. ועל זה נאמר, "לא טוב היות האדם לבדו אעשה לו עזר כנגדו". שלא טוב היות האמת לבד, כי אי אפשר להשיג עצם האמת בנ"ל. ועל-כן אעשה לו עזר, שהיא האמונה, שעקר קיום האמת על ידה וכן עקר קיום האמונה על-ידי האמת, שמי שמסתפל על האמת לאמתו בלי פניות והמעאות של תאוות וכבוד עולם הנה וכו', ויכל להבין מרחוק במו ראוי להאמין וכו"ל. והנה זכה - עזר. לא זכה - כנגדו. הינו זכה מי שהאמת שלו יד גזת, שמסתפל על האמת באמת ומסתפל רק על התכלית הנצחי באמת ואינו מטעה את עצמו, או האמונה היא לו עזר בודאי, כי עקר הקיום והחייה על-ידי האמונה, כמו שאמרו רז"ל, בא חכוק והעמידן על אחת, וצדיק באמונתו יתיר! כי עצם האמת אי אפשר להבין בדת וצרכין רק להתחזק באמונה על-ידי האמת וכו"ל, אבל לא זכה, מי שאין האמת שלו יד ומטעה את עצמו כאלו חפץ באמת, אך באמת הוא נוטה רק אחר כבוד העולם ותאוותיו וכו', או האמונה הוא כנגדו, כי בא על-ידי האמת שאינו יד לאמונות כוזביות, שהוא בחינת כנגדו, כי האמונה כוזביות הוא בחינת אשה רעה מר מפנת, כי היא מטעה ומדקה אותו ביותר, כי אי אפשר עוד לדרב עמו, כי הוא אומר, אני מאמין בלי דעת ומעם בנ"ל. ובאמת הכל נמשך על-ידי תאוותיו וכבוד וכו' וכו"ל:

מה נזה שמוהיר הפתוי, "כמעשה ארץ מצרים וכו' לא תעשו ובחקתיהם לא תלכו". חקתיהם הם אמונות כוזביות שאין בהם טעם, תזהרו ותשמרו מלכת בהם. וזה תלוי על-ידי שתהיו נזהרין מלעשות כמעשה מצרים וכמעשה ארץ כנען וכו'. הינו שלא תהיו כרוכים אחר תאוותיהם ועקר הוא תאוות נאוף, ולא די שהיו משקעים בתאוה זאת ביותר, אף גם עשו להם חקות ואמונות כוזביות שהיו שכיחים לזה, שעל-ידי זה היו חזקים יותר בתאוותיהם עד שהיו יכולים למלאות תאוותיהם ולא יתרה להם ביוזן מזה. ותפסק מזהיר לישראל שלא יטעו עצמן בזה, חס ושלום, כי זה תלוי בזה כפי מה שנהרג ממעשה מצרים וכו', כן הוא רחוק מחקותיהם ומאמונות כוזביות שלהם. וכן להפך, כפי מה שמרחק עצמו מחקותיהם ואמונותיהם הכוזביות, כן הוא רחוק מתאוותיהם. ועל-כן אמרה תורה ללכת בחקותיהם, כגון מנהגיהם ודרכיהם אף-על-פי שאין בהם שום אסור ולא עבודה זרה, רק מאחר שהעפוי"ם עשו להם חק זה, בודאי הוא שישך לתאוותיהם, כי חקותיהם נמשך מאמונות כוזביות שלהם, על-כן אסור לישראל באסור חמור. והנה, את משפטו תעשו ואת חקתי תשמרו ללכת בהם וכו' אשר יעשה אתם האדם וחי בהם וכו'. כי משפטים וחקות הם בחינת אמת ואמונה, כי משפטים הם מה

יורה דעה

הכפורים, כי עקר הכפרה והפליחה של יום הכפורים נמשך מעצם האמת וכנ"ל:

הלכות מעונן ומנחש

מו וזה בחינת אסור מעונן ומנחש, כמו שכתוב: "לא תנחשו ולא תעוננו". כי כבר מבאר בתחלת הדרוש (באת א), שעקר אחיות השקר הוא מרבויו השנויים שעקרם על ידי הזמן כנ"ל. ומבאר שם באות יו, ענין שם. שזהו עקר מעלת שלמות האמת השואיכין לברר האמת במקום הרבוי דיקא שיש רבוי השנויים, כי האמת הוא אחד, שזה עקר מעלת האדם לגלות אחדות הפשוט, שהוא עצם האמת מתוך פעולות משתנות דיקא וכנ"ל. ובשביל זה ישראל עם קדוש מברכין ומשבחין להשם יתברך בכל שנוי העתים והזמנים, דהיינו בפקר יוצר אור ובערב מעריב ערבים. וזה שתקנו ברכות אלו על שנוי הזמנים בברכות קריאת שמע שהוא המורה לכאורה, מה שיכות לברכות אלו לענין קריאת שמע? אך על פי הנ"ל מבאר היטב כי בכל עת שיש שנוי בזמן, כגון בפקר שהחמה זורחת ובערב שזקעת וכו', שמשם יוכל להתאחו השקר, כי עקר אחיותו בהשנויים שעקרם בענין הזמן וכנ"ל, על-כן צריכין אז דיקא בעת שנוי הזמן להודות ולהלל ולברך להשם יתברך, דהיינו בפקר יוצר אור וכו' ובערב מעריב ערבים וכו', להודיע ולגלות שכל

שאפשר להבין בהם טעם שהוא בחינת דעת, בחינת אמת כנ"ל. וחקות הם דברים שאין בהם שום טעם, שזהו בחינת אמונה כנ"ל. והכתוב מזהיר אותנו ללכת רק בהמשפטים והחקות שצוה אותנו, שהם עקר האמת הנד והאמונה הישרה האמתיות, שעל ידם זוכים להתרחק מתאוות עולם הזה ולהתדבק בו יתברך, אבל מאמונות בזבזות, שהם חקותיהם, צריכין להתרחק מאד וכנ"ל. וזה, אשר יעשה אתם האדם וחי בהם, ולא שימות בהם. כי גם במשפטי וחקות התורה הקדושה יש כמה דרכים וחלוקי דעות שמהם נמשכין כל המחלקות שבעולם ועל-כן מזהיר הכתוב, אשר יעשה אתם האדם וחי בהם, ולא שימות בהם (ויקא פה), שהוא כמו שאמרו רז"ל, וכה - געשה לו סם חיים. לא וכה - געשה לו סם מות. שמהו נמשך שנומצאים כמה מבני ישראל שנומו מן האמת ואומרים שכל האמת אצלם ואי אפשר לברר כל זה, אך מי שאינו מטעה את עצמו ומסתכל על התכלית הנצחי באמת לאמתו, הוא יכול להבין האמת מרחוק ולזכות לאמונה שלמה לידע מי הם הצדיקים והבשרים באמת ולמי ראוי לזבך את עצמו. וה' אלקים אמת יתן אמת ליעקב וינחנו בדרך אמת עדי נופה להתקרב אליו יתברך באמת, אמן פו יהי רצון. ועל-כן נסמך כל זה לפרשת עבודת יום הכפורים וגם קורין זאת ביום

לקוטי הלכות

הלכות רבית ה

יורה דעה תרכה

שנוי הזמן מאתו יתברך לבר. כמו שאנו אומרים, אשר דברו מעריב ערכים וכו' ובתבונה משנה עתים ומחליף את הזמנים ומסדר את הנוכחים וכו'. וכן בבקר אומרים, יוצר אור ובורא השקף וכו' ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית וכו'. ובכל זה אנו מודיעים שכל השנויים הכלולים בשנוי הזמנים כלם מאתו יתברך לבר, כי כל הפעולות משתנות נמשכין מהאחד הפשוט יתברך, ועל-כן קבעו שם פרשת קריאת שמע שהוא אמונת היחוד שאנו מודים ומודיעים שהשם יתברך אחד יחיד ומיוחד, שזה עצם האמת. וכמו שאנו מסמיך פרשת קריאת שמע, ה' אלוקים אמת. ואומרים אמת ויציב שחרית, ואמת ואמונה ערבית. ועל-כן קבעו כל זה אצל ברפת המאורות בבקר ובערב, כי זה מעלת האמת שהוא אמונת היחוד שאנו מודים ומודיעים בקריאת שמע, כי עקר השלמות בשמגלים אהדות הפשוט מתוך פעולות משתנות דיקא כנ"ל. על-כן תקנו חז"ל ברוח קדשם, הכל על סדר גבוה ונפלא שבבקר שיש שנוי גדול מחדש לאור והחמה זורחת וכן בערב שהחמה שוקעת, צריכין אז להודות להשם יתברך על זה ולהודיע ולגלות שכל שנוי הזמן שבו כלול כל השנויים כנ"ל, הכל נמשך מאתו יתברך לבר, כי הוא יתברך מחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית. ועל-כן קבעו שם פרשת קריאת שמע

שהוא אמונת היחוד, כי זה עקר שלמות האמונה להאמין בכל השנויים דיקא, שכלם נמשכין מאחד הפשוט יתברך שמו כנ"ל:

מו וכן בכל חדש שיש שנוי גדול שמתחדשת הלבנה, על-כן תקנו חז"ל לקדש את הלבנה ליחד ברכה מיוחדת על שנוי הנפלא הזה. ועל-כן ברפת קדוש לבנה היא גדולה וקרה וחשובה מאד, כי שנוי החדש הוא בודאי גדול יותר משנוי שבכל יום, על-כן תקנו לנו אז ברכה נפלאה ונוראה מאד שהיא ברפת, אשר במאמרו ברא שחקים וכו' לגלות ולהודיע שכל השנוי הגדול הזה של הלבנה שמתמטט ומתמלאת בכל החדש שבוה תלויים כמה שנויים לאין מספר הנעשים בעולם, הכל מאתו יתברך לבר וכו' ל. ועל-כן מוכיחין בברכה זאת, "פועל אמת", שפעלתו אמת ו"ללבנה אמר שתתחדש וכו'", כי עקר שבח ברכה זאת הוא התגלות אמתת האמת מתוך שנוי גדול כזה וכו' ל. וזה בחינת גדלת ראש השנה, כי בחמת שאו בראש השנה הוא שנוי הזמן הגדול ביותר מכלם, כי אז נשתנה הזמן משנה לשנה וגם אז בריאת העולם שיצאה הבריאה מפה אל הפעל ונעשה בחינת שנים, שבוה כלולים כל השנויים בעולם ועל-כן נקרא שנה מלשון שנוי. על-כן בראש השנה הוא עבודה גדולה ועצומה עד שאי אפשר לאיש פשוט להשלים

עבודתו לבר וצריכין אז להתקבץ הרבה מישראל יחד, כמו שזוהגין כל ישראל אז להתקבץ יחד בבתי כנסת ובבתי מדרשות והעקר לבוא לצדיקי אמת, שרק הם יודעים נפלאות העבודה של ראש השנה לברר ולגלות אמתת האמת מתוך שני גדול כזה. ועל-כן מוסיפין בראש השנה בכל שמונה עשרה התגלות אלקותו ומלכותו ותברך עלינו להמליכו ולקבל פחדו ויראתו ואימתו עלינו, דהינו מה שמוסיפין בברכת 'אתה קדוש' ואומרים, "ובכן תן פחדך וכו'". ובקבשים, "ותמלך אתה ה' לבדך על כל מעשך וכו' וידע כל פעול כי אתה פעלתו ויבין כל יצור כי אתה יצרתו וכו'". וכן מרבים בראש השנה בענין זה ברובי תפלות ושירות ותישבות ופיזטים, הכל ליחדו ותברך ולהמליכו עלינו, כי זה עקר עבודת ראש השנה שאז השנויים גדולים ביותר פנ"ל, על-כן צריכין אז לעסק ביותר לגלות האמת מתוך השנויים הרבים דיקא, כי זה עקר מעלת התגלות האמת וכו"ל. ועל-כן מסמין בראש השנה בכל תפלה, "כי אתה אלקים אמת ודברך אמת וכו'". כי זה עקר עבודת ראש השנה לגלות עצם האמת בעולם כי ה' הוא אלקים לקבל על מלכותו ופחדו ויראתו עלינו וכו"ל:

מח ואלו המנחשים והמעוננים הם בהפך מכל זה, כי הם בשקריהם תולים כל המאורעות של

האדם בשנוי הזמן ובשאר השנויים הנעשים בעולם. ואומרים, עונה פלונית יפה להתחיל וכו', כאלו הכל מתנהג, חס ושלום, על פי סדר העתים והזמנים. וכן בשאר השנויים שבעולם, כגון פתו נפלה מפיו צבי הפסיקו בדרך וכו', כאלו, חס ושלום, ההנהגות והמאורעות נמשכין מהשנויים הפאים על פי מערכת המזלות, שזה עקר הפירה והשקר הנאחו בהשנויים וכו"ל, ועל-כן אסרה עלינו התורה באסור חמור לבלי לילך בדרך זה כלל, כי לא באלה חלקנו, כי אדרבא, אנו מאמינים שכל שנוי הזמנים וכל השנויים שבעולם, הכל בהשגחה פרטית מאתו ותברך, ואין שום סימן ונחוש בעולם, כי מי יודע פונתו ותברך בכל יום ובכל עת ובכל שעה, כי מאד עמוק מחשבותיו ותברך, על-כן אסור לנו לעונן ולנחש כלל, רק אדרבא, בכל שנוי הזמנים ובכל השנויים שבעולם צריכים להודות ולהלל ולברך להשם ותברך וכל מה שהשנוי גדול ביותר צריכים להללו ולברכו ביותר פנ"ל, כי זה עקר מעלת התגלות האמת פשמוגליו האמת מתוך רבוי השנויים דיקא ששבביל זה נברא האדם וכו"ל:

מט ועל-כן משיח צדקנו שעקר התגלות האמת בכל העולם פלו יהיה על דיו, על-כן יבוא באחרית הימים דיקא אחרי שבבר תרבה הזמן ונמשך הרבה מתחלת

בריאית העולם עד אותו הזמן שיבוא
במהרה בימינו, וכן כבר נתרבו בני אדם
הרבה והדעות וההכמות נתרבו מאד,
שזה עקר הרבוי והשנוי, שמכל זה
נתאחו השקר מאד עד שהשליך את
האמת לארץ ויראי חמא נמאסין וישראל
מרודים מאד וכו'. ואז דיקא יראו גדלת
מעלתו של משיח שיגלה האמת, אז
דיקא מתודע שנויים רבים באלה. ויקים
אז, "אמת מארץ תצמח ושפת אמת תבון
לעד וכו'" במהרה בימינו, אמן:

הלכות בתבת קעקע:

נ וזה בחינת אסור בתבת קעקע, כי
הכתב הוא בשביל האמת
ולדחות השקר, הינו במקום שיש חשש
שנוי ושקר בותבין קרב כדי שלא יוכל
השקרן לשנות עוד ולומר שקר, אבל
באמת נגד הרמאי והשקרן גם קרב אינו
מועיל בנראה בחוש, כי הרמאי והשקרן
יכול להחליף עשרת מונים אפלו נגד
הכתב, כי טוען טענת של שקר ורמאות
ואומר שקד הנה פגנת הפותב. וזה בחינת
אשר פיהם דבר שאו וימינם ימין שקר.
'וימינם', שהוא בחינת קרב, שהוא בימין
גם בן ימין שקר כנ"ל. ועל-כן העקר הוא
מי שיש לו נאמנות באמת ובתמימות רק
עמו יכולין לעסק הן במשא ומתן הן
בדברי תורה ומוסר, כי עקר האמת הוא
בלב שלא יטעה את עצמו בבחינת ודבר
אמת בלבבו, וכמו שאמרו רז"ל, הלב
יודע אם לעקל אם לעקלקלות וכו'.

16 LXX

ועל-כן תורתנו הקדושה נתנה בכתב
ובעל פה, שהם בחינת אמת ואמונה, כי
תורה שבכתב זה בחינת אמת, בחינת
"כתוב ישר דברי אמת". אבל אף-על-פי
כן מתורה שבכתב לבד אין יכולין לידע
אמתת התורה, כי בהתורה אין מבאר
שום דיני המצוה ואין יודעין אוד להניח
תפלין וכו'. ושאר דיני התורה פראם
על-ידי תורה שבעל פה, שהוא בחינת
אמונה, בבחינת אודיע אמונתך בפי. הינו
אמונת חכמים. שאנו צריכין להאמין
בהחכמים האמתיים כפי מה שבארו לנו
כל דיני ודרכי התורה, כי עקר אחיזת
האמת המטעה שממשם כל השקרנים
שבועולם בבחינת כל שקר שאין בו אמת
בתחלתו אינו מתקנים וכו'. עקר אחיזתו
הוא מבחינת קרב שהוא בשביל האמת
שלא יוכלו לשנות עוד מאחר שבכר
נכתב הכל בכתב, אבל משם כל
שקריותם, כי משנים פמה שנויים ואמרים
פרושים ובאורים בהכתב כרצונם כפי
שקריותם. ועל-כן העפוי"ם לומדים רק
תורה שבכתב, כי משם גשתלשל אחיזת
שקריותם, מאחר שמחלקים ומפרדים
תורה שבכתב מתורה שבעל פה ואינם
מאמינים בחכמי האמת, שהם חכמי
התלמוד שבארו לנו באר היטב כל
התורה באמת, על-כן הם מפרשים
התורה כרצונם ומגלים פנים בתורה שלא
בהלכה פידוע. ועל-כן בכל עסקי
משפטיהם ודיניהם הם מחמירין מאד

17 LXX

מאד שיהיה הכל בכתב דיקא. ואין מקלפין שום דבור מגדול וקטן לא מהטוען ולא מהשופט כי אם בכתב דיקא והכל בשביל האמת כדי שלא יוכלו לשנות עוד, אבל זה האמת הוא הרבה מאד יותר מדאי שמשם אחיזת השקר. וכאשר רואין בחוש שאחרי שמרבין בכתבים וכל הדבורים נכתבים אף על פירכין הם מלאים שקר ומחליפים עשרת מונים ומפרשים הכתב כרצונם וכו', פידוע כל זה, כי עקר האמת הוא אחד לא הרבה כנ"ל, כי עקר הדבר שידון הדין דיון אמת לאמתו וכנ"ל. והדבר מסור ללב ובוחר לבות יודע מי פגרו באמת לאמתו, אבל על ידי רבוי הכתבים אי אפשר לברר האמת, אדרבא, משם אחיזת השקר וכנ"ל:

נא וזה בחינת אסור פתבת קעקע שהיו נוהגים האמוריים לכתב ולקעקע בבשרם אותיות הפתב מענין דרכי אמנותם הכוזביות. והכל בשביל לחזק האמת המטעה שלהם להראות שהם דבקים באמנותם כל כך עד שחוקקים ומקעקעים בבשרם בכתב מענין אמנותם. ובאמת זה עקר השקר והקזב שלהם, כי אחיזתם בכתב דיקא, שהוא בעשיה פידוע, שמשם אחיזתם ביותר פידוע, ועל פן הם חוקקים הפתב בבשרם, כי עקר אחיזת השקר הוא בבשר הגוף שמשם אחיזת כל התאוות בחינת ערל בשר שמשם נמשכים כל השקרנים בבחינת

נחש שלטנותיה על בשרא, נחש הוא עקר הרמאי והשקרן שפגמו כל השקרים והרמאות שבעולם בבחינת והנחש היה ערום וכו', שהטעה את אדם ותוהו וכל הדורות שאחריו. ועקר שלטנותיה על בשרא, הינו על בשר הגוף שמשם כל התאוות שמטעה את האדם בכמה רמאות ומהפך השקר לאמת והאמת לשקר. והכל מחמת תאוות הגוף, שמחמת תאוות הגוף והכליו נתהפך האמת אצלו עד שאומר שפך האמת, וכמבאר לעיל מזה קצת (באות לו). ועל פן אסרה לנו התורה כל זה, דהינו אסור פתבת קעקע, כי אסור לנו להכניס אותיות הפתב לחקקם ולקעקעם על בשר הגוף, כי משם עקר אחיזת השקר שאחזו מרבוי האמת יותר מדאי כנ"ל, שהוא בחינת הפתב שרוצים לחקק האמת בכתב ולחקקו על בשר הגוף כדי שיהיה האמת חקוק בו והכל שקר וקזב, כי אדרבא, משם עקר אחיזת השקר כנ"ל, כי עקר האמת צריך שיהיה נכתב ונחקק בלב באמת לאמתו בבחינת פתבם על לוח לפך וכו' וכנ"ל, אבל לא לחקקו על בשר הגוף בגשמיות, כי זה בחינת רבוי האמת יותר מדאי, שזה עקר השקר כנ"ל. וזה בחינת פרוש נוקפי פרוש פוזאי וכו', שהזכירו רז"ל שהראו האמת לכל יותר מדאי, שזה עקר השקר, כי האמת הוא רק אחד לא הרבה. ועקרו תלוי בפנימיות הלב שלא יטעה את עצמו.

לקוטי הלכות

הלכות רבית ה

יורה דעה תרכט

וקמו שאָנו אומרים בכל יום בבקר, לעולם יהא אדם ירא שמים בפתר וכו', ומורה על האמת ודבר אמת בלבו וכו', והעקר על-ידי שמכפול עצמו באמת בחינת מה אנו מה חינו מה חסדינו וכו'. כי רב מעשינו תהו וימי חינו הכל לפנוד וכו'. כי רק על-ידי זה זוכין אל האמת לאמתו כשמכפולין עצמו באמת ואין מכונין בשביל תועלת עצמו כלל וכו"ל:

הלכות לא ילבש גבר וכו':

גב וזה בחינת לא יהיה כלי גבר על אשה ולא ילבש גבר שמלת אשה. כי איש ואשה זה בחינת אמת ואמונה כנ"ל וצריך לזהר שלא להחליף בליהם ובגדיהם, שלא יהיה נכשל באשה זרה, חס ושלום, שהוא בחינת כפירות ואמונות כוזבות, כי אמת הוא בחינת הדעת כנ"ל ואמונה הוא דבר שאין בו מעם, אך עקר האמונה על-ידי האמת בבחינת צדק פד אתחברת באמת וכו'. כי מי שחפץ באמת לאמתו הוא מבין במי צריכים להאמין וכו"ל, אבל מי שמטעה את עצמו וברוד אחר הכלי העולם ויש לו פניות של כבוד וממון ותאות עולם הנה הוא מחליף ומהפך הסדר, כי באמת מה שאפשר לשכל אנושי להבין מצוה, להבין הדבר על כרוי ומה שאי אפשר להבין צריכין לסמוך על אמונה, כמו שכתוב בהתורה "וישב אלקים וכו'". וזה בחינת אמת ואמונה וכו"ל. והעקר

שהיה הכל באמת לאמתו וכל זה אי אפשר לבאר בכתב ולא בעל פה, כי עקר שלמות האמת והאמונה הוא לכל חד בפום מה דמשער בלביה, כמו ששמעתי מפיו הקדוש ו"ל, אבל הנוטים מן האמת מחמת הכלי העולם וכו"ל, הם מהפכים הסדר ובמקום שצריכין אמת, דהינו בחינת דעת להבין הדבר על כרוי הם אומרים שמכפולין דעתם וסומכין על אמונה ובמקום שצריכים אמונה הם אומרים שחפצים רק להבין האמת בדעתם. וזה בחינת האסור לא יהיה כלי גבר על אשה, שמקום שצריכין אמונה, בחינת אשה כנ"ל, לא יהיה עליה פלי גבר, שהוא בחינת אמת, בחינת דעת שלא יהרס לחקר שם להבין הדבר בדעתו. ולהפך לא ילבש גבר שמלת אשה, שמקום שאפשר להבין האמת, שהוא בחינת גבר, בחינת חגור חרףד על רוד גבור הודד ותדרוד. והדרד צלח רכב על דבר אמת ועגנה צדק וכו', שזה נאמר על התלמיד חכם האמתי שלוחם מלחמתה של תורה ומברר דרכי התורה באמת לאמתו. וכמו שפרש רש"י שם שזה נאמר לענין מלחמתה של תורה ועל שם זה נקרא גבר. ואסרה התורה עליו שילבש שמלת אשה, שהוא בחינת אמונה, כי במקום שיכולין לברר האמת בדעת, צריכין לבררו על-פי דרכי התורה ולא להפך האמת והדעת האמתי ולשקר בהאמת על-ידי אמונה של שקר וכו'.

ובל זה אי אפשר לברר רק מי שחפץ
באמת לאמתו ואינו ממעה את עצמו
וכל להבין לפום מה דמשער בליביה
היכן הדעת האמתי שראוי לסמוך עליו.
מאחר שראוין שמעלה דעת אמתי כזה.
ומה שאי אפשר להבין בודאי צריך לבטל
דעתו נגדו ולסמוך על אמונה וכנ"ל, אבל
לא להפקד, חס ושלום, למאם בהדעת
האמתי ולבטל דעתו נגד הכסילות שאין
ראוין שם שכל אמתי:

וה' אלהים אמת יורה האמת ויתן אמת
ליעקב ויורנו בדרך האמת לאמתו
כל ימי חיינו לעולם, אמן ואמן:

הלכות חקות העכו"ם

הלכה א

אסור ללבש במלבושיהם משום חקת
העכו"ם וכן שאר דברים, ע"ז
שם:

פי ישראל עם קדוש נבדלו מכל
השבעים אמות וזכו להתקרב
להשם והברדו. ועקר ההבדל בין ישראל
לאמות הוא רק על-ידי שמיירת הברית,
כמו שכתוב: "ועמד ישראל פלם
צדיקים". שישאל נקראו פלם צדיקים
בחנית שומרי הברית, פי על-ידי זה עקר
התקרבות ישראל לאביהם שבשמים,
כמבאר במאמר "האי מאן דאזיל
למינסב". בסיומן כט לקוטי חלק א, ע"ז

שם, וכן מובא בכמה מקומות בדרבי
רבנן, ע"ז שם. ועל-פ"ן צריכין ישראל
להיות פרושים ומבדלים מן השבעים
אמות בכל הענינים הן באכילה ושתיה
והן במלבושים, והבגדים של האדם
מרמזין על מדותיו של האדם, כמובא
בספר הא"ב אות בגדים, פי המלבושין
הם כפי תקון הברית של כל אחד, שבוה
תלוי כל המדות פידוע, ע"ז במאמר סימן
כט הנ"ל, שעקר תקון הבגדים שיהיו
בבחינת בגדים לבנים, כמו שכתוב: "בכל
עת יהיו בגדיך לבנים". הוא תלוי בתקון
הברית, שהוא פלליות הגידו, ע"ז שם.
ועל-פ"ן ישראל משנין במלבושיהם מכל
השבעים אמות ויש להם כמה מצות
בהבגדים, כגון ציצית ושעטנ"ז. פי
הבגדים של ישראל יקרים מאד, כמו
שכתוב: "יריח שלמותיך בריח לבנון". פי
עקר קדשת ישראל, שהוא שמירת
הברית תלווים ונקרים בהבגדים כנ"ל, פי
בגדי ישראל הם בבחינת בגדים לבנים
כנ"ל, ועל-פ"ן וכו' ישראל לתקון הבגדים,
דהינו מצות ציצית שהוא תקון הבגדים,
שהוא בבחינת בגדים לבנים, בחנית
טלית לבן הפך פגם הברית שמשם פגם
הבגדים, דהינו בגדים מלכלכים על-ידי
פתמים בחנית דם נדות שהוא בחנית
בגדים צואים, פי עקר הענין שנענישין
להתלבש בבגדים צואים, חס ושלום,
הוא רק על-ידי פגם הברית, כמו שכתוב:
"ויהושע היה לבוש בגדים צואים". וזה

לקוטי הלכות

הלכות חקות העכו"ם ב

יורה דעה תרלא

שפקדנשה, שהם בחינת אמונה כנ"ל. ועכו"ם שהם בבחינת פגם הברית כנ"ל, יש להם אמונות פוזביות ונקראים גם כן חקת, שהם פגם ונפילת האמונה והחקת שפקדנשה, ועל-כן משנים בהנהגותיהם ומלבושיהם ויש להם פמה הנהגות שהם רק על-פי חק בלי טעם, כי כל זה בבחינת אמונות פוזביות שלהם שבאים על-ידי פגם הברית כנ"ל. ועל-כן ישאל - עם קדוש ועקר כלל הקדשה תלוי באמונה וכל זה תלוי בשמירת הברית כנ"ל. ועל-כן נצטוו, "ובחקותיהם לא תלכו" כנ"ל:

הלכה ב

ובחקותיהם לא תלכו. וזה לשון השלחן ערוך סימן קעה, אין הולכין בחוקת העכו"ם ולא מדמין להם, ולא ילבוש מלבוש המיוחד להם ולא יגדל ציצית ראשו כמו ציצית ראשם וכו'.

כי איתא בדברי רבנו ז"ל במאמר "אחיו לן מנא דלא שניא לחבלא וכו'" בסימן כה, לקוטי חלק א, שהספרא אחרא נקרא פח המדמה שמשם באין כל התאוות והבלבולים והמניעות מפורגות הקדשה וכו', ענין שם. ובכל דרגא ודרגא יש שם דמיונות אלו ובשרוצין לעלות מדרגא לדרגא הם מתעוררין וכו'. וצריך להקניעם ולשברם ועקר הנבעתם הוא על-ידי התגלות גדלת הבורא ותפוד

היה על שהיו בניו גשואי זכריות, כי פגם הברית נפר בהגדרים בבחינת גם בכנפוד נמצאו דם נפשות אביונים נקיים שזה בחינת פגם הברית שהוא כאלו שופך דם נקי, חס ושלום, פמוכא. והוא "בכנפוד", 'בכנפוד' דוקא שההם המלבושים כנ"ל, הפך כנפי הציצית שהם תקון הבגדים, בחינת בגדים לבנים שעל ידם תקון הברית, כי ציצית הוא תקון הברית, פמוכא במקום אחר, כי בגדים צואים, שהם בגדים מלכלכים מפתמים ודם נדות, שזהו בחינת טלית אדם, שהוא הפך מציצית, שהוא בחינת טלית לכן כנ"ל. כי טלית אדם הוא בחינת עשו, פמוכא בדברי רבנו גרו יאיר, כמו שכתוב: "וצא הראשון אדמוני כולו באדרת שעיר". פרש רש"י, כמלית. ענין בדברי רבנו פמאמר "ראיתי מגורת זהב". בסימן ח לקוטי חלק א. ועשו הוא עמלק, שהו עקר פגם הברית פמוכא. וזה שכלל האסור של מלבושי עכו"ם בחקותיהם כי חקות שפקדנשה, דהינו חקות התורה הם בחינת שמירת הברית, כ"ש וחק בשארו שם וצאצאיו חתם וכו'. כי החק הוא דבר שאין לו טעם. נמצא, שהוא בבחינת אמונה מאחר שאין השכל מחיב דבר זה, כי אין לו טעם. ועקר האמונה תלוי בתקון הברית, פמוכא בדברי רבנו גרו יאיר, סימן לא. ועל-כן תקון הברית נקרא בשם חק וחקת, בחינת חקת התורה, כי על-ידי תקון הברית זוכין לחקות

שמו. וזה נעשה על-ידי צדקה לעני הגון, שעל-ידי זה נתגליו הגונו שיש בכסף וזהב, פי עקר הגונו הם רק אצל ישראל, בחינת ישראל אשר בך אתפאר. התפארות הוא פלילות הגונו וכו'. וזה בחינת פי הלבושני בגדי ישע. ישע, אסתכלותא, שהכל תאבין להסתכל בו וכו', עין שם:

א וזה בחינת האסור ללכת בחקותיהם. וצריכין להתרחק מהם בכל הדברים, שלא להתדמות להם בשום דבר שבועלם, אף-על-פי שאין בזה הדבר שום אסור מצד עצמו, אף-על-פי-כן אסור להתדמות להם בשום ענין שבועלם, ואסור ללבש במלבושיהם וכו'. פי בזה כלול כל התורה בלה, כי באמת ישראל מצד עצמם בשרשם הם רחוקים לגמרי מכל העונות ואין שום עון שיש לאיש ישראלי כלל לפי קדשתו משרשו, פי ישראל הם עצם הטוב והם רחוקים מן הרע בתכלית הרחוק בשרשם, ועל-כן אין להסתרא אחרא שום אחיזה ושכחות לפתות אחר מיישראל, חס ושלום, פי אם על-ידי פת המדמה, פי המדמה מטעה את האדם שהוא מדמה דבר לדבר, עד שהוא מהפך, חס ושלום, ומשים רע לטוב, אור לחשך, כמו שכתוב: "שמים אור לשך וחשך לאור שמים מר למתוק ומתוק למר וכו'". כמו שגראה בחוש שפת המדמה מטעה את האדם כמה פעמים בגשמיות, כגון בשאדם רואה

איזה דבר מרחוק, וכפרט בלילה, נדמה לו על החיכת עין שעומד אדם ומתרא מפניו, וכמו בן בכמה דברים שהאדם מוטה על-ידי פת המדמה, כמו בן ממש בענין דעות האדם ומדותיו ותאוותיו שבאמת האיש הישראלי רחוק בעצמו לגמרי מכל הדברים רעים ומכל התאוות ומדות רעות. ועקר ממשול האדם, חס ושלום, הוא רק על-ידי פת המדמה, שהוא הסמרא אחרא שהוא מטעה את האדם ומדמה לו דבר לדבר ומוליכום ממשחשבה למחשבה ומחשבה למחשבה עד שמביאו לידי הרהור, חס ושלום, וכן לכל אחר ואחר למה שמביאו, רחמנא לצלן:

ועל-כן גורה עלינו התורה שלא ללכת בחקותיהם ושלא להתדמות להם בשום דבר, שלא להתדמות להם דיקא, כדי שלא לתן פת, חס ושלום, להפח המדמה, פי העכו"ם הם הרע של כל התאוות והמדות, כמובא בדברי רבנו ז"ל. ועל-כן כשמתדמין להם בשום דבר, על-ידי זה מתגבר המדמה, חס ושלום, ויכולין לבוא, חס ושלום, על-ידי זה לידי דעותיהם, כמו שכתוב: "ויתערכו בניוים וילמדו ממשעשיהם". פי עקר הסמרא אחרא היא נאחות בהמדמה כ"ל. ועל-כן צריכין להתרחק מהם מאד מאד בכל הדברים, רק צריכין להתדמות בכל הדברים ובכל המנהגים ובכל המלבושים לישראל עם קדוש, פי עקר החן

לקוטי הלכות

הלכות חקות העכו"ם ב

יורה דעה תרלג

זוכה להפלה באמת עמהם וחד בהשם ותברך, כי הכל תלוי בפרור המדמה שהוא עקר הנפיון והבחירה:

ג וזה בחינת מה שמוכא בדברי רבנו ז"ל, בשיחות הר"ג, שעל-ידי שעושים לעצמו רגו בתפלה, על-ידי זה זוכין באמת להתפלל בתמימות והתלהבות דקדושה. וכן על-ידי שעושים עצמו כאלו הוא שמת, על-ידי זה זוכה לשמחה באמת. וכמו כן בכל הדברים וכו', ע"ן שם. כי זה בחינת פרור המדמה שנקבל המדמה בקדושה, שמדמין עצמן לדברים שבקדושה אף-על-פי שבתחלה אין לו מדה זו באמת, אף-על-פי-כן מדמה עצמו ומנהיג עצמו ומרגיל עצמו במדות אלו והנהגות אלו הישרות של אנשים כשרים באמת ועל-ידי זה זוכה אחר כך לכל הטוב באמת. וצריכין להיות חזק מאד בענין זה ועקשן גדול, אף-על-פי שנדמה לו שזה זמן רב שהוא מרגיל בזה ועדין לא זכה לטוב באמת, אף-על-פי-כן גם זה טוב מה שהוא מדמה עצמו ומרגיל עצמו בהטוב. וגם פי אי אאפשר להאדם לידע באמת מתי הוא זוכה לטוב, כי לפעמים ידמה להאדם שהוא רחוק מאד מטוב וזה בעצמו טוב וכן להפך. על-כן הוא מחייב תמיד לחבר עצמו לאנשים כשרים ואמתיים ולילך בדרכיהם ולהתדמות למעשיהם, כי זה בעצמו טוב מה שזוכה להתחבר עמהם אפלו אם, חס ושלום, לא יזכה להיות

והתפתרות והחשיבות האמתי הוא רק אצל ישראל, בחינת ישראל אשר כך אתפאר, דלולין בגנין סגיאין, ומלבושים של ישראל הם בחינת בגדי ישע, בחינת לבושי ההתפתרות, בחינת הוד והדר לבשת, כי יש בהם כל מיני חן וכל מיני התפתרות ועל-כן צריך להתלבש במלבושי ישראל דיקא ולהתדמות בכל דבר לדרכי החכמים והצדיקים האמתיים, כמו שאמרו רז"ל, הדבק בתלמידי חכמים. וכמו שכתוב, "הולך את חכמים יחכם". פי על-ידי שמדמין עצמו במעשיהם ובהנהגותיהם לדרכי השאים האמתיים, על-ידי זה זוכין להפלה בהם. ולפוף יהיה באמת כמותם:

ב כי כח המדמה הוא בבחינת עין הדעת טוב ורע, בחינת נגה שהוא לפעמים נכלל בטוב ולפעמים להפך, פי הוא בחינת דמיון ולמקום שמדמה עצמו שם נכלל. ועקר הבחירה והנפיון של האדם הוא ככח המדמה. וצריך כל אחד להתגבר לברר כח המדמה, לברר הטוב שבו שיהיה נכלל בקדושה ולהפיל הרע שבו. ועל-כן אנו מצווין להתדמות ליוצגנו יתברך, כמו שאמרו רז"ל, הדבק במדותיו - מה הוא רחום אף אתה רחום וכו'. וכן להתדמות לתלמידי חכמים ולהתחבר לכשרים, פי על-ידי שמדמה עצמו במדותיו להשם יתברך ולצדיקים ולכשרים אמתיים שבדור, על-ידי זה

שִׁמְפָאֲרוֹן וּמִשְׁבַּחֵינ וּמִחֲבָבֵינ הַחַן
וְהַחֲשִׁיבוֹת וְהַהֲתַפְאָרוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל
וּמִשְׁמַחֵינ עֲצֻמָּן כִּזְהוּ שְׁלֵא עֲשִׂינֵי גוֹי,
עַל־יְדֵי זֶה נִתְגַּלֵּינ הַהֲתַפְאָרוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל,
בְּחִינַת יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֲתַפְאֵר, שֶׁהֵם
הַגְּנוּזִין עֲלֵאֵינוּ, שֶׁהֵם גְּדֻלַּת הַבוּרָא וְתַבְרָךְ,
שְׁעַל־יְדֵי זֶה עֶסֶר הַכְּנַעַת הַמְדַמָּה כִּנ"ל:

ה וְזֶה בְּחִינַת שְׁקֵלִים, שְׁעַל־יְדֵי זֶה הִיָּה
עֶסֶר הַנֶּסֶם שֶׁל פּוּרִים. כִּמוֹ שֶׁאָמְרוּ
רז"ל, רִשְׁעֵי, כִּבְרָ קָדְמוֹ שְׁקֵלֵיהֶם לְשִׁקְלוֹךְ.
וְעַל־כֵּן בְּאֶדְרַב בְּאֶדְרַב מִשְׁמַחֵינ עַל
הַשְּׁקֵלִין. כִּי עֶסֶר קִנְיַת הַמֶּן עֲמֻלָּק עַל
יִשְׂרָאֵל הִיָּה בְּשִׁבְלֵי זֶה, עַל שִׁישְׁאֲרֵל הֵם
מִרְחִיקִין עֲצֻמָּן כְּכֹל הַדְּבָרִים מִהַנְּהַגוֹתֵיהֶם
וּמִדְּרָבְתֵיהֶם. וְעַל־כֵּן אָמַר, "וְדַתֵּיהֶם שׁוֹנֹת
מִכֹּל עַם". כִּי עַל זֶה הַקְּפִיד וְנִתְקַנָּא
בְּיוֹתֵר עַל שֶׁהֵם מִתְּפַנְּנִין לְשִׁנּוֹת עֲצֻמָּם
כְּכֹל הַדְּבָרִים לְהִתְרַחֵק מִמִּנְהַגֵיהֶם תְּמִיד
וְעַל־כֵּן אָמַר, "וְעִשְׂרַת אֲלָפִים וָגו'" אֲשֶׁקֶל
וְכוּ". כִּי רָצָה לְכַפֵּל, חֵם וְשְׁלוֹם, כַּח
הַשְּׁקֵלִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם בְּחִינַת
הַתְּגֻלוֹת הַגְּנוּזִין הַקְּלוּלִין בְּכֶסֶף וְזָהָב,
כִּמְבָאָר בַּמְּבָאָר הַנ"ל. וְעַל־כֵּן הַקְּדִים
הַשֵּׁם וְתַבְרָךְ רַפּוּאָה לַמִּפְּנֵי הַקְּדִים
שְׁקֵלֵנו לְשִׁקְלוֹ, וְצִוָּה עֲלֵינוּ לָתֵת בְּאֶדְרַב
בְּאֶדְרַב שְׁקֵלִים שֶׁהֵם בְּחִינַת צְדָקָה, שְׁעַל־
יְדֵי זֶה נִתְגַּלֵּינ הַגְּנוּזִין עֲלֵאֵינוּ שִׁישְׁ בְּכֶסֶף
וְזָהָב כִּנ"ל. שְׁעַל־יְדֵי זֶה עֶסֶר הַכְּנַעַת
הַמְדַמָּה וְהַקְּלָפוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת הַמֶּן
עֲמֻלָּק, כִּי עֲמֻלָּק הוּא בְּחִינַת הַרַע
שֶׁבְּמִדְמָה, כִּי הוּא מְדַמֵּן עֲצֻמָּן לְבַהֲמָה,

כְּמוֹתֶם, אֲבָל בְּאֵמַת אִם יִהְיֶה חֹזֵק בְּיָדָי
וְזָכָה לְהִיּוֹת כְּמוֹתֶם וְלַהֲפַלֵּל בְּהֵם וְכוּ"ל:

ד וְזֶה שֶׁהַהִירָה הַתּוֹרָה, "וְלֹא תִתְנֶם",
לֹא תִתֵּן לָהֶם חֵן, שֶׁאִסּוּר לֹאמַר,
כִּמְהוּ נָאָה עֲכוּ"ם זֶה וְכוּ' כִּי אִסּוּר לְפָאָר
אוֹתָם בְּשׁוֹם דְּבָר, כִּי עֶסֶר הַהֲתַפְאָרוֹת
וְהַגְּנוּזִין הוּא רַק אֲצֵל יִשְׂרָאֵל, בְּחִינַת
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֲתַפְאֵר. וּבְשִׁמְפָאֲרוֹן
וּמִשְׁבַּחֵינ אֵת יִשְׂרָאֵל וּמִגְדִּילִין וּמִחֲבָבֵינ
הַחַן וְהַהֲנַהגוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל – עִם קְדוּשׁ
הַנְּבָחַר מִכָּל הָעַמִּים, עַל־יְדֵי זֶה נִתְגַּלֵּינ
הַגְּנוּזִין וְהַהֲתַפְאָרוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל. וְעַל־יְדֵי
הַתְּגֻלוֹת הַגְּנוּזִין שֶׁהוּא הַתְּגֻלוֹת גְּדֻלַּת
הַבוּרָא וְתַבְרָךְ, עַל־יְדֵי זֶה עֶסֶר הַכְּנַעַת
הַמְדַמָּה, כִּמְבָאָר שֵׁם כִּמְבָאָר הַנ"ל,
שְׁעַקֵר הַכְּנַעַת הַמְדַמָּה הוּא עַל־יְדֵי
הַתְּגֻלוֹת גְּדֻלַּת הַבוּרָא וְתַבְרָךְ שֶׁהוּא
עַל־יְדֵי הַתְּגֻלוֹת הַגְּנוּזִין. וְזֶה שֶׁאָמַר רַבְנֵי
ז"ל, שְׁעַל־יְדֵי הַשְּׁמִחָה שֶׁשְׂמַחֵינ עַל שְׁזָכָה
לְהִיּוֹת מִזְרַע יִשְׂרָאֵל וְלַהֲתַקְרַב לְצַדִּיקִים
אֲמִתִּים, עַל־יְדֵי זֶה מִשְׁבְּרִין הַמְדַמָּה,
שֶׁהֵם הַמִּנְיָעוֹת שֶׁכָּכֵל מְדַרְגָּה שֶׁבְּקִדְשָׁה
וְכוּ', עִנֵּן שָׁם. כִּי עַל־יְדֵי שִׁישְׁמַחֵינ עֲצֻמָּו
בְּשִׁמְחַת יִשְׂרָאֵל עַל שְׁזָכָה לְהִיּוֹת מִזְרַע
יִשְׂרָאֵל, עַל־יְדֵי זֶה נִתְגַּלָּה הַחַן
וְהַהֲתַפְאָרוֹת וְהַגְּנוּזִין שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא
עֶסֶר גְּדֻלַּת הַבוּרָא וְתַבְרָךְ. וְעַל־יְדֵי
הַתְּגֻלוֹת גְּדֻלַּת הַבוּרָא, עַל־יְדֵי זֶה נִכְנָעִין
הַמִּנְיָעוֹת שֶׁהֵם כַּח הַמְדַמָּה, כִּי בְּאֵמַת
אִינִם מִנְיָעוֹת כָּלָל, רַק שֶׁהֵם נִדְמִים
לְמִנְיָעוֹת עַד שֶׁקִּוְשָׁה לְשִׁבְרָם. אֲבָל עַל־יְדֵי

לקוטי הלכות

הלכות חקות העכו"ם ב

יורה דעה תרלה

עלאין היו כלולין במשפן בחינת כסף וזהב ותכלית וארנמן וכו'.

ז וזה בחינת פי תשא את ראש בני ישראל 'פי תשא' דיקא בחינת גשיאת ראש, דהינו בשעולין מדרגא לדרגא ורצין לנשא את ישראל שיעלו מדרגא לדרגא, או 'ונתנו איש כפר נפשו', הינו צדקה, שעל ידי זה מכניעין המגיעות שכל דרגא שהם באין על ידי המדמה פנ"ל. ואז ולא יהיה בהם גנף וכו' שעל ידי זה שנתגליו הגנוין על ידי השקלים, על ידי זה מכניעין המדמה והקלפות שהם סמרא דמותא וזכין לשכל דקנשה שהוא בחינת חיים, כמו שכתוב: "החכמה תחיה". פי עקר החיים הוא השכל שהוא חיים נצחיים. פי עקר השארתו של אדם לאחר מיתתו הוא רק השנת השכל הנקנה שזוכין על ידי שבירת הדמיון, כמבאר שם במאמר הנ"ל, עין שם כל זה היטב:

ח ועל כן היתה עקר המצוה של שקלים בעת שהיו מונין

את ישראל, פי המנין של ישראל הוא בחינת גשיאת ראש, בחינת עליית מדרגא לדרגא במאמר הנ"ל, פי בשעולין מדרגא לדרגא או כל אחד ואחד מרים את חברו, פי פנימיות התחתון עולה לעליון וכן פנימיות העליון עולה למעלה יותר וכן למעלה למעלה, כמבאר שם היטב, עין שם. וכמו שאמר רבנו ז"ל או בפירוש, שזה בחינת הרמה (כל"א היינו) מה

כמו שפרש רש"י על פסוק, 'משור עד שיה עד בהמה'. שהיו העמלקים מרמין עצמם לבהמות פנ"ל. ובהמה הוא בחינת כח המדמה, שהוא כח הפחמיות פנ"ל במאמר הנ"ל. ועל כן עקר הנגעת הקוד עמלק הוא על ידי השקלים שהם בחינת צדקה, שעל ידי זה נתגליו הגנוין וכו', שהוא גדלת הבורא והברך, שעל ידי זה הם נכניעין פנ"ל:

ו וזה בחינת מחצית השקל תרומה לה'. פי בחינת המדמה הוא בחינת עין הדעת, בחינת נגה שהוא עקר המתקלא והנפיון בחינת מחצית שהאדם עומד בו על המשקל והנפיון מחציתו מכריעו לכאן ומחציתו לכאן בדרך המשקל, פי הוא מערב טוב ורע. וזה מחצית השקל, 'מחצית השקל' דיקא. וצריך כל אחד להכריע המשקל לטוב, להגביה המדמה להשם והברך בחינת מחצית השקל תרומה לה'. וזה נעשה על ידי גתינת מחצית השקל על קרננות הצבור ועל נדבת המשפן, שזה בחינת צדקה, שעל ידי זה נתגליו הגנוין פנ"ל, שעל ידי זה נכנע המדמה ואזי נופל הרע שבו והטוב נכלל בקדשה. ועל כן היו לוקחין השקלים על קרננות הצבור ועל נדבת המשפן, פי קרננות הם בחינת שבירת הדמיון, כמו שפרש רבנו ז"ל במאמר הנ"ל על פסוק, 'ובחי אלקים רוח נשברה'. וזה בחינת נדבת המשפן, זה בחינת התגלות הגנוין, פי כל הגנוין

יורה דעה

או להתגבר ביותר להכניע סמרא דמותא, שהוא המדמה. וזה נעשה על-ידי השקלים שהם בחינת צדקה, שעל-ידי זה נתגליו הגנוני פנ"ל. וזה בחינת פי השא וכו' ונתנו איש כפר נפשו לה' ולא יהיה בהם נגף וכו' פנ"ל. זה יתנו כל העובר על הפקודים מחצית השקל בשקל הקדש. 'מחצית השקל' דיקא פנ"ל:

ט וזה בחינת משנכנס אדר מרבין בשמחה. פי אז צריכין להכניע קלפת המן-עמלק שהוא המדמה פנ"ל. ועל-פן צריכין להרבות בשמחה, פי צריכין לשמח מאד במה שובינו להיות מרע ישראל ולא עשני גוי ועל-ידי זה מגליו החן וההתפארות של ישראל שהוא התגלות הגנוני, שהוא גדלת הבורא, שעל-ידי זה מכניעין המדמה וזוכין לעלות לכל המדרגות שפקדשה, אמן ואמן:

ובמבאר שם בסוף התורה הנ"ל שעל-ידי שמחה ששמח בו' והכרד ובצדיקיו וכו', על-ידי זה מכניעין המדמה שמתפשט בכל דרגא ועולין למדרגה הגבוה וכו', עין שם:

הלכה ג

ענין אסור ללכת בחקות העפ"ם ואסור מעונן ומנחש ומכשף:

על-פי התורה "בא אל פרעה" בסיומן סד, עין שם כל התורה הימב.

שאחד מרים את חברו וכו'. וכשמונין את ישראל אוי פוללין ומרימין ומנשאין ומקשרין אחד לחברו וחברו, פי זה עקר בחינת המנין לקשרם ולהכרם זה בזה שעלה כל אחד למדרגת חברו וחברו. עלה יותר וכן למעלה מעלה כדי שיכללו זה בזה כדי שתשרה עליהם שכינה. ועל-פן נקרא המנין נשיאת ראש, כמו שכתוב: "כי תשא את ראש בני ישראל לקדיהם". פי על-ידי המנין מנשאין ראשם מדרגא ודרגא וכו' פנ"ל. ועל-פן בכל עת שהיו צריכין ישראל לעלות מדרגא לדרגא מנאום. כי כשיצאו ממצרים מנאום כשנפלו בעגל מנאום אחר כך בשנבנה המשכן ובקש להשרות עליהם שכינה מנאום, כמו שפרש רש"י, פי כל הנ"ל הם בחינת עליית מדרגא לדרגא בחינת יציאת מצרים שצא מ"מ שיערי ממאז למ"ט שערי קדשה. וכן אחר מעשה העגל שהיו צריכים ליצאת ולעלות ולהפטר מממאזה זו לכנס בקדשה. וכן אחר כך בשנבנה המשכן והיו צריכין לעלות למדרגות גבוהות שתשרה עליהם שכינה, ועל-פן מנאום בכל פעם, שהוא בחינת נשיאת ראש פנ"ל. וכשעולין מדרגא לדרגא או מתעורר ביותר המדמה פנ"ל, שהוא סמרא דמותא, חס ושלום פנ"ל. וכשעולין מדרגא לדרגא או מתעורר ביותר המדמה פנ"ל, שהוא סמרא דמותא, חס ושלום פנ"ל. על-פן צריכין

והכלל, שיש קשיות ואפיקורסות שנמשך מהקלפות שנתהוו על ידי שבירת פלים שהיה על ידי רבוי אור, שהם בחינת מותרות ופסלת הקדשה וכן פשוף בא מותרות ופסלת ידוע. ואלו הקשיות והאפיקורסות אפשר לישבן כי יש שם ניצוצות ואותיות וכו' שנפל לשם וכו', אבל יש אפיקורסות וקשיות שנמשכין מחלל הפנוי וכו', שמושם פנה אלקותו וחקמתו, כביכול, וכו' והם החקמות שאינם חקמות וכו' ואלו הקשיות אי אפשר לישבן בשום אופן ועל זה נאמר, "כל באיה לא ישובו". כי אלו הקשיות אי אפשר לישב בזה העולם, כי א"כ יתבטל חלל הפנוי ולא יהיה מקום וקיום להעולם וכו', על כן אי אפשר לישב אלו הקשיות עתה בשום אופן כי אם להתחזק באמונה שלמה לבד, שעל ידי זה עוברין על כל החקמות ועל החקמות שאינם חקמות שהם הקשיות הנ"ל וכו', ענין שם כל זה היטב:

ישאל מה טעם למצוה זו והם נקראים חקים. וכל אלו החקים והמשפטים נתן לנו השם יתברך כדי לזכות לאמונה, הינו כדי לזכות בכה זה לבטל שני מיני הקשיות והאפיקורסות הנ"ל, כי על ידי המשפטים שהם המצוות שיש בהם איזה שכל וטעם קצת, על ידי זה מבטלין הקשיות הנמשכין מהקלפות שנתהוו משכרי פלים כנ"ל ששם יש מעט שכל ואותיות, אבל צריכין תקון וברור גדול ואלו הקלפות נכנעין ונתבטלין על ידי בחינת המשפטים שבתורה שיש בהם שכל, אבל יש קשיות שאי אפשר למצוא עליהם שום תרוץ על פי שכל ולישבן כנ"ל, כי נמשכין מחלל הפנוי כנ"ל. ושם אסור לבגוד בהם בשום שכל כלל רק להתחזק באמונה לבד כנ"ל. וכנגד זה נתן לנו השם יתברך החקים הקדושים שהם המצוות שאין בהם שום טעם ואנו מקימים אותם באמונה לבד, על ידי פח אלו המצוות נתחזקה האמונה אצלנו ויש לנו פח לגרש ולבטל ולבער מאתנו כל הקשיות והאפיקורסות הנמשך מחלל הפנוי ששם אין שום שכל כי אם בהעלם גדול ונפלא שאי אפשר עתה בזה העולם להבין בשום אופן, רק צריכין להתחזק באמונה לבד כנ"ל. ואמונה הזאת לזכות להתחזק באמונה שלמה, לבטל האפיקורסות הנ"ל על ידי האמונה לבד כנ"ל, זה אנו זוכים על ידי החקים שאנו מקימים, שהם המצוות שאין בהם שום

א וזה ידוע שכל התורה והמצוות נתן לנו השם יתברך כדי לזכות לאמונה שלמה בו יתברך, שזה עקר התכלית, כמו שכתוב: "כל מצותיך אמונה". וכמו שאמרו רז"ל, בא חכוק והעמידן על אחת, וצדיק באמונתו יחיה. ובשביל זה יש בתורה חקים ומשפטים שהם המצוות שהשכל מחיכם קצת שנקראים משפטים. והמצוות שאין עליהם שום טעם והאמות העולם מונין את

טעם רק אנו מקימין אותו באמונה
לכד וכנ"ל:

ב וזה בחינת אסור חקות העכו"ם ואסור
מעונן ומנחש ומכשף, כי את זה
לעמית זה, כי כמו שבקדושה יש בהתורה
הקדושה חקים ומשפטים כדי לבטל שני
מיני האפיקורסות הנ"ל, כמו בן להפך יש
אצלם חקות העכו"ם שאין להם שום
טעם כלל, רק הם נמשכין מהאפיקורסות
של חלל הפנוי ששם אין שום שכל וטעם
כלל, כי הם בחינת חכמות שאינם וכו'.

פמבאר היטב בהתורה הנ"ל בפנים, ענין
שם. וצונו השם יתברך להתרחק
מחקותיהם בכל הרחקות, כמו שכתוב:
"ובחקותיהם לא תלכו". וכמוכא בגמרא
ושלחן ערוך שצריך להתרחק מהם בכל
התנועות והמלבושים, כמו שכתוב
בשלחן ערוך אין מתדמים להם ואין
לובשים במלבושיהם וכו', כי אנו צריכים
להתרחק מאד מחקותיהם שהם
ההנהגות שלהם שאין להם שום טעם
כדי שלא יתאחו בנו, חס ושלום,
האפיקורסות והכפירות הנמשכין מחלל
הפנוי שאין בהם שום שכל וכו', שמושם
נמשכין כל חקותיהם כנ"ל. וכן אסרה לנו
התורה לעונן ולנחש ולכשף. כדי שלא
להגביר, חס ושלום, הקלפות הבאין
ממותרות, משכרי פלים שמושם בא כל
חכמות המעוננים והמנחשים והמכשפים
שבאים ממותרות מפסלת הקדושה,
פמבאר בהתורה הנ"ל. על-כן אנו צריכין

להתרחק משניהם, ממעונן וכו', שהם
בחינת הקלפות של שכרי פלים וכו'
כנ"ל. וכן להתרחק מחקותיהם שנמשכין
מבחינת הכפירות של חלל הפנוי כנ"ל.
כי השם יתברך ברחמיו הגדולים הבדילנו
מן התועים האלה וצונו להתרחק
משניהם. וקדשנו במצותיו הקדושים שיש
בהם חקים ומשפטים, שעל-ידיה אנו
מבטלין ומגרשינן שני מיני האפיקורסות
והקשיות וזוכין לאמונה שלמה באמת,
אמן:

ג וזה בחינת אין לובשין במלבושיהם
שאסור משום חקת העכו"ם, כי
כל המלבושים נמשכין מסוד חלל הפנוי
שהוא בחינת לבושין, פמבאר בהתורה
הנ"ל, שהוא פה הוא קמצא דלבושיה
מינה וביה ומשם נמשכין כל המלבושים
שבועלים. ועל-כן נצטוו ישראל לקדש את
מלבושיהם על-ידי מצות ציצית שבו תלוי
כל התורה והמצות, כמו שכתוב: "למען
תזכרו ועשייתם את כל מצותי וכו'". כי
על-ידי קדשת המלבושים על-ידי מצות
ציצית, על-ידי זה נמשך עלינו האמונה
הקדושה להכניע ולבטל האפיקורסות
שנמשך מחלל הפנוי על-ידי האמונה
שאנו מאמינים שגם שם נעלם השם
יתברך והחלל הפנוי בעצמו נתהוה
מחכמתו יתברך פה הוא קמצא דלבושיה
מינה וביה, כמו שכתוב בהתורה הנ"ל.
ועל-כן צריכין להתרחק ממלבושי עכו"ם
שלא ללבש במלבושיהם משום חקת

לקוטי הלכות

הלכות מעונן ומנחש א

יורה דעה תרלט

שהוא בכחינת מעונן כנ"ל. וזהו תמים תהיה עם ה' אלקיך. ה' אלקיך זה בחינת עלמא דאתי, בחינת ה' הוא האלקים. ובכחינת עלמא דאתי שם נתבטל העת רעה לגמרי, כי עלמא דאתי הוא למעלה מהזמן והמדות והוא בלוי טוב ואין שם בחינת העת רעה לגמרי כלל. וזה זוכין על-ידי תקון הברית שעל ידו נתרומם המחין שהוא בחינת הדעת, בחינת עלמא דאתי, כפואב בכמה מקומות. ועל-כן על-ידי תקון הברית נתבטל העת רעה, כי זוכין לבחינת עלמא דאתי שהוא בלוי טוב למעלה מהזמן כנ"ל. וזה שכתוב, "מאותות השמים אל תחתו כי יתנו הגוים מהמה". כי ישראל שהם בכחינת שומרי הברית אין להם לירא מאותות השמים, שהם מורים על הזמנים והעתים, כי העת רעה נתבטל על-ידי בחינת שמירת הברית וזוכין לבחינת עלמא דאתי כנ"ל:

הלכה ב

אין שואלין בחזים בפוכבים וכו' משום שצאמר (דברים י"ג ט'): "תמים תהיה עם ה' אלקיך" וכו'.

על-פי מה שכתב רבנו בפאמר "תקעו", המדבר מתוכחה בלקוטי תנינא סימן ח, שעל-ידי נבואה נתמקן המדמה ועל-ידי זה זוכין לאמונה ישרה ונתבטל אמונות פוזביות, שהם זהמת הנחש, בחינת מנחשים ומעוננים וכו'. ועל-ידי

העכו"ם, כי מלבושים שלהם נמשכין מאפיקורסות של חלל הפנוי שמושם כל המלבושים כנ"ל, אבל מלבושים שלנו נמשכין מהאמונה הקדושה שאנו מאמינים שגם בהחלל הפנוי נמצא השם יתברך בהעלם נפלא, שהוא בחינת כההוא קמצא דלבושיה מיניה וביה, שאמונה הואת הוא בחינת תקון המלבושים, בחינת ציצית שהם אמונה פדוע וכנ"ל בהלכות פורים הלכה ד, על פ, מי האיש התפץ תיים:

הלכות חקת העכו"ם הלכה ד
בהלכות פורים הנ"ל ובהלכות רבית הלכה ה:

הלכות מעונן ומנחש

הלכה א

אסור לעונן ולנחש, דהינו לומר עת פלוני יפה עת פלוני וכו'. משום שצאמר, "תמים תהיה וכו'". כי כשאומר עת פלוני יפה עת פלוני רע. נמצא, שנותן כח ושלטון להעת רעה. וכל זה תלוי בפגם הברית, שעל-ידי זה מתגבר העת רעה, חס ושלום, כמבאר בפאמר "האי מאן וכו'" בסימן כט. וזה שנסמך לזה הפסוק תמים תהיה, שהוא ההפך ממועונן, הינו בחינת תקון הברית שנקרא תמים, כמו שכתוב: "התהלך לפני והיה תמים". שעל-ידי זה נכנע העת רעה,

אמונה וזכין לחסד שעל ידו יהיה חדיש העולם לעתיד בחינת עולם חסד ופנה. והחדוש יהיה בבחינת ארץ ישראל שהוא בחינת השגחה, בחינת תמיד עיני ה' אלקיך בה, כי אזי יתנהג העולם על-ידי השגחה ונפלאות כמו ארץ ישראל, כי עקר ארץ ישראל הוא על-ידי בחינת פח מעשיו הגיד לעמו, כמו שכתוב: בראשית וכו'. אמר רבי יצחק, לא היה צריך להתחיל את התורה אלא מהחדש הזה לכם, אלא משום פח מעשיו וכו', כדי שלא יאמרו לסטים וכו'. עין שם פל זה היטב:

א פי באמת ישראל עם קדוש הם בבחינת למעלה מהטבע, כי אינם מסורים לשום שר ואינם מתנהגים על פי הטבע של מערכת השמים רק על-פי השגחתו ותברך. ועל-פני הם מצויים שלא לדרש באותות השמים ולא לעונן ולנחש, כמו שכתוב: מאותות השמים אל תחתו כי יחתו הגוים מהמה. פי באמת הא ברה תלוא, פי כשישראל אינם דורשים באלו השקרנים והדמיונות פוזבים של המעוננים והדורשים באותות השמים וחוזים בפוכבים וכיוצא. נמצא, שהם מכניעים והמת הנחש ומדבקים עצמם באמונה דקדשה, כי אלו הדמיונות של שקר הנ"ל של המנחשים והמעוננים הם והמת הנחש פנ"ל. וכשהם מתרחקים מזה רק שפאמינים בה' לבדו ותברך, אזי זוכים על-ידי האמונה לבחינת חדיש

העולם, בחינת ארץ ישראל. ואזי הנהגתם על-ידי השגחה לבר, על-ידי בחינת נפלאות למעלה מהטבע של מערכת השמים. נמצא, שעל-ידי זה אין צריכים לירא כלל מאותות השמים, כי מתנהגים על-ידי השגחה לבר פנ"ל. נמצא, שעל-ידי זה בעצמו, שהם מתרחקים מזה, על-ידי זה אינם צריכים לירא מזה פנ"ל. וזה פי יחתו הגוים מהמה, פי הם יש להם לירא מזה מאחר שהנהגתם על-ידי הטבע, כי אינם זוכים לבחינת השגחה גמורה בשלמות, מאחר שלא פסקה והמתו, והמת הנחש והם אל מעוננים וקוסמים ישמעו ואין להם אמונה בה'. והמת זה אינם זוכים לבחינת ארץ ישראל, בחינת השגחה, בחינת חדיש העולם, כי אי אפשר לזכות לזה כי אם על-ידי אמונה דקדשה. ועל-פני מאחר שאינם זוכין לבחינת השגחה, נמצא שהם מתנהגים על-פי הטבע ועל-פני יש להם להתירא מאותו השמים, מתמת זה בעצמו שהם דורשים בהם ואין להם אמונה דקדשה פנ"ל, כי הא ברה תלוא פנ"ל:

ב וזה שכתוב אצל אסור שלא לדרש בכוכבים ומעוננים: "תמים תהיה עם ה' אלקיך". עם ה' אלקיך דיקא. ה' אלקים זה בחינת שם כלא, בחינת עלמא דאחי, שאז יהיה ה' אחד ושמו אחד, בחינת ה' הוא האלקים, בחינת פלו טוב. כמו שדרשו רז"ל

לקוטי הלכות

הלכות מעונן ומנחש ב

יורה דעה תרמא

וכמובא בדרך רבנו ז"ל בכמה מקומות, כי אז ותפול הטבע ותנהג על ידי השגחתו לבר. והשגחתו יתברך הוא פלו טוב פלו חסד, בחינת עולם חסד יבנה. כי הטבע הוא הסתרת השגחתו יתברך, בחינת דין, בחינת אלקים גימטריא הטבע, כמובא. כי באמת גם הטבע הוא מתנהג על ידי השגחתו יתברך, רק שהשגחה היא נסתרת ונעלמת בבחינת הסתרה בבחינת דין. וכשנתגלה ההשגחה אזי הוא פלו טוב פלו חסד, שזה בחינת הדין העולם, בחינת עולם חסד יבנה, כי אז ותנהג על ידי השגחה לבר פנ"ל. ואזי יתגלה כי פלו אחד, כי גם הטבע הוא השגחה, כי ה' אחד ושמו אחד, בחינת ה' הוא האלקים. ה' הוא בחינת השגחה, בחינת חסד. אלקים בחינת דין, בחינת הטבע פנ"ל. ולעתיד יתגלה כי ה' הוא האלקים כי פלו טוב פלו אחד, כי גם הטבע תהיה נכללת בהשגחה, כי פלו חסד פנ"ל. ואנחנו עם קדוש מצויים גם עכשו לאדבקא ממשבתא בעלמא דאתי וליהמשיך בחינת עלמא דאתי, בחינת השגחה גם כנה העולם, כי זה עקר עבודתנו שיהיה נכלל זה העולם בבחינת עלמא דאתי, שיהיה פלו אחד. ועלינו אנו מצויין שלא לדרש באותות השמים ולא במנחשים ומעוננים, רק להאמין בה' כדי לזכות על ידי זה לבחינת השגחה, בחינת עלמא דאתי. וזהו בחינת תמים תהיה עם ה' אלקיך,

שכתוב אחר אזהרות לא יהיה כד מעונן ומנחש וכו' עם ה' אלקיך דיקא, בחינת ה' הוא האלקים, בחינת עלמא דאתי שאנו מצויים לדבק עצמנו בבחינת עלמא דאתי, בחינת השגחה, בחינת ה' הוא האלקים, בחינת פלו טוב, בחינת בטול הטבע. כי הטבע, שהוא בחינת אלקים, נכלל בבחינת ה', בחינת השגחה, כי פלו אחד פלו טוב פנ"ל. וזה בחינת תמים, כי זה עקר התמימות והשלמות שאין בו שום חסרון, כי כל החסרונות והדינים הם בבחינת הטבע שניקתה מבחינת דין, מבחינת אלקים, אבל בבחינת השגחה, בחינת עלמא דאתי אין שום חסרון ודין כלל, כי פלו טוב פנ"ל. וזה שנוכר ארץ ישראל אצל הוהרהר זו ותלה כבישת ארץ ישראל כמזנהו זו, כמו שכתוב: "כי הגוים אשר אתה יורש אותם אל מעוננים ואל קוסמים ישמעו ואתה לא בן וכו'". כי באמת עקר כבישת ארץ ישראל הוא על ידי שאנו פרושים מאסור זה, כי על ידי זה שאנו מתרחקים מזהמא זו של מנחשים ומעוננים, רק אנו מאמינים בה', על ידי זה אנו זוכין לבחינת הדין העולם, שהוא בחינת ארץ ישראל. כי עקר ארץ ישראל הוא על ידי כח מעשיו, על ידי שפאמינים כי ה' ברא הכל ברוצנו וכו'. וזה שכתוב, "כי בגלל התועבות האלה ה' אלקיך מוריש אותם מפניך". כי על ידי שדורשים באלו התועבות ואין להם אמונה, על ידי זה הם נתגרשים

הנהגת עולם הזה, בחינת הטבע, בחינת דין שהשגחה והחסד הוא נסתר, כביכול שעל-ידי זה בחינת הלבנה היא נתמעטה ואינה מאירה בשלמות. ולעתיד שאז והפמל הטבע ואז יכלל הטבע בהשגחה, כי יהיה פלו אחד פלו טוב, אז יתקום, "ויהיה אור הלבנה כאור החמה כאור שבעת ימי בראשית". כי יתמלא פגמית הלבנה ולא יהיה בה שום מעוט, כי אז יתגלה השגחתו וחסדו יתברך ויהיה פלו אחד, בחינת ה' הוא האלקים, שזהו בחינת אור הלבנה כאור החמה פדוע. ועל-כן אין אנו מתחילין ברביעי, שבו הוא בחינת מארת חסר, בחינת מעוט הלבנה, שזה בחינת הנהגת העולם הזה, בחינת הנהגת הטבע פנ"ל, כי אנו רוצים שלא יהיה הנהגותינו על פי הטבע, רק על-פי השגחה שהוא בחינת עלמא דאתי שאז יהיה אור הלבנה כאור החמה וכו' פנ"ל. כל זה כתבנו לישב המנהג, אבל באמת טוב יותר שלא להקפיד על זה כלל, כמו שכתב הרמב"ן שאינו משנת חסידים.

ד ועל-כן אנו מונין ללבנה, כי אנו ממשיכין בעולם הזה בחינת עלמא דאתי, בחינת מלוי הלבנה, בחינת ה' הוא האלקים, בחינת אור הלבנה כאור החמה. ועל-כן אנו עושים עקר מן הלבנה, כי זה עקר עבודתנו למלאות פגמית הלבנה, ועל-כן אנו מקדשין החדש ועושים ראש חדש. ועקר

מראין ישראל, כי אי אפשר לזכות לארץ ישראל כי אם על-ידי אמונה פנ"ל. וזה שנאמר אצל אהרן זה, "נביא אקים לך וכו'". כי כל זה תלוי בנביא האמת, כי על-ידי נבואה זוכין לאמונה דקדושה ולפרש מזהמת הנחש שהוא בחינת מנחשים ומעוננים פנ"ל:

ג נמצא שעקר אסור של מנחשים ומעוננים וכיצא הוא פרי לפרש מזהמת הנחש ולהמשיך עלינו השגחתו יתברך בחינת עלמא דאתי על-ידי האמונה דקדושה פנ"ל. ועל פי זה יש לישב מנהג העולם המובא בשלחן ערוך, נהגו שאין מתחילין בשני ורביעי. ולכאורה הוא כמו מעונן, חס ושלום, אך יש לישב המנהג, כי אדרבא, בזה אנו מראין שאין אנו רוצין שיהיה הנהגתנו על פי הטבע, חס ושלום, רק על-ידי השגחתו יתברך לבר, כי בשני הנהגתו, והבדלה הוא בחינת עולם הזה שבו סוד ההבדלה בין טוב לרע וכו'. אבל לעתיד לא יהיה בחינת הבדלה, כי אז יהיה פלו טוב ולא יהיה שום רע כלל. ועל-כן אין אנו מתחילין בשני, להורות שאין אנו מתנהגים על פי הנהגת עולם הזה, שהוא בחינת יום שני, שזה סוד הבדלה פנ"ל. ועל-כן לא נאמר כי טוב בשני פנ"ל. וזה בחינת שאין מתחילין ברביעי, כי ברביעי נאמר, "יהי מארת" חסר, כי בו היה קטרוג החרס ונתמעטה. ומעוט החרס זה בחינת

לקוטי הלכות

הלכות מעונן ומנחש ג

יורה דעה תרמו

קדוש החדש הוא למלאות פנימת הלכנה פידוע, כי אנו ממשכינן התקדשה מעלמא דאתי, שאז ויהיה אור הלכנה פאור החמה בעולם הזה גם פן ומקדשין החדש למלאות פנימתה פנ"ל. ועל-פן נקרא ראש חדש בחינת חדוש העולם שאז ותמלא פנימתה ועל-ידי קדושת ראש חדש אנו ממשכינן בחינה זו גם עכשו, ועל-פן נקרא ראש חדש על שם חדוש העולם פנ"ל. ועל-פן כל הימים טובים הם גמנין ללכנה, כי כל הימים טובים הם זכר לציאת מצרים שעשה עמנו אותו נזירות שנוי הטבע. נמצא שבכל הימים טובים נתגלה השגחתו ותברך בטול הטבע בחינת עלמא דאתי ועל פן הם גמנין ללכנה, כי עקר מה שאנו מונין ללכנה הוא להורות שאנו מאמינים שתתמלא פנימתה ויהיה אור הלכנה פאור החמה ובה בעצמו שאנו מונין אל הלכנה ומקדשין אותה ועושין הימים טובים על ידה, על-ידי זה בעצמו נתמלא פנימתה, כי הימים טובים מרמזים על מלוי פנימתה, כי הם בבחינת עלמא דאתי, בחינת בטול הטבע, שהוא בחינת מלוי הלכנה, בחינת אור הלכנה פאור החמה פנ"ל. ועל-פן קדוש החדש הוא מצוה ראשונה שנצטוו ישראל בשניצאו ממצרים, כי אז נתגלה השגחתו ותברך, כי שדד? המערכות ועשה עמנו נפלאות גדולות ואז נתגלה ונמשך בחינת עלמא דאתי בזה העולם, שזהו בחינת

קדוש החדש פנ"ל. וע"כ נצטוו במצוה זו מיד כנ"ל. נמצא, שקדוש החדש הוא בבחינת עלמא דאתי, בחינת השגחה, בחינת ארץ ישראל. וזה שפסכו רז"ל זה לזה במאמר רבי יצחק, לא היה צריך להתחיל את התורה מבראשית, אלא מהחדש הזה לכם, אלא משום פח מעשיו וכו'. דהינו פבישת ארץ ישראל וכו'. כי באמת הפל אחר ובהתחלה שהיה ראוי להתחיל מהחדש הזה וכו'. ובהתחלה של בראשית וכו', הפל אחר, כי החדש הזה, הינו מצות קדוש החדש הוא להמשיך בחינת השגחה, בחינת חדוש העולם, בחינת ארץ ישראל בזה העולם. וזהו בחינת ההתחלה מבראשית בשביל פח מעשיו, כדי לכבש ארץ ישראל שהוא בחינת השגחה, בחינת חדוש העולם פנ"ל, בדרך ה' לעולם, אמן ואמן:

וזה (בפירי כח, כג): "כי לא נחש בעקב ולא קסם בישראל קעת יאמר לעקב ולישראל מה פעל אל". כי על-ידי שאין בהם נחש וקסם, רק מאמינים בה', על-ידי זה זוכין לבחינת השגחה, בחינת חדוש העולם שהוא בחינת קעת יאמר לעקב וכו' פנ"ל:

הלכה ג

"לא ימצא קד מעביר בנו ובתו באש קסם קסמים מעונן ומנחש ומכשף ושואל אוב וידעוני וחבר הכר ודורש אל

המתם וכו' תמים תהיה עם ה' אלקודי כי הגויים האלהה אשר אתה יורש אותם אל מעוננים ואל קוסמים ישמעו ואתה לא כן וכו'":

על-פי המאמר המתחיל רבי יונתן משתעי' בלקוטי תנ"ג סימן י"ח, ענין שם כל המאמר פלוץ והיצא משם לענינו שאי אפשר להיות מנהיג ישראל כי אם כשיש לו שלמות אמונה, שאין שלמות אחריו, כי אפלו כשמאמין בדבר אחד מדרבי האמורי, כגון צבי הפסיקו בדר, אינו יכול להיות מנהיג וכו'. וזה המנהיג האמתי, צדיק האמתי זוכה להשיג את התכלית של כל הבריאה שהוא שעשוע עולם הבא, שזה התכלית אי אפשר להשיג כי אם על-ידי הצדיקים וכל אחד כפי שרשו בגשמת הצדיק, כן זוכה להשיג את התכלית האחרון הנה שהוא שעשוע עולם הבא, שהוא תכלית של כל הבריאה בלה של כל הדברים שבעולם, כי לכל דבר יש תכלית וזה התכלית יש לו עוד תכלית גבה מעל גבה, למשל תכלית בגן הבית כרי שיהיה להאדם מקום לגנוח. ותכלית המנוחה כרי שיוכל בכח הנה לעבד את ה' ותפרד ותכלית העבודה וכו' וכו', ענין שם כל זה היטב:

א וזה בחינת אפור מעונן ומגחש ומכשף, כי כל המעוננים והמגחשים וכו' הוא מחמת חסרון העצה שאין יודעים לתת עצה לנפשם איד

להתנהג באיזה דבר אם לעשותו ואם לאו, ועל-כן הם מנחשים ומעוננים ורוצים להשיג עצה על-ידי זה, כי הם תלויים בזה, למשל אם צבי הפסיקו בדרך או פתו נפלה מפיו הם אומרים שזהו סימן רע לו ואינו צריך עוד לעשות זה המושא וימתן וכיצא או עונה פלונית יפה להתחיל וכו' ובאמת הם פסילים ושומים גדולים, כי אי אפשר בשום אופן לקבל עצה שלמה על-ידי זה:

ב כי באמת עקר חסרון הוא בזה העולם בבחינת אחר הבריאה, כי בבחינת קדם הבריאה הוא פלו אחד פלו טוב ושם אין שיעד שום עצה כלל, כי עקר העצה הוא במקום שיש שני דרכים ואין יודעין באיזה דרך לילך ובאיזה הנהגה להתנהג ואז צריכין עצה איד לעשות, אבל בבחינת פלו אחד פלו טוב אין שיעד עצה. נמצא, שעקר הכרחיית העצות הוא בבחינת אחר הבריאה, ועל-כן העצות נקראין רגלון, כמו שפתיב: "וכל העם אשר ברגלוד". ודרשו רז"ל, ההולכים אחר עצתך. כי עקר העצות הוא בבחינת אחר הבריאה, שהוא בחינת רגלון, בחינת "והארץ הרים רגליו" (ישעיה סו, א). וזה בחינת פלויות יועצות ותרין פלון הם בבחינת תרין שוקין בחינת נצח הוד, שהם בחינת עצות כידוע. ועקר חסרון העצה הוא מחמת שאין יודעין התכלית של כל דבר, כי בודאי אם היו יודעין את התכלית של כל דבר לא הנה שיעד להסתפק בשום

לקוטי הלכות

הלכות מעונן ומנחש ג

יורה דעה תרמה

עצה. לְמִשְׁלַל הָאָדָם הוּא מְסַפֵּק אִם לְסַחֵר מִשָּׂא וּמִתֵּן זֶה אוֹ מִשָּׂא וּמִתֵּן אַחֵר, וְעַקֵּר פְּנִיתוֹ בְּהַמְשָׁא וּמִתֵּן הוּא רַק בְּשִׁבְלֵי הַתְּכֵלִית שֶׁלוֹ פְּדֵי הַהֲרוּיִח מִמּוֹן, פְּדֵי שְׂהוּיָה לוֹ פְּרָנְסוֹתוֹ. נִמְצָא, שֶׁעַקֵּר מַה שְּׂהוּא מְסַפֵּק וְצָרִיךְ לְעֵצָה, הוּא מִחֻמַּת שְׂאִינוֹ יוֹדֵעַ עַל־יְדֵי אִיזָה מִשָּׂא וּמִתֵּן יִשְׁיג הַתְּכֵלִית הַמְּכֻבָּן שֶׁלוֹ, כִּי יוֹדֵעַ בְּגוֹף הַמְּשָׂא וּמִתֵּן אֵין שֶׁדָּ סֶפֶק וְחֻלְקַת הָעֵצָה, כִּי אֵין צָרִיךְ גּוֹף הַמְּשָׂא וּמִתֵּן בְּלֵל, כִּי אֵין צָרִיךְ לוֹ לֹא הַשְּׁעוּה וְלֹא הַחֻלְב, רַק כָּל סֶפֶקוֹת וְחֻלְקַת הָעֵצָה שֶׁלוֹ הוּא אִיד לְהֲרוּיִח מְמוֹן, שְׂהוּא אֶצְלוֹ הַתְּכֵלִית. וּמִחֻמַּת זֶה הָעוֹלָם תְּמִיד מְסַפֵּק בְּעֵצוֹת וְאֵין יוֹדְעִים לַתֵּת עֵצָה לְנִפְשָׁם, אֲבָל מִי שֶׁמִּסְתַּבֵּל עַל הַתְּכֵלִית הָאֲחֵרוֹן שֶׁל כָּל דָּבָר הוּא רַק לְהַשְׁיג תְּכֵלִית הָאֲחֵרוֹן, זֶה זִכָּה בְּרֹאֵי לְעֵצָה שְׁלֵמָה וְגַם אֵין צָרִיךְ כָּל כֵּךְ לְעֵצוֹת, כִּי הַתְּכֵלִית הָאֲחֵרוֹן הוּא כֵּל אֶחָד כּוֹלֵל טוֹב וְשָׂם אֵין שֶׁדָּ לְהִסְתַּפֵּק בְּשׂוֹם עֵצָה כָּלֵל בְּנֵל, כִּי בְּאֵמַת הַכֵּל הוֹלֵךְ אַחֵר הַפְּנִינָה וְרַחֲמֵנָא לְבָא בְּעֵי. וְכִמּוֹ שְׂאִמְרוּ רַ"ל, וּבִלְבָד שְׂיִכְוֵן לְבוֹ לְשִׁמּוֹם. וְעַל־פִּי מִי שֶׁחָסַם עַל נִפְשׁוֹ וּמִסְתַּבֵּל עַל הַתְּכֵלִית הָאֲחֵרוֹן וּבְכָל דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם הוּא מְכֻבָּן רַק פְּדֵי שְׂמִישֵׁי עַל־יְדֵי זֶה הַתְּכֵלִית הָאֲחֵרוֹן, שְׂהוּא בְּחִינַת שְׁעוֹשֵׁ עוֹלָם הַבָּא לְהַפִּיר וְלִדְרַעַת אוֹתוֹ יְתַבָּרַד אַף־עַל־פִּי שֶׁגַם בְּעַבְדוּת ה' יֵשׁ כְּמֹה וְכְמֹה דְרָכִים לְפָנֵי הָאָדָם בְּאִיזָה דְרָד וְזָכָה לְהַשְׁיג עַבְדוּתוֹ יְתַבָּרַד

בְּשִׁלְמוֹת בְּאֵמַת. וְכִמּוֹ שֶׁבְּקֵשׁ דְרֹד הַמְּלִךְ, עַל־יֵד הַשְּׁלוֹם, עַל זֶה כְּמֹה פְּעֻמּוֹם, כְּמֹה שְׁפָתוֹב: הוֹדִינוּ ה' דְרָבָד אֶהְלֵךְ בְּאֵמַתְךָ. כִּי כְּמֹה שְׁפָתוֹב: "בְּעֵצָתְךָ תִּנְחַנְי וְכוּ' הַדְרִיכֵנִי בְּאֵמַתְךָ וְלִמְדֵנִי וְכוּ'. וְכִיִּצָא בְּזֶה הַרְבָּה, אַף־עַל־פִּירְכֵן אִם עַקֵּר פְּנִיתוֹ בְּאֵמַת לְשִׁמּוֹם כְּכָל דָּבָר פְּדֵי לְהַשְׁיג הַתְּכֵלִית הָאֲחֵרוֹן הָאֵמַתִּי, אִזּוֹ כְּכָל דָּבָר שֶׁיַּעֲשֶׂה וְאִיזָה דְרָד שִׁתְּנַהֵג, בְּרֹאֵי זָכָה אֵל הַתְּכֵלִית וּבִלְבָד שֶׁלֹא יִסּוֹר מִדְּבָרֵי הַתּוֹרָה. וְזֶה בְּחִינַת כְּכָל דְרָבָד דְּעָהוּ, וְהוּא יִישֵׁר אַרְחוֹתֶיךָ. כְּכָל דְרָבָד דְּעָהוּ הִינּוּ לְכֻוֹן כְּכָל דְרָבָדוֹ בְּשִׁבְלֵי הַשָּׂם יְתַבָּרַד, שְׂהוּוֹ הַתְּכֵלִית הָאֲחֵרוֹן וְאִזּוֹ הוּא יִישֵׁר אַרְחוֹתֶיךָ, כִּי אִזּוֹ בְּרֹאֵי יוֹלִיכֵךְ הַשָּׂם יְתַבָּרַד בְּרָדָד הַיִּשָּׁר וְיִשְׁפִיעַ עֲצוֹת נְכוֹנֹת אִיד לְהַתְּנַהֵג בְּרָדָד הַיִּשָּׁר, כִּי בְּאֵמַת אִי אֶפְשָׁר לְהַשְׁיג שׂוֹם עֵצָה כִּי אִם מִבְּחִינַת הַתְּכֵלִית הָאֲחֵרוֹן שְׂהוּא הַשְּׁנַת הַשָּׂם יְתַבָּרַד, שְׂהוּא יְתַבָּרַד, כְּכֻכּוֹל, מְקוֹר וְשָׂרֵשׁ כָּל הָעֲצוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי שָׂם הוּא עֵצָה אַחַת בְּחִינַת כָּלֵל אֶחָד וְכוּ'. וְכָל הָעֲצוֹת הָאֵמַתִּיּוֹת הַנְּכוֹנֹת נִמְשָׁכִין מִשָּׂם וְכִי שְׂרֹצָה לְקַבֵּל עֵצָה שְׁלֵמָה אִי אֶפְשָׁר לוֹ לְקַבֵּל שׂוֹם עֵצָה כִּי אִם בְּשִׁמְקֻשָּׁר אַחֵר הַבְּרִיאָה בְּקִדְם הַבְּרִיאָה, דְּהִינּוּ שְׂיִקְשֵׁר כָּל דָּבָר לְהַשָּׂם יְתַבָּרַד וּכְכָל הַדְּבָרִים שְׂעוֹשֶׂה בְּשִׁבְלֵי הַתְּכֵלִית הָאֲחֵרוֹן, בְּשִׁבְלֵי הַשָּׂם יְתַבָּרַד וְכָל מַעֲשָׂיו יְהִיוּ לְשָׂם שְׂמּוֹם. וְאִזּוֹ זָכָה בְּרֹאֵי לְעֵצָה שְׁלֵמָה, דְּהִינּוּ לְקַבֵּל עֲצוֹת נְכוֹנֹת מִבְּחִינַת קִדְם

בְּנִתּוֹ לְשָׂמִים בְּאִיזָה אֲפֵן שִׁהְיֶה רַע לוֹ, כִּי אֲפִלוּ אִם יְרוּיִחַ מִזֶּה יִהְיֶה סוֹפוֹ וְתִכְלִיתוֹ שֶׁל הַמְּמוֹן וְכָל יָמָיו בַּעַם וּמִבְּאִזּוֹת וּמִרְבָּה דְּאֵהָהּ מְאֹד וְעָרֵם יָשׁוּב לְבֵית עוֹלָמוֹ וּמְאוּמָה לֹא יֵשֵׁא בְּעַמְלוֹ וּבִלְעוֹמַת שְׂבָא בֵּן יֶלֶךְ וְיֵהָ וְיִתְרוֹן לוֹ שְׂיַעֲמַל לְרוּחַ, כִּי אִין מְלוּיִן לְאָדָם לֹא כִּסְף וְלֹא זָהָב וְלֹא אֲבָנִים טוֹבוֹת וּמִרְגָּלִיּוֹת אֲלֵא תוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בְּלִבָּד. וְנִמְצָא, כִּי שְׂאִינוֹ מִכֵּוֵן בְּשִׁבִיל הַתִּכְלִית אֲזִי כָּל הַדְּרָכִים טוֹבִים לְפָנָיו, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל, אֶחָד הַמְּרַבֵּה וְאֶחָד הַמְּקַעֵט וּבִלְבָד שְׂיִכְנֹן לְבוֹ לְשָׂמִים.

וְכִי־צֵא בָּהּ וְגַם זוֹכֵה לַעֲצָה שְׁלֵמָה שְׂנַמְשֶׁף אֵלָיו מִמְקוֹר הַעֲצוֹת מִקְדָּם הַבְּרִיאָה מִבְּחִינַת הַתִּכְלִית שֶׁהוּא שְׂרִישׁ כָּל הַעֲצוֹת, כִּי עֶקֶר הַעֲצָה הוּא בְּשִׁבִיל הַתִּכְלִית וְעַל־כֵּן הַתִּכְלִית הָאֲחֵרוֹן הוּא מִקְוֵה וְשְׂרִישׁ כָּל הַעֲצוֹת הָאֲמִתּוּת. וְזֶה בְּחִינַת תְּרִי"ג עֲטִיף דְּאוֹרֵיתָא, כִּי מִשָּׁה רַבְּנוּ עַל־יְדֵי שְׂדֵבֶק עֲצָמוֹ לְהִשָּׁם וְיִתְבַרֵּךְ עַד שְׂזֻכָּה לְהִשְׁיֵג אֶת הַתִּכְלִית הָאֲחֵרוֹן, עַל־יְדֵי זֶה זָכָה לִקְבַל מִהִשָּׁם וְיִתְבַרֵּךְ כָּל הַתּוֹרָה בְּלֵה שֶׁהוּא תְּרִי"ג עֲטִיף הַקְּדוּשִׁים דְּאוֹרֵיתָא, כִּי זָכָה לִקְבַל כָּל הַעֲצוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁרַק עַל יְדֵם לְבַד מִמְשִׁיגִין אֶת הַתִּכְלִית הָאֲמִתִּי, שֶׁהוּא הַתִּכְלִית הָאֲחֵרוֹן, שֶׁהוּא שְׂעִשׁוּעַ עוֹלָם הַבָּא, אֲבָל הַעֲבוּיִם שֶׁלֹּא זָכוּ לִקְבַל אֶת הַתּוֹרָה נֶאֱמַר בָּהֶם, "עוֹצוּ עֲצָה וְתוֹפְרוּ. ה' הַפִּיר עֲצַת גֹּיִים. כִּי אִין לָהֶם שׁוֹם עֲצָה מֵאֲחֵר

הַבְּרִיאָה, מִבְּחִינַת הַתִּכְלִית הָאֲחֵרוֹן וְיִמְשִׁיךְ מִשָּׁם עֲצָה נְכוֹנָה גַם לְעוֹלָם הַהוּא, כִּי עוֹלָם הַהוּא בְּחִינַת אֲחֵר הַבְּרִיאָה שֶׁשָּׁם עֶקֶר הַסִּפֵּק שֶׁל כָּל הַעֲצוֹת בְּנ"ל, הוּא זוֹכֵה לִקְשֶׁר לְקִדְּם הַבְּרִיאָה בְּחִינַת עוֹלָם הַבָּא לְבְּחִינַת הַתִּכְלִית שֶׁשָּׁם הוּא עֲצָה שְׁלֵמָה, עֲצָה אֲחֵת, בְּחִינַת בְּלוֹ אֶחָד בְּנ"ל, שֶׁהוּא מְקוֹר כָּל הַעֲצוֹת בְּנ"ל. וְנִמְצָא, שֶׁעֶקֶר כָּל הַעֲצוֹת שְׂצָרִיכִין בְּעוֹלָם הַהוּא דְּקָא בְּנ"ל אִי אֲפָשֶׁר לִקְבַל כִּי אִם בְּשִׂמְקוֹשְׁרֵין הָעוֹלָם הַהוּא לְעוֹלָם הַבָּא, דִּהְיִינוּ אֶל הַתִּכְלִית בְּנ"ל:

ג אֲבָל כִּי שְׂאִינוֹ מִחִבֵּר וּמְקַשֵּׁר הָעוֹלָם הַהוּא בְּעוֹלָם הַבָּא וְאִינוֹ מִשְׁגִּיחַ עַל הַתִּכְלִית הָאֲחֵרוֹן וְאִינוֹ מִכֵּוֵן כָּל דְּרָכָיו בְּשִׁבִיל לְהִשְׁיֵג הַתִּכְלִית הָאֲחֵרוֹן, אֲזִי אִינוֹ זוֹכֵה לַעֲצָה שְׁלֵמָה, כִּי בְּשִׂמְפְרִיד הָעוֹלָם הַהוּא מִהַתִּכְלִית אֲזִי עֲצוּתוֹ תָּמִיד חִלּוּקוֹת לְשִׂמִּים וְאִינוֹ יָכוֹל לְתַת שׁוֹם עֲצָה לְנַפְשׁוֹ, כִּי הָעוֹלָם הַהוּא עוֹלָם הַפְּרִיד וְאִין שֵׁם שׁוֹם עֲצָה שְׁלֵמָה וְכַנ"ל. וּבִאֲמַת בְּוֹדָא אִין לוֹ שׁוֹם עֲצָה וְאִי אֲפָשֶׁר בְּשׁוֹם אֲפֵן שִׁהְיֶה לוֹ עֲצָה שְׁלֵמָה וְטוֹבָה, מֵאַחֵר שְׂאִינוֹ מִכֵּוֵן לְשֵׁם שְׂמִים בְּשִׁבִיל הַתִּכְלִית הָאֲחֵרוֹן בְּבְחִינַת אִין עֲצָה וְאִין חִכְמָה וְאִין תְּבוּנָה לְנַגְדַּהּ. כִּי בְּאִיזָה דְּרָךְ שִׁתְּנַהֵג אִוי לוֹ וְאִוי לְנַפְשׁוֹ, לְמִשְׁלַל בְּשִׂאָרָם מִסִּפֵּק אִם לְסַרֵּר מִשָּׂא וּמִתָּן זֶה אוֹ מִשָּׂא וּמִתָּן אֲחֵר, כִּי אִינוֹ יוֹדֵעַ בְּאִיזָה מִשָּׂא וּמִתָּן יְרוּיִחַ הֵנָּה אִם אִין

לקוטי הלכות

הלכות מעונן ומנחש ג

יורה דעה תרמו

שקריבין אחר העולם הזה ואין מכונין בשביל התכלית:

ד ובשבייל זה הם פרוכין אחר שטותים אלו והם מעוננים ומנחשים וקוסמים ותולין עצותיהם בשטותים אלו, כי הם רוצים לקבל עצות מעסקי עולם הזה, מדברים גשמיים, כי הם פרוכים אחר עולם הזה ואינם מקשרים אל התכלית, על-כן הם רוצים לקבל עצות מהעולם הזה לבר מדברים גשמיים עד שנפלו למעותית ושטותים אלו, כגון צבי הפסיקו בדרך, פתו נפלה מפיו וכו', או עונה פלוגית ופה להתחיל כי תולין הכל במקום זמן, בדברים גשמיים, מחמת שקרוכים אחר תאוות עולם הזה והפסיקו אחר הבריאה מקדם הבריאה, על-כן הם רוצים לקבל עצות מעולם הזה לבר כנ"ל. והתורה הפרישה אותנו מזה, כי זה עקר והמת הנחש שהפית את האדם לאכל מעץ הדעת כי טוב העץ למאכל ונחמד להשפיל, שהפיתם ואמר להם, מן העץ ההוא אכל וברא העולם. שהפכו הקערה על פיה, כי באמת אנו צריכים לקשר אחר הבריאה בקדם הבריאה. והעקר נעשה על-ידי האמונה שהוא יסוד כל התורה, כי על-ידי שאממינים שהשם ותברך ברא הכל, על-ידי זה מקשרין כל הבריאה בקדם הבריאה, דהינו להשם ותברך, והם הפכו בטעותם על-ידי עצת הנחש ותלו בגשמייות, שאמר להם מן העץ

אכל וברא וכו', וזהו בחינת מעונן ומנחש וכו' שרוצה לקבל עצות מגשמייות העולם הזה ובאמת הוא להפך, כי בגשמייות העולם הזה אין שום עצת ועקר העצה אי אפשר לקבל כי אם מהתכלית מבחינת קדם הבריאה, הינו מהשם ותברך וצריכין לקשר אחר הבריאה בקדם הבריאה כנ"ל. וזה שפיס הפסוק, "תמים תהיה עם ה' אלקיך". כי כשאנו מקשר אחר הבריאה בקדם הבריאה, אזי אין לו שום שלמות ותמימות, כי אין שלמות כי אם להשם ותברך ובלעדו ותברך הכל חסר. וכשמקשרין הכל להשם ותברך אז הוא תמים עם ה', כי על-ידי שקשר הכל להשם ותברך אז נעשה תמים ושלם. וזהו, תמים תהיה עם ה' אלקיך. שתראה להיות תמים ושלם עם ה', דהינו שתקשר עצמך וכל הבריאה בלא להשם ותברך, שזהו עקר השלמות והתמימות ואז דיקא תוכל לקבל עצות שלמות, כי עקר העצות נמשכין משם, מקדם הבריאה ואי אפשר לקבל שום עצת כי אם כשמקשרין הכל להשם ותברך, שזהו עקר השלמות של כל הבריאה. וזהו "תמים תהיה עם ה' אלקיך":

ה ועל-כן אי אפשר לקבל עצות נכונות כי אם על-ידי צדיקי הדור האמתיים, כי סתם בני אדם רחוקים מהתכלית, על-כן הם רחוקים מעצות, אבל הצדיקים משיגין אור התכלית, על-

הַלְכָה א

"בָּנִים אַתֶּם לַה' אֱלֹהֵיכֶם לֹא תִתְגַּדְדוּ
וְלֹא תִשְׂמְנוּ קְרָחָה בֵּין עֵינֵיכֶם"
(וכו' דברים י, א):

כִּי אֲנַחְנוּ עִם קְדוֹשׁ צְרִיכִין תְּמִיד לְהַכְנִיעַ
וּלְשַׁבֵּר סְטָרָא דְמוֹתָא שֶׁהִיא הַסְטָרָא
אַחְרָא. עַל־כֵּן צְרִיכִין לְשַׁמֵּר אֶת הַזְּבָרוֹן
מְאֹד, דְּהֵינּוּ לְאַדְבָּקָא מַחֲשַׁבְתִּיהוּ בְּעַלְמָא
דְּאַתִּי, שֶׁהֵינּוּ בְּחִינַת זְכָרוֹן, כְּמוֹבָא
בְּפָאֵר "וַיְהִי מִקֵּץ", בְּסִימָן גַּד לְקוּטֵי
חֵלֶק א, כִּי עַלְמָא דְאַתִּי הוּא מְקוֹם
הַחַיִּים, כְּפִדּוּעַ, הַפֶּד הַשְּׂכָחָה שֶׁהוּא
סְטָרָא דְמוֹתָא, כְּמוֹ שְׂמֹבְאָר שֶׁם בְּחִינַת
נִשְׁכַּחְתּוּ כְּמַת מֵלֵב. וְעַקֵּר שְׁלֵמוֹת הַזְּבָרוֹן
הוּא עַל־יְדֵי הַשְּׂכָחָה, דְּהֵינּוּ לְשַׁבֵּחַ מֵהֵלֵב
כָּל עַסְקֵי עוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהֵם חוּץ מֵעַלְמָא
דְּאַתִּי, דְּהֵינּוּ כָּל הַמַּאֲוֹת רְעוֹת וּמִדּוֹת
רְעוֹת צְרִידֵי לְהַשְׁפִּית אוֹתָם מֵהֵלֵב וְשֵׁלֵא
לְזַבֵּר אוֹתָם כֻּלָּל בְּבְחִינַת וְשַׁכְחֵי עַמּוּד
וּבֵית אֲבִיד. וְאִזּוּ יֵשׁ שְׁלֵמוֹת לְהַזְכָּרוֹן,
דְּהֵינּוּ שְׂיֻכַּל לְאַדְבָּקָא מַחֲשַׁבְתִּיהוּ בְּעַלְמָא
דְּאַתִּי, כִּי כָּל זְמוֹן שׂוֹזְכֵר אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה
וְאִינּוּ שׂוֹכַח אוֹתוֹ, בְּנִדְאֵי הוּא רְחוּק
מִבְּחִינַת זְכָרוֹן, כִּי אִי אֶפְשָׁר לוֹ לְדַבֵּק
מַחֲשַׁבְתּוֹ בְּעַלְמָא דְאַתִּי, כִּי הָעוֹלָם הַבֵּא
וְעוֹלָם הַזֶּה הוּא שְׁנֵי דְבָרִים וְזֶה הַפֶּד
מִזֶּה כְּפִדּוּעַ:

דף ר"ח

כֵּן הֵם יְכוּלִין לִמְנוּ עֲצוֹת שְׁלֵמוֹת לְכָל
אַחַד עַל־יְדֵי הַשְּׂגָת הַתְּכֵלִית שֶׁהֵם מְשִׁינִין
שְׂמֻשָּׁם כָּל הָעֲצוֹת כַּנֶּ"ל. וְזֶה שְׂמֻשָּׁמֵר
בְּהַמְנַהֵג, "הָעַם אֲשֶׁר בְּרַגְלֶיךָ" –
הַחֹלְכִים אַחַר עֲצָתְךָ. אֲבָל אִי אֶפְשָׁר
שִׁיחֵה מְנַהֵג שְׂיֻכַּל לִמְנוּ עֲצוֹת, שֶׁהוּא
עַקֵּר הַתְּנַהֲגָה כַּנֶּ"ל כִּי אִם כְּשֵׁיט לִזְוֵה
הַמְנַהֵג אֲמוּנָה שְׁלֵמָה שְׂאִין שְׁלֵמוֹת
אַחֲרָיו שְׂלֵא יֵאֱמִין בְּשׁוֹם דְּבַר שֶׁהוּא
מִדְּרָכֵי הָאֱמוּרָה, כִּי בְּנִדְאֵי בְּשְׂמֻמָּיִן, חֵם
וְשְׁלוֹם, בְּאִזְוֵה דְּבַר מִדְּרָכֵי הָאֱמוּרָה אִין לוֹ
בְּעֲצָמוֹ שׁוֹם עֲצָה שְׁלֵמָה כַּנֶּ"ל וְאִידֵי יֻכַּל
לְהַנְהִיג הָעוֹלָם. וְזֶה שְׂכַתְבֵּי רַבְנּוּ ז"ל שֶׁם
בְּפָאֵר הַנֶּ"ל, שֶׁהַמְנַהֵג צְרִידֵי שְׂלֵא יִטְעֵה
בְּשׁוֹם דְּבַר שֶׁהוּא מִדְּרָכֵי הָאֱמוּרָה, כִּי אִזּוּ
בְּנִדְאֵי אִינּוּ יְכוּל לְהִיֹּת מְנַהֵג, דְּהֵינּוּ
לְהַנְהִיג בְּרִדְדֵי לִמְנוּ עֲצוֹת נְכוֹנוֹת, כִּי
הוּא בְּעֲצָמוֹ רְחוּק מֵעֲצָה שְׁלֵמָה, מֵאַחַר
שְׂמֻמָּיִן בְּדְרָכֵי הָאֱמוּרָה שֶׁהֵם הַפֶּד
מִשֵּׁם מֵעֲצוֹת שְׁלֵמוֹת כַּנֶּ"ל, כִּי אִי אֶפְשָׁר
לְקַבֵּל עֲצָה שְׁלֵמָה כִּי אִם מִקְדָּם הַבְּרִיאָה
מִבְּחִינַת הַתְּכֵלִית הָאֱמוּנָה, הַתְּכֵלִית
הָאַחֲרוֹן שֶׁהוּא הַשְּׂגָת הַשֵּׁם וְהַבְּרִדֵּי שֶׁהוּא
מְקוֹר וְשֵׁרֵשׁ כָּל הָעֲצוֹת הַשְּׁלֵמוֹת כַּנֶּ"ל:
הַלְכוֹת מְעוֹזֵן וּמְנַחֵשׁ הַלְכָה ד
נְכַלְלֵת בְּהַלְכוֹת חֶקֶת הַעֲבוֹתִים
הַלְכָה ג וְהַלְכָה ה בְּהַלְכוֹת רְבִית
הַלְכָה ה:

הַלְכוֹת קְרָחָה וּבִתְנָת
מְעַבֵּה

לקוטי הלכות

הלכות קרחה וכתבת א

יורה דעה תרמט

שהוא בחינת זכרון, ששם החיים, כי כשמדבק מחשבתו לשם ממילא לא יצמער על המות, כי למה לו לצער, הלא, אדרבא, עכשיו יצא מחיו שעה וזכה לחיים נצחיים, שהם בעלמא דאתי. ועל-פני העפזים שהם רחוקים מהקדשה, מבחינת עלמא דאתי, כי הם מן הסמרא אחרא, סמרא דמותא, על-פני הם רוצים להגביר, חס ושלום, את הסמרא אחרא וכו'. ועל-פני הם עושים קרחה ומהגודדים על מתם כדי שיהיה נזכר אצלם ולא ישתכח מהם, כדי להמשיך ולהתגבר, חס ושלום, סמרא דמותא, והם רוצים, חס ושלום, להמשיך בחינת הזכרון אל מקום השכחה כנ"ל. ועל-פני אנו מצוים ומוזהרים על זה, כי אנו צריכין לשמר את הזכרון דקדשה, דהינו לדבק מחשבתו בעלמא דאתי שהוא מקום החיים כנ"ל. וצריכין לשבח את בחינת השכחה כנ"ל. ועקר האסור שלא לעשות קרחה על המות, שלא להתגודד, דהינו כתבת קעקע, כי הם היו נוהגים לעשות כך על מתם, להתגודד ולעשות קרחה בראשם, כדי לפגם את הזכרון שבראש, כי הזכרון הוא במח ורוצים להפך, להתגבר שם סמרא דמותא, חס ושלום, לעשות שם סימן לזכר את המות, שזה בחינת פגם הזכרון, שממשיכין בחינת זכרון אל מקום השכחה כנ"ל. וזה בחינת קרחה, דהינו שתולשין השערות שבראשם, כי השערות הם מותרין מחין והם בחינת

הזה, שהם חוץ מהקדשה, חוץ מעלמא דאתי, שהם מהסמרא אחרא, סמרא דמותא, בחינת שכחה, צריך לשבח אותם מן הלב לגמרי כנ"ל, ושלא לזכר אותם כלל, כי כל זמן שזכר אותם, נפגם הזכרון דקדשה, דהינו לאדבקא מחשבתיה בעלמא דאתי כנ"ל. וזה הזכרון של השכחה, דהינו שזכר את הדבר שצריך לשבח, דהינו חוץ מעלמא דאתי כנ"ל הוא פגם ונפילת הזכרון דקדשה. נמצא, שעל-ידי זה הוא נותן, חס ושלום, כח וחיית להסמרא אחרא, דהינו שממשיך הזכרון, שמשם החיים, אל ההפך, חס ושלום, דהינו למקום השכחה סמרא דמותא. על-פני צריכין לשבח את השכחה, דהינו כל עסק עולם הזה שהם חוץ מהקדשה, שהם פלם בחינת סמרא דמותא, בחינת שכחה, צריך לשבח אותם כדי להחזירם למקומם, ממקום שבאו לשם ולכו, כי פלם באו מבחינת שכחה. ועל-פני צריך להחזירם לשם, דהינו לשבח אותם ושלא לזכר אותם כנ"ל. ואזי הזכרון האמת, דהינו הזכרון של הקדשה בתקונו כנ"ל. ועל-פני אנו מצוים שלא להתקשות על המות יותר מדאי כדי שלא להמשיך הסמרא דמותא, חס ושלום, רק צריך להעבירם מדעתו ולשכחם כנ"ל, כי בחינת השכחה צריכין לשבח כנ"ל, רק צריך לעשות ההפך ממש, דהינו לאדבקא מחשבתיה בעלמא דאתי,

מלכות, כמובא במאמר "מישראל דספינא" (סימן 5) ושם עקר התגברות הסטרא אחרא, סטרא דמותא, בכחינת רגליה יורדות מות. וזהו גם בן בחינת כתבת קעקע, דהיינו שחוקקים על בשרם לזכרון, כי בשר הגוף הוא בכחינת מלכות ושם מגיע הפגם של התגברות סטרא דמותא, חס ושלום, כנ"ל. וזהו בחינת שנקרא כתבת קעקע שהוא פגם הזכרון, שהוא בחינת כתב זאת זכרון בספר:

מלכות, כמובא במאמר "מישראל דספינא" (סימן 5) ושם עקר התגברות הסטרא אחרא, סטרא דמותא, בכחינת רגליה יורדות מות. וזהו גם בן בחינת כתבת קעקע, דהיינו שחוקקים על בשרם לזכרון, כי בשר הגוף הוא בכחינת מלכות ושם מגיע הפגם של התגברות סטרא דמותא, חס ושלום, כנ"ל. וזהו בחינת שנקרא כתבת קעקע שהוא פגם הזכרון, שהוא בחינת כתב זאת זכרון בספר:

זוה שלמדו רבותינו ו"ל גזרה שנה, תפלין מעשית קרחה, כמו שאמרו רבותינו ו"ל, מה להלן מקום שעושיין קרחה וכו'. ולמדו מקום התפלין מעשית קרחה, כי תפלין הוא ממש ההפך מזה, כי תפלין הם לזכרון, כמו שכתוב: "ולזכרון בין עיניך". ועל-כן הם בחינת חיים, כמו שאמרו רבותינו ו"ל, המניח תפלין - זוכה לחיים. כי הזכרון שם החיים כנ"ל. ועל-כן במקום שאסור לעשות קרחה, כדי לשמר את הזכרון שלא יהיה נפגם על-ידי התגברות השכחה, שהוא סטרא דמותא, כדי שלא יהיה נמשך הזכרון אל מקום השכחה כנ"ל, שם הוא המקום שמצוה להניח תפלין, שחם גם בן לשמר הזכרון כנ"ל. ועל-כן כתוב בשנייהם, באסור קרחה ובמצות תפלין, "בין עיניכם", אף שעקר המצוה והאסור במקום השער כנ"ל. כי שמירת הזכרון תלוי בעינים כנ"ל, כמו

זוה שלמדו רבותינו ו"ל גזרה שנה, תפלין מעשית קרחה, כמו שאמרו רבותינו ו"ל, מה להלן מקום שעושיין קרחה וכו'. ולמדו מקום התפלין מעשית קרחה, כי תפלין הוא ממש ההפך מזה, כי תפלין הם לזכרון, כמו שכתוב: "ולזכרון בין עיניך". ועל-כן הם בחינת חיים, כמו שאמרו רבותינו ו"ל, המניח תפלין - זוכה לחיים. כי הזכרון שם החיים כנ"ל. ועל-כן במקום שאסור לעשות קרחה, כדי לשמר את הזכרון שלא יהיה נפגם על-ידי התגברות השכחה, שהוא סטרא דמותא, כדי שלא יהיה נמשך הזכרון אל מקום השכחה כנ"ל, שם הוא המקום שמצוה להניח תפלין, שחם גם בן לשמר הזכרון כנ"ל. ועל-כן כתוב בשנייהם, באסור קרחה ובמצות תפלין, "בין עיניכם", אף שעקר המצוה והאסור במקום השער כנ"ל. כי שמירת הזכרון תלוי בעינים כנ"ל, כמו

הלכה ב

על-פי המאמר "תקעו - ג", הנזכר לעיל בהלכות מעונן ומנחש הלכה ב הנ"ל:

כי זהמת הנחש הוא בחינת ערפוב המדומה, אמונות פוזביות. וישראל שעמדו על הר סיני פסקה זהמתן. וכשנפסק זהמת הנחש, ערפוב המדומה, אמונות פוזביות, אינו געשה המדומה מעבר ומבקר, ואינו זוכין לאמונה שלמה בה. ועל-ידי אמונה שלמה זוכין לחדוש העולם, בחינת עולם חסד יבנה, בחינת חדשים לבקרים רבה אמונתך וכו'. ענין שם היטב. והנה מחמת זה המיתה מוכה גדולה, כמו שכתוב (בראשית א, 18), "מוב מאד" - זה הקמת וכו'. כי אין ההקמה נפסק לגמרי כי אם על-ידי המיתה וקבורה שאינו הגוף נבלה ונבלה בארץ,

111

לקוטי הלכות

הלכות קרחה וכתבת ב

יורה דעה תרנא

ואזי נפסק ממנו הזקמא, ואזי יקום הגוף בתחיה נד ובכרר ומתקן. וברור וזכוד הגוף שנתברר ונדפדף על-ידי המיתה, על-ידי שזוכה לקום בתחיה כנ"ל, זה בחינת ברור המדמה, כי המדמה הוא בחינת גוף, כי גוף ונפש הוא בחינת אדם ובהמה, כי הגוף הוא בחינת בהמה, והנפש הוא בחינת אדם, כמו שאמר רבנו ז"ל, בסיון לו. והמדמה הוא בחינת בהמה, כי גם בהמה יש לה כח המדמה, וכמו שאמר רבנו ז"ל במקום אחר, סיון נד. נמצא, שהמדמה הוא בחינת גוף. ועקר ערובי המדמה הוא מחמת שאין הגוף נדפדף מזהמת הנפש שנאחזה בו על-ידי הטא אדם הראשון. ומחמת זה שאין הגוף מוזק מזהמת הנפש, על-ידי זה המדמה מערבב ומבלבל, שזהו בעצמו בחינת זהמת הנפש כנ"ל. כי המדמה תלוי בהגוף, כי הוא בחינת גוף כנ"ל. וכפי ברור וזכוד הגוף, כן זכוד וברור המדמה כנ"ל. נמצא, שלעתיד, שאז יקומו בתחיה ויהיה הגוף צח ונד בתכלית הזכוד, אזי יהיה המדמה מכרר ומתקן בשלמות. ואז יזכו לאמונה שלמה בשלמות גמור, כי התגלות האמונה הקדושה בשלמות יהיה רק לעתיד, כמו שכתוב: "ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד". כי אז יתחדשו הגופים ויזדככו בתכלית הזכוד שזה בחינת ברור וזכוד המדמה. ועל-ידי זה יזכו לאמונה שלמה כנ"ל. וזה בחינת

חדשים לבקרים רבה ואמונתך, כמו שמבאר שם, עני שם:

ועל-כן אסור לקונן ולהצטער על המת, חס ושלום, יותר מדאי, כי אנו מאמינים בתחית המתים וחדוש העולם. ועל-כן המיתה טובה גדולה, כי על-ידי זה יתברר הגוף והמדמה ויזכו לאמונה בה' וכן"ל. ועל-כן אסור לשרט שרטיה על המת, חס ושלום, כי אנו צריכין לקדש את הגוף בכל מיני קדושות כדי לזכוד אותו ולטהרו מזהמת הנפש, כי זה עקר עבודתנו כידוע. וזה שמשרט את גופו על המת ומצטער ביותר, עד שחובל בעצמו מחמת זה. נמצא, שאין מאמין בחדוש העולם כנ"ל. ואזי כשאינו מאמין בחדוש העולם, אזי המיתה הוא זהמת הנפש ממש, כי משם באה המיתה וכשמשרט את גופו, מחמת זה הוא ממשיך על גופו וזהמת הנפש, כי הזקמא מתדבקת ביותר בהגוף, מחמת שיש שם אחיזה להזקמא ביותר. ועל-ידי שאנו מאמינים בחדוש העולם, אנו מגרשין ומכלין על-ידי זה הזקמא מגופנו. אכל בשעושה שרטיה בגופו על המת, חס ושלום, הוא מראה בזה כאלו אינו מאמין בחדוש העולם, כי אם היה מאמין בשלמות בחדוש העולם, לא היה משרט וחובל בעצמו, כי כשמאמין בחדוש העולם המיתה היא טובה גדולה כנ"ל. נמצא, כשמשרט על המת, חס ושלום, אינו מאמין בחדוש העולם, ואזי ממשיך

116

והמת הנחש שמושם המיתה על גופו, כי שם נאחזת ביותר כנ"ל, כי מי שפאמין בחדוש העולם אזי המיתה היא בחינת חיים, כי עקר החיים נצחיים ויכו אחר המיתה דיקא בעת התחיה, אבל זה שאינו מאמין, אזי המיתה היא בחינת והמת הנחש ממש, שמושם באה המיתה, וכשמשרט בגופו אזי ממשך על גופו והמת הנחש, רחמנא לצלן, כנ"ל:

וזה בחינת אסור פתבת קעקע, כי הפתב הוא בבחינת המדמה, בחינת בהמיות, כמו שאמר רבנו ז"ל במקום אחר (לקוטי מוה"ר"ן סימן יט), ועל-כן עקר הפתב הוא על גבי עור בהמה, כי הפתב בבחינת בהמה כנ"ל. וכשפותב על גבי עור בהמה אזי מעלה אותה מבחינת בהמה לאדם, כי כל דבר צריכין להעלותו על-ידי שרשו ובחינתו. ועל-כן על-ידי שהאדם פותב על גבי עור בהמה והפתב הוא בחינת מדמה, בחינת בהמה, על-כן על-ידי זה האדם הפותב הוא מעלה מבהמה לאדם, על-ידי הפתב על גבי עור בהמה, על-ידי שפותב עליו דברים שבתקשה, כגון ספר תורה ותפלין וכו'. ועל-כן צריכין שיהיה העור מעבד לשמה, זה בחינת עבוד וברור המדמה שהוא בחינת בהמה כנ"ל. אבל כשפותב אותיות על גבי בשר האדם אזי הוא מוריד את עצמו מקדשותו, כי מוריד עצמו מבחינת אדם לבחינת בהמה שהוא בחינת פתב. ואזי מתגבר בו והמת הנחש,

חס ושלום, כי היא נאחזת בהגוף כנ"ל. וכשפותב פתבת קעקע על הגוף, אזי ממשך על הגוף בחינת בהמיות, בחינת מדמה ועל-ידי זה מתגבר, חס ושלום, והמת הנחש הנאחזת בהגוף כנ"ל. כי באמת אנו צריכין לקדש עצמנו כדי להפך החמור לצורה, כדי שיודפד הגוף בבחינת אדם, כי ישראל קרויין "אדם" על-ידי שהם מקדשים את הגוף בכל מיני קדשות, עד שנתהפך החמור לצורה, הגוף לנפש ונודפד הגוף בבחינת נפש. ואזי נקרא אדם, כי עקר האדם הוא בבחינת הנפש כנ"ל ועקר זה השלמות ויכו לעתיד בעת התחיה, שאז יהיה תכלית היפוך כנ"ל, אבל אנו צריכין לקדש עצמנו בזה העולם כדי לזכות לזה לעתיד בתכלית השלמות. וכשפותב פתבת קעקע על גופו, הוא מוריד את הגוף מאדם לבהמה כנ"ל ומתגבר והמת הנחש שאחזתה בהגוף, שנאחזת בחינת בהמיות, בבחינת מדמה, ואזי הוא בבחינת ערפוב המדמה וכו'. גם הפתב הוא לזכרון לדורות, כי כל פתב הוא לזכרון וכשפותב על הגוף פתבת קעקע הרי הוא כאלו בופר, חס ושלום, בחדוש העולם ואינו מאמין שזה הגוף של עכשיו יודפד ויתפרר ויכלה ממנו כל היהמא, דהינו המדמה של עכשיו, שהוא מדמה מערפוב, כי הוא פותב וחוקק בהגוף פתבת קעקע, שהוא פתב שאינו נמחה לעולם, כאלו אומר שזה הגוף לא ישתנה

לקוטי הלכות

הלכות קרחה וכתבת ב

יורה דעה תרנג

החקיקה מגשם יותר, שמציר האור כגשמיזות גמור ויש בו ממש בציר האור, וכשהכתב מגשם יותר הוא כבחנינת ערבוב המדמה וכב"ל. ועל־כן פאן ככתבת קעקע שהאפור שמוזריד מאדם לכהמה על־ידי הכתב כב"ל, עקר האפור על־ידי חקיקה שהוא מגשם יותר, שעל־ידי זה מתגבר יותר ערבוב המדמה וכב"ל. כי אנו צריכין לזכור הגוף מבהמה לאדם והכתב, כפירט חקיקה הוא בחנינת בהמיות כב"ל. וזה שצאמר, "אני ה" נאמן לשלם שכר. בחנינת עולם הבא, שאז יהיה השלום שכר, ואזי יהיה חדוש העולם וכב"ל. ומחמת זה בעצמו הוא האפור של כתבת קעקע וכב"ל. ועל־כן נזכר בזה, אני ה' - נאמן לשלם שכר בחנינת עולם הבא כב"ל:

לעולם מבחינה זו של עכשיו, שהוא בחנינת הבהמה, כבחנינת ערבוב המדמה, שהוא בחנינת הכתב שחוקק בגופו, כי כתב הוא בחנינת זכרון לדורות ועל־כן הוא מורה בזה שחקק בחנינת הכתב בהגוף כתב שאינו נמחה לעולם, הינו שלעולם לא יהיה נמחה זה הכתב, חס ושלום, הינו שלעולם לא יודפד הגוף ולא ישתנה מבחינה זו של עכשיו שהוא כבחנינת כתב, בחנינת בהמה כב"ל. כי פאמות אנו מאמינים בחדוש העולם שאז יודפד הגוף ואזי יעבר כל ההמא שהיתה בזה הגוף של עכשיו ויתחדש ויודפד בתכלית הודפד כב"ל. אבל על־ידי הכתב, הינו כתבת קעקע, הוא מורה שישאר הגוף לעולם מבחינה זו, חס ושלום, כי כתב הוא לזכרון לדורות וכב"ל כב"ל:

ועקר האפור הוא כתבת קעקע, דהינו כתב על־ידי חקיקה, כי כשהכתב מגשם יותר, דהינו כתב על־ידי חקיקה, מתגבר המדמה ביותר. ואזי הוא בחנינת ערבוב המדמה, כי כל מה שהמדמה הוא נאחו יותר בגוף גשם הוא מערפב יותר, כי עקר ערבוב המדמה הוא על־ידי הגוף. ועל־כן בכל כתב, אפלו כתב של קדשה צריכין שיהיה פתיכה ולא חקיקה, כמו שאמרו, "וכתב". ולא חקק. כי כתב של קדשה הוא על גפי עור בהמה, להעלות מבהמה לאדם על־ידי הכתב כב"ל. על־כן צריכין שיהיה הכתב בדרקות יותר בכל האפשר. ועל־כן וכתב ולא חקק, כי

ועל־כן הכהנים מזהרים באזהרה יתרה על אפור שריטה, כי הכהן הוא איש חסד וחסד הוא בחנינת חדוש העולם, בחנינת עולם חסד ויגה, כמו שמבאר שם. וכשיהיה חדוש העולם, אז תכלה כל ההמא ואז יהיה בלע המות לנצח:

ועל־כן הכהנים מזהרים על טמאת מת, כי הם רחוקים מבחינת סמרא דמותא, כי הם כבחנינת חסד, בחנינת חדוש העולם, בחנינת בלע המות לנצח. ועל־כן כפלה התורה אפור שריטה על הכהנים, כמו שכתוב: "ובגשרם לא ישרטו שרסת", כי הם צריכין להתרחק

ועקר האפור הוא כתבת קעקע, דהינו כתב על־ידי חקיקה, כי כשהכתב מגשם יותר, דהינו כתב על־ידי חקיקה, מתגבר המדמה ביותר. ואזי הוא בחנינת ערבוב המדמה, כי כל מה שהמדמה הוא נאחו יותר בגוף גשם הוא מערפב יותר, כי עקר ערבוב המדמה הוא על־ידי הגוף. ועל־כן בכל כתב, אפלו כתב של קדשה צריכין שיהיה פתיכה ולא חקיקה, כמו שאמרו, "וכתב". ולא חקק. כי כתב של קדשה הוא על גפי עור בהמה, להעלות מבהמה לאדם על־ידי הכתב כב"ל. על־כן צריכין שיהיה הכתב בדרקות יותר בכל האפשר. ועל־כן וכתב ולא חקק, כי

יותר מזהמת הנחש ולהאמין בחדיש העולם, כי הם בעצמן בבחינת חדיש העולם כנ"ל:

הלכה ג

על-פי המאמר רציצא דמינת בבעותיה וכו' בלקוטי חלק א, סימן כו, ע"ש פל המאמר:

והכלל, שעל-ידי השלום וכולין להחזיר כל העולם פלו לעבודתו ותפודה. ואי אפשר לבוא לבחינת שלום, אלא על-ידי הארת פנים, הדרת פנים, בחינת יעקב. וזה זוכין על-ידי שמירת הברית. והארת פנים הוא בחינת דרושי ובאורי התורה בשלש עשרה מדות שגמ'שכין משלשה עשר תקוני דיקנא, שהם עקר הדרת פנים, כמו שכתוב: "והדרת פני זקן". ועל-ידי זה זוכין להודפכות קול רנתו וכו'. ומבחינת קול זוכה לשלום וכו'. ודיקא במרה קבלו שבת שלום, כי דרד השלום להתלבש במרה בבחינת הנה לשלום מר לי מר, כמו שכל הרפואות הם בסמים מרים, בן השלום שהוא רפואה לכל הדברים צריך להתלבש במרירות וכו'. וזהו, "הנה לשלום מר לי מר ואמה השקמת נפשי וכו'":

א כי באמת כל אחד מישראל יש לו בח להחזיר כל העולם בתשובה, כי חיב כל אדם לומר, בשבילי נברא

העולם! כי כל אחד מישראל הוא כולל מכל התורה כלה, כמו שכתוב: "זאת התורה אדם". כי כל אחד מישראל כולל מ"מ"ח (מאתים ארבעים ושמונה) איברים ושם"ה (שלש מאות ששים וחמש) גידים שהם מ"ח מצוות עשה ושם"ה מצוות לא תעשה, שהוא כלל כל התורה כלה. והתורה כולה מוששים רבוא נפשות ישראל פיזוע. נמצא, שכל אחד מישראל כולל מכל ישראל ועל-פני כל ישראל ערכים זה בזה, כי כל אחד מישראל כולל מכלם ויש לו בח להחזיר כלם בתשובה וכתוב להשתדל בזה. וזהו בחינת מה שאמר רבנו ז"ל במאמר הנ"ל, שעל-ידי הארת פנים זוכין לשלום, שעל ידי זה יכולין להמשיך כל העולם לעבודתו. והארת פנים - הדרת פנים, הוא על-ידי דרושי התורה וכו', כי צריכין להדר את פניו וגופו שיהיה לו פנים יפות בחינת הדרת פנים, כי על-ידי זה דיקא הוא יכול להמשיך כלם לעבודתו ותפודה, כי בו כלולין כלם כנ"ל. ועקר הארת פנים הוא על-ידי התורה כנ"ל, כי הכל אחד, כי האדם הוא התורה כנ"ל. ועל-ידי התורה מאיר פניו שהוא כלליות גוף האדם, כי הפנים, שהוא השכל, מתפשט ומאיר בכל הגוף ומתחיה אותו פיזוע. ועל-ידי הארת פנים, על-ידי התורה, דהינו על-ידי שמתפשט השכל של התורה בפניו וגופו עד שזוכה להארת פנים, על-ידי זה יכול להמשיך כל העולם הכלולים

לקוטי הלכות

הלכות קרחה וכתבת ג

יורה דעה תרנה

באיברי גופו לה' יתברך, כי בלם פלולים בצלם דמות האדם שפאיר על-ידי התורה, שהיה בחינת הארת פנים כנ"ל:

ב ועל-בין אסרה התורה כתבת קעקע, כמו שכתוב: "וְכַתְּבֶתָּה קַעֲקַע לֹא תִתְּנוּ בְּבָשָׂרְכֶם וְכוּ'". כי צריך לשמור בשר הגוף שלא לקלקלו, שלא לחקק בו כתבת קעקע, שלא לקלקל צלם דמות האדם שכלול מכל העולמות ויש לו בפה בכל איבר ואיבר ובכל חלק מבושר גופו להמשיך העולם להשם יתברך, כי כל חלק מחלקי גופו מיוחד כנגד חלק מחלקי העולם כנגד פמה נפשות, כי מנהון תלין באודניו, ומנהון בשערין וכו'. וכיצא בזה בשאר חלקי הגוף מראשו ועד רגליו, כי אין שום שערה באדם. וכן אין בו שום איבר ונגיד ושום חתיכה מחלקי בשרו ועורו שאין תלויין בו פמה וכמה נפשות ועולמות, ועל-בין אסור לחקק בעורו פתיבת קעקע, שלא לקלקל תבנית גופו שהיא בחינת הדרת פנים, שעל-ידי זה יכולין להחזיר כל העולם לה' יתברך כפי מה שזוכה להאיר האמות באורי התורה כגופו, כי עקר הארת גוף האדם הוא רק על-ידי דרושי ובאורי התורה שפאיר כגופו, שעל-ידי זה זוכה להדרת פנים, ועל-ידי זה מאירין כל ששים רבוא אותיות התורה בתוך גופו ואיבריו, אבל אסור לחקק בגשמיות שום אות בעור גופו, דהינו כתבת קעקע, כי אדרבא, מזה מקלקל ומחריב כגון גופו הפלול

מכל העולמות כנ"ל, כי צריך להדיר את גופו שהיה בשלמות בלי שום חקיקה, כי גופו כלול מכל אותיות התורה. ובאמת האדם הוא למעלה מהתורה, כמוכא בדברי רבנו ז"ל, כמו שאמר רבותינו ז"ל, פמה טפשא וכו' דקנימי מקמי אודיתא ולא קנימי מקמי צורבא מרבנן. ועל-בין עקר הארת פנים והדיר הגוף של האדם הוא רק על-ידי דרושי התורה שמוחדש בשכלו, שעל-ידי זה ממילא נכלל בתוך התורה ונמשך הארה על כל גופו בחינת הדרת פנים כנ"ל, אבל אסור לחקק אותיות בגשמיות כגופו, כי בזה מקלקל הדיר גופו בחינת הדרת פנים כנ"ל:

ג וזה בחינת אסור שריטה על מת, כי אף-על-פי שמתוכין להצטער על המת, על הסתלקות נפש מישראל ומחייבין להתאבל עליו, אבל עקר ההספד והאבלות עליו הוא בשביל לחזר ולהמשיך בחינת הדרת פנים, בחינת שלום, שעל-ידי זה מומשיבין כל העולם לעבודתו יתברך, כי זה עקר ההספד, כי כל אחד מישראל יש לו פה להחזיר כל העולם בתשובה כנ"ל ולקשר ולהעלות כל העולמות לה' יתברך, כי הוא כלול מכל העולמות, כי נשמתו מן העליונים וגופו מן התחתונים, כמו שאמר רבותינו ז"ל. ועל-ידי התקשרות נפשו כגופו, הוא יכול לקשר כל העולמות, לקרבם לה' יתברך. וקשנסתלק ונפש עולה למעלה וגופו נשאר למטה בתוך הארץ, מתאבלין

ומצטרעין על הפרוד הזה, כי זה בחינת
 קלקול השלום שהיה בין נשמתו וגופו
 בחיים חיותו, כי התחברות הנשמה והגוף
 זה בחינת שלום, כי עקר השלום הוא בין
 שני הפכים, כמו שאמר רבנו ז"ל במקום
 אחר. והגוף והנשמה הם שני הפכים,
 ובשניהם מקשרים יחד בחיים חיותם זה
 בחינת שלום. וכשנסתלק הנשמה מהגוף
 זה בחינת קלקול השלום. ועל-כן
 מתאבלין ומספדין עליו, כי על-ידי הספד
 חוזרין וממשיכין נפש הנפטר למטה,
 כמובא. וחוזר ונקשר הארת הנשמה בגוף
 הנפטר, וזה בחינת הספד על סילוקן של
 צדיקים, שהוא מועיל לתשובה מאד
 מאד, כי על-ידי ההספד וההשתטחות
 על קברי הצדיק ובוכה ומתגעגע מאד על
 שנסתלק הצדיק הוה, ואין מנהל בדינו
 להשיבנו אליו ותברך, על-ידי זה מעורר
 נשמת הצדיק וחוזר ומתקשר נפשו בגוף,
 כפדוע, שזה עקר בחינת ההשתטחות, כי
 גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם
 והצדיקים במיתתם קרויים חיים. והכלל,
 שעל-ידי ההספד וההשתטחות חוזרין
 וממשיכין הארת הנשמה הקדושה
 למטה. ונתקשר ביותר הנשמה בהגוף
 הנפטר וחוזר ונמשך שלום כנ"ל. וזה
 השלום, דהינו הארת והתקשרות הנשמה
 בגוף לאחר ההסתלקות הוא גדול ביותר
 מהשלום וההתקשרות שהיה בחיים
 חיותו, כי כל מה שהפרוד והתרחקה הוא
 ביותר. כמו כן בשנתהפך ונתחברין יחד,

או השלום גדול ביותר, כי עקר השלום
 הוא בין שני הפכים כנ"ל. וכל מה
 שהשני הפכים רחוקים ביותר, כמו כן
 השלום גדול ונקר יותר בשחוזרים
 ומתחברים ביחד. ועל-כן אחר
 ההסתלקות, שאז הנשמה רחוקה מהגוף
 ומעולם הזה בתכלית הרחוק ובפרט
 נשמת הצדיק, ובפרט נשמת הצדיק
 הגדול הנבה במעלה מאוד מאוד
 שהנשמה שלו מסתלקת ועולה למעלה
 למעלה במקום שעולה. והגוף נקבר בתוך
 הארץ כמה אמות. נמצא, שעכשיו
 הנשמה רחוקה מהגוף בתכלית הרחוק
 ועל-כן השלום גדול ביותר, ועל-כן
 גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם,
 כי עכשיו השלום ביותר כנ"ל. ויש לו כח
 עכשיו להמשיך כל העולם כלו לעבודתו
 יתברך יותר מבחייו על-ידי הפלגת
 השלום שזכה עכשיו בבחינת יבוא
 שלום יגוחו על משכבותם וכו', וכמו
 שאמרו רבותינו ז"ל, בשעה שהצדיק
 נפטר מהעולם, שלשה פתות של מלאכי
 השרת יוצאין לקראתו ואומרים לו וכו',
 יבוא שלום וכו'. כי עקר השלום
 שהוא בחינת התקשרות והארת הנשמה
 בהגוף אף לאחר ההסתלקות ביתר שאת
 יותר עו, כי פאמת הצדיק הגדול אף על-
 פי שנשמתו מסתלקת למקום
 שמסתלקת, אף על-פי-כן, עקר השלמות
 שתהיה למטה גם כן, כמו שאמר רבנו
 ז"ל, בסימן ז לקוטי תנינא, כי אדרבא,

מַחֲמַת גְּדֵל הַפְּלִגָּת מַעֲלָתוֹ הַעֲצוּמָה וְהַגּוּרָא וְהַקְּבֵהָ מְאֹד מְאֹד, עַל־כֵּן הוּא יָכוֹל לְהוֹרִיד עֲצוּמוֹ לְמִטָּה לְמִטָּה יוֹתֵר וּלְהַנְבִּיחַ וּלְהַרְרִים אֶפְלוֹ הַנְּמוּכִים וְהַרְחוּקִים מְאֹד מְאֹד בְּתַכְלִית הַרְחוֹק בְּיוֹתֵר, כִּי מַעֲצָם הַשְּׁלוֹם שְׂוֹזָכָה עַכְשָׁיו כְּנ"ל, הוּא יָכוֹל לְקַשֵּׁר וּלְהַמְשִׁיד בְּלִים לַה' וְתַבְרָד, אֶפְלוֹ הַרְחוּקִים מִן הַקְּרִיָּשָׁה מְאֹד מְאֹד:

ד וְעַל־כֵּן הוּא דָּבָר גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד לְהַרְבּוֹת לִיָּדָה עַל קַבְרֵי צַדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים, כִּי עַל־יְדֵי זֶה שְׂבָאִין אֶל מְקוֹם קְבוּרָתָם הַקְּדוֹשָׁה, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב: "צַדִּיקִים יִרְשׁוּ אֶרֶץ". כְּמוֹ שְׂאוּמְרִים בְּשֵׁם הַבַּעַל שֵׁם טוֹב ז"ל. וְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הוּא אֶרֶץ הַחַיִּים וְהַשְּׁלוֹם, כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב: "אֲתֵהֱלֵךְ לִפְנֵי ה' בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים". וְחַיִּים הוּא בְּחִינַת שְׁלוֹם כְּנ"ל. וְכְמוֹ שְׂכֵתוֹב, "בְּרִיתִי הָיְתָה אִתּוֹ הַחַיִּים וְהַשְּׁלוֹם". וְעַל־כֵּן אָנוּ מַתְּפַלְלִין, "שִׁים שְׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חַיִּים וְכו'". כִּי עַקֵּר הַחַיִּים הוּא הַשְּׁלוֹם, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּחַבְּרוּת שְׁנֵי הַפְּכִים, הַתְּחַבְּרוּת הַגְּשָׁמָה בְּהַגּוּף, הַתְּחַבְּרוּת צַדִּיקִים גְּבוּהִים מְאֹד עִם רְשָׁעִים גְּבוּהִים, כְּדִי לְהַמְשִׁיכֵם לַה' וְתַבְרָד וּלְהַחְזוֹרִים בְּתוֹבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יְתַבְּרָד. וְעַל־יְדֵי שְׂפָל אַחַד בָּא עַל קַבְרֵי הַצַּדִּיק הָאֲמִתִּי, עַל־יְדֵי בְּכִיתוֹ וּתְפִלָּתוֹ, שְׂמַתְפַּלֵּל וּמַתְחַנֵּן שֵׁם, עַל־יְדֵי זֶה חוֹזֵר וּמַעֲוֵר בְּיוֹתֵר גִּשְׂמַת הַצַּדִּיק הָאֲמִתִּי

וּמְאִיר בְּיוֹתֵר לְמִטָּה בְּזֶה הָעוֹלָם הַגְּשָׁמִי, כִּי צַדִּיקָא שְׂכִיחֵי וְתִיר בְּהָא עֲלִמָּא בְּתֵר דְּאִסְתַּלְקוּ, כְּמוֹ שְׂאִיתָא בְּזֵהר הַקְּדוֹשׁ וְנִתְקַשֵּׁר גִּשְׂמַת הַצַּדִּיק בְּיוֹתֵר בְּזֶה הָעוֹלָם וְנִתְרַבָּה הַשְּׁלוֹם בְּיוֹתֵר כְּנ"ל, וְנִמְשָׁכִין כָּל הָעוֹלָם לְעַבְדוּתוֹ יְתַבְּרָד:

ה וְאַף־עַל־פִּי שְׂעַקֵר הַשְּׁלוֹם גַּעֲשֵׂה עַל־יְדֵי קוֹל רְנָה, כְּמוֹ שְׂאִמֵר רַבְּנֵי ז"ל, כְּמוֹאֵם הַנ"ל מִבְּחִינַת שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לְשִׁלְמֹה וְכו', עַיֵן שָׁם. אַף־עַל־פִּי־כֵן דְרָדָה הַשְּׁלוֹם לְהַתְּלַבֵּשׁ בְּמִרְיוֹת, בְּבַחֲינַת הַנָּה לְשִׁלוֹם מֵר לִי מֵר, בְּחִינַת שְׂכֵת בְּמִרְה גְּמִיזוֹ וְכו', כְּמוֹ שְׂמִכְבָּר שָׁם. וְזֶה בְּחִינַת הַתְּסַפֵּד וְהָאֲבָלוֹת עַל הַנִּפְטָר שֶׁהוּא בְּחִינַת מְרִירוֹת, כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב: "וְאֲחִירְתֶּיהָ כְּיוֹם מֵר". וְזֶהוּ בְּחִינַת הַבְּכִיָּה וְהַמְּרִירוֹת שְׂבוּכִין כְּמֵר נִפְשׁ עַל קַבְרֵי צַדִּיקִים כְּדִי לְהַחְזוֹר וּלְהַמְשִׁיד הַשְּׁלוֹם כְּנ"ל, שֶׁהוּא מִתְּלַבֵּשׁ בְּמִרְיוֹת כְּנ"ל וְעַל־יְדֵי הַמְּרִירוֹת וְהַלֵּב גְּשָׁרָה, זֹכִינן אַחַר כֵּד לְשִׁמְחָה, כְּמוֹ שְׂאִמֵר רַבְּנֵי ז"ל בְּמְקוֹם אַחַר. וְשִׁמְחָה הוּא בְּחִינַת קוֹל רְנָה, בְּחִינַת עֲשָׂרָה מִינֵי גְּנִינָה שְׂנַתְעוֹדְרִין עַל־יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֲמִתִּי, שְׂזֵהוּ בְּחִינַת אֲמִירַת תְּהִלִּים שְׂנַזְהִינן לֹאמֵר עַל קַבְרֵי הַצַּדִּיקִים, כְּמוֹאֵם בְּשֵׁם הַבַּעַל שֵׁם טוֹב ז"ל, שְׂצִוָּה לֹאמֵר כְּמוֹ מְזִמּוֹרֵי תְּהִלִּים עַל קַבְרֵי הַצַּדִּיקִים. וְזֶה בְּחִינַת עֲשָׂרָה מְזִמּוֹרֵי תְּהִלִּים שְׂגִלָּה רַבְּנֵי ז"ל, וְצִוָּה לֹאמְרֵם עַל קַבְרֵי, כְּמוֹאֵם בְּמְקוֹם אַחַר. כִּי עֲשָׂרָה מְזִמּוֹרֵי תְּהִלִּים

קבריהם, על-ידי זה ממשיכין ביותר הארת הנשמה בהגוף פנ"ל. על-פני על-ידי זה נתרבה ונתגדל הדרת פניהם ביותר, שעל-ידי זה זוכין לשלום שהוא רפואה לכל הדברים, לחלי הנפש ולחלי הגוף, שעל ידי זה ממשיכין כל העולם לעבודתו ותפוד פנ"ל. וזה בחינת לשום לאבלי ציון פאר תחת אפר, כי הצדיקים נקראים ציון, על שם שמצנינים במצוות ומעשים טובים, כמו שכתוב: "אוהב ה' שערי ציון". ודרשו רבותינו ז"ל, שערים המצנינים בהלכה. וכל המתאבל ומספיד עליהם ומתגעגע אחריהם, על-ידי זה ממשיך נשמתם למטה, פי על-ידי הכסופים והתגעועים, ממשיכין הנפש (מבוא במקום אחר, סיון לא). ועל-ידי זה זוכין להארת פנים בחינת פאר תחת אפר, 'פאר' זה בחינת התפארות, בחינת הדרת פנים. 'תחת אפר' דיקא, פי בתחלה צריכין להתמרמר ולנהוג כל דיני האבלות. ואף-על-פי שכל עניני אבלות, הם ושלום, הם ההפך מהדרת פנים, אף-על-פי כן עקר דיני האבלות הם בשביל לחזר ולהמשיך הדרת פנים בחינת שלום, פי מחמת שנסתלק נפש מישראל וכל נפש מישראל הוא בחינת צדיק, כמו שכתוב: "ועמד ישראל כלם צדיקים וכו'" וכל אחד לפי בחינתו, לפי בחינת חלקו בהשלום, כמו כן היה לו פח להמשיך חלק מחלקי העולם לעבודתו ותפוד. וכשמת ונסתלק למעלה, שזהו בחינת

הם בחינת עשרה מיני נגינה שנאמר בהם ספר תהלים, שהם אשרי משפיל וכו'. ועשרה מיני נגינה הם השמחה, כמו שכתוב: "עלי עשור ועלי נבל וכו' כי שמחתי ה' בפעלך וכו'". ונגינה ורנה ושמחה הם בחינת שלום, בחינת שיר השירים אשר לשלמה פנ"ל. וכמו שכתוב, "כי בשמחה תצאו ובשלום תובלון החרים והנבעות יפצחו לפניכם רנה וכו'". אבל מחמת שדרך השלום להתלבש במרירות, על-פני הרב נוהגין להתמרמר מאד על קברי הצדיקים במרירות גדול וכלב נשפר מאד מאד. ועל-ידי זה דיקא זוכין לשלום ולרנה ולשמחה, פי הם בחינה אחת פנ"ל. ועל-ידי זה יכולין להמשיך כל העולם לעבודתו ותפוד על-ידי גדל השלום שנתרבה ונתגדל מאד על-ידי זה פנ"ל. וזה בחינת הדרת פנים שעל ידו זוכין לשלום, פי עקר הדור פני האדם בחיים הוא על-ידי הנשמה שמתיה אותו, וכשמת ונסתלקת הנשמה, אזי פניו מוריקות, שזהו בחינת ההפך מהדרת פנים, אבל על-ידי שזוכין לחזר ולהמשיך הארת הנשמה בגוף, גם לאחר ההסתלקות, על-ידי זה חוזר ומאיר פני הנפטר אפלו לאחר ההסתלקותו בבחינת ואוהביו נצאת השמש בגבורתו. נמצא שהצדיקים זוכין להארת פנים, להדרת פנים גם לאחר ההסתלקותם. ועל-ידי שמתאבלין ומספידין עליהם ובאין על

לקוטי הלקות

הלקות קרחה וכתבת ג

יורה דעה תרנט

קלקול השלום, קלקול הדרך פנים, כי פניו מוריקות, על-כן צריכין לחזר ולהמשיך השלום. ומחמת שדרך השלום להתלבש במיררות, על-כן צריכין להתמכר ולבכות ולהתאבל עליו ולישב על הארץ, שהיה בחינת ועוללתי בעפר קרני שמראין שנפגם עכשיו בחינת הדרך פנים על-ידי שנסתלק נפש מישראל. ועל-ידי זה בעצמו חוזרין וממשיכין נפש המת למטה ומעלין גשמתו לאור הפנים, לבחינת הדרך פנים, וחוזרין וממשיכין השלום על-ידי המיררות הנה בבחינת הנה לשלום מר לי מר פנ"ל. וזה בחינת פאר תחת אפר, 'תחת אפר' דיקא, כי על-ידי הבניין והמיררות זוכין להדרת פנים בחינת פאר, ולשלום גדול ביותר הנ"ל:

תרנט

ו נמצא, שעקר כל האבלות וההספד, חס ושלום, הוא רק בשביל הדרך פנים ושלום כדי לחזר ולהמשיך נפש המת בגופו, כדי לעורר השלום ביותר וכו' פנ"ל. על-כן הזהירה תורה לכלי לשרש גופו על המת, חס ושלום, שלא לקלקל ולהשחית הדרך גופו בחינת הדרך פנים, כי עקר כל האבלות וההספד הוא רק בשביל הדרך פנים ושלום, בחינת לשום לאבלי ציון פאר תחת אפר וכו' פנ"ל:

ז וזה בחינת אסור קרחה על המת, כי בשעת האבלות, חס ושלום, הוא הסתלקות המחין, והשערות הם מותרין

מחין, ובשעת הסתלקות המחין מפליהם נמשכין המחין ביותר לתוך השערות. ועל-כן אם, חס ושלום, יגלח את שערו תו, ויכל להשחית מוח, חס ושלום, ועל-כן צריך להמתין עד שסתלק ויעבר ימי אבלו, ואז יחזרו המחין ויודבקו ושכבו המחין למקומם בשלום ולא ישארו בהשערות כי אם מותרין מחין ואז יגלחם, כי אז צריך לגלחם כדי שלא יתרבו המותרות במוח:

ח וזה בחינת אסור גלוח של הנזיר, כי נזר אלקיו על ראשו. כי מחמת קדשת נזרו גם המותרין מחין שבשערות הם גם כן קדושים מאד ואסור לגלחם עד שיעברו ימי נזרו. ואז צריך לגלחם פתח אהל מועד ולהשליכם תחת הדוד שמבשלים בו קרבנותיו, כי שערותיו קדושים, כי מגדל קדשתו גם המותרין מחין הם קדושים פנ"ל:

ט וזה בחינת שין הלקות שנשתמחו בימי אבלו של משה, ועתניאל בן קנז החזירן בפלפולו, כי האבלות היא הסתלקות המחין פנ"ל, אכל אחר כך חוזרין ונמשכין המחין שהם בחינת הארת פנים, הדרך פנים, שהם דרושי ובאורי התורה על-ידי האבלות וההספד בעצמו, בבחינת "הנה לשלום מר לי וכו' פנ"ל. ועל-כן אחר אבלו של משה חזר עתניאל והחזירן בפלפולו, כי אחר כך חזרו ונמשכו הארת המחין שנמשכו ממשעה רבנו, עליו השלום, שהוא בחינת הדרך

הרחוקים ביותר וישא אותם ויגביה אותם כְּאִשֶּׁר יִשָּׂא הָאוֹמֵן אֶת הַיּוֹנֵק, וְכִמוֹ שִׁפְתוֹב, וְנִתְמִי לָהֶם רוּעָה כְּלָבִי אֶת הָאוֹבְדָת וּבְקֶשׁ וְכוּ':

כ"ב תפ"ח

ועל-כן נתנה המלוכה לְדוֹד שֶׁהִיא עוֹסֵק בְּזֶה בְּיֹתֵר, לְקָרֵב הַכֹּל

ל'ו' וְתַבְרָךְ, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, לֹא הָיָה דוֹד רָאוּי לְאוֹתוֹ מַעֲשֶׂה אֱלֹא כְּדִי לְהוֹרֹת תְּשׁוּבָה, וְכִמוֹ שִׁפְתוֹב: "יְחוּס עַל דָּל וְאֶבְיוֹן וּנְפֹשׁוֹת אֶבְיוֹנִים יוֹשִׁיעַ", שֶׁהַפְּלֵךְ יִשְׂרָאֵל צָרִיךְ לְחוּס וּלְרַחֵם וּלְהוֹשִׁיעַ הַעֲנִיִּים וְהָאֶבְיוֹנִים הַרְחוקִים מִן הַקִּדְשָׁה בְּיֹתֵר, שֶׁזֶה עֵקֶר הַעֲנִיּוֹת וְהָאֶבְיוֹנוּת, כִּי אִין עֲנִי אֱלֹא מִן הַדַּעַת, וּמַחֲמַת שִׁשְׂאוֹל פָּנִים בְּזֶה, זֶה בְּחִינַת אִשֶּׁר הַמִּית אֶת הַנְּבֻעוֹנִים, שֶׁזֶה בְּחִינַת

הַרְחוקִים מִן הַקִּדְשָׁה מְאֹד שֶׁהֵם בְּחִינַת מַחֲטָב עֲצִיד עַד שׁוֹאֵב מִמִּידָה, שֶׁמִּשָּׂה רַבְּנֵי, עָלְיוֹ הַשְּׁלוֹם, קָרֵב כֹּלֵם וְקִשֶׁר כֹּלֵם ל'ו' וְתַבְרָךְ, כְּמוֹ שִׁפְתוֹב: "אַתֶּם נְעֻבִים הַיּוֹם בְּלִבְכֶם לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵיכֶם רֹאשִׁיכֶם שִׁכְמֵיכֶם וְכוּ', מַחֲטָב עֲצִיד וְכוּ'". וְשִׂאוֹל שֶׁלֹּא הִשְׁתַּדֵּל לְקָרֵב וּלְהָרִים אֵלָיו הַמַּדְרָגוֹת, עַל-כֵּן נֶאֱמַר עָלָיו, "עַל אִשֶּׁר הַמִּית אֶת הַנְּבֻעוֹנִים". וְעַל-יְדֵי זֶה נִעֲשֶׂה שֶׁלֹּא נִסְפַּד כְּהִלְכָה, שֶׁלֹּא הִמְשִׁיכוֹ הָאֲרָתוֹ לְמַטָּה כֹּל כֵּךְ כִּרְאוּי לֹא מַחֲמַת שִׁפְנָם בְּזֶה כְּתִיב בְּנ"ל, וּבְאִשֶּׁר מוֹשַׁמְטוֹ שֵׁם פְּעֵלוֹ, כִּי אִף-עַל-פִּי-כֵן נִעֲשֶׂה עַל זֶה "וַיְהִי רָעַב בְּאֶרֶץ" שֶׁהוּא הַפֶּךְ הַשְּׁלוֹם, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנֵי ז"ל בְּמִקּוּם אַחֵר (ס' ע"ג א),

פָּנִים וְשְׁלוֹם וְכוּ' בְּנ"ל, עַל-יְדֵי הָאֲבִלוֹת כְּעֲצֵמוֹ שֶׁהִתְאָבְלוּ עָלָיו בְּבְחִינַת הַנֶּה לְשְׁלוֹם מִר וְכוּ', שֶׁהַשְּׁלוֹם הוּא בְּחִינַת הַדָּרַת פָּנִים, בְּחִינַת הַלְכוֹת הַנ"ל, שֶׁהֵם בְּאוּרֵי וְחִדוּשֵׁי תוֹרָה שֶׁמִּתְלַבְּשִׁין בְּמִרְרוֹת וְכוּ' בְּנ"ל:

י ועל-כן נִעֲשֶׂה הַזְּקֵנִים עַל שִׂלָּא הַסְפִּידוֹ אֶת יְהוֹשֻׁעַ, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, יָמִים הָאֵרִיכוּ, שָׁנִים לֹא הָאֵרִיכוּ. כִּי עַל-יְדֵי הַהִסְפָּד שֶׁל הַצַּדִּיק זוֹכֵן לְהַמְשִׁיךְ שְׁלוֹם עַל-יְדֵי הַמִּרְרוֹת הַנֶּה בְּנ"ל, וְעַקֵּר הַחַיִּים הוּא הַשְּׁלוֹם בְּנ"ל. וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי שְׁנֵת עֲצֵלוֹ בְּהִסְפָּדוֹ, פָּגְמוֹ בְּשְׁלוֹם וְחַיִּים, וְעַל-כֵּן לֹא הָאֵרִיכוּ שָׁנִים בְּנ"ל:

וְזֶה בְּחִינַת הַרְעֵב שֶׁהִיא בְּיַמֵּי דוֹד. אֵל שִׂאוֹל וְאֵל בֵּית הַדְּמִים, שִׂלָּא הַסְפִּידוּהוּ כִּרְאוּי. וְעַל אִשֶּׁר הַמִּית הַנְּבֻעוֹנִים, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, בְּאִשֶּׁר מוֹשַׁמְטוֹ שֵׁם פְּעֵלוֹ, כִּי זֶה תְּלוּי בְּזֶה, כִּי שִׂאוֹל הַמִּית אֶת הַנְּבֻעוֹנִים, זֶה בְּחִינַת שִׂלָּא הוֹרִיד אֶת עֲצֵמוֹ לַמַּדְרָגוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת לְהָרִים אֶת כֹּל הַנּוֹפְלִים וְהַרְחוקִים מִה'. וְתַבְרָךְ לְהַגְבִּיחַ כֹּלֵם אֵלָיו וְתַבְרָךְ. כִּי שִׂאוֹל הָיָה כְּחִיר ה' וְכֵן שֶׁנֶּה שִׂאוֹל כְּמִלְכּוֹ, כֵּךְ שֶׁנֶּה בְּלֹא חֲטָא. וּמִפְּנֵי מַה לֹּא נִמְשָׁכָה מַלְכוּתוֹ? מִפְּנֵי שִׂלָּא הָיָה כֹּו שׁוֹם דְּפִי. וּמַחֲמַת זֶה לֹא הָיָה יָכֹל לְהוֹרִיד אֶת עֲצֵמוֹ לַמַּדְרָגוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת, לְהַגְבִּיחַ כֹּלֵם לְהִשָּׁם וְתַבְרָךְ, אִפְלוֹ

לקוטי הלכות

הלכות קרחה וכתבת ג

יורה דעה תרסא

לשני חלק א), כמו שכתוב: "השם גבולך שלום חלב חמים ישביעך". כי על-ידי ההקפד של הצדיק ממושיבין נשמתו למטה, שזהו בחינת שלום, שעל-ידי זה ממושיבין כל העולם לעבודתו ותפודו כנ"ל:

יא וזה בחינת פורים, כי עקר הוא השלום, כי בנדאי בכל דור נמצאים צדיקים אמתיים וקשרים אמתיים, כי אין דור יתום וכל צדיק וצדיק בדרור בנדאי יש לו פח להחזיר כל העולם בלו למוטב, ועקר המניעה הוא רק מחמת גדל המחלקת שיש בכל דור ודור על הצדיק האמת שבדרור. כמו שמצינו בכל הדורות מעולם, שתמיד היה מחלקת גדול על הצדיק האמת שבדרור. ועקר המחלקת ביותר הוא על הצדיק האמת שעוסק לקרב בני אדם לה' ותפודו. עליו מתגבר המחלקת יותר ויותר, כמו שאמר רבנו ז"ל, על פסוק, "וישב יעקב". בק"ש יעקב לישב בשלוה וכו' (עו שם סימן רכה). וכמו שמצינו בכל הדורות מלפניו, כי אברהם אבינו, עליו השלום, היה עוסק לגייר גרים והיה עליו מחלקת עצום כל ימיו, וכשבא לארץ ישראל והיה שם רעב אמרו שהרעב בשבילו, כמובא במדרש, שאמרו על אברהם, בשביל המין הזה שבא אלינו געשה רעב. וכן יצחק היה לו גם כן מחלקת מן הפלשתים, ובפרט יעקב אבינו שרדפו אותו לכן ועשו והיה עליו

שנאות ומחלקת כל ימיו. וכן דוד המלך, עליו השלום, שרפו עליו המחלקת מאוד מאוד כל ימי חייו משאול המלך, עליו השלום, ודואג ואחיתופל ושבע בן בכרי. וכל האמות חלקו עליו והיה לו מלחמות רבות כל ימיו וכיצא בזה בכל דור ודור. וכן על משה רבנו, עליו השלום, היה מחלקת גדול, כמו שכתוב: "והביטו אחרי משה", ודרשו רבותינו ז"ל, מלמד, שחשדוהו באשת איש, וכל אהרן קנא לאשתו ממשה. וכן מחלקת קרח ורחם ואבירם וכו' וכן על ישעיה, ירמיה ושאול נביאים, ועל שאר צדיקים היה תמיד מחלקת גדול בכל דור ודור. וזה עקר המניעה מה שאין הצדיק בדרור מחזיר כל העולם למוטב. כי אם היה להם שלום עמו והיו יודעים ומאמינים שהוא צדיק אמת ודורש טובתם ואהבתם והצלחתם הנצחית, בנדאי היו מתקרבים אליו ושומעים דבריו האמתיים, והיה מדבר על לבם ומסביר להם האמת, והיה נותן להם עצות טובות אוד להתקרב לה' ותפודו ונדאי היו כל העולם בלו שבים אל האמת לה' ותפודו על ידו, אף מחמת המחלקת אינם שומעים דבריו כלל, ואפילו כששומעים ממנו איזה דבר הגון ונפלא, אינו נכנס בלבם כלל, והם חותרים לסתרו ולדחותו מלבם. נמצא, שעקר ההתרחקות מה שאין העולם מתקרבים לה' ותפודו הוא מחמת העדר השלום:

הפכים, כמו שמבאר במקום אחר, ועל ידי חטא עין הדעת טוב ורע נתקלקל השלום, כמו שכתוב: "ואיכה אשית וכו'", כי עין הדעת טוב ורע זה בחינת מחלקת שנעשה מחלקת בין הטוב והרע ואין הרע נעשה מרפכה להטוב, שהוה תכלית השלום בין הרחוקים ביותר כנ"ל. ועלפן מעין הדעת טוב ורע, משם השתלשלות כל המחלקת שבועולם שכלם נמשכין משם, שהוא זממת הנחש, שהוא השונא הגדול שאינו חפץ בשלום. ועמלק הוא זממת הנחש והוא אורב תמיד לקלקל השלום ולעורר מחלקת על הצדיק האמת, כי הוא מורע עשו שרדף את יעקב אחיו, שהוא עקר בחינת השלום, כמו שכתוב: "ויבא יעקב שלם וכו'" כנ"ל במאמר הנ"ל, כי עמלק הוא בחינת פגם הברית, כמו שכתוב: "אשר קרד בדרך". ועל ידי פגם הברית נתקלקל השלום כנ"ל בהתורה הנ"ל:

יג כי אי אפשר לקבל השלום, שהוא רפואה לכל הדברים, כי אם על ידי מרירות כנ"ל במאמר הנ"ל בבחינת שבת בקרה נצטוו וכו' כנ"ל. ולפעמים החולאת מתגבר כל כך עד שאי אפשר להחולה לסבל מרירת הרפואות ואז הרופאים מראשין אותו. פן כשהעונות, שהם חלי הנפש, גזברים מאד אז אין יכול לסבל מרירות הרפואות, ואז אין שלום אמר ה' לרשעים. וזה ששבח חזקיה את הקדוש

יב כי העקר עבודת ה' הוא בחינת שלום ובשביל זה היה עקר בריאת האדם, כי האדם כלול מחמר וצורה גוף מן התחתונים ונשמה מן העליונים והם שני הפכים. וכשהולך, חס ושלום, אחר שרירות לבו אזי הוא העדר השלום, כמו שכתוב: "אין שלום בעצמי מפני חטאתי", אבל כשכופה את גופו ומבטלו להנשמה זהו בחינת שלום, שנעשה שלום בין הנשמה והגוף. ועל ידי עבודתו הוא מקשר כל העולמות יחד לה' ותברך, דרי מעלה עם דרי מטה ועושה שלום בין כלם, בין כל ההפכים, כי מקשר כלם יחד לה' ותברך, שהוה בחינת שלום. וזה שפרש רש"י בבראשית על פסוק, "ויפח באפו וכו'". שבשביל זה נברא האדם בשרי מן העליונים ותחתונים, כי בראשון ברא שמים וארץ, בשרי קיע לעליונים וכו'. עלפן הצרף בשרי לברא האדם שהוא כלול מן העליונים ותחתונים ואם לאו, יש קנאה במעשה בראשית וכו'. נמצא, שהאדם הוא מחבר וכלול מן עליונים ותחתונים, הוא מחבר הכל ועושה שלום בין כל מעשה בראשית, כי בשביל זה היתה עקר בריאת האדם כדי שיעשה שלום בעולם, דהינו שיעלה ויגביה כל המדרגות התחתונות לה' ותברך ויעלה כל הניצוצות לשרשן, שהוה בחינת שלום שמחבר בין שני הפכים יחד, שמקרב הרחוקים למעלה, להשם ותברך, כי עקר השלום הוא בין שני

לקוטי הלכות

הלכות קרחה וכתבת ג

יורה דעה תרסג

ברוך-הוא, שהשליך כל הטאותיו אחר פתפיו כדי שלא יצטרך להלביש את השלום במרירות הרבה. וזהו "הנה לשלום מר לי מר וכו' ואתה חשקת נפשי וכו'". ענין כל זה במאמר הנ"ל:

נמצא, בשישראל רחוקים מה' יתברך שזהו בחינת פגם השלום, בחינת אין שלום בעצמי ואין שלום בין העולמות עליונים ותחתונים וכו' פנ"ל. ואחר כך בשישראל צריכין לקבל הרפואה, שהוא השלום, צריכין לקבל מרירות מקדם, כי דרך השלום שיתלבש במרירות. וזהו בחינת כל הגליות והצרות שישראל סובלין, כי כל זה הוא בחינת המרירות שסובלין כדי לקבל אחר כך על-ידי זה הרפואה, שהוא השלום. וזה בחינת גלות מצרים שהיא בחינת מרירות, כמו שכתוב: "וימררו את חייכם וכו'". וכל זה הוא לתקן חטא אדם הראשון פדוע, שגלות מצרים היה על חטא אדם הראשון שהוא פגם הברית, פגם השלום פנ"ל. ומחמת שהיו צריכין לתקן חטא ופגם זה ולהמשיך שלום מחדש, על-כן הצרכו לקבל מרירות הרבה כדי לקבל השלום על-ידי זה, כי אחר כך וכו' לבוא לארץ ישראל וירושלים, שהוא בחינת שלום, כי על שם זה נקרא ירושלים על שם יראה שלם. ועמלק הוא מעולם רצועה מרדות לישראל, והוא אורב תמיד בעת שישראל צריכין לזכות להרפואה שהוא בחינת

הכלל

שלום. ואז הוא מקטרג עליהם על שלא סבלו ענין מרירות כפי הראוי להם, כי באמת לא סבלו כראוי, כי ה' יתברך דלג על הקץ במצרים, שזהו בחינת ואתה השלכת אחרי גוף כל חטאי, כי ה' יתברך צפה וראה שאי אפשר לישראל לקבל הגלות עוד, כמו שכתוב: "ולא יכלו להתמהמה", כמובא בספרים, שאם לא היה ה' יתברך ממהר להוציאם ממצרים קדם הקץ היו, חס ושלום, גשאים שקועים שם. וזהו בחינת הנזכר במאמר הנ"ל. שכשה' יתברך רואה שאי אפשר להאדם לקבל מרירות הרפואות אזי הוא ברחמיו משליך הטאותיו אחר פתפיו כדי שלא יתלבש השלום במרירות הרבה כי אם כפי יכלותו. וזהו ממש ענין גלות מצרים שהיה מכה, כפיקול, לדלג על הקץ ולמעט מרירות הגלות, כי לא היה אפשר להם לקבל עוד פנ"ל. ועמלק הוא אורב לישראל ומקטרג על זה תמיד ויורד ומסמין ועולה ומקטרג, הינו בשעה שהאדם צריך לקבל הרפואה שהוא השלום, ואז הוא צריך לקבל מרירות מקדם פנ"ל, אז הוא מסית את האדם ואינו מניחו לעמוד בנפשו שיסבל מעט המרירות, ומסיתו לבעט בהמרירות שהוא מכה לקבל בשביל רפואתו. ואחר כך הוא עולה ומקטרג על שאין שולחין לו מרירות כראוי לו. ובאמת האדם הוא אז בסכנה גדולה, כי ה' יתברך חמל עליו והקל מרירותו כדי שייבול לקבל רפואתו,

ומחמת שישראל לא קבלו המרידות
 כראוי והרהרו אחריו ותברך, על־כן בא
 עמלק ולחם עמקם בעת ההיא, שהוא
 בחינת הקטרוג הנ"ל, כי מלחמתו היתה
 למעלה ולמטה פמוכא. ועל־כן ה'
 ותברך שזנא אותו כל כך יותר מכל
 העמים, כי הוא אורב לישראל מאד
 תמיד בעת שהם בסכנה גדולה בעת
 הלחץ והדחק בעת שהיו צריכים לסבל
 מרידות הרפואות כנ"ל:

יד וזה בחינת הקו, יפח שמו, כי ישראל
 היו אז בגלות בכל ונתגורשו
 מירושלים, ממקום השלום, והיו מכריחים
 לסבל מרידות הגלות כדי להמשיך
 השלום מחדש, שמתלבש במרידות
 ולשוב לירושלים וכל הנסיונות שיש
 לאדם כשרוצה לכנס בדרכי ה' ולשוב
 אליו ותברך, כלם הם בחינת המרידות,
 שצריכין לסבל בשביל הרפואה, שהיא
 השלום, וישראל לא עמדו אז בנסיון, כי
 נכשלו בנשים נכריות ופגמו בכרית
 שלום, ועל־כן סמוך לסוף הגלות שהיו
 צריכים לשוב לירושלים, שהוא בחינת
 שלום, אז התגבר עליהם הקוֹעֵמֶלֶק
 בקטרוג גדול שיבוא עליהם, חס ושלום,
 מרידות גדול כראוי להם, חס ושלום, עד
 שנתעורר הקטרוג, עד שנגזר עליהם
 להשמיד, להרג ולאבד, חס ושלום, כי
 מחמת שלא קבלו מרידות הגלות כראוי
 כנ"ל, על־כן קטרוג עליהם עד שנתפשט
 עליהם מרידות גדול שאי אפשר לסבלו

אבל כשאינו חס על עצמו ואינו רוצה
 לסבל ולקבל אפלו מעט מרידות בשביל
 רפואת נפשו, אזי, חס ושלום, מתגבר
 הקטרוג ושוֹלְחִין לו מרידות הרבה שאינו
 יכול לקבלו בשום אופן ואז אין שלום
 אמר ה' לרשעים, כי בודאי אף-על-פי
 שה' ותברך גומל לחיבים טובות, והוא
 מקל על בעלי תשובה ואינו מכביד
 עליהם שיצטרכו לסבל מרידות כראוי
 להם לפי חטאותם, אף-על-פי-כן לפטר
 בלא בלום אי אפשר, כי על כל פנים
 התכרח שישבל מעט מרידות כפי יכלתו
 בשביל תשובתו ורפואת נפשו שהוא
 בחינת השלום שמתלבש במרידות כנ"ל.
 ואם אינו חס על נפשו ואינו רוצה לסבל
 שום מרידות לצורך רפואת נפשו אזי, חס
 ושלום, שולחין עליו מרידות הרבה
 כראוי לו. וזה בחינת מלחמת עמלק
 שהוא אורב על ישראל בעת הזאת
 שהם עפים ורגעים, בחינת זאתה עוף
 ונגע וכו', ואז אורב עליהם ומקרר אותם
 שלא יהיו, חס ושלום, להוטים אחר ה'
 ותברך לסבל מרידות הרפואות בחינת
 אשר קרד בדרך. ועל־כן נסמך מלחמת
 עמלק למסות ונסיונות של ישראל, כמו
 שפתיב: "הוש ה' בקרבנו אם אין ינבוא
 עמלק וכו'". כי כל הנסיונות שהיו
 לישראל אז, שלא יהיה להם מים
 ברפדים, וכן מרירת המים בכרה. כל
 זה היה בחינת המרידות שצריכין לסבל
 כדי לקבל השלום על-ידי זה כנ"ל.

לקוטי הלכות

הלכות קרחה וכתבת ג

יורה דעה תרסה

16 U.C.

עד שהיה ההכרח להשמיד, חס ושלום, ועליכן באמת היתה עת צרה גדולה אשר פמזהו לא נהיתה:

טו וזה בחינת משלוח מנות איש לרעהו ומתנות לאביונים, זה בחינת רבוי השלום מאד שכל אחד שולח מנות לחברו, שזה מרבה שלום. וכן מתנות לאביונים, בחינת מרבה צדקה מרבה שלום:

אבל ה' יתברך חמל עלינו בכל דור ודור ושלא לנו אז את מרדכי ואסתר. ומרדכי ידע את כל אשר נעשה וכו' ויצא בתוך העיר וינעק ויעקה גדולה ומרה וגזרו תענית שלשה ימים וצעקו בקול מר לה' ויתברך ועלידי זה המתיקו המרירות, ועל שם זה נקרא מרדכי מר דרור, בחינת המתקת המרירות. 'מר', לשון מרירות, 'דרור', לשון חרות, שהוא בחינת שלום, כמו שפכתוב: "כי בשמחה תצאו ובשלום תוכלו", הינו מרדכי הוא מר דרור שמוציא לחרות ושלום וממתיק כל מיני מרירות שבעולם. ועליכן היה לו פח להמתיק עלידי תפלתו ונעקתו המרה אפלו המרירות שהיה מגיע לישראל אז, עד שהמתיק הכל והמשיך שלום על ישראל, בחינת דברי שלום ואמת, בחינת ודבר שלום לכל - ירעו, עד שנתהפך ונקמו בשונאייהם. וכך שאר האמות, כלם פנו לישראל בשלום גדול, כי נפל פחד מרדכי עליהם עד שחזרו לאמונת ישראל, כמו שפכתוב: "ורבים מעמי הארץ מתנהדים וכו' וכו'". וזה בחינת רבוי השלום שנתרבה אז עלידי שמשכו כלם לה' ויתברך, כי עלידי השלום יכולין להמשיך כל העולם לעבודתו ויתברך כנ"ל:

טז וזה בחינת דרש טוב לעמו ודבר שלום לכל ירעו. 'דרש טוב לעמו', זה בחינת שדורש לעמו דרושי התורה כי"ג מדות וכו', כי התורה נקראת "טוב", כמו שאמרו רבותינו ז"ל, אין טוב אלא תורה וכו'. ועלידי דרושי התורה, שהוא בחינת הדרת פנים, הארת פנים, בחינת ומרדכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות תכלת וחור וכו'. שכל זה הוא בחינת הארת פנים, הדרת פנים שזכה לזה עלידי דרושי ובאורי התורה כנ"ל, בחינת דרש טוב לעמו כנ"ל. עלידי זה ודבר שלום לכל ירעו, כי עלידי הארת פנים, שהם דרושי ובאורי התורה, עלידי זה וזכין לשלום כנ"ל:

יז ועליכן הפיל פור וכו' ונפל לו הגדל בחוש אדר, וכבר שאז יתגבר על ישראל, חס ושלום, כי בו באדר מת משה כי המן כבר מאחר שמת משה שנתן התורה שנקראת "שלום", כמו שפכתוב (תהלים כג, א), "ה' עז לעמו יתן ה' יברך את - עמו בשלום". וכל ענין משה היה בחינת שלום, כי היה עוסק תמיד לקרב הרחוקים ביותר לה' ויתברך ולהוציאם אפלו מעשר פתרון

דקמסבאותא, כמו שאמר רבנו ז"ל במקום אחר, וסבר שמאחר שבו' באדר מת משה, אין מי שיצמוד בעדנו או לקרב את ישראל, בזמן שהם גזופים, לה' ותברך, ועל-כן סבר שיתגבר על ישראל או מחמת שנתרחקו אז מה' ותברך בגלות ככל על-ידי פגם הברית כנ"ל, אבל לא היה יודע כי בו' באדר מת משה וכו' אדר נולד משה, כי ביום שהצדיק מת, בו ביום הוא נולד ממש, כי אז אומר לו ה' ותברך, "אני היום ולתידי", כי צדיקים במיתתן קרויים חיים, וגדולים במיתתן יותר מבחייתם. ומשה רבנו הוא לוחם עדין במלחמת עמלק בשבילנו, כי נשמתו קשורה בגופו עדין בהתקשרות גדול ובשלוש גדול. ואתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא, כי משה רבנו מתלבש בכל דור ודור בצדיק האמתי שבדור, כי אין דור יתום, כמו שכתוב: "וירח השמש וכא השמש", עד שלא שקעה שמשו של עלי וכו'. ואז באותו הדור היו מרדכי ואסתר בחינת משה רבנו, עליו השלום, שהיה להם פח לכפר ולהמתיק כל מיני מרידות ולהמשיך שלום גדול כנ"ל, עד שנתפכו הגוים לאמונת ישראל, שעל-ידי זה מחזירין כל העולם לעבודתו וכו' כנ"ל:

שך לעיל:

יח ועל-כן אמרו רבותינו ז"ל, שעל אהרן ספרו כל בית

ישראל יותר מעל משה, מחמת שאהרן היה אוהב שלום ורודף שלום, כי עקר ההספד הוא על הסתלקות השלום, ועל-ידי ההספד חוזרין וממשיכין השלום כנ"ל. ועל-כן אהרן שהיה אוהב שלום ביותר, כי זכה לכהנה שהוא בחינת שלום, כמו שכתוב: "הנני נתן לו את - בריתי שלום והיתה לו וכו' ברית כהנת עולם". על-כן היה ההספד על אהרן גדול ביותר:

יט ועל-כן הפהנים מזהרין ביותר על אסור קרחה ושריטה, כמו שכתוב: "לא יקרחו קרחה וכו'", כי אצלם נקפלה האוהרה כי אסור קריחה ושריטה הוא פגם הארת פנים, פגם השלום כנ"ל. והפהנים צריכין ביותר לשלום כנ"ל. וכמו שכתוב, "בריתי היתה אתו החיים והשלום". על-כן נקפלה אוהרה זו אצלם. ועל-כן הפהנים מכריכין את ישראל בשלום, והוה "יאר ה' פניו אליך וכו' ישא ה' פניו אליך וישם לך שלום". כי על-ידי הארת פנים בחינת יאר ה' פניו וכו', על-ידי זה זוכין לשלום, בחינת וישם לך שלום כנ"ל. וכל התקרבנות שמקריבין הפהנים הם בחינת שלום, כי הם עושין שלום בין ישראל לאביהם שבשמים. ועל-כן כל התקרבנות הם מכהמות ועופות, כי זה עקר השלום לקשר ולקרב הרחוקים מאד לה' ותברך, להגביה ולהעלות מכהמה לאדם, כי עקר השלום הוא בין הרחוקים ביותר כנ"ל.

לקוטי הלכות

הלכות קרחה וכתבת ג

יורה דעה תרסו

ועל-כן כל התקבנות הם על-ידי הפהנים
דיקא, כי הם בחינת שלום כנ"ל:

כ ועל-כן התגבר המון בעת שרצו
ישראל לשוב לירושלים

ולעסוק בעבודת בית-המקדש וגם הוא
וירעו בטלו תחלה עבודת ובגן בית-
המקדש, כי ירושלים ובית-המקדש הם
בחינת שלום כנ"ל, כי שם מקריבין כל
התקבנות ומקשרין כל המדרגות
המתחונות לה' ותברך, שזהו בחינת
שלום. ועל-כן רצה המון לבטל זאת, כי
הוא איש צר ואויב מזרע עשו, אשר
נאמר בו, "ועברתו שמרה נצח". ושרשו
הוא שנאה ומחלוקת. ורצה לקלקל
השלום שהוא עקר תקון העולם כנ"ל.
ועל-כן מסמכת המוגלה בשלום, כמו
שכתוב: "ודבר שלום לכל זרעו". כי זה
עקר התקון של פורים שממשיכין שלום
גדול וכו' וכן"ל:

כא ועל-כן בפורים כל הפושט יד למל
גותנין לו, אפלו עכו"ם. כי
כל זה מורה על רבוי השלום, כמו
שאמרו רבותינו ו"ל, מפרנסין עניי עכו"ם
עם עניי ישראל מפני דרכי שלום, אבל
עכשיו בפורים צריכין לקום זאת ביותר,
כי עכשיו צריכין להמשיך שלום גדול
אפלו עם אמות העולם כדי שישוכו בלם
לאמונת ישראל על-ידי רבוי השלום
בחינת או אהפך אל כל העמים שפה
ברורה וכו', שזה בחינת ונהפך הוא אשר

ישלטו היהודים הפה בשונאיהם, כי הם
ישוכו אלינו לאמונתנו ואנחנו נשלט בהם
כרצוננו, כי יתהפכו לאמונת ישראל
בחינת או אהפך וכו' כנ"ל, כי עכשיו הם
מתקנאים בנו על שאנו חזקים באמונתנו,
ומחמת זה הם מתגרים בנו. וזה עקר
תקף הגלות והשעבוד שפובלים מהם,
אבל לעתיד יתהפך הדבר בחינת או
אהפך, שאדרבא, יתהפכו כרצונם
לאמונתנו על-ידי רבוי השלום שיהיה אז,
כמו שכתוב: "לא ישא גוי אל גוי הרב
וכו'". ואז נשלט בהם מרצונם כי יכניעו
עצמן אלינו מרצונם. והיו בחינת ונהפך
הוא אשר ישלטו היהודים הפה
בשונאיהם כנ"ל:

כב וזה בחינת מה שמשנין עצמן
בפורים ומלבישין את פניהם
ומדמיון עצמן לאמה אחרת לישמעאל או
לעכו"ם אחר וכיצא כזה, זה בחינת
משנין מפני דרכי השלום, כי כשצריכין
להרבות שלום צריכין לפעמים לשנות
ולהתנהג ברמאות למען השלום וצריכין
לשנות פניו לכמה גוין לכל אחד ואחד
כפי רצונו בשביל השלום. וזה בחינת
(תהלים יב ט) כרם זלת לכני אדם. ודרשו
רבותינו ו"ל, ביון שנצרך אדם לבריות,
משנתנה פניו לכמה גוין, כי צריכין
להתדמות לכל אחד ואחד כפי רצונו כדי
לאחו בשלום עמו כדי למשכו ולקרבו
להשם ותברך. והיו, "כרם זלת לכני

הלכות גלות

הלכה א

אדם, כי לפי פשוטו 'זאת' פרושו בני אדם האוללים ומבזים, דהינו בשרוצים להגביה ולהרים את האוללים ומבזים מזילותא דגלותא. וכמו שפרש רש"י שם על פסוק ביום זאת, מעין זה, ואז בשצריכין להגביה אותם, שזהו בחינת ביום זאת וכו', אז פניו משתנה בכרום לכמה גניו, כי צריכין לשנות פניו לפני כל אחד דברצונו, שזהו בחינת משנין מפני השלום. ועל-כן בפורים, שאז הוא רבוי השלום ביותר ויותר, אפלו עם כל האמות, כי פורים מרמז על הגאולה אחרונה שאז יהיה נמחה זכר עמלק לגמרי. וכמו שאמרו רבותינו ז"ל, כל המועדים במלים, הוצ' מפורים. כי עקר הגאולה אחרונה שימחה זכר עמלק, שזהו בחינת פורים ואז יתרבה השלום וכו' כנ"ל. ועל-כן בפורים משנין פניהם לכמה גניו, זה בחינת משנין מפני השלום כנ"ל כדי להמשיך בלם לה' ותברך כנ"ל, בחינת אז אהפך אל כל העמים שפה ברורה לקרא בלם בשם ה' וכו' שכל זה נעשה על-ידי השלום, בחינת ודובר שלום לכל ידעו, כי על-ידי השלום יכולין להמשיך כל העולם בלו לעבודתו ותברך לעברו שכם אחד כנ"ל, אמן ואמן:

הלכות קרתה, הלכה ד בהלכות גלות לקמן הלכה ד והלכה ה' בהלכות רבית, הלכה ה:

אסור גלות הפאות והגון על-פי מה שמבאר במאמר "מישרא דכפינא", סימן ל, שהשערות הם בחינת חכמה תתאה שהוא עקר ההשגה, שהוא בחינת מלכות, עין שם. וצריך להמשיך לה חיים, על-כן צריכין להעלותה אל אור הפנים המאיר בשלש רגלים שהם בחינת בינה לבא. וצריך לחתכה מן הארבע מלכיות שהם הסמרא אחרא, שלא יהיה להם יניקה מן החכמה, בחינת מלכות כנ"ל, שהוא בחינת דל"ת. וזה נעשה על-ידי חסד בחינת אברהם, והחסד נתגלה על-ידי התוכחה, עין שם:

והנה הפאות והגון הם אור הפנים, הדרת פנים בחינת השגת החכמה, כמו שכתוב: "והדרת פני גון". שהגון הוא הדרת פנים, אור הפנים, שהוא בחינת החכמה, כמו שכתוב: "חכמת אדם תאיר פניו". כי הגון הוא בחינת שלש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהן, פמיוא כל זה בדברי רבנו, עין שם, שהם עקר השגת החכמה. ועל-כן הגון והפאות הם שערות, כי הם בחינת השגת החכמה, שעקר ההשגה הוא בבחינת שערות, שהוא החכמה תתאה, כמו שמבאר. וזה בחינת שלש

לקוטי הלכות

הלכות גלות ב

יורה דעה תרסמ

כנ"ל. ועל-כך מצוה גדולה לגלות ערב הרגל כדי לחתמה מן הארבע מלכות כדי שתוכל לעלות בשלש רגלים שהם אור הפנים כנ"ל:

הלכה ב

על-פי הפאמור "וביום הפקורים" - ואת הערבים צויתי לכלפך בלקומי תגנא סימן ד', עין שם היטב:

כי צריכין לעשות פלי וצנור לקבל את החסד וזה נעשה על-ידי הנראה והנראה נעשה על-ידי הרצון. ועקר הרצון נעשה על-ידי התקשרות לשרש הרצון והוא בחינת מצח הרצון. וכנגד זה יש בחינת מצח הנחש שהוא הפך הרצון. ועקר יניקת מצח הנחש הוא מוקני הדור שאין בהם שלמות, שאין מוסיפין קדשה ודעת בימיהם כל זמן שמוקנים וכו', עין שם, ולזה מועיל צדקה וכו', עין שם. וזה בחינת קצר ימים שבע רגו, שמפנים הזקנים, שזה בחינת קצר ימים, מזה יונק מצח הנחש, שהוא בחינת רגו הפך הרצון, אבל על-ידי זקן דקדשה וזכין לרצון, בחינת זקן ונשוא פנים. פנים הוא בחינת רצון, עין שם היטב כל זה:

א **ועל-כך** הוהירה התורה אותנו שלא נשחית פאות הזקן, חס ושלום, ועקר האסור בתער דיקא, כי שערות הזקן הם בחינת ימי הנקמה ממש, כי שערות הזקן הם אורות עליונים

עשרה מדות שהם בחינת הזקן כנ"ל, הינו בחינת מדות וצמצומים להשכל העליון, כמו שמבאר שם, שזה בחינת שערות, בחינת שערות דאתון דאורייתא שהם בחינת מדות. ועל-כך אסור להעביר תער על הזקן והפאות, כי שם עקר החיים ואריכות ימים שזה בחינת זקן כנ"ל. ואינו כדון שיניף המקצר על הפאריך, כמו שאמרו חז"ל לעגן מופת. ועל-כך אסור לחתכם ולהשחיתם, כי אדרבא, שם עקר עליות החכמה תמאה, כי הם אור הפנים כנ"ל. וזה בחינת שתי פאות וזקן כנגד שלש רגלים שהם אור הפנים כנ"ל, כי שתי הפאות הם בחינת ימין ושמאל, והזקן באמצע, שזה בחינת שלש רגלים שהם כנגד שלשה אבות, שהם ימין ושמאל ואמצע. ועקר אור הפנים הוא הזקן והוא עקר השגת החכמה. ועל-ידי שתי הפאות, שהם בחינת ימין ושמאל, שזה בחינת חסד ותוכחה, כי החסד הוא ימין והתוכחה הוא בחינת גבורות, בחינת שמאל. ועל-ידי זה זוכין לבחינת זקן, בחינת אור הפנים כנ"ל. וכמו שמבאר שם, אבל כל שאר השערות אף שהם גם כן בחינת מותרו מחין, עם כל זה, מחמת שהם בבחינת מותרות יש בהם יניקה להסתרא אחרא, כי משם עקר יניקתם. ועל-כך בשגת גדליו הרבה צריך לחתכם בבחינת חתכו לך, כדי שלא לתן להם יניקה מן החכמה תמאה, שהוא בחינת ארבע

ונבזהים מאד שנתצמצמו בכחינת שערות, שהם בחינת צנורות וצמצומים. וזה בחינת ימים, כי הימים הם בחינת צמצומים ומדות פמובא. ועל-כן צריך האדם כל מה שמוקין יום מימי חיו להוסיף בכל יום קדשה ודעת ביותר כדי שיזכה להמשיך ולהאיר בזה היום אור הדעת. וזה בחינת שערות ממש ועל-כן צריכין שלא לפגם, חס ושלום, ולהשחית פאת הוקן, חס ושלום, כדי שלא לפגם בבחינת הוקן, שלא לתן יניקה, חס ושלום, לבחינת מצח הנחש שניקתו מגפילת ימי הוקנה, שזהו ממש השחתת ונפילת שערות הוקן, כי שערות הוקן הם בחינת ימי הוקנה כנ"ל. ועקר האסור הוא בתער, שהוא בחינת חרב, שהוא בחינת קצר ימים, כי החרב נכרא לקצר ימיו של אדם ואינו בדין שייגף על המאריך, שהוא הוקן הקדוש, שהוא בחינת אריכות ימים כנ"ל. כי תער וחרב זה בחינת עשו שנתברך בזה, כמו שכתוב: "ועל חרבך תחיה". והוא מקצר ימיו של אדם, כי עקר קצור ימים של אדם, חס ושלום, הוא פשאינו מוסיף קדשה ודעת בכל יום מימי חיו כנ"ל. וזה נעשה, חס ושלום, על-ידי עשו שהוא הפסד - מס שמסית את האדם מדרכי חיים ומקצר ימיו על-ידי זה, חס ושלום, כנ"ל. ועל-כן נתברך בחרב שהוא מקצר ימי האדם, כמו שדרשו רבותינו ז"ל. ומזה בעצמו שהוא מקצר ימי האדם, חס

ושלום, דהינו שהוא מונע ומסית את האדם מלהוסיף קדשה בימיו כנ"ל, מזה בעצמו יש לו יניקה לעשו שהוא בחינת מצח הנחש, בחינת רגז, הפך הרצון, תקף הדיו, כי הוא בחינת עמלק שצא ממנו, שהוא בחינת מצח הנחש, שרש חכמת הטבע, תקף התנגדות האפיקורסות, כי עקר הכפירות והאפיקורסות הוא בחינת עמלק, פמובא בדברי רבנו ז"ל. נמצא, שעשו - עמלק, הוא בחינת קצר ימים שבע רגז, כי הוא בחינת חרב, בחינת חרב של סכד מ"ם, שהוא מקצר ימים בגשמיות ורוחניות כנ"ל. ומזה בעצמו הוא יונק שהוא בחינת רגז, בחינת מצח הנחש, שרש חכמת הטבע, הפך מצח הרצון, חס ושלום, ועל-כן עקר האסור השחתת הוקן הוא בתער, שהוא בחינת חרב, כי בדין הוא שלא יוגף המקצר על המאריך, כי עקר אסור השחתת הוקן הוא כדי שלא לתן, חס ושלום, יניקה למצח הנחש מפגם נפילת הימים של הוקנים שהוא בחינת השחתת שערות הוקן כנ"ל. ועל-כן עקר האסור בתער וחרב, כי בזה הוא פוגם מאד מאד, רחמנא לצלן, כי הוא משחית הוקן הקדוש על-ידי תער וחרב ונותן, חס ושלום, יניקה להתער וחרב, שהוא בחינת עשו, בחינת מצח הנחש מגפילת שערות הוקן, חס ושלום, ועל-כן עקר האסור בתער, כי זה עקר הפגם שלא לתן יניקה, חס ושלום לבחינת התער

לקוטי הלכות

הלכות גלות ב

יורה דעה תרעא

ועקר היראה הוא על-ידי הרצון כנ"ל. ועל-כן מניחים הפאות אצל המצח, כי מבחינת המצח הרצון שהוא שרש הרצון, משם נעשה יראה, שהוא בחינת פאות כנ"ל. אך כדי שלא יתגבר, חס ושלום, מצח הנחש, שהוא שרש חכמת הטבע, והוא מטיל פגם וכפירה אפלו בשרש הרצון, כמצח הרצון כנ"ל, על-כן צריכין להניח פאת הנקן ושלש נשחיתות, חס ושלום, כדי שלא יתגבר, חס ושלום, מצח הנחש כנ"ל, אכל על-ידי הנקן הקדוש, על-ידי-ה מתגבר הארת הרצון, כי נכנע מצח הנחש ומתגבר מצח הרצון, שרש הרצון, ואזי זוכין ליראה שהוא הפאות שאצל הפרחת כנ"ל. וזה בחינת אסור גלות הפאות והנקן, שהם מענין אחד, כי זה תלוי בזה כנ"ל. ועל-כן כל תיחדות תלוי בזה, כי זה עקר מגמת בני ישראל ועקר עבודתנו שנובה לבוא לבחינת ועמרו זרים ורעו צאנכם וכו'. הינו, שלא נצטרך לעסק בשום עסק מעסקי עולם הזה, רק בעבודת ה' כל היום. וזה אי אפשר כי אם שיהיה נשפע עלינו חסדו, בחינת ואתם כהני ה' תקראו. ואי אפשר לקבל החסד כי אם על-ידי היראה, והיראה נעשה על-ידי הרצון, על-ידי בחינת מצח הרצון וכו', כמבאר כל זה בפאמר הנ"ל, עין שם היטב. ועל-כן עקר התיחדות תלוי בפאות ונקן, כי על ידי זה נתגלה בחינת הרצון, על-ידי בחינת הנקן כנ"ל, בחינת נקן

והחרב, שהוא בחינת רגו, בחינת מצח הנחש מנפילת שערות הנקן כנ"ל:

ב ובה מבאר ונגלה לעין המשפיל, אשר בשביל זה התגבר ביותר חכמת הפילוסופיה והאפיקורסים במדינת אשכנז ודומיהם, כי בעוונותינו הרבים, נלכדו במכמורות הפעל דבר ונתפשטו בעוון הגדול הנה שמשחיתים פאת זקנם. וכאמת על-פי כתבים וספרי קדש גם ההשחיתה בשאר דברים המתרים על-פי דין הוא גם כן פגם גדול ונורא מאד מאד, רחמנא לצלן, רחמנא לשיכון מהאי עונשא. כי כל שערות הנקן הם צנורות עליונים וגבוהים ונוראים מאד, ואין מי שיכול לשער ולהפס בדעתו עצם מעלת קדשת הנקן הקדוש. וכן להפך אין לשער, חס ושלום, ענין המשחית ומרים יד ומקלקל קדשה גבוהה כזו. אך, בעוונותינו הרבים, ברבות הימים פרצו הגדר רבים מהם והם עוקרים על חמשה לאוין ביד רמה והם משחיתים זקנם בתער ממש. אוי לנפשם, כי גמלו להם רעה ועל-ידי-ה מתגבר שם חכמת הטבע, כי מצח הנחש, שהוא שרש חכמת הטבע, יונק מפגם נפילת הנקן כנ"ל והבין:

ג וזה בחינת אסור הקפת פאת הראש. ועקר הפאות הם אצל הפרחת שהוא המצח, כי הפאות הם בחינת יראה, כי פאה כגמטריא אלקים בחינת יראה כמו שכתוב: "את האלקים ירא".

יורה דעה

לְאוֹר הַפְּנִים, כִּי עֵקֶר חַיִּית הַמְּלָכוֹת, שֶׁהוּא בְּחִינַת חֲכָמָה תְּתַאֵה הוּא מְאוֹר הַפְּנִים הַמְּאוֹר בְּשֵׁלֶשׁ רְגָלִים כִּנ"ל בְּמֵאמְרֵי הַנ"ל. וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי הַשְּׁעָרוֹת שֶׁהֵם סְמוּכִין לְאוֹר הַפְּנִים, שֶׁהֵם הַפְּאוֹת וְהַגִּזְוֹן, עַל יְדֵם נִמְשָׁכִין עֵקֶר הַחֲכָמָה וְהַצְמִצּוּם שֶׁל הַשְּׁנַת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי עֵקֶר חַיִּית הַמְּלָכוֹת חֲכָמָה תְּתַאֵה הַנ"ל, שֶׁהִיא בְּחִינַת שְׁעָרוֹת הוּא מְאוֹר הַפְּנִים כִּנ"ל. וְזֶה בְּחִינַת גִּזְוֹן וְשְׁתֵּי פְּאוֹת כִּנְגַד שֵׁלֶשׁ רְגָלִים שֶׁבָּהֶם מְאוֹר אוֹר הַפְּנִים כִּנ"ל:

ב וְעַל-כֵּן עֵקֶר הַדַּת יִשְׂרָאֵל וְעֵקֶר הַיְהוּדוּת תְּלוּי בְּגִזְוֹן וּפְאוֹת וּבְהֵם נִכְרַ הַיְהוּדִי, כִּי הוּא מְזוּרַע בְּרַךְ ה', מְזוּרַע יִשְׂרָאֵל. וְיֵמֵי שְׁרוּיָה אֶתְרַת עֲמוֹ, חֵם וְשָׁלוֹם, וְרוּצָה לְכַפֵּר, חֵם וְשָׁלוֹם, בְּאֱלֻקֵי יִשְׂרָאֵל, תַּחֲלַת הַכִּפְיָרָה הוּא, שְׁמִשְׁלִיךְ, חֵם וְשָׁלוֹם, מְעַלְיו הַגִּזְוֹן וְהַפְּאוֹת, כִּי בְּאֵמַת כָּל דַּת יִשְׂרָאֵל הַקְּדוּשׁ הוּא תְּלוּי בְּגִזְוֹן וּפְאוֹת, כִּי כָּל דְּבָרֵי תוֹרַתְנוּ הַקְּדוּשָׁה וְכָל הַמְּצוּוֹת כֻּלָּם הֵם בְּחִינַת צְמִצּוּמִים לְהַשְׁנַת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּמְבָאֵר בְּמֵאמְרֵי הַנ"ל, כִּי כָּל אוֹת וְאוֹת וְכָל תְּבָה וְתְבָה מִתּוֹרַתְנוּ הַקְּדוּשָׁה שׁוֹבְתָב וְעַל פֶּה וְכָל מְצוּה וּמְצוּה וְכָל מְנַהֵג בְּיַשׁר שֶׁל יִשְׂרָאֵל עִם הַקְּדוּשׁ וְהַנְּבָחָר, כֻּלָּם הֵם שְׁעוֹרִין וְצְמִצּוּמִין, שְׁעַל יְדֵם יִזְבּוּ לְהַשִּׁיג הַשְּׁנַת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, כָּל חַד לְפִיּוֹם מַה דְּמִשְׁעַר כְּלִבִּיּוֹ, כִּפִּי אֲשֶׁר יִזְכֶּה עַל-יְדֵי עֲבוֹדָתוֹ וַיִּגְעַתוּ בְּתוֹרָה וּמְצוּוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, וַיִּפְרַשׁ מִמַּעֲשִׂים רָעִים. וְכָל אֵלוֹ

נִשׂוּא פְּנִים כִּנ"ל. וְאוֹי וּזְכִין לְרָאָה שֶׁהִיא בְּחִינַת פְּאוֹת כִּנ"ל, וְכִשְׁוִיכִין לְרָאָה אוֹי מִמּוֹלָא שׁוֹפַע הַחֶסֶד, כִּי הַחֶסֶד שׁוֹפַע תְּמִיד, רַק שְׁצָרִיכִין כְּלִי וְצַנּוֹר לְקַבֵּל עַל יְדוֹ אֶת הַחֶסֶד, כִּמְבָאֵר שָׁם, עֵינֵי שָׁם. נִמְצָא, עַל-יְדֵי גִזְוֹן וּפְאוֹת וּזְכִין לְרָאָה, וְאוֹי וּזְכִין לְקַבֵּל שְׁפַע הַחֶסֶד, וְאוֹי אֵין צְרִיכִין לְעַסֵּק בְּשׁוֹם עֵסֶק, כִּי מִתְקַיֵּם הָעוֹלָם בְּחֶסֶדוֹ, וְאוֹי יְכוֹלִין לְעַסֵּק בְּעֹבְדוֹת ה' כָּל הַיּוֹם. וְזֶה עֵקֶר תְּשׁוּקַתְנוּ שֶׁל יִשְׂרָאֵל לְהַגִּיעַ לָהּ. וְעַל-כֵּן עֵקֶר הַיְהוּדוּת תְּלוּי בְּגִזְוֹן וּפְאוֹת כִּנ"ל. עֵינֵי כִּמְבָאֵר "וּבַיּוֹם הַכְּבוֹדִים" הַנ"ל, עֵינֵי שָׁם הַיֵּטֵב כָּל הַמְּאֵמֵר:

הִלְכָה ג

"לֹא תִקְפוּ פֶּאת רֵאשִׁיכֶם וְלֹא תִשְׁחִית אֶת פֶּאת גִּזְוֹנְךָ וְכו'". עַל-פִּי הַמְּאֵמֵר "מִיִּשְׂרָאֵל דְּסִכְיָנָא וְכו'", בְּלִקוּטֵי הַרְאשׁוֹן, סִימָן ל', עֵינֵי שָׁם כָּל הַמְּאֵמֵר מְרֵאשׁוֹ לְסוֹפוֹ:

א וְזֶה בְּחִינַת אֶסוּר גְּלוּת הַפְּאוֹת וְהַגִּזְוֹן, שֶׁהֵם הַשְּׁעָרוֹת הַסְּמוּכִין לְהַפְּנִים, כִּי מְלָכוֹת חֲכָמָה תְּתַאֵה, הַנְּאֵמֵר בְּמֵאמְרֵי הַנ"ל, הִיא בְּחִינַת שְׁעָרוֹת, בְּחִינַת שְׁעוֹרָא דְּאֵתְנֵן דְּאוֹרְתָא, כִּמְבָאֵר שָׁם הַיֵּטֵב בְּמֵאמְרֵי הַנ"ל, שְׁעַל-יְדֵי אֵלוֹ הַשְּׁעָרוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת צְמִצּוּמִים וְכו' וְכו', יְכוֹלִין לְהַשִּׁיג הַשְּׁנַת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-כֵּן אֶסוּר לְהַשְׁחִית שְׁעָרוֹת הַגִּזְוֹן וְהַפְּאוֹת, שֶׁהֵם הַשְּׁעָרוֹת הַסְּמוּכִין בְּיוֹתֵר

לקוטי הלכות

הלכות גלות א

יורה דעה תרעו

הצמצועים והשעורין בחינת שעורין דאתון דאורייתא, פלם הם בחינת שעורות פנ"ל, ובלם נמשכין משעורות דדיקנא קדישא והפאות, כי כל שערה ושערה מהפאות ומהדיקנא קדישא ויקרא, בלם הם בחינת צנורות עליונים וצמצועים קדושים שמשם נמשך כל חכמת התורה הקדושה והמנוחות, שעל ידם משיגים אלקותו ותברך, כי תליסר תקונא דיקנא קדישא הם כנגד שלש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהן, שהם כלליות התורה הקדושה, אוי למי שזונע, חס ושלום, להשחית שערה אחת מהדיקנא קדישא והפאות בשאט נפש וכוונן וכמעל, אוי לו ואוי לנפשו, כי עוקר עצמו ונפשו מאלקי ישראל ואין לו חלק בתורת משה, אוי לנפשו כי גמלו להם רעה. ובשביל זה נתפשטה בעונותינו הרבים מאד חכמת הפילוסופיה והאפיקורסות במדינת אשכנז וסביבותיהם, שפרקו מעליהם באלו הדורות על מלכות שמים לגמרי והשליכו זקנם ורב הפאות ומלבושים במלבושיהם וכו"ל. כי מבאר במאמר הנ"ל, שלפעמים נופלת המלכות חכמה תמאה הנ"ל בין הארבע מלכויות. וזה בחינת זעקת מושל בכסילים, שהמלכות זועקת בקול מר על שנפלה חכמתה בין הכסילים, שהכסיל רוצה להתחכם, דהינו שהם רוצים להתגבר, חס ושלום, בחכמות חיצוניות שלהם, שהם פילוסופיה ואפיקורסות, שהם

כסילות באמת על ידי שנפלה החכמה תמאה, בחינת מלכות, בגלות וכו'. ועל פן על ידי שמשחיתין זקנם באשכנז, ועל ידי זה פוגמין בצמצועים של השנת אלקותו ותברך הנ"ל, בחכמה תמאה, במלכות פנ"ל. על פן על ידי זה מתגבר, חס ושלום, חכמות חיצוניות שהוא חכמת הפילוסופיה. ועל פן הם עוסקים שם בחכמות חיצוניות ביותר על - די שמשחיתין פאת זקנם בשאט נפש ועוברים על חמשה לאוין בכל פעם, כי זה תלוי בזה פנ"ל, חכמות חיצוניות על ידי השחתת פאת הזקן הקדוש פנ"ל. ובאמת אינם עוברים על חמשה לאוין בלבד, כי כשמשחיתין פאת זקנם באלו עוברים על כל התורה פלה, כי כל התורה פלה תלויה בזה פנ"ל. כי על ידי התער ותפסין שמרמין על הדיקנא קדישא להשחיתה, חס ושלום, על ידי זה מתגבר, חס ושלום, מלכות עמלק שהוא כלליות של הארבע מלכויות פנ"ל במאמר הנ"ל, כי עמלק הוא מזרע עשו הרשע שיניקתו מבחינת ועל חרף תחיה, שעקר יניקתו בשנפנם, חס ושלום, חכמה תמאה הנ"ל, מלכות הנ"ל, שהוא בחינת חרב נוקמת נקם ברית, כמבאר במאמר הנ"ל. וזה בחינת חתכו לארבע, הנאמר שם במאמר הנ"ל, כי עקר עליית ותקון המלכות הנ"ל הוא על ידי תקון התרבויות דקדושה, שעל ידי זה חותכין המלכות, שהיא בחינת ארבע מן הארבע מלכויות,

יורה דעה

קשישין לאכפאי לדיניו, כמבאר בזהר הקדוש, זה בחינת העזות דקדושה הנ"ל, בחינת עז וקשה שעל ידי זה עקר השגת התורה והתפלה שכלולין בדיקנא קדישא, כי כלליית התורה שמתרשין הוא שלש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהן שהם נמשכין מתליסר תקוני דיקנא. וכן התפלה כלולה בשלש עשרה מדות של רחמים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, שנתעמף הקדוש ברוך הוא ולמד למושג סדר תפלה, ואז גלה לו שלש עשרה מדות של רחמים וכו', כי עקר התפלה הוא רחמים ותחנונים, לעורר שלש עשרה מדות של רחמנותו ותברך, שהם כלולים בשלשה עשר תקוני דיקנא בידעו, ועל ידי זה, על ידי התורה והתפלה שהם כפי העזות של כל אחד, על ידי זה יודע היקן ויושב בשיבה איד להוכיח את כל אחד ואחד ופותח פיו בחכמה בחינת פיה פתחה בחכמה וכו', כי כל תקוני דיקנא הם סביב הפה הקדוש, והתגלות צנורות החכמה הקדושה של היקן דקדושה, בחינת יקן ויושב בשיבה, נתגלה רק על ידי הפה הקדוש, שדרך שם עקר התגלות כל החכמה הנמשכין דרך צינורות השערות של הפאות והדיקנא. ועל ידי התגלות החכמה הזאת של תוכחה, נמשך חסד, שעל ידי זה מעלין את המלכות מגלות של ארבע מלכיות ומעלין אותה לאור הפנים המאיר בשלש רגלים, שהיא בחינת

בחינת חתכו לארבע. ומכניעין החרב של עשו, שהוא מלכות עמלק, בחינת ועל חרבך תחיה כנ"ל. ובשמרימין, חס ושלום, תער וסבין, שהוא בחינת חרב, על היקן הקדוש, הוא פוגם מאד מאד בהמלכות דקדושה, שהיא בחינת חרב נוקמת נקם ברית, שעקר ניקתה מאור הפנים מבחינת שערות היקן והפאות כנ"ל, ומתגבר חס ושלום, חרבו של עשו בחינת מלכות עמלק, שהוא כלליית הארבע מלכיות. והם באו לכל זה על ידי פגם הברית שפגמו תחלה, כי בודאי אין אדם מרים ידו להשחית פאת יקנו, חס ושלום, כי אם בשפגם תחלה בברית קדש הרבה מאד, שעל ידי זה פגם בהמות, בחכמה תמאה הנ"ל. ונתגרו בו מחשבות רעות, חכמות חיצוניות, עד שהשיאו רוחו הרעה להשחית יקנו, חס ושלום, שעל ידי זה עוקר עצמו לגמרי ממלכות דקדושה, מחכמה תתאה, מהשגת ואמונת ישראל ואין לו חלק בה' ותברך ובתורתו הקדושה ובצמיו ישראל הקדוש כנ"ל:

ג ועקר החסד שעל ידו חותכין את המלכות מן הארבע מלכיות כנ"ל נמשך על ידי תוכחה, שעל ידי תוכחה נתגלה חסד. והתוכחה היא כפי התורה והתפלה של כל אחד ואחד כפי העזות של כל אחד ואחד וכו', כמבאר היטב שם במאמר הנ"ל. וכל זה כלול בדיקנא קדישא, כי השערות דדיקנא

לקוטי הלכות

הלכות גלות א

יורה דעה תרעה

שהמלכות עולה עד הדיקנא קדישא, שהוא אור הפנים, פי השנת אלקותו ותברך, שהוא התגלות מלכותו ותברך, הוא על-ידי פמה צמצומים, וכל צמצום וצמצום היא בחינת מלכות מעולם ומדרגה עליונה, פי חכמה תתאה, בחינת מלכות שבעולם האצילות, הוא למעלה ונבה הרבה מחכמה עלאה שבעולם הבריאה. וכשצריך להעלות את המלכות חכמה תתאה מן הגלות, צריך לעורר ולהמשיך הארה משרש המלכות, דהינו מבחינת מלכות חכמה תתאה שבעולם העולמות העליונים. ובה תבין ותשפיל קצת מעט רמזים בפאמר הנ"ל, פי עלית המלכות, בחינת ארבע הנ"ל, הוא על-ידי תפלה שהיא שרש המלכות בחינת מלכות משיח שהוא שרש המלכות, כמבאר במקום אחר. ועל-בן עקר תקון עלית המלכות הוא על-ידי הדיקנא קדישא, שהוא בחינת אור הפנים, פי גם הדיקנא קדישא נמשכת מבחינת צמצומים, מבחינת מלכות שבעולמות העליונים והגבוהים מאד מאד, כמבאר "בעץ חיים", שאורות הדיקנא נמשכין משתי פאות, שהם בחינת אלקים בגימטריא פאה, בחינת מלכות, כמבאר שם, והבן מאד:

ד ועל-בן עקר השלש רגלים תלויים בחכמי הדור שהם זקני הדור, כמו שאמרו רבותינו ו"ל, "אשר תקראו אתם במועדים", אתם, אפלו

שזגנים וכו', פי עלית המלכות ברגלים לאור הפנים, זה תלוי בזגנים דיקנא, פי תקון הוא בחינת אור הפנים כנ"ל:

פי הזקנים והחכמים יודעים לשמר את הדיש האבי שיהיה במועדו והם מעבדים שנים וקובעים חדשים, שבהם תלויים תקון המועדות כלם, פי החדשים הם שנים עשר וכללותם שלשה עשר. וזה בחינת סוד העבור שהוא הדיש השלשה עשר, ואלו השלשה עשר ראשי חדשים הם תקוני המלכות שהיא בחינת לבנה, פי החדשים מוזין ללבנה, והם נמשכין משלשה עשר תקוני דיקנא, פי עקר עלית המלכות הוא על-ידי שלשה עשר תקוני דיקנא, שהם בחינת אור הפנים המאיר בשלש רגלים כנ"ל:

ועל-בן קדיש החדש הוא מצוה ראשונה שצמצמו ישראל, פי קדיש החדש הוא בחינת מלכות חכמה תתאה הנ"ל, בחינת צמצומים של השנת אלקותו ותברך, שבה כלל התורה פלה כנ"ל:

ה וזה בחינת ארבע פרשיות שקורין קדם פסח שהוא ראש לשלש רגלים, שאז התחלת התגלות אלקותו ותברך שנתגלה לישראל על-ידי יציאת מצרים וקריעת ים סוף וכו', פי ארבע פרשיות הם כנגד בחינת המלכות, שהיא בחינת ארבע, שצריך להחכה מגלות של הארבע מלכיות שבלם נקראים גלות מצרים", כמו שאמר רבנו ו"ל (סו"ד) בשם

ל"ה

יורה דעה

המדרש, שכל הנלוות נקראים גלות מצרים על שם שהם מצרים לישראל:

וזה בחינת פרשת שקלים שקורין תחלה. זה בחינת צדקה, בחינת חסד הנ"ל,

שעל ידו קוצרין וחותרין את המלכות הנ"ל מן הארבע מלכות. בבחינת זרעו לכם לצדקה וקצרו לפי חסד כנ"ל כמאמר הנ"ל. פרשת זכור זה בחינת הכנעת עמלק שהוא כלליות וראש כל הארבע מלכות, כי כלול מכלם כנ"ל. פרשת פרה, היא לטהר את ישראל מטמאת מת, הינו כי בשמעלין את המלכות, בחינת כנסת ישראל, ממלכות הרשעה, מהמון עמלק, או צריכין לטהרה מזהמת הנחש שהיא סטרא דמותא, שהיא בחינת מלכות המון עמלק בידוע.

ועל כן צריכין אפר פרה להטהר מזה. ופרה אדמה זה בחינת התוכחה של המוכיח, שעל ידי זה מטהר את ישראל מעונותיהן. וזה בחינת אדמה, בחינת דין, בחינת תוכחה הנ"ל. ועל כן הפרה מטהר ממאים, מממא טהורים – כל העוסקין בה. זה בחינת תוכחה של מוכיחי הדור האמתיים, שעל ידי זה הם מטהרין הממאים מעונותיהם ומחזירין אותם בתשובה שלמה, וכל העוסקין בתוכחה נטמאין על ידי זה, כי נתאחו בהם, חס ושלום, איזה פגם מעונות של אלו שעוסקין עמהם לטהרם ולהשיבם מעונותיהן. וזה בחינת פרה אדמה שהיא מטהר ממאים ומממא טהורים, אבל

אף על פי כן שכרו של המוכיח מרבה מהפסדו, כי אחר כך הוא מטהר עצמו בקל על ידי מביאה והערב שמש לבד, אבל הוא מטהר ממאים לגמרי, שהיו ממאים בטמאת מת ממש, בזהמת הנחש. ועל ידי תוכחתו מחזירם בתשובה שלמה ומטהר אותם. ועל כן הפרה נקראת על שם משה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, וכל הפרות צריכין לקדש מאפרו, משל פרה שעשה משה, כי משה ראש לכל מוכיחי אמת, כי הוא היה עוסק בזה הרבה, ומסר נפשו על ישראל תמיד להוכיחם ולהחזירם למוטב. ואף על פי שהגיע לנפשו פגם גדול לפי ערכו, כמו שכתוב: "לך רד וכו'", אף על פי כן לא הניח את מקומו ומסר נפשו בשבילם כל ימיו להוכיחם ולהחזירם למוטב. ועל כן הכל צריכין לקבל מבחינת פרה של משה, דהינו מתוכחתו הטובה כנ"ל. וזה בחינת שפחה אדמה מצותה כסגן הכהנים, כי הפהן הגדול זה בחינת הרב שפדור, כמו שכתוב: "כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה וכו'". אם הרב דומה וכו' (מסע קטן דף י"ו) ואי אפשר לקבל חכמתו הגדולה של הרב שפדור, שהוא בחינת כהן גדול, כי אם על ידי תלמידיו הקדושים. וזה בחינת מתרגמן שהיו נוהגים בדורות הקדמונים, שהחכם היה דורש תמיד על ידי מתרגמן, כי אי אפשר לקבל בעצמו חכמת החכם האמת והרב שפדור כי אם על ידי מתרגמן, שהוא

לקוטי הלכות

הלכות גלות א

יורה דעה תרעו

תלמוד

בחנית תלמידיו, שהם מגלים ומבארים חכמתו ותוכחתו לרבים, כי בהרב האמת בעצמו אין להם שום תפיסה כלל כי אם על-ידי תלמידיו, וכמו שאמר רבנו ז"ל, על פסוק, "ביד כל אדם יחתום לדעת כל אנשי מעשהו". עין שם (ספין קב), וזה בחנית שתקוני הפרה אדמה שהיא בחנית התוכחה של החכם האמת למהר את ישראל מעוונותיהן נעשה על-ידי סגן הכהנים דוקא בחנית מתוקמן, בחנית תלמידים של החכם האמת, שהוא בחנית בהן גדול כנ"ל:

פְּרִשְׁת הַחֹדֶשׁ זה עקר בחנית עלית המלכות, שהוא בחנית ראש חדש כנ"ל. שעל-ידי הראשי חדשים הם תקון כל המועדות, שאז עלית המלכות וכו' כנ"ל:

ו **וְכָל** אלו הארבע פְּרִשִׁיּוֹת, שעל ידם חותכין המלכות מארבע מלכיות, ואחר כך עולה לאור הפנים בשלש הגלים, זה בחנית ארבעה גנים המבארים במאמר הנ"ל שהם בחנית המלכות שהיא בחנית ד, כמו שמבאר שם. פְּרִשְׁת שְׁקָלִים שהוא צְדָקָה לעניים, זה בחנית יצחק שהוא בן חכם, כי העני הוא מסמרא דדינא קשיא מבחינת יצחק, ועל-ידי הצדקה שנותנין לו מחיין אותו ומחזירין לו פניו ותכמתו שנסתלקה ממנו מחמת דחק עניותו, בבחינת חכמת המוסקן בזויה (ספלה ט), ועל-ידי צדקה זוכין לאור הפנים, כמו שכתוב

(תהלים ט), "אני בצדק אחזה פניך וכו'". ואור הפנים הוא בחנית חכמה כנ"ל, בחנית חכמת אדם תאיר פניו. ועל-ידי יצחק שהוא בחנית בן חכם, זה בחנית צְדָקָה, שהוא בחנית אור הפנים, בחנית חיים, בחנית חכמה, שהוא המתקת גבורות יצחק שמשם משתלשל העניות, חס ושלום. פְּרִשְׁת זְכוּר הַכְּנַעַת עֲמֻלָּק שהוא מזרע עשו הרשע, זה בחנית בן רשע שהוא עשו, כמו שמבאר שם. פְּרִשְׁת פָּרָה שהיא בחנית תוכחה, שעל-ידי זה זוכין לתשובה כנ"ל זה בחנית שאינו יודע לשאל, שהוא בחנית ישמעאל שעשה תשובה, כמו שכתוב שם. פְּרִשְׁת הַחֹדֶשׁ או מתחיל המלכות לעלות לאור הפנים, כי אז מתחיל הארת פסח שהוא ראש לרגלים. ועל-ידי נאמר בפְּרִשְׁתָּהּ זו כל דיני פסח, זה בחנית בן תם שהוא יעקב איש תם, כמו שמבאר שם, כי יעקב הוא בחנית אור הפנים, בחנית מבקשי פְּנִידָה יעקב סלה (תהלים טד) כמו שאמר רבנו ז"ל כמה פעמים:

ז וזה בחנית מטה ושלחן וכסא ומנוחה שהם ארבע תקוני שכינתא, שהוא בחנית ד הנ"ל. מנוחה זה בחנית בן חכם, כי מנחתא דא רישא, שהוא בחנית חכמה שבמח, בחנית שמן על ראשך אל יחסר, בחנית שמן מנחת קדש, שהוא הדעת פְּדִיוֹעַ, כפא זה בחנית כפא שלם שהוא בחנית מחית המן עמלק, שהוא מזרע עשו, שהוא בן רשע. כי אין הכפא

ש'לם עד שימחה זכר עמלק. שלחן זה
 בחינת תשובה שמכפרת, שהוא בחינת
 שאינו יודע לשאל כנ"ל, כי שלחן מכפר
 כמובח (כמו שאמרו רבותינו ז"ל, ברכות נח). מטה זה
 בחינת בן תם שהוא בחינת יעקב שהיה
 מטהו שלמה בשנים עשר שבטו יה,
 שהם ארבעה דגלים כנגד ארבעה מחנות
 השכינה, שהוא בחינת ד' הנ"ל, כי יעקב
 כלול מכלם, והוא מעלה את המלכות
 שהוא בחינת ארבע, בחינת אשה יראת
 ה', פ'דוע. אל אור הפנים בחינת מבקשי
 פניו יעקב כנ"ל. ועל-כן נשא יעקב ארבע
 נשים ומהם נצאו ארבעה דגלים, בחינת
 ארבע הנ"ל:

ועל-כן בפסח כלנו מסבין על המטה,
 כי המטה כלולה מבחינת
 ארבעה מחנות, בחינת ארבעה דגלים,
 בחינת ארבעה הנ"ל:

ח וזה בחינת פסח ואסור חמין ואכילת
 מצה וכו'. כי בפסח הוציא משה
 את ישראל ממצרים, ואז גלה להם השנת
 אלקותו יתברך. ועל-כן פסח ראש
 ל'דגלים, כי פסח הוא בחינת חסד, בחינת
 אברהם פ'דוע. ועקר תקון המלכות
 חכמה תמאה הנ"ל, דהינו לחתכה מן
 הארבע מלכיות ולהעלותה לאור הפנים
 המאיר בשלש רגלים, הוא על-ידי החסד
 כנ"ל, ומחמת שפסח הוא התחלת
 התגלות אלקותו יתברך באור גדול מאד
 מאד כמובא. על-כן אז החמין אסור
 במשהו, כי אין בין חמין למצה אלא

משהו שהוא החלל והפתח שבין הנקדה
 שיש בתוך ההא לנגה, שהוא ההבדל
 שבין חית להא, בין חמין למצה, כי
 השנת אלקות או אפשר להשיג כי אם
 על-ידי צמצומים רבים מעלה לעלות
 משכל עליון לשכל תחתון, כי לית
 מחשבה תפיסה ביה כלל. ועל-כן העקר
 הוא האמונה שהיא בחינת חכמה תמאה
 הנ"ל מלכות הנ"ל. וכל ההשגות וכל
 הצמצומים כלם הם בחינת אמונה שהיא
 יסוד כל התורה בלה, כמו שכתוב:
 "וצדיק באמונתו יחיה". וכמו שכתוב
 (תהלים קט), "כל מצותיך אמונה". כי אנשים
 פשוטים וקטני הערך, בודאי אי אפשר
 להם להשיג השנת אלקות, ועקר חיותם
 ותקונתם לזכות לתכלית הנצחית, לתכלית
 האמתית הוא רק על-ידי האמונה. ואפלו
 מי שיש לו שכל גדול והוא חריף ולמדן
 גדול בתורה, בחריפות ובקיאות בש"ס
 ופוסקים, ואפלו אם יש לו יד בחכמת
 הקבלה, בספרי הדהר הקדוש וכתבי
 האר"י ז"ל, כל זמן שלא זכך עצמו
 מזהמת הנחש ולא שבר עינו לגמרי
 תאות גופו וחקרו, ויש לו עינו איה
 אחיזה ושמן דבר מתאות הגוף והבלי
 עולם הזה, בודאי עינו אין שכלו שלם
 ואסור לו לבנם בחכמת השנת אלקותו
 יתברך כלל, כי יוכל להפשל מאד ולפול,
 חס ושלום, רחמנא לצלן, וצריך להתחזק
 רק באמונה ולהשליך שכלו לגמרי,
 ולסמך רק על אבותינו הקדושים ועל

הצדיקים האמתיים אשר פּוּז את יָצְרֵם וְשָׁבְרוּ אֶת הַחֵמֶר לְגַמְרֵי, פִּי רַק הֵם זְכוּ לְהַשְׁגֵּת אֱלֻקוֹתוֹ וְיִתְבַּרַךְ בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת. וּאִפְלוּ צַדִּיקִים כָּאֵלוּ שְׁטֵהְרוּ וּקְדָשׁוֹ עֲצָמָן מִזְהֵמַת הַנְּחֹשׁ לְגַמְרֵי וְשָׁבְרוּ כָּל הַתְּאוֹזוֹת וּבִטְלוּ אֶת הַגּוֹף וְהַחֵמֶר לְגַמְרֵי, גַּם הֵם הָיָה עֹקֵר הַתְּחִינּוֹת שֶׁלָּהֶם רַק עַל־יְדֵי הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, כִּמּוֹכֵן בְּדַבְרֵי רַבְנֵי ז"ל, בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת, פִּי אִי אֶפְשֶׁר לְהַשִּׁיג שׁוֹם הַשְּׂגָה וְלִדְעַת שׁוֹם יְדִיעָה בְּהַתְּנוּצְצוֹת אֱלֻקוֹתוֹ וְיִתְבַּרַךְ פִּי אִם עַל־יְדֵי הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה אֲשֶׁר הִיא הַשְּׁעַר שֶׁדָּרַךְ שָׁם נִכְנָסִין לְכָל הַקְּדוּשׁוֹת לְכָל הַהַשְׁגוֹת וּלְכָל הַיְדִיעוֹת הַקְּדוּשׁוֹת, בְּכַחֲנִית בְּזֹאת יִבּוֹא אֶהְרֵן אֶל הַקִּדְשׁ. זֹאת הִיא בְּחִינַת מַלְכוּת פְּדִיעָה בְּחִינַת אֱמוּנָה שֶׁהִיא יִסּוּד כָּל הַתּוֹרָה, כִּמּוֹ שֶׁכְּתוּב: "כָּל מִצְוֹתַיִךְ אֱמוּנָה". בְּחִינַת זֹאת הַתּוֹרָה וְהַעֲדוּת וְהַחֲקִים וְהַמְשַׁפְּטִים וְכו', 'זֹאת דִּיקָא כִּנְל'. וְזֶה שֶׁהָאֲרִיךְ בְּתַקְוִינִים וּבְאֵר הַיִּטֵּב דְּלִית רִשׁוֹ לְנִבְיָא וְחוּזָה לְאַעְלָא לְקַדְשָׁא בַר מִינָהּ וְכו'.

פִּי אִי אֶפְשֶׁר לְהִתְקַרֵּב וּלְכַנֵּס לְשׁוֹם קְדוּשָׁה לְשׁוֹם הַשְּׂגָה וּלְשׁוֹם יְדִיעָה מִה' יִתְבַּרַךְ, פִּי אִם עַל־יְדֵי הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְכָל הַמְּלַחְמוֹת וְכָל הַנְּסִינּוֹת שִׁישׁ לְהֶאָדָם בְּעִבּוּדַת ה' יִתְבַּרַךְ, אִי אֶפְשֶׁר לְנַצֵּחַ שׁוֹם מְלַחְמָה וְלַעֲמֹד בְּנִסְיוֹן פִּי אִם עַל־יְדֵי הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, כִּמּוֹ שֶׁכְּתוּב שֵׁם בְּתַקְוִינִים, וְדוּד כַּד הָיָה אֶעֱלֵ בְּקַרְבָּא לֹא אִיתְרַחִיץ אֲלָא בְּה', כִּמּוֹ

שֶׁכְּתוּב: "אִם תַּחֲנֶה עָלַי מַחֲנֶה וְכו' אִם תִּקְוֶם עָלַי מְלַחְמָה בּוֹאֵת אֲנִי בּוֹטְחִי", הַיְנוּ שֶׁעֹקֵר בְּמַחֲזוֹנוֹ וְתַקְוִיתוֹ הָיָה בְּאֱמוּנָה שֶׁנִּקְרָאת "זֹאת" כִּנְל'. דְּהַיְנוּ שֶׁהָיָה יוֹדֵעַ שֶׁהוּא חֹזֵק בְּהָאֱמוּנָה בְּה' יִתְבַּרַךְ, וְעַל־כֵּן הוּא חֹזֵק שֶׁבּוֹדָא יַעֲמֹד נֶגְדַּךְ כָּל הַמַּחֲנּוֹת וְהַמְּלַחְמוֹת שֶׁל הַיָּצֵר הַרַע וְהַסְּפִירָא אַחֲרָא, פִּי בּוֹדָא יוֹכֵל לְנַצֵּחֵם וּלְשַׁבְּרֵם מֵאַחַר שִׁישׁ לוֹ אֱמוּנָה חֹזְקָה בְּה' יִתְבַּרַךְ שֶׁנִּקְרָא "זֹאת" כִּנְל', בְּחִינַת בּוֹאֵת אֲנִי בּוֹטְחִי (תְּהִלָּם כו), 'בּוֹאֵת דִּיקָא, הַיְנוּ בְּהָאֱמוּנָה כִּנְל'. וְהַנְּבִיא כִּשְׂרָאָה אֲרִיךְ הַגְּלוּת לֹא הָיָה לוֹ תַקְוָה לְצֵאת מִשָּׁם פִּי אִם עַל־יְדֵי הָאֱמוּנָה שֶׁנִּקְרָאת "זֹאת", כִּמּוֹ שֶׁכְּתוּב: "זֹאת אָשִׁיב אֵל – לְבִי עַל־כֵּן אוֹחִיל וְכו'", כִּמּוֹכָר בְּתַקְוִינִים שֵׁם. פִּי הַנְּבִיא רָאָה שֶׁבְּסוֹף הַגְּלוּת בְּעַקְבָּא דְּמִשְׁחָא יִתְגַּבֵּר הַבַּעַל דְּכַר וְהַסְּפִירָא אַחֲרָא בְּיֹתֵר וְיִהְיֶה קוּשָׁה לְהֶאָדָם לְנַצְחוֹ, עַל־כֵּן אָמַר שְׂאִין תַּקְוָה לְצֵאת מִהַגְּלוּת פִּי אִם עַל־יְדֵי בְּחִינַת זֹאת שֶׁהִיא הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, שְׁמִי שִׁיְהִיָּה חֹזֵק בְּהָאֱמוּנָה, בּוֹדָא יִזְכֶּה לְנַצֵּחַ הַמְּלַחְמָה וְיֵצֵא מִן הַגְּלוּת בּוֹדָא. וְעַזְנֵן שֵׁם בְּתַקְוִינִים שֶׁהָאֲרִיךְ בְּעַזְנֵן בְּחִינַת שֵׁל זֹאת, שִׁיעֲקֵב כִּסּוֹר זֹאת לְכַנּוֹ וְכו' מִשָּׁה וְכו' וְכו'. וְהַכֵּל, שֶׁבְּחִינַת "זֹאת" הַנּוֹכַח שֵׁם בְּתַקְוִינִים הוּא בְּחִינַת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁהִיא עֹקֵר וְיִסּוּד כָּל הַתּוֹרָה בְּלִיָּה, וְרַק עַל יְדֵי וְכוּלִין לְכַנֵּס לְשַׁעֲרֵי הַקִּדְשָׁה וְלְנַצֵּחַ כָּל הַמְּלַחְמוֹת שִׁישׁ לְהֶאָדָם בְּעִבּוּדַת ה' יִתְבַּרַךְ:

116
L.C.

אין לו להתיירא משום מלחמה ושום נסיון שבעולם. וזהו שמע ישראל אתם קרבים היום למלחמה וכו', בזכות שמע ישראל לכבד. הינו זכות וכח האמונה הקדושה, כזה לכבד אתם יכולים להתקרב למלחמה בגשמיות וברוחניות, כי מאחר שאתם חזקים באמונתו ותברך, שוב אין לכם להתיירא כלל משום מלחמה שבעולם. וזהו, "אל ירד לכבכם אל תיראו ואל תערצו ואל תחפזו מפניהם." אל תראו משעמט סוסים ושפעת הקלגסים וקול הקרנות. הינו ענגי תקסיסו מלחמה שעושין השונאים להפחיד ולאיים על שפנגדם, וכל הפחיות הללו יש במלחמת היצר הרע, והוא ידוע למי שהתחיל לכנס קצת בעבודת ה' ובמלחמת היצר הרע, אפלו אדם פשוט לגמרי, כי דרך הפעל דבר והספרא אחרת לאים ולהפחיד על האדם מאד מאד ולהכביד עליו עבודתו ותברך מאד מאד, ומחמת זה נמנעו רבים מלהתחיל לכנס בעבודתו ותברך, מחמת האימים והפחיות הללו וכיוצא בהם. וזה בחינת שעמט סוסים ושפעת הקלגסים וקול הקרנות וכו', אבל העקר בעבודת ה' שלא יתפחד האדם כלל, וכמו שאמר רבנו ז"ל, שבעולם הזה האדם צריך לעבר על גשר צר מאד, והעקר הוא שלא יתפחד האדם כלל, ועקר ההתחזקות לעבר על הגשר צר בשלום בלי פחד הוא האמונה הקדושה כז"ל.

ט וזה בחינת מה שהיה הפחן מזהיר את העם בשונכסו למלחמה, "שמע ישראל אתם קרבים היום למלחמה על אויביכם אל ירד לכבכם וכו'". ודרשו רבותינו ז"ל, אפלו אין בכם זכות אלא מה שאתם אומרים בכל יום שמע ישראל, אתם ראויים לנצח את אויביכם וכו' הינו כז"ל, כי כל המלחמות שבעולם מרזון עקר על מלחמת היצר הרע, כי אפלו המלחמות שיש לאחד בגשמיות עם שונאים ואויבים, הכל הוא בחינת מלחמות היצר הרע, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (פנדרין א), בשם שיש לאדם צרים למטה, כך יש לו צרים למעלה. ועל-כן עקר המלחמה הוא מלחמת היצר הרע. וזה שהזהיר הפחן קדם שונכסו למלחמת ה', לנצח את האויבים והספרא אחרת שפכיב הקדושה, סביב ארץ ישראל שהם כלל כל השונאים, המונעים והמעכבים מדברים שבעקשה, וכשאדם נכנס להלחם עמו, אזי הוא בסכנה גדולה, חס ושלום, כי מתעורר עליו כמה קטרוגים, חס ושלום, ורוצים להפיל אותו מעבודתו לגמרי, חס ושלום, וזהו עקר המלחמה שצריך להתחזק, לעמוד על רגליו לכל יפל מעבודתו ותברך, חס ושלום, ואז בודאי יזכה לנצחם ולשברם ולכבדם, אבל כמה יהיה בטחונו חזק שלא יפל מעבודתו ותברך, חס ושלום, העקר הוא רק האמונה הקדושה שכלשהו חזק בהאמונה הקדושה, בודאי

בחנינת שמע ישראל אתם קרבים היום למלחמה, בזכות שמע ישראל, הינו אמונה פנ"ל. ושוב אל יחד לבבכם אל תיראו ואל תערצו ואל תחפזו מפניהם כי ה' אלקיכם ההולך עמכם להושיע אתכם וכו' פנ"ל. וזהו "ה' לי לא אירא וכו'" (תהלים כו) הינו פנ"ל. כמו שכתוב: "ה' לי", דהינו שאני מאמין בה' ותברך באמונה שלמה וה' עמדי תמיד, כי מלא כל הארץ כבודו, שוב "לא אירא מה יעשה לי אדם" פנ"ל. כי מאחר שיש להאדם אמונה חזקה, בודאי ינצח כל המלחמות וסוף כל סוף אשוב לה' ותברך באמת בחינת זאת אשוב אל לפי על-כן אוחיל פנ"ל:

יא כי באמת עליי חכמות בודאי אי אפשר להשיגו ולדע ממנו כלל, כי יוכל לתעות בחכמתו מאד בדרך שנבוכו המתקרים, רחמנא לצלן, עד שבאו לאפיקורסות גמור עלידי טעות חכמתם הנבוכה, ועל-כן העקר היא האמונה, אבל צריכין להחיות את האמונה ולהזקה עלידי המשכת החיות מאור הפנים שהוא השכל. וזה נעשה עלידי צדיקי הדור דיקא הגדולים במעלה יתרה דיקא, שהם עוסקים להכניס בנו אמונתו הקדושה ובכל התורות וההשגות שהם מגליו לנו, על-די זה הם מחיין ומחזקין אמונתנו הקדושה, כי - אף-על-פי שאנו רואין וכבינין שאין אנו מבינין דברייהם כלל, ואנו רואים מרחוק שהחכמתם הגדולה נעלם ורחוק מאתנו מאד, אף-על-פי-כן כל חרד כפום מה דמשער בלביה יכול להתנוצץ לו מעט רקווים גדולים וחוקים כמה צריכין להתחזק באמונה בלי האי ואולי יזכה גם כן לידע ולהשיג קצת לחוות בנעם ה' ולבקר בהיכלו, אשר נעם ערבות מתיקות התנוצצות אחד אי אפשר לשער וכדאי לסבל כל היסורין

י כי עקר הוא האמונה, כי האמונה הוא ההתחלה והפתח והשער לכנס בעבודת ה' ובהשגת אלקות. והיא הסוף והתכלית של כל הידיעות וההשגות, בחנינת תכלית הידיעה אשר לא נדע, שזהו בחינת אמונה, כי זהו התכלית של כל הידיעות וההשגות שיודעין ומשיגין שאי אפשר לידע כלל, רק להאמין בו ותברך, וזהו בחינת אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלקים. אני הוא בחינת מלכות, בחינת אמונה פדויע. וזהו "אני ראשון ואני אחרון", כי ההתחלה היא מהאמונה והסוף הוא האמונה פנ"ל. וכל מה שיודעין ומשיגין יותר בהשגת אלקותו ותברך, נתחזק האמונה יותר ויותר. וזהו עקר התכלית של כל

י כי עקר הוא האמונה, כי האמונה הוא ההתחלה והפתח והשער לכנס בעבודת ה' ובהשגת אלקות. והיא הסוף והתכלית של כל הידיעות וההשגות, בחנינת תכלית הידיעה אשר לא נדע, שזהו בחינת אמונה, כי זהו התכלית של כל הידיעות וההשגות שיודעין ומשיגין שאי אפשר לידע כלל, רק להאמין בו ותברך, וזהו בחינת אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלקים. אני הוא בחינת מלכות, בחינת אמונה פדויע. וזהו "אני ראשון ואני אחרון", כי ההתחלה היא מהאמונה והסוף הוא האמונה פנ"ל. וכל מה שיודעין ומשיגין יותר בהשגת אלקותו ותברך, נתחזק האמונה יותר ויותר. וזהו עקר התכלית של כל

16 LCM

יורה דעה

שְׁעוֹלָם וְלִשְׁבֵר כָּל הַתְּאוּת וְלַהֲתוּגַע
וְלִמְרַח בַּעֲבוּדַת ה' בְּכָל הַמְּרָחוֹת וַיִּגְעוּת
וּבְמִסִּירַת נֶפֶשׁ בְּאֵמֶת בְּשִׁבִיל עֲרֻבוֹת
נְעוּמוֹת הַתְּנוּצָצוֹת אַחַד, אֲשֶׁר־י הַזֹּכֵר
לְדַרְךְ אַחַר זֶה בְּאֵמֶת, וְעַל־כֵּן הַצְּדִיקִים
הָאֱמֵתִים הַגְּדוֹלִים בְּיוֹתֵר מְכַנְיִסִין בְּנֵי
הָאֱמוּנָה הַשְּׁלֵמָה וְקַדְשָׁה:

יב וְזֶה בְּחִינַת מִצְוָה, כִּי בְּפֶסַח נִתְּנָה
אוֹר גְּדוֹל בְּיוֹתֵר בְּמוֹבָא, וְזֶה
הָאוֹר אִי אֶפְשֶׁר לְהַשְׁיִגוֹ בְּשׁוּם אִפְן,
בְּפֶרֶט קִדְּם מִתֵּן תּוֹרָה שְׁאִין לָנוּ בָּלַיִם
לְהַשְׁיִגוֹ, כִּי כָּל הַפְּלִיִם וְהַשְּׁעוּרִים
וְהַצְּמוּזִים נִגְשִׁין רַק עַל־יְדֵי הַתּוֹרָה
הַקְּדוּשָׁה בְּחִינַת שְׁעוּרָא דְאַתְנָן דְּאוּרִיתָא.
וְעַל־כֵּן אִזּוּ בְּפֶסַח, בַּתְּחִלַּת הַתְּנַלּוֹת
אֱלֻקוֹתוֹ וְתִבְרַךְ צְרִיכִין לְזַהֵר מְאֹד אֶפְלוּ
מִפְּשָׁהוּ חֲמוּץ, וְלֹא יִרְאֶה וְלֹא יִמְצֵא שְׂאוֹר
וְחֲמוּץ בְּכָל גְּבוּלָנוּ כְּלָל, כִּי חֲמוּץ הוּא
בְּחִינַת חֲמוּץ הַמֶּת, בְּחִינַת חֲכָמוֹת
וְחִקְרוֹת, בְּחִינַת (תהלים ע), "כִּי יִתְחַמֵּץ
לִבִּי וְכוּ'". שְׂאֹר דוּד הַמֶּלֶךְ עֲלִיו
הַשְּׁלוֹם, עַל הַחֲכָמוֹת וְהַחִקְרוֹת הַעוֹלָם
עַל לֵב הָאָדָם הַרוֹצִים לְמַרְדּוֹ מִן הַעוֹלָם,
חֵם וְשְׁלוֹם, וְהַנָּה בְּכָל הַשְּׁנָה בְּלֵה שְׁאִין
הָאוֹר גְּדוֹל כָּל כֶּד וְגַם שֶׁכָּבֵר קִבְּלָנוּ
הַתּוֹרָה שְׁהִיא בְּלֵה שְׁעוּרִין וְצְמוּזִים
לְהַשְׁנֵת אֱלֻקוֹתוֹ וְתִבְרַךְ, עַל־כֵּן אֲנִי יְכוּלִין
לְאָכַל חֲמִיץ וְאִינוּ מִזִּיק לָנוּ כְּלָל, כִּי כָּבֵר
אֲמוּנָתְנוּ חֲזָקָה עַל־יְדֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה
בְּבְחִינַת כָּל מִצְוֹתֶיהָ אֲמוּנָה. וְעַל־כֵּן אֶף־
עַל־י שְׂאוּרֵיכֶן אִזּוּ חֲמוּץ אִין מִתְּנַבֵּר

עַל־יְדֵי זֶה חֲמוּץ הַמֶּת כְּלָל, אֲבָל עַכְשָׁיו
בְּפֶסַח שְׂאוֹ הַתְּחִלַּת הַתְּנַלּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ
יִתְבְּרַךְ וְאִזּוּ נִתְּנָה אוֹר גְּדוֹל מִלְּמַעְלָה כְּלִי
אֲתֵרוּתָא וְדִלְתָא כְּלָל, כִּי לֹא הָיָה
אֶפְשֶׁר לְצֵאת מִמִּצְרַיִם בְּלֹא זֶה, מִחֲמַת
שְׁהָיוּ מְשַׁקְעִים מְאֹד בְּמִמְצֵאת מִצְרַיִם,
עַל־כֵּן הָיָה הַהֲכָרָה שְׁיִתְּנָה אִזּוּ אוֹר גְּדוֹל
בְּיוֹתֵר, בְּמוֹבָא בְּכִנּוּת פֶּסַח בְּ"פְרִי עֵץ
חַיִּים". וְהַנָּה בְּאוֹר הַגְּדוֹל הָיָה אִין לָנוּ
שׁוּם תְּפִיסָה כְּלָל, רַק עַל־יְדֵי הַתְּנַלּוֹת
הָאוֹר הַגְּדוֹל הָיָה, עַל־יְדֵי זֶה מִתְּעוֹרֵר
הַנֶּפֶשׁ בַּתְּעוֹרוֹת גְּדוֹל לְעוֹבְדוֹתוֹ וְתִבְרַךְ,
בְּהַשְׁתַּוְּקוּת נִמְרָץ מְאֹד, כִּי אֶף עַל גַּב
דְּאִיהוּ לֹא חָזֵי מִזְלִיָּה חַיִּים. וְעַל־כֵּן צְרִיכִין
לְצֵאת מִמִּצְרַיִם בְּחִפּוֹן גְּדוֹל בְּבְחִינַת כִּי
גִּרְשׁוּ מִמִּצְרַיִם וְלֹא יָכֻלוּ לְהַתְּחַמְּמָה וְגַם
צָדָה לֹא עָשׂוּ לָהֶם, כִּי בְּחִינַת זוּ יִשְׁנֶה
בְּכָל אָדָם וּבְכָל זְמַן, כִּי כָּל אַחַד וְאַחַד
כָּל זְמַן שְׁהוּא מְשַׁקֵּעַ בַּתְּאוּת וְהַבְּלִי
עוֹלָם הָיָה זֶה בְּחִינַת גְּלוֹת מִצְרַיִם בְּיַדֵּנוּ.
וַיֵּשׁ אַנְשִׁים שְׁהֶם מְשַׁקְעִים מְאֹד בְּמִמְצֵאת
מִצְרַיִם, בְּגִלּוּלֵי הַחֲמָאִים וְהַעוֹנוֹת,
רַחֲמָנָא לְצַלּוּ, וּמִחֲמַת שְׁהוּא מְשַׁקֵּעַ
בְּתוֹעֲבוֹתָיו מְאֹד מְאֹד, עַל־כֵּן אִי אֶפְשֶׁר
לְהוֹצִיא מִשָּׁם בְּשׁוּם תּוֹכְחָה וּמוֹסֵר, כִּי
כָּבֵר נִתְקַשֵּׁר בְּשׁוֹתִים וְחֲמָאִים שְׁלוּ כָּל
כֶּד עַד שְׂאִי אֶפְשֶׁר לְהוֹצִיא מִשָּׁם בְּשׁוּם
פְּנִים אִם יִרְצוּ לְדַבֵּר לוֹ תּוֹרָה וּמוֹסֵר לְפִי
מִדְּרַגְתּוֹ, אֲבָל ה' יִתְבְּרַךְ חוֹשֵׁב מִחֲשֻׁבוֹת
לְכָל יַדֵּחַ מִמְּנוּ נִדְחָה, וְעַל־כֵּן הוּא יִתְבְּרַךְ
בְּרַחֲמָיו שׁוֹלַח לוֹ לְפַעְמִים הַתְּנוּצָצוֹת

לקוטי הלכות

הלכות גלות ג

יורה דעה תרפג

גדול והתעוררות גדול בלבן שישבו לה' ותברך, שיהו בחינת ברוך דלעלא פידוע, וצריך האדם שיחוס על נפשו, ותכף בשבא עליו ההתעוררות לתשובה, תכף ומיד ימהר להמלט על נפשו ואל יסתכל לאחוריו כלל. בבחינת מהר המלט על נפשו אל תביט אחריו, בחינת ארח חיים פן תפלט וכו'. מחמת שהוא משקע בשטותים ובבלבולים ותאוות כל קד. על-כן תכף בשמתחיל לחשב איד ומה, ובאיזה אופן יברח מתאוותו ובאיזה דרך יזכה לתשובה וכו', בודאי יחור וישוב לאגלותו, חס ושלום, מחמת שהוא משקע ומבלבל מאד מאד. על-כן בתחלת התעוררות התשובה צריך לברח מיד שמתעורר ואל יביט לאחוריו כלל ויהיה איד שיהיה יחוס על נפשו ויברח בחפזון ממה שהוא צריך לברח. וזה בחינת פסח שאו היה יציאת מצרים, שאו נתגלה אור רב מלמעלה כנ"ל, ואו תכף ומיד יצאו ישראל בחפזון גדול כי לא יכלו להתמהמה, כי אם היו נשארים שם עוד רגע אחד, היו נשארים משקעים שם כמובא. וגם אסור לו או להתחיל לחשב על פרנסה, אם בן מהיכן יתפרנס? רק יבטח בה' וישליך עליו יתברך והבו והוא יכלל להו. וזה בחינת וגם צדה לא עשו להם, שבשצריבין לברח ממה שצריבין לברח מפח יוקשים, אסור לחשב על פרנסה וצדה, כי בודאי בשנופלים על האדם רוצחים וגולגים או חיות רעות,

והוא ממהר לברח מהם, בודאי אינו חושב או מהיכן יתפרנס וכיוצא, מפל שפן בשהאדם צריך לברח מן השאול תחתיות ומתחתיו, ומיסורי עולם לחי עולם, איד הוא צריך לברח למהר ולהמלט על נפשו ולא יביט לאחוריו כלל, כי אינו יכול להתמהמה וגם צדה ופרנסה לא יעשה לו ויבטח בה' וישען באלקיו כי לא יעזבוהו:

וזה בחינת מצה שהיא בחינת חפזון כנ"ל, כי תחלת ההתעוררות בחינת פסח הוא בהתלהבות והתעוררות גדול ואינו יכול להתעורר ולבוא לתשובה כי אם בשישליך כל החכמות ממנו בבחינת עם נבל ולא חכם, כמו שאמר רבנו ז"ל, במקום אחר (סימן קכג) כי אם ירצה או לחשב שום חכמה ועצה ותחבולה הן חכמות חיצוניות או פיצא בזה חכמות העולם וטרדות הפרנסה, בודאי לא יועיל לו שום התעוררות בעולם, כי עקר ההתגלות אלקות והתעוררות שבא אליו מלמעלה, לא היה אלא כדי שיראה מרחוק אור גדול, כדי שישתקק נפשו לברח מתאוותיו והכליו, וישתחזק יותר באמונה על-ידי רבוי ועצם האור שהוא רואה מרחוק, אבל עצם האור אי אפשר לו לקבלו ועל-כן צריך להתחזק או ביותר בהאמונה. ולמהר ולרוץ בכח גדול לברח ממה שהוא צריך לברח בחפזון גדול

בחינת התחלת התשובה, הוא רק בשביל זה, כדי שעל-ידי זה יזכיר עצמו את העניי שנתענה נפשו בגלות התאוות של מצרים שהוא הסטרא אחרא. ועל-ידי זה יענה דברים הרבה לה' ותברך ויצעק בקול גדול לה' ותברך עד שירחמנו ויקרבו לעבודתו ותברך:

יד וזהו החלוק שבין חמין למצה, שעקר ההבדל הוא החלל והפתח שבין חית להא פנ"ל. הינו כי עקר החלוק וההבדל שבין התרשה לבין הסטרא אחרא הוא רק בחוט השערה, בבחינת כפשע ביני וביני המות הנאמר בדרו. הינו כי עקר אחיות הסטרא אחרא היא מהפירות ופנם אמונה, כי היצר הרע נקרא אל אחר - כפירות, פמוכא. וכל הכפירות נמשכין מחמת התכמות, מחמת שגדמה להאדם שבכר הוא חכם וראוי לו להבין כל הדברים ושיתרצו לו כל הקשיות שקשה לו על ה' ותברך או על צדיקי אמת, ומחמת חכמתו הוא נופל מאד, רחמנא לצלן, כמו שאמר רבנו ז"ל, שהתכמות מפילין מאד את האדם וכמו שכתוב (בישעיה), "חכמתך ודעתך היא שוכבתך". ועל-יכן העקר הוא רק להשליך שכלו לגמרי ולסמוך רק על אמונה לבד פנ"ל. אבל באמת גם האמונה צריכין להחיות על-ידי השכל פנ"ל. ומי שהוא חזק בהאמונה הקדושה, כל מה שנתוסף לו דעת ושכל, נתחזקה האמונה אצלו יותר פנ"ל בבחינת תכלית הידיעה אשר

פנ"ל. וזה בחינת מצה שנאפית בחפזון גדול פנ"ל:

וג וזה שנקראת המצה לחם עני, כי לבאורה קשה, כי איתא בכתבי האר"י ז"ל, שהמצה הוא מחין גדולים מאד מאד וכו', עני שם. ומדוע נקרא לחם עני שהוא בחינת העדר הדעת, כי אין עני אלא מן הדעת, אך באמת תרונהו איתנהו בה ודא ודא אחת היא, כי מחמת עצם גדלת האור המלבש במצה של פסח שהיא בחינת לחם מן השמים, כי גזות שהוציאו ישראל ממצרים טעמו בהם מעם מן (קדושין לה), שהוא לחם מן השמים, בחינת אתערותא דלעלא פנ"ל. ומחמת עצם האור של פסח, שהוא בחינת מצה, מחמת זה אי אפשר להשיגו כלל והאור לא בא מלמעלה, אלא כדי לחזק ולהחיות את האמונה, שעל-ידי שראוין אור גדול מלמעלה אף-על-פי שאי אפשר להשיגו כלל, אף-על-פי-כן על-ידי זה נעשין חזקים יותר באמונה וכו"ל. ועל-יכן נקראת המצה לחם עני, בחינת אין עני אלא מן הדעת, כי דיקא עכשיו מחמת עצם האור צריכין לסלק דעתו לגמרי ולדיע שאינו יודע כלל, שנהו בחינת הצמצום של חכמה תתאה פנ"ל שנקראת דלית פנ"ל. וזהו לחם עני (דברים טו) שזכור את העניי שנתענו במצרים ושעונין עליו דברים הרבה, כי עקר התגלות הדעת וההארה של פסח, שהוא

לא נדע. וזה בחינת מצה שהיא בהא שיש חלל בין הדלית והיוד, כי הדלית היא בחינת אמונה, בחינת מלכות שנקראת עני, בגין דלית לה מנרמה כלום, כי אין יודע שום ידיעה, רק משתוקק לה' ותברך באמונה שלמה לבר, וצריך להחיות את האמונה ולהמשיך לתוכה דעת שהוא בחינת היוד שבתוך הדלית, שעל ידה נעשית הא, כי הא דלית הות ואתחזרת ונעשית הא, כמו שמוכא בזהר הקדוש ומוכא בדברי רבנו ז"ל, כי הי"ד שבתוך ההא היא בחינת חכמה פדוע, הינו בחינת המשכת החכמה והדעת לתוך האמונה להחיות את האמונה, אבל צריך להניח חלל ופתח בין הדלית, שהוא בחינת אמונה, ובין הי"ד, שהיא בחינת חכמה, להורות שא"ע-ל-פי שכבר זכה להמשיך לעצמו איזה חכמה ודעת, שהוא בחינת הי"ד שבתוך ההא, א"ע-ל-פירכן עודנו מחזיק בתמותו כבתחלה, ועדין הוא עני ודל בעיניו כבתחלה, כי הוא יודע ומאמין שעדין אינו יודע כלל. אדרבא, עתה אמונתו חזקה יותר מבתחלה על-ידי השגת הדעת שהשיג, שעל-ידי זה השיג יותר איך אי אפשר לדעת אותו ותברך. ואיך צריכין להתחזק באמונה יתרה מאד, אבל אינו סותם, חס ושלום, על-ידי החכמה שהשיג את פתח האמונה, חס ושלום, כי זהו בחינת חמץ שהוא בחינת שהפתח והחלל סתום, שהוא בחינת

חמץ הפח, בחינת פי יתחמץ ללבי, דהינו שעל-ידי החכמה והדעת שהשיג, על-ידי זה נדמה בעיניו שכבר הוא חכם בשלמות, עד שרוצה לסמוך על חכמתו לבר ואינו משתמש עוד באמונה כלל, שזהו בחינת חית שכבר נסתם פתח הדלית, דהינו פתח האמונה, כי סובר שכבר נתחכם לגמרי ואז נתחמץ ללבו, חס ושלום, בכפירות, ונתרחק לגמרי, חס ושלום, מה' ותברך:

והפלה, שעקר ההבדל בין הקדשה והפטור אחרת הוא רק

במשהוא הזאת, דהינו מי שתמיד נשאר עומד על אמונה, אפלו בשפשיגי חכמות נפלאות ונוראות, שזהו סטרא דקדשה. ואז זוכה בכל פעם להשגות יתרות ולאמונה יתרה, אבל הכף כשפובר שכבר נתחכם על-ידי שהשיג איזה חכמה ודעת ואינו משתמש עוד באמונה, זהו בחינת סטרא אחרת, בחינת חמץ בחית שנסתם פתח האמונה. ואז נופל מדעתו לגמרי ונעשה אויל וכסיל גמור, כי עקר החכמה לדעת שרחוק ממנו החכמה, ולהתחזק רק באמונה יתרה בכל פעם בבחינת (קלות ג, ב) אמרתי אהכמה והיא רחוקה ממני. שעקר החכמה שישכיל שרחוק ממנו החכמה, כמו שאמר רבנו במקום אחר. וזהו בחינת מצה בהא שהדלית, בחינת אמונה, רחוק מן היוד, שהוא בחינת השכל, בחינת אמרתי אהכמה והיא רחוקה ממני, כי

ה' ת"א

ה' ת"א

יורה דעה

שכתוב: "ומלאה הארץ דעה לדעת ה' וכו'". כי אפיקומן בחינת דעת, בחינת אפיקו - מן, בחינת ענות שהוציאו ישראל ממצרים טעמו בהם טעם מן ומן הוא הדעת פדוע:

טו והנה ביום ראשון של פסח היה מתגלה אור רב מלמעלה.

ואחר כך תקף נסתלק האור הגדול ומתחיל לבגס בהדרגה פסדר. והוא בחינת ספירת העמר, במבאר בכתבים, כי פסח הוא בחינת חסד שעל ידי זה קוצרין את המלכות - חכמה תתאה מגלות של הארבע מלכויות, וזה החסד צריכין לקבל על ידי תוכחה, כמו שמבאר שם במאמר הנ"ל, אבל בתחלת ההתגלות (קדם מן תורה) אין שיעד תוכחה (כי תוכחה היא בחינת דינים, ואו

מתקף תגלות לא היה באפשר שיתגלה החסד על ידי תוכחה כדי שלא יתאוו הדינים ביותר). ואז היה התקרר שיבוא האור, החסד מלמעלה בבחינת אתערותא דלעלא בלי אתערותא דלתתא כלל, אבל אחר כך שמוסתלק האור צריכין לקבלו בהדרגה על ידי תוכחה שמושם מתגלה החסד. וזה בחינת עמר שעורים שהוא מנחת קנאות, בחינת תוכחה, בחינת מה שמקנא ומוכיח הבעל לאשתו אל תסתרי עם איש פלוני, כך התוכחה של הצדיק שמוכיח את פגמתי ישראל לבל יסתרו עם איש פלוני. והוא אל תסתרי, אל תסתרי דיקא, כי כל הרהורי עבודה זרה, דהינו כל הכפירות הפאים על איזה אדם, זה בחינת נאוף

היוד רחוקה מן הדלות לעולם, רק האמונה מקבלת חיות מהחכמה שנוכנסה לתוכה מרחוק, בבחינת מרחוק ה' נראה לי, הינו פי על ידי החכמה שהשיג, על ידי זה נתחזקה האמונה יותר, כי עקר השגת החכמה הוא לחזק את האמונה. והוא בחינת הא, בחינת מצה בהא כנ"ל, והוא בחינת מצה פרוסה, בחינת לחם עני מה דרבו של עני בפרוסה הינו כנ"ל, כי אף על פי שלחם מצה הוא בחינת מחוץ גדולים מאד מאד, אף על פירבן נקראת לחם עני, כי עקר השגת החכמה לדעת שעדין הוא עני מן הדעת. ועל כן לעולם נפרת ונראית הדלות של ההא, אף על פי שגמשה היוד, שהיא השכל, לתוכה וכו". וזה בחינת מצה פרוסה שפורסין אותה לשנים בבחינת הא שהיא דלות יוד. והחלק האחד טומנין ומצפינין לאפיקומן והחלק השני מגלין ועונין עליו דברים הרבה, הינו כנ"ל שמרמזין שעדין הדעת רחוק ממנו בחינת אמרתי אהבמה והיא רחוקה. ועל כן אין אנו רוצים להשתמש עם הדעת עכשיו כלל, רק החלק הנקרא "לחם עני" שעונין עליו דברים הרבה, כי אנו מתחזקין רק באמונה ועונין וצועקין לה' יתברך ומשתוקקים אליו, אבל החלק הגדול המרמז לדעת אנו טומנין עד הסוף, כי אי אפשר להשתמש בדעת עד לבסוף המרמז על הקץ האחרון שאז תמלא הארץ דעה, ואז נזכה לדעת שלם, כמו

בכחינת האשה המנאפת תחת אישה
 תפקח את זרים, שזה נאמר שם על המא
 עבודה זרה בחינת פגם אמונה. והוא אל
 הסתרי וכו', כי כל המחשבות הללו הם
 בלאט, בפתר ואין איש יודע מהם כי אם
 בזמן לזכות בבחינת פן יהיה בכם איש
 אשר יעשה פסל ומסכה ושם בפתר.
 ודרשו רבותינו ז"ל, בסתרו של עולם
 וכו', ועקר התוכחה של הצדיק לנגסת
 ישראל הוא על האמונה שהיא יסוד כל
 התורה בלה פנ"ל. והוא אל הסתרי עם
 איש פלוני שלא יניח לנגם אצלו
 הכפירות של איש פלוני, דהינו הפעל
 דבר, ולא יניח אותו לטמא דעתו חס
 ושלו, רק יגרש מדעתו ולבו כל אלו
 המחשבות והבלבולים ולא יטען עמיהם
 כלל, רק יסלקם מדעתו לגמרי ויעשה
 עצמו בבהמה ויפסוד על אמונה לבר,
 כמו שכתוב (תהלים ע), "ואני בער ולא
 אדע בהמות הייתי עמך". וזה בחינת
 מנחת שעורים שהוא מנחת קנאות,
 שהוא מאכל בהמה בחינת בהמות הייתי
 עמך פנ"ל. והוא בחינת התוכחה שהיא
 בדרך בנין לפעמים. והוא גם פן בחינת
 מנחת קנאות, דהינו תוכחה שבאה מן
 השעורים שהוא מאכל בזוי של בהמות,
 בחינת התוכחה שבאה בדרך בנין ועל
 ידי זה נמשך החסד, שעל ידו קוצרין את
 המלכות פנ"ל. וזה בחינת ספירה שהוא
 בחינת צמצומים של השגת אלקותו
 ותברך, בחינת חכמה תמאה הנ"ל, כי

לפני אחד מה אתה סופר, ואין שך שום
 ספירה כלל. ועל כן עקר ההתגלות הוא
 על ידי צמצומים שהם בחינת ספירות,
 בחינת ספירה ומנון, כי בהצמצומים,
 בכליכל, שך מנון שזה צמצום ראשון וזה
 צמצום שני וכו'. וזה בחינת ספירת העמר
 שסופרין הימים להעמר, כי הימים הם
 בחינת מדות וצמצומים, בחינת ומדת ימי
 וכו' (שם עט). ואלו הצמצומים אי אפשר
 שיתגלו כי אם על ידי עמר שעורים
 מנחת קנאות בחינת תוכחה, כי על ידי
 זה נתגלה החסד שעל ידי זה קוצרין את
 המלכות מהגלות וכו'. וזה בחינת קצירת
 העמר, קצירה דיקא בחינת וקצרו לפי
 חסד הנ"ל, כי עמר הוא לשון מידה
 בחינת חכמה תמאה הנ"ל, בחינת
 והעמר עשירית האפה הוא (שמות פז טו),
 שהיא לשון מלכות בפרע ע' ליקו"מ סי'
 (ט), שהיא בחינת מדות וצמצומים
 להשגת אלקותו ותברך פנ"ל. וזה
 שעורים בחינת שיעורין דאתנו דאורייתא.
 וזה בחינת הנפת העמר שקוצרין בחינת
 החכמה תמאה ומעלין ומניפין אותה
 לשרשה למו שארבע רוחות העולם
 ומעלה ומטה שלו, דהינו להשיג אלקותו
 ותברך:

טו ועל כן ביום ראשון של הספירה,
 ביום קצירת העמר היה
 מפלת המדעמלק, כי אז קוצרין המלכות,
 חכמה תמאה, מהם בבחינת חתכו
 לארבע, הנאמר באנג מלך עמלק פנ"ל

יורה דעה

דמשער בלביה, אבל לעולם אחר כל המופתים וכל ההתגלות, הכל לא היה כי אם בשביל שתתחזק האמונה הקדושה:

ועל-כן אחר שעשה משה רבנו כמה נסים לישראל במצרים ועל הים, ועשרה נסים געשו לאבותינו במצרים ועשרה על הים וכו'. וראו מסות גדולות ומופתים נוראים כאלו וגם גלה להם השגות עצומות ונוראות, כי בודאי כששאל משה לה' יתברך, מה שמו מה אמר אלהים? וה' יתברך גלה לו אז שמוותיו הקדושים, בודאי היה מגלה להם בזה סודות גדולות ונוראות בהשגת סוד שמוותיו הקדושים שבהם כלולים כל סודות הקבלה. וגם ראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל הנביא, מפל שכן מה שראו בני ישראל, מפל שכן מה שראו הראשים והגדולים והוקנים. ואחר כל אלה נאמר, "וירא ישראל את ה' הגדולה וכו' ויאמינו בה' ובמשה עבדו".

ראה והבן וחכם, שאחר כל ההשגות והידועות והמופתים, עדין צריכים לאמונה, כי כל ההשגות והמופתים וכו' לא באו אלא בשביל אמונה לכל חד לפום מה דמשער בלביה, שעלידי זה נתחזק אמונתו ביותר פנ"ל. בחינת וירא ישראל את ה' הגדולה וכו' ויאמינו בה' וכו', כי עלידי הראיה וההשגה הגדולה שהשיגו אז וראו מופתים נוראים בגשמיות פאלה, בקריעת ים סוף וכו', עלידי זה נתחזק אמונתם מאד, כי

במאמר הנ"ל, ואז אין להם שום חיות. ועל-כן אז הוא מפלתו של המושמק שכלול מפל הארבע מלכיות, כמבאר במאמר הנ"ל לענין אנג מלך עמלק. וכן כמה אמות שונאי ישראל היה להם מפלה גדולה בקלה זו של קצירת העמר מדין וסנחריב וכו', כי כלם חיותם מחכמה תתאה כשנפלת בגלות אליהם. ועלידי קצירת העמר נתגלה הסוד, כי בקלה הראשונה של הספירה, הוא הסוד שבתוסף, ועלידי זה קוצרין וחותרין את המלכות מהם ומעלין אותה אל אור הפנים, ואז הוא מפלת כל האמות שכלולים בארבע מלכיות וכו"ל:

וי על-כן ספרין שבע שבתות - ארבעים ותשעה יום, שהם כלליות כל הצמצומים בחינת ארבעים ותשעה פנים לתורה. ואז ביום החמישים, שהוא שבועות, הוא כותן תורה ואז עקר התגלות אלקותו עלידי אלו הצמצומים, כי אז עולה המלכות אל אור הפנים שהוא בחינת דיקנא קדישא, כי בשבועות נתגלה ה' יתברך בקוץ מלא רחמים, אמן ואמן:

שדך לעיל:

יח כי אף-על-פי שאין משיגין האור הגדול כלל, אף-על-פירכין על-די זה נתחזק האמונה, כי כל חד לפום מה דמשער בלביה, מבין ומשיג בברור השתוקקות אמונתו יתברך. וזה הדבר אי אפשר לבאר, כי הוא לכל חד לפום מה

לקוטי הלכות

הלכות גלות ד

יורה דעה תרפט

א **כ**י העקר הוא הפנים, כי בכל דבר בעולם עקר הדבר הוא בחינת פנים שלו, כמו אצל האדם עקר האדם הוא הפנים, כי כל המוח והדעת והדבור, הכל בהפנים, כמו שכתוב: "חכמת אדם תאיר פניו". וכל העסקים שיש עם האדם, שאחד עוסק עם חברו בתורה, או משא ומתן, הכל הוא בהפנים, שיש החכמה והדבור שהוא עקר האדם, וכמו כן בכל הדברים שבעולם יש בחינת פנים, שהוא עקר הדבר, שהוא בחינת הפנים של אותו הדבר. וצריך כל אדם להסתפל בכל דבר על הפנים והעקר שלו, כי עקר של כל דבר, שהוא בחינת הפנים שלו, הוא האמת, כי האמת הוא בחינת הפנים, כמו שמבאר בתורה הווא כנ"ל. וכמו שמובא בפגות, שאמת הוא אור הפנים. וכן מבאר בסמון קצב, שאמת הוא הפנים של כל הפנים דקנשה וכו', עני שם, ואמת הוא אחר, כמו שאמר ארוננו מורנו ורבענו ו"ל בסמון נא ובמקום אחר, הינו שעקר של כל דבר שהוא הפנים של אותו דבר כנ"ל, הוא רק האמת שהוא אחר, שהוא החיות אלקות המלבש באותו הדבר, שהוא עקר הדבר, כי ה' יתברך הוא עקרא ושרשא דכל עלמין ומו שמסתפל בכל דבר על החיות אלקות השוכן בו, שזה עקר האמת, הוא מסתפל על הפנים של הדבר שהוא עקר הדבר כנ"ל. וזה כל עבודת האדם בזה העולם לבקש תמיד בכל

לעולם צריכו להתחזק באמונה, להאמין בה' יתברך ובהצדיקי אמת בפשיטות בלי שום חכמות, כי עקר היא האמונה הפשוטה כנ"ל:

הלכה ד

גדל חמר העזן של גלות פאת הנקן והראש שכל דת ישראל תלוי בזה, כמו שאנו רואין שעקר הסימן בין ישראל לעכו"ם הוא בפאות ונקן. ומו שפורק על תורה ומצוות ומגלה וקנו ופאותיו, הוא כמו מוקר גמור לכל התורה פלה, כי עקר תחלת ההמרה של כל המומרים הוא, שמגלחים פאותם ונקנם, שבה מסלקין מעצמן ההפר והסימן של ישראל עם קדוש:

על-פי מה שמבאר בסמון כג בהתורה "צוית צדק", שיש פנים דקנשה שהם אנפין נהירין בחינת חיים, כמו שכתוב: "באר פני מלך חיים" בחינת שמחה וכו'. ויש פנים דסטרא אחרא, שהם אנפין חשוכין, מרה שחורה, עבודת אלילים וכו'. ומבאר שם שמו שמשקע בתאות ממון, הוא מקשר בפנים דסטרא אחרא, אלהים אחרים, חשך בחינת מיתה וכו', אבל בני אדם שמשאם ומתנם באמונה, הם דבקים באור הפנים דקנשה, כי אין אמונה בלא אמת וכו' ואמת הוא אור הפנים פידוע וכו', עני שם כל זה היטב:

יורה דעה

הדברים שבעולם את הפנים והעקר, שהוא האמת, שהוא ה' ותברך, שהוא עצם האמת והוא אחד ואין שני, והוא עקרא ושרשא דכל עלמין, והוא ברא כל דבר, והוא מחיה ומקים בכל עת כל הדברים שבעולם, והוא עקר הפנים של כל הדברים שבעולם, כי כלם מקבלים חיותם מה' ותברך, שוהו בחינת פניהם ועקמם כנ"ל, כי כל אדם צריך לבקש תמיד פני ה', כמו שכתוב (תהלים קה, ד), "בקשו פניו תמיד" וכתוב, "לך אמר לבי בקשו פני וכו'". וכתוב, "זה דור דורשיו מבקשי פניו יעקב סלה". כי האמת הוא בחינת פני ה', כי מי שזוכה לידע האמת על בריו כמו שהוא אמת, שה' ותברך ברא הכל יש מאין ומחיה ומקים הכל ברצונו ומשגיח על הכל בהשגחה פרטית, זאת הדיעה האמתית היא בחינת הארת פני ה', כי האמת היא הפנים של כל הפנים כנ"ל, הינו כשיודעין האמת זה עקר בחינת הארת הפנים, כמו למשל בגשמיות, כמלך בשר ודם כל זמן שהמלך נסתר בתדריו ואין זכין לראותו הוא בבחינת הסתרת פנים, וכשמגלה עצמו לאנשיו וראין אותו, זה בחינת הארת פנים, שמראה להם פנים, שהיה נסתר מהם עד הנה. כמו כן, להבדיל בה' ותברך מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא שאי אפשר לראותו בעינים גשמיים, ואפלו בעיני השכל, כי אם כל חר כפום מה דמשער בלביה, כמו

ב אכל עקר אור הפנים אי אפשר לקבל כי אם על ידי אמונה, כי עצם הפנים שהוא האמת, הינו ידיעת אמתת אלקותו ותברך אי אפשר לקבל מחמת רבוי אור, כי אם היה מתגלה לעין כל אמתתו באתגליא היה העולם מתבטל במציאות, כי אפלו אור השמש אי אפשר לבני אדם להסתכל פאורו, מחמת רבוי האור, מכל שכן וכל שכן אור הגדול והנורא הזה, על-כן ה' ותברך ברחמיו שחפץ בקיום העולם, צמצם והסתיר אור האמת, שהוא אור הפנים בבחינת אכן אתה אל מסתתר. ודקא על ידי רבוי הצמצומים יכולין לידע מאמתתו, כי צמצם את האמת בחכמה ונפלאה, בצמצומים רבים ושונים, בדרךים נפלאים ונוראים, עד שנתהוה מדת האמונה, שבחכמתו הנפלאה האיר בהאדם מדת האמונה הקדושה שיש בגשמת האדם

לקוטי הלכות

הלכות גלות ד

יורה דעה תרצא

רשימה מאמתת אלקותו ותברך, שעל ידי זה יש לו כח להאמין בהאמת, אף על פי שאינו רואה האמת עדן ברעתו. והאמונה היא עקר הדיעה, בבחינת וארשתוך לי באמונה וידעת את ה', שהאמונה היא עקר הדיעה, כמו שאנו רואין אפלו בגשמיית שעקר הדיעה הברורה הוא על ידי אמונה דיקא מה שאחד מאמין לחברו. ואין קיום להעולם בלי אמונה מה שאחד מכרח להאמין לחברו, כי בלא אמונה לא יתקיים שום עסק ומשא ומתן, כמו למשל בשאחד רוצה לידע המסך מאיזה סחורה במרחקים, כגון המסך מחטים באדעם או בסטאנבול או במרחקים יותר, אם ירצה לבלי לסמך על שום נאמנות של שום אדם בעולם, בודאי לא ידע לעולם המסך, כי אפלו אם יהיה החכם הגדול שבחכמים ויחקר בחקירתו בכמה ספרות וחקמות ונפלאות שראוי עתה שיהיה המסך ביקר, אף על פי רבן הדיעה הזאת שעל פי ספרות החכמות אינה ידיעה כלל, כי כבר ראינו כמה פעמים שהיתה הסברה נותנת שיהיה חפים ביקר ואף על פי רבן היה בזול גדול וכן בכל הפחורות והעסקים, הדיעה שעל פי סברה וחקמה אינה ידיעה כלל, רק מי שרוצה לידע ידיעה ברורה מהמסך של איזה סחורה, בהכרח שיסמך על איש נאמן שביחר לו איש נאמן שראוי לסמך עליו, שהוא יודע שהוא אוהבו באמת

ויש לו נאמנות, וכשיה הנאמן באמת פותב לו ידיעה מאיזה מסך, מסחורה וכיצא, זאת הדיעה היא ידיעה ברורה באין ספק אף על פי שאינו מבין בשכלו שום סברא ושכל שיהיה עתה המסך כך, אדרבא, הסברא נותנת שיהיה בהפך אף על פי רבן הוא יודע ידיעה ברורה ואמתית שהמסך הוא כך על ידי אמונה שמאמין לחברו הנאמן שבנדאי לא ישקר בו ובודאי פותב לו האמת. נמצא, שעקר הדיעה הברורה היא על ידי אמונה, כי אין קיום להעולם בלא אמונה, כי כל המשא ומתן והעסקים שבעולם וכל ההתחברות שבין בני אדם אי אפשר להתקיים בלא אמונה, כי אפלו אם יהיה האדם חכם גדול ביותר אם ירצה שלא לעשות שום משא ומתן עד שידע מהות המשא ומתן בחכמתו ולא ירצה לתן מידו שום דבר לחברו מחמת שאינו מאמין לו, בודאי לא יוכל לעשות שום עסק ושום משא ומתן, כי כל העסקים והמשא ומתן בהכרח שיהיה נגמר על ידי קבוצת כמה אנשים ובהכרח שאמין אחד לחברו, וכל זה לא יגמר שום עסק ושום משא ומתן, בידוע ומברר בחוש. רק שכל אחד צריך לבקש איש נאמן שיהיה ראוי לו לסמך עליו, אבל על כל פנים בלא נאמנות שיתן לאיזה אדם, אי אפשר לו לעשות המשא ומתן והעסק, ובפרט העסקים והמשא ומתן הגדולים למרחקים. וכל הנאמנות שבין אדם

יורה דעה

העולם הנשמי דוקא רוח גדול ונפלא ונורא מאד בלי שעור וערך עין לא ראתה וכו' (מנו שמכאר בלקוטי חננאל בסיון נה, ענן ש), אבל אין אדם יודע במה משתפר בזה העולם הרחוק מאד ממדינתנו שאנו צריכין לשוב לשם, על-כן חמל עלינו ה' יתברך ושלח לנו רועה נאמן הוא משה רבנו, עליו השלום, שכתוב בו בכל ביתי נאמן הוא, והוא חמל עלינו, הוא הצליחנו, הוא האיר עינינו והודיע לנו כל התורה והמצוות שמסר לנו מפי הקדוש-ברוך-הוא והודיענו כל הסחורות הקדושות שאנו צריכין לקחור בזה העולם, שהם, לבישת ציצית והנחת תפלין ושאר כל המצוות הקדושות והנוראות. ובדאי אין אנו צריכין עתה לבלות ימים, חס ושלום, לחקר, חס ושלום, אם יצליח באלו הסחורות, כי בודאי מי שחוקר בזה, מלבד מה שהוא רשע ואפיקורוס וכו', אף גם הוא שוטה ואויל ופתי ומשגע, שרוצה להיות חכם להרע לחקר אחר איש נאמן בזה ורוצה לידע דוקא ברעתו ולהבין בשכלו מדוע יצליח בזאת הסחורה, הניש פתי מזה?!

שבותבין לו ממרחקים אנשים נאמנים וחקמים אמתיים נוראים כאלה, שימרה לקחור אלו הסחורות בתכלית המהירות והזהירות, כי יצליח בהם מאד הו' עתק בלי שעור, והוא בודון לבו מתעצל ורוצה לחקר תחלה הפעם מדוע אלו הסחורות חשובים שם ובתוך כך מתעצל לקחור

לקחור הכל נמשך מנח האמונה הקדושה שצריכין להאמין בה' יתברך ובצדיקיו ובתורתו הקדושה שברא ה' יתברך כל האמונה בהאדם שיהיה לו פח ובחירה להאמין בהאמת, ומשם נשתלשלה האמונה והנאמנות שבין אדם לקחור, שהוא קיום העולם. ועל-כן באמת אמרו רבותינו ז"ל, המחליף בדבורו, כאלו עובר עבודה זרה, כי בודאי כשמשקר בחברו באיזה משא ומתן ואין לו נאמנות, הוא פוגם בהאמונה הקדושה ונחשב כעובר עבודה זרה ממש, כי הנאמנות שבין אדם לקחור נמשך מהאמונה הקדושה כנ"ל:

ג תבטל, שעקר קיום העולם הוא על-ידי אמונה, כמו שכתוב: "וכל מעשהו באמונה". וכל התורה בלה עומדת על האמונה, כמו שכתוב: "כל מצותיך אמונה". וכמו שאמרו רבותינו ז"ל, בא חבוק והעמידן על אחת - וצדיק באמונתו יהיה. כי ברוד השם, יש לנו איש נאמן באמת שראוי לסמך עליו, ואנו יודעין מה לקחור בזה העולם, הוא משה רבנו, עליו השלום, שהצליח אותנו בהצלחה הנצחית והודיע לנו מה אנו צריכין לקחור בזה העולם הרחוק מאד מעולמות עליונים, כי אנהנו לא באנו לזה העולם כי אם לקחור בו סחורות למרחקים גדולים ששם מצליחים ומרויחים הרבה מאד מאד באלו הסחורות שפותרים בזה

הפחורה ומכלה ימיו בהכל וריק ובא לשם בחרפה ובקלמה, ריק ונעור מפל טוב! מפל שבן אם הביא לשם דברים האסורים לבוא לשם, שמענישין את המביאים לשם בענשים קשים ומרים מאד בלי שעור. אוי לאותה בושה, אוי לאותה בקלמה:

1617

והנמשל מובן ממילא, שמשנה רבנו, עליו השלום, וכל הצדיקים, הנביאים ראשונים ואחרונים וכל התנאים ואמוראים וכו', פותבין לנו להזהר לקיים תורת משה, פי נצליח עלידי זה מאד בעולם הקא והם אנשים נאמנים, חכמים ונבונים ואוהבים אותנו באמת, בודאי אין אנו צריכים לחקר אחריהם, חלילה, רק להאמין להם ולילך בדרכיהם ועלידי זה נוכל לסחר כל הפחורות הקדושות שהם תורה ומצוות, פי אין אנו צריכין לבלות ימינו על שום חקירה לחקר אחריהם, חלילה, רק כל ימינו נעסק לקבץ ולסחר אלו הפחורות היקרים מפו ומפגנים וכל הפצים לא ישוו בהם. וזה ששבח שלמה המלך, עליו השלום, את האמונה הקדושה אשת חיל מי ימצא וכו', פי האמונה הקדושה נקראת "אשת חיל", פי אמת ואמונה הם בחינת איש ואשה, כמובא בסימן ז, עני שם. והוא משבח את האמונה, שהיא אשת חיל, בכל השיר הזה בלשון רוח והצלחה בפחורה, שהיא מצלחת ומרוחת הרבה בפחורתה, כמבאר בכל השיר הנפלא הזה מתחלתו

1618

ועד סופו, הינו פנ"ל, פי עקר הצלחת האדם בפחורה הקדושה הצלחה אמיתית ונצחית היא עלידי האשת חיל, שהיא האמונה הקדושה שנקראת "אשת חיל" פנ"ל. וכמוכא בכל כתבי האר"י שהאמונה היא בחינת מלכות, שהיא בחינת אשה יראת ה', בחינת אשת חיל, הינו פנ"ל. והיו "היתה פאנית סוחר מפרחק תביא לחמה". שעלידי האמונה הקדושה שפוסקין על משה רבנו, עליו השלום, ועל הצדיקים ההולכים בדרכיו, עלידי זה יכולים לסחר סחורות למרחקים ולהביא לחמו וחייתו לצנח מפרחקים גדולים, אף-על-פי שאין אנו יודעין מה לסחר לשם, פי כבר הודיע לנו איש נאמן באמת מה אנו צריכין לסחר לשם, שעלידי זה נצליח שם תמיד וכפ"ל:

ד נמצא, שעקר ידיעת האמת שהוא בחינת פנים, הוא עלידי האמונה שהיא נמשכת דרך צמצומים הנמשכין משכליים גבוהים ונוראים מאד שהשם והתבדד צמצם אורו בדרכים ובצמצומים נפלאים, עד שהמשיך מדת האמונה, שעלידי זה עקר קיום העולם פנ"ל, פי האמונה אף-על-פי שהיא למטה מהשכל כידוע, פי אין אמונה פי אם במה שאין השכל מביין, אף-על-פירבן שרשה נמשך ממקום גבוה ועליון מאד שהוא גבוה מפל השכליים, פי בחינת האמונה הוא בבחינת אני ראשון ואני אחרון וכו',

יורה דעה

לצמצם עצמו בצמצומים נפלאים עד שימשך הארת האמונה הקדושה בהשכל, שנוצה להאמין בהאמת אף על פי שאין אנו מבינים אותו בשכל עדן, כי האמונה היא נפלאות תמים דעים שעליו נאמר, "אודה שמך כי עשית פלא עצות מרחוק אמונה אוקן". וכתוב, "אודך על כי נוראות נפילתי נפלאים מעשך ונפשי ידעת מאד". וכמבאר מזה במקום אחר, עין שם. ועל כן אלו השערות הקדושים של הפאות והקן, הם עקר ההדור ואור הפנים, כמו שכתוב: "והדרת פני קו" כמובא, כי עקר האמת שהוא הפנים אי אפשר לקבל ולהשיג כי אם על ידי האמונה הקדושה כנ"ל. ועל כן נקראת האמונה אור הפנים, כמבאר בהתורה הנ"ל. והוה בחינת שערות הפאות והקן שהם בחינת צמצומים הקדושים, שעל ידם עקר המשכת האמונה, שהיא עקר אור הפנים, כי על ידי האמונה יודעין האמת שהוא הפנים וכל זמן שאין זוכין לאמונה אי אפשר לקבל עצם האמת מחמת רבוי אור, על כן אין הפנים, שהוא האמת, מאיר כי אם על ידי אמונה, שעל ידה יודעין האמת, ועל כן האמונה היא אור הפנים. והוה בחינת שערות הפאות והקן שהם עקר ההדור ואור הפנים וכנ"ל, כי אי אפשר לדע מזה ותברך, שהוא עצם האמת, מחמת רבוי אור כי אם על ידי אמונה לבר שאז בשזוכין לאמונה בשלמות יודעין האמת.

דף רמז

בחינת מגיד מראשית אחרית, בחינת סוף מעשה במחשבה תחלה, וכמובן ומבאר כל זה במקום אחר. ואלו הצמצומים הקדושים שה' ותברך צמצם אורו עד שאין יכולים לדע האמת כי אם על ידי אמונה כנ"ל, אלו הצמצומים הם בחינת שערות שהם נמשכין ממותרי מחין. כמבאר בכתבים, שכל תקון העולמות היה על ידי בחינת שערות, על ידי שצמצמו האורות עד שנתהוו השערות ודרך שם המשכת החיות והדעת מבחינה לבחינה ומעולם לעולם וכו'. אבל מחמת שהשערות הם בחינת צמצומים, שהם בחינת דינים בשמות גדלים ביותר, אזי נמשך מהם יניקה להסגרא אחרא, חס ושלום, ועל כן צרכים לקצצם. אבל יש שערות קדושות ונבואות מאד שעקר המשכת הדעת והחיות הוא על ידם והם שערות הפאות והקן הקדוש שכל בגן העולמות וכל המשכת ידעת אלקותו הוא על ידי הצמצומים הקדושים הנמשכין על ידי אלו הצמצומים של אלו השערות הקדושים ונוראים מאד, כי שערות הפאות והקן נמשכין ממקום גבה ועליון ונורא מאד מבחינת עתיק, שעקר התגלות אלקותו, עקר המשכת האמונה הקדושה הוא על ידי אלו השערות, שהם צמצומים נפלאים הנמשכין משכל עליון ונבה מאד מאד מבחינת עתיק שמגדלת נפלאות נוראות זה השכל הוא וכול

לקוטי הלכות

הלכות גלות ד

יורה דעה תרצה

ועל-כן עקר אור הפנים, שהוא האמת, הוא האמונה שהיא נמשכת על-ידי שערות הפאות והזקן כנ"ל:

ה כי אמת ואמונה הם שניהם אחד, כי מי שמאמין בהאמת הוא מקשר אל האמת כאלו היה יודע אותו בשכל ואין חלוק ביניהם כלל, אדרבא, עקר האמת אי אפשר לדעו כי אם על-ידי אמונה כנ"ל, כי אמת ואמונה הם בחינת איש ואישה, ועל זה נאמר, "לא טוב היות האדם לבדו אעשה לו עזר כנגדו" (בראשית ב, ח), האדם זה בחינת האמת שהוא בחינת איש, לא טוב שיהיה לבדו, כי אי אפשר להנות מהאמת ולהוליד ממנו לבדו, מחמת שאי אפשר לקבל עצם האמת כנ"ל. ועל-כן אמר ה' יתברך שיעשה לו עזר כנגדו, שהיא האשה וראת ה', שהיא אשת חיל, שהיא בחינת האמונה הקדושה, שהיא כלה הפלולה מהכל, המשפחת בכל ספר שיר השירים (עין דבר חלק ב בסט), כי אמונה הקדושה כלולה מהכל, כי כל ההשגות הגבוהות וכל ידיעת אלקות, הכל אין וכולין לקבל כי אם על-ידי אמונה, כי האמונה היא עצם מעצמיו ובשר מבשרו של האמת, כי שניהם אחד ואי אפשר לזה בלא זה וכל קיום העולם על-ידי שניהם דוקא, שבאמת הם אחד בבחינת והיו לבשר אחד, כי מאחר שמאמין בהאמת לאמתו, נכלל האמונה בהאמת בתכלית האחדות ועל-ידי זה נולדים כל ההשגות לדעת

מאמת אלקותו ויתברך שמו לנצח, כי אי אפשר לדעת ממנו ויתברך כי אם על-ידי התחברות אמת ואמונה בבחינת וארשתיד לי באמונה וידעת את ה'. כי אמת בלא אמונה אי אפשר לקבל, מחמת רבוי אור כנ"ל. ואמונה בלא אמת בודאי אינו כלום, כי כשאינו מסתכל על האמת אז יש לו אמונות פוזביות שהם עבודה זרה, אלהים אחרים, פנים דסטרא אחרא, המבארים בהתורה הנ"ל. ועקר קיום של האמונה הקדושה הוא על-ידי אמת בבחינת צדק כד אתחברת בה אמת אתעבדת אמונה, הינו כשמשפכל על האמת לאמתו ואו בודאי רואה בעיניו שראוי להאמין באבותינו הקדושים ובצדיקים אמתים שמוהירים אותנו לקום תורתנו הקדושה (כמבאר מזה במקום אחר, בהלכות פסח, עין שם), ואו אתעבדת אמונה, שזוכה לאמונה הקדושה בשלמות. ואו נכלל אמת ואמונה יחד, כי באמת שניהם אחד כנ"ל. ועל-ידי זה נולדים כל ההשגות והידיעות, כי על-ידי אמונה וזכין אחר כך להשגות וידיעות גבוהות מאד, כמו שמבאר על פסוק, "ויהי ידיו אמונה עד בא השמש" בסיומן צ"א ובמקום אחר. ועל-ידי אלו הידיעות מולדין נפשות ממש, כי כל מה שהצדיקים משיגין השגות גבוהות יותר על-ידי שזכו לחבר אמת ואמונה בשלמות, על-ידי זה וזכין להכניס אמונה בלב נפשות ישראל, כי זה עקר שלמות ההשגה של הצדיקים,

יורה דעה

ו זוה שאנו רואים בחוש שבאשכנז ובסביבותיה, שבפעולותינו הרבים, פָּרְצו גְּדֵר יִשְׂרָאֵל וְחָלְפוּ חָק, הפרו ברית, ומגלחים זקנם בשאט נפש, על-כן נתרבה שם מאד האפיקורסות ועוקרים בספרים חיצוניים ורחוקים מהאמונה הקדושה מאד, במפרסם, כי הא בְּהָא מְלֵיאָ, כי עקר המשכת האמונה הקדושה הוא על-ידי שערות הפאות והזקן כנ"ל. ועל-כן אין שם אמונת חכמים לָלֵל וחולקים על כל הצדיקים הגדולים האמתים שזכינו בדורותינו מימי הבעל שם טוב ותלמידיו הקדושים. וגם מפתחי האר"י וספרי הוזהר הקדוש חלק לבם מאד כידוע ומפרסם, כי עקר המשכת הארת הפאות והזקן נמשך על-ידי הצדיקים הגדולים האמתיים שהם נקראים "זקני הדור". זקן - זה קנה חכמה. והם מומשיבים עלינו בחינת הארת תליסר תקוני דיקנא קדישא שהם בחינת שלש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהם. ומשם עקר המשכת האמונה הקדושה, שנמשך על כל אחד דרך שערות הפאות והזקן שיש בכל אחד מישראל. ואלו המגלחים זקנם, הם עוקרים עצמם מכל זה, כי משחיתים פאת זקנם ופאת ראשם, וכמו כן הם עוקרים עצמן מהצדיקים אמתיים שהם זקני הדור שמהם עקר הארת הזקן הקדוש שבכל אחד מישראל, וכמו כן הם עוקרים עצמן מהאמונה הקדושה

שבכל פעם משיגי השגות גבוהות משכל עליון וגבה ביותר, עד שיכול לצמצם השגות אלקותו בצמצומים נפלאים כאלה, עד שיכול להכניס האמונה הקדושה בלב כל הנפשות הירודות הרחוקות ממנו יתברך מאד מאד, וכמוכן כל זה בתחלת התורה "מישראל דסכינא" בסיון ל, שכל מה שהחולה נחלש ביותר צריך רפא גדול ביותר שיוכל להכניס בו השגות אלקות וכו', עין שם. והוה בחינת שערות הפאות והזקן שהם צמצומים גבוהים ונוראים הנמשכין ממקום עליון וגבה כזה עד שעל-ידי אלו הצמצומים של השערות הקדושים נמשכין דרכי האמונה הקדושה אפילו להמדרגות הפחותות והירודות מאד, כי כל מה שהצמצומים נמשכין ממקום גבה יותר, הם יכולין להלביש השכל ולהודיעו אפילו להקטנים והפחותים ביותר כנ"ל. ועל-כן עקר התהדות של ישראל עם קדוש הוא על-ידי הזקן והפאות, שכל זמן שאינו משליך מעליו הפאות והזקן, אפילו אם הוא כמו שהוא, עדן יש לו סימן של ישראל ויכולין להאיר גם בו איזה בחינה מהאמונה הקדושה ויכול עדן לשוב לה' יתברך בנגל, אבל בשנתפסק, חס ושלום, עד שמשליך מעליו הזקן והפאות, הוא חשוד על כל התורה בלה ונתרחק מהאמונה בתכלית, כי עקר המשכת האמונה הקדושה הוא על-ידי שערות הזקן והפאות כנ"ל:

לקוטי הלכות

הלכות גלות ד

יורה דעה תרצו

הנמשכת על־ידי הזקנים הקדושים, על־ידי שערות הזקן והפאות וכנ"ל. אוי להם ואוי לנפשם, כמו שכתוב בזהר הקדוש, ווי למאן דאוישיט דיהו לדיקנא וכו'. אוי ואבוי לנו כי נגעה הצרה גם בגבולנו, כי בעונותינו הרבים נמצאים עתה גם במדינתנו רשעים וכופרים הפורקים על ומשחיתים זקנם בפרהסיא ועוברים על כל התורה בפרהסיא, ולא די בזה, כי גם הם פוערים פיהם לכלי חק על הפשרים ותמימים בדברי חלקלקות ולצינות על שאינם בוחרים בדרךיהם הרעים ורבים מנערי בני ישראל ותפסו בראשם הרעה, ה' יתברך ירחם על פלטתנו הנשארת ויציל ורענו וכל ירע בית ישראל מהם ומתמונם:

ו וזהו "על־כן יעזב איש את אביו ואמו ודבק באשתו והיו לבשר אחד". 'אביו ואמו', זה בחינת החכמות השכליים, כי אב בחכמה ואם לבונה. הינו שצריכון לעזב את כל החכמות רק לרדק עצמו בהאשה וראת ה', אשת חיל, שהיא בחינת האמונה הקדושה, שעקר התגלות אמתת האמת הוא על ידה בבחינת והיו לבשר אחד, שהאמת והאמונה הם אחד בתכלית האחדות כנ"ל:

ח וזה בחינת ספירה שסופרין תחלה שבע שבתות תמימות שבהם אנו ממישיכון ומתקנים כל השבעה מידות,

שהם מצומזמים הקדושים פידוע. ועל־כן סופרין לעמר, כי עמר שעורים הוא בחינת כלליות כל הצמצומים שזה בחינת שער"ה בניממריא שתי פעמים מנצפ"ד, כמו שמוכא בפנות שהם כלל כל הצמצומים הקדושים. ואלו הצמצומים הם בחינת שערות שעוסקין לתקן ולהמשיך בכל ימי הספירה. ועל־ידי זה יכולין לקבל אור הפנים בשבועות, שזהו בחינת קבלת התורה, בחינת שבעים פנים לתורה, בחינת פנים בפנים דבר ה' עמכם. כי על־ידי המדות והצמצומים בחינת שערות הקדושים שהמשכנו בכל ימי הספירה, על־ידי זה אנו זוכין לקבל אור הפנים שהוא בחינת קבלת התורה בשבועות. ועל־כן עוסקין בשבועות לומר האדרא רבא שגלה רבי שמעון בר יוחאי שמדברת מתליסר תקוני דיקנא קדישא, כי זה עקר בחינת שבועות, כי בשבועות גדמה להם בזקן, כי עקר קבלת התורה, שהוא בחינת אור הפנים, אי אפשר לקבל כי אם על־ידי בחינת שערות הזקן שהם עקר תקון כל העולמות, פידוע בכתבים וכנ"ל. ועל־כן נקראין ימי הספירה שבע שבתות, כמו שכתוב: "ויספרתם לכם מןמחרת השבת וכו' שבע שבתות וכו' עד מןמחרת השבת וכו'", כי עקר הספירה היא לתקן ולהמשיך המדות והצמצומים הקדושים עד שיתמקן מדת האמונה הקדושה שהיא בחינת שבת מלכתא שנקראת פלה הכלולה מהכל, כי שבת

הוצאת ספרים

תרצו

יורה דעה

שהם פסקת המחין שצריכים לקצצם דיקא, כי משם נשתלשל אחיות הסטרא אחרא, אנפין חשוכין, עבודה זרה. והו כל עסקנו בימי הספירה להמשיך פרנסה וקמון דקדושה על ידי הצמצומים הקדושים בחינת שערות הקדושים שממשיכין בימי הספירה, כי משם נמשך הפרנסה דקדושה כנ"ל. וזה שאנו מבקשין כספירה, ארץ נתנה יבולה וברכנו וגו'. וזה שמבקשים, יאר פניו אתנו סלה, כי אנו מבקשים שעל ידי הספירה, שעל ידי זה נתתקנים הצמצומים והמדות הקדושים, על ידי זה נזכה לפרנסה דקדושה בחינת ארץ נתנה יבולה, ועל ידי זה נזכה להארת פני ה' כנ"ל. ועל פני בימי הספירה התחלת ירידת הפון, כי בחמישה עשר באייר ירד הפון, כי הפון הוא בחינת פרנסה דקדושה, שפאמינים שכל הפרנסה הוא רק מזה' ותפרד. וכמו שכלכל את אבותינו והוריד להם הפון ארבעים שנה, כמו כן הוא מפרנס אותנו ברחמי עתה, כי לא נתנה תורה כי אם לאוכלי הפון. הינו שאי אפשר לקבל התורה שהוא בחינת פנים כי אם על ידי פרנסה דקדושה, שהוא בחינת פון, כי אם אין קמח - אין תורה, אם אין תורה - אין קמח. כי התורה ופרנסה דקדושה צריכים זה לזה, כי הם בחינת אמת ואמונה שפאמת שניהם אחד וכנ"ל. והכן היטב, כי ענין זה לא בארתי היטב וחסר בו הרבה, כי לא נכתב בזמנו:

היא בחינת אמונה, פמוכא כספרי אדוננו מורנו ורבונו ו"ל, פמה פעמים, כי עקר תכלית תקון כל המדות והצמצומים הוא בשביל האמונה, שהיא עקר התקון, כי אי אפשר לדעת מפנו ותפרד כי אם על ידי אמונה שהיא מדה השביעית בחינת שבת וכנ"ל:

ט ואילו הצמצומים הקדושים בחינת אמונה, שעל ידם עקר הארת הפנים, שהוא האמת, הם בחינת קמון דקדושה, כי קמון דקדושה גבה מאד, כמבאר בדברי רבנו ו"ל, פמה פעמים. ועל פני מי שעושה משה ומתן באמונה ושמח בחלקו, הוא מקשר בפנים דקדושה, כמו שמבאר בהתורה הנ"ל, כי כשעושה משה ומתן באמונה ושמח בחלקו ומאמין שהכל מזה' ותפרד לבר, אזי קמונו קמון דקדושה שהוא נמשך מהצמצומים הקדושים הנ"ל, כי הקמון נמשך מבחינת הצמצומים שהם בחינת שמואל, בבחינת בשמאלה עשר וקבוד וכמבאר במקום אחר. וכשעושה משה ומתן באמונה, אזי הקמון שלו נמשך מהצמצומים הקדושים שהם בחינת שערות הזקן, בבחינת פני, חיי ומוני לאו בזכותא תליא מלתא כי אם בזולא תליא מלתא שהם תרין מזלין, שהם עקר הדיקנא קדישא, פמוכא בכתיב האר"י ו"ל, אכל בשפוגם בהקמון, חס ושלום, ונזכר לתאות קמון, אזי הקמון שלו נמשך משארי השערות,

לקוטי הלכות

הלכות גלות ד

יורה דעה תרצט

מעצות הנחש, מוויג דקלפה, מנאוף, וזכין לעצת צדיקים שהם בחינת תר"ג עט"ו דאורייתא, בחינת אמת, שעל-ידי זה זכין לאמונה, שעל-ידי זה תבוא הגאולה וכו'. ומבאר שם פסוף, שהתחברות אמת ואמונה הם בחינת איש ואשה וכו', ע"ן שם כל זה היטב:

יא פי קדם הטא אדם הראשון נאמר, "ויהיו שניהם ערומים האדם ואשתו ולא יתבששו". שלא היה אז ערום שום לבושין, פי קדם החטא היה וזוגם רק בבחינת התחברות אמת ואמונה בלי שום אחיות הסמרא אחרא כלל, על-כן לא היה אז שום בשת, ולא היו צריכין שום לבושין, אכל אחר החטא שנאחו בהם זהמת הנחש, ועקר זהמת הנחש הוא עצת הנחש שקבלה, שהם בחינת עצת רשעים, שהיו בחינת נחש הפיל וזכא בחוה, בחינת נשואין דקלפה. ומאז נאחו זהמת הנחש בהוויגים עד שכל הוויגים, אפלו של המר יש בהם אחיות היצר הרע פמוכא. ועקר אחיות היצר הרע שיש בהוויג הוא בחינת עצת רשעים, עצת הנחש שמשם נמשך כל חמימות היצר הרע, פי עקר היצר הרע הוא אל אחר - פפירות שמשם נמשך תאנת נאוף, כמו שאמר רבנו ז"ל במקום אחר. וכל הכפירות פגם האמונה, נמשכין מעצות של רשעים שהם בחינת עצת הנחש פנ"ל, פי כמו שעל-ידי עצת צדיקים מקבלין אמת, שעל-ידי זה זכין

הלכות לא ילבש גבר ואסור קרחת ושריטה:

י וזה בחינת לא יהיה כלי - גבר על אשה ולא ילבש גבר שמלת אשה, פי מבאר בהתורה ואלה המושפטים אמונה (בסימן י) שהעקר הוא האמונה, שהוא בחינת ארץ ישראל, בחינת גשמים, בחינת תפלה ונסים וכו'. ואי אפשר לבוא לאמונה פי אם על-ידי אמת וכו' בבחינת צדק פד אתחבר בה אמת אתעבדת אמונה. ולכוא לאמת הוא, על-ידי שמקבלים עצות הצדיקים שהם בחינת פלה זרע אמת שהם בחינת נשואין דקנשה, פי העצות שמקבלין הם בחינת טפת הרע ממש, פי העצות נמשכין מן המח ששם שרש העצה והם פאין לתוך הכליות, פי כליות יועצות, וכן הוא ממש טפת ההולדה שנמשכת מן המח אל הכליות שהם כלי ההולדה. על-כן פשמקבלין עצות מצדיקים, מקבלין מהם בחינת זרע אמת ועל-ידי זה זכין לאמונה ולהפך פשמקבלין, חס ושלום, עצת רשעים, והו בחינת נשואין דקלפה, בחינת הנחש השיאני - לשון נשואין, פי עצת הנחש שקבלה זה בחינת נשואין דקלפה פנ"ל, בחינת נחש הפיל וזכא בחוה על-ידי העצות שקבלה מפגו. אכל עצת צדיקים שמקבלין הם בחינת זרע אמת, בחינת נשואין דקנשה, שעל-ידי זה זכין לאמונה בחינת צדק פד אתחברת באמת וכו' ועל-ידי מצות ציצית נצולין

יורה דעה

בשום אופן, ואף-על-פירכן אנו רואין שהוא פן. וכמו שכתבאים המשל ממי שגולד במדבר שמים ולא ראה מעולם זכר ונקבה, אם היו מספרים לו שביאתו לעולם וכל היותו נמשך על-ידי טפה סרוחה שהיתה במעי אדם תשעה חרשים סגור ומסגר וכו', בודאי היה מכחיש הדבר ומלעיג על זה מאד. אף אפשר שיהיה במציאות דבר זר כזה וכו'. ואף-על-פירכן אנו רואין שהוא פן. וכן כל הדברים שבעולם אין שום שכל מחכם, כי בודאי אי אפשר להבין בשום שכל אף געשה מגרעין אחד אילן גדול כזה עם כל כך הרבה פרות שגדלים ממנו שנים הרבה. ומכל פרי ופרי יש גרעינים הרבה שמכל גרעין וגרעין יכולין לטע עוד אילנות כאלה. וכן בכל פרטי הבריאה, כמו שאמר דוד, "מה רבו מעשיך ה' וכו' מה גדלו מעשיך ה'". מפל שכן המופתים הנוראים שראינו בעינינו בלי שעור כמו קריעת ים סוף וירידת המן והבאר וכו'. נמצא, שהאדם יכול לראות בעיניו דבר שאינו מבין בשכל, שעל-ידי זה מכרח להתחזק באמונה. וקדם החטא היתה ידעת האמת בנורה בתכלית הברור עד שהיו יודעין שאי אפשר לידע כי אם על-ידי אמונה, כי באמת בהשרש אמת ואמונה שניהם אחד בתכלית האחרות כנ"ל, אבל אחר החטא, שנאחזו עצת הנחש בהם, על-ידי זה אי אפשר עתה לקבל אור האמת והאמונה כי אם

לאמונה, כמו כן, להפך, על-ידי העצות שמקבלין מרשעים ומרחוקי אמת על-ידי זה פגם האמונה ונמשכין כפירות ובלבולי אמונה ומשם עקר תאות נאוף כנ"ל. ומאז והלאה שנאחזו בהם זהמת הנחש, שהיא בחינת פגם האמת והאמונה, מאז הכרחו למלבושים, כמו שכתוב שם בפרשה, "ועש ה' אלקים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבישם". כי מקדם שלא היה אחיזה להעצת הנחש, שהם עצת רשעים, היו יכולים לקבל אור האמת והאמונה בלי שום לבושים, כי היו הפל רואין את האמת והאמונה שהיו רואין עין בעין שאמתת ידעתו ותברך הוא על-ידי אמונה, כי באמת בהשרש אמת ואמונה פלא חד כנ"ל, כי שרש אמת ואמונה הם בחינת תכלית הידיעה דלא גרע שהשיגו האמת בתכלית הידיעה עד שראו וידעו בידיעה בנורה אמתת אלקותו ותברך שאי אפשר לידע ממנו כי אם על-ידי אמונה, כי גם עתה יש כמה דברים שבני אדם יודעים אותם בברור שהוא כן, אף-על-פי שאינם יודעים בשום שכל אף יוכל להתהוות זאת, כי כן הוא כל הבריאה בלה. וכמו שהמחקרים בעצמן מודים שאין ראיה מחסרון השכל על מניעת הדבר לומר שבודאי הדבר נמנע מחמת שאין מבינים זאת בשכל, כי אנו רואין כמה דברים שאם לא היינו רואין אותם בעינים, בודאי לא היינו מבינים אותם בשכל

לקוטי הלכות

הלכות גלות ד

יורה דעה תשא

על-ידי לבושים הרבה שהם בחינת כולל התורה שנתן לנו משה רבנו, עליו השלום, שנתלבשה בכמה לבושים בסוד חלוקא דרבנן. וכן כל החדושי תורה שהצדיקים שבכל דור מחדשין ומבארין לנו דרכי התורה שעקרה אמת ואמונה, כמו שכתוב: "תורת אמת". וכתוב, "כל מצותיך אמונה", הינו שאי אפשר לקבל האמת והאמונה כי אם על-ידי כמה לבושים והקדמות שהצדיקים מבארין לנו על-ידי חדושי תורתם הנפלאות, כי כל החדושים וכל התורות שהצדיקים מגלים לנו, הכל בשביל להמשיך בנו אמונה פמוכן בדברי רבנו ז"ל, כמה פעמים וכל דבריהם הם כמו הקדמות וסבובים כדי להקנים בנו אמונה שלמה באמת. והם בחינת לבושים שמלבישים בהם את האמת והאמונה. ומשם נמשכים כל המלבושים שבועולם שנתהוו אחר החטא, שהם תקון גדול כדי שלא יהיה פח לזהמת הנפש, עצת הרשעים להתאחו בהאמת ואמונה לפגם אותם, הם ושלום, כי הלבושים מפסיקים ביניהם ומרחקים אותם מלהתקרב אל האמת והאמונה, כי הלבושים נמשכים מסוד החשמל שנומשך מבינה וכו' פמוכא. וזה בחינת ציצית שהם תקון הלבושים וכל הלבושים נמשכין מהם שעקר תקון המשכת האמת והאמונה בעולם הוא על ידם, פמבאר בהתורה הנ"ל שעל-ידי ציצית נצולין מעצת רשעים וכו' וזכין

לעצת צדיקים שהם פלא זרע אמת, שעל-ידי זה זכין לאמונה. נמצא שעקר המשכת אמת ואמונה הם על-ידי ציצית, שהם בחינת תקון הלבושים ומשם נמשכין כל הלבושים שבועולם. ועל-כן כל קיום התורה תלוי בציצית, כמו שכתוב: "וראיכם אתו וזכרתם את כל מצות ה' וכו' למען תזכרו ונעשיתם את כל מצותי וכו'", כי כל קיום התורה, שהיא בחינת אמת ואמונה, זכין על-ידי תקון המלבושים שהם בחינת ציצית פנ"ל, כי המלבושים בעצמן צריכין תקון, ותקונם על-ידי הציצית, כי מחמת שהמלבושים הם מבחיץ של האדם והם סמוכין אל החיצונים, על-כן הם נאחזין בשולי הבגדים פידוע בבחינת הני מאני דרבנן דבלו מניהו. על-כן צריכין לתקנם על-ידי הציצית שהם תקון המלבושים, שעל ידם נתתקנים כל המלבושים שבועולם, שעל-ידי זה עקר תקון המשכת האמת והאמונה בעולם פנ"ל:

וב וזה בחינת אסור לא ילבש גבר, כי יש לבושי אמת שמהם נמשכין לבושי איש, ויש לבושי אמונה שמהם נמשכין לבושי אשה, כי איש ואשה שרשם הם בחינת אמת ואמונה פנ"ל, כי כל מה שהאדם מבין בשכל אמתת הדבר, זה בחינת אמת. ומה שאינו מבין בשכל, רק מאמין בו, זה בחינת אמונה, כי עקר כל החכמות הוא אמת, כי אפלו אם יאמר איזה חכמה ושכל גדול שמחוב

יורה דעה

האמת, אזי אף-על-פי שעדין אינו זוכה אל האמת יש להקדוש-ברוך-הוא נחת מהפלפול בהתורה הקדושה, כי כל התורה הקדושה היא בחינת אמת, וכל מה שמכניסין דעתו לעני ולפלפל בה וכוונתו אל האמת, הכל נקרא אמת, מאחר שעוסק בתורה וממשיך עצמו אל האמת, רק שעדין לא זכה אליו בשלמות. ועל זה אמרו רבותינו ו"ל על פסוק, "והמכשלה הזאת וכו'". אלו דברי תורה שאין אדם עומד עליהם אלא אם כן נכשל בהם. אבל מי שאין כונתו אל האמת, רק הוא מפלפל בתורה בשביל כבוד וגארות, בשביל שיתקרי רבי וכו', כדי להתנדר ולקנות ואומר פלפולים של הכל שאינם מכונים אל האמת, גודאי אין זה חכם כלל, מאחר שנוטה מהאמת על-ידי חכמתו ואינו זוכה להבין אמתת הסגיא וההלכה על-ידי חכמתו. מפל שבן להבדיל בשאר החכמות, שאם אינו מכון אמתת הרפואה מה תועלת בחכמתו, אדרבא, הוא ממת אנשים על-ידי חכמתו הרעה וכן בכל החכמות עקר החכמה הוא אמת, דהינו להשיג ולהבין אמתת הדבר (ובמקאי עוד מה דברנו במקום אחר,

בהלכות פסח על-פי התורה הזאת, עין שם):

נמצא, כל מה שאדם מכין בחכמתו אמתת הדבר זה נקרא "אמת" ומה שאינו יכול להבין רק על-פי אמונה זה נקרא "אמונה", אבל אמת ואמונה בשרשם שניהם אחד כנ"ל, כי עקר

שיהיה הדבר כך אם האמת אינו כן, גודאי אינו חכמה כלל, אדרבא, הוא טעות ושטות, ואפלו כל חכמי המחקרים מודים שעקר החכמה הוא להשיג אמתת הדבר, כמו למשל בחכמת הרפואה אם יאמר הרופא שעל-פי חכמת הרפואה צריך זה החולה לאכל דברים חזקים וחרפים ועל-ידי זה יתרפא גודאי ויחיה מחלו ויזכח זאת בקראיות ושכליות וחכמות עמוקות. אם אף-על-פי-כן האמת אינו כן, אדרבא, החולה שהלך בדרך רפואתו הכביד עליו חלו וימת על-ידי רפואתו דיקא. וכל הרופאים ראו בעיניהם אחר כך שמת דיקא על-ידי רפואתו, הנה גודאי אין חכמת הדוקטור נחשבת לחכמה כלל, מאחר שדיקא על-ידי חכמתו המית את האדם. וכן בכל הדברים שעוולם כל זמן שאינו משיג אמתת הדבר, אינו חכמה כלל. ואפלו בלמוד התורה הקדושה רואין זאת שיש לומדים שאומרים פשט גדול בנקרא פרוש רש"י תוספות פחריפות גדול, אבל אף-על-פי-כן מי שמסתכל על האמת לאמתו, רואה שהפשט האמת אינו כן גודאי פלפול ופחריפות כזה אינו כלום, כי הוא פלפול של הכל ואין קובעין הלכה במותו כי אם פני הפשט האמת בנקרא ואף-על-פי שאמרו רבותינו ו"ל, חדי נדשא בריך הוא בפלפולא, הינו אם כונתו לאמת, שרוצה לבנו האמת בהתורה ומפלפל בה בשביל להבין

לקוטי הלכות

הלכות גלות ד

יורה דעה תשנ

האמת והאמונה הוא לדעת אותו ויתברך ותורתו הקדושה וצדיקיו האמתיים, שזה עקר התכלית, ששבביל זה נברא האדם, וכמו שכתוב, "אל יתהלל חכם בהכמתו וכו' כי אם בזאת יתהלל המתהלל השפל וידע אותי". ולדעת ממנו ויתברך ומתורתו הקדושה וצדיקיו האמתיים אי אפשר כי אם על-ידי התחברות אמת ואמונה יחד, כי לראות האמת בעיני השכל ממש, בודאי אי אפשר מגדל האור כנ"ל, כי לית מחשבה תפיסא ביה כלל. וכמו שכתוב בזהר הקדוש, בטר דפשפש ואסתפל וכו' מה חמית מה ידעת מה פשפשת. על-כן צריכין לסמוך רק על אמונה כמו שקבלנו מאבותינו ורבותינו הקדושים. וכן אי אפשר לידע הטעם של שום מצוה, כי המצוות הם אחדותו ויתברך שאי אפשר להבין טעמם בזה העולם בזה הגוף. וכמו שכתוב, "לכל תכלה ראיתי קץ רחבה מצותך מאד". וכן קדשות הצדיקים אמתיים אי אפשר להבין ולהשיג, כי נבהו דרכיהם מדרבננו, כי הם מדרמים צורה ליוצרה, ונקללים בו ויתברך, ואי אפשר להשיג כל דרכיהם בשכלנו, וצריכין לסמוך רק על אמונה, אבל אין שלמות להאמונה בלא אמת כנ"ל, כי אמונה בלא אמת אינה בלום, כי בלא אמת יכול לכל לאמונות פוזביות, לאמונות של שמות והכל על-כן עקר האמונה על-ידי אמת, שמי שמסתפל על האמת זוכה לאמונה הקדושה האמתית,

כי האמת מאיר בו להתרחק מאמונות פוזביות ולהתחזק בהאמונה הקדושה האמתית (וכמבאר מנה עיר בהלכות פסח תצ"ל, ע"ן שם). וזה זוכין על-ידי שמקרבין עצמן לצדיקים ומקבלין עצתם שהם בחינת אמת, שעל-ידי זה נחקק בו אמת וזוכה לאמונה הקדושה האמתית ולהתרחק מאמונות פוזביות, כי דברי הצדיקים האמתיים הם בחינת לבושין שפולבישין בו האמת והאמונה, שעל-ידי זה מכניסין האמת בעולם להתרחק מאמונות פוזביות ולהתדבק באמונה הקדושה, כי אף-על-פי שאמונה הוא בדרך שאין השכל מבין, אף-על-פירבון מי שמסתפל על האמת יכול לראות ולהבין החלוק וההבדל שבין אמונה הקדושה שקבלנו מאבותינו הקדושים מימי אברהם אבינו, עליו השלום, וכו' עד שבא משה רבנו, עליו השלום, ונתן לנו את התורה באותות ומופתים נוראים אשר לא נשמעו ונראו מעולם, כמו שכתוב: השמע עם וכו' כי שאל נא וכו' הנשמע פדבר הזה או הנתיה כמותו וכו' אתם ראיכם וכו'". לבין ההפך ההבדל באלפי אלפים ורפי רבבות הבדלות, האמונות פוזביות של שמות והכל שקבלו ממי שקבלו, אשר מפרסם שקריהם ופחותם לעין כל, כידוע ומפרסם לכל. ותפח רוחם ונשמתם של האפיקורסים שבחלקלקות הם פוללים לפעמים אמונתנו הקדושה והטהורה עם שאר אמונות

16

יורה דעה

פוזביות של שטות והבל, כמבאר למו שפניו בדרביהם הרעים. ואין כאן מקום להאריך בזה והאמת נגלה ומבאר למו שהפין באמת לאמתו וכנ"ל. וזה בחינת לא יהיה כלי גבר על אשה ולא ילבש גבר שמלת אשה, שאסור להחליף את הלבושים, שמשם עקר יניקת הקלפות והסמרא אחרא שיונקים מהיכלי התמורות, שמהלפין האמת על ידי לבושין וכסויון של אמונות פוזביות. וכן מהלפין האמונה האמתית על ידי לבושין וכסויון של התכמות שלהם, שמהלפין האמת בשקר, הינו שלפעמים מתגברין על ידי אמונות פוזביות ורוצין להעלים האמת על ידי זה, ואומרים להאמין באמונות פוזביות אף על פי שראין בעיני האמת שהוא שקר וכזב הם אומרים, הלא אמונה היא רק במה שאין השכל מבין. וכן להפך, הם מתגברים כנגד האמונה הקדושה על ידי האמת שלהם שהוא שקר, ואומרים, הלא השכל האמת אינו מחיב את הדבר הזה, כי הם חכמים להרע, ולהיטיב לא ידעו, ומהפכים דברי אלקים חיים, כמו שכתוב: "הוי חכמים בעיניהם וכו' האמרים לרע טוב ולטוב רע". אבל ברוך ה' יתברך אשר נתן לנו תורת אמת והבדילנו מן התועים האלה, והוא ברחמיו שולח לנו בכל דור צדיקים אמתיים שהם מכניסים בנו האמת והאמונה, כי על ידי דבריהם הקדושים שהם בחינת לבושין, הם מכניסין בנו

חכמת האמת לאמתו לידע לסור מאמונות פוזביות, מאמונות של שטות והבל אשר שקריותם נגלה לעין כל. כי אף על פי שאמונה היא בדבר שאין השכל מבין, אף על פי כן על ידי לבושי האמת של הצדיקים האמתיים, על ידי זה רואין ומבינים האמת לאמתו שאמונות שלהם הוא שקר וכזב, הכל וריק. וכן הצדיקים בתכמותם הנפלאה הם עושין לבושין להאמונה הקדושה להכניס בנו האמונה הקדושה, להאמין בהאמת אף על פי שאין מבין אותו בשכל, כי מאירין בנו על ידי דבריהם הקדושים שהם בחינת לבושין להסתפל על האמת לאמתו, שעל ידי זה נתחזקה האמונה הקדושה אצל כל אחד, כי האמת הוא אחד ואי אפשר לכתור האמת בשום אפן, כמו שכתוב: "שפת אמת תכון וכו'", כי הצדיקים מאירין בנו האמת על ידי עצתם הקדושה, שעל ידי זה זוכין לאמונה הקדושה בחינת צדק בד אתחבר בה אמת את עבדית אמונה וכנ"ל:

יג וזה שפרש רש"י על פסוק לא ילבש גבר וכו', שדבר זה גורם לגאוף הינו כנ"ל, כי עקר הגאוף נמשך מכפירות הנמשכין מעצת הנחש, שהם עצת הרשעים המתפכים האמת ורוצין להעלים האמונה הקדושה על ידי לבושי איש שהם בחינת שכל, שאומרים שאין השכל מחיב כד. וכן להפך, רוצים להפך

לקוטי הלכות

הלכות גלות ד

יורה דעה תשה

מכניסין בנו אמת ואמונה, שעלידי זה
אנו זוכין להסתפל על האמת, לסור
עלידי זה מאמונות פוזביות ולהתחזק
באמונה הקדושה אף-על-פי שאין מכינים
בשכל כנ"ל:

הלכות קרחה ושריטה

יד וזה בחינת אסור קרחה ושריטה על
מת, כי העור והשערות של
האדם הם בבחינת החשמל שמושם סוד
המלבושים, כמבאר בכתבים. וכל תקוני
העור והשערות של האדם, הכל בשביל
להאיר לבחינת האמונה, שהיא בחינת
האשה וראת ה', שהיא בשר מבשרו
שנמשך אליה ההארה דרך נקבי העור
והשערות וכו', כמבאר בכתבים בשער
החשמל, עין שם. ומבאר בהתורה "צוית
צדק" הנ"ל, שעקר החיים הם אמת
ואמונה, שהם בחינת אור הפנים, בחינת
באור פני מלך חיים. ועליכן עלידי חטא
אדם הראשון שפגם באמת ואמונה על-
ידי ששמעו לעצת הנחש כנ"ל, שהסיתם
לחקר ולדעת מה שאי אפשר לדעת, שזהו
בחינת פגם אכילת עץ הדעת טוב ורע,
שעלידי אכילה זאת נכנס בהאדם היצר
הרע להתאוות ולחקר ולדעת מה שאסור
ואי אפשר לדעת. כמו שכתוב שם
בהסתת הנחש, "כי ידע אלקים כי ביום
אכלכם ממנו ונפקחו עיניכם וכו'". וכמו
שכתוב, "ותרא האשה כי טוב העץ וכו'
ונחמד העץ להשפיל". ועליכן עלידי

ולחטתיר השכל האמת עלידי אמונות
פוזביות, שהם בחינת לבושי אשה כנ"ל.
וזהו בחינת נאוף ממש, כי עקר הנאוף
נמשך מזה, כי העצות הם בחינת טפי
השכל כנ"ל. וכמו שבענין הזוג מי
שזווגו בהתר ובקדושה על-פי התורה,
הוא מצוה גדולה וזכה להוליד נשמות
בעולם, שהם מגילין אלקותו ותפודה, שזה
עקר המצוה להעמיד תולדות כדי לגלות
אמתו בעולם, בבחינת דור לדור ישבח
מעשיו וכו' וכמבאר במקום אחר, כי זוג
הקדושה הוא בחינת התחברות אמת
ואמונה כנ"ל, שעלידי זה עקר ידיעת
אמתת אלקותו כנ"ל, אבל להפך, עלידי
נאוף, חס ושלום, בא לכפירות, כי כל
חיות נאוף נמשך מקפירות כנ"ל, כי
פוגם בזרע אמת ונמשך זרע שקר
בבחינת ילדי פשע זרע שקר ונחלף
האמת בשקר. והאמונה, בחינת אשה
וראת ה', נחלפת באשה זונה, שהיא
בחינת אמונות פוזביות. וזה בחינת חלוף
המלבושים הנ"ל מאיש לאשה ומאשה
לאיש, שהם בחינת נאוף כנ"ל, כי
מחליפין ומעלימין האמת עלידי אמונות
פוזביות שלהם. וכן מעלימין האמונה
עלידי האמת שלהם, שהוא באמת שקר
וכן כנ"ל, אבל ה' ותפוד הקבילנו מהם
והאיר בנו נקדת האמת עלידי הצדיקים
האמתיים שמלבישין את האמת
והאמונה בבחינת חלוקא דרבנן שהם
חדושיהם הנוראים, שעלידי זה הם

הפנים הזה שפגמו באמת ואמונה, על-ידי זה נגזר עליהם מיתה לדורות, שהוא הפך החיים שנמשך על-ידי אמת ואמונה שהם עקר החיים כנ"ל. כי עכשיו אחר החטא שנאחזו עצת הנחש, שהם עצת הרשעים, בהאדם, וכל ההולדות, אפלו של מצוה יש בהם אחיות היצר הרע שנמשך מעצת הנחש כנ"ל, שעל זה נאמר, "הן בעוון חוללתי ובחטאי חממתי אמי". על-כן צריכין כל בני אדם וגיעות גדולות לברר ולקבץ עצמן מזהמת הנחש. ועקר הזבוד והברור מזהמת הנחש הוא לברר ולקבץ את עצמו מעצת רשעים המסתירין האמת שהם עקר זהמת הנחש בחינת הנחש השיאני כנ"ל. ועל-כן פתח דוד המלך, עליו השלום, את ספרו, "אשרי האיש אשר לא הלך בעצת רשעים". כי זה עקר כלל התורה בשמרחיקו עצמן מעצת רשעים שהם עקר זהמת הנחש שנמשך על-ידי חטא אדם הראשון, שעל-ידי זה עקר הפגם של האמת והאמונה, חס ושלום, שהם כלל התורה כנ"ל. ומגדל אחיות זהמת הנחש, עצת הרשעים, נגזר מיתה על האדם, כי אי אפשר לברר בשלמות עד אחר המיתה שאז יתבלה הגוף בעפר ושם יכלה ההקמה בתכלית, ואז יזכה בעלמא דאחי אחר התחיה לתכלית הארת האמת והאמונה בתכלית השלמות לדעת אמתת אלקותו ותברך, שזהו עקר התענוג והשעשוע עולם הבא

11b LCU

שיזכו הצדיקים לעתיד לבוא, אשרי להם. וזהו בחינת כי עפר אתה ואל עפר תשוב, כי העפר הוא בבחינת אמונה, בחינת שכן ארץ ורעה אמונה. ועל-כן שם יתגלה ההקמה וישוב אל האמונה הקדושה בתכלית השלמות, כמו שהיה קדם החטא ויותר ויותר, ואז יזכה לאחר התחיה להפיר אותו ותברך בשלמות כפי עבודתו בזה העולם, כי עקר קבול השכר לעתיד לבוא הוא לדעת ממנו ותברך שכל אחד יזכה לידע ממנו ותברך כפי עבודתו ויגיעתו ויטרחו בזה העולם, כמובן בתורה עתיקא, כסימן כא ובשאר מקומות. ועל-כן באמת המיתה היא טובה גדולה, כמו שכתוב: "והנה טוב מאד וכו'", כי דיקא על-ידי המיתה יתבלה ההקמה ויזכה לחיים אמתיים, חיים נצחיים בבחינת צדיקים במיתתן קריינים חיים. וזה בחינת אסור קרחה ושריטה על המת, שאסור לקרח קרחה שהוא במקום שער וכן לשרט שריטה בעורו על המת, חס ושלום, שלא לפגם בהעור והשערות, שעל ידם המשכת הארת האמונה כנ"ל. ועל-כן האסור על מת דיקא, שלא תתגבר סטרא דמותא, חס ושלום, שנמשך על-ידי עצת הנחש, על-ידי פגם האמת והאמונה שהם בחינת חיים, כי מחמת שמשם נמשך המיתה, על-כן אז מתגברת סטרא דמסאבותא ששורה על המת, חס ושלום, ורוצה להתגרות, להסית את האדם בעצבות

ויגזן ואנחה יותר מדאי, עד שיקרה קרחה בראשו, או ישרט שרטה, חס ושלום, בעורו, שכל זה הוא בחינת פגם האמת והאמונה כנ"ל. ועל-כן אסרה עלינו התורה זאת, כי באמת אנו צריכין להאמין שאף-על-פי שהמיתה נגזרה על-ידי עצת הנחש שהוא פגם האמת והאמונה, אף-על-פירכין לא נגזרה לרעה, חס ושלום, כי אם לטובה, כי על-ידי זה עקר התקון של חטא אדם הראשון כנ"ל. וכל זמן אשר האדם חי על פני הארמה אסור לו לקלקל עורו ושערותיו על מת, חס ושלום, כי זה פרש למיתה, כי הגיע זמנו, שזה עקר תקונו כנ"ל. וזה פרש לחיים וצריך לשמר מאד עורו ושערותיו, כי דיקא על ידם עקר המושבת הארת האמונה שהיא בחינת חיים כנ"ל. וזהו "בנים אתם לה' אלתיכם לא תתגודדו ולא תשימו קרחה וכו', כי עם קדוש אתה לה' אלקיך וכו'", כי אתם קרויים בנים בחינת בני אל חי, הפך בחינת עבדות שמשמש עקר המיתה, בחינת ארור כנען עבד עבדים וכו', שהוא בחינת ארור אתה הנאמר בנחש שמשמש המיתה. כמובא ומוכן בהתורה ואלה המשפטים הנ"ל שארור כנען הוא בחינת זחמת הנחש וכו', עין שם, אבל ישראל קרויון "בנים" שהם הפך סטרא דמותא שהיא בבחינת עבדות, ועל-כן אפילו בשהגיע זמן המיתה של אהרן מישראל, הם גם כן בבחינת חיים, כי כל ישראל נקראים

צדיקים. וצדיקים במיתתן קרויים חיים, כי המיתה היא תכלית החיים כנ"ל. ועל-כן לא התגודדו ולא תשימו קרחה וכו', שלא לפגם בהעור והשערות, שעל ידם עקר המושבת האמונה, שהיא בחינת חיים כנ"ל:

הלכות נדה ומקנאות

טו וזה בחינת אסור נדה, כי דם נדות נמשך מזחמת הנחש שהפיל בחנה שמשמש עקר דם נדות כידוע, כי אז נגזר עליה (בראשית ג, טו) "הרבה ארבה עצבוך וכו'", שזהו בחינת דם נדות, כמו שאמרו רז"ל. ועל-כן אז אסורה לבעלה, כי אז אי אפשר לברר הזיווג מזחמת הנחש שהוא בחינת דם נדות שנאחו בה ביותר, כי אפילו זיווג של חמר צריך ברור ופוקד גדול מזחמת הנחש כנ"ל, אבל עתה שנתעורר בה דם נדות שהוא עקר זחמת הנחש כנ"ל, על-כן אי אפשר לברר הזיווג בשום אופן, על-כן אסורה לבעלה באסור חמור מאד, ועל-כן אינה נבחרת עד שסופרת שבועה נקיים, שהם כנגד שבועת ימי הבגנון, שהם בחינת שבוע מדות, כי כל השבוע מדות, שהם בחינת שבועת ימי הבגנון, כל עקר שלמות תקונו והארתן הוא להאיר להמלכות שהיא מדה השביעית, שהיא בחינת אמונה כידוע, כי אי אפשר לגז ולקבל משום מדה כי אם על ידה, כמו שפתיב בתקונים באריכות דלית רשו לנביא וחזרה לאעלא למלכא אלא בה וכו',

יורה דעה

מקום גבה ושכל עליון מאד, במבאר לעיל, הינו מהשכל והדעת שיתגלה לעתיד בבחינת ומלאה הארץ דעה פנים וכו', שזהו בחינת מימי המקנה. וזה בחינת מה שמבאר בהתורה הנ"ל, שהנשמים הם בחינת אמונה, כי מימי הנשמים שנמשכין מהתחומות וכו' שרשם ממימי הדעת שיתגלו לעתיד. ועל-כן הם בבחינת אמונה, כי משם עקר גדול האמונה כנ"ל. וכן מרמז בהתורה "תקעו אמונה" בלקוטי תנוגא, סימן ה, שגדול האמונה על-ידי בחינת מים, בחינת מים עמוקים עצה בלב איש, עין שם. ועל-כן באלו מי המקנה שהם שרש האמונה, שם נהדרת הגדה ממאמחה, מהמת הנחש שהוא פנים האמונה, כי על-ידי מי המקנה חוזרת ונגדלת האמונה בשלמות כנ"ל. וזה בחינת ציצית שעל ידם עקר המשכת האמונה כנ"ל, כי גם אור הציצית נמשך מבחינת מימי המקנה הקדושה שהוא בבחינת בינה, עלמא דאתי, בבחינת נהר יוצא מעדן להשקות את הגן, שהוא בחינת קדשת המקנה. ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים, זה בחינת הארבע ציציות שעל ידם עקר המשכת האמונה, הינו כנ"ל, כי הוויג דקדושה הוא בבחינת ציצית, בחינת ופרשת נפפוד על אמתך, כמו שמבאר בהתורה הנ"ל בסופה. ועל-כן צריכה מבילה במקנה תחלה, כי משם נמשך אור הציצית בבחינת נהר יוצא מעדן וכו'.

שזהו בחינת בואת יבוא אהרן אל הכתר, כי האמונה בחינת מלכות נקראת "ואת". וזהו, ואת אשר דבר להם אביהם, ואת הכרבה וכו'. ונביא פר חזי אורכא דגלותא אמר, "ואת אשיב על לבי על-כן אוחיל". עין שם, כי אי אפשר להתקרב ולדעת מה' ותברך על-ידי שום ספירה ומדה וחכמה ושכל כי אם על-ידי אמונה שנקראת "ואת", שהיא השער והפחת להתקרב ולדעת מהשם ותברך, כי על-ידי האמונה יכולין לבגס לכל המדות ולהתקרב אליו ותברך אמת, ועל-כן צריכה הגדה לספר שבועה נקיים, כי מאחר שנתעורר בה דם נדות שהם זמות הנחש ונאסרה להתחבר בבעלה שהוא בחינת אמת, על-כן אינה נהדרת עד שחוזרת וסופרת שבועה נקיים כדי לחזור ולהמשיך עליה הארה מכל השבע מדות, שכל שלמותן כשמיאירן אל האמונה ומשלימין אותה שתהיה ראויה להתחבר בבעלה שהוא בחינת אמת כנ"ל:

וזה בחינת מקנה מים שממטה הגדה ממאמחה, כי מימי המקנה הם שרש גדול האמונה, כי מקנה הוא בחינת בינה, עלמא דאתי, בחינת מימי הדעת שיתגלו לעתיד בבחינת ומלאה הארץ דעה את ה' פנים לים מכסים. שמשם, מקדשת זה הדעת שיתגלה לעתיד, משם עקר גדול האמונה שממשכין הצדיקים עלינו עתה, כי שרש האמונה נמשכת

לקוטי הלכות

הלכות גלויה ה

יורה דעה תשמ

והיה לארבעה ראשים, שעל-ידי זה עקר שלמות האמונה כנ"ל:

לאמת ואמונה בתכלית השלמות, שזה עקר החיים לנצח כנ"ל:

הלכה ה

"לא תקיפו פאת ראשכם ולא תשחית פאת זקנד וכו" (תקרא י"ב טו). על-פי התורה "עתיקא טמיר וסתים" כסימן כא עין שם.

והכלל, כי יש מקיפים ופנימיים, הינו שהשכל שהאדם משיג ונכנס בשכלו זה בחינת שכל פנימי שונכם השכל בפנימיות מוח. אבל יש שכל שאינו יכול לכנס בפנימיות מוח מחמת עצם גדלו של זה השכל, רק הוא עומד ומסבב ומקיף את המוח, זה בחינת שכל המקיף. והשכל הפנימי יונק משכל המקיף. וכל הקשיות והמבוכות של

התורה

המחקרים נמשך משכל המקיף, ומחמת זה אי אפשר בשום אופן לתרצם, כי נמשכים משכל המקיף שאי אפשר להכניסו בפנימיות השכל. כי יש כמה בחינות במקיפים, כי יש מקיפים שאפשר להשיגם, כי כל אדם יש לו בחינת שכל הפנימי והמקיף, וצריך כל אדם לפי מדרגתו להשתדל ביגיעות בעבודת השם והפרד עד שישגי השכל המקיף ויכניס אותו בפנימיות דעתו, עד שיהיה נעשה מהמקיף פנימי ויהיה לו מקור גבוה יותר, כן ילך מדרגא לדרגא וכו. אבל יש מקיפים שאי אפשר בזה העולם להשיגם ומשם נמשכים כל המבוכות הנ"ל, ומשם

זו וזה שאמרו רבותינו ו"ל, גדול יום הגשמים כיום תחית המתים. ועל-כן קבעו הזקרת גשמים בתחית המתים, כי גשמים הם בחינת המשכת האמונה שנמשכת ממימי הדעת שיתגלו לעתיד, שזהו בחינת תחית המתים, כי אז אחר התחיה יהיה עקר התגלות הדעת הקדוש הנ"ל בחינת זמלאה הארץ דעה' וכו, ואז יהיה עקר החיים האמתיים. כי עקר החיים על-ידי דיעת השם ותפרד שידעין על-ידי אמת ואמונה שישלמו לעתיד בשלמות, שהם עקר החיים כנ"ל:

התורה

יח ועל-כן המקוה צריכה להיות בארץ דיקא ולא בכלל, כי הארץ היא בבחינת אמונה, בחינת (תהלים ל"ג א): "שכן ארץ ירעה אמונה" כנ"ל. וזה בחינת גדל מעלת קבורת ארץ ישראל, כי ארץ ישראל הוא בבחינת אמונה כמו שכתוב בהתורה הנ"ל. ושם דיקא זוכין שיתברר ויודפד הגוף מזהמת הנפש ויזכה להכלל באמונה בשלמות, ואז יזכה לתחית המתים, כי עקר התחיה בארץ ישראל כמו שאמרו רבותינו ו"ל שאפילו המתים בחיזן לארץ מברחים לגלגל מחילות לבוא לארץ ישראל שהיא בחינת אמונה, ששם עקר הברור והזכור, ואז יזכו לתחיה שאז ישלם הברור ואז יזכו

הוצאת ספרים

יורה דעה

בהם כי הם עקר הסימן ותהפר בין ישראל לעמים:

ב כי מבאר שם בהתורה הנ"ל שלהשגת המקופים הנ"ל צריכין שני בחינות שהם בחינת יאמר אלמקום, דהינו שצריכין צעקה בתורה ותפלה כדי להוליד המחין ולגלותם ולהוציא מבחינת עבור והעולם לבחינת לדה והתגלות, ואחר כך צריכים להכניסם בפנים, לעשות מהמקור פנימי. וזה על ידי קדשת שבעת הנרות שהם שבעת נקבי הראש,

שהם שתי עינים ושתי אזנים ושתי נקבי החכם והפה, שהם בחינת שבעת הנרות האלו לשמור עיניו מראות ברע. וכן השאר וכו', כמו שבמבאר שם, על ידי זה ממשכין השפע אליו שהוא בחינת השגת המקופים הנ"ל, ועל כן שערות הפאות והזקן שהם סמוכים לשבעת הנקבים של הראש הנ"ל, על כן על ידם נמשכין המקופים הנ"ל, כי עקר המשכת אורות המקופים הוא על ידי שבעת הנרות שהם שבעת נקבי הראש הנ"ל, ושם יוצאין שערות הפאות והזקן שעל ידם נמשכין המקופים הנ"ל וכנ"ל וזהו בכלליות ובפרטיות, הפאות והזקן הם שני בחינות, הינו שני תפונים המבארים בהתורה הנ"ל לזכות על ידם להשגת המקופים, שהם צעקה, להוליד המחין וקדשת שבעת הנרות, להכניס המקופים לפנים כנ"ל, עין שם. וזהו בחינת שתי המצוות האלו, שהם להניח שערות

עקר הבחירה, כי זה עקר הבחירה מה שאין משיגין השכל של הידיעה והבחירה. וזהו בחינת (ברכות יז) 'לעתיד לבוא צדיקים יושבים', שלא יהיה להם בחירה וכו', ואז 'ועמרתיהם' שהם המקופים, 'בראשיהם', שיכנסו כל המקופים לפנים מחמת שאז לא יהיה בחירה וכו', ועין שם כל זה היטב. ולזכות להשגת המקופים הנ"ל הוא על ידי קדשת שבעת הנרות, שהם: העינים והאזנים והחכם והפה וכו' עין שם:

א וזהו בחינת אסור גלות שבפאות והזקן, שזה עקר קדשת איש הישראלי. כי שערות הפאות והזקן הם בחינת צינורות עליונים שעל ידם עקר המשכת הדעת ממקור לפנימי, ועל כן אסור לגלחם, כי זה עקר קדשת ישראל שזוכין להפיר את בוראם על ידי המשכת הדעת שנמשך עליהם מהארת המקופים הנ"ל שהם בחינת שערות הפאות והזקן, שהם בחינת מחין גבוהים מאד שהם בחינת מקופים כנגד דעת האדם, כמוכין בכתבי האר"י ו"ל. כי עקר איש הישראלי נברא בשביל זה שישתדל כל ימיו ביגיעות בעבודת הבורא ותברך עד שישגי המקופים שאפשר לו להשיג, וזה כל תכליתו, כי זה כל שעשוע עולם תבא עקר חיים נצחיים שיהיו ישראל לעולם הבא כמוכין בהתורה הנ"ל. וכל זה נמשך על ידי השערות הקדושים של הפאות והזקן, ועל כן כל קדשת ישראל תלוי

לקוטי הלכות

הלכות גלות ה

יורה דעה תשיא

משחת קדש, שהוא בחינת קדשת השבעת הנרות שמאירין ודולקין על-ידי בחינת שמן, שהוא בחינת דעת ומחין:

ג ועל-בן הפאות גדלים גם אצל התינוק, אבל הזקן אינו

יוצא עד ימי גדלותו, כי התינוק בימי קטנותו או כמו שהוא גדל, כמו בן גדלים המחין עמו שמשם כל חיותו, הינו שאז יוצאין המחין ונגדלן מבחינת עבור לבחינת לדה, כי אז יוצא ממחין דעבור למחין דיניקה, ועל-בן אז יוצאין ונגדלן אצלו שערות הפאות שהם בחינת הולדת המחין מבחינת עבור לבחינת לדה, שמשם נמשכין שערות הפאות כנ"ל, אבל הזקן אינו גדל כי אם בימי גדלותו, כי להכניס המסופים לפניו, שזה עקר שלמות דעת האדם, זה אינו זוכה כי אם בימי גדלותו ועל-בן אז גדל הזקן אצלו וכנ"ל:

ד ועל-בן הפרים אין לו זקן, כי מבאר בהתורה הנ"ל שעקר מצות הולדת הפנים הוא כדי להשאיר אתרוי ברכה, להמשיך על ידם אור הפנים שהוא בחינת השגת המסופים הנ"ל, שהוא לדעת ולהכיר את הבורא ותברך שמו שזה הידעת הקדוש צריכין להמשיך מדור לדור, מאב לבן, כמו שכתוב: "אב לבנים יודיע אל - אמתך", כי אי אפשר להמשיכו ברור אחד, וכמוכן בטה שצאמר שם על ענין ימים וחליצה שעקר הפנים של המת בלא פנים הוא על שלא

הפאות ושערות הזקן, כי על-ידי הפאות ממשכין תקון הראשון כנ"ל, שהוא תקון היצוקה להוליד המחין, שזהו בחינת אלקים, בחינת אלקים לארמא קלא, כמו שמבאר שם על פסוק, "נחמו נחמו וכו'".

וזהו בחינת שערי הפאות, כי פאה בגימטריא אלקים, כמובא, אבל שערות הזקן הם עקר המשכת המחין כידוע בכתבים, שעקר המשכת המחין הוא על-ידי תקוני הדיקנא קדישא, כי עקר הזקן יוצא אצל תפה שהוא הסוף והכלל של כל שבעת הנרות הנ"ל, כי כל הידעת הנמשך על ידם עקרו יוצא ומתגלה על-ידי נקב תפה ששם עקר התגלות הידעת בבחינת מפי דעת ותבונה, ועל-בן שם יוצא הזקן, שעל ידו עקר המשכת הידעת ממקור לפניו שגומשך על-ידי כלליית שבעת הנרות שנגללין בפה, כי הזקן כלול משלשה עשר תקוני דיקנא כידוע, שהם בחינת שלש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהם, שעל-ידי זה מכניס ומשיגים חדושי תורה, כי כל החדושי תורה נמשכין על-ידי שלש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהם, שהם בחינת שלשה עשר תקוני דיקנא, שזה עקר בחינת המשכת הידעת מהמסופים הנ"ל לפניו להשיג חדושי תורה, ועל-בן הזקן הוא בבחינת קדשת שבעת הנרות, שעל ידם מכניסין המסופים לפניו וכנ"ל. וזה בחינת כשמן הטוב יורד על הזקן וכו', בחינת שמן

יורה דעה

ובשמהמחין הוא בבחינת עבור והעלם, צריך צעקה הרבה כדי להולידם מתעלומתן מפל מקום שנתעלמו המחין שלו, כל אחד לפי בחינתו בבחינת צעקתנו יודע תעלומות, כי רק הוא יתברך יודע תעלומות המחין של כל אחד להיכן נתעלמו ואי אפשר לגלותן מתעלומתם כי אם על-ידי צעקה וכנ"ל:

הלכות נדה

ו זוה בחינת אסור נדה, כי מבאר בהתורה הנ"ל שהמשכת המקיפים על-ידי קדשת שבעת הנרות הנ"ל. זה בחינת שבעת ימי המשתה וכו', ענין שם, הינו על-פי הנ"ל, כי עקר מצות הולדת הבנים הוא בשביל להמשיך המקיפים הנ"ל מדור לדור ובשביל זה עקר החפה והיחוד של החתונה, ועל-פני צריכין שבעת ימי המשתה כנגד שבעת הנרות הנ"ל, שעל ידם משיגין המקיפים, כי כל עקר החתונה והחפה הוא בשביל המשכת המקיפים, שהם עקר הדעת כנ"ל, כי היווג הוא בחינת דעת, כמו שכתוב: "יודע האדם", כי ההולדה נמשך ממקום גבה מאד שנתעוררין המחין למעלה למעלה עד שרש כל הנשמות ומשם נמשך ההולדה, שכל זה הוא בחינת המשכת המקיפים, שהוא המשכת הדעת מלמעלה מעלה עד שיבגס ויאר בדעת האדם כזה העולם שזה העקר, כי ה' יתברך רוצה ששכיר

זכה להשאיר בנים שימשיכו שכל המקיף וכו'. כמו שמבאר שם, ענין שם, ועל-פני הפרים שאינו זוכה לבנים, אין לו זקן, כי אינו זוכה להמשכת המקיפים, שהם בחינת זקן, שהם בחינת הולדת הבנים וכנ"ל:

ה זוה בחינת מה שצריך התינוק לצעק הרבה כל ימי קטנותו, כי מיזם לדתו עד תשלום ימי קטנותו אז הוא בחינת הולדת המחין שצריך להולידם ולגלותם מבחינת עבור לבחינת לדה, כמו שנגראין בחוש שהדעת נתגדל עם התינוק. על-פני המביע ה' יתברך במבועו שיצעק הרבה, כי להוליד המחין מתעלומתו, להוציאם מבחינת עבור, צריכין צעקה בחינת צעקתנו יודע תעלומות, כמו שמבאר בהתורה הנ"ל, ומזה צריך האדם ללמד לענין עקר המח והדעת האמתי להשיג התורה הקדושה ולהכיר את הבורא יתברך, שששוראה שהמח והדעת נעלם ממנו בבחינת עבור, הוא צריך לצעק הרבה לה' יתברך, כמו היולדת קדם הולדה ממש, וכמו התינוק הצועק בימי קטנותו כדי להוליד המחין וכנ"ל. כי בענין המחין יש כמה בחינות עד אין מספר, כי צעקת היולדת והתינוק הוא להוליד המחין הפשוטים שהמביע ה' יתברך בדעת האדם, אבל אחר כך צריך האדם בעצמו להוליד עקר המחין, שצריך להשיגם על-ידי עבודתו ושם עקר בחינת עבור ולדה וגדלות ומקיפין וכו'.

לקוטי הלכות

הלכות גלויה ה

יורה דעה תשיב

ונדע אותו ויתברך בזה העולם הנשמי
 דיקא, שזהו עקר גדלתו ושעשועיו,
 פידוע וכמוכא במקום אחר. ועל-כן כל
 נסיון האדם ובחירתו תלויה בזאת
 התאווה, כי את זה לעמת זה עשה אלקים
 בשביל הבחירה. ועקר הבחירה הוא
 בהדיעה בעצמה, כמובן בהתורה הנ"ל.
 וכמו ששמעתי מפיו הקדוש בלשון זה,
 שזה אי אפשר להשיג אף הבחירה היא
 בתוך הדיעה בעצמה, ועל-כן בעת
 שצריכין להמשיך דעת, שם עקר
 הבחירה. ועל-כן כל צדקת וישרת
 הצדיקים והכשרים הוא על-ידי הדעת
 שממשיכין בקדשה ובטהרה באמת
 ובאמונה, כי אינם הורסים את הגבול
 לפנם בקשיות ומבוכות שאי אפשר
 להשיגם, כי הם יודעים ומכנים שאלו
 המבוכות אי אפשר להבין, כי הם בשכל
 המקור שאי אפשר להכניסו בפנים בזה
 העולם בשום אופן ובנ"ל, רק הם
 ממשיכין דעת ושכל אמתי מה שאפשר
 לשכל אנושי להשיג, שעל-ידי זה זוכין
 להכיר את ה' ויתברך פני מדרגתם באמת
 ובאמונה שלמה וממשיכין הדעת מודר
 לדור, שזה העקר בנ"ל, אבל הרשעים
 עושים מעשה זמרי ומבקשים השגת
 הדעת בפניהם, כי אינם מקדשים שבעת
 הגרות כלל ומסתכלים בעיניהם במיוד
 וכו' ומבקשים להשיג המבוכות שאי
 אפשר להשיג, ועל-ידי זה הם נחרקים
 מה' ויתברך ובאים לכפירות גדולות עד

שמכשילים את הרבים הפרוכים אחריהם
 ונתפסים ברשתם כצפרים האחוזות בפה,
 פידוע צרה הזאת, כפרט בדורות הללו.
 ועל-כן עקר הנסיון הוא בתאווה הנ"ל, כי
 אז צריכין לעורר הדעת בכל המדרגות,
 שמשם עקר ההולדה. וכמו כן מתעורר
 נגד זה הרע של עין הדעת טוב ורע,
 שמשם כל חמימות היצר הרע, כי
 תנועות השכל מוליד חם. וכמו שעל-ידי
 תנועות השכל בקדשה נולד חם
 להתחמם ולהתלהב לה' ויתברך ברשפי
 שלהבת יה, להתפלל ולעבד ה' ויתברך
 בחמימות והתלהבות גדול וקדשה, כמו
 כן על-ידי שנתעורר הרע של עין הדעת
 טוב ורע, על-ידי זה נולד חמימות
 דסמרא אחרא שמשם חמימות התאווה
 הנ"ל, כי הקלפה קדמה לפרי. ועל-כן רב
 העולם אינם פורגשים רק החמימות של
 התאווה שגמ'שך מחמא אדם הראשון
 שפגם בעין הדעת טוב ורע. ועל-כן
 באמת שם עקר המלחמה והנסיון
 והצורף פידוע, כי הבחירה היא בדיעה,
 שמשם עקר הוויג והחבור בנ"ל:

וזה בחינת אסור גדה, כי דם נדות
 גמ'שך מהרע של עין הדעת, שאז
 נתמללה חוה, בעצב תלדי בנים, שהם
 בחינת דם נדות, כמו שאמרו רבותינו
 ו"ל. ועל-כן אז אסור הוויג לגמרי, כי אז
 אי אפשר להמשיך ההולדה מהדעת
 דקדשה בשום אופן. וזה בחינת שבעת
 ימים תהיה בגדתה, כנגד בחינת שבעת

ל"ב

יורה דעה

הנרות הנ"ל, שהם בחינת שבועת ימי המשטה של הפה, שעקר קדשת ההולדה על ידם כנ"ל. ועל־כן צריכה להמתין שבועת ימים בבחינת תסגור שבועת ימים, ואז נותרת על־ידי מבילה במקוה מים דיקא, כי על־ידי המבילה במים נמשך עליה הפהרה מבחינת השבעה קולות שאמר דוד על המים, שהם בחינת צעקות הנ"ל, בחינת צעקת היולדת, שעל ידם מולדין המחין, כמו שמבאר בהתורה הנ"ל:

ו זה בחינת ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה וכו', כי עקר כל הגליות, בפרט גלות מצרים הוא מחמת פגם הדעת הנ"ל, כמבאר בסוף התורה הנ"ל. ועל־כן גזרו המצרים על הבנים דיקא להשליכם למים, וישראל צעקו אל ה', זה בחינת צעקת היולדת הנ"ל, שעל־ידי זה נולדו המחין ונתגלה משה, שהוא הדעת, ובא ממדון וגאֵלם. כי המצרים רצו להעלים המחין, חס ושלום, ועל־כן גזרו על הבנים, שעל ידם ממשכין המחין מדור לדור, שבשכיל זה צריכין להשאיר אחריו בנים בעולם כנ"ל, ועקר הוא בנים זכרים שהם בחינת דעת מושב, כמו שמבאר במקום אחר. כי עקר הדעת נמשך על־ידי הזכרים ועל־כן נתחבמו המצרים להמיתם ולהשליכם למים, כי שם במים הוא תעלומות המחין, כי משם מוציאין המחין על־ידי צעקה שהם בחינת שבועה קולות שאמר

דוד על המים, כי המים בחינת דעת, כמו שכתוב: "ומלאה הארץ דעה וגו' פמים וכו'". והמצרים רצו מהפך אל הפך, להעלים המחין על־ידי השלכת הבנים אל המים שימותו שם, חס ושלום, ויתעלמו המחין, חס ושלום, וישראל עשו את שלהם ותפסו אמונת אבותם, ויצעקו בני ישראל אל ה', כי זה עקר התקון של הגלות ושל כל הצרות, שבכלם נמשכין מחסרון הדעת על־ידי שנתעלמו המחין, כמו שמבאר שם בסוף התורה הנ"ל, שלזה צריכין צעקה כנ"ל. וזה בחינת הגלות הארץ האחרון הפור הנה, שהכל נמשך מחסרון הדעת, מתעלמות המחין דקדושה, ובשכיל זה ה' יתברך שולח צרות מצרות שונות, רחמנא לצלן, בכלל ובפרטיות על כל אחד ואחד, הכל כדי שיצעק האדם אל ה', שעל־ידי זה יולד המחין מתעלמתו כל אחד לפי בחינתו, שעל־ידי זה תהיה הגאֵלה שנקראת "לדה" בבחינת כי חלה גם ילדה ציון את בניה, כי עתה בסוף הגלות הוא בבחינת כי באו בנים עד מושבר וכו' אין ללדה הנזכר בהתורה הנ"ל. ולזה צריכין צעקה שיצעק כל אחד כפי מה שידע חסרון דעתו שהוא רחוק מה' יתברך ובהתורה כל כך וכל הצעקות שיצעקו ישראל הנם במקום צעקת השכינה, ועל־ידי זה מולדת המחין, כמו שמבאר שם שבוה תלויה הגאֵלה כנ"ל, כי עקר הגאֵלה הראשונה ממצרים, וכן

הגאולה האחרונה שאנו מקווים ומצפים אליה בכל יום, עקר כל הגאולות הם על-ידי משה שהוא הדעת, כי מה שהיה הוא שיהיה פירושו, שהוא בחינת הצדיק שבכל דור, שהוא בחינת משה, שעל ידו עקר המושבת הדעת בכל דור ודור, אבל בחינת קלקול הדורות נתעלמין המחזין ועל-ידי זה נתעלם ונסתר הדעת של הצדיק האמת בכמה הסתרות שבתוך הסתרות. ואף-על-פי שהדעת לפני העינים, אף-על-פי-כן אין רואין אותו מרבוי ההסתרות והתעלמות. והעקר על-ידי עצם המחלקת והקטגוריא שבין התלמידי חכמים בעצמן, פירוש פאב נגע המספחת הזאת של רבוי המחלקת בכל דור ודור, בפרט עתה פאחרית הימים האלה שהתגברת ההסתרה שבתוך הסתרה מאד מאד בבחינת ואנכי הסתר אסתיר וכו' שנאמר על אחרית הימים האלה. וכל הקשיות והמבוכות שקשה לכל אחד על צדיקו אמת וכשרי הדור, הכל נמשך מתעלמות המחזין והמפוספין הנ"ל שאינו זוכה להשיגם ושם עקר בחירתו, כי עקר הבחירה על-ידי שאין מבינים תכף הקשיות והמבוכות, כי יש קשיות ומבוכות שאי אפשר להשיגם כל ימי חייו, כמו הדיעה והבחירה כי אם היה משיגם, היה יוצא מנגד אנושי והיה מתבטל הבחירה וכו', כמו שמבאר שם, אבל גם הקשיות שאפשר לאנושי להשיג, דהיינו המפוספים שאפשר להאדם

להמשיכם לפנימיות שכלו, גם הם אי אפשר להשיג ולהבין בנקל וצריכים לזה כמה יגיעות בעבודת ה'. והעקר על-ידי שתי בחינות הנ"ל, דהיינו לצעק אל ה' הרבה בין בתורה בין בתפלה ולקדוש שבעת הנרות כנ"ל וכל אחד כפי רחוקו מזה, בפרט מקדשת שבעת הנרות, כמו שידוע כל אחד בעצמו. כמו כן הוא רחוק מדעת אמתו ועל-כן נופלים לו קשיות ומבוכות הרבה על הדעת האמתית של הצדיק האמת ואנושי, שהם עקר הדעת והמחזין וכוה תלוי כל בחירתו כנ"ל. ומי שחפץ באמת לאמתו, יצחק הרבה לה' והברך ויפשפש במעשיו, בפרט בקדשת שבעת הנרות איד הוא אוהו בהם, ואז יבין האמת לאמתו. ועל כל פנים יצאל שבוודאי לא יהיה עוד מתנגד וחולק על האמת לאמתו, כי יבין חסרונו כמה הוא רחוק מדעת אמתו על-ידי שלא קדש השבעת הנרות פראוי, שהם העינים והפה וכו':

ח וזה בחינת שובבים' שבהם נוהגים הפשרים להתענות ולצעק לה' והברך בתפלות וסליחות, כי באלו הימים קורין בתורה בענין גלות מצרים וגאולתם שהיה על-ידי צעקה כנ"ל. וכמו כן צריכין עתה בגלות הזה כנ"ל. וזהו "שובו בני ישראל שובבים", שעקר כל הצרות והגלויות, רחמנא לצלן, הם על-ידי חסרון הדעת, שזהו בחינת שובבים, שכל אחד הולך בעולם כמו משגע ושובב ממש, כמו

יורה דעה

קשיות ומבוכות ובלבולים וכוה תלוי כל בחירתו, כי עקר הבחירה הוא על-ידי שאין מבינים לתרץ הקשיות מיד, כי התרוץ של הקשיות הם בבחינת שכל המקור לפי מדרגתו, וכמו שמבאר שם לענין המבוכות של הדיעה והבחירה שהם בשכל המקור, וכל עקר הבחירה הוא מחמת זה דיקא שאין מבינים השכל של הדיעה והבחירה וכב"ל. וכמו כן הוא בכל הקשיות והמבוכות שיש לכל אחד בפרטיות, שעקר הבחירה הוא על-ידי זה שאין מבינים זה השכל לתרץ כל הקשיות שקשה לו על צדיק וכשרי אמת וכב"ל. ובאמת אם היו המחזין נתעלמין למברי בלי שום התגלות כלל, בודאי לא היה אפשר בשום אופן להתקרב לה' ותברך ולצדיקו האמתיים, אך ה' התברך רחמן מלא רחמים וחומל על עמו בכל דור ודור ושולח ומאיר לנו התגלות הדעת גפלא על-ידי חדושי תורה גפלאים ונראים שממשיכין הצדיקו אמת בכל דור, ועל-ידי זה יש בחירה שמי שאינו רוצה להטעות את עצמו ומסתפל בעין האמת לאמתו יכול לראות על-ידי זה אמתת נקדת האמת היכן שורה ולמי להתקרב ואם עדין קשה לו כפנה קשיות הוא מבין שזה מברר להיות, כי בודאי אי אפשר להבין ולהשיג דעת הגבה ממונו כל קד שהוא דעת הצדיק האמת, כי כמו שאי אפשר להשיג דעת ה' ותברך ומחמת זה בהכרח שיהיה קשה עליו

שפתוב: "ולך שובב בדרך לבו". וכשיבין האדם בעצמו כל זאת אך הוא שובב ומשגע ממש, כי הולך אחרי שרירות לבו ואינו מסתפל על תכליתו הנצחי, בודאי יחוס על עצמו ויצעק הרבה לה' ותברך, ועל-ידי זה יפנה, לפי בחינתו, להוליד המחזין והדעת, שעל-ידי זה עקר הגאולה בכלל ובפרט בכל אדם ובכל זמן פנ"ל:

ט כלל הדבר, שעקר כל הגליות והצרות, רחמנא לצלן, בגוף ונפש, הכל מוסרזן הדעת שהוא על-ידי שלא קדש שבעת הצרות הנ"ל פראוי וגם לא צעק פראוי לה' ותברך, שעל-ידי זה נתעלמין המחזין והדעת ומשם כל ההתרחקות מה' ותברך ומצדיקו אמת, שזה עקר כלל כל הגליות והצרות, רחמנא לצלן, שעקרם על-ידי חסרון הדעת וכב"ל. וכוה תלוי כל בחירת האדם, כי עקר הבחירה של כל אחד הוא על-ידי שאין מבין מיד לתרץ כל הקשיות והמבוכות ועקמומות שבלב, שיש לו על צדיקו אמת ותלמדיו, כי אם היה מבין ורואה בדתו מיד עצם האמת וגדל מעלתם וצדקתם ואך הוא יכול לזכות לכל טוב אמתי ונצחי על דם, בודאי היה הולך ורץ על דיו ועל רגליו להתקרב אליהם ולהתאבק בעפר רגליהם, אך מחמת שהאמת נתעלם ונסתר מאד מאד ורבו החולקים והמתנגדים שאומרים מה שאומרים עד שמכניסים בכל החפצים להתקרב כפיה

לקוטי הלכות

הלכות גלות ה

יורה דעה תשי

וְתִבְרַךְ כְּמֵה קְשׁוּיֹת, כִּי כִּד מְכַרְח לְהוּיֹת וְכוּ', כְּמוֹ שְׁכָתוּב בְּמִקּוּם אַחֵר. כְּמוֹ כֵּן בְּהִכְרַח שִׁיחֵיה קָשָׁה קְשׁוּיֹת עַל הַצְדִּיק הָאֲמֵת, כִּי אִי אֶפְשֵׁר לְהַשׁוּי דַּעְתּוֹ שְׁגָבַהּ מִמֶּנּוּ הִרְבָּה וְכוּ', אִךְ עַל כָּל פְּנִים מֵאֲחֵר שְׁכָבֵר הָאִיר וְהַתְנַצֵּץ לוֹ בְּדַעְתּוֹ הַתְנַצֵּצוֹת מִהַדַּעַת הָאֲמֵת שֶׁל הַצְדִּיקֵי אֲמֵת עַל-יְדֵי אֹר תּוֹרָתָם שֶׁהִמְשִׁיכוּ בְּעוֹלָם, עַל-יְדֵי זֶה רָאוּ לוֹ לְרַדֵּף אַחֲרֵיהֶם וְאַחֲרֵי מַלְמִידֵיהֶם הָאֲמֵתִים כָּבֵל כַּחַ, כִּי עֵתָה יֵשׁ לוֹ בְּחִירָה עַל-יְדֵי שְׂרָאָה מְרָאָה וְזִרְיָחָה מִנְּפִלְאוֹת דַּעְתָּם וְאֲמַתָּתָם וְיִגְנֹד זֶה הוּא שׁוֹמֵעַ הַקְּשׁוּיֹת וְהַמְּבֹכוֹת שֶׁל הַחֹלְקִים שֶׁמְכַנְּסִים בְּפִירוֹת וְעַקְמִימוֹת בְּדַעְתּוֹ וְכֹזֵה תְלוּי כָּל בְּחִירָתוֹ וְכוּ', וְהַבּוֹחֵר וְיַחַד וְהַבֵּן הַיָּטִיב. וְצָרִיד לְפַשְׁפֵּשׁ בְּמַעֲשָׂיו אִךְ הוּא אוֹחֵז בְּקִדְשֵׁת שְׁבַעַת הַנְּרוֹת וְכוּ'. וְעַל-יְדֵי זֶה יְבִין רְחוּקוֹ מִהַשְׁגַּת הַדַּעַת הָאֲמֵתִי וְכוּ' וְכֹזֵה תְלוּי כָּל בְּחִירָתוֹ וְכוּ' ל:

י וְכַשְׁבִּיל זֶה מֵאֵן מִשָּׁה רַבְּנֵי הִרְבָּה בְּשִׁלְחֵיהֶוּ בְּשִׁשְׁלָחוֹ ה' וְתִבְרַךְ לְהוֹצִיא אֶת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם וְטַעַן כְּמֵה מַעֲנוֹת, וְאָמְרוּ לִי, מַה שָּׂמוּ מַה אָמַר אֱלֹהִים וְכוּ' וְהֵן לֹא יֵאֱמִינוּ לִי וְכוּ', וְכֵן הִרְבָּה עַד שֶׁבִּסּוּף אָמַר, שְׁלַח נָא בְיַד הַשְׁלַח וְכוּ', כִּי יָדַע שֶׁקָּשָׁה מְאֹד לְהַכְנִים הַדַּעַת בְּיִשְׂרָאֵל, כִּי עֲדוּן לֹא קָדְשׁוֹ אֵת עֲצֻמֵן כְּרָאוּי, כִּי יָדַע שִׁישְׂרָאֵל אִז לֹא הָיוּ עֲדוּן רָאוּיִים לְגַאֲלָהּ, כְּמוֹ שְׁכָתוּב בְּיִחְזָקָל בְּסִימֵן מֵו, וְכַמּוּם לֹא רַחֲצָת

לְמַשְׁעֵי וְכוּ' עַד וְאָעֵבֵר עֲלֶיךָ וְאֶרְאֶךָ מִתְּבוֹסֶסֶת בְּדַמְיֶיךָ וְכוּ', עַל-כֵּן הָיָה קָשָׁה מְאֹד לְהַכְנִים בָּהֶם הַדַּעַת הָאֲמֵתִי, שְׁבֹזֵה הָיָה תְלוּי כָּל גַּאֲלָתָם כְּכוּ', אָבֵל ה' וְתִבְרַךְ הַכְּרִיחוֹ לִילֶךְ וְלְהֵאִיר בָּהֶם הַדַּעַת וְלְהוֹצִיאֵם כִּי חָמַל עֲלֵיהֶם בְּזִכּוֹת אָבוֹת וְדַלַּג עַל תְּקֵץ, כְּמוֹ שְׁכָתוּב קוֹל דְּוִדִי הִנֵּה זֶה כָּא מְדַלַּג עַל הַהָרִים מִקְּפֵץ עַל הַגְּבְעוֹת וְכוּ'. כִּי ה' וְתִבְרַךְ רָאָה שְׂאֵם לֹא יֵאִיר בָּהֶם הַדַּעַת כָּלֵל, אִם כֵּן מִהָיִין זִכּוֹ לְגַאֲלָהּ? כִּי רָאָה שְׂאִי אֶפְשֵׁר לְהַמְתִּין בְּגַאֲלָתָם עַד שֶׁיִּקְדְּשׁוּ אֶת שְׁבַעַת הַנְּרוֹת כְּרָאוּי בְּאֶפֶן שִׁיחֵיו רָאוּיִים לְהַשְׁגַּת הַמְּקִיפִים עַל-יְדֵי קִדְשָׁתָם, כִּי אִי אֶפְשֵׁר לְהַמְתִּין עַל זֶה, כִּי הַבַּעַל דְּבָר מִתְנַבֵּר מְאֹד, וְחַס וְשְׁלוֹם, בְּאַרְיֵבֵת הַזְּמַן יִשְׁתַּקְּעוּ לְגַמְרֵי בְּגִלּוֹת וְזִהְמַת מִצְרַיִם, חַס וְשְׁלוֹם. כְּמוֹכָא, שְׂאֵם הָיוּ יִשְׂרָאֵל, חַס וְשְׁלוֹם, מִתְמַהֲמָהִים עוֹד כְּרַנַּע בְּמִצְרַיִם, הָיוּ גִשְׂאָרִים מִשְׁקַעִים שָׁם, חַס וְשְׁלוֹם, שְׁזָהוּ סוּד וְלֹא יָכֵלוּ לְהַתְמַהֲמָה וְכוּ' בְּיָדַעַ, עַל-כֵּן חָמַל עֲלֵיהֶם ה' וְתִבְרַךְ וְדַלַּג עַל תְּקֵץ וְהֵאִיר בָּהֶם הָאֲרַת הַדַּעַת עַל-יְדֵי מִשָּׁה רַבְּנֵי, הָאָרָה גַּלְאָה, אֶפֶס-עַל-פִּי שְׂלֹא הָיוּ רָאוּיִים לָזֶה עַל-יְדֵי מַעֲשֵׂיהֶם, וְעַל-יְדֵי זֶה נִתְעוֹרְרוּ לְשׁוּב לַה' וְתִבְרַךְ בְּבַחֲמֵינֵי מִשְׁכְּנֵי אַחֲרָיֶךָ גְּרוּצָה, וְכַעֲזִין שְׂפָרַשׁ רִשׁ"י שָׁם, עֵינֵן שָׁם, אָבֵל עֲדוּן הָיָה לָהֶם בְּחִירָה גְּדוּלָה, כִּי עֲדוּן הָיָה קָשָׁה לָהֶם קְשׁוּיֹת וּמְבֹכוֹת הִרְבָּה, כִּי עֲדוּן לֹא הָשִׁיגוּ הַמְּקִיפִים כְּרָאוּי, כִּי לֹא הָיוּ רָאוּיִים

ע"פ

להם מחמת שלא קדשו עדין שבעת
הנרות, כי גם הארת והתנוצצות הדעת
שהשיגו היה גם כן בדרך חסד ורחמים
לפנים משורת הדין וכנ"ל. ומזה באו כל
הנסיגות הרבים שנספו את ה' ותברך
והרהרו אחר ה' ותברך ואחרי משה, כי
הכל נמשך מבחינה הנ"ל מחמת שלא
זכו להשגת המקיפים בשלמות, מחמת
שעדין לא נתקדשו בראוי וכו' וכנ"ל.
ועקר מה שהועיל לישראל שאף-על-פי
כן רבם ככלם נשארו על עמדם הוא
זכות אבותם אברהם, יצחק ויעקב ורבו
הצעקות שצעקו אל ה', כמו שכתוב שם
בפרשה, "וגם הקימותי את בריתי וכו'
וגם אני שמעתי את נאקת בני ישראל".
כי עקר הולדת המחזין מתעלומתו הוא
על-ידי הצעקה וכנ"ל:

וכל זה צריך כל אדם לידע בכל זמן
שכל זה עובר גם עתה על כל אחד
ואחד ומשפיל על דבר טוב החפץ באמת
לאמתו ובוין מזה עצות והתחזקות
להתקרב לנקודת האמת, וכשרואה שבאין
על דעתו קשיות ובלבולים פמה וכמה
הוא צריך לצעק לה' ותברך, כי על-ידי
צעקה מולידין המחזין מתעלומתו וכנ"ל:

יא וזה בחינת תחלת התגלות למשה
שהיה על-ידי מראה הסנה
שראה והנה הסנה בער באש והסנה
איננו אכל וכו' ופרש רש"י שם שה'
ותברך נתגלה לו מתוך הסנה משום עמו
אנכי בצרה וכו', הינו כי הסנה הוא

בחינת החושים והקוצים הסוככים את
השושנה העליונה שהם בחינת הקשיות
והמבוכות שמקניסים הפזרים על ה'
ותברך ועל מקרביו האמתיים, שמשם
עקר אריכת הגלות וכנ"ל. ועל-כן נתגלה
אליו ה' ותברך מתוך הסנה, וראה משה
שהסנה בער באש והסנה איננו אכל,
הינו שאש דקדשה שהוא התגלות דעת
התורה שהם בחינת רשפי אש, בחינת
הלוא כה דברי פאש וכו', שזה האש
עוסק תמיד לבער ולכלות את הסנה וכל
החושים והקוצים, דהינו לכפול כל
הכפירות וכל הקשיות והמבוכות, ואף-
על-פי-כן והסנה איננו אכל, כי עדין
נשארים קשיות ומבוכות ועקמומיות בלב.
ועל זה התפלא משה הרבה ואמר (שמות
ג, ה), "אסרה נא ואראה את המראה
הגדל הזה מדיע לא יבער הסנה". השיבו
ה' ותברך, "של געליך מעל רגליך וכו'".
הינו שבענין השגת המקיפים יש כמה
וכמה מדרגות בלי שעור, כי הם כל קבול
השכר של עולם הבא, שכל אחד יקבל
כפי ערכו, כפי עבודתו, כי השגת
המקיפים הנ"ל הם בחינת לעתיד לבוא
צדיקים יושבים ועטרותיהן בראשיתן וכו'.
וכמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל, שזהו
בחינת כל צדיק נבחר מהפתו של חברו
וכו', ענין שם, וכל הקשיות והמבוכות
שבעולם נמשכין משכליית המקיפים
שאינם זוכים להשיגם, ואפלו מי שמשגיג
איזה מקיפים, עדין יש מקיפים אחרים

לקוטי הלכות

הלכות לא ילבש גבר א

יורה דעה תשיט

את גופם ככל ולא קדשו שבעת הנרות
בראויו וכנ"ל:

הלכות לא ילבש גבר

הלכה א

על-פי המבאר במאמר "מישרא
דסבינא" (דפי"ו 6) שאי אפשר
להשיג השגות כי אם על-ידי המצומם
בשכל התחתון, שהוא בחינת כלי לקבל
בתוכו השכל העליון והוא בחינת מלכות,
ע"ן שם:

וזה בחינת בגדים, שהם בחינת מלכות,
כמובא במאמר "תאי מאן" (כו) (דפי"ו
כב), כי הבגדים הם לבושים, הינו בחינת
השכל התחתון שמלביש ומגביל את
השכל העליון כנ"ל. וצריך כל אחד
לראות, להתחנק, להשיג השגות לפי
מדרגתו, כי בודאי בשהוא יכול להשיג
השגה גדולה לפי מדרגתו אסור לו
להסתפק עצמו בהשגה ושכל קטן ששיג.
ואפילו להפך, דהינו להסתפל למעלה
ממדרגתו גם כן אסור, כמובא בכמה
מקומות. וזה בחינת האסור של לא יהיה
כלי - גבר על אשה, כי מי שיש לו שכל
קטן והוא במדרגה קטנה, הוא בבחינת
אשה, שהוא בחינת דעה שאינה מושבת.
ולהפך מי שהוא במדרגה עליונה, הוא
בבחינת איש, שהוא בחינת שכל מושב,

שלא השיגם עדן ומשם באים גם עליו
קשיות ומבוכות וכן למעלה מעלה -
גבה מעל גבה, עד שיש מקיפים גבוהים
ונשגבים כל כך שגם הצדיק הגדול מאד
בתדשה גדולה עדן הוא צריך לקדש את
עצמו עוד יותר ויותר עד שישג גם אלו
המקיפים וכו'. וזה שהשיב ה' ותברך
למשה, של נעליך מעל רגליך, ואיתא
בתקונים, שרמו לו שיפשיט לעצמו גופא
דינגא ביה בת פרעה וכו'. הינו שהשיב
לו, שאפילו הוא בעצמו אי אפשר לו
לבער הסנה וקוצים, שהם כל
המבוכות, כי אם על-ידי שיפשיט ממנו
גופו, אף-על-פי שבודאי כבר היה גופו
קדוש מאד בתדשה גפלה אף-על-פי-כן
מאחר שיש בו איזה אחיזה מנגיעת בת
פרעה, צריך עתה להפשיט הכל מכל וכל
כדי שיוכל להשיג מקיפים גבוהים כאלו,
מכל שכן וכל שכן שאר העם בני ישראל
שלא נתקדשו עדן בראוי כלל, שבודאי
עדן אי אפשר להם לזכות להשגת
המקיפים בשלמות ובשביל זה באים עדן
על דעתם קשיות ובבלולים שהם בחינת
סנה וחורים וקוצים וכו'. ועל-כן הסנה
בוער באש התורה והדעת שמגליו
הצדיקים, ואף-על-פי-כן, והסנה אינו
אבל, ומגבים ועוקצים את הדעת והלב
של איש הישראלי על-ידי הקשיות
והמבוכות שהם בחינת סנה וקוצים כנ"ל,
כי הכל מחמת שלא התחילו להפשיט

הח"ב
דף

הגדול מחברו, יצרו בו, שהוא אזהרה להדורש תורה ברבים שיהיה נזהר בדבריו מאד שיתחלקו דבריו לכל אחד ואחד, דהינו ששיגע לכל אחד ואחד רק כפי מדרגתו ולא ישמע כלל מה שאינו לפי מדרגתו, עין שם (בסימן קלד), פי כשקבל אחד מהם מה שאינו לפי מדרגתו, הוא כמו נאוף, עין שם. וזהו בחינת האסור של לא יהיה כלי גבר וכו', דהינו שצריך לראות ששיגי כל אחד לפי מדרגתו כי אם לאו, חס ושלום, דבר זה גורם לנאוף כנ"ל:

ב והנה על-פי הנ"ל שכל אחד צריך לראות, להשיג לפי מדרגתו וכשמגיע לאיזה השגה או צריך להתחזק ששיגע להשגה גדולה מזו, דהינו שיעשה לו בליים ולבושים גבוהים מאלו כדי שישגיג השגה גבוה לפי המלבושים שיעשה לפי מדרגתו. וזה פרוש, "והמלך יוד יקן בא בימים ויכסוהו בבגדים ולא יחס לו", דהינו שדוד המלך, עליו השלום, זכה להשגה גבוה וגדולה מאד, שגה בחינת יקן בא בימים, אבל היה לו עניש שלא היה יכל אז לעשות בליים לפי אותו המדרגה כדי להשיג יותר לפי זאת המדרגה הגבוה מאד. וזהו ויכסוהו בבגדים ולא יחס לו. על-פי מה שאמר אדוננו מורנו ורבינו גרו יאיר, בפאמר "בהעלתך", שתהא שלהבת עולה מאליה (בסימן כא), שעל-ידי ההשגה בא חמימות הלב בבחינת שלהבת עולה מאליה, עין

כמוכא שם. ופי שהוא בבחינת אשה במדרגה קטנה, אסור לו להתלבש בטלית שאינו שלו, דהינו להסתפל למעלה מדרגתו. וזהו, "לא יהיה כלי גבר על אשה", וגבר זה בחינת החכם, בחינת גבר חכם בעו. וכלי גבר, זה בחינת הצמצועים והפלים שעל ידם מקבל החכמה כנ"ל, ואף-על-פי-כן, אף-על-פי שהחכמה וההשגה כבר נצטמצמו בבחינת בליים מאחר שזכה זה להשיגם, פי בלא בליים אי אפשר לשום חכם בעולם להשיג, אף-על-פי-כן למו שהוא במדרגה קטנה ממונו והוא בבחינת אשה, אסור לו להתלבש באלו הפלים, פי אסור להסתפל למעלה מדרגתו כנ"ל. וזהו שהוציא הכתוב בלשון "לא יהיה ולא כתיב" לא תלבש אשה, כמו שכתוב בסופו, "לא ילבש גבר וכו'". פי באמת בודאי אי אפשר למו שהוא במדרגה קטנה להתלבש בכלי גבר הנ"ל, מאחר שעדין לא הגיע למדרגה זו, רק אפילו שיהיה עליו בהויה בעלמא לפי שעה, אסור גם כן כנ"ל, אבל בסיפיה כתיב, "לא ילבש גבר וכו'". פי מאחר שהוא במדרגה עליונה, בודאי אין צריך לומר שיכול להתלבש במלבושי הקטן ממונו להשיג השגתו רק שהוא אסור, פי צריך להתחזק להשיג לפי מדרגתו כנ"ל. וזה שפרש רש"י הפעם שדבר זה גורם לנאוף על-פי ששמעתי מאדוננו מורנו ורבינו גרו יאיר, על מאמר חו"ל, כל

לקוטי הַלְכוֹת

הַלְכוֹת לֹא יִקְבֵּשׁ גֵּבֶר א

יִרְרֶה דַּעְיָה תִּשְׁכַּח

שֶׁם מִה שֶׁמִּבְּאֵר עַל מֵאֵר חו"ל, לְעֵתִיד
כֹּל צָדִיק נִכְוֶה מִחַפְּתוֹ וְכו'. וְהַלְלֵל מִי
שֶׁזֶכֶה לְהַשְׁיֵג אִיזָה הַשְּׁגָה לְפִי מִדְּרַגְתּוֹ,
אִזִּי הוּא מִתְחַמֵּם עִצְמוֹ בְּזֹאת הַהַשְּׁגָה, כִּי
הַהַשְּׁגָה הוּא בְּחַיִּינַת לְבוּשֵׁן שֶׁמִּלְבִּישׁ
וּמְחַפֵּה וּמְכַסֶּה אוֹתוֹ וּמְחַמֶּמֶת אוֹתוֹ,
אֲבָל אִם מִשִּׁיג שֶׁכֵּל שֶׁהוּא לְמִטָּה
מִמְדְּרַגְתּוֹ אִף שֶׁהוּא הַשְּׁגָה גְבוּהָ מְאֹד,
עִם כֹּל זֹאת אֵינָה מְחַמֶּמֶת אוֹתוֹ כִּלְלֵל, כִּי
אֲצִלוֹ אֵינָה נִחְשָׁבֶת לְמַלְבוּשׁ כִּלְלֵל. וְהוּוֹ
בְּחַיִּינַת וְיִכְפְּהוּ בְּגָדִים וְלֹא יִחַם לוֹ, וְזֶה
הָעֵנֶשׁ הָיָה לוֹ עַל שֶׁפָּגַם בְּבִגְדֵי שְׂאוּל (כְּמוֹ
שֶׁאֱמָרוֹ חו"ל, בְּרִכּוֹת סב.). כִּי הַבְּגָדִים הֵם בְּחַיִּינַת
חֻקְמָה תְּמָאָה, בְּחַיִּינַת מַלְכוּת כְּנ"ל, וְעַל-
כֵּן כִּשְׂרָאֵה שְׂאוּל אֶת דָּוִד שֶׁהָיָה לוֹבֵשׁ
בְּגָדָיו וְחָם בְּמִדְּרַתּוֹ, אִזִּי הֵבִינּוּ בּוֹ מִכְּסוּסֵי
מַלְכוּת, כִּי עֶקֶר בְּחַיִּינַת הַמַּלְכוּת נִבְרָא
בְּהַבְּגָדִים בְּבַחַיִּינַת לְבוּשׁ מַלְכוּת וְכַנ"ל.
וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי שֶׁפָּגַם דָּוִד בְּבִגְדֵי שְׂאוּל
הַמְּלֹךְ שֶׁהֵם בְּחַיִּינַת חֻקְמָה תְּמָאָה, בְּחַיִּינַת
הַתְּלַבְּשׁוֹת הַשֶּׁכָּל עֲלִיּוֹן בְּשֶׁכָּל הַתְּחִתּוֹן,
עַל-כֵּן נִעֲנַשׁ מִדָּה בְּגֵנֶד מִדָּה, שְׂלֵא הָיָה
לוֹ בְּגָדִים וְכִלִּים לְהַשְׁיֵג הַשְּׁגוֹת לְפִי
מִדְּרַגְתּוֹ. וְעַל-כֵּן וְיִכְפְּהוּ בְּגָדִים וְלֹא יִחַם
לוֹ כְּנ"ל. וְזֶה שֶׁמִּסְרָ שְׂמוּאֵל סִימֹן לְשְׂאוּל
שֶׁמִּי שֶׁיִּקְרַע בְּגָדָיו יִקְבֵּל מַלְכוּתוֹ. וְגַם
שְׂמוּאֵל בְּעִצְמוֹ קָרַע אֶת מְעִילוֹ וְאָמַר לוֹ,
"קָרַע ה' מַמְלְכוֹת יִשְׂרָאֵל מֵעַלְיֶיךָ", כִּי
הַבְּגָדִים הֵם בְּבַחַיִּינַת הַמַּלְכוּת כְּנ"ל. וְעַל-
כֵּן הָיָה סִימֹן הַמַּלְכוּת בָּהֶם:

ג אֲבָל בְּאַבְרָהָם כְּתִיב, "וְאַבְרָהָם זָקֵן
כָּא בְּיָמָיו וְה' בִּרְדָה אֶת
אַבְרָהָם בְּכֹל". כִּי אַבְרָהָם הִשְׁתַּדֵּל כֹּל
יָמָיו לְהַעֲלוֹת וּלְהַשְׁלִים בְּחַיִּינַת הַמַּלְכוּת,
כְּמוֹ שֶׁמִּבְּאֵר שֶׁם בְּמֵאֵר חו"ל. עַל-כֵּן
זָכָה שֶׁהָיָה לוֹ בְּחַיִּינַת הַמַּלְכוּת, בְּחַיִּינַת
הַחֻקְמָה תְּמָאָה בְּשִׁלְמוֹת, דְּהֵינּוּ שְׂאֵף
שֶׁהֵינֵנִי לְמִדְּרַגְתָּה גְדוּלָה וְגִבּוֹה מְאֹד, שֶׁזֶה
בְּחַיִּינַת זָקֵן כָּא בְּיָמָיו, כִּי זָקֵן מְרִמּוֹ עַל
הַשְּׁנַת חֻקְמָה עֲלֵיָה מְאֹד, כְּמוֹכָא בְּדַבְּרֵי
רַבֵּנוּ גְרוֹ יְאִיר, אִף-עַל-פִּי־כֵן הָיָה לוֹ
כִּלִּים שֶׁהֵם בְּחַיִּינַת חֻקְמָה תְּמָאָה לְהַשְׁיֵג
הַשְּׁגוֹת לְפִי מִדְּרַגְתּוֹ. וְהוּוֹ וְאַבְרָהָם זָקֵן
וְכו' וְה' בִּרְדָה אֶת אַבְרָהָם בְּכֹל. וְאָמְרוּ
רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, בַּת הַיְוֵתָה לוֹ לְאַבְרָהָם
וְכִכֵּל שְׂמֹה. בַּת זֶה בְּחַיִּינַת הַחֻקְמָה
תְּמָאָה חו"ל, כְּמוֹ שֶׁמִּבְּאֵר בְּמֵאֵר חו"ל.
וְהוּוֹ וְכִכֵּל שְׂמֹה, שֶׁהָיָה לְלוּלָה מִכֵּל,
שֶׁנִּמְסַר לוֹ בְּחַיִּינַת הַמַּלְכוּת, בְּחַיִּינַת
חֻקְמָה תְּמָאָה בְּשִׁלְמוֹת, דְּהֵינּוּ שְׂאֵף
שֶׁהֵינֵנִי לְזִקְנָה, דְּהֵינֵנִי הַשְּׁגָה גְבוּהָ מְאֹד,
אִף-עַל-פִּי־כֵן הָיָה לוֹ בְּחַיִּינַת כִּלִּים לְהַשְׁיֵג
לְפִי אוֹתָהּ הַמִּדְּרַגָּה:

וְזֶה שֶׁאֱחָרֵי שְׂרַדְף אַבְרָהָם אֶת אֲרַבְעַת
הַמְּלָכִים, כְּתִיב, "אֵל עִמָּק שְׁוֵה".
וְאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, שֶׁהָשׂוּוּ כִלִּים
וְעֲשִׂאוּהוּ מְלָךְ, כִּי עַל-יְדֵי שֶׁהִכְנִיעַ אֶת
הָאַרְבַּע מַלְכוּתוֹת זָכָה לְמַלְכוּת בְּשִׁלְמוֹת,
עַיִן בְּמֵאֵר "מִיִּשְׂרָאֵל דְּסַבִּינָא" חו"ל:

הלכה ב

יש לרמוז במצוה זו. ענין מה שאמר רבנו ז"ל, במאמר המתחיל, פרקא תליתאה דספרא דצניעותא ט תקונין וקירין וכו' (ס"ז ב), ענין שם מה שאמר שם, שבשעת התפלה צריכין להתפלל רק ברחמים ותחנונים ולעמוד בראש ולבלי להשתמש במעשיו הטובים כלל, רק בשעת הקהלה בשהעדה מתאספים, או צריכין להשתמש עם המטה עז של המעשים טובים, להכניע הרע שבעדה, אבל בשעת התפלה צריכין לעמוד בראש ואביון ולהתפלל בתחנונים. וזה טעית טעה משה רבנו, עליו השלום וכו', ענין שם:

ויש לרמוז ענין זה במצוה זו, שצויה התורה שלא יהיה כלי - גבר על אשה ולא ילבש גבר שמלת אשה, הינו בשעת התפלה צריך לעמוד בראש וידבר דברי רבות ותחנונים ולא להשתמש במטה עז וכו' כנ"ל. וזה בחינת אשה שהיא בחינת חלוש כח, ודבריהם דברי רבות, ובשביל זה התפלה מבינה בשם "אשה" בחינת אשה יראת ה' פמוכא, כי בשעת התפלה צריך להיות בבחינת אשה, בחינת מקבל שהיא בחינת חלוש כח, הינו שלא ישתמש בשום כח של מעשיו הטובים, רק יהיה בבחינת חלישות כח פאלו אין לו שום כח, רק יתפלל דברי רבות ותחנונים בראש ואביון.

וזהו האסור של לא יהיה כלי - גבר על אשה, הינו בשעת התפלה שאז הוא בבחינת אשה כנ"ל, או צריך שלא יהיה עליו כלי - גבר, שלא ישתמש בכח וגבורה של מעשיו הטובים כנ"ל. וכן להפך לא ילבש גבר וכו'. הינו בשעה שהוא צריך להיות בבחינת גבר, הינו בשעת הקהל, שאז צריך להיות בבחינת גבר, לעמוד כגבור, להשתמש במטה עז של מעשיו הטובים, להכניע הרע שבעדה כנ"ל, או אסור לו ללבש שמלת אשה, כי אז צריך להיות כגבור צריך למלקחיה ולא יהיה בבחינת אשה, בחינת חלישות כח וכנ"ל. והכלל, כי צריך להזהר בזה שלא לטעות עצמו להפך הדבר, חס ושלום, רק שבשעת התפלה יעמוד בראש ולא ישתמש בכחו וגבורתו של מעשיו הטובים ובשעה שרוצה להכניע הרע שבעדה צריך לעמוד כגבור ולא בהפך, חס ושלום, וזה מרמוז במצוה זו כנ"ל. וזה שפרש רש"י במצוה זו שתי פעמים לא ילבש גבר וכו', שדבר זה גורם לנאוף, כי בשמחלוף, חס ושלום, אזי אין נכנע הרע שבעדה, פמכאד היטב במאמר הנ"ל. ועקר הרע הוא תאות נאוף, כי עקרא דיצרא בישא לנלאה ערון (ת"י). נמוצא, שדבר זה גורם לנאוף, כי לא נכנע הרע, שהוא בחינת תאות נאוף, שהוא עקר הרע כנ"ל. וכזה מוכן קצת מה שכתב שם רבנו ז"ל, במאמר הנ"ל, על פסוק, אמה ידעת את כל התלאה וכו' אתה

לקוטי הלכות

הלכות לא ילבש גבר ג

יורה דעה תשכג

ברוך ה' לעולם, אמן ואמן:

הלכה ג

על-פי המאמר "האי מאן" - דבעי למינסב איתתא וכו', עין שם בלקוטי הראשון (סימן כט). מבאר שם שהבגדים הם בחינת תקון הברית, שהוא פלילות הגידון והווי בחינת בגדים, בחינת ככל עת יהיו בגדיך לבנים - בגדיך וכו'. על-כן הוזהרה תורה שלא ילבש גבר שמלת אישה וכן להפך, פי תועבת ה' וכו', פי כשלוכש בגדי אישה, או להפך הוא נאוף ממש, פי הבגדים בעצמן הם בבחינת ברית פלילות הגידון פנ"ל:

כי עקר פגם הברית הוא פגם הרעת פיודע, והבגדים נמשכין מן הרעת, פי הם בחינת מקיפים של הרעת וכשפוגמין בהבגדים, פוגמין בהרעת ממש, שהוא פגם הברית:

וזה בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל, המעביר שער שעל בית השחי וכו', עובר משום לא ילבש גבר וכו', פי השערות הם מותרין מחוץ והם בבחינת לבושין, פמוכן במאמר הנ"ל בסופו בחינת לבושיה פתלג חזר ושער ראשה פלמר נקא:

ועל-כן בפספדה שאז צריכין לטהר עצמן מדים נדות, שהוא והמת מצרים, על-כן אז אסור לגלח השערות, פי השערות הם בחינת שבע מחלפות

ידעת דקא וכו' ונצעק וכו', הינו תקון תאות נאוף. ולכאורה אין שכיבת לעגין זה שם, עין שם. פי אינו מדבר מקדם מעגין זה שם כלל, אך באמת יש לקשר העגין שם, פי מה שמבאר שם להכניע הרע שבעדה, הינו תאוה זו של נאוף, חם ושלום, שהוא עקר הרע פנ"ל, ואזי כשמכניעין הרע הזה, אזי אחר כך כשממשיכין תורה, אזי יכולין לקבל אחר כך פח מאדום, פי הוא מנגה על פגם הברית, ועל-כן כשמכניעין הרע שבעדה, שהוא פגם הברית פנ"ל, אזי אדום בעצמו נותן לנו פח לכבש ארץ ישראל. פי ברצות ה' דרכי איש גם אויביו ושלום אתו, דהינו הפעל דבר, פמוכא שהוא אדום. פי הסמרא אחרא כשמכניעין אותה, אזי היא בעצמה נעשית בעל פרהה, כורכהה לקדשה ונותנת פח וסיוע לקדשה. ועל-כן שלחו ישראל לאדום והיו מרמזים לו עגין זה, אתה ידעת ונצעק וכו', הינו שכבר קבלו ענישם ותקנו פגם הזה, על-כן ראוי לו לעזר להם פנ"ל. אבל הוא לא רצה לעזר להם מחמת הפעות הנ"ל שהשתמש במטה עז בשעת התפלה ולא להכניע הרע שבעדה, וכמבאר שם היטב, עין שם. פי צריכין שלא להשתמש במטה עז של הפעשים טובים בשעת התפלה, רק בשעת הקהל ואז הוא מכניע הרע שבעדה, שהוא פגם הברית. ואז יכולין לקבל פח מאדום לכבש ארץ ישראל וכו' פנ"ל:

16

יורה דעה

ראשו, הנאמר בשמשון שהיה גזיר אלקים, שהם בחינת שבע מדות החולפין ועוברים במחשבה שבמה. ובספירה או צריכין לספר שבע שבתות, שהם בחינת שבע מדות לזכר ולטהר את המדות, שעל-ידי זה מטהרין עצמן ואת הבגדים מדם נדות הנאמר במאמר הנ"ל, עין שם. ואז מחמת שעוסקין לטהר ולקדש המוח והדעת מזהמת מצרים, על-כן או מתגברין הדינים ביותר, כי בלם במחשבה איתברירו ואז צריכין לשמור את השערות ואסור לגלחם, כדי שינקו כל המותרות שבמה, כדי שלא ישאר שום מותרות במוח, כי אז צריכין לזכר המוח ואז מתעוררין שמרי המוח לעלות אל המוח, ועל-כן צריכין אז השערות כדי שינקו כל המותרות, כדי שלא ישאר המותרות במוח:

ובעלה, ועל-כן בימי הספירה שופרין להקרבת העמר שעורים, שהוא מנחת קנאות, או צריכין לזהר שלא לגלח השערות כמו הגזיר, כי הגזירות בא גם כן על-ידי מנחת קנאות כנ"ל:

ועל-כן מחמת שהשער של בית השחי וכו', שהם שערות שבגוף, שלשם נמשך עקר המותרות של המוח, כי המוח מתפשט בכל הגוף ושם בבית השחי ובית הערוה, שהם מלאים ועזה, שם עקר המותרות, על-כן אסור להשחיתם כדי שלא יתגבר המותרות על המוח, חס ושלום, שהו בחינת פגם הברית שהוא פגם הדעת, ועל-כן עובר על זה משום לא ילבש גבר וכו', שהאסור הזה הוא בשביל שמירת הברית, שהיא שמירת הדעת כנ"ל:

הלכות לא ילבש גבר הלכה ד
נבללת בהלכות גלוח הלכה ד,
והלכה ה בהלכות רבית, הלכה
ה אות נב:

הלכות נדה

הלכה א

א על-פי מה שמבאר במאמר מ'ישראל דספינא" בסמין ל הנ"ל בהלכות גלוח הלכה א, שלפעמים המלכות נופלת ונעשה התגברות הארבע מלכות, חס ושלום, שבכלים במלכות

וזה בחינת אסור גלוח השערות של הגזיר, כי הרואה סוטה בקלקולה, גזיר עצמו מן הניין. נמצא, שעקר הגזירות בא בשביל תקון הברית שהוא תקון הדעת, ועל-כן צריכין לזהר או שלא לגלח את השערות כדי שינקו כל המותרות וכו' כנ"ל. וזהו בעצמו בחינת אסור גלוח השערות בימי הספירה, כי סופרין תימים לעמר, והעמר היה מנחת שעורים, שהוא בחינת מנחת קנאות של בדיקת הסוטה, שעל-ידי זה נטהרת אשה לבעלה. וכמוכא בזהר הקדוש, ובהאי מנחת קנאות אתחברת אשת חיל

עמלק, וצריך לקצרה ולחטקה משם ולהעלותה אל אור הפנים המאיר בשלש רגלים, שהם בחינת בינה לבא. והקצירה היא על-ידי חסד, והתגלות החסד על-ידי תוכחה בבחינת יהלמי צדיק חסד ויוביחני, ענין שם היטב. נמצא, שעקר קלוקל בחינת המלכות, חס ושלום, הוא כשאין תוכחה, כי אז אין החסד מתגלה, ואז אין יכולין לחטקה ולהבדילה מן הארבע מלכיות כנ"ל, ענין שם במאמר הנ"ל. ואז בשארבע מלכיות יונקים מן המלכות, חס ושלום, אזי הוא בחינת דם נדות שמשם יניקתם, כי כלליות הארבע מלכיות הוא עמלק, כמו שמבאר שם. והוא זרע עשו שנקרא "אדמוני", מחמת שהוא מלא דם, כי עשו היה שואב כל הדם נדות בכטן אמו פמוכא. וזה שמוכא בדברי רבנו במקום אחר במאמר החותמות בסיומן כב, שעל-ידי קלוקל התוכחה שהוא בחינת חותם הרגלון, געשה דם נדות, חס ושלום, הינו כנ"ל, כי עקר בגון המלכות הוא על-ידי בחינת הרגלון, פיזיע שנה בחינת תוכחה, כי המוכיחים הם בבחינת רגלון, פמוכא בדברי רבנו שם, ענין שם:

ב ואחר כך בשנפסק הדם, צריכה לספר שבעה נקיים ואחר כך מבילה במקוה. זה בחינת הבא לטהר מסיעין לו אוקרים לו המתן, כי אף שפסקה מלראות ואין יונקים ממנה כל כך, עם כל זאת עדין אינה ראויה לשוב

למקומה, להתחד עם בעלה, עד שתמתין ותספר שבעה נקיים, כי אחר התחלת התשובה, דהינו עזיבת החטא שהוא בחינת הפסקת הדם נדות, עדין אי אפשר להתקרב תקף לה' ותברך, עד אשר יצטרף ויתלבן וישמר עצמו מן החטא כמה ימים, כדי שעל-ידי זה יגרש ממנו הסטרא אחרא שהיתה נאחזת ותתפרד ממנו. ואז היא ראויה לטהרה גמורה ולזכות לשוב למקומו, כי תחלת ההתקרבות היא התרחקות, וצריך לסבל צער של אלו היסורין של ההתרחקות שצריך לקבל עליו בתחלת התשובה. וזה בחינת קבלת התוכחה שהיא בדרך בנין, דהינו מה שמוכיחין ומיסרין אותו בביונות והתרחקות כנ"ל, וכוונת התוכחה נתגלה החסד, כמו שמבאר שם. וזה שכתוב, "מוסר ה' בני אל תמאס ואל תקץ בתוכחתו, כי את אשר יאהב ה' יוכיח וכו'". כי התוכחה והיסורין הם אהבה, שהוא בחינת חסד שמלבש בהתוכחה הנ"ל, ועל-פני הם שבעה נקיים, כי שם מלבש החסד, שהוא כולו משבעה, כי חסד הוא יומא דאול עם בלתי יומין (כמו שכתוב בזה הקדוש

בראשית טו, בלק קמא). ועל-ידי השבעה נקיים, שהיא רחוקה מבעלה, שהוא בחינת תוכחה, שם מתגלה החסד שכלול מו כנ"ל. ועל דו נקצרת ונבדלת מן הסטרא אחרא שהם בחינת הארבע מלכיות הנ"ל שאחיותם בבחינת השבעה נדות, שהם

יורה דעה

כל הדברים בבחינת עין לא ראתה וכו'. וכמוכא לעיל בהלכות הנ"ל, ועל-ידי זה מקבלין אור הפנים, על-ידי בחינת בינה שהוא בחינת המקנה פנ"ל, כי המקנה הוא בחינת חסד עליון ודעת גדול, כמוכא במקום אחר פסימן גו והדעת הוא אור הפנים, כמו שכתוב: "חכמת אדם תאיר פניו":

ד ועל-בין שעור המקנה ארבעים סאה זה בחינת בינה, כמו שאמרו (אבות פ"ק ה) בן ארבעים לבינה, ועל-בין שעור מדתה אמה על אמה ברום שלש אמות. ואז דיקא יש בה פח להעלות הגדה ממקנאה למתרה, כי עקר תקוניה ועלייתה על-ידי בחינת רגלון פנ"ל, שזה בחינת תוכחה פנ"ל, שמשם עקר בנינה. וזה בחינת שלש רגלים, שאז עלייתה אל אור הפנים, ועל-בין נקראו על שם רגלים, כי עקר עלייתה על-ידי בחינת הרגלון פנ"ל. וזה בחינת שלש רגלים, כי פלליית הרגלון הם בחינת שלש, בחינת נצח, הוד, יסוד, דהינו על-ידי מה שעולין לרגל בהליכת רגליהם, אזי על-ידי הליכת הרגלון בעצמה, עולה לבחינת הרגלון, שזה בחינת תוכחה, כי על-ידי עליה לרגל, היה התעוררות גדול לעבודת ה' ותבונה, כי היה מעוררין זה לזה בדרך הליכתם. כמו שמצינו באלקנה שכתוב אצלו, "ועלה האיש ההוא מעירו מקמים ימימה". ואמרו רבותינו ו"ל, בדרך שותיה עולה בשנה זו לא היה עולה בשנה

בחינת ימים, ששם אחיות הפטרא אחרא, שהוא בחינת ימי רע, אבל למעלה משבעה ימים אין להם אחיזה, כי שם פלו טוב:

ג ואחר כך מובלת במקנה מים, והמקנה היא בבחינת עלמא דאתי, שהיא בחינת בינה, כי בעלמא דאתי פתיב, "כי תמלא הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים". שהיא בחינת מקנה. וכמו שמבאר לעיל בהלכות מליחה הלכה א ובהלכות מביילת פלים הלכה א, עין שם. הינו, שעל-ידי השבעה גקיים, שהם בבחינת התגלות החסד שפלול משבע יומין, על-ידי זה נקצרת מן הארבע מלכיות פנ"ל, ואזי נבנסת במקנה, שהיא בחינת בינה לבא, שעל-ידי זה עולה אל האור הפנים כמוכא במאמר הנ"ל, שעל-ידי בחינת בינה לבא, עולה אל אור הפנים, עין שם. וכן איתא, שעל-ידי המקנה זוכין לאור הפנים:

ובן תקוני המלכות הנ"ל מרמז במקנה עצמה, כי מימי המקנה הם בחינת מימי החסדים, שעל ידם נקצרת מן הפטרא אחרא פנ"ל. והמים צריכין להיות על הארץ דיקא, כי הארץ היא בחינת רגלון, כמו שכתוב (ישעיה סו), "והארץ הרים רגלי", שהוא בחינת תוכחה פנ"ל, ששם מתגלה החסד, שהם מימי המקנה פנ"ל. וצריכה שתהיה מתפסה ומתעלמת בתוך המקנה בבחינת עלמא דאתי ששם מתפסים ונתעלמים

לקוטי הלכות

הלכות נדה א

יורה דעה תשכו

אחרת, כדי לעורר העולם ולהוכיחם לעלות לרגל, ועל-ידי זה שהיו הולכין לעלות לרגל, שזה בחינת תוכחה פנ"ל, על-ידי זה מתגלה החסד פנ"ל. וזה בחינת (שר השרים ז), "מה יפו פעמך בנגלים בת נדיב", שפרש רש"י על עליהם לרגל ברגליהם, וזהו 'בת נדיב', שעל-ידי זה מתגלה החסד שהוא בחינת אברהם שנקרא "נדיב". וזהו בת נדיב, שעל - ידי זה עולה המלכות, על-ידי החסד לאברהם, ואז הוא בבחינת בת נדיב, בבחינת בת היתה לו לאברהם אבינו, כמו שמבאר שם. ועל-ידי זה היו עולין לראות את פני ה', שזה בחינת עליה אל אור הפנים פנ"ל. וזה בחינת שעור המקוה אמה על אמה ברום שלש אמות. זה בחינת שלש רגלים שמושם עקר התחלת עליה פנ"ל. וזהו בחינת אמה על אמה, זה בחינת צדיק יסוד עולם שהוא כלול מכל התלת רגליו והוא נקרא בשם אמה, כמו שאמר רבנו גרו יאיר (בסיון טו), שהוא בחינת אמה בת ששה טפחים, ענין שם, ועקר תקונת על ידו, כמו שכתוב: "הלמני צדיק חסד ויכתיני". כי עקר התוכחה, שהוא בחינת רגליו, שעל ידו נתתנת, הוא על-ידי בחינת הצדיק שהוא כלול מכל השלש רגליו פנ"ל. גם ברום שלש אמות מרמז על שלש עליות שצריכה לעלות, כי תחלת תקונת על-ידי תוכחה שהוא בחינת רגליו. וזה בחינת שעולה אל נצח,

הוד, יסוד. ושם נתגלה החסד. וזה בחינת שעולה אל חסד גבורה, תפארת, ועל-ידי זה עולה אל אור הפנים. וזה בחינת שעולה אל חכמה, בינה, דעת, שהוא אור הפנים:

ה ואלקנה שהיה גוהר מאד לקים מצות עליה לרגל בתקונת פנ"ל, והיה מוכיח את ישראל פנ"ל, על-ידי זה להוליד בן שהוא התחיל לעלות המלכות, כי שמואל התחיל לעלות המלכות, כי הוא זכה למושב מלכים הראשונים של ישראל, דהיינו שאול ודוד, ועל-ידי עקר מלכות שאול היה תלוי בבחינת עמלק, כי שאול הולך שהיה מלך הראשון של ישראל וממנו התחילה עלית המלכות אל הקדושה, על-ידי הכרח למחות זכר עמלק, שהוא כלול מארבע מלכויות פנ"ל. ומחמת שלא גוהר בזה והשאיר את אגג מלך עמלק, על-ידי נפקדה מלכותו, כי עקר קיום המלכות על-ידי מוחית עמלק פנ"ל. וזה שאמר שמואל, "אתי שלח ה' למשחך למלך על ישראל ועתה לך והביתה את עמלק והחרמתה אותו וכו'". כי זה תלוי בזה, מאחר שגמשחת למלך על ישראל, על-ידי אמה צריך למחות זכר עמלק פנ"ל. ועל-ידי נצטווה שאול בתחלת מלכותו, "שבעת ימים תחיל עד בואי אלוך", כי בחמת שהיה הולך הראשון והיתה אז עלית המלכות בתחלתו, על-ידי הצורך להמתין שבעה ימים בבחינת

תתחת

יורה דעה

ונבדלת מהם כנ"ל. ועל-כן היא בבחינת גדה כנ"ל:

וזה ששערו רבותינו ו"ל שעור פהם בשערות, דהינו שלשים ויש שערות, כי המלכות הוא בבחינת שערות, כמו שמבאר שם. והשעור הוא שלש על שלש עדשות וכל אחת ארבע שערות, ענין בשלחן ערוך, כי המלכות כגולה מוג על ג שהם תשע ספירות, כי היא עשירית וכלולה מכלם. והיא בחינת ד שכולה מר עולמות, כמו שמבאר שם. ובכל עולם כגולה מט הנ"ל. ועל-כן הם שלשים ויש שערות, כי את זה לעמת זה עשה האלקים (תהי"ג ט"ד) כידוע:

דסתם וסת למד יום, דהינו ככל חדש, כי היא בבחינת לבנה שהיא בחינת המלכות שמתמטת ככל חדש. ועל-כן אסור לחדש הלבנה קדם שיעברו עליו שבעה ימים בבחינת שבעה נקיים הנ"ל, כי מעוט הירח הוא בחינת שליטתם, כי עקר פהם על-ידי מעוט ופגם הירח כידוע. וכשמתחלת להתמלאות זה בחינת טהרתה, כמובא, שהיא מתחדשת ומטהרת באשה לבעלה. ועל-כן צריכין להמתין ז בבחינת שבעה נקיים כנ"ל:

הלכה ב

"והזרתם את בני ישראל מטמאתם וכו'". מפאן, שצריכין לפרש

שבעה נקיים כנ"ל, ומחמת שלא נזחר פנה, על-כן מאז התחילה מלכותו לפסק. וזה שדקדקו רבותינו ו"ל ואמרו, שנפסקה מלכותו על שעבר על דברי נביא, על דברי נביא דיקא, כי המלך מזהר ביותר לקיים דברי נביא, כמו שאמרו רבותינו ו"ל בפרשת המלך שמהר שלא יעבר אפלו על מצות הנביא, כי עקר קיום המלכות תלוי בנביאים שהם בחינת רגליו, שמושם בגן המלכות כנ"ל:

ו **ועל-כן** צריכה הפלה לספר שבעה נקיים, אף-על-פי שלא

ראתה, כי מחמת שאז תחלת עלייתה, כי קדם שנשאת אין לה שלמות ואז יש להם יניקה ממה, כמובא בפאמר "גולה" בסמך סט על ענין קידושין, ענין שם. ועל-כן קדם הנשואין, שאז מתחיל תקונה ועלייתה, צריכה למנות שבעה נקיים, כמו הגדה כנ"ל. ואז מקבלת שבע ברכות ונכנסת לחפה, כי השבע ברכות הם בחינת חסד שכלול משבע כנ"ל. ועל ידם נקצרת מהם ועולה אל אור הפנים, על-ידי החפה, שהיא בחינת בינה, עלמא דאתי, כמו שאמרו, לעתיד כל צדיק נבחר מחפתו וכו'. וכמובא בדברי רבנו גרו

יאר, בפאמר "בהעלתך וכו'" (בסמך סא), ענין שם. שעל-ידי החפה מקבלת אור הפנים בשבעת ימי המשטה, ענין שם, וזה שאמרו רבותינו ו"ל, פלה בלא ברכה אסורה כגדה כנ"ל, כי כל זמן שאינה מקבלת השבע ברכות אינה נקצרת

לקוטי הלכות

הלכות נדה ב

יורה דעה תשכט

עומדים רק על אמונה, כמו שכתוב (תהלים 115), "וכל מעשהו באמונה", כי משעלה בריצונו ותברך לברא את העולם, לא היה מקום לבראו משום שתיה הכל אין סוף, והכרח, כביכול, לצמצם ולפנות אלקותו עד שנעשה חלל הפנוי וכו', ולשם המשיך כל האורות וכל המדות עד שברא שם כל העולמות כלם וכו'. ובתחלה לא היו הכלים יכולים לסבל את האור מחמת רבוי אור, ומחמת זה היה שבירת כלים שמושם אחיות הקלפות והסמרא אחרא, ובכל דור ודור אנו עוסקין לברר ולתקן זאת וכו', כמבאר כל זה בענין חיים בתחלתו:

ב וזה ידוע שתחלת הצמצום הוא בחינת מלכות, כי - אף-על-פי שמלכות היא מדה האחרונה, אף-על-פירבן למעלה בתכלית המעלה עקר ההתחלה היא מבחינת מלכות הנעלם באין סוף כידוע למבוינים, שמושם התחלת הצמצום בשביל בריאת העולם, כי סוף מעשה במחשבה תחלה, בבחינת אני ראשון ואני אחרון וכו' 'אני' הוא בחינת מלכות כידוע וכמו שכתוב שם במקרא הנ"ל, "כה אמר ה' מלך ישראל וגאלו אני ראשון ואני אחרון". הינו בחינת מלכות, בחינת מלך ישראל שנקרא אני הוא בראש ובסוף וכו'.

והכלל שתחלת הצמצום הוא בחינת מלכות ומלכות היא בחינת אמונה כידוע, הינו כי פשה' ותברך רצה

סמוך לזמנה. כתיב, "ואל אשה בנדת ממאנתה לא תקרב וכו'".

על-פי המאמר "רבי יוחנן משמע"י" בסיון טז כי אי אפשר לצדיק להיות מחשבתו מושטת תמיד בקמחות עליונות וכו', כי פעמים בפולה של תורה זו היא קיומה וכו'. ומבאר שם, שעקר מה שצריך הצדיק לבטל לפעמים מדבקותו הוא מחמת הענין דמכסין על ענין שהם עשו ושמעאל כדי שלא יתגברו הענין הנ"ל, הם ושלום, על ענין ויתבטל חכמתו לגמרי, הם ושלום, ואז כשמבטל מדבקותו או עניו מאורות פניה וכו', אכל על-ידי תרין משיחין שפוצו מעניותיהם חוצה ויהפך לכלם שפה ברורה או תקנים, "ותיה אור הלכנה באור החמה". ואז לא יצטרך לבטל מדבקותו, עין שם כל זה היטב:

א כי באמת בודאי היה ראוי להיות דבוק תמיד בה' ותברך בלי הפסק רגע כלל, כי הוא חינו וארך ימינו, אך בהכרח צריכין להתבטל לפעמים וזהו עקר קיום של הדעת, כי לפעמים בפולה של תורה זו היא קיומה וכו', כי אי אפשר להתדבק ולהתקרב לה' ותברך באמת, כי אם על-ידי אמונה שהיא יסוד כל התורה כלה, כמו שאמרו (פסות סד), בא חבוק ותעמידן על אחת, וצדיק באמונתו יתיה, וכמו שכתוב (תהלים קט), "כל מצותיך אמונה". וכל העולמות כל הנמצאים והנבראים והנוצרים והנעשים, כלם

10

יורה דעה

לברא את העולם הסתפל בחכמתו הקדומה שאי אפשר להשיגו ותברך בשום חכמה ובשום שכל ובשום תבונה בעולם, ועל-כן אי אפשר להיות קיים להעולמות על-ידי שום מדה, כי עקר קיומם הוא על-ידי שידועין ממנו ותברך שהוא רב ושלטי עקרא ושרשא דכל עלמין, שהיו עקר התכלית של כל העולמות, כמו שכתוב בזהר הקדוש בגין דיתשמודעין ליה, ובאמת אי אפשר להפירו ולדע ממנו ותברך על-ידי שום מדה ושום ספירה, כי אם על-ידי אמונה לבד, וגם אי אפשר שיתגלה שום מדה ושום ספירה כי אם על-ידי האמונה שהיא בחינת מלכות, שהיא תחלת הצמצום, שעל ידה עקר התגלות כל המדות וכל העולמות, כי ה' ותברך ראה שאי אפשר להשיגו בשום אפן על-ידי שום שכל שבעולם, כי לית מחשבה תפיסא ביה כלל, על-כן לא היה אפשר לברא את העולם עד אשר צמצם ופנה אלקותו ותברך, כפיכח, הינו שבהחמתו הנפלאה צמצם חכמתו כל כך עד אשר סלק החכמה והשכל לגמרי, עד שגשאר המקום, כפיכח, פנוי מפל השכליות והחכמות שהם עצמות אלקותו ותברך, ולא גשאר מן השכל כי אם כח האמונה, שברא כח בעולמות והגבראים שיהיה להם שכל ודעת להאמין בו ותברך בלי שום שכל, ובאמת זה הצמצום הוא פלא גדול, פמואב במקום אחר, כי אמונה הוא

פלא גדול, כמו שכתוב (ישעיהו כח): "אודה שמך כי עשית פלא עצות מרחק אמונה אמן". כי אמונה היא נפלאות תמים דעים, כי בדרך שמכניסם בהשכל אין צריכין להאמין ואינו נקרא אמונה, ועקר האמונה הוא פמה שאין מכניסם בהשכל. ואם כן מהיכן יבוא לדעת שאמין בזה, אך באמת היא נפלאות תמים דעים שברא בחכמתו הגדולה כח בשכל האדם שיהיה לו כח לצמצם ולסלק דעתו ולהאמין באמונה לבד על-ידי כח הרשימו שגשאר בהדעת, אפלו לאחר הסתלקות הדעת, כי אף-על-פי דאיהו לא חיו מזליה חיו, כי אף-על-פי שאינו מבין הדבר בשכלו, אף-על-פי-כן מבין מרחוק, שראוי לו להאמין. כי בשרוצה להסתפל על האמת הוא מבין בברור שצריכין להאמין כי הוא מבין זה בעצמו שאי אפשר להבין הדבר בשום שכל, רק צריכין להאמין באמונה לבד. וזהו בחינת צדק כד אתחברת בה אמת אתעבדת אמונה, הינו שעקר האמונה תלוי באמת, הינו אף-על-פי שאינו מבין הדבר בשכלו כלל, אף-על-פי-כן ששייצה להסתפל על האמת יבין מרחוק שראוי לו להאמין בה' ובהצדיקים וכיוצא:

ג ותכלל, שאמונה היא יסוד כל העולמות כלם ויסוד כל התורה בלה, כי ה' ותברך, כפיכח, לא היה יכל להתחיל לברא שום עולם עד שברא תחלה את מדת האמונה, דהינו

לקוטי הלכות

הלכות נדה ב

יורה דעה תשלא

שיתהי כח בהשכל להאמין בהאמת, אף-על-פי שאינו מבינו כ"ל. וזה עקר בחינת תחלת הצמצום שגשאר החלל הפנוי, דהינו שצמצום אלקותו, בכיבול, שהוא השכל, פי ה' ותברך הוא עצם החכמה, בכיבול, כדיוע. וכשפנה השכל מושם גשאר המקום פנוי בלי שכל ולא גשאר שם פי אם בחינת אמונה. דהינו שצמצומו בלאמונה לבד בהאמת בלי שום שכל וחכמה, ותכף בשגשגה הצמצום של חלל הפנוי, דהינו בחינת אמונה שיתהי כח להאמין בו ותברך בלי שום שכל, תכף המשך אלקותו ותברך לתוך אותו החלל הפנוי שהם כלל המדות וכל העולמות מראשית נקדת הבריאה, שהוא תחלת האצילות עד סוף נקדת המרקו של עולם הנשמי הזה, וכל מעשהו באמונה כ"ל, פי אחר כך בשגשגה מדת האמונה שהיא תחלת הצמצום או יש בכח לגלות אלקותו ותברך על-ידי צמצומו של השכל שהם כלל כל המדות והספירות שנתגלו בתוך הצמצום של החלל הפנוי, הינו בתוך האמונה הקדושה, פי זה כ"ל, שעל-ידי אמונה זוכין אחר כך להבין תדבר בשכל, כמבאר בהא"ב, וכמו שאמר רבנו ז"ל על פסוק: "ויהי ידיו אמונה עד בא השמש" (בבב"א צא) הינו כ"ל, פי בתחלה אי אפשר להבין בהשכל, כי עדן הכל בחינת אין סוף, פי כל מה שאין האדם מבין הוא בחינת אין סוף, כמבאר בדברי רבנו ז"ל

במאמר 'חותם בתוך חותם' (בבב"א צא) עין שם, פי אף-על-פי שבעולם העליון ובמדרגה העליונה הוא בחינת צמצום, אבל בעולם התחתון הוא בחינת אין סוף, פי מלכות דייצורה הוא בחינת אין סוף כנגד כתר דעשיה, כדיוע ומוכן. ועל-כן בתחלה אי אפשר להאדם שיכין שום דבר ושום השגה, פי הכל אצלו בבחינת אין סוף. וצריך שיתהי לו בתחלה אמונה שלמה בלי שום שכל וזהו בחינת הצמצום כ"ל. ואז כשהוא חזק באמונתו אז ה' ותברך מאיר עיניו ומבין אחר כך תדבר בשכלו, שזהו בחינת המשכת האורות והמדות לתוך החלל הפנוי, לתוך הצמצום שהיא בחינת האמונה כ"ל, פי האמונה היא הצמצום והכלי והמדה של כל המדות שהם כלם בחינת צמצומי השכל מעלה לעלול, משכל עליון לשכל תחתון להשיג על ידם אותו ותברך. וכלם אין להם כח לגלות ולהוליד שום דעת ושום השגה בו ותברך פי אם על-ידי האמונה לבד, פי האמונה היא הכלי והצמצום של כלם. וזהו בחינת דלית רשו לשום ספירה וכו' לאקרא ברכאן בר מינה. דהינו חוץ ממדת המלכות שהיא בחינת האמונה, שעל ידה דיקא עקר התגלות דעת של השגת אלקותו ותברך, פי מתחלה צריכין להקדים את האמונה שהיא תחלת הצמצום כ"ל. וגם אפלו אחר כך כשזוכין שיתהי נמשך איהו דעת והשגה

שאין לו רשות, שעל-ידי זה גורמין בחינת שבירת פלים, חס ושלום, דהינו שגשבר כלי האמונה מאחר שאינו רוצה לסמוך על אמונה לבד ורוצה לדעת ולהבין דיקא כלי אמונה. נמצא, שפשוטי הדעת מן האמונה, וכשפשוטי את הדעת מן האמונה זה בחינת שבירת פלים, מיתת הפולכים, פי נשארו הפלים כלי אורות והאורות כלי פלים, פי האמונה היא בבחינת פלים כנ"ל והדעת היא בחינת אורות כנ"ל, ומחמת זה נתפטר האור לגמרי, פי חוזר אל אין סוף מחמת שהוא בלא כלי והפלים נפלו למטה וכו'.

ה וכלל הדבר, שעקר הוא האמונה בפשיטות להאמין בה' יתברך כלי שום חקירות וכלי שום חכמות כלל, וכשזוכה להיות חזק באמונתו ימים ושנים ונעבד ה' יתברך בפשיטות כלי שום חכמות רק באמונה ובתמימות, אזי אם זכה, יחמל עליו ה' יתברך, ויפתח לו שבילי השכל ויוכל להשיג ולהבין מעט בידיעתו יתברך. ואפלו אחר כך כשיזכה לאיזה ידיעה והשגה, הוא צריך לתן גבול לדעתו שלא להסתפל למעלה במה שאין לו רשות, פי במפלא מן אל תדרש וכו', רק לסמוך על אמונה לבד, פי האמונה שקדם ההשגה היא בחינת תחלת הצמצום של החלל הפנוי שהיה קדם הבריאה, שעל-ידי זה נעשין כל הפלים וכל המדות פידוע, שהם עקר המושבת והתגלות של כל המדות

אי אפשר לקבל הדעת פי אם דרך האמונה הקדושה, פי אסור לסמוך על השכל לבד ואין קיום להשכל בלא האמונה, פי במפלא מן אל תדרש וכו', פי אי אפשר לקבל השכל פי אם דרך כמה צמצומים, וכל הצמצומים הם על-ידי האמונה שהוא שרש כל הצמצומים כנ"ל. ועל-פני אסור לחקר למעלה מפרדתו, בחינת "במפלא מן אל תדרש וכו'", שלא יהיה, חס ושלום, בחינת רבוי האור גורם שבירת פלים, פי כשרודף שכלו להסתפל כמה שאין לו רשות ואינו רוצה לסמוך על האמונה לבד. נמצא, שפוגם באמונה. ואזי מחמת רבוי אור השכל נשבר כלי האמונה ואז נפגם ונפול האמונה, ואז נתפטר הדעת לגמרי, אפלו מה שהיה אפשר להבין מתחלה, פי חוזר הכל אל בחינת אין סוף מאחר שגשבר הפלי והצמצום, שהוא האמונה כנ"ל:

ד וזה בחינת חטא אדם הראשון שאכל מעץ הדעת טוב ורע, שעל-ידי זה חזר וגרם בחינת שבירת פלים כמובא, פי איתא שאדם הראשון פגם במה שהיה מסתפל במה שאין לו רשות הינו כנ"ל, פי היה צריך להתחזק תחלה באמונה שלמה והוא רצה לדע בדעתו דיקא שזהו בחינת עין הדעת טוב ורע שהיה לו ה' יתברך עליו, פי העין הדעת היה לו כח הזה שמי שיאכל ממונו נכנס בו יצר הרע ויתאנה לדרך לדעת ולהסתפל במה

לקוטי הלכות

הלכות נדה ב

יורה דעה תשלג

והספירות והעולמות. ואפלו כשנמשך האור לתוך הכלים, דהינו שנמשך הדעת לתוך האמונה, צריך לתת גבול לקבל האור בהדרגה, דהינו שלא להסתפל למעלה ממודרגתו, כי פשוטה להתבונן ולהסתפל יותר ממודרגתו, יותר מכפי מה שיכולה הכלי שלו לסבל, דהינו יותר מכפי חזק אמונתו, שהיא הכלי שלו כנ"ל. או הוא, חס ושלום, רבוי אור גורם שכירת כלים, ונסתלק הדעת לגמרי ונשברה האמונה לגמרי ויכול לבוא לידי פגירות, חס ושלום, כי לעולם הוא צריך להתחזק באמונה שהיא היסוד והקיום של כל העולמות, והאמונה הוא בראש ובסוף ובאמצע, בבחינת אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלקים. אני הוא בחינת אמונה שהוא בחינת מלכות כנ"ל, שהוא בחינת ראש וסוף ואמצע ובלעדי האמונה אי אפשר לדעת מה' ותברך, בחינת ומבלעדי אין אלקים וכנ"ל:

ו וְהָנָה מִי שֶׁהוּא חֹזֵק בְּאֱמוּנָתוֹ כֹּל כֶּדַּע שׁוֹכֵחַ אַחֵר כֶּדַּע לְהִבִּין בְּשֶׁכַל וּמְמִשִּׁיךְ אוֹר הַשֶּׁכֶל לְתוֹךְ הָאֱמוּנָה זֶה בְּחִינַת יְחִיד קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְיִנְתִּיהּ, כִּי קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּחִינַת הַתְּקִימָה וְהַשֶּׁכֶל, כְּבִיכּוֹל, וְהַשְׁכִּינָה הִיא בְּחִינַת מַלְכוּת - אֱמוּנָה כְּנ"ל. וּכְשֶׁמִּתְחַבֵּר הָאֱמוּנָה עִם הַשֶּׁכֶל זֶה בְּחִינַת יְחִיד קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְיִנְתִּיהּ, שְׁנֵהוּ עִקַּר קִיּוּם וְשִׁלְמוֹת כֹּל הָעוֹלָמוֹת, וְעַל-יְדֵי זֶה נִגְלָדִין מַחִין חֲדָשִׁים בְּבְחִינַת

עבור, וניקה ומוחין, דהינו שעל-ידי שפאיר השכל לתוך האמונה, על-ידי-זה זוכין להוליד ולגלות השגות חדשות בידיעת רוממותו ותברך ויתעלה. וזה עקר בחינת הדבקות שישאל צריכין להתדבק בה' ותברך שהוא בחינת התחברות ננסת ישראל עם דודה, כי כלל ישראל שהם בחינת ננסת ישראל, הם מאמינים בני מאמינים, כי שרש נשמתם הוא מאמונה. וכשה' ותברך מאיר להם פנים ורואין ומשיגין איזה השגה וידיעה והפרה באלקותו ותברך שמו, נמצא שנתחבר האמונה עם הדעת הקדוש, שזהו בחינת יחוד קדשא בריך הוא ושכינתיה, כי באתערוהא דלתתא אתער לעלא עד למעלה למעלה, שכל העולמות למעלה למעלה מתחבר האמונה עם הדעת הקדוש, כביכול, וזה בחינת דבקות ישראל בה' ותברך שמו בחינת מצנת ובו תדבק'. ואף-על-פי שזה הדבקות יקר מאד, אף-על-פי-כן אי אפשר להיות דבוק תמיד, כי אי אפשר שהאמונה הקדושה תקבל תמיד מן הדעת הקדוש כפי שלא ותברך, חס ושלום, הענין דמכנסן על עינין שהם עשו וישמעאל, שהם תקלפות הפאים מזהמת הנפש, מחטא אדם הראשון, משכירת כלים, כי בכל עת שצריכין לעשות איזה יחוד דקדושה, שהוא בחינת דבקות כנ"ל, צריכין לעורר תחלת הצמצום שמשם המושבת טפי הדעת

תת

ז וזה בחינת אסור גדה, כי אפלו בזווג
הרוחני ויחודי המדות צריכין
להשמר מאד מאחזיות הקלפות והכפירות
הבאים משכרי פלים, מפל שכן בזווג
הגשמי, כי אף-על-פי שזווג של ישראל
יקר מאד, וגולדין על-ידי זה נשמות
ישראל והיא מצוה הראשונה בתורה,
ובאתערוהא דלתתא אתער לעלא, ומי
שוזכה שיהיה וזווג בקדשה פראוי אזי
נעשה על-ידי זה יחוד קדשא בריך הוא
ושכינתיה, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (סו"ה
(י) איש ואשה זכו שכינה שרויה ביניהם.
אף-על-פירכן אפלו מי שזווגו בקדשה
גדולה, אסור להיות רגיל בזה, כמו
שאמרו רבותינו ז"ל, שלא יהיו בני
ישראל רגילין וכו', כי אתערוהא דזווגא
מסמרא דצפונא, שמשם אחזיות הסמרא
אתרא פידע, כי בכל זווג צריכין לעורר
תחלת הצמצום ולברר ברורין מפלים
הנשברים שבהם נתאחזו הקלפות. ועל-
כן איתא בזה הקדוש שבהכרח שיהיה
התעוררות הזווג מהיצר הרע שאחזיותו
בשכירת פלים וכנ"ל, רק ישראל בתקה
פח גבורתם יש להם פח לכבש את יצרם
ולתפד הכל אל התקדשה פראוי, אבל
אסור להיות רגיל, חס ושלום, שלא
יתגברו הענין דמכסן על עינין שהם
הקלפות וכו' וכנ"ל. וכל זה צריכין לזהר
ולפרש אפלו מן התהר וכנ"ל, אבל
בשמתעוררים דם נדות, שהם זחמת
הנחש שנתקללה חוה, בעצב תלדי

הקדוש לגלות השגות אלקותו ותברך, כי
אי אפשר להמשיך שום דעת כי אם
על-ידי התחלת הצמצום. ואף-על-פי
שעל-ידי השכירה נשברו הפלים
והאורות חזרו למקומן ונתבטל הצמצום,
כבובל, אף-על-פירכן גודאי לא נתבטל
לגמרי, כי הרשימו נשאר פידע, ועל-כן
בכל עת שצריכין לגלות אלקותו ותברך,
דהינו להמשיך הדעת לתוך האמונה,
שהוה בחינת יחוד וזווג פנ"ל, אזי צריכין
לעורר תחלת הצמצום, ועל-כן צריכין
לברר ברורין משכרי פלים, כי על דם
יכולין לעורר ולחדש הצמצום הראשון,
על-ידי שחזרין ומעלין הפלים הנשברים
למקומן ששקדם מהצמצום הראשון,
ומחמת שבאלו השכרי פלים נאחזו
הסמרא אתרא והקלפות מאד, על-כן
צריכין להיות איש חיל וגבור גדול מאד
מאד מי שרוצה לעסק בזה, ליחד יחודים
ולזוג המדות כדי שלא יתגברו בו
הכפירות, שהם הקלפות שנקראים
"אלהים אחרים" בחינת כפירות שנאחזין
בשכרי פלים והם הם בחינת הענין
דמכסן על עינין הנ"ל, ועל-כן צריכין
לשמר מהם מאד, ואפלו מי שהוא איש
חיל וידע להשמר מהם, אף-על-פירכן אי
אפשר לו להיות דבוק תמיד שלא
יתגברו, חס ושלום, הענין דמכסן על
עינין שהם הכפירות, דהינו הקלפות
הנאחזין בהשכרי פלים שעוסקין לברר
אותם על-ידי הדבקות ותיחוד פנ"ל:

לקוטי הלכות

הלכות נדה ב

יורה דעה תשלה

בנים", זה דם נדות, כמו שאמרו רבותינו ו"ל, אז הוונג אסור לגמרי, כי דם נדות נמשכן משבירת בליים פידוע, ושבירת בליים הוא בחינת שבירת ופגם האמונה שהיא כלל כל הפלים שגשפרה ונפגמה עד שנעשו פפירות ואמונות פוזביות שהם בחינת דם נדות, ואו בשמתעוררים הדם נדות, הינו הפפירות והאמונות פוזביות, אז הוונג אסור, כי אז אסור להמשיך השכל לתוך האמונה, כי לא די שלא יתקן את האמונה עלידי זה, אדרבא, האמונה והשכל יהיו נפגמין ונתמלקליו יותר עלידי זה בבחינת ותהי נדתה עליו:

הרמב"ם

ח כי באמת ככל זמן שממשיכין שכל ודעת לתוך האמונה בזה מחיין ומחזקין את האמונה, כי עקר חיות האמונה הוא על-ידי השכל פידוע, וזה בחינת וארשתוך לי באמונה וידעת את ה', שבתחלה פגסת ישראל מתדפקין לה' ויתברך על-ידי האמונה לכד ואחר כך, וידעת את ה', כי אחר כך נמשך הדעת לתוך האמונה פנ"ל, אבל אי אפשר להמשיך הדעת לתוך האמונה כי אם בשאמונה טהורה וקדושה, שאז יש לה פח לקבל אור הדעת ולהוליד ולגלות על-ידי זה הולדות והתגלות קדושות, אבל תכף בשמתעוררים דם נדות בהאשה וראת ה' שהיא בחינת אמונה, דהינו בשמתחילים לכלבל את אמונתו, חס ושלום, בקשיות וכפירות, אז אסור

לו אז להשתדל להמשיך דעת לתוך האמונה, כי אז צריך לישב פדד ולברח מן הדעת לגמרי, דהינו שלא ישתמש עם הדעת כלל, ולא יחבר אז את הדעת עם האמונה כלל, דהינו שלא ירצה להמשיך הדעת, להבין ולתרוץ הקשיות והחקירות והכפירות העולים אל מוחו, כי תכף בשעולים על דעתו קשיות וכפירות, חס ושלום, אזי הוא צריך לסמוך על אמונה לכד ולהתחזק באמונה לכד בלי שום הבנת הדעת, כי פשיצה להבין בשכל אזי יתגברו הקשיות והכפירות, שהם בחינת דם נדות, על השכל מבחינת ותהי נדתה עליו, ויתפסל השכל והאמונה לגמרי, ויבוא לידי פפירות גמורות, חס ושלום, ותהי בחינת אסור החמור של נדה שהיא אסור חמור מאד מאד פידוע, וכרבה הפמאה מאד, כמו שכתוב בזהר הקדוש, תלת אנון דדחון שכינתא מן עלמא וכו'. ואחד מהם הוא אסור נדה, כי איש ואשה הם בחינת דעת ואמונה פנ"ל. ואף-על-פי שבכלליות העולמות כלל ישראל הם בבחינת אמונה, שהם בחינת פגסת ישראל כנ"ל, אף-על-פי-כן זה ידוע שכל בחינה פלולה מפל הפחינות. ועל-פן כפגסת ישראל בעצמם שהם בחינת אמונה יש בהם בחינת שכל ואמונה שהוא בחינת איש ואשה. וכשמתעוררין הדם נדות, חס ושלום, שהם הכפירות - והמת הנחש, אז נאמר "ואל אשה בנדת מטמאה לא תקרב

יורה דעה

יתגברו, חס ושלום, על השכל ותתקלקל האמונה והשכל לגמרי פנ"ל. ואז צריך לבלי להשתמש עם השכל כלל, רק לסמוך על אמונה לכבד:

ט ועל-כן עקר טהרה של הנדה הוא כמים. זה בחינת מה שנאמר

דף רמח

במאמר הנ"ל, ונפיץ מים מתרי אוסא והיו פתרי מכרי דסורא, שעל-ידי מימי הדעת שיתגלו לעתיד, על-ידי זה יתבטלו העניין דמכסין על עיניו, ואז לא יצטרך לבטל מדבקותו. וזהו בחינת מימי המקנה שהם בחינת מימי הדעת שיתגלה לעתיד, שעל-ידי זה מעבירין העניין דמכסין על עיניו, שהם בחינת דם נדות. ועל-כן על-ידי אלו המים נטהרת הנדה מטמאתה, כי על-ידי אלו המים נתבטלין העניין דמכסין על עיניו שהם הכפירות פנ"ל. ואז נטהרת האמונה ונתחזקה כבתולה ואז יכולה להתחבר עם יודעה, לקבל את השכל ולגלות ולהוליד השגות אלקותו יתברך בעולם, ואז יתקיים, "ויהי אור הלבנה באור החמה", כי דם נדות הוא בחינת מעוט הירח פידוע, ועל-כן סתם וסת מחדש לחדש, כי בכל חדש נתמעטת ונתמלאה פידוע. ואז יתקיים, "כי תמלא הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים", כי בשתאמונה טהורה וקדושה וחקקה וסומך על אמונתו לכבד בלי שום שכל ובלי שום ידועה כלל, אזי זוכה לדעת את ה' בבחינת וארשתיך לי באמונה וידעת את ה', אמן ואמן:

וכו', שלא יתגברו הדם נדות, חס ושלום, על הדעת הקדוש ויתבטל הדעת והאמונה לגמרי ויתגברו הכפירות, חס ושלום, בבחינת ותהי נדתה עליו פנ"ל. כי אז בשמעתו וררים הדם נדות, דהינו הכפירות, אז עקר התקון שיהיה פרוץ בין הדעת והאמונה, ואז צריכין לסלק הדעת לגמרי וצריכין לסמוך על אמונה לכבד. והיה "והזרתם את בני ישראל", שצריכין לפרש סמוך לוסתה, כי לא מבעיא בעת נדותה צריכין לפרש, אלא אפלו סמוך לוסתה צריכין לפרש, הינו תכף בשיודעין שיתחילו להעלות אל הדעת איזה קשיות וכפירות, שהם בחינת דם נדות, תכף אסור להשתמש עם הדעת כלל רק לסמוך על אמונה לכבד. והכלל, שאסור להשתמש עם דעתו כי אם בעת שהאמונה על מקומה, בעת שהאמונה חזקה ונכונה אצלו בתקף גדול ואין לו שום ספק וקשיות כלל, ואז בשתאמונה חזקה ונכונה אצלו באמת ובתמימות ובכשיטות בתקף גדול, אז יש לו רשות לדרף ולהשתוקק, להשיג ולדע מעט ממנו ויתברך כפי מדרגתו, כי לכה נוצר בגין דישתמודעין ליה, אבל תכף בשמתחילין לכנס בו איזה קשיות וחקירות, שזהו בחינת דם נדות, אז צריך לברח מן השכל לגמרי שלא יתגברו הכפירות, שהם מטמאת נדה, כי עבודה ירה מטמאה בנדה, כמו שאמרו רז"ל, ועבודה ירה היא כפירות וחקירות שלא

לקוטי הלכות

הלכות נדה ב

יורה דעה תשלו

י ועינן במאמר "בא אל פרעה" (סימן סד) מענין חלל הפגיו, ששם צריכין רק אמונה וכו', ענין שם, כי באמת חלל הפגיו בעצמו הוא בחינת אמונה, דהיינו שפונה השכל וכו' ולא נשאר רק בחינת אמונה כנ"ל, והבן מאד:

יא ומי שמשתמש עם השכל לכד בלי אמונה זה בחינת חטא אדם הראשון שאכל מעץ הדעת והוא בחינת מוציא זרע לבטלה, חס ושלום, שמוציא טפי הדעת בלי הקלי של אמונה, כמו כן הוא משתמש עם דעתו בלי הקלי של אמונה, שאז נפגמין טפי הדעת ונתאחזין בהם הקלפות, חס ושלום, וזה בחינת אדם הראשון מושך בערלתו היה (פנידון לה) וכמוכא בכתבים שאדם הראשון חטא בחטא זה, כי אדם הראשון פגם בזה בגשמיות וברוחניות, כי באמת הכל אחד, כי מי שפגם בחטא זה בגשמיות, חס ושלום, על-ידי זה נפגם דעתו ונפשט מן האמונה ויכול לבוא לידי כפירות גדולות, חס ושלום, ומזה באין כל האפיקורסים והבופרים, וכן כל החולקים על צדיקי אמת, כי על-ידי כל מיני פגם הקרית נפגם הדעת, כי הוויג תלוי בדעת, כמו שכתוב: "והאדם ידע וכו'", כי משם נמשכת הטפה בידיע. ועקר פגם הדעת שנפגם על-ידי פגם הקרית הוא מה שמפשיט הדעת מן האמונה, כי על-ידי וויג דקדשה מתחבר הדעת עם האמונה, שזהו עקר שלמות הדעת. ועל

זה אמרו רבותינו ז"ל, כיצד לומד תורה בטהרה? נושא אשה ואחר כך לומד תורה, כי התורה היא הדעת שזוכה לזה על-ידי וויג דקדשה. ולהפך, כשפוגם בקרית הוא מפשיט הדעת מן האמונה ועל-ידי זה בא לידי כפירות. ועל-כן על-פי רב הנואפים הם אפיקורסים גדולים, או שהם חולקים על צדיקים וכשרים אמתיים, שזהו גם כן בחינת כפירות, כי באמת הכל אחד כשמאמינים בצדיקים, מאמינים בה' ותברך. כי אי אפשר להאמין בה' ותברך בלא אמונת הצדיקים, כמו שכתוב: "ויאמינו בה' וכמשה עבדו", כי הא ביהא תליא. וכמו שאמר רבנו ז"ל, כמו שה' ותברך נמצא בודאי, כמו כן נמצאים צדיקים בודאי בכל דור ודור, ומחמת שפגמו בקרית קדש והפשיטו הדעת מן האמונה, שזהו בחינת שבירת כלים ונשבר ונתתקלקל האמונה והדעת אצלם, ומחמת זה באו לידי כפירות בה' ותברך ובצדיקים אמתיים ונדמה להם שהם חכמים גדולים, ואינם רוצים להשליך שכלם העכור והפגום המלכלך בזהמת תאות נאוף, ומקשים קשיות, חס ושלום, על ה' ותברך או על צדיקים וכשרים אמתיים וכל זה מחמת פגם הקרית כנ"ל. וזה שנאמר בזהר הקדוש, שעל פגם טפי המח אין מועיל תשובה, ואינא בכל הספרים שבאמת מועיל תשובה, וכמו שאמר רבנו ז"ל כפרוש בפה מלא,

שְׂבָאָמָת מוֹעִיל תְּשׁוּבָה אִפְלוּ עַל הַטָּא
 זֶה, אִךְ הַפְנֵינָה הִיא שֶׁשָּׂקֵשָׁה לוֹ לְשׁוּב,
 מִחֲמַת שְׂדֵעֶתָּה גַּפְנָם מֵאֵד וּבְשִׁירְצָה
 לְשׁוּב בְּיָדָאֵי וְתִגְבְּרוּ עֲלֵיו הַכַּפְרִיּוֹת
 וְהַכְּפֻלִים, וּמִחֲמַת זֶה לֹא יוּכַל לְשׁוּב,
 אֲבָל אִם הוּא רוֹצֵה לְחַוֵּס בְּאָמָת עַל
 נַפְשׁוֹ, לְהַצִּיל נַפְשׁוֹ מִן הַשְּׂאוּל תַּחֲתִיּוֹת
 וּמִחֲתִיּוֹת וְיִשְׁלַךְ וְיִסְלַק שְׂכָלוֹ לְגַמְרֵי
 בְּאֵלוֹ אִין לוֹ שׁוּם שְׂכָל וְדַעַת כָּלָל, וְיִסְמְךָ
 עַל אָמוּנָה לְכַד וְיִאֲמִין בַּה' יְהִרְבֵּךְ
 וּבְצַדִּיקִים אֲמִתִּיִּים, בְּיָדָאֵי וְזָכָה לְשׁוּב אֵל
 ה' וְיִרְחַמְהוּ וְאֵל אֱלֹהֵינוּ כִּי יִרְבֵּה לְסִלַּח,
 אָמֵן וְאָמֵן, כִּי עֵשֶׂר הַתְּשׁוּבָה עַל פְּגָם
 הַבְּרִית הוּא שְׂיִתְגַּבֵּר וְיִתְחַזַּק בְּכָל עֵז
 וְעֵתִיר וְיִפְצִיר לַה' יְהִרְבֵּךְ הַרְבֵּה תַּפְלוֹת
 וּבְקִשׁוֹת שְׂיִזְכֶּה לְאָמוּנָה שְׁלֵמָה, כִּי עֵשֶׂר
 פְּגָם שָׁלוֹ הוּא בְּאָמוּנָה, וְעַל־כֵּן עֵשֶׂר
 תְּקוּנָה עַל־יְדֵי אָמוּנָה, וְהַעֲקֵר שְׂיִשְׁלַךְ
 שְׂכָלוֹ לְגַמְרֵי בְּאֵלוֹ אִין לוֹ שׁוּם שְׂכָל כָּלָל
 וְיִתְחַזַּק בְּאָמוּנָה שְׁלֵמָה לְכַד בַּה' יְהִרְבֵּךְ
 וּבְצַדִּיקִים בְּתַכְלִית הַפְּשִׁטוֹת כִּדְרֵךְ
 הַהַמּוֹן עִם שְׂיִשׁ לָהֶם אָמוּנָה שְׁלֵמָה בְּלִי
 חֲכָמוֹת כָּלָל, וְאֵז וְזָכָה לְתַשְׁן כָּל פְּגָמָיו,
 בְּיָדָאֵי בְּלִי סַפֵּק וְיִזְכֶּה לְתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה
 אָמֵן:

יב וְזָהוּ בְּחִינַת מַה שֶּׁכָּתַב רַבְּנּוּ ז"ל,
 בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל, שְׂאֵי אִפְשֵׁר
 לְהַצִּדִּיק לְהִיּוֹת דְּבוּק תָּמִיד בַּה' יְהִרְבֵּךְ.
 וּבְהִכָּרַח צְרִיךְ לְהִתְבַּטֵּל לַפְּעֻמִּים, כִּי
 פְּעֻמִּים בְּטוּלָה שֶׁל תּוֹרָה זֶהוּ קִיּוּמָה, כִּי
 שְׂאֵל וְתִגְבְּרוּ, חֵם וְשָׁלוֹם, הַעֲנִינּוּ דְמִכְסֵּן

עַל עֵינָיו וְיִתְבַּטֵּל מִדְּבֻקוֹתוֹ לְגַמְרֵי וְכוּ',
 כְּמוֹ שֶׁמְבַאֵר שָׁם, עֵינֵי שָׁם, הֵינּוּ כְּנ"ל, כִּי
 הַדְּבֻקוֹת בַּה' יְהִרְבֵּךְ זֶהוּ בְּחִינַת יְחִיד
 קָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְנִיתָהּ, בְּחִינַת חֲבוּר
 הַדַּעַת עִם הָאָמוּנָה כְּנ"ל. וְכֵן כָּל אֲדָם
 בְּכָל עַת שְׂעוּסָק בַּתּוֹרָה וְעוֹבְדָה, הוּא
 מִיחַד יְחִידִים כָּל אֶחָד כָּפִי מְדַרְגָּתוֹ, כְּמוֹ
 שְׂאֵנוֹ אוֹמְרִים קֹדֶם כָּל מַצְוָה וְעִסַּק
 הַתּוֹרָה, לְשֵׁם יְחִיד קָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 וְשִׁכְנִיתָהּ וְכוּ'. וְכָל הַיְחִידִים הֵם בְּבְחִינָה
 הַנ"ל, בְּבְחִינַת הַתְּחַבְּרוּת הַדַּעַת הַקְּדוּשׁ
 עִם הָאָמוּנָה הַקְּדוּשָׁה כְּנ"ל, אֲבָל הַבַּעַל
 דְּכָר וְהַקְּלֻפֹת הַנְּאֻחִים בְּהַנְּיֻצוֹת
 הַמְּתַבָּרִים מִשְׁבִּירַת בָּלִים עַל־יְדֵי
 הַיְחִידִים הַנְּעֻשִׂים עַל־יְדֵי עוֹבְדַת יִשְׂרָאֵל,
 הֵם מִתְגַּבְּרִים מֵאֵד בְּזֶה הָאִישׁ הַעוֹסֵק
 לְבָרְרָם עַל־יְדֵי עוֹבְדָתוֹ, שֶׁהוּא בְּחִינַת
 יְחִידִים כְּנ"ל, עַל־כֵּן בְּשַׂעֲסוֹק אִיזָה שְׂעוֹת
 בַּתּוֹרָה וְעוֹבְדָה, מִתְיַגַּע מֵחֵז וּמִתְכַּלְכֵּל
 וְכָל מִינֵי בְּלָבוּלִים שְׂבָעוּלָם בְּלָם גְּמוּשְׁכִין
 מִבְּחִינַת הַעֲנִינּוּ דְמִכְסֵּן עַל עֵינָיו הַנ"ל.
 שֶׁהֵם בְּחִינַת כְּפִירוֹת פְּגָם אָמוּנָה וּמֵהֶם
 מִשְׁתַּלְשָׁלִים וְנִתְהוּיִם כָּל מִינֵי בְּלָבוּל
 הַדַּעַת שְׂבָעוּלָם, וְעַל־כֵּן בְּשֶׁהָאָדָם רוֹאֶה
 שְׂמֵחוֹ נִתְכַּלְכֵּל מִעוֹבְדָתוֹ שְׂעוּסָק אִיזָה
 שְׂעוֹת, בְּהִכָּרַח הוּא צְרִיךְ לְתַת גִּיחָא
 לְהַמּוֹחִין וְלְהַתְבַּטֵּל מִעוֹבְדָתוֹ וְלִישֵׁן קִצָּת,
 אוֹ לְדַבֵּר שִׁיחַת חֲלוּן עִם בְּנֵי אֲדָם וְכִיּוּצָא
 בְּזֶה, שְׂזָהוּ גַם כֵּן בְּחִינַת שְׂנֵה, כְּמוֹ
 שֶׁשְּׂמַעְתִּי מִפִּי רַבְּנּוּ ז"ל. וְאֵז בְּשַׂעַת הַשְּׂנֵה
 וְהַבַּטּוּל שֶׁהוּא גַם כֵּן בְּחִינַת שְׂנֵה, אֵז מֵחֵז

נסתלק ונתבטל ונקלל בתוך האמונה הקדושה בבחינת חדשים לקרים רבה אמונתך, כמו שאמר רבנו ו"ל בהתורה "אשרי העם", המדבר משנה (ספן לה), עין שם. הינו שאז בשעת השנה והבטול אין מושגת עם מהו כלל בעבודת ה' ולא נשאר לו רק האמונה לבד, כי האמונה נשאר לו תמיד, כי כל ישראל הכשרים, אפלו בשעה שמתבטלון ואין עוסקין בעבודת ה', אף-על-פי-כן אמונתם חזקה תמיד, ועל-יכן הבטול הוא טובה גדולה אליו, כי מחמת שרואה שמחו מתחיל להתבלבל, והתבלבל נמשך מבחינת פגם אמונה וכפירות וכו"ל. על-יכן בהכרח לבטל דעתו לגמרי אז, ועל-יכן בהכרח שיתבטל אז קצת מעבודתו כדי להפסיק ולבטל היחוד הנעשה על-ידי עבודתו, כדי לבטל לפי שעה חבור האמונה עם הדעת, שהוא בחינת יחוד, כי בעת הבטול שנמשך מהענין הנ"ל שהם בחינת כפירות, אז אסור להשתמש עם הדעת כלל ואז בהכרח להתבטל, והבטול הוא בחינת שנה, שאז הוא נקלל רק באמונה לבד, כי אז צריכין להחיות עצמו רק באמונה לבד שהוא בחינת שנה ובטול כנ"ל. ואז נתחדש שכלו ומחו בתוך האמונה בבחינת חדשים לקרים רבה אמונתך, וזכה אחר כך למח חדש לחוד להתחיל בעבודתו בהתחזקות יותר ובהתחזקות יותר. וכנראה בחוש שהאדם העוסק קצת בתורה ועבודת ה'

בשמתבטל קצת ועוסק בשיתחיל חלון וכיוצא, אזי אחר כך חוזר ללמודו ועבודתו בחשק יותר ובחינת יותר, ועל-פני צריך האדם לפלס דרכו בשעוסק בעבודת ה' ובתורה שיתבטל לפעמים בשמחו מתנגע כדי שלא יתבטל מחו לגמרי, חס ושלום, כי הבטול הוא קיום התורה בבחינת בטולה של תורה זהו קיומה, כי הבטול קצת הוא כמו שנה שהיא ניתא למחין וכו"ל:

הלכה ג מחפר להלכות נדרים
הלכה ב, הלכה ד בהלכות גלוה
הלכה ה, אות טו. הלכה ה
בהלכות גלוה הלכה ה, אות ו:

הלכות מקנאות

הלכה א

על-פי המאמר "פי תצא למלחמה וכו'" בלקוטי תנינא בסימן כ"ב, עין שם כל המאמר בקצור כתיב, "אחור וקדם צרתני" זה בחינת פסדר ושלא בפסדר. 'קדם' הוא בחינת פסדר, בחינת א"ב פסדר. 'אחור' הוא בחינת תש"ק, שלא בפסדר. וזה בחינת אדם ותוה פסדר ושלא בפסדר במלוי אלפין גימטריא מ"ה אד"ם. ותוה היא בחינת מלכות וכו'. וזה שאנו רואים שלפעמים הולך לאדם שלא בפסדר, כי שלמות כל הדברים אינו

יורה דעה

אלול, בארבעים יום שעלה משה לקבל
לוחות אחרונות ועשה דרך כבושה
לתשובה וכו', כי משה קשר עצמו אפלו
לפחות שבשיראל וכו'. גם בכל עליה
ועליה מצא שם ה' ותברך. וזה בחינת
חיריק וסגול וכו', בחינת ושבתי כפי וכו'
וראית את אחרי וכו' וכו', ענין שם כל
הפאקור והבן היטב, כי עמק מאוד מאוד:

א וזה בחינת מקוה שמטהרת מכל
הטמאות, כי כל מיני טמאות,
ובפרט ממאת גדה נמשכת מזדמת
הנחש על-ידי הטא אדם הראשון, שעל-
ידי זה המושד הפמאח בעולם ועקר
החטא היה מה שהמושד בחינת חיה -
מלכות לעצמו ולא קשרה לה' ותברך,
ואמר אגא אמלך, כי זה היה עקר עצת
הנחש, כמו שכתוב: "והייתם פאלקים
וכו'", דהינן שהסית אותה שאם יאכלו
מעין הדעת יהיו פאלקים, כמו שפרש
רש"י, בוראי עולמות כמותו. וזה בחינת
אגא אמלך, כי הם שמעו לעצתו הרעה
כדי שיוכלו להיות פאלקים, דהינן שהם
בעצמם יוכלו לברא עולמות ולמלך
ולשלט בחינת אגא אמלך, כי אלקים הוא
לשון שררה ומלכות כידוע, ובשביל זה
הלך הנחש לחיה תחלה, מחמת שתיה
היא בבחינת שלא פסדר כנ"ל, על-יבן
היה נאחו כה ביותר להסיתה לחלק
בחינת מלכות שלא פסדר לעצמה, דהינן
להפרידה מה' ותברך ואחר כך הסיתה
את האדם גם כן עד שאכל גם כן

אלא בשהם מקשרים ומתקדים בו ותברך,
כי השלמות והמלוי הוא החיית, כי איבר
שנסתלק ממנו החיות אנו נקרא "הסרון",
והחיית הוא המחזין והשכל, כמו שכתוב:
"החכמה תחיה וכו'" ו"החכמה" היא
בחינת מה ב"ח מ"ה וכו'. נמצא, זאת
הבחינת מלכות - חיה בשהיא מקשרת
לאדם, לבחינת מ"ה, הינו להקדוש-ברוך-
הוא, אנו יש לה שלמות וכו'. וזהו, "לה'
הארץ וכלואה". בשהארץ, הינו בחינת
חיה - מלכות מקשרת לה', אנו הוא
במלואו ובשלמות. ומי שמסלק בחינת
חיה - מלכות לעצמו שאומר, אגא
אמלך, כזה הוא מחלק ומפריד אותה
מהקדוש-ברוך-הוא, אנו איננו בשלמות,
כי עקר חיותה מ"ה, הינו השכל וכנ"ל,
ובשהוא מחלק את מלכות לעצמו אנו
הולך לו שלא פסדר, כי הוא בתוך
בחינת שלא פסדר, הינו מלכות - חיה
תשר"ק. ובשזאת הבחינת חיה מקשרת
להאדם, הינו להקדוש-ברוך-הוא, אנו
הולך לו פסדר, כי באתר דאית דכה,
נוקביה לא אדרפ תמן. נמצא, בחינת חיה
שלא פסדר, נתבטלים על-ידי האדם
פסדר, ובחינת פסדר נקרא יו"ד וכו'.
ובשמחלק את הד' לעצמו וכו', אנו
נעשית לו שלא פסדר דו"י וכו'. יעשה
תשובה וישפיל את עצמו ויהיה בחינת
מ"ה וכו'. ואזי נחזר חיה לבחינת אדם,
לבחינת מ"ה ונעשה פסדר, הינו אחזר
נקדם וכו'. ועקר התשובה הוא בחדש

והפריד עצמו מה' והפרד מבחינת פסדר, ונפל לבחינת שלא פסדר, מחמת שרצה להיות פאלקים, למלך בעצמו, בחינת אָנָא אַמְלֵךְ, בחינת והייתם פאלקים בנ"ל, ומחמת שנפלו אָו לבחינת שלא פסדר ונסתלק חיותם מהם בחינת כי ביום אכלך ממונו מות תמות, מחמת זה נמשכין כל הטמאות הבאין מזהמת הנחש שהטיל בחנה, כי החיות מה' ותברך הוא הקדשה, כי חכמה שהוא החיות נקרא "קדש" כידוע, וכשנסתלק החיות שהוא החכמה, שהוא הקדשה נמשכה הטמאה במקומה ועל-כן נתקללה אָו בדם גדות, שהוא התגברות הטמאה שעל-ידי זה נפרדת מבעלה ונפרד בחינת שלא פסדר מבחינת פסדר, הנה מאדם, כי היא גרמה לעצמה זאת על-ידי שאמרה אָנָא אַמְלֵךְ והפרידה בחינת שלא פסדר לעצמה על-כן אי אפשר להפטר מן הטמאה אלא על-ידי מימי המקוה שהם בחינת מימי הדעת, בחינת כי מלאה הארץ דעה את ה' פנים לים מכסים. וכוה שנקבם האדם לתוך המקוה ונתעלם ונתפסה בה, בנה הוא מבטל עצמו בבחינת מ"ה, בבחינת אין, כאלו אינו בעולם כלל ונקלל בבחינת מה שהוא בחינת אדם בחינת חכמה שהוא בחינת מימי המקוה שהם בחינת חכמה ודעת בנ"ל, כי הפנים הם בבחינת קדם פסדר, כי הפנים קדמו לעולם והתחלת סדר הבריאה הנה מהפנים. נמצא,

שהפנים הם בבחינת קדם, פסדר, כי הם קדמו לעולם, והתחלת סדר הבריאה שהוא בחינת א"ב פסדר התחילה מהם. ועל-כן כשנקבם לתוך הפנים ונעלם ונתפסה בפנים, הוא נקלל ונתפסל לבחינת מה, בחינת חכמה, בחינת קדם, בחינת פסדר ונתפסלין כל הטמאות הנמשכין מבחינת שלא פסדר מבחינת אָנָא אַמְלֵךְ לבחינת פסדר, לבחינת חכמה, לבחינת קדש, ועל-כן על-ידי המקוה גמורין מפל מיני טמאות שבעולם, כי כל מיני טמאות נמשכין מבחינת שלא פסדר שהוא בחינת הסתלקות חיות הקדשה וכו' בנ"ל. ועל-די טבילת המקוה נקלל ונתפסל שלא פסדר לבחינת פסדר שהם מי המקוה בנ"ל. ועל-כן על-ידי זה עולין מן הטמאה לטהרה וכו' ל:

ב וזה בחינת ארבעים סאה של מקוה בנגד ארבעים יום של קפלת לחות אחרונות שאו עשה משה רבנו דרך כבושה לתשובה להחזיר ולהשיב בחינת שלא פסדר לבחינת פסדר, שזהו עקר בחינת התשובה כמובן בפאמר הנ"ל. וזה שמוכא בזהר הקדוש שתשובה היא תשוב ה', להשיב ה' תתאה למקומה, הינו להחזיר ה' תתאה שהוא בחינת מלכות - הנה שלא פסדר להחזירה ולהשיבה למקומה לבחינת ג' אותיות ראשונות שהם בחינת א"ב פסדר כידוע, ועל-כן אין מי המקוה מטהרין

יורה דעה

כי עקר טהרתן על-ידי בחינת מ"ה שהוא
בחינת שפלות, בחינת ארץ פנ"ל:

ג ועל-כן צריך שתהא הנות המקנה
בידי שמים ולא בידי אדם,

כי כל מעשה ה' יתברך הם בבחינת
פסדר, וכל מעשה התחתונים הם
בבחינת שלא פסדר, כי כל העולמות
בנגד ה' יתברך הם בבחינת שלא פסדר
נגדו יתברך, ומחמת שעל-ידי המקנה
צריכין לבטל בחינת שלא פסדר לבחינת
פסדר, על-כן צריכין שתהיה הנות
המקנה בידי שמים דיקא, שהוא בחינת
פסדר, כדי שיהיה לה פח לטהר, דהיינו
לבטל על-ידי המקנה בחינת שלא פסדר
לבחינת פסדר פנ"ל:

ד ועל-כן מי מענין חשובים יותר ממקנה
על-ידי מי גשמים, כי
הגשמים היורדים משמים לארץ מחמת
שעברו באוירא דהאי עלמא, שהוא
בחינת שלא פסדר, ועל-כן אף-על-פי
שבשנופלים על הארץ לתוך המקנה
החפורה בארץ שהם בבחינת פסדר
מחמת שגדו למקום הנמוך לבחינת
שפלות מ"ה פנ"ל, אף-על-פי-כן מי מענין
חשובים יותר מהם, כי הם נובעים
ויוצאים ממקורן מבאר מים חיים ממקור
הדעת וסמוכים לארץ ממקורו ולא שלט
בהם אוירא דעלמא, על-כן הם מקשרים
יותר בבחינת פסדר, כי המים הקנוסים
בכה בעפר הארץ אשר בכל מקום
שחופרין ומוציאן מים, אלו המים הם

אלא בשםם בארץ דיקא, כי עקר המקנה
היא בבחינת מ"ה, בחינת שפלות פנ"ל,
ועל-כן צריכין להיות בתוך הארץ דיקא
שהוא בחינת שפלות, כי אין המים יורדין
אלא אל הנמוך אף דברי תורה אין יורדין
אלא על הנמוך, דהיינו מי שהוא שפל
ועני, כי המים הם בבחינת הדעת פנ"ל,
שעקר הדעת נמשך מבחינת מ"ה שהוא
בחינת שפלות על-כן אין יורדין אלא אל
הנמוך וזהו שהמשילו רבותינו ז"ל את
התורה, שהוא הדעת, אל המים לענין
שפלות, ואמרו: מה פים אין יורדין אלא
אל הנמוך אף דברי תורה וכו' פנ"ל, כי
באמת הכל אחד, כי המים שהם בחינת
הדעת, בחינת התורה אין יורדין והולכין
אלא אל הנמוך, דהיינו למי שהוא שפל
בעיניו בבחינת מ"ה, כי עקר הדעת הוא
בחינת מ"ה פנ"ל, וזה בחינת לה' הארץ
ומלואה, המובא במאמר הנ"ל 'לה'
הארץ' דיקא, הינו מי שמושים עצמו
בעפר וארץ, הוא דיקא מקשר לה',
שהוא בחינת מ"ה, אדם, דעת פנ"ל. ואז
הוא במלואה ובשלמות וכו', במבאר שם
במאמר הנ"ל. וזהו בחינת מלא כל הארץ
קבדו, 'מלא כל הארץ' דיקא, מי שהוא
בארץ ועפר, הוא דיקא מלא מכבודו
יתברך בבחינת אשפן את דבא וכו', כי
בשיש לו גדלות, חס ושלום, אין ה'
יתברך עמו, כי אין אני והוא יכולין לדור
כמו שאמרו רבותינו ז"ל (סוטה ד), ועל-כן
אין מי המקנה מטהרין אלא בארץ דיקא,

בחינת המשיכת חיות אלקות שהוא בחינת הדעת המוחיה את הארץ וכל אשר בה. וזהו בחינת לה' הארץ ומלוואה, כי המים ממלאין ומשלימין ומחיוין את הארץ וכל אשר עליה כי המים הם בחינת המשיכת חיותו ותברך בנ"ל, ועל-כן באר מים חיים יקר מאד, כי בכל מקום שמוצאין באר מים, על-ידי זה נפתח באר למעלה ונתגלה אלקותו ותברך על-ידי זה פמובא בפתכים, כי מימי הבורות שנתגליו בתוך הארץ הם בחינת המשיכת חיותו ותברך בנ"ל, וכשנתגלה באר, נתגלה, בכיכול, חיותו ותברך, שהוא ותברך מניה את כלם. ועל-כן האבות הראשונים שהתחילו לגלות אלקותו ותברך בעולם, היו עוסקים תמיד בחפירות בארות, כי הם התחילו לגלות אלקותו ותברך בעולם, על-כן חפרו בארות שהם בחינת התגלות אלקותו ותברך שהוא מניה את כלם בנ"ל. ועל-כן התגברו הפלשתים לתחם את הבארות, כמו שכתוב: "וכל הבארות אשר חפרו בימי אברהם אביו סתמום פלשתים ומלאום עפר וכו'". כי רצו לקלקל התקונים של התגלות אלקותו ותברך שהמשיך אברהם אבינו בעולם על-ידי חפירות הבארות ויצחק חור ויחפר, וכמו שכתוב, "וישב יצחק ויחפר את הבארות וכו'". ועל-כן עקר התחלת התקנות ישראל לאביהם שבשמים הוא על-ידי טבילת מקנה, כי כל מי שרצה

לצאת מממאח לטהרה צריך למבול במקנה. וכן ישראל קדם מתן תורה הכרחו למבילה במקנה, שהוא בחינת המקנה של שבועות. וכן גר שבא להתגורר ורצה לפגם לקדשת ישראל צריך למבול במקנה, כי עקר התקנות ישראל לה' ותברך הוא בחינת הנ"ל, לחבר ולקרב בחינת שלא פסדר לבחינת פסדר שהוא בחינת התחפרות פגסת ישראל עם דודה, בחינת התקנות ישראל לאביהם שבשמים. וזה נעשה על-ידי טבילת מקנה שעל-ידי זה נתעלמין ונתפסין מחיוו דהאי עלמא לגמרי ונגללים באין סוף בבחינת מ"ה, בבחינת חכמה, בבחינת אדם פסדר, ועל-כן המקנה מציל מפל הצרות, כמו שאמר רבנו ז"ל, במקום אחר בחינת מקנה ישראל ה' מושיעו בעת צרה, כי כל הצרות, חס ושלום, נמשכין מבחינת שלא פסדר, שעל-ידי זה הולך לו שלא פסדר ויש לו איזה צער, חס ושלום, ועל-ידי טבילת מקנה, שעל-ידי זה נחור בחינת שלא פסדר לבחינת פסדר, על-ידי זה נתפסלין כל הצרות, כי נתפסל בחינת שלא פסדר ונגלל בתוך בחינת פסדר ונעשה הכל פסדר בנ"ל. וזהו מקנה ישראל ה', כי המקנה הוא בחינת פסדר, שהוא בחינת ה', בחינת הנה"ה במלוי אלפין בנ"ל, ועל-ידי זה מושיעו בעת צרה בנ"ל:

וזה שאמרו רבותינו ז"ל על פסוק זה, מה מקנה מטהר את הפמאים, אף

הַלְּכוֹת מְקוּאוֹת הַלֶּכֶּה ב
 בְּהַלְּכוֹת נְדָרִים הַלֶּכֶּה ב:
 וְהַלֶּכֶּה ג בְּהַלְּכוֹת גְּלוּחַ הַלֶּכֶּה ד
 אוֹת זו:
 וְהַלֶּכֶּה ד בְּהַלְּכוֹת מְבִילַת פְּלִים
 הַלֶּכֶּה ד אוֹת זו:

הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ־הוּא מְטַהֵר אֶת יִשְׂרָאֵל, כִּי
 הַכֹּל אֶחָד, כִּי מִי הַמְקַנֵּה הֵם פְּחִינַת מִי
 הַדַּעַת, שֶׁהֵם פְּחִינַת הַמְּשַׁכֵּת חַיִּית
 הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ־הוּא, כִּבְיָכוֹל, פְּחִינַת פְּסָדֵר,
 שְׁעַל־יָדֵי זֶה עֶקֶר הַמְּתַרְהַ, כִּי נַעֲשֶׂה הַכֹּל
 כַּפְסָדֵר כַּנֶּ"ל אֲמוֹן וְאֲמוֹן:

